СРПСКА ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА
Епархија темишварска

Посебна издања
Триод - српски превод

Издавачки савет:

Епископ Лукијан (Пантелић) - председник
Протојереј-ставрофор Маринко Марков - члан
Протојереј-ставрофор Мирослав Драган - члан
Дипл. ек. Тима Лацић - члан
Адв. Милорад Илић - члан

Уређивачки одбор:

Протојереј-ставрофор др. Бранислав Станковић
Протојереј др. Васа Лупуловић
Протонамесник др. Саша Јашин

Рецезенти:

Игуман Јустин Стојановић
Протојереј Јоца Несторовић
Јерођакон Варнава Кнежевић

Компјутерска обрада:

Адријан Николић
Петар Орбишор

Технички тим:

Ђакон Миодраг Јовановић
Јерођакон Инокентије Лукин

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
LUCHIAN PANTELICI, Episcop
Triod zvani i Tripesnets: sa tsrkvenoslovenskog
preveo i za shtampu priredio / Episkop budimski i administrator temishvarski Lukiian
Timişoara: Editura Episcopia Ortodoxă Sârbă de Timişoara, 2017
ISBN 978-606-93757-1-6

СРПСКА ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА
Епархија темишварска

ПОСЕБНА ИЗДАЊА
ПОСНИ ТРИОД - СРПСКИ ПРЕВОД

Издавачки савет:

Епископ Лукијан (Пантелић) – председник
протојерej-ставрофор Маринко Марков – члан
прот. Мирослав Драган – члан
дипл. ек. Тима Лацић – члан
адв. Милорад Илић - члан

Уређивачки одбор:

протојерej-ставрофор др. Бранислав Станковић
прот. др. Васа Лупуловић
протон. др. Саша Јашин

Рецензенти:

игуман Јустин Стојановић
прот. Јоца Несторовић
протон. Благоје Чоботин
јером. Варнава Кнежевић

Комјутерска обрада:

Адријан Николић
Петар Орбишор

Технички тим:

ђакон Миодраг Јовановић
јерођ. Инокентије Лукин

СРПСКА ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА
Епархија темишварска

Посни Триод

звани и Трипеснец

са црквенословенског превео
и за штампу приредио

Епископ будимски и
администратор темишварски
Лукијан (Пантелић)

У Темишвару
л.г. 2017.

Своју захвалност дугујемо посебно Њ.П. умировљеном Епископу захумско-херцеговачком г.г. Атанасију (Јевтић) што Нам је уступио свој превод Паримејника, а такође и другима који су Нас помогли

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României

LUCHIAN PANTELICI, episkop

Posni Triod zvani i tripesnec: Sa crkvenoslovenskog preveo i za štampu priredio / episkop budimski i administrator temišvarski Lukijan (Pantelić), Temišvar, Editura Episcopia Ortodoxă Sârbă de Timişoara, 2017

ISBN 978-606-93757-1-6

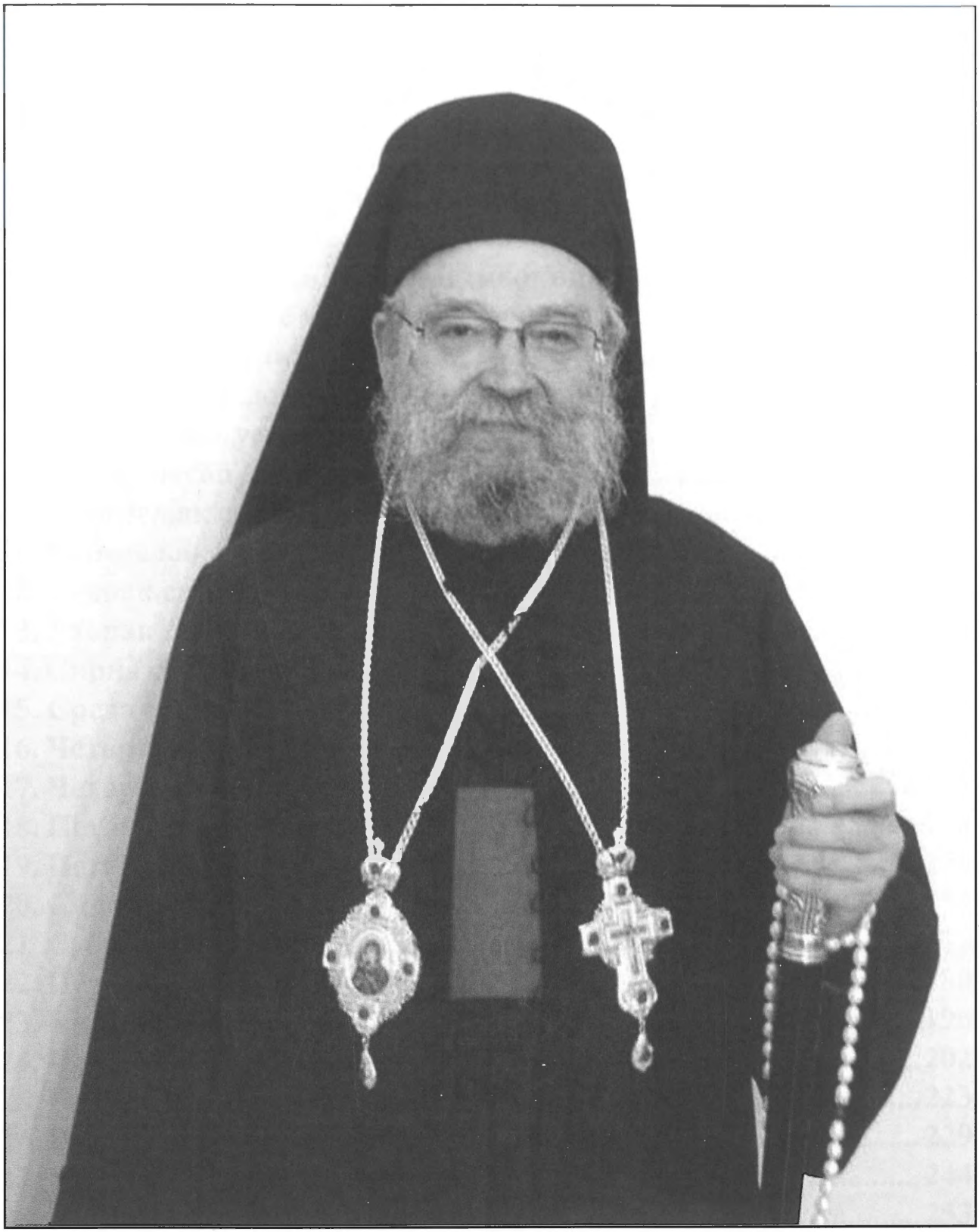

Његово Преосвештенство
Епископ будимски и администратор темишварски
Г. ЛУКИЈАН (Пантелић)

Садржај

1. Субота уочи недеље митара и фарисеја: вечерње 13
2. Недеља митара и фарисеја: јутрење 16
3. Недеља блудног сина и милостивог оца: вечерње 32
4. Недеља блудног сина и милостивог оца: јутрење 34
5. Петак уочи суботе месопусне: вечерње 47
6. Субота месопусна: јутрење 50
7. Субота уочи недеље месопусне: вечерње 72
8. Недеља месопусна: јутрење 75
9. Недеља месопусна: вечерње 93
10. Понедељак сирни: јутрење 95
11. Понедељак сирни: вечерње 102
12. Уторак сирни: јутрење 103
13. Уторак сирни: вечерње 109
14. Сирна среда: јутрење 111
15. Среда сирна: вечерње 126
16. Четвртак сирни: јутрење 129
17. Четвртак сирни: вечерње 136
18. Петак сирни: јутрење 138
19. Петак сирни: вечерње 153
20. Сирна субота: јутрење 158
21. Субота сирна: вечерње 177
22. Недеља сирна: јутрење 180
23. Недеља сирна: вечерње 196
24. Понедељак 1. седмице поста: јутрење 202
25. Понедељак 1. седмица поста: вечерње 223
26. Велико повечерје 229
27. Уторак 1. седмице: јутрење 244
28. Уторак 1. седмице поста: вечерње 253
29. Уторак 1. седмице поста 257
30. Среда 1. седмице поста: јутрење 268
31. Среда 1. седмице поста: вечерње 276

32. Среда 1. седмице поста 284
33. Четвртак 1. поста: јутрење 295
34. Четвртак 1. седмице поста: вечерње 302
35. Четвртак 1. седмице поста 306
36. Петак 1. седмице поста: јутрење 317
37. Петак 1. седмице поста: вечерње 326
38. Субота 1. седмице поста: јутрење 339
39. Субота 1. седмице поста: вечерње 359
40. Недеља 1. поста чиста-Православља: јутрење 363
41. Недеља 1. поста чиста-Православља: вечерње 379
42. Понедељак 2. седмице поста: јутрење 387
43. Понедељак 2. седмице поста: вечерње 395
44. Уторак 2. седмице поста: јутрење 399
45. Уторак 2. седнице поста: вечерње 407
46. Среда 2. седмице поста: јутрење 411
47. Среда 2. седмице поста: вечерње 419
48. Четвртак 2. седмице поста: јутрење 422
49. Четвртак 2. поста: вечерње 430
50. Петак 2. седмице поста: јутрење 434
51. Петак 2. седмице поста: вечерње 442
52. Субота 2. седмице поста: јутрење 445
53. Субота 2. седмице поста: вечерње 455
54. Недеља 2. поста - Пачиста: јутрење 457
55. Недеља 2. поста - Пачиста: вечерње 479
56. Понедељак 3. седмице поста: јутрење 482
57. Понедељак 3. седмице поста: вечерње 490
58. Уторак 3. седмице поста: јутрење 494
59. Уторак 3. седмице поста: вечерње 502
60. Среда 3. седмице поста: јутрење 506
61. Среда 3. седмице поста: вечерње 514
62. Четвртак 3. седмице поста: јутрење 517
63. Четвртак 3. седмице поста: вечерње 525
64. Петак 3. седмице поста: јутрење 529
65. Петак 3. седмице поста: вечерње 537
66. Субота 3. седмице поста: јутрење 540

67. Субота 3. седмице поста: вечерње 549
68. Недеља 3. поста - Крстопоклона: јутрење 554
69. Недеља 3. поста - кртопоклона: вечерње 572
70. Понедељак 4. седмице поста: јутрење 574
71. Понедељак 4. седмице поста: вечерње 583
72. Уторак 4. седмице јутрење 587
73. Уторак 4. седмице поста: вечерње 595
74. Среда 4. седмице поста: јутрење 600
75. Среда 4. седмице поста: вечерње 615
76. Четвртак 4. седмице поста: јутрење 619
77. Четвртак 4. седмице поста: вечерње 627
78. Петак 4. седмице поста: јутрење 631
79. Петак 4. седмице поста: вечерње 646
80. Субота 4. седмице поста: јутрење 649
81. Субота 4. седмице поста: вечерње 659
82. Недеља 4. поста - средопосна: јутрење 661
83. Недеља 4. поста - средопосна: вечерње 674
84. Понедељак 5. седмице поста: јутрење 676
85. Понедељак 5. седмице поста: вечерње 684
86. Уторак 5. седмице поста: јутрење 688
87. Уторак 5. седмице поста: вечерње 696
88. Среда 5. седмице поста: јутрење 700
89. Среда 5. седмице поста: вечерње 708
90. Четвртак 5. седмице поста: јутрење 718
91. Четвртак 5. седмице поста: вечерње 762
92. Петак 5. седмице поста: јутрење 768
93. Петак 5. седмице поста: вечерње 776
94. Субота 5. седмице поста: јутрење 781
95. Субота 5. седмице поста: вечерње 813
96. Недеља 5. поста: јутрење 816
97. Недеља 5. поста - глувна: вечерње 828
98. Понедељак цветни: јутрење 830
99. Понедељак цветни: вечерње 838
100. Уторак цветни: јутрење 843
101. Уторак цветни: вечерње 851

102. Среда цветна: јутрење 855
103. Среда цветна: вечерње 863
104. Четвртак цветни: јутрење 868
105. Четвртак цветни: вечерње 876
106. Петак цветни: јутрење 880
107. Петак цветни: вечерње 889
108. Петак цветни 895
109. Лазарева субота: јутрење 905
110. Субота Цветна: вечерње 924
111. Цвети: јутрење 932
112. Цвети: Вечерње 948
113. Велики Понедељак: јутрење 957
114. Велики Понедељак: вечерње 973
115. Велики Уторак: јутрење 986
116. Велики Уторак: вечерње 998
117. Велика Среда: јутрење 1009
118. Велика Среда: вечерње 1024
119. Велики Четвртак: јутрење 1034
120. Велики Четвртак: вечерње 1053
121. Велики Петак: јутрење 1069
122. Велики Петак: вечерње 1156
123. Велика Субота: јутрење 1175
124. Велика Субота: јутрење 1216
125. Тројични тропари 1251

Триод

звани и Трипеснец

Са Богом Светим који држи ово њему посвећене службе

Недеља у којој се чита свештено и свето Еванђеље о царинику и фарисеју (митару и фарисеју)

1. Субота уочи недеље митара и фарисеја

На вечерњи

После уводног псалма пева се Блажен муж.. **и цела 1. катизма.**

На Господи воззвах.. **узимамо стихире на 10 и појимо стихире васкрсне из Осмогласника 3 Анатолијеве 4 а затим из Триода две самогласне (понављајући прву).**

Глас 1.

Немојмо се молити браћо фарисјески, него нека се надмени понизи, па смиримо себе пред Богом, и постећи завапимо као цариник: Боже, очисти нас грешне.

Фарисеј беше гордошћу заробљен, а цариник у покајање погружен, оба тако дођоше ка теби јединоме Господу, али први хвалећи се изгуби награду, а други ништа не говорећи удостојен беше дарова. У уздисајима цариника утврди и мене Христе Боже као Човекољубив.

Слава, глас 8.

Господе Сведржитељу, ја знам силу суза, јер су оне Језекиља од врата смрти спасле, а дуговремену грешницу од греха избавиле, и цариника пре фарисеја оправдале, па те молим уброј ме међу покајнике и помилуј ме.

И сада, богородичан од првих (догматик) владајућег гласа.

На литији

Стихира храма, по обичају

Слава, глас 3.

Душо моја спознај разлику цариника и фарисеја, и презри глас оног гордога, а угледај се на покајну молитву другога, па узвикни: Боже очисти ме грешног и помилуј ме.

И сада, богородична васкрсна, тог истог 3. гласа.

На стиховње стихире, из Осмогласника, по алфавиту.

Слава, глас 5.

Мојим очима уморним од безакоња, не могу спазити ни видети висину небеску, али ме Спаситељу ипак прими покајаног као цариника, и помилуј ме.

И сада, богородичан, тога истог гласа: Храм и двер јеси..

Тропар:
Богородице Дјево.. **певамо три пута.**
Благосиљају се хлебови и врши се делење истог.
Чита се Велико Чтеније из апостолских посланица.

ПАЗИ
Служба светога који се догоди у ту недељу као и у недељу о блудном сину, пева се у петак на повечерју, или када еклисиарх одреди.
Ово само када није неки велики свети или храмовна слава, јер храмовна слава, чак и невеликог светог, служи се као и да је велики свети, на свој дан. Тада се има и бденије служити и не сме се његово празновање изоставити нити пренети на други дан. Дакле, поји се служба храмовна као и на Сретење Господње, у било који дан да се догоди Сретење Господње.

2. Недеља митара и фарисеја

На јутрењи

После шестопсалмија, Бог Господ.. **по владајућем гласу Осмогласника.**
Појимо тропар васкрсан (два пута), његов богородичан, затим уобичајене катизме.
Сједални из Осмогласника.
После „непорочних” Ангелски сабор..
и ипакој. Степена и прокимен гласа.
Све што дише..
Еванђеље васкрсно, по реду.
Васкрсење Христово видевши..
Псалам 50.
Слава, глас 8.

Отвори ми двери покајања Животодавче, јер од зоре жуди душа моја за храмом твојим светим, а ја носим свој телесни храм сав окаљан, ипак ме као милостив очисти, по твојој срдачној милости.

И сада, богородичан.

Поведи ме Богородице на стазу спасења, јер срамним гресима окаљах моју душу, и сав живот проведох у лености, ипак твојим молитвама, избави ме од сваке нечистоте.

Затим, глас 6.

Помилуј ме Боже по великој твојој милости, и по мноштву милосрђа твога очисти безакоње моје.

Сећам се многих великих грехова које бедан учиних, и стрепим од страшнога дана суђења, али се надам на милост твоје доброте, и као Давид ти вапијем: помилуј ме Боже по великој твојој милости.

Канон васкрсан из Осмогласника, са ирмосем на 4; Крстоваскрсан на 2; Богородици на 2 и из Триода на 6; Дело Георгија. Акростих у богородичиним је: Георгије. **Глас 6.**

Песма 1.

Ирмос: Јако по суху пјешествова Израиљ..

Својим причама Христос нас све води ка поправку живота, и цариника је истакао због понизности, а фарисеја је показао униженим због гордости.

За понизност се добија узвишена част, а за гордост се пада у бездан велики, зато се угледај на цариниково добро, а зло фарисејево презри.

Због гордости се губи свако добро, а унижењем се свако зло уништава, зато прво заволимо, верни, а презримо одлучно пример празноречивога.

Цар свих је хтео да му ученици буду понизни, и поучаваше их да се узгледају на цариниково уздисање и кајање.

Слава: Као цариник јецам и неутешно наричем, али Господе сада притичем твоме милосрђу: помилуј ме, да од сада у смирењу свој живот проведем.

И сада: Мој разум, савест, и осећаје, и тело и дух и душу, Владичице износим пред тебе, а ти ме спаси од страшних противника и искушења, и избави ме од будуће казне.

Катавасија: Отверзу уста моја..

Песма 3.

Ирмос: Њест свјат јакоже ти Господи Боже мој..

Кајањем се уздиже са ђубришта страсти, а са висине врлина страшно пада сваки гордељивац, зато се уклањајмо од тога злог примера.

Надмени губи богатство правде, а понизни губи мноштво страсти, зато се угледамо на то, Спаситељу, да стекнемо покајаног цариника удео.

Нека се и ми као цариник у покајању бијемо у прса, па завапимо: „очисти нас грешне, Боже“ да би као и он добили опроштај.

Потрудимо се, о верни, да се кроз покајање исправљамо, и да у јецају срца, плачу и молитви поживимо, да би стекли од Бога опроштај.

Слава: Одбацимо верни надменост и гордост, велики понос и пред Богом мрску надутост, и злу и ружну фарисејеву презривост.

И сада: Надам се у тебе Пречиста као једино уточиште, зато нећу да отпаднем од те добре наде, него бих да добијем твоју помоћ, и да се од свакога великог зла избавим.

Сједални, глас 4.

Подобан: Скоро предвари..

Кајање је уздигло у злу огрезлог цариника када је зајецао и ка Творцу завапио, а надменост је одбацила од правде бедног и хвалисавог фарисеја. Зато се угледај на добро, а од зла се уклањај.

Слава: Понизност је у давнини уздигла цариника, јер када је са плачем завапио, он се очистио и оправдао. На њега се сви угледајмо када у дубину зала паднемо, па из дубине својих срца Спаситељу узвикнимо: сагрешисмо, очисти нас једини Човекољубче.

И сада, богородичан: Прими убрзо Владичице наше молитве и принеси их твоме Сину и Богу, Госпођо Најнепорочнија, и ослободи од невоља све који ти притичу, па разори замке и сатри дрскост свих који се безбожно оружају на слуге твоје, Пречиста.

Песма 4.

Ирмос: Христос моја сила..

Бог Реч је смирење показао изузетни пут уздизања, када се чак до лика слуге унизио. На њега се угледајући, сваки ће се унижени узвисити.

Узнео се покајник, а пропаде фарисеј! Обремењени мноштвом греха цариник се унизио, и тиме узвисио, па је ненадано оправдан био.

Познавалац многих врлина се као безуман показао, зато одмах смирење као богатство стекнимо, ради избављења од вечне беде.

Обећао си Владико, да ћеш се увек бити против надмених, а дати унижењима твоју благодат, зато сада Спасе низпошаљи нама смиренима твоју благодат.

Слава: Ка светој висини увек нас уздиже Спаситељ наш и Владика, јер је указао на узвишеност смирења, када је својим рукама ноге својих ученика умивао.

И сада: Родила си Дјево светлост недоступну, зато мрак моје душе твојим светлим зраком одагнај, и на стазе спасења мој живот управљај.

Песма 5.

Ирмос: Божијим свјетом твојим, Блаже..

Похитајмо да спознамо врлине о којима фарисеј говори, али се угледајмо на понизност цариника, и свакако омрзнимо несмислену надменост која води у пропаст.

Живот по Старом Закону је као празан изобличен, мада се фарисеј њиме гордио, а цариник је овде узвишену врлину стекао као сапутника кроз живот.

Мислио је фарисеј да се испуњавањем Закона као Илија уздиже, али је цариник као пешак постао бржи од кочије из Лиде, и на циљ га престигао, када је на милост кајање додао.

Свом душом својом пример цариника прихватимо, и ајде да се на његове сузе угледамо, па дух скрушен Богу принесимо, и очишћење од греха измолимо.

Слава: Са вером одбацимо далеко од себе умишљену, злобну и гордељиву нарав фарисејеву, ужасно хвалисаву, да не останемо као наги без Божије благодати.

И сада: Низпошаљи, Блага, жезал силе свима нама који ти притичемо, и дај нам да све противнике око нас покоримо, и да се од свакога зла избавимо.

Песма 6.

Ирмос: Житејскоје море..

По животном тркалишту трчали су и цариник и фарисеј, један је вискоумљем оптерећен срамно потонуо, а други се својом понизношћу спасао.

И ми јадни који трку живота трчимо, да се на мудрог цариника угледамо, а од огавног хвалисања фарисејевог се удаљимо, да живи будемо.

Угледајмо се на пример Спаситеља Исуса и на његово смирење, желећи увек да стекнемо насеље радости, и да се настанимо у земљи вечно живих.

Показао си Владико твојим ученицима узвишено смирење, када си убрусом око свога појаса њине ноге опрао и поучио их да се на тај пример угледају.

Слава: Кроз свој живот је фарисеј прошао врлински, а цариник у гресима, али је фарисеј безумно из гордости смирење напустио, а цариник се уздигао, јер се у покајању затекао.

И сада, богородичан: Разголићен сам неискреношћу, јер ме је ђаво преварио и у преступ оденуо, па сам безумно телесним животом поживео, али сам сада ипак спасен, твојим заступањем, млада Дјево.

Кондак, глас 4.

Подобан: Јавилсја јеси днес..

Бежимо од фарисејевог хвалисања а научимо узвишене речи цариниковог смирења, па у покајању завапимо: очисти слуге твоје, Спаситељу целог света.

Други кондак, глас 3.

Подобан: Дјева днес..

Цариникове јецаје Господу принесимо, и њему грешни као Господару прићимо, јер жели да спасе сваког човека, и дарује опроштај свима покајницима. Ради нас је оваплоћен, и Бог је сабеспочетан са Оцем.

Икос: Сами себе браћо уздасима смиравајмо, а јецањима савест пробудимо, да се на оном суду вечном верни и неосуђени појавимо, и опроштај добијемо. Тамо је заиста

праштање које сада измолимо да стекнемо. Тамо нема патње ни туге, ни уздисаја из дубине, у красном Едему, који је Христос створио, као Бог сабеспочетан са Оцем.

Кратак предговор синаксара, или збирке синаксара из Триода, коју је сачинио Ксантопул.

Никифор Калист Ксантопул је сакупио синаксаре на значајне празнике из Триода. У сваком од њих се објашњава како и где је настао, и због чега су их свети и богоносни оци овакве као данас сачинили. У некима су посебна појашњења, а почињу од недеље цариника и фарисеја и завршно са празником Свих светих.

Прво треба минејски синаксар, по обичају, на седмој песми прочитати а затим из Триода који следи.

После читања минејских синаксара говоре се
Стихови из Триода:

Творче свега на небу и на земљи,
ти примаш од ангела Трисвету песму,
зато прими и трипеснец од људи.

Стихови: Ко живи као фарисеј далеко је од Цркве;
Христос је онај који прима унутрашње смирење.

У овај дан почињемо у Божије име Триод. Њега су лепо и како доликује саставили и испевали многи свети и богоносни оци наши, украшени врлинама и руковођени Духом Светим.

Мислим да је први од тих отаца велики ствараоц Козма овако замислио: да се три песме говоре из поштовања ка светој животворној Тројици, у великој и светој седмици

страдања Господа и Бога и Спаса нашега Исуса Христа, саставивши песме за сваки дан укратко именујући се у крајегранесију (акростиху).

Од њега и други оци, а више од осталих Теодор и Јосиф Студити (тј. из Студитовог манастира), по ревности Козме, саставили су химне и за остале недеље свете и велике Четрдесетнице и њих су прво предали (у богослужбену употребу) у Студитском манастиру.

Они су сачинили већину химни које су оци прибавили и сабрали и установили и друге (богослужбене) књиге.

Пошто је недеља васкрсни дан, она је истовремено и први и осми тј. завршни дан.

За понедељак је посебно прва химна намењена. Затим даље, за уторак друга химна, за среду трећа химна, за четвртак четврта химна, за петак пета химна, за суботу шеста химна. Осму и девету химну имају сви дани у седмици.

Као што је побожни Козма за Велику Суботу одредио четверопеснец, тако је најпосле учинио и монах Марко доцнији епископ Идрунски по наредби премудрог цара Лава.

Триод се тако назива јер има по три химне за сваки радни дан, а према потребама садржи и друга неопходна правила. Мислимо да је Триод због тих својих химни, од већине такав назив добио, а пре свега због три химне у Великој Седмици, као што је већ напред речено.

Сматра се да су наши свети оци целим Триодом хтели укратко поменути сва добра дела Божија учињена ради нас и изложити их нам свима ради подсећања:

Говори се о томе како нас је Бог створио; како смо одлучени од рајске хране; како смо одбацили заповест коју смо у рају добили ради вежбања у послушности; како смо

били одбачени од Бога, због зависти Начелника злобе, врага, у виду змије и сатрвеног због гордости његове; како смо руковођени ђаволом живели удаљени од Божијих добара; како је Син и Реч Божија из свога милосрђа пострадао; како је приклонио небеса и сишао ка нама и уселио се у Дјеву и због нас постао Човеком.

Христос нам је својим примером показао како да живимо руковођени смирењем, постом и одрицањем од злих дела, а и вршењем добрих дела да задобијемо поновно узлазак на небеса.

Говори се како је Спаситељ страдао и васкрсао и опет се на небеса вазнео; како је послао Духа Светога на своје ученике и апостоле; како су га сви они као Сина Божијег и савршеног Бога проповедали; како су божествени апостоли благодаћу Пресветог Духа заједно деловали и како су својом проповеди сабрали све народе са свих крајева света, пунећи горњи свет њима, што је била почетна замисао Творца.

Замисао светих отаца је да следеће три недеље: цариника и фарисеја, блудног сина и милостивог оца, и другог доласка Христовог, буду као нека пред-обука и поука и као увод у смисао Триода. Треба да будемо приправни, спремни за духовни подвиг поста и да напустимо наше грешне навике.

Испред свих седмица је ова са причом о царинику и фарисеју која се назива и припремна седмица.

Као што војсковође припремају оне који хоће да пођу у телесну борбу и у бој, тако и овде чистимо и дотерујемо своје оружије и спремамо све друго што је добро. Уклањамо сваку препреку и усрдно се наоружавамо на подвиг и снабдевамо се свиме што је потребно.

Војсковође много пута пре ратног сукоба излажу речима

и поукама приче којима побуђују на ревност душе војника, а одгоне леност, страх и очај и све друго што је штетно.

Тако и божествени оци предходно трубе најављујући пост који долази као војевање на демоне, да бисмо очистили наше душе спутане отровом неке дуговремене страсти. Ако ли још немамо добрих дела, да похитамо да их стекнемо и њима наоружани и опремљени да отпочнемо подвиг поста.

Пошто је прво оружије за задобијање врлина покајање и смирење, а препрека за узвишено смирење је гордост и узношење, због тога се из божественог Еванђеља ова истинита прича као прва излаже.

Поучава нас да одбацимо фарисејеве страсти: гордост и надменост, а насупрот њима да стекнемо смирење и покајање. Ово због тога, што је прва и најгора страст гордост и надменост, због којих је и Денница са небеса пао, потамнео и ђаво постао и тако назван био. Због гордости је и родоначелник Адам отеран од рајске хране.

Овако нас поучава неки од светитеља у својим поукама: да се не узносимо над ником нити да се гордимо, него да увек будемо смирени, јер се Господ гордима противи, а смиренима даје благодат. Боље је када се грешник обрати и покаје, него ли да се праведник узноси. Кажем вам, наставља светитељ поуку говорећи: цариник је изашао из храма више оправдан него ли фарисеј.

Ова повест нас поучава: Да се нико не узноси, макар да је и добра дела чинио, него нека се увек смирава и моли Богу из душе, а ако ли и најгора злодела учини, није никада исувише далеко од спасења.

Примери су овај цариник који узима данак од кнезова и чинећи крајњу неправду купује и стиче имање, али је примљен јер се покајао. Фарисеј је био одбачен мада је својим знањем све остале превазишао.

Назив садукеј долази од именице садок а што значи праведник, јер јеврејска реч седек значи правда.

Код Јевреја беху три странке: јесеји, фарисеји и садукеји. Ови последњи нису признавали ни васкрсење, ни постојање ангела, нити пак постојање душе.

Молитвама свих твојих стихотвораца, Христе Боже наш, помилуј нас. Амин.

Песма 7.

Ирмос: Росодатељну убо пешч..

Надмени фарисеј се делима Закона веома узносио, и у мрежу гордости упао, јер се безмерно хвалисао, а цариник се на лаким крилима смирења узнео и Богу приближио.

Својим смирењем се цариник као по лествама до небеске висине уздигао, а бедни и надмени фарисеј се због своје труле гордости и безумља до најдубљег ада сурвао.

Лукави лови праведнике, и хвалисањем их подкрада, а грешнике у окове очајања свезује, а ми угледајући се на цариника похитајмо да се од обоје ове ствари избавимо.

Похитајмо у молитви, са сузама и искреним јецајима ка Богу нашем, и угледајмо се на цариниково узвишено смирење, па певајмо верни: благословен си Боже отаца наших.

Слава: Поучавајући ученике, Владико, опоменуо си их да се не горде, и поукама си их Спаситељу уводио у смирење. Зато ти верни кличемо: благословен си Боже отаца наших.

И сада: Спознали смо те, Пречиста, као лепоту од Јакова и божанску лествицу, коју је он у давнини видео уздигнуту од земље до небеске висине, и по којој је са висине Бог сишао, да би нас земне опет вазнео.

Песма 8.

Ирмос: Из пламене преподобним..

У своме покајничком осећању цариник је уздахнуо и тако је милост код Господа стекао, и спасен био, а због своје охолости и веома хвалисавог језика, фарисеј је од правде отпао.

Удаљимо се верни од фарисејевог надменог поступка, и немојмо сматрати себе чистунцима, него се угледајмо на смирену нарав цариника и бићемо помиловани.

„Боже помилуј ме“, ове речи цариника верни, у светој цркви говоримо, да би са њиме опроштај примили, и да би се од пропасти хвалисавог фарисеја избавили.

Угледајмо се сви на уздисаје цариника, и са Богом у искреним сузама говоримо и њему завапимо: Човекољубче, сагрешисмо, а ти нас милостиви и милосрдни спаси и очисти.

Благосиљамо Оца, и Сина и Светога Духа, Господа.

На јецаје цариника Бог се осврнуо, и њега оправдао, а тако нам свима показао, да се треба увек молити у уздисајима и сузама, тражећи разрешење од грехова.

И сада: Не знам за другу заступницу осим тебе, јер ти си моја молитвеница, Пречиста и најнепорочнија; Тебе као моју заступницу приводим ка Рођеноме из тебе, а ти ме ослободи од свих који ме жалосте.

Песма 9.

Ирмос: Бога человјеком..

Прихватимо смирење као уздизање, и узмимо од Христа

начин спасења, па се на цариникову нарав угледајмо, а од надимања гордог далеко се удаљимо, и понизношћу и покајањем Бога умолимо.

Гордост душе одбацимо, а истинску нарав смирења стекнимо, не журимо да сами себе оправдавамо, и празно надимање презримо, па са цариником Бога умолимо.

Попут цариника принесимо молитве Творцу милости, а клонимо се неблагодарних молитава фарисејских и речи хвалисавих, које ближњега осуђују, е да би Бога умилостивили и његову светлост привукли.

Накупио сам терет многих греха, и мноштвом зала сам и цариника превазишао, а громку фарисејеву хвалисавост сам стекао, и са сваке стране сам лишен свакога добра, зато Господе поштеди ме.

Удостоји твога блаженства све који су због тебе унижени постали, јер следујући науком твојих заповести, дух скрушен ти приносим, Спаситељу, а ти ово прими и спаси све који ти служе.

Слава: У давнини је цариник са вером у цркву дошао, Богу се помолио и оправдан био, јер је без речи али у сузама дошао и са срцем скрушеним, и тако се очистио и сав терет греха скинуо.

И сада: Дај нам да ти певамо, да те славимо и блаженом зовемо сви који те достојно прослављамо, Пречиста, и Рођеног од тебе величамо, једина благословена, јер ти си похвала хришћана и молитвеница пред Богом богоугодна.

Ексапостилар васкрсни

Затим из Триода

Подобан: Со ученики взидем..

Слава: Удаљимо се од лошег хвалисања фарисејевог, и

научимо изузетно смирење цариниково, да би се узнели и са њиме Богу кликтали: очисти слуге твоје, из Дјеве својом вољом Рођени, Христе Спасе, јер ти си крст претрпео, а творевину својом божанском силом уздигао.

И сада: Творац свега и Бог свих, тело човеково је из твога непорочног тела примио, најопеванија Богородице, и моју трулежну природу је сву обновио, а тебе је истом као и пре рађања оставио, зато теби сви са вером похвалу кличемо: радуј се целог света славо.

На хвалитним стихире васкрсне из Осмогласника 4 и из Триода самогласне 4 писане на вечерњи:

Немојмо се молити браћо фарисјески, него нека се надмени понизи, па смиримо себе пред Богом, и постећи завапимо као цариник: Боже, очисти нас грешне.

Фарисеј беше гордошћу заробљен, а цариник у покајање погружен, оба тако дођоше ка теби јединоме Господу, али први хвалећи се изгуби награду, а други ништа не говорећи удостојен беше дарова. У уздисајима цариника утврди и мене Христе Боже као Човекољубив.

Стих: Васкрсни Господе Боже мој и нека се уздигне рука твоја, и не заборави јадне слуге твоје никада. (Пс.10, 12)

Глас 3.

Сагледај душо моја разлику цариника и фарисеја, и омрзни горди глас једнога, а угледај се на богоугодну молитву другога, па узвикни: Боже очисти ме грешнога и помилуј ме.

Стих: Исповедаћу те Господе свим срцем мојим и причаћу о твојим чудима. (Пс.9, 1)

Хвалисаве речи фарисеја верни омрзнимо, а цариникову богоугодну молитву за пример узмимо, немојмо се гордо

узносити, него себе понизимо, и са покајањем завапимо: Боже очисти грехе наше.

Слава, глас 8.

Фарисеја који се делима закона хвалио, и себе правдао, осудио си Господе, а понизног цариника који је уздасима очишћење тражио, ти си оправдао, јер не гледаш на гордељиве, а скрушене у срцу не понижаваш, зато и ми притичемо у смирењу, пострадали за нас, и подари нам опроштај и велику милост.

И сада: Преблагословена јеси Богородице Дјево..

Велико славословље и отпуст.

И по обичају чинимо литију у припрату, на којој певамо Слава и сада: јутарњу Еванђелски стихиру. Час први.

ПАЗИ

Треба знати да се свих 11 јутарњих Еванђелких стихира од ове недеље па све до Недеље Свих светих певају на јутарњој литији у припрати на Слава и сада:

Нека се зна да од ове недеље почињемо читати у припрати после отпуста литије „Оглашења“ светог оца нашег Теодора Студита. Ако је присутан игуман, то он чита, а ако није, онда еклисиарх чита свој братији која стоји и слуша са пажњом.

После завршетка Чтенија говоримо тропар Теодора, глас 8. Православија наставниче.. **без богородичног, и коначни отпуст.**

На литургији

Блажена из Осмогласника и од канона Триода песма 6.

Прокимен владајућег гласа.
Апостол Тимотеју, зачало 296.
Алилуја
Еванђеље по Луки, зачало 89.
Причастен: Хвалите Господа са небеса..

ПАЗИ

Треба знати да ове седмице неки држе пост звани „арцивуријев“. Ми монаси у било који дан, па и у среду и петак, једемо сир и јаја у 9. час (тј у три часа поподне), а мирски једу месо, и тако изобличују правило оних јеретика који посте.

Ако се догоди празник Сретења Господњег у суботу месопусну, служба умрлима се пева у гробљанској капели цела увече и ујутру, а ако нема гробљанске капеле, она се пева у ову суботу пре недеље о блудном сину а у суботу месопусну пева се само служба празника Сретења.

3. Недеља блудног сина и милостивог оца

У суботу увече

На бденију после уобичајене катизме,
На Господи воззвах.. **узимамо 10 стихова и певамо 3 васкрсне из Осмогласника, 3 Анатолијеве и 4 из Триода, понављајући ову прву. Глас 1.**

Поверена ми је земља живота и без греха, али ја сам посејао грех, зато сам српом пожњео класје лености, и везао откосе мојих недела у снопове, али их нисам донео на гумно покајања, зато молим тебе превечнога делатеља и Бога нашега: твојом љубављу ка милости као ветром, развеј плеву мојих недела, и као чисту пшеницу подари души мојој опроштај, па ме чувај у небеској житници и спаси ме.

Спознајмо братијо силу ове тајне: како је од греха ка очевом дому похитао блудни син, а милости га отац сусрео, загрлио и пређашњу славу му опет подарио, свето и узвишено весеље начинио, и теле угојено заклао. Тако да и ми достојан суживот са човекољубивим Оцем стекнемо, који је жртву принео, и са славним принетим Спаситељем душа наших.

Слава, глас 2.

О, колико се добара лиших бедни ја! О, од каквог сам царства отпао страсни ја! Расуо сам богаство које сам примио, а заповести погазио. Тешко мени страсна душо! Бићеш на огањ вечни осуђена. Зато пре краја завапи Христу Богу: прими ме Боже као блудног сина и помилуј ме.

И сада: богородичан од првих (догматик) владајућег гласа.

Вход. Светлости тиха.. **Прокимен:** Господ се зацари..

На литији по обичају стихира храма.
Слава, глас 4.

Као блудни син долазим и ја Милостиви, јер сам цео живот у туђини провео, богатство сам потрошио које си ми Оче подарио, а ти ме Боже као покајника прими и помилуј ме.

И сада: богородичан истог овог гласа.

На стиховње стихире, из Осмогласника, по алфавиту.
Слава, самогласно, глас 6.

Богати очев дар сам расуо, и са неразумним животињама се бедан напасао, чак и њине хране сам жељан био, гладан се напатио и нисам се наситио, зато се враћам милостивом Оцу, и са сузама плачем: приме ме као најемника, јер притичем твоме човекољубљу и спаси ме.

И сада, богородичан: Творац и Избавитељ мој..

Завршни тропар: Богородице Дјево.. **(три пута)**
И остали поредак бденија, као што је уобичајено.

4. Недеља блудног сина и милостивог оца

На јутрењи

На Бог Господ.. **тропар васкрсни из Осмогласника и богородичан;**
Уобичајене катизме и
Полијелеј, где уз уобичајена два псалма додајемо и трећи:
На рекама Вавилонским.. **са свечаним „Алилуја“.**

Степена и прокимен гласа;
Све што дише..
Еванђеље васкрсно, затим
Слава, глас 8. Отвори ми двери покајања
И сада, богородичан: Поведи ме Богородице на стазу спасења
па затим на глас 6.
Помилуј ме Боже по великој твојој милости, и по мноштву милосрђа твога очисти безакоње моје.
Сећам се многих великих грехова..

Канона васкрсан, са ирмосем на 4; крстоваскрсан на 2; Богородици на 2 и из Триода на 6; Служба из Минеја се узима у петак на повечерју.

Канон, дело господина Јосифа. Глас 2.

Песма 1.

Ирмос: Мојсејскују пјесањ..

Исусе Боже, прими сада и мене покајника као блудног сина, јер сам сав свој живот у лењости провео и тебе гневио.

Сво свето богатство које си ми раније подарио ја сам поторшио, а блудним животом се од тебе удаљио, ипак прими ме сада милостиви Оче јер сам се вратио.

Слава: Рашири ми сада твоје очинско наручје и прими ме милосрдни Господе као оног блуднога да те са захвалношћу прославим.

И сада, богородичан: Ради светих молитава твоје Матере, покажи Боже на мени сву твоју доброту и презри многе моје грехове.

Катавасија су ирмоси канона.

Ирмос: Мојсејскују пјесањ..

Прими Мојсејеву песму душо моја па овако запевај: помоћник и покровитељ беше мени за спасење, он је мој Бог и прославићу га.

Песма 3.

Ирмос: Неплодствовавшиј мој ум..

Био сам потпуно ван себе, јер сам неразумно накупио све могуће страсти, али ме ипак прими Христе као и оног блуднога.

Угледам се на оног блуднога и вапијем: сагрешио сам Оче као и он, али и мене сада прими и не одбаци ме.

Слава: Рашири Христе твоје наручје и прими ме, јер се враћам из далеке земље страсти и греха.
И сада, богородичан: Дивна си међу женскима, зато и мене обдари духовном лепотом, јер сам због многих греха остао бедан, да бих те Пречиста прославио.

Ирмос:Неплодствовавшиј мој ум..
Садитељу добара и Боже делатељу добри, по доброти твојој учини мој неплодни разум плодоносним.

Сједален, глас 1.
Подобан: Гроб твој..
Похитај да ми раширш очево наручје, јер сам у блуду проживео живот мој, али гледам непотрошно богатство твога милосрђа Спаситељу, зато сада не презри понижено срце моје, јер теби Господе у покајању вапим: сагреших Оче и пред небом и пред тобом.

Слава, та иста стихира.

И сада, богородичан.
Подобан.
Неневесна Пречиста Богородице Дјево, једина верних заступнице и окриље, ослободи од невоља, мука и тешких неприлика све, који се млада Дјево надају у тебе, и твојим светим молитвама спаси душе наше.

Песма 4.

Ирмос: Јеже от Дјеви твоје рождество..
Велико благо које си ми дао, небески Оче, на зло потроших као слуга од тебе отуђенога, али ти ипак вапим:

прими ме као у давнини блудногa и мени рашири наручје твоје.

Робујем сваком злу, и убројан сам бедник у делатеље страсти, несмотрено сам био изван себе, али ми се смилуј Спаситељу и наднебески Оче, јер твоме великом милосрђу притичем.

Слава: Пун сам сваке срамоте и не смем на небеску висину гледати, јер сам неразумно прихватио грех, ал сада се враћам и тужно вапијем: сагрешио сам Свецаре, па ипак прими ме.

И сада, богородичан: Ти си Пречиста људима помоћница, поуздана нада свима хришћанима, и уточиште спасења, зато ме спаси Дјево твојим материнским молитвама, и удостоји ме будућег живота.

Ирмос:Јеже от Дјеви твоје..

Твоје рађање од Дјеве је пророк унапред видео, и проповедајући узвикнуо: чуо сам твој глас и уплаших се, јер са југа и из свете и осењене горе долазиш Господе.

Песма 5.

Ирмос: Ношчи прешедшеј..

Поробили су ме отуђени од Бога грађани, и у њину земљу трулежи сам отишао и срамотом се испунио, а сада се враћам Милосрдни, и као грешан призивам те.

Отвори ми сада твоју очинску доброту, јер се из зла враћам теби, небески Оче, а ти ме не одбаци, јер имаш превелику милост.

Слава: Не смем погледати горе ка небу, јер сам те небројено пута разгневио Христе, ал знајући твоју милост и милосрђе ипак вапијем: сагреших ти, очисти ме и спаси ме.

И сада, богородичан: Пресвета Дјево, благодатна, ти си Очишћење свима родила, зато твојим молитвама скини са мене терет мојих грехова.

Ирмос: Ношчи прешедшеј приближисја ден..

Ноћ је прошла и дан је дошао, светлост је свету заблистала, зато те хвале војске ангела, и све што постоји тебе славослови.

Песма 6.

Ирмос: Во глубиње грјеховњеј..

Стално сам заробљен у дубини греха, и олуја греха ме потапа, а ти ме као кормилар управи ка пристаништу живота, Христе Боже, и спаси ме Царе Славе.

Очево богатство сам лудо утрошио, и понижен се стидом испунио, па робујем јаловим жељама, али теби вапијем: помилуј ме Човекољубче и спаси ме.

Слава: Испаштам гладан сваког добра, јер сам се од тебе Сведобри удаљио, а ти се смилуј сада када ти се враћам, и спаси ме Христе, да певам о твоме човекољубљу.

И сада, богородичан: Родила си млада Дјево, Спаситеља и Владику Христа, а ја сам бедан без добрих дела, али ти ме удостоји спасења, да бих опевао твоју узвишеност, Дјево Пречиста.

Ирмос: Во глубиње грјеховњеј..

Заробљен сам у дубини греха, и на мору живота снашла ме је бура, али као Јона из звери, Спаситељу вапијем ти: спаси ме и избави од страсти.

Кондак, глас 3.
Подобан: Дјева днес..

Безумно сам отишао далеко од твоје славе Оче, и на зло сам потрошио благо које си ми предао, али те зовем гласом блудног сина: сагреших пред тобом Оче милосрдни, а ти ме прими покајника и учини ме као једним од твојих најемника.

Икос:

Чујмо глас нашег Спаса који нас сваки дан учи, и Еванђеље о блудном сину, који је поново частан постао. На његово добро покајање се са вером угледајмо, и Ономе који зна све тајне понизним срцем завапимо: сагрешисмо ти Оче милосрдни, и нисмо више достојни да се као пре називамо децом твојом, али ти си по природи човекољубив, зато сваког прими и учини као једним од твојих најемника.

Затим се најпре чита Синаксар из Минеја, а потом из Триода, по реду.
Стихови: Ако је когод блудник као ја, нека смело приђе
Јер се свима отварају двери Божијега милосрђа.

У овај дан помињемо позивање блудног сина, што божествени оци наши установише у другу недељу Триода, а ради овог разлога:

Има неких који су многа неприлична дела учинили живећи блудно од своје младости, проводећи живот у пијанству и нечистотама и упали тако у дубину зала, па дошли у очајање, које је пород гордости. Одатле се никако не старају да пређу ка врлинама, него свезани ужадима зла тако стално упадају у још већа зла.

Свети оци и према таквима имају човекољубив и

родитељски однос, па их овом причом желе пре свега удаљити од очајања. Њоме они желе изчупати очајање из корена и побудити их на прихватање врлина. Зато и показују много грешнима човекољубиво и преблаго Божије милосрђе ка блудноме сину, јер нема таквог греха који ће бити већи од Божијег човекољубља, што Христос овом причом хоће и да покаже.

Била су два сина човекова, то јест Бого-Човека и Речи Божије: праведни и грешни син. Старији син је живео по заповестима Божијим и увек се добро владао и никада се од Родитеља није удаљавао.

Млађи пак син заволео је грех и срамним делима се одрекао суживота са Богом. Оставио је Божије човекољубље живећи разблудно. Божији лик није сачувао целомудријем него је следовао лукавом демону и сласним животом радио по вољи демона, а да се никада сласти није могао заситити.

Грех је по својој природи незасит и привремена је наслада онима којима је он постао навика. У овој причи представља се грех као рожчићи (рогач) којима се хране свиње. Рожчићи су испрва слатки а затим горки и налик на плеву, што и јесте суштина греха.

Када се блудни син пренуо и дошао себи, пошто је пропатио од глади, дошао је оцу са речима: Оче сагреших небу и теби и нисам достојан да се назовем твојим сином.

Отац га је примио покајаног, не грдећи га, него је раширио руке и загрлио га, показујући божанску и очинску нарав. Дао му је одећу, то јест свето крштење и прстен као печат Свесветога Духа. Уз то још и обућу да га не би змије и шкорпије уједале за ноге, него да би могао тиме да им сатре главе. Затим је Отац из превелике радости заклао ухрањено теле, што симболише жртвовање Сина свога

јединороднога и причестио га је телом и крвљу Синовом.

Старији син се чудио превеликом очевом милосрђу, као што је и рекао. Човекољубиви отац и онога умирује смиреним и кротким речима пуних љубави: Ти си увек са мном, рече, а требало је обрадовати се и провеселити се са оцем, јер овај мој син беше мртав због греха и неразумних дела, али је оживео покајањем. Био је изгубљен у даљини од мене због његовог сладострасног живота и нашао сам га. По моме милосрђу према страдалнику и по мојој милостивој нарави призвао сам га назад.

Мада се ова прича односи на Јевреје, може се односити и на нас. Зато је ова прича овде и одређена од светих отаца. Треба одбацити, како они кажу, очајање и безнађе, које смета добрим делима. Ова прича поучава на осећај кривице и на покајање све који су сагрешили као и блудни син. Покајање је најјаче оружије за одгнање противникових стрела и снажна помоћ.

По твоме неизрецивом човекољубљу Христе Боже наш помилуј нас.

Песма 7.

Ирмос: Херувими подражајушче..

Као најгори, ја сам се телесним страстима одао, и много робујем страсним жељама, и тако сам постао туђин теби Човекољубче, али сада вапим као блудни син: сагреших Христе, не презри ме, јер си само ти милостив.

Грешан вапијем, ал никако не смем ни да погледам на небеску висину, Свецаре, јер сам као најбезумнији тебе гневио, и од твојих заповести отпао, али ти као Најблажи не одбаци ме од твога лица.

Слава: Ради молитава апостола, пророка, преподобних, праведних и часних мученика, све ми опрости Господе, јер сам грешио и твоју доброту Христе гневио, али сад хоћу да те песмом славим у векове.

И сада, богородичан: Постала си Богородице светлија од херувима и серафима и свих небеских сила, зато са њима умоли беспочетнога Оца Бога Реч, јер си га Најнепорочнија оваплотила, да би се сви удостојили вечних добара.

Ирмос: Херувими подражајушче..

Попут херувима, младићи су у пећи радосно појали: благословен јеси Боже, јер си истином и правдом навео на нас све невоље због грехова наших; Најопеванији и најславнији у све векове.

Песма 8.

Ирмос: В купиње Мојсеју..

Из великог милосрђа си на земљу сишао и да спасеш свет си својевољно осиромашио, зато сада мене сиромашног без икаквог доброг дела, као милостив спаси.

Удаљио сам се од твојих заповести, и робовао најбеднијем Лажову, али се сада враћам, а ти ме прими као давно блуднога који ти је притекао, наднебески Оче.

Благосиљамо Оца, Сина и Светога Духа, Господа.

Поробљен трулежним жељама и потамнео, ја сам се удаљио, и потпуно ван себе био, а сада ти притичем у покајању да ме спасеш.

И сада, богородичан: Богородитељко Пречиста, само ти пропале подижеш, зато усправи и мене, а сада се кајем, јер сам сваким грехом оборен.

Ирмос: В купиње Мојсеју Дјеви чудо..

У давнини на Гори Синају, чудо на купини, предсказало је Дјеву Мојсеју, зато пођте, благословите и величајте Бога у све векове.

Песма 9.

Ирмос: От земнородних кто слиша таковоје..

Погледај Христе на тугу мога срца и погледај на моје кајање, види моје сузе Спаситељу и не презри ме, него по твојој доброти опет загрли ме, и у мношто спасених уброј ме, да бих појао захвално о милости твојој.

Као покајани разбојник вапијем: „помени ме“, и као цариник кајем се и у прса бијем, па те молим: од свих мојих недела Милосрдни сада очисти ме, и као блудног сина прими ме Свецаре, да био појао о крајњем снисхођењу твоме.

Уздахни сада душо моја бедна и завапи Христу: ради мене си хтео да осиромашиш, Господе, јер сам осиромашио без икаквог добра, а ти ме Благи и једини Многомилостиви обогати богатством добрих дела.

Слава: Као што си некада развеселио покајаног блуднога, када је решио да ти се врати, тако и сада Благи учини и мени бедном, па ми рашири твоје свето наручје, да бих спасен певао о твоме крајњем снисхођењу.

И сада, богородичан: Твојим блиставим молитвама Дјево, просветли моје од злобе потамнеле очи душе, молим те, и поведи путем покајања, да ти појим како доликује, јер си неизрециво оваплотила Бога Реч.

Ирмос: От земнородних кто слиша..

Ко је икад на свету чуо тако шта, или ко је видео икада, да се нашла нека трудна а девствена, да је без патњи детенце родила? Такво чудо је на теби Богородице Пречиста, зато те величамо.

Ексапостилар из Осмогласника
Затим овај из Триода.
Подобан: Жени услишите..

Богатство благодати које си ми дао, ја сам Спаситељу отишао бедник и потрошио, у злу сам и блудно поживео, и на лажљиве демоне потрошио, али се ипак враћам, а ти ме као и блуднога прими Оче милосрдни и спаси.

Слава, други, подобан

Кроз живот сам Господе твоје благо потрошио, јер сам бедник лукаве демоне слушао, ипак најмилостивији Спаситељу смилуј се на мене блуднога, и очисти ме грехом окаљаног, и врати ми првобитну одећу царства твога.

И сада, богородичан:

Света Мати и Дјево, узвишена проповеди апостола, мученика, преподобних и пророка, умилостиви Богородитељко твога Сина и Господа, према нама твојим слугама, када дође да суди свима по заслугама.

На хвалитним стихире васкрсне из Осмогласника 4; Анатолијева 1; и из Триода самогласне 3;
Глас 2.

Као блудник вапијем ти Господе: сагреших Благи пред твојим очима, јер сам расуо благо које си ми подарио, али ме ипак прими Спаситељу као покајника и спаси ме.

Глас 4.

Стих: Васкрсни Господе Боже мој, нека се уздигне рука

твоја, и не заборави твоје убоге никада.(Пс.10, 12)

Као блудни син и ја сам отишао, и цео живот отуђен од тебе провео, а богатство које си ми милостиви Оче подарио, ја сам потрошио, ипак прими ме Боже као покајника и помилуј ме.

Глас 8.

Стих: Исповедаћу те Господе свим срцем мојим и причаћу о твојим чудима. (Пс.9, 1)

Животом блудним сам имање Очево потрошио, изгубио га и без ичег остао, у далекој земљи злих грађана се настанио, али нисам живот са њима поднео, него се враћам милостивом Оцу и вапијем: сагреших на небо и пред тобом, и нисам достојан да се твојим сином назовем, али ме учини макар једним од твојих најемника Боже и помилуј ме.

Слава, глас 6.

Удаљих се од тебе добри Оче мој, али ме не напуштај, нити учини непотребним за твоје царство, јер ме је демон најзлобинији разголитио, сво богатство ми узео, и дарове душе сам блудно потрошио; Ипак сам се решио и теби вратио, па вапијем: учини ме као једног од твојих најемника, јер си ради мене на крсту твоје пречисте руке раширио, да би ме од страшне звери избавио, зато ме у првобитну одећу одени, јер си само ти многомилостив.

И сада: Преблагословена јеси Богородице Дјево..

Велико славословље; јектенија и отпуст.

Уобичајен одлазак у литију у припрату и тамо се пева Слава и сада: Еванђелска стихира. Читање „Оглашенија“ и први час. Тамо и коначни отпуст.

На литургији

Блажена из Осмогласника на 6, Триода песма 6. на 4;
Прокимен апостола по владајућем гласу.
Апостол Коринћанима, зачало 135.
Алилуја по гласу
Еванђеље по Луки, зачало 79.
Причастен: Хвалите Господа са небеса..

ВИДИ
Треба знати да се у месопусној седмици не пева „Алилуја“, изоставља се и једна катизма са јутрења и њу читамо на вечерњи. Песме из Псалтира (Мојсеовицу) не говоримо. Не певају се међучасови, а молебни канон Пресветој Богородици певамо на повечерју. Повечерје пак мало. Тако чинимо и у сиропусну седмицу, осим у среду и петак. Али о томе ћеш наћи правило тамо на свом месту. У ову недељу у сваки дан читамо на јутрењи „Реч светога Макарија на Четрдесетницу и Педесетницу“, а почиње овако: Дечице моја, због вас се моје срце радује..

ПАЗИ
Службе светих за суботу и недељу месопусну, певају се на прошлим повечерјима, сем ако се догоди служба великог светог.
Исто чинимо и за суботу и недељу сиропусну, или како настојатељ одлучи, сем ако се догоди служба великог светог.

5. Петак уочи суботе месопусне

Служимо спомен свима од века уснулима православним хришћанима, оцима, сестрама и братији нашој.

У петак на вечерњи

После почетног псалма и уобичајене катизме, на Господи возвах.. **узимамо 6 стихова и певамо мученичне стихире из Осмогласника 3 владајућег гласа, и из Триода 3 подобне; Глас 8.**

Подобан: Во Едемје рај..

Служећи данас спомен свима од века умрлима, који су у вери и побожно живели, опевајмо верни Спаситеља и Господа, молећи за њих добар одговор у часу суда, пред лицем Бога нашега, који ће целом свету судити, да добију светло место са десне стране, у радости, међу праведнима, и изабранима и да буду достојни небескога царства његовог.

Својом крвљу си Спаситељу људе искупио, а твојом смрћу си нас горке смрти избавио, ти нам живот вечни дајеш васкрсењем твојим, зато упокој Господе све у вери уснуле: било у пустињама или градовима, на мору или на копну и на сваком месту, и цареве и свештенике, архијереје и монахе и мирјане у сваком узрасту уопште и удостији их царства твога.

Због твога васкрсења из мртвих Христе, невлада више смрт над умрлима у вери, зато се усрдно молимо: упокој у

дворима твојим слуге твоје, у недрима Авраама, све умрле од Адама до данас, који ти свето послужише: оце и браћу и сестре наше, другове и сроднике, и све људе који у животу са вером послужише, и ка теби на сваки начин престављене, и удостоји их Боже небескога царства твога.

Слава, глас 8.

Плачем и јецам када на смрт помислим, и гледам у гробу по лику Божијем саздану нашу лепоту, без обличја, без славе, без икаква изгледа. О, гле чуда! Каква је то о нама тајна? Како доспесмо до трулења? Како се сјединисмо са смрти? Заиста по Божијој наредби, као што је у Писму писано, а који даје престављеним упокојење.

И сада, богородичан од првих (догматик) владајућег гласа.

Светлости тиха..

Уместо прокимена певамо

Алилуја глас 8.

Стих: Блажени су они које си изабрао и примио Господе, спомен њихов је са колена на колено. (Пс. 64, 5 и 101, 13)

Стих: Душе њине ће се међу добрима настанити. (Пс. 24, 13)

На стиховњима узимамо горе речене припеве:

Стих: Блажени су они које си изабрао и примио Господе, спомен њихов је са колена на колено. (Пс. 64, 5 и 101, 13)

Стих: Душе њине ће се у међу добрима настанити. (Пс. 24, 13)

Слава, глас 6.

Почетак мога бића је по твојој наредби, јер си хтео да ме од непостојања у живо биће приведеш, од земље си ми тело саздао, и твојим божанским и животворним надахнућем душу ми подарио. Зато Спаситељу упокој слуге твоје у земљи живих, и под кровом праведних.

И сада:

Молитвама Христе твоје Родитељке, твојих мученика, апостола и пророка, светитеља, преподобних и праведника, и свих светих, слуге твоје упокој.

Сада отпусти..

Тропар, глас 8.

Дубоком мудрошћу и човекољубиво све чиниш, и корисно дајеш свима једини Створитељу, зато упокој Господе душе слугу твојих, јер у тебе уздање положише, као Творца и Створитеља и Бога нашега.

Слава и сада, богородичан глас тај исти.

Тебе као бедем и пристаниште имамо и као молитвеницу угодну Богу, јер си њега родила Богородице безневесна, вернима спасење.

Јектенија и отпуст

После отпуста вечерња служимо панихиду за покојне у припрати, и певамо из Октоиха канон покојнима, по владајућем гласу.

6. Субота месопусна

На јутрењи

После шестопсалмија, Алилуја, глас 8.
Тропар, глас 8.

Дубоком мудрошћу и човекољубиво све чиниш, и корисно дајеш свима једини Створитељу, зато упокој Господе душе слугу твојих, јер у тебе уздање положише, као Творца и Створитеља и Бога нашега. **(два пута)**
Слава и сада, богородичан глас тај исти.

Тебе као бедем и пристаниште имамо и као молитвеницу угодну Богу, јер си њега родила Богородице безневесна, вернима спасење.

Уобичајене катизме и сједални из Октоиха владајућег гласа. Читају се поуке о умрлима из Прве посланице Коринћанима.
Пева се „непорочни“ псалам тј. 17. катизма подељена на две статије, са припевом: Благословен јеси Господе, научи ме наредбама твојим. **Глас 5.**

После 17. катизме тропари покојнима, глас 5.
Благословен јеси Господе научи ме наредбама твојим.

Сабор светитеља је пронашао Извор живота и врата раја, а ја сам изгубљена овца, да бих покајањем пронашао пут, позови ме Спаситељу и спаси ме.

Благословен јеси Господе научи ме наредбама твојим.

Светитељи који сте проповедали Јагње Божије и били заклани као јагањци и прешли у живот без старења и вечни, Њега мученици усрдно молите да нам дарује опроштај грехова.

Благословен јеси Господе научи ме наредбама твојим.

Сви ви који сте у животу ишли уским и тужним путем, који сте крст као јарам носили и за мном у вери ишли, ходите уживајте почасти и небеске венце које сам вам припремио.

Благословен јеси Господе научи ме наредбама твојим.

Слика сам неизрециве славе твоје и ако носим ране грехова, смилуј се Владико на своје створење и очисти твојим милосрђем, и дај ми жељену отаџбину, чинећи ме опет житељем раја.

Благословен јеси Господе научи ме наредбама твојим.

Ти који си ме некада из небића саздао и твојим Божанским ликом почаствовао, а због прекршаја заповести ме опет у земљу вратио из које сам узет, врати ми боголикост и да се у првобитну лепоту обучем.

Благословен јеси Господе научи ме наредбама твојим.

Упокој Господе слуге твоје и настани их у рају где хорови светитеља Господе и праведници сијају као светила, уснуле слуге твоје упокој, не гледајући ни на какве грехе њине.

Слава Оцу и Сину и Светоме Духу:

Троструку светлост једнога Божанства побожно опевајмо кличући: Свет јеси Оче беспочетни, сабеспочетни Сине и

Божански Душе, просвети нас који ти вером служимо и избави од вечнога огња.

И сада и увек и у векове векова. Амин.

Радуј се Пречиста која си родила Бога телом на спасење свих, и којом род људски нађе спасење, да бисмо тобом нашли рај, Богородице чиста и благословена.

Алилуја, алилуја, алилуја, слава теби Боже. **(три пута)**

Затим јектенија за уснуле: Опет и опет..

Свештеник молитву: Боже духова..

А ми: Господе помилуј **(40 пута)**

После возгласа

сједален покојни, глас 5.

Упокој Спасе наш са праведнима слуге твоје, па их усели у дворе твоје као што је писано, и као благ презри сва њина сагрешења: и хотимична и нехотимична, и она у знању или у незнању Човекољубче.

Слава и сада, богородичан:

Из Дјеве си заблистао свету Христе Боже, и њоме си нас синовима светлости показао, зато се смилуј на нас.

Стихословимо: Господеви појем..**(„Мојсеовицу“)**

Узимамо канон светога обитељи на 6 и Триода на 8; Друга песма се узима без стихословија. И песме из Псалтира.

Канон, дело Студита.

У тројичним и богородичним тропарима је акростих: Недостојни Теодор**. Глас 8.**

Песма 1.

Ирмос: Пјесањ возслем људије..

Помолимо се сви Христу, и учинимо данас спомен умрлима од века, да избави вечнога огња све у вери уснуле, и у нади на живот вечни.

По дубини твога промисла Христе, ти си најмудрије одредио свакоме дужину живота и начин краја, зато све које је гроб покрио на свим странама света, спаси на суду Свемилостиви.

Ти си одредио границе нашег живота, зато Господе, уснуле из мрака животног, учини синовима и кћерима незалазног дана, и свештенике православне и све твоје верне људе.

Који се утопише, или у рату пострадаше, или их је земљотрес затрпао или их убице убише, или их је огањ спалио, свима вернима подари Милостиви удео праведних.

Превиди све наше телесне грехе, Спаситељу наш, које учинисмо у сваком поколењу рода човечанскога, и на суду твоме остави нас неосуђене, када будемо одговарали пред тобом.

Слава, тројичан: Певам једном Бићу као Тројици, лица саипостасних, Оцу без рођења, Сину рођеном и Духу Светом, као беспочетно царство и власт и једно Божанство.

И сада, богородичан: Заиста си постала као небо на земљи, узвишенија и од небеса, безневесна Дјево, јер из тебе је заблистало Сунце целог света, Који влада праведно.

Катавасија:Пјесањ возслем људије..

Узнесимо песму народи чудноме Богу нашем, који је

ослободио Израиља од робовања, који му је песму певао: певамо теби Владици јединоме.

Песма 2.

Ирмос: Видите, видите јако аз јесам Бог ваш, прежде вјек..

Видите видите да сам ја Бог ваш, од Оца сам рођен пре свих векова, а од Дјеве у времену, зачела ме без мушкога, и као човекољубив, разорио сам грех праоца Адама.

Видите, видите да сам ја Бог ваш, и по правди одређујем границе живота, и у непропадивост примам све умрле у нади на живот вечни и васкрсење.

Примаш Господе све који у вери умиру са свих страна света, оне на мору или на копну, у рекама или крај извора или језера, било да су упали у јаму зверовима, птицама или другим животињама да их поједу, све их упокој.

Све је у твојој руци и о свему промишљаш Господе, зато оне који су се већ распали на природне саставе, када дођеш ти их опет састави и васкрсни, али им опрости све грехове: и у знању и у незнању учињене.

О, како ће бити страшан твој други долазак Господе! Попут муње ћеш доћи на земљу и васкрснути све које си саздао, да би им судио, али тада оне који су вером у тебе живели, сусретни их и удостоји да буду са тобом.

Слава, тројичан: Најсавршенија Јединице, најсветија и триипостасна, Оче без рођења, јединородни Сине и Душе који од Оца исходиш, а Син те шаље, једно Биће и природо, власти царство, спаси све нас.

И сада, богородичан: Неизрециво је чудо рађања из тебе, Мати и Дјево, како си родила а при томе чедна остала? Како

си дете родила а ниси мушко спознала? Како је хтео, Реч Божија се чудом, мимо природе, из тебе родио.

Катавасија: Видите, видите јако аз јесам Бог ваш, прежде вјек.

Песма 3.

Ирмос: Утверждеј рукоју..

Све који су провели живот славећи праву веру, удостоји Боже да се венцем правде овенчају и да се насите вечног блаженства.

Када дођеш да са огњем све испитујеш, упокој Боже изненада преминуле, од грома спаљене, од мраза и од сваке ране пострадале.

Све који су увек бурно море живота препловили, удостоји их Христе да притекну у пристаниште непролазног живота, оне који су православљем као кормилом кроз живот вођени.

Оне који су по твоме промислу Христе, постали храна свих морских звериња и птица небеских, васкрсни их Боже у последњем дану, у слави.

Слава, тројичан: У мојој вери, једно Божанство, али у три одвојена Лица, раздвајам сједињено и нераздвојиво, а она се брзо попут муње види у јединству.

И сада, богородичан: Недокучиво је твоје чудо, јер си без мушког родила, а девство при порођају сачувала, зато мноштво ангела и сав свет певају ти вавек.

Катавасија: Утверждеј рукоју..

Својим рукама си утврдио небеса, Речи Божија, зато просвећењем твога богопознања, утврди и срца нас који се теби надамо.

Сједален, глас 5.

Подобан: Собезналчалноје Слово..

Ти си Спаситељу ради нас и крст и смрт претрпео, али си ад усмртио и умрле саваскрсао, зато престављене од нас упокој, јер си човекољубиви Бог, а на твоме страшном и ужасном другом доласку Животодавче, удостоји нас царства твога, јер ти имаш много милости.

Слава, то исто.

И сада, богородичан:

Твоје брзо окриље, помоћ и милост, покажи на твојим слугама, па укроти олује мојих грешних жеља, и подигни моју палу душу, Богородице, а ја добро знам да можеш све што хоћеш.

Песма 4.

Ирмос: Из гори приосененија..

Помени Спаситељу наш све оце и праоце, дедове и прадедове, родитеље и прародитеље од давних до садашњих, који су у честито живели и у доброј вери умрли.

Монахе и мирске, младе и старе, који су у планинама, на путовањима и у пустињама живот у вери напустили, ти их Христе међу свете усели.

Изненадно, у тренутку туге или радости, али у вери умрле, који су у трену доброг дела пострадали или злостављани из овог живота отишли, све их Спаситељу наш упокоји.

Који су од оружија или на путу погинули, или их је снег

и лед завејао, који су на градилишту или од одрона пострадали, све их Спаситељу наш упокоји.

Слава, тројичан: Чудно је: једно Божанство, а у три понаособ лица па ипак нераздељено: Отац, Син и Дух Свети, којима се као једном Богу поклањамо.

И сада, богородичан: Твојим молитвама упути нас Дјево, и поведи из олује греха у пристаништа спасења, и избави нас од сваке невоље, Родитељко Господа.

Катавасија: Из гори приосененнија..

Божијим промислом је пророк видео, твоје вољно оваплоћење Речи Божија, из једине Богородице, као из осењене горе, и са страхом је прославио силу твоју.

Песма 5.

Ирмос: Утрењујет дух мој..

Данас спомен сваком од века умрлом побожно чинимо, па те Господе усрдно молимо: све њих са светима твојим упокој.

Из сваког поколења које си примио: било од царева, кнежева или монаштва, све их избави Милосрдни вечних мука.

За свако биће које си саздао ти знаш шта је корисно, али ако си нам попустио Господе одједном пасти и умрети, избави нас сваке муке Боже наш.

Од огња који вечно гори, и од таме без трачка светлости, од шкргута зуба и црва који вечно мучи, и од сваке муке, избави Спаситељу наш све који су у вери умрли.

Слава, тројичан: Једнопрестолна, беспочетна, Триипостасна Јединице, раздељена природом, своје својство има свако

Лице, сједини нас у једну вољу да вршимо твоје заповести. **И сада, богородичан:** Постала си Чиста и Пречиста изнад огњених серафима, јер си им недоступнога Спаситеља Исуса родила, а он је оваплоћењем обожио природу нас земних бића.

Катавасија: Утрењујет дух мој..

Од јутра тебе Боже тражи душа моја, јер је одлука твога доласка као зора; Њоме обасјај душе наше Владико, и упути на стазу живота.

Песма 6.

Ирмос: Содержима мја..

Ти си Даваоче живота пострадао, али и од смртне патње се ослободио, зато Боже наш све од века уснуле слуге твоје упокој.

Оне који су по твоме неизрецивом промислу, отровани, удављени или убијени, ти их Господе са свима светима упокој.

Када будеш свима судио, и када сви обнажени дођу и нескривени изађу пред твоје лице, тада Милосрди Господе поштеди слуге твоје који су ти верни били.

Када буде последња труба твојих архангела затрубила и устану сви у живот, тада Христе твоје слуге у вечности упокој.

Све верне које си Боже од века примио, народ из сваког поколења, удостоји да заувек буду са свима који су ти послужили, да би те заувек славили.

Слава, тројичан: Најузвишенији, Трисвети, једино-

престолни, Оче, Сине са Светим Духом, ти си Бог мој, и ти се као сведржитељ стараш о сваком.

И сада, богородичан: Из твога корена је заблистао Цвет живота, праоче Јесеје, зато се радуј, јер то је Христос Бог који спасава цео свет, а који је од Пречисте младе Дјеве.

Катавасија: Содержима мја..

Запао сам у многе грехове, ал' притичем милосрђу твоме, а ти ме прими Човекољубче, и као и пророка, Господе спаси и мене.

Кондак, глас 8.

Са светима упокој Христе душе слугу твојих, тамо где нема бола, ни жалости ни уздисања, но где је живот бесконачан.

Икос: Бесмртан си само Ти који си створио и саздао човека. Ми смртни људи, дакле створени смо од земље и у исту земљу ћемо отићи, како што ми је заповедио Онај који ме је саздао и рече ми: земља си и зато ћеш у земљу отићи, камо одлазимо сви ми смртни људи. Ридајући над гобом певајмо: Алилуја.

Синаксар

Најпре из Минеја, а затим овај

Стихови: Не помињи Речи Божија сагрешења умрлих;

Твоје добро милосрђе мртви не објављују;

Овога дана је спомен свих од века људи који су у вери умрли, а празник су установили свети оци да се служи, а из следећег разлога:

Бројни су људи на даљини претрпели насилну смрт,

било на мору или непроходним планинама, стрминама и провалијама, при разним несрећама (катастрофама).

Неки су пак од глади или од пожара, у мразу и леду, у ратовима и другим начинима смрт претрпели. Неки као убожјаци и немоћни нису имали опело ни читање псалама и химни као што приличи, па су зато божествени оци покренути својим човекољубљем установили чинити спомен свима овима у нашој саборној православној Цркви. Тако су оци примили од светих апостола да и у случајевима када по прописима Цркве нису имали заупокојене службе да се сада овим заједничким поменом и они спомену.

Сматра се да овим што се ради њих чини примају велику корист. Пре свега да се по овоме обрасцу у црквама Божијим чини спомен за душе упокојених. Са друге стране, пошто је Еванђеље о другом доласку Христовом одређено да се сутра чита, приличи душама умрлих чинити спомен. Да бисмо умолили страшнога Судију који никога не оправдава учини своју убичајену милост ка њима и да их удостоји обећане рајске хране.

Пошто свети оци желе у следећу недељу обележити изгнање Адама из раја то ова субота дође као неки увод. А после свега овим сада предахом да би одатле као почетка кренули.

Најпосле, пошто све нас који живимо чека испитивање од неизбежног судије, хоће тиме људе да покарају и за пост припреме.

Суботом увек чинимо помен упокојенима, јер је и код Јевреја субота дан покоја тј. мировања. За све који су се упокојили чинимо молитве у дан упокојења, а поред тога одређено је да се то чини и сваке суботе.

Ове пак суботе тако чинимо саборни и свеукупни помен, молећи се за сваког православног.

Божествени оци су знали да служење помена за уснуле, милостиње и службе чине упокојенима велико олакшање и то како чинећи за поједине упокојене тако и заједничким поменима. Зато одредише да се ово чини у цркви, јер се каже да су тако примили од самих светих апостола.

Тако вели и Дионисије Ареопагит, да бива корист души од тих помена. Тако кажу и многи други оци.

На пример, из повести Светог Макарија који је суву лобању Јелина безбожника нашао идући путем и питао је: да ли имају икада у аду осећај утехе? Лобања му је одговорила: Имамо велико олакшање када се молиш оче за уснуле. Овај отац је то много чинио и молио се Богу, желећи да сазна ако од тога бива икаква корист раније уснулима.

Па и Григорије Беседовник спасао је цара Трајана молитвом, а беше чуо од Бога да се никада за безбожнике не моли. Кажу да је тако и богомрског Теофила и царицу Теодору молитвама светих људи и исповедника од мучења избавио и спасао.

И Григорије Богослов је сматра за добро даривање за умрле у надгробној речи своме брату Кесарију.

Велики Златоусти у спису Филипљанима овако вели: Помислимо упокојенима корист, дајмо им велику помоћ, милостињама и приносима, јер то њима велико олакшање доноси и стичу изузетну корист.

Није се ово без разлога узаконило и предало Цркви Божијој од свемудрих ученика да у светим тајнама чини свештеник помен уснулима у вери. И даље: овим твојим делом постаћеш санаследник са потомцима и сродницима и твоје име ће бити записано код Судије, зато немој да презреш помињање сиромашних, јер сам ја и њихов јемац.

И Атанасије Велики каже: Да је неко и на ваздуху узнет и у правој вери скончао не ускраћуј му кандило и свеће, него призивајући Христа Бога, то му на гробу запали, јер то је угодно Богу и Бог ће много узвратити ономе ко то приноси.

Ако ли грешник умре, разреши га од његових греха, а ако ли праведник умре нека се дају прилози за њега.

Ако можда умре неки странац или убог па нема ко да се о томе постара, али Бог као праведан и човекољубив узвратиће и таквоме због његовог сиромаштва једнаку милост, као што обично чини. Ко чини приносе за такве и сам добија учешће у награди Божијој, јер показује љубав ради спасења ближњега. Јер онај који другог помазује миром, као што је одређено и као што је предано, и самог себе замириши.

Ко ово не испуњава, биће свакако осуђен када буде други долазак Христа. Онолико колико чиниш за умрле имаћеш и сам користи, као што кажу и божествени оци: Ако неко и најмање добро учини биће уврштен међу вечно живе.

Ако и има неко много греха против целомудрија, но Божије човекољубље је веће од свега, као што нам говори и свето Писмо. Његово мерило и за добро и за гнусно дело је једнако, али је човекољубље изнад. Ако ли зла дела мало и претегну опет ће превагнути Божија доброта.

Нека се зна да се тамо сви међу собом знају, мада се и никада нису упознали (као што вели божествени Златоусти пишући у својој повести о богатоме и Лазару), али не на неки телесни начин.

Тамо су сви истог узраста и упознаће се сви од постања света гледајући очима душевним као што и Богослов у надгробној речи Кесарију говори: Тада ћу, браћо најдража, угледати Кесарија светлог као што ми се и много пута у сну јављао.

Атанасије Велики мада не говори овим речима кнезу Антиоху, али у слову о умрлима каже: Чак и пре свеопштег васкрсења даде се умрлим светима да познају један другог и да се заједно веселе, а грешници се тога лишавају.

Светима и мученицима даје се да надгледају шта чинимо и да нас посећују. Тада ће сви познати једни друге када се буду открила скривена дела свију.

Нека се зна да и сада у неким посебним местима бораве душе светих, а одвојено пак душе грешника. Први се са надом радују, а други се пате у исчекивању. Ни свети још нису примили сва обећана добра, јер како каже божански апостол: Бог је нешто најбоље припремио нама и да не наследе то без нас.

Треба знати и то да они који падну у провалију или у огањ или у море или настрадају приликом разних катастрофа или од хладноће или глада, да то бива по наредби Божијој. То су Божије судбе и то се догађа једно по вољи или попуштењу Божијем, а друго ради претње и уцеломудрења другима.

Он све зна и све познаје и по Његовом промислу и по Његовој вољи се све догађа, као што вели Свето Еванђеље у причи о птицама.

Бог је одредио време трајања човечанства и унутар толиког времена, сем неких заједничких случајева смрти, одредио је толико различитих начина смрти да се претрпи: неко да се удави, неко да умре у старости, неко у младости.

Мада је на почетку била другачија заповест Божија, Бог који зна од почетка живот сваког појединца. Он својим промислом скраћује време живота човека и одређује начин смрти.

Василије Велики каже: И ако си намењен за живот, али земља јеси и у земљу ћеш и отићи.

Апостол пише Коринћанима, (зач.149.)па каже: Пошто се недостојно причешћују због тога су многи слаби и болесни и уснули су многи то јест умиру многи.

И Давид каже (Пс.103. и 38.): Да не изведеш мене у половину мојих дана и поставио си меру мојим данима.

А Соломон вели: Сине, поштуј оца твога и матер да дуго поживиш. И наставља даље: да не умреш пре времена.

И у Књизи о Јову (Јов.42) Бог говори Елифазу: Истребио бих вас, али нећу због Јова слуге мога какав се показује, због њега нећу ограничити живот.

Ако неко каже: Као границу живота подразумевамо вољу Божију, оно што одлучи све на корист устројава и како Бог хоће тако бива по његовом промислу и начин и време смрти.

Граница свачијег живота је, како каже Атанасије Велики, воља и промисао Божији. Овом речју и дубином твојих судби Христе људе исцељујеш.

А када се описује смрт Василија Великог говори наводећи: Велимо да је воља Божија граница живота живима и одређење живота умрлима. Ако ли је то одређено са животом, зашто се онда молимо Богу и за лекаре и за децу?

Треба знати ово: да се крштена дојенчад наслађују рајске хране, а некрштени и безбожници нити добијају ту храну нити геенску.

Када душа излази из тела не мари низашта овосветско, него се брине за оно што је тек очекује.

Неки овако тумаче помене душама:

Трећине чинимо јер се у трећи дан мења изглед умрлога. Деветину чинимо јер се тада распада тело, а остаје још само срце. Четрдесетницу дајемо јер тада и срце пропада.

И приликом зачећа човека тако бива: У трећи дан почиње рад срца, у девети се формира тело а у четрдесети човек добија коначни облик.

Ето, из тога разлога чинимо душама помен.

Владико Христе, настани међу твоје праведне душе упокојених и помилуј и нас, као једини бесмртан. Амин!

Песма 7.

Ирмос: В начаље земљу основавиј..

Свима од века умрлим побожнима чинећи помен кличимо: благословен си у све векове Господе Боже отаца наших.

Верне који су изненада умрли, било да су са стрмине или са дрвета пали, или при раду металом, у руднику или од каквог камена, ти их упокој Боже као твоје верне.

На твом страшном другом доласку, Милосрдни Христе, постави са десне стране твога стада све који су ти у животу православно послужили, а који су ка теби отишли.

У сабору твојих изабраних, учини слуге твоје, да би ти кликтали: благословен си у све векове Господе Боже отаца наших.

Од праха земног смо створени, а ти си нам Милосрдни Спаситељу тело Духом оживео, зато сада које си примио, упокој Боже у животу непролазном.

Слава, тројичан: Нека се опева Божанство као троструко сунце сједињено једним светлом: Отац и Син и Божански Дух, као једно Биће а са три ипостаси.

И сада: Сложно ти Давидову песму певамо, и тебе Дјево гором Божијом називамо, у којој се Бог Реч телом уселио, да би нас Духом себи обожио.

Катвасија: В начаље земљу основавиј..

У почетку си земљу основао и небеса Речју утрвдио, благословени у векове Господе, Боже отаца наших.

Песма 8.

Ирмос: На горје свјатјеј прославаљшасја..

Ти си Господе славе најпре уништио сенку смрти и заблистао као сунце из гроба, зато учини синовима и кћерима твога васрксења све умрле у вери од века.

Ти знаш Створитељу све недокучиво и сакривено, зато када будеш открио дела у тами учињена, и тајне наших срдаца, тада не тражи одговора него нас упокој са свима у вери уснулима.

Када будеш сео на престолу и наредиш да се дође на суд сакупљенима трубом са свих страна света, тада Христе поштеди све јер си милостив.

Изненада умрле са великим криком у брзини, од удараца, удављене и угушене, ти Господе Славе, утеши све верне од века умрле.

Благосиљајмо Оца и Сина и Светога Духа, Господа.

Певам ти као једном Бићу али те славим као Три лица: Оче, Сине и Душе Пресвети, и беспочетну моћ царства твога славим у векове.

И сада, богородичан: Постала си као извор воде Живота, Богородице Дјево, јер си без мушког, Господа родила, и водом бесмртности напајаш верне у векове.

Хвалимо, благосиљајмо и клањајмо се Господу, певајући му и величајући га у све векове.

Катавасија: На горје свјатјеј прославаљшасја..

На гори светој се Господ прослави, и у огњеној купини тајну Увекдјеве Мојсеју откри, зато Господа појте, и величајте га у све векове.

Песма 9.

Ирмос: Пројављенноје на горје законоположнику..

Све од века умрле у вери и нади, удостоји Господе радости, тамо где је радосно станиште твојих светих.

Све верне, умрле од природних катаклизми, од грома са неба, од раседања земље, или од морског цунамија, ти их Христе Боже упокој.

Сваки узраст умрлих: и старе и омладину, и децу и одојчад, и мушке и женске, упокој Боже као верне и прими их.

Оне који су од отровног уједа умрли, или су их звери прогутале, од уплашених коња погинули, или се удавише, или их ближњи убише, а верно ти послужише, ти их упокој.

При твоме доласку Речи Божија, нека сваки понаособ умрли у вери од века и из сваког поколења, неосуђен изађе пред тебе.

Слава, тројичан: Боже један у Тројици, слава твоја не престаје, и мада је свако лице Бог али је једно Биће: и Отац и Син и Дух, по своме трисветлом својству.

И сада, богородичан: Надразумно је рађање из тебе, Најнепорочнија, јер си родила одувек Постојећега, и неизрециво си млеком дојила Хранитеља целог света, и држала си Сведржитеља Христа, јединог нашег избавитеља.

Катавасија: Пројављенноје на горје законоположнику..

Предсказано је на гори законодавцу у огњу и купини, рођење од Увекдјеве, за нас верних спасење, зато је неуђутним песмама величајмо.

Ексапостилар:
Подобан: Небо звездами..

И живима и мртвима владаш као Бог, зато Спасе упокој слуге твоје у насељима изабраних, и мада су сагрешили, ипак од тебе нису одступили.

Слава, други светилен
Подобан: Жени услишите..

Упокој Господе слуге твоје у земљи живих, одакле је изгнана болест, уједно и туга и уздаси, па очисти као Човекољубив све што у животу сагрешише, јер си само ти безгрешан и милостив, и Господар и мртвих и живих.
И сада, богородичан:

Маријо, Божија невесто, моли Христа непрестано за нас слуге твоје, са богоречитим пророцима, саборима мученика, јерарсима и преподобнима, и са свима правенима, да будемо санаследници царства небескога.

На хвалитним, стихире на 4
Глас 8.
Подобан: Во Едемје рај..

Дођите сва браћо да пре краја, сагледамо да смо од земног праха, и немоћ наше природе и нашу убогост, крај свога живота погледајмо, и органе сасуда телесног, јер је човек од праха земног, и храна црва и трулежи, јер суве кости наше никаквог живота немају; Погледајмо и у гроб, где је ту слава? Где је лепота лика? Где језик умилни? Где су

веће а где очи; све је само прах и сенка, зато Спасе свих поштеди нас.

Зашто се обмањујете људи? Што се узалуд смућујете? Ускоро ћемо опет бити блато; Што не мислите да сте прах, земља, ђубре и трулеж који се одбацује? А ако смо ми људи блато, зашто се држимо земље? А ако смо сродни Христу, зашто му не притичемо? Одбацимо сви што је времено и пролазни живот, а хватајмо живот непролазни који је у Христу, просвећењу душа наших.

Својом руком си Спаситељу саздао Адама, и поставио границе трулењу и смрти, и животу у благодати, зато си трулежно заменио и ка првом животу окренуо, зато ти сам слуге твоје Владико које си између нас примио, упокој са праведнима и у сабору одабраних, па упиши имена њихова у књизи живота, а када буде васкрс на глас архангела и звук труба, удостоји их небескога царства твога.

Христос је васкрсао и првосазданог Адама од окова ослободио, тврђаву адову је разорио, зато се сви смртни осмелимо, јер је смрт умртвљена и уз то је и ад поробљен, а разапети и васкрсли Христос се зацарио, и нетрулежно тело нам подарио; Он ће нас подићи и васкрсење подарити, и оне славе са весељем удостојити, у вери неклонулој, али само који су у њега веровали искрено.

Слава, глас 2.

Умрлима.

Као цвет ће увенути и као сенка проћи и разрешити се свако живи, а на поновни глас трубе сви ће мртви у потресу устати у сусрет теби, Христе Боже, а тада Владико све које си од нас преселио, учини у насељима твојих праведних, и заувек са светим твојим слугама.

И сада, богородичан: Радуј се Маријо Богородице, храме неразориви и изнад свега светији, као што кличе пророк; свети је храм твој Господе и диван у правди.

На стиховње, стихире Теофанове из Осмогласника, по владајућем гласу

Слава, глас 6.
Дело Дамаскиново.

Патњу је донело Адаму јело са дрвета давно у Едему, када је змија отров избацила, због тога је ушла свеопшта смрт, и јела је човека, али је дошао Владика, змију је победио и васкрсење даровао, зато њему појмо: поштеди Спаситељу које си примио, и са светима их упокој као Човекољубив.

И сада, богородичан, глас тај исти.

Ти си Боже наш све премудро замислио и створио, слао си пророке Христе, да проричу твој долазак, а и апостоле, да проповедају твоју величину. Први су прорекли о твом доласку, а други су крштењем просветили народе, мученици су пострадали, и примили што су хтели, и моле те оба сабора са твојом Родитељком: упокој Боже душе које си примио, па и нас удостоји царства твога, јер си ради мене осуђеног и крст претрпео, Избавитељу мој и Боже мој.

Добро је исповедати.. **Трисвето;**
Тропар гл.8. Дубоком мудрошћу и човекољубиво све чиниш..
Слава и сада, богородичан глас тај исти.
Тебе као бедем и пристаниште имамо..
Додајемо и први час, затим отпуст.

На литургији

Изобразитељни псалми
Од канона Триода песме 3. и 6.
Прокимен апостола, глас 6. Душе ће се њихове настанити у добру. (Пс.24, 13)
Стих: Теби Господе уздигох душу моју, Боже мој. (Пс.24, 1)
Апостол Коринћанима, зачало 146.
Други апостол покојнима, Солуњанима, зачало 270.
Алилуја, глас 6. Блажени су које си изабрао и примио Господе, спомен је њихов из нараштаја у нараштај. (Пс.64, 5; 101, 13)
Стих: Душе њихове ће се настанити у добру. (Пс.24, 13)
Причастен: Блажени су које си изабрао и примио Господе, спомен је њихов из нараштаја у нараштај.

Треба знати да се овај поредак без измене држи и у суботу Педесетнице.

7. Субота уочи недеље месопусне

У суботу увече

На вечерњи, после уводног псалма, уобичајена катизма. На Господи воззвах.. **узимамо 10 стихова и певамо из Осмогласника 3 стирихире васкрсне, 3 Анатолијеве, и из Триода дневне подобне.**

Глас 6.

Подобан: Всју отложивше..

Када дођеш Христе да седнеш на престо и праведно судиш, Судијо најправеднији, док седиш на своме престолу славе, огњена река ће пред твојим судилиштем са ужасом све односити, и силе небеске пред тобом стајати, када будеш судио устрашеном народу, свакоме по делима његовим, тада поштеди нас и удостоји удела међу спасенима, са вером те молимо јер си милосрдан.

Отвориће се књиге и на неумитном суду објавити сва дела људи, а из понора ће се чути крици и страшан шкргут и јецаји, али је плакање узалуд, јер ћеш открити свачије грехе, и по твоме праведном суду, послати у вечну муку; зато те молимо, Благи и Милосрдни: поштеди нас који ти појимо, једини Много-милостиви.

На глас трубе, гобови ће се испразнити, и свако биће човеково у страху устати; који су добро чинили раздрагани и радосни чекаће да приме награду, а грешни у страху горко јецајући биће у муку послани и од изабраних разлучени. Благи Господе Славе, буди нам милостив и удостоји нас удела оних који су те заволели.

Плачем и јецам када помислим на вечни огањ који ме чека, на крајњу таму и тартар, и злобног црва, и непрестани шкргут зуба, јер такве патње чекају неизмерно грешне, који су тебе Преблагог својом злом навиком гневили, од којих сам први ја бедни, али Судијо, по твојој милости спаси ме, јер си милосрдан.

Слава, глас 8.

Када се престоли поставе а књиге отворе, и Бог на суду седне, о, колики ће тада бити страх онима, који у страху буду стајали пред ангелима, и огњеној реки која односи! Шта ће тада радити сви, који су многим гресима скривили? Када чујемо њега како позива благословене у царство Очево, и како грешне шаље у муку, ко ће поднети ту страшну пресуду? Зато јединичовекољубиви Спаситељу и Царе векова, пре него тај крај дође, упути ме на покајање и помилуј ме.

И сада, богородичан од првих (догматик) по владајућем гласу.

На литији

Слава, самогласно, глас 7.

Заповести Господње прихватимо и по њима да живимо: гладне нахранимо, а жедне напојимо, наге оденимо, а стране примимо, болесне и утамничене посетимо, да би и нама рекао Судија који ће судити свима на земљи: ходите благословени Оца мојега, и наследите царство које вам је припремљено.

И сада:

Под твоје окриље сви на земљи притичемо и кличемо: Богородице, наша узданице, избави нас од безбројних греха, и спаси душе наше.

На стиховње стихире из Осмогласника по алфавиту.

Слава, глас 8.

Тешко мени мрачна душо, докле ћеш се злобе држати? Докле ћеш очајна ридати? Што не мислиш о страшном часу смрти? Зар се не бојиш страшног суда Спасовог: како ћеш одговорити и како ћеш се бранити? Твоја дела ће те оптужити, јер дела откривају клеветника. Али, о, душо, дошло је време, похитај, пожури, и са вером завапи: сагреших Господе, сагреших ти, али знам Човекољубиви доброту твоју Пастире добри, да ме нећеш одвојити од оних са десне теби, по твојој великој милости.

И сада, богородичан: Безневестнаја Дјево..

Отпусни тропар: Богородице Дјево радуј се.. **(три пута) и остали поредак бденија.**
Затим Читање по Апостолским делима.

8. Недеља месопусна

На јутрењи

На Бог Господ.. **по тропару владајућег гласа из Осмогласника.**
Тропар васкрсни и богородичан и уобичајене катизме. Читање „Речи о љубави ка сиромашнима“, дело Богослова. подељено на три, а чији је почетак речима: Људи и браћо са сиромашнима..
Полијелеј; степена владајућег гласа; прокимен и Еванђеље јутарње по реду; псалам 50.
Слава, глас 8. Отвори ми двери покајања Животодавче..
(са почетка Триода)
И сада, богородичан подобан: Поведи ме Богородице на стазу спасења..
Затим:
Помилуј ме Боже по великој твојој милости, и по мноштву милосрђа твога очисти безакоње моје.
Сећам се многих великих грехова које бедан учиних, ..

Канони
Васкрсан и Богородици на 6 и Триода на 8
Канон, дело господина Теодора Студита. Глас 6.

Песма 1.

Ирмос: Помоћник и покровитељ беше мени на спасење, овај Бог мој и славићу га, Бог оца мога и величаћу га, јер се славно прослави.

Бојим се страшног дана твога тешко описивог доласка, и у страху већ видим како седиш и судиш и живима и мртвима, Боже мој Свесилни.

Када дођеш Боже са мноштвом и хиљадама ангелских и небеских војвода, и угледаш мене бедног Христе, тада ме удостоји небеса.

Спремај се душо моја за онај час када Бог дође са висина да примиш заслужено, па јецај сада и плачи, да се покажеш чиста у часу испитивања.

Плашим се и стрепим од неугасивог огња геени, од црва страшног и шкргута зуба, али ми опрости Христе и учини да дођем међу твоје изабране.

Да и ја бедник зачујем твој жељени глас, којим позиваш твоје свете у радост, и да стекнем царства твога неизрециво блаженство.

Не иди са мном на суд, мада знаш моја дела, и не тражи одговор за њих и намере, него по твоме милосрђу презри моје тешке грехе, Свесилни, и спаси ме.

Слава, тројичан: Триипостасна Јединице, стваралачка и над свима господареће, ти постојиш пре свега створеног, и спаси нас, Оче и Сине и Пресвети Душе.

И сада, богородичан: Ко је по закону природе родио сина без очевог семена? О, да дивног чуда, јер је Овога родио Отац без матере, а ти си га родила Пречиста, као Бога, а уједно и као Човека.

Каставасија:Помоћник и покровитељ..

Песма 3.

Ирмос: Утврди на камену заповести твојих, колебљиво срце моје, јер си ти једини Свети и Господ.

Долази Господ и ко ће издржати гнев његов? Ко сме изаћи пред лице његово? Зато буди спремна душо да му у сусрет изађеш.

Заплачимо унапред, и пре краја се измиримо са Богом, јер је суђење страшно, и на њега ћемо сви разоткривени изаћи.

Помилуј ме Господе, помилуј ме, вапијем ти, када дођеш са ангелима твојим, да свакоме дадеш по заслузи, и по делима његовим.

Неиздржив је твој гнев Господе, и много стрепим од твоје пресуде, јер сам погазио твоје наредбе, али ме поштеди, поштеди у часу суђења.

Покај се бедна моја душо и уздахни, пре него се славље овог живота заврши, и пре него Господ двери небеског дворца затвори.

Згрешио сам Господе као нико други, и грешио више од свих људи, али још пре суђења буди Човекољубче мени милостив.

Слава, тројичан: Тројице јединствена, несаздана, беспочетно Биће, опевано у три ипостаси, спаси нас који се са вером клањамо твојој моћи.

И сада, богородичан: Бесемено је из тебе Пречиста процвао као плод живи Бог-Реч, у телу твоме оваплоћен а без измене; слава Богомати Рођеноме из тебе.

Катавасија: Утврди на камену заповести твојих..

Сједален, глас 6.

Кад помислим на судњи дан, ја плачем због мојих злих дела, како да одговорим бесмртноме Цару? Како да се осмелим и погледам Судију блудни ја? Али милостиви Оче, Сине јединородни и Душе Свети, помилуј ме.

Слава:

У долини плача, на месту које си одредио, када дођеш и седнеш Милостиви да учиниш праведно суђење, немој објавити моја тајна дела, нити ме посрами пред ангелима, него ме поштеди Боже и помилуј ме.

И сада, богородичан:

Узданицо целог света, блага Богородице Дјево, молим твоје најјаче заступање, смилуј се на присутни народ, па умоли милостивог Бога, да избави душе наше од сваке казне, једина Благословена.

Песма 4.

Ирмос: Чуо је пророк о твоме доласку Господе и уплашио се, јер ћеш се од Дјеве родити и људима јавити, па говораше: чуо сам твој глас и уплаших се, слава сили твојој Господе.

Дошао је дан суђења и већ стоји на вратима, зато душо буди будна, јер се са царевима и кнежевима окупљају богати и сиромашни, да свако од људи прими по заслузи својих дела.

Сваки по свом чину, и монах и јерарх, и стар и млад, слуга и господар биће испитиван, а одговараће и девојка и удовица, и тешко тада онима који немају живот исправан.

Неизбежан је твој суд, и на њему вешти неће моћи да утичу на твоју пресуду, нити ће шта вредети знање красноречивих, неће помоћи тобожњи правдајући разлози сведока, јер се пред тобом Боже све скривено открива.

Да недођем у земљу плача, нити да видим место таме, Христе мој и Речи Божија, и да не будем везаних руку и ногу избачен из твога двора, јер сам ја најбеднији укаљао непропадиву одећу.

Када судиш целом свету и одвајаш грешне од праведних, учини мене Човекољубче једним од твојих оваца, а одвој ме од јаради, па да чујем речи које си рекао оном твоме благословеном.

Када почне испитивање и када се књиге свих дела отворе, шта ћеш чинити бедна душо? Како ћеш на суду одговарати, јер немаш плодове праведности да их принесеш Христу, твоме Створитељу?

Чујем ридање богатога у мукама огња и плачем бедан и јаучем, јер ћу као и он бити осуђен, али те ипак молим: помилуј ме, Спаситељу целог света, у време суђења.

Слава, тројичан: Славим Оца, Сина и Духа, као светлост и зраке сунца, једнога који рађа, једног који је Рођен, једнога који исходи јер је исходан, сабеспочетну и Божанску Тројицу којој се цео свет поклања.

И сада, богородичан: Постала си Дјева која дoји Детенце, а чедност сачувала, остала си Пречиста, а родила Бога и Човека, једнога али у две природе, зато твоје чудо Дјево и Мати сваког ко је чуо и спознао задивљује.

Катавасија: Чуо је пророк о твоме доласку Господе и уплашио се, јер ћеш се од Дјеве родити и људима јавити, па говораше: чуо сам твој глас и уплаших се, слава сили твојој Господе.

Песма 5.

Ирмос: Рано после ноћи молим тебе Човекољубче: просветли ме и упути на заповести твоје, и научи ме Спаситељу да чиним вољу твоју.

Када дође Господ биће тамо неизрециви страх и трепет, јер ће са њиме стићи и сва дела свакога, па ко је тај који неће заплакати над собом због тога?

Плаши ме огњена река и због ње малаксавам, пресеца ме шкргут зуба и тама без дна. Како или шта да учиним да Бога умилостивим?

Поштеди Господе поштеди слугу твога, и никада ме немој предати страшним и љутитим ангелима мучитељима, јер тамо нећу имати никада одмора.

Тамо ће бити заједно и кнез и вођа, и богати и презрени, и заједно и велики и мали биће једнаки, зато тешко ономе ко се не припреми.

Разреши и праштај Господе, и опрости ми све што ти сагреших, и не предај ме тамо пред ангелима, на осуду огња и срамоте бескрајне.

Поштеди Господе, поштеди твоје створење! Грешио сам а ти ме разреши, јер си по природи чист само ти, и мимо тебе нико није изван грешности.

Слава, тројичан: Певам теби Тројице, по природи Једном, беспочетном, недокучивом, стваралачком и царском, и најсавршенијем Бићу, Богу и Светлости, и Животу и Створитељу целог света.

И сада, богородичан: При твоме надприродном породу Пречиста, укинути су закони природе, јер си безсемено родила превечнога Бога, од Оца рођенога.

Катавасија: Рано после ноћи молим тебе Човекољубче: просветли ме и упути на заповести твоје, и научи ме Спаситељу да чиним вољу твоју.

Песма 6.

Ирмос: Од свег срца из дубине ада, вапијем милосрдном Богу, и чуо ме је и извео из пропасти живот мој.

На твоме страшном доласку Христе, када се појавиш са небеса, и када се поставе судбени престоли а књиге отворе, поштеди тада, поштеди, Спаситељу, твоје створење.

Када буде Бог судио, тамо више ништа помоћи не може: ни брига, ни лукавство, ни слава, ни пријатељство, само сила учињених твојих дела, о, душо моја!

Тамо неће душо моја моћи да помогну ни кнез, ни великаш, ни богати ни сиромашни, ни отац нити мати, нити ће моћи брат да те од осуде избави.

Помисли душо моја на страшно испитивање пред Судијом, уплаши се од тога и спреми одговор, да не будеш осуђена на вечне окове.

Да не зачујем Господе речи „покупи твоје“ када ме будеш одагнао од себе, нити речи „одлази у огањ проклетих“, него речи које праведнима говориш.

Избави ме Господе од адових врата и понора, из највеће дубине и таме без светла, сваке вечне муке и неугасивог огња.

Слава, тројичан: Певам тројичном јединству Божанства: Оцу, и Сину и Божанском Духу, као сили једнога Бића раздељеног у три Лица.

И сада, богородичан: Ти си Пречиста као двери кроз које је Једини ушао и изашао, а кључеве девства није поломио, Исус, Створитељ Адама и Син твој.

Катавасија: Од свег срца из дубине ада, вапијем милосрдном Богу, и чуо ме је и извео из пропасти живот мој.

Кондак, глас 1.

Када дођеш Боже са славом на земљу, и када уздрхти све што постоји, када река огњена пред судилиштем потече, књиге се отворе и тајна дела објаве, тада ме избави од огња неугасивог, и удостој ме Судијо најправеднији твоје десне стране.

Икос:

Плашим се и бојим Господе Преблаги, мислећи на твој страшни суд и на дан судњи, јер ме моја савест оптужује. А када седнеш на твој престо и почнеш испитивати, тада се одређи више неможе, јер се истина открива свима устрашенима. Тада ће јако загрмети огањ паклени, и грешници ће шкргутати. Зато ме помилуј пре краја, и поштеди, Судијо најправеднији.

Синаксар

Стихови: Када будеш Судијо сео да судиш свима на земљи,
пресуди да и ја будем достојан чути глас:
„Дођите ка мени“.

У овај дан чинимо спомен другог и неумитног доласка Христовог, који свети Оци одредише да се двапут исприча. Ово из разлога, да не би ко год сазнавши за Божије човекољубље, поживео у лењости говорећи: човекољубив је Бог и кад се одвојим од греха учинио сам све што је требало.

Овај страшни дан овде је описан, да устраши смрћу и очекивањем долазећих зала, оне, који у лењости живе, те да би се такви покренули ка врлинама, да се не би надали само на Божије човекољубље, него и да спознају да је он и праведни Судија, који ће дати свакоме по делима, како је ко заслужио.

Иначе, онима који премину предстоји излазак пред судију, што је пример и ова данашња евангелска прича. Пошто је сада крај свима празницима, то је овај дан међу њима последњи.

Исто тако треба обратити пажњу и на то, да је одређено да се идуће недеље говори о почетку света и нарочито о

Адамовом отпадању од раја. А данас се говори о крају свих нас и крају самога света.

Мислим да је ова месопусна недеља одређена ради ускраћивања хране и обједања, а из страхопоштовања према долазећем празнику, и да нас призове на милост према ближњима.

Са друге стране, пошто смо због једења изагнани из раја и дошли под осуду и клетву, зато се овде одређује спомен на то да ћемо и ми у следећу недељу бити попут Адама изагнани докле нас Христос својим другим доласком поново уведе у рај.

Каже се за други долазак, пошто је и први у телу био тих и без славе, али сада ће са надприродним чудима доћи и са блиставом светлошћу са небеса и са телом, да би га сви људи препознали, да је Он исти који је и први пут дошао да избави род човечији и да сам суди ко буде своје добре дарове сачувао.

Када ће бити овај долазак? То нико не зна, јер то је Господ и од апостола сакрио. Али ће томе предходити неки препознативи знаци о чему су неки од светих опширно објаснили.

Говори се да ће његов долазак бити после седам хиљада година. Пре његовог доласка појавиће се и родити Антихрист, као што каже Иполит Римски, и то од жене скверне за коју ће се рећи да је девојка, и из јеврејског народа, а из племена Данова, који је био син Јакова. Ходећи проводиће живот као Христос и чиниће и чудеса, која је и Христос чинио, чак ће и мртве васкрсавати.

Ипак, по привиду све ће чинити: и рођење и тело и остало све као што каже апостол. Кажу да ће се тада појавити „син пропасти“ са сваком силом и са знацима и лажним чудима.

Али неће се сам ђаво оваплотити, као што каже Јован из Дамаска, него ће човек рођен у блуду примити све сатанско дејство и одједном ће се појавити али на изглед благ и кротак. Тада ће бити велика глад, а он ће угађати људима и све ће чинити по Светоме Писму и постиће и биће дочекан од људи и прогласиће се за цара. Посебно ће заволети јеврејски народ и доћи ће у Јерусалим и подигнуће њихов храм.

А на седам година раније, како вели Данило, доћи ће Енох и Илија проповедајући људима да га не приме. Антихрист ће их ухватити, мучити и одсећи им главе.

Људи праве вере ће побећи далеко, а који буду у горама искушаваће их демон. Оних седам година ће се скратити ради изабраних. Тада ће бити велика глад и покренуће се природне силе што ће скоро све људе унишити.

Затим ће одједном као муња са небеса бити долазак Господа, а пред њим ће се појавити знак крста. Огњена река ће узаврети да очисти сву земљу од скверни.

Одмах ће бити ухваћен Антихрист и његове слуге и биће предани вечноме огњу. Када анђели затрубе у један мах ће доћи од краја света, и са свих страна свако људско биће доћи ће у Јерусалим, јер он је средиште света и тамо ће бити судијски престоли. Сви ће бити у својим телима и душама али преобраћени у непропадљивост и имаће једнак изглед. Сва ће се творевина променити.

Тада ће Господ једном речју разделити праведнике од грешника. Тада ће они који су добро чинили поћи да наследе вечни живот, а грешни пак вечну муку која никада неће престати.

Познато нам је да тада Христос неће питати само да ли смо постили и наготовали или чуда чинили, него и оно што је много претежније од тога: да ли смо чинили милостињу и састрадавали са другима.

Јер је он изрекао шест посебних заповести и праведнима и грешнима: Огладнех и дадосте ми јести, ожеднех и напојисте ме, стран бејах и примисте ме, наг бејах и оденусте ме, болестан бејах и посетисте ме, у тамници бејах и дођосте ми.

У колико сте то учинили једноме од ових најмањих, исто је као да сте мени учинили. То нека чини сваки по својој моћи и нека исповеди да Исус јесте Христос и Господ у славу Бога Оца.

О мукама о којима говори Свето Еванђеље овакве су: тамо ће бити плач и шкргут зуба и црв који не умире и огањ који се не гаси и ко тамо доспе биће бачен у таму најдубљу.

Овако све је примила Црква Божија и о томе брине: да будемо у сладости царства небеског и да пребивамо са Богом светих у оном будућем свагдашњем блистању на висинама.

Они који су се удаљили од Бога и проживели у лењости и хранили се само временом храном, такви ће бити лишени божанске светлости и њине душе биће мучене и боравиће у вечној тами.

По неизрецивом твоме човекољубљу Христе Боже удостоји и нас твога жељеног гласа и уброј и нас у оне са десне твоје стране и помилуј нас. Амин.

Песма 7.

Ирмос: Сагрешисмо, безаконовасмо, и неправду чинисмо пред тобом, нити сачувасмо нити учинисмо како си нам заповедио, ипак нас никако не напуштај Боже отаца наших.

Притекнимо верни и заплачимо пре онога суда, када ће и небо нестати, звезде падати, и сва се земља затрести, да нађемо милост на крају код Бога отаца наших.

Неизбежан је одговор на оном страшном суду, где се суди јавно, и где се неће гледати на лице или на мито, и тада ме поштеди Владико, и избави од сваког страшног гнева твог.

Долази Господ да суди и ко ће поднети сусрет са њиме? Уздрхти душо бедна и затрепти и спреми да се објаве твоја дела, да ти милостив и милосрдан буде благословени Бог отаца наших.

Грозим се неугасивог огња и ужасних црва који прождиру, плашим се душегубног пакла, али се због свега тога не кајем, па ипак Господе, Господе, пре краја утврди ме у страху твоме.

Притичем ти и приносим речи моје као сузе: сагрешио сам како ни блудница није, и безаконовах како нико други на земљи није, па ипак се смилуј Владико на створење своје и призови ме.

Прени се душо и покај се, па открі тоја скривена дела, и реци Богу који све зна: ти знаш све моје тајне, једини Спаситељу, па ипак ме помилуј, како пева Давид, по милости твојој.

Слава, тројичан: Тројица је а једно Биће, и једна Личност али о Три певам: Оцу, Сину и Светом Духу, јер је једна сила воља и дејство, један је Трисвети Бог, једно је царство, једино Владајућег.

И сада, богородичан: Долази Бог из твога тела као најдивније палате, и као Цар је одевен боготканим плаштом, руменим од твоје свете крви, Неневесна, да се зацари на земљи.

Катавасија: Сагрешисмо, безаконовасмо, и неправду чинисмо пред тобом, нити сачувасмо нити учинисмо како си нам заповедио, ипак нас никако не напуштај Боже отаца наших.

Песма 8.

Ирмос: Онога Кога славе војске небеске, и пред ким дрхте херувими и серафими, све што дише и сва твар, певајте, благосиљајте и величајте у све векове.

Дрхтим кад помислим на сусрет са тобом Господе, о твом страшном другом доласку; бојим се од твога гнева, и вапим ти: у том часу спаси ме заувек.

Ко од страсних људи може поднети тебе, Бога и Судију над свима? Такав ће онда примити заувек осуду на неугасиви огањ и црва који грозно прождире.

Када призовеш Христе свако биће које дише, да свима заједно пресудиш, биће ти тада на помоћ велики страх и велика невоља заувек.

Судијо свих, Боже мој и Господе, нека и ја зачујем твој жељени глас, нека угледам твоју велику светлост, и да спазим насеља твоја и да видим славу твоју радујући се заувек.

Правосудни Спаситељу, помилуј ме и избави од вечнога огња и казне, који ме по правди на суду очекују, и даруј ми олакшање пре тога краја, кроз врлине и покајање.

Када седнеш Судијо као милостив и покажеш твоју велику славу, Христе, о, колики ће бити тада страх од ужарене пећи свима који се боје од неиздрживе пресуде твоје.

Благосиљајмо Оца и Сина и Светога Духа, Господа:

Славим једнога Бога по Бићу, а певам трима јављеним Ипостасима, посебнима али не другачијима, јер је једна Божанска природа у Три Лица, а то су: Отац, Син и Божански Дух.

И сада, богородичан: Из твога светлог тела дошао је Христос као Женик из дворца, и заблистао као велика светлост свима у тами, и као Сунце правде обасјао је Пречиста цели свет.

Хвалимо, благосиљајмо, и клањајмо се Господу, певајући и величајући га у све векове.

Катавасија: Онога Кога славе војске небеске, и пред ким дрхте херувими и серафими, све што дише и сва твар, певајте, благосиљајте и величајте у све векове.

Песма 9.

Ирмос: Рођење из бесеменог зачећа је неизрециво, а Матере безмужне је нетрулежан плод, Божије рођење обнавља природе, зато те сви нараштаји као богоневесту и Матер величамо.

Долази Господ да грешне преда на муке, а праведне да спасе, заплачимо и заридајмо, и сећајмо се онога дана у који се скривено и тајно открива, и када ће људи примити шта су заслужили.

Уплашен и уздрхтао беше Мојсеј када те је само са леђа угледао, а како ћу ја бедник поднети да те у лице гледам, када дођеш са небеса? Ипак по твоме самилосном обзиру, Милосрдни, поштеди ме.

И Данило се бојао часа испитивања, а тек ја бедник како ћу пострадати у страшноме дану који долази, Господе? Ипак пре краја дај ми да ти богоугодно послужим, и заслужим царство твоје.

Огањ се спрема а и звер је спремна. Спрема се и веселье,

слава, опроштај, светлост незалазна, и радост правених. Па ко драги моји не би да избегне оне прве муке, а да наследи ово друго?

Нека ме не одбаци од твога лица Господе љутина и гнев твој, нити да чујем глас пресуде која ме у огањ шаље, него да и ја тада уђем у радост непролазног двора твог, са твојим светима.

Савест ми је рањена а тело у модрицама, душа ми боли а речи ми изнемогле, живот се завршава и крај је пред вратима, зато, бедна душо моја, шта ћеш учинити када дође Судија да испита дела твоја?

Слава, тројичан: Једини родитељу и Оче, јединог јединородног Сина, који је једина светлост и светли сјај, и један једини од јединог Бога Свети Душе! О, Тројице и света Јединице, заиста си ти Господа господ, зато спаси мене који те благословим.

И сада, богородичан: Дивим се твоме чудном породу, Најнепорочнија: како си бесемено зачела Необухватнога? Реци: како си Мати постала а Дјева остала? То надприродно хоћу са вером да примим а Рођеноме да се поклоним, јер он може да учини све што пожели.

Катавасија: Рођење из бесеменог зачећа је неизрециво, а Матере безмужне је нетрулежан плод, Божије рођење обнавља природе, зато те сви нараштаји као богоневесту и Матер величамо.

Ексапостилар, васкрсан
Затим следећи:
Подобан: Со ученики взидем..

Дан суда је страшан, и од помисли на твоју неизрециву

славу стално стрепим Господе, па у великом страху вапијем: када дођеш Христе Боже у слави да судиш свима на земљи, избави ме од сваке муке, и удостоји ме да станем са десна теби.

Други

Подобан: Жени услишите..

Слава:

Ево долази дан Господа Сведржитеља, и ко може поднети његов страшни долазак? Јер то је људи дан, пећ је већ ужарена, а Судија седи и даје свакоме по заслузи.

И сада, богородичан:

Сав дрхтим кад помислим на час одговарања, и страшни долазак човекољубивог Владике, и тужан ти вапијем: Судијо мој најправеднији, једини пун милости, ради молитава Богородице, прими мене покајника.

На хвалитним 4 васкрсне стихире из Осмогласника, 1 Анатолијева и 4 из Триода

Глас 6. Самогласно

Стих: Све што дише нека хвали Господа. (Пс. 150, 6)

Мислим на онај дан и час, када ћемо сви обнажени стати, као осуђеници пред неумољивог Судију, тада ће труба јако затрубити, а темељи земље уздрхтати, и мртви из гробова васкрснути, и сви ће истог узраста бити; тајне свих ће се пред Христом објавити, и тада ће заплакати и у огањ најжешћи отићи сви, који се никада нису кајали, а праведни ће ући у радост и весеље, које ће у дворцу небеском добити.

Стих: Исповедаћу те Господе свим срцем мојим и причаћу о твојим чудима. (Пс. 9, 1)

Јао, какав ће то бити страшан дан и час, када седне

Судија на свом страшном престолу, када се књиге отворе а дела открију, тајне се из таме објаве, када ангели полете и сакупе све народе: дођите и чујте цареви и кнежеви, робови и слободни, грешни и праведни, богати и сиромаси, јер долази Судија да целом свету суди! Ко ће пред лицем његовим опстати, када ангели дођу, и дела и мисли и тајне свих открију, све оне и из дана и ноћи? Зато пре него дође крај, похитај душо и узвикни: Боже, обрати ме и спаси, јер си само ти милостив.

Глас 8.

Стих: Радујем се и веселим се о теби, и певам Имену твојему Вишњи. (Пс. 9, 2)

Данило пророк, био је човек тражени, јер је Бога лично видео, и тако узвикнуо: сео је Судија и књиге се отварају! Пази душо моја да ли постиш? Да не презиреш свога ближњега? Дал' се од јела уздржаваш? И дал' брата свога не осуђујеш? Да не будеш послан у огањ и као восак сагориш, него да те без спотицања уведе Христос у царство своје.

Глас 1.

Стих: Васкрсни Господе Боже мој и нека се уздигне рука твоја, и не заборави јадне слуге твоје никада. (Пс. 10, 12)

Унапред очистимо себе братијо, јер то је царица врлина, долази да нам богатство и благо подари, да смири страсти надмене, да грешне измири са Господем, зато весело њу дочекајмо, а Христу Богу кличимо: Васкрсли из мртвих, сачувај неосуђене нас, који славословимо тебе јединог Безгрешног.

Слава, опет та иста стихира.

И сада: Преблагословена јеси..

Велико славословље и отпуст.
Затим уобичајена литија у припрату где певамо Слава и сада: Еванђелску стихиру. Додајемо и први час. На њему се читају Оглашења преподобног оца нашег Теодора Студита.

На литургији

Изобразитељни псалми.
Блажена владјућег гласа на 6 и од канона Триода песма 6. на 4;
Прокимен глас 3. Велик је Господ Бог наш, и велика је моћ његова, и познања његовог нема броја. (Пс. 146, 5)
Стих: Хвалите Господа јер је добар. Псалам; Богу нашем мила ће бити похвала. (Пс. 146, 1)
Апостол Коринћанима, зачало 140.
Алилуја глас 8. Ходите обрадујмо се Господу, ускликнимо Богу Спаситељу нашем. (Пс. 94, 1)
Стих: Претекнимо лице његово у исповедању и у псалмима ускликнимо њему. (Пс. 94, 2)
Еванђеље по Матеју, зачало 106.
Причастен: Хвалите Господа са небеса..
Други: Радујте се праведни у Господу, праведнима приличи похвала. (Пс. 32, 1)

9. Недеља месопусна

На вечерњи

На Господи воззвах.. **певамо по обичају стихире из Осмогласника 3 и из минеја светога на реду 3; Слава и сада: Богодичан.**

На стиховњим изостављамо оне из Осмоглсника, а певамо самогласне дана из Триода, оба хора заједно.
Глас 8.

Преварени ласкама, примили смо оно прво обнажење, и поражени смо горким залогајем, па нас је Бог изагнао, али се дигнимо, против чула заратимо да их очистимо, и тако у пост уђимо, срцима наду на благодат наговестимо, не хитајмо ка јелима од којих користи нема, да бисмо окусили Јагње Божије, у светој и светлој ноћи васкрсења, јер је ради нас на жртву доведен, присутним ученицима на тајној вечери, и светлошћу свога васкрсења је таму неверја разорио.

Стих: Подигох очи моје теби Који живиш на небу. Гле као што очи слугу гледају у руке господара својих, као што очи слушкиња гледају у руке госпођа својих, тако очи наше гледају ка Господу Богу нашем док се не смилује на нас.

И опет исту ту стихиру: Преварени ласкама..

Стих: Помилуј нас Господе помилуј нас, јер се веома испунисмо понижења; нарочито се испуни душа наша увреда од охолих, и понижења од гордељивих.

И певамо мученичан на тај исти глас.

Мученици Господњи, ви свако место освештавате, и сваку болест лечите, зато вас сада молимо: молите се за избављење душа наших од мрежа вражијих.

Слава и сада, богородичан, глас тај исти

Све на небу пева ти, благодатна Мати неневесна, па и ми славословимо недокучиво Рођеног из тебе Богородице, а ти га моли да се спасу душе наше.

10. Понедељак сирни

На јутрењи

На Бог Господ.. **тропар светоме (два пута);**
Слава и сада, богородичан по гласу.

После 1. катизме, сједален из Осмогласника (владајућег гласа)

Читамо Реч Василија Великог (..Пази на себе..)

После 2. катизме певамо сједален из Триода
Глас 1.
Подобан: Камени запечатану..

Отворено је предворје светог покајања, прићимо усрдно очишћени телесно, сласти и јела одбацимо, као послушници Христови, који позива цео свет у царство небеско, а ми десети део године Цару свих принесимо, да и његово васкрсење са љубављу угледамо.

Слава, то исто.
И сада, богородичан:

Пружи твоје свете руке Дјево Пресвета, којима си носила божанског и оваплоћеног Створитеља, па измоли да се избавимо од искушења, страдања и невоља, сви који те са љубављу хвалимо и овако кличемо: слава Усељеном у тебе, слава Њему који дође из тебе, слава Рођеном из тебе јер нас је ослободио.

Канони

Певамо по обичају из Октоиха и Минеја светоме. У песмама у којима је Трипеснец, ако је двоирмосан изостављамо оба канона из Октоиха и певамо само канон из Минеја са ирмосем на 6 и из Триода на 8;

Канон из Минеја

и овдашњи трипеснец. Дело господина Јосифа. Глас 1.

Песма 1.

Ирмос: Пјесањ побједнују појим вси Богу..

Данас је светли предпразник уздржања и светло крчење пута у пост, зато се окупимо братијо, са надом и великим усрђем.

Преступом сам се угледао на праоца Адама, и удаљио се бедник од рајског блаженства, али ти прилазим у покајању и плачем: Господе, спаси ме.

Почетак смирења и покајања је удаљење од злих дела, и уздржање од страсти, зато похитајмо, да зла дела пресечемо.

Богородичан: Из мрака и ноћи грехова сада усрдно притичем теби Владичице, јер си родила свима у тами Сунце правде Христа, и зовем те: спаси ме.

Ини канон, трипеснец

Песма 1.

Ирмос: тај исти.

Ево богољубиви, само што се не отворе двери покајања, дођите и похитајмо да уђемо кроз њих, пре него их Христос закључа, нама као недостојнима.

Ова часна седмица која предходи светом посту, већ сада предочишћава и долазак пролећа нам наговештава, да у њој душе и тела сви просветлимо.

Слава, тројичан: Несливена и несаздана Тројице света и Јединице преблага: Оче, Сине и Душе Свети сродни са њима, све који се са вером теби клањају увек спасавај.

И сада, богородичан: У теби су Дјево превазиђене границе природе, јер си постала Родитељка и без мужа, јер си и пре рађања чиста, а и потом опет остала нетакнута.

Затим

Ирмос: Пјесањ побједнују појим вси Богу сотворшему..

Запевајмо сви Богу победничку песму, јер је дивна чудеса својом мишицом високом учинио, Израиља спасао, и тако се прославио.

После 3. песме сједален из Минеја, Слава и сада, богородичан тамо.

После 6. песме кондак и икос светога из Минеја.

Песма 8.

Ирмос: Јегоже ужасајутсја ангели..

Сав свој живот сам у блуду провео, и постао роб грађану љутом и злом, али сада желим да се вратим твоме милосрђу, а ти Христе не презри ме.

Сав изглед мога живота је зао и сраман, али је неизмерна милост и твоје милосрђе, човекољубиви Спастељу, зато те молим: подари ми време кајања, јер ти певам са љубављу.

Угледах се на живот бедног Каина, јер сам заиста савест умртвио, али стрепим од твога суда, а ти ме немој заувек осудити са оним, Доброчинитељу.

Богородичан: Најопеванија Дјево, једина извесна код Бога вернима помоћница, избави ме од таме и мука које ми се спремају, јер сам у злоби проживео.

Ини.

Ирмос: Пјесањ тебје приносим безплотних, јакоже..

Дошло је време покајања, и побожно га почнимо братијо па кличимо: благословите сва дела господња Господа.

Похитајмо да већ од данас ограничимо јело, и да се за дела и грехе искрено кајемо, па рецимо: благословите сва дела господња Господа.

Благосиљајмо Оца и Сина и Светога Духа, Господа.

Тројичан: Слава теби невидива Света Тројице, којој се као Јединици клањамо, и коју са вером славимо, а ти спасавај слуге твоје од сваке невоље.

И сада, богородичан: Радуј се свеблажена Пречиста Дјево; Радуј се слушкињо и Мати Господа; Радуј се заштито целог света, Богородице благословена, Маријо најсветија.

Хвалимо, благосиљајмо и клањајмо се Господу, певајући му и величајући га у све векове.

Ирмос: Пјесањ тебје приносим безплотних, јакоже..

Приносимо ти песму бестелесних, као младићи у пећи, и казујемо певајући: благословите сва дела Господња Господа.

Песма 9.

Ирмос: Свјетоносниј облак..

У смирењу и са чистом љубављу, прихватимо верни свето време часног поста, па молимо опроштај за све шта је ко сагрешио, да примимо обећану радост.

Стиже време покајања и улазак у предпразник поста, пробуди се душо моја и са добрим Богом се искрено измири, да избегнеш његов суд, заиста праведни и страшни.

Ево уласка у пост и његово предворје, нека се нико не окаља у злом неуздржању и пијанчењу, него са чистом савести усрдно уђимо, да примимо венце непролазне, а за напор достојне плодове.

Богородичан: Не престај да молиш за нас Благога и Јединог који зна нашу немоћ, да избави ово место од глади, заразе и земљотреса и сваке несреће, јер те славимо Богородице, као узданицу свима на свету.

Ини.

Ирмос: Тебје видјенију двер..

Улазиш у време покајања, душо моја, не буди безбрижна, него гладнима подај хлеба, и моли Господа сваке ноћи и дана и часа да те спасе.

Удаљимо од себе месо и сличну храну, а тако исто и сваку мржњу према ближњима, и блуд, лагање и сваку злобу одагнајмо.

Слава, тројичан: Клањам се једном Бићу беспочетног Божанства, а славим у Тројици Јединицу у три Лица, као неразделиву и сапрестолну.

И сада, богородичан: Ти си Дјево вернима похвала, надање и заступница, и тебе појањем и песмама непрестано славимо, а ти спаси слуге твоје, Богородице Маријо.

Ирмос: Тебје видјенују двер..

Видео те је пророк Језекиљ као двери, кроз које нико неће проћи, само Бог једини, Богородице Дјево, зато те сви песмама величамо.

Светилен из Октоиха
Слава, светоме из Минеја, ако има, ако нема,
Слава и сада, богородичан.

На стиховње, стихира самогласна
Глас 3.

Пост је у свако време користан, онима који се реше и држе га; Ни искушења демонска не смеју на испосника, јер ангели чувари живота нашег, брижно са нама бораве, када смо постом очишћени.

Стих: Испунисмо се јутрос милости твоје Господе, и обрадовасмо се и развеселисмо се у све дане наше, развеселисмо се за дане у које си нас унизио, и године у којима видесмо зла. И погледај на слуге твоје и на дела твоја и упути синове њихове.

И певамо ту исту стихиру.

Стих: И нека буде светлост Господа Бога нашега на нама, и дела руку наших исправи на нас, и дело руку наших исправи.

Мученичан: Дођите сви народи, да спомен светих страдалника славимо, јер су венце победе од Христа примили, и моле га за душе наше.

Слава и сада, богородичан; глас тај исти.

Без семена си зачела од Духа Светога, зато те славословимо песмама: радуј се Дјево Најсветија.

Нека је знано:
У понедељак сирни једемо два пута на дан.

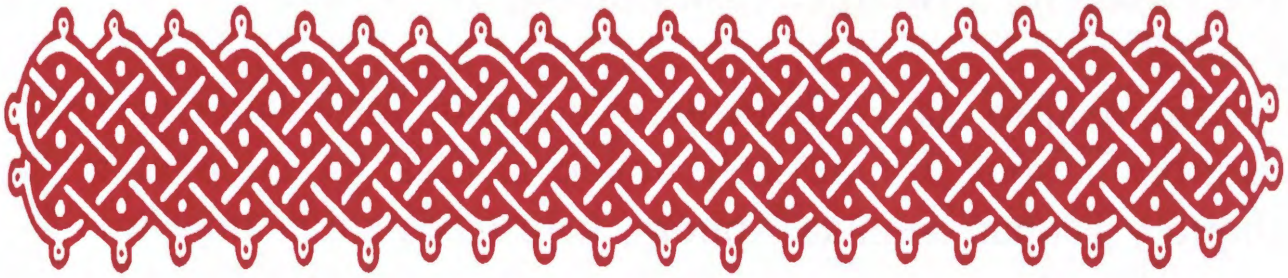

11. Понедељак сирни

На вечерњи

На Господи воззвах.. **стихире као што је уобичајено.**

На стиховње стихире: самогласна, два пута.
Глас 8.

Похитајмо да се постом очистимо, од нечистих греха наших, и због милости и човекољубља ка сиротињи, да уђемо у дворац женика Христа, који нам даје велику милост.

Говоримо уобичајене стихове, као јуче.

Мученичан: Мученици Господњи, молимо вас молите Бога нашега, па измолите душама нашим много милости и очишћење од многих грехова.

Слава и сада, богородичан:

Побожно опевајмо преславну и пречисту Богородицу, истиниту Матер Бога нашега, и као ангел рецимо да се радује: радуј се света Мати оваплоћенога Сина Божијег; Радуј се станиште Духа Светога, јер се увек молиш за нас, да се спасу душе наше.

И даље како следује.

12. Уторак сирни

На јутрењи

После 2. катизме сједални, глас 8.
Подобан: Премудрост и Слово..

Преблага Речи Божија, по неизрецивој твојој мудрости, са Оцем и Духом створио си све: видиво са невидивим; Учини Милостиви још и то, да у великом миру прећемо време светлог поста, ослобођени од обмане и терета греха; Даруј нам кајање и искрене сузе, и грехова очишење, да постећи искреном душом и усрдним духом, са ангелима певамо сили твојој.

Слава, то исто.
И сада, богородичан:

Неизрециво си у своме телу зачела Премудрост и Реч Божију, Мати Божија, и целом свету родила његовог Сведржитеља, и у наручју си држала њега који грли цео свет, и хранитеља свих и створитеља и Господа, зато те са вером славим и молим свеопевана Дјево, да се избавим од мојих греха; А кад изађем пред лице мога Творца, Владичице и Дјево Пречиста, твоју помоћ тада ми подари, јер ти можеш све што хоћеш, Најнепорочнија.

Читамо: Реч Василија Великог о благодарењу.
Затим 50. псалам

Канони
Из Осмогласника и Минеја као што је речено за понедељак, (види ту сраницу), такође по том поретку.

Трипеснец господина Јосифа. Глас 3.

Песма 2.

Ирмос: Јако туча на троскот..
Као киша на траву, и као иње на сено, тако нека сиђу речи моје на земљу.

Као јутро су нам осванули зраци покајања, и светло предворје уздржања.

По твојој великој милости избави ме Христе таме велике, јер си једини Милостиви.

Дај ми Спаситељу да се кроз усрдно покајање очистим, па ме избави од огња и недреманог црва.

Богородичан: Најопеванија Дјево, буди нама пут покајања, који води ка дверима спасења.

Ини канон. Глас 2.

Ирмос: Внемљите људије..

Настало је време покајања, похитајмо христољубиви, да се очистимо од свих сагрешења и да се покажемо добри пред Владиком.

Похитајмо сада да без прекида држимо чисти пост и без греха, да стекнемо опроштај сагрешења.

Ти си Христе многомилосив, и све примаш у покајању, зато те Благи сви увек славимо.

Слава, тројичан: Прославимо Тројицу у Јединици, несечено, несливено и неразделиво Биће, Бога у лицима раздељенога.

И сада, богородичан: Пречиста Дјево Мати, умоли Бога Реч којег си као Човека оваплотила, да слуге твоје спасе, Дјево, од невоља.

Ирмос: Внемљите људије..

Чувајте народи моје законе, приклоните ухо своје за речи уста мојих, а ја призвах име твоје Господе.

Песма 8.

Ирмос: Из безначалнаго Отца рожденнаго..

Време је кајања и да покажемо Богу достојне плодове покајања; Буди се душо моја, похитај, па у посту и молитви усрдно кличи: певајте, благосиљајте и величајте Христа у векове.

Најпре очистимо братијо душевна чула, и будимо сада усрдно уз Господа, па кроз понизност кличимо чисто из покајања чистог: певајте, благосиљајте и величајте Христа у векове.

Похитајмо да усрдном молитвом умртвимо врага, који лови ласкањима и неуздржањем, а сластима нам брзо пали чула, па певајмо, благосиљајмо и величајмо Христа у векове.

Богородичан: Ти си млада Дјево нашу природу учинила небеском, зато кишом твоје милости, учини закоровљену и пропалу бразду моје душе плодоносном врлинама, јер кличем и величам Христа у векове.

Ини.

Ирмос: У давнини је на Гори Синају..

Најпре се сада верни очистимо не само од јела, него и делима, и почнимо са жарким молитвама: да се пред Створитељем покажемо у светлости у векове.

Овако нам треба постити: не у свађи и нетрпељивости, не у зависти и раздору, не у хвалисању и подмуклом ласкању, него као и Христос, у унижењу.

„Ко воли убоге, мудро Спаситељу позајмљује“, каже се, О, неупоредиве нисачим радости! Јер Он даје богато и добро уздарје у све векове.

Благосиљајмо Оца, Сина и Светога Духа, Господа.

Тројичан: Слава Оцу и Сину и Светоме Духу! Један си Бог али у Тројици. Са ангелима те и ми људи непрестано славимо, Пресвета Тројице, у све векове.

И сада, богородичан: Радуј се Дјево чиста, Богородице Маријо, очишћење целог света и снаго православних! Моли да се избавимо неугасивог огња сви који те славословимо у све векове.

Хвалимо, благосиљајмо, и клањајмо се Господу, певајући му и величајући га у све векове.

Ирмос: В купиње Мојсеју Дјеви чудо..

У давнини на Гори Синају, чудо на купини, предсказало је Дјеву Мојсеју, зато пођте, благословите и величајте Бога у све векове

Песма 9.

Ирмос: Тебе неопалимију купину..

Једини многомилостиви Спаситељу, отвори нам твоје пречисто срце милости, јер си људима даровао покајање за спасење.

Тешко мени од оног неизбежног суђења, на којем морамо разоткривени одговарати, за сво зло што смо у животу учинили.

Дај нам кап од кише твога милосрђа, Доброчинитељу, да њоме потопимо сву нечистоту, и подари нам почетак покајања.

Сви заједно, усрдним срцем, у предворје светог поста свечано уђимо, и благодарне песме Христу принесимо.

Богородичан: Теби као моћној заступници и извесној нади побожно певамо и тебе молимо: моли Сина твога да нас спасе, Дјево.

Ини.

Ирмос: Дјевство твоје Богородице нескверната..

Сада се најпре постом, сузама и великим поправљањем очистимо, да би нашли велику милост.

Угледајмо се сада на мудре девојке, о, христољубиви, и похитајмо у сретање Христу са светиљкама упаљеним.

Угледајмо се сада на Илију који је постио и од хајке зле Језавеље бежао, па се тако и ми изнад свега земнога узнесимо.

Слава, тројичан: Свети си, свети, свети, Трисвети Оче сведржитељу, и Сине јединородни са Духом, али си једно Божанство.

И сада, богородичан: Тобом се хвалимо, и теби притичемо, пречиста и часна Увекдјево, а ти нас све избави од невоља.

Ирмос: Дјевство твоје Богородице нескверната..
Величамо Дјево Богородице, твоје неокаљано девство, јер те огањ Божанства није сагорео.

На стиховње стихира самогласна
Глас 3.

Пригрлимо пост са вољом народе, јер је дошао почетак духовних подвига, оставимо телесно уживање, па умножимо духовне дарове, потрпимо са Христом као слуге његове, да се са њим прославимо као деца Божија, па ће се Дух Свети уселити у нас, и обасјати душе наше.

Стих: Испунисмо се јутрос милости твоје Господе, и обрадовасмо се и развеселисмо се у све дане наше, развеселисмо се за дане у које си нас унизио, и године у којима видесмо зла. И погледај на слуге твоје и на дела твоја и упути синове њихове.
И опет иста та стихира.

Стих: И нека буде светлост Господа Бога нашега на нама, и дела руку наших исправи на нас, и дело руку наших исправи.
Мученичан: Претње царева и мучитеља су војници Христови презрели, а смело и храбро Христа исповедали, као Бога свих и Цара нашега, и моле га за душе наше.

Слава и сада, богородичан:

Богородице заступнице свих који те моле, у тебе се надамо и тобом се Хвалимо, у тебе је сво уздање наше, а ти моли Рођеног из тебе, за непотребне слуге твоје.

13. Уторак сирни

На вечерњи
почињу метаније

На Господи воззвах.. **стихире као и обично.**

На стиховњим стихира самогласна
Глас 1.

Примимо верни радосно богонадахнуто завештање поста, као давно Ниневљани, или пак блуднице и цариници, јер је и Јованова проповед покајање, зато се уздржањем спремимо, да се службом Владике преселимо у Сион; Сузама се најпре очистимо као у светом умивању; помолимо се да још овде видимо: догађај Пасхе и јављање Истине; спремимо се да се крсту поклонимо, и васкрсењу Христа Бога, и њему кличимо: непосрами нас у нашем надању Човекољубче.

Стих: Подигох очи моје теби Који живиш на небу. Гле као што очи слугу гледају у руке господара својих, као што очи слушкиња гледају у руке госпођа својих, тако очи наше гледају ка Господу Богу нашем док се не смилује на нас.
И опет ту исту стихиру.

Стих: Помилуј нас Господе помилуј нас, јер се веома испунисмо понижења; нарочито се испуни душа наша увреда од охолих, и понижења од гордељивих.
Мученичан: О добре ли ваше куповине светитељи! Крв сте дали, небеса наследили, прошавши кроз времено радујете се

у увечности. Заиста је добра ваша куповина: пролазно сте оставили а непролазно добили, са ангелима се радујете, и непрестано певате, јединосушној Тројици.

Слава и сада, крстобогородичан
Подобан: Прехвалнии мученици..

Када је нескверна Дјева видела на дрвету крста, Онога кога је из свога тела бесемено родила, није могла издржати рањеног срца, па је косу кидала и нарицала: ти који својом заповешћу држиш све, како си осуђен и на крсту разапет? А хтео си да спасеш цело човечанство.

Затим: Сада отпушташ..
После Трисветог, тропар: Богородице Дјево.. **једна метанија; Слава:** Крститељу Христов.. **једна метанија; И сада:** Молите за ни свјати апостоли.. **једна метанија.** Под твоје благоутробије прибјегајем Богородице.. **без метаније.** Господе помилуј **(40х) Слава и сада:** Чесњејшују херувим..Именом Господњим благослови оче. **Јереј:** Нека је благословен Христос Бог наш.. **А ми читамо молитву:** Небески Царе.. **и три велике метаније са молитвом светог Јефрема Сиријца:** Господи и Владико живота мога.. **и осталих 12 појасних поклона. После завршетка говоримо напред речену молитву:** Господи и Владико живота мога.. **и једна велика метанија. Трисвето. После** Оче наш..Господе помилуј **(12х) Слава и сада:** Господе помилуј **(3х)** Благослови. **И отпуст.**

Повечерје велико са метанијама. После Достојно јест.. **тропар дневни и храма и даје се мањи отпуст.**
Такав поредак је и у следећи петак.

14. Сирна среда

Полуноћница са њеним поклонима

На јутрењи

Певамо Алилуја **по владајућем гласу Октоиха и тројичне тропаре, такође по вадајућем гласу. Уобичајене две катизме. Као у среду тако и у петак сирне седмице певамо** Алилуја. **Чинимо и метаније и увече и ујутру, као што је напред речено, а пост држимо како је установљено, па ако се и догоди празник светога и тај има тропар.**
Међучасове не служимо.
Ако се догоди празник Сретења Господњег, или храма неког светог, певамо тропар и метаније не чинимо, само по три метаније на крају.

После 1. катизме певамо сједалне из Осмогласника, крсту.

После 2 катизме певамо ове сједалне из Триода, глас 2.
Подобан: Благоутробија сушчи..

По твоме неизрецивом човекољубљу, Христе Боже, учини да са миром и у смирењу, најпре очишћени, пређемо време поста; Обори замке противника, а твојим крстом спаси све, ти који једини знаш шта је у срцима.

Слава: то исто.

И сада, крстобогородичан. Подобан.

Стојећи пред крстом твојим, Родитељка која те је бесемено родила, није могла гледати како неправедно страдаш, плакала је и нарицала: како страдаш најдражи Сине који си по природи нестрадалан? Певам о твојој крајњој доброти.

Сада читамо Реч о посту Василија Великог, а које почиње речима: Утешавајте, утешавајте..
Псалам 50.

Канони
Из Октоиха крсту са ирмосем на 6; из Минеја светоме на 4 и из Триода на 4; У којим песмама дође и Трипеснец, узимамо канон из Триода са ирмосем на 6 и Трипеснец на 8 и на крају ирмос Трипеснеца. У таквим се изоставља какон Октоиха и Минеја. У таквим песмама певамо канон из Минеја овако:
1. песма канона из Октоиха са ирмосем на 4; и из Минеја светоме 1. и 3. песму на 6 и из Триода на 4;
На исти начин у таквима где је Трипеснец певамо осму са шестом и девету са седмом песмом.

Канон Триода, дело господина Андреја Критског. Глас 4.

Песма 1.

Ирмос: Воспоју тебје Господи Боже мој..

Певаћу теби Господе Боже мој, јер си народ из египатског ропства извео, а фараонову силу и кола потопио.

Господ је постио као Човек ради наше поуке и победио

кушача, показао је нашу природу, а нама дао пример.

Уздржањем се свети Мојсеј удостојио да на Синају говори са Богом лицем ка лицу; На њега се и ми угледајмо.

Слава: Очисти Господе народ твој, и као Бог погледај га твојим милостивим погледом, и брини за све, по мноштву милости твоје.

И сада, Богородичан: Теби сви притичемо Богородице као бранитељки чврстој, и молимо твоје молитве, да се избави стадо твоје од сваке невоље.

Песма 3.

Ирмос: В Господје Бозје мојем сердце моје утвердисја..

У Господу Богу мојем се моје срце утврдило, јер он немоћне опасује силом.

Свети Енох је због уздржања са земље на небо прешао, осврнимо се на његов пример и од трулежи ка животу пређимо.

Молитвом и постом Избавитеља умолимо, јер се Створитељ радује због покајања нас својих створења.

Спремај се душо и очисти се пре Христовог страдања, да духовно васкрснемо и са њиме празнујемо.

Богородичан: Као Родитељка Бога, моли га стално за нас, јер ми грешни теби Богородице притичемо.

Затим Трипеснец. Дело Јосифа.
Глас 2.

Песма 3.

Ирмос: На камени мја вјери..

Раширио си руке твоје на крсту и својом смрћу умртвио клетву, а својим страдањем си оживио људе; Зато певамо о твоме светом распећу, Исусе Боже наш, Човекољубче.

Усмрћене због залогаја са дрвета рајског, ти си дрветом твога крста оживео, зато га ми у молитви узимамо, а ти нам благодат и милост низпошаљи, Владико, добротворе многомилостиви.

Предворје поста је отворено, а бојиште уздржања се приближило, зато са жарким усрђем кренимо, да богодани дар примимо, а жегу грехова угасимо.

Блажено време поста шири и зраке покајања, ту се сви окупимо побожно и радосно, а дубоку таму лењости отерајмо.

Са вером освештајмо пост, и науком о уздржању од страсти, па у сузама завапимо Владици: дај нам Господе благодат, да нам помогне у вршењу твоје воље, Многомилостиви.

Узевши дарове поста прославимо Даваоца спасења, и то учинимо марљиво, да добијемо опроштај наших грехова из руке нашег Створитеља.

Богородичан: Умири буру мојих страсти, па исцели ране душе моје, подигни ме из сна очајања, твојим заступањем и заузимањем, Пресвета Владичице, Мати и Дјево.

Ини.

Глас тај исти (2.)

Ирмос: Неплодствовавшиј мој ум..

Када си, Спаситељу, својевољно на крст подигнут, цела се природа затресла, а храмовна завеса се покидала.

Због мене си рањен на крсту и у ребра прободен, Исусе мој Благи, зато се са вером клањам божанској сили твојој.

Слава, тројичан: Приклањам колена на земљу, и клањам се Оцу, Сина славословим, а Духу певам, као Господару једне воље а триипостасном.

И сада, богородичан: Недокучива је тајна рађања из тебе Пречиста, јер си неискусомужно родила Бога, Маријо, и остала непромењена.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Силом твога крста Христе освештао си време поста, зато се клањамо теби, а ти нас спаси од замки вражијих.

Ирмос: Неплодствовавшиј мој ум..

Садитељу добара и Боже добри делатељу, учини мој неплодни разум плодоносним, по доброти твојој.

Сједален светоме из Минеја.

Слава и сада, крстобогородичан.

Песма 4.

Ирмос: Услишах слух твој и убојахсја..

Чуо сам глас твој и поплаших се, и разумех дела твоја Господе и задивих се.

Врлинама и гостољубљем Авраам је примио Свету Тројицу, која му је дошла у виду ангела.

Уздржање је неукрадиво богатство и дар, ако смо њиме богати, бићемо и обожењем обогаћени.

Слава: Дођите и заплачимо заједно, говорећи, и са вером вапијући: Боже очисти нас, јер смо много сагрешили.

И сада, богородичан: Најнепорочнија и благословена Мати, Пречиста Дјево, моли Сина твога и Бога нашег за цео свет.

Песма 5.

Ирмос: Возсијавиј свјет и просвјетивиј утро..

Заблистао си светлост, обасјао јутро, и показао дан; Слава теби, слава теби, Исусе Сине Божији.

Постећи у давнини, Мојсеј је на гори Синају боговидац постао, а Илија се тако у огњеној кочији вазнео.

У давнини је свети Исаија постом смогао да окуси жеравицу, која му је у клештима усне дотакла.

Слава: Данило је најпре постио, а и три младића, и тако је он чељусти лава поломио, а они разгорели пламен савладали.

И сада, богородичан: Пречиста Богородитељко, ти си Бога у твоме телу непромењена носила, зато пази на стадо твоје и сачувај га неокрњено.

Песма 6.

Ирмос: Јакоже пророка Јону от кита избавил јеси..

Као што си пророка Јону избавио из кита, Христе Боже, тако и мене избави из дубине греха, и спаси ме једини Човекољубче.

У давнини је Јону свети пост из кита спасао, зато да од срца постимо, и тако пропаст у паклу избегнемо.

Ниневљани су усрдним покајањем и љубављу гнев Божији одагнали; Зато сада и ми сви са љубављу у посту ревнујмо.

Слава: Предстојећи пост нас позива на покајање, похитајмо зато са љубављу и схватимо који је дар уздржање.

И сада, богородичан: Неизрециво си родила целом свету Спаситеља, Христа Бога нашега, зато не престај да га молиш да спасе цео свет који ти пева.

Кондак светога, а ако свети нема кондака, онда се узима мученичан владајућег гласа који је и сједален.

Песма 7.

Ирмос: Отец наших Боже не посрами нас..

Боже наших отаца не посрами нас, него нам даруј смело теби певати: благословен јеси Боже, отаца наших.

Будимо и ми као онај Данило, који је у давнини лавове који су рикали својим постом укротио.

У страху се угледајмо на три младића, да избегнемо огањ паклени, као и они што су избегли огањ вавилонске пећи.

Слава: Да и ми чистога срца постимо, и телесно се очистимо, па тако целу душу своју Богу посветимо.

И сада, богородичан: Дјево и Мати Пречиста, не престај да молиш оваплоћенога из тебе превечнога Бога Реч, да се спасу душе наше.

Песма 8.

Ирмос: Царја Христа, јегоже исповједаша пљененији..

Христа Цара исповедише заробљена деца, говорећи у пећи громким гласом: сва дела певајте Господу.

Када је Јосиф у Египту постио, он је блуд са развратном женом избегао, и царство стекао, тако да и ми запаљене стреле демона Велијара постом угасимо.

Постом је Давид победу над иноплеменицима однео, и царство стекао, а тако да и ми уздржањем победу над противником стекнемо, и код Господа овенчани будемо.

Сачувајмо и ми врлине свих ових: одважност Јова, незлобивост Јакова, веру Аврама, чедност Јосифа, и доброту Давида.

Богородичан: Дјева Марија је Христа Цара, родила и после порода девствена и чиста остала, зато њему сва дела господња појте и величајте га у векове.

Затим Трипеснец

Ини.

Ирмос: В пешч огњеннују..

Мојсеј је укрштене руке на гори дигао, и непријатеље победио, а ти Спасе јеси на крсту руке раширио и сву погубну муку у аду умртвио.

Клиновима си на крсту прикован и у ребра прободен Христе Спасе мој и тако си од клетве све на земљи избавио, и у заједницу бесконачне радости увео, зато твоје човекољубље благословимо.

Заблистало нам је време уздржања, и духовно нам просветљује душевна чула, и маглу страсти одгони, зато га од срца пригрлимо, а Христа у векове величајмо.

Пост умртвљује душевне и погубне страсти и смртоносне сласти, жеље срца утврђује у истини, зато пост са вером и љубављу дочекајмо.

Знајмо верни да овај свети дан није почетак поста, али га са чистом савешћу прославимо, јер нам је као предворје, и говори о почетку и доласку поста.

Добри пост унапред спрема побожну душу за десни пут, и уз почасти долазећег очишћења додаје се о, преподобни, као степенице и лествица, и данашњи дан.

Богородичан: Отвори нам када куцамо и када милост твоју призивамо, јер си људима брзо уточиште и најјача Дјево међу свима помоћнице, и свима у невољама извесна заступнице.

Ини.

Ирмос: В купиње Мојсеју..

Када си Владико свих на крсту разапет био, ти си Адама и Еву поново позвао, и у рај их опет, Христе Спасе, увео, а они ти певају у све векове.

Због тебе својевољно на крсту разапетог Христе, је сунце зраке у страху помрачило и зашло, и зато те је разбојник као Бога исповедио у све векове.

Благосиљајмо Оца и Сина и Светога Духа, Господа:

Тројичан: У Сина равног са Оцем и Светога Духа верујемо; у Свету Тројицу у једном Божанству; њој се са вером клањамо и Аријево учење заувек уклањамо.

И сада, богородичан: Како да ти певам достојно Богородице Дјево, јер сам смрадним гресима помрачен? Али Пресвета опрости ми на смелости, и на мојој убогој песми.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Крсте ти си вернима надање, оружије царевима, слава свештеника и помоћ монасима; Зато твојом силом спасавај све који те славослове у векове.

Хвалимо, благосиљајмо, и клањајмо се Господу, певајући му и величајући га у све векове.

Ирмос: В купиње Мојсеју Дјеви чудо..

У давнини на Гори Синају, чудо на купини, предсказало је Дјеву Мојсеју, зато пођте, благословите и величајте Бога у све векове

И пођи се „Чесњејша“

Песма 9.

Ирмос: Величајем вси..

Сви величамо човекољубље твоје, Христе Спасе наш, славо слуга твојих и венче верних, ти си прославио спомен Родитељке твоје.

Мојсеј је у Египту море разделио и народ провео, а у пустињи непроходној их прехранио, и сва чудеса је уз пост чинио.

Исус Навинов је уздржањем народ освештао, и Јордан прешао а земљу обећану наследио.

Онај Гедеон је са само триста уплаканих људи победио иноплеменике уздржањем и молитвом; Његов пример следимо и на њега се и ми угледајмо.

Богородичан: Радуј се свечасна и Пречиста, похвало девствених, ангелима утврђење, људима помоћнице, и целог света радости, Маријо Мати и слушкињо Бога нашега.

Затим Трипеснец.

Ирмос: От Бога Бога Слова..

На крсту си свете руке раширио, и обе, раније одвојене природе, сјединио, и својим заступањем си, осуђено биће човеково, Оцу као дар принео, зато о твоме светом распећу певамо.

Блиста благодат светога поста и већ шири своје зраке, да њима верни најпре своје мисли и хтења очистимо, и таму са зеница скинемо, па га зато са усрђем дочекајмо.

Већ данас се свима најављује блистави пост, да га као чашу Божјег дара захватимо, хајде да се њиме на корист

душе причетимо, и Владики који нам свима помаже помолимо.

Твоје свете руке Милостиви, клиновима су на крсту приковане за грехе наше, а копљем кроз ребра твоја покидана је меница наших греха и великог пада, зато певамо о твоме пречистом распећу.

Најбоља стаза врлина се отвара, и поприште светог поста за сваког се украшава, зато сви који хоћете да се по закону подвизавате, молите Христа да нам подари са висине мирно ово време.

Богородичан: Брзом молитвом и увек будном твојом заштитом и силном помоћи твојом, Владичице Пречиста, сачувај сада верне твоје слуге од сваког противниковог напада, и спаси нас од страсти, искушења и грехова.

Ини.

Ирмос: Прејестественно плотију..

На дрвету крста својевољно прикован, ти си све нас ослободио од клетве Старог Закона, зато те Христе како доличи величамо.

Сви се клањамо страдањима твојим Спаситељу, која си својевољно примио, да ослободиш човеков род од робовања ђаволу.

Слава, тројичан: Увекпостојећи Отац је надвремено родио Сина, а Дух је једносуштан и Оцу и Сину; то је нераздељива Тројица.

И сада, богородичан: Моли Спаситеља из тебе оваплоћенога, Марију најблагословенија, да нама грешнима подари опроштај грехова.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Све који те воле, удостоји Христе, да време поста у миру прођу, силом твојом, и избаве се од робовања демону.

Ирмос: Прејестественно плотију..

Ону која је надприродно телом од Оца зачела, надвремено заблисталог Бог-Реч, неуђутним песмама верни Дјеву величајмо.

Светилен из Октоиха, Тројичан, по владајућем гласу. (3х)

На стиховње, самогласна стихира дневна, глас 1.

Ако од јела постиш душо моја, а од страсти ниси очишћена, узалуд се радујеш нејеђењу. Ако те пост не упути поправљању, бићеш омрзнута Богу као лажљива, и налик злим демонима, који никад не једу; Зато немој грешити да учиниш свој пост излишним, него остај непоколебива ка неумесним жељама, па мисли да стојиш пред Спаситељем распетим, и сама се разапни за Разапетог због тебе, па завапи њему: помени ме Господе када дођеш у царство твоје.

Ово певамо два пута.

Мученичан: Вас прехвални мученици, ни мука, ни невоље, ни глад ни гоњење, ни беда ни звери разјарене, ни мач ни претња огња нису могли од Бога одвојити, него сте још јачи као у туђим телима трпели, и своју природу заборавили, а смрт презрели, зато сте достојну плату за своје патње примили, и небеског царства наследници постали, зато се молите за душе наше.

Слава и сада, крстобогородичан
Подобан: Небесних чинов...

Када те је непорочна Дјева видела као Јагњета на крсту разапетога, плакала је и нарицала: најдраже чедо, какав је ово нови и ужасни призор? Ти који све у руци држиш, како си на дрво прикован телесно?

Затим: Добро је..
Трисвето, После Оче наш.. **Тропар:** У храму стојећи славе твоје.. Господе помилуј **(40х) Слава и сада:** Чесњејшују.. Именом Господњим благослови оче. **Јереј:** Нека је благословен Христос Бог наш.. **Затим:** Небески Царе.. **и чинимо три метаније са молитвом светог Јефрема:** Господе и Владару живота мога.. **а потом и осталих 12 појасних поклона, све споро због замора, у себи тајно говорећи на сваки поклон:** Боже очисти ме грешног. **И опет целу напред речену молитву:** Господе и Владару живота мога.. **и једна велика метанија..**
Додајемо и први час. Игуман или еклисиарх или дежурни за певницом: Ходите поклонимо се.. **(3х) чинећи 3 појасна поклона. Читамо на часу Оглашенија Студитова. На првом часу тропар:** Зајутра услиши глас мој.. **брзо и без певања. Тако без певања и:** Стопе моје управи.. **и:** Да се испуне уста моја.. **После Трисветог тропар:** Брзо предухитри.. Господе помилуј **(40х) И молитва:** Христе Боже коме се у свако време..Господе помилуј **(3х) Слава и сада:** Часнију од херувима..Именом Господњим.. **и уобичајене метаније. Трисвето,** Господе помилуј **(12) и отпуст.**
Излазимо у припрату и чинимо литију за покојне.

У ту сирну среду певамо часове 3. и 6. са метанијама и посним тропарима, а на часовима се не удара у звоно

На 6. часу

Тропар пророчанства, глас 3.

Царе Свети, Свемоћни од кога се боји и трепти све и сва, спаси нас; јер можеш опраштати грехе као милосрдан.
Слава и сада, то исто.

Прокимен псалам 27. глас 6.
Спаси Господе народ твој, и благослови наслеђе твоје.
Стих: Теби ћу завапити Господе Боже мој

Читање из пророчанстава Јоилових (Гл.2, 12-26)

Тако говори Господ: Обратите се мени свим срцем својим, постом и плачем и ридањем; и раздерите срца ваша, а не хаљине ваше; и обратите се Господу Богу вашем, јер је милостив и милосрдан, дуготрпељив и многомилостив, и каје се због зала људских. Ко зна, да ли ће се обратити и покајати, и оставити иза себе благослов и жртву, и излив Господу Богу вашем? Затрубите трубом на Сиону, освештајте пост, проповедајте служење; саберите народ, освештајте цркву и сабрање народа, изаберите старешине, саберите одојчад која сисају дојке; нека изађе жених из одаје своје, и невеста из собе своје. Насред степеница жртвеника заплакаће свештеници који служе Господу, и рећи ће: Поштеди, Господе, народ Твој, и не предај наслеђе Твоје на посрамљење, да не владају њиме незнабожни народи; да не кажу међу незнабошцима: Где је Бог њихов? И узревнова

Господ за земљу своју, и поштеде народ свој. И одговори Господ и рече народу своме: Ево, ја ћу вам послати жито и вино и уље, и наситићете се њима, и нећу вас више предати порузи међу незнабошцима. И онога са севера одагнаћу од вас, и изгнаћу га у земљу безводну, и погубићу лице његово прво у мору Мртвом, и после потомство његово у мору Средоземном; и узиђи ће надалеко трулеж његова, и узиђи ће смрад његов, јер узвелича Господ дела своја. Охрабри се, земљо, радуј се и весели се, јер узвелича Господ да чини дела велика. Нека се храбре животиње пољске, јер озеленеше поља пустињска; јер дрво донесе плод свој, смоква и виноград дадоше снагу рода свога.

И ви децо Сионова радујте се, и веселите се Господу Богу вашем, јер вам даде храну за правду, и одождиће вам кишу рану и позну, као и пре. И испуниће се гумна ваша жита, и прелиће се посуде вином и уљем. И узвратићу вам за године које поједе скакавац, и гусеница и маћа и буба, сила моја велика, коју послах на вас. И једући јешћете, и наситићете се; и хвалићете Име Господа Бога вашег, Који учини са вама чудеса; и неће се постидети народ мој до века.

Прокимен псалам 28. Глас 7.

Господ ће дати снагу народу свом, Господ ће благословити народ свој миром.

Стих: Принесите Господу синови Божији.

15. Среда сирна

На вечерњи

На Господи воззвах.. **стихире као што је уобичајено,**
Слава и сада, богородичан

Прокимен, глас 5. Боже именом твојим спаси ме, и силом твојом суди ми.
Стих: Боже услиши молитву моју, послушај речи уста мојих.

Читање из пророчанстава Јоиља (Гл. 3, 12-21)

Тако говори Господ: Нека устану и узиђу сви народи у долину Јосафатову, долину Суда, јер ћу тамо засести да судим свима народима унаоколо. Пошаљите српове, јер наступи берба винограда; улазите и газите грожђе, јер се испунило точило; преливају су подточила; јер се умножише зла њихова. Гласови одјекнуше у долини Суда, јер је близу Дан Господњи у долини Суда. Сунце и месец потамнеће, и звезде ће скрити светлост своју. А Господ ће са Сиона повикати и из Јерусалима даће глас свој; и потрешће се небо и земља; а Господ ће поштедети народ свој и оснажиће синове Израиљеве.

И познаћете, да сам Ја Господ Бог ваш, Који станујем на Сиону, гори светој мојој. И биће Јерусалим свети и иноплеменици неће више проћи кроз њега. И биће у дан онај, горе ће капати сладост и са брда ће се источити млеко, и сви извори Јудини потећи ће воде; и извор из Дома Господњег изаћи ће, и напајаће долину ситима (багремова). Египат ће бити за уништење, и Идумеја биће за пољe

уништења, због неправди чињених синовима Јудиним, зато шти пролише крв праведну у земљи њиховој. А Јудеја ће се до века населити и Јерусалим у нараштаје нараштаја. И тражићу крв Идумејаца, и нећу их оправдати. И Господ ће се настанити на Сиону.

Прокимен псалам 130. глас 6.
Нека се узда Израиљ у Господа од сада и до века.
Стих: Господе не узнесе се срце моје, нити се узнесоше очи моје.

Затим: Удостоји Господе ово вече..

На стиховњим стихира самогласна дана, глас 3.

Освануло је пролеће поста, и цвета нам покајањем, зато чистимо себе братијо, и Творцу светла рецимо: слава теби једини Човекољубче.

Говоримо стих: Подигох очи моје теби Који живиш на небу. Гле као што очи слугу гледају у руке господара својих, као што очи слушкиња гледају у руке госпоћа својих, тако очи наше гледају ка Господу Богу нашем док се не смилује на нас.
и понављамо горњу самогласну стихиру. Затим

Стих: Помилуј нас, Господе помилуј нас, јер се веома испунисмо понижења; нарочито се испуни душа наша увреда од охолих, и понижења од гордељивих.
Мученична: Мученици твоји Господе, вером утврђени, у чврстој нади, а љубављу за крст твој душом сједињени, муке демонске разорише и венце примише, па се са бестелеснима моле за душе наше.

Слава и сада, богородичан:

Најсветија и Пречиста Владичице, похвало војски небеских, песмо апостола и пророка остварење, прими молитве наше.

Сада отпушташ..

После Трисветог тропар светоме из Минеја, Слава и сада: богородичан његов, а ако нема тропара, онда дневни, и богородичан по гласу тропара. Јектенија: Помилуј нас Боже.. **Три метаније.** Нека је благословено Име Господње.. Благосиљаћу Господа.. **(Пс.33);** Достојно је.. **и отпуст.**

Излазак у припрату и служи се уобичајена литија за покојне.

ПАЗИ!

Нека се зна: у Палестини, и у крајевима око Јерусалима, да се у сирну среду и петак не служи ни потпуна литургија нити прећеосвећена, а то смо примили од тамошњих отаца. У та два дна певамо Алилуја, са метанијама у вече и ујутру, као што је предходно речено. После вечерња у ова два дана једемо сир и јаја, чувајући тако правило међу светима оца Никифора, патријарха цариградског, исповедника, који вели: у среду и петак сиропусни да не постимо, и тако одбацујемо правило и предање Јаковита и Тетрадита.

ПАЗИ!

У среду сирну увече служимо Мало повечерје. Певамо канон из Минеја светога који је наредне суботе.

16. Четвртак сирни

На јутрењи

После 1. катизме сједални из Осмогласника, апостолима.

После 2. катизме сједален из Триода, глас 5.
Подобан: Собезначалноје Слово..

Четрдесетницу предочишћења данас сви апостоли верно овенчавају, време поста Христу Избавитељу посвећују, и свима његово васкрсење најављују, и моле Господа да помилује душе наше.
Слава, то исто.

И сада, богородичан, подобан.

Сви у тебе Дјево Пречиста несумњиву наду имају, јер си им окриље у разним искушењима и невољама, а ти их од њих ослободи, молећи Сина твога са његовим апостолима, да спасе све који ти поје.

Затим се чита Реч светог Атанасија, игумана Синајске Горе.
Псалам 50.

Канони из Осмогласника и Минеја. Тамо где је Трипеснец, изостављају се те песме из Осмогласника.

Трипеснец, дело господина Јосифа. Глас 4.

Песма 4.

Ирмос: Услиша пророк..

Пронели су ученици твоји Господе по целом свету зраке богопознања, и обману неверних помрачише. Ради молитава апостола, Милосрдни, спаси све који ти поје.

У предворју поста добре плодове подвига ће примити који будно притичу, зато се сви верни, са светим песмама и појањем, марљиво окупимо.

Примио си Сине Божији смртну одећу, а ја сам се бедник дрско оденуо у неуздржање, па ипак ти ме одени у светлост препорода.

Провео сам живот у злоби и свакој нечистоти, али притичем ка теби Најмилостивијем, а ти похитај и спаси ме, Христе Боже, по твојој доброти.

Богородичан: Неизрециво си зачела и надприродно родила, Богородитељко, Владара целог света; Њега моли непрестано да се од сваког гнева избавимо ми који те славимо.

Ини.

Глас 2.

Ирмос: Пришел јеси от Дјеви..

Сјајем ваше науке, апостоли, ви сте маглу неуздржања растерали, и све, и грешне и праведне уздржањем обасјали, зато сте свехвални.

Апостоли као сјајни бисери Бога Речи, ви сте уздржањем све крајеве света украсили, и све душе сте сада погодним за добре плодове спремили.

Постом као росом, ви сте апостоли пећ страсти угасили,

и све народе научили, како да стекну град неукрадиви и место за живот свети.

Слава: Сагрешио сам, бедник, мимо свих људи, и немам кајање попут грешног Манасије, а ти ми Господе жељу за кајањем отвори, пре него што ме смрт узме.

И сада, богородичан: Тебе смо стекли као пристаниште спасења и бедем необориви, Владичице Богородице, а ти, својим молитвама, ослободи од невоља душе наше.

Затим ирмос: Пришел јеси от Дјеви..

Дошао си из Дјеве, ни као посредник ни као ангел, него се лично јеси оваплотио Господе, и спасао потпуно мене човека; зато ти кличем: Слава сили твојој Господе.

Песма 8.

Ирмос: Всјаческаја Владико..

Сва земља се хвале испунила, и преко целог света се пронела благовест твојих светих ученика, из дубине неверја приведе народе у веру да сви певају: благословите дела господња Господа.

Долази благодат светог покајања, доносећи спасење свима који се њоме сладе, и победе кроз подвиге, зној и патње, зато хитај душо моја ка твоме Господару, да добијеш опроштај за многе твоје грехове.

Отвара се бојиште богоданог уздржања, изађимо на њега радосно сви ми којима треба милост, јер је Милостиви жедан нашег спасења и хита да дарује опроштаје, свима који га усрдно траже, и са љубављу њему служе.

Затвори уста постом, који желиш овосветско, па живећи у добрим врлинама нахрани се душо Господом, као храном

мирисном, и то све принеси њему као жртву и кличи: благосиљајте непрестано дела свога Господа.

Богородичан: Ти си Владарка над свима, ти Владичице и молитве слуга твојих примаш, зато ме избави Света Богородице од огња неугасивог, и твојим заступањем очисти мноштво мојих зала, твојим најјачим ка Богу молитвама.

Ини.

Ирмос: Устрашисја отроков..

Христос је вас апостоле послао као светила у све крајеве света, рекавши да идете и поучавате све народе, да живећи у уздржању, мене у телу оваплоћеног спознате, сву силу демонску побеђујете и прави пут људима прокрчите.

Најавио си Христе предстојеће уздржање за очишћење народа и одвајање од страсти, а тиме су ти твоји апостоли угодили и блистава светила на земљи постали; Господа у Три Лица али једног Бићем су проповедали, свима који ти певају.

О, ученици вас је учитељ Христос послао као проповеднике у народе, а ви сте њих светом науком у вери просвећивали, и да се од страсти и хране уздржавају, па да спознају Господа и Створитеља, и Творца свих и Добротвора. **Благосиљајмо Оца и Сина и Светога Духа, Господа.**

Као некада Каин убица, ни ја нисам принео Христе непорочну жртву моје душе, јер сам нечистим жељама заробљен, али ти се не гнушај мене, преблаги Спасе, јер постим и тако ти притичем, и погледај на дарове које ти са љубаву приносим у време поста, Боже мој.

И сада, богородичан: Блажена је утроба твоје Богомати, јер си примила Бога-Реч, који је са земним телом у теби ипостасно сједињен у лику Човека, тако си постала као град Божији, у којем је зажелео да живи Узвишени Господ и Бог, зато ти кличемо: радуј се благодатна, Чиста Богородице.

Хвалимо, благосиљајмо, и клањајмо се Господу, певајући му и величајући га у све векове.

Ирмос: Устрашисја отроков..
Беше спреман превелики несустали огањ, али се уплашио и устукнуо од побожних младића, чистих душа као и тела. Вечно живи Огањ је овај пламен угасио, па се вечна песма зачула: Господу појте сва дела, и величајте га у све векове.

Стихослови се „Чесњејша“

Песма 9.

Ирмос: Јако сотвори мње величија..

Збиља сте послани у свет као пламен, и да избављате из дубине греха, зато радосно певамо вашем Помагачу који вам је помогао као својим апостолима.

Вас је свети апостоли Христос давно послао у свет да бидете со, и да све заблуделе уразумите, на познање Христа, зато вас са вером хвалимо.

Мене је снашло мноштво страшних греха, али са сузама ти долазим Христе и молим опрштај, и да ми додаш време за то, сада у доба поста.

Као ланцима сам окован мојим страстима, и јецам и вапијем ти Спасе: ослободи ме од њих, да бих са великом радошћу певао о доброти твојој.

Богородичан: Тебе је дао Бог, Дјево Пречиста, за помоћницу свима људима, а ти не престај да га усрдно молиш за све нас верне.

Ини.

Ирмос: Невјестимаго Бога..

Сабор апостола је пост дао целом свету за просветлење, па светлошћу богопознања обасјаше цео свет.

Сабор твојих ученика, Човекољубче Исусе, је научио незнабожне народе, да као богатство чувају уздржање.

Благовест сабора твојих ученика је као мелодија у дванаест струна, и подарио је народима уздржање као богатство и извор спасења.

Слава: Као блудник вапијем ти Господе: Оче, сагрешио сам, али ме ипак спаси Милосрдни, и не одвоји од твоје славе.

И сада, богородичан: Зато ти певамо, Дјево Најсветија, јер си у телу своме носила Бога као Човека, и живот си целом свету излила.

Ирмос: Невјестимаго Бога..

Несместивог Бога си у тело своје примила, и радост целом свету родила, зато ти Богородице Дјево певамо.

Светилен Тројичан по владајућем гласу.

На стиховњим стихирама певамо самогласну дана, глас 3.

Заблистала је лепота уздржања, па демонску маглу одгони; долази нам лепота поста, и доноси исцелење душевних страсти; Постом су давно били ограђени, Данило и младићи у Вавилону. Први је тако уста лавова обуздао, а ови су постом пламен у пећи угасили; са њима и нас тако спаси Христе Боже као Човекољубив.

И понављамо ову стихиру уз

Стих: Испунисмо се јутрос милости твоје Господе, и обрадовасмо се и развеселисмо се у све дане наше, развеселисмо се за дане у које си нас унизио, и године у којима видесмо зла. И погледај на слуге твоје и на дела твоја и упути синове њихове.

Затим

Стих: И нека буде светлост Господа Бога нашега на нама, и дела руку наших исправи на нас, и дело руку наших исправи.

Мученичан: Ви и по смрти као светила блистате по свету, свети мученици, јер сте се добрим подвигом подвизавали, и имате смелост код Христа, зато га умолите: да помилује душе наше.

Слава и сада, богородичан:

Најсветија међу женама, Богородице, Мати неневесна, моли Рођенога из тебе, Цара и Бога, да нас спасе, јер је човекољубив.

Затим:

Добро је хвалити..

Додајемо и први час, по обичају, и отпуст.

17. Четвртак сирни

На вечерњи

На Господи воззвах.. **стихире по обичају.**
Слава и сада: богородичан.
Светлости тиха.. **Прокимен дана.**

На стиховње стихира самогласна дана, глас 2.

Крст Господњи је свима који му се истрајно клањају, њива сваке сласти, и закон уздржања, јер који стално гледају Прикованога на њему, своја тела са страстима и похотама разапињу. Зато и ми похитајмо да се чистим постом са њиме сјединимо, јер се он својим страдањем са нама човекољубиво сјединио, и своју нам бестрасну природу подарио, јер он има велику милост.

Понављамо ову стихиру са
стихом: Подигох очи моје теби Који живиш на небу. Гле као што очи слугу гледају у руке господара својих, као што очи слушкиња гледају у руке госпођа својих, тако очи наше гледају ка Господу Богу нашем док се не смилује на нас.

Стих: Помилуј нас, Господе помилуј нас, јер се веома испунисмо понижења; нарочито се испуни душа наша увреда од охолих, и понижења од гордељивих.
Мученичан: Страдалници нису земна уживања желели, и

зато се небеских добара удостојили, и ангелима сугрђани постали. Ради молитава мученика Господе, спаси душе наше.

Слава и сада, крстобогоричан:

Подобан: Јегда от древа..

Ти си, Пречиста, у своме телу носила Христа, као узрели плод грозда али без обраде, а када си га видела на дрвету разапетога, јецала си и нарицала: Чедо и добротворе, ти си сладост излио, којим се свако пијанство страсти уклања, зато по својој доброти буди милостив због мене која сам те родила.

Сада отпушташ..

Богородице Дјево.. **и остало чинећи велике метаније. Затим отпуст.**

Повечерје велико са метанијама, као што је речено у уторак на тамошњим страницама Триода.

18. Петак сирни

На јутрењи

После шестопсалмија певамо Алилуја, и Тројични по владајућем гласу.

После 1. катизме, сједални крста из Осмогласника.

После 2. катизме, сједални из Триода, глас 7.
Подобан: Јако имушче..

Узвиси снагу цркве часни крсте, а силом твојом обори гордост јеретичку и развесели саборе православних; удостоји да сви похитамо у твоје предјављање, и поклонимо се Христу и подножју твоме, јер се тобом хвалимо, благословено дрво.
Слава, то исто.
И сада, крстобогородичан: Имај милости за нас понизне, и погледај на земни народ у вери окупљен. Смилуј се благословена Богородице, и остани на молитви, да нас несрећа не стигне, па моли благога Бога, јер си Пречиста, Дјево Пресвета, да спасе душе наше.

Затим читамо Реч Василија Великог о посту, која почиње:
Вострубите в новомесјачији трубоју..
Затим 50. псалам.

Канони из Осмогласника, Минеја и Триода.
У оним песмама где има Трипеснец, ту се изостављају

песме Осмогласника и Минеја, јер су Трипеснеци двоирмосни.

Канон Триода. Дело господина Јосифа. Глас 8.

Песма 1.

Ирмос: Воду прошед..

Заблистаће свима време уздржања, просветлење кроз покајање, које одгони таму сагрешења, па га дочекајмо усрдним срцем.

Гле како се кроз душу шири лепота покајања, прикиваног за пост, уђимо у њега будно, да примимо опроштај грехова.

Слава: Молите се херувими, вође, власти и све силе небеске, да време поста проведемо у кајању и свакој чистоти.

И сада, богородичан: Света Дјево, једина заступнице верних, твоју молитвену помоћ у време поста подари свима, јер те као Пречисту Богородицу славимо.

Песма 3.

Ирмос: Небеснаго круга..

Држећи пост бежимо од свепогубних страсти душевних, и донесимо плодове покајања, јер смо раније гресима Бога милостивог превише огорчили.

Марљиво ревнујмо сви, да добрим делима запалимо светиљке, и да радосно уђемо у светли дворац са мудрим дјевама.

Слава: Богоречити пророци, мученици који Бога гледате, и свети ученици Спаситељеви, молимо вас, молите га да борбу на попришту поста у добру почнемо и побожно завршимо.

И сада, богородичан: Као узрочницу свих добара, сви те Владичице усрдно молимо, да твојим заступањем у подвиг поста уђемо, и спасоносни циљ достигнемо.

Ирмос: Небеснаго круга..

Небескога свода врховни Творче и Господе, и Цркве оснивaче, ти мене утврди у љубави твојој, жељени крају, верних утврђење и једини Човекољубче.

Затим сједален из Минеја и крстобогородичан оданде.

Песма 4.

Ирмос: Услишах Господи, смотренија..

Сада нам благодат поста, као јутро на освитку, нуди време покајања, да њиме одагнамо таму грехова.

Нахранимо убоге, да за милост, милост добијемо, и да светом водом поста нечистоту са душе умијемо.

Слава: Небески ангели, умолите Дароватеља добара, да по неизмерном милосрђу своме прими наше искрено кајање.

И сада, богородичан: Ти си Света Владичице грешнима чисто очистилиште, зато твојим заступањем покидај меницу мојих грехова.

Песма 5.

Ирмос: Вскују мја отринул јеси..

Зашто си ме удаљио од лица твога, Светлости незалазна, и покрила ме је беднога нечувена тама? Ипак ме обрати и управи путеве моје ка светлости заповести твојих, молим те.

У овај дан почнимо верни са чистим животом, па себе усрдно на подвиг спремимо, телесни подвиг и плодове душе Владици свих принесимо.

Постом је свети Мојсеј постао учесник боговиђења, на њега се душо моја угледај и отвори у себи свети улаз и прими пост, да угледаш Божију светлост.

Да време поста прођемо у покајању и сваком удаљењу од греха, молимо те удостоји нас, Исусе милостиви, ради молитава светих апостола и светозваних мученика.

Богородичан: Када хоћемо проћи кроз двери поста, молимо тебе као двери Божије: да уђеш са слугама твојим Владичице, и учини да сваком жељом и мишљу стремимо да чинимо оно што је за спасење.

Затим Трипеснец господина Јосифа. Глас 6.

Песма 5.

Ирмос: Божијим свјетом твојим Блаже..

На крсту руку прикованих и копљем у ребра прободен, тако си, Човекољубче, меницу палог Адама покидао, зато те Животодавче песмама славимо.

Лажима ми је лукава змија душевно страдање нанела, и из раја изгнала, а ти си на крсту руку прикованих, ка висини непропадања, Спаситељу, мене подигао.

Долази нам сада свето време поста, очишћења душевних страсти, и прање телесних рана, зато се окупимо верни да га побожно дочекамо.

Дошло је право време, да се свака душа у весело лице одене, дођите да га радосно примимо, али се постом и молитвом најпре очистимо.

Принесимо пост, сузе и молитву и нарав понизну нас ради Унижености, да би нам у дане уздржања дао опроштај од греха наших.

Богородичан: Твојим блиставим зрацима, добра Владарко целог света, одагнај таму душе моје и ноћ греха мога, да ти усрдно певам и прославим те.

Ини.

Глас 8.

Ирмос: Вскују мја отринул јеси от лица..

Крсту твоме се клањам човекољубиви Господе, јер си ме њиме спасао, и певам Владико о спасоносним и светим страдањима твојим, којим си мене Речи Божија, од патњи мојих и страсти избавио, да бих неосакаћен у вечни живот прешао.

Уздањем у крст, лажи демонске одбијамо, са крстом уздигнутим верни од Бога познани бисмо, и као новорођена јагњад изабрана, млеко Истине испијамо.

Слава, тројичан: Прославимо сви Оца и Реч Божију и Духа Светога у једноме Бићу, спознање светло исповедимо: клањамо им се и служимо им, јер су лицима раздељени, али несливени и неизмењени.

И сада, богородичан: Ти си Дјево Пречиста надање свих крајева света, ти си радост твојим слугама, зато све који твоју икону са љубављу славе, сачувај, Пречиста, и твојим молитвама све нас ослободи од Отуђенога, јер си најмилостивија.

Ирмос: Вскују мја отринул јеси..

Песма 6.

Ирмос: Очисти мја Спасе..

Избавитељ је постио, и ово време нам за чишћење душевне нечистоте одредио, зато верни жарким срцем приступимо да опроштај примимо.

Царинков уздисај си Христе примио, и блудницин плач из душе, зато прими као човекољубив и наше молитве и подари нам очишћење.

Слава: Молитвама Христе твојих проповедника и пророка, мученика и апостола, преподобних и светитеља, даруј душама нашим очишћење од грехова.

И сада, богородичан: Свето Рођеним из тебе, Пречиста, ти си немоћну природу људи утврдила, па буди и мени помоћница кад излазим на свето поприште поста.

Ирмос: Очисти мја Спасе..

Очисти ме Спасе од многог безакоња мога, и из дубине зала избави ме молим те, јер ка теби вапијем: услиши ме Боже спасења мога.

Кондак светоме из Минеја.
Ако свети нема кондака, говори се мученичан гласа.

Песма 7.

Ирмос: Отроци јеврејстии в пешчи..

У давнини је Илија уздигнут на огњеној кочији јер се постом посветио, а ти душо, на њега се угледај и уздржањем умртви телесне похоте.

Ево га време уздржања, и најављује ти светлост спасења,

а душо не буди немарна, него завапи дуготрпељивом Богу: Благи смилуј ми се.

Слава: Пост је одбранио младиће и сачувао их у огњу неспаљене. Ради њиних молитава Исусе, избави ме вечног огња, по великом милосрђу твоме.

И сада, богородичан: Највећа си помоћ људима, зато буди помоћница и нама твојим слугама у време уздржања, да покајањем угодимо и небеско царство примимо.

Песма 8.

Ирмос: Седмерицеју пешч халдејскиј мучитељ..

Седам пута је халдејски мучитељ, против побожних младића махнито ужарио пећ. А они видећи да су јачом силом спасени, Творцу и Избавитељу појаху: децо благословите, свештеници га опевајте, а људи га величајте у све векове.

Запалимо усрдно пећ покајња и у њој све телесне жеље спалимо, да огањ који нам прети не окусимо, и Богатога у милости замолимо и кличимо: свештеници благословите га, а народи величајте у све векове.

Увод у време поста нека нам буде повод за одбацивање греха, а не да доле поклекнемо, нити кукавички побегнемо, него да у кратко време и мало дана многе грехе покајаним срцем умијемо, певајући јединоме Богу нашем.

Војске ангела, сабори мученика, светих апостола, и сабори преподобних, светитеља и пророка, моле тебе благи Човекољубче: искрено покајање даруј твојим слугама у време уздржања које почиње.

Богородичан: Богородитељко Пречиста, теби притичемо, а ти нас помилуј твојом милошћу и молитвом, и даруј да Син и Господ прихвати измирење са свима нама, у време поста

које сада почиње, за спасење верних, јер те песмом славимо у све векове.

Трипеснец

Ирмос: За закони отеческија..

Очево наслеђе нисмо сачували, јер смо закону греха робовали, али ти си раширио руке на крсту светоме, и тако свима слободу подарио. Крст теби у ове свете дане са вером приносимо, зато помилуј Милостиви све који те величају у све векове.

Твојим крстом је удаљеност и препрека до раја разорена, и цео свет до најдаљих обновљен, даруј нама богати по измирењу Христе, да прећемо безбедно предстојећи пост, јер теби Господе непрестано певамо и величамо те у све векове.

Благодат поста данас своје сунчане зраке нуди свима, зато најпре очистимо себе од мрака греха, јер смо заробљени многим страстима, да у радости прођемо и примимо дар, певајући са вером: Господу појте и величајте га у све векове.

Првосаздани је давно у рају горки залогај пригрлио, и зато одбачен, осуђен и из блаженства изагнан био. Али ти си на дрвету прикован клиновима, злу меницу греха приковао, зато о твоме многом милосрђу у све векове певамо.

Када смо закон о посту одбацили, у дубину греха смо поклели и пропали, зато нам сада треба пост да нас подигне. Нама који га држимо, низпошаљи Милосрдни са небеса благодат, и обилно спокојство, јер певамо: Господу појте дела и величајте га у све векове.

Богородичан: Пресвета Дјево, подизање палима, заступнице грешнима, освежење путницима, утехо тужнима, одагнај Пречиста очај моје душе, и моли се да добијем утеху од Бога са висине, јер ти од срца певам и величам те у све векове.

Ини.

Ирмос: Ангели и небеса..

Видећи тебе Милосрдни телом на крсту разапетог, сва се природа изменила, светлост се у таму претворила, земља се затресла и све се побунило.

На висину крста си човекову природу са собом дигао, и из твојих светих ребара богатство спасење излио, свима који се са вером клањају Спасе, светом страдању твоме.

Благосиљајмо Оца, и Сина и Светога Духа, Господа.

Тројичан: Један је Бог а Тројица, нити је Отац зашао у синовство, нити је Син измењен у Духу исходном; Сачували су својства, и Бог је Свети и славимо га у Тројици, у векове.

И сада, богородичан: Реци: како си родила Онога који је из Оца најпре надвремено заблистао, и са Светим Духом је опеван? Или како је могао Једини хтети да се роди из тебе, заувек?

Слава теби Боже наш, слава теби.

Као благо Биће прими наше покајање, и избави нас из замки демонских, да са вером и љубављу певамо сада Господе о твојој светој владавини.

Хвалимо, благосиљајмо, и клањајмо се Господу, певајући му и величајући га у све векове.

Ирмос:Ангели и небеса..

Ангели и небеса непрестано славите Бога, који седи на престолу славе; Благословите га, појте и величајте, у векове.

Славослови се „Чесњејша“

Песма 9.

Ирмос: Ужасесја о сем небо и земљи..

Чудило се небо и задивиили се сви крајеви света, када се Бог јавио људима у телу, а утроба твоја постаде шира од небеса; зато тебе Богородице, и ангелски и људски чинови величају.

Ево нам дође светло време, свети дан нам већ блиста, зато бежи душо од твојих мрачних страсти, па прими зраке који те воде на светлост, и покајање као вино весеља испиј, а пијанство уживања омрзни.

Заиста је пост време благословено Господе, које си дао свима вернима да грехе победе, за спасоносно очишћење, и примање благодатних дарова, зато те у ово време молимо: учини Спасе све нас заједничарима твојих добара.

Увек изливај Милостиви твоју милост на нас, зато нам подари обилне сузе, да очисте нечиста дела и жеље свима који те љубе, да кроз веру и љубав чисту, и потпуно покајање, стекнемо усвојење потпуно код тебе једини Многомилостиви.

Сво мноштво светих ангела, и сабори дичних светих, молите сада усрдно Благога, да нам помогне да ово свето поприште поста сада прођемо без спотицања, и да нас учини победницима.

Богородичан: Дјево Богољубива, ти си благог Спаситеља родила, а ми не можемо носити превелики терет страсти, ни нападе грешних прохтева, зато помози Владичице свима, да ти певамо Богородице како доликује.

Ини.

Ирмос: Недоумјејет всјак јазик..

Ниједно биће, ни од ангела ни од људи, не уме да ти Добротворе благодари, јер си хтео да се ради нас до тела унизиш, на дрво крста разапнеш и под клетвом будеш, да би прву клетву са људи скинуо.

Настао је светли дан уздржања, дођи душо моја да светлог лица сретнемо Владику, да га молимо да нам са висине низпошаље благодат, да се поправимо од многих грехова, да не допаднемо у најстрашнији пакао.

Заробљенима у тами грехова, отвара се сада свети улаз у покајање, да душе свих обасја, зато душо моја бежи од сићења страстима, и похитај да се тамо вечне сладости насладиш.

На дрвету крста си, Животодавче, својевољо руке раширио, и два растављена света ка себи скупио; копљем си Дуготрпељиви твоја ребра отворио, и победу процвалу из њих нам подарио, зато благодарно певамо о твоме милосрђу.
Богородичан: Ти си Богородице будна заступница свима који се у невољама у тебе надају, зато нас избави од пакла вечнога, и спремљених тешких мука, да би како доликује певали о величини твојој.

Ини.

Ирмос: Чужде матерем дјевство..

Клањамо се твојим ранама, Животодавче, којима смо од патњи греховних избављени, а твојим часним крстом смо запечаћени, на безбедност и спасење од свакога налета демона.

Својевољно си разапет на спасење свима, зато сјајем твога крста обасјај душе свих који поје о страдањима твојим Свемилостиви, и на стазу наш живот води и управи.

Грешили смо Човекољубиви Спасе, и твоје заповести погазили, а леношћу смо се од твојих путева прокрчених далеко удаљили, ипак Милостиви позови да се из обмане врате душе наше.

Слава, тројичан: Хвала и част доликује Тројици и слава као једном Владару и једном Цару, несливено, несечено, Јединици по Божанству слављеној, несечене природе; њу непрестано величамо.

И сада, богородичан: Када дођеш да судиш Најмилостивији Царе славе, смилуј се ради молитава твоје Свечисте Матере, јер си милостив, и у тебе сви верујемо и тебе као Бога спознасмо.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Сада нам долази пост блистави, и прима и нуди трпезу подвига, зато сви верни будно примимо свету чашу суза које чисте, да не окусимо неисцелне сузе у паклу.

Катавасија: Чужде матерем дјевство..

Мајкама је туђа девственост, а девственима рађање деце.То се обоје на теби Богородице догодило, зато те сва племена на земљи непрестано величају.

Светилни Тројични по владајућем гласу (3х); И остало.

На стиховњим певамо самогласну дана, глас 6.

Пре спасоносног крста, грех је царевао, силом неверја. Људима је блажена била храна телесна, и за телесне жеље су бринули. А када се крст свето појавио, богопознањем се мучење демонско угасило, и небеске врлине на земљи живе; зато се пост слави, и блиста уздржањем, а молитва нам је јача. То сведочи ово време, предано нам од разапетог Христа Бога, душама нашим на спасење.

И говоримо стих: Испунисмо се јутрос милости твоје Господе, и обрадовасмо се и развеселисмо се у све дане наше, развеселисмо се за дане у које си нас унизио, и године у којима видесмо зла. И погледај на слуге твоје и на дела твоја и упути синове њихове.
И понављамо самогласну стихиру.

Стих: И нека буде светлост Господа Бога нашега на нама, и дела руку наших исправи на нас, и дело руку наших исправи.
Мученична: Господе, спомен твојих светих цео свет празнује, небеса се радују са ангелима, а земља се весели са људима; Ради њиних молитава помилуј нас.

Слава и сада, крстобогородичан, глас 6.

Када те је Свечиста угледала на крсту разапетога, матерински се заплакала и нарицала: Сине мој и Боже мој! Најслађе чедо моје, зашто трпиш срамно страдање?

Затим: Добро је хвалити.. **Трисвето, Тропар:** Во храмје стојашче.. **Господе помилуј (40х)**

И свештеник говори:
Нека је благословен Христос Бог наш, сада и увек и у све векове. Амин.
Небески Царе..

И чинимо три метаније, говорећи тихо молитву преподобног оца нашег Јефрема Сиријца: Господе и Владару живота мога.. **и остало. И чинимо и друге поклоне.**

Додаје се и Први час, по обичају. После уобичајених поклона читамо „Оглашења преподобног оца нашег Теодора Студита“.
Затим отпуст.

Петак сирни

Певамо часове са метанијама, као и у среду.

На 6. часу
певамо тропар пророчанства, глас 8.

Дај нам помоћ у жалости, Господе, и спаси нас, Рођени од Дјеве, Човекољубче.

Прокимен псалам 31. глас 1.
Нека буде Господе милост твоја на нама, као што се уздасмо у тебе.
Стих: Радујте се праведни у Господу, правима приличи похвала.

Читање из пророчанства Захарије (Гл.8, 7-17)

Тако говори Господ Сведржитељ: Ево ја ћу спасити народ мој од земље источне, и од земље западне. И увешћу га у земљу његову, и настанићу се усред Јерусалима; и они ће Ми бити народ, и Ја ћу им бити Бог, у истини и у правди.Тако говори Господ Сведржитељ: Нека ојачају руке ваше, који у дане ове слушате речи ове, из уста пророка, од дана кад се основа Дом Господа Сведржитеља, и од када се Храм изгради. Јер пре ових дана плата људима не беше на корист; и плата животиња неће бити; и излазећем и улазећем неће бити мира од жалости; и послаћу све људе, свакога на

ближњега свога. И сада, не по оним ранијим данима учинићу остатку народа овога, говори Господ Сведржитељ. Него ћу показати мир; виноград ће дати плод свој, и земља ће дати жита своја, и небо ће дати росу своју, и учинићу да наследи остатак народа мога све ово. И биће, као што бисте у проклетству међу незнабошцима, доме Јудин и доме Израиљев, тако ћу вас спасити, и бићете у благослову. Охрабрите се, и ојачајте рукама вашим. Јер тако говори Господ Сведржитељ: Као што намислих да вас злостављам, када ме прогневише оци ваши, говори Господ Сведржитељ, и не раскајах се; тако одредих и намислих, у дане ове, да добро чиним Јерусалиму, и дому Јудином. Охрабрите се! Ово су речи и дела које ћете чинити: Говорите истину сваки ближњему својем, истину и суд помирљиви судите на вратима вашим и не смишљајте икакву злобу на ближњега свога у срцима вашим и заклетву лажну не љубите, јер све то омрзнух, говори Господ Сведржитељ.

Прокимен псалам 46. глас 3.
Певајте Богу нашем, певајте, Певајте Цару нашем, певајте.
Стих: Сви народи запљескајте рукама.

И остало све као што је речено за сирну среду.

ДА СЕ ЗНА
У суботу и недељу сирну не пева се из Минеја, него се те службе певају на повечерјима или када старешина храма одреди.

У суботу сирну
Служимо спомен свих преподобних и богоносних који се јесу кроз подвиг прославили

19. Петак сирни

Вечерње

На светилничном, после уводног псалма, уобичајена 18. катизма: Ка Господу завиках у невољи својој..

На Господи воззвах.. **певамо стихире подобне, узимајући их на 6 и понављајући их. Глас 8.**

Дођите сви верни, и сабори отаца преподобних, па опевајмо Великог Антонија, светлог Ефтимија и који су са њима, па им као другом рају сладости, и грађанима царства духовног, лепо кличимо, јер они су воћке које је Бог наш засадио, процвали и уродили плодовима живота непролазног, и то принели Христу, да нахране душе наше, зато им узвикнимо: богоносни и блажени оци, молите се за наше спасење.

Подобан:

Радуј се верни Египте, радуј се преподобна Либијо, радуј се одабрана Тиваидо! Нека се радује свако место, град и земља, у којима су, кроз уздржања и подвиге, однеговани грађани царства небеског, и постали савршени оци који жуде за Богом; Они су постали светила душа наших, јер су лично кроз зраке чудеса и знацима обасјали вером све крајеве света. Зато им кличимо: свеблажени оци, молите се да и ми спасени будемо.

Подобан:

Оци целог света, ко на земљи може испричати ваша

чудна житија? Који језик може изрећи ваше свете, Духом надахнуте подвиге и патње, страдања за врлине, паћење тела, борбе против страсти, ваша бдења у молитвама и сузама? Ви сте заиста постали целом свету као ангели, ви сте демонске силе потпуно поразили, и дивна чуда и знамења чинили, зато се молите преблажени, да и ми стекнемо бесконачну радост.

Слава, глас 6.

Лик Божији у себи сте неповређен сачували, веру као вођу против погубних страсти у испосништву поставили, и колико је могуће подобијем се узвусили; храбро сте своју природу савладали, постом сте лошије бољем покорили, и тело души, зато сте подвижници вође монаштва постали, житељи пустиње, и позната правила врлина. А сада ви најпреподобнији на небесима и без огледала јасно гледате Свету Тројицу, зато је молите непосредно за све, који вас са вером и љубављу славе.

И сада: богородичан од првих (догматик), владајућег гласа из Осмогласника.

Светлости тиха..

Прокимен, глас 7.

Боже заступник мој јеси ти, и милост твоја сусрешће ме.

Стих: Отми ме од непријатеља мојих Боже, и од противника мојих избави ме.

Читање из пророштва Захарије (Гл. 8, 19-23)

Тако говори Господ Сведржитељ: Пост четвртога месеца и пост петога и пост седмога и пост десетога, биће дому Јудином и дому Израиљевом на радост и весеље и на празнике благе; и веселићете се; и истину и мир љубићете.

Тако говори Господ Сведржитељ: Још ће народи многи доћи, и који живе у градовима многим; и састаће се који живе у пет градова у град један, говорећи: Да идемо да се помолимо Лицу Господњем, и да тражимо Лице Господа Сведржитеља; ићи ћу и ја. И доћи ће народи многи, и незнабошци многи, да траже Лице Господа Сведржитеља у Јерусалиму и да умоле Лице Господње. Тако говори Господ Сведржитељ: У дане оне ухватиће се десет људи од свих језика незнабожачких, и ухватиће се за крај одеће човека Јудејина, говорећи: Поћи ћемо с тобом, јер смо чули да је Бог са вама.

Прокимен псалам 130. глас 6.

Нека се узда Израиљ у Господа, од сада и до века.

Стих: Господе, не понесе се срце моје, нити се узнесоше очи моје.

Затим: Удостоји Господе вече ово без греха..

На стиховњим самогласна, глас 2.

Очистимо себе братијо од сваке нечистоте душе и тела, и љубављу ка смерности светиљке наших душа обасјајмо, не уједајмо клеветањем један другог, јер дошло је време када Женик долази, да свакоме узвати по делима његовим. Уђимо код Христа са мудрим дјевама и вапајем оног разбојника њему се обратимо: помени нас Господе када дођеш у царство своје.

Стих: Подигох очи моје теби Који живиш на небу. Гле као што очи слугу гледају у руке господара својих, као што очи слушкиња гледају у руке госпођа својих, тако очи наше гледају ка Господу Богу нашем док се не смилује на нас.

И опет исту стихиру самогалсну.

Затим

Стих: Помилуј нас, Господе помилуј нас, јер се веома испунисмо понижења; нарочито се испуни душа наша увреда од охолих, и понижења од гордељивих.

Мученичан: Ради молитава мученика и молитвеника за нас који Христу певају, свака обмана је престала, а род људски је вером спасен.

Слава, глас 8.

Сада вас мноштво монаха, као наставнике прослављамо, оце и мајке преподобне, јер смо по вашој стази научили да право ходимо. Ви сте блажени Христу служили и силу демонску оборили; Ви сте ангелима саговорници, и сугрђани праведних и светих. Са њима молите Господа да помилује душе наше.

И сада, богородичан

Подобан: О преславнаго чудесе..

Радуј се ризницо чистоте, и духовног Светла чисто станиште, осново спасења нашег и проповеди апостола; Радуј се Најнеподочнија јер си похвала мученика; Радуј се испуњење пророка, украсе монаштва и подвижника, и спасење верних.

Затим: Сада отпушташ..

После Трисветог

Тропар, глас 4.

Боже отаца наших, чини увек са нама по твојој кротости, не напуштај нас твојом милошћу, него њиним молитвама у миру уреди живот наш.

Слава и сада, богородичан, глас исти: Јеже от вјека утајеноје..

Ово и на Бог Господ.. **а исто и на крају јутрења.**
Затим јектенија: Помилуј нас Боже.. **и 3 метаније.** Нека је благословено Име Господње.. **(3х)** Благосиљаћу Господа **(Пс.33)** .. Достојно је..
И отпуст. Поставља се трпеза по обичају, као што је речено и у сирну среду.

На повечерју у гробној капели певамо редовни канон покојнима, по владајућем гласу.

20. Сирна субота

На јутрењи
(без Минеја)

После шестопсалмија и прве катизме, сједален глас 8.
Подобан: Повељенноје тајно..

Обасјани муњама отаца, као да у дивни рај сада улазимо, да се из потока сладости насладимо, и његове лепоте задивљени нагледамо, зато ревнујмо у врлинама и Спаситељу кличимо: ради молитава отаца, учини нас у заједници царства твога.

Слава, подобан.

Опевајмо сви Павла, вођу монаштва, заједно са Антонијем светим, и Евтимијем и осталим оцима, па их умолимо да Христа непрестано моле за нас, јер свети и светли спомен њихов служимо, славећи у песмама Спаситеља и Господа.

И сада, богородичан. Подобан.

Благодаримо ти Увекдјево, и величамо те Пречиста и клањамо ти се, певајући о Рођеном из тебе, Благодатна, и кличемо непрестано: спаси нас свемилостива Дјево, јер си блага, а у часу суда избави нас од страшних тужби демона, да се не посрамимо ми слуге твоје.

После 2. катизме, сједален, глас 4.
Подобан: Свирелеј пастирских..

Похвалимо у песмама Антонија, уједно и Евртимија са свима другим богоносним оцима, и спомен њихов

прославимо, јер они моле Господа за цео свет, да се избавимо прастаре клетве и ослободимо од мучења.

Слава
Ини сједален, глас 8.
Подобан: Повељенноје..

Као у рају процвалом врлинама, богоносне испоснике посетимо, да се слатког мириса испунимо. Кроз страдања и искушења наоштрени, они су тела уздржањем као слуге души покорили. На земљи су англески поживели, и зато се славе удостојили.

И сада, богородичан:

Молитвама неискусомужне и благе твоје Матере, са твојим бестелеснима, Претечом, ученицима, пророцима и мученицима и свима праведнима, умољен буди Христе, и даруј нам да у твојој светлости ходимо, и удостоји нас да царство твоје добијемо, по милосрђу и милости твојој.

Затим читамо код светог Јефрема „Речи о упокојеним оцима“ подељено у три дела.
Псалам 50.

Канон светога храма на 6 и светих из Триода на 8; Стихослови се Мојсеовица „Господеви појем..“ **Глас 8.**

Песма 1.

Ирмос: Пјесањ возслем људије..

Опевајмо сложно сви у песмама духовним, оне који су у подвигу заблистали, свете оце наше, које је изнедрио Египат, Тиваида, Либија, и свако место, град и крај.

Радуј се преславни Антоније, први учитељу монаха, и богоносни Амоне, славо Нитрије; Арсеније ангеле, тврђаво тишине, и духоносни Амуне.

Заиста си украшен Божији сасуд Агатоне свете душе, и Ахила и Амон, као цветови пустиње, и ви Ануве и Алоније, Амоната и Антиме, светли бисери врлине.

Нека данас опевани буду као наша светила расуђивања: Арис, и Аполос, велики, и као светила послушања Атар и Акакије, а са њима заблистали Авакир, као нека звезда Даница.

Као гора узвишеног живота постао је Авксентије, и страдалник за чистоту, велики Аврамије, а са њима као кула уздржања постао је Афродисије, са Атинодорем.

Блистав као звезда на небу међу испосницима је Амоније и побожни Анин, а са њима блиста велики Антиох и Агапит силни, и многи са њима заблистали.

Похвалимо светим песмама Атанасија, који се у Гори Атноској славно подвизавао, јер се молитвама овог светила целе васељене сви спасавамо.

Ви сте, свети, животом богонадахнутим заиста постали рај у цркви, блажени оци сви по имену, зато за нас чините пред Господем молитву непрестану.

Дођите верни прослављачи мученика, да славимо мученике светим певањем и песмама, и са вером Христу Богу нашем певајмо и кличимо: певаћемо само теби, Владици јединoм.

Слава, тројичан: Певам о тројству једнога Бића, лицу сваког ипостасног: Оцу нерођеном, Сину рођеноме, и Духу Светоме, чије је беспочетно царство, власт и једно Божанство.

И сада, богородичан: Радуј се пресвети храме, руно Богом орошено, запечаћени изворе воде бесмртности. А ти Владичице сачувај град твој, обитељ и свако место од разних завојевача и противника.

Ирмос: Пјесањ возслем људије..

Узнесимо песму народи, нашем узвишеном Богу, који је Израиља од робовања ослободио, и зато му је песмом певао: теби јединоме Владици певамо.

На другој песми се не говори Мојсеовица из Псалтира, него

Припев: Преподобни оци молите Бога за нас.

Песма 2.

Ирмос: Видите, видите јако аз јесам Бог ваш, прежде вјек..

Видите видите да сам ја Бог ваш, од Оца сам рођен пре свих векова, а од Дјеве у времену, зачела ме без мушкога, и као човекољубив, разорио сам грех праоца Адама.

Похитајмо сада као у други рај да се испунимо мириса, богозасађених врлина испосништва, јер су ови у уздржању и сузама процвали, и преподобним животом разне плодове принели.

Велики Висарион, живео је попут птица, и као ангел, а други Јов је чврсти Венијамин, па и Виталије као светило, јер је блуднице за Бога спасавао, и побожни Витимије и славни Вавила са њима је опеван.

О, Венедикте, узвишеним животом си као небо био, и дом вере, пастир Васијан, али и Василије један монах је венац послушања примио, јер је у гроб жив легао, показујући нама светлост послушања.

Певајмо Геласију као незаборавном цару који је страсти поробио, хвала и Герасиму који је лава укротио када је дошао и у врлинама њему послужио; Слава и оцу Герману са Гајем Христовим верним угодником.

Давид је слава и похвала Солуна, али и богоугодног Данила похвалимо, и Данила Скитског због поука и многих чудеса на делу, и Дија и Далмата начелнике монаштва и тврђаве вере.

Звезда се зори покорава, а још јаче су нам два светила заблистала: Доментијан и Дометије побожни, а са њима и многи безимени, нека буду опевани.

Дођите верни побожно, да опевамо најпре мученике Господа ради пострадале и гробу предане, као неисцрпно богатство вернима, јер по вери дају плодове исцелења душама нашим и телима.

Слава, тројичан: Најсавршенија и најсветија триипостасна Јединице, Оче без рођења, и Сине јединородни, и Душе који из Оца исходиш а Син те шаље! Једно Биће и природо, господство и царство, спаси нас.

И сада, богородичан: Само си ти у човечанству чудесно родила, и само ти ниси телесно нарушење претрпела, јер си бесемено и без повреде девства рађање имала, зато те као Богородицу, Пречиста, сви верни како доликује прослављамо.

Катавасија: Видите, видите..

Песма 3.

Ирмос: Њест свјат јако Господ..

Уђимо као у други рај врлина светих отаца, и од њега окусимо, јер нам увек даје духовну сладост, а оце верно похвалимо.

Нека се слави Ефтимије као сјајна звезда, и Еладије као Даница, и Јефрем богонадахнути са Евлогијем силним, јер су својим делима и чудесима све крајеве света обасјали.

Опевајмо у песмама Зосиму дивног, Захарију свечасног, Зинона и Зоила, Исаију великог, па и Илију славног са њима прославимо.

Певајмо о свеславном Теодору из Терме и Енату свеопеваном, а са њима и о Теодулу и Теони певајмо, и дивнога Теодосија прослављајмо.

Нека је похваљен Теоктист изузетни пастир, и високи Таласије, и велики Теодор начертани Сикеот, они се јесу знацима и чудесима на земљи као велики прославили.

Као друге звезде, опет су пресветли Колов Јован, са троје светлима из Лествице, и са другим већима славно заблисталих.

Прославимо окупљени љубитељи празника певањем и духовним песмама, годишњи спомен свечасних мученика, јер увек моле Христа за род наш.

Слава, тројичан: Тројице јединосушна и Јединице најсветија, раздељена а сједињена, и поред три лица једне природе, ти нас окупи у једно, да по заповестима твојим живимо.

И сада, богородичан: Мојсеј те је унапред описао као скинију коју је Бог начинио, коју серафими осењују, а Светиња над светињама, то је Дјево пра-обаз твога чистог порода, када је Христос постао телесан.

Ирмос: Њест свјат јако Господ..
Нема светог као што је Господ, и нема праведног као што је Бог наш. О њему пева све створено: нема праведнијег од тебе Господе.

Сједален, глас 4.
Подобан: Скоро предвари..

Вас је учитељи Христос као зраке сунца правде послао, да просветлите земљу, зато вашим светим молитвама и моју душу злобом помрачену обасјајте светлом богопознања, оци богоблажени.

Ини сједален, глас 8.
Подобан: Премудрости..

Похвалимо и прославимо верни сви скупа у песмама кротост и чистоту Антонија, великог и чудесног Ефтимија, скромност и тиховање Павла и Арсенија, славу Теоктиста, и све преподобне по чину, а са њима и девојку Евпраксију, опевајмо њу и све побожне жене, па сложно певајмо: молите Христа Бога, да подари опроштај грехова свима нама, који са љубављу ваш свети празник славимо.

Слава, подобан:

Ослобођени од окова страсти, ви сте се љубављу сјединили са небеским добрима, кроз Христа се у славу надземаљску оденули, и одмор сте од својих подвига нашли. Напором и уздржањем сте небески живот стекли, зато се достојно са небеским силама радујете, богоносни оци наши, па измолите опроштај грехова свима, који са љубављу славе свети спомен ваш.

И сада, богородичан. Подобан:

У блато сам грехова запао, и нема ми ослонца, а бура мојих греха ме страшно потапа, али Родитељко Бога Речи,

јединог човекољубивог, погледај молим те на мене слугу твог, и избави од греха и страсти душегубних, и сваке пакости осветника, да радосно запевам Владичице: моли Христа Бога да ми подари опроштај грехова, јер тебе имам као наду и слуга сам твој.

Песма 4.

Ирмос: Из гори приосењеннија Слове..

Иларион светило целог света, и Јустин као гора духовна, а са њима Јеракс да се прославља и Ивистион, изузетно славни, са Јосифом.

Јеремија је заблистао животом, а Исхирион постао велики помоћник; са њима заједно блистају подвигом дивни Карион, Коприје, Кастор, и Касијан.

Дивим се добрим поукама Калиста, и хвалим добра дела Лаврентија, похваљујем Лонгиново доброчинство, и славим Лотове врлине.

Певам о Леонтијевој дубини богословља, и опеваћу Максимово море науке, Маркијанову лепоту и Марка покорнога и Богу послушнога.

Слава врлина је Макарије велики, као богатство града вере, а са њиме се проповеда о Марку силном, а са Далматом још и Етиопс и Мојсеј.

Због чистог живота и подвига величам Мартиона и Малха, а врлине Маркела вође пастира прослављам, и Мила који мртве васкрсава.

Мученици за Христа, узносите непрестане молитве Творцу и Саздатељу за цео свет, и за све који у песмама ваш спомен славе.

Слава, тројичан: Чудно је да је цело Божанство и Једно а и Три, да је у три лица а нераздељено: Отац, Син и Дух Свети; њој се поклања као Бићу једноме.

И сада, богородичан: Радуј се широко Божије станиште; Радуј се ковчеже Новога Завета; Радуј се посудо из које су сви људи добили ману наднебеску.

Катавасија: Из гори приосењеннија Слове..

Божијим промислом је пророк видео, твоје вољно оваплоћење Речи Божија, из једине Богородице, као из осењене горе, и са страхом је прославио силу твоју.

Песма 5.

Ирмос: Страстеј мја магли..

Дођите да видимо вечно живо цвеће из Едемског раја, оце као засађене воћке Божије, чији је градинар сам Господ.

Нил напаја водом поука сваку душу разумну, Навкратије и Никон светле својим животом, а Натанаило и Нистерон душе обасјавају.

Ксенофонт са сином блистају врлинама, и све нас обасјавају, као и велики Порсисије и још више Онуфрије, а Пимена ко на земљи може достојно прославити?

Памво се делима и науком достојно прославио као узвишен, и Пуплије свеславни чувар од демона. Нека се исто слави и светли Пинуфрије.

Слава зиста припада преславном Пафнутију, Пиору Партемутију и Павлу препростом, а и Питирун нарочити је велики међу оцима.

Нека се свечано слави Пахомије као светило над светилима, и Паламон састраданли и побожни Петроније, па и Пасарион са њима, и нека се опевају побожним песмама.

Слава, тројичан: Божанство је природом једно али у три ипостаси, у име њега се крштавамо и у њих верујемо: у Оца Сина и Духа исте природе.
И сада, богородичан: Ти си Пречиста неизрециво, на реч родила Бога Реч. Њега не престај да молиш да се увек из невоља избавља стадо твоје, молимо те.

Катавасија: Страстеј мја магли..
Избави ме из дубоке ноћи и магле страсти, и удостоји моју душу зоре и свелости дана, заповести твојих, Христе молим те.

Песма 6.

Ирмос: Содержима ма приими..

Дивни су и свечасни оци наши, због својих светих страдања, подвига и исцелења, и ко је више од њих показао силу чудеса?

Похвалимо дивног Равула, уједно и Руфа и равноангелног Сисоја, а са њима светог Ерида и Силуана.

Небо са све четир стране обасјано постали су на земљи двапут по два Симеона имењака, од којих су тројица на стубу а један јуродив.

Као сунце међу звездама којима је и вођа постао, блиста Сава освештани, а са њиме блиста делима Серапион са Силваном.

Сармат, Тимотеј и Тифој заједно са Иперехијем, и Фармуфије, Фока, Харитон, Херимон и Псој да су опевани, као и Ор премудри.

Свето и славно мноштво отаца, и поменуто и безимено, избавите од невоља све нас, који са љубављу спомен ваш славимо.

Слава, тројичан: Теби беспочетна Тројице и божанска Јединице, као светлу и светлима певам ти, и као животу и животима, Разуму, Речи и Духу Светоме, као светима али и као Богу једноме.

И сада, богородичан: Заиграј прадеде Јесеје, јер је из твога корена изникао цвет живота, да спасе цео свет, Христос Бог из чисте младе Дјеве.

Ирмос: Содержима ма приими..

Запао сам у многе грехе, али притичем милосрђу твоме, а ти ме прими Човекољубче, и као и пророка спаси ме Господе.

Кондак, глас 8.

Подобан: Јако начатки..

Обасјао си нас саборем богоносних отаца, проповедницима праве вере и одбраном од неверја. Они све под сунцем обасјавају. Ради њиних молитава сачувај у савршеном миру све који те славе и величају и певају ти Господе: Алилуја.

Икос:

На лепоте живота погледах, али душом видим и оно што ме очекује, и измерих тамошње патње и бедни живот човеков; Баш зато вас славим, јер сте добар део изабрали, да желите Христа и будете са њим, и да заувек певате са пророком Давидом: Алилуја.

Синаксар

Стих: Душама праведних спомен увек траје;

Речи молитве приносим као жртву покајања.

У овај дан чинимо спомен свих светих испосника како људи тако и жена. Свети оци установише ове празнике да нас полако приводе и припремају за поприште, да нас одвраћају од ситости и хране и да нас поучавају страхом од будућег суда.

Седмицом у којој се једе сир треба да се унапред очистимо, оци одредише и два посна дана у њој да нас мало по мало спреме за оно што предстоји.

Одредише спомен свих који су преподобно и са многим другим трудом поживели како мушког тако и женског рода. Чинећи њихов спомен имамо њин живот као пример и начин и тако ојачавамо се за борбу и поприште.

Добивши њихову подршку и помоћ стремимо ка духовним подвизима, помишљајући да и они са нама таквим начином заједничаре.

Као што војвода војнике спремне за бој и већ по чину постројеним храбри бодри и наводи им примере старих јунака који су изузетно војевали, да би и они тако укрепљени са надом на победу здушно ратовали, тако и сада богоносни оци чине мудро: наводе примере монаха и монахиња који су преподобно поживели.

Ово чине да бисмо и ми гледајући примере њиног незлобивог живота били укрепљени за духовни подвиг.

Тако нас предводе на поприште поста, да бисмо и ми на разне начине и вршили разне врлине, свако по својим силама.

Вођени љубављу и разумом треба се уздржавати нечасних дела и поступака. И овај пост није само јело него и уздржање језика, беса, очију, или једноставно речено удаљен од сваке зле лености.

Из тога разлога су оци устновили и одредили овај садашњи помен свих који су постом и другим добрим делима Богу угодили. На тај начин поучавајући нас и дајући нам њихов пример, наоружавају нас врлинама и храбре нас за поприште са страстима и демонима. Ако ми њине примере подражавамо ништа нас неће спречити да учинимо што и они и да се њине части удостојимо.

О сиропусној недељи неки веле: цар Ираклиј је овако уредио да прошла недеља буде месопусна, јер је на Хозроја и Персију војевао шест година. Тада се обратио Богу да га против оних укрепи, те је установио ову недељу, а за време поста и без хране да буде што је и учинио.

Ја мислим можда је и због следећег разлога уведена и од светих отаца замишљена: ради предходног очишћења и да се вођени од меса и многог једења одмах ка крајњем неједењу не растужимо, а са друге стране да се телесно не оштетимо, него да се тихо и помало од мрсне и слатке хране одвајамо. Да би као што се коњи не зауздавају одмах снажно, тако и ми постепено изузетом храном бразду поста започели.

Као што су за душу евангелским причама учинили припрему, тако су Оци и за тело смислили да се препреке ка посту полако уклањају.

Молитвама свих твојих преподобних, Христе Боже помилуј нас. Амин.

Песма 7.

Ирмос: Отроки оросивиј..

Дођите и принесимо заслужене песме преподобним женама које су живеле попут ангела, и са њиним молитвама кличимо: Боже спаси све нас.

Нека су прослављене христоносна Вријена са побожном Февронијом и Томаидом, и Јеријом, и Платониду опевајмо а са њима и Меланију опевајмо верно.

Нека је хвала мудрим попут ангела Евпраксијама са двема Теодорама и даровитим Анастасијама, и нека је песма и слава њина непрестана, јер су Богу верно послужиле.

Марија Египћанка је светлост целог света, а она као Марин названа постала је звезда целог света, и Ефросинија као сунце које блиста врлинама.

Теодула је као огњена у животу, а у испосништву блистају Теодора и Јулита, и са њима блистава делима је и Исидора даровита.

Нека се сада славе Марина, сва на небу, са Матроном великом, па и Синклитикија и Сара са Јустином, као верне да се похвале.

Пелагија као ангел Господњи, и Тајсија као светлост покајања нека је опевана, па и свака друга међу женама, која је у испосништву заблистала.

Слава, тројичан: Клањамо се Оцу са Сином и Духом Светим, једномислено славословећи их, и са вером кличимо: слава теби Тројице и Јединице, Боже наш у векове.

И сада, богородичан: Благословена си Богородице Дјево, родитељко Спаситеља и Владара целог света, ти га моли да је увек милостив душама нашим.

Катавасија: Отроки оросивиј..

Дечаке си у пећи оросио, и Дјеву после твога рађања чедном сачувао; благословени Боже отаца наших.

Песма 8.

Ирмос: На горје свјатјеј..

Пастири и мудри учитељи, Христове цркве светитељи, са преподобнима су опевани, јер Господу певају и величају га у векове.

Дужни смо да песмама опевамо Василија Великог, и са њиме Атанасија, заиста много пострадалог, уједно и Григорија, јер су у богословљу вође свима нама.

Прославимо као стубове вере Јована, уста златоречива, са Кирилом богомудрим, а тако и Исихија другог богослова, са богообјављеним и побожним Мелетијем.

Слава је Григорију из Нисе са двојицом чудотворних отаца: премудрим и верним Епифанијем, и светлим светилом Амфилохијем, и нека су опевани у све векове.

Опевајмо Митрофана, славу свештеника, са Нектаријем, Атиком и Генадијем и другим са њима, а опевајмо и Анатолија, као у животу светила, заједно са Јевсевијем и Проклом премудрим.

Певам о Николају светом проповеднику, певам Софонију заиста медног језика, заједно са Евлавијем и Диадохом, па и Евстатијем и Јувеналијем, оцима великим.

Благосиљајмо Оца и Сина и Светога Духа, Господа.

Тројичан: Певам теби Јединици по Бићу, али те и славим као Тројицу, Оче, Сине и Душе Пресвети, беспочетну силу царства твога славим у векове.

И сада, богородичан: Ти си Богородице постала као планина Божија, у коју се Христос уселио, и твоје појце храмовима Божијим учинио, да певају: Господу појте његова дела и величајте га у све векове.

Хвалимо, благосиљајмо, и клањајмо се Господу, певајући му и величајући га у све векове.

Катавасија: На горје свјатјеј..

На гори светој Господ се прослави и у огњеној купини тајну Увекдјеве Мојсеју откри, зато Господа појте, и величајте га у све векове.

Стихослови се „Чесњејша“

Песма 9.

Ирмос: Пројављенноје на горје законоположнику..

Ко ће испричати смелост Амвросија? И како да опишемо премудрост Јеротеја, и оне Александре у вери чврсте?

Нека буду опевани Федим свети са Спиридоном богоносним, као светила Божија са Антипатром, Памвом, Паладијем и Ноном, Јеронимом и Германом свечасним.

Прославимо Дионисија великог међу светима, јер је зналац небеских тајни, многострадалног Клима, Флавијана и Павла великог јер су вере први проповедници и исповедници.

Опевајмо Михаила из Синада са Тарасијем, и врлог Никифора са Теодорем, Теофана заиста светог имена, јер су они заштитници Христових икона.

Петар и Игњатије заиста су богоносни, Христови апостоли и свештеностраданици, опевајмо их заједно са Поликарпом и Кипријаном за Христа мученицима.

О, преподобни оци, и свештенослужитељи Господњи, са свештено-мученицима, и светим женама, и сви којима знамо и којима незнамо имена, молите да се спасу душе наше.

Слава, тројичан: Боже Један у Тројици, твоја славе не престаје, а ти си Бог свако лице али један као Биће, Отац, Син и Дух, трисветлога својства.

И сада, богородичан: Купину која огњем гори а несагорева, у давнини је унапред видео Мојсеј на Гори Синају, то је Дјево твоје богоугодно тело, јер је примило духовни Огањ.

Катавасија: Проја̀вљенноје на горје законоположнику..

На гори је најављено законодавцу у огњу и купини, рођење од Увекдјеве, за нас верних спасење, зато је неуђутним песмама величајмо.

Ексапостилар

Подобан: Жени услишите..

Одрекли сте се света, и крст узели, мноштво вас преподобних отаца, са војскама мученика, саборима јерараха и преподобним женама, ви нас радујете, зато достојним песмама славимо ваш часни спомен.

Слава и сада

Подобан: Со ученики..

У испосништву заблистали богоносни оци, и свештени јерарси, заједно са женама преподобним, и војскама свештеномученика, у песмама вас свечано славимо, да због ваших молитава и Богородице будемо освештани, и до краја ток поста одржимо.

На хвалитним узимамо стихове на 4 и певамо стихире, глас 8.

Подобан: Во Едемје рај..

Величајмо верни у песмама мноштво преподобних отаца испосника, побожно и једнодушно похвалимо братијо песмама јерархе Христове, јер су у уздржању и чистом посту поживели, а Еванђеље Христово нам објавили; Са њима опевајмо и свете и богоносне жене, и на њин побожни живот

се душом угледајмо, да и ми опроштај грехова нађемо.

Похвалимо свечано братијо, све који су у испосништву светло заблистали, и преподобно живели, јер су честитим животом и вером у вечни живот и радост прешли, у покој бесконачни и блажени, где су врлинама часно и право хитали; Зато их сада достојно прославимо, да ради њиних молитава стекнемо од Бога милост, вечну славу и радост, и од неумоливих мука се избавимо.

Сви сабори јерараха и сабрање праведних, испосника и жена преподобних, који сте побожно поживели, молимо вас јер сте благодат стекли, да молите јединога благог и свемилостивог Бога, да се смилује на нас, и да се по вашим молитвама светитељи, избавимо вечне осуде, а будућа блага окусимо непрестано у векове векова, веселећи се и ми, похвалну песму Животодавцу непрестано кличући.

Данас је побожно славље, зато верни јако запљешћимо, спомен је светих јерараха и испосника, и свештеномученика, преподобних и побожних жена. Зато пролазно и времено искрено и одлучно као паучину одбацимо, да Христа и царство његово стекнемо, где је од Бога оно што око није видело, нити ухо икада чуло. Ради молитава светих твојих, избави Боже од пропасти душе наше.

Слава, самогласно, глас 6.

Преподобни оци, по свој земљи се пронела ваша наука, а за ваше подвиге сте нашли плату на небесима, војске демона сте разорили, и до ангелских чинова достигли, на њин живот се непорочно угледали, па имате смелост код Господа, зато измолите мир душама нашим.

И сада, богородичан: Богородице ти јеси лоза.. **(на трећем часу)**

Велико славословље; Отпуст.

На литургији

Изобразитељни пслами.
Блажена песме 3. и 6.
Прокимен апостола, глас 4. Похвалиће се преподобни у слави, и обрадоваће се на постељама својим. (Пс.149, 5)
Стих: Величање Бога је у устима њиховим. (Пс.149, 6)
Апостол дана, Римљанима, зачало 115.
Други апостол за преподобне, Галатима, зачало 213.
Алилуја, глас 2. Засађени у дому Господњем, у дворима Бога нашег процветаће. (Пс.91, 14)
Стих: Веселите се праведни у Господу. (Пс.96, 12)
Еванђеље по Матеју, зачало 16.
И преподобнима, по Матеју, зачало 43.
Причастен (киноник): Радујте се праведни у Господу, праведнима приличи похвала. (Пс.32, 1) Алилуја. (3х)

21. Субота сирна

О изгнању Адама.

Уобичајено бденије

У суботу

На вечерњи

На светилничном, после почетног псалма стихо-словимо Блажен муж.. **целу прву катизму.**

На Господи воззвах.. **узимамо стихире на 10; Певамо из Осмогласника 3 васкрсне, 3 Анатолијеве и из Триода 4; Глас 6.**

Подобан: Всју отложивше..

Саздатељ мој и Господ, од праха земног ме је начинио, и живоносним дахом ми душу оживео, и господарем свима видивим и невидивим на земљи удостојио, сажитељем ангела ме учинио, али лукави Сатана, је изглед змије узео, и залогајем ме преварио, и од славе Божије одвојио, и преисподњој смрти у земљу предао, али ти си ме као милостиви Владар поново призвао.

Богом ткану одећу свукох бедник, када сам саветом демона, твоју свету заповест погазио Господе, сада сам смоквиним лишћем и кожним хаљинама одевен, и осуђен да у знојy и труду једем хлеб, да ми проклета земља трње и вучац рађа, али ти си ме Оваплоћени од Дјеве у пунини времена, позвао и увео опет у Рај.

Рају свети, најдивнија лепото, Богом здано насеље, бескрајног весеља и благовања, славо праведних, красото пророка и светих жена, шумом твога лишћа умоли ми Саздатеља свих, да ми твоја врата отвори, које сам преступом затворио, и да се удостојим примити дрво живота и радости, којом сам се некада у теби сладио.

Адам је изагнан из раја због преступа и од сладости одбачен, јер је речима жене преварен, па наг седи наспрам рајског насеља и уздише, зато похитајмо сви да почнемо пост, слушајући Еванђелска предања, да тако Христу угодимо, и станиште у рају опет примимо.

Слава, глас 6.

Седе Адам наспрам раја и у својој наготи плакаше и јецаше: тешко мени, јер сам злом обманом преварен и покраден и од славе удаљен. Тешко мени бедном и нагом, и сада шта ми је чинити? О, рају, зар се нећу више твојом сладошћу сладити, и зар нећу више мога Господа Бога и Творца видети? У земљу се враћам од које сам узет! Ипак Милостиви и Милосрдни вапијем ти: помилуј ме палога.

И сада, богородичан од првих (догматик), по владајућем гласу.

Светлости тиха..

Вход.

Прокимен: Господ се зацари..

На литији, као што је обичај, стихира самогласна храма.

Слава, глас 6.

Сунце је своје зраке сакрило, месец се са звездама у крв претворио, горе се уплашише, а брда уздрхташе, када је рај

закључан, а Адам се излазећи у лице ударао и говорио: Милостиви помилуј ме палога.

И сада, богородичан. Подобан.

Свету песму теби певамо Богородице Марије, јер си постала престо великога Цара, сенко најсветија, шира од небеса, херувимска кочијо, узвишенија од серафима, ковчеже славе, из тебе је дошао оваплоћени свима Бог.

На стиховњим, из Осмогласника.

Слава, глас 6.

Због јела је Адам из раја изагнан, па је наспрам њега седео и јецао, и кукајући покајним гласом говорио: тешко мени, како сам пострадао! Једину сам заповест Владике преступио, и свих се добара лишио! Најсветији рају, за мене си засађен, а због Еве затворен! Моли твога Творца и мога Саздатеља, да се твога цвећа опет нагледам. Али му је Спаситељ одговорио: нећу да моје створење пропадне, него хоћу да се спасе, и дође у познање истине, јер ко за мном иде нећу га истерати напоље.

И сада, богородичан, подобан: Творец и избавитељ..

Сада отпушташ..

После Трисветог отпусни тропар је: Богородице Дјево радуј се.. **(3х).**

И остало по поретку бденија.

Свети из Минеја се пева на повечерју.

22. Недеља сирна

На јутрењи

На Бог Господ.. **тропар васкрсан три пута; и богородичан.**

Уобичајене катизме. Полијелеј и као што је речено за недељу блудног сина. Затим: Благословен јеси Господе..
Почињемо читање прве књиге Шестоднева, од Јована Златоустог.

Степена гласа.
Све што дише..
Јутарње Еванђеље.
Васкрсење Христово видевши..
Псалам 50.
Слава, глас 8. Отвори ми двери покајања Животодавче, ..
И сада, подобан: Поведи ме Богородице на стазу спасења, ..
Потом глас 6. Помилуј ме Боже..
Затим: Сећам се многих великих грехова.. **(са почетка Триода)**

Канони
из Осмогласника, васкрсан, крстоваскрсан и Богородици на 8 и из Триода на 6; Дело Христифора протосинкрита.
Глас 6.

Песма 1.

Ирмос: Јако по суху пјешествова Израиљ..

Ајде душо моја острашћена, плачи данас због твојих дела, сети се твога давног у Едему обнажења, и како си од оних сласти и радости непрестане изагнана.

Из велике доброте и милосрђа, Творче света и Господе, ти си мени од прашине, живот дао, и заповедио да ти певам са твојим ангелима.

Због твоје богате доброте засадио си Творче и Господе рајску сладост у Едему, и наредио ми да се оним слатким и дивним плодовима храним, никада непролазним.

Слава: Тешко мени бедна душо моја! Ти си од Бога примила власт да се храниш свачим у Едему, само не од плода познања које беше забрањено. Зашто си ту једину заповест Божију преступила?

И сада, богородичан: Дјево Богородитељко, ти си Адамов потомак по рођењу, а по благодати родитељка Христа Бога, призови сада мене из раја изгнанога.

Катавасија, певамо ирмос овдашњег канона: Јако по суху..

Као по сувом пешачио је Израиљ, босоног по бездану, и видео свога прогонитеља фараона како се утапа, зато је победничку песму Богу певао и кликтао.

Песма 3.

Ирмос: Њест свјат јакоже ти Господи..

Лажљива змија ми је у давнини због моје почасти позавидила, и Еви је лаж дошапнула, а она је мене преварила. Тешко мени јер сам изагнан од сабора живих.

Дрско сам руку пружио и од дрвета познања окусио, које ми је Бог заповедио да никако не једем, и од славе божанске сам са ужасом одбачен.

Слава: Тешко мени острашћена душо моја, како превару ниси препознала? Како лагање завидног демона ниси осетила, него си помраченим разумом заповест твога Створитеља преступила?

И сада, богородичан: Уздање моје и покоровитељко Пречиста, само ти Рођеним из тебе давнашњу наготу Адамову покриваш, зато и мене опет у нетрулежност одени.

Катавасија: Њест свјат..

Нема светог као што си ти, Господе Боже мој, подигни снагу твојих верних Благи, и утврди нас на камену вере у тебе.

Сједален, глас 4.

Подобан: Удивисја Јосиф..

Због горкога јела изагнан беше Адам из слаткога раја, јер неуздржањем није испунио заповест Владике, и осуђен беше да земљу обрађује, од које је и сам начињен, у великом зноју свој хлеб да једе, зато и ми заволимо уздржање да неби плакали изван раја као онај, него да у њега уђемо.

Слава, ини сједален, глас 4.

Подобан: Вознесијсја..

Настало је време за врлине, а и већ је судија на вратима, не тугујмо него ајде да уз пост и сузе принесемо, и покајање и милостиње, па кличимо: сагрешисмо више од песка морскога, ипак нам опрости јер ти све разрешаваш, да примимо венце неувеле.

И сада, богородичан. Подобан.

Не престајемо никада Богородице, да славимо силу твоју ми недостојни. Ако ти не би стајала на молитви, ко би нас избавио од зала толиких? Ко би нас до сада сачувао

слободним? Зато не идемо од тебе Владичице, јер ти увек спасаваш слуге твоје од свих несрећа.

Затим читање из књиге Богослова чији је почетак: Что рјешите чин похваљајемиј? **Делимо ово читање на два дела.**

Песма 4.

Ирмос: Христос моја сила..

Мене страсника удостојио си Владико части у Едему. Тешко мени како се преварих и ђаволском завишћу бејах одбачен од твога лица?

Плачите замном војске ангела, и лепото раја, јер сада и ја сузе проливам, јер сам се на зло преварио и од Бога одбачен био.

Блажени лугу, и вртови од Бога засађени, и лепото рајска! Проливајте замном сузе сада. Без лишћа сам обнажен и далеко од Божијих очију и постао сам странац слави Божијој.

Слава: Пресветли рају, више те не гледам нити се сладим твојом преслатком божанском светлошћу, него обнажен лежим на земљи и гневим Творца свога.

И сада, богородичан: Пресвета Владичице, ти си отворила врата раја свима вернима, која је Адам у давнини преступом закључао, зато и мени отвори врата милости.

Катавасија: Христос моја сила..

Христос је моја сила, Бог и Господ, тако часна Црква побожно кличе певајући, чисто верујући и Господа празнујући.

Песма 5.

Ирмос: Божијим свјетом..

У давнини, у рају, ми је демон човекомрзац на срећном животу позавидео, и у виду змије ме саплео, и странцем за непролазну славу ме учинио.

Из душе плачем и јецам, и не могу се наплакати сузама када погледам и спазим своју наготу, коју сам добио због преступа.

Слава: Од земље сам саздан руком Божијом, и слушам грешан да ћу се опет у земљу вратити. Ко да не заплаче замном одбаченим од Бога, јер сам уместо Едема пакао примио?

И сада, богородичан: Сви верни те проповедамо као свету палату славе Божије, Богородитељко најнепорочнија, зато те молим Пречиста: истеран сам из рајске палате, а ти ме опет учини њеним житељем.

Катавасија: Божијим свјетом..

Твојим божанским светлом обасјај нам душе, са љубављу те Благи од јутра молимо, јер те Речи Божија спознасмо, као истинитог Бога, који нас призива из мрака греховног.

Песма 6.

Ирмос: Житејскоје море..

Оденуо си ме Спаситељу одећом боготкаком у Едему, јер си милостив, а ја преступих твоју заповест, и поверовах Лажљивом и сада бедник обнажен остао.

Душо моја пуна страсти, далеко си од Бога, твојом небригом си рајске сладости лишена, и од ангела се одвојила, и у какав си трулеж о, беднице, пропала!

Слава: Смилуј се и помилуј ме Боже Сведржитељу, и молим те Благи, не презри мене, твојих руку створење, јер сам себе сам одвојио од хорова твојих светих ангела.

И сада, богородичан: Маријо од Бога позвана, Господарице целог света, ти си родила Господа и Цара свих и Избавитеља, из славе рајске сам заробљен а ти ме у њу ослободи.

Катавасија: Житејскоје море..

Гледајући море живота ковитлано буром искушења, тихом пристаништу твоме притекох Многомилостиви и вапијем ти: избави живот мој из пропасти.

Кондак, глас 6.

Премудрости наставниче, и смисла даваоче, немудрих учитељу, и смерних заштитниче, утврди и уразуми срце моје Владико, и дај ми речи јер ти си Реч Божија, и не загради уста моја, да ти кличем, Милостиви: помилуј мене палога.

Икос:

Седео је давно Адам и плакао наспрам слатког раја, рукама се бусао и говорио: помилуј Милостиви мене палога.

Видевши Адам ангела како га избацује, и затвара врата светог врта, јако је јецао и говорио: помилуј Милостиви мене палога.

Сажали се рају на мене осиротелог, и умоли шумом лишћа твога, Садитеља, де ми тебе не затвара: помилуј Милостиви мене палога.

Најчистији рају, пресвети и најбогатији, за Адама засађени, а због Еве закључани, умоли Бога за палога, и помилуј Милостиви мене палога.

Синаксар

Стихови:

Нека цео свет заплаче горко са родоначелницима;
Због слатког плода палих са отпалим ангелима.

У овај дан чинимо спомен одпадања од рајске хране првосазданог Адама. То су божествени свети оци наши установили пред почетак свете Четрдесетнице. Овим показују у збиљи како је користан и лековит пост за човечански род и колико су пак гнусни лакомост и непослушност.

Да бисмо оставили оно што је светско, оци овде причају и говоре о недоличном понашању: то јест, наводе као главни пример нашем поколењу првосазданог Адама колико је зло пострадао, само зато јер ни мало није постио.

Прву Божију заповест људима о посту која је добра, Адам није сачувао, него се покорио стомаку, а то значи змији која је преварила Еву. Не само да није постао као Бог него је и смрт навукао и предао пропаст целом роду људском.

Због Адамовог неуздржања према храни постио је Господ четрдесет дана и показао се послушан. Због тога су и предстојећу четрдесетницу свети апостоли смислили, да као што Адам није сачувао пост и зато је пострадао и изгубио вечност, а ми њу да постећи стекнемо и сачувамо.

Са друге стране, као што смо предходно рекли, намера светих је била да дела Божија од почетка до краја укратко обухвате. Јер Адамов преступ беше нама свима узрок одпадања од рајске хране. Због тога оци ову причу сада напомињу, да пробуде у нама сећање на Адамов пример, од којег да се удаљимо и посебно да не робујемо неуздржању.

Шестог дана је Адам створен Божијим рукама. Почаствован беше и ликом Божијим и дата му је душа и примио је одмах и заповести и до шестог часа проживео је у рају. Тада је учинио преступ и био изганан из раја. Јеврејин Филон рече да је Адам сто година проживео у рају, други кажу седам дана или седам година, због поштовања броја седам. И као што је Адам у шести час дана пружио руке и окусио од забрањеног плода, тако је Христос као нови Адам у шести дан и у шести час раширио руке на крсту исцеливши тако Адамов пад. Адам беше саздан нетрулежан посред трулежних, да својевољно изабере и стекне нетрулежност. Могао је Бог да га начини и безгрешним, али му даде да има слободу избора и поучио га је. Због тога је дао и заповест, да сме сво воће јести само једно не сме. Јер божанска сила познаје и промишља о свему сазданоме, а божанску суштину нико не може спознати.

Љубитељ премудрости Божије, Григорије Богослов, вели: божанске мисли су стабла а богопознање је врт. Јер Бог је наредио Адаму да се стара и о свим другим бићима и целој природи уопште, и размишљајући о њима и гледајући на њих да прослави Бога.

Ово је истинита храна, и човек нека се бави истраживањем своје, од Бога дате му природе, али никако да не истражује о томе које је Бог суштине, где је и како је све из небића створио.

А Адам је све друго оставио и више се бавио тиме: ко је Бог. Опасно испитујући Божанску природу а још не савршен, припрост и млад, Адам је упао у тако маштање које је сатана преко Еве у главу убацио, да постану као богови.

Велики и побожни Златоуст, говори да је оно дрво имало неку двоструку силу: да на земљи буде рај и духовни и

чувствени, какав је и сам Адам по природи био. А обоје првих људи беху између пропадљивог и непропадљивог истовремено, зависило је само да ли ће заповест чувати или неће сачувати.

Кажу опет неки да је оно дрво преступа била смоква, јер чим су спознали да су наги узели су њено лишће да се покрију. Због тога је и Христос једну смокву проклео, да би подсетио на првородни грех. Јер и она је прво слатка али лист јој је љут и лепљив од млечног сока. Има их који сматрају и дрво оно и беседу Адама са Евом лошим.

Преступом се Адам обукао у смртно тело и са клетвом беше изагнан из раја, и беше наређено да пламено оружије чува врата раја.

А Адам је седео наспрам раја и плакао због мноштва добара којих се лишио, само зато што није издржао време поста. Од њега је и цео људски род исту клетву наследио и страдао је од сатане докле наш Саздатељ није наш род помиловао. Он се од Дјеве родио и особито поживевши показао нам пут супротан Адамовом, и постом и смирењем је победио нашег лукавог преваранта и опет нас је уздигао у стару славу.

Све ово желели су богоносни оци да прикажу целим Триодом, најпре излагањем из Старог Завета: пре свега саздање Адама, па његово одпадање од рајске хране, што сада помињемо, додајући понешто благодатнога и другим Мојсејевим, пророчким и понајвише Давидовим речима.

Затим се по реду излажу догађаји из Новог Завета, као прво Благовести, које по неизрецивом Божијем промислу увек падају у свету Четрдесетницу. Следи догађај са Лазарем, а по Цветној недељи кроз свету Велику Седмицу прочитава се свето Еваљнђеље, те су посебно описи светих и спасоносних страдања Христових до танчина опевани.

Затим се у светим Делима апостолским чита о Васкрсењу и другим догађајима све до Силаска Светога Духа, како је проповедано и све свете тј. хришћане окупило. Дела апостолска објављују васкрсење и чуда која су се догодила.

Због тога што Адам једном није постио ми смо људи толико пострадали.

Зато се сада овде то спомиње на уводу у свету Четрдесетницу, да бисмо се присетили великога зла, које се догодило људима због преступа поста. Стога похитајмо да радосно пост проведемо и сачувамо.

У ономе у чему је Адам сагрешио (по питању обожења) ми ћемо то задобити, плачем, постом и смирењем, докле нас Бог не посети. Тешко је поново задобити оно што смо изгубили!

Нека је знано да је ова света и велика Четрдесетница десети део године. Пошто због лености нећемо да стално постимо и да се од злих дела оставимо, њу су апостоли и побожни оци предали нама као неку жетву за душе, због свега лошег што смо током године учинили. Сада смо дужни скрушени и постом и пкалањем да се очистимо и овај пост са највећом бригом да одржимо.

Уз остала три поста: апостолски, Богородични и Божићни додали су свети апостоли и Четрдесетницу да би се тако заокружила сва четири годишња доба. Али овај пост је изнад свих из поштовања према светим страдањима Христовим, а и зато јер је и Христос постио и прославио се. И Мојсеј је постећи четрдесет дана примио Заповести. Постио је таоће и Илија а и Данило, и сви који су Богу познати. Колико је пост неопходан доказ нам је противни пример Адамов. Због тога одредише свети оци да се овде помиње Адамово изгнање из раја.

По неизрецивом милосрђу твоме, Христе Боже наш, удостоји и нас рајске хране и помилуј нас као једини Човекољубац. Амин.

Песма 7.

Ирмос: Росодателну убо пешч..

Ти Господе владаш над свим вековима, ти си мене по својој вољи саздао, али сам обманом старе завидљиве змије тебе спасе прогневио, ипак ме не презри Боже него призови ме.

Тешко мени одевеном у одећу срама, уместо у одело блиставо, и плачем над мојом пропасти, али ти са вером вапијем Спаситељу благи: не презри ме Боже него призови ме.

Слава: Злобно је најлукавија змија моју душу ранила, и зато сам од рајске сладости изагнан, али, о, милосрдни Спаситељу не презри ме, него као Бог призови ме.

И сада, богородичан: По твојој милости прими најнепорочнија ово моје молебно певање, и опроштај грехова даруј ми Пречиста, јер искрено јецам и вапијем: не презри ме Блага него призови ме.

Катавасија: Росодателну убо пешч..

Ангел је оросио пећ преподобној деци, а Халдејце је спалила наредба Божија, и мучитељ научи да поји: Благословен си Боже отаца наших.

Песма 8.

Ирмос: Из пламене преподобним..

Разним даровима си почаствовао дело твојих руку, једини Човекољубче, а змија љута га је шиштећи преварила, тешко мени јер сам без вечних добара као обнажен.

Зашто си послушала горки савет и преступила Божију заповест? Тешко мени, смирена душо, ти си Бога увредила а створена си да га увек славиш са ангелима!

Благосиљајмо Оца и Сина и Светога Духа, Господа.

Ти си душо била господарица и гмизаваца и зверињa, зашто си са душегубним гмизавцем разговарала, и за саветника истине Лажљивца прихватила? О, колика је твоја заблуда, душо моја острашћена.

И сада, богородичан: Певамо теби као светлом насељу Божијег оваплоћења, Маријо богоблагодатна, зато мене, веома помраченог страстима, обасјај светлошћу милости, надо безнадежних.

Хвалимо, благосиљајмо, и клањајмо се Господу, певајући му и величајући га у све векове.

Ирмос: Из пламене преподобним росу..

У пламен си росу преподобнима излио, а жртву праведног водом запалио, и све чиниш Христе само ако хоћеш; Тебе величамо у све векове.

Песма 9.

Ирмос: Бога човјеком..

Слатки укус плода познања у Едему био је да га једем до ситости, али ми се на крају у жуч претворио. Тешко мени душо грешна! Зашто сам неуздржањем тебе од рајске хране отуђио?

Боже свих и Господе милости, погледај благи на мене покајаног и не удаљуј ме од божанског Едема, јер бих да гледам лепоту одакле сам истеран, и плачући хитам да примим што сам изгубио.

Јецам, плачем и наричем, јер гледам херувиме са пламеним мачем како не дају улаз у Едем свима преступницима. Јао мени, остаће ми недоступан, ако га ти Спаситељу не учиниш мени отвореним.

Слава: Имам смелост Христе Спаситељу због много милости твоје, и крви из твојих светих ребара, којом си Благи освештао природу човека, и твојим слугама отворио рајска врата, од раније закључана за Адама.

И сада, богородичан: Ти си Дјево и Богородице неневесна, као духовне и непроходне двери Живота, али ми их твојим молитвама отвори да те славим, моју код Бога помоћницу и моћно уточиште.

Катавасија: Бога человјеком..

Људима је немогуће Бога видети, јер њега не смеју ни војске ангела гледати, а тобом се Свечиста јавио људима као Бог-Реч оваплоћени; Њега величамо, а тебе блаженом зовемо.

Ексапостилар васкрсни

Слава, овај.

Подобан: Жени услишите..

Ја бедник сам преступио заповест твоју Господе, и обнажен сам без твоје славе, а срамотом испуњен, тешко мени одбаченом од сладости рајске! А ти Благи и Милостиви Боже, помилуј праведно лишеног твоје доброте.

И сада, ини.

Подобан: Со ученики..

Изагнаног који је у давнини јео са рајског дрвета, ти си Господе, крстом и страдањем својим увео опет у рај, Спаситељу и Боже мој, зато нас утврди да у чистоти проведемо пост, и ради молитава твоје Родитељке, да се светом васкрсењу и Пасхи спасења поклонимо.

На хвалитним стихире из Осмогласника васкрсне 4, и Анатолијева 1, и ове из Триода:

Глас 5.

Тешко мени - Адам је у јецају узвикнуо, јер су ме змија и жена одгурнули, од смелости ка Божанству, а од рајске сладости ме је залогај са дрвета удаљио! Тешко мени, не могу то даље поднети. Некада бејах цар свима створењима Божијим на земљи, а сада робујем због једног безаконог савета! Некада сам био у славу бесмртности одевен, а сада носим бедну кожу смртности! Тешко мени, ко ће ми уплаканом помоћи? Ипак ти Човекољубиви који си ме од земље саздао, у милосрђе си одевен, зато ме од робовања врагу избави, и спаси ме.

Стих: Исповедаћу те Господе свим срцем мојим и причаћу о твојим чудима. (Пс. 9, 1)

Отвара се поприште врлина, уђите на њега који хоћете подвига, опашите се добрим подвигом поста, јер ко за веру страдава праведно се овенчава, узевши крст најјаче оружије, демону се успротивимо, а веру имајмо као стену нерушиву, и као штит молитву, а као шлем милостињу, пост нека је уместо мача, који сече сваку злобу са срца. Чинећи ово прави венац од Свецара Христа у дан суда примићемо.

Стих: Радујем се и веселим се о теби, и певам Имену твојему Вишњи. (Пс. 9, 2)

Глас 6.

Због јела је Адам као преступник из раја прогнан, а Мојсеј је боговидац постао, јер је постом очи душе очистио. Зато ако житељи раја бити желимо, некорисну храну одбацимо. Ако желимо Бога видети, Мојсејеву четрдесетницу да постимо. Молитвама, молењима и чистим подвигом, страсти душе угасимо; Жеље тела одагнајмо, да се олакшани ка небу узнесемо, где хорови ангела неуђутним гласовима певају неразделивој Тројици; Удостоји нас Сине Божији и животодавче, да твоју недокучиву лепоту Владико видимо, сви ми који се у тебе надамо, да се са војскама ангела радујемо, ради молитава твоје родитељке и Матере Христе, и апостола и мученика и праведника.

Стих: Васкрсни Господе Боже мој и нека се уздигне рука твоја, и не заборави јадне слуге твоје никада. (Пс.10, 12)

Дође време почетка духовних подвига, и уздржањем као најјачим оружијем победе над демонима, и смелих Богу служења попут ангела. Јер тако је Мојсеј саговорник Творца постао, и речи Невидивог је у уши примио. Зато Господе удостоји и нас да се твојим страдањима и светом васкрсењу поклонимо, јер си човекољубив.

Слава, ова иста стихира.

И сада: Преблагословена јеси Богородице Дјево..

Велико славословље. Уобичајена литија у припрату где певамо Слава и сада: Еванђелску стихиру.

Додајемо и први час.

Чита се Оглашења преподобног оца нашег Теодора Студита. Отпуст.

На литургији

Блажена гласа на 6; и из канона Триода песма 6. на 4;
Прокимен, глас 8. Заветујте се и испуните завете Господу Богу нашем. (Пс. 75, 12)
Стих: Познат је у Јудеји Бог, у Израиљу је велико Име његово. (Пс. 75, 2)
Апостол Римљанима, зачало 112.
Алилуја, глас 6. Добро је исповедати се Господу, и певати Имену твоме Вишњи. (Пс. 91, 2)
Стих: Објављивати ујутру милост Твоју и истину Твоју током ноћи. (Пс. 91, 3)
Еванђеље по Матеју, зачало 17.
и даље литургија Златоустова.
Причастен (каноник): Хвалите Господа с небеса, хвалите га на висинама. Алилуја.

ПАЗИ
На овој литургији се ваде агнеци и за прећеосвећене литургије Чисте седмице.

ПАЗИ
Треба знати да од ове недеље па све до Уздизања Часног Крста нема Полијелеја. Пева се само на бденијима Господњих празника и великих светих.

23. Недеља сирна

На вечерњи

После почетног псалма на Господи воззвах.. **узимамо стихире на 10 почевши од** „Изведи из тамнице... **и певамо из Октоиха владајућег гласа 4 покајне стихире, а које су писане: 2 на стиховњим на вечерњи и 2 на стиховњим на јутрењи.**
(Овако се чини и у остале недеље увече све до 5. недеље поста.)

На Господи воззвах.. **певамо по владајућем гласу из Осмогласника 4 стихире;**
затим
3 из Триода и
3 из Минеја

Стихире Триода, глас 2.
Дело господина Јосифа.
Подобан: Јегда от древа..

Похитајмо сви да уздржањем тела своја смиримо, и свето бојиште поста непорочно прећемо; а Господа који нас спасава, молитвама и сузама потражимо; Све злобе своје сасвим заборавимо, па овако узвикнимо: сагрешисмо ти благи Царе Христе, а ти нас спаси као давно Ниневићане, да будемо у заједници царства небеског.

Очајавам кад се сетим Господе мојих дела, достојних

сваког кажњавања, јер сам твоје свете заповести преступио, блудно сам живот провео, ал те ипак молим: кишом покајања ме очисти, постом и молитвом као једини милостиви просвети ме, и не гнушај се мене, свих преблаги Добротворе.

Ина стихира господина Теодора.
Глас исти.
Подобан: Паче ума даров..

Започнимо светло време поста, и предајмо духовном подвигу, очистимо душе, очистимо тела, постећи од сваке страсти као и од јела, уживајмо у духовним врлинама које са љубављу чинимо, да се сви удостојимо видети свето страдање Христа Бога, и свету Пасху у духовној радости.

Затим из Минеја светоме 3 стихире

ако има у Минеју узима се Слава:
А ако нема посебно Слава, онда Слава и сада: богородичан такође из Минеја.

Вход са кадионицом. Светлости тиха..

Прокимен, глас 8.
Не окрени лице своје од чеда твога, јер тугујем, а ти ме брзо почуј, сачувај душу моју и избави је. (Пс.69, 17)
Стих: Помоћ твоја Боже нека ме заклони.(Пс.69, 29)
Стих: Видеће сироти ово и обрадоваће се. (Пс.69, 32)
Стих: Који тражите Бога оживеће срце ваше. (Пс.69, 32)

И опет узвишеним гласом: Не окрени лице своје од чеда твога..

ПАЗИ
Нека је знано да се у све недеље Четрдесетнице чини Вход због великих прокимена.

Удостоји Господе.. **3 поклона и јектенија**

На стиховњим, самогласна глас 4.

Заблистала је благодат твоја Господе, и обасјала душе наше, сад је право време, сад је време покајања, одбацимо дела таме, и оденимо оклоп светли, да препливамо море великог поста, и доспемо у тридневно Васкрсење, Господа и Спаса нашег Исуса Христа, који спасава душе наше.
Стих: Ка теби уздигох очи моје, Који живиш на небу. Гле као што очи слугу гледају у руке господара својих, као што очи слушкиња гледају у руке господарица својих, тако су очи наше уверене ка Господу Богу нашем докле се не смилује на нас.
Понављамо горњу стихиру

Стих:Помилуј нас, Господе помилуј нас, јер се веома испунисмо понижења, нарочито се испунила душа наша поруга од уживача и понижења од гордељиваца.

Прослављен си у спомену светих твојих Христе Боже, а они те моле, да нам низпошљеш велику милост.

Слава: ако има у Минеју; И сада: богородичан по гласу Славе из Минеја.

Ако нема Слава у Минеју, онда
Слава и сада: богородичан овај, глас исти (4.)

Подобан: Јако добља..

Тебе Богомати славе чинови ангела, јер си родила Бога једнаког са Оцем и Духом; Он је војске ангела из небића створио, зато га моли да од пропасти спасе и просвети душе православних који ти поје Пречиста.

Сада отпушташ.. **Трисвето и 3 поклона**, Пресвета Тројице.. Оче наш..

И следеће тропаре из Часослова,
глас 4.

Богородице Дјево радуј се.. **(и чинимо метанију)**
Слава: Крститељу Христов.. **(једна метанија)**
И сада: Молите за нас апостоли.. **(једна метанија)**
Затим
Под твоје благоутробије.. **(без метаније)**
Господе помилуј **40х (тихим гласом)**
Слава и сада: Часнију од херувима.. Именом Господњим оче благослови.
Свештеник: Нека је благословен Христос Бог наш, сада и увек и у све векове.
Ми кажемо: Амин.
Молитва из Часослова:
Небески Царе..

И чинимо три метаније говорећи молитву преподобног Јефрема Сиријца:

1. Господе и Владаре живота мога, дух лењости, мрзоволье, властољубља и празнословља не дај ми;
2. Дух чедности, смиреноумља, трпљења и љубави даруј мени слузи твоме;

3. О, Господе Царе, даруј ми да сагледам своје грехе, а не да осуђујем брата свога, јер си благословен у све векове.Амин.

Свештеник вели: Слава теби Христе Боже, надо наша, слава теби.
И даје свештеник коначни отпуст.

Чита се молитва за почетак поста из Требника и братија целива иконе а свештеник их кропи.

Обичај је да се док целивамо иконе пева Ускршња катавасија, ако се неко упокоји у Четрдесетници па је не дочека у овом свету.

ПАЗИ
После вечерње у трпезарији се даје „утешење“ братији.

После устајања од трпезе,
Повечерје певамо мало
по обичају, са великопосним поклонима и метанијама.
На: Слава на висини Богу.. **3 метаније и уобичајени тропари.** Господе помилуј **40х** У свако време и на сваки час.. **Свештеник:** Боже сажали се.. **затим 3 метаније са молитвом Јефрема Сиријца:** Господе и Владико.. **и осталих 12**
Затим Трисвето, а после Оче наш.. Господе помилуј **12х и молитва из Часослова:** Нескверна.. И дај нам..
и отпуст.

На овај начин се служи вечерње и повечерје ове недеље

а и сваке наредне све до 5. Недеље Четрдесетнице, са понеким изменама о којима ће бити назначено на свом месту.

ПАЗИ

Нека је знано

ако се неки брат упокоји и отиде Господу у ове дане посред седмице, не чине се трећине за њега чак до петка а тада се врши панихида за њега. Такође је у суботу литургија за њега. У следећу суботу му се даје деветина, ако се догоди или не догоди. Четрдесето-дневни парастос се даје њему када се ти дани испуне, а (литургије се) приносе за њега од нове недеље па док испуни 40 дана.

Почетак светог Великог Поста

24. Понедељак 1. седмице поста

На јутрењи

Удара параеклисиарх увече касно ради вечерњег утешенија и сакупљамо се сви по обичају у цркву. Певамо Полуноћницу без метанија, само на крају 3 метаније са молитвом: Господе и Владико.. **Овако бива само првог дана. У остале дане светог и Великог Поста, певамо полуноћницу целу са метанијама, 16 по обичају.**

Затим уставши јереј чини уобичајене метаније настојатељу, и улази у свети олтар, прими кадионицу, стане пред светом трапезом, и кадећи у знаку крста, узглашава: Благословен Бог наш.. **а ми одговарам са** Амин. **Излази јереј и кади. Одређени псалмопевац говори: Трисвето, увек без метанија. После** Оче наш.. **узглашава јереј:** Јер је твоје царство.. **и после** Амин, Господе помилуј **12х;** Ходите поклонимо се.. **(3х) и без метанија. Псалам 19. и 20. После њиног завршетка Трисвето.. без метанија. После** Оче наш.. **тропари уобичајени.**

Док се ово говори јереј кади олтар и цео храм. Затим јектенија: Помилуј нас Боже.. **Затим:** За Најсветијег Патријарха нашег.. **и узглас:** Јер си милостив и човекољубив.. **Чтец:** Амин **и говори одмах:** Именом Господњим благослови оче. **И одмах јереј:** Слава светој јединосушној.. **и остало.**

Брат чија је чреда ставши на одређено место, говори Шестопсалмије са сваком пажњом, не брзајући, него са

страхом Божијим, као да пред самим невидивим Богом говори.

И нема нико права да шапће, или било како да ремети тишину, него сви да пазе шта се чита. Руке да држе привијене уз прса, главе погнуте а поглед очију на доле, гледајући очима срца на Исток, молећи се за своје грехе, мислећи на смрт, будуће муке и живот вечни.

На почетку 102. псалма, говори јереј 12 јутарњих молитава, а после завршетка псалама Слава и сада:Алилуја **3х. Затим велика јектенија и возглас.**
Пева одређени појац Алилуја, **по владајућем гласу Октоиха.**
1.стих: Од ноћи јутрењује дух мој теби, Боже, јер су заповести твоје светлост на земљи.
2.стих: Правди се научите становници земље.
3.стих: Завист ће обузети народ непоучаван.
4.стих: Дометни им зла, Господе, дометни зла славнима земље.
И после сваког стиха:Алилуја **(3х)**

Затим Тројични тропари владајућег гласа. Певамо их са пажњом, громогласно и косно.
На 2. стиху са „Слава“
На 3. стиху са „И сада“
Затим стихословимо једну катизму из Псалтира.
После антифона на Алилуја чинимо по три поклона, сви једнако, следујући игуману или еклисиарху.

После прве катизме сједални покајни („умилитељни“) из Осмогласника (са краја Триода).

ПАЗИ
Затим Чтеније из Светог Јефрема јер од тога дана почиње читање дела светог Јефрема, и чита се до петка Цветне седмице.

После 2. стихословија (катизме) сједален из Триода, дело господина Јосифа, глас 2.
Подобан: Милосердија сушчи..

Нека нам почетак светог поста буде са кајањем, и из душе завапимо: Владико Христе прими молитву нашу, као тамјан одабрани, молимо те избави нас од злосмрадне пропасти, и мука паклених, јер си једини Милостив.
Слава, то исто.
И сада, богородичан
Подобан.

Ти си Богородице извор милосрђа, зато нас удостоји милости, и погледај на народ који сагреши, и покажи увек силу твоју, јер се у тебе надамо и радосно ти кличемо, као некад Гаврило војвода бестелесних.

И опет Чтеније код светог Јефрема.

После 3. стихословија (катизме), сједален глас 2. дело господина Теодора.
Подобан: Пречистому твојему образу..

Светло почнимо најчистије уздржање, обасјани зрацима светих заповести Христа Бога нашега, светлом љубављу, сјајем молитава, чистотом очишћења, храбро и одлучно, да у светлу сретнемо свето тридневно васкрсење, које сав свет обасјава непропадањем.
Слава, то исто.

И сада, богородичан.
Подобан.

Твоју неуморну молитву имам у невољама, и тако се изненада ослобађам од сваке напасти, јер ти увек хиташ свима који те са вером призивају Мати Божија, зато ти благодарно кличемо: прими Владичице ово кратко благодарење, и због њега ми буди у свему на помоћ.

Затим Чтеније у Лавсаику.
Псалам 50.
и уобичјена молитва свештеника: Спаси Боже народ твој..
и Возглас.

После тога почињемо Мојсеовицу: Господу певајмо („Господеви појем“) **по гласу канона из Минеја светога чији је дан.**

Говоре се стихови Мојсеовице побрже, свака певница свој стих, док дођу до стихова: И ветром јарости твоје растави се вода..(„Огустјеша“) **а од њега почињу се држати стихови на 14;**
Певамо из Минеја са ирмосем да буде укупно 6 а певамо овако: прва певница каже стих: И ветром јарости твоје („Огустјеша..“) **и пева Ирмос.**
Друга певница говори други стих Мојсеовице: Рече непријатељ.. („Рече враг“) **а после њега тропар канона из Минеја. И по реду стихови свака певница до стиха Мојсеовице:** Тада похиташе.. („Тогда потшчашасја“)
а од овог стиха почињемо Трипеснец (дело господина Јосифа) на 4; На стиху: Господ царује вековима.. („Господ же царствујај“) **певамо други канон из Трипеснеца (дело**

господина Теодора Студита) и пева прва певница тропар. Затим друга певница други стих и тропар. Затим се обе певнице саставе и певају: Слава, **тројичан, узвишеним гласом;** И сада, **богородичан. Затим узвишеним гласом говоримо:** „Слава теби Боже наш, слава теби“ **па певамо тропар иза њега (дело господина Теодора).**
После завршетка певања ових тропара дође песма. На крају говоримо катавасију, а то је Ирмос другог канона. Тако се пева и 8. и 9. песма.
3. песму певамо овако:
Прва певница говори стих из Мојсеовице: Господ узиђе на небеса и загрме.. („Господ взиде да небеса“) **и тропар канона из Минеја. Друга певница стих:** И даће моћ царевима нашим.. („И даст крјепост царју“) **и други тропар канона из Минеја. Затим** Слава и сада, **са њиховим тропарима канона. Затим прва певница пева Ирмос из Минеја песму 3. после читања тропара канона.**
На овај начин певамо и 6. песму.

Песму 4. и 5. и 7. овако певамо:
Прво се прочита Ирмос канона из Минеја, затим крајња два стиха дотичне песме Мојсеовице и са њима тропаре канона; Слава и сада, **њихови тропари канона.**

Ове песме се не завршавају са Ирмосем, јер се Ирмос чита на почетку пре ових песама. Певају се Ирмоси из Минеја после канона, само после 3. и 6. песме. Зато јер се у овим (4, 5. и 7.) Ирмоси не певају.

У остале дане седмице осим понедељка, тако се пева и прва песма, као што је речено за 4. и 5. песму. А у којима

постоји Трипеснец, пева се катавасија после канона, Ирмос Трипеснеца, као што је горе речено.

ВИДИ

Нека се зна: да се Осмогласник не пева током целе Четрдесетнице, осим недељама. Пева се само Минеј, и Триод. Тамо где нема песама Триодских, пева се само Минеј.
После 3. песме говори јереј малу јектенију. Затим се чита сједален светога, једанпут. Слава и сада, **богородичан. Чтение из Лавсаика. После 6. песме мала јектенија. Затим сједален „мученичан“ са краја Триода а ако свети има кондак, онда кондак овде читамо, а „мученичан“ говоримо после прве катизме са сједалнима, са следећим припевом:** Диван је Бог у светима својим.. **Чтение из Синаксара.**

Канон и трипеснец дело господина Јосифа.
Глас 2.

Песма 1.

Ирмос: Грјадите људије..
Овде се стихослови прва Мојсејева песма.

Како сада да заплачем због мојега пада? Како да почнем своје спасење, јер сам као блудни син поживео? Ипак Милосрдни који о свима промишљаш спаси и мене.

Ево сада је време покајања, ево дана спасења, почетак је поста, зато душо бдиј и затвори врата страстима и у Господа се надај.

Бура и олуја греха ме вуче у дубину очајања, али ја притичем мору твоје милости, а ти ме спаси Господе.

Нико ко ја не робује греху. Нико као ја није отворио врата страстима, а ти милостива Речи Божија, по доброти твојој обрати ме Спасе на кајање.

Богородичан: Родила си Извор бестрастија, зато мене рањеног страстима исцели млада Дјево, и огња вечнога ме избави, једина благодатна.

Ини трипеснец, дело господина Теодора.
Глас исти; Ирмос исти.

Дођи народе да данас примимо дарове поста: од Бога даровано време кајања, да у њему Спаситеља умилостивимо.

Дошло је време почетка подвига и бојиште поста, а ми га сви усрдно започнимо, па врлине као дарове Господу принесимо.

Слава, Тројичан: Јединствена Тројице, трисветла, једина све-почетна, свемогућа, све животодавна! Боже и Господе, Оче Сведржитељу, Сине и Душе, спасавај све који те славе.

И сада, богородичан: Опевајмо нескверну Марију, као свету Божију планину, из ње је свима у тами заблистао Христос Сунце правде, као живот свима.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Постом наоружаног је чудног Илију огњена кочија однела, а Мојсеј постом беше очевидац неизрецивих тајни, зато и ми ако пост држимо видећемо Христа.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Због неуздржања и јела је Адам из раја избачен, а нас који пост држимо, учини човекољубиви Господе достојним покајања.

Ирмос: Грјадите људије..

Ходите народи, појмо песму Христу Богу, јер је море разделио, и народ провео, којег је из египатског ропства извео, и тако се прославио.

После 6. песме
Мученичан владајућег гласа.

Песма 8.

Ирмос: В пешч огњеннују..

Спаљен сам огњем уживања, и душа ми је од гледања тога помрачена, ти ми их огњем страха од тебе обнови, и обасјај ме Христе да те славим у векове.

Покајана душо моја омрзни уживања до ситости, и храни се слатком храном добрих дела, заслади се што више постом а одбаци горка уживања, да живиш у векове.

Ослепљен сам душом и помрачен пијанством уживања, па никако не могу да те видим Боже једини, а ти ми се смилуј и просветли ме, и отвори ми двери покајања.

Богородичан: Нас земне и трулежне, учини небеским, Пречиста, и твојом топлом молитвом, управи наше молбе и молитве ка твоме и свих Цару и Богу.

Ини

Ирмос: Древље оросившаго..

Радосно пођимо верни у сусрет почетку поста, и не тугујмо, него своја лица оперимо водом безстрастија, благосиљајући и величајући Христа у векове.

Намажимо своје душе као главе уљем милости, и не говоримо много Оцу нашем који је на небесима, него му узнесимо молитве, благосиљајмо га и величајмо у све векове.
Благосиљамо Оца и Сина и Светога Духа, Господа.
Тројичан: Опевајмо верни увек постојећег, беспочетног Оца, сабеспочетног Сина и Духа са њиме из Оца заблисталог, као јединосушна лица, као јединог постојећег Узрочника свесилног и владајућег.
И сада, богородичан: Марије од Бога позвана, заиста си очишћење верних, због тебе се даје богато опроштај свима, а ти не престај да молиш Господа и твога Сина за све који ти певају.
Слава теби Боже наш, слава теби.

Постећи Господ баш четрдесет дана, он нам је браћо ове дане освештао и очистио у којима смо и ми, па зато кличимо: благословите сви и величајте Христа у векове.

Хвалимо, благосиљајмо и клањајмо се Господу, певајући и величајући га у све векове.

Ирмос: Древље оросившаго..

Господ је у давнини јеврејску децу у пламену оросио, и тамо Халдејце чудом спалио, зато га опевајмо и рецимо: благословите га и величајте у све векове.

Пева се Чесњејша

Песма 9.

Ирмос: От Бога Бога Слова..

Нека ти буде душо дан поста да грехе одбациш и одмах се са Богом сјединиш, да од злобе и пропасти бежиш, а заволиш само пут који води ка рајском одмору.

И мислима посрнух и телом сагреших, па јецам, плачем и вапијем: спаси ме Господе једини незлобиви, спаси ме, и не осуди ме на огањ Геене, мада сам достојан сваке осуде.

Одевени светлом ризом поста, свуцимо тешке и тамне одежде опијања гресима, да будемо обасјани светим врлинама, и са вером угледамо славна Спаситељева страдања.

Богородичан: Исцели Пречиста Владичице моју страсну душу, изнемоглу од свих навала духова злобе, јер си ти родила исцелитеља Христа, за избављење свих нас који те спознасмо као младу и чедну Дјеву.

Ини

Ирмос: Прејестественно плотију заченшују

Сада је приспело време поста, започнимо га остајећи у доброти, јер осуђивањем и гунђањем се не може постити, каже се.

На гори Хориву постом очишћен видео је Илија Бога, зато и ми очистимо постом срца своја да угледамо Христа.

Слава, Тројичан: Једном Божанском Бићу се клањам, а о Три лица певам, о једном Богу свих: Оцу и Сину и Духу Светом, од вечности постојећем.

И сада, богородичан: Као чиста си родила, а као Дјева дојила! Како је ово двоје могуће: и девство и рађање? Бог све чини, а ти неиспитуј „како?“

Слава теби Боже наш, слава теби.

Живот сваког на земљи је као један дан, а који се из љубави труде добиће четрдесет дана овог поста, да их у светости проведу.

Ирмос: Прејестественно плотију..

Дјева је надприродно телом од Бога Оца зачела, надвремено заблисталог Бога-Реч, зато је неуђутним песмама верни величајмо.

Затим: Достојно.. **један поклон;**
јектенија: Опет и опет...

Светилен Тројични владајућег гласа (са краја Триода)

На Све што дише.. **не певамо стихове, него се чита:** Хвалите Господа са небеса.. **тј. три уобичајена псалма.**
Ако се догоди да су у минеју два света, онда једноме стихире певамо на вечерњи а другоме са вечерња овде на хвалитним на 4;

Ако пак није такав случај, онда одређени брат говори (мало славословље): Теби слава доликује Господе Боже наш, и теби славу узносимо Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у све векове. Амин. Слава теби који нам показа светлост, слава на висини Богу... **и остало, и чинимо по три поклона стојећи на својим местима.**
Јереј: Допунимо јутарњу молитву нашу... **и возглас.**

Онда оба хора заједно стану и певају
На стиховњима стихире, глас 5.

Приспе нам пост мати целомудрија, обличитељ греха, проповедник покајања, ангелског живота и спасења људима, зато верни певајмо: Боже, помилуј нас.
Стих: Испунисмо се ујутру милости твоје Господе, и обрадовасмо се и развеселисмо; у све дане наше

развеселисмо се, за дане у које си нас смирио, и године у којима видесмо зла. И погледај на слуге твоје и упути синове њихове.

И понављамо више-речену стихиру.

Стих: И нека буде светлост Господа Бога нашега на нама, и дела руку наших исправи на нас, и дело руку наших исправи.

Мученичан: Благословена је војска небескога Цара, јер мада беху земни страдалници, трудише се да достигну ангелску славу; За своја тела нису марили, па су се почасти бестелесних удостојили; Ради њиних молитава Господе, спаси душе наше.

Слава и сада, богородичан:

Ти си Мајко Бога, Дјево Пречиста и од херувима светија зато те нашим песмама величамо, јер си заиста родила Бога оваплоћенога, а ти се Пречиста моли за душе наше.

Затим: Добро је хвалити... **(ПАЗИ: ово два пута),**
Трисвето и три поклона; Пресвета Тројице.. Оче наш.. **Јереј возглас:** Јер је твоје царство.. **а ми говоримо тропар:** У храму стојећи славе твоје.. **и** Господе помилуј **40х. Затим излази свештеник и говори:** Нека је благословен Христос Бог наш.. Небески Царе..

После овога стојимо и молимо се у себи и говоримо молитву преподобног оца нашег Јефрема: Господе и Владико живота мога.. **и чинимо три метаније и 12 малих поклона уз сваки говорећи у себи:** Боже очисти ме грешног. **Затим опет метанија једна, говорећи целу напред наведену молитву светог Јефрема.**

Пошто устанемо,

почиње старешина: Ходите поклонимо се.. **3х и три поклона.**
Настављамо

Први час

После завршетка трећег псалма, говоримо Алилуја **и три метаније.**

НЕКА СЕ ЗНА
Да се у све понедељнике свете Четрдесетнице на 1. часу катизме не читају. У остале дане, читамо катизму и чинимо на сваком антифону по 3 поклона.
Такође и у петак на 1. и на 9. часу без катизми.

Одређени чтец или јереј, пева на сред цркве
Тропар глас 6.
Зајутра услиши глас мој Царе мој и Боже мој.
и ми певамо громогласно исти тропар, и чинимо метаније до земље. Такође и на остала два стиха.
Стих 1. Речи моје послушај Господе, разуми вапај мој. **Стих 2.** Јер се теби помолих, Господе.
И опет: Зајутра услиши глас мој Царе мој и Боже мој. **Слава и сада:** Како да те назовемо... **и 3 поклона а затим певамо:** Стопе моје управи по речи... **и понављамо то исто. Затим:** Избави ме од клевете... **и опет исто. Даље:** Лице твоје просветли... **и ми опет исто то. Онда певамо 3х громогласно и косно:** Да се испуне уста..
Трисвето и 3 поклона. Пресвета Тројице... Оче наш.. **Свештеник возглас:** Јер је твоје царство... **и после** Амин, **говоримо тропар (у понедељак, уторак и четвртак богородичан:** Преславну Божију Матер... **а у среду и петак**

говоримо: Брзо предухитри..**);** Господе помилуј **40х И говоримо молитву:** Христе Боже коме се у свако време.. Господе помилуј **3х Слава и сада:** Часнију од херувима.. **и један поклон.** Именом Господњим благослови оче.
Свештеник: Боже смилуј се на нас.. **и чинимо метаније као што је напред речено са 12 малих, укупно са великима 16;**

После тога говори настојатељ, или чтец: Трисвето и 3 поклона. Оче наш.. Господе помилуј **12х и молитву:** Христе светлости истинита.. **Јереј:** Слава теби Христе Боже, надо наша слава теби. **А ми:** Слава и сада: Господе помилуј **3х** Благослови. **Отпуст.**
Затим, многољетствије и целивамо свете иконе.

Потом излазимо у литију у припрату.
Тамо се говоре уобичајене молитве, и чита настојатељ или еклисијарх „Оглашенија преподобног оца нашег Теодора Студита“, као што је напред речено, то јест, за предходну среду и петак.
И ту је крај и отпуст.

На овај начин се служи у свету Четрдесетницу на јутрењи и на 1. часу.

По отпусту излазимо из цркве и идемо у потпуној тишини у своје келије, или на своја послушања. Не приличи нам да говоримо један са другим у манастиру, јер је овако установљено од светих отаца.

На 3. часу

Удара палитељ кандила у клепало подуже и окупљамо се у храм, чинећи пре почетка певања свако од нас пред

светим дверима 3 поклона, целивамо свете иконе и према обе певнице по један мали поклон.
Када свештеник изговори благослов ми почињемо: Царе небески.. **Трисвето са 3 поклона. После** Оче наш.. **јереј:** Јер је твоје царство.. **после** Амин, Господе помилуј **12х** Ходите поклонимо се.. **3х и три поклона. Чита се 3. час по обичају. На крају 3. псалма на Алилуја 3 поклона и читамо редовну катизму. На крају антифона чинимо 3 поклона, а после целе катизме чтец или свештеник стаје на средини храма и говори**

Тропар глас 6.
Господе ти си у трећи час апостолима својим низпослао свога Пресветог Духа, њега благи не одузми од нас, но обнови нас који те молимо.
а ми исто певамо и чинимо метаније до земље. Такође и на остала два стиха.
Стих 1. Срце чисто саздај у мени Боже, и Дух прави обнови у утроби мојој.
Стих 2. Не одбаци ме од лица твога и Духа твога Светога не одузми од мене.
Слава и сада: Богородичан са 3 поклона: Богородице ти си лоза..
и одмах читамо из Лествице.

Од сада почиње одређени монах да буди братију и кроз целу свету Четрдесетницу. Прилази им тихо и води рачуна о заспалима и буди их да слушају како доликује. После читања Лествичника продужујемо из Часослова: Господ је благословен, благословен..**Трисвето и три поклона. После** Оче наш.. **Свештеник возглас:** Јер је твоје

царство.. **после** Амин, **певамо тропар на глас 8.** Благословен јеси Христе Боже наш..**Слава:** Брзу и извесну утеху.. **И сада:** Нада и заштита..Господе помилуј **40х и молитва:** Христе Боже коме се у свако време.. Господе помилуј **3х Слава и сада:** Часнију од херувима Именом Господњим благослови оче.
Свештеник: Боже смилуј се на нас.. **чинимо поклоне као што је напред речено (укупно малих и великих 16). Настојатељ говори молитву:** Владико Боже Оче Сведржитељу..

Палитељ кандила чини уобичајени поклон настојатељу и удара у клепало 6х и после завршетка молитве чита се Ходите поклонимо се.. **3х и три поклона, и**

На 6. часу

На крају трећег псалма: Слава и сада: Алилуја **3х и три поклона и читамо катизму, а после сваког антифона** Алилуја **3х и 3 поклона. После овога**
Тропар глас 2.
Ти који си у шести дан и час на крсту приковао дрски Адамов грех, у рају и меницу грехова наших раздери, Христе Бооже и спаси нас.
Стих 1. Чуј Боже молитву моју, и не презри молење моје
Стих 2. Ја ка Богу завапих и Господ ме услиша.
чинећи 3 метаније као што је одређено.
Слава и сада (из Часословца): Пошто немамо смелости.. **и три поклона.**
У наставку певамо

Тропар пророчанства, глас 5.

Господе, Господе, од којег се све боји, и дрхти од лица силе твоје; Теби припадамо, бесмртни; Тебе Светог молимо: спаси душе наше, молитвама светих твојих.

Слава и сада, исто.

Прокимен, псалам 1. глас 4.

Зна Господ пут праведних, и пут безбожника пропашће.

Стих: Блажен човек који не иде на веће безаконичко, и на пут грешних не стаде.

Читање из Пророчанства Исаије (Гл.1, 1-20)

Виђење које виде Исаија, син Амосов, а које виде за Јудеју и Јерусалим, за царовања Озије и Јотама и Ахаза и Језекије, који цароваше у Јудеји.

Чуј небо и послушај земљо, јер Господ говораше: Синове родих и подигох, а они ме одбацише. Позна во свога поседника и магарац јасле господара свога, а Израиљ мене не позна и народ мој не разумеде. Тешко теби народе грешни, народе испуњени грехова, семе зло, синови безакони; остависте Господа и разгњевисте Свеца Израиљева. Зашто се још рањавате придодајући безакоње? Свака глава за бол и свако срце за жалост. Од ногу до главе нема у њему здраве целине, само ране, и чир, и упаљене повреде; нема мелема да се стави, нити уља, нити завоја. Земља је ваша пустиња, градови ваши огњем спаљени; земљу вашу пред вама туђинци ће појести, и опустоши се уништена од народа туђинских. Биће остављена кћер Сионова у колиби у винограду, и као кошара с повртем у градини, као град опкољени. И да нам није Господ Саваот оставио семе, постали бисмо као Содома, и били бисмо слични Гомори.

Чујте реч Господњу, старешине Содомске; пазите на закон Божији, народе Гоморски. Шта ће ми мноштво жртава ваших? — говори Господ. Сит сам свеспаљеница овновских, и дебелине јагњади и крви јунаца и јараца не желим. Немојте долазити да се покажете преда мном. Јер ко је то тражио из руку ваших? Не долазити више у двориште моје. И ако ми принесете брашно семидал — узалуд, а тамјан ваш гађење ми је. Новомесечија ваша и суботе и дан велики, нећу подносити; пост и празнике и новомесечја ваша и светковине ваше, мрзи душа моја. Постасте ми презасићење, нећу више подносити грехе ваше. Када пружате руке своје к мени, окренућу очи своје од вас; па и ако умножите мољење, нећу вас услишити; јер су руке ваше испуњене крви. Оперите се и чисти будите, одбаците лукавства од душа ваших; пред очима мојим престаните од злоба ваших. Научите се добро чинити, тражите суд праведни, избавите онеправдованог, судите сирочету и оправдајте удовицу. И дођите да се расправимо, говори Господ; и ако буду греси ваши као пурпур, као снег убелићу их, а ако буду као црвенило, као вуну убелићу их. И ако хтеднете и послушате ме, јешћете добра земаљска. А ако не хтеднете, нити ме послушате, мач ће вас појести. Јер уста Господња говорише ово.

Прокимен псалам 2. глас 7.

Служите Господу са страхом, и радујте се њему са трепетом.

Стих: Зашто се буне безбожници, и народи смишљају сујету?

И чита се Лествица.

Затим тропар: Нека нас брзо предухитре.. **Трисвето и 3 поклона. После** Оче наш... **јереј возглас:** Јер је твоје

царство.. **Тропар глас 2.** Спасење си извршио посред земље.. **Слава:** Пречистом лику твоме.. **И сада:** Богородице ти си извор милосрђа.. **у среду и петак крстобогородичан:** Препрослављена јеси Богородице Дјево.. **Затим:** Господе помилуј **40х** Христе Боже коме се у свако време.. Господе помилуј **3х Слава и сада:** Часнију од херувима Именом Господњим благослови оче.

Свештеник: Боже смилуј се на нас..

чинимо поклоне као што је напред речено (укупно малих и великих 16).

Настојатељ говори молитву: Боже и Господе сила..

После завршетка метанија почиње настојатељ завршно Трисвето са 3 поклона. После Оче наш.. Господе помилуј **12х Свештеник:** Слава теби Христе Боже надо наша.. **и отпуст.**

Ако се не разилазимо после 6. часа, онда после молитве: Боже сила... **одмах настављамо 9. час**

На 9. часу

ПАЗИ

На овај начин и овако треба да буде у целу свету Четрдесетницу на 3. и на 6. часу.

А ако се не разилазимо, онда после молитве: Боже сила.. **одмах говоримо:** Ходите поклонимо се.. **3х и у наставку 9. час.**

Ако се разилазимо иза 6. часа
онда, у 9. час
удара палитељ кандила девет пута и окупљамо се у

цркву. Пошто јереј изговори благослов, почињемо Трисвето и 3 поклона. После Оче наш.. **свештеник возглас:** Јер је твоје царство.. **После** Амин, Господе помилуј **12х и:** Ходите поклонимо се.. **3х са 3 поклона, и служимо 9. час са три псалма. На крају трећег псалма на** Алилуја **3х са 3 поклона. И почињемо читање катизме, а на сваком антифону по 3 поклона. После завршетка катизме Тропар глас 8.**

Ти који си у девети час ради нас телом смрт окусио, умртви тела наших жеље, Христе Боже и спаси нас.

Стих 1. Да се приближи молитва моја пред тебе Господе, по речи твојој уразуми ме.

Стих 2. Да изађе молење моје пред тебе Господе, по речи твојој избави ме.

Чинећи метаније на сваки тропар.

Слава и сада: Ради нас Рођени од Дјеве.. **са 3 поклона и чита се опет Лествичник.**

После читања говоримо

Стих: Не напусти нас до краја.. **Трисвето и 3 поклона** Пресвета Тројице.. Оче наш.. **и свештеник говори возглас:** Јер је твоје царство.. **а после** Амин, **говоримо тропаре глас 8.** Видећи разбојник.. **Слава:** Између двају разбојника.. **И сада:** Јагње и Пастира и Спаса.. Господе помилуј **40х** Христе Боже коме се у свако време.. Господе помилуј **3х Слава и сада:** Часнију од херувима.. Именом Господњим благослови оче.

Свештеник: Боже смилуј се на нас.. **и чинимо метаније само 3 говорећи у себи напред речену молитву преподобног Јефрема.**

Осталих 12 не чинимо.

Читамо молитву: Владико Господе Исусе Христе..

и одмах са Изобразитељне почиње хор, на којег је ред, да пева на глас 8. У царству твоме помени нас Господе... **и певамо умилно громко и косно, на исти глас и:** Блажени сиромашни духом.. **и уз сваки стих припев:** Помени нас Господе када дођеш у царство твоје. **И даље све стихове; Слава:** Помени нас.. **И сада:** Помени нас.. **затим сакупљена оба хора певају узвишеним гласом откривених глава:** Помени нас Господе.. **и један поклон;** Помени нас Владико.. **и један поклон;** Помени нас Свети.. **и један поклон;**
Затим не певамо него говоримо: Хор небески.. **Стих:** Приступите њему.. **и опет:** Хор небески пева.. **Слава:** Хор светих ангела и архангела..
И сада: Симбол вере.. **Затим:** Ослаби отпусти.. Оче наш.. **а потом кондаци дана и храма (ако је храм Христов онда прво кондак храма) затим дана и светога из Минеја чији је дан, ако има кондак. Слава:** Са светима упокој.. **И сада: храма Богородице или:** Непостидна заштитнице хришћана.. Господе помилуј **40х Слава и сада:** Часнију од херувима.. Именом Господњим благослови оче.
Свештеник говори: Боже смилуј се на нас.. **и чинимо поклоне и метанија 16 са молитвом светог Јефрема као што је напред речено.**

25. Понедељак 1. седмица поста

На вечерњи

Пара-еклисиарх чини поклон настојатељу и узевши благослов иде те звони.

Тада почиње настојатељ: Ходите поклонимо се.. **3х и поклона 3; И чита чтец псалам 103.** Благослови душо моја Господа.. **тихим и кротким гласом.**

Јереј пак говори уобичајене молитве вечерње пред светим дверима.

После псалма, Слава и сада: Алилуја 3х и поклона 3; Јектенија велика и стихослови се 18. катизма: Ка Господу завиках у невољи.. **и после сваког антифона: Слава и сада:** Алилуја **3х и поклона 3;**

На Господи воззвах.. **стихире на 6**

Дело господина Јосифа

Глас 2.

Подобан: Всја прејду..

Сваки грех сам учинио, и сваког стидно надмашио. Немам реке суза а треба да се покајем. Ако и сада живим у лењости, муке сам заслужио! Ипак једини благи Боже дај ми кајање и помилуј ме.

Подобан.

Дај ми Христе кишу суза у овај дивни посни дан, да бих заплакао и скверну ужитака опрао, и очишћен постао, када дођеш Судијо са небеса, да судиш људима као једини праведни Судија.

Дело господина Теодора Студита.
Глас 5.
Подобан: Преподобни оче..

Ходите верни усрдно, имајући пост као безбедан штит, па сваку замку обмане демонске одбацимо, да се уживањем у сластима не опечемо, нити огња искушења уплашимо, да нас човекољубиви Христос за трпљење овенча почастима; Зато га смело молимо, клањајмо се и кличимо, молећи мир и душама нашим велику милост.

И из Минеја 3 стихире.
Слава и сада, богородичан из Минеја.
Светлости тиха..

Затим прокимен, псалам 3. глас 6.
Господње је спасење, и на народу твоме благослов је твој.
Стих: Господе, что се умножише они који ме угњетавају!

Читање из књиге Постања (Гл. 1, 1-13)

У Почетку створи Бог небо и земљу. А земља беше невидљива и неуређена, и тама беше над безданом, и Дух Божији ношаше се и над водом. И рече Бог: Нека буде светлост. И би светлост. И виде Бог светлост да је добра. И раздвоји Бог између светлости и између таме. И назва Бог светлост дан, а таму назва ноћ. И би вече и би јутро, дан један. И рече Бог: Нека буде свод небески посред воде и нека раздваја између воде и воде. И би тако. И створи Бог свод небески, и раздвоји Бог између воде која беше испод свода, и између воде која беше изнад свода. И назва Бог свод небо. И виде Бог да је добро. И би вече и би јутро, дан други.

И рече Бог: Нека се сабере вода што је под небом у

сабрање једно, и нека се појави копно. И би тако. И сабра се вода под небом и сабрања своја, и јави се копно. И копно назва Бог земљом, и сабрања водена назва морима. И виде Бог да је добро. И рече Бог: Нека произрасте земља биље травно, што носи семе по роду и по подобију, и дрво плодовито које рађа род, којега је семе његово у њему по роду и по подобију на земљи. И би тако. И произведе земља биље травно, које носи семе по роду и по подобију, и дрво плодовито које рађа род, којему је семе његово у њему, по роду на земљи. И виде Бог да је добро. И би вече и би јутро, дан трећи.

Прокимен псалам 4. глас 5.
Господ ће ме услишити, када завапим к њему.
Стих: Када призовем, услиша ме Бог правде моје.

Читање из књиге Приче Соломонове (Гл. 1, 1-20)

Приче Соломона, сина Давидовог, који цароваше у Израиљу. Да познате мудрост и васпитну науку, и разумете речи разборитости. Да примите сплетове речи, и схватите правду истиниту, и суд управљате; да дадне безазленима вештину, а детету младом осећање и мисао. Јер када мудри ово чује, постаје мудрији, а разборит стиче владање собом. И разумеће причу, и реч нејасну, и изреке мудрих и загонетке.

Почетак је мудрости страх Господњи, и добра разумност свима који га творе и имају. А побожност према Богу почетак је осећања, а мудрост и васпитну науку безбожници презиру.

Слушај, сине, васпитну науку оца свога и не одбаци завете мајке твоје. Јер ће венац благодати врлина примити на главу

твоју, и огрлицу златну око врата твога. Сине, нека те не преваре људи безбожни, нити да то зажелиш. Ако те замоле, говорећи: Пођи са нама, узми удела у крви и убиству, а сакрићемо у земљу праведног човека неправедно убијеног. Прогутаћемо га као пакао живога, и избрисаћемо спомен његов са земље; посед његов многоцени узећемо, напунићемо куће наше пленом. Твоје наслеђе повери нама, и заједничку касу сви ћемо стећи, и једна ће каса бити свима нама.

Не иди путем са њима, уклони ногу твоју са стаза њихових; јер ноге њихове трче на зло, и брзи су да пролију крв. Јер се не разапињу залуду мреже птицама. Зато што они који имају удела у убиству гомилају себи зла, и пропаст људи безаконих је зла. Такви су путеви свих оних који чине безакоња, јер безбожношћу душу своју одузимају. Мудрост се на раскршћима похваљује, а на трговима има слободу.

Удостоји Господе.. **и три поклона**
Јереј: Допунимо вечерњу молитву нашу..

После возгласа оба хора заједно
На стиховње стихире самогласне дневне, глас 3.

Да постимо браћо постом правим, да добро угодимо Господу, а прави пост је удаљење од зала, уздржање језика, гнева одбацивање, телесних жеља одсецање, оговарање и лажи и гажење заклетве избегавање. Без свега овога пост је прави и благоугодан.

Стих: Ка теби уздигох очи моје, Који живиш на небу. Гле као што очи слугу гледају у руке господара својих, као што очи слушкиња гледају у руке господарица својих, тако су очи наше уверене ка Господу Богу нашем докле се не смилује на нас.

И понављамо горњу стихиру

Стих: Помилуј нас, Господе, помилуј нас, јер се веома испунисмо понижења. Нарочито се испуни душа наша поруге од уживача и понижења од гордељиваца.
Мученичан: Велика је Христе сила твојих мученика, јер мада у гробу леже, демоне одгоне, и ђавољу власт побеђују, јер се Тројичном вером побожно подвизаваху.
Слава и сада, богородичан:

Богородице, заступнице свих који те моле, ти нам дајеш смелост и тобом се хвалимо, и у тебе је сво уздање наше, моли Кога си родила за непотребне слуге твоје.

Затим канонарх чини поклон према присутнима и они ка њему, а исто и обе певнице.
Сада отпушташ..**Трисвето, 3 поклона,** Оче наш.. **свештеник:** Јер је твоје царство..
после Амин:
Богородице Дјево радуј се.. **1 метанија;**
Слава: Крститељу Христов.. **1 метанија;**
И сада: Молите за нас..**1 метанија,**
затим: Под твоју милост прибегавамо.. **без метанија;** Господе помилуј **40х умилним гласом; Слава и сада:** Часнију од херувима.. Именом Господњим благослови оче. **Свештеник:** Благословен је Христос Бог наш.. Небески Царе.. **и говоримо тихо молитву преподобног Јефрема:** Господе Владару живота мога.. **и чинимо 3 метаније и 12 малих поклона па опет напред писану молитву Јефрема целу, и 1 метанија; Трисвето,** Господе помилуј **12х и молитва:** Свесвета Тројице Јединосушна државо.. **Затим:** Нека је име Господње благословено од сада и до века. **3х и 3 поклона.**

Слава и сада: псалам 33. Благосиљаћу Господа у свако време.. **после тога певамо:** Достојно је.. **и поклон.**
Затим други хор Слава и сада: Господе помилуј **3х** Благослови. **И уобичајени отпуст.**

Тамо где се поставља трпеза говоримо и псалам 144. Узносићу те Боже мој.. **и даје се отпуст. Излазећи у припрату певамо по обичају стихиру храма светога и говори свештеник уобичајене молитве и помиње уснуле. Даје се коначни отпуст.**

Овај поредак бива преко седмице кроз целу свету Четрдесетницу, ако се не служи прећеосвећена литургија, јер смо примили да се прећеосвећена литургија не служи све до среде прве седмице, јер постимо. По предању, цело братство, односно који могу, нека остану у посту тј. сасвим у нејеђењу до петка. Устав Свете Горе у први дан поста не дозвољава да се једе.

У уторак, среду и четвртак дозвољено је јести по мало хлеба и пити воде а друго ништа, сем соли која треба са хлебом.

ВИДИ
Треба знати да у Лаври преподобног оца нашег Саве Освећеног не служимо повечерја у храму него свако у својој келији, како примисмо.

У општежићима Палестине певају овако:

26. Велико повечерје

У 9 сати
долази палитељ кандила и чини поклон настојатељу и одлази и удара у клепало 12х. Ми се окупљамо у храм и свако чини поклон и мало поседимо, сачекавши док се сви или већина окупи.
Свештеник устаје са свога места и чини уобичајени поклон игуману и говори возглас.
Ми почињемо са: Слава теби Боже наш слава теби. Царе небески.. Трисвето.. Оче наш.. **и 3 поклона. Исто и на** Ходите и поклонимо се.. **чинимо 3 поклона. Одмах говоримо псалам 69.** Боже на помоћ мени пази...
Почињемо Велики канон, делећи га на четири дела за четири дана (са ирмосима), тако да се Канон заврши у четвртак увече.
Дело светог оца нашег Андреја Критског, Јерусалимског.
Глас 6.

Песма 1.

Ирмос:Помоћник и покровитељ беше мени на спасење, овај Бог мој и славићу га, Бог оца мога и величаћу га, јер се славно прослави.

Припев: Помилуј ме, Боже, помилуј ме.

(овај припев пева се испред сваког тропара пред којим нема другог припева и метанише се)

Откуда ћу почети са оплакивањем дела мога грешног живота? Шта ли ћу узети као почетак садашњем ридању, Христе? Но ти као милостив даруј ми опроштај грехова.

Похитај, жалосна душо, заједно са телом својим, исповеди се Творцу свих, окани се досадашњег безумља и принеси Богу сузе покајања.

Угледањем на преступ прво-створеног Адама, сагледах себе одбаченог од Бога и вечнога царства и блаженства због мојих грехова.

Тешко мени, несрећна душо, што си се угледала на Еву? Видела си зло и тешко се изранавила, дотакла се дрвета и без страха окусила забрањено јело.

Место телесне Еве, беше ми у мислима Ева, у телу страсна жеља беше ми слатка, али увек пијући горки напитак.

Из Едема Адам беше праведно изганан, јер не одржа твоју једину заповест, Спаситељу. И ја страдам што увек одбацујем спасоносне речи.

Слава, Тројичан: Превечна Тројице, којој се као једној клањамо, скини са мене тешко бреме грехова и као милостива дај ми сузе смирења.

И сада, Богородичан: Богородице, надо и заштитнице оних који ти певају, скини са мене тешко бреме грехова и као чиста Владичица прими мене који се кајем.

Песма 2.

Ирмос: Чуј ме небо, ја вапијем и певам Христу, који је тело од Дјеве примио.

Помилуј ме, Боже, помилуј ме.

Чуј ме небо, ја вапијем; почуј земљо мене покајника који певам Богу.

Погледај ме Боже, Спаситељу мој, твојим милостивим оком и прими моју топлу исповест.

Сагреших више од свих људи, теби сагреших, али као Бог смилуј се, Спаситељу, на твоје створење.

Примио сам духовну ругобу мојих страсти, лакомим жељама уништих лепоту душе.

Милосрдни Господе, бура зла ме окружује, зато и мени као Петру пружи руку.

Упрљах хаљину мога тела и укаљах, Спаситељу, своју слику и прилику.

Замрачих душевну лепоту жељама и сластима, и сав ум у прах претворих.

Подерах сада моју одећу коју окаљах, а коју ми изатка Животодавац у почетку, и због тога лежим наг.

Обукох се у подерану одећу коју ми изатка змија својим саветом, и ево, стидим се.

И ја проливам сузе као она грешница; а ти ме очисти Спаситељу, твојим милосрђем.

Погледах на лепоту дрвета и умом се преварих, зато лежим наг и стид ме је.

На леђима мојим делаху сви зачетници страсти, преносећи на мене њихова безакоња.

Слава, Тројичан: Тебе једнога у три лица, Бога свих, певам Оца и Сина и Светога Духа.

И сада, богородичан: Пресвета Богородице Дјево, једина свеславна, приљежно моли да се спасемо.

Песма 3.

Ирмос: На чврстом камену заповести твојих, утврди Христе разум мој.

Помилуј ме, Боже, помилуј ме.

Некада се изли од Господа огањ и спали содомску земљу.

На гори се спасавај, душо, као што Лот побеже у Сигор.

Бежи од пожара, душо, бежи од Содомске ватре, бежи од погубног пакленог пламена.

Сагреших теби, сагреших више од свих, но немој ме презрети, Спаситељу.

Ти си добри пастир, зато потражи мене јагњета, и немој ме залуталог презрети.

Ти си, слатки Исусе, творац мој, и тобом ћу се оправдати.

Исповедам ти се, Спаситељу, сагреших ти, сагреших, а ти као милостив разреши ми и опрости.

Слава, Тројичан: О Боже, Тројице јединице, спаси нас од преваре, искушења и напасти.

И сада, богородичан: Радуј се утробо која си примила Бога у себе, радуј се престоле Господњи, радуј се Мати нашег живота.

Песма 4.

Ирмос: Чуо је пророк о твоме доласку Господе и уплашио се, јер ћеш се од Дјеве родити и људима јавити, па говораше: чух глас твој и побојах се, слава сили твојој Господе.

Помилуј ме, Боже, помилуј ме.

Немој презрети дела твоја, праведни Господе, нити оставити створење твоје, иако ја једини сагреших као човек више од сваког човека; ал ти си човекољубац, и као Господ свих имаш власт грехе опраштати.

Приближава се, душо крај, приближава се, а ти не мариш нити се припремаш. Време се скраћује, устани, судија је близу пред вратима, време живота тече као сан и као цвет, па зашто се узалуд узнемиравамо.

Прени се, о душо моја, размишљај о делима твојим која си учинила, и износи ова пред лице твоје и пусти капљу суза твојих, па реци са смелошћу Христу твоја дела и помисли и покај се.

Не беше у животу тренутака без греха, нема ни дела ни злобе које ја, Спаситељу, не учиних и не сагреших срцем и речима, жељом, и нерадом, и мислима и делима, као нико никада.

Због дела ја јадан бих осуђен и укорен од своје савести, од које у свету ништа није сакривено. Судијо, Избавитељу мој, који све знаш, поштеди и избави и спаси слугу твог.

Лествица коју некада виде велики међу патријарсима, путоказ је делотворног успона и разумног узношења; ако хоћеш, душо моја, да делима и разумом и просуђивањем поживиш, освести се.

Жегу дневну претрпе патријарх и оскудицу, а ноћу студ поднесе, чинећи сваког дана напоре: чувајући стадо, трудио се и радио само да две жене заслужи.

Као две жене мисли се на богатство и разум: код Лије богатство много деце, код Рахиље разум много труда. Дакле осим дела неће те, душо, спасти ни богатство ни пријатељство.

Слава, Тројичан: Тебе, једног тројичног Бога, нераздељног природом, несливеног лицима, славим као једног цара на престолу и узносим ти велику песму, троструко на небесима певану.

И сада, богородичан: И рађаш и девујеш и у оба случаја природом девствена остајеш. Онај који се из тебе родио обнавља закон природе, јер утроба рађа и девствена. Бог где хоће побеђује поредак природе, јер чини све што хоће.

Песма 5.

Ирмос: Рано после ноћи молим те Човекољубче: просветли ме и упути на заповести твоје, и научи ме Спаситељу да чиним вољу твоју.

Помилуј ме, Боже, помилуј ме.

Непрестано проводим свој живот у ноћи греха, јер је у мени тама и дубока магла; Спаситељу, учини ме сином дана.

Угледањем на Рувима, ја јадан учиних безакони и законо-преступни савет против Бога вишњега, оскрнавих постељу моју, као онај очеву.

Исповедам се теби, Христе царе: сагреших, сагреших као раније браћа Јосифова, која су продала плод чистоте и невиности.

Од сродника је праведна душа свезана и продана у ропство, у лику Господњем; а ти, душо моја, сва си се продала својим злим делима.

Угледај се на праведног и умног Јосифа, јадна и неискусна душо, и немој се окаљати неразумним жељама, чинећи безакоња.

Ако и у јами поживе некада Јосиф, али то беше слика погребна и васкрсење твога, Владико Господе, а шта ћу ја тако нешто теби принети.

Слава, Тројичан: Славимо Тебе, Тројице, једнога Бога: свет си, свет си, свет си Оче, Сине и Душе, јединице по суштини, којој се свагда клањамо.

И сада, богородичан: У теби, вечна Мати Дјево, обуче се у моју природу Бог, који је створио векове и у себи сјединио човечанску природу.

Песма 6.

Ирмос: Од свег срца из дубине ада, вапим милосрдном Богу, и чуо ме је и извео из пропасти живот мој.

Помилуј ме, Боже, помилуј ме.

Са дубоким уздахом искрено ти приносим, Спаситељу, сузе мојих очију и из срца вапијем: Боже, сагреших ти, очисти ме.

Удаљена си душо моја од Господа твога као Датан и Авирон; но освести се и завапи из преисподњег ада, да те погубна земља не покрије.

Обесна си душо моја као јуница, и тако постала слична Јефрему, зато као срна сачувај од замке живот, па оснажи разум молитвом и опрезношћу.

Нека нас, душо, Мојсијева рука увери како Бог може губаво тело убелити и очистити, зато не очајавај над самом собом, ако си и губава.

Слава, Тројичан: Истинита сам неразделна Тројица, раздељена лицима и јединица сам природом сједињења, говори Отац и Син и Дух Божански.

И сада, богородичан: Твоја утроба роди нам Бога сличног нама; Њега као Творца свих моли Богородице да се твојим молитвама оправдамо.

Кондак, глас 6.

Душо моја, душо моја, устани, што спаваш? Крај се приближава и ти ћеш се уплашити; Прени се дакле, да те поштеди Христос Бог, који је свуда и све испуњава.

Песма 7.

Ирмос: Сагрешисмо, безаконовасмо, и пред тобом неправду чинисмо; Нити сачувасмо нити учинисмо, како си нам заповедио, ипак нас никад не напуштај Боже отаца наших.

Помилуј ме, Боже, помилуј ме.

Сагреших, чиних безакоње и одбацих твоје заповести, јер се у гресима родих и ударцима зададох ране себи, но као милостив помилуј ме, Боже отаца наших.

Теби, Судији моме, исповедих тајне срца мога; погледај на моју смерност, погледај на муку моју, притеци ми сада у помоћ на суду моме, и као милостив помилуј ме, Боже отаца наших.

Када Саул некада изгуби магарца очевог, изненада прими вест о царству. Зато пази, душо, и не заборављај себе и не пожели животињске страсти место царства Христовог.

Давид богоотац сагреши двоструко, јер стрелом прељубе беше устрељен и копљем заробљен, што беше казна за убиство; па и ти, душо моја сама болујеш од најтежих дела самовоље и жеља.

Давид некада, пак, здружи безакоње безакоњу, а убиству прељубу додаде, али учини и двоструко покајање. А ти, сама душо, колико си учинила тешка зла дела, ниси се покајала пред Богом.

Написавши на икони песму којом изобличује своја дела

која је учинио, Давид се преобрази и закликта: помилуј ме и сам ме очисти, јер теби, једном Богу више од свих сагреших.
Слава, Тројичан: Истинита нераздељна Тројице, једносушна и једно Биће, светлости и светлост и свети, три у једном светом опева се Бог Тројица; но, душо, опевај, прослави Бога који је живот свих.
И сада, богородичан: Певамо ти, славимо те, клањамо ти се Богомати, јер си родила једнога од неразделиве Тројице: Христа Бога, и нама на земљи отворила си небеса.

Песма 8.

Ирмос: Од Бога којег славе војске небеске, дрхте и херувими и серафими; Њему све што дише и сва твар нека пои, благосиља га и велича у све векове.

Помилуј ме, Боже, помилуј ме.

Помилуј, Спаситељу, мене који сам згрешио, покрени ум мој на покајање, прими мене који се кајем и смилуј се на мене који вапијем: згреших ти, спаси ме; учиних безакоње, помилуј ме.

Колима врлина пророк Илија се узнео на небо и летео високо изнад земље. Зато и ти, душо моја, помишљај на улазак на небо.

Јелисеј је давно примио Илијин плашт, а са тиме и двоструку Божију благодат, а ти душо моја, због свога неуздржања, ниси уопште стекла благодат.

Јорданов ток са обе стране заустави Јелисеј Илијиним плаштом; а ти, о душо моја, због неуздржања ниси окусила од ове благодати.

Жена Сиро-феничанка добре нарави и срца угости негда праведника; а ти, о душо, ниси увела у дом ни старца, ни путника, зато ћеш бити избачена из небеског двора, и ридаћеш.

Подржавала си увек нечисти разум Гијезија, чије се сребролубље показа у старости; зато бежи, јадна душо, од пакленог огња, одступајући од својих зала.

Слава, Тројичан: Беспочетни Оче, са њим беспочетни Сине, благи и истинити утешитељу Душе, родитељу Речи Божије, Речи беспочетног Оца, живи и творачки Душе, јединице Тројице, помилуј ме.

И сада, богородичан: Као од пурпурне свиле изатка се тело у утроби Твојој, Пречиста, духовна риза Емануилова; зато тебе, истиниту Богородицу, славимо.

Песма 9.

Ирмос: Од бесеменог зачећа рођење је неизрециво, а Матере Дјеве је нетрулежан Плод; Божије рођење обнавља природе, зато сви нараштаји богоневесну Матер величајмо.

Помилуј ме, Боже, помилуј ме.

Ум се изранави, тело се разболе, дух онемоћа, говор изнеможе, живот се умртви, крај је на вратима; шта ћеш учинити, моја јадна душо, кад дође судија да испитује твоја јадна дела?

Показах ти душо Мојсијево стварање света и од њега све Заветно Писмо, јављајући ти шта је праведно. Али ти си душо, подражавала лоше а не добро, зато си Богу згрешила.

Закон изнеможе, Еванђеље се занемари, а цело Свето Писмо беше ти сувишно; пророци онемоћаше и свака праведна реч; ране твоје, душо, умножише се, јер немаш лекара да те излечи.

Упућујем те душо на вест Новога Писма, које ће те

повести смерности; дакле праведне подражавај а од грешника се склањај и умилостиви Христа молитвом, постом, чистотом и побожношћу.

Христос је постао човек и призвао на покајање разбојнике и грешнике; душо, покај се и отвориће ти се двери царства Божијег, које покајани фарисеји и цариници и прељубници преотимају.

Показујући пример свога снисхођења, Христос постаде човеком, и телом ми се придружи, и сва вољу људске природе испуни, осим греха, за углед душо теби.

Христос спасе мудраце, дозва пастире, многу децу показа мученицима, старце и старе удовице прослави, на које се ниси угледала, душо, ни делима ни животом, зато тешко теби кад ти се буде судило.

Постивши четрдесет дана у пустињи, Господ на крају огладне, показујући у себи што је човечанско. Душо, немој се олењити, него ако ти приступи демон противник, ти га молитвом и постом од ногу твојих одбаци.

Слава, Тројичан: Оца прослављајмо, Сина величајмо, Божанском Духу истине се клањајмо, Тројици нераздељној, јединици по природи, као Светлости и светлостима и Животу и животима, Животворцу и Просветитељу свих крајева света.

И сада, богородичан: Пречиста Богомати, сачувај ово место као твој град, да са он тобом верно царује, тобом се утврђује и тобом свако искушење савлађује, и покори противнике.

Преподобни оче Андреја моли Бога за нас.

Часни и најблаженији оче Андреја, пастире Крита, немој престати да се молиш за оне који те славе, да би смо се ми, који искрено славимо твој спомен, избавили гнева, патњи, пропасти и безбројних греха.

Ирмос: Од бесеменог зачећа рођење је неизрециво, а Матере Дјеве је нетрулежан плод; Божије рођење обнавља природе, зато сви нараштаји богоневесну Матер величајмо.

После завршетка Канона говоримо псалам 4. Када те призивах.. („Внегда призвати ми..“) **такође и остале псламе са повечерја.**
На Алилуја **поклони 3х и одмах почињемо друга три псалма:** Теби Господе уздигох душу моју.. („К тебје Господи воздвигох душу моју..“) **и остала 2 псалма говорећи на крају њиховом** Алилуја **и чинимо 3 поклона.**
Затим хор почиње примивши од вечерње почетак: С нама је Бог..(„С нами Бог..) **и певамо све стихове гласно и сваки хор са слаткопјенијем а одговара му други хор. Овако исто и:** Бестелесна природа херувима..
(„Бесплотноје естество..“) **Вероваље (потише), затим почетни хор поји:** Пресвета Владичице Богородице.. **а друга страна чини метанију и уставши други хор одговара док први хор чини метанију.**
Тако чинимо и на све остале молитвене стихове.
Када кажемо: Боже очисти нас грешне.. **певамо оба хора заједно и 3 метаније.**
Затим Трисвето без поклона, па следећи тропари на глас 2. које певамо гласно и са слаткопенијем: Просвети очи моје Христе Боже.. **Слава:** Заступник душе моје буди.. **И сада:** Пошто немамо смелости..
А други тропари се певају на глас 8. само у уторак и у четвртак на повечерју. То су ови: Невидивих непријатеља..

Стих: Погледај на ме и услиши ме Господе Боже мој. Како

је страшан суд твој Господе.. **Слава:** Сузе ми дај Боже.. **И сада:** Твоју непостидну наду Богородице.. Господе помилуј **40х**

Стих говори свештеник и молитву: Господе, Господе који си нас избавио..

Затим: Ходите поклонимо се.. **3х и говоримо 50. и 101. псалам:** Господе услиши молитву моју.. **и:** Господе Вседржитељу, Боже отаца наших.. **Трисвето и 3 поклона;**

Свештеник: Јер је твоје царство..

и после „Амин“ **певају се (побрже) ови тропари на глас 6.**

Помилуј нас Господи.. **Слава:** Господе помилуј нас.. **И сада:** Милосрђа двери..Господе помилуј **40х Слава и сада:** Чесњејша.. Именом Господњим благослови оче.. **Свештеник:** Молитвама светих отаца наших..

и молитва: Владико Боже оче вседржитељу..

Ходите поклонимо се.. **3х и 3 поклона:** Боже на помоћ моју пази.. **и:** Господе услиши молитву моју..

и мало славословље: Слава на висини Богу.. Удостоји Господе..

затим Трисвето, Пресвета Тројице помилуј нас.. Оче наш..

и свештеник: Јер је твоје царство..

Затим певамо громко и косно

на глас 6. Господе сила са нами буди.. **и одговара исто други хор.**

Почетни хор Стих: Хвалите Бога у светима његовим.. **и опет Тропар:** Господе сила..

Даље исти тропар на сваки стих. После завршетка појања стихова певају оба хора заједно први стих и тропар: Господе сила..

Затим почиње први хор

Слава: Господе када не бисмо..

И сада: Многа су мноштва мојих..
Пресвета Богородице..
Све уздање моје..
Господе помилуј **40х**
и молива: Иже на всјакоје времја.. Господе помилуј **3х**
Слава и сада: Чесшејша.. Именом Господњим благослови оче. **Свештеник:** Боже смилуј се на нас..
иза тога чинимо 16 поклона по обичају са молитвом светог Јефрема и то полако да могу сви истовремено. Затим почиње настојатељ Трисвето са 3 поклона..
После Оче наш.. Господе помилуј **12х**
и говоримо молитву: Нескверна беспрекорна..
и: И дај Владико нама..

ТРЕБА ЗНАТИ
Сви устави и обичаји наређују
да после „И дај Владико нама..“ **сви треба да паднемо на земљу док свештеник говори гласно молитву као на великој вечерњи:** Владико многомилостиви Господе Исусе Христе Боже наш..
настојатељ чини поклон на земљу и говори братији: Благословите оци свети и простите ми грешном све што сагреших речју делом помислима и свим мојим осећајима. **А ми одговарамо:** Бог да ти прости оче свети.
И почињу присутни од леве стране по један чинити исто то и молити и примати опрошатј, докле сви заврше то.
Тада свешеник почиње да говори јекенију: Помолимо се за мир свега света.. **(јекенија са полуноћнице) и остале као што је од старине установљено.**
После овога по обичају настојатељ стих и њему се сви поклоне па затим одлазимо у своје келије.

Овако се чини кроз целу Четрдесетницу на повечерјима.

НЕКА СЕ ЗНА
Када настојатељ говори стих: „Благослови“ **ми одговарамо добивши опроштај.**
Еклисиарх треба да пази, али и сви други, да када се на повечерју даје отпуст, да то буде у предвечерје, то јест пре сумрака.

Усрдно испитавши ово што је напред написано за први дан светог поста, стављамо пред вашу љубав како количину певања тако и у њему, од светих отаца, одређен број поклона, што није лепо занемарити, пре свега због Великог Законодавца.

Број данонoћних у цркви поклона је 300 и још на полуноћници, примили смо из Палестине, а у својим келијама свако да пева цео Псалтир и који могу да чине то данонoћно 3х у току седмице а неки 2х у току седмице.

Поклоне да чини настојатељ свакоме, по својој моћи.

27. Уторак 1. седмице

На јутрењи

После 2. катизме, сједални глас 2.

Подобан: Преблагословенна..

Преблагословена је благодат Часног Поста, њиме се и Мојсеј прославио јер је закон писан на таблицама примио. Њиме су младићи били јачи од огња. Постом угасимо пламене жеље тела и Христу Спасу завапимо: подари нам свима кајање и избави од Геене.

Слава: глас исти.

Подобан: Милосердија сушчи..

Дошло је време кајања, зато душо моја покажи плодове уздржања, угледај се на раније покајане, и Христу завапи: сагреших а ти ме спаси, као што си Владико спасао цариника, само због уздаха од срца, јер си благ и многомилостив.

И сада, богородичан:

Богородице, усрдна заступнице хришћана, моли увек сина твога, да нас избави од сваког злог дела и искушења противниковог, и да нам ради молитава твојих, по његовој доброти и милости, дарује опроштај за све што згрешисмо, Мати и Дјево.

После 3. катизме сједален глас 5.

Господе вапимо ти другог дана спасоносног уздржања: покај срца нама твојим слугама; прими молитве које ти са страхом узносимо, да добро прођемо поприште поста, и дај нам очишћење, и твоју велику милост.

Слава, то исто.

И сада, богородичан.

Подобан: Собезначалноје Слово..

Ти си цвет Божанства, ти си корен који цвета, ковчег и свећник, и посуда златна; Ти си света трпеза која има Хлеб живота, зато са светим Претечом умоли Сина твога, да помилује и спасе све који те као Богородицу исповедају.

Канон из Минеја
па из Триода
Глас 2.
Прочита се цела друга песма Мојсеовице из Псалтира.

Песма 2.

Ирмос: Видите, видите јако аз јесам..

Видите, видите, ја сам тај који је у мору спасао, и у пустињи народ Израиљев наситио, а воду из камена људима излио, да подигнем давно у трулеж палог, и узнесем га до мене, по неизрецивој милости.

Отрезни се, пробуди, уздахни и заплачи, па уз пост сав терет греха душо одбаци, искреним покајањем се од огња избави, и плачем покидај жалосну одећу страсти, да примиш од Бога одећу обожења.

Постом дођимо сви на гору добрих дела, а оставимо прохтеве тела које вуку на доле, и уђимо у сенку светих виђења, да угледамо Христову љубав и лепоту, и светим узлажењем будемо обожени.

Тешко мени шта ли ће ме снаћи? Несавесно грех чиним и Господара се не бојим! Зато пре суда сам осуђен. А ти добри и праведни Судијо, обрати ме и спаси, мада сам те огорчио више од свих људи.

Богородичан: Неорана њиво, изникла си Хранитеља свима, који отвара своју руку и добротом храни свако створење божанском силом својом. Зато утврди Хлебом живота наша срца раслабљена од преједања великим гресима.

Ини канон
Глас 5.

Песма 2.

Ирмос: Видите, видите..

Дођите и затворимо се у собицу своје душе, да Господу узнесемо молитве и завапимо: Оче наш, који си на небесима, опрости и презри нам дугове наше, јер си једини милостив.

Смирење душа наших у посту покажимо, и не жалимо за данима које остависмо, јер нам блиста кроз веру нашу поправљање.

Слава, Тројичан: Беспочетна, несаздана триипостасна Јединице, Господаре и Царе векова, тебе Оца, Сина и Светога Духа слави мноштво ангела и сва природа човечанска.

И сада, богородичан: Певамо теби највећој по врлинама и слави рода нашега, јер смо тобом обожени Дјево, а ти си нам родила Спаса и Бога Христа, који нас ослобађа од проклетства.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Ко је огањ угасио? Ко је чељусти зверима затворио? Пост је и младиће у пећи и пророка Данила од лавових зуба избавио, зато и ми пост пригрлимо братијо.

Ирмос: Видите видите..

Видите, видите да сам ја Бог, својом вољом у тело одевен, да спасем Адама, превареног и у преступ палог наговором змије.

Песма 8.

Ирмос: В купиње Мојсеју..

Одбаци душо сан велике лењости, и усрдно бдиј за Божије заповести; Већ је близу Женик са свећама, похитајмо да га сусретнемо.

Много сам рањен мачем сласти, а ти ме исцели Речи Божија леком милости и доброте твоје, да те благодарно славим у векове.

Уздржавај се душо од штетних жеља, од зависти и мржње и сваке злобе, а храни се јелом које нам небеску, непролазну храну обезбеђује.

Богородичан: Богородитељко Пречиста, уклони и исцели нечистоту моју и прохтеве и душе и тела, јер си једина помоћница покајаним грешницима и бедем против разоритеља.

Ини.

Ирмос: Творца твари..

Управимо сви душе своје на уздржање, и принесимо угодне молитве Господу на небесима.

Примимо духа покајања, и заплачимо за избављење душа, опевајмо Христа у векове.

Благосиљајмо Оца, Сина и Светога Духа, Господа.

Тројичан: Тројице јединосушна и Јединице насаздана, и Боже свих, тебе величам у све векове.
И сада, богородичан: Помоли се Пречиста за све који ти певају, да се избаве од свих искушења и невоља.
Слава теби Боже наш, слава теби.

Храну богаташеву презримо и дођите да са Лазарем постимо, да и нас огреје Аврамово недро.

Хвалимо, благосиљајмо, и клањајмо се Господу, певајући и величајући га у све векове.
Ирмос: Творца твари..

Творца свега којег се боје и ангели, опевајте народи и величајте у све векове.

Песма 9.

Ирмос: От земнородних кто слиша..

Ко је од свих на свету тако пао и икада толико Бога прогневио? Ко је вођен злобом ишао и станиште греха постао, као јадни ја? Ипак Боже, љубитељу милости, ти ме помилуј.

Ангелске силе које Бога гледате, умолите милостивог Бога, да спасе моју душу у мору животних сласти, и потапану од буре страсти, и навалом противних духова ојађену.

Ајде душо на лаким крилима врлине поста, устани од сна злоба које у понор вуку, и наслади се светлим виђењима, храном која се даје врлинскима и постани боголика вером.
Богородичан: Ко је чуо громогласне похвале теби Пречистој и изнад разума родитељки хваљенога Владике и Господа, којег хвале војске ангела? Њега пак моли за грешни народ, Дјево неискусобрачна.

Ини.

Ирмос: Исаије ликуј..

Сад је право време и дан спасења, да принесемо Богу дарове врлина. Зато браћо и сестре одбацимо дела таме, и узмимо оружије светлости, као што Павле узвикује.

Ходите да као и Господ постом убијемо демона, постом и ми да поломимо његове стрела и замке. Одлази од мене сатано, нека свако каже, када буде хтео да нас куша.

Слава, Тројичан: Певам о теби једне суштине, беспочетна Тројице Пречиста, животворна и несечена Јединице: Оче без рођења, и рођени Сине и Речи, и Душе Свети; спаси нас који ти појимо.

И сада, богородичан: Надразумно је рађање из тебе Богомати, јер је зачеће у теби без мужа, и рађање из тебе девствено, јер се Бог родио; Њега величамо а тебе Дјево блаженом зовемо.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Удружимо уз пост и молитву ка небу, да и ми чистим срцем угледамо Бога, и у срце примимо таблице заповести као Мојсеј, обасјани славом лица и љубави Христове.

Ирмос: Исаије ликуј..

Исаијо ликуј јер Дјева има у себи, Сина Емануила, да роди Бога и Човека; Исток му је име; Њега величамо а Дјеву блаженом називамо.

Светилен Тројични са краја Триода.

На стиховњим самогласна дневна, глас 3.

Започнимо народе непорочни пост, који даје спасење душама, послужимо Господу са страхом, и уљем добрих дела главе своје намажимо, а водом чистоте лица своја умијмо, не много говорећи у молитвама, него како научисмо тако и певајмо: Оче наш који си на небесима, опрости нам грехе наше, јер си човекољубив.

Стих: Испунисмо се ујутру милости твоје Господе, и обрадовасмо се и развеселисмо; у све дане наше развеселисмо се, за дане у које си нас смирио, и године у којима видесмо зла. И погледај на слуге твоје и упути синове њихове.

Опет иста самогласна стихира.

Стих:И нека буде светлост Господа Бога нашега на нама, и дела руку наших исправи на нас, и дело руку наших исправи.

Мученичан: Претње царева и мучитеља презрели су Христови војници, и смело и храбро су Христа исповедили, као Бога и Цара нашега и Господа свих, и моле га за душе наше.

Слава и сада, богородичан:

Богородице, заступнице свих који те моле, ти нам дајеш смелост и тобом се хвалимо, и у тебе је сво уздање наше, моли Кога си родила за непотребне слуге твоје.

На 6. часу

Тропар пророчанства, глас 1.

Јер смо дошљаци на земљи, као сви оци наши; кратки живот наш без греха сачувај, Спасе наш, и помилуј нас, као човекољубив.

Слава и сада, исто

Прокимен, псалам 5. Глас 4.
Послушај глас молења мога, Царе мој и Боже мој.
Стих: Речи моје слушај, Господе, разуми вапај мој.

Читање из Пророчанства Исаије (Гл.1, 19-31 и Гл.2, 1-3)

Тако говори Господ: Ако хтеднете и послушате ме, јешћете добра земаљска. А ако не хтеднете, нити ме послушате, мач ће вас појести. Јер уста Господња изговорише ово. Како поста блудница град верни Сион, некада испуњен правога суда, у којем почиваше правда у њему, а сада су у њему убице. Сребро је ваше неваљано, гостионичари твоји мешају воду у вино. Старешине твоје су непокорни, удружени са лоповима, воле мито, траже награде, не суде право сирочадима и на суд удовица не пазе. Зато, овако говори Господ, Владика Саваот, Господар Израиљев: Тешко моћницима у Јерусалиму, јер неће престати гњев мој на противнике, и суд над непријатељима мојим учинићу. И навешћу руку моју на тебе, и распалићу те ради очишћења, а непокорне ћу погубити, и узећу све безаконике од тебе и све гордељивце понизићу. И васпоставићу судије твоје као раније, и саветнике твоје као од почетка; и после тога назваћеш се Град правде, Мати градова, верни Сион. Јер ће се са судом спасти робље његово, и са милостињом. И сатрће се безаконици и грешници заједно, и који су оставили Господа уништиће се. Јер ће се посрамити због идола својих које сами захтедоше, и постидеће се над киповима својим које пожелеше. Па ће бити као дрво коме је отпало лишће његово, и као врт који нема воде. И биће снага њихова као струк лана сатрвеног, и дела њихова као варнице ватре; и

биће спаљени безаконици и грешници заједно, и неће бити ко да угаси пожар њихов.

Реч која дође од Господа Исаији сину Амосову, за Јудеју и за Јерусалим. Биће у последње дане јављена гора Господња, и дом Господњи на врховима гора, и узвисиће се изнад планина, и доћи ће ка њему сви народи; и поћи ће народи многи и рећи ће: Ходите и узиђимо на гору Господњу и у дом Бога Јаковљевог, и објавиће нам пут Свој и ходићемо по њему.

Прокимен псалам 6. глас 4.

Господе, немој ме гневом твојим покарати.

Стих: Помилуј ме, Господе, јер сам немоћан.

28. Уторак 1. седмице поста

На вечерњи

На Господи воззвах.. **стихире глас 2.**

У давнини смо горким залогајем из раја изгнани, уздржањем од страсти похитајмо у њега поново, кличући Богу нашему: На крсту си руке раширио, оцатом си напојен и жуч окусио, патње од клинова поднео, да би све горке насладе из душа наших избио, због доброте твоје и молости спаси слуге твоје.

Залогајем са воћке давно смо из раја изгнани, а крстом твојим смо у њега усељени, зато га у молитви теби приносимо Многомилостиви, и са вером те сви молимо: изворе суза нам сада отвори, да у време уздржања оперемо сву нечистоту страсти и греха наших, да ти сви усрдно кличемо: Господе слава теби.

Ина стихира, глас 2.

Подобан: Содјејаних ми..

Даруј ми Речи Божија као давно Адаму рај, сладост уздржања, да окусим сваку твоју заповест Боже наш, ал'да се увек уздржим од забрањеног плода греха, да живоносно крсно страдање твоје сретнем радосно.

Затим из Минеја 3

Слава и сада, крстобогородичан у Минеју.

Прокимен псалам 7. глас 6.
Господе Боже мој, на тебе се поуздах, спаси ме.
Стих: Од свих који ме гоне, избави ме.

Читање из Књиге Постања (Гл.1, 14-23)

Рече Бог: Нека буду светила на своду небеском да осветљују земљу, и да раздвајају између дана и између ноћи, и нека буду знаци, за времена и дане и године; и нека буду за осветљење на своду небеском да светле по земљи. И би тако. И створи Бог два светила велика, светило велико за почетак дана и светило мање за почетак ноћи, и звезде. И постави их Бог на своду небеском да светле на земљи, и да владају даном и ноћи и раздвајају између светлости и између таме. И виде Бог да је добро. И би вече и би јутро, дан четврти. И рече Бог: Нека изведу воде гмизавце душе живе, и птице што лете по земљи испод свода небеског. И би тако. И створи Бог китове велике, и сваку душу живу гмизаваца, које изведоше воде по родовима њиховим, и сваку птицу пернату по роду. И виде Бог да је добро. И благослови их Бог говорећи: Растите и множите се, и испуните воде у морима; и птице нека се умноже на земљи. И би вече и би јутро, дан пети.

Прокимен псалам 8. глас 5.
Господе, Господе наш, како је дивно Име твоје по свој земљи.
Стих: Јер се уздиже величанство твоје превише небеса.

Читање из Прича Соломонових (Гл.1, 20-33)

Мудрост се на раскршћима похваљује, а на трговима има слободу. На крајевима зидова градских проповеда се, на

вратима моћника заседа, и на вратима градова са смелошћу говори. Колико се времена безазлени држе правде, неће се постидети; а неразумници, као желатељи дрскости, безбожни поставши, омрзоше осећај људски, и посташе виновници казни. Ево ћу вам изнети изреку даха мога, и научићу вас речи мојој. Пошто позивах и не послушасте, и продужавах речи и не пазисте, него савете моје ниподаштавате, и на васпитна карања моја не пазисте; зато ћу се и ја вашој пропасти насмејати, и обрадоваћу се када вам дође погибао, и када изненада дође на вас метеж, и пропаст ваша дође као бура, и кад вам дође жалост и опкољење града, или када вам долази погибао. Јер ће бити, кад ме призовете, нећу вас услишити; тражиће ме зли, и неће ме наћи. Јер омрзнуше мудрост, и реч Господњу не изабраше, нити хтедоше да пазе на савете моје, ругаше се мојим васпитним карањима. Зато ће јести плодове пута свога, и својим ће се безбоштвом наситити. Зато што децу тлачише, биће погубљени, и искушавање ће безбожнике уништити. А који слуша мене настаниће се у нади, и почиваће без страха од сваког зла.

Затим: Удостоји Господе..

На стиховње стихира самогласна дневна, глас 8.

Пост нам није само уздржање од јела, него удаљење сваке жеље телесне, да покоримо своје тело које нас мучи, и будемо достојни причешћа Јагњетом, за свет својевољно принетог Сина Божијег, да духовно празнујемо васкрсење из мртвих Спаситељево, зато узиђимо на висину врлина, у светлост и сладост добрих дела, веселећи Човекољубивог Бога.

Стих: Ка теби уздигох очи моје, Који живиш на небу. Гле као што очи слугу гледају у руке господара својих, као што очи слушкиња гледају у руке господарица својих, тако су очи наше уверене ка Господу Богу нашем докле се не смилује на нас.

И опет иста стихира.

Стих: Помилуј нас, Господе, помилуј нас, јер се веома испунисмо понижења. Нарочито се испуни душа наша поруге од уживача и понижења од гордељиваца.

Мученична: Мученици твоји Господе, све животно оставише, и за муке не марише, ради живота вечног, којег и наследише, па се са ангелима радују; Ради молитва мученика, даруј народу твом велику милост.

Слава и сада, крстобогородичан:

О, преславног ли чуда! О, које ли нове тајне! О, ужасног ли дела! Дјева говораше, када те је на крсту видела, разапетог међу двоје разбојника. Плакала је и говорила: Тешко мени Чедо најдраже, без патњи сам те чудом родила, а зашто те је јаросни и неблагодарни народ на крст приковао?

Даље се наставља вечерње како је напред описано.

28. Уторак 1. седмице поста

На великом повечерју

После читања псалма 69. Боже на помоћ мени пази... **певамо Велики Канон**
Глас 6.
Ирмос по два пута.

Песма 1.
Ирмос: Помоћник и покровитељ беше мени на спасење, овај Бог мој и славићу га, Бог оца мога и величаћу га, јер се славно прослави.

Припев: Помилуј ме, Боже, помилуј ме.

Кајиново убиство је прошло. А ја сам угађајући телу, својевољно постао убица савести, и ратовао сам против ње мојим делима.

Не удостојих се, Исусе, Авељове праведности, нити теби икада принесох пријатан дар нити дела богоугодна, нити чисту жртву, нити живот безгрешан.

О, јадна душо, као Кајин и ми заједно приносимо Творцу свих нечиста дела, грешну жртву и некористан живот, због чега смо и осуђени.

Блато си оживео, Саздатељу, и створио моје тело, кости, дисање и живот. Но, о, Створитељу, Избавитељу и Судијо мој, прими мене који се кајем.

Исповедам ти, Спаситељу, грехе које учиних и ране душе и тела мог, које као унутрашње убиствене помисли разбојнички навађују на мене.

Ако и сагреших Спаситељу, али знам да си човекољубив, да топло милујеш и милостиво сажаљеваш оне који плачу, и као отац притичеш у помоћи призиваш заблуделог.

Слава, тројичан: Превечна Тројице, којој се као једној клањамо, узми од мене тешко бреме греха и као милостива дај ми сузе кајања.

И сада, богородичан: Богородице, надо и заштито свих који ти певају, скини са мене тешко бреме греха и као чиста Владичица прими мене који се кајем.

Песма 2.

Ирмос: Чуј ме небо, ја вапијем и певам Христу, који је тело од Дјеве примио.

Помилуј ме, Боже, помилуј ме.

Грех ми саши кожне хаљине, лишивши ме прве, Богом изаткане одеће.

Огрнут сам одећом стида као смоквиним лишћем, због изобличења мојих самовољних страсти.

Обукох се у срамну и стидну крваву хаљину, провођењем страсног и лакомног живота.

Упадох у понор страсти и телесну трулеж, и отада до сада ђаво ми досађује.

Спаситељу, сујетном и лагодном животу додао сам неуздржање и натоварио на себе тешко бреме греха.

Украсих телесни лик разним нечистим жељама и осудих себе.

Бринући се постојано само о спољашњем украсу, презрех унутрашњи богом-дани храм.

Страстима сахраних лепоту прво-сазданог лика, али ти је потражи и нађи као драхму некада.

Сагреших и као грешница вапијем ти: очисти ме, Спаситељу, очисти ме, јер ти нико од Адамових потомака не сагреши као ја.

Очисти ме, спасе, очисти ме, као цариник вамијем ти, јер нико од Адамових потомака, теби не сагреши, као што ти ја сагреших.

Слава, тројичан: О теби Богу свих, Једном а у Три лица, певам: Оче и Сине и Свети Душе.

И сада, богородичан: Пречиста Богородице Дјево, једина свеслављена, моли усрдно да се спасемо.

Песма 3.

Ирмос: На чврстом камену заповести твојих, утврди Христе разум мој.

Помилуј ме, Боже, помилуј ме.

Стекох тебе, извор живота и уништитеља смрти, и из срца мог пре краја живота вапијем ти: сагреших, очисти ме и спаси ме.

Сагреших Господе, сагреших теби. Ипак ме очисти, мада нема међу људима грешника кога не превазиђох у гресима.

Угледах се, Спаситељу, на блудни живот оних у доба Ноја, који заслужише осуду потопом.

Угледала се јеси, душо на Хама оцеубицу, и ниси покрила срамоту ближњега, него се вратила гледајући заспалог.

Бежи, душо моја, од греха као Лот од пожара, избегни содомски и гоморски и сваки пламен неразумних жеља.

Помилуј ме, Господе, помилуј ме који теби вапијем, када дођеш са твојим ангелима, да даш свима према заслуженим делима.

Слава, тројичан: Истинита и нестворена Тројице, опевано вечно Биће, Тројично лицима, спаси нас који се са вером клањамо сили твојој.

И сада, богородичан: О, Богомати, ти си девствено у одређено време родила вечног Божијег Сина. О, дивног ли чуда: како си дојећи остала девствена?!

Песма 4.

Ирмос: Чуо је пророк о твоме доласку Господе и уплашио се, јер ћеш се од Дјеве родити и људима јавити, па говораше: чух глас твој и побојах се, слава сили твојој Господе.

Помилуј ме, Боже, помилуј ме.

Бди, о душо моја, и буди храбра као некад велики међу патријарсима, држи се паметно законитих дела и буди мудра, гледајући Бога. И тада ћеш достићи светлост у непролазном мраку и бићеш велики добитник.

Велики међу дванаест патријарха изводи децу. Он тајно учврсти, душо моја, теби лествицу молитвеног успона, поставивши премудро децу као темељ а степенице као уздизање.

Угледањем душо на омрзнутог Исава, продала си твоме кушачу првенство прве красоте, отпала си од очевог благослова, и два пута погрешила: делом и разумом, зато се сада покај.

Едом је Исав назван ради крајне похотне природе, јер неуздржањем увек је паљен и нечистим жељама. Едом наиме значи: душа распаљивана блудним гресима.

О, душо моја, чула си Јова на ђубришту како се оправдао, али његову храбру борбу ниси следила; ниси имала чвсто држање у свему што си знала и чиме си се саблазнила, него си се показала као неподношљива.

Који је био први на висини, сада је у гнојy на ђубришту; који је имао много деце, сада је без деце и одједном без дома. Палата му беше ђубриште и сав беше у ранама.

Слава, тројичан: Тебе, једног Тројичног Бога, нераздељеног природом, несливеног лицима, славимо као јединог Цара на престолу и узносимо ти велику песму, на небесима троструко певану.

И сада, богородичан: И рађаш и дјевујеш и у оба случаја природом остајеш девствена. Онај који се од тебе родио мења закон природе, а утроба рађа и остаје као да није родила. Бог где хоће побеђује природни поредак, јер чини све што хоће.

Песма 5.

Ирмос: Рано после ноћи молим те Човекољубче: просветли ме и упути на заповести твоје, и научи ме Спаситељу да чиним вољу твоју.

Помилуј ме, Боже, помилуј ме.

Чула си, душо, како су речни валови носили Мојсеја у ковчежићу, као у палати, када је бежао од извршења страшне одлуке фараонове.

Слушала си негда, јадна душо, како мајка, жртвујући своје неодрасло мушко дете, учини дело мудрости, јер је оно постало велики Мојсеј; па користи, душо, ову поуку.

Изранављена ума, јадна душо, ниси убила као велики Мојсеј Египћанина; зато реци на који начин да се покајањем уселиш у пустињу?

Велики Мојсеј се уселио у пустињу; похитај, дакле, и угледај се на његов живот, да и ти душо, видиш јављање Бога у купини.

Мојсејев жезл је ударио море у виду часног крста и отворио морску дубину, прихвати и ти душо крст, јер њиме можеш велике ствари чинити.

Арон принесе Богу безгрешни и истинит огањ, но Офније и Финес, као и ти душо, приношаху Богу ђавољи живот окаљан.

Слава, тројичан: Славим Тебе, Тројице, једнога Бога: свет си, свет си, свет си Оче, и Сине и Душе, јединице по суштини, којој се свагда клањамо.

И сада, богородичан: У теби се, увек Мати и Дево, обукао Бог у моју природу. Он је створио векове и у себи сјединио човечанску природу.

Песма 6.

Ирмос: Од свег срца из дубине ада, вапим милосрдном Богу, и чуо ме је и извео из пропасти живот мој.

Помилуј ме, Боже, помилуј ме.

Спаситељу, таласи мојих греха одједном ме покрише, као што се негда у Црвеном мору склопише и Египћане и војводе потопише.

Неразумни прохтев имала си, душо, као раније Израиљ, јер си од Бога храну користила за лакомо страсно преједанье.

Више си ценила, душо, изворе хананејских мисли него воду из камена, из кога се као чаша премудрости излива река богословља.

Душо моја више си волела свињско месо и казане египатске хране него ону небеску, као што је негда учинио неразумни народ осуђен у пустињи.

Ударивши Мојсеј, слуга твој, жезлом у камен, предсказао је твоја живоносна ребра Спаситељу, из којих сви захватамо, пиће живота.

Испитуј, душо, и пази као Исус Навин каква је обећана земља и усели се у њу испуњавајући закон.

Слава, тројичан: Истинита сам, неразделна Тројица, раздељена лицима и јединица сам природом сједињења, говоре Отац и Син и Дух Божански.

И сада, богородичан: Твоје тело роди нам Бога сличног нама; Њега као Творца свих моли Богородице, да се твојим молитвама оправдамо.

Кондак, глас 6.

Душо моја, душо моја, устани, што спаваш? Крај се приближава и ти ћеш се уплашити; Прени се дакле, да те поштеди Христос Бог, који је свуда и све испуњава.

Песма 7.

Ирмос: Сагрешисмо, безаконовасмо, и пред тобом неправду чинисмо; Нити сачувасмо нити учинисмо, како си нам заповедио, ипак нас никад не напуштај Боже отаца наших.

Помилуј ме, Боже, помилуј ме.

Ковчег завета је ношен на колима и кад их волови умало не преврнуше, човек звани Уза само га се дотакао и излио се на њега Божији гњев; зато избегавај, душо, такву слободу и часно поштуј што је Божије.

Слушала си за Авасалома како устаде против закона и сазнала си за његова нечиста дела којима обавести оца Давида; но и ти си душо моја подражавала његове нечисте страсти и погубне жеље.

Подчинила си, душо, твоје слободно достојанство своме телу и нашла другог Ахитофела ђавола и примила његов свет; но ово уклања сам Христос, да се ти на сваки начин спасеш.

Чудесни Соломон, премудрошћу и благодаћу испуњен, учини једном пред Богом зло дело: јер отступи од Бога. Душо ти си се њему твојим проклетим животом уподобила.

Љубитељ премудрости повучен својим жељама, упрљао се страстима, јер као љубитељ распусних жена би од Бога удаљен. О душо, тешко мени, ти си га свесно подражавала нечистим страстима и жељама.

Угледала се јеси душо, на Ровоама, који није послушао очев савет, и на злога слугу Јеровоама, ранијег отступника; но бежи душо од угледања на ове и завапи Богу: сагреших, помилуј ме.

Слава, тројичан: Истинита, нераздељна Тројице, једносушна и једно Биће.Светлости и светлост и света три, у Једном светом опева се Бог Тројица; но, душо, опевај, прослави Бога, који је живот свих.

И сада, богородичан: Певамо ти, славимо те, клањамо ти се Богомати, јер си родила Једног од неразделне Тројице: Христа Бога нашега, и нама на земљи отворила си небеса.

Песма 8.

Ирмос: Од Бога којег славе војске небеске, дрхте и херувими и серафими; Њему све што дише и сва твар нека поји, благосиља га и велича у све векове.

Помилуј ме, Боже, помилуј ме.

Ти си, душо, подражавала Озију, зато си навукла на себе двоструку губу, јер си измишљала и чинила незамислива

безакоња; окани се њих и похитај на кајање.

О, душо, слушала си Ненивићане како су се кајали пред Богом у покајничкој одећи и посути пепелом; а ти не само да њих ниси подражавала него си се гором од свих показала, јер си грешила пре закона и под законом.

Слушала си душо, како Јеремија у блатњавој јами за градом Сионом ридајући јецаше и сузе проливаше; Угледај се душо, на његов плачевни живот и спашћеш се.

Знајући унапред да ће се житељи Ниниве покајати, Јона у Тарсис отиде. Као пророк сазнао је за Божије милосрђе, зато се потрудио, иако се са њим не слагаше.

Чула си, о, душо, за Данила у јами, како затвори чељусти зверима. Сазнала си како су младићи са Азаријом вером угасили пламен пећи усијане.

Све ти предочих, душо, из Старога завета; да ти буде узор, па се угледај на богољубива дела праведника и избегавај надаље дела ђавоља.

Слава, тројичан: Беспочетни Оче, са њим беспочетни Сине, добри и истинити Утешитељу Душе, Родитељу Речи Божије, Речи беспочетног Оца, и живи и творачки Душе, јединице и Тројице, помилуј ме.

И сада, богородичан: Како је као од пурпура изаткано тело у утроби твојој, Пречиста? Духовна и скерлетна хаљина Емануилова, зато тебе, истиниту Богородицу славимо.

Песма 9.

Ирмос: Од бесеменог зачећа рођење је неизрециво, а Матере Дјеве је нетрулежан плод; Божије рођење обнавља природе, зато сви нараштаји богоневесну Матер величајмо.

Помилуј ме, Боже, помилуј ме.

Христос би кушан, ђаво га кушаше говорећи му да камење претвори у хлебове; Одведе га на гору, да за трен ока види сва царства света. Побој се, душо, да не будеш уловљена од сатане, отрезни се и стално Богу моли се.

Претеча као грлица која воли пустињу, глас онога који виче у пустињи, објавио је Христово Еванђеље проповедајући покајање, а Ирод чињаше безакоње са Иродијадом; зато пази, душо моја, да се не ухватиш у греховну мрежу, него заволи покајање.

У пустињи се усели благодатни Претеча, и сва Јудеја и Самарија чувши то, хитаху и исповедаху своје грехове, крштавајући се усрдно, а ти, душо, ниси се на њих угледала.

Частан брак и чисту постељу Христос негда благослови, и једући као Човек на свадби у Кани, претвори воду у вино, и тако учини прво чудо, да би се и ти, душо, изменила.

Раслабљеног је Христос учврстио тако да је своју постељу понео; умрлог младића, удовичиног сина је васкрсао и капетановог слугу исцелио, и Самарјанки се јавио; и у духу службу теби душо, јасно показао.

Крвоточиву Господ исцели дотицањем краја његове хаљине, губаве излечи, слепе обасја и хроме оздрави, а глуве, неме и погрбљену речју исцели, да би се и ти, јадна душо, спасла.

Слава, тројичан: Оца прослављамо, Сина величамо, Божанском Духу се искрено поклањамо, Тројици неразделној, јединици по природи, као светлост и светлостима и животу и животима, животворцу и просветитељу свих крајева света.

И сада, богородичан: Пречиста Богомати, чувај ово место као твој град, који тобом вечно царује, тобом се утврђује и

тобом побеђује свако искушење, тобом заробљава и покорава непријатеље.

Преподобни оче Андреја, моли Бога за нас.

Часни и најблаженији оче Андреје, пастире Крита, немој престати да се молиш за све који те славе, да би смо се ми, који искрено славимо твој спомен, избавили гњева, патњи, пропасти и безбројних сагрешења.

Ирмос: Од бесеменог зачећа рођење је неизрециво, а Матере Дјеве је нетрулежан плод; Божије рођење обнавља природе, зато сви нараштаји богоневесну Матер величајмо.

Даље се наставља повечерје по своме поретку.

30. Среда 1. седмице поста

На јутрењи

После 1. катизме, сједални из Октоиха (са краја Триода)

После 2. катизме сједален глас 2.
Подобан: Благообразниј Јосиф..

Страдањем твојим Човекољубче, свима си дао нестрадалност, зато и прохтеве мога тела умртви крстом твојим Господе, и удостоји да угледам и твоје свето страдање, и постом угодим твојој слави, и добијем обилно велику милост.
Слава, то исто.
И сада, крстобогородичан, глас тај исти.
Подобан: Милоседрија сушчи..

Дјева и Мати твоја Христе, видевши тебе на крсту распетог, плакаше горко и говораше: Сине мој каква је ово ужасна тајна? Ти дајеш живот вечни, па како својевољно срамном смрћу умиреш?

После 3. катизме сједален, глас 2.
Подобан: Животворјашчиј..

Ово је светло време уздржања, које си нам освештао и подарио Господе, и удостоји нас да у покајању, помоћу крста сви чисти прођемо овај живот, једини Човекољубче.
Слава, то исто.

И сада, крстобогородичан, глас тај исти
Подобан: Милосердија сушчи..

Чувани крстом Сина твога, Пречиста Владичице Богородице, сваки напад противника смело одбијамо, зато те како доликује славимо, као Матер Светлости и једину наду душа наших.

Затим читање из Лавсаика.

Псалам 50.

Свештеник: Спаси Господе..
Канон из Минеја
и Трипеснец, глас 2.

Песма 3.

Ирмос: Процвјела јест пустиња..

Разапнимо тело уздржањем, бдијмо у молитвама, као што је писано, живимо по угледу на Пострадалог који је страсти умртвио.

Испљунимо горки грех, и похитајмо да угодимо Христу, који је својевољно жуч окусио, и крстом Творца злобе победио.

Навика на грешење, вуче ме у понор и пропаст коначну, али ти ме од тога избави, крстом твојим, Милосрдни и Многомилостиви.

Богородичан: Ти владаш целим светом јер си Владара родила, зато ме ослободи робовања Лажљивоме и нејвећем противнику.

Ини

Глас исти (2.)
Ирмос: Утверди нас..

Крсно дрво је уродило уздржање целом свету, зато га са љубављу целивајмо, и нахранимо се правим плодом светих заповести Христових.

Уздржање од страсти сада понесимо, и тако сви разапнимо тело за Господа, и светим животом учинимо смртним телесне прохтеве.

Слава, Тројичан: Три лица једног Светла славим: Оца, Сина и Духа, као једну моћ Божанства, као Светло и Царем над свима.

И сада, богородичан: Чудо је рађање из тебе Пречиста, када је Бог Човеком постао! Он се беспочетно из Оца родио, а из тебе је у времену без мужа рођен.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Певам Христе о твоме распећу, о прободеним твојим божанским ребрима, из којих захватамо пиће бесмртности, и освештавамо се.

Ирмос: Утверди нас в тебје..

Утврди нас у теби Господе, као што си крсним дрветом умртвио грех, и страх твој усади у срца нас који ти појимо.

Песма 8.

Ирмос: Пешч иногда огњеннаја в Вавилоње..

Пећ страсти пали душу моју, ал'ти је расхлади росом милости твоје, јер си Доброчинитељу разапет бестрастије

излио, из твојих непропадивих ребара, по твоме великом снисхођењу.

Твојим узношењем на крст Христе, ти си пале у злобу вазнео, зато и мене потонулог у понор греха, подигни и утврди на камену спасења, да славим силу твоју.

Копљем твојим Христе, очисти смрад греха срца мога, и сасвим ме исцели, јер ме је ујела змија отровним зубима, и дај ми да без колебања ходим Божијим путевима.

Богородичан: Ти си сјајна светлост, светило у које се огањ Божанства уселио, зато обасјај заробљене мраком пропасти Благословена и Нескверна, да сви славимо и благосиљамо из тебе Рођеног.

Ини.

Ирмос: В купиње Мојсеју..

Међу разбојницима на дрвету крста Разапетог и копљем у животочна ребра Прободеног, опевајте благословите и величајте га у векове.

Ти који судиш целом свету, изведен си на суђење, шамаран си, изруган и на крсту разапет, да избавиш мене од пропасти и старог греха заувек.

Благосиљајмо Оца, Сина и Светога Духа, Господа.

Тројичан: Тројице а једно Божанство, несаздано Биће раздељено лицима, непоколебива сило, Оче, Сине и Душе, Теби певамо у све векове.

И сада, богородичан: Богородитељко Пречиста, небески улазе и двери спасења, прими молитве свих хришћана који те блаженом зову у све векове.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Крсте Христов ти си разбојника у веру увео, па и мени

дај довољно снаге да хитам кроз пост и удостојим се да ти се поклоним и да оживим.

Хвалимо, благосиљајмо и клањајмо се Господу, певајући и величајући га у све векове.

Ирмос: В купиње Мојсеју Дјеви чудо..

У давнини на Гори Синају, чудо на купини, предсказало је Дјеву Мојсеју, зато пођте, благословите и величајте Бога у све векове.

Песма 9.

Ирмос: Безначална родитеља..

Јаче од сунца нам је пост засветлио, као веома светла благодат, и свима благовести зраке крста и зраке светих страдања, и води ка спасоносном дану васкрсења.

Заволимо чистоту, а од страсти се удаљимо, бедра чедношћу опашимо, да се чисти пред Чистим појавимо, који од свих чистоту тражи, Спаситељ душа наших.

Прикуј Христе телесност нашу за страх твој, јер си ти грех Адамов на крст приковао, па ме ослободи окова мојих зала, и копљем твојим Владико поломи стреле Злога, и чувај ме да ме њима не устрели.

Богородичан: Родила си Дјево Христа Господа, Судију најправеднијег и јединог милостивог, па ме избави млада Дјево од огња и мука које ми доноси уживање у гресима.

Ини.

Ирмос: Чистују и Пречистују..

О, колика је твоја доброта, јер ти си Господе поднео крст, клинове и копље ради мене на пропаст осуђенога, зато ти Христе певам.

Сви ми људи се клањамо крсту, трски, копљу и твоме животодавном страдању и молитвене песме ти Христе певамо.

Слава, Тројичан: Јединице триипостасна, и Тројице јединствена, која господариш и владаш, ти си биће једне силе: Оче, Сине и Божански Душе, и спаси све нас.

И сада, богородичан: Радуј се Богородице, очишћење целог света, којем сви грешни притичемо, и са Богом увек измирење налазимо.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Крстом твојим, Господе благи, помози и мени, да у миру постим и да његов ток добро завршим.

Ирмос: Чистују и Пречистују..

Чисту и Пречисту Матер и Дјеву, сви верни певањем песама, побожно као Богородицу величајмо.

Светилен, са краја Триода

На стиховње, стихира два пута. Глас 8.

Дођите да постом страсне жеље поробимо, да се духовним крилима заклонимо; Да буру коју демон диже лако прођемо, и достојно се крсту поклонимо, за свет својом вољом жртвованог Сина Божијег. Да духовно славимо из мртвих васкрсење Спаситељево. На гору се са ученицима уздигнимо, да прославимо Сина, који је сву власт од Човекољубивог Оца примио.

Мученичан: Непобеђени мученици Христови, силом крста сте неверје победили. Благодат и вечни живот сте примили, јер се претњи мучитеља нисте плашили. Кад су вас рањавали ви сте се радовали, зато крв ваша постаде лек душама нашим, а ви молите да се спасу душе наше.

Слава и сада, крстобогородичан, глас тај исти.

О, Владико какав је овај призор који видим својим очима? Ти си сведржитељ, а на дрво крста си разапет. Умртвљен си ти који свима живот дарујеш. Тако је Пречиста Богородица кроз плач говорила, када је угледала на крсту из ње неизрециво заблисталог, Бога и Човека.

И час 1.
са псалмима и уобичајеним метанијама отпуст.

На 6. часу

Тропар пророчанства, глас 4.

Знаш саздање наше, знаш слабост нашу Човекољубче; сагрешисмо, али не одступисмо од тебе, Боже, нити пружисмо руке наше Богу туђему. Поштеди нас твојом добротом, Милосрдни.

Слава и сада, исто.

Прокимен псалам 9. Глас 4.

Исповедаћу те и хвалити те, Господе, свим срцем мојим.

Стих: Узвеселићу се и обрадоваћу се теби.

Читање из Пророчанства Исаије (Гл. 2, 3-11)

Тако говори Господ: Из Сиона ће изићи закон и реч Господња из Јерусалима. И судиће међу народима и

изобличиће народ многи; и прековаће мачеве своје у плугове и копља своја у српове, и неће узети народ против народа мач, и неће се учити више ратовању.

И сада, доме Јаковљев, хајте да ходимо у светлости Господњој. Јер је оставио народ Свој, дом Израиљев, јер се испуни као у почетку земља њихова врачбина, као земља Филистејаца, и деца многа Филистејска родише им се. Јер се испуни земља њихова сребра и злата, и не беше броја блага њихових; и испуни се земља коњима, и не беше броја кола њихових. И испуни се земља гадостима идола, дела руку њихових, и поклонише се творевинама прстију њихових. И сагну се пред идолима човек, и понизи се муж; и зато нећу им опростити више. И сада, уђите међу стење и сакрите се у земљу од лица страха Господњег и од славе моћи Његове, кад устане да порази земљу. Јер су очи Господње високе, а човек је ништаван; и понизиће се висина људска, и узвисиће се само Господ у дан онај.

Прокимен псалам 10. Глас 6.

Праведан је Господ, и правду заволе, праведност зна лице његово.

Стих: На Господа се поуздах, како ћете рећи зло души мојој?

Даље се служе часови као је напред одређено, и опуст.

31. Среда 1. седмице поста

На вечерњи

Када се служи прећеосвећена, тада свештеник на сваком антифону катизми говори малу јектенију.

На Господи воззвах.. **узима се 10 стихова, од стиха:** Изведи из тамнице душу моју.. **Самогласна дневна из Триода се понавља, а после ње је мученична стихира такође из Триода на исти глас, и остале писане у Триоду. Затим се узимају 3 из Минеја али се једна понавља да их буде 4 на броју.**

Самогласна дневна, глас 8.

Да постимо браћо телесно, ал' да постимо и духовно, раскинимо сваки оков своје неправде, ослободимо се насиља жеља, покидајмо сваки запис неправде, гладне хлебом дарујмо, и сироте без крова у дом свој примимо, да од Христа Бога добијемо велику милост.

Мученична: Која награда и која похвала доликује светима? Под мач су своје главе повили, ради тебе који си небеса повио и тако сишао. Своју крв су пролили, ради тебе који си себе жртвовао, и лик слуге примио. Унижени чак до смрти, на твоје унижење се угледаху; Ради молитава мученика и по твојој великој милости, Боже помилуј нас.

Затим стихира дело господина Јосифа. Глас 2.

Подобан: Јако јависја..

Исус истинско сунце је, као муње светле вас по целом свету послао, боговидци апостоли, да светлом ваше божанске науке, одагнате таму неверја, да просветли у тешком мраку неверја заробљене, а ви га молите, да нам ниспошаље просветлење и велику милост.

Други, од истог писца, исти глас.

Подобан.

Врлином се Илија узнео на светој кочији, постом просветљен достиже висину небеску, на њега се угледај душо моја и да постиш: од сваке злобе, зависти, свађе и пролазног уживања, да избегнеш тешке патње пакла вечнога, зато певај Христу: Господе, слава теби.

Друга стихира, дело господина Теодора. Глас 5.

Подобно: Преподобни оче..

Апостоли Божији, за свет искрени молитвеници, и православнима заштитници, ви имате смелост и моћ код Христа Бога нашега, зато вас молимо, молите га за нас, да свето време поста часно прођемо, и благодат јединосушне Тројице примимо, јер сте ви славни велики проповедници, па га молите за душе наше.

Из Минеја 4 стихире

Слава и сада, у Минеју.

Вход са кадионицом и без Еванђеља.

(Ако се догоди да се Еванђеље чита, онда вход са Еванђељем)

Светлости тиха..

Прокимен псалам 11. глас 5.

Ти, Господе, заштитићеш нас, и сачуваћеш нас од рода овог и до века.

Стих: Спаси ме, Господе, јер неста праведника.

Читање из Књиге Постања (Гл.1, 24-31 и Гл.2, 1-3)

Рече Бог: Нека изведе земља душу живу по роду, четвороношце и гмизавце, и звериње земаљско по роду. И би тако. И створи Бог звериње земаљско по роду, и стоку по роду, и све гмизавце земаљске по роду њиховом. И виде Бог да је добро. И рече Бог: Да створимо човека по слици и прилици нашој, и нека влада рибама морским и птицама небеским, и стоком, и свом земљом, и свима гмизавцима што се мичу по земљи. И створи Бог човека по лику своме, по лику Божијем створи га, мушко и женско створи их.

И благослови их Бог, говорећи: Растите и множите се, и испуните земљу, и господарите њоме, и владајте рибама морским и птицама небеским и свом стоком, и свом земљом, и свим гмизавцима што се мичу по земљи. И рече Бог: Ево, дадох вам сваку траву плодну која носи семе, што је по свој земљи, и свако дрво које има у себи плод семена плодног, да вам буде за јело. И свему зверињу земаљском и свим птицама небеским и сваком гмизавцу што се миче по земљи, које има у себи душу живу, сваку траву зелену за јело. И би тако. И виде Бог све што је створио, и гле беше веома добро. И би вече и би јутро, дан шести.

И свршише се тако небо и земља и сва лепота њихова. И сврши Бог у дан шести дела своја која створи; и почину Бог у дан седми од свих дела својих, која створи. И благослови Бог дан седми и посвети га, јер у тај дан отпочину од свих дела својих, која је почео Бог стварати.

Прокимен псалам 12. глас 6.

Погледај и услиши ме, Господе Боже мој.

Стих: Докле ћеш, Господе, заборављати ме до краја? Докле ћеш одвраћати лице твоје од мене?

Овде ђакон говори: Заповедите.

Свештеник узима са обема рукама кадионицу и свећник са свећом, окрене се часној трапези ка истоку и чини знак крста, говорећи: Премудрост стојмо смерно.

Затим се окрене ка западу према народу говорећи: Светлост Христова просвећује све.

Чтец:

Читање из Прича Соломонових (Гл.2, 1-22)

Сине, ако примивши реч заповести моје сачуваш код себе, слушаће мудрост ухо твоје, и ставићеш срце своје у разумност, и ставићеш је за поуку сину твоме. Јер ако мудрост призовеш и разумности даш глас свој, а осећање потражиш великим гласом, и ако је тражиш као сребро, и као благо потражиш је, тада ћеш схватити страх Господњи, и познање Божије наћи ћеш. Јер Господ даје мудрост, и од лица је Његовог знање и разумност. И извршиоцима сабира спасење, заштићује пут њихов, да чувају путеве закона Његових и пут оних који Га поштују сачуваће. Тада ћеш познати правду и суд, и извршићеш све путоказе добре. Јер ако дође мудрост у мисао твоју, и осећање ће души твојој изгледати добро; савет добар сачуваће те, мисао преподобна и света чуваће те, да те избави од пута злога, и од човека који ништа веродостојно не говори.

О! тешко онима који остављају путеве праве да иду путевима мрака! Који се веселе злим пороцима, и радују се

злом разврату! Таквих су стазе покварене и криве путање њихове, да те учине далеким од пута правог, и туђим за праведно мишљење. Сине, да те не захвати савет рђави, који напушта науку младости и завет божански заборавља. Јер је такав поставио дом свој покрај смрти, и покрај пакла са земаљскима осовине своје. Сви који њиме иду неће се повратити, нити ће достигнути стазе праве, јер неће достигнути године живота. Јер ако би ишли стазама добрим, нашли би равне стазе правде. Добри људи биће становници земље, а безазлени ће остати на њој; јер ће прави населити земљу, и преподобни и свети ће остати на њој. Путеви безбожника пропашће са земље, а преступници закона биће избачени са ње.

И после завршетка паримија говори свештеник: Мир теби
а ђакон: Премудрост.
Чтец: Да се уздигне молитва моја.. („Да исправитсја молитва моја..“
За то време хор са јужне и северне стране за певницом, као и присутни народ са обе стране целе цркве падају на колена молећи се.
После певања чтеца, јужни хор устаје и пева то исто: Да се уздигне молитва моја..
а чтец, и северна страна присутног народа падају на колена докле се отпева.
Затим чтец устаје и пева 1. стих: Господе тебе зовем.. („Господи воззвах..“)
и после отпеваног стиха устаје северна страна народа и пева северна певница: Да се уздигне молитва моја..
Тада чтец, јужна певница и та страна присутног народа падају на колена.

Затим чтец пева 2. стих: Постави Господе стражу устима мојим.. („Положи Господи..“)
и јужна страна народа и певница устаје и поново пева: Да се уздигне молитва моја..
Чтец, северна страна и присутни народ са северне стране опет падају на колена.
Тада чтец пева 3. стих: Не допусти срце моје.. („Не уклони сердце моје..“)
и северна страна устаје и пева: Да се уздигне..
а чтец, јужна певница и народ са јужне стране падају на колена.
Опет чтец пева: Да се уздигне..
Тада обе певнице и сав народ присутан у храму падају на колена и остају докле чтец пева и уставши допевају за певницом:.. Уздизање руку мојих жртва вечерња. **После завршетка чине се 3 метаније.**
ПАЗИ
Ако је празник Обретења часне главе Светог Јована или Четрдесет мученика тада после завршетка „Да се уздигне молитва моја..“ **одмах се при отвореним царским дверима пева прокимен, апостол, Алилуја, Еванђеље и остало по обичају.**
Мимо празника, а после Да се уздигне..
ђакон говори јектенију а свештеник усрдне молитве. Ми чинимо 3 метаније и даље се наставља Прећеосвећена Литургија, по поретку како стоји у служебнику.

ПАЗИ
Нека се зна:
После преноса светих дарова на: Сада силе небеске.. („Ниње сили небеснија..“) **опет чинимо 3 метаније гологлави.**

ПАЗИ
Нека се зна:
Када се преносе Божанске тајне сав народ пада на колена како пред Богом доликује и појци падају на земљу пред Христом Богом који је у тајнама, јер су оне већ освећене.

Киноник (причастен) је: Окусите и видите да је благ Господ. („Вкусите и видите јако благ Господ..“) Алилуја **3х.**
После отварања царских двери ђакон говори: Са страхом Божијим..
а ми чинимо један поклон и певамо: Благосиљаћу Господа у свако време, прослављање њега је у мојим устима. („Благословљу Господа на всјакоје времја..“) Алилуја **3х;**
После јерејевог возгласа: Сада и увек.. („Всегда нињe и присно..“)
Хор: Амин! Нека се испуне уста наша.. („Да исполњатсја уста наша..“) Алилуја **3х;**
После заамвоне молитве: Нек је Име Господње.. („Буди имја Господње..“) **и три поклона.**
И псалам 33. Благосиљам Господа у свако време.. („Благословљу Господа..“) **и дели нам се нафора, и коначни отпуст.**

Овако се служи преко целе Четрдесетнице, када има пређеосвећена литургија.

А када нема пређеосвећена литургија,
онда се на вечерњи певају стихире на 6 подобне из Триода и из Минеја. Слава и сада, богородичан по гласу из Минеја. На стиховњим певају се из Триода: самогласна

дневна 2х и мученична која је на Господи воззвах.. **Слава и сада, богородичан тога истог гласа. И уобичајени завршетак вечерња.**

Одлазећи у трпезу једемо сухо-једеније а пијемо сок са медом, а у четвртак ове седмице трпеза се не поставља, него остајемо у посту чак до петка. Тада одлазимо у трпезу и једемо.

32. Среда 1. седмице поста

На повечерју

Почетак је исти као и прошлих дана и певамо Велики Канон преподобног оца нашег Андреја Критског, Јерусалимског.

На сваки тропар канона чинимо по три метаније уз стих:

Помилуј ме Боже помилуј ме.

Ирмоси по два пута.

Глас 6.

Песма 1.

Ирмос: Помоћник и покровитељ беше мени на спасење, овај Бог мој и славићу га, Бог оца мога и величаћу га, јер се славно прослави.

Помилуј ме, Боже, помилуј ме.

Од младости преступих твоје заповести, Христе, и потпуно немаран и леношћу упропастих живот свој, зато ти вапијем, Спаситељу, бар на крају ме спаси.

Баченог пред твојим вратима, немој ме Спаситељу страсног одгурнути у ад, него пре краја као човекољубив дај ми опроштај грехова.

Моје богатство, Спаситељу, потроших распусним животом; бедник сам без добрих дела и зато гладан вапијем: милостиви Оче, похитај и помилуј ме.

Паднувши мислима у руке разбојника, сав од њих израњављен и бејах испуњен ранама; но ти ми се јави сам, Христе Спаситељу и исцели ме.

Рабин, не гледајући ме мимоиће, и левит видевши ме нагог у љутим ранама презре ме, но ти, Исусе, који си из Марије заблистао, прићи и помилуј ме.

Преподобна мати Марија, моли Бога за нас.

Дај ми Маријо од благодати провиђења, добијену одозго Божанским промислом, да бих избегао мрачне страсти и усрдно певао о дивним подвизима твога живота.

Слава, тројичан: Превечна Тројице, којој се као једној клањамо, узми од мене тешко бреме греха и као милостива дај ми сузе смирења.

И сада, богородичан: Богородице, надо и заштито свих који ти певају, узми од мене тешко бреме греха и као чиста Владичица прими мене који се кајем.

Песма 2.

Ирмос: Чуј ме небо, ја вапијем и певам Христу, који је тело од Дјеве примио.

Помилуј ме, Боже, помилуј ме.

Погреших блудно као Давид и упрљах се; но и мене умиј сузама, Спаситељу.

Немам ни сузе, ни покајање, ни смерности, ал' као Бог даруј ми ово ти сам.

Изгубих моју првобитну лепоту и моју красоту и сада лежим наг и стидим се.

Двери твоје немој ми сада затворити Господе, Господе, него их отвори мени који се кајем пред тобом.

Чуј уздах моје душе и прими, Спаситељу, сузе мојих очију и спаси ме.

Човекољупче који хоћеш да се сви спасу, као благ позови и прими мене који се кајем.

Богородичан: Пречиста Богородице Дјево, једина од свих прослављена, срдачно моли да се спасемо.

Ини

Ирмос: Видите, видите да сам ја Бог, који сам дао са неба ману и некада са неба наточио из камена воду људима, само десницом и снагом мојом.

Помилуј ме, Боже, помилуј ме.

Видите и познајте да сам ја Бог. Чуј душо моја Господа и завапи и остави се ранијег греха и бој се Бога као неумитног судије.

Коме си се уподобила многогрешна душо, ако не првом Кајину и оном Ламеху, каменујући тело злим делима и убијајући ум неразумним жељама.

О душо, повредивши све раније законе, ниси се угледала на Сита нити си подржавала Еноса, нити се узнела као они, нити си се угледала на Ноја, него си се показала као сиротица праведног живота.

Сама си, душо моја, отворила брану водопада гњева Божијег и потопила као земљу све тело твоје, дала си живот, и нашла се ван Спаситељевог ковчега.

Преподобна мати Марија, моли Бога за нас.

Одбацивши први пут - пут греха, свом усрдношћу и љубављу пришла си Христу, и у непроходној пустињи живела си и у чистоти извршила Божије заповести.

Слава, тројичан: Вечна нестворена Тројице, не-раздељива Јединице, прими мене који се кајем и спаси ме грешног. Твоје сам створење, зато ме немој презрети, него ме поштеди и избави паклене осуде.

И сада, богородичан: Пречиста Владичице, Богомати, надо оних који ти притичу и пристаниште свих који су у бури, твојим молитвама и сада умоли милостивог Творца и Сина твога за мене.

Песма 3.

Ирмос: На чврстом камену заповести твојих, утврди Господе колебљиво срце моје, јер си једини Свети и Гоосподе.

Помилуј ме Боже, помилу ме.

Једна душо моја ниси наследила Симов благослов, нити си добила широко наследство као Јафет у земљи слободној.

Из грешне земље Харана изађи душо моја, па хајде у земљу у којој тече вечно живо непропадање, које је Аврам сртекао.

Чула си душо моја како је некада Аврам напустио родни крај и постао дошљак, па се и ти угледај на одлуку његову.

Стари патријарх Аврам је угостио ангеле код храста у Мамврији, па му се и поред старости као награда испунило што му је тада обећано.

Јадна душо моја, када си дознала за Исака, принеси и ти Господу у тајности нову жртву и угледај се на Исаков избор.

Разборита душо моја, чула си како је Исмаило изагнан као пород робиње, зато пази да и тебе тако нешто не снађе, због твога распојасаног живота.

Преподобна мати Маријо моли Бога за нас.

Принеси сада, мати преподобна, усрдне молитве и твојом молитвом отвори ми приступ ка Богу.

Слава, тријичан: Проста Јединице, несаздана и беспочетна природо, која се у три ипостаси песмом прославља, спаси нас који се са вером клањамо сили твојој.

И сада, богородичан: Не искусивши мушко, времену су родила од Вечног Оца вечног Сина, Мајко Божија. Дивног ли чуда, јер како дојиш а остајеш девствена!?

Песма 4.

Ирмос: Чуо је пророк о твоме доласку Господе и уплашио се, јер ћеш се од Дјеве родити и људима јавити, па говораше: чух глас твој и побојах се, слава сили твојој Господе.

Помилуј ме, Боже, помилуј ме.

Тело се оскрнави, дух се укаља, сав се израњавих; но ти Христе, као лекар оба излечи мојим покајањем, умиј ме и очисти, и учини ме, Спаситељу мој, чистијим од снега.

Разапет, ти си твоје тело и крв дао за све, Христе: тело да ме обновиш, крв да ме умијеш а Дух си предао да ме приведеш Родитељу твоме.

Извршио си спасење на земљи, Милостиви, како би смо се сви спасли; добровољно на крст разапет, затворени Едем-рај отворио си. Све небеско и земаљско и сви спасени народи клањају се теби.

Крв из твојих ребара нека ми буде пиће, а вода из њих бања очишћења греха: да се обома очистим и помажем, и твоје живоносне речи, Христе, примим као помазање и пиће.

Црква стече као путир ребра твоја живоносна, из којих нам потече двоструки извор, опроштаја и вере, у слици заједно старог и новог Завета.

Неодевен сам за двор, неодевен за свадбу, у ноћи се гаси жижак јер нема уља; двор се закључава кад задремах, вечера се поједе, а ја свезаних руку и ногу бих избачен напоље.

Слава, тројичан: Тебе, једног тројичног Бога, нераздељеног природом а несливеног лицима, славим као једног Цара на престолу и узносим ти велику песму, на небу троструко певану.

И сада, богородичан: И рађаш и девујеш и у оба си природом девствена, јер онај који се родио из тебе обнавља закон природе, а утроба рађа и остаје чедна као да није родила, јер Бог где хоће побеђује природни поредак и чини све што хоће.

Песма 5.

Ирмос: Рано после ноћи молим те Човекољубче: просветли ме и упути на заповести твоје, и научи ме Спаситељу да чиним вољу твоју.

Помилуј ме, Боже, помилуј ме.

Бејах, Владико, као Јаније и Јамврије, жесток по нарави према злом фараону и бејах и телом и умом поклекнуо; али ти ми помози.

Својим бедним умом укаљах се блатом; ал' те молим Владико, умиј ме бањом мојих суза и одећу тела мог убели као снег.

Када испитујеш моја дела Спаситељу, видим да гресима превазилазим сваког човека, и размишљајући видим да сам свесно грешио.

Поштеди, поштеди Господе, твоје створење! Сагреших опрости ми, јер си природом и само ти чист, и нико осим тебе није без греха.

Мене ради, ти си као Бог примио мој лик, исцелио си губавца, подигао раслабљеног и зауставио течење крви болесне жене која се дотиче твоје хаљине, и јавио се Спаситељу, чудима.

Преподобна Мати Марија, моли Бога за нас.

Прешавши реку Јордан, одбацила си страсти тела и нашла сигуран мир. Тако и нас уми твојим молитвама, мати преподобна.

Слава, тројичан: Славим тебе Тројице, једнога Бога: свет си, свети, свети Оче, Сине и Душе, јединице по суштини, којој се свагда клањамо.

И сада, богородичан: У теби, вечна Мати и Дјево, обуче се у моју природу Бог, који је створио векове и у себи сјединио човечанску природу.

Песма 6.

Ирмос: Од свег срца из дубине ада, вапим милосрдном Богу, и чуо ме је и извео из пропасти живот мој.

Помилуј ме, Боже, помилуј ме.

Устани и бори се против телесних страсти и лажних помисли и увек их побеђуј, као што се Исус Навин борио против Амалика и Гаваонита.

Пређи, душо, преко закона текућег природног поретка као некада и ковчег, и буди овој земљи очување завета, јер тако Бог заповеда.

Као што си спасао Петра који је запомагао: похитај, и спаси ме, Спаситељу, и од звери избави. Пружи руку твоју и из дубине греха ме избави.

Знам тебе Владико Христе као тихо пристаниште; зато похитај и избави ме од вечних дубина греха и очаја.

Слава, тројичан: Истинита сам нераздељена лицима и јединица сам природом сједињења, говори Отац и Син и Дух Божански.

И сада, богородичан: Твоје тело роди нам Бога сличног нама; Њега као Творца свих моли Богородице да се твојим молитвама оправдамо.

Кондак, глас 6.

Душо моја, душо моја, устани, што спаваш? Крај се приближава и ти ћеш се уплашити; Прени се дакле, да те поштеди Христос Бог, који је свуда и све испуњава.

Песма 7.

Ирмос: Сагрешисмо, безаконовасмо, и пред тобом неправду чинисмо; Нити сачувасмо нити учинисмо, како си нам заповедио, ипак нас никад не напуштај Боже отаца наших.

Помилуј ме, Боже, помилуј ме.

Учинила си самовољно сагрешења као Манасија, јер си примила, душо, мрзост страсти и гнев умножила; но ради тога топло ревнуј у покајању и стекни скрушеност.

Следила си, душо моја, гресима Ахава. О тешко мени! Постала си станиште телесних греха и сасуд срамних страсти; но из дубине своје уздахни и исповеди Богу своје грехе.

Закључа се теби, душо, небо и постиже те Божија глад, као када се Ахав не покори негда речима Илије из Тезве, а ти се угледај на удовицу из Сарепте и храни душу пророчку.

Када Илија погуби лажне пророке Језавељине, спали потом два пута по педесет војника за изобличење Ахава. Зато бежи душо од двоструког угледањана на то и снажи се.

Слава, тројичан: Истинита нераздељна Тројица, једносушна и једно Биће, светлости и свети три у једном светом

опева се Бог Тројица, зато душо опевај и прослави Бога који је Живот свих.

И сада, богородичан: Певамо ти, славимо те, клањамо ти се, Богомати, јер си родила једнога од нераздељиве Тројице: Христа Бога и нама на земљи отворила си небеса.

Песма 8.

Ирмос: Од Бога којег славе војске небеске, дрхте и херувими и серафими; Њему све што дише и сва твар нека пође, благосиља га и велича у све векове.

Помилуј ме, Боже, помилуј ме.

Праведни Спаситељу, помилуј ме и избави од огња и противљења Богу, због чега ћу на праведном суду одговарати; олакшај ми пре краја и дај ми врлине и кајање.

Као покајани разбојник вапијем ти: сети се мене, и као Петру који је горко плакао: опрости ми, Спаситељу; Вапијем као цариник и плачем као грешница, а ти прими моје ридање као негда Хананејкино.

Исцели Спаситељу гнојне ране моје душе, једини лекару пастира, препиши ми јелеј и вино, дела покајања и смиреност са сузама.

Угледам се на Хананејку и вапијем ти: Сине Давидов, помилуј ме као жену крвоточиву, плачем као Марта и Марија над Лазаром.

Слава, тројичан: Богоречити Оче, са њим беспочетни Сине, благи и истинити Утешитељу Душе, Родитељу Речи Божије, Речи беспочетног Оца, живи и творачки Душе, јединице Тројице, помилуј ме.

И сада, богородичан: Као од пурпура изатка се тело у утроби твојој, Пречиста, духовна, скерлетна, хаљина Емануилова; зато Тебе истиниту Богородицу величамо.

Песма 9.

Ирмос: Од бесеменог зачећа рођење је незамисливо, а Матере Дјеве је нетрулежан плод; Божије рођење обнавља природе, зато сви нараштаји богоневесну Матер величајмо.

Помилуј ме, Боже помилуј ме.

Лечећи болести, Христос сиромасима проповедаше реч Божију, губаве исцељиваше, са цариницима обедоваше, душу умрле Јаирове кћери додиром руке врати.

Цариник се спасао и грешница мудро учини, а фарисеј, хвалећи се, осуди сам себе, јер цариник рече: очисти мене грешнога и помилуј ме, а фарисеј гордећи се викаше: Боже, благодарим ти што нисам као овај, и друге безумне речи.

И Закхеј беше цариник, али се ипак спасе, а фарисеј Симон се саблажњаваше, и грешница прими разрешење од грехова код онога који има власт праштати грехе. Пожури душо, да се на њу угледаш.

О, јадна душо моја, ниси се угледала на грешницу која, доневши суд са мирисним уљем сузама помаза ноге Спаситељеве и косом својом их брисаше, и тако избриса раније записане своје грехове.

Сазнала си, дошо моја, како градови којима Христос објави Благу вест беху проклети; са страхом прими ову поуку сећајући се и Содомљана, да не би била као и они осуђена на мучење у аду.

О, душо моја, да се у теби не би јавило још веће очајање, погледај на веру Хананејке, чија се кћи речима Божијим исцелила, и из дубине срца завапи као и она: Христе, Сине Давидов, спаси и мене.

Слава, тројичан: Клањамо се Беспочетноме, и рађању и происхођењу; слава Оцу који рађа, и Сину који се рађа и певамо Оцу и Сину и Духу Светоме, који заједно сијају.

И сада, богородичан: Пречиста Богомати, као што чуваш твој град, да он тобом верно царује и тобом се утврђује, тако да и ми и тобом победимо свако искушење и покоримо и заробљене непријатеље.

Преподобни оче Андреја моли Бога за нас.

Часни и најблаженији оче Андреја, пастире Крита, немој престати да се молиш за све који те славе да бисмо се ми, који истински славимо твој спомен, избавили гнева, патњи, пропасти и безбројних сагрешења.

Ирмос: Од бесеменог зачећа рођење је незамисливо, а Матере Дјеве је нетрулежан плод; Божије рођење обнавља природе, зато сви нараштаји богоневесну Матер величајмо.

Затим наставак Великог повечерја

33. Четвртак 1. поста

На јутрењи

После 1. катизме, сједални апостолима из Осмогласника (са краја Триода) два и богородичан.
Затим Чтенија

После 2. катизме сједален, глас 2.
Подобан: Умудривиј паче..

На све стране света послао си ученике да проповедају као светила Речи Божија, ти и срца наша обасјај светлом врлина и очисти постом, дајући жељу за кајањем твојим слугама, да те славе Спасе једини преблаги.
Слава, то исто.
И сада, богородичан, глас исти.

Богородице не презри ме кад ми треба твоја заштита, јер се у тебе узда душа моја, зато ме помилуј.

После 3. катизме сједален, глас 5.
Подобан: Свјатејшаја херувим..

Уздржање као светлу врлину и сажитељницу небеса, молимо од вас дванаест апостола, измолите нам да мирно постимо, и добијемо плодове спасења, јер ви сте заиста уточиште душа наших и помоћ целог света.
Слава, то исто.
И сада, богородичан, глас тај исти.

Богородице светија од херувима, и узвишенија од небеса, тебе исповедамо као праву помоћ за спасење нама грешнима, и имамо те као заступницу у искушењима, зато не престај да се молиш за нас, заштито и уточиште душа наших.

Псалам 50.
Свештеник: Спаси Господе..

Канон из Минеја
И Трипеснец, дело господина Јосифа. Глас 2.
Чита се Мојсеовица из Псалтира.

Песма 4.

Ирмос: Пришел јеси от Дјеви..

Прими душо светлост уздржања, засветли се и избави греховног мрака, да у теби заблиста светлост опроштаја Духа Божијег.

Удицом жеља преварио ме је Лажљиви и заробио, ал' ви апостоли који сте проповедањем цео свет уловили, избавите ме од злобе демона.

Постали сте зраци Сунца славе, апостоли славни, па таму неверја одгоните, зато и мене обасјајте, јер сам сваком злобом помрачен.

Богородичан: Очајан те призивам и дању и ноћу, и добијам спасење. Да бих превазишао своје прохтеве, јецам Дјево често, и твојом помоћу бивам заштићен.

Ини канон, дело господина Теодора. Глас 5.
Ирмос: Дјела смотренија твојего Господи..

Ви сте апостоли нарочита светила Сунца правде, ви просветљујете цео свет, ви и мрак неверја одгоните.

Ви сте апостоли постали у свету као лира Спаситељева Духом свирана, ви јасну песму јављате и њоме цео свет Богу обраћате.

Слава, Тројичан: Славећи Тројицу у једном Бићу, певајмо јединoм Господу Богу, Оцу нерођеном, Сину рођеном и Духу Живом.

И сада, богородичан: Дјева је у себи зачела и родила тебе Господа Емануила. Дошао си Човекољубче да спасеш твоје, на спасење твојим људима.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Дванаест Божијих свеславних апостола, молимо вас, молите Христа за нас, да нам помогне да успешно пређемо четрдесетодневно поприште.

Ирмос: Дјела смотренија твојего Господи..

Дела твога промисла Господе, зачудила су пророка Авакума, јер долазиш за спасење народа твога, дошао си да спасеш своје помазанике.

Песма 8.

Ирмос: Вељенију мучитељеву..

Да постимо од сваког ужитка, ал' да постом ухранимо осећања, да пијемо пиће топлог покајања, и да певамо: благослвите дела господња Господа.

Апостоли кад будете са Христом седели и људима судили, молите га да будем међу онима са његове десне стране, мада сам крив за многе грехе.

Постом очишћени, уздигнимо се на кочији светих врлина, и у висину небеску душе управимо певајући: благословите дела господња Господа.

Богородичан: Остала си Дјево неспаљена, мада си огањ Божанства родила, ал' зато спали страсти у душама свих који ти са вером певају песму ангелску, једина заступнице радости.

Ини.

Ирмос: Преподобни твоји отроци..

Опевајмо ученике Христове као трубе Духа Светога, и рецимо: благословите дела господња Господа.

Опевајмо ученике Христове, као молитвенике целог света и прогонитеље неверја, певајући: благословите дела господња Господа.

Благосиљајмо Оца, Сина и Светога Духа, Господа.

Тројичан: Пресвету Тројицу, у Оцу Сина и Духа, опевајмо и рецимо: благословите дела господња Господа.

И сада, богородичан: Сав свет пева о неизрецивом рађању из тебе побожно кличући, Пречиста: благословите дела господња Господа.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Апостоли молите да у миру наставимо и завршимо дане очишћења, јер кличемо: благословите дела господња Господа.

Хвалимо, благосиљајмо и клањајмо се Господу, певајући и величајући га у све векове.

Ирмос: Преподобнии твоји отроци..

Преподобна твоја деца, Христе у пећи, певајући говораху: благословите сва дела господња Господа.

Песма 9.

Ирмос: Невмјестимаго Бога..

Бачен сам у дубину мора уживања, ал' ипак призивам бездан твоје доброте, Кормиларе мој, спаси ме.

Изворе доброте, дај ми сада покајање и уздахе, да бих заплакао за сва зла моја, к'о море безмерна.

Ради молитава твојих светих ученика Исусе, даруј ми да се поклоним светом Васкрсењу твоме и твојим светим страдањима.

Богородичан: Учинила си небеском нашу земну природу, уселењем у тебе Бога, Најнепорочнија, зато избави све нас од невоља.

Ини.

Ирмос: Величајем Христе твоју..

Из пророчких извора Спаситељевих, захватисте апостоли воду бесмртности, па жедне животних предања увек напајате.

Ви сте апостоли постали Цара небеског кнежеви, и покористе сав свет, да само њега слави, клања му се као Богу, и да га славослови.

Слава, Тројичан: Неразделива Тројице, свемогућа и свесилна Јединице, Оче, Сине и Свети Душе, ти си Бог мој и Господ, и светлост, и теби се клањам са песмом.

И сада, богородичан: Тебе Мати и Дјево Пречиста, славе сва поколења, јер си постала очишћење целог света, родивши неизрециво Спаса и Створитеља.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Саборе апостола, спасавај све који ти певају, и удостоји их да покајаних срца прођу све дане светлог поста.

Ирмос: Величајем Христе твоју..

Величамо Христе твоју најнепорочнују и Пречисту Матер, јер те роди телом надприродно, а ти нас од сваке лажи и пропасти избави.

Светилен гласа (са краја Триода)

На стиховњим самогласна дана, два пута, глас 3.

Господе ти си мени грешном одредио кајање, хотећи да спасеш мене недостојног, по твојој великој милости, зато ти притичем и молим: постом душу моју приклони, јер теби притичем једином многомилостивом.

Мученичан: Ви свети мученици и после смрти блистате у свету као светила, јер сте се добрим подвигом подвизавали, зато имате смелост код Христа, па га молите да помилује душе наше.

Слава и сада, богородичан, глас исти.

Богородице, заступнице свих који те моле, код тебе смелост имамо и тобом се хвалимо, јер је у тебе сво наше надање, зато моли Оног кога си родила, за нас некорисне слуге твоје.

На 6. часу

Тропар пророчанства глас 1.

Од видивих и невидивих непријатеља избави нас Господе, да не кажу неверници: где је њихов Бог? Нек познају, Владико, да превиђаш грехе народа твога који се каје.

Слава и сада, исто.

Прокимен псалам 13. глас 1.
Када враћаше Господ робље народа свога.
Стих: Рече безумник у срцу своме да нема Бога.

Читање из Пророчанства Исаије (Гл.2, 11-21)

Узвисиће се само Господ у дан онај. Јер дан Господа Саваота доћи ће на сваког хулитеља и гордељивца, и на све високо и надмено, и понизиће се; и на сваки кедар Ливански међу високима и надменима, и на свако храстово дрво Васанско; на сваку високу гору и на сваку планину високу, и на сваку кулу високу, и на сваки зид високи; и на сваку лађу морску, и на сваки изглед лепоте бродова. И понизиће се сваки човек, и пашће висина људска, и узвисиће се само Господ у дан онај. И све рукоделине идола својих сакриће, уневши их у пећине и у пукотине стена и у раселине земље, од лица страха Господњег, и од славе моћи Његове, кад устане да порази земљу. Јер у дан онај бациће човек ништаријама и слепим мишевима гадости идола својих, сребрене и златне, које начини за клањање, да уђе и склони се у раселине тврде стене и у камене пукотине, од лица страха Господњег, и од славе моћи Његове, кад устане да порази земљу.

Прокимен псалам 14. глас 4.
Господе, ко обитава у насељу твоме?
Стих: Који ходи непорочно, и чини правду.

34. Четвртак 1. седмице поста

На вечерњи

После 103. псалма, уобичајена катизма.
На Господи воззвах.. **стихире подобне, из Триода.**
Дело Јосифа
Глас 2.
Подобан: Просвјетитеља нашего..

Просвети ме помраченог преваром Одпадника Христе мој, јер си некада са крста сунце помрачио, а верне светлошћу праштања и истине обасјао, да и ја ходим у светлости заповести твојих, и очишћен достигнем да угледам зраке спасоносног васкрсења твога.

Подобан.

Као лоза на дрвету крста разапет Спасе, напајаш вином живота вечног сав свет. Зато и ја вапијем: напој и мене сладошћу искреног кајања, јер сам увек и много пијанством греха помрачен, да постим сада од прохтева, помози ми Спасе, јер си благ и Човекољубив.

Ина стихира, дело кир Теофана; Глас тај исти (2)

О, која је сила крста твога! Он је цркви уздржање процвао, и негдашње Адамово неуздржање у Едему искоренио, јер је оно смрт роду људском донело, а овај бесмртну вечност целом свету излива, као из новог рајског извора, твоје животворне крви и воде изливањем, све се оживљује, њима нам посну храну услади Боже Израиљев, јер ти имаш велику милост.

И из Минеја 3
Слава и сада, крстобогородичен у Минеју.

Прокимен псалам 15. глас 4.
Благосиљаћу Господа који ме је уразумио.
Стих: Сачувај ме, Господе, јер се у тебе поуздах.

Читање из Књиге Постања (Гл.2, 4-19)

Ово је књига постања неба и земље, када постадоше, у који дан створи Господ Бог небо и земљу, и свако зеленило пољско, пре но што беше на земљи, и сваку траву пољску пре но што израсте. Јер још не даде Бог кишу на земљу, и човека не беше да обрађује земљу, а извор излажаше из земље и напајаше све лице земље.

И сазда Бог човека узевши прах од земље, и удахну у лице његово дах живота, и поста човек душа жива. И засади Господ Бог рај у Едему на истоку, и постави тамо човека, којега створи. И произрасте Бог још од земље свако дрво лепо за гледање и добро за јело, и дрво живота усред раја, и дрво познања добра и зла. А река истицаше из Едема да напаја рај.Одатле се раздвајаше у четири крака река. Име је једној реци Фисон, она окружује сву земљу Египат, тамо где има злата; а злато земље оне је добро; и тамо имао угља и камена зеленог. И име реци другој је Гион, она окружује сву земљу Етиопску. И река трећа је Тигар, она тече наспрам Асираца. А река четврта то је Еуфрат.

И узе Господ Бог човека, којега сазда, и постави га у рају да га обрађује и чува. И заповеди Господ Бог Адаму говорећи: Од сваког дрвета које је у рају јешћеш јело, а од дрвета познања добра и зла, нећете јести од њега; јер у који

дан једете од њега, смрћу ћете умрети. И рече Господ Бог: Није добро да човек буде сам: да му створимо помоћника по њему. И сазда Бог још од земље све звери пољске и све птице небеске, и доведе их Адаму да види како ће их назвати; и свако које назове Адам душом живом, то је име њему.

Прокимен псалам 16. глас 4.
Сачувај ме Господе, као зеницу ока.
Стих: Услиши, Господе, правду моју.

Читање из Прича Соломонових (гл.3, 1-18)

Сине, законе моје не заборављај, а речи моје нека чува срце твоје; јер ће ти се тако придодати дужина живљења и године живота и мир. Милостиње и вера нека ти не недостану, него их стави о врат свој, и наћи ћеш благодат. И промишљај добра пред Господом и људима. Буди поуздан свим срцем на Бога, а за своју мудрост немој се узносити. На свим путевима твојим упознавај њу, да би правилно управљао путеве твоје, и да нога твоја не посрне. Не буди паметан пред самим собом, него се Бога бој и уклањај се од свакога зла; тада ће бити оздрављење телу твоме, и починак костима твојим. Поштуј Господа од праведних твојих трудова, и дај Му првине од твојих плодова правде, да се испуне житнице твоје изобиљем жита, а точила твоја да истачу вино.

Сине, не пренебрегавај васпитну науку Господњу, нити ослабљуј када те Он кара. Јер кога љуби Господ онога и кара, бије свакога сина којега прима. Блажен је човек који нађе мудрост, и смртник који позна разборитост. Јер је боље њу куповати, него ли ризнице злата и сребра. Драгоценија је

од камења скупоценог, неће њој против стати никакво зло. Добро је препознатљива свима који јој се приближују, а све скупоцено није ње достојно. Јер дужина живљења и године живота у десници су њеној, а у левици њеној су богатство и слава. Из уста њених излази правда, а закон и милост на језику носи. Путеви њени путеви су добри, и све стазе њене у миру су. Дрво живота је свима који се ње држе, и онима који се на њу наслањају, као на Господа, поуздана је.

На стиховњим, самогласна дневна, двапут; Глас 4.

Желећи заједницу свете Пасхе, која долази не из Египта него из Сиона, квасац греха покајањем одбацимо, и бедра своја умртвљењем прохтева опашимо. Ноге обућом забране сваког злог дела украсимо, на палицу вере се ослонимо, не угледајмо се на противнике крста Владике, обожавајући стомак свој, него следимо за постом који нам даје спасење душа и победу над ђаволом.

Мученичан: Прослављен си у спомену светих твојих Христе Боже, а они те моле, да нам ниспошаљеш велику милост.

Слава и сада, крстобогородичан, глас тај исти (4.)

Подобан: Јако добља..

Када те је као јагње угледала на крсту прикованог Господе, Мати твоја се запрепастила и говорила: какав је ово призор Сине мој? Зар ти овако узвраћа неверни и безакони сабор, који се многим твојим чудима сладио? Ал' нек је слава твоме неизрецивом снисхођењу Владико.

У наставку служи се по обичају.

35. Четвртак 1. седмице поста

На великом повечерју

Певамо Велики Канон преподобног оца нашег Андреја Критског и Јерусалимског.
На сваки тропар канона по 3 метаније, говорећи стих:
Помилуј ме Боже, помилуј ме.
Ирмоси по два пута
Глас 6.

Песма 1.

Ирмос: Помоћник и покровитељ беше мени на спасење, овај Бог мој и славићу га, Бог оца мога и величаћу га, јер се славно прослави.

Помилуј ме, Боже, помилуј ме.

Јагње Божије, које узимаш грехе свих, узми од мене тешко бреме греха и као милостив дај ми сузе смирења.

Теби Исусе притичем: сагреших ти, очисти ме, узми моје тешко бреме греха и као милостив дај ми сузе покајања.

Немој изићи са мном на суд, износећи моја дела, испитујући моје речи и откривајући моје намере; него по милосрђу твоме презри моје грехе Свемоћни, и спаси ме.

Време је покајања; притичем теби, Творцу моме, скини са мене тешко бреме греха и као милостив дај ми сузе покајања.

Духовно богатство грехом упропастих, бедник сам без добрих дела; зато гладан вапијем: Господе, даваоче милости, спаси ме.

Преподобна мати Маријо, моли Бога за нас.

Приклањајући се Христовим Божанским законима и покоравајући се њима, оставила си необуздане жеље телесне и побожно си испунила сваку врлину.

Слава, тројичан: Превечна Тројице, којој се као једној клањамо, узми од мене тешко бреме греха и као милостива дај ми сузе покајања.

И сада, богородичан: Богородице, надо и заштито свих који ти певају, узми од мене тешко бреме греха и као Пречиста Владичице, прими мене који се кајем.

Песма 2.

Ирмос: Видите, видите, да сам ја Бог, који сам вам ману са неба посало, и воду из камена у пустињи свом народу давно излио, само мојом десницом и силом.

Помилуј ме, Боже, помилуј ме.

Ламех рече: убићу човека за рану своју и младића за масницу своју, и плачући вапијаше; а ти, душо моја, укаљавши тело и унаказивши разум ниси задрхтала.

О, душо моја, мудровала си да створиш темељ и утврђење твојим похотама, да није Животодавац уздрмао твоју савест и избацио на земљу твоју злу намеру.

О, како угледавши се на Ламеха, првог убицу својим похотним жељама убих душу као човек, ум као младића и као убица Кајин убих тело моје као брата.

Изли Господ некада огањ, гневећи се заслужно, и спали Содомљање, а ти си о, душо, упалила огањ пакла у коме ћеш изгорети.

Израњавих се и претворих се у ране од ђаволских стрела које израњаваше моју душу и тело; ево вапију гнојне ране и мрачне болести мојих самовољних страсти.

Преподобна мати Марија, моли Бога за нас.

Утонула у бездан зала, пружила си твоје руке милостивом Богу, Маријо и он ти као Петру човекољубно пружи Божанску руку, тражећи твоје потпуно обраћање.

Слава, тројичан: Вечна, нестворена Тројице, неразделива јединице, прими мене који се кајем и спаси ме грешнога; Твоје сам створење, зато ме немој презрети, него ме поштеди и избави паклене осуде.

И сада, богородичан: Пречиста Владичице, Богомати, надо оних који ти притичу и пристаништу оних који су у бури, твојим молитвама и сада умоли милостивог Творца и Сина твога за мене.

Песма 3.

Ирмос: На чврстом камену заповести твојих, утврди Христе разум мој.

Помилуј ме, Боже, помилуј ме.

Угледала си се душо на Агару Египћанку, која се добровољно подјармила и родила си новог презреног Исмаила.

Јаковљеву лествицу, која је досезала од земље до неба, разумела си, душо моја, али ниси имала чврсту побожност за успон.

Божијег свештеника Мелхиседека и Цара небеског, слику Христову, подражавај у мирском животу међу људима.

О, јадна душо, обрати се и заплачи пре него што дође тужни крај живота и пре него што Господ закључа врата двора свога.

Немој, бити, душо, слани стуб, окрећући се натраг, него се бој примера содомског и спасавај се на гори Сигор.

Не одбаци Владико молбе оних који ти певају, него буди милостив Човекољупче, и дај опроштај онима који га са вером траже.

Слава, тројичан: Истинита и нестворена Тројице, вечно Биће у Тројици опевано лицима, спаси нас који се са вером клањамо сили твојој.

И сада, богородичан: О, Богомати, као Дјева у времену си родила вечног Божијег Сина. О, дивнога чуда, како си дојећи остала девствена!

Песма 4.

Ирмос: Чуо је пророк о твоме доласку Господе и уплашио се, јер ћеш се од Дјеве родити и људима јавити, па говораше: чух глас твој и побојах се, слава сили твојој Господе.

Помилуј ме, Боже, помилуј ме.

Време мога живота је кратко и испуњено болестима и лукавствима. Но кроз покајање ме прими и док сам у разуму позови ме, Спаситељу, да не бих био плен и храна ђаволу, и смилуј се на мене.

Царским достојанством, венцем и пурпурном хаљином беше оденут Јов, човек праведан и богат имањем и стоком и богатством великим, ал'изненада би лишен и богатства и царске славе и осиромашен.

Иако беше праведан и без порока изнад свих људи, Јов ипак не побеже од лова замке нечастивога; а ти; грехочежњива јадна душо, шта ћеш учинити ако се деси да несрећа изненада наиђе на тебе?

Многоговорљив сам и жесток срцем безразложно и узалудно. Праведни Судијо, немој ме осудити са фарисејем него ми, једини милостиви, дај кајање цариника и прими ме као њега.

Знам, милосрдни Господе, да згреших и досадих бићу тела мога, но кроз покајање ме прими и у разуму позови, Спаситељу, и смилуј се на мене, да не бих био плен и храна ђаволу.

Страстима бејах сав израњављен и души мојој нашкодих, Милосрдни Спаситељу. Но кроз покајање ме прими и док сам у разуму позови и смилуј се на мене, да не бих био плен и храна ђаволу.

Не послушах твој глас него преступих твој писани Закон; но кроз покајање прими ме и док сам у разуму помози и смилуј се на мене, да не бих био плен и храна ђаволу.

Преподобна мати Марија, моли Бога за нас.

Делима се јеси у амбис стропоштала, али си притекла бољим мислима узвишеним делима и врлинама, и својом анђеоском природом си Маријо све задивила.

Слава, тројичан: Тебе, једног и Тројичног Бога, нераздељеног природом, несливеног лицима, славимо као једног Цара на престолу и узносимо ти велику песму, троструко на небесима певану.

И сада, богородичан: И рађаш и девујеш и у обоме девствена остајеш. Онај који се родио од тебе, обнавља закон природе, а утроба рађа и остаје као да није родила. јер Бог где хоће побеђује природни поредак и чини све што хоће.

Песма 5.

Ирмос: Рано после ноћи молим те Човекољубче: просветли ме и упути на заповести твоје, и научи ме Спаситељу да чиним вољу твоју.

Помилуј ме, Боже, помилуј ме.

Душо моја, угледај се погрбљену до земље, дођи и падни пред ноге Исусове, да би те подигао, како би ходала правом стазом Господњом.

Владико, пошто си дубоки кладенац, источи ми воду из твојих пречистих жила, да као Самарјанка пијући њу не жедним, јер точиш реку живота.

Нека ми, Владико Господе, моје сузе буду Силаомска бања, да и ја умијем зенице срца и да духовно видим тебе, светлости превечна.

Преподобна мати Марија, моли Бога за нас.

Да би угасила пламен страсти, Маријо, ти си вазда силне сузе лила, сагоревајући душом. Благодат суза додели и мени слуги твоме.

Преподобна мати Марија, моли Бога за нас.

Испуњена несравњеном жељом да се поклониш животном дрвету, ти си се тога удостојила; зато удостој и мене да примим славу небеску.

Слава, тројичан: Славим Тебе Тројице, једнога Бога: свети си, свети, свети Оче, Сине, и Душе, јединице по суштини којој се свагда клањамо.

И сада, богородичан: У теби вечна Мати и Дјево обуче се у моју природу Бог, који је створио векове и у себи је сјединио човечанску природу.

Песма 6.

Ирмос: Од свег срца из дубине ада, вапим милосрдном Богу, и чуо ме је и извео из пропасти живот мој.

Помилуј ме, Боже, помилуј ме.

Ја сам, Спаситељу, као негда изгубљена драхма, зато запаливши светиљку - Претечу твога, Христе, потражи и нађи твоје створење.

Устани и бори се против телесних страсти и лажних помисли и увек их побеђуј, као што се Исус Навин борио против Амалика и Гаваонита.

Преподобна мати Марија, моли Бога за нас.

Небеско блаженство без страсти стекла си на крају земаљског живота, мати, зато се за нас који ти певамо моли да твојим молитвама будемо избављени од смрти.

Слава, тројичан: Истинита сам неразделна Тројица, раздељена лицима и јединица сам природом сједињења, говори Отац и Син и Дух Божански.

И сада, богородичан: Твоја утроба роди нам Бога слична нама; Њега као Творца свих моли Богородице да се твојим молитвама оправдамо.

Кондак, глас 6.

Душо моја, душо моја, устани, што спаваш? Крај се приближава и ти ћеш се уплашити; Прени се дакле, да те поштеди Христос Бог, који је свуда и све испуњава.

Песма 7.

Ирмос: Сагрешисмо, безаконовасмо, и пред тобом неправду чинисмо; Нити сачувасмо нити учинисмо, како си нам заповедио, ипак нас никад не напуштај Боже отаца наших.

Помилуј ме, Боже, помилуј ме.

Прођоше ми дани као сан кад се човек пробуди; зато као Језекија плачем на постељи мојој, истекоше године мога живота; но који ће ти Исаија помоћи душо, ако не Бог свих.

Притичем ти и приносим речи моје као сузе: сагреших више него што згреши грешница и чиних безакоње као нико на земљи; но помилуј Владико твоје створење и позови ме.

Сахраних Твој лик и преступих твоју заповест, помрачи се сва моја лепота и страстима угаси се Спаситељу, свећа; но умилостиви се, и даруј ми радовање, као што Давид пева.

Обрати се, покај, открии своје тајне и реци свезнајућем Богу: ти знаш моје тајне, једини Спаситељу, но помилуј ме по милости Твојој, као и што Давид пева.

Преподобна мати Марија, моли Бога за нас.

Завапивши пред пречистом Богоматером, прво си одбацила безумне страсти које су те силно прогониле, и тако си посрамила демона кушача; зато дај сада помоћ у невољи и мени слузи твоме.

Преподобна мати Марија, моли Бога за нас.

Христа си заволела, њега си пожелела, ради њега си, Преподобна, тело изнурила; а сада моли Христа за слуге његове, да буде милостив према свима нама и дарује миран живот свима који га славе.

Слава, тројичан: Истинита нераздељна Тројице, једносушна и једно Биће, светлости и светлост и свети три у једном светом опева се Бог Тројица; но душо, опевај прослави Бога који је живот свих.

И сада, богородичан: Певамо ти, славимо те, клањамо ти се Богомати, јер си родила једног од нераздељиве Тројице, Христа Бога, и нама на земљи отворила си небеса.

Песма 8.

Ирмос: Од Бога којег славе војске небеске, дрхте и херувими и серафими; Њему све што дише и сва твар нека пође, благосиља га и велича у све векове.

Помилуј ме, Боже, помилуј ме.

Изливајући обилно сузе као миро, кличем ти као грешница која тражи милост, приносим ти молбу и молим да примим опроштај.

Иако сам као нико теби сагрешио, ипак милостиви Спаситељу прими и мене који се са страхом кајем и кличем: сагреших теби једином, помилуј ме милостиви.

Поштеди Спаситељу твоје створење и као пастир потражи залуталог, изађи у сусрет заблуделом, ограби ме од вука и учини ме овцом и присаједини стаду твојих оваца.

Када као милостиви судија седнеш и покажеш неописану славу твоју Спаситељу, о, какав ће страх тада бити од усијане пећи свима који се боје страшног суда твога.

Преподобна мати Марија, моли Бога за нас.

Просветивши се вечном светлошћу и разрешивши се од мрачних страсти, ушла си, мати у духовну благодат; зато просвети, Маријо, оне који те прослављају.

Преподобна мати Марија, моли Бога за нас.

Видевши у Теби ново чудо, заиста се задиви свети Зосима и гледајући те као анђела у телу, испуни се страхом, певајући Христу у векове.

Слава, тројичан: Беспочетни Оче, са њим беспочетни Сине, благи и истинити Утешитељу Душе, родитељу Речи Божије, Речи беспочетног Оца, живи и творачки Душе, Јединице Тројице, помилуј ме.

И сада, богородичан: Као од пурпура изатка се тело у теби, Пречиста, духовна, скерлетна хаљина Емануилова; зато тебе истиниту Богородицу славимо.

Песма 9.

Ирмос: Од бесеменог зачећа рођење је незамисливо, а Матере Дјеве је нетрулежан плод; Божије рођење обнавља природе, зато сви нараштаји богоневесну Матер величајмо.

Помилуј ме, Боже, помилуј ме.

Смилуј се, спаси ме и помилуј, сине Давидов, који си ђавоиманог речју исцелио и реци и мени као и разбојнику, милостиви: заиста ти кажем, са мном ћеш бити у рају, када дођем у слави мојој.

Када разбојници висише на крсту, један те оптужи а други прослави. О, милостиви Господе, као верном твом разбојнику, који је у теби познао Бога, и мени отвори двери славног царства твога.

Сва створења дрхтаху, видећи те распетог, горе и камења од страха се распадаху и земља се потресе, и ад се отвори, и светлост дана се помрачи, гледајући тебе, Христе на крсту распетог.

Плодове достојне покајања не тражи од мене, јер снага моја у мени ослаби; даруј ми свагда скрушено срце и духовно смирење да бих ти њих принео као угодну жртву, Спаситељу једини.

Судијо мој и знанче мој, Христе, када одлучиш да опет са анђелима дођеш да судиш целом свету, погледај ме тада твојим милостивим оком, поштеди ме и сажали се на мене, јер сам згрешио више од сваког на свету.

Преподобна мати Марија, моли Бога за нас.

Покајним твојим животом, Маријо, задивила си све: ангелске чете и људе, јер си живећи духовним животом, превазишла своје тело и као на бестелесним ногама идући прешла си Јордан.

Преподобна мати Марија, моли Бога за нас.

Преподобна Мати умилостиви Творца према нама који те хвалимо, да би се избавили злостављања и мучења оних који нас около нападају и ослободили се искушења; да непрестано величамо Господа који те је прославио.

Преподобни оче Андреје, моли Бога за нас.

Часни и најблаженији Оче Андреје, пастиру Крита, немој престати да се молиш за оне који те славе, да бисмо се ми, који искрено славимо твој спомен, избавили гњева, патњи, пропасти и безбројних сагрешења.

Слава, тројичан: Оца прослављамо, Сина величамо, Божанском Духу се истински клањамо. Тројици нераздељној и јединици по природи, као светлости и светлостима и животу и животима, животворцу и просветитељу свих крајева света.

И сада, богородичан: Пречиста Богомати, као што чуваш твој град, он тобом верно царује и тобом се утврђује да и ми тобом победимо свако искушење и покоримо непријатеље.

Ирмос: Од бесеменог зачећа рођење је незамисливо, а Матере Дјеве је нетрулежан плод; Божије рођење обнавља природе, зато сви нараштаји богоневесну Матер величајмо.

Даље Велико повечерје, по обичају

36. Петак 1. седмице поста

На јутрењи

Тројични тропари.

После 1. катизме узимају се сједални крста из Осмогласника (са краја Триода) и богородичан.

По 2. катизми сједални, дело господина Јосифа
Глас 2.
Подобан: Благообразниј Јосиф..

Твојим страдањем си нестрадалност свима дао Чивекољубче, зато страсти тела мога умртви крстом светим, и удостоји ме да видим, и свето васкрсење твоје Господе.
Слава, то исто.
И сада, крстобогородичан.

Чувани часним крстом Сина твога, Владичице Пречиста Богородице, сваки напад противника лако одбијамо, зато те како доликује увек славимо, као Матер Бога и једину наду душа наших.

После 3. катизме сједален господина Теодора. Глас 2.
Подобан: Милосердија сушчи..

Као извор чистоте, сачувај нас у посту Милостиви, и погледај на нас који ти се клањамо, и прими принос руку наших, јер си и ти на крсту разапет своје руке раширио, за све нас на земљи, једини Господаре и бестелесних.

Слава, то исто.
И сада, крстобогородичан.
Подобан.

Дјева и Мати твоја Христе, гледајуће те на дрвету крста разапетог и умрлог, горко је плакала и овако говорила: Сине мој каква је ово ужасна тајна? Ти желиш свима дати живот вечни, па зашто си на крсту својом вољом срамном смрћу умро.

Канон из Минеја
Трипеснец на начин како је речено.
Из Мојсеовице се чита 5. песма на уобичајен начин.
Глас 2.

Песма 5.

Ирмос: Просвјешченије во тмје лежашчих..

Видећи грех у мени, Лукави жури да помогне греху, и много се радује мојој пропасти, али ти ми Спаситељу даруј покајање да савладам тога, молим те.

На крсту твоме победио си вође мрака, зато ме избави од њине злобе, јер сам потонуо у дубину греха, и у понор недоличних дела, али се уздам у твоју милост.

На крсту си разапет и умро, ал' ипак оживи моју душу усмрћену грехом, и удостоји да у миру стигнем до твога светог васкрсења Христе, и да ревносно вршим заповести твоје.

Богородичан: Ти си просветлење мени немоћном Пречиста, и избављење моје душе помрачене, зато ме спаси млада Дјево јер пропадам, и одени одећом непропадања, јер страдам од великих греха.

Ини.

Глас исти (2.)

Ирмос: Ношчи прешедшеј..

Ти си Господе хтео да на Месту Лобање будеш телом разапет, једини бесмртни, и тиме си род наш бесмртним учинио и препородио.

Видевши Господе природа како подносиш страдања, сва се потресла и зајецала због јудејских убица, ал' ти си све поднео, да би све спасао.

Слава, Тројичан: О, Пресвета Тројице, теби служимо и теби моћној притичемо и теби као једном Бићу певамо, а ти нам низпошаљи очишћење грехова.

И сада, богородичан: Радуј се Богородице млада Дјево са много похвалних имена: ковчеже, златна посудо и трапезо, светлоносна светиљко и огњем обасјана купино, горо коју је Бог осенио.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Свима у свету си хтео радост, зато сада сатобом Христе и саразапети, поднесимо терет, поругу и остало да се са тобом и прославимо.

Ирмос: Ношчи прешедшеј..

Ноћ је прошла и дан је дошао, светлост је свету заблистала, зато те хвале војске ангела, и све што постоји тебе славослови.

Песма 8.

Ирмос: В пешч огњенују..

Себе си унизио, када си се из милости на крст подигао, да подигнеш палог због залогаја давног, зато теби јединoм Преблагом и прослављеном, у векове певамо.

Непажњом и греховним дремањем упадох у тешки греховни сан, али ти Христе мој који си ради мене на крсту уснуо, подигни ме палог да ме ноћ смрти не ограби.

Ослепљен жељама, носим своју мрачну душу и подсмева ми се демон који зло смишља, ал' ти ме Христе просветли и избави заувек злобе његове.

Богородичан: У лењости и учмалости живот проводим, и грехом сам душу оптеретио, ал' ка твојој увек будној молитви притичем, зато недај Дјево Пречиста да умрем вечним сном.

Ини.

Ирмос: В купиње Мojсеју..

Овенчан трпљењем и у одећу од порфире одевен, постао си диван лепотом Христе мимо свих синова људских, славом обасјан.

Жуч и оцат си пио, а две реке излио: живота и вечности, из светих ребара твојих, за све који ти са вером певамо славословимо те Христе у све векове.

Благосиљајмо Оца и Сина и Светога Духа, Господа.

Тројичан: Једно божанство Тројице, природе неразделиве, а раздељена лицима, вечна сило, Оче, Сине и Душе, теби певамо у све векове.

И сада, богородичан: Богородитељко пречиста, двери небеске и улаз спасења, прими млитве свих хришћана који те славе у све векове.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Крсте, скиптре Христов и снаго цркве, победо царевима, и чуваре хришћана, ти си моје просвећење, ти си и моја похвала у све векове.

Хвалимо, благосиљајмо и клањајмо се Господу, певајући и величајући га у све векове.

Ирмос: В купиње Мојсеју Дјеви чудо..

У давнини на Гори Синају, чудо на купини, предсказало је Дјеву Мојсеју, зато пођте, благословите и величајте Бога у све векове.

Песма 9.

Ирмос: Јаже прежде солнца..

Моју огубалу душу недоличним жељама, очисти кропљењем твоје чисте крви Речи Божија, и учини у заједници твоје славе, јер си за мене неславно распеће поднео Христе.

Погурен сам под теретом недоличних дела Христе, и у очајању те призивам човекољубче: твојом часном крвљу исцели неизлечиве ране душе моје, да опевам твоје Божанство.

Храним се злобом, немарност пијем и низашто се не кајем, а у јелима се никад не уздржавам, ал' Господ рече да пост не буде такав.

Богородичан: Као погубљење старог и тешког преступа, и исправак праматере, као вечно усвојење код Бога и као мост до Створитеља, тако тебе Богородице величамо.

Ини.

Ирмос: Чистујy и Пречистујy..

Када си на дрво разапет, природа се заљуљала, јер мада си Бог, телом си пострадао, из доброте и милосрђа да спасеш нас.

Велика је Господе сила крста твога, јер када његов знак на себи чинимо, одмах силу демона рушимо.

Слава, Тројичан: Јединице триипостасна, и Тројице јединствена, владајућа сило, природо исте славе, Оче, Сине и Божански Душе, спаси све нас.

И сада, богородичан: Радуј се Богородице, очишћење целог света, камо притичу сви покајани грешници, да заувек нађу измирење са Богом.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Светом силом твога крста Господе помози ми, да непорочно и у чистоти принесем теби време поста.

Ирмос: Чистујy и Пречистујy Матер и Дјеву..

Чисту и Пречисту Матер и Дјеву, сви верни певањем песама, побожно као Богородицу величајмо.

Светилен гласа, са краја Триода.

На стиховње самогласна дана двапут; Глас 8.

Завет поста радосно примимо, јер да је то праотац сачувао, не бисмо отпали од раја Едемског. Леп беше и укусан плод који нас је усмртио, зато очима да не пожелимо нити наше непце да окуси лепа јела, после којих се губи слава. Бежимо од неуздржања, и после јела, страстима се не покоримо, него се знаменујмо крвљу Онога који је због нас

својевољно на смрт одведен, и неће се нас дотаћи губитељ, и јешћемо свету пасху Христову за спасење душа наших

Мученичан: Како да вас назовемо светитељи? Да ли херувими? Јер на вама Христос почива. Да ли серафими? Јер непрестано њега славите. Да ли ангелима? Јер сте се одрекли својих тела. Да ли силама? Јер делујете чудесима. Многа су ваша имена и још већи дарови, а ви се молите за спасење душа наших.

Слава и сада, крстобогородичан, глас тај исти (8.)

Подобан: О, преславнаго чудесе..

Када те је Спаситељу природа угледала, разапетог на Месту Лобање, немоћна да то поднесе сва се узбунила, уздрхтала и покренула. А Дјева Пречиста и Мати твоја јецала је за тобом и нарицала: Тешко мени Чедо моје, Спасе мој најдражи, какав је ово ужасан и чудан призор?

Добро је исповедати се.. **(два пута)**
и остало по поретку.

Час 1. је без катизме, као и у остале петке кроз целу свету и велику Четрдесетницу.

На 6. часу

Тропар пророчанства, глас 8.

Многогрешни живот наш и непокајану нарав, милосрђем предухитри Господе; Јер сем тебе тругога не знамо, Господара живота и смрти; Спаси нас као човекољубив.

Слава и сада, исто.

Прокимен псалам 17. глас 7.

Љубићу те Господе, снаго моја, Господ је утврђење моје.

Стих: Бог мој помоћник је мој.

Читање из Пророчанства Исаије (Гл.3, 1-14)

Ево ће Владика Господ Саваот одузети од Јудеје крепкога и од Јерусалима моћнога и моћну, моћ хлеба и моћ воде. Узећу јунака и моћника и човека ратника, и судију и пророка и разборитога и старијега, и педесетника и дивнога саветника, и мудрога архитекту и разумнога слушаоца, а поставићу младиће за кнезове њихове, и подсмевачи загосподариће њима.

И сукобљаваће се народ, човек на човека и човек на ближњега свога; спотицаће се дете на старца, нечастан на часнога. Јер ће заборавити човек брата свога или сродника оца свога, говорећи: Имаш лепу одећу, буди наш вођа; и моја храна нек буде под тобом. И одговориће у дан онај и рећи ће: Нећу ти бити вођа, јер нема у дому моме хлеба нити одеће, нећу бити вођа народа овога. Јер остављен би Јерусалим, и Јудеја пропаде, и језици њихови су са безакоњем, и непокорни су Господу; јер се сада понизи слава њихова, и срамота лица њихова против њих је, а грех свој као Содомљана објавише и пројавише.

Тешко души њиховој, јер смислише намеру злу против себе самих, говорећи: Свежимо праведнога, јер нам је неугодан; зато ће плодове дела својих јести. Тешко безаконику: по делима руку његових снаћи ће га зла. Народе мој, властодршци ваши жању вас као трску, и отимачи господаре вама. Народе мој, они који вас хвале обмањују вас, и пут ногу ваших искривљују. Али ће се сада Господ поставити на суд, и ставиће на суд народ свој. Сам ће Господ

доћи на суд са старешинама народним и са кнезовима његовим.

Прокимен псалам 18. глас 6.
Господе помоћниче мој и избавитељу мој.
Стих: Небеса казују славу Божију.

ДА СЕ ЗНА
Службе светих из Минеја које долазе у суботу и недељу певају се на повечерјима или када то еклисиарх одреди.

37. Петак 1. седмице поста

На вечерњи

После уводног псалма и уобичајене катизме,
На Господи воззвах.. **узимамо стихове на 10 и певамо дневну самогласну два пута**
Глас 5.

Ходите верни да на светлу чинимо дела Божија, да по дану честито ходимо, сваки наш запис неправде ка ближњем уклонимо, да не будемо њему спотицање ни саблазан, оставимо жеље телесне, а узгајимо душевне дарове, подаримо гладнима хлеба, и дођимо Христу са кајањем и вапајем: Боже наш, помилуј нас.

Затим певамо 4 мученичне из Октоиха, владајућег гласа. После њих ове самогласне (4) дело светог Теодора.
Глас 2.

Ходите сви славитељи мученика, да се духовно веселимо и славимо, јер данас нам поставља свету трпезу мученик Теодор, да радује све нас који га славимо, зато му запевајмо: Радуј се страдалниче непобедиви, јер си претње мучитеља на земљи разорио. Радуј се јер си своје земно тело за Христа Бога на муке предао. Радуј се јер си разне муке поднео, и војник војске небеске постао, зато те молимо: украсе мученика, моли се за душе наше.

Од Бога ти подарену благодат чудеса, мученице Теодоре пружаш свима, који ти са вером долазе. Због ње те хвалимо

говорећи: ти избављаш заробљене, лечиш болесне, сиротињу дарујеш, у пловидби спасаваш, сујетан пут слугама устављаш, брзо јављаш губитак покраденима; Ти страдалниче учиш војнике да се од плена уздрже, младима милостиво дајеш праштање, усрдан си помоћник свима који твој свети спомен славе, са њима свети страдалниче, моли од Христа велику милост, и нама који о твом страдању певамо.

Ти си мученице Теодоре узвишени дар Божији, јер и по смрти као жив притичеш и испуњаваш молитве. Жени некој удовици су једном сина отели иноверни војници и заробили, а она дође у храм твој квасећи га сузама, а ти си милостиви невидив на белом коњу, њено донео, и даље чуда чинити ниси престао, зато моли Христа Бога да се спасу душе наше.

Славимо те истоименог са даром Божијим, Теодоре трипут блажени, јер си постао божанске светлости светило незалазно, твојим страдањем си цео свет обасјао, и јачи од огња постао, јер си пламен угасио и Лажљивом си као змији главу скршио, зато је Христос на твоје страдање погледао, и твоју свету главу овенчао, великомученице и страдалче; ти имаш код Бога смелост, зато га моли за душе наше.

Слава, глас 6. Као своје оруђе демон је саодсупника од Христа узео, са веома злом намером: постом очишћени верни народ, да оскверни храном од жртава идолских, ал' ти си намеру оног разорио, када си тамошњем архијерају у сан дошао, дубоку тајну му окрио, и недолично дело јавио. Зато теби благодарни на годишњи помен овог чуда, Спаситеља славимо, молећи те да се и даље одштетних намера Злога спасемо, твојим ка Богу молитвама, мученице Теодоре.

И сада, богородичан (догматик) владајућег гласа.

Вход без Еванђеља.

Светлости тиха..

Прокимен псалам 19. глас 5.
Услишиће те Господ у дан жалости.
Стих: Заштитиће те Име Бога Јаковљева.

Читање из Књиге Постања (Гл. 2, 20-25 и 3, 1-20)

Нарече Адам имена свим животињама и свим птицама небеским и свима зверима пољским, но Адаму се не нађе помоћник сличан њему. И наведе Бог иступљење сна на Адама, и заспа; и узе Бог једно ребро његово, и место његово попуни месом. И изгради Господ Бог ребро које узе од Адама у жену, и доведе је Адаму. И рече Адам: Ово је сада кост од костију мојих и тело од тела мога; она ће се назвати жена, јер је од мужа свога узета. Ради тога оставиће човек оца свога и матер своју, и прилепиће се жени својој, и биће двоје у једно тело. И беху обоје наги, Адам и жена његова, и не стиђаху се.

А змија беше лукавија од свих животиња које су на земљи, које створи Господ Бог; и рече змија жени: Је ли рекао Бог: да не једете од сваког дрвета које је у рају? И рече жена змији: Од плода сваког дрвета раја јешћемо, а од плода дрвета које је усред раја, рече Бог: де не једете од њега, нити га се дотичите, да не умрете. И рече змија жени: Нећете смрћу умрети, јер зна Бог да у који дан једете од њега, отвориће вам се очи, и бићете као богови, знајући добро и зло. И виде жена да је дрво добро за јело, и да је угодно очима за виђење и лепо за разумевање; и узевши од плода његовог једе, и даде мужу своме са њом, и једоше. И отворише им се очи обома, и познаше да су наги; и сашише лишће од смокве и начинише себи огртаче. И чуше глас Господа Бога ходећега у рају предвече, и сакрише се Адам и жена његова од лица Господа Бога усред дрвећа рајског.

И позва Господ Бог Адама и рече њему: Адаме, где си? И рече му: Глас твој чух где ходиш по рају и уплаших се, јер сам наг, и сакрих се. И рече му Бог: Ко ти каза да си наг, осим ако ниси јео од дрвета од којега ти заповедих да једино од њега не једеш? И рече Адам: Жена коју си ми дао, она ми даде од дрвета, и једох. И рече Бог жени: Зашто си то учинила? И рече жена: Змија ме превари, те једох. И рече Господ Бог змији: Што си то учинила, проклета да си ти од свих зверова земаљских; на грудима својим и на стомаку ходићем и јешћеш земљу све дане живота твога. И непријатељство ћу ставити између тебе и између жене, и између семена твога и између семена њенога: Он ће ти вребати главу, а ти ћеш му вребати пету. И жени рече: Умножавајући умножићу жалости твоје и уздисања твоја, у боловима ћеш рађати децу; и к мужу твоме је обраћање твоје, и он ће ти господарити. А Адаму рече: Што си послушао глас жене твоје и јео од дрвета које сам ти заповедио да једино од њега не једеш, проклета да је земља у делима твојим; у жалостима ћеш јести од ње све дане живота твога; трње и чкаљ израстаће ти, и јешћеш траву пољску. У зноју лица свога јешћеш хлеб свој, док се не вратиш у земљу од које си узет; јер си земља и у земљу ћеш отићи. И назва Адам име жени својој Ева што значи Живот, јер је она мати свих живих.

Прокимен псалам 20. глас 6.

Уздигни се, Господе, силом твојом; Певаћу и опеваћу моћи твоје.

Стих: Господе, силом твојом узвеселиће се цар.

Читање из Прича Соломонових (Гл.3, 19-34)

Бог је мудрошћу основао земљу, а небеса је припремио разумом. Вољом Његовом бездани се отворише, а облаци источише росу. Сине, не пренебрегавај, но сачувај мој савет и мисао, да жива буде душа твоја, и благодат буде око врата твога; и биће оздрављење телу твоме, и починак костима твојим; да ходиш са надом у миру свим путевима твојим, и нога твоја не посрне. Јер, ако седиш, бићеш без страха; и ако легнеш, слатко ћеш спавати; и нећеш се бојати страха кад наиђе, нити напада безбожник када долазе. Јер ће Господ бити на свим путевима твојим, и утврдиће ногу твоју, да се не спотакнеш. Не одустај добро чинити потребитоме, кад рука твоја има — нека помаже. Не реци: кад се вратиш наврати, и сутра ћу дати, ако већ можеш да добро учиниш; јер не знаш шта ће донети сутрашњица.

Не смишљај зла на пријатеља свога који је крај тебе и који се узда у тебе. Не непријатељуј човеку узалуд, да ти не учини неко зло. Не теци бруке злих људи, нити поревнуј путевима њиховим. Јер је нечист пред Господом сваки преступник закона, и он са праведнима не седи заједно. Проклетство Божије је у кућама безбожника, а станови праведних благосиљају се. Господ се гордима противи, а смиренима даје благодат.

Затим се пева: Нека узиђе молитва моја као кадило преда те, уздизање руку мојих као принос вечерњи

У наставку Пређеосвећена Литургија.

После заамвоне молитве

Певамо следећи молебни канон светог Теодора.

Када се постави кољиво, читамо псалам 143.
Господе услиши молитву моју..
Затим: Бог је Господ и јави се нама..
Одмах Тропар глас 2.

Велика су дела вере! У сред пламене реке, радоваше се свети мученик Теодор, као на води освежења. А пламеном спаљен, принео је себе као слатки хлеб Светој Тројици; његовим молитвама Христе Боже спаси душе наше.
Слава, тај исти.

И сада, богородичан: Всја паче смисла..

Кроз све твоје надразумне и кроз све твоје преславне тајне Богородице, кроз запечаћену чистоту и кроз сачувано девство, показала си се као Мати без обмане, јер си родила истинитога Бога, њега моли да спасе душе наше.

Псалам 50.
Затим следећи Канон
Дело Јована Дамаскина. Акростих је: Певам теби истоименом са даровима Божијим.
Глас 8.

Песма 1.

Ирмос: Воду прошед..

Знам те као Божијег миљеника Теодоре, јер за њега ти беше љубављу безусловном и душом и телом везан, зато ти нижем речи похвале.

Кад је богомрска заповест објављена да се жртва идолима а не Богу живом приноси, ти си страдалниче ухваћен, јер ниси идолима приносио, и јер си хтео да себе Богу принесеш.

Слава: Окован за љубав Божију, постао си мученице Теодоре војник Сина Божијег Јединородног, и у тој почасти ниси сагрешио.

И сада, богородичан: Војске и ангела и људи, хвале те непрестано Мати безневесна, јер си њиног Творца као детенце у своме наручју носила.

Песма 3.

Ирмос: Ти јеси утвержденије..

Песму уста мојих и молитву из напаћене душе моје ти моливу приносим а ти их страдалниче Теодоре милостиво прими.

Тело си души као господару покорио, и са обоје си славни мученице Створитељу угодио.

Слава: Изашао си на суд пред мучитеља, јер си Христа Цара исповедио, а приносити жртве идолске си Теодоре одбио.

И сада, богородичан: Ти си свима уточиште и вечни бедем хришћана, зато тебе неуђутно славословимо, Дјево Безневесна.

Песма 4.

Ирмос: Услишах Господи..

Окусивши тајну богопознања, непостидно си проповедао Бога оваплоћеног и рођеног, мученице Теодоре.

Да је божанство страсно, мислили су они који су страстима служили, а ти си их страдалниче Теодоре просветљен Духом изобличио.

Слава: Молимо те сви који ти певамо, Теодоре блажени, да молиш Избавитеља, да се од разних невоља и несрећа избавимо.

И сада: Узгајила си клас животворни, као њива неорана, а он даје живот целом свету, зато Богородице све који ти поје спасавај.

Песма 5.

Ирмос: Утрењујушче..

Волите Господа који вас воли, позивао си страдалниче Теодоре, мученике који су са тобом страдали.

Ревношћу за праву веру у срцу запаљен, страдалниче, ти си лажну богињу заједно са идолиштем спалио.

Слава: Непобедивом силом, страдалниче Теодоре, погуби дрске варваре као и страсти моје.

И сада, богородичан: Певамо ти Богородице, девственој и после рађања, јер си Бога Реч телом целом свету родила.

Песма 6.

Ирмос: Очисти мја Спасе..

Како је слаб и немоћан бес сујетних назови богова, на пропаст људима који се моле њима, а побеђени су трпљењем нелажних мученика који истину проповедају.

(два пута)

Слава: Помоћу силе Божије блажени Теодоре славо мученика, подносио муке од неверника очекујући предстојећу вечност.

И сада, богородичан: Твојим молитвама, Богородитељко Пречиста, дај да се избавимо великих греха, и добијемо светлост обожења од Сина Божијег неизрециво из тебе тебе оваплоћенога.

Кондак, глас 8.

Веру Христову си као штит у срце своје ставио, и противничке силе си многострадални поразио, венцем небеским се заувек овенчао, свети Теодоре, као непобедиви.

Песма 7.

Ирмос: От Јудеје дошедше..

Због нас рањеног Бога Реч, ти си страдалниче Теодоре изранављеног тела њему благодарно и радосно кликтао: благословен си Боже отаца наших.

За Избавитеља свих, који је својом вољом у гроб положен и запечаћен, и ти си страдалниче Теодоре у запечаћеној тамници био и кликтао: благословен си Боже отаца наших.

Као умртвљен, ти си страдалниче страсти телесне својевољно одбацио, и ниси јелом, него љубављу Божијом храњен и певао: благословен си Боже отаца наших.

Слава: У тамници страдалниче, као некада младиће у пећи, и тебе је један од Тројице укрепио, па си виђен како певаш: благословен си Боже отаца наших.

И сада, богородичан: Када си Спаситељу хтео да наше спасење учиниш, ти се јеси у тело Дјеве уселио и њу заступницом целог света учинио, благословени Боже отаца наших.

Песма 8.

Ирмос: Седмерицеју пешч..

Ослепљен разумом, вођа безаконика је теби побожном безбожно претио и питао: зашто без разлога на човека на

смрт осуђеног безумно наду полажеш? Али ти си узвикнуо: децо благосиљајте, свештеници њему певајте а народи величајте Бога у све векове.

Као разуман и премудри слуга благодати, благодаћу од Бога ти даном, узвикнуо си Теодоре ономе који ти је безбожност заповедао: ово назови-безумље нека је на мени и онима који певају: децо благосиљајте, свештеници њему певајте а народи величајте Бога у све векове.

Слава: Јуначки се јеси подвизавао, и смело мучитеља изобличио: зашто лудујеш, узвикнуо си, наредбом да лажно творевини служим а Саздатеља напустим? Али ја ипак певам: децо благосиљајте, свештеници њему певајте а народи величајте Бога у све векове.

И сада, богородичан: Телесним јављањима и разним реченим загонеткама, знацима и виђењима богоречитих, наговештено је, надприродно и чудно рађање, Дјево, зато тебе радосно и побожно хвалимо, а Христа величамо у све векове.

Песма 9.

Ирмос: Тја неискусобрачнују..

По Божијој вољи си Теодоре предао тело чулном огњу, али си зато из њега радосно ка огњу Божанства узишао, страдалниче и угодниче Божији Теодоре.

Мученице много-славни, паљен си ал' ниси изгорео, него си обману идолску спалио, а сада стојиш пред живим Богом, где се са мученицима радујеш, Теодоре страдалниче и Божији угодниче.

Слава: Само тебе знамо Христе као једног од Тројице, али са две савршене природе, а ти, ради молитава страдалника Теодора, спасавај народ твој који си стекао крвљу твојом часном.

И сада, богородичан: Ти си невидивог Бога у наручју носила, а њему певају све силе на небесима. А ми тебе величамо, јер због тебе увек налазимо спасење у свим невољама.

Ирмос: Тја неискусобрачнују..

Тебе неискусобрачну Матер Бога вишњега, тебе која си надразумно Реч и истинитог Бога родила, тебе узвишенију од пречистих сила, неућутним славословима величамо.

Одмах затим: Трисвето и
Тропар светоме, глас 2.

Велика су дела вере! У сред пламене реке, радоваше се свети мученик Теодор, као на води освежења. А пламеном спаљен, принео је себе као слатки хлеб Светој Тројици; његовим молитвама Христе Боже спаси душе наше.

Слава, кондак, глас 8.

Веру Христову си као штит у срце своје ставио, и противничке силе си многострадални поразио, венцем небеским се заувек овенчао, свети Теодоре, као непобедиви.

И сада, богородичан, глас исти (8.):

Као заступницу свима и моћну заштиту, ми смо грешни стекли твоју помоћ усрдну, Пречиста Дјево и Мати Марије, спасење хришћана, немој престати да молиш за нас Спаситеља, да нам подари велику милост.

Благосиља се кољиво (светом водом, а не вином), затим:
Нека је благословено Име... („Буди имја Господње..“)
и Пс. 33:
Благосиљаћу Господа.. („Благословљу Господа..“)
а јереј даје нафору и говори отпуст.

А када нема пређеосвећене, завршавамо часове овако: После речи: Ослаби, отпусти.. („Ослаби остави..“) **и после завршних метанија говоримо Трисвето а после** Оче наш.. Господе помилуј **12х затим молитва:** Свесвета Тројице.. („Всевјсатаја Тројице..“) **и почињемо вечерњу:** Ходите поклонимо се.. **3х Псалам 103. и катизма, па певамо На** Господи воззвах.. **стихире на 6: мученичне 3 из Октоиха владајућег гласа које су на реду, и светом Теодору из Триода 3 Слава, Теодору:** Као своје оруђе .. („Сосуда употребив..“) **И сада: Богородичан владајућег гласа (догматик);**

Светлости тиха.. **без входа; Чтеније.**

На стиховње из Триода самогласна дневна 2х и мученична (писана понедељак 1. поста на јутрењи на стиховњим) глас 5. Благословена је војска.. („Благословено воинство..“) **Слава, Теодору глас 2.**Славимо те истоименог.. („Божествених даров..“) **писано код стихира на** Господи воззвах**; И сада, богородичан (од мањих):** Сво уздање моје.. („Все упованије..“) Сада отпушташ.. **Трисвето, после** Оче наш.. **Тропар:** Велика су дела.. („Велија вјери..“) **Слава и сада, богородичан (васкрсни):** Кроз све твоје надразумне.. („Всја паче смисла..“) **Затим јектенија:** Помилуј нас Боже.. **и 3 поклона.. Тада свештеник облачи црвен фелон и почиње:** Благословен Бог наш..

А ми читамо псалам 142. Господе услиши молитву.. **и остало како је напред указано.**

Канон на 4 а после завршетка канона уместо“Достојно је..“ **певамо ирмос 9. песме:** Ти си неискусо-брачна.. („Тја неискусо-брачнују..“) **Затим: Трисвето, после** Оче наш.. **Тропар глас 2.** Велика су дела.. („Велија вјери..“) **Слава,**

кондак, глас 8. Веру Христову си.. („Вјеру Христову..“) **И сада, богородичан:** Као заступницу.. („Јако же предстателъство..“)
Затим молитва над кољивом, и благосиљање кољива. Потом: Нек је Име Господње благословено.. („Буди имја Господње..“)
и Пс.33. Благосиљаћу Господа.. **и отпуст.**
Одлазимо у трпезу и једемо са вином и уљем због светог Теодора Тирона.

Овако смо примили из Лавре преподобног оца нашег Саве Освећеног и из киновије преподобног великог Евтимија, али ми то не чинимо сада због светиње дана, него једемо вариво са маслинама али без уља и армеа. Који хоће могу јести сухоједеније, као и у среду.

НЕКА СЕ ЗНА
Да у све петке Свете и велике Четрдесетнице, на вечерњима и повечерјима не чинимо метаније, осим приликом служења прећеосвећене, после: Нека се испуне уста моја.. („Да исправитсја..“) **чинимо 3 метаније. Затим после уношења Светих дарова 3 метаније и на:** Нек је Име Господње благословено.. („Буди има Господње..“)**3;**
Повечерја служимо велика, у крипти, и тамо певамо заупокојени канон владајућег гласа.

Канони из Минеја ове суботе и недеље певају се када хоће еклисиарх. Један се пева на повечерју петка а други на повечерју недеље.
Тако се ради увече у све петке свете и велике Четрдесетнице.

38. Субота 1. седмице поста

На јутрењи

После шестопсалмија певамо: Бог Господ..
Глас 2.
Тропар светог Теодора Тирона

Велика су дела вере! У сред пламене реке, радоваше се свети мученик Теодор, као на води освежења. А пламеном спаљен, принео је себе као слатки хлеб Светој Тројици; његовим молитвама Христе Боже спаси душе наше.**(два пута)**
Слава и сада, вогородичан: Всја паче смисла..

Кроз све твоје надразумне и кроз све твоје преславне тајне Богородице, кроз запечаћену чистоту и кроз сачувано девство, показала си се као Мати без обмане, јер си родила истинитога Бога, њега моли да спасе душе наше.
Затим уобичајена катизма.
После 1. катизме певамо сједалне мученичне из Осмогласника, владајућег гласа са богородичним

После 2. катизме певамо следеће сједалне, дело светог Теодора.
Глас 3.
Подобан: Божија вјери..

Узаврео вером православном, обману неверја си угасио, а идолско безбожје поразио, и света жртва постао, па чудима орошаваш цео свет, мучениче преславни, моли Христа Бога, да нам подари велику милост.

Слава, други сједален светом Тирону, глас тај исти (3.)
Подобан.

Дар од Бога ти је за спасење целом свету дарован, а у страдању сам те је Господ крепио, а ти патње душа наших исцели и телесне страсти савладај, мучениче Теодоре, па моли Христа Бога, да нам дарује велику милост.

И сада, богородичан.
Подобан.

Несместивог Бога си Пречиста Дјево у своме телу носила, а он је од Оца заблистао у вечности пре свих векова, Бог-Реч ипостасна, и Син јединосушни. Њега моли са пророцима, мученицима, преподобним испосницима и праведнима, да нам подари разрешење од грехова.

Затим читамо о Тироновом мучењу.
Псалам 50.

Најпре канон светога чији је храм, са ирмосима на 6; затим канон светог Теодора на 8; Стихослови се Мојсеовица: Господу певајмо..

Акростих Теодоровог канона је: Преславни Тирон је слава прве суботе.

У првим словима тропара другог канона је акростих: Канон дело Јована митрополита Евхаита.

Канон Теодору
Глас 4.

Песма 1.

Ирмос: Отверзу уста моја..

Родила си Узвишенијег изнад свега, а он те је поставио изнад својих одабраних, зато данас кад певамо ономе кога је овенчао, пре свих теби Најопеванија певамо.

Великог међу мученицима, предивног страдалника, знаног и преславног по чудима, са краја на крај света познатог, опеваћу Теодора песмама.

У туги је заблистао дан радостан, да тугу свима одагна, јер правац ка празнику из далека наговештава, овим, благодаћу заблисталог светог мученика.

Крв свете жртве кропи цркву на очишћење, то јој сада даје својом крвљу свето жртвовани и пострадали и у жртви угодни, ради свете славе Христове.

Богородичан: Дивно је мада још неузрело, ово празновање узакоњено, а слави се сада и Владичица која је украс свега, у спомену овог, својом крвљу много пострадалог.

Ини канон, дело истог Евхаита.
Глас 6.

Песма 1.

Ирмос: Јако по суху..

У светима си заиста диван Боже, и мене је задивила Христе милост твоја, зато ми подари речи да похвалим твога дивног мученика.

Тврд у страдањима и трпељив у патњама показао се јеси Христов страдалниче, а нама увек твоју брзу помоћ јављаш, Теодоре.

Слава: Праву отачку веру је мучитељ Јулијан из душе своје зло издбацио, а безбожну одлуку је против Бога наредио, што је хтео да буде заувек.

И сада, богородичан: Давнашња пророчанства богоречитих људи испунише се на теби, Мати и Дјево, јер си родила Бога истинитог и Човека истинитог чудом и мимо природе.

Катавасија: Отверзу уста моја..

Отвориће уста моја да се испуне Духа, и излићу хвалу Царици Матери, и светло ћу славити и певати, о њеним чудесима.

Песма 3.

Ирмос: Твоја пјесносповци..

Христо-именити људи су желели да угледају дан Сина твога, чији се предпразник већ јавља, зато теби славу приносе и славном страдалнику твоме.

Добро на сваки начин побеђује, зато је и овај велики у страдањима заменио времене патње за вечно весеље, а свети пост обратио у велико олакшање.

Прикладан је и доличан сваки дар теби од твојих страдалниче, који се уселио у сваки твој део, зато ти дарове радости и похвале приносимо.

Имао си најбољи и изузетни темељ, изузетни светитељу, те си тако звер свепогубну, огњеном жељом за убиством разјарену, победио као немоћну, снагом твојом надприродном.

Ново безумни нови отпадник, веома налик исконском, жртве идолске је као отров са храном помешао, али је овај мученик бедног варалицу надмудрио.

Богородичан: Испуни се земља познањем Господа, који се из тебе целом свету јавио, зато је велика благодат светих мученика, јер су потврдили истину својим животима.

Ини.

Ирмос: Њест свјат..

Онај који је на почетку Еви лаж у уши дошапнуо и њоме и Адама исто преварио, тај и сада отров злобе и лажи излива.

Имајући Лажљивог уз себе, цар га је безумно за савет питао, против народа који је свето живео, тражећи време погодно, у које намераваше највећи безаконик да зло учини.

Слава: Почели су свети дани поста, када сваки хришћанин самог себе великим уздржањем очишћава, уздржавајући се од свега.

И сада, богородичан: Пресвета Дјево, моћна надо целог света, покрове и заступнице, не презри, блага, молитве твојих служитеља, који те увек са љубављу славе.

Катавасија: Твоја пјесносповци..

Ти си Богородице живи и обилан извор спасења, зато скупи око себе хор твојих појаца, и духовно утврди, у божанској слави твојој, и венаца славе удостоји.

Сједален, глас 8.

Подобан: Премудрости слово..

Најјаче оружије од Бога примивши, идолску си лаж разорио, а ангеле на похвалу твојих подвига подстакао, побожном душом распаљен, ти си смрт у огњу јуначки презрео, зато по имену твоме дарујеш молитељима исцелења и дарове Божије, страдалниче Теодоре, а ти моли Христа Бога, да опроштај греха подари свима, који са љубављу славе спомен твој.

Слава:
Подобан.

Максимијановим ласкама ниси преварен, а Христове речи су те снажиле, тако си идолиште огњем у пепео претворио, а страдањем својим си противника храбро победио, по пророцима си прошао кроз огањ и воду, зато као достојно уздарје за подвиге, изливаш исцелења, страдалниче Теодоре, моли Христа Бога, да опроштај греха подари свима, који са љубављу славе спомен твој.

И сада, богородичан.
Подобан.

Најнепорочнија Невесто Створитеља, неискусомужна Мати Избавитеља, станиште Вишњега, ти си Најопеванија, а ја сам нечисто станиште безакоња, са душом као игралиште демонима, зато похитај да ме избавиш од њиних злочина, да постанем светло станиште врлинама, јер ти си Чедна станиште светлости, зато одагнај облак мојих страсти, и твојим молитвама удостоји ме небеске, незалазне светлости.

Песма 4.

Ирмос: Сједјај во славје..

Гле новог сједињења и раздвајања! Девство се са рађањем сјединило, када се Бого-Човек родио, и нама у данима туге ево весеља, да славимо сви овог страдалника.

Види како је овај свети Христа волео и за Христа војевао, а противнике његове ревносно у огњу погубио, а себе је на крају као добру и угодну жртву Христу усрдно принео.

Овај победносни је на страдање храбро ишао, смело говорећи и муке презирући је све који га видеше задивио, и целом свету је нови и преславни узор постао.

Кост мога Владике и Бога није поломљена. Ал' великог ли дуготрпљења и после смрти страдања! Његовог пак војника је огањ захватио а оруђе мучења се застидило да га се и мртвог дотакне.

Богородичан: Са Владиком умрле слуге Живота, са њиме су и васкрсли и у њему сада вечно живе, и са Сином и Матер славе, благословећи Оца, Сина и Духа Светога.

Ини.

Ирмос: Христос моја сила..

Видите како најбезбожнији владар чини саветовање, заиста је страшно бедник смислио: да Христов народ оскверни јелом.

У дело је привео безаконик своју намисао: забранио је да се чиста храна једе, а наредио да се продаје она коју је идолском крвљу осквернио.

Слава: Ово безакоње беше свима хришћанима јављено и разглашено, који када дознаше, стекоше се заједно у свети храм господњи.

И сада, богородичан: Тебе Родитељку Рођеног од Оца пре свих векова, сада верни као молитвеницу приводимо. Ради њених молитава Христе погледај и милостив буди твојим слугама.

Катавасија: Сједјај во славје..

Седећи у слави на престолу божанском, и облаку лаком, дође Исус најсветији и непролазни, да спасе све који кличу: слава Христе твојој сили.

Песма 5.

Ирмос: Ужасошасја всјаческаја..

Данас се отвара улаз у благодат, а упокојење је сада заправо наговештај васкрсења. Зато светлу Владичицу свечано прослављајмо и овог славног мученика.

Бог дарује Теодора истоименог са даром, онима који заволеше јављање љубљенога Творца чудних дела, и Створитеља божанских сила којима делује.

Ништа нису за мученика твоји лукови и стреле, противниче човековог спасења, јер и када умре он живи и буди се, противно твоме злочину, јер Христос спасава сваког православног.

Богородичан: За дивљење беше чудо, Божија Невесто: да се кроз страдања сведочи и прима вера несумњива, и она заувек остаје за дивљење, и да јој се са вером увек поклања.

Ини.

Ирмос: Божијим својетом твојим..

Ондашњи се архијереј веома уплашио, када је спознао намеру неверника, и псалмима је свенoћно Бога молио, да никако не презре изабрани народ свој.

Али овај заиста брзи помоћник, свима који га искрено и усрдно призивају, таквих молитве никад не презире, него им што пре даје разрешење од невоље.

Слава: Са небеса је послат што пре на земљу страдалник Теодор у помоћ, и првосвештенику се јавио, и научио га како да се реши наума неверниковог.

И сада, богородичан: Нико и никада ако притекне твоме усрдном заступању, Владичице, неће се посрамити, јер ако иште благодат, брзо ће дар примити, ако је на добро молио.

Катавасија: Ужасошасја всјаческаја..

Све је у страху, од божанске славе твоје, а ти си неискусобрачна Дјево, имала у себи над свима Бога, и родила надвременог Сина, и свима који ти певају, мир си подарила.

Песма 6.

Ирмос: Божественноје сије и всечестноје..

Синови и пријатељи у твоме двору не могу да посте Спасе, него стоје пред твојом Матером и ученицима, госте се и служе ти.

Када је злоименити одступио од Бога који спасава, одступио је и од разума и охоло се против вере дигао, али је ударио на овог светог знаменитог.

Идући храбро на страдање, Теодор је усрдно изашао пред мучитеља и победу стекао, јер до смрти није одступио од свога јуначког подвига.

Богородичан: На овај дан су Владичице верни избављени од душегубне невоље чудом твога страдалника, јер по твоме светом заступању благодат се даје свима.

Ини.

Ирмос: Житејскоје море..

Задивљен твојим чудним јављањем, архијреј ти је одговорио: ко си ти господаре који говориш са мном? Ти ме уразуми и поучи како да нађем брзу помоћ?

Мученик је рекао: ја сам уистину Теодор страдалник и послушај ме: пшеницу скувај и подели народу и тако ће се спасти од хране нечисте од Лажљивога.

Слава: Велико је твоје чудо и предивно твоје заступање, Теодоре! Зато смело сви теби притичемо и молимо те: избави слуге твоје.

И сада, богородичан: Вољом Бога Оца постала си станиште Светлости и дом пречисти Бога-Речи, када те је посетио Дух Свети, зато ти мене просветли.

Катавасија: Божественноје сије..

Дођите Богом умудрени, да славимо побожно најславнији празник Богоматере, па рукама запљескајмо, и из ње рођеног, Бога прославимо.

Кондак глас 8.

Веру Христову си као штит у срце своје ставио, и противничке силе си многострадални поразио, и као непобедив се, свети Теодоре, венцем небеским заувек овенчао.

Икос:

Теби којег на светлом престолу носе, благодарно и са вером певамо, због светог дара који си нам подарио: Теодора у страдањима прослављеног, а животом трипут блаженог. Бранитеља праве истине, који је побожношћу Христа стекао, над Лажљивим победника моћног и неустрашивог.

Синаксар

Стихови: Храном од кољива храни Тирон град;
Храну оскверњену чини непотребном.

У овај дан, у суботу прве седмице поста празнује се преславно чудо са кољивом светог и славног великомученика Теодора Тирона. А овако се догодило:

Јулијан Одступник примио је скиптар царства после Констанција сина Константина Великог и од вере у Христа вратио се у идолопоклонство. Он је подигао превелико гоњење на хришћане и то и јавно и тајно.

Овај злочинац сурови мучитељ, осведочен као нечовек хтеде и овако искушати хришћане: овај лажљивац и скверник без обзира и стида, да се не би нови обраћали у хришћанство, смислио је да их некако на скривен начин оскверни: пошто су хришћани прву седмицу светог поста држали као ону која највише очишћава и која је и најугоднија Богу, позвао је Јулијан градоначелника и наредио да се уобичајена храна са тржнице уклони, а да се на тржницу донесе друга, јело и пиће предходно помешано са крвљу идолских жртава и тако оскверњена продаје, како би се они који су се постом очистили ово купујући осквернили.

Градоначелник је одмах кренуо да изврши наређење и беху изнета на све тржнице јела и пића оскверњена од крви жртава.

Али свевидеће око Божије, које хвата премудре у њином лукавству и које о нама својим слугама увек промишља, осујетио је гнусно лукавство преступника на хришћане.

Архијереју града Евдоксију, мада је овај био у кривом учењу и неправославан, послао је Господ свога великог страдалца Теодора, по чину регрута (на грчком тирона) па је тако и назван Тирон.

Он је на јави, а не у сну, дошао Евдоксију и овако му некако рекао: чим устанеш сакупи Христово стадо и нареди им строго да нико ништа не купује што се нуди на тржници, јер је све оскверњено крвљу жртава нечестивог цара.

Евдоксије беше у забуни и упита шта би требало да ураде, јер код кућа су оскудни били са храном а да не купују

ништа са тржница? Свети Теодор му је дао кољиво и рекао да ће се овом храном недостатак намирница надокнадити. Евдоксије није схватио нити разумео шта је то кољиво па је и упитао, а велики Теодор је рекао: скувати пшеницу, тако смо и ми у Евхаити уобичајили чинити.

Паријарх Евдоксије је даље питао ко је тај који брине о хришћанима? А светитељ и мученик Христов Теодор рече: Од њега тј. Христа, сам вам ја и послан у помоћ.

Патријарх је одмах устао и обавестио мноштво верника о своме виђењу и на тај начин сачувао Христово стадо неповређено од сатане и умислитеља овог лукавства.

Када је Јулијан видео да је његова зла замисао откривена и да није успео, осрамоћен је наредио да се поново уобичајена храна продаје на тржницама.

Народ Христов је на крају ове седмице дао благодарност своме доброчинитељу и мученику (Теодору Тирону) и ову суботу су са радошћу њему у спомен са кољивом обележавали.

Од тада па све до данас верници ово чудо обнављају да кроз толико време не буде заборављено ово дело мученика великог Теодора Тирона те га освећењем кољива поштујемо.

А онај злотвор Јулијан је у време Максимијана од стране Вринга мучки убијен, предходно истјазан. Сем тога, храм његових богиња је спаљен, а његови украси подељени сиротињи.

Долазио је Теодор као хришћан и Јулијану и хтео да га преобрати, али га цар није послушао него га је бацио на многе муке а на послетку и у зажарену пећ, у којој је Теодор неповређен Богу душу предао. Целе мошти Теорода Тирона почивају у манастиру Новом Хопову

Његовим молитвама Христе Боже помилуј и спаси нас. Амин.

Песма 7.

Ирмос: Не послужиша твари..

Ниси дао закон за твоје праведнике, праведни Владико, зато Мати твоја и овај веома знаменити слуга твој, данас овим празником светлим утврђују законе поста.

Како је угодно, велико и радосно славље, које нам је сада донео овај храбри мученик, једним чудом је сачувао народ од оскверњења и да буде за Христа чист.

Овај свети се ухватио у коштац са љутим змијама, и победио Душегубца, који је хтео да укаља тела живих душа, зато овенчајмо Теодора песмама победе и венцима похвала.

Богородичан: Родоначелник је упозорен на душегубно јело али од њега није утекао, а твој верни народ је мученик упозорио те је погубну храну избегао; зато теби Владичице и овом светом дају принос за спасење.

Ини.

Ирмос: Росодателну убо пешч..

Дајеш росу утехе тужнима, али си и постао облак који пламти, светитељу славни, и спасао си од пећи мучитељеве све који ти са вером кликтаху: благословен си Боже отаца наших.

Нека ти је срам најбезаконији царе и нека се затворе уста твоја, која наредише безакону заповест против хришћана, јер је твоју тврђаву разорио Цар и Господ, који царује над свима.

Слава: Безумни Јулијане, срце твоје је сво пуно злобе, али нас је исцелио премудри Бог наш, од лажи коју си излио против нас, који му кличемо: ти нам Боже дајеш благодат.

И сада, богородичан: Наизрециво је зачеће у теби, и надразумно је рађање из тебе Најнепорочнија, јер си родила Бога у телу, који све од пропасти спасава, зато те сада славимо Богородице благословена.

Катавасија: Не послужиша твари богомудри..

Не послужише твари више него Творцу, деца Богом умудрена, па опасни огањ храбро савладаше, и певаху радујући се: најопеванији Господе и Боже отаца, благословен јеси.

Песма 8.

Ирмос: Избавитељу всјех..

Рођењем Христа испунише се радошћу и небо и земља, јер он у привременој муки даде овом светом овенчаном благовремену благодат, зато му испевајмо светле песме празника.

Празнујмо народе данас ову суботу, и од подвига јучерашњих се одморимо, јер нам је овај дан благословен, да сада Теодора мученика прославимо.

Заиста је ово прва од свих субота, а субота је названа тако због одмора, и ова је мучничком благодаћу и силом Божијом испуњена, за спомен великог избављења.

У Цара Бога су чиста јела, а скверна јела безаконог цара је овај свети и чисти уништио, и на дивни начин, чудом, је свету седмицу освештао.

Богородичан: Усрдна смрт мученика објављује, млада Дјево, твоју тајну, јер вероваху да је Бог којег си родила, мада је страдање поднео, зато и ови храбри сами себе жртвоваху.

Ини.

Ирмос: Из пламене преподобним..

Као што се јеси мученице Теодоре избавио силом Божијом из пламена, тако и сада нас, твојим личним светим заступањем, избави од безаконе намере Злобнога.

Синоћ је био плач слуга твојих због злобне замке од нашег противника, ал'је од јутрос радост заблистала, мученице трпељиви, због твоје усрдне помоћи.

Слава: Када у невоље падамо, налазимо тебе Теодоре као избавитеља, јер избављаш из замки вражијих, мученице и страдалниче Христов, зато те у све векове славословимо.

И сада, богородичан: Недокучива је за човеков разум и неизрецива тајна рађања из тебе, Пречиста, зато тебпобожно и са вером као Богородицу славимо, и у векове славословимо.

Хвалимо, благосиљајмо, и клањајмо се Господу, певајући и величајући га у све векове.

Катавасија: Отроки благочестивија в пешчи..

Побожну децу у пећи, спасао је Рођени од Дјеве, то бејаше праобраз а сада стварност, и цео свет позива да пева: Господу појте дела, и величајте га у све векове.

Песма 9.

Ирмос: Рождество твоје..

Са свих страна долазе Теодору у сенку бого-познања и животворну благодат, јер се овај заблистао у слави пре свих мученика, па и ми га са Владичицом свих величамо.

Охрабри се цркво Христова, и одолевај онима који те залуд нападају, јер пријатељи Христови пред тобом су и о теби брину јаки и храбри, а ти врши Христу благодарења.

Који су у давнини помрли, и после смрти чине дела жива, и у вери заступају увек са истом ревношћу и њоме нас обогаћују, зато небеског Добротвора да величамо.

Богородичан: Ти си печат светих песама, и запечаћена књига Божија коју држим и носим, да сакупљам похвале теби Дјево и тако те прославим, а посебно твога мученика.

Ини.

Ирмос: Бога человјеком..

Постао си преславни храбар бранитељ и моћни заступник нама који сада славимо свети и вечни спомен твој, и поуке из твојих страдања, и за нас твоје свето заступање.

Твоје чудо свеблажени Теодоре, завршено је светом кишом, о томе се пева по целом свету блажени, зато и ми на годишњи спомен сабрани, славу узносимо Христу који те је прославио.

Слава: Видећи љубав твојих прослављача, Христов мучениче, за уздарје пошаљи благодат са висине, и мада знаш преславни колика је наша вера, не престај да се усрдно молиш мучениче, јер си наш заступник код Бога.

И сада, богородичан: Не престајемо Дјево да ти певамо, јер си наша помоћница, окриље, брза заступница и заштита непостидна, а ти чувај слуге твоје од сваке несреће, и од сваке замке Злога увек нас ослобађај.

Катавасија: Всјак земнородниј..

Свако на земљи, нек се радује просвећен Духом, нека празнује и свет бића бестелесних, славећи свети празник Богоматере, и нека кличу: радуј се најблаженија Богородице, и пречиста Увекдјево.

Ексапостилар

Подобан: Со ученики..

Светитељу овенчани, са ангелима стојиш пред престолом Христовим, и ту се испуњаваш светлости, зато страдалниче, мир целом свету свагда измоли, а нама спасење, јер свечано славимо твој светли спомен, Теодоре даровити, мученице красни.

Богородичан: Господ се Богородице како знаде у твоје тело уселио, хотећи да пропали свет из понора призове, и тако сви нађосмо спасење, зато теби певамо песму ангела: радуј се најопеванија, и благословена међу женама, јер си радост целом свету родила.

На хвалитним узимамо 4 стиха; Глас 1.

Подобно: Небесних чинов..

Изузетног човека војске небеске, трпељивог бранитеља наше вере благочестиве, сложно верни окупљени, песмама светим похвалимо па рецимо: дични мученице Исусов, моли се за све који те славе.

Истоимен са твојим звањем, заиста си дар од Бога, предан на утеху свима тужнима, Теодоре трипут блажени, јер заиста свако ко храму твоме приступи, са весељем уздарје твојих чудеса добија, и Христа прославља.

Богатством твоје побожности, и светлошћу твога страдалничког подвига, постао си као ризница, а сву твоју силу си Богу на дар принео, и похитао богорадовани да твоје призвање у подвигу испуниш.

Напојмо се сви светлим слављем светог мученика, и са вером се развеселимо љубитељи празника, прославимо светли дан његовог успења, узнесимо песме Исусу, и прославимо спомен овог мученика.

Слава, глас 6.

Освештани дар и богатство побожног живота, постао си целом свету Теодоре, а Христос је славно твој спомен прославио, на којем верни сложно и радосно певају, о патњи твојој и твоме подвигу.

И сада, богородичан, глас тај исти (6.)

Богородице лозо истинита, ти си нам узгајила плод живота, тебе молимо да се молиш Владичице, са страдалцима и свима светима, за помиловање душа наших.

На стиховњима стихире светом, самогласно, глас 4.

Сад радосно ликују сабори мученика, у храму твоме страдалниче Теодоре, и пљескају војске ангела, јер си поднео своја страдања, и сам венцедавац Христос је присутан, дајући десницом обилне дарове твојим славитељима. Њега си желео, тражио и нашао са њим говорио си како си хтео, зато га моли, да спасе и просвети душе наше.

Стих: Праведник ће као палма процветати, и као кедар на Ливану ће се увећати. (Пс.91, 13)

Сада нам је чист и непорочан пост дошао, и чудесна дела мученика увео, постом блато са очију душа скинимо, а чудесима мученика и страдањима, храбро и јуначки се против страсти боримо, благодаћу просветљени свето уздржање стекнимо, а чудима Теодора мученика и вером утврђени уз Христа, молимо га за спасење душама нашим.

Стих: Засађени у двору Господњем цветају у дворима Бога нашега. (Пс.91, 14)

Твојом мученичком смелошћу код Бога Теодоре, ти си замку Одступникову против вере Христове ништавном учинио, бранитељ побожним људима си постао, а чудним доласком, скверне хране идолске их избавио. Зато те као рушитеља идола и избавитеља и чувара стада Христовог, и заступника нашег брзо послушног, кроз песме славимо и молимо, да се тобом подари очишћење и просветлење душама нашим.

Слава, глас 8.

Храбрим страдањем и вером наоружан, Христов страдалниче, служећи вери и бранећи је силом његовом, идолско неверје и претње мучитеља си немоћном учинио, муке и огањ времени си презрео, и колико божанских дарова и дела стекао, зато твојом молитвом, спасавај од сваке невоље све који твој спомен славимо.

И сада: Владичице прими..

Владичице прими молитве твојих служитеља и избави нас од сваке невоље и туге.

И даље се наставља јутрење. Додајемо и 1. час.

На литургији

изобразитељни псалми и од Канона светога песме 3. и 6.
Прокимен глас 7. Узвеселиће се праведник у Господу, и уздаће се у њега. (Пс.63, 11)
Стих: Услиши Боже глас мој када ти се молим. (Пс.63, 2)
Апостол дана: Јеврејима зачало 303.
Светом апостолу Тимотеју зачало 292.

Алилуја, глас 4. Праведник као палма процветаће и као кедар на Ливану увећаће се. (Пс.91, 13)
Стих: Засађени у дому Господњем, у дворима Бога нашег процветаће. (Пс.91, 14)
Еванђеље по Марку зачало 10. и
Светоме по Јовану зачало 52.
Причастен: У спомен вечни биће праведник..

На трпези читамо Похвалну реч о Светом Теодору, дело Григорија из Нисе.
Једемо кувани пасуљ са белим и црним маслинама. Једемо и вариво са уљем и кољиво. Вина пијемо по једну красовуљу, из поштовања према светоме.
Ово смо примили из Лавре оца нашег Саве, и од богоносног оца нашег Ефтимија.

НЕКА СЕ ЗНА
Да смо примили обичај да се риба једе само 2х уз овај Велики Пост и то на Благовести и на Цвети.

39. Субота 1. седмице поста

У њој се прославља победа православља
Служи се уобичајено бденије

У суботу на Малој вечењи

Узимамо стихире на 4 и певамо следеће подобне, дело Николе.
Глас 1.
Подобно: Небесних чинов..

Сад се светлост побожности шири свима, а одгони као облак лаж неверја, и срца верних обасјава, зато сви православни дођите, да се иконама Христа поклонимо, и да их побожно прославимо.

Осликаним светим иконама, као невеста се украшава црква Христова, и све позива на славље духовно, окупимо се сложно са вером и радосно Господа величајмо.

Нека се цео свет весели, јер ево Господ обара са небеса силу неверја својим промислом неизрецивим, зато се данас смирени узнесимо ка православној вери, у коју нас приводи Теодора царица побожна.

Част икони се на прволик преноси, објашњава Василије свети, зато са љубављу прославимо, иконе Спаситеља Христа и свих светих, да се окупљени сви од њих никада криверно не одречемо.

Слава и сада, богородичан, глас тај исти (1.)

Подобан.

Беспочетан и божанском природом Невидиви, од твоје чисте крви Млада Дјево постао је Бого-Човек видиви, а из крајње милости. Њега телом насликаног свето прослављајмо, и сви верни побожно величајмо.

На стиховње, глас 2.

Подобан: Доме Еуфратов..

Бежимо од пропасти у трулежи кривоверних, а блистањем православља, обасјајмо срца своја верни, Бога славећи.

Стих: Принесите Господу славу и част.

Поражена је обмана неверја Аријевог, и Македонија, Петра, Севира и Пира, а заблистала је светлост Трисунчана.

Стих: Поклоните се њему у његовом светом двору.

Више се не слави мрачна наука кривоверних, јер Бог наредбом Теодоре, православнима жезал силе предаје.

Слава и сада, богородичан глас 2.

Уздигла си Богородице силу смирених, кад си родила Бога-Реч, зато сви верно тебе славимо и величамо.

Тропар, глас 2. : Пречистому образу.. **(писан на јутрњи)**

И даје се отпуст.

На великој вечерњи

После уобичајене катизме

Господи воззвах.. **на глас Осмогласника, а узимамо стихире на 10 и певамо: 3 васкрсне, 1 Анатолијеву и 4 подобне из Триода на глас 6.**

Подобан: Всју отложивше..

Ти си недостижни и беспочетни, пре Данице духовно заблистао, из срца бестелесног Родитеља твог, пророци су Господе прорекли, твојим Духом надахнути, да ћеш се као дете појавити; из Неискусобрачне се оваплотио јеси, и са људима сјединио, и целом свету видив постао, зато као милостив удостоји твоје светлости, све који о твом светом и неизрецивом васкрсењу певају.

Подобан.

О теби су богоречити пророци речима проповедали, делима те прославили, и бесконачни живот уродили, јер нису подносили да се више служи Владико природи, него теби Створитељу. Цео свет су Евангелски одбацили, и на твоја страдања се угледали, која су и наговестили. Ради молитава њиних, удостоји да поприште уздржања непорочно прођемо, једини Многомилостиви.

По природи Божанства неограничен си, а у времену се Владико изволео оваплотити и ограничен постати; Узимањем тела узео си сва својства његова. Зато твој описани лик са љубављу славимо, и ка твојој љубави се уздижемо, иследујући светим апостолским предањима, благодат исцелења из њега захватамо.

Предивно се Христова црква украшава, свечаним поновним примањем светих и часних икона: Христа Спаситеља, Богомајке и свих светих; Њима је просветљена и благодаћу украшена, а одбацује и одгони сабор јеретика, па радосно слави човекољубивог Бога, јер је он ради ње поднео својевољно страдање.

Слава, глас 2.

Заблистала је благодат истине, наговештена сенкама из давнине, а сада јавно показана, јер ево црква је ликом оваплоћеног Христа, као предивном одећом одевена; Ово је

скинија сведочила и прасликовала, а вера православна одржала, да се не варамо, када њега славимо и лик његов држимо. Зато нек се у стид одену, сви који ово не верују, а нама је лик Оваплоћеног слава, зато га верни побожно славимо, али не обожавајмо, него целујмо, па узвикнимо: Боже спаси народ твој и благослови наслеђе твоје.

И сада, богородичан од првих (догматик), владајућег гласа.

На литији, по обичају стихира храма
Слава, глас 2.

Радујте се часни пророци, јер сте закон Господњи добро утврдили, и вером стубови необориви и неуклониви постали; Ви сте новог Христовог завета заступници, и на небо сте прешли, зато га молите, мир свету да подари, и спас душама нашим.

И сада, богородичан, глас тај исти: Все упованије моје..

На стиховњим стихире Осмогласника
Слава, глас 2.

Из неверја у веру прешавши, душама светлошћу просветљених, са псалмима у рукама заплешћимо, и благодарну хвалу Богу принесимо, светим ликовима Христа, Пречисте, и свих светих, на зидовима, даскама, и часним сасудима насликаним. Одбацимо кривоверје и неверје, јер почаст икони прелази на прволик, како Василије свети говори. Зато молитвама твоје Пречисте Матере и свих свтих, Христе Боже наш даруј нама твоју велику милост.

И сада, богородичан: О чудесе новаго..

Тропар: Богородице Дјево.. **(двапут) и празника:** Пречистому образу твојему.. **(једанпут) и наставља се бденије.**

40. Недеља 1. поста чиста-Православља

На јутрењи

На Бог Господ.. **тропар васкрсан (двапут)**
Слава овај, глас 2. Пречистому образу твојему..

Клањамо се пречистом твоме лику Благи, молећи опроштај за сагрешења наша, Христе Боже, јер си драговољно телом узишао на крст, да би оне које си саздао избавио од робовања врагу. Стога ти благодарно кличемо: Радошћу си испунио све, Спаситтељу наш, који си дошао да спасеш свет.

И сада: Всја паче смисла..

Кроз све твоје надразумне и кроз све твоје преславне тајне Богородице, кроз запечаћену чистоту и кроз сачувано девство, показала си се као Мати без обмане, јер си родила истинитог Бога; Њега моли да спасе душе наше.

Даље уобичајене катизме и наставак по поретку.

Канони
Васкрсан и Богородичан
и из Триода на 6; Дело господина Теофана. Акростих је:
Данас дође од Бога светла зора побожности.
Глас 4.

Песма 1.

Ирмос: Морја чермнују..

Запљескајмо верни данас весело и певајмо: како су чудна дела твоја Христе, и како је велика сила твоја, а ти наше заједничко певање сложним учини.

Ходите побожни да овај радосни дан славимо, јер се сада веселе и небо и земља, а војске ангела и хорови народа изузетно празнују.

Видећи превелико добро дело, рукама запљескајмо, јер су раздвојени уди Христови опет заједно састављени и Бога похвалимо који нам је мир подарио.

Данас су цркви дате знаци победе, побожном наредбом и саветом наших царева Михаила и Теодоре, који су праву веру одржали.

Богородичан: Оружија неверних јеретика ишчезоше, а храм твој Чиста и Пречиста видимо најлепшим иконама украшен, зато се сада се нарочито и свето радујемо.

Катавасија: Морја чермнују..

Крсним знаком Мојсејевим рукама, прешао је Израиљ у давнини пучину Црвенога Мора, пешке и неоквашених ногу, и Амаликову силу је истим знаком у пустињи победио.

Песма 3.

Ирмос: Веселитсја о тебје..

Неће се више обрва кривоверних јеретика гордо уздизати, јер је сила Божија православље сачувала.

Нека нам облаци пророка са неба дају капи росе животворне за ницање праве вере.

Нека богојављане и свете трубе апостола Христових надприродно ускликну, због обнављања светих икона.

Опевајмо Христа који нам је подарио царицу побожну и христољубиву, и њен од Бога крунисани изданак.

Богородичан: Молимо те Пречиста, да верни који су стигли у свето станиште твоје буду светлом благодаћу обасјани.

Катавасија: Веселитсја о тебе..

Због тебе се црква твоја Христе радује и кличе: ти си снага моја Господе, и поуздање и уточиште.

Сједален, глас 1.

Подобан: Лик ангелскиј..

Сликајући Христе твој Божански лик на икони, ми певамо о рођењу, чудима неизрецивом, и својевољном распећу. Отуда демони са страхом беже, а кривоверни у срамоти ридају.

Слава: Ликовима пророка и приказаним апостолима, и освећеним иконама светих мученика и свих светих, сликањем и украшавањем духовног Женика и Бого-невесте украшава се духовним бојама Мати небески Сион.

И сада, богородичан: Свима који са љубављу славе твоју свету икону, а тебе као истиниту Мати Бога сложно објављују, и са вером њој долазе, постала си чуварка и моћно заступање; далеко одгониш од њих сваку несрећу, јер ти код Сина све можеш.

Песма 4.

Ирмос: Вознесена та..

Светим наиласком Утешитеља, твој храм је освештан, а

доласком његовим, јеретичка обмана је одагнана, Речи Божија, Боже многомилостиви.

Избави народ твој од јеретичког насиља, и учини их ревносном побожношћу загрејанима, јер са вером кличу: слава сили твојој Господе.

На свето приказаним иконама, видећи ликове Христа, и Богородице, како обасјавају освештане домове, сви се светињом радујемо.

Царица Теодора обострано украшена, желећи право царство Христово, његов пречисти лик је насликала, и још и других светитеља.

Богородичан: Родила си Богоблагодатна оваплоћеног Бога-Реч, и њега нам јавила, њиме се освећујемо, и тиме је твој блистави храм обновљен.

Катавасија: Вознесена тја видјевши..

Када те је видела црква на крсту подигнутог, и где сунце стаде у ходу своме, тада ти је достојно кликтала: слава сили твојој Господе.

Песма 5.

Ирмос: Ти Господи мој..

Постави Господе ограду цркви твојој, да од сваке смутње јеретичке непоколебива остане заувек.

По целом свету је заблистала светлост са небеса, дарованог вернима весеља, и код Бога заступања.

Једини Благи и Изворе благости, ти уздигни снагу православних, који славе твој на икони лик.

Заблистала нам је незалазна светлост вере, наредбом богонадахнутих верних пастира и богомудром одлуком.

Богородичан: Обнови нам старо благољепије, Богомати Пречиста, и овај дом твој освештај благодаћу твојом.

Катавасија: Ти Господи мој свјет..

Ти си, Господе мој, као светлост у свет дошао, и ти си света Светлости из мрачног неверја обратио, све који ти са вером певају.

Песма 6.

Ирмос: Пожру ти со гласом..

Осликава се и са вером слави поштована икона Владике, а црква опет смелост код Бога прима, и побожно Спаситеља прославља.

Црква Христова је обнажила бес и таму јеретичку, одевена у ризу радости, покривена божанском и светом благодаћу.

Стару славу и сјај добио је сабор православних, наређењем царице Теодоре, и њеног сина, побожног цара самодржца Михаила.

Богородичан: Једини Најславнији који је давно наредио да скинија буде сведоџба, живи у теби Дјево као у духовној скинији, и прославља храм твој чудесима.

Катавасија: Пожру ти со гласом..

Са гласом похвале приноси ти жртву црква Господе и пева ти, јер је од демонске крви очишћена, крвљу изливеном из ребара твојих, по твојој милости.

Кондак, глас 2. самогласно

Неописива Реч Очева, описан је оваплоћењем из тебе

Богородице, пали стари лик Адамов је обновио, кад се својом божанском добротом са њиме сјединио, а ми исповедајући спасење и речју и делом, тако се обнављамо.

Икос:

Ово је тајна промисла, којим су давно пророци у боговиђењима надахнути били, а ради нас који на крају времена дођосмо, и ово су предсказали, јер су Божије просветлење добили, и од Духа Божанског узели: да само за једног Господа Бога знамо, и њему се триипостасном клањамо, и само њему служимо, да једну веру и једно крштење имамо, којим се у Христа одевамо, и исповедамо спасење и речју и делом и тако се обнављамо.

Синаксар

Стих:Раније су ружно избачене иконе а сада се радујем гледајући како их лепо поштују!

У овај дан, у прву недељу светог поста, Недељу Православља, примила је Христова Црква да празнује обнову поштовања светих и чесних икона. То је примила захваљујући цару Михаилу и светој и блаженој царици Теодори као и светом патријарху цариградском Методију. А овако се то догодило:

Лаву Исавријану, гоничу магараца и свињарског живота, по Божијем допуштењу предани су скиптри царства.

Када је у то време кормило Цркве примио међу светима Герман, одмах га је позвао цар Лав и рекао му је:

Мени се чини владико, да се свете иконе уопште не разликују од идола, зато нареди да се оне што пре уклоне. Ако ли су ликови светих и истинити (оригинали) нека буду

повише окачене, да они који се у гресима ваљају њих увек целујући не прљају.

Патријарх је одвраћао цара од толике мржње рекавши му: О, царе, зар ниси ти наредио када неко хули некада на свете иконе да се на таквог Канон примени? А цар рече то је било још док сам се дететом називао.

Не хотећи да послуша патријарха, цар га је прогнао а поставио за патријарха истомишљеника свога Анастасија. И тако је почела борба против икона.

Кажу да му је од раније таква мржња од стране Јевреја усађена, јер је неким њиним чаролијама предсказан на уздизање на трон царства, још када се као бедан са њима као гонич мазги дружио.

Као што је Лав отео власт од оног најсуровијег и злог живота, попут мазге, Константина Копронима (ђубре-званога) и наследник његов постао, тако је постао и наследник његов и у погледу изузетне мржње на иконе.

И шта да се каже? Као што је Копроним зло чинио и зло скончао, а цар Лав је још горе прошао. Његов син од Хазарке га је наследио, но живот и овога је по злу упамћен.

Њини наследници беху Ирина и Константин. Они поучени од светог патријарха Тарасија сазвали су седми васељенски сабор и поново је Христова Црква примила иконе. Њин наследник на царском трону био је Никифор од Генике па Ставрикије. После је био Михаило Ранкавеј који је поштовао божанске иконе. Михаила је наследио зверске нарави Лав Јерменин.

Овај је од неког монаха пустињака злога, који се у лажи ваљао, покренуо по други пут иконоборство. И опет је Црква Божија остала без своје лепоте.

Лава Јерменина је наследио Михаило из Амореје, а

Михаила његов син Теофило који је имао мржњу против икона као и ранији.

Овај Теофило је многе од светих отаца злостављао и предавао на разне муке због часних икона. Неправду је тада изнад свега држао, и помно тражио ако има у граду какав бунтовник, али кажу, да за дуго време ни једнога није нашао.

Дванаест година владао је Теофило по својој вољи, али га је напослетку снашла болест стомака. Толико се патио да је хтео да се лиши живота. Болест се могла видети почевши од уста која била су му се превише изобличила, да му се утроба могла видети.

Царица Теодора због свега тога једва да је могла спавати. Једном је у сну видела Пречисту Богордицу како држи у наручју превечнога Синчића. А унаоколо су пресветли ангели тукли и понижавали њеног мужа.

Када се пробудила од сна, и када је и Теофил мало од болести дошао ка себи закукао је: Тешко мени беднику јер сам због икона претучен!

Царица је одмах поставила над њим икону Богородице и помолила јој се у сузама.

У таквом стању Теофил је видео некога од присутних да носи енколпион (привезак са иконицом). Цар је ухватио привезак и стао га целивати. И гле, одмах су његова уста која су хулила на иконе и бестидно отворено грло дошли у првобитно стање и цар се од спопале га невоље и муке разрешио и уснуо, пошто је добро исповедио поштовање светих икона.

Царица је изнела из својих ковчежића свете часне иконе на целивање и свом душом саветовала Теофила да их поштује.

Не дуго иза тога је Тофил отишао из овога живота.

Теодора је позвала све који су били у изгнанству и наредила да се сви из тамница ослободе.

Са партијарашког трона је збачен Јован и Анис који је био више вођа врачара и демоно-начелника, него патријарх.

Христов исповедник Методије беше уздигнут на архијерејски престо, пошто је предходно много пострадао и у гроб жив затворен био.

Пошто се све ово издогађало, имао је Јоаникије Велики са Олимпијске Горе једну од Бога посету: дошао му је велики испосник Арсаакије и рекао: Бог ме је ка теби послао да одемо ка преподобном оцу Исаији Затворнику у Никомидију и од њега да се научино каква треба да је љубав према Богу и све што је прилично у Цркви.

Када дођоше преподобном Исаији чули су од њега:
Овако говори Господ:
„Ево приближио се крај непријатељима мога лика. Ви пак идите ка царици Теодори и патријарху Методију и овако им реците: да се напусти све што није свето и да ми се са ангелима принесе жртва и мој лик и мој крст да се поштују!“

Чувши ово одмах дођоше у Константинов град и о реченом известише и патријарха Методија и све изабранике Божије. Ови сакупивши се дођоше царици и затекну је у свему сагласну, јер од отаца беше побожна и богољубива.

Царица је одмах изашла носећи око врата медаљон са иконом Богородице и пред свима то целивала. Рекла је: ако се когод не поклања овоме и не целива са љубављу, али не да им служи као Богу него као иконама прототипа (оригинала), нека је проклет. Окупљени су се овој наредби веома обрадовали.

За узврат царица је тражила од њих, да се моле за њеног мужа Теофила. Они су испрва негодовали, али видевши њену веру ипак су то прихватили.

Тако је свети Методије патријарх сазвао сав народ, клир и архијереје у Велику Божију цркву и тамо су се окупили.

Међу њима су се налазили и следећи знаменити: Јоаникије Велики са Олимпа, Арсаакије, Навкратије, и ученици Теодора Студита и велике монашке насеобине, Теофан и Теодор начетрани исповедници, Михаило Светогорац и Сингел и многи други.

Одслужили су свеноћну молитву и бдение Богу за Теофила. Молитве свих њих беху проткане сузама. Ово су учинили у прву недељу поста у присуству и саме царице са дворкињама и осталим народом.

Пред свима тако окупљенима царица Теодора је на освитку петка заспала и уснула да се налази код крсног стуба и неки са галамом иду путем носећи разна оруђа за мучење. Сред њих вођен је свезан цар Теофило са рукама завезаним на леђима. Када га је препознала царица је кренула за њима. Када су стигли до бакарних врата видела је надприродним виђењем неког човека који је седео пред иконом Христовом и пред њега су поставили Теофила. Царица је пред овим човеком пала ничице и дотичући се његових ногу, молила га за цара. Он је једва отварајући уста рекао: велика је жено твоја вера, схвати да само због твојих суза и твоје вере и због приноса и молитава мојих слугу и мојих свештеника, дарујем опроштај твоме мужу Теофилу. Тада рече онима који су га водили: одрешите га и подајте га жени његовој.

Она узевши га оде са радошћу и одмах се сан прекиде, пошто је ово царица Теодора уснула.

Патријарх Методије молитвама и молењима учињеним за Теофила, узе чисту хартију и написа на њој имена свих царева који су били јеретици додавши и Теофила и тај папир постави под часном трапезом.

Тога петка и он је видео неког ангела великог и страшног како улази у храм и прилази њему и каже му говорећи: Услишена је твоја молитва, епископе и добио је опроштај цар Теофил и не досађуј Богу више за тога.

Методије да би се уверио да је истинито његово виђење сишао је са свога места и узевши хартију развио је, и гле суда Божијег! Међу исписаним царевима јеретицима беше избрисано име Теофилово.

Сазнавши за ово царица обрадовала се веома и поручила патријарху да сакупи сав народ са часним крстовима и са светим иконама у Велику Цркву да би се украс ових светих икона дао, и ново Божије чудо да свима буде обзнањено.

Ускоро свима сакупљенима у цркву са свећама дошла је и царица са сином. Тамо је обављена литија са светим иконама и светим деловима часнога крста и светим и божественим Еванђељем чак до места званог Поприште уз појање „Господе помилуј“. Тако исто су се и вратили у цркву и обавили свету литургију

Захваљујући напред поменутим светим људима, њиховој проповеди, побожности и правој вери, обновљено је поштовање светих и часних икона.

Насупрот томе, они који се противе поштовању светих икона и не прихватају их и одбијају да им одају почаст, нека се одбаце од Цркве и предају проклетству.

Од тада одредише ови свети исповедници да се годишње чини ово свештено славље.

Неизменива иконо Очева, молитвама светих твојих исповедника, помилуј нас. Амин.

Песма 7.

Ирмос: В пешчи Аврамстии..

Нека се заједно радују у црквеној светлости са љубављу светом и војске ангела, побожно певајући: благословен си у храму славе твоје Господе.

Црква првенаца се радује и слави, гледајући сада свети народ како једнодушно пева: благословен си у храму славе твоје Господе.

Избављени од старе и мрачне јереси, наредбом дичне Теодоре царице, и ми певајмо: благословен си у храму славе твоје Господе.

Богородичан: Изнад небеских хорова, уздигла се јеси Најчистија, јер си само ти постала Мати Творца свега, зато радосно кличемо: благословен си у храму славе твоје Господе.

Катавасија: В пешчи Аврамстии..

У персијској пећи Аврамова деца, побожном љубављу запаљени беху, више него ли пламеном, и овако кликтаху: благословен си у храму славе твоје Господе.

Песма 8.

Ирмос: Руџје распростер..

Чувајући отачке законе цркве, ми иконе сликамо, и њих целивамо и срцем и устима, по вољи Христа и његових светих, па кличемо: благословите сва дела господња Господа.

На прво-лик се преноси поштовање иконе, зато их поштујемо следујући науки богоречитих, па Христу са вером кличемо: благословите сва дела господња Господа.

Душом обасјаном просветлењем од Духа Божијег, часна царица је плодове вере стекла, и заволела лепоту и красоту

цркве Христове, благосиљајући са вернима Исуса Бого-Човека.

Богородичан: Зрацима духовне светлости обасјање твој свети храм, па сада облаком Духа осењује и освећује све верне који сложно поје: благословите сва дела господња Господа.

Катавасија: Руџје распростер..

Данило је руке своје раширио, и у рову чељусти лавова затворио, силу огња је угасио, а врлином се опасао, и са побожном и умилном децом певао: благословите сва дела господња Господа.

Песма 9.

Ирмос: Камен нерукосјечнић..

Видевши опет светим иконама осликану и украшену свету цркву, сви побожно притецимо и Богу кличимо: тебе Трисвети величамо.

Црква је стекла част и славу кроз крст и свете иконе и ликове светих, па те велича Владико радосно и са весељем.

Освештај Милостиви славом твојом свети народ наш, и четама ангела је Владико, као најмоћнијим оружијем огради, а свирепе невернике јој покори.

Богородичан: Укинута је осуда праматере Еве, Богородице, када си ти, Пречиста, Владара свих неизрециво родила; Зато његов лик сада целивамо на иконама.

Катавасија:Камен нерукосјечнић..

Христос као угаони камен несечен руком, од тебе се Дјево, као од несечене горе одсекао, да сакупи раздвојене природе, зато се веселимо, а тебе Богородице величамо.

Ексапостилар са јутрења васкрсни (једанпут)
И овај:
Подобан: Со ученики взидем..

Заиграјте, запљескајте и весело запевајте, па узвикните: Како су чудна и дивна дела твоја Христе! Ко може Спасе изрећи силу твоју? Јер ти си нам дао једино-мислије и слогу, и сјединио нас у једну цркву.

Богородичан: Сада су онемоћала оружија јеретика, и њихов спомен је са буком нестао, а твој храм Пречиста сав у лепоти видећи, украшен благодаћу светих икона, сви се радошћу испуњујемо.

На хвалитним: стихире васкрсне 4 и Анатолијева 1 и из Триода подобне 3
Глас 4.
Подобан: Дал јеси знаменије..

Теби се Човекољубче сада црква радује, као свом женику и створитељу, украшена и од идолске обмане избављена, светом крвљу теби верена, па свечано прима обнову светих икона, и са вером тебе слави и радосно теби пева.

Стих: Исповедаћу се теби Господе, свим срцем мојим. казиваћу сва чудеса твоја. (Пс.9, 2)

Обнову икона телесно приказаног тебе Господе, са љубављу грлимо, и велику тајну твога промисла јављамо. Ниси нам се Човекољубчепривидомјавио, како кажу богопротивна деца Маманта, него уистину и природним телом.Зато се теби уздижемо љубављу и жељом.

Стих: Развеселићу се и обрадовати теби, и певати Имену твоме Узвишени.

Дан пун радости и весеља нам се јавио, светлост истине догмата је заблистала, и цркву Христову обасјала, украшену сада ликовима светих на обновљеним иконама, па блиста слогом верних који Бога славе.

Затим говоримо

Стих, глас 6. Васкрсни Господе Боже мој нека се узвиси десница твоја, не заборави твојих убогих до краја. (Пс.10, 12)

И певамо самогласну дана, глас 6.

Мојсеј је у време уздржања Закон примио и народ вери привео; Илија је постио и небо затворио; Три младића Аврамова су постом безаконог мучитеља победили; Постом и нас Спасе удостоји до васкрсења доћи, јер овако појимо: Свети Боже, Свети крепки, Свети бесмртни, помилуј нас.

Слава, ово исто.

И сада: Преблагословена јеси..

Велико славословље и отпуст.

Слава и сада, Еванђелска стихира. Час 1.

На литургији

Блажена гласа на 6 и од Канона дана песма 6. на 4;

Прокимен глас 4. Благословен јеси, Господе, Боже отаца наших, и хваљено и прослављено је име твоје у векове. (Дан.3, 26)

Стих: Јер си праведан у свему што си учинио нама. (Дан.3, 27)

Апостол Јеврејима зачало 329. (Гл.11, 24, 26, 32, 40 и Гл.12, 1-2)

Алилуја, глас 4. Мојсеј и Арон међу свештеницима његовим, и Самуило међу онима који призивају име његово. (Пс.98, 6)

Стих: Призиваху Господа и он их услиша. (Пс.98, 6)
Еванђеље по Јовану, зачало 5.
Причастен: Хвалите Господа с небеса..
и други: Радујте се праведни у Господу, праведнима приличи похвала. (Пс.32, 1)

На трпези једемо вариво са уљем, али не и рибу. Ако има, пијемо и вино, у славу Божију, по две чаше. Такође и за вечеру по две чаше.

41. Недеља 1. поста чиста-Православља

На вечерњи

На светилничном узимамо 10 стихова и певамо стихире „умилне“ тј. покајне из Осмогласника и из Триода подобне, дело господина Јосифа.

Глас 4.

Подобно: Дал јеси знаменије..

Даруј мени покајање, да се од зала удаљим и сасвим обновим, јер се сада у телесним прохтевима давим; Далеко од тебе, Боже Свецаре, немам ниодкуда наде, а ти ме заблуделог спаси, Исусе свесилни, по великој доброти, Спаситељу душа наших.

Дивни Мојсеј се постом очистио, и тако Жељеног видео. На њега се бедна душо моја угледај, похитај у дан уздржања и очисти од зала, да Господа који даје теби опроштај, очишћење и избављење, угледаш лицем као благог и човекољубивог.

Друга стихира, дело кир Теодора.

Глас 6.

Подобна: Архангелски..

Постом сада другу седмицу почнимо, држећи је браћо дан и ноћ, нека нам пост буде огњена кочија Илије Тезвићана, са четири велике врлине, душу без страсти уздигнимо, тело чистотом оружајмо и похитајмо да ђавола победимо.

И из Минеја 3
Слава и сада, богородичан;

Вход;Светлости тиха..

Прокимен глас 8. Ти дајеш наслеђе, онима који славе Име твоје. (Пс.61, 5)
Стих 1. Од краја земље теби вапијем (Пс.61, 1)
Стих 2. Починућу под кровом крила твојих. (Пс.61, 4)
Стих 3. Тако ћу певати имену твојему свагда. (Пс.61, 8)
И опет: Ти дајеш наслеђе, ..

НЕКА СЕ ЗНА
Да ова два велика прокимена: Не одврати лица твога.. (Пс.69, 17) **и** Ти дајеш наслеђе..(Пс.61, 5) **са својим стиховима, наизменично се певају кроз цео свети Пост, почевши од Сирне Недеље до Недеље 5. поста.**
И од: Удостоји Господи.. **почињу метаније.**

На стиховњим самогласна дана двапут, глас 8.

Ходите да се очистимо, милостињама и даривањем убогих, не трубећи ни јављујући наше доброчинство, но да незна левица шта чини десница, да нам хвалисање не потроши плод милостиње; Зато Зналцу тајни тајно узвикнимо: Оче Човекољубиви опрости нам грехе.
Мученична: Мученици Господњи, ви свако место освећујете ви и сваку болест лечите, а сада вас молимо: молите се да се замки ђавољих избаве душе наше.
Слава и сада, богородичан: Небеске силе поје теби, обрадована Мати неневесна, и ми славимо недокучиво рађање из тебе, Богородице, а ти се моли за спасење душа наших.

У наставку, по обичају недеље у посту.

На повечерју

Певамо канон светим пророцима. Акростих је: Нека хор пророка побожно зепљеска. **Дело Теофаново. Глас 5.**

Песма 1.

Ирмос: Коња и всадника в море..

Пророци Божије благодати, умолите Христа Творца свега, да мени који певам ваш свети спомен, подари благодат Божанскога Духа и опроштај греха.

Опевајмо све богомудре пророке, као једнодушне сасуде богонадахнутих речи и огледала Божијег сјаја, јер су они добили свето откривење.

Речи Закона је боговидац Мојсеј на Гори Синајској од Бога добио, боговиђењем је лице просветлио, и диван беше знаком благодати.

Слава: Ви сте као облаци Божији јер сте богопознањем као кишом, море неверног и многобожачког народа благодаћу и са буком одагнали, а силу Јединог Творца сте побожно проповедали.

И сада, богородичан: Пророци као трубе Божије, су тебе Пречиста Мати Божија као родитељку на крају векова објавили, и о твојој тајној светињи су, Богородице, са висине поучени.

Песма 3.

Ирмос: Водрузивиј на ничесомже..

Сви пророци као духовне свирале и харфе, обасјани даром са висине небеске, спознаше тебе Христе као Бога и побожном песмом и на сличан начин свима објавише.

По твојој наредби Христе, устадоше сви пророци, и као оружија велику смутњу и лаж неверја посекоше, вером наоружани и твојом божанском помоћи, од твоје недостижне силе.

Слава: Као од Бога духовни пехари, пророци су богопознањем сву земљу напојили, и јасним знацима, сваки на свој начин, проповедали тајну твога недокучивог промисла.

И сада: У вечности одлучена тајна, и пре много векова предсказана, некима од Бога поверенима, у времену се у твоме телу Најнепорочнија Богородице јавила и пуноћу добила.

Песма 4.

Ирмос: Божественноје твоје..

Ви сте премудри пророци Духом јављали, и постали не лажна светила Истине, и све народе сте светлошћу живота просветили.

Ево сада видесмо догађање ваших казивања, Божији пророци, и славимо Христа кога сте проповедали, а који је пророкована дела испунио.

Слава: Божијом премудрошћу обасјани, ви сте унапред спознали привођење многих народа Божијом благодаћу, али и да ће Израиљ отпасти и свих се добара лишити.

И сада, богородичан: Стојећи на Божијој стражи, ви сте оваплоћење Бога видели, и њега се даровити удостојили видети, како од Дјеве као из горе долази.

Песма 5.

Ирмос: Одјејајсја свјетом..

Од зоре си, премудри Исаијо, духом твојим ранио ка Богу што седи на узвишеном престолу, и са небеским хоровима си њему певао.

Као свети језици, Духом управљани, ви сте његове речи целом свету увек јасно проповедали и светлу зору богопознања најавили.

Слава: Постали сте Божија станишта, и надприродно сте делали, јер сте њега у себи имали. Пред њиме и сада стојите зато га за нас молите.

И сада, богородичан: Свој премудри разум и давнашњи домострој, рођени из Дјеве, Бог истине, је вама пророцима објавио, као једини милосрдни.

Песма 6.

Ирмос: Неистовствујушчејесја буреју..

Ви сте свети пророци, свети живот и речи вере истините стекли, и постали проповедници највеће истине оваплоћења Божијег.

Помоћ Божију имајући, ви сте обест царевима и чељусти звери обуздали, и из утробе китасе спасли.

Слава: Од рођења сте светитељи целом свету заблистали и учитељи врлина и расадници њини постали, пророци даровити.

И сада, богородичан: Богољубивим осећањима, пророци су на много начина, знацима и сликама, наговестили рођење из тебе Владичице Пречиста.

Сједален, глас 2.
Самогласно.

Хор пророка са Мојсејем и Ароном, весели се данас и радује, јер си ти пуноћа пророштава, а још и крст блиста којим си нас спасао. Ради њиних молитава Христе Боже помилуј нас.

Песма 7.

Ирмос: Превозносимиј отцев..

Неизмерна је сила Господње наредбе, јер је она и лавове у јами укротила, кад је пророк завапио: Боже, благословен си.

Са Светом Тројицом истог броја, твоји храбри младићи су пламен угасили, и сложно појали: Боже, благословен си.

Слава: Као светила блистају цвећем врлина, и сву су земљу небеском учинили, пророци, потомци Аврамови, певајући: Боже, благословен си.

И сада, богородичан: Превазишла си Владичице законе природе, родивши Господа, који законима влада; Њему сви појимо: Боже, благословен си.

Песма 8.

Ирмос: Тебје вседјетељу..

Унутра, у рајском блаженству, ви сте богоугодни пророци хор начинили, зато за све који вас са вером хвалимо, Христа умолите, да нас од невоља избави.

Хор начинимо верни, и свима пророцима побожне песме принесимо, јер су њине речи потврђене, и да њиним молитвама стекнемо опроштење.

Слава: Сви пророци сте као мирисни духовни сасуди светог Духа постали; Ви све народе ка вери приводите, величајући Христа у векове.

И сада, богородичан: Кад је тело примио, родила си, Дјево, беспочетну Зору Очеву, зато теби речи „радуј се“ непрестано кличемо, и величамо те Пречиста у векове.

Песма 9.

Ирмос: Исаије ликуј..

Дођите сада да сложно похвалимо све свете Божије пророке, јер су надприродна чуда чинили, као грану свету, и одабране из племена Јаковљевог, јер су Христа проповедали.

Ви сте весници надсветске радости, и њени јасни проповедници, ризнице духа, и заиста чиста уста светле и Свете Премудрости, и свеславни језици Светога Духа.

Слава: Као премудри пророци, ви Творца свега и Бога у сили гледате, а он вас светлошћу обасјава, зато спасавајте од невоља све који ваш спомен побожно и са вером славе.

И сада, богородичан: Постала си Пречиста, заступница спасења свима људима, јер си телом родила Творца и Господа, а он ради тебе дарује очишћење свима, који те величају Дјево.

Затим стихире пророцима, глас 1.

Подобан: Прехвалнији..

Пророци преславни, ви сте цара разобличили, неверном народу се смело успротивили, и Јединог Бога у Тројици проповедали; усрдно сте лаж идолску са земље одгонили, а сада Бога молите, да дарује душама нашим мир и велику милост.

Пророци преславни ви сте се са вером по пустињама и горама потуцали, глађу и жеђу напаћени, али сте се и као угодници Божији са Христом на небу настанили, па га сада молите, да дарује душама нашим мир и велику милост.

Пророци прехвални ви сте тестерисани, камењем засипани, мачевима на смрт посечени, и ради вере сте све то пострадали, а сада Бога молите, да дарује душама нашим мир и велику милост.

Слава и сада: Заиста је над разумно и чудно Богоневесто, узвишено рађање из тебе. О томе су сви пророци проповедали:о чудесном зачећу и рађању, Најопеванија, недокучивом и неизрецивом, а којим се цео свет спасава.

42. Понедељак 2. седмице поста

На јутрењи

После 1. катизме сједални покајни из Осмогласника и богородичан.

После 2. катизме сједален, глас 4.
Подобан: Удивисја Јосиф..

Молим те Христе оживотвори ме постом и искреним кајањем, јер ми је душа умртвљена плодом преступа, и као милостив дај ми да увек ходим путем правим и добрим твојих светих заповести, да бих твоју свету славу достигао, и са свима који те воле Исусе, да и ја славо-словим твоју за свакога доброту.

Слава, то исто.
И сада, богородичан
Подобан.

У олују и бури страсти призивам те усрдно Пречиста, не презри ме бедног да не пострадам, јер си Бездан милости родила, и сем тебе друге наде ја немам, да не будем радост и подсмех демонима, када се у тебе надам, јер ти можеш и све што хоћеш, као Мати свих Бога.

После 3. катизме, сједален, глас 6.
Подобан: Господи помилуј..

Господе поведи нас кроз пост поновљени, и обасјај посвећењем и светлошћу твога закона; удостоји нас да ти приносимо угодну молитву, клечећи на коленима, јер ти си Отац наш, а ми твоји синови, и теби са страхом певамо, и Име твоје призивамо.

Слава, то исто.

И сада, богородичан:

У почетку спасења беше Гаврилов поздрав Дјеви, која зачу „радуј се“ и не утече од поздрава, нити посумња као Сара у сенки, него овако говораше: ево слушкиње Господње, нека ми буде по твојој речи.

Псалам 50.

Свештеник: Спаси Господе..

Канон из Минеја
И Трипеснец господина Јосифа.
Стихослови се Мојсеовица.
Глас 4.

Песма 1.

Ирмос: Тристати крјепкија..

Једини благи и изворе милости, Јагње Божије, ти као Бог узимаш грехе целог света, зато спаси мене грешнога, јер тонем у бурама и доведи ме до пристаништа покајања.

Чист пост је далеко од греха, далеко од страсти, и љубав ка Богу и усрдне молитве, сузе са кајањем и брига за убоге, то је Христос завештао у Писму.

Душа ми је рањена оружјем греха и рањена многим залима, а ти лекаре душа наших исцели је као добротовор, и препиши ми Човекољубче као лек твоје свете заповести.

Богородичан: Пресвета Дјево, неокаљана скинијо, мене окаљаног великим навалама страсти, очисти изворем твоје милости, и дај ми Владичице облаке кише покајања, да дубину греха уклоним.

Ини канон, дело господина Теодора.
Глас 6.

Ирмос: Помоћник и покровитељ..

И друга седмица светлоносног поста је као попразнична радост, па је браћо пригрлимо, и са љубављу Христа опевајмо, свето се радујући.

Сада смо стекли време поста и кајања, плачимо пуно и јецајмо, те уздигнимо руке ка једином Избавитељу, да спасе душе наше.

Слава, тројичан: Триипостасна јединице, стваралачки Господаре свих, ти над свима владаш и пре свега си, само ти нас спаси: Оче, Сине и Душе Пресвети.

И сада, богородичан: Ко је икада родио сина несејаног оцем по закону природе? Тога је родио Отац без матере. Предивног ли чуда, јер ти си га родила Пречиста, Бога а уједно и Човека.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Како ћу поднети твој гнев Христе мој, када дођеш да судиш? Коју реч тамо да кажем кад нисам ни чинио вољу твоју Христе? Па ипак ти ме пре краја од свега разреши.

Катавасија: Помоћник и покровитељ..

Помоћник и покровитељ беше мени на спасење, овај Бог мој и славићу га, Бог оца мога и величаћу га, јер се славно прослави.

Песма 8.

Ирмос: Избавитељу всјех..

Ходећи животом пролазним, у жеље сам као међу разбојничке запао, рањен од њих и засмрдео, ал' ипак ти Лекаре пађеника, пружи ми руку, ради молитава твојих светих.

Велика бура греха ми душу смућује, а ти Исусе као и Петра спаси ме, јер вапијем: сва твар нека пои и благосиља Господа.

Уздржањем своје прохтеве умртвимо, а постом своје душе ка небу управимо, и покајаним срцем завапимо: сагрешисмо ти Боже, ал' ти нам као милостив опрости.

Богородичан: У тебе се Дјево Узвишени уселио, и тебе је широм од небеса учинио, и као непобедиву заступницу поставио за све који кличу: сва твар нека пои и благосиља Господа.

Ини.

Ирмос: Егоже воинства..

Не допусти Господе да ме страсти поробе нити муче моју душу, него да радосно вршим вољу твоју и славим моћ твоју у векове.

Омрзни душо моја неуздржање Исава, а добрим делима се угледај на Јакова, да обогаћен светим уздржањем надмудрим Велијара, и певам у векове.

Благосиљајмо Оца и Сина и Светога Духа, Господа.

Тројичан: Једног Бога по суштини славим, ал певам трима ипостасима, одвојеним али не другачијим, јер је Божанство једно, и једна је моћ Тројице: Оца и Сина и Духа.

И сада, богородичан: Христос као велика светлост, дошао је из твога светог тела Пречиста, као женик из двора, и заблистао свима у тами, и као Сунце правде обасјао цели свет.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Ко је воду пио није се обезумио, а Ноје се вином искушан разголитио, тако је и Лот семе злобе родио, а ти бежи душо моја од угледања на њих, и Христу певај.

Хвалимо, благосиљајмо, и клањајмо се Господу, певајући и величајући га у све векове.

Ирмос: Јегоже воинства небеснаја славјат..

Од Бога којег славе војске небеске, дрхте и херувими и серафими; Њему све што дише и сва твар нека пои, благосиља га и велича у све векове.

Песма 9.

Ирмос: Ева убо недугом..

Да постимо од страсти гнева, а наситимо љубави нелажне и хранимо Божијом благодаћу као хлебом, а сузама угасимо пресуду која нас чека.

Бедна душо уздахни и јецај и на покајање се обрати, јер већ је на вратима дан када ће Судија нелицемерни сести, и као што је писано: свакоме по заслузи дати.

Нисам добра дела стекао, него окаљах одећу коју сам добио и њоме светим крштењем одевен био, и мада у тами неверја ходим, ал' ти ме Господе, очајног, светлом лица твога од сада води.

Богородичан: Маријо свима Господарице, ја робујем сваком греху, а ти ме ослободи Дјево, јер си неизрециво родила Ослободиоца душа наших и оваплоћену доброту.

Ини.

Ирмос: Бесјеменнаго зачатија..

Сад пропатимо као војници Христови, јер време свакако пролази, а подвижницима се плету венци, које ће Христос дати, када дође у слави ангела, да суди целој земљи.

Сав сам у модрицамаи ранама, Христе мој, а ти исцели моје ране загнојене, и уједе од страсти и греха, да и ја зачујем као онај губавац глас твој свети: хоћу, буди чист.

Слава, Тројичан: Једини Родитељу Једнога, Оче јединородног Сина, и једина Светлости од једине светлости Оца, и једини јединога из јединог Бога, Свети Душе, заиста си Господ над господима. О, Тројице Света, спаси ме јер те славим као Бога.

И сада, богородичан: Дивим се чуду рађања из тебе Најнепорочнија! Како си бесемено зачела Недостижнога? Реци како као матере рађаш а девствена остајеш? Вером се надприродно прима, а Рођеноме покони се, јер шта хоће Он и може.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Постом је Мојсеј боговидац постао, Илија је у старини њиме узлетео, а Павла је до неба уздигао, зато, душо моја, да од зала постимо, да се и ми и на висину бестрастија уздигнемо.

Ирмос: Бесјеменнаго зачатија..

Од бесеменог зачећа рођење је неизрециво, а Матере Дјеве је нетрулежан плод; Божије рођење обнавља природе, зато сви нараштаји богоневесну Матер величајмо.

Светилен гласа, са краја Триода.

На стиховње, стихира самогласна, глас 5.

Добра су оружија пост и молитва, то је Мојсеја законодавцем учинило, а Илију ревнитељем за жртве. То и ми верни да држимо а Спаситељу завапимо: теби јединоме сагрешисмо, помилуј нас. **(два пута)**

Мученичан: Благословена је војска Цара небеског, јер мада су обични земни људи били, али су до ангелских чинова достигли, јер за своја тела нису марили, и страдањем су се славе бестелесних удостојили; Ради молитава мученика Господе спаси душе наше.

Слава и сада, богородичан: Тебе Благословена као Матер Бога молимо, моли се за спасење душа наших.

На 6. часу

Тропар пророчанства, глас 5.

Који си понаособ саздао срца наша Господе, опомени се да смо прах; Не осуди нас у најдоња места земље, Безгрешни.

Слава и сада, исто.

Прокимен псалам 21. глас 5. Који се Бојите Господа, хвалите њега.

Стих: Боже, Боже мој, зашто си ме оставио?

Читање из Пророштва Исаије(Гл. 4,2-6 и 5,1-7):

Тако говори Господ: У онај дан засијаће Бог у савету са славом на земљи, да узвиси и прослави остатак Израиљев. И биће остатак у Сиону и преостатак у Јерусалиму, светима

ће се назвати сви који су уписани у живот у Јерусалиму. Јер ће опрати Господ нечистоту синова и кћери Сионских, и крв ће очистити исред њих духом суда и духом паљења. И доћи ће, и биће: свако место горе Сионске и све што је око ње осениће облак у дану, и као дим и као светлост огња који гори у ноћи, и покриће се сваком славом. И биће у сенци од врућине, и под покровом и у скривности од жестоке зиме и кише. Запеваћу, зато, љубљеноме песму љубљенога мога винограду мојем; виноград поста љубљеноме на врху, у месту богатом. И ограду поставих около, и опкопах ров, и посадих лозу звану Сорих племениту, и саградих кулу усред њега, и точило ископах у њему; и чеках да донесе грожђе, а донесе ми трње!

И сада, ви који живите у Јерусалиму, и човече Јудин, судите између мене и између винограда мога. Шта ћу још чинити винограду моме, шта му не учиних? Јер очекивах да донесе грожђе, а донесе трње. А сада ћу вам казати шта ћу учинити винограду моме: уклонићу ограду његову и биће на разграбљење, и срушићу зид његов и биће за гажење. И напустићу виноград мој, и неће бити орезан нити окопан, и узрашће на њему као на ледини трње; и облацима ћу наредити да не дају кишу на њега. Јер виноград Господа Саваота дом је Израиљев, и човек Јудин је новопосађени љубљени.

Прокимен псалам 22. глас 6. Штап твој и палица твоја, они ме утешише.
Стих: Господ ме напаса, и ничега ме неће лишити.

43. Понедељак 2. седмице поста

На вечењи

На светилничном, после почетног псалма, стихослови се 18. катизма: Завапих ка Господу кад ме снађе невоља.. („Ко Господу вњегда скорбјети мње..“)

На Господи воззвах.. **узимамо стихире на 6 и то прво подобне из Триода. Дело господина Јосифа.**
Глас 8.
Подобно: Что вас наречем..

На кога се угледаш бедна и лењива душо моја? Не чиниш добро, него волиш да у злу увек пребиваш? Ал' суд је пред вратима, покај се, постом и молитвом очисти се, па Владици твоме узвикни: сагреших ти, као милостив опрости ми, и покајање ми подари.

Имаш море милости, зато море мојих греха и зала исуши, јер ти си Бог безгрешни. Дај срцу мојем кајање, и потоке безакоња удаљи, да певам и славим твоју доброту неизрециву, дуготрпељиви Доброворе душа наших.

Ина стихира, дело господина Теодора.
Глас тај исти (8.)
Подобно: Во Едемје рај..

Поведи и сада нас Боже, да време часног поста сложно држимо, и подари да на свето поприште и друге седмице

уђемо. Сам нас ти Господе удостоји, да и даље добро трчимо, тело и душе наше врлинама укрепимо, и трку јуначки завршимо. У дан господњи твога Васкрса, да сви радосно овенчани, непрестано тебе хвалимо.

И из Минеја 3
Слава и сада, богородичан из Минеја

Прокимен псалам 23. глас 1.
Господ је моћан и силан, Господ је силан у боју.
Стих: Господња је земља и пуноћа њена.
Читање из Књиге Постања (Гл. 3,21–24 и 4,1–7)

Начини Господ Бог Адаму и жени његовој хаљине кожне и обуче их. И рече Бог: Гле Адам постаде као један од нас, да познаје добро и зло; и сада да не пружи руку своју и узме од дрвета живота, и једе, те да живи до века. И одасла га Господ Бог из раја сладости, да обрађује земљу, од које је узет. И изагна Адама, и настани га наспрам раја сладости; и постави Херувима, и огњени мач покретни, да чува пут ка дрвету живота.

А Адам позна Еву жену своју, и зачевши роди Кајина; и рече: Стекох човека од Бога. И придодаде те роди брата његовог Авеља. И би Авељ пастир овцама, а Кајин обрађиваше земљу. И би после неких дана, принесе Кајин од плодова земаљских жртву Господу, а Авељ принесе и он од првенаца оваца својих и од претилине њихове. И погледа Бог на Авеља и на даре његове, а на Кајина и на жртве његове не обрати пажњу. И ожалости се Кајин веома, и снужди се лице његово. И рече Господ Бог Кајину: Зашто си постао жалостан, и зашто се снужди лице твоје? Ако ли си правилно принео, а ниси правилно разделио, зар ниси сагрешио? Смири се; к теби је обраћање његово, и ти ћеш владати њиме.

Прокимен, глас 6. Псалам 24:
Погледај на ме, и помилуј ме.
Стих: Теби, Господе, уздигох душу моју.
Читање из Прича Соломонових(Гл. 3,34–35 и 4,1–22)

Господ се гордима противи, а смиренима даје благодат. Славу ће мудри наследити, а безбожни дигоше бешчашће. Послушајте, децо, васпитну науку оца, и пазите да познате смисао. Јер ћу вам дар добар даривати, закона мојег не остављајте. Јер и ја бејах син оцу послушан, и љубљен лицу матере моје, који су говорили и учили ме: Нека се утврди реч наша у срцу твоме; чувај заповести, не заборављај. Синестеци мудрост, стеци разум, не презри реч уста мојих, нити се уклони од речи уста мојих. Не напусти је, и држаће те; заволи је, и чуваће те.

Почетак мудрости је стећи мудрост, и у свему стицању твоме стеци разумност. Огради је, и узвисиће те; почаствуј је, да те обузме, и да дадне глави твојој венац благодатан, венцем сладости заштитиће те. Слушај, сине, и прими речи моје, и умножиће ти се године живота твога, да ти буду дуги путеви живљења. Јер ћу те путевима мудрости учити, упутићу те правим токовима. Јер ако ходаш, неће ти се кораци спотаћи, а ако трчиш, нећеш се уморити. Прихвати се моје васпитне науке, не остави је, него је чувај себи за живот твој. На путеве безбожних не иди, нити поревнуј путевима законо-преступника; јер у којем се месту улогоре, не иди тамо, него се уклони од њих и мимоиђи их. Јер неће заспати ако зло не учине; узе им се сан њихов, и не спавају, јер се хране храном безбожности, а вином безаконим опијају се. А путеви праведних светле слично светлости, иду испред и осветљују докле дан не сване; док су путеви безбожника мрачни, не знају како се спотичу.

Сине, на реч моју припази, речима мојим приклони ухо твоје, да ти не пресахну извори твоји, чувај их у срцу твоме, јер су живот онима који их налазе, и сваком телу исцељење.

На стиховње, самогласна дана, двапут.
Глас 3.

Да постимо и постом духовним, зато сваки порок кидајмо, греха и саблазни се оставимо, браћи дугове опростимо, да и нама опросте наша сагрешења, да можемо овако певати: Нека се уздигне молитва наша, као кадило пред тобом Господе.

Мученична: Пророци и апостоли Христови, учише нас Тројици јединосушној певати, и просветише народе у заблуди, и заједничарима ангела учинише синове људи.

Слава и сада, богородичан, глас тај исти (3.)

Не заборави нас твоје Владичице никада, но твојим молитвама ослободи казне будуће, и садашњих повреда, и од гнева Господњег избави слуге твоје Богородице.

ПАЗИ

Од овог понедељка друге седмице поста, певају се на повечерјима канони који су у минејима, а оних светих који се догоде од Лазареве суботе до Томине недеље, уз Богородичине каноне. Најпре се пева канон Богородици, а после њега из минеја. После 3. песме сједален из Минеја, а после 6. песме, сједален Богородици. Иза канона стихире из минеја.

44. Уторак 2. седмице поста

На јутрењи

Тропари Тројични са краја Триода.

После 1. катизме, сједални покајни из Осмогласника, (са краја Триода), са богородичиним.

После 2. катизме певају се следећи сједални:
Глас 8.
Подобно: Воскресал јеси..

Похитајмо сви да уздама непорочног поста страсти обуздамо, а душу ка чистом бого-познању са вером искреном управимо, земна животна уживања презримо, да небески живот добијемо, обасјани обожењем.
Слава, то исто.
И сада, богородичан: Западох сред мора страшног очајања, због многих мојих безаконих дела, недоумицом и безнађен сам сада обузет, Владичице Богородице, а ти ми помози да се спасем, јер си за грешнике умилостивљење, и спасоносно очишћење.

После 3. катизме, сједален глас 8.
Подобан: Пастирскаја свирел..

Пост нам нуди свету трпезу, учи нас да се обилно њоме

наситимо, да дарове Духа једемо, који су за вечни живот, да пијемо као пиће потоке суза својих, које покајно лијемо, и радосну хвалу Богу непрестано да приносимо.

Слава, то исто.

И сада, богородичан: Од свакога зла и неправде људи избави нас Дјево Пресвета, јер си покров и заступница свима нама, који ти Богомати притичемо, и Рођеном из тебе Богу нашем; њега моли да се избавимо, од свих беда и невоља.

Псалам 50.

Свештеник: Спаси..

Канон из Минеја
и Трипеснец господина Јосифа.
Стихослови се Мојсеовица из Псалтира.
Глас 8.

Песма 2.

Ирмос: Видите, видите..

Уздахни душо, заплачи и покај се. Дан се приближио и Судија је пред вратима. Спреми се за одговор и завапи: сагреших ти Милосрдни, Милостиви и Благи, ал' ти ме помилуј.

Омрзни душо моја свепогубну алавост на грехе, а храни се и заслади усрдним постом, нека ти спасоносне заповести храна буду, и сладост вечним добрима са вером.

Ангели, силе, началства, господства, престоли, власти, херувими и серафими, молите добротовора и Бога да нам подари опроштај наших греха и да се страсти оканимо.

Богородичан: Само си ти родила беспочетнога Бога-Реч, из тебе без промене оваплоћеног као што беше, а остала си и после рађања девствена, зато Њега моли Безневесна за све, да избави од пропасти живот наш.

Ини канон дело господина Теодора. Глас тај исти (8.)
Ирмос: Видите, видите..

Разумели смо и спознали да нам је добро време покајања, које си нам одредио, а ти сада прими Боже молитве наше, и нека изађу пред тебе, Милостиви, као добро кадило и жртва угодна.

Страшим се и бојим кад помислим колико сам грешио, па како да те сретнем? Како да се појавим пред тобом страшни? Како да изађем на твој суд неизбежни? Зато ме поштеди, Милостиви, у часу када будеш целом свету судио.

Слава, тројичан: Најсавршенија и најсветија триипостасна јединице: без рођења Оче, јединородни Сине, и Душе који од Оца исходиш, а кроз Сина се јављаш, једно Биће и природо, владајуће и царујуће, спаси све нас.

И сада, богородичан: Неизрециво је чудо рађања из тебе Мати и Дјево! Како рађаш а у рађању чедна остајеш? Како си дете родила а ниси мушко спознала? По промислу се Реч Божија на свој божански начин, и мимо природе, из мене родио.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Постом покајане си грађане Ниниве од пропасти и гнева избавио, а Содомљане због великог блуда си огњем сагорео, зато избави мене Христе од овакве пропасти.

Ирмос: Видите, видите..
Видите видите да сам ја Бог ваш, који сам поставио добар почетак, ових десет дана у години, дао сам мојем народу, за избављење од страсти и као почетак спасења.

Песма 8.

Ирмос: Богоглаголивии отроци..

Оправдао си цариника само јер је уздахнуо, и смиловао се на покајану блудницу кад је од срца плакала, зато се смилуј Спасе душама свих који ти поје и спаси нас.

Принесимо Господу уз пост плодове врлина, а удаљимо се од грешних жеља, да добијемо слатки плод обожења.

Хорови ангела те моле Исусе, и сабори апостола, и чете мученика, да подариш народу твоме опроштај греха.

Богородичан: Као несечену планину, и блистави свећник, као приступачну лествицу и Божије станиште, тако те Дјево верни прослављамо.

Ини

Ирмос: На горје свјатјеј..

У овај нарочити дан уздржања, дођите сви и затрубимо песме, као на светој и слаткој гозби, у песмама опевајмо Господа, и величајмо га у векове.

Ко је у давнини појео човека Божијег? Звер лав га превари да преступи пророке и једе забрањено.Зато пази душо моја да те не превари змија преједанем.

Благосиљајмо Оца и Сина и Светога Духа, Господа.

Тројичан: Певам теби једноме по Бићу, а по лицима те као Тројицу славим, Оче, Сине и Душе Пресвети, и моћ твога беспочетног царства славим у векове.

И сада, богородичан: Постала си Богородице као гора Божија, у коју се Христос уселио, а Божије храмове је начинио од свих који му поје: Господа појте дела и величајте га у све векове.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Дођи народе да са љубављу пост одржимо, јер је мати бестрастија и чувар чистоте, па га пригрлимо, а Господу појмо и величајмо га у све векове.

Хвалимо, благосиљајмо и клањајмо се Господу, певајући и величајући га у све векове.

Ирмос: На горје свјатјеј..
На гори светој се Господ прослави, и у огњеној купини тајну Увекдјеве Мојсеју откри, зато Господа појте, и величајте га у све векове.

Песма 9.

Ирмос: Пројављеноје на горје..

Добар је пост јер храни срце, а зрели клас врлина свето рађа, зато га заволимо, да у ове свете дане освећење примимо.

Многим гресима сам оскверњен, и видиш ме као рањеног и за осуду, Милостиви, али твојим милосрђем се смилуј и спаси ме, ради молитава свих твојих светих.

Тешко мени најбеднија душо, какав ли ћеш одговор дати? Дал' знаш колики ће те страх снаћи пред судијом који седне и мноштвом ангела? Зато похитај и пре краја покај се.

Богородичан: Као царску кочију, као облак светли, као планину изобиља са стадима пуних млека, и као брако-неискусну, молимо тебе Дјево, да исцелиш страсти душа наших.

Ини.

Ирмос, тај исти.

Да постимо Господу постом искреним, да се од јела уздржавамо, и од језика и лажи, и далеко од сваке друге страсти, да очишћени Пасху угледамо.

Кроз тебе је посте Самуило као цвет дошао, ти си великог и храброг Самсона однеговао, ти си свештенике и пророке дао, ти и нас освештај посте часни.

Слава, Тројичан: Трисветли Господе, твојим само-власним светлим сјајем обасјај нам душе, да се обратимо од сваке обмане и сјединимо са обожењем.

И сада, богородичан: Ти си Богородице наше оружије, и бедем и наше заступање, зато теби притичемо и тебе сада у молитви призивамо: да се од наших противника избавимо.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Стекнимо Духа Светог, кроз пост као домаћина богатог, његовог се дара наситимо и обилно насладимо, и њега опевајмо као Бога нашега.

Ирмос: Појављенноје на горје..

На гори је најављено законодавцу у огњу и купини, рођење од Увекдјеве, за нас верних спасење, то неућутним песмама величамо.

Светилен гласа (са краја Триода)

На стиховњим, самогласна, глас 5.

Зашто се лењиш душо моја и греху служиш? Зашто си болна а лекару не журиш? Ево време погодно, ево прави дан

спасења, скочи, уми твоје лице сузама покајања, а уљем добрих дела светиљку твоју запали, да нађеш очишћење код Христа Бога и велику милост. **(двапут)**

Мученичан: Страдалници твоји Господе, као бестелесни се на војске ангела угледаше, муке поднеше, али сложно уздање имаху на блаженство обећаних добара. Ради молитава мученика, Христе Боже наш, мир свету твоме подари, а душама нашим велику милост.

Слава и сада, богородичан:

Хвалимо те Богородице Дјево и ми верни те како доликује славимо: као град непоколебиви, бедем необориви и моћну заступницу и уточиште душа наших.

На 6. часу

Тропар пророчанства, глас 6.

Да те достојно опевамо не можемо, но просимо молећи те: не погуби нас са безакоњима нашим, благо-помирљиви Господе.

Слава и сада, исто.

Прокимен псалам 25. глас 4.

Господе, заволех лепоту дома твога и место насеља славе твоје.

Стих: Суди ми, Господе, јер ја у незлобивости мојој ходих.

Читање из Пророштва Исаије (Гл. 5,7–16):

Тако говори Господ: Виноград Господа Саваота дом је Израиљев, и човек Јудин је новопосађени љубљени; очекивах да учини суд, а он учини безакоње, и не правду, него вику. Тешко онима који спајају кућу уз кућу, и њиву уз њиву

приближују, да ближњему нешто отму. Зар ћете сами живети на земљи? У ушима пак Господа Саваота чуло се ово: Ако ли буду куће многе, запустеће велике и лепе, и неће бити житеља у њима. Јер где буду орали десет парова волова, донеће род за један крчаг, и који сеје шест мерица, донеће само три мерице. Тешко онима који устају ујутро, и траже опојно пиће сикер, и који остају до увече да пију, јер ће их вино спалити. Зато што са гитарама и свиралама и кимвалима и фрулама вино пију, а на дела Господња не погледају, и дела руку Његових не схватају.

Дакле је поробљен постао народ мој зато што не знају Господа; и беше мноштво мртвих због глади и жеђи водом. И рашири ад душу своју и отвори уста своја да не престане гутати, и сићи ће у њега славни и велики и богати и пагубници његови. И понизиће се човек, и обешчастиће се муж, и очи високе понизиће се. И узвисиће се Господ Саваот на суду, и Бог Свети прославиће се у правди.

Прокимен псалам 26. глас 3.

Господ је просветлење моје и Спаситељ мој, кога да се бојим?

Стих: Господ је заштита живота мога, од кога онда да се плашим?

45. Уторак 2. седнице поста

На вечерњи

Стихире господина Јосифа. Глас 1.
Подобно: Прехвални мученици..

На крсту си Христе пречисте руке своје раширио, и све крајеве света окупио; Зато ти вапијем: сабери мој расејани разум, поробљен и вучен страстима, да сасвим очишћен уздржањем, будем у заједници твојих подвижника.

Као што је писано, младићи су прекаљени постом, јачи и од огња који спаљује постали, зато окајана душо моја да постиш и запалиш у себи светло Владикине љубави, да тако избегнеш пакао што те очекује, и спалиш све страсти погубне.

Ина стихира господина Теодора. Глас 3.
Подобно: Доблији мученици..

Време поста је радосно, блиста светом чистотом, чистом љубави, молитвама светим, да се сваке врлине обилно наситимо и радосно запевамо: Крсте Христов пречасни, плод живота си одгајио, зато све нас који ти се чистим срцем клањамо, удостоји очишћења и подари велику милост.

И из Минеја 3

Прокимен псалам 27. глас 6.
Спаси Господе, народ твој, и благослови наслеђе твоје.

Стих: Теби ћу, завапити, Господе, Боже мој.

Читање из Књиге Постања (Гл. 4,8–15)

Рече Кајин Авељу брату своме: Изађимо на поље. И би кад беху они на пољу, устаде Кајин на Авеља брата свога, и уби га. И рече Бог Кајину: Где је Авељ брат твој? А он рече: Не знам; зар сам ја чувар брата мога? И рече Бог: Шта си то учинио? Глас крви брата твога вапије к мени из земље. И сада, да си ти проклет на земљи, која отвори уста своја да прими крв брата твога од руке твоје. Јер ћеш обрађивати земљу, и она неће придодати снагу своју да ти дадне род; јечећи и дрхћући биће ш на земљи.

И рече Кајин Господу Богу: Велика је кривица моја да ми опростиш; кад ме данас изгониш са лица земље, и од лица твога скривађу се, и бићу стењући и дрхћући на земљи, и биће да сваки који ме нађе, убиће ме. И рече му Господ Бог: Неће бити тако; сваки ко убије Кајина седмоструко ће освету примити. И стави Господ Бог знак Кајину да га не убије сваки који га нађе.

Прокимен псалам 28. глас 7.

Господ ће снагу своме народу дати, Господ ће благословити народ свој миром.

Стих: Принесите Господу синови Божији.

Читање из Прича Соломонових (Гл. 4,23–27 и 5,1–15)

Сине, сваком пажњом чувај срце своје, јер су отуда извори живота. Уклони од себе крива уста, и неправедне усне далеко одгурни од себе. Очи твоје нека гледају право, и трепавице твоје нек трепћу праведно. Праве путање чини ногама твојим, и путеве твоје управљај. Не скрећи ни десно нити лево, и уклањај ногу твоју са пута злога. Јер путеве с десне стране зна Бог, а развраћени су они са леве стране; ти сам

чини праве путање твоје, и путеве твоје у миру проводи. Сине, пази на мудрост моју, и мојим речима приклони ухо твоје. Да сачуваш мисао добру, а осећање уста мојих заповедам ти. Не обраћај пажњу на покварену жену, јер мед капље са уста блуднице, који привремено наслађује грло твоје, а потом ћеш га наћи горчијег од жуча, и оштријег од мача двосеклог. Јер ноге безумља оне који се друже с њоме низводе до смрти у паклу, а кораци се њени нигде не ослањају. Јер путевима живота не ходи, заблудне су стазе њене и непознате.

Зато сада, сине мој, послушај ме, и не учини безвредним речи моје. Далеко од ње учини пут твој, не прилази вратима кућа њених, да не предаш другима живот свој, и све живљење своје немилосрдницима; да се не насите туђинци снаге твоје, и трудови твоји оду у куће туђинаца, и покајеш се на крају твоме, када се истроши месо тела твога, и речеш: Зашто замрзох васпитање, и карања избегаваше срце моје? Не слушах глас онога који ме васпитно опомињаше и учаше, нити приклоних ухо своје. Зачас упадох у свако зло, усред сабора и збора народа. Зато Сине, пиј воде из својих судова и са извора твојих бунара.

На стиховње самогласна дана, двапут.
Глас 3.

Телом разапет Господе, са собом си разапео нашег овешталог човека. Копљем си у ребра прободен, али је тиме и прободена змија човеко-убица. Прикуј уз страх од тебе тело моје и твојом љубављу рани душу моју, да сагледам страдање твоје, и наређени пост у уздржању проведем, и дух смирени на жртву теби принесем, за моје раније грехе, од којих ме избави Човекољубче.

Мученична: Пророци, апостоли и мученици Христови, научише певати о јединосушној Тројици, и просветише заблуделе народе, и у заједницу ангела уведоше људске синове.

Слава и сада, крстобогородичан. Глас исти (3.)

Подобан: Велија мученик..

Гледајући Најнепорочнија из ње Рођенога, на крсту разапетога, јецала је и нарицала: најдраже чедо моје, где је нестала твоја светла доброта, која је добро донела природи човека?

46. Среда 2. седмице поста

На јутрењи

Тројични тропари.
После 1. катизме сједални крсту из Осмогласника

После 2. катизме сједални овдашњи. Глас 1.

Христе на крсту распети, смрћу својом си умртвио демона и змију творца зала, а оживео умрле која је та змија угризла, зато те молим: оживи Спасе и моју душу умртвљену, јер се кроз пост и молитву у тебе нада.
(двапут)
И сада, крстобогородичан
Подобно.

Када је као јагње угледала Христе тебе, као Јагњета међу злочинцима на крсту разапетога, плакала је, јаукала и горко нарицала: чедо најдраже, какав је ово призор ужасан? Мајко Пречиста, и животе целог света, теби предсказано се овако испуњава.

После 3. катизме, сједален, глас 3.
Подобно: Красотје девства..

Засвирајмо трубама песме, пратећи овај посебни дан и време уздржања, па кличимо и певајмо: израстао нам је живот целог света, да увене страст и неуздржање. Силом крста твога Христе Боже Речи, твоје слуге сачувај.
(двапут)

И сада, крстобогородичан:

Милостиви Христе, срамну смрт и распеће си својевољно поднео. Видећи то Родитељка твоја, рањеног срца жалила је матерински и нарицала. Њеним молитвама по доброти и милости твојој, Милостиви, спаси цео свет, јер узимаш грехе света.

Псалам 50.
Свештеник

Канон из Минеја
и овдашњи Трипеснец, по реду. Дело господина Јосифа.
Стихослови се Мојсеовица.
Глас 1.

Песма 3.

Ирмос: Да утвердитсја сердце моје..

Када си преблаги на крсту руке раширио, тиме си по милости и милосрђу твоме Речи Божија стари грех Адамов пружања руку ка дрвету познања уклонио.

Утврди моју вољу поколебану завишћу демона-змије, и твојим страдањем одагнај ми навалу страсти, јер си пострадао да би вернима бестрастије подарио.

Заблистала је благодат поста да одагна таму неуздржања. Ево нам сада погодног трена и дана спасења да покажемо плодове покајања и живи будемо.

Богородичан: Ти си подизање посрнулих, зато Пречиста подигни и мене, јер сам жељом за уживањем пао, и великим гресима у понор доспео, а ти ме ка вечном животу поведи.

Ини, дело господина Теодора. Глас 3.

Ирмос: Утврди Господе срца наша..

Утврди Господе крстом твојим срца наша, да се не удаљимо од тебе наговором Злога, и не паднемо у дела нечиста.

Кад су Владико и небо и земља твоје страдање осетили, јасно су се јасно променили, и тако тебе истинитог Цара свих свима објавили.

Слава, тројичан: Исте славе, беспочетна Пресвета Тројице, животворна, владајућа и светла Јединице, Оче, Сине и Душе, спаси ме.

И сада, богородичан: Богомати ти за мушко ниси знала, кад си јединог Бога родила, и чистоту девства ниси изгубила, него си чиста остала, као што си пре порода била.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Клањам се Исусе твоме плашту поцрвенелом, крсту, клиновима, сунђеру и копљу, и певам теби који си све нас оживео.

Катавасија:

Ирмос: Утверди Господе..

Утврди Господе срца наша, и просвети их да те песмом хвалимо, и да те славимо Спасе у све векове.

Песма 8.

Ирмос: Пјесносповци..

По великој твојој милости изволео си да се међу безаконике уврстиш, зато грехе моје изглади, да бих те са вером славио у све векове.

Меницу мојих греха покидај копљем твојим, и патње срца мога излечи, јер сам рањен стрелама злобе демона лукавих.

Гресима је потамнело срце моје, а ти га уми крвљу која је истекла из ребара твојих на избављење, Христе мој, да те славим у све векове.

Богородичан: Неорано си одгајила клас небески, Дјево, који храни Божијом силом све што постоји, њиме насити и моју изгладнелу покајану душу.

Ини.

Ирмос: В пламен ко отроком..

Радуј се крсте, јер је на теби у трену разбојник постао као богослов, узвикнувши: помени ме Господе у царству твоме! Удео у његовој награди и нама дај.

Када си прободен Христе, уклонио си пламени мач испред раја и људима га опет отворио. Кад у рај уђемо твога бесмртног живота се вечно наслађујемо.

Благосиљајмо Оца, Сина и Светога Духа, Господа.

Тројичан: Поклонимо се Оцу и његовом Сину, и Духу Светоме као једном Бићу, па неуђутно нашим земним устима кличимо: слава на висини Богу у Тројици.

И сада, богородичан: Мада Дете рађаш ти девствена остајеш једина бого-благодатна. Ово је дивно чудо и тајна велика: Бога си оваплоћеног родила, Спаситеља целог света.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Крсте Христов, надо целог света, помози нам да тобом као кормилом пређемо у тишини море овог поста, и избављај нас од олује грехова.

Хвалимо, благосиљајмо и клањајмо се Господу, певајући и величајући га у све векове.

Ирмос: В пламен ко отроком..

Господ је у пламен деци јеврејској сишао, и у сили божанској се јавио, зато га свештеници благословите и величајте у све векове.

Песма 9.

Ирмос: Живопријемниј источник..

Као што је писано: кад је Јелисеј постио, он је умрло дете васкрсао, зато и ми верни похитајмо, да постећи телесне прохтеве умртвимо, и живот онај стекнемо.

Тешко мени душо на страшноме суду, од страшне пресуде Судијине! Похитај, покај се, са Христом измири се, јер је ради тебе на крсту разапет, избавља верне од вечне осуде.

Отвори ми двери покајања, а улазе страстима затвори, јер ти си Христе својим распећем слободан улаз у рај покајаном разбојнику показао, па и ја да славим твоју доброту.

Богородичан: Тонем у дубину злобе, у олују грешних жеља, јер се демонима покоравам и сластима робујем, ал' ти ми помози Пречиста Мати и Дјево, и на пут спасења поведи ме.

Ини.

Ирмос: На Синајстјеј горје..

Предао се јеси својом вољом и дошао својим убицама. На суђењу си бијен од руку које си ти створио, разапет си и

изругиван, и прободен си Господе, пострадао телом и све поднео из милости, да би све нас спасао.

Видевши те на крсту уздрхташе сабори ангела, а светила своју светлост заклонише, и земља се потресла. Све се уздрмало због твога страдања, Господе, а ти си својим светим страдањем учинио Боже нама спасење.

Слава, тројичан: Најсветија Тројица је Јединица Бићем неделива, сједињена природом а лицима понаособ раздељена. Несечено се сече, једно је тројично, то су: Отац, Син и Дух Живи, и она све чува.

И сада, богородичан: Ко је чуо за девојку као матер и то без мушкога? Маријо ти си то чудо, ал' реци нам како то? Не испитуј дубину рађања Бого-Детета, јер ово је уистину изнад човековог разума.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Твојим ранама смо сви од греховних страдања исцељени, јер када си на крсту подигнут био, демона, творца злобе, си изранавио. Зато нас удостоји да не-осуђени дочекамо васкрсење, и завршимо време поста.

Ирмос: На Синајстјеј горје..

На Гори Синају, видео те Мојсеј у виду купине, како си огањ Божанства у свом телу зачела; Данило те видео као гору несечену, а Исаија као жезал процвали, из Давидовог корена.

Светилен гласа (са краја Триода)

На стиховњим, самогласна, глас 7.

Крстом твојим Господе смрт си разорио, која је захватила свет због јела са дрвета у рају забрањеног. Ти сам

избави нас овим постом од сваке жеље душегубне, и удостоји да заслужимо храну непролазну у животу вечном, и добијемо венац непролазног блаженства, који си спремио искреним испосницима, молимо те. **(двапут)**

Мученичан: Постали сте светила целог света, свехвални страдалници, и Христу кличете: Господе, слава теби.

Слава и сада, крстобогородичан:

Подобно: Не ктому возбрањајеми..

Када те је Најнепорочнија угледала на дрво крста својом вољом прикованога, јецајући је опевала силу твоју Господе.

На 6. часу

Тропар пророчанства глас 5.

Вишњи, који на небесима живиш, који си створио све што дише, спаси нас Боже, јер се у тебе надамо, Спасе наш.

Слава и сада, исто.

Прокимен псалам 29. глас 4.

Теби Господе, завапићу, и Богу мојем помолићу се.

Стих: Узвисићу те, Господе, јер си ме прихватио.

Читање из Пророштва Исаије (Гл. 5,16–25)

Узвисиће се Господ Саваот на суду, и Бог Свети прославиће се у правди. И напасаће се расејани у ропству као јунци, и ливаде одведених у ропство овце ће појести. Тешко онима који растежу грехе као уже дугачко, и као узицу улара јунице развлаче безакоња своја; који говоре: Брзо нека дође оно што ће Господ учинити, да видимо, и нека дође одлука Светога Израиљева, да познамо.

Тешко онима који називају зло добрим, и добро злим, који

истичу таму за светлост, и светлост за таму; који истичу горко за слатко, и слатко за горко. Тешко онима који су паметни себи самима, и који су пред самим собом разумни. Тешко моћницима вашим који вино пију, и моћницима који точе пиће сикер; који оправдавају безбожника ради примања мита, а правду од праведнога одузимају. Тога ради, као што ће сагорети трска од јарине огњене, и спалиће се од горућег пламена, тако ће корен њихов бити као прах, и цвет њихов као прашина диће ће се. Јер не хтедоше закона Господа Саваота, него реч Светога Израиљева раздражише.

И разљути се гњевом Господ Саваот на народ Свој, и стави руку Своју на њих и порази их; и раздражише се планине на њих, и бише лешеви њихови као смеће по путу. И у свему томе не одврати се гњев Његов, него је још рука Његова високо подигнута.

Прокимен псалам 30. глас 6.

На тебе Господе поуздах се, да се не постидим до века.

Стих: Правдом твојом избави ме, и изведи ме.

47. Среда 2. седмице поста

На вечерњи

На Господи воззвах..**узимамо стихире на 10 и певамо овдашњу самогласну двапут, па мученичну и подобне 3**
Самогласна, глас 1.

Прихватимо браћо и сестре и пост духовни, да језиком не говоримо лажи, нити постављамо спотицање ни саблазни своме брату и сестри, него покајањем у сузама запалимо светлост своје душе, и Христу завапимо: опрости нам падање у грехе наше, јер си Човекољубив.

Мученична: Свехвални мученици, вас ни земља није сакрила, а небо вас је примило, и врата раја вам се отворише, и сада се тамо са дрвета живота храните, зато Христа молите: да подари душама нашим мир и велику милост.

Ина стихира дело господина Јосифа. Глас 3.
Подобно: Велија креста..

Молитвама светих апостола Господе, као благ и милостив удостоји, да време поста у миру окончамо, у жељи за кајањем, да спасени сви тебе славимо.

Подобна:

Велик је и страшан Господе твој други долазак, на којем ћеш праведно судити, да не осудиш мене већ осуђеног, него ме као Бог помилуј, ради угодних молитава апостола твојих.

Ина стихира дело господина Теодора. Глас 6.

Апостоли Христови, као светила на земљи, и ризнице миром богате, свемудрог промисла Бога нашега, вашим светим молитвама, избавите искушења нас, који вам певамо, да време поста истрајно прођемо, и у миру цео живот свој, да спремни дочекамо страдање Христово, и песме Богу нашем смело принесемо.

И из Минеја 4 стихире.
Слава и сада, богородичан из Минеја

Прокимен псалам 31. глас 6.

Веселите се Господу, и радујте се праведни.
Стих: Блажени су којима се опростише безакоња.

Читање из Књиге Постања (Гл. 4,16–26)

Отиде Кајин од лица Божијег и настани се у земљу Наид, наспрам Едема. И позна Кајин жену своју, и зачевши роди Еноха; и изграђиваше град и назва град по имену сина свога Еноха. А роди се Еноху Гаидад, и Гаидад роди Малелеила, и Малелеило роди Матусала, и Матусал роди Ламеха. И узе себи Ламех две жене, име једној Ада, и име другој Села. И роди Ада Јовила; он беше отац живећих у шаторима сточара. И име брату његовом Јувал; овај беше који је научио псалтир и гитару. А Села роди и она Товела, и он беше ковач који коваше бакар и гвожђе; а сестра Товелова је Ноема.

И рече Ламех својим женама: Ада и Села, чујте глас мој, жене Ламехове, послушајте моје речи; јер ћу убити мужа за рану моју, и младића за модрицу моју; јер ће се седмоструко осветити за Кајина, а за Ламеха седамдесет пута седам. А Адам позна Еву жену своју, и зачевши роди сина и назва му

име Сит, говорећи: Јер ми подиже Бог семе друго уместо Авеља, којега уби Кајин. И Ситу се роди син, и назва му име Енос; он започе у нади да призива Име Господа Бога.

Прокимен псалам 32. глас 1.

Нека буде, Господе, милост твоја на нама, као што се уздасмо у тебе.

Стих: Радујте се праведни у Господу.

Читање из Прича Соломонових (Гл. 5,15–23 и 6,1–3)

Сине, пиј воде из својих судова и са извора твојих бунара. Нека ти се преливају воде из твога извора, а по пољима твојим нека теку воде твоје. Нека буду само теби, и нико туђи нека ти нема удела. Извор воде твоје нека је твој, и весели се са женом младости твоје. Јелен љубави и ждребе твојих радости нека се дружи с тобом, а нека је својажена пред тобом, и нек она буде с тобом у свако доба, јер у њеном друштву боравећи, умножићеш се.

Не размећи се пред туђом женом, нити буди у наручју оне која није твоја. Јер су пред Божијим очима путеви мужа, и све стазе његове Он надзире. Преступање закона уловљује мужа, јер сваки се свезује плетеницама својих грехова. Такав ће скончати са неваспитанима, и из богатства свога живљења биће избачен, те пропада услед безумља.

Сине, ако се будеш брзоплето заступао за свога пријатеља, предаћеш руку своју непријатељу; јер су замка јака човеку уста његова, и бива заробљен обећањем уста својих.

И даље Пређеосвећена Литургија.

48. Четвртак 2. седмице поста

На јутрењи

Тројични владајућег гласа.

После 1. катизме, сједални апостолима из Осмогласника, са богородичним.

После 2. катизме, ови сједални, глас 3.
Подобно: Красотје девства..

Христос је дивна лоза, која је вас богоносне апостоле дао као грожђе, да сладошћу спасења земљу напајате, зато вас молим: избавите мене од пијанства уживања, и као реке дарујте кајање души мојој, у свете дане поста, да се спасем и живот добијем.

Слава, то исто.
И сада, богородичан:

Богатство твога милосрђа је немериво, и разумех величину твоје моћи неодоливе, зато притичем у твоје окриље, јер ме гони невоља и велика неприлика, зато вапим из дубине срца мога са сузама: Дјево Богородице, помози ми, јер си највећа на свету заступница.

После 3. катизме, сједален, глас 6.
Подобно: Господи, предстојаше..

Господе погледај на нас у ово свето време, да ти лијемо сузе од срца, за умивање нечистих душа, и узгајање светих заповдести. Да тако постећи достојно угодимо теби, и допусти да видимо и страдање твоје свето, молитвама твојих апостола, избавитеља целог света, зато слава теби.

Слава, то исто.

И сада, богородичан:

Изобилни излиј на нас извор милосрђа Пречиста, Света Дјево и Мати, Богородице, да добијемо опроштај греха, јер си ти наша заступница, и света заштита.

Канон из Минеја и
овај Трипеснец, дело господина Јосифа. Глас 3.

Песма 4.

Ирмос: Еда в рјеках..

Водом покајања угасимо пијанство душегубних страсти, па се постом насладимо.

Да постиш душо од хране неуздржања, а насити се добрим вићењима, да би стекла небеску трпезу.

Као жеравице духовнога огња, попалите трње мојих страсти, свети апостоли Спасови.

Богородичан: Тело си Христу од свога тела позајмила, зато умртви моје телесне страсти, Родитељко Живота, Дјево Пречиста.

Ини трипеснец, дело господина Теодора. Глас 6.

Икос: Услиша пророк пришествије твоје Господи..

Дванаест апостола: Петре, Павле, Јакове, Јоване,

Андреје, Вартоломеје, Филипе, Томо, Матеје и Јакове са Симоном и Јудом, молите Христа за наше спасење.

Науку Божију сте као мрежу спустили у отуђено море живота, и крштењем уловили сто педесет и три народа као рибе и привели их Господу, свети апостоли.

Слава, тројичан: Славим Сина уз Оца, славим и Духа, као светлост и зраке сунца, једнога јер је родио, другог јер је рођен, трећег по исхођењу и происхођењу, са-беспочетну и Божанску Тројицу којој се клања цео свет.

И сада, богородичан: Девствена си Бого-Дете родила, чистоту своју сачувала и чедна остала, родивши Бога и Човека, ал' у једном лику. Ово чудо твоје Дјево и Мати задивљује разум сваког ко је чуо.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Сјајем своје проповеди ви сте светлост света, како рече Христос, зато вас молимо, апостоли, да радосном душом пређемо поприште уздржања и поклонимо се његовом васкрсењу.

Ирмос: Услиша пророк пришествије твоје Господи..

Чуо је пророк о твоме доласку Господе и уплашио се, јер ћеш се од Дјеве родити и људима јавити, па говораше: чух глас твој и побојах се, слава сили твојој Господе.

Песма 8.

Ирмос: В пламен ко отроком..

Умртвљен сам многим гресима, и мртву душу кроз живот носим, ал' ви се смилујте на мене својим живо-творним молитвама, боговидци и ученици Спаситељеви.

Обузет маглом греха и очајан се заиста ближим аду, али

ви ме обасјајте, јер сте бого-видци и свети зраци Сунца славе.

Уздржи се од страсти, страсна душо, да се спасеш, јер пост само одрицањем хране није угодан за оправдање, ако уз њега није и од греха одрицање.

Богородичан: Тебе је Богомати Мојсеј предсказао као купину која је огњем горела, а ти угаси пећ мојих страсти, и од огња у пакленој Геени избави ме и спаси.

Ини.

Ирмос: Јегоже воинства..

Као што из Јакова беху дванаест поколења, тако се из тебе Христе јавише у свету других дванаест, то јест апостоли, њима је препорођен сваки верни у Речи, па теби пева у векове.

Коњанике духовног фараона сте као у Црвеном мору крштењем потопили, а народ господњи сте апостоли у земљу бого-познања увели, са песмом у векове.

Благосиљајмо Оца и Сина и Светога Духа, Господа.

Тројичан: Једног Божије Биће славим, а певам о три одвојене Ипостаси, посебним али не другачијим, јер је Божанство једно а у Три лица, а то су: Отац, Син и Дух Божански.

И сада, богородичан: Из најсветијег твога тела је дошао, Пречиста, као Женик из свог двора, и заблистао, Христос, као велика светлост свима у тами, и као Сунце правде је цео свет обасјао.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Сарадници и сапрестолници Христови, ви се за нас увек усрдно молите, зато се и сада помолите, да овај пост чисто прођемо.

Хвалимо, благосиљајмо, и клањајмо се Господу, певајући и величајући га у све векове.

Ирмос: Јегоже воинства..

Од Бога којег славе војске небеске, дрхте и херувими и серафими; Њему све што дише и сва твар нека пои, благосиља гаи велича у све векове.

Песма 9.

Ирмос: На Синајстјеј Горе..

Ви сте апостоли реке из духовног извора, које воду живу у чиста срца изливате, зато вашим молитвама реке мојих греха исушите, и на пут спасења ме управите.

Запала је моја јадна душа у буру греховну, а ти ми добри Кормиларе, Христе многомилостиви, пружи своју десницу као и Петру, да ме не покрије дубина очајања, и не будем храна душегубном киту.

Чета апостола моли тебе, Исусе Царе свих, а и војске ангела молетвоју милост велику: да подариш твом народу избављење од зала и живот покајани, и наслеђе царства твога небеског.

Богородичан: У теби се надприродно сјединило и рађање и девство, ковчеже светог освећења, Мати и Дјево Пречиста, зато ти са вером вапим: сасвим ме очисти и избави сваког дејства страсти које ме очајавају.

Ини.

Ирмос: Безсјеменнаго зачатија..

У свету сте као бестелесни, а у телу ко ангели, само Бога-Реч у срцу носили, и народе сте ка јединој вери Христовој привели. Проповедањем вере сте мудраце и учене као немудре изобличили, свеблажени апостоли.

Петре, камену и темељу вере, проповедниче и учитељу народа, са синовима Заведејевим и осталом осморицом, молите Христа усрдно, да нам помогну да добро прођемо поприште поста.

Слава, тројичан: Јединородни Родитељу, јединородни и једини Сине од јединог Оца, једини од јединог Светлости и светли сјаје, и једини једино од јединог Бога Свети Душе, заиста си Господ над господарима. О, Тројице и Јединице света, спаси мене који о теби Боже проповедам.

И сада, богородичан: Дивим се чуду рађања из тебе, Најнепорочнија! Како си Необухватног бесемено зачела? Реци: како си и девствена и рађаш? То надприродно се вером прима, а Рођеноме се поклони, јер он што хоће то и може.

Слава теби Боже наш, слава теби.

У сили Духа сте ишли пред цареве и кнежеве, без икаквог страха од огња и мача, али сте свако неверје победили, и спасавате народе, војводе Господње, апостоли свеблажени.

Ирмос: Безсјеменнаго зачатија..

Од бесеменог зачећа рођење је неизрециво, а Матере Дјеве је нетрулежан плод; Божије рођење обнавља природе, зато сви нараштаји богоневесну Матер величајмо.

Светилен из Триода.

На стиховње самогласна, двапут, глас 8.

Време покајања и посни подвиг обезбеђују живот вечни, још ако пружамо руке и на добра дела, ништа тако не спасава душе као удела невољнима. Милостиња са постом избављају од смрти човека, зато их пригрлимо јер им ништа није равно и довољно је да спасу душе наше.

Мученична: У оклоп вере добро одевени, и знаком крста наоружани, ви сте силни војници постали и мучитељима се храбро успротивили. Ђаволју превару сте уништили, и венаца победе се удостојили, зато молите Христа за нас, да спасе душе наше.

Слава и сада, богородичан, глас исти (8.)

Ја Пресвета Дјево притичем под твоје окриље, и знам да ћу код тебе наћи спасење, јер ти можеш Пречиста помоћи мени.

На 6. часу

Тропар пророчанства глас 1.

Паднуте нас Боже подигни, отуђене теби врати, као човекољубив, који одржаваш крајеве земље.

Слава и сада, исто.

Прокимен псалам 33. глас 6.

Тражих Господа, и услиша ме, и од свих невоља мојих избави ме.

Стих: Благосиљаћу Господа у свако време.

Читање из Пророштва Исаије (Гл. 6,1–12)

И би у години кад умре Озија цар, видех Господа где седи на престолу високом и уздигнутом, и испуњен дом славе Његове. И Серафими стајаху око Њега, једни са шест крила

и други са шест крила, и са два покриваху лице своје, а са два покриваху ноге своје, и са два лећаху. И клицаху један другоме, и говораху: Свети је, Свети, Свети, Господ Саваот, пуна је сва земља славе Његове. И подиже се надвратник храма од гласа којим викаху, и дом се испуни дима.

И рекох: О несрећник ја! Јер пропадох, јер сам човек, и нечиста уста имам, усред народа нечистих усана живим, и Цара Господа Саваота видех очима мојим. И би послан к мени један од Серафима, и у руци својој имађаше жар, кога машицом узе са жртвеника. И дотаче се уста мојих, и рече: Ево се ово дотаче усана твојих, и узеће безакоња твоја, и грехе твоје очистиће. И чух глас Господа, који говораше: Кога ћу послати, и ко ће отићи народу овоме? И рекох: Ево ја сам, пошаљи мене. И рече: Иди, и реци народу овоме: Слухом ћете чути, и нећете раузмети; и гледајући гледаћете, и нећете видети. Јер одебља срце народа овога, и ушима својим тешко чују, и очи своје затворише, да не виде очима, и ушима да не чују, и срцем да не разумеју, и обрате се, да их исцелим.

И рекох: Докле, Господе? И рече: Докле не опусте градови због ненасељености, и куће због немања људи, и земља не остане пуста. И после тога повећаће Бог људе, и умножиће се преостали на земљи.

Прокимен псалам 34. глас 6.

Устани, Господе, и пази на суд мој.

Стих: Суди Господе, онима који ме вређају.

49. Четвртак 2. поста

На вечерњи

На Господи воззвах.. **узимамо стихове на 6 из Триода „подобне“ 3, дело господина Јосифа.**
Глас 4.
Подобно: Дал јеси знаменије..

Прободен у ребра и на дрво разапет, ти си мени живот излио, јер ме је змија са дрвета умртвила залогајем. Зато славим тебе Христе и молим твоје милосрђе: учини ме поклоником страдања твога и васкрсења, и да покајно завршим посно поприште.

У врту је убрана патња и прогнала првог сазданог из Раја; А ти си Спаситељу као Човек прикован на дрво, опет човека у рај увео. Зато ти вапијем Избавитељу: избав ме сада од патњи мојих, постом ме очисти покајњем и сузама Исусе преблаги, Спасе душа наших.

Ина стихира подобна, дело господина Теодора. Глас 5.

Певамо Господе о твом крсту животворном, јер он је живот у свету процвао а смрт погубио. Крст сада теби уз молитву приносимо, да укрепи нас у свете дане када постимо, и подари силу над страсима, да свет савладамо, по мноштву твоје милости Човекољубче.

И из Минеја 3 стихире.
Слава и сада крстобогородичен из Минеја.

Прокимен псалам 35. глас 4.

Господе, на небу је милост твоја, и истина твоја до облака.

Стих: Правда је твоја као гора Божија, судови су твоји бездан велики.

Читање из Књиге Постања (Гл. 5,1-24)

Ово је књига постанка људи, у дан у који створи Бог Адама, по лику Божијем свори га; мушко и женско створи их, и благослови их. И назва име његово Адам, у дан у који их створи. И поживе Адам година двеста тридесет, и роди сина по изгледу своме и по лику своме, и назва му име Сит. И бише дани Адамови пошто роди Сита, година седам стотина; и рађаше синове и кћери. И бише сви дани Адамови које поживе, година деветсто тридесет, и умре.

А Сит поживе година двеста пет и роди Еноса. И поживе Сит, пошто роди Еноса, година седамсто седам; и рађаше синове и кћери. И бише сви дани Ситови, година деветсто дванаест, и умре. И поживе Енос година сто деведесет, и роди Каинана. И поживе Енос пошто роди Каинана, година седам стотина и петнаест; и рађаше синове и кћери. И бише сви дани Еносови година девет стотина и пет, и умре. И поживе Каинан година сто седамдесет, и роди Малелеила. И поживе Каинан пошто роди Малелеила, година седамсто четрдесет; и рађаше синове и кћери. И беху сви дани Каинанови година деветсто десет, и умре. И поживе Малелеил година сто шесдесет пет, и роди Јареда. И поживе Малелеил пошто роди Јареда, година седамсто тридесет; и рађаше синове и кћери. И беху сви дани Малелеилови, година осамсто деведесет пет, и умре. И поживе Јаред година сто шесдесет две, и роди Еноха. И поживе Јаред пошто роди Еноха, година осамсто; и рађаше синове и кћери. И беху сви дани Јаредови година деветсто шесдесет две, и умре. И

поживе Енох година сто шесдесет пет, и роди Матусалу. И угоди Енох Богу, пошто роди Матусалу, година двеста; и рађаше синове и кћери. И бише сви дани Енохови година триста шесдесет пет. И угоди Енох Богу и не нађе се, јер га премести Бог.

Прокимен псалам 36. глас 6.

Потрпи ради Господа, и сачувај пут његов.

Стих: Не ревнуј лукавима, нити завиди онима који чине безакоње.

Читање из Прича Соломонових (Гл. 6,3-20)

Чини, сине, оно што ти заповедам, и спасавај се. Јер ћеш доћи у руке злих због свог пријатеља. Стој не слабећи, а подстичи и пријатеља свога за кога си се заузео. Не дај сна очима твојим, нити дремања обрвама твојим, да се спасеш као срна од замке гвоздене, и као птица од мреже. Иди к мраву, о лењивче, и поревнуј му видевшу путеве његове, и буди од њега мудрији. Јер он немајући земљу за обраду, нити има ко га приморава, нити је под господарем, припрема лети храну, и многу спрему чини током жетве. Или иди к пчели, и види како је раденица, и како делатност своју као честиту чини; њене трудове цареви и обични људи за здравље користе, и од свих је вољена и слављена, мада је снагом слабашна, но ценећи мудрост цењена је.

Докле ћеш, лењивче, лежати? Када ћеш од сна устати? Јер мало спаваш, а мало седиш, мало опет дремаш, мало се хваташ рукама за груди, а затим те, као зао сапутник, стиже сиромаштво, и немаштина као добар тркач. А ако будеш неуморан, доћи ће као извор жетва твоја, а немаштина ће као зли тркач од тебе побећи. Човек безуман и законопреступник ходи путевима не добрим; он оком намигива, и знак даје ногом, и учи потезима прстију. Развраћено срце снује зла; у

свако доба такав ствара метеже граду своме. Зато изненада долази погибао његова, распад и рушење непоправљиво. Јер се он радује свему што мрзи Бог, распада се због нечистоте душе. Око дрскога, језик неправеднога, руке које проливају крв праведнога, и срце које снује зле мисли, и ноге које журе да зло творе биће погубљени. Распаљује лажи сведок неправедни, и сеје суђења између браће. Сине, чувај законе оца твога, и не одбаци васпитно световање матере твоје.

На стиховње стихира самогласна дана.
Глас 5.

Не постећи првосаздани по заповести Творца, у врту духовном је преступио, и смрћу уродио, од дрвета живота и рајске сладости је удаљен био. Зато верни да постимо, од хране пролазне, и страсти погубних; а од часног крста живот пригрлимо, и са разумним разбојником се првој Отаџбини вратимо, да добијемо од Христа Бога велику милост. **(два пута)**

Мученичан: Низашта земно нисте марили, и на муке се осмелили, и светом надом се нисте преварили, него сте небеског царства наследници постали, мученици свехвални, имајући смелост код човекољубивог Бога. Тамо мир за цео свет измолите, а душама нашим велику милост.

Слава и сада, крстобогородичан. Глас 5.

Подобно: Радујсја постником..

Дјева је као јагње гледала свога Јагњета, како хита да пострада, усрдно га пратила и овако вапила: куда идеш Христе, чедо најдраже? Зашто тако хиташ дуготрпељиви и без оклевања, жељо моја Исусе безгрешни? Господе много милостиви, реци ми неку реч, твојој слушкињи, Сине мој најдражии не презри ћутањем, јер сам те чудом родила Боже свемилостиви, и подари свету велику милост.

50. Петак 2. седмице поста

На јутрењи

Тројични владајућег гласа.

После 1. катизме сједални крста из Осмогласника, са крстобогородичним.

После 2. катизме певамо наредне сједалне, глас 4.
Подобно: Скоро предвари..

Узвисимо се постом од страсти приземних; узносимо Господа који се на крст вазнео, и цео свет уздигао; пиће наше нек је осећај кајања, имајмо на уму час и дан, када ћемо стати пред вечног Судију. **(двапут)**
Крстобогородичан.
Подобан.

Кад је твоја неневесна Мати видела, тебе на крст подигнутога, јецала је и кроз плач овако нарицала: какво је ово ново и ужасно чудо Сине мој? Како те је безакони народ на крст приковао? А ти си живот свима, светлости моја најмилија.

После 3. катизме сједален, дело господина Теодора.
Глас 5.
Подобно: Сијајет днес..

Блиста Господе благодат крста твога, цео свет обасјава, а демонску силу сада поражава, иток поста нам украшава.

Њиме нас укрепљуј и помилуј нас.**(двапут)**

Крстобогородичан, глас тај исти 5.

Подобно: Собезначалноје..

Када те је видела уздигнутог на дрвету крста, Мати твоја која те је без патње родила, плакала је, јецала и нарицала: Тешко мени најдражи Сине, сада сам у срце рањена, гледајући тебе на крсту између два зликовца прикованог као злочинца.

Канон из Минеја
и следећи Трипеснеци по њином поретку. Дело господина Јосифа.
Глас 4.

Песма 5.

Ирмос: Нечестивији не узрјат слави твојеја Христе..

Својом вољом си Владико на крст узишао, ал' си демона оборио, зато мене палог у понор грешним жељама, усправи добротом твојом.

Просвети Исусе душу моју потамнелу од безумних жеља, јер је због тебе сунце потамнело када си на крсту разапет, а ти си васкрсењем обасјао цео свет.

Удостој ме Христе да мирно препловим море овог поста, и утихни валове мојих помисли, и у пристаниште васкрсења ме као кормилар доведи.

Богородичан: Прославимо Пречисту као лепоту Јаковљеву, сви који разум у чистоти чувамо, и светим делима украшени побожно јој певајмо: јер је она Мати Бога нашега.

Ини трипеснец, дело господина Теодора.Глас 5.

Ирмос: От ношчи поклањајушчијасја..

Ти си разапет ал' си мене од трулежи избавио; Прободен си ал'си мене обесмртио, зато славим твоју неизрециву милост, јер си дошао Христе да ме спасеш.

На крсту си руке раширио и духовног Амалика убио, а народ твој си Господе спасао, зато певам о сили твојој.

Слава, тројичан: Опевамо Божанство у Три лица, као једно владајуће и пре свега постојеће: Оца без почетка и Сина и Духа Светога.

И сада, богородичан: Њега ни небо не може сместити, а ти си га у себи зачела. О, дивног ли и неизрецивог чуда! Зато ти сви појимо, Пречиста.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Ради мене си поднео распеће, оцат пио и рекао: „Свршено је". Ти заврши и моје посно бојиште, и удостој да видим и твоје васкрсење.

Ирмос: От ношчи поклањајушчијасја..

После ноћи се клањамо теби Христе, ти нас помилуј и мир нам подари, јер су светлост твоје заповести, и исцелење слугама твојим, човекољубче.

Песма 8.

Ирмос: Отроки благочестивија..

Из милосрђа си хтео да будеш на крст прикован и покајаном разбојнику си рај отворио, а мене су у срцби изубијали демони, и душу ми као тело изранавили, а ти ме исцели, и твојим човекољубљем двери покајања ми отвори.

Постом тела своја просветлимо, а душе врлинама угојимо, убоге нахранимо, и тако непотрошно богатство на небу купимо, па ускликнимо: Господу појте његова дела и величајте га у векове.

Због твога страдања се цела природа затресла, видећи те на крсту прикованог, Спаситељу благи, а мене стално напада и колеба змија, па те зато молим: утврди вољу моју на тврдом камену твоје воље Милостиви.

Богородичан: Ти си Дјево закључане двери Божије, кроз које је само Господ прошао, ти ме упути на свете стазе, и отвори ми двери спасења Богоблагодатна, јер теби притичем јединој заступници рода нашега.

Ини.

Ирмос: Творца твари..

Певам часном дрвету на које си разапет, Христе мој, а тебе благосиљам у све векове.

Тебе су Христе безаконици на Голготи разапели и усмртили, али ти си оживео и спасаваш нас у векове.

Благосиљајмо Оца, Сина и Светога Духа, Господа.

Тројичан: Задивљујуће се раздељује Тројица, а остаје неразделна као Бог. Њега величајмо у све векове.

И сада, богородичан: Помоли се Пречиста за све који ти поје, да се избаве од свих искушења и невоља.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Дај ми снаге крстом твојим Господе, и удостоји да усрдно завршим овај пост.

Хвалимо, благосиљајмо и клањајмо се Господу, певајући и величајући га у све векове.

Ирмос: Творца твари..

Творца свега којег се боје анђели, опевајте народи и величајте у све векове.

Песма 9.

Ирмос: Камен нерукосјечниј от несјекомија..

Тебе је Спаситељу пророк унапред видео као камен одсечени од Дјеве као горе, а ти си својим распећем камење ломио, зато мене под теретом камења безосећаја, растерети као милостив.

Да постиш од злобе, душо моја, да се Божије љубави наситиш, и отвори своје двери за свако добро дело, а уздржањем и молитвом загради улаз сваком злу.

Спаси мене осуђеног, јер си твојим крстом осудио злобу Владико и Спаситељу мој, и немој ме осудити на пакао у Геени, мада сам укаљан страстима и од греха потамнео.

Богородичан: Поштеди ме Христе када дођеш са славом да судиш свету, и ради молитава твоје Родитељке одагнај маглу мојих зала, и учини ме наследником твога царства небеског.

Ини.

Ирмос: Исаије ликуј..

Једном од разапетих си опет рај отварио, зато се и ја радујем уделу у оном животу, избављен од вечне смрти због преступа, зато те као Бога свога величам, човекољубче.

Оруђе проклетства постало је печат благослова, твој крст животворни, Господе, на којем видећи те оживљујем, мада сам био усмрћен, и певам ти и као Владику величам те.

Слава, тројичан: Певам теби једноме по Бићу, бес-почетна и славна Тројице, животодавна и несечена Јединице: Оче без рођења и рођени Сине и Речи, и Душе Свети, спаси нас који ти певамо.

И сада, богородичан: Надразумно је Богомати у теби зачеће без мушког, и девствено рађање, али то се Бог родио; Њега величамо а тебе Дјево славимо.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Крсте часни, моја сило и уточиште, буди ми сада светило за уздржање, радуј ме, очисти и од искушења избави, да тебе славим, а Владику Христа величам у векове.

Ирмос: Исаије ликуј..

Исаијо ликуј јер Дјева има у себи, Сина Емануила, да роди Бога и Човека; Исток му је име; Њега величамо а Дјеву блаженом називамо.

Светилен владајућег гласа.

На стиховњим самогласна, двапут. Глас 8.

Овај пост је убица страсти, он лечи и обнавља напаћене грехом, њега као Богом даног помоћника славимо, а не будимо као они што су примили преко Мојсеја бого-писане таблице, поломљене неуздржањем. Не будимо заједничари оних чија тела падоше у пустињи, и не јадикујмо као Јудејци за Египтом. Него се у цркви просветимо, да не будемо лицемери као фарисеји, већ се Еванђељем поправљајмо, хвалећи се крстом Христовим, јер је избавитељ душа наших.

Мученична: Како да вас назовемо мученици? Као херувиме? Јер на вама се одмара Христос. Као Серафиме? Јер ви непрестано прослављате њега. Као ангеле? Јер сте се својих

тела одрекли. Као силе? Јер делујете чудесима. Многа су ваша имена а још бројнији дарови, зато измолите спасење душама нашим.

Слава и сада, крстобогородичан. Глас исти (8.)

Какво је ово ужасночудо? Дјева је матерински Господу вапила: Патила нисам када сам те родила, а сада је, Сине, мач прошао кроз моје срце. Не могу поднети да те гледам на крст прикованог, светлости мојих очију. А ти похитај да устанеш, да у срећи прославим твој узвишени промисао.

На 6. часу

Тропар пророчанства, глас 1.

У ноћи и дану припадамо ти, Господе, да дарујеш опроштај грехова душама нашим, да ти се у миру поклањамо и славословимо те, Човекољубче.

Слава и сада, исто.

Прокимен псалам 37. глас 4.

Господе, немој ме јарошћу твојом покарати, нити гневом твојим казнити.

Стих: Јер стреле твоје забодоше се у мене.

Читање из Пророштва Исаије (Гл. 7,1–14)

И би у дане Ахаза, сина Јоатамова, сина Озијина, цара Јудиног, кренуше Расим цар Арамски, и Факеј син Ромелијев, цар Израиљски, на Јерусалим, да војују на њега, и не могаху га опколити и разорити. И би јављено дому Давидовом, говорећи: Договори се Арам са Јефремом, и застрани душа његова, и душа народа његовог, као што се дрво у шуми ветром заљуља. И рече Господ Исаији: Изађи у сусрет Ахазу, ти и преостали син твој Јасув, ка бањи изнад горњег пута

њиве кожареве. И рећи ћеш му: Пази да будеш миран и не бој се, и нека душа твоја не ослаби од та два дрвета тих главњи које се диме. Јер када јарост гњева мога престане, опет ћу вас исцелити. А син Арамов и син Ромелијев, што су замислили злу намару на тебе, говорећи: Узићи ћемо у Јудеју и, преговарајући са њима, потчинићемо их нама, и зацарићемо над њима сина Тавеиловог.

Овако говори Господ Саваот: Неће остати намера ова, нити ће се збити; него је глава Арама Дамаск, и глава Дамаска Расим. Но још шездесет и пет година и нестаће царства Јефремовог из народа. А глава је Јефремова Соморон, и глава Соморона син Ромелијев; и ако не поверујете, нећете разумети. И настави Господ да говори Ахазу, рекавши: Тражи себи знак од Господа Бога твога, у дубину, или у висину. И рече Ахаз: Нећу тражити, нити ћу кушати Господа.

И рече Исаија: Слушајте пак доме Давидов: Зар мали труд ви чините људима? И како ћете Господу чинити труд? Зато ће вам сам Господ дати знак.

Прокимен псалам 38. глас 6.

Услиши молитву моју, Господе, и пази на молење моје.

Стих: Рекох: сачуваћу путеве моје, да не сагрешим језиком мојим.

51. Петак 2. седмице поста

На вечерњи

На Господи воззвах.. **узимамо стихире на 10 и певамо самогласну из Триода двапут, мученичне из Осмогласника, владајућег гласа (4 стихире) и из Минеја 4**
Слава, ако има Минеј, а ако нема, Слава: упокојенима Дамаскинова из Осмогласника; И сада, богородичан од првих (догматик), владајућег гласа.
Самогласна, глас 4.

Сада је право време, сада је дан спасења. По мноштву милости твоје сети се и душе моје, и терет мојих безакоња олакшај, једини Човекољубче.

Прокимен, псалам 39. глас 4.
Милост твоја и истина твоја нека ме свагда штите.
Стих: Трпећи потрпех Господа, и обрати на мене пажњу.
Читање из Књиге Постања (Гл. 6,1–8)

И беше Ноје година пет стотина, и роди три сина: Сима, Хама и Јафета. И би када почеше многи људи бивати на земљи, и кћери им се родише. И видевши синови Божији кћери људске да су лепе, узеше себи жене од свих које изабраше. И рече Господ Бог: Неће пребивати Дух мој у овом људима до века, јер су тело; и биће дани њихови сто двадесет година.

А беху горостаси у дане оне, и после тога, када улажаху

синови Божији кћерима људским, и рађаху им; они беху горостаси што су од века, људи знаменити.

Видећи пак Господ Бог да се умножише зла људска на земљи, и сваки мисли у срцу своме приљежно на зло све дане живота; те се опомену Бог што је створио човека на земљи, и размисли. И рече Бог: Збрисаћу човека којега створих са лица земље, од човека до животиње, и од гмизаваца до птица небеских, јер се раскајах што их створих. А Ноје нађе благодат пред Господем Богом.

Прокимен псалам 40. глас 6.

Ја рекох: Господе, помилуј ме, исцели душу моју.

Стих: Блажен је који разуме сироту и убогога.

Читање из Прича Соломонових (Гл. 6,20–35 и 7,1)

Сине, чувај законе оца твога, и не одбаци уредбе матере твоје. Стави их на душу твоју свагда, и положи их о врат твој. Када ходиш, поведи ову заповест и нека буде с тобом, а када спаваш нека те чува, да када устајеш говори с тобом. Јер је заповест закона светиљка, и светлост, и пут животни, и карање, и васпитање, да те сачува од жене удате, и од клевете језика туђега.

Сине, да те не победи похота лепоте, и не буди уловљен очима твојим, нити да се занесеш обрвама њеним. Јер је цена блуднице колико и једнога хлеба; а жена често душе људи часних лови. Ставља ли ко огањ у недра, а да хаљине своје не сагори? Или ко ће ходати по жару огња, а ноге неће изгорети? Тако који уђе жени удатој, неће бити невин, ни сваки који се ње дотиче.

Није чудо ако неко буде ухваћен кад краде, јер краде да насити душу гладну. Ако буде ухваћен, вратиће седмоструко, и кад све имање своје да, избавиће се.

Прељубник пак због скудости памети ствара погибао души својој; муке и срамоту ће понети, а стид његов неће се до века загладити. Јер је пун љубоморе гњев мужа њеног, те неће поштедети у дан суђења; неће заменити ни једним откупом то непријатељство, нити ће се измирити многим даровима.

Сине, чувај речи моје, и заповести моје чувај код себе. Сине, поштуј Господа, и бићеш моћан; осим Њега не бој се никога.

И даље Пређеосвећена својим током.

52. Субота 2. седмице поста

На јутрењи

Алилуја и тропари, глас 2.

Апостоли, мученици и пророци, светитељи, преподобни и праведни, добар сте подвиг имали и веру сачували, зато имате смелост код Спаситеља, молимо вас да њега као Бога молите за нас, да се спасу душе наше.

Слава, умрлима:

Помени Господе као благ душе слугу твојих, и опрости им све што у животу сагрешише, јер нико није безгрешан, само ти који можеш и преминулима дати покој.

И сада, богородичан: Света Мати неизрециве Светлости, славимо те песмама ангелским и побожно величамо.

И читамо 16. катизму: Рече Господ Господу моме..

Затим сједални мученични из Октоиха 3, упокојенима и богородичан. Чтеније у Шесто-дневу.

Потом катизма 17. Блажени су непорочни на путу.. **певамо на глас 2.**

а узимамо је на 2 статије и свештеник помиње уснуле како је обичај.

На крају катизме певамо покојне пнепорочне: Благословен јеси Господе..Сабор светитеља је пронашао.. **и остало.**

После Слава и сада.. Алилуја...

јектенија упокојена и молитва: Боже духова и сваког тела..

Одмах сједален, глас 5.

Упокој Спасе наш са праведнима слуге твоје, па их усели у дворе твоје као што је писано, и као благ презри сва њина сагрешења: и хотимична и нехотимична, и она у знању или у незнању Човекољубче.

Слава, завршетак: И сва у знању или у незнању Човекољубче

И сада, богородичан:

Из Дјеве си заблистао свету Христе Боже, и њоме си нас синовима светлости учиноо, зато помилуј нас.

Канон

из Минеја са ирмосем на 6 и светога обитељи на 4 говори се ирмос и тропар канона без стихова и држимо стихове од: Тогда похиташе вође Едомске..

Не стихословимо песме Мојсеовице од почетка па до 6. песму све суботе Четрдесетнице до Акатиста.

Од 6. песме почињу Трипеснеци, и пева се Минеј дана светог и трипеснеци се стихослове са Мојсеовицом.

Четверопеснец дело господина Јосифа. Акростих је: Ово је Јосифово певање. **Глас 8.**

Песма 6.

Ирмос: Молитву пролију ко Господу..

Свети су се кроз многе муке удостојили победе над многим демонима таме, и многа твоја добра Спаситељу примише. Ради њиних молитава као благ очисти и моје многе грехе.

Опевајмо страдалнике за Христа и сложно им певајмо: ви се угледасте на страдања Владике, зато исцелите патње душа наших, и помогните нам да постимо и од злих навика се удаљимо.

Смрт си у сан претворио, и после патњи си у гробу Спаситељу заспао, али си и мртвима живот подарио, зато ради молитава страдалника, удостоји покојне места међу изабранима.

Богородичан: Помози ми млада Дјево да постим и да се од сваког греха удаљим, јер си моћног и безгешног Бога-Реч родила, неизрециво оваплоћенога, још ми даруј сузе да очисте моју нечистоту, Богомајко најнепорочнија.

Ини канон, дело господина Теодора. Глас 3.

Ирмос: Глубина страстеј..

Дођите ви који мученике поштујете да њихов свети спомен славимо, радујмо се и песмама их овенчајмо, а првоподвижника Христа благословимо.

Ви сте ране поднели, па камењем побијени, посечени и пред звери да вас растргну бацани, и заклани бисте као јагањци Христови али и заувек живите свети страдалници.

Слава, тројичан: Три су једном природом заједно, и Једно је у три лица разделено, такво је Божанство, зато ја бежим од науке Савелија и Арија као од провалије.

И сада, богородичан: Девствена си и после рађања, и мада си родила, чиста си у обојем. Чудан је ово призор, о коме се говори и у који се верује, а који се на теби Богомати испунио.

Слава теби, Боже наш, слава теби.

Или стих: Диван је Бог у светима својим, Бог Израиљев. (Пс.67, 36)

Мученичан: Крв вашег подвига, мученици, непрестано моли Господа за нас, зато га и сада молите, да постимо од страсти и од срамних дела.

Стих: Душе њине ће се настанити у добру. (Пс.24, 13)

Покојнима: Када дођеш да судиш целом свету пред мноштвом ангела, удостоји тада да сви уснули у вери неосуђени стану пред тебе, Свемилостиви.

Ирмос: Глубина страстеј..

Дубина страсти устаје на мене, и бура противних ветрова, а ти ми похитај Спаситељу и спаси ме, и избави од пропасти, као што си спасао из звери пророка.

Кондак, глас 8.

Са светима упокој Христе душе слугу твојих, тамо где нема бола, ни жалости ни уздисања, но где је живот бесконачан.

Икос: Бесмртан си само Ти који си створио и саздао човека. Ми смртни људи, дакле створени смо од земље и у исту земљу ћемо отићи, како што ми је заповедио Онај који ме је саздао и рече ми: земља си и зато ћеш у земљу отићи, камо одлазимо сви ми смртни људи. Ридајући над гобом певајмо: Алилуја.

Песма 7.

Ирмос: Отроци Јеврејстији в пешчи..

Крвљу као кишом угасисте светитељи славни пламен неверја, зато, страдалници Господњи, својим молитвама Христу избавите нас од огња који нас чека.

Страдалници, ви сте чељусти лавовима затворили, и спаљивање у мукама поднели, али сте и боље блаженство наследили, зато се увек молите да га и ми стекнемо.

Ви сте свом светлошћу Духа обасјани, страдалници храбри, зато вернима који се упокојише, молите опроштај, улазак у рај и удео у вечном животу.

Богородичан: Приносим ти песму Дјево, а ти ме не презри мада сам роб злобе, него ми подари Пречиста потпуно покајање кроз пост, и сав частан живот.

Ини.

Ирмос: Пламен оросивиј пешчниј..

Огањ, мач, и дивље звери, ви сте страдалници као блаженство примали, и страдањем својим сте ваше убице задивили, певајући Богу отаца наших.

На делове сте сечени, спаљивани и Богу као жртва мирисна принесени, мученици Христови, зато њега увек молите за нас.

Слава, тројичан: У Тројици једног Бога славим: Оца Сина и Духа, јединицу у целини и Тројицу свету, почетак пре сваког почетка и јединосушну.

И сада, богородичан: Пресвета Владичице Богородице, прими молитве слуга твојих и Богу принеси, да спасе нас од сваког искушења.

Стих: Светима који су на земљи његовој, својом вољом чини Господ чудеса у њима. (Пс.15, 3)

Мученична: Сабори мученика, са неба дођите, и ваше појце благословите и освештајте, да време поста усрдно заврше.

Стих: Блажени су које си изабрао и примио Господе. (Пс.64, 5)

Покојнима: Ти знаш сва дела људи, зато онима који су са вером ка теби прешли, опрости сагрешења вољна и невољна и као Бог их упокој.

Ирмос: Пламен оросивиј пешчниј..

Ти си пламен у пећи оросио, и три младића неспаљене спасао, благословени у векове Господе Боже отаца наших.

Песма 8.

Ирмос: Побједитељи мучитеља..

Све начине мучења тела сте поднели, страдалници, ал' сте тако лекари болеснима постали, зато вапим: и моју страдалну душу исцелите, у време поста кроз покајање.

Тешко мени јер ми сви дани у лењости прођоше, и ево се крај ближи, и узеће ме у грешним делима, а ви сте мученици добру трку завршили, зато се молите да ми крај живота у добру буде.

Потоцима крви своје сте запаљене страсти безбожних угасили, за Бога страдалници, зато онима који из овог живота одоше, измолите свети покој и опроштај од свих недела у векове.

Богородичан: Тебе је, Пречиста, Језекиљ унапред видео као двери непролазне, која двери покајања свима очајнима отвараш. Зато те молим: да и мени отвориш стазе које воде ка вечном покоју.

Ини.

Ирмос: Из безначалнаго Оца..

Разна страдања и ране сте поднели, неки паљени, други сагорени, а неки посечени, ал се ипак веселите страдалници, певајући Христу: појте му, благословите га и величајте у све векове.

Као потоцима сте крвљу својом све крајеве света освештали, али сте реке исцелења свима излили, мученици свехвални, зато увек Господу кличете: појте му, благословите га и величајте у све векове.

Благосиљајмо Оца, Сина и Светога Духа, Господа.

Тројичан: Триипостасна јединице, Оче, Сине и Душе живи, једно Божанство, и једно царство, тебе хвале као незалазно светло војске ангела, па и ми на земљи певамо, благосиљамо и величамо вас у све векове.

И сада, богородичан: Ево сви нараштаји те славе, Пречиста, видећи твоју узвишеност, јер си надприродно родила Творца свих, истинитог Бога и Човека, зато тебе благосиљамо и величамо у све векове.

Стих: Диван је Бог у светима својим, Бог Израиљев. (Пс.67, 36)

Мученична: Војско страдалника, ви молите Спаситеља за наше спасење, па га и сад молите да му служимо чисто и уздржањем, певајући, благосиљајући и величајући га у све векове.

Стих: Душе њине ће се настанити у добру. (Пс.24, 13)

Побожно уснуле у нади васкрсења, удостоји Господе да васкрсну за вечни живот, и да те хвале чисто и псалмима славе, певајући, благосиљајући и величајући те у све векове.

Хвалимо, благосиљајмо и клањајмо се Господу, певајући и величајући га у све векове.

Ирмос: Из безначалнаго Оца..

Бог рођен из беспочетног Оца пре свих векова, у времену се од Богородице оденуо у тело, као Човек потпуни и Бог уистину, зато га опевајте, благословите и величајте у све векове.

Песма 9.

Ирмос: Устави прешла јеси..

Ви сте блажени као жеравице природу злог неверја спалили и мачем вере легије демона посекли, храбри страдалници и светле вође душа наших.

Страдалници храбри, ви сте кроз таму мука прошли и у духовну светлост прешли, зато обасјајте и моју покајану душу потамнелу од грехова.

Мученици славни патили су се телесна страдања подносећи, а сада моле уснулим вернима покој без патњи и рајско блаженство.

Богородичан: Сачувај Пречиста Владичице и света помоћнице непотребне слуге твоје у време уздржања, и молитве наше принеси Господу који царује у векове.

Ини.

Ирмос: Тебе бесмертниј источник..

Као огањ од Бога запаљен на земљи, спалили сте сваку обману идолску, и запалили светлост вере на све стране света, страдалници Христови.

Вас страдалници ни пламен, ни истјазавања, ни спаљивање нити каква друга горка мука па ни посечење, немогоше одвојити од љубави Христове.

Слава, тројичан: Као о једном, са вером певам Тројици Божанског сјаја, и сједињујући их и лица разликујући: Оца, Сина и Светога Духа, јер су они једно.

И сада, богородичан: Ти си Пречиста изданак из корена Јесејева и праоца Давида, и сви те величамо јер спасаваш душе наше.

Стих: Светима који су на земљи његовој, својом вољом чини Господ чудеса у њима. (Пс.15, 3)

Мученична: Свето мноштво мученика Христа молите, да у нам миру прође ток поста, да дочекамо и поклонимо се његвоим страдањима.

Стих: Блажени су које си изабрао и примио Господе. (Пс.64, 5)

Покојнима: Као Бог живих и умрлих, ти си смрт умртвио, и твојим васкрсењем свима дајеш живот, зато Христе упокој слуге твоје које си примио.

Ирмос: Тебе бесмертниј источник..

Ти си извор бесмрћа, а света исцелења роду човечијем дарујеш, зато те увек величамо, јер спасаваш душе наше.

Ексапостилар:

Небо си звездама украсио као Бог, а твојим светима сву земљу просветио, саздатељу свих, спаси све који ти поје.

Слава: Ти владаш и мртвима и живима као Бог, и са твојим светима си сву земљу просветио, Саздатељу свих, спаси твоје појце.

И сада: Ти си сладост ангела, а тужнима радост, хришћанима заступница, Дјево, Мати Господња, заступај нас и избави од мука вечних.

На хвалитним, мученичан владајућег гласа.

Слава, самогласна за покој.

И сада, богородичан.

На стиховње стихире покојнима, дело господина Теофана, владајућег гласа. Слава и сада, богородичан.

На литургији

Блажени гласа на 6
После входа тропари
Апостоли, мученици и пророци..
Помјани Господи..
Слава: Са светима упокој..
И сада: Тебе и стјену..
Прокимен глас 8. Веселите се у Господу, и радуј те се праведни. (Пс.31, 11)
Стих: Блажени којима се отпустише безакоња, и којима се покрише греси. (Пс.31, 1)
Прокимен покојнима глас 6.
Душе ће се њихове настанити у добру. (Пс. 24, 13)
Апостол Јеврејима зачало 309. (Гл.3, 12-16)
Покојнима: Прва Солуњанима зачало 270. (Гл. 4, 13-17)
Алилуја глас 4. Душе ће се њихове настанити у добру. (Пс.24, 13)
Стих: Завапише праведници, и Господ их услиша, од свих невоља њихових избави их. (Пс.33, 18)
Стих: Многе су невоље праведних, и од свих њих избавиће их Господ. (Пс.33, 20)
Покојнима глас 8. Блажени су које си изабрао и примио, Господе, спомен је њихов из нараштаја у нараштај. (Пс.64, 5; 101, 13)
Еванђеље по Марку зачало 6.
и по Јовану зачало 16.
Причастен: Радујте се праведни о Господје..
Други: Блажени, које си изабрао и примио Господе.

53. Субота 2. седмице поста

Пева се служба међу светима оца нашег Григорија Паламе, архиепископа Солунског. Службу сачинио преосвештени патријарх Филотеј.

На вечерњи

Узимамо стихове на 10 и певамо: васкрсне 3 Анатолијеве 3 и ове из Триода светоме на 4
Глас 2.

Којим похвалним песмама да опевамо овог јерарха? Трубу богословља, огњем надахнута уста благодати, чисто станиште Духа, непоколебиви стуб цркве, велики украс васељене, реку премудрости, светило целог света, сјајну зведу, која цео свет обасјава.

Којим песмама као цвећем да овенчамо овог бранитеља вере? Као јереси противника, као искреног заступника вере, великог наставника и учитеља, као красну свиралу Светог Духа златног језика, вернима врело реке исцелења, великог и дичног Григорија.

Којим устима ми земни да похвалимо овог јерарха, цркви учитеља, светлог и светог проповедника, зналца небеске Тројице, велики украс монаштва, делима и вићењима заблисталог, похвалу Солуна, којем је сугрђан на небесима, мироточиви свети и предивни Димитрије.

Слава, глас 6.

Преподобни и трипут блажени оче свети, пастире добри и ученице Христа архипастира, за стадо си душу своју полагао, зато и сада оче наш богоносни Григорије, измоли твојим молитвама за нас велику милост.

И сада, богородичан од првих (догматик) владајућег гласа.

На литији
Стихира храма.
Слава и сада, богородичан

На стиховњим по алфа-бету из Октоиха.
Слава, глас 8.

Твој језик увек будан за поуку, у ушима срдаца се оглашава, лењиве душе буди, а твојом науком бого-познања лествица је нађена, која узноси од земље ка Богу, зато Григорије чудо Солуна, не престај да молиш Христа, да обасја светлошћу обожења све који те славе.

И сада, богородичан: Безневестнаја Дјево..

Безневесна Дјево која си Бога телом неизрециво зачела, Мати Бога вишњега, прими Свенепорочна молитве слуга твојих, и подари свима очишћење греха, а прими сада наше молитве и моли да се сви спасемо.

Сада отпушташ..
Трисвето.
Тропар: Богородице Дјево..
(трипут)

И даље по поретку бденија.

54. Недеља 2. поста - Пачиста

На јутрењи

После шестопсалмија
На Бог Господ.. **Тропар васкрсан (двапут)**
Слава, Григорију, глас 8.
Православија светилниче..

Светило православља, учитељу Цркве и утврђење, украсе монаштва, несавладива заштито богослова, чудотворче Григорије, похвало Солунска, проповедниче благодати, моли се непрестано за спасење душа наших.
И сада, богородичан, глас тај исти: Иже нас ради..

Ти који се јеси ради нас из Дјеве родио, и распеће поднео, као Благ си смрћу смрт уништио, а васкрсење као Бог показао, не презри све које си руком твојом саздао, и покажи твоје човекољубље Милостиви, прими родитељку твоју Богородицу, која се моли за нас, и спаси Спаситељу очајни народ наш.

Уобичајене катизме.
Читање из Шестоднева.

Степена гласа.
Све што дише..

Еванђеље јутарње;
Васкрсење Христово..

Псалам 50.

Отвори ми двери покајања Животодавче, јер од зоре жуди душа моја за храмом твојим светим, а ја носим свој телесни храм сав окаљан, ипак ме као милостив очисти, по твојој срдачној милости.

И сада, богородичан.

Поведи ме Богородице на стазу спасења, јер срамним гресима окаљах моју душу, и сав живот проведох у лености, ипак твојим молитвама, избави ме од сваке нечистоте.

Затим, глас 6.

Помилуј ме Боже по великој твојој милости, и по мноштву милосрђа твога очисти безакоње моје.

Сећам се многих великих грехова које бедан учиних, и стрепим од страшнога дана суђења, али се надам на милост твоје доброте, и као Давид ти вапијем: помилуј ме Боже по великој твојој милости.

Канони
Из Осмогласника васкрсан са ирмосем на 4 и из Триода на 4
и Григорију Палами на 6
Глас 8.

Песма 1.

Ирмос: Колеснице гонитеља фараоња погрузи..

Примисмо речи блуднога сина, па са искреним сузама притичемо теби, Оцу свих и Богу, вапијући: грешисмо и од тебе се удаљисмо, и блуду робовасмо, а ти прими наше кајање.

Мада сам презрео царско достојанство које си ми подрио, ти си Речи Божија због мене Човеком постао. А ја сам на зло осуђен да угађам свињама грехом као храном, па ипак Спаситељу поштеди ме твојим милосрђем.

Падам на колена као давно блудни син, Владико и Господе, а ти ме прими када ти притичем, загрли ме рукама и подари спаење, и место за најемника, опет ме усини теби Човекољубче.

Богородичан: Тобом се Бого-обрадована Дјево, човекова природа удостојила бого-јављања, јер си само ти заступница међу Богом и људима, зато тебе као Родитељку Бога сви достојно славимо.

Ини канон светог Григорија. Глас 4.

Ирмос: Отверзу уста моја..

Свети проповедници и одабрани богослови и уста која Бога јављају, дођите на окуп заједно да достојно опевамо проповедника Духа Светог, светог Григорија.

Хоћу да похвалим великог Григорија, јер је бедем вере, бранитељ цркве, изузетни пастир Солуна и заиста украс архијерејског чина.

Од младости си оче свети и савршен живот желео, од младости си веру заволео, и исту природу си имао и исто учио као и свети по коме си Григорије и ти име добио.

Богородичан: Буди ми Најнепорочнија пут живота, и поведи у Божија станишта, јер сам преварен и у понор зала оборен, ал 'твојом помоћу изведи ме одатле.

Песма 3.

Ирмос: Небеснаго круга..

Плашим се својих недела, одласка у даљину, и расипања твога блага, које расточих грешним жељама, али са кајањем вапим теби, Оцу и Богу мојем: сагрешио сам спаси ме.

На земљи сам греших ал' се бојим небеса, када будем испитиван на суду, и када сви изађу да им се суди на праведном твоме суду, Речи Божија.

Када сам био далеко от тебе Спасе, као блудни сам се хранио мрачним и сакривеним мојим жељама, а сада ти вапим: грешан сам, грешан, а ти ме спаси, јер твоме милосрђу усрдно притичем.

Богородичан: Адамова природа је обожена Дјево, кад се из твога тела јавио оваплоћени Бог са телом; Он нас је призвао из давнашње осуде, јер бесмо преварени надом на обожење.

Ини.

Ирмос: Твоја пјеснословци..

Чувајући реке твоје божанске науке, ми сваку замку кривоверних избегавамо, и твојим светим списима Григорије, све њихове војске побеђујемо.

Имајући у срцу твоме ипостасну Божију Премудрост, блажени оче, ти си разорио бунцања крвоверних, и њеном помоћу си славно поразио јеретичке трулежне науке.

Умртвио си оче премудри сваку телесну и трулежну жељу и у испосништву живећи, своју душу си оживео, и њу си оче Божијим оруђем богословља учинио.

Богородичан: Својим разумом и вољом сам срамотни и блудни живот усрдно заволео, али ти ме твојим молитвама ипак привежи уз Божију љубав, богоневесна Дјево.

Кондак, глас 4.

Сад је време за дела, јер је суд пред вратима, да уз пост принесемо сузе кајања и милостиње, и да завапимо: сагрешисмо више од песка морскога, али опрости нам Творче свих, да примимо венце непролазене.

Сједален, глас 4.

Подобно: Скоро предвари..

Превару крововерних си оче премудри спалио, а веру православних добро објаснио, и цео свет обасјао, зато си прави победник постао. Куло цркве и јерарше прави, не престај да молиш Христа за спасење свих нас.

Слава, то исто.

И сада, богородичан:

Прими Владичице брзо наше молитве и принеси Сину твоме и Богу Госпођо најнепорочнија, умири навале кривоверних и обуздањине побуне. Поломи дрскост оружаних безбожника, против твојих слуга, Пречиста.

Песма 4.

Ирмос: Ти моја крјепост Господи..

У сластима живећи, одбачен сам од повереног очевог богатства, које си ми подарио, и сада сам бедан без Божијих дарова, али се кајем и исповедам: не омрзни ме Господе и Владико.

Божански прими мене униженог, мада сам већ одавно далеко од тебе, и присвоји ме себи, и освештај на радост Човекољубче, јер свето тело твоје Речи Божија, позива и мене и даје ми весеље.

Да се непрестаним сузама, далеко од тебе, избавимо

вечних мука које си као Бог злим дусима спремио, зато ти као блудни синови вапијемо: сагрешисмо ти Оче, али нас прими све, који твојој милости притичемо.

Богородичан: Као Бог Реч сабеспочетан је Оцу и Духу, а од неискусомужне Дјеве се, мимо природе, родио, и остао као што је пре тога био, мада је нашу природу примио. Један Син је са две природе и обадве је потпуне сачувао.

Ини.

Ирмос: Неизследниј Божији совјет..

Отворивши уста своја, оче премудри, ти си Божију Премудрост проповедао, којег си увек у твоме срцу имао, а сујетног и несмисленог Варлаама си безмним показао.

Отишао си под земљу по закону природе као драго сунце, а заблистао као јутро са Христом, незалазним Сунцем, и све чуваш твојим молитвама.

Тебе је, блажени оче, Божија благодат учинила великим утврђењем православних, и добрим пастирем, и другим богословом, и будним чуварем стада разумног.

Богородичан: Отвори уши моје душе, Мати Божија, јер си родила Онога који је глувом уши отворио, и удостоји ме да пазим на божанску науку и испуњавам је.

Песма 5.

Ирмос: Вскују мја отринул јеси..

Богатства и дарова Божијих лишен, дођох у земљу где гладујем и патим се без животних добара, али ти ме Оче, као благ, твојим добрим срцем, испуни старом славом и блаженством.

Присетимо се блудног који је блудним животом све потрошио, па је себи дошао, тако и ми милоством Оцу притецимо, у вери, без сумње и скрушеним срцима, да опроштај греха добијемо.

Не касни душо моја из далеке земље, него хитај брзо, и Богу Оцу се исповеди, да опроштај добијеш за све што си учинила, јер си сав свој живот потрошила.

Богородичан: Спознали смо тебе Дјево као светли облак који носи Сунце правде у теби зачето, па таму неверја одбацујемо, просветљени вером истинитом.

Ини.

Ирмос: Ужасошасја всјаческаја..

Твојом науком и светим списима, ти си као српом посекао трновне јереси, коров и изданке лажи, а посејао си семена вере православне, Григорије архијереје пре-освештени.

Твоја наука оче свемудри и твоји свети списи су као роса небеска, мед из камена, и хлеб ангелски; за све који ти притичу, Григорије, она је храна, јело, сладост и блаженство и извор воде живе.

И земља и море су те спознали као учитеља свима, као свету кулу православља, добру оружницу светих догмата, премудрог и свештеног богослова, сажитеља и сапричасника апостолима и једнаког са њима.

Богородичан: Уми Непорочна Дјево рекама покајања нечистоту мога срца, и твојим молитвама милостивом Богу, којег си неизрециво родила, нека стекнем жељу за кајањем.

Песма 6.

Ирмос: Молитву пролију..

Као млађи твој син, и ја сам у даљини и злим животом твоје богатство потрошио, и лишен твога блага, Човекољубче притичем теби, Оцу мојем и Богу и молим опроштај.

У нечовечну туђину сам доспео осуђен да са свињама једем, јер разбацах богатство које си ми милостиво предао и без свега остадох, али ти ме као милостиви Бог помилуј.

Немам смелости, Човекољубче, да дигнем главу и погледам на висину, јер сам и пред небом сагрешио, нити се блудан смем назвати твојим сином, али ти ми се и без моје заслуге смилуј, јер ти имаш неизмерну милост.

Богородичан: Неизрецив је Рођени из тебе и неизрецив је начин рађања, млада Дјево, јер си Бога надразумно родила и девство неокаљано сачувала, зато те сви као истинску Богородицу достојно славимо.

Ини.

Ирмос: Божественноје сије..

Покидана је сујетна намера и језик безумног Варлаама, његова наука и казивања, оштрином твоје науке Григорије и премудрог цара.

Као божанску свиралу Светога Духа и јасну трубу проповеди светих тајни, као богословски језик и као архијереја Солуна, прославимо Григорија у песмама.

Био си вођа народу, као некада онај стуб огњени, и противнике вере си спалио, а саборе верних обасјао, Григорије оче богомудри.

Богородичан: Буди ми Пречиста Владичице спокојно пристаниште утехе, и преведи ме у Божију луку без олује, а буре страсти ми укроти.

Кондак светом Григорију, глас 8.
Подобно: Возбраној..

Као свештеном и светом оруђу Премудрости, и јасној труби богословља, певамо ти Григорије бого-речити, јер си сада пред Вечним Разумом, и њему оче приведи и наше душе, јер кличемо: радуј се проповедниче благодати.

Икос:

Као ангел послат си на земљу да јавиш људима неизрециве тајне Божије, гласом бестелесних бића, мада телесан човек, ти си нас бого-речити задивио и научио нас да ти певамо: Радуј се, јер се због тебе тама сакрила; радуј се, јер је тобом светлост засјала. Радуј се несазданог Божанства ангеле; радуј се, сазданог и сулудог учења прави обличитељу. Радуј се, јер си висином недостижном Боожанску природу назвао; радуј се, јер си недостижном дубином његова дејства назвао. Радуј се јер си славу Божију добро назвао; радуј се, јер си криво учење одбацио. Радуј се светило, које Христа-Сунце показује; радуј се чашо која пиће обожења даје. Радуј се, јер је тобом истина засјала; радуј се, јер се тобом лаж помрачила, радуј се проповедниче благодати.

Синаксар о Григорију Палами
Стихови:

Светлост проповедника Светлости је сада заиста велика;
Извор је светлости који ка незалазној Светлости води.

Овом божанске и незалазне светлости сину, уистину Божијем човеку и изузетном слуги и служитељу божанских тајни, беше отаџбина царски град над свима градовима.

Родитељи његови беху славне велможе. Они су се старали не само да га по спољашњем изгледу и по човековим чулима украсе, него много више да врлинама и поукама украсе његову унутрашњост и духовност.

Док је био још сасвим млад умро му је отац. Мати његова се старала да њега и браћу и сестре његове васпита по Божијем закону, по Свештеним Писмима, а дала их је и учитељима да их поучи и светској науци.

Григорије по природи оштроуман, уз то још и марљив за науку, убрзо је савладао сву светску мудрост.

Када му је било двадесет година све овоземаљско и сво маштање напустио је и ка узрочнику и даваоцу сваке мудрости Богу хтео је прибегнути и савршеним животом целог себе томе предати.

Због тога је открио ову своју намеру његовој богобојажљивој матери и превелику своју љубав ка Богу и своју жарку жељу. Тада је открио да и она има сличну жељу већ дуже време и због те истоветности су се радовали.

Мајка је одмах сакупила око себе своју децу и са радошћу рекла им: Ево ја и деца коју ми даде Бог. Испитала је њино схватање добра и тада им је открила намеру великог Григорија.

Он им је изнео поучне речи и одмах добио њину сагласност, а и они, слично њему, из љубави ка Богу су желели избећи житејске ствари. Стога су све што су имали еванђелски раздали убогима. Радосне душе су оставили цареву љубав и царске почасти и свечаности и за Христом пошли.

Мајка је са његовим сестрама отишла у женски манастир, а Григорије узевши браћу дошао је у Свету Гору звану Атонску. Тада је браћу упутио у различите обитељи да неко време не буду заједно и да живе богоугодно.

Сам Григорије се предао у послушање неком знаменитом духовнику по имену Никодим, код кога је у ћутању служио јединоме живоме Богу.

Код Никодима се на делу научио смирењу и сваком молитвеном правилу и свакој врлини. Тамо је у тајном откривењу примио заштиту Пресвете Богородице и њену несавладиву помоћ у свему.

После одласка Никодима ка Господу проживео је Григорије неколико година у Великој Лаври. Стекавши са великим трудом савршен разум и заволевши молитвено тиховање и пустињски живот, удаљио се из Лавре.

Стално додајући љубав на љубав, а у жељи да увек буде са Богом, живео је по најстрожијем начину. Усрдно је пазио да своја чула увек обуздава и ка Богу је уздигао свој ум и сво време је проводио у молитви и начинивши поуку о светости проводио је изузетан живот.

Нападе демона је са помоћу Божијом увек побеђивао. Свеноћним стојањем на молитви и лијући сузе очистио је своју душу и постао изабрани сасуд дарова Духа Божијега и јасно је прозирао боговиђења.

Најчудније је његов прелазак у скит у Верији, због навале исмаилћана на Солун, о чему се са неким грађанима морао договарати.

Тако је не мали број година трудећи се провео савршено очистивши и душу и тело. По Божијој наредби примио је свештеничко рукоположење и као бестелесан, тако рећи као ван тела, вршио је Свете Тајне са великим умилењем.

Свети Григорије беше заиста велик и сви који су побожно живели препознали су у њему духоносца. Као такав по природи то је и испољавао: имао је власт над демонима и избављао је све који су били савладани од њиних обмана и сплетки. Чак је и неплодне воћке чинио плоднима. Предвиђао је будуће догађаје и био је украшен многим другим даровима и плодовима Духа.

У нашој власти је чинити врлине, а падати у искушења није од нас. Без искушења нема савршенства нити пројављивања вере у Бога. Савладана искушења стварају побожног човека. Зато је доживљавао овај велики отац падање у разна и честа искушења, да би се заиста у свему показао савршен.

Стога који ум може и помислити? Које речи могу ово исказати? Онај отац, који је раније имао велику власт над љутим противником, претрпео је и од новојављених богопротивника нападе на њега и клевете. И за двадесет и три године свога подвига у православљу трпео је од њих разне злобе и страдања.

Тако је Варлаам из Калабрије у Италији, испољавајући велику мудрост и у своме сујетном умовању мислећи да све зна, покренуо као звер љуту борбу на Христову Цркву и на нашу истиниту веру и на све који су по њој живели.

Варлаам је сулудо учио да су творевина и општа благодат Оца, Сина и Светога Духа, а тако и светлост будућега века, у којој ће праведници засијати као сунце, што је Христос унапред показао на Гори (Преображења).

И уопште сва сила и дејство триипостасног Божанства и сви разноврсни видови божанске енергије учио је Варлаам да су тварни.

Најмудрији и најпобожнији оци су благочестиво тумачили ону светлост Таворску и сву енергију и деловање Божије као да то није ништа ново саздано од оног што по природи постоји у Богу.

Варлаам је речима и списима које је ширио називао то „двобожјем“ и „многобоштвом“, као што нас и Јудеји и савелијани и аријани називају.

Због свега овога побожни Григорије, као борац за праву веру и најсветлији њезин заступник, а од раније због свега овога нападан и клеветан, послан беше од Цркве у Константинопољ, где је и дошао.

Цар Андроник четврти Палеолог, као веома побожан и заштитник вере, сазвао је свештени сабор.

Дошао је и Варлаам са његовим напред одбаченим злославним учењем и клеветама на праву веру.

Велики Григорије се испунио Духа Божијега и обукао у непобедиву силу са висине, те је затворио Варлаамова уста отворена против Бога и сасвим је посрамио Варлаама.

Григорије Палама је својим надахнутим и огњеним речима и списима у пепео претворио Варлаамове сасушене јереси, а Варлаам, ратник против правоверја не трпевши стида, побегне ка Латинима, одакле је и дошао.

Варлаамова многа крива учења су одмах саборно изобличена, а његови списи су речима контра-аргумената као плева развејани.

Они пак, који су примили Варлаамову нечастиву и пагубну јерес нису престајали да војују против Цркве Божије.

Због свега што је учинио, Григорије је много принуђаван од свештеног сабора, па и од самога цара, да буде уздигнут на ахријерејски трон и да буде постављен за

пастира свештене солунске цркве. Пошто је предходно Божијом наредбом уверен, Григорије је пристао на то.

Григорије је наставио да са још већим подвизима, много више него пре, у трпљењу, чини добра за православну веру.

Појавили су се многи настављачи Акиндина и Варлаама, зли и љути, као љутих зверова љути накот.

Григорије је њина учења и списе не једанпут, двапут или трипут, него многоструко, и не само при једном цару или паријарху, него при тројици наследника који су примили царски скиптар и при истом броју патријараха и на сазваним саборима, које је тешко све побројати, богонадахнутим речима и списима на много начина, оповргао, и на крају победио кривоверје.

Ипак неки се нису променули и занемарили су горњи суд и као јеретици су и остали.

И од осталих јереси још постоје најбестидни остаци против светих који су их надвладали, као што и сведрски род неких Јудеја до данас говори безумље на Христа.

Такве су укратко речено и толике победе великога Григорија против нечастивих.

По своме недокучивом промислу, Бог је Григорија послао на исток као учитеља. Као најстарији по чину у Солуну дошао је у Константинов град да помири завађене цареве.

Григорије је био ухваћен од Агарјана и држан целу годину. У том своме страдању је пролазио од места до места и од града до града, неустрашиво учећи о Христовом Еванђељу.

Неке који су се у вери колебали је утврђивао и саветовао и још молио да остану у вери.

Неке који су били у недоумици и заблуди због тадашњих (историјских) догађаја богомудро је утврђивао и објашњавајући им давао је многе утехе у вези реченога.

Осталим неверницима и уклето отпалим Хришћанима и одлученим од Цркве због тежње ка погрешном тумачењу промисла Господа и Бога нашега о оваплоћењу и о нашем поштовању часног крста и светих икона, много пута је говорио, не тајећи.

У расправама о Мохамеду и осталиммуслиманским заблудама једне је задивио, а други неки су у безумљу гледали да им Григорије падне у руке да би га мучки убили, али по Божијем промислу био је поштеђен, јер су се надали да би могли добити новаца за његов откуп.

Најзад је од христољубивих био ослобођен и овај велики пастир и безкрвни мученик беше са сјајем враћен стаду своме.

Уз многе друге и велике дарове и првенством које је имао, украсио се и ранама Христовим, по речима апостола Павла (Гал.6.17) претрпевши многе невоље.

И да наведемо неке од његових особина. Ово су била његова својства: изузетна кротост и смирење (мада је у одбрани вере у Бога и божанских речи, био силни борац). Имао је велику незлобивост и био без злопамћења и трудио се, колико је могао, да узврати добрим, некима који су му зло наносили и није примао оптужбе на друге.

Када би га снашле невоље био је трпељив и великодушан. Избегавао је сваку сласт и ласкање. Кроз дуго време је непрекидно трпео беду и оскудицу у свим телесним потребама, док заиста није изнемогао. Трпео је до краја све што би га снашло без ропота и у тишини и увек благодарећи. У свим околностима онима који су га видели деловао је

разуман, увек пажљив и нерасејан. Његове очи никада нису биле без суза, јер је увек сажаљевао оне који лију сузе.

Од почетка до краја се борио против страсти и демона, јуначки се подвизавајући.

Из Христове Цркве је јеретике далеко одагнао а православну веру и речима и списима богонадахнуто изложио. Као печатом запечатио је све списе тиме што су његов живот и речи били као живот и речи светих отаца Цркве.

Своје словесно стадо је тридесет и осам година апостолски и богоугодно напасао и поучним речима украсивши ка небесном тору управио.

Уопште речено, у свему је био добри делатељ савременицима а потом и свима будућим поколењима православних.

Поживео је свега шездесет и три године и прешао у надземаљски живот. Дух је свој у руке Божије предао, а тело оставио својој пастви.

Тело овог Божијег изабраника се по кончини просветило и прославило и постало као нека драгоцена ризница. Кроз њега Христос, свима који свакодневно са вером прилазе, чини чуда и добра и од сваке болести дарује здравље, о чему нам историја казује.

Молитвама овог Григорија Боже помилуј нас. Амин.

Песма 7.

Ирмос: От Јудеје дошедше..

Немам смелости да се назовем сином твојим, Оче и човекољубче, него те молим, да будем један од најемника твојих, и не гнушај се мене који кличем: благословен си

Боже отаца наших.

Ранијим начином сам живот укаљао, и изгубио прво достојанство, ал' притичем једином Оцу и Богу мојем, да искреним кајањем спасење добијем.

Суров је, осион и неподносив грађанин коме сам, бедан, осуђен служио, и код њега сам гладовао и свињама угађао, али сам се сада теби Спаситељу обратио, помилуј ме.

Богородичан: Смртну природу људи си оживила, јер си само ти Живот родила, зато тебе као избављење знамо, Богородице Дјево, јер си телом родила Бога отаца наших.

Ини.

Ирмос: Не послужиша твари..

Твоје проповеди и твоји списи Григорије, све пучавају у веру Божију јер су пуне духовне премудрости Божије, и несаздану благодат и силе Божије благовесте.

Мач и стреле кривоверних си јерарше поломио, а гордост Варлаама и сваку силу јеретичку си као мрежу паукову богопознањем као великим каменом покидао.

Твојим речима Григорије су запечаћени догмати вере православних и заустављена је дрскост јереси и престало је рушење вере православне, и сила кривоверних.

Богородичан: Увели смо од патњи разним страстима, али спознавши тебе као прави извор, захватамо спасење и воду обожења, па кличемо: благословен је Пречиста Плод тела твог.

Песма 8.

Ирмос: Седмерицеју пешч..

Ми верни смо спознали богатство твога неизмерног и великог милосрђа Владико, зато ти сви са блудним сином усрдно притичемо, а ти прими грешне који ти притичу, јер нема, заиста нема греха, који би био већи од твога човекољубља.

Из милосрђа си Владико себе унизио, и твојој палој деци се приближио, ти сам Човекољубче пале сусрећеш, грлиш их и спасење дарујеш, ма да неко и у понор падне, не гневиш се, јер си човекољубив и милостив.

О, Владико, мене чека страшни суд, где ћу да видим тебе човекољубивог и незлобивог, али ти не притичем са речима блуднога сина, него у лености живот проводим, а ти ми буди милостив и због мога кајања тамошње ме осуде избави, Милосрдни.

Тројичан: Не прослављамо три бога него једно Божанство, али славимо три ипостаси: Оца који се није родио, и Сина од Оца рођеног, и Светога Духа који од Оца исходи, једног Бога а не три, мада сваки има своје име, јер то је Бог који се са вером слави.

И сада, богородичан: О, колике ме напасти сатиру и буре очаја потапају, Најнепорочнија, али ти си пристаниште спасења, зато ме избави твојом молитвом Пречиста, и од свих ових ме спаси, да тебе Богородице достојно, као усрдну заступницу, у све векове славим.

Ини.

Ирмос: Отроки благочестивија в пешчи..

Сада стојиш пред престолом Најмилостивијег, свемудри Григорије, исти са богословима, и исте вере са њима,

првојерарше Солуна, украсе јерараха, светло украшен славом првосвештеника, ти и сада Богу служиш.

И пре зачећа и пре твога рођења спознао је Бог твоје чисто срце, па је цару јасно предсказао, да ћеш бити необориви бранитељ цркве, зато си исправном наредбом за архијереја потврђен свим миром.

Твојим руковођењем и твојим мудрим речима је побеђен и осрамоћен сабор Полкиндина преславни Григорије, првосвештениче Солуна, и твојим громким богословским језиком ишчезао је као дим и као труло безумље.

Богородичан: По својој крајњој доброти, у теби је Дјево Реч Божија човекову природу, оптерећену страстима, обновио, и све је обновио и посветио, зато тобом спасени, ми те у све векове славословимо.

Песма 9.

Ирмос: Ужасесја о сем небо..

Испуни Боже сада радошћу и весељем моју душу коју очекујеш и због које си заклао своје теле, и прими мене заблуделог и умртвљеног и врати ме у живот, и одени ме у божанску одећу непропадања и спасења.

Дођите усрдно све душе далеке од Бога и лишене Божијих дарова, да као блудни син нађемо обраћење, па кличимо: Оче благи, који си на небесима, сви смо сагрешили, а ти очисти и спаси све који притичу милости твојој.

Ти имаш много милости, зато се не гнушај мене Господе, Господе, мада сам на уживања твоје благо потрошио, ал' сада ти притичем и речима блудног сина вапијем: сагреших ти, а ти ме спаси, јер притичем твојој милости.

Богородичан: Ти си пристаниште и водиш спасењу, и заступница си нама слугама твојим, зато као блага Владичице, да се великих несрећа избавим, молитвама твојим ка Богу, јер са љубављу на тебе полажем сву наду моју, и да те са вером величам.

Ини.

Ирмос: Всјак земнородниј..

Постао си Григорије огледало Божије, које си по његовом лику чисто сачувао; душу си одлучно поставио за господара над телесним прохтевима, што си подобијем од Бога примио, зато си постао најсветлији дом Свете Тројице.

Побожни цар те је сматрао крилатим као ангела због уздизања духом; Њему си и помогао, сасвим испуњен Божанским Духом, а сујетног Варлаама, који је неистину говорио о висини Божијој, ти си праведно победио.

Сав испуњен најбољом премудрошћу, преславни, ти си светлост свету заблистао, јер си догме православља излио, а дружењем са небеском Премудрошћу, премудри оче, страх Божији си у себи зачео и речи Духа породио.

Богородичан: Ми верни теби песму благодарења сложно приносимо, јер си стару клетву укинула, Богородитељко, и од Бога сви благослов примамо, просветлење, спасење и милост, због тебе, и вечну радост.

Ексапостилар васкрсни.

Слава, светом

Подобно: Со ученики..

Радуј се похвало отаца, уста богословска, станиште тиховања, доме премудрости, завршетку учитеља, и море

богопознања. Радуј се узоре делања, завршетку виђења, исцелитељу болести људских. Радуј се храме Духа, радуј се оче који си и умро и опет живиш.

И сада, богородичан:

Владичице и Господарице свих, узвишенија си од свих, чак и од и војски небеских, пружи моћну руку, и сачувај цео свет, свештенике који теби служе благослови, опрости монаштву које тебе моли, народ сав умири и све на власти, а у време рата војски помози, ово место сачувај, Пресвета Богородице заувек, а нас удостоји да видимо царство небеско и рајске двери, на страшном другом Суду када седне Судија да суди васељени, Господарице и ангела.

На хвалитним узимамо стихове на 8 и певамо васкрсних 5 и ове 3

Глас 1.

Подобно: Небесних чинов..

Блажено си живот у овом свету завршио, и сада се радујеш у сабору блажених, и у земљи кротких, јер си кротко поживео, јерарше Григорије, благодаћу чудеса те је Бог обогатио, и њих дајеш свима који те славе.

Православне догме си посадио, а кривоверје си оче блажени као трње посекао, семе вере си добро умножио кишом твоје науке, и као вредан земљоделац стоструки клас си Богу принео.

Светлом твога непорочног живота, оче блажени, задивио си и ангеле и саборе народа, страдања си поднео и испосник био си, и јерарх и достојни слуга Божији, и његов друг искрени.

Говоримо и овај стих:

Устани Господе Боже мој, нека се уздигне рука твоја и не заборави твоје убоге никада.

И певамо стихиру
Глас 6.

У време уздржања си Христе свима који у тами греха ходимо, светлост заблистао, покажи нам и мирисни дан твога страдања да ти кличемо: устани Боже и помилуј нас.
Слава, то исто.

И сада: Преблагословена јеси..

Велико славословље, и отпуст.

На литургији

Блажени гласа на 6 и светога песма 3. на 4;
Прокимен глас 5. Ти Господе сачуваћеш нас и одбранити, почев од рода нашег и до века. (Пс.11,8)
Стих: Спаси ме, Господе, јер неста преподобног. (Пс.11,2)
Светоме прокимен глас 1. Уста ће моја говорити мудрост, и поучење срца мога разумност. (Пс.48,4)
Апостол Јеврејима, зачало 304.
И светом, Јеврејима зачало 318.
Алилуја, гласа.
Еванђеље по Марку, зачало 7.
И светоме, из светитељске службе.
Причастен: Хвалите Господа са небеса..

55. Недеља 2. поста - Пачиста

На вечерњи

На светилничним узимамо стихире на 10 и певамо: из Осмогласника покајне 4 из Триода подобне, дело господина Јосифа.

Глас 8.

Подобно: Неизчетен..

Небројено ти сагреших, и небројене муке ме чекају, шкргут зуба и плач неутешни, и пакао огњени, тама тартар и Судија најправеднији, ал'ти ми сузе подари, њима да нађем опроштај и од зала мојих разрешење, и док постим вапијем ти: Владико Христе, смилуј се на мене, по твојој великој и богатој милости.

Подобна:

Потражи мене Речи Божија, залуталог у великим гресима као у горама, јер те дозивам, а злу навику душе моје далеко одагнај, умрлог ме прими, опет оживи и постом очисти, јер непрестано плачем и вапијем: Владико Христе, помилуј ме због твоје велике и богате милости.

Ина стихира, дело господина Теодора.

Глас тај исти (8.)

Подобно: Преславноје..

Почевши трећу седмицу поста, Свету Тројицу верни похвалимо, радосно је прођимо, а прохтеве телесне у нашим душама увенимо, да цвеће обожења пожањемо, венце

исплетимо за нови дан, да сви Христа као победника, носећи венце опевамо.

И из Минеја 3

Слава и сада, богородичан из Минеја.
Вход. Светлости тиха..

После входа

Прокимен глас 8.
Не окрени лице своје од чеда твога, јер тугујем, а ти ме брзо почуј, сачувај душу моју и избави је. (Пс.69,17)
Стих: Помоћ твоја Боже нека ме заклони.(Пс.69,29)
Стих: Видеће сироти ово и обрадоваће се. (Пс.69,32)
Стих: Који тражите Бога оживеће срце ваше. (Пс.69,32)

И опет узвишеним гласом: Не окрени лице своје од чеда твога..

На стиховњим самогласна дана, двапут
Глас 8.

Колебљивом вољом сам вољу оца презрео, са грешним жељама сам к'о са зверима живео, сав свој живот сам бедник блудно провео, лишен хране која срце укрепљује; Хранио се и гојио пролазним сластима, али Оче благи, не затвори мени твоје срце човекољубиво, него га отвори и као блудног сина прими и спаси ме.
Мученична: Мученици Господњи свако место освећујете и сваку болест лечите, и сада вас молимо, молите Бога, да се душе наше избаве од вражијих замки.

Слава и сада, богородичан, глас тај исти (8.)

Цело небо пева теби, обрадована Мати неневесна, и ми славимо недокучиво рађање из тебе Богородице, а ти моли да се спасу душе наше.

И даље по поретку како је речено за прошлу недељу.

56. Понедељак 3. седмице поста

На јутрењи

Тројични тропари гласа.
После 1. катизме сједални покајни из Осмогласника (са краја Триода)
После 2. катизме сједални, дело господина Јосифа.
Глас 8.
Подобно: Повељенноје тајно..

Огњем уздржања запалимо, сав коров од навала страсти, а онај пламен неугасиви, угасимо сада потоцима суза наших, вапијући Судији који долази, да целом свету суди: Спаситељу и благи Господе, сачувај нас и немој осудити, но даруј нам опроштај грехова. **(двапут)**

Богородичан.
Подобан.

Богоблагодатна Пречиста и благословена, моли за нас непрестано Рођеног по милосрђу из тебе, са небеским силама, архангелима и свима бестелеснима, да нам пре краја дарује опроштај и очишћење грехова, и живот исправан, и да милост стекнемо.

После 3. катизме, сједален, дело господина Теодора.
Глас 8.
Подобно: Повељенноје тајно..

Тројице Пресвета и Преславна, сачувај у свему и без осуде нас, који постимо трећу седмицу, и удостоји да добро прођемо и преостале, и да све твоје заповести чувамо, да

тако без осуде достигнемо видети и твоје васкрсење преславно, и да ти похвалу и песму приносимо. **(двапут)**

Богородичан, глас тај исти (8.)

Богородитељко заступнице вернима, радости тужнима, велика утехо неутешнима, из тебе си Дјево Највестијег надприродно родила, зато га моли непрестано за нас са ангелима и началима, да се избавимо тешке осуде у часу суђења.

Канон из Минеја
и Трипеснец овдашњи, дело господина Јосифа.
Стихослови се Мојсеовица.
Глас 8.

Песма 1.

Ирмос: Пјесањ возслем људије..

Као Бог си милостив, зато прими мене који се кајем, за живот који сам провео залудно и вапијем ти: сагреших и не требају ми тужиоци, јер сам своја срамна дела износим.

Напустио сам храну ангелску и постадох као животиња, јер се увек храним нечистом злобом, али се кајем и ти ме прими, као једног од твојих најемника Оче небески.

Сви верни напустимо ноћ страсти у јелима, и марљиво прићимо ка светлости истине, да се светле трпезе удостојимо.

Богородичан: Радуј се пресвети храме, руно богоносно, и запечаћени изворе воде бесмртности, и сачувај Владичице стадо твоје од свих нападача неосвојено.

Ини канон, дело господина Теодора. Глас тај исти (8.)

Ирмос: Појим Богу..

Сада треће седмице, очишћени браћо и сестре, као некада тридневни Израиљ, попнимо се на гору молитава, да тамо чујемо глас Божији и Христу да певамо.

Укрепљени постом као Самсон некада, дођи народе да другог лава победимо, а то је прохтев стомака, да нас не превари каква страст и не подсмеје се као Далида.

Слава, тројичан: Попут херувима и ја певам теби Тројице, Свето Божанство: свети си и свети, живот и животи. Певам Богу који рађа, Богу рођеном, и Богу који од Оца исходи, Духу живом.

И сада, богородичан: Радуј се Евина радости, јер је рађањем из тебе њена туга престала; радуј се Пречиста и светли облаче незалазне светлости, из којег нам је заблистао Христос Бог.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Наоружајмо се вером и покајањем, да као Давид савладамо другог Голијата: свој горди разум, а уједно и посечемо и мноштво страсти.

Ирмос: Појим Богу мојему..

Појмо Богу јер је од тешког рада у фараона Израиља избавио, огњеним стубом и светлим облаком их водио, и тако се прославио.

Песма 8.

Ирмос: Богоглаголивији..

Са прохтевима сам као са блудницама потрошио очево богатство и изагнан сам бедник ван, пред врата благодати, али ме ипак прими Оче, по твојој неизмерној милости.

У светлом посту, обасјани сјајем молитава, и ми постанимо светли, да се таме греховне избавимо.

Тебе моле војске бестелесних, моле те херувими и свети чинови, да спасеш душе наше, Христе много-милостиви.

Богородичан: Зачела си Христа као грозд необрађиван, зато отрезни мене потамнелог пијанством греха, Богородице Дјево, надо душа наших.

Ини.

Ирмос: Покривајај водами..

Дођите браћо и сестре да се постом наситимо у очевом дворцу, од дивног имања, као и сви који су постом послужили Владики Христу, јер пост даје здравље телу, и просвећује и срце и душу.

Угледај се душо моја на дивног Гедеона, па понеси врлине: веру, наду и љубав Христову, те изађи против својих прохтева као непријатеља, да их погубиш као и Гедеон триста Мадијамаца.

Благосиљајмо Оца и Сина и Светога Духа, Господа.

Тројичан: И као Тројицу те славим, и певам ти као Једном, једно Божанство, Оче сведржитељу, и једино-владајући Сине и Душе Свети, над свима владајућа сило, и једна природо, једно царујуће, коме се клања у три Лица.

И сада, богородичан: Твоја Родитељка је у рађању болове надприродно избегла, али је при твоме светом страдању њих спознала и патила, гледајући те на крсту, својом вољом прикованог од неких Јудејаца, мада си ти поставио и копно на морима.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Када дођеш у слави својој да судиш целом свету, са

хиљадама и милијардама твојих сила, тада ме поштеди Господе и опрости ми и од осуде избави. Немој ме посрамити, нити ме у огањ вечни послати.

Хвалимо, благосиљајмо и клањајмо се Господу, певајући и величајући га у све векове.

Ирмос: Покривајај водами..

Поднебесје покриваш водама, а море ограђујеш песком; ти све држиш, а сунце пева теби, тебе месец слави, теби песму приноси сва твар, као Створитељу, у све векове.

Песма 9.

Ирмос: Појављеноје на горје..

Далеко Оче од твоје љубави и валовима и тежњом за уживањима заробљен, обраћам ти се да ме примиш као блудног сина, јер си само ти многомилостив.

Постао сам као смоква неродна и бедник само зло чиним, због тога ћу свакако у огањ отићи, а ти Господе учини ме родним добрим делима, д их теби приносим.

Да постиш душо моја од злобе и лукавстава, па се уздржи од гнева, беса и од сваког греха, јер Исус такав пост тражи, а он је човекољубиви Бог наш.

Богородичан: Ти си Богородице наше оружије, ти си бедем и заштита свима који ти притичемо, тебе и сада на молитву призивамо, да се избавимо од непријатеља наших.

Ини.

Ирмос: Величајем тја..

Одбацивши зла дела принесимо чист пост, као угодне дарове Христу Богу нашем.

Спознај душо како је у давнини Јелисеј хранио пророке, а ти се љубављу храни и Христу благодари.

Слава, тројичан: Певам теби једном, а у лицима три-ипостасном Божанству: Оцу без почетка и Сину и Духу живом.

И сада, богородичан: Богомати, млада Дјево, палато Христа, Цара небеског, спаси твојим молитвама све који ти са љубављу поје.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Великим уздржањем је Данило у јами звери укротио, тако и ми постом своје страсти савладајмо.

Ирмос: Величајем тја..

Величамо те најнепорочнија Мати Христа Бога нашега, јер је тебе Дух Свети осенио.

Светилен гласа, са краја Триода

На стиховњим самогласна дана двапут. Глас 4.

Оденух се великом нечистотом мојих греха, и из палате радости сам изагнан, али ти се Боже смилуј по твојој неизрецивој доброти, као на блудног сина и помилуј ме.

Мученична: Ко се неће задивити, видећи храбри подвиг којим сте се свети мученици подвизавали? Јер мада у телу, нетелесног сте противника победили, крстом сте се оружали и Христа исповедили. Зато сте моћни гонитељи демона, ратници против најезде туђинаца и непрестано се молите за спасење душа наших.

Слава и сада, богородичан; Глас тај исти (4.)

Светло си неугасиво, престо Праведног, Пречиста Владичице, зато се моли за спасење душа наших.

На 6. часу

Тропар пророчанства глас 4.

Пошто смо сами немоћни и гресима раслабљени, исцели рушевине наше, Лекаре душа наших, који знаш слаби ум људски, Човекољубче.

Слава и сада, исто.

Прокимен псалам 41. глас 4.

Молим се Богу, живота мога, и рећи ћу Богу: ти си заступник мој.

Стих: Као што чезне јелен за изворима вода.

Читање из Пророштва Исаије. (гл.8,13-22 и 9,1-7)

Господа над војскама Њега освећујте, и Он ће ти бити једини страх. И ако се на Њега будеш надао, биће ти на освећење, и нећете се као о камен спотицања спотаћи, нити као о стену падања; а домови Јаковљеви биће у замци, и у јамама становници Јерусалима. Зато ће међу њима ослабити многи, и пашће, и сатрће се; и приближиће се непријатељи и биће заробљени људи који су у тврђави.

Тада ће бити јавни они који запечаћују закон, да га не науче. И рећи ће: Чекаћу Бога Који одвраћа лице Своје од дома Јаковљавог, и уздаћу се у Њега. Ево ја и деца коју ми даде Бог; и биће знаци и чудеса у дому Израиљевом од Господа Саваота, Који живи на гори Сион. И ако вам кажу: Тражите од стомако-гатара и оних који из земље мртвих говоре, празнословних превараната, који из стомака говоре;

зар неће народ од Бога свога затражити одговор? Зар ће тражити од мртвих за живе? Јер је Он закон дао на помоћ, да кажу не као ова реч, за коју нема давања мита за њу.

И доћи ће на вас жестока глад, и биће кад огладните, ожалостићете се, и зло и клетву ћете рећи за кнеза и за господара свога. И погледаће на небо горе, и на земљу доле гледаће, и гле жалост и тескоба и тама, тесни безизлаз и тама да не виде; и неће бити у безизлазу онај који је у тескоби до времена. Ово прво попиј, брзо испиј, земља Завулонова, земља Нефталимова пут мора, и остали који живе у Приморју, и преко Јордана; Галилеја незнабожачка, крајеви Јудеје; народ који ходи у тами, видеће светлост велику; који живе у области и сенци смртној, светлост ће сазијати на вас. Већина народа коју си извео у радости Твојој, обрадоваће се пред Тобом, као који се радују при жетви, и као који деле плен. Јер се скиде јарам који лежи на њима, и штап са врата њиховог. Јер штап израбљивача сломи Господ, као у дан Гедеона над Мадијамцима. Јер сваку одећу стечену преваром, и хаљину са трговином прљавом одбациће, и зажелеће да буду огњем спаљене.

Јер нам се роди Дете, Син нам се даде, Којега је власт на рамену његовом, и назваће се Име његово Великог Савета Ангел, Диван, Саветник, Бог моћни, Властитељ, Кнез мира, Отац будућега века. Јер ћу ја довести мир на кнезове, мир и здравље њему. Велика је власт његова, и миру његовом нема границе на престолу Давидовом, и царство његово остариће, и прихватиће га се са правдом и судом, од сада и до века. Ревност Господа Саваота учиниће ово.

Прокимен псалам 42. глас 6.
Спасење лица мога и Бог мој.
Стих: Суди ми Боже и пресуди распру моју.

57. Понедељак 3. седмице поста

На вечерњи

На Господи воззвах.. **узимамо стихире на 6 и певамо подобне из Триода и стихире из Минеја**
Стихире подобне, дело господина Јосифа. Глас 1.
Подобно: Всехвални мученици..

Заволимо пост, јер он силом Духа велике страсти наших душа сасуши, на света дела нам помаже, и разум на небо уздиже, за све што сагрешисмо праштање нам заступа, као дар од Бога милостивога.

Подобна.

Сав сам живот бедник срамно провео у похоти, ал' као блудни син са кајањем ти вапијем Господе: Оче небески, очити ме и спаси ме, и не одбаци ме мада сам од тебе удаљен, и добрим делима осиромашен.

Ина стихира подобна, дело господина Теодора. Глас 3.
Подобно: Приидите вси..

Дођите сви са харфама и псалмима, да свето уздржање пригрлимо, и свима јавимо, да се тако духовна змија, зачетница зала сатире, а Христу смело певајмо: Подај нам Спасе да без осуде, твој часни крст сретнемо, да му се уз харфе, псалме и песме поклонимо и свечано га прославимо.

И из Минеја 3 стихире
Слава и сада, богородичан из Минеја.

Прокимен псалам 43. Глас 4.

Богом ћемо се хвалити сав дан и Имену твоме исповедаћу се до века.

Стих: Боже, ушима нашим услишасмо.

Читање из Књиге Постања (Гл. 6,9–22)

Ноје беше човек праведан, савршен будући у нараштају своме, Богу угоди Ноје. А роди Ноје три сина: Сима, Хама и Јафета. И исквари се земља пред Богом, и испуни се земља неправде. И виде Господ Бог земљу, и беше покварена; јер свако тело исквари пут свој на земљи.

И рече Бог Ноју: Време сваког човека дође преда ме, јер се испуни земља неправде од њих; и ево ја ћу уништити њих и земљу. Начини, зато, себи лађу од дрвета отесаног; станове ћеш учинити у лађи, и смолом ћеш је премазати, изнутра и споља смолом. И овако ћеш начинити лађу: триста лаката дужина лађе, и педесет лаката ширина, и тридесет лаката висина њене. Саставивши сводом начинићеш лађу, и на лакат ћеш је свршити одозго, а врата лађе начинићеш са страна; одаје двоспратне и троспратне направићеш у њој. А ја, ево навешћу потоп водом на земљу, да погубим свако тело у којем је дах живота под небом; и све што буде на земљи, скончаће.

И поставићу завет мој са тобом: ући ћеш у лађу, ти и синови твоји, и жена твоја и жене синова твојих са тобом. И од свих животиња, и од свих гмизаваца, и од свих зверова, и од сваког тела, по два од свих увешћеш у лађу, да их храниш са собом; нека буду мушко и женско. Од свих птица крилатих по роду и од свих животиња по роду и од свих гмизаваца који гмижу по земљи по роду њиховом, по два од свих ући ће к теби, да се хране с тобом, мушко и женско. А ти узми себи од свих јела која ћете јести, и сабраћеш к себи, и да буде теби и њима за храну.

И учини Ноје све, што год му је заповедио Бог, тако учини.

Прокимен псалам 44. Глас 6.

Спомињу Име твоје у сваком нараштају и нараштају.

Стих: Изрећи ће срце моје реч благу.

Читање из Прича Соломонових (Гл. 8,1–21)

Сине, ти мудрост проповедај, да те разборитост послуша. Јер је она на високим врховима, и усред стаза стоји; крај врата моћних заседа, на улазима се опевава. Вас, о људи, молим и упућујем глас мој синовима човечијим:

Схватите безазлени оштроумност, а необразовани пригните срца. Послушајте ме: рећи ћу честитости, и из уста ћу изнети правилности. Јер истину научава грло моје, а мрска су преда мном уста лажљива. Са правдом су све речи уста мојих, ништа у њима није искривљено, нити развраћено. Све је јавно пред лицем разборитих, и исправно онима који налазе знање.

Примите васпитну науку, а не сребро; и знање већма од злата опробаног, изабирајте осећање већма од чистога злата. Јер је мудрост боља од драгог камења; све драгоцено није ње достојно. Ја мудрост, настаних савет и знање, и мисао ја призвах.

Страх Господњи мрзи неправду, дрскост и гордост, и путеве лукавих; ја омрзох искварене путеве злих. Мој је савет и сигурност, моја је разборитост, моја је снага. Мноме цареви царују, и владари пишу правду. Мноме се великаши величају, и господари мноме држе земљу. Ја мудрост љубитеље моје љубим, и који мене траже налазе благодат. Богатство и слава код мене је, и стицање многих добара и правда. Боље је мене мудрост сабирати, него злато и драги

камен; моји су плодови бољи од сребра изабраног. По путевима правде ходим, и посред стаза истине проходим; да разделим љубитељима мојим имање, и ризнице њихове испуним добрима.

На стиховње самогласна дневна, двапут. Глас 2.

Оче благи, остао сам без свега што си ми дао, моје ме је безумље обнажило, од тебе далеко и служим Отуђеноме, и омрзнуту храну стоке сам пасао, па ни тога до ситости, зато притекох теби знајући твоју доброту, а ти покри моју наготу твојим човекољубљем и спаси ме.

Мученична: Свети мученици се моле за нас, који Христу певамо; Они свако неверје укидају, а род људски вером спасавају.

Слава и сада, богородичан, глас тај исти (2.)

Из твога девичанског крила је светлост свету засјала, на речи твоје Бог Реч. Њега моли Пречиста Дјево Пресвета, да се избаве душе наше од замки демона.

58. Уторак 3. седмице поста

На јутрењи

Тројични тропари владајућег гласа.
После 1. катизме сједални покајни Осмогласника, са краја Триода.

После 2. катизме сједални дело господина Јосифа.
Глас 1.
Подобно: Камени запечатану..

Постом и молитвом себе очистимо и бригом за убоге Богу угодимо, уздахнимо искрено и плачимо, док времена за кајање имамо, да се плача вечног у паклу Геене избавимо. Славу Христу узнесимо, који је целом свету покајање одредио, и своју вољу исправимо. **(двапут)**
Богородичан:

Пружи твоје свете руке Дјево Пречиста, којима си Творца и оваплоћено Божанство носила, па умоли да се избаве искушења, страсти, и невоља, сви који те са љубављу хвале и кличу: слава Оном који се у тебе уселио, слава Њему који је из тебе дошао, слава Њему јер нас је рађањем из тебе од смрти ослободио.

После 3. катизме сједални, дело господина Теодора.
Глас 3.
Подобно: Да весељатсја..

Нека нас пост весели, нека нас пост радује, јер сила молитве све страсти побеђује. Тако ћемо хајки Велијара одолети, па за Христом пођимо и певајмо: удостој нас да крст твој видимо, јер си Милостив, и даруј нам велику милост. **(двапут)**

Богородичан:

Подобно: Красотје девства..

Богоблажена Мати безневесна, излечи моју душу напаћену, јер сам заробљен многим гресима, зато те Богородице од свег срца мога призивам: прими ме најнепорочнија! И мада сам много грешио, ипак ти смело кличем: Радуј се Божије станиште.

Канон из Минеја
и следећи Трипеснец, дело господина Јосифа.
Стихослови се Мојсеовица.
Глас 1.

Песма 2.

Ирмос: Видите видите..

Усвојио си ме бањом крштења, Оче преблаги, и украсио богато сваким добром, али ја сам хтео да служим неплодним прохтевима и зато сам осиромашио.

Милостив, милостив и опет милостив ми Господе буди, када судиш мени! Ипак прими мој уздисај, по твојој великој милости, и не презри ме Судијо праведни.

Свуцимо са себе одећу неуздржања и оденимо се уздржања светлом одећом, да светли будемо, и тако достигнемо и до светлог васкрсења Избавитељевог.

Богородичан: Спаси ме спаси, Родитељко Спаситеља, и види

мој очај Пречиста, који је од мојих небројених зала моје јадне душе, сваког дана и од безнађа.

Ини канон дело господина Теодора.
Глас 3.
Ирмос: Видите видите..

Видите, видите да сам ја тај, који вам као Бог спасење изливам, и сви људи који се подвизавате дођите и захватите.

Видите, видите да сам ја тај, који сам доделио ово свето време вама, да спремите своје душе за бојиште поста.

Слава, тројичан: Прославимо Тројицу и као Јединице се поклонимо: беспочетног Оца Сину јединородном, и Духу сапрестолном и са Оцем јединосушном.

И сада, богородичан: Моли непрестано Спаситеља, Најнепорочнија, за све који те као Богородицу исповедамо душом и устима, да се од сваке невоље избавимо.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Велики си Господе и дивна су дела твоја, јер си и у дубокој јами, давно, постом оградио Данила од лавова.

Ирмос: Видите, видите јако аз јесам спас мира..

Видите, видите да сам ја Спаситељ света, ја сам Син Божији, светлост истине и извор живота.

Песма 8.

Ирмос: Јегоже ужасајутсја ангели..

Плачем и јецам када мислим на онај час, када ћу стати пред страшни престо, осуђен на муке због многих мојих зала, која у знању и незнању учиних.

Мојсеј је стекао пост за очишћење, јер је веровао у јединог чистог Бога, и ти душо моја, очисти се постом да будеш близу човекољубивог Бога.

Заволимо пост као матер врлина, а уживање у храни презримо као родитељку страсти, па узвикнимо: Оче, који си на небесима, спаси нас, спаси, молитвама свих светих твојих.

Богородичан: У часу суда умоли Дјево Маријо Судију којег си родила, да ми се смилује, Пречиста, и спасе мене осуђеног, једина заступнице рода човечанског.

Ини.

Ирмос: В пламен ко отроком..

Постом добијамо светлу благодат, па заблистајмо свелим врлинама, смирених лица стекнимо смирене навике и тако покажимо расположење наших душа.

Кад је Јелисеј постио, он је дете Суманитиде оживео, зато то браћо и сестре разумимо, колико је добар пост и колика је од Бога благодат.

Благосиљајмо Оца и Сина и Светога Духа, Господа.

Тројичан: Поклонимо се Оцу и Сину и Духу Светоме, у Тројици Једноме, и са ангелима кличимо земним устима: слава Богу на висини, који је у Тројици.

И сада, богородичан: Детенце си родила, као девствена, једина Богом-обрадована. Тајна је то велика и чудо предивно, јер си родила Бога оваплоћеног за спасење света.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Нека нас браћо и сестре сада лењост и очај не заробе, јер сада је време делања и час славља, а ко је премудар може да у једном дану стекне сву вечност.

Хвалимо, благосиљајмо и клањајмо се Господу, певајући и величајући га у све векове.

Ирмос: В пламен ко отроком јеврејским..

Господ је у пламен деци јеврејској сишао, и у сили божанској се јавио, зато га свештеници благословите и величајте у све векове.

Песма 9.

Ирмос: Свјетоносниј облак..

Запао сам у море греха и дубину очаја, у олују жеља и буру страсти па вапијем: бездане милости, помози ми и твојим милосрђем као кишом опери ми грехе.

Постом тело, уздржањем вољу а душу сузама очистимо верни, да чисти Чистога свечано сретнемо, да спасоносна страдања видимо, која је ради нас Избавитељ поднео.

Као еванђелски цариник и она блудница јецам и као покајани разбојник вапијем: помени ме Милосрдни. И као слепи те призивам: Сине Божији отвори очи моје душе ослепеле злобом лажљивог Кушача.

Богородичан: Величајмо верни Дјеву као гору несечену и непролазне двери, узвишенију од небеса и целога света, као лепоту из Јакова и мост и посуду позлаћену и као Матер Створитеља.

Ини.

Ирмос: На синајстјеј горје..

Прихватимо ове дане као светије од свих других па чистом савешћу молитве Богу узнесимо на коленима често и говорећи: Господе прими увек молења и молитве слугу твојих.

Како је писано: народ је јео и пио, па устаде да игра, служећи тако идолу Веелфегору. Сагледај велике валове од преједанја, па зато постимо, да се као велики Мојсеј прославимо.

Слава, тројичан: Бићем јединица несечена, најсветија Тројица, природом сједињена, а дели се по својствима лица. Несечено се сече, а једно се тројичи, то су: Отац, Син и Дух Живи који о свему промишља.

И сада, богородичан: Јел' је ико чуо да девствена дете рађа? Или матер без мушкога? То је савршено чудо Марије, али реци како? Не испитуј дубину мога бого-рађања, то је све истина недостижна, изнад човековог разума.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Твој гнев над грешнима је неиздржив! Од чега Господе да се више бојимо, него од казне ове? Ал' ти имаш неизмерну милост, зато ме спаси милошћу твојом, а не суди ми по мојим бројним и злим делима.

Ирмос: На синајстјеј горје..

На Гори Синају, видео те Мојсеј у виду купине, како си огањ Божанства у свом телу зачела; Данило те видео као гору несечену, а Исаија као жезал процвали, из Давидовог корена.

Светилен гласа са краја Триода

На стиховњим стихира дневна самогласна, двапут.
Глас 7.

Исповедам се теби Господе, ја грешан и блудан, ни на небо не смем гледати очима, јер оданде сам бедан отпао, грешан сам и пред тобом и пред небом, и нисам достојан да се зовем син твој, самог себе се одричем, и не требају

тужитељи, јер имам похоту која ме тужи, имам зао живот као наготу која ме стално срамоти, у крпе срама сам одевен. Али Оче милостиви, Сине јединородни и Свети Душе, прими ме када се кајем и помилуј ме.

Мученична: На законопреступном судилишту страдалници твоји радосно кликтаху: Господе, слава теби.

Слава и сада, богородичан.

Подобно.

Неизрециво си рођен од Дјеве Христе, и просветио све у тами, зато они кличу: Господе, слава теби.

На 6. часу

Тропар пророчанства, глас 7.

Спасење си наше, Господе, и заштитник у дан невоље; Помилуј нас по великој милости твојој, Човекољубче.

Слава и сада, исто то.

Прокимен псалам 45. глас 4.

Господ сила је са нама, заступник је наш Бог Јаковљев.

Стих: Бог нам је прибежиште и сила.

Читање из Пророштва Исаије (Гл. 9,9–21 и 10,1–4)

Тако говори Господ: Познаће сав народ Јефремов, и који живе у Самарији, који са дрскошћу и надменим срцем говоре: Земљоуше падаше, али ходите да исклешемо камење и посечемо храстове и кедрове и да саградимо себи кулу. И срушиће Господ оне који устају на оне на гори Сион, и непријатеље њихове расејаће: Сирију од истока сунца, и Јелине са запада сунца, који прождиру Израиљ целим устима. Над свим овим не одврати се гњев Његов, него је још рука Његова високо уздигнута.

И народ се не обрати, докле би рањаван, и Господа не потражише. И одузе Господ од Израиља главу и реп, великог и малог у један дан; старешину и оне који гледају на лица - то је глава; и пророка који учи безакоње - он је реп. И они који ласкаво хвале овај народ обмањивачи су, и обмањују да би их прогутали. Тога ради младићима њиховим неће се обрадовати Господ и сирочад њихову и удовице њихове неће помиловати, јер су сви безакони и зли, и свака уста говоре неправду.

Над свима овима не одврати се гњев Његов, него је још рука Његова високо уздигнута. И биће безакоње спаљено као огањ, и као тло зарасло трском биће поједено огњем; и спалиће се шуме лугова, и прождреће све около брда. Због јарости гњева Господњег спаљена би сва земља, и биће народ као спаљен огњем; човек брата свога неће помиловати, него ће се нагнути на десно, јер огладне, и јешће с лева; и неће се наситити човек једући месо мишице своје. Јер ће појести Манасија Јефрема и Јефрем Манасију, зато што заједно опкољавају Јуду.

Над свим овим не одврати се гњев Његов, него је још рука Његова високо уздигнута. Тешко онима који пишу безакоње; јер који пишу, злобу пишу, избегавајући суд сиромаха, грабећи суд ништих народа мога, тако да им је удовица за грабљење и сироче за пљачкање.

А шта ће учинити у дан посете? Јер ће вам невоља доћи издалека, и коме ћете прибећи да се помогнете? И где ћете оставити славу вашу, да не допаднете у поробљење? Над свим овим не одврати се гњев Његов, него је још рука Његова високо уздигнута.

Прокимен псалам 46. Глас 3.

Певајте Богу нашем, певајте; певајте Цару нашем, певајте.
Стих: Сви народи запљескајте рукама.

59. Уторак 3. седмице поста

На вечерњи

На Господи воззвах.. **стихире на 6 и певамо подобне из Триода 3 и из Минеја 3**
Подобне дело господина Јосифа.
Глас 3.
Подобно: Поставиша тридесјат сребреник..

Ти си Господе крстом убио Лажљивог, и од његове обмане избави мене грешног и обманутог, и постом ме очисти, па ми дај да твоју вољу чиним, да бих видео Владико часно и славно твоје страдање.

Подобна.

Рањен сам Господе оружијем уживања, и њиме жестоко умртвљен, а ти си Владико копљем прободен, па исцели и оживи душу моју унижену, и стрелом демона рањену, и као милостив учини ме у заједници твога светог страдања.

Ина стихира господина Теодора, глас 2.
Подобно: Да распнетсја..

Хоћемо постом душе да просветимо, да се неосуђени удостојимо, крст твој у радости видети, и са и љубављу и страхом њему се поклонити, јер он светли у твом вољном страдању, а ти благослови да и ми до тога дана стигнемо, јер си човекољубив.

И из Минеја 3

Слава и сада, крстобогородичан из Минеја.
Прокимен псалам 47. Глас 3.
Велик је Господ и хваљен веома, у граду Бога нашега.
Стих: У граду Господа над војскама, у граду Бога нашега.
Читање из Књиге Постања (Гл. 7,1–5)

Рече Господ Бог Ноју: Уђи ти и сав дом твој у лађу, јер те видех праведног преда мном у овом нараштају. А од чистих животиња уведи к себи по седам, мушко и женско; а од животиња које нису чисте по двоје, мушко и женско. И од чистих птица небеских по седам, мушко и женско; и од свих птица нечистих по двоје, мушко и женско, да се сачува семе по свој земљи. Јер још седам дана, ја ћу навести кишу на земљу четрдесет дана и четрдесет ноћи; и уништићу сваки узраст који створих, са лица земље.

И учини Ноје све што год му је заповедио Господ Бог.

Прокимен псалам 48. Глас 2.
Уста моја говориће мудрост и размишљање срца мога разумност.
Стих: Послушајте ово сви народи.
Читање из Прича Соломонових (Гл. 8,32–36 и 9,1–11 и из Књиге Сираха)

Сине, послушај мене, и блажени су који моје путеве сачувају. Послушајте мудрост, и умудрите се, а не одбаците. Блажен је човек који ме послуша, и човек који путеве моје сачува, бдијући при мојим вратима свакодневно, чувајући прагове мојих улазака; јер су исходи моји исходи живота, и припрема се воља од Господа. Који према мени греше, безбожниче сопствене душу; и који мене мрзе, љубе смрт.

Премудрост сазда себи дом, и утврди седам стубова. Закла своје жртве, и наточи у чашу своје вино, и припреми

своју трпезу. Посла слуге своје, позивајући узвишеном проповеђу на чашу, говорећи: Ко је неразуман, нека приђе к мени. И онима који потребују ума, рече: Дођите, једите моје хлебове, и пијте вино које вам наточих.

Оставите безумље, и живећете, да до века царујете (Сирах 6, 21); и тражите разумност, да поживите, и достигнете у знању разумност. Који кара зле, добиће заузврат себи бешчашће; а који изобличава безбожнога, себи ће навући погрду, јер су изобличења безбожнога, њему ране. Не изобличавај зле, да те не омрзну; изобличи мудрога, и заволеће те. Дај мудроме повод, и биће мудрији; укажи праведноме, и наставиће да прима савете.

Почетак мудрости је страх Господњи, и савет светих је разумност; јер познати закон, ствар је ума доброг. Јер на овај начин живећеш дуго времена, и придодаће ти се године живота.

На стиховњим стихира дана самогласна, двапут.
Глас 2.

Осмелих се Творче и Господе тебе Оцем мојим назвати, јер ти си живот свима земнима, и твој лик сви носимо, а ја се блудним животом огреших о синовство, и немаром потроших твојих дарова богатство, ипак ме се не одреци, јер си мене ради благоволео, да твој Син јединородни крст и смрт поднесе телом, зато се смилуј и усини ме човекољубче. **Мученична:** Чете мученика противише се мучитељима говорећи: ми ратујемо за Цара сила, па ако нас и огњу и на муке предате, нећемо се одрећи Тројичне силе.

Слава и сада, крстобогородичан, глас тај исти (2.)

Подобно: Јегда от древа..

Када су те Спаситељу и животе свих, безакони људи на дрво распели, тада је Пречиста Мати твоја као јагње, стајала и плачући нарицала: Чедо моје најдраже, светлости мојих очију! Тешко мени, зашто си међу злочинце прикивањен дрво поднео? А ти си земљу на водама поставио!

60. Среда 3. седмице поста

На јутрењи

Тројични.
После 1. катизме сједални из Осмогласника
После 2. катизме певамо следеће сједалне, дело господина Јосифа.
Глас 3.
Подобно: Красотје девства..

На крсту подигнут Владико, тим дрветом си пламен греха угасио. Својом вољом си умро, али си и ђавола умртвио, зато те молим: постом који страсти убија, умртви прохтеве мога тела, а оживи моју бедну душу, и као милостив од сваке скверни ме очисти.

Слава, то исто.
И сада, крстобогородичан
Подобно.

Срамну смрт распећем својевољно си поднео, а када је то Родитељка твоја Христе видела, срце јој се парало и била је сломљена, па је матерински јецала. За њене молитве, по милости твојој Милосрдни, смилуј се и спаси цео свет, јер узимаш грехе његове.

После 3. катизме, сједален, глас 2.
Подобно: Воскрес от гроба..

Пролазећи светло кроз трпезу поста, кличемо ти: Господе сачувај цео свет, и избави сваке замке демонске, па нас удостоји Благи, да са љубављу целивамо крст твој часни, јер њиме дајеш милост васељени, једини Много-милостиви.

Слава, то исто.

И сада, крстобогородичан, глас тај исти (2.)

Подобно: Милосердија..

Дјева и Мати твоја Христе, видевши те крсту мртвог и распетог, горко је плакала и јецајући нарицала: Каква је ово страшна тајна? Ти свима дарујеш живот вечни, па зашто својом вољом на крсту срамном смрћу умиреш?

Канон из Минеја и
овај Трипеснец, дело господина Јосифа.
Стихослови се Мојсеовица.
Глас 3.

Песма 3.

Ирмос: Утвержденије..

Саразапнимо се Разапетом за нас, и умртвимо телесне уде постом, молитвама и метанијама.

Трње греха целог света искоренио си крстом твојим Господе, зато почупај и трновите жеље срца мога.

Наоружајмо вољу постом, и ограђени силом крста, победићемо отуђене легије демона.

Богородичан: Оваплоћени Бог-Реч је из тебе дошао, Пречиста, да по својем милосрђу подигне пале праоце.

Ини канон, дело господина Теодора. Глас 2.

Ирмос: Утверди нас в тебје Господи..

Твој животворни крст Господе, мени је знак спасења, јер њиме противника поражавам, а певам теби као Богу свесилном.

Дрво крста је дало плод целом свету, оживљењем Увекпостојећег. Када са овог дрвета једемо, од смрти се избављамо.

Слава, тројичан: Три лица од једне светости славим: Оца, Сина и Духа, као једну власт Божанства. Сам царује и господари као Бог.

И сада, богородичан: Рођање из тебе, Пречиста, је узвишено: Бог је Човеком постао, надвремено је од Оца рођен, а из тебе без мужа у времену.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Благодат крста већ блиста пре твога светог страдања Милосрдни, и призива нас. Ради њега нас удостоји да му се са вером поклонимо.

Ирмос: Утверди нас в тебје Господи..

Утврди нас у теби Господе, као што си крсним дрветом умртвио грех, и страх твој усади у срца нас који ти појимо.

Песма 8.

Ирмос: Нестерпимому огњу..

Крстом су побеђене воће и власти таме, Светло-давче, а ти када са влашћу дођеш да судиш целом свету, немој открити моја тајна дела, Речи Божија, да бих прославио твоју велику доброту.

Као Судија изведен си на суђење, и крстом твојим си осудио непријатељство, дуготрпељиви и праведни Судијо,

зато избави вечне осуде све који са страхом вапију и величају твоје човекљубље.

Давно су заиста постом прекаљена и побожна деца високи огањ и пламен Божијом росом угасила. И ми постом погасимо све пећи страсти, да избегнемо у Геени пламен паклени.

Богородичан: У теби је Божија Мудрост храм себи саздао, оваплоћен по снисхођењу неизрецивом, млада и неискусобрачна Дјево. Само си ти чедна од свих поколења изабрана, за чедно станиште Бога Речи.

Ини.

Ирмос: В купиње Мојсеју..

Ти што својом речју све носиш, мене ради све си поднео: шамаре, пљување и распеће, зато хвалим величину твог човекољубља Христе у све векове.

Жртвован си Христе као јагње и прободен у ребра твоја, да мене, као залуталу овцу, спасеш од замки ђавола и у твом безбедном тору сачуваш у векове.

Благосиљајмо Оца и Сина и Светога Духа, Господа.

Тројичан: Тројице једног Божанства, нераздељена суштином а раздељена лицима, вечна сило: Оче, Сине Душе Свети, теби певамо у све векове.

И сада, богородичан: Богородитељко Пречиста, двери небеске, врата спасења, прими молитве свих хришћана, који те славе у све векове.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Крстом твојим Христе, свештеници се хвале, монаштво се њиме крепи, а сваки верни просвећује, зато удостоји и мене да га сусретнем, видим и поклоним му се и певам њему у векове.

Хвалимо, благосиљајмо и клањајмо се Господу, певајући и величајући га у све векове.

Ирмос: В купиње Мојсеју..

У давнини на Гори Синају, чудо на купини, предсказало је Дјеву Мојсеју, зато пођте, благословите и величајте Бога у све векове.

Песма 9.

Ирмос: В закоње сјени..

Бакарна змија коју је Мојсеј на дрво подигао, праслика је твоја Исусе, на крсту својом вољом узнесеног, јер си тако Лукавог и злобом отрованог изагнао, а људе себи призвао, Човекољубче.

Очисти ме страхом огња твога, и запали у души мојој љубав твоју божанску, а крстом твојим Христе огради ме, јер ме је стари кушач преварио, и страстима вољу моју помрачио.

Да постимо браћо и сестре од нечистих жеља и злих дела, чистим срцима да тежимо за светим врлинама, а клонимо се злих жеља које у понор вуку, да угледамо велику и светлу Пасху.

Богородичан: По природи Богати је хтео, Дјево, да се у теби у нашу бедну природу одене, и невидиви је видив постао; небески хорови му певају, јер је наш унижени лик, по доброти својој, обновио.

Ини.

Ирмос: Тебе мисленнују..

Ти си на крсту руке раширио и све четир стране света пригрлио, тако смо нашли приступ ка Богу Оцу, Сине Божији, зато те сви величамо.

Тебе су Христе безаконици трњем овенчали, тукли и разапели, зато се сва природа под небом потресла, а ми спасени те величамо.

Слава, тројичан: Тебе трисветло Свето Божанство, које све држиш, и увек све чуваш, Оче и Сине и Душе Живи, неуђутним песмама величамо.

И сада, богородичан: Ти си Богородице као светли облак Духа из којега нам је заблистао Христос као светлост недоступна и велико сунце правде, зато те песмама величамо.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Ти си нам крсте Христов светлост, и свето оружије за одолење и победе, ти нам заслади уздржање и удостоји да ти се поклонимо.

Ирмос: Тебе мисленнују..

Ти си као разумна и духовна лествица, коју је Бог наш утврдио, да њоме на небо узлазимо, зато те Богородице песмама величамо.

Светилен са краја Триода.

На стиховњим, самогласна дана, двапут, глас 2.

Као безуман нисам ценио синовску част код Оца благога, него себе лиших славе, а богатство његово сам злим животом потрошио. Изгладнео и без хране од Бога, служио сам скверном грађану, а он ме је послао на душегубно имање.

Тамо сам животом блудним јео са свињама, сластима сам робовао али се нисам наситио. Зато се обраћам и вапим добром и милостивом Оцу: сагреших на небо и пред тобом, а ти ме Оче помилуј.

Мученична: Мноштво твојих светих Христе моли те, да нас као човекољубив помилујеш.

Слава и сада, крстобогородичан

Подобно: Јегда от древа..

Многе патње си поднела Пречиста, при распећу твога Сина и Бога! Плакала си, јецала и горко нарицала: тешко мени најдраже Чедо! Зашто страдаш неправедно? А хтео си да избавиш на земљи сво Адамово потомство! Зато те Најсветија Дјево са вером молимо: да нам Син твој буде милостив.

На 6. часу

Тропар пророштва глас 8.

Подлоге дела нема у нама Господе; а ти си човекољубче милостив, зато дела руку твојих не презри, једини безгрешни.

Слава и сада, исто.

Прокимен псалам 49. Глас 4.

Принеси Господу жртву хвале, и испуни Вишњему завете твоје.

Стих: Бог над боговима Господ говораше, и призва земљу.

Читање из Пророштва Исаије (Гл. 10,12–20)

И биће када сврши Господ све чинећи на гори Сиону и у Јерусалиму, заратиће на ум велики, на кнеза Асирскога, и на висину славе очију његових. Јер рече: Моћју мојом учинићу

и мудрошћу разума мога одузећу границе народа и моћ њихову опљачкаћу, и потрешћу градове насељене и васељену сву обухватићу руком мојом као гнездо, и узећу као јаја остављена у пољу, и нема тога ко ће ми побећи или ми противуречити и отворити уста и ругати се.

Зар ће се прославити секира без онога који сече њоме? Или ће се подићи тестера без оног који је вуче? Тако исто ако ко узме гвоздени или дрвени штап. А није тако. Него ће послати Господ Саваот на твоју част бешчашће и срамоту, и на твоју славу огањ горући распалиће се. И биће светлост Израиљева као огањ, и Светиња његова као огањ горући, и појешће грађу као траву. У дан онај изгореће горе и брда и шуме, и прогутаће све од душе до тела; и биће као бегунац као који бежи од пламена горућег. И преостали од њих биће мали број, и дете ће их пописати.

И биће у дан онај да неће надаље остатак Израиљев и спасени Јаковљеви уздати се више у оне који их тлачише, него ће се уздати у Бога Светога Израиљева у истини.

Прокимен псалам 50. Глас 6.

Помилуј ме Боже, по великој милости твојој.

Стих: Срце чисто сагради у мени, Боже.

61. Среда 3. седмице поста

На вечерњи

На Господи воззвах.. **узимамо стихире на 10 и певамо самогласну из Триода двапут, мученичну 1, и 3 подобне Триода.**

Самогласна, глас 4.

Блудно расточих богатство које од Оца добих, и без ичега настаних се у земљи злих грађана, бејах гори од неразумних животиња, обнажен без Божије благодати. Али се обратих и вапијем ти Оче милосрдни и милостиви: сагреших Боже ал' ме прими кад се кајем и помилуј ме.

Мученична: Мученици Господњи, ви сте као жртве духовне, паљенице разумне, савршене жртве Божије, Бога знате и Бог вас као своје овце познаје. Ваша ограда је за вукове непроходна, зато молите Бога, да нас са вама напаса на водама покоја.

Друге стихире, дело господина Јосифа. Глас 6.

Подобно: Всју отложивше..

Ви сте зраци духовнога Сунца, апостоли, очевидци Божији, зато молите просветлење душа наших, да се избавимо мрака и таме; Молите се да видимо дан спасења, да постом и молитвама срца очистимо, јер их Злобник укаљао, и спасени да вас са вером увек славимо, јер сте светом проповеди спасли цео свет.

Подобна:

Удаљих се блудом у туђину злобе, и злим животом потроших сво богатство од тебе Оче милостиви; Гладан, без добрих дела, стидом греха одевени обнажен без твоје благодати, вапијем ти Боже: сагреших, ал' знам доброту твоју, зато ме прими милостиви Христе као једног од твојих најемника, ради молитава апостола који те заволеше.

Ина стихира подобна, господина Теодора.

Глас тај исти (6.)

Подобно: Одеснују Спаса..

Апостоли Спасови, ви сте светлост васељене, доброчинитељи и избавитељи. Ви славу Божију са небеса јављате, украшени чудесима као звездама и знацима исцелења. Зато усрдно за нас принесите Господу молитве, као чист и мирисан тамјан, да прими и наше молбе. Да нас удостоји да се крсту часном поклонимо, и са страхом и поштовањем целивамо. Зато нам Спаситељу низпошаљи твоје милости, јер си ти човекољубив.

И из Минеја 4 стихире

Слава и сада, богородичан из Минеја.

Прокимен псалам 51. Глас 4.

Поуздах се на милост Божију до века, и у век века.

Стих: Зашто се силниче, хвалиш злобом?

Читање из Књиге Постања (Гл.7,6–9)

Ноје беше година шесто, и настаде потоп воде на земљи. И уђе Ноје и синови његови и жена његова и жене синова његових са њим у лађу, због воде потопа. И од птица и од животиња чистих, и од животиња нечистих, и од свих гмизаваца који се крећу по земљи, по двоје уђоше к Ноју у лађу, мушко и женско, као што је заповедио Бог Ноју.

Прокимен псалам 52. Глас 4.

Када враћаше Господ заробљенике народа свога.

Стих: Рече безумник у срцу своме да нема Бога.

Читање из Прича Соломонових (Гл.9,12–18)

Сине, ако будеш мудар себи, бићеш мудар и ближњима твојим; а ако постанеш зао, сам ћеш поднети зла. Син васпитан, мудар ће бити, а неразумним ће се послужити.

Ко се ослања на лажи, тај напаса ветрове, он ће гонити птице летеће; јер остави путеве свога винограда, и на путевима своје њиве залута. Јер проходи кроз пустињу безводну, и кроз земљу означену по жеђи, и рукама сабира неплодност.

Жена безумна и дрска бива оскудна хлебом; она не зна за стид, седи пред вратима свога дома, на столици јавно на трговима, дозивајући пролазнике и оне који иду путевима својим: Ко је од вас неразумнији, нека дође к мени; и оскуднима памећу поручује говорећи: Хлебове скривене слатко ћете јести, и слатку воду крадену пићете. А ко сврати не зна да смртници код ње пропадају, и на дну ада налазе се.

Зато се удаљи од ње, не задржавај се на месту њеном, нити усмери око своје на њу; јер тако ћеш мимоићи воду туђу, и од туђе се реке удаљити, и са извора туђега нећеш пити; да много времена поживиш, и да ти се придодају године живота.

и одмах у наставку Света Прећеосвећена Литургија.

62. Четвртак 3. седмице поста

На јутрењи

Тројични.
После 1. катизме сједални апостолима из Осмогласника (са краја Триода)

После 2. катизме певамо следеће сједалне, дело господина Јосифа. Глас 6.
Подобно: Надежде мира..

Светило сте свету без обмане, ученици Спаситељеви, зато обасјајте моју душу грехом ослепелу, да будем у заједници дана Божијег, и чувам спасоносне заповести; Избавите ме оне таме без светлости, да вас прославим.
Слава, то исто.
И сада, богородичан:

Пресвета Владичице Богородице, Мати Христа Бога нашега, ти си Творца свих неизрециво родила, па моли његову доброту са светим апостолима, да нас од страсти избави, и опроштај грехова подари.

После 3. катизме, сједални господина Теодора. Глас 6.
Подобно: Ангелскија..

Као светила у свету, свети апостоли, просветите и нас који вам певамо. Достојно се молите да у време поста, као награду сви живоносно дрво крста видимо, и целивамо

нескверним устима и погледом, кличући псаломски: Господе слава теби!

Слава, то исто.

И сада, богородичан:

Надање света, блага Богородице Дјево, твоје најузвишеније заступање призивамо: смилуј се на беспомоћни народ, и умоли милостивог Бога, да избави душе наше од сваке опасности, једина благословена.

Псалам 50.

Свештеник прозбу.

Канон из Минеја и
следећи Трипеснец, дело господина Јосифа.
Стихослови се Мојсеовица.
Глас 6.

Песма 4.

Ирмос: Христос моја сила..

Принесимо верни пост, сузе, молитве, милостиње, смирење, свету вољу и чист живот, да се славе наситимо.

Светила блистава на своду свете цркве, постали сте преславно апостоли, зато обасјајте срца наша, Духом Божијим.

Као свете жеравице разгорене огњем духовним, ви страсне жеље спалите у срцима нашим, Бога нашег свети апостоли.

Богородичан: Светило неугасиво, палато најсветлија, од серафима си узвишенија, најнепорочнија колеснице херувимска, ослободи ме великих греха и невоља.

Ини канон дело господина Теодора. Глас тај исти (6.)
Ирмос: Услиша пророк..

Ви сте апостоли постали светила Спаситељевог богојављања, ноћ неверја разористе, цркву обасјасте и вашом огњеном науком цео свет просвећујете.

Као туђини по туђим земљама апостоли прошли сте цео свети у једну веру све окуписте, ви небеса наследисте, зато у радости Христа молите, да нас све спасе.

Слава, тројичан: Славим Сина од Оца и Духа, као светлост и зраке сунца, једног који рађа и другог који је рођен, а једног од којег исходи и једног који има исхођење, то је сабеспочетна и Божанска Тројица којој се клања цео свет.

И сада, богородичан: Као Дјева си Бого-Дете родила и као Пречиста чистоту сачувала, јер си родила Бога и Човека, у једном лицу обоје. То чудо твоје Мати и Дјево задивљује сваки слух и сваки разум.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Вашим светим молитвама, апостоли Господњи, да се удостојимо поклонити се крсту часном и целивом и виђењем, јер он је постављен да му се поклони цео свет.

Ирмос: Услиша пророк..

Чуо је пророк о твоме доласку Господе и уплашио се, јер ћеш се од Дјеве родити и људима јавити, па говораше: чух глас твој и побојах се, слава сили твојој Господе.

Песма 8.

Ирмос: Из пламене преподобним..

Својим постом је Мојсеј бого-видац постао, а Илија огњеном кочијом узет на небо, зато похитај душо и од лоших навика се уздржи, да се од лажи које у понор вуку избавиш.

Посрнуо сам и још дубље пропао, и велике ране задобио, а ти милостиви Христе, ради молитава апостола, исцели много скамењено моје срце.

Богом дана блистава светила, одагнајте облаке наших страсти, и учините да се поклонимо светлом васкрсењу, и да певамо Сунцу славе.

Богородичан: Тебе бого-блажена славе сва поколења, како си давно и прорекла, јер си само ти родила људима блаженог Бога-Реч, неизрециво из тебе оваплоћеног.

Ини.

Ирмос: Преподобни твоји отроци..

Народе потонуле у дубину неверја, апостоли мрежом вере уловише и Господу приведоше, благосиљајући и величајући Господа у векове.

Велика је сила твојих апостола, јер само сенке и убруси њихови исцељиваху болесне, благосиљајући и величајући Господа у векове.

Благосиљајмо Оца и Сина и Светога Духа, Господа.

Тројичан: Поклонимо се Оцу као беспочетном, као родитељу који рађа и од којег исходи. Прославимо и Сина рођеног и опевајмо Духа Светог, који је са Оцем и Сином заблистао.

И сада, богородичан: Не престај никад да молиш Дјево Човекољубивог Господа којега си неизрециво родила, да све који теби притичу спасе од невоља.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Дванаест светих апостола, удостојите да се без осуде поклоним часном крсту и да благосиљам, певам и величам Бога у све векове.

Хвалимо, благосиљајмо и клањајмо се Господу, певајући и величајући га у све векове.

Ирмос: Преподобни твоји отроци..

Твоја преподобна деца у пећи, беху налик ангелима, трисвету песму певајући: благословите, појте и величајте Господа у све векове.

Песма 9.

Ирмос: Бога человјеком..

Боже и Господе многомилостиви, очисти ране срца мога, и дај ми лек покајања, јер ти сагреших, милостиви, сагреших, а ти ме спаси ради молитава твојих апостола, јер си многомилостив.

Сулудо сам желео срамна дела и бејах сав ван себе због тога, хранио сам се прекомерним уживањима, лишен, као онај блудни, хране спасоносне, ал' ти се Христеипак смилуј и спаси ме.

Душо ако се не очистиш од злобе и не удаљиш од трулежних страсти, чему се залуд надаш у посту? Такав пост није Господ одабрао, него онај који је за наше исправљање.
Богородичан: Светлошћу обожења обасјај ме Дјево Богородице, родитељко Светлости, па одагнај маглу греха са душе моје, да те славим како те славе сви нараштаји, као што си и прорекла.

Ини.

Ирмос: Безсјеменнаго зачатија..

Мада се нисте учили, ипак сте постали духом премудри, тако сте сујетна мудровања учених разорили, говорнике и

бројне звездаре. Тако сте апостоли Христови само ви учитељи целог света постали.

Кад је Петар проповедао, Платон је заћутао, а Павле је Питагору посрамио. Остали сабор апостола-богослова је древну мудрост јелинску закопао, и цео свет обновио за служење Христу.

Слава, тројичан: Једини родитељу и Оче јединог, јединородног; И једини јединога, као светлост од блиставе светлости; И једини и само један од јединог Бога, Свети Душе, заиста си Господ господара. О, Тројице Света, спаси ме који те проповедам.

И сада, богородичан: Чудно рађање из тебе је за дивљење, Најнепорочнија, јер како си бесемено зачела Не-обухватнога? Реци: како си и девствена и као Мати и родитељка? То је надприродно и прима се вером! А Рођеноме се поклони, јер он све што жели може.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Часни крсте, дрво свето, ти си целом свету спасење процвало, зато и ми, ради молитава свих вас, апостола Христових, да се удостојимо видети његов дан и поклонити му се и срцем и душом.

Ирмос: Безсјеменнаго зачатија..

Од бесеменог зачећа рођење је неизрециво, а Матере Дјеве је нетрулежан плод; Божије рођење обнавља природе, зато сви нараштаји богоневесну Матер величајмо.

Светилен гласа, са краја Триода.

На стиховњим, самогласна двапут. Глас 6.

Као блудни син отпао сам од синовства, и робовао и јео са свињама, па ни њине хране не имах да се наситим, ал' притичем теби оцу милостивом. Од тебе сам злобно отишао, а враћам се са добрим кајањем и вапим: сагреших на небо и пред тобом Оче, а ти ми даруј обраћење и велику милост.

Мученична: Изабрани и свети Божији, ви сте за пример, радујте се и веселите све слуге његове, јер је вама спремио венце и своје царство, зато вас молимо: помените и нас.

Слава и сада, богородичан:

Богородице лозо истинита, ти си нам узгајила плод живота, тебе молимо да се молиш Владичице, са страдалцима и свима светима, за помиловање душа наших.

На 6. часу

Тропар пророштва, глас 3.

Ако на безакоња будеш гледао Човекољубче, какву наду спасења ми имамо? Но твоју помоћ са висине, као милосрдан, пошаљи народу твоме, Господе.

Слава и сада, то исто.

Прокимен псалам 53. Глас 4.

Боже, у име твоје спаси ме, силом твојом суди ми.

Стих: Боже, услиши молитву моју, слушај глас уста мојих.

Читање из Пророштва Исаије (Гл.11,10–16 и 12,1–2)

Тако говори Господ: У дан онај биће корен Јесејев, и Онај који ће устати да влада народима, и на њега ће се надати сви народи, и биће починак његов част. И биће у дан онај наставиће Господ да пружа руку Своју да узревнује за преостали остатак народа, што је остало од Асираца и од Египта и Вавилона и Етиопије и од Еламићана, и од истока сунца и из Арабије и од острва морских. И подигнуће знак

у незнабожним народима и сабраће изгубљене Израиљеве, и расејане Јудине сабраће са четири крила земље. И одузеће се завист Јефремова, и непријатељи Јудини погинуће; Јефрем неће завидети Јуди, и Јуда неће ожалостити Јефрема. И полетеће у лађама иноплемених Филистеја морем, уједно ће запленити и оне од истока сунца и Идумеју, и на Моав ће најпре руке ставити, а синови Амонићана први ће послушати. И опустошиће Господ море Египатско, и ставиће руку Своју на реку ветром јаким, и поразиће седам долина, тако да ће њу прелазити у сандалама. И биће излазак преосталом народу моме у Египту, и биће Израиљу као у дан када је изашао из земље Египатске.

И рећи ћеш у дан онај: Благосиљаћу Те, Господе, јер си се разгњевио на ме, па си одвратио љутњу твоју од мене, и помиловао си ме. Ево Бог мој, Спас је мој Господ, и уздаћу се у Њега, и спашћу се Њиме, и нећу се бојати, јер је слава моја и похвала моја Господ, и би мени на спасење.

Прокимен псалам 54. Глас 7.

Чуј Боже молитву моју, и не презри молење моје.

Стих: Обрати ми пажњу и услиши ме.

63. Четвртак 3. седмице поста

На вечерњи

На Господи воззвах.. **узимамо стихире на 6 и певамо одавде из Триода 3 подобне и из Минеја 3**

Стихире, дело господина Јосифа. Глас 5.
Подобно: Радујсја постников..

Ти си Спаситељу права сладост, јер си давно горку воду у Мерри дрветом и часног крста знаком, у питку претворио; Ти си на крсту разапет како си изволео, жуч си окусио, у ребра прободен био, и из њих целом свету воду праштања излио, за обнову нас земних. Зато славословимо твоју силу неизрециву и тебе молимо: дај нам страх твој Господе у време поста, опроштај греха и велику милост.

Речи Божија на крсту распети, ти удаљене од тебе призиваш, ти узнеси моју вољу изнад гнојних страсти, и сваким врлинама ме украси, дај срцу мојем страх твој који чисти, а души савршену љубав да телесну љубав одбацим. Да уздржањем, молитвом и молењима и овог дана теби угодим, да угледам светли дан васкрса твога, и добијем велику милост.

Ина стихира, дело господина Теодора. Глас 1.
Подобно: Облак тја светлиј..

Пролазимо трећу седмицу часног поста Христе Речи Божија, и удостоји нас да видимо живоносно дрво крста твога, часно му се поклонимо, и како доличи певамо, а твоју

силу прославимо, и страдања твоја опевамо, пред славно и свето васкрсење твоје, и свету Пасху којом је Адам опет у Рај ушао.

И из Минеја 3 стихире

Слава и сада, крстобогородичан из Минеја

Прокимен псалам 55. глас 6.
Помилуј ме Боже, јер ме погази човек.
Стих: Газише ме непријатељи моји сав дан.
Читање из Књиге Постања (Гл.7,11–24 и 8,1–3)

И би у шестстотој години живота Нојевог, другога месеца, двадесет седмог дана месеца, у тај дан сви извори бездана и слапови небески отворише се, и би киша на земљи четрдесет дана и четрдесет ноћи. Тога дана уђе Ноје, Сим, Хам, Јафет, синови Нојеви, и жена Нојева, и три жене синова његових са њим у лађу. И све звери земаљске по роду своме, и све животиње по роду, и сваки гмизавац који се креће по земљи по роду, и свака птица по роду своме, уђоше к Ноју у лађу, по двоје мушко и женско од сваког тела, у којем је дах живота. И улазеће мушко и женско од сваког тела уђоше у лађу, као што заповеди Бог Ноју. И затвори Господ Бог споља лађу његову.

И би потоп четрдесет дана и четрдесет ноћи на земљи; и надође вода и подиже лађу, и подиже се лађа од земље. И надвлада вода, и надође веома на земљи, и пловљаше лађа изнад воде. А вода овлада веома јако на земљи, и покри све горе високе, које беху под небом; двадесет лаката увис уздиже се вода, и покри све горе високе. И помре свако тело које се креће по земљи, од птица и од животиња и од

звериња, и сваки гмизавац који се креће по земљи, и сваки човек. И све што има дах живота, и све што беше на суву, умре. И уништи се сваки узраст што беше на лицу све земље, од човека до животиње и гмизаваца и птица небеских, и пропадоше са земље; и остаде сам Ноје и они са њиме у лађи. И подиже се вода над земљом сто педесет дана.

И опомену се Бог Ноја, и свег звериња и свих животиња и свих птица и свих гмизаваца, што беху с њиме у ковчегу; и наведе Бог ветар на земљу, и престаде вода. И затворише се извори бездана и слапови небески, и престаде киша са неба. И одступаше вода одлазећи са земље, отступаше и смањиваше се вода после сто и педесет дана.

Прокимен псалам 56. глас 7.

Помилуј ме Боже, помилуј ме јер се у тебе поузда душа моја.

Стих: И под кровом крила твојих уздаћу се.

Читање из Прича Соломонових (Гл.10,1–22)

Син мудар весели оца, а син безуман жалост је матери. Неће користити ризнице безаконима, а правда ће избавити од смрти. Неће Господ глађу убити душу праведну, а живот безбожника ће срушити. Сиромаштво човека смирава, а руке храбрих се обогаћују. Спасе се од жеге син разборит, а син безаконик бива при жетви ветром упропашћен. Благослов Господњи на глави је праведника, а уста безбожних покриће плач изненадни.

Спомен је праведнога с похвалама, а име безбожника угасиће се. Мудри ће срцем примити заповести, а неуздржани устима празнословећи спотаћи ће се. Који ходи просто, ходи са надом, а који развраћа путеве своје, биће брзо препознат. Који намигива очима с лукавошћу, сабира људима жалост, а који кара са слободом, тај мир ствара.

Извор живота је у руци праведнога, а уста ће безбожника покрити пропаст. Мржња подиже свађу, а све несвадљиве љубав покрива. Ко из уста износи мудрост, палицом бије човека безсрдачног. Мудри скривају осећање, а уста дрскога достижу слом.

Стицање богатих је град тврд, а сиромаштво је слом безбожних. Дела праведних живот стварају, а плодови безбожних су греси. Путеве живота чува васпитна наука, а карање прекомерно их заблуђује. Праве усне покривају непријатељство, а који износе оговарања, најнеразумнији су. У многом причању нећеш избећи грех, а чувајући уста своја, бићеш разуман. Сребро претопљено је језик праведнога, а срце безбожнога изчилеће. Уста праведнога знају узвишене ствари, а безумни у оскудици скончавају. Благослов је Господњи на глави праведника, он обогаћује, и неће му се придодати жалост у срцу.

На стиховњим стихира дневна, двапут. Глас 6.

На дрвету крста разапет си Христе Боже, животе свих, да оживиш и моју душу усмрћену гесима, зато ме не остављај заувек као твоју изгубљену овцу, пастире добри, мада се удаљих од твојих заповести, и безгрешно богатство твоје расточих омраженим блудним делима, ал'ти ме обнови и на покајање поведи, једини Многомилостиви.

Мученичан: Мученици твоји Господе, не одрекоше се тебе нити твоје заповести одбацише; ради молитава мученика помилуј нас.

Слава и сада, крстобогородичан, глас исти (6.)

Подобно: Тридневниј..

Видећи те разапетог Христе, твоја Родитељка је нарицала: Каква је ово ужасна тајна коју гледам Сине мој? Како умиреш на дрвету телом разапет, даваоче живота?

64. Петак 3. седмице поста

На јутрењи

Тројични владајућег гласа.

После 1. катизме, певамо сједалне крсту из Осмогласника са краја Триода.

После 2. катизме певамо следеће сједалне, дело господина Јосифа. Глас 5.

Подобно: Собезначалноје..

Залогајем са дрвета у давнини, ми људи смо смртни постали, а твојим крстом Господе милостиви, опет смо оживели. Силом крста ти нас укрепи, да време уздржања са кајањем прођемо, да вољу твоју чинимо, и да светли дан васкрсења угледамо.

Слава, то исто.

И сада, крстобогородичан:

Видећи те на крсту Мати твоја Христе, твојом вољом распетог са разбојницима, срце јој се парало па говораше: безгрешни Сине, зашто неправедно страдаш као злочинац и прободне си? А хтео си људе да оживиш као милостив.

После 3. катизме сједални дело господина Теодора. Глас 1.

Подобан: Камени запечатану..

Кад уздржањем тела очистимо и молитвама душе своје просветимо, тада Господе удостоји нас да часни крст твој и свети видимо, и са страхом се поклонимо, а песмама опевамо и кажемо: слава крсту живоносном, слава и копљу светом, јер си њима оживио нас једини човекољубче.

Слава, то исто.

И сада, крстобогородичан.

Гледајући Дјева као јагње, тебе распетог Јагњета на крсту са разбојником, дуготрпељива Речи Божија, и копљем у ребра прободеног, као Мати је јаукала и нарицала: Зашто је ова страшна, ужасна и неизрецива тајна учињена Исусе мој? Како да те гроб покрије, Боже неописиви? Не напуштај ме, твоју Родитељку, Сине мој најдражи.

Канон из Минеја
и овај Трипеснец, дело господина Јосифа.
Пева се Мојсеовица.
Глас 5.

Песма 5.

Ирмос: Одјејајсја свјетом јако ризоју..

Леком од твоје ране, исцели ме Господе, и очисти ране моје душе, јер си телом Христе, пострадао.

Када те је сунце видело Христе, телом на дрвету крста распетог, светлост је у таму претворило, земља се потресла а камење распадало.

У трње и коров зараслу моју душу, од сваке врсте страсти очисти ме Господе, јер си ти трњем овенчан из своје крајње доброте.

Богородичан: Као новорођенче и као мало дете родила си Пречиста Творца мога, зато га моли Владичице да ме обнови овешталог од многих злоба и грехова.

Ини канон, дело господина Теодора. Глас 1.
Ирмос: От ношчи утрењујушче..

На Месту Лобање разапели су те Христе неки Јудејци, главама су махали, смејали се теби и ругали: а ти си то поднео да спасеш нас.

На крсту твоме Христе ставио је Пилат троструки натпис, и тако објавио да си један од Тројице, који си хтео да пострадаш за спасење свих.

Слава, тројичан: Опевајмо пресветлу и трисунчану светлост Тројице, славећи светлост Оца, светлост Сина и јављајући светлост Духа.

И сада, богородичан: Рођени из тебе те је учинио узвишенијом од ангела, Пречиста, јер и они стрепе док Бога гледају, а и си га Пречиста као свога Сина на рукама носила.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Свечасни крсте спасоносни, целог света чуваре, сачувај ме када постим и достојним учини да се теби часном поклоним.

Ирмос: От ношчи утрењујушче..

Рано иза ноћи певамо ти Христе Боже, јер си ради нас унижен, и крст и смрт си телом поднео.

Песма 8.

Ирмос: Тебе вседетељу..

На крсту си Христе своје руке раширио, и плод неуздржања пружених руку праоца уклонио. Дрветом крста си клетву рајског дрвета исцелио, зато ти у све векове певамо.

Притичем теби Речи Божија који нам желиш спасење, да брзо зауставиш зле жеље срца мога, јер си зато крст и страдање својом вољом поднео.

Нечист и страсни живот сам желео, и тиме сам се страстан помрачио, а ти ме обасјај зраком обраћења, јер си и у страдању своме сјај сунца помрачио.

Богородичан: Заустави сву злобу мога много напаћеног срца, Мати Христа Бога, и поломи стреле и лукове демона који ратују на моју унижену душу.

Ини.

Ирмос: Пјесносповци у пешчи..

Шта теби, пострадалом Владико свих, ми јадни да принесемо, јер си Христе ради нас крст поднео! Ипак певамо о неизмерној милости и доброти твојој.

На дрвету крста те подигоше Христе неки Јудеји, и из зависти су те убили, али безаконици нису моћ славе твоје умањили, јер си ти својевољно пострадао, Владико свих.

Благосиљајмо Оца и Сина и Светога Духа, Господа.

Тројичан: Прослављам Три Лица надприродног Божанства: Оца беспочетног, и Сина и Духа Светог, као Биће природом несечено и славим га у векове.

И сада, богородичан: Опевајмо вишу од небеса и узвишенију од херувима, прву међу светима и неокаљану младу Невесту Бога свих, којег величајмо у све векове.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Најблаженији крсте Христов, на небу насликана победо, ти си нама на земљи процвао, зато учини све нас достојнима, да ти се постом очишћени поклонимо.

Хвалимо, благосиљајмо и клањајмо се Господу, певајући и величајући га у све векове.

Ирмос: Пјеснословци у пешчи..

Опевајте Христа Бога, јер је децу у пећи спасао, и пламен као од грома у росу претворио, зато га величајте у све векове.

Песма 9.

Ирмос: Исаије ликуј..

Опери милостиви Спасе, моју жестоку и скамењену душу, и дај ми извор светог покајања, јер си ти Благи из твојих ребара излио мени живот, и уклони потоке мојих безакоња.

Сам себе сам у понор греха сурвао, јер сам висину врлина напустио, али ти ме извуци и спаси, јер си се на крст узвисио, да би цело човечанство себи привео.

Ти си сладост и блаженство Господе, а као Творац си жуч окусио, тиме си грех Адама отпалог од сладости исправио, зато ти Христе, спасени твојим страдањем, певамо.

Богородичан: Пречиста Владичице, надо моја и уточиште, исцели ране душе моје и умири моје срце, да се и ја радујем и опевам величину твоју, Увекдјево Богородице.

Ини.

Ирмос: Тја јуже видје..

Тебе су, Христе, безаконици из поруге у порфиру оденули и трнову круну ставили, па се као цару ругали, трском те по глави ударали, из зависти су те разапели, и са жучи напојили, а ми те сви верни песмама величамо.

Када те је сунце видело да на крсту страдаш, светлост је своју сакрило, а цела природа је због патњи Господара свога уздрхтала, и камење се распадало, а ми те Христе Спасе величамо.

Слава, тројичан: Светлост Живот и Створитељ, то је трисунчано јединство, јер Бог и Господ једним светлом блиста, Три лица уједно у Божанству једном; Њега сви верни величајмо.

И сада, богородичан: Тебе је Давид песник предсказао као Сион, у који се усели Већи од небеса, и од твога тела је целом свету очишћење учинио, зато те Мати Пречиста песмама величамо.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Удостоји Господе да уздржањем твој спасоносни крст дочекамо, као просветлење вернима да га видимо и поклонимо се, јер нам је освећење, и да тебе због њега величамо.

Ирмос: Тја јуже видје..

Тебе је Мојсеј видео као несагориву купину, а Јаков као духовну лествицу, и двери небеске којима је Христос Бог наш сишао, зато те сви Пречиста Мати величамо.

Светилен гласа, са краја Триода.

На стиховњим, самогласна дневна, двапут. Глас 6.

Животом у страстима и злим жељама, ја сам богатство даровано ми од Оца расточио, због мога греха је оно нестало, а уживањем и страстима сам безумним зверима налик постао, јер сам спасоносне заповести преступио, али ти си изволео да на крсту будеш разапет мене ради Христе Боже, зато ме не одбаци од твог усиновљења, него ме обрати на покајање и прими као блудног сина и спаси ме.

Мученична: Господе цео свет празнује спомен твојих мученика, небеса се радују са ангелима, а земља се весели са људима. Ради молитава мученика помилуј нас.

Слава и сада, крстобогородичан, глас исти (6.)

Подобно: Тридневен..

Када те је Пречиста видела на крст разапетог, као Мајка је плакала и нарицала: Сине мој и Боже мој, најдраже моје Чедо, зашто трпиш срамно страдање?

На 6. часу

Тропар пророштва, глас 8.

Речју си и силом твојом Боже све савршио, и из небића у биће си нас привео. Не презри нас због безакоња наших, молимо те, Господе безгрешни.

Слава и сада, исто.

Прокимен псалам 57. Глас 6.

Обрадоваће се праведник када види одмазду безбожнима.

Стих: Еда ли заиста правду говорите, синови људски?

Читање из Пророштва Исаије (Гл.13,2–13)

Тако говори Господ: На гори равној подигните знамење, узвисите глас њима, не бојте се, охрабрите руком говорећи: Отворите, кнезови. Ја наређујем, и мени су посвећени, и ја

их водим; посвећени су, и ја их водим; дивови долазе да испуне гњев мој, радујући се уједно и вређајући.

Глас народа многих на горама, сличан народима многим, глас царева и народа окупљених. Господ Саваот наређује народу оружаном борцу, да дођу из земље далеке, с краја основа неба, Господ и оружани борци Његови, да разоре сву васељену.

Кукајте, јер је близу дан Господњи, и уништење од Бога ће доћи. Зато ће свака рука раслабити се, и свака душа људска уплашиће се; и смутиће се посланици, и захватиће их муке као жену породиљу; и кукаће заједно један са другим, и запрепастиће се, и лице своје као пламен измениће. Јер ево дан Господњи долази немилостан с гњевом и јарошћу, да учини сву васељену пустом, и грешнике са ње да погуби. Јер звезде небеске и Орион и сва лепота небеска неће дати светлост, и помрачиће се сунце при рођају, и месец неће дати светлост своју. И наредиће зла свој васељени, и безбожницима грехе њихове; и погубиће дрскост безаконика, и дрскост гордељиваца понизиће.

И биће преостали на цени већма од злата нетопљеног, и човек ће бити цењен већма него камен из Офира. Јер ће се небо разгњевити, и земља ће се потрести из темеља својих, због јарости гњева Господа Саваота у дан када наиђе гњев Његов.

Прокимен псалам 58. Глас 7.

Боже, заступник мој јеси ти, и милост твоја претиче ме.

Стих: Избави ме од непријатеља мојих Боже.

65. Петак 3. седмице поста

На вечерњи

Уобичајена катизма

На Господи воззвах.. **узимамо стихова 10 и певамо самогласну дневну из Трода двапут;**
Глас 7.

Као блудни син удаљих се Господе од твоје благодати, и расточих богатство твоје доброте, али теби притичем Милостиви, и теби Боже вапијем: сагреших, помилуј ме.

Затим из Октоиха владајућег гласа 4 стихире мученичне и из Минеја 4 стихире.
Слава, покојна из Октоиха
И сада, богородичан од првих (догматик) владајућег гласа.

Вход; Светлости тиха..

Прокимен псалам 59. Глас 4.
Дај нам помоћ у невољи, и сујетно је спасење људско.
Стих: Боже, одбацио си нас и оборио си нас.
Читање из Књиге Постања (Гл.8,4–21)

Стаде лађа Нојева у седмом месецу, двадесет и седмог дана месеца, на горама Арарата. А вода одлазећи смањиваше се до десетога месеца, и у једанаестом месецу, првога дана

месеца, појавише се врхови гора. И би после четрдесет дана, отвори Ноје прозор на лађи коју начини; и посла гаврана да види да ли је одступила вода; и изишавши не врати се док не пресуши вода са земље. И посла голубицу за њим, да види да ли је одступила вода са лица земље. И не нашавши голубица починка ногама својим, врати се њему у лађу, јер вода беше по свему лицу земље; и пруживши руку своју узе је Ноје и унесе је к себи у лађу. И сачекавши још седам других дана, опет посла голубицу из лађе; и врати се њему голубица пред вече, и имађаше зелену гранчицу маслине у кљуну своме. И позна Ноје да је одступила вода са земље. И сачекавши још седам других дана, опет посла голубицу, и не придода више да се врати њему.

И би године шесто и прве живота Нојевог, првога месеца, првога дана месеца, пресахну вода са лица земље. И откри Ноје кров лађе коју начини, и виде да је пресахла вода са лица земље. А месеца другога, двадесет и седмог дана месеца, осуши се земља.

И рече Господ Бог Ноју, говорећи: Изађи из лађе, ти и жена твоја и синови твоји и жене синова твојих са тобом, и све звериње што су са тобом, и свако тело од птица до животиња, и сваког гмизавца који се креће по земљи изведи са собом; и растите и множите се на земљи. И изиђе Ноје и жена његова, и синови његови и жене синова његових са њиме; и све звериње, и све животиње и свака птица, и сваки гмизавац који се креће по земљи, по роду своме, изиђоше из лађе.

И сагради Ноје жртвеник Богу, и узе од свих чистих животиња и од свих чистих птица, и принесе жртве свеплоднице на жртвеник. И омириса Господ Бог мирис благомирисни.

Прокимен псалам 60. Глас 6.

Услиши, Боже, молење моје, пази на молитву моју.

Стих: Са крајева земље к теби завапих.

Читање из Прича Соломонових (Гл.10,31–32 и 11,1–12)

Уста праведнога капљу мудрост, а језик неправедногa пропашће. Уста људи праведних капљу благодат, а уста безбожних развраћају се. Мерила лажна мрзост су пред Господом, а мерило праведно пријатно Му је. Где уђе дрскост, тамо је и бешчашће; уста пак смирених поучавају се мудрости.

Умирући праведник остави жалост за собом, а погибељ безбожних бива брзо и с лакоћом примљена. Правда непорочнога просеца праве путеве, а безбожност упада у неправду. Правда људи праведних избавиће их, а у пропаст своју улове се преступници закона.

Кад сконча човек праведан не пропада му нада, а похвала безбожних пропада. Праведни ће избећи уловљење, уместо њега предаје се безбожник.

У устима безбожних је замка грађанима, а осећање праведних је добар пут свима. У добрима праведних утврдиће се град, а у погибељи безбожних је весеље; у благослову правих узвисиће се град, а устима безбожних раскопаће се град. Оскудни памећу се руга грађанима, а муж разборит у спокојству живи.

У наставку прећеосвећена Литургија

66. Субота 3. седмице поста

На јутрењи

Тропар на Алилуја, глас 2.

Апостоли, мученици и пророци, светитељи, преподобни и праведни, добар сте подвиг имали и веру сачували, зато имате смелост код Спаситеља, молимо вас да њега као Бога молите за нас, да се спасу душе наше.

Слава: Помени Господе као благ душе слугу твојих, и опрости им све што у животу сагрешише, јер нико није безгрешан, само ти који можеш и преминулима дати покој.

И сада: Света Мати неизрециве Светлости, славимо те песмама ангелским и побожно величамо.

После 1. катизме узимамо 3 сједална мученична из Осмогласника, владајућег гласа, и богородичан.

После 2. катизме певамо сједален покојни, глас 5.

Покој Спасе наш..

Упокој Спасе наш са праведнима слуге твоје, па их усели у дворе твоје као што је писано, и као благ презри сва њина сагрешења: и хотимична и нехотимична, и она у знању или у незнању Човекољубче.

Слава и сада, богородичан:

Из Дјеве си заблистао свету Христе Боже, и њоме си нас синовима светлости учинио, зато се смилуј на нас.

О свему овоме је речено у прошлу суботу. Чтеније из Шесто-днева;
Канони: из Минеја и светога обитељи, и Четверо-песнец по своме реду.
Овде не стихословимо Мојсеовицу, него одмах говоримо Ирмос из Минеја.
Четверопеснец има акростих: Ово је испевао Јосиф. **Дело господина Јосифа. Глас 4.**

Песма 6.

Ирмос: Приидох во глубини морскија..

Потоцима ваше крви сте натопили срца побожних, а војске неверних сте у њима заувек подавили, страдалници дични.

Прославивши телом својим Владара свих, сада сте непрестано слављени, слава сте вернима, страдалници, и велики наши заступници.

И ти си Речи Божија сишао у најдубље подземље, зато ради молитава твојих светих страдалника, подари у вери умрлима покој и опроштај греха.

Богородичан: Хтели би да те хвалимо неуђутним песмама Дјево, зато прими ове наше песме, па умоли Сина твога, да добијемо очишћење греха.

Ини канон, дело господина Теодора.
Глас 8.

Песма 6.

Ирмос: Содержима мја приими Человјекољубче..

Окупимо се да прославимо мученике и похвалимо њина страдања, а Христа који их је овенчао певајмо.

Разгорели светом љубављу ка Хисту, ви све кроз жар огња прошли као по роси, Христу певајући, мученици блажени.

Слава, тројичан: Теби певам Тројице и беспочетна и Божанска јединице као светлости и светилима, као животу и животима, јер је Премудрост, Реч и Дух Свети један Свети Бог.

И сада, богородичан: Разиграј се праоче Јесеје, јер је од твога корена заблистао цвет живота: Христос Бог, из Пречисте Невесте, да спасе цео свет.

Стих: Диван је Бог у светима својим, Бог Израиљев.

Огња, мача и смрти се блажени нисте уплашили, али сте помоћу Христовом веру спасења сачували.

Стих: Душе њине ће се међу блаженима настанити.

Међу мртвима си слободан као Господар живота и смрти зато упокој све које си примио и у дворе твоје их настани, Човекољубче.

Ирмос: Содержима мја приими Человјекољубче..

Запао сам у многе грехове, ал' притичем милосрђу твоме, а ти ме прими Човекољубче, и као и пророка Господе спаси и мене.

Кондак, глас 8.

Са светима упокој Христе душе слугу твојих, тамо где нема бола, ни жалости ни уздисања, но где је живот бесконачан.

Икос:

Бесмртан си само Ти који си створио и саздао човека. Ми смртни људи, дакле створени смо од земље и у исту

земљу ћемо отићи, као што ми је заповедио Онај који ме је саздао и рече ми: земља си и зато ћеш у земљу отићи, камо одлазимо сви ми смртни људи. Ридајући над гробом певајмо: Алилуја.

Песма 7.

Ирмос: Јуноши три..

На кога си заиста налик душо моја када волиш неразумне страсти? Знаш ли колико њих си превазишла у гресима? Зато завапи Христу: Спаси ме Боже благи!

Светитељи молите усрдно Оног који у светима обитава, да у ове свете дане освешта вољу свих побожних.

Узвишени и богати у милости и благи, подари опроштај слугама твојим раније умрлим, и уброј их у сабор праведних, јер си човекољубив.

Богородичан: Мимо закона природе родила си, Пречиста, Творца који је Човеком постао. Њега сада моли да свима превиди сагрешења и грехе.

Ини.

Ирмос: Ангелом отроки..

Спомен светих мученика је радост твојој цркви, и утеха душама, зато си благословен у све векове Господе Боже отаца наших.

„Не варамо те Христе нити се тебе одричемо“, тако су мученици сред мучења кликтали, и тиме су чак и безаконе судије задивили, зато си благословен у све векове Господе Боже отаца наших.

Слава, тројичан: У Тројици једно Биће славимо: Оца и

Сина и Духа, и попут пророка кличемо: благословен си у све векове Господе Боже отаца наших.

И сада, богородичан: Како као Мати рађаш а девствена остајеш? „Не испитуј начин јер сам Бога родила, а Он чини шта жели“, кличе нам Бого-невеста.

Стих: Светима који су на земљи његовој, чудесно је учинио Господ сву вољу своју у њима. (Пс.15,3)

Богоизабрани саборе мученика, удостоји нас, слуге твоје, да будемо поклоници часног и животворног крста.

Стих: Блажени су које си изабрао и примио, Господе, спомен је њихов из нараштаја у нараштај.

Ризницо живота, Царе бесмртни, слуге твоје које си због вере и наде изабрао, твога вечног живота удостоји.

Ирмос: Ангелом отроки..

Ангелима си три младића из огња спасао, а ужарену пећ си на росу претворио, благословени Боже отаца наших.

Песма 8.

Ирмос: Избавитељу всјех..

Без страха сте мученици на подвиг и патње ишли, и телесне патње поднели, али сте у блаженство, где нема патње, прешли, да сваку патњу срца свога олакшате.

Пролазно сте за узвишеније заменили, зато и мене, пропалог због прохтева телесних, кроз пост спасите, усрдним молитвама мученици свети, и Бога свих молите.

Молитвама Христе твојих мученика, твоју милост свима низпошаљи, а све који су ка теби милостивом из овог живота прешли, подај разрешење од греха и покој свети.

Богородичан: Родила си Бога безгрешнога, зато наше грехе избриши твојим материнским молитвама Богородице, и спаси све који кличу: благословите сва дела господња Господа.

Ини.

Ирмос: Богоглаголивији отроци..

Страдалници су муке распламтелог огња као росу поднели и радосно кликтали: благословите дела господња Господа.

Чета мученика војске Божије, обману су победили, и победничку песму узвикивали: благословите дела господња Господа.

Благословимо Оца и Сина и Светога Духа, Господа.

Тројичан: Поклонимо се Оцу који је са Сином и Пресветим Духом, па сви верно узвикнимо: Тројице у јединству, спаси душе наше.

И сада, богородичан: Ти си Пречиста постала и Дјева и Мати, јер си без мушког родила Бога свих. Њега моли да спасе слуге твоје.

Стих: Диван је Бог у светима својим, Бог Израиљев.

Ради молитама страдалника, удостоји Христе Спасе слуге твоје да виде и да се поклоне животворном крсту твоје доброте.

Стих: Душе њине ће се међу блаженима настанити.

Твојим васкрсењем си разорио тврђаву смрти, зато све који су прешли ка теби упокој са твојим изабранима, да те хвале Господе.

Хвалимо, благосиљајмо и клањајмо се Господу, певајући и величајући га у све векове.

Ирмос: Богоглаголивији отроци..

Богоречити младићи у пећи, огњем су пламен савладали, и овако певали: благословите дела господња Господа.

Песма 9.

Ирмос: Ева убо недугом..

Ви сте страдалници веру на непоколебивом камену утврдили, и све замке демонске победили, зато мене који се колебам пред душегубним страстима, утврдите уз Бога вашим молитвама.

Свети и блистави саборе мученика, усрдно молите преблагог Господа, да у време уздржања свима нама подари опроштај и вечну радост.

Једини Човекољубче благи, слуге твоје који су у нади васкрсења починули, у заједници вечне твоје и незалазне светлости их удостоји, да те са страхом величамо.

Богородичан: Твоје пресвето тело је постало станиште светлости Пречиста, зато ти са вером кличем: просветли зенице моје душе и стазу праву ми покажи, јер те ја увек славим.

Ини.

Ирмос: Величајем тја Матер Божију..

Празнујмо верни спомен мученика, да се њине славе и ми удостојимо, и њина страдања и подвиге похвалимо.

Од ваше храбрости су се веома плашиле и звери, од ње се и огањ угасио, а лукови и стреле поломили, јер је Бог диван у вама страдалници.

Слава, тројичан: Природо беспочетна, триипостасна Јединице, Оче, Сине и Душе Свети, светлости и животе Богом дани, сачувај све који те славе.
И сада, богородичан: Благосиљајмо Бога Израиљевог, јер се из Дјеве у свету појавио, и снагу спасења нам уздигао.
Стих: Светима који су на земљи његовој, чудесно је учинио Господ сву вољу своју у њима. (Пс.15, 3)

Ви сте молитвеници целог света, страдалници Христови, зато да се вашим молитвама удостојимо крст видети и њему се поклонити.
Стих: Блажени су које си изабрао и примио, Господе, спомен је њихов из нараштаја у нараштај.

Тамо где извире живот вечни, Сине Божији и где је присутан сјај лица твога, тамо преминуле настани.

Ирмос: Величајем тја Матер Божију..

Величамо тебе Мати Божија, и славимо Богородице Дјево, јер си родила Спасење душа наших.

Затим: Достојно је..

Светилен: Небо звездами..

Небо си украсио звездама као Бог, и твојим ангелима сву земљу просветио, Саздатељу свих спасавај који ти поје.
Слава: Живими..

Ти владаш и мртвима и живима као Бог, и са твојим светима си сву земљу просветио, Саздатељу свих, спаси појце твоје.
И сада, богородичан: Сладост ангелом..

Ти си сладост ангела, а тужнима радост, хришћанима заступница, Дјево, Мати Господња, заступај нас и избави мука вечних.

Затим исто на хвалитним и стиховњим као што је указано за 2. суботу поста. Добро је хвалити..

Први час и отпуст.

На литургији

Блажена владајућег гласа;
Прокимен дана и
за покојне
Апостол Јеврејима, зачало 325.
Други апостол покојнима
Алилуја, глас 6.
Еванђеље по Марку зачало 8.
и покојнима.
Причастен дана
и покојнима.

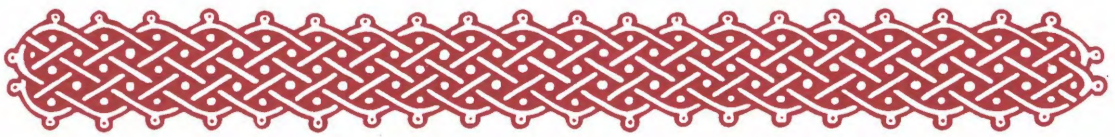

67. Субота 3. седмице поста

Празнујемо поклоњење часном и животоворном крсту

На вечерњи

На малој вечерњи стихире на 4 глас 6.
Подобно: Ангелскија..

Сада војске ангела као копљаници, дрво часно побожно окружују и све верне на поклоњење позивају, дођите који сте постили, да му се поконимо са страхом и радошћу и са вером кличимо: радуј се крсте часни, целог света увтрђење. **(двапут)**

Да Адамову укинеш клетву, примио си наше тело осим греха, разапет си и умро Исусе преблаги, зато крст твој, сунђер и копље, и трску и клинове, ми са вером поштујемо, и твоје васкрсење желимо да видимо.

У давнини је Едем закључан због змије са дрвета, а дрво крста га отвара, свима који желе да се очисте постом и сузама, дођите да га овде видите, њему се верни са страхом поклонимо, па овако кличимо: отвори крсте врата небеска, свима који те славе.

Слава и сада.
Подобно.

Када те је видела на крсту прикованог твоја Родитељка која те је бесемено родила, јецала је и нарицала: тешко мени Чедо најдраже! Какво је Боже мој ово твоје смирење? Како нестрадалан страдања подносиш, неправедно осуђен? Песмом оплакујем твоје страшно и крајње снисхођење.

На стиховњим, стихире подобне. Глас 2.
Подобно: Доме Еуфратов..

Ми верни ослобођени смо окова давне осуде крсним дрветом, зато прославимо Христа на њему прикованог.

Стих: Узвисујте Господа Бога нашег и клањајте се подножију ногу његових јер је то свето. (Пс.98,5)

Дођи сада са нама Давиде и засвирај у твоју свиралу, певајући и Христа величајући, а верни се поклоните подножију његовом.

Стих: Бог и Цар наш је пре векова устројио спасење на сред земље. (Пс.73,12)

Узнесимо народе пред свима крсно дрво, којим нама Христос спасење дарује, зато га са вером целивајмо.

Слава и сада, глас тај исти (2.)
Крстобогородичан: Видећи Дјево твога Сина на крст за људе подигнутога, кукала си и нарицала: Слава Сине доброти твојој.

Затим: Сада отпушташ.. **Трисвето.**
После Оче наш..
Тропар, глас 1.

Спаси Господе народ твој и благослови наслеђе твоје, даруј му победу над противницима, и твојим крстом сачувај своје житеље.

И даје се отпуст.
После отпуста улази свештенослужитељ са еклисиархом у ризницу и износе часни крст, а пред њима се носи свећник и кадионица и певају тропар: Спаси Господе..
Крст постављају на часну трпезу и упале свећу да гори целу ноћ.

На великој вечерњи

После свештениковог возгласа певамо по обичају уводни псалам. Такође се пева 1. катизма.

На Господи воззвах.. **узимамо стихове на 10 и певамо стихире из Осмогласника 3 Анатолијеве 3 и часног Крста 4 Глас 5.**

Подобно: Радујсја постников..

Блистај се Крсте господњи, твоје су благодати попут муња, у срцима свих који те славе, и побожно и са љубављу те примају, жељо целог света, тобом се укида плакање и очајање, и сенке смрти се избављамо, а у вечну радост улазимо, покажи сву твоју лепоту, за уздарје подај твојим слугама уздржање, јер верно моле твоју велику заштиту и велику милост.

Радуј се Крсте живоносни, цркви дивни рају, дрво непролазности, ти си нам процвало блаженство вечне радости, тобом се војске демона одгоне, а војске ангела веселе, и сабори верних славе. Ти си оружије непобедиво, тврђава нерушива, вернима победа, свештеника похвала, зато сада дај нама да дочекамо Христова света страдања и стекнемо велику милост.

Радуј се Крсте живоносни, православља неодолива победо, двери раја, вернима тврђава, цркви ограда! Тобом је пропаст разорена и опустошена, сила смрти побеђена, и ми се узнесмо од земље пут небеса. Ти си оружије несавладиво, демонима противник, слава мученика, преподобних украс

прави, прстаниште спасења. Да тобом сви стекнемо велику милост.

Дођите двоје првосазданих, који сте завишћу човекоубице од небеске војске отпали, када сте давно горчину дрвета окусили, ево збиља пред вама часно дрво предходи, њему притекните и радосно загрлите и са вером њему певајте: ти си наша обнова, Крсте свечасни, дрво богоблажено и врте небески, твојим Плодом причешћени вечност стекосмо, Едем први смо опет примили, и велику милост.

Слава, глас 3.

Ти си Христе Боже наш, својом вољом разапет, да цело човечанство васкрсење добије, трском код крста и мастилом своје крви на рукама, царски си нам опроштај потписао, из твог човекољубља, зато не презри нас очајне и од тебе опет далеко, него једини дуготрпељиви, и по твојој милости, устани и помози народу твом у несрећи, јер си свесилан.

И сада, богородичан, владајућег гласа.

Вход и остало по обичају.

На литији, стихира храма.

Слава и сада, глас 5.

Видећи те сва природа нагог на крсту распетог, Творца и Сведржитеља, у страху се изменила и заридала: сунце је светлост помрачило, земља се заљуљала, камење се распадало, храмовна се завеса рацепила, мртви су из гробова устајали, англеске силе се запрепастиле и говораху: О, каквог ли чуда! Судију су осудили, а Он хоће да пострада за спасење света и обновљење.

На стиховњим, стихире из Осмогласника по „алфа-виту“ Слава и сада, глас 4.

Кротком Давиду си помог’о, да победи иноплемене, па и верном народу нашем помози, да наоружан Крстом победи своје противнике, и покажи Милостиви на нама стару милост твоју, да сви разуму да си само ти Бог, и да се надом у тебе побеђује, а молитвама твоје Пречисте Матере, да добијемо увек велику милост.

Затим тропар:

Богородице Дјево.. **(двапут)**

и Крсту (једанпут);

Глас 1. Спаси Господе народ твој и благослови наслеђе твоје, даруј му победу над противницима, и твојим крстом сачувај своје житеље.

И наставља се бдење по реду.

68. Недеља 3. поста - Крстопоклона

На јутрењи

После шестопсалмија на Бог Господ.. **по гласу Осмогласника, и певамо тропар васкрсни;**
Слава, Крсту:
Глас 1. Спаси Господе народ твој и благослови наслеђе твоје, даруј му победу над противницима, и твојим крстом сачувај своје житеље.
И сада, богородичан: Гаврилу вјешчавшу..

Са гласом Гаврила који ти је јавио „Радуј се“ оваплотио се Владика свију, у теби као светом ковчегу, као што рече праведни Давид. Постала си шира од небеса, јер си носила Створитеља свога. Слава Њему који се у тебе уселио, слава Њему који је из тебе дошао, слава Њему који нас је рађањем из тебе ослободио.

Уобичајене катизме.
Сједални васкрсни.
После Полијелеја (ако је храм Часног Крста):
Сједален Крста, глас 8.
Подобно: Повељенноје тајно..

Давно у рају је дрво ђавољим залогајем људе обнажило и смртност донело, а дрво Крста доноси људима на земљи одећу живота, и цео свет испуњава сваком радости, видевши то поклонимо се народе Богу са вером, и сложно запојмо: пун је храм славе Божије. **(двапут)**

Степена гласа.

Све што дише..
Еванђеље јутарње;
Васкрсење Христово..
Псалам 50.
Слава, глас 8.

Отвори ми двери покајања Животодавче, јер од зоре жуди душа моја за храмом твојим светим, а ја носим свој телесни храм сав окаљан, ипак ме као милостив очисти, по твојој срдачној милости.

И сада, богородичан.

Поведи ме Богородице на стазу спасења, јер срамним гресима окаљах моју душу, и сав живот проведох у лености, ипак твојим молитвама, избави ме од сваке нечистоте.

Затим, глас 6.

Помилуј ме Боже по великој твојој милости, и по мноштву милосрђа твога очисти безакоње моје.

Сећам се многих великих грехова које бедан учиних, и стрепим од страшнога дана суђења, али се надам на милост твоје доброте, и као Давид ти вапијем: помилуј ме Боже по великој твојој милости.

Канони
Васкрсан и Богородици на 6 затим из Триода на 8; дело господина Теодора Студита.
Глас 1.

Песма 1.

Ирмос: Воскресенија ден, просвјетимсја људије..

Дан је славља, јер је васкрсењем Христовим смрт силу изгубила а заблистао је зрак живота. Адам устаде и весели се и радује, зато и ми кличимо и победну песму запевајмо.

Дан је славе часнога Крста, зато сви дођите, јер је пред нама светли зрак васкрсења Христовог, и целујмо га душом радосном.

Јави ми се велики господњи крсте, и покажи лик свете лепоте твоје, да ти се сада достојно поклоним и да те похвалим, јер те целивам као живото-давног и пред тобом се молим.

Нека сложно похвале и небо и земља свечасни Крст који је пред нама, јер је на њему Христос телом прикован и жртвован, зато га целујмо са душом радосном.

Слава, тројичан: О, Тројице лицима, и јединице Бићем, Оче, Сине и Душе, једне силе и воље и једног дејства, ти свима владаш, зато чувај твој свет и мир му подари.

И сада, богородичан: Ниси Дјево мушко искусила, када си дете бесемено родила, јер си Творца света, Христа Бога чисто зачела и носила. Њега моли за мир целог света.

Катавасија: Божественејшиј прообрази древље..

Свети знак је давно Мојсеј у Црвеном мору показао, када је палицом воду закрстио, и тако је просекао, и Израиља провео, а теби је Христе Боже песму изласка певао.

Песма 3.

Ирмос: Приидите пиво пијем..

Дођите да нову песму певамо, разорење ада да славимо, јер је Христос из гроба васкрсао, смрт је оплењио и све тамо спасао.

Дођите верни да захватимо из извора, ал' не воду пролазну него бого-познања, да се Крсту Христовом поклонимо, и њиме се хвалимо.

У давнини је Мојсеј рукама Крст твој, Владико Христе, прорекао, а ми га сада целивамо; њиме духовног Амалика побеђујемо, и Крстом се спасавамо.

Чистим погледом и чистим устима, певајмо верни песму радости, Крсту Господњем се радосно поклонимо, пљескајући и певајући.

Слава, тројичан: Једног Бога у три ипостаси славим, неразделиво Биће Оца, Сина и Духа Живога. У име Тројице се крштавамо.

И сада, богородичан: Давно је у купини Мојсеј спознао тајну о теби, Пречиста, јер ни огањ Божанства није твоју утробу сагорео, као ни онај пламен купину.

Катавасија: Утверди Владико Христе крестом..

Утврди ме Владико Христе Крстом у вери, да ју не колебају навале злога противника, јер си само ти Свети.

Сједален, глас 6.

Крст твој Господе је освештан, и њиме се исцељују болесни од греха, због њега ти притичемо, помилуј нас.

Стих: Возносите Г-да

Данас је испуњено пророчко предсказање, јер ево се клањамо месту код твојих ногу Господе, плодом са дрвета спасења, ослобађамо се страсти. Молитвама Богородице, једини Човекољубче.

Слава: Кад је подигнуто Христе дрво Крста твога, затресли су се темељи смрти Господе, а све које је ад прогутао, отпустио је са трепетом. Јавио си нам спасење твоје Свети, зато те славимо, Сине Божији, помилуј нас.

И сада, богородичан: Богородице Дјево, моли Сина твога, на Крсту вољно прикованог, из мртвих васкрслог Христа Бога нашега, да спасе душе наше.

Песма 4.

Ирмос: На божественнеј стражи..

Гле, Христос је васкрсао! Женама мироносицама је ангел рекао. Не тугујте, него идите и апостолима реците: радујте се, јер је данас спасење света, демонска смртна мука је разорена.

Данас се радосно клањамо твоме животворном крсту, Христе, идући у сусрет твоме светом страдању које чиниш, Спаситељу наш, за спасење света, јер си свемоћан.

Данас је радост и на земљи и на небу, јер је јављен знак Христов: крст трипут блажени. Он је дат нама који му се клањамо, да нам радост стално излива.

Шта да ти принесемо Христе, јер си нам дао Крст часни на поклоњење? На њему се излила твоја света крв и ту је тело твоје клиновима приковано, зато њега сада целивамо, а теби благодаримо.

Слава, тројичан: Певам једном Божанству у три ипостаси, и проповедам једно неразделиво Биће: Оца без почетка, Сина и Духа Светога и сапрестолног. Једно владајуће и једно царство и једну силу непролазну.

И сада, богородичан: Ти си међу женама пречудна, Пречиста, а вест о теби је узвишена, јер ти си обновила пироду човека, када си без семена родила, а остала као и пре тога девствена, јер рођени из тебе је Бог истинит.

Катавасија: На крестје тја силне..

Када је велико светило угледало на Крсту тебе, Силни, у страху се склонило и зраке своје сакрило, а сва природа је са страхом појала, о твоме великом страдању и сва се земља хвале твоје испунила.

Песма 5.

Ирмос: Утрењујем утрењују

Из гроба си заблистао, Светлости незалазна и цео свет обасјао вечношћу, а плач смртни си до краја света уништио Господе, јер си Милостив.

Прићимо очишћени уздржањем, и искрено и са похвалом загрлимо дрво свето, јер је на њему разапет Христос Спаситељ света, као милостив.

Радују се данас и веселе војске ангела, јер се клањамо твоме Крсту. Њиме си оборио војске демона и тако Христе човечанство спасао.

Сада је црква као други рај, јер је и у њој дрво живоносно, Крст твој Христе. Када се њему клањамо, са бесмртношћу се сједињујемо.

Слава, тројичан: Славим три сабеспочетна а једно Биће: Бога Оца, Сина и Духа; Они су једна светлост трисјајна;Заједно царују и владају, у несливеном јединству.

И сада, богородичан: По природи си родила, али мимо њених закона, јер је само рођење из тебе бесемено. Узвишен је и за помислити и изрећи начин рађања из тебе, Најнепорочнија.

Катавасија: Утрењујушче тја воспјевајем..

Од ране зоре певамо о теби милостиви Спасе, јер смо стекли мир крстом твојим. Њиме си обновио род човеков, и ка Светлу незалазном нас приводиш.

Песма 6.

Ирмос: Снизшел јеси

Васкрсао си Христе и смрт поразио као велики Цар, из адових тамница си извео нас у блаженство царства небеског, у земљу бесмртности.

Пљескајмо верни и свете песме певајмо, па Богу кличимо и Крст Господњи целивајмо, јер је он свима у свету извор освећења.

Испуњава се песма песника кад каже: ево клањамо се подножију твојих светих ногу, Свесилни: крсту твоме, дрвету часном и трипут жељеном.

Пророк плакања је видео дрво Крста у хлебу твоме, Милостиви, зато се клањамо и певамо о твојим оковима, о погребу, копљу и клиновима.

На рамену си хтео да понесеш Крст свети, Христе, и да на њему будеш телом разапет, зато долазимо и њему се, као оружију против невидивих противника, клањамо.

Слава, тројичан: Певам Јединици у Три лица и Тројици једног Бића се клањам. Бог је троје заједно, као светлост трисунчана: Отац, и Син и Свети Дух.

И сада, богородичан: Велико чудо над чудима се на теби појавило, нескверна као јагње, јер си родила Јагњета које узима грехе света. Њега моли усрдно за све који ти појимо.

Катавасија: Образ божественнаго креста Јона..

Раширеним рукама у утроби кита, Јона је знак светог крста показао, и кликташе спасен из немани, Речи Божија, силом твојом.

Кондак, глас 7.
Самогласно

Не може више сила смрти држати људе, јер Христос сиђе да уништи и поруши силу њену. И ад тада беше свезан,

а пророци сложно, радујући се, говораху: Дође Спаситељ верујућима. Изиђите, верни, на васкрсење!

Икос:

Три је крста дигао на Голготи Пилат: два за разбојнике и један Животодавцу, којег кад је пакао угледао, свима доле је рекао: о, слуге моје и силе моје! Ко је заринуо клинове у срце моје, и дрвеним копљем ме одједном пробио? Рањен у срце кидам се од унутарњег бола, а бол ми смућује разум и тера да изригнем Адама и све од Адама. Он је дрветом мени припао, а дрво је њега опет у рај увело.

Синаксар Крсто-поклоне недеље

Стихови: Нека се сва земља поклони Крсту,
Јер је кроз њега Тебе познала као Бога-Реч

У овај дан, у трећу недељу поста, празнујемо поклоњење часном и животворном Крсту из следећег разлога:

Пошто четрдесето-дневним постом на неки начин се и ми распињемо и умртвљујемо страсти, имамо горчину патњи, имамо чамотињу и падамо духом. Зато се износи у храму часни Крст, да нас освежи и утврди, напомињући нам страдање Господа нашега Исуса Христа и да нас утеши.

Пошто се наш Бог ради нас разапео, колико нама приличи да за њега чинимо? Гледајући на призор владичиног страдања и сећањем и надом на славу крста, олакшавамо наше муке.

Као што је наш Спаситељ узишао на крст и прославио се доживевши срамоћење и горчине, тако приличи и нама да чинимо, ако некада и пострадамо или доживимо тугу, да би се са Христом и прославили.

Са друге стране, када идемо дугим и тешким путем и напором оптерећени, па ако нађемо негде дрво доброг хлада, мало поседнемо и одморимо се и као освежени настављамо даље пут и подвиг.

Тако и сада у време поста да би наставили тешки пут и подвиг, поставили су свети оци усред поста живоносни крст, да нам даде одмор и освежење, те да нас охрабри и учини лакшим преостали напор, онима који се труде.

Или као на пример, кад наилази цар, пред њим иду његови барјаци и скиптри, а затим он сам лично долази, радујући се и веселећи се победи, а са њим се радују и његове слуге.

Тако и Господ наш Исус Христос у жељи да покаже коначну победу над смрти, када ће са славом изаћи из гроба у дан васкрсења, шаље испред животворни крст свој као скиптар и симбол царев, да нас обрадује и освежи снаге. Допуњује нам снагу и чини нас да смо спремни да и самог Цара лично дочекамо и да га свечано хвалимо као победиоца.

У сред свете Четрдесетнице је ова крстопоклона седмица, јер је света Четрдесетница налик горком извору, због скрушености и присутне нам горчине и туге поста.

Јер као што је божествени Мојсеј положио дрво усред горког извора и претворио га у слатки извор, тако и нас Бог проводи кроз мислено Црвено Море и избавља духовног фараона животворним дрветом часног и животворног крста и заслађује нам горчину поста Четрдесетнице.

Уједно и теши нас који смо као у пустињи, докле нас својим васкрсењем уздигне ка небеском Јерусалиму.

Или, пошто се крст назива дрветом живота, што и јесте, он је као оно дрво засађено усред Едема.

Зато божествени Оци поставише крсно дрво усред свете

Четрдесетнице, да нас подсети на Адамово лакомство. Удаљени Адам од дрвета живота враћа се дрвету крста. Окусивши пак ово дрво, више не умиремо, него оживљујемо.

Силом крста твога Христе Боже сачувај и нас од искушења које нам долази од Злога, и удостоји да се поклонимо твоме божанском страдању и живоносном васкрсењу.

Да тобом просветљени прећемо четрдесето-дневно поприште и помилуј нас као једини благ и човекољубиви Бог. Амин.

Песма 7.

Ирмос: Отроки от пешчи..

Васкрсао си Господе из горба после три дана као да си спавао, а чуваре адових врата си силом божанском победио, и древне праоце си подигао, једини благословени Боже отаца и најславнији.

Радујмо се данас народе уз свирале веселим песмама! Празник крста на којем је прикован Христос прославимо, јер Он је једини благословени Бог отаца и најславнији.

Оруђе смрти је постало оруђе живота, зато га цео свет прославља, твој крст Милостиви Боже, зато благослови све који се њему клањају, једини благословени Боже отаца и најславнији.

Исусе једини милостиви и благи, просвети и освештај све који се са вером клањају твоме крсту и светом страдању, једини благословени Боже отаца и најславнији.

Слава, тројичан: Певам о Божанству, јединици у три ипостаси, Оцу као светлости, светлости Сина и светлости Духа, јер остају неразделна светлост, сједињени природом ал' блистају зрацима сва три лица.

И сада, богородичан: Многим именима су те пророци проповедали: као двери Божије, посуду златну и свету земљу, Дјево и богоневесто, јер си родила телом Исуса Христа, Бога отаца и најславнијег.

Катавасија: Из пламене отроки избављеј..
Из пламена си децу избавио, тело си примио и на земљу дошао, на Крсту си прикован и спасење Христе свима подарио, једини благословени Боже отаца и најславнији.

Песма 8.

Ирмос: Сеј нареченниј..

Што носите миро у рукама и кога тражите? Тако говори младић из гроба и кличе: васкрсе Христос и Бог наш, и подиже природу човека из адових тамница.

Радуј се крсте, трипут благословено и свето дрво, и светлости свима у тами! Ти све четир стране света обасјаваш и јављаш зору Христовог буђења, зато удостоји све верне да Пасху дочекају.

Овога дана је замирисао угодни мирис као из свете посуде мира, дрво крста Христовог са живим мирисом. Окадимо га верни светим тамјаном, и њему се заувек клањајмо.

Дођи Јелисеје па реци свима: какво је то дрво које си у воду положио? То је крст Христов који из дубине пропасти извлачи, зато се њему верни заувек клањајмо.

У давнини беше Јакову знак Крста твога, када се Јосифу преко врха светог жезла поклонио. То је узвишени скиптар царства твога Христе предсказао, њему се сада верно у векове клањамо.

Благосиљајмо Оца и Сина и Светога Духа, Господа.
Тројичан: Кад прослављам једно Биће у три лица, не сливам једног у Тројици, нити сечем лица, него славим Оца и Сина са Духом, јер један је Бог над свима у Тројици.
И сада, богородичан: Само си ти девствена међу мајкама, Маријо Богоневесто, јер си без мушког родила Христа Спаситеља, а знаке чедности сачувала, зато тебе верни славимо у векове.

Хвалимо, благосиљајмо и клањајмо се Господу, певајући и величајући га у све векове.

Катавасија: Руцје в ров вержениј..
Давно је бачен лавовима у јаму велики пророк Данило, ал' је у виду крста руке раширио, тако је спасен, непоједен и неповређен остао, да благосиља Христа Бога у све векове.

Песма 9.

Ирмос: Свјетисја, свјетисја..

У гроб си сишао животодавче Боже, и поломио ланце и окове, и умрле васкрсао па певају: слава васкрсу твоме, Христе Спасе, свесилни.

Твој гроб Христе примио је живот и живот ми је излио, јер ти си дошао и свима мртвима узвикнуо: сви оковани будите слободни, ја сам дошао за спасење света.

Нека се обрадују сва шумска дрвећа, видевши свога имењака у виду крста прослављеног данас, јер је на њему Христос подигао главу, као што пророкује побожни Давид.

Смртан због дрвета, нашао сам тебе као дрво живота,

христоносни крсте мој, и чуваре мој необориви; Ти си моћно оружије против демона, теби се клањам данас и кличем: освештај ме славом твојом.

Весели се и радуј црквo Божија, јер се данас клањамо дрвету трипут блаженом, пречасног крста Христовог. Њему служе војске ангела и пред њим стоје са страхом.

Слава, тројичан: Клањам се теби, светом Божанству, Три лица а једне природе: Оцу и Сину са Светим Духом, једном господаређем и једином Цару који влада над свима.

И сада, богородичан: Као што пева побожни Давид, постала си најблаженија Дјево велика планина, у коју се Христос уселио. Тобом смо се узнели до небеса, усиновљени Духом.

Катавасија: О, Мати Дјево и Богородице..

О, Мати и Дјево Богородице, ти си бесемено Христа Бога нашега родила. Он се телом на Крст уздиг'о, зато сада сви верни тебе и њега величамо.

Ексапостилар васкрсан и Крста:

Подобно: Со ученики..

Видимо данас крст је пред нама, зато му се са вером радујмо и поклонимо, са љубављу га целујмо, и распетог на њему Господа молимо, да се сви удостојимо и крсту часном да се поклонимо и васкрсење неосуђени дочекамо.

И сада, богородичан:

Сада се побожно клањамо, дрвету на којем је Пречиста Син твој прикован, и пречисте руке за нас раширио, а ти нам даруј мир и да дочекамо света страдња која су свет спасла, и да се светлој и целог света радосној Пасхи поклонимо и дану светлоносном.

На хвалитним узимамо стихове на 8 и певамо: васкрсне из Осмогласника 4 и подобне из Триода 3 понављајући прву. Глас 4

Подобно: Јако добља..

Кличимо гласно и песмама крст часни величајмо, па се поклонимо и рецимо: крсте свечани, силом твојом освештај наше душе и тела, и од сваке демонске повреде неповређене сачувај све, који ти се побожно клањају.

Дођите захватите воду непотрошиву, благодаћу крста изливену; пред нама је ево дрво свето, извор дарова, натопљено крвју и водом нашег Господара, на њему је Он својом вољом подигнут, да све земне узвиси.

Стих: Узвисујте Господа Бога нашег и клањајте се подножију ногу његових јер је то свето. (Пс.98,5)

Тврђава си цркви крсте свечасни, монаштву спасење и похвала, зато ти се данас клањамо, и божанском благодаћу на теби Прикованог, срца и душе обасјавамо. Он је клетву укинуо а силу Лажљивога разорио.

Стих: Бог и Цар наш је пре векова устројио спасење на сред земље. (Пс.73,12)

и понављамо прву стихиру.

Стих: Васкресни Господе Боже мој, нека се уздигне рука твоја, не заборави убоге твоје до краја.

и певамо самогласну, глас 8.

Господ свих је својим причама, горде мудраце и злобне фарисеје натерао да утекну, и све поучио да гордо не мудрују, него како треба сам је закон и пример постао, до распећа чак и смрти сам је себе унизио, зато благодарно попут цариника рецимо: нестрадални Боже за нас си

пострадао, зато од страсти нас избави и спаси душе наше.
Слава, то исто.

И сада: Преблагословенна јеси..

Велико славословље;

За то време свештеник облачи потпуно одјејање, (тамо где има неко старији, онда се њему даје првенство), а када почнемо певати Свети Боже.. **узме кадионицу, окади часну трапезу и часни крст, затим га узима са дискосем на главу своју и излази са северне стране престола на ђаконским дверима. Пред њиме носе две свеће и кадионицу па тако стаје пред затворене царске двери до завршетка** Свети Боже..
Тада свештеник говори: Премудрост, стојмо смерно.
Почињемо певати твопар: Спаси Господе.. **(трипут) а јереј носи часни крст на спремљен тетрапод и ту крст полаже и кади га у знаку крста са све четири стране.**
Одмах после кађења и тропара Спаси Господе.. **певамо**
Тропар глас 6.
Крсту твоме клањамо се Владико, и твоје свето васкрсење славимо. **(трипут)**
Почињемо метаније.
У манастирима прво игуман или други од старијих свештеника, затим и остали по своме чину клањају се пред часним крстом по два пута. Целива га прво старији па млађи и после целивања се опет поклоне једном.
Овако чине и остали у храму. Десна и лева певница такође прилазе два и два и клањају се по своме чину.

Док се клањају пева се ова самогласна

Глас 2.

Прићите верни и поклонимо се животворном дрвету, на њему је Христос Цар својевољно руке раширио, а нас уздигао на првобитно блаженство, које нам је ђаво преко слатке хране украо и учинио да изагнани од Бога будемо. Ходите верни поклонимо се дрвету, којим смо се удостојили да сломимо невидљивих противника главе. Ходите из свих народа Крст Господњи прославимо. Радуј се крсте, палог Адама коначно избављење, јер се тобом наши верни цареви хвале, јер твојом силом Исмаилске народе моћно покоравају. Тебе сада ми хришћани са страхом целивамо, и славимо на теби прикованога Бога и говоримо: Господе, на крсту приковани, помилуј нас као благ и човекољубив.

Глас 8.

Данас је Господар целе творевине и Господ славе, на крсту прикован и у ребра прободен, Он који је сладост Цркве, жуч и оцат окуша, Он који покрива небо облацима, венцем од трња се покрива, и у одећу поруге се облачи, он који је својим рукама саздао човека, шамаран је рукама створеним од блата, по плећима је ударан, Он који небо у облаке одева, пљување и ране добија, ругање и шамарање и све трпи због мене осуђенога, Избавитељ мој и Бог, да би спасао свет од обмане, јер је милостив.

Слава, глас 8.

Данас по природи Недодирив постаје Додирив и трпи страдања, да би мене од страдања избавио, Он који слепима даје светлост од безаконих уста је попљуван, и даје тело своје на рањавање. Када га је Чиста Дјева и Мати видела на

крсту, пађенички је говорила: тешко мени Чедо моје, зашто ово чиниш? По доброти си лепши од свих људи, а сада те видимо без даха и без погледа, немаш више онај изглед нити лепоту. Тешко мени светлости моја, не могу те гледати уснулог, јер ми се душа кида и као да ми срце пробија оштар мач. Али појим о твоме страдању, и клањам се твојој милости, дуготрпљиви Господе, слава теби.

И сада, глас тај исти.

Данас је испуњено пророчко предсказање, јер ево се клањамо месту код твојих ногу Господе, плодом са дрвета спасења, ослобађамо се страсти. Молитвама Богородице, једини Човекољубче.

Затим јектенија и отпуст.

Слава и сада, Еванђелска стихира у припрати. Читају се „Оглашенија“ дело Студитово. Час 1. и коначни отпуст.

На литургији

Изобразителни псалми
Блажена владајућег гласа на 6
и од Канона крста песма 3. на 4
Уместо Трисветог, певамо:

Крсту твоме клањамо се Владико, и твоје свето васкрсење славимо.

Прокимен апостола, глас 6.

Спаси Господе народ твој и благослови наслеђе твоје. (Пс.27,9)

Стих: Теби, Господе, завиках, Боже мој, немој заћутати од мене. (Пс.27,1)

Апостол Јеврејима, зачало 311.

Алилуја глас 8. Опомени се сабора твога, којег си стекао од почетка. (Пс.73,2)

Стих: Бог је Цар наш пре векова, учини спасење по сред земље. (Пс.73,12)

Еванђеље по Марку, зачало 37.

Причастен: Знаменовала се на нама светлост твога лица Господе.

69. Недеља 3. поста - кртопоклона

На вечерњи

На Господи воззвах.. **узмемо стихове на 10 и то: 4 покајне из Октоиха (две са вечерња и две са јутрења са стиховњих) 3 из Триода, дело господина Јосифа.**
Глас 8.
Подобно: Господи ашче и на судишчи..

Господе на крсту си својом вољом руке раширио, удостоји да се њему покајаним срцем поклонимо, да се постом и молитвом, уздржањем и добрим делима добро просветлимо, јер си благ и човекољубив Бог.

Господе великим твојим милосрђем очисти мноштво греха мојих, и удостоји нас Милостиви да у овој седмици уздржања, твој крст чистом душом видимо и целивамо, јер си ти човекољубив.

Ина стихира дело господина Теодора.
Глас 3.
Подобно: Велије чудо..

Дрво крста је чудо велико, на њему је Христос својом вољом телом разапет. Цео свет му се клања и са вером кличе: О, сило крста, ти пред свима демоне спаљујеш, и твој знак их спаљује, зато те славим дрво пречисто, поштујем те и клањам се са страхом, а Бога славим, јер ми тобом живот бескрајни дарује.

И из Минеја 3 стихире.

Слава и сада, богородичан у Минеју.
Вход; Светлости тиха..

Велики прокимен
Глас 8. Дал јеси ..
Ти дајеш наслеђе, онима који славе Име твоје. (Пс.61, 5)
Стих 1. Од краја земље теби вапијем (Пс.61, 1)
Стих 2. Починућу под кровом крила твојих. (Пс.61, 4)
Стих 3. Тако ћу певати имену твојему свагда. (Пс.61, 8)
И опет:Ти дајеш наслеђе, ..

На стиховњим самогласна дана, двапут. Глас 8.

Због мојих грешних дела, несмем бедан погледати у небо мојим очима, ал' к'о цариник јецам и вапијем: Боже очисти ме грешног и избави лицемерја фарисејског, јер си само ти милостиви.
Стих 1. Ка теби уздигох очи моје, који живиш на небу. Гле као очи слугу гледају у руке господара својих, као очи слушкиња гледају у руке госпоћа својих, тако су очи наше гледају ка Господу Богу нашем докле се не смилује на нас.

Стих 2. Помилуј нас, Господе помилуј нас, јер се веома испунисмо понижења, нарочито се испунила душа наша поруга од уживача и понижења од гордељиваца.

Мученична: Мученици Господњи ви свако место освећујете и сваку болест лечите, а сада вас молимо: молите се да се замки вражијих избаве душе наше.
Слава и сада, богородичан. Глас тај исти (8.)

Небеса ти поје, обрадована Мати неневесна, а ми славословимо недокучиво Рођеном из тебе, а ти га моли да се спасу душе наше.

70. Понедељак 4. седмице поста

На јутрењу

Тројични владајућег гласа

После 1. катизме седалнi покајни из Осмогласника, са краја Триода.

После 2. катизме, певамо следеће седалне, дело господина Јосифа.
Глас 8.
Подобно: Воскресл јеси..

Поклонимо се верни свечасном дрвету, на којем је Творац свих подигнут. Пред нама је да освешта и душе и тела свима који му долазе, да очисти нечистоту греха, свима који искрено посте, и увек певају Христу јединому добротвору.

Слава, то исто
И сада, богородичан. Подобно.

Бог-Реч Очева сиђе на земљу, а светли ангел Богородици кликташе: радуј се благословена! Само си ти дворац сачувала, и зато си зачеће превечног Бога и Господа примила, да од неверја као Бог спасе род човеков.

После 3. катизме, седален, глас 3.

Подобно: Красотје дјевства..

Сада на половини уздржања, хитамо да се поклонимо Христе крсту твоме живоносном, и клањајући се кличемо: велики си Човекољубче и велика твоја дела, јер си нам крст твој часни показао. Њему се са стахом клањамо и кличемо: слава крајњој доброти твојој.

Слава, то исто.

И сада, богородичан. Подобно.

Као некопана лоза Дјево, родила си грозд прекрасни, који нам излива вино спасења, и весели свима душе и тела, зато тебе узрочницу добара славимо, и увек са ангелом кличемо: радуј се благодатна!

Псалам 50.

Свештеник: Спаси Господе..

Канон из Минеја
и овај Трипеснец.
Стихослови се Мојсеовица.
Глас 8.

Песма 1.

Ирмос: Колеснице гонитеља фараоња..

Светло поклоњење крсту се свима јавило, и сунчане зраке спасења излило, и све мраком страсти поробљене је обасјало, зато дођимо сви да га чисто целивамо.

Очишћени благодаћу поста, чистих душа дођите Пречистом да му благодарну песму певамо: ти си Речи Божија крв твоју за нас све излио, ти нас посвећујеш крстом.

Преварен навалом змије, дубоко падох и још увек лежим

Спасе, а ти си палог првосазданог крстом и страдањем твојим подигао, зато и мене подигни и упути чиним вољу твоју.

Богородичан: Неискусобрачна пред крстом твојим Господе, видевши твоје ране Владико, рањено нарицаше: тешко мени Чедо, када сам те родила болове нисам имала, а сада сам болима скрхана.

Ини канон дело господина Теодора. Глас 3.

Ирмос: Појим Господеви сотворшему дивнаја чудеса..

Седмица је ова света и светла, јер се крст пречасни даје целом свету. Дођите да се са страхом и љубављу поклонимо и душе просветлимо, а Христу на њему прикованом у песмама прославимо.

Крсту твоме се Христе сви клањамо, јер је предзнак твога васкрсења. Певамо о клиновима, а славимо копље и срцем и устима, јер њиме и душе и тела чистимо.

Слава, тројичан: Тројице као једно биће опевана: Оче, и Сине са Духом Светим, беспочетна, и увек постојећа! Несаздано Божанство, изворе светлости и живота, теби се сви људи клањају, а ти их све очисти.

И сада, богородичан: Певамо о теби Пречиста Дјево Богородице, као херувимској кочији из које се Бог родио. Само си ти извор вечности, и свима Живот излила. Од њега захватамо и исцелења добијамо.

Слава теби Боже наш, слава теби.

На половини од четрдесет стадија, дођите Христу са љубављу, па кренимо ка његовом светом страдању, да се са њиме распнемо, и заједницу његовог васкрсења стекнемо.

Ирмос: Појим Господеви сотворшему дивнаја чудеса..

Певајмо Господу јер је дивна чудеса, на Црвеном мору учинио, пучином Понта је противнике покрио, а Израиља спасао; Само њему појмо јер се прославио.

Песма 8.

Ирмос: Седмерицеју пешч..

И душу и тело сам отровним страстима ранио, али ти ме Господе помилуј и смилуј се ради крста твога, и сачувај ме капима изливеним из ребара твојих да усрдно певам: свештеници благосиљаје и народи величајте Христа у све векове.

Давно на гори је Мојсеј тебе, крсте свечасни, предсказао, када је руке подигао и Амалика победио. Крсту се данас клањамо, а демоне као војске туђинске побеђујемо и са вером певамо: свештеници благосиљаје и народи величајте Христа у све векове.

Склон сам страстима, а злом навиком ме ђаво спотиче и вуче, но ти се Милостиви смилуј и заштити ме Крстом твојим, да бих певао срцем несусталим: свештеници благосиљаје и народи величајте Христа у све векове.

Богородичан: У патњи је јецалаи матерински нарицала, на крсту је гледала Оног кога је из себе родила и није могла патњу поднети него је из дубине душе завапила: какв је ово призор? Зашто страдаш а природом си нестрадалан? И желиш да цео свет од пропасти избавиш.

Ини.

Ирмос: Ангелми немолчно..

Дођите браћо и сестре у цркву да постављени Крст Христов видимо, да му се са страхом и вером поклонимо, па узвикнимо: о, светли ти си живот људима процвао.

Животворни крсте наш, тебе је небо показало у борби као знак победе, као оружије непобедиво за пораз противницима, а црквама силу и вернима за спасење.

Благосиљајмо Оца и Сина и Светога Духа, Господа.

Тројичан: Славим светог Оца, и прослављам светог Сина и Духу Светом певам, као јединосушну и јединствену Тројицу, сваког од њих као Бога, три светлости ал'светлост једну која од једног Сунца блиста.

И сада, богородичан: Радуј се двери непролазне; радуј се купино несагорива! Радуј се посудо златна; радуј се горо несечена! Радуј се Богородице надо нерушива и бедеме свима који се надају у тебе.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Прошли смо пола поста, ал' смелим срцем даље кренимо, уз помоћ Божију, браћо и сестре, да Христа васкрслог и Пасху радосно угледамо.

Хвалимо, благосиљајмо и клањајмо се Господу, певајући и величајући га у све векове.

Ирмос: Ангелми немолчно во вишњих славимаго Бога..

Бога којег ангели неућутно славе, нека благослове у песмама и небеса, земља, брда и долине и морске дубине, и сав род човечији, као Творца и избавитеља, и нека га величају у све векове.

Песма 9.

Ирмос: Устрашисја всјак слух..

Јаков је давно у знаку часног крста унучад благословио, зато и ти Милостиви благослови нас крстом, и подај даровану њему благодат освећења, свима који му се клањају, а тебе Избавитеља свих прослављају.

Ми верни очистимо постом као водом и душе и срца, да животодавно и свето дрво целивамо, јер је пред нама свима, да излије свети опроштај и светлост небеску, и живот и радост истинску.

Спознао сам тебе као страшног Судију, који долази у слави божанској, да открије сва тајна дела свију, зато ти вапијем Благи Господе: сагрешио сам, опрости ми и не откривај моје многе и тешке грехове.

Богородичан: Као јагње гледала је давно Јагњета на крсту прикованог, и како је сунце потамнило, па је кроз плач говорила: Умиреш Исусе и залазиш Сунце славе ал' и заблистај светлошћу твога васкрсења свима који те воле.

Ини.

Ирмос: На Синајстјеј горје..

Као што Давид бого-речити узвикује: на месту где су биле ноге твоје Владико и Боже, клањамо се сви крсту часноме! А ти, мада све на длану држиш, на крст си узнет.

Постом очишћени, дођите у земљу вечно живих, да видимо данас пред нама крст свечасни, да се са страхом и вером поклонимо и обрадујемо, јер њиме освећење душа захватамо.

Слава, тројичан: Бићем је јединица несечена, Најсветија Тројица, а природом сједињена, и по својствима лица је раздељена. Несечено се дели, и једно је тројично, то су: Отац, Син и Дух Живи, који чува све.

И сада, богородичан: Ко је икада чуо за девствену родитељку? Ко је чуо за матер без мушкога? Марије, на теби је ово чудо, ал' ми кажи како је то? Не испитуј дубину богорађања из мене. То је истинито, али је за разум човеков недостижно.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Принесимо сви људи Богу благодарну хвалу, јер сада и видимо и целујемо крст свети. Разумите ово и покорите му се демони и народи безбожни! Разумите и покорите се, јер је крстом са нама Бог.

Ирмос: На Синајстјеј горје..

На Гори Синају, видео те Мојсеј у виду купине, како си огањ Божанства у свом телу зачела; Данило те видео као гору несечену, а Исаија као жезал процвали, из Давидовог корена.

Светилен гласа са краја Триода.

На стиховњим, самогласна, двапут. Глас 6.

Нарочити пут узношења, ти си Христе у свом смирењу показао, када си сам себе унизио, и лик слуге примио. Хвалисаве молитве фарисејеве ниси слушао, а јецај скрушеног цариника си као жртву непорочну на небо примио. Тако ти и ја вапијем: очисти ме Боже! Очисти ме Спаситељу мој и спаси ме.

Мученична: Господе, спомен Светих твојих цео свет празнује, небеса се радују са ангелима, и весели земља са људима. Ради молитава мученика помилуј нас.

Слава и сада, глас тај исти (6.)

Поздрав архангела си Богородице примила, и као херувимски престо постала, јер си Наду душа наших у наручју носила.

На 1. часу клањамо се часном Крсту, као што је речено у недељу, а певамо место: Стопе моје.. **ово:** Крсту твоме клањамо се Владико..
На часовима после Оче наш.. **кондак крста: Кондак, глас 7.** Не може више сила смрти држати људе.. (Не ктому..)
Овако и у среду и петак та четири дана. Крст остаје до петка како је постављен.

На 6. часу

Тропар пророчанства глас 7.
Господе, не покарај гневом твојим народ који сагреши, нити нас љутњом твојом казни, пошто си добар. Јер тебе слави сва земља, и молимо те: поштеди нас, једини, Свети.
Слава и сада, исто.

Прокимен псалам 61. глас 6.
У Богу је спасење моје, и слава моја.
Стих: Зар се нећеш Богу покорити, душо моја?
Читање из Пророштва Исаије (Гл. 14,24–32)

Тако говори Господ Саваот: Како говорих, тако ће бити, и како сам одлучио, тако остаје, да погубим Асирце са земље моје и са гора мојих, и биће они за гажење; а узеће се од ових Јудејаца њихов јарам ропства, и терет њихов са рамена узеће се. Ово је одлука коју одлучи Господ за сву васељену, и то је рука уздигнута на све народе васељене. Јер оно што је Бог Свети одлучио, ко ће разорити? И руку Његову уздигнуту ко ће одвратити?

Године када умре цар Ахаз, би реч ова. Не радујте се сви иноплемени Филистејци, јер се скрши јарам тлачитеља вашег. Јер из семена змије изаћи ће потомци аспида, и

потомци њихови изаћи ће - змије летеће. И напасаће се сиромаси Јудини Њиме, и сиромашни људи у миру почиваће; глађу ће уништити семе твоје филистејско и остатак твој уништиће.

Закукајте врата градова, нека завичу градови потрешени, и сви иноплемени Филистејци, јер дим паљевине са севера долази, и неће вас бити. И шта ће одговорити цареви незнабожних народа? Јер је Господ основао Сион, и Њиме ће се спасти понижени народа Његовог.

Прокимен псалам 62. глас 4.

Тако ћу те благосиљати у животу моме.

Стих: Боже, Боже мој, теби јутрењујем, жедна је тебе душа моја.

71. Понедељак 4. седмице поста

На вечерњи

На Господи воззвах.. **стихире подобне из Триода, глас 8.**
Подобно: Что вас наречем..

Средину дана уздржања, са помоћу силе крста пролазимо, на њему прикованог сред земље, Спаса и Бога славимо, па кличемо: дај нам Владико да видимо и твоја страдања и часно васкрсење твоје, даруј нам очишћење и велику милост.

Подобна:

Одбацимо јело и уживања, да умиримо телесне прохтеве, а дрво крста верно целујмо, јер је пред нама на поклоњење. Оно све освештава Божијом благодаћу, зато кличимо Господу: благодаримо ти Милостиви, јер крстом спасаваш душе наше.

Ина стихира, глас тај исти (8.)
Подобно: Богородицу..

Сада се крсту поклонимо и сви певајмо: радуј се дрво живота! Радуј се свети скиптре Христов! Радуј се славо небеска! Радуј се вернима похвало! Радуј се сило вере! Радуј се оружије несавладиво! Радуј се одагнање противника! Радуј се светло блистање целом свету на спасење! Радуј се велика славо мученика! Радуј се сило праведних! Радуј се светлости ангела! Радуј се крсте свечасни.

И из Минеја 3 стихире

Слава и сада, богородичан из Минеја

Прокимен псалам 63. Глас 6.
Услиши Боже глас мој, када се молим теби.
Стих: Од страха непријатеља избави душу моју.
Читање из Књиге Постања (Гл.8,21–22 и 9,1–7)

Рече Господ Бог: Размисливши, нећу придодати више да проклињем земљу за дела људска, јер нагиње ум људски приљежно на зло од младости његове; нећу зато придодати више да погубим свако тело живо, као што учиних. У све дане земље сетва и жетва, хладноћа и топлота, лето и пролеће, дан и ноћ неће престати.

И благослови Бог Ноја и синове његове и рече им: Растите и множите се и напуните земљу и овладајте њоме. И страх и трепет ваш биће над сваким зверињем земаљским, и свим птицама небеским, и над свему што се креће по земљи, и над свим рибама морским; под руке вама дао сам. И сваки гмизавац, који је жив, вама ће бити за храну; као лишће зелени све вам дадох. Али меса у крви душе немојте јести; јер ћу крв вашу од душа ваших потраживати, из руке свих звериња тражићу је, и из руке човека брата тражићу душу човечију.

Ко пролије крв човечију, уместо ње крв његова пролиће се; јер сам по лику Божијем створио човека. А ви растите и множите се, и испуните земљу, и умножите се на њој.

Прокимен псалам 64. Глас 6.
Услиши нас Боже, Спаситељу наш.

Стих: Теби доликује песма Боже на Сиону.

Читање из Прича Соломонових (Гл. 11,19–31 и 12,1–6)

Син праведни рађа се за живот, а гањање безбожнога за нечим на смрт је њему. Мрзост су Господу путеви развраћени, а пријатни су Му сви безазлени на својим путевима. Ко при договору ставља руке у руке неискрено, неће проћи некажњен за зло; а који сеје правду, примиће верну плату. Као што је златна наушница у њушци свиње, тако је лепота злорасудној жени. Жеља праведних свака је добра, а нада безбожних пропашће. Имају који своје сеју, и умножавају га; а имају који туђе сабирају, и умањују се.

Душа благословена сва је једноставна; док муж гневљив није благообразан. Који задржава жито само себи, оставиће га незнабошцима, а који га продаје скупо, проклет је од народа; благослов пак на глави је онога који раздаје. Који снује и чини добра, тражи добру благодат, а тражитеља зла, сустиће зло.

Који се нада на богатство своје, тај ће да пропадне; а који се заузима за праведне, он ће процветати. Који се не стара о своме дому, наследиће ветар; а неразумни ће служити разумноме. Од плода правде произрашће дрво живота, а душе безаконика узеће се у невреме. Ако се праведни једва спасава, безбожни и грешни где ће се наћи? Ко љуби васпитно карање, љуби осећање, а који мрзи карање, безуман је. Бољи је који налази благодат од Господа, док човек преступник закона биће осуђен. Неће успети човек од ствари безаконе, а корени праведних неће усахнути.

Жена отресита венац је мужу своме, а као црв у дрвету, тако ће упропастити мужа жена злочеста.

Мисли праведних су судови прави, а безбожници справљају преваре. Речи безбожника су подмукле и на крв,

а уста правих људи избавиће их.

На стиховњим, стихира самогласна, двапут; Глас 8.

Омрзнут је хвалисави фарисеј, због самохвале, а смирени цариник тихо се помолио и оправдао. Спознај душо моја разлику, и смирење пригрли и прими, јер човекољубиви Христос смиренима обећа благодат.

Мученична: Мученици Господњи молите Бог нашега, и молимо вас измолите душама нашим, много милости и очишћење греха.

Слава и сада, богородичан, глас тај исти (8.)

Ја, Пресвета Дјево Богородице притичем твоме окриљу, и знам да ћу тамо наћи спасење, јер ти можеш Пречиста помоћи мени.

72. Уторак 4. седмице јутрење

На јутрењи

Тројични

После 1. катизме, сједални покајни из Осмогласника са краја Триода.

После 2. катизме, певамо следеће сједалне, глас 8.
Подобно: Непоколебимоје утвержденије.

Уздржањем обасјајмо душе своје, крсту спасоносном се поклонимо, јер је на њему Христос прикован, па му овако узвикнимо: радуј се извесна помоћи и сладости испосника! Радуј се демона противниче, јер ти страсти искорењујеш; Радуј се дрво блажено.

Богородичан
Подобно.

Она је непоколебиво утврђење вере и часни дар душама нашим, зато верни Богородицу у песмама величајмо: Радуј се јер си камен живота у своје тело примила! Радуј се целог света надање, тужнима заступнице; Радуј се Невесто неневесна.

После 3. катизме, сједални, глас тај исти (8.)
Подобно: Јако начатки..

Као живот свег света, твој крст пред собом васељена целива, клањаму се и кличе: Господе, силом крста сачувај у

дубоком миру све који посте, и који ти поје, много милостиви.

Богородичан, глас тај исти (8.)

Радуј се јер си од ангела радост целог света примила, радуј се јер си Творца твога и Господа родила, радуј се јер си се удостојила постати Мати Божија.

Канон из Минеја и следеће из Триода. Дело господина Јосифа.

Стихослови се Мојсеовица.

Глас 8.

Песма 2.

Ирмос: Видите видите јако аз јесам..

Посред света крст си поднео Речи Божија и Месијо; њему се данас у половини поста са вером клањамо и молимо: и васкрсење твоје да видимо.

Палицом силе је Мојсеј знак крста предсказао, јер крст је море страсти пресекао, да стигнемо у земљу обећану и духовне мане се обилно наситимо.

Како да не плачем и како да не јецам душо моја? Јер ти зло хоћеш а не тражиш са љубављу вечна добра, него стално презиреш вечног Судију, који те већ дуго трпи.

Богородичан: Без измене је Христос телесан постао и таквог си га Дјево родила, зато га моли усрдно, да избави од телесних прохтева све, који се крсту клањају, а којег је телом поднео.

Ини канон, глас тај исти (8.)

Ирмос: Видите, видите..

Видите, видите да сам ја Бог, ја сам свету дао крст мој као оружије спасења, да му се сада поклоните, да га целивате и њиме савладате замке вражије.

Велики си Господе многомилостиви, јер си дао да се поклонимо твоме крсту животворном, на коме су биле твоје руке и ноге приковане, на којем си излио крв своју из твојих пречистих ребара, и тако нам живот вечни излио.

Слава, тројичан: Најсавршенија јединице, и Најсветији триипостасни Боже: Оче без рођења и Сине јединородни, и Душе који од Оца исходиш, а Син те шаље; једно Биће и природо, Владаре и Царе спаси све нас.

И сада, богородичан: Неизрециво је чудо рађања из тебе Мати и Дјево! Како си родила а чиста остала? Како си дете добила а мушко ниси искусила? Надприродан је ово промисао јер се из мене Бог Реч као Бого-Дете родио.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Тебе нам је крсте Мојсеј предсказао кад је руке раширио и Амалика победио. Твој знак и сенка у ваздуху одбацује и побеђује и најјаче демоне зато увек Христу певамо.

Ирмос: Видите, видите јако аз јесам Бог ваш..

Видите видите да сам ја Бог ваш, од Оца сам рођен пре свих векова, а од Дјеве у времену, зачела ме без мушкога, и као човекољубив, разорио сам грех праоца Адама.

Песма 8.

Ирмос: Покривајај водами..

Ти си све елементе земљи дао, и као Бог се на дрво крста узнео, али си тако Господе вернима непомични темељ вере утврдио, и крст твој им као спасоносно оружије дао. Њему се клањамо, а тебе у векове величамо.

Сада је дрво крста сјајније од сунца, зато дођимо сада постом обасјани, да га целивамо и светлу благодат захватимо, која таму одгони свима који величају Христа у векове.

Ти си Речи Божија вода жива што без измене у вечни живот увире, јер си крв и воду из својих ребара на крсту излио, да би реке греха исушио, зато те молим: исуши изворе мојих злих прохтева.

Богородичан: Родила си Пресвета Богомати и Пречиста Бога, који у светима обитава, за духовно свештање, јер он освештава све крајеве света. А данас се Дјево клањамо, дрвету часном, на којем је телом прикован био.

Ини.

Ирмос: Ангели и небеса..

Дођи народе да сада видимо живоносно дрво на којем је телом разапет био Христос Бог наш, са страхом да му се клањамо и певамо у све векове.

Опевајмо Крст од три дела јер је знак тројични, и клањајмо се са страхом и благосиљајмо и певајмо Христу у векове.

Благосиљајмо Оца и Сина и Светога Духа, Господа.

Тројичан: Тројица је један Бог, јер ни Отац није одступио у синовство, нити је Син примио исхођење, него свако има своје особине и светлост Бога, којег славим као Тројицу у векове.

И сада, богородичан: Једино си ти чедна родила и једино си ти неискусомужна дете дојила, јер си Творца свога и Господара родила као Мати и слушкиња, зато теби Мати и Дјево певамо у све векове.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Само једном речју си слепом од рођења очи даровао, зато и моје слепе духовне очи поново отвори, да угледам свелост твојих заповести Христе у све векове.

Хвалимо, благосиљајмо и клањајмо се Господу, певајући и величајући га у све векове.

Ирмос: Ангели и небеса на престоље слави..

Ангели и небеса непрестано славите Бога, који седи на престолу славе; Благословите га, појте и величајте, у векове.

Песма 9.

Ирмос: Благословен Господ Бог..

Благословен је Господ Бог Израиљев, јер је својим крстом уништио стару клетву и крст нам дао као силу, уточиште и темељ непомични, да њиме противнике своје као оружијем поразимо.

Мојим безбројним злобама сам стегнут као конопцима, и не желим Христе да потражим твоје стазе спасења, али ти ме обрати крстом твојим, и таму моју уклони, по неизрецивој твојој доброти и милости.

На фарисејеву сам се гордост зло угледао, и зато сам се у патње сурвао, па лежим да ме газе демони, али ти се Христе смилуј и спаси ме, јер си из милости себе унизио, мада си узвишени Цар Славе.

Богородичан: Сви нараштаји те зову блаженом, Пречиста, јер се Исус родио из твога тела, и по своме домостројy је на теби Дјево и невесто учинио узвишена дела. Њега моли да спасе твоје стадо и народ твој.

Ини.

Ирмос: Тај исти.

Благословен је Бог Израиљев, јер је крстом разорио стару клетву, крст нам дао за поклоњење, зато га ми са вером целивамо и њега славимо, а о твојој великој милости певамо непрестано.

Ти си крсте часни цркви похвала, ти си оружије царевима и целом свету си дат за умирење. Крсте, радости православних, чуваре васељене, сачувај и освештај све који ти се клањају у векове.

Слава, тројичан: Тројице Света слава теби, исте славе јединице, Божанско Биће, узвишено једно и царујуће, Оче, Сине са Духом, спознали смо те као свелост недоступну и беспочетно Божанство, спаси оне који ти служе, јер си свима Створитељ.

И сада, богородичан: Код крста је Дјева као јагње стајала, и тебе Исусе свога пастира и господара гледала, због тебе јој се Христе срце кидало, па је горко нарицала: какво је ово ужасно виђење? Како умиреш Животе свих?

Слава теби Боже наш, слава теби.

Покајаног Манасију си Боже спасао, зато и мене спаси јер се кајем у горким сузама, и не презри слугу твога, јер сам сво време удаљен душом, као стари Израиљ, живећи у похотама.

Ирмос: Благословен Господ Бог Израиљев

Благословен је Господ Бог Израиљев, који нам је подигао снагу спасења, у дому Давида слуге свога, у којем нас је посетио Исток са висине, и упутио нас на пут мира.

Светилен гласа са краја Триода.

На стиховњим самогласна дневна, двапут. Глас 8.

Сећај се душо моја осуде, хвалисавог и гордог фарисеја, и спознај опроштај смиреном царинику исповедањем греха, похитај да одбациш дрскост првог због врлина, а прихвати исповест овог другог јер си и ти грешила. Устани смирењем и без гордости, да стекенеш висину код Христа, који има велику милост.

Мученична: Много сте подвига прошли светитељи, и муке од безаконика храбро поднели, јер сте Христа и пред царевима исповедали, и мада сте из овог живота отишли, ви силама у свету делате, и болесне од патњи лечите, зато молите светитељи Господа, за спасење душа наших.

Слава и сада, богородичан. Глас тај исти (8.)

Окриље твоје Богородице Дјево, лек је духовни, зато њему притичемо и душевних се патњи избављамо.

На 6. часу

Тропар пророчанства, глас 6.

Крсту твоме клањамо се Владико, и свето васкрсење твоје славимо.

Слава и сада, исто.

Прокимен псалам 65. Глас 6.

Благословен је Бог, који не одбаци молитву моју, и милост твоју од мене.

Стих:Благословите народи Бога нашег.

Читање из Пророштва Исаије (Гл.25,1–9)

Господе, Боже мој, прослављаћу Те, певаћу Имену Твоме,

јер си учинио чудесна дела, савет древни истинити. Нека буде тако, Господе, јер си срушио градове у прашину, градове утврђене - да падну темељи њихови; град безбожника - да се не изгради до века.

Зато ћете благосиљати народ сиромашни, и градови људи тлачених благосиљаће Те. Јер си био сваком граду пониженом помоћник, и онемоћалима због немаштине - покров; од људи злих избавићеш их; Ти који си покров ожеднелих, и дах људи онеправдованих. Благословиће Те као људи малодушни и жедни на Сиону, јер ћеш их избавити од људи безбожника, којима си нас предао.

И учиниће Господ Саваот свима народима, на гори овој: пиће радост, пиће вино, помазаће се миром. На гори овој узврати све ово незнабожним народима; јер је одлука ова за све народе. Прогутана би смрт која беше ојачала; и опет убриса Господ Бог сваку сузу са сваког лица, срамоту народа Свога уклони са све земље, јер уста Господња говорише ово.

И рећи ће у онај дан: Ево Господа Бога нашег, у Њега се уздасмо, и спасиће нас овај Господ; потрпесмо ради Њега, и обрадовасмо се и узвеселисмо спасењу нашем.

Прокимен псалам 66. Глас 6.

Благослови нас, Боже, Боже наш: благослови нас Боже.

Стих: Боже помилиј нас и благослови нас.

73. Уторак 4. седмице поста

На вечерњи

На Господи воззвах.. **узимамо стихове на 6 и певамо стихове подобне из Триода.**

Глас 6.

Подобно: Всју отложивше..

На сред земље си, Милостиви, крст и страдања поднео, ал' си свима нестрадање и спасење подарио, зато данас у пола поста, сви на поклоњење крсту долазимо, радосно га целивамо, да се Речи Божија просвећени светим врлинама удостојимо, да и твоје страдање и живоносно васкрсење видимо, једини многомилостиви.

Подобна.

На крсту си разапет и умро, копљем си прободен и са жучи напојен дуготрпељиви, а ти си Владико горку воду у Мери руком Мојсеја у слатку претворио, зато иштем и молим: одагнај из срца мога горке прохтеве, и покајањем душу ми заслади, и поклоником твога светог страдања учини.

Ина.

Глас 1.

Подобно: Древље Мојсеју..

Крст је у давнини Мојсеј рукама учинио и Амалика победио. А данас велики Крст пред очима својим видимо, свечано постављен, зато му народеу чистоти усана и душе прићимо. На њему је Христос узнет да би смрт умртвио. Те

смо благодати сви удостојени, зато побожним песмама Спаситеља свих опевајмо, и још га молимо: да и само спасоносно васкрсење дочекамо.

Ине стихире подобне.

Глас 4.

Подобно: Дал јеси знаменије..

Дођите данас да се поклонимо даваоцу живота нашега, постављеном крсном дрвету, крсту Христа Бога нашега. Њиме је смрт рањена и нама палима је он васкрсење и обновљење; Зато избављени кличимо: нас ради си пострадао, са спасеш свакога, Боже наш, слава теби.

Твој крст Спаситељу даровао си нама Хришћанима, као силу необориву, њиме многе противнике побеђујемо, Он твоју цркву Христе миром осењује да правилно верује, њега сада целујући теби искрено кличемо: удостоји и нас удела твојих светих.

Сузама осећаје у душама очистимо, и постом очишћени дођимо да се крсном дрвету поклонимо, њиме се и уздржањем уклањају душегубни прохтеви телесни, зато Распетоме кличимо: удостоји нас Спаситељу да се светлу твога тридневног васкрсења поклонимо.

Слава и сада, глас 8.

Данас је Владар целог света и Господ славе на крсту прикован, у ребра прободен и он сладост цркве је са жучи и оцтом напојен. Круном од трња је крунисан, а покрива небо облацима. Одећом поруге је одевен и шамаран руком од земље, а руком је саздао људе. По плећима је ударан, а одева небо облацима. Пљување и ране је поднео, ругање и шамарање и све то због мене осуђеног, Избавитељ мој и Бог, да спасе свет од неверја, јер је милостив.

Изостављају се стихире из Минеја и узмају се на повечерју.

Прокимен псалам 67. Глас 6.
Песму појте Господу, певајте Имену његовом.
Стих: Пут учините ономе који је узишао на запад.
Читање из Књиге Постања (Гл.9,8–17)

Рече Бог Ноју и синовима његовим са њим, говорећи: Ево Ја подижем завет мој вама, и семену вашем после вас, и свакој души живој са вама, од птица и од животиња, и свима зверима земаљским, које су са вама, од свих које изиђоше из лађе. И поставићу завет мој с вама, и неће више умрети свако тело од воде потопа, и неће више бити потопа воде да уништи сву земљу.

И рече Господ Бог Ноју: Ово је знак завета, који Ја дајем између мене и вас, и између сваке душе живе која је са вама, у вечне нараштаје: Дугу моју стављам у облак и биће у знак завета између мене и земље. И биће када наведем облаке на земљу, јавиће се дуга моја у облаку, и опоменућу се завета мога који је између мене и вас, и између сваке душе живе у сваком телу, и неће више бити воде за потоп да уништи свако тело. И биће дуга моја у облаку, и видећу је и опоменућу се завета вечнога између мене и између сваке душе живе у сваком телу које је на земљи.

И рече Бог Ноју: Ово је знак завета, који сам завештао између мене и између сваког тела које је на земљи.

Прокимен псалам 68. Глас 6.
Спасење твоје Боже, нека ме прихвати.
Стих: Нека виде ништи и обрадују се.
Читање из Прича Соломонових (Гл.12,8–22)

Уста паметнога бивају хваљена од човека, а лењосрдан бива руган. Бољи је човек који у понижењу ради себи, неголи који себе чашћу окружује а недостаје му хлеба. Праведник милује душе животиња својих, а срца безбожних су немилостива. Који ради своју земљу наситиће се хлеба, а који иду за сујетностима лишени су разума. Који је сладак у дружењима с вином, оставиће у својим тврђавама срамоту.

Жеље безбожних су зле, а корени побожних су у добрим утврђењима. Због греха усана грешник упада у замке, а праведник се избавља од њих. Који гледа кротко биће помилован, а који предусреће код врата ради суђења, огорчиће душе других. Од плодова уста душа човекова испуниће се добрима, а уздарје уста његових узвратиће се њему.

Путеви безумних прави су пред њима самима, док ће мудар послушати савете. Безумни одмах пројављује гњев свој, а виспрени скрива своју нечасност. Праведни пројављено поверење казује, а сведок неправедних је подмукао. Има их који говорећи рањавају као мачем, док језици мудрих исцељују. Усне истините потврђују сведочанство, а брз сведок има често језик неправедан.

Обмана је у срцу онога који плете зла, а који желе мир радоваће се. Ништа неправедно није угодно праведноме, а безбожници ће се испунити зала. Мрзост су Господу усне лажљиве, а који с вером ради, пријатан Му је.

На стиховњим, самогласна, двапут.
Глас 3.

Мојим гресима сам и цариника надмашио, али не и покајањем. Нисам ни фарисејево правдање стекао, него се угледам на његово хвалисање, а ти си Христе Боже својим

великим смирењем демонску гордост поразио, и његову прву превару на крсту оборио, зато ме удаљи од сваког безумља, а добар пример обојих, утврди у души мојој, и спаси ме.

Мученична: Пророци и апостоли Христови и мученици, научише певати о јединосушној Тројици, и просветише народе у заблуди, и у заједницу са ангелима су синове људи учинили.

Слава и сада, самогласна; Глас 5.

Сва природа је гледала тебе нагог на крсту распетог, свима Творца и Створитеља, и од страха се променила и заплакала; сунце је светлост помрачило, а земља се потресла, камење се распадало, и завеса храма се расцепила, мртви су устали из гробова, и ангелске силе се у чуду дивиле и говориле: О, каквог ли чуда! Судија је осуђен и хоће да пострада за оживљење и спасење света.

74. Среда 4. седмице поста

На јутрењи

Тројични владајућег гласа, са краја Триода.

После 1. катизме певају се сједални крста, из Осмогласника.

После 2. катизме певају се следећи сједални, дело господина Јосифа.
Глас 6.
Подобно: Упованије мира..

Време је за уздржање, освештани, свети и свечасни крст за поклоњење лежи, дођимо са чистом савести да захватимо освећење и просветлење, па са страхом кличимо: човекољубиви Спаситељу наш, слава милосрђу твоме. **(двапут)**
Крстобогородичан. Подобно.

Пред крстом је неискусомужна Мати нарицала, за Сином којег је бесемено родила: Мач је Сине прошао кроз срце моје! Не могу поднети да те гледам на крсту распетог, а од тебе стрепи цео свет, као од Творца и Бога, дуготрпељиви Сине мој слава теби.

После 3. катизме, сједални, дело господина Теодора.
Глас 1.

Подобно: Отчајашасја..

Просветљени врлинама, и стекавши уздржањем чистоту, прињимо и крсту часном се поклонимо, па овако кличимо: освештај наше душе и тела, и удостоји нас да се поклонимо твојим пречистим страдањима, једини Боже свих, подари нам твоје милости. **(двапут)**

Крстобогородичан. Глас исти.

Подобно: Гроб твој..

Најнепорочнија Мати, гледајући тебе мртвог на крсту распетог, овако је нарицала: Сине мој сабеспочетни Оцу и Духу, какав је ово твој неизрециви промис'о? Зар овако спасаваш Милостиви дело твојих руку пречистих?

Канон крсту. Акростих је: Поклонимо се свечасном дрвету.
Дело господина Теофана.
Глас 4.

Песма 1.

Ирмос: Отверзу уста моја..

Постом очишћени, поклонимо се светом дрвету, на којем је Христос руке раширио, јер он побеђује вође противника, зато узнесимо Сведржитељу славу и похвалу.

Погледајмо пред собом спасоносни крст, који даје освећење, зато му прињимо очистивши срце и тело, и благодат спасења захватимо.

Очисти ме Човекољубче огњем заповести твојих, и дај ми сада да видим и твоја спасоносна страдања, да се са љубављу поклоним крсту, који ме штити и чува.

Богородичан: Гледајући Човекољубче тебе на крст подигнутог, твоја Родитељка је нарицала: Како си осуђен ти који ћеш свима судити? Како си разапет Господе славе?

Песма 3.

Ирмос: Твоја пјеснословци..

Постом као водом срца очистимо, а дрво крста верно пригрлимо, на којем је Христос разапет, јер нам је воду праштања излио као доброчинитељ.

Крстом као пуним једром, на броду спасења смо, ево довде пост препловили, Месијо Исусе Боже, крстом и страдањем твојим управи нас ка пристаништу спасења.

Твојим знаком крста је Мојсеј на гори противнике побио, а ми се свим срцем тобом осењујемо; Гледамо те, и клањамо се, и силом твојом и бестелесне противнике побеђујемо.

Богородичан: Својом вољом си Човеком постао, као Бог и Творац свих, а сада те видим на крсту распетог, Христе и Сине мој! Тако је Родитељка нарицала, у срце рањена.

Трипеснец
Глас 6.

Песма 3.

Ирмос: Господ сиј всјех..

Господе свих, Творче и Боже, на сред земље си на крсту разапет, али си ка себи подигао човекову природу, палу злим саветом ђавола, зато те са вером славимо, а страдањем твојим се у вери утврђујемо.

Светлим постом вољу очистимо, а духовним зрацима крста се верни обилно обасјајмо, јер он је данас свето положен да га видимо и чистим устима и срцем целивамо.

Поклонимо се крсту часноме, као месту на којем су биле ноге Христове. На камену заповести Божијих утврдимо стопе вере и своје душе, да нас, Божијом благодаћу, те стопе воде на пут мира.

Богородичан: Дошао си Христе из безмужне Богоневесте и примио од ње тело чулно и са душом. Твојим крстом си противника уништио, а пропало биће човеково обновио, зато твоју доброту славимо.

Ини канон. Глас 1.

Ирмос: Утверди Господи..

Запљескајте и певајте са свих страна, видећи славу крсног дрвета, јер је на њему био Христос разапет и њиме је ђавола савладао.

Дођите данас сви, јер је пред нама живоносна радост, да се са страхом поклонимо часном крсту Христовом, да примимо Духа Светог.

Слава, тројичан: Као сунце са троструким зрацима, трострука си светлост Боже Оче, Сине и Свети Душе! Беспочетна природо и славо, избављај од несрећа све који ти певају.

И сада, богородичан: О теби певају војске ангела, благословена и свеопевана Богородице Дјево. Са њима те сада и сав народ као безневесну прослављa.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Долазећи да ти се поклоним, живоносни крсте, дивим ти се и срцем и душом, и замишљам Господа мога, који је на теби своју свету крв излио.

Ирмос: Утверди Господи церков..
Утврди Господе цркву твоју, коју си силом крста твога стекао, њиме си демона победио а цели свет обасјао.

Сједални, глас 6.
Самогласно.

Данас су испуњене пророчанске речи: ево клањамо се на месту где су стојале ноге твоје Господе, и окусивши дрво спасења, добили смо слободу од греховних страсти, ради молитава Богородице, једини Човекољубче.

Слава:

Твој се крст посветио Господе, па њиме бивају исцелења болеснима од греха, зато се клањамо пред тобом, помилуј нас.

И сада:

Чим се Христе поставило твога крста дрво, темељи се смрти заљуљаше Господе, све које је ад желео да прогута, пустио је дрхтећи; ти си нам показао спасење твоје Свети, и славословимо те Сине Божији, помилуј нас.

Песма 4.

Ирмос: Сједјај во славје..

У знаку крста и унакрсно је у давнини Јаков славни руке раширио и тако унучад благословио, предсказујући спасоносни благослов свима нама који крст славимо.

Печат крста нас чува, зато га сада радосном душом целивајмо, и пођимо ка спасоносним страдањима Христовим, а своје погубне прохтеве телесне умртвимо.

Богородичан: Гледам те Исусе Сине мој а гледаху те и ангели непрестано. Ти си од мене тело своје узајмио, а сада

плачем јер те видим на дрвету крста прикованог. Тако је Мати Христова нарицала.

Песма 5.

Ирмос: Ужасошасја..

Умро си на крсту прикован, мада си свима живот и спасење дао, ал' подари Спасе нама, очишћених душа, крст твој у наручје, и да дочекамо да видимо твоје славно и спасоносно страдање.

Пред тобом стоје у трепету војске бестлесних, дрво животодавно, јер је на теби Христос своју свету крв излио, и са њега шири зраке, који на далеко наносе демонима пропаст бесконачну.

Ја вапијем исцели ме твојом крвљу, Речи Божија, јер ме је ранило оружије демонско, а меницу мојих греха брзо покидај, Спаситељу, твојим копљем, и запиши ме у књигу спасених јер си милостив.

Богородичан: Како си попут зрелог грозда на дрво крста подигнут, Сунце славе? Како си зашао и сјај сунца помрачио, Спаситељу при страдању твоме? Тако је давно твоја Родитељка као јагње нарицала и матерински јаукала.

Песма 6.

Ирмос: Возопи прообразују..

Када си подигнут, оборио си адово станиште, а вернима постао безбедна заштита и непоколебиво утврђење, пречасни Господњи крсте.

Постанимо плодоносни врлинама, да пригрлимо живоносне плодове часног дрвета, које је уродио разапети на њему Исус, као родна лоза.

Певамо Исусе о твојој великој доброти, и клањамо се крсту твоме, копљу и трски, јер си њима, Милостиви, разорио преграду која нас је од раја делила.

Богородичан: Тебе је Пречиста родила као реку са водом живота, и као извор нашег обновљења, јер си на крсту разапет излио воду спасења нашег.

Ирмос: Возопи прообразуја погребеније тридневноје..

Као праобраз твога тридневног погреба, тако се пророк Јона у киту молио, и теби вапио: Избави ме из пропасти, Исусе Царе вишњих сила.

Кондак, глас 7.
Самогласно

Не може више сила смрти држати људе, јер Христос сиђе да уништи и поруши силу њену. И ад тада беше свезан, а пророци сложно, радујући се, говораху: Дође Спаситељ верујућима. Изиђите, верни, на васкрсење!

Икос:

Три је крста подигао на Голготи Пилат, два за разбојнике и један Животодавцу, којег када виде ад рече свима доле: О, слуге моје и силе моје! Ко је укуцао клин у срце моје? Дрвеним ме копљем одједном прободе! Распадам се у мојим унутрашњим болима, рањен у срце. Осећања моја смућују дух мој и терају ме да изригнем Адама и све после Адама, које сам помоћу дрвета рајског добио, јер ово дрво сада уводи њих у рај поново.

Песма 7.

Ирмос: Не послужиша твари..

Крст твој Христе постао је као секира коју је Јелисеј на Јордану узео, јер си њиме из дубине неверја многе народе извео, који певају: благословен си Господе и Боже отаца наших.

Са нама земнима се и небеса радују твоме празнику крсте свесилни, јер су тобом сједињени и људи и ангели, па певају: Господе и Боже, благословен јеси.

Чемпрес је као милосрђе, а кедар као вера мирише, а дрво певк доноси праву љубав, зато се крсту Господњем поклонимо, а Избавитеља на њему прикованог, прославимо.
Богородичан: Када се Бог у твоје тело уселио, изабрани граде Божији, није небеса потресао, а на крсту разапет, природу је заљуљао, зато га моли Дјево, да мене сачува на непомичном камену вере.

Песма 8.

Ирмос: Отроки благочестивија..

На дрвету крста си руке раширио, да разрешиш од греха руке неуздржане у рају. Копљем си прободен, да њиме раниш противника, Господе. Жуч си окусио, да би сласт злобе уклонио, и оцтом си напојен, радости целог света.

Чистом душом и савешћу прићимо и побожно се часном и светом дрвету крсном пред нама поконимо. Њиме је Христос срамну смрт поднео, да би узвишену славу оставио онима, који су велики преступ у рају учинили.

Због дрвета греха сам умро и због залогаја слати сам погребен, а ти ме оживи Господе и подигни из гроба где лежим, и учини да се поклоним страдањима твојим и заједнице светог васкрсења и наследником са онимакоји те љубе.

Богородичан: Гледам те разапетог и страдању без лепоте и изгледа, тебе оваплоћеног јединородни Сине и најлепшег међу људским синовима. Ал' покажи и славу твоју, јер си спасење свима! Тако је најопеванија Дјева нарицала.

Ини.

Ирмос: За закони отеческија..

У сред дана су тебе, Боже милостиви, на сред земље разапели, и сви са свих страна света су из чељусти змије избављени, зато се у средњој седмици часног поста клањамо и славимо крст твој часни, кличући: Господу појте и величајте га у векове.

Знак си радости и оружије непоражено, бедем цркви, похвала мученицима, украс апостолима, архијерејима подршка, зато дај снагу и мојој изнемоглој души, па ме удостоји да ти се поклоним и певам ти песму: Господу појте његова дела и величајте га у све векове.

Плачем и јецам када се сетим мога неизбежног суђења, Господе Дуготрпељиви, јер сам за осуду. Али ти ме поштеди и тешко бреме са душе моје скини, да радосно кличем: Господу појте његова дела и величајте га у све векове.

Богородичан: Купина беше слика надразумног твога порода, Дјево свенепорочна, јер као што је она остала, тако и ти ниси изгорела, кад си Христа Спаса родила, који се на крст уздигао. Њега моли да ме избави од огња вечнога јер кличем:Господу појте његова дела и величајте га у све векове.

Ини.

Ирмос: Сеј наречениј и свјатиј ден..

Дођите постом очишћени, да Крст Господњи што је пред нама са љубављу целивамо, јер нам је ризница освећења и силе, зато му у векове певајмо.

Овај крст троделни је узвишен, јер мада је изгледом мали али је силом својом од небеса шири, јер приводи увек људе ка Богу; Њиме благосиљамо Христа у векове.

Благосиљајмо Оца, и Сина и Светога Духа, Господа.

Тројичан: Слевећи једно Биће ал' са три Лица, не славим једно лице тројице, нити сечем лик Оца и Сина са Духом, јер је један Бог над свима у Тројици.

И сада, богородичан: Постала си једина међу матерама, Дјево и богоневесто Маријо, јер си без мушкога родила Спаситеља Христа, а печат чистоте сачувала. Тебе славе људи у све векове.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Ово свето дрво да славимо, јер је њега у давнини пророк предсказао као хлеб Христов за Израиљане који га разапеше. Њега величамо у све векове.

Ирмос: Руцје в ров ввержениј лавов..

Давно је бачен лавовима у јаму, велики пророк Данило, ал' је у виду крста руке раширио, тако је спасен, нерастргнут и неповређен остао, да благосиља Христа Бога у све векове.

Песма 9.

Ирмос: Всјак земнородниј..

Копље твога ребра нам је отворило извор опроштаја, а на дрвету си прикован на сред земље да дрветом укинеш осуду, Човекољубче, зато га ми у половини поста целивамо, и о твојој доброти певамо.

Изливајте планине сладост а долине љубав и радост, и ликујте дрвета шумска, и кедри ливански, због данашњег празника живоносног крста, и ви се пророци, мученици, апостоли и душе праведних развеселите.

Погледај на твој народ и потомство твоје, које ти са страхом пева, Господе, јер си ради њих желео да умреш, зато да не надмаши мноштво наших зала твоју неизмерну доброту, него нас све спаси, Преблаги, крстом твојим, јер си човекољубив.

Богородичан: Богородица је плачући нарицала: На твоју заповест потресао си цео видив свет, разапети Сине, а ти остајеш на крсту подигнут! Хтео си Христе да страсну жељу првосазданог укинеш, и твојом добротом да га од пропасти исцелиш.

Ини.

Ирмос: Недоумјејет всјак..

У давнини је Јелисеј из реке секиру извукао, и тиме тебе крсте животодавно дрво предсказао, јер када је на теби прикован, Христос је извукао народе из дубине демонског идолослужења, зато се теби клањамо, а силу његову славимо.

При твоме распећу Спаситељу, сунце је зраке у таму претворило, а сјај месеца се угасио, и природа се у страху изменила, зато ти кличем: моју душу потамнелу од мноштва греха, Речи Божија, твојом десницом преобрази, и обасјај ме и спаси.

Твојим ранама исцели патње душе моје, а твојим ребром прободеним заустави демона што ме болно пробада; твојим клиновима прикуј моје нечисте и сласне прохтеве, и даруј ми да се без страсти поклоним твојим часним страдањима.

Богородичан: Дивног по лепоти и доброти родила те је, Спаситељу, Богоневеста, а сада те гледа страдалног и без тог лика и изгледа, и кроз јецај говори: Страшно је Сине мој твоје надразумно смирење којим ћеш спасти палу човекову природу.

Ини.

Ирмос: Свјетисја, свјетисја..

Дођи да се обасјаш сав Божји народе, па дрво крста које пред вама видите, са страхом целујте и радосни будите, а Господа Славе на њему распетог увек славите.

Ти си крсте свето оружије у животу моме, јер је на теби Владика и Спаситељ разапет и у ребра прободен излио крв и воду. Њиме се причешћујмо па га радосно прославимо.

Слава, тројичан: У лицима Тројице, а по природи јединице, клањам се теби, Божанство свето: Оче, и Сине и Свети Душе, једном стваралачком, једном царујућем и над свима владајућем.

И сада, богородичан: Постала си Дјево као висока планина у коју се Христос уселио, како побожно пева Давид. Тобом се до небеса узносимо, усиновљени Духом, најблаженија Дјево.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Крсте свети као царски скиптре, снаго војске, уздањем у тебе непријатеље побеђујемо, а ти нама који ти се клањамо, увек даруј победе над непријатељима.

Ирмос: О, Мати Дјево, и Богородице неложна..

О, Мати и Дјево истинита Богородице, ти си бесемено Христа Бога нашега родила. Он се телом на крст уздиг'о, зато сада сви верни тебе и њега величамо.

Светилен владајућег гласа са краја Триода, и следећи ексапостилари.
Подобно: Духом..

На пола поста часно дрво крста призива све на поклоњење, да сви страдањем својим достојно следимо Христово страдање. Дођите сви верни, поклонимо се дрвету узвишене тајне.

Крстобогородичан:

Неневесна и Пречиста Мати Бога Речи, плакаше, јецаше и нарицаше: Зар ми је ово чудо Гаврило уз радост благовести донео? Јер ти Сине одлазиш да испуниш превечни савет и неизрециви промисао.

На стиховњим, самогласна дана, двапут. Глас 8.

Прешли смо пола пута поста који води ка крсту твоме часноме, Аврам се радовао да види тај твој дан, и обрадовао се, јер је из хумке гроба живог Исака примио. Благоизволи и нас вером избављене од ђавола, да се и тајне вечере причестимо, у миру кличући: просвећење наше и Спаситељу наш слава теби.

Мученична: Непоражени мученици за Христа, силом крста неверје победисте, и примисте благодат вечнога живота, јер се претњи мучитеља не уплашисте, за муке и ране сте се радовали, а сада је ваша крв исцелење душама нашим.

Слава, глас тај исти. На половини мора уздржања, нашли смо Господе као пристаниште спасења, време твога својевољног страдања. А ти човекољубче као благ и милостив, удостоји нас да у миру и дан твога славног васкрсења видимо.

И сада, то исто.

На 1. часу се клањамо крсту, и тада певамо напред у недељу написане самогласне стихире. Глас 2. Придите верни.. **и остало.**
Даје се отпуст.

На 6. часу

Тропар пророчанства, глас 6.
Крсту твоме клањамо се Владико, и свето васкрсење твоје славимо.
Слава и сада, исто.

Прокимен псалам 69. Глас 6.
Нека се обрадују и развеселе због тебе сви који те траже, Боже.
Стих: Нека се врате назад, и нека се посраме који зло траже.
Читање из Пророштва Исаије (Гл.26,21 и 27,1–9)

Ево Господ са Светиње наводи гњев на житеље на земљи, и откриће земља крв своју, и неће сакрити погубљене на њој. У дан онај навешће Бог мач свети и велики и моћан на аждају змију која бежи, на аждају змију лукаву, и убиће аждају која је у мору.

У дан онај виноград добри имаће жељу да започне песму над њим. Ја сам град утврђен, град нападнут, узалуд ћу га напајати; јер ће поробљен бити ноћу, а дању ће пасти зид његов. Нема тога што се неће узети од њега. Ко ће ме поставити да чувам трску у пољу? Због тога противљења одбацио сам га.

Зато, дакле, учини Господ Бог све што је одредио. Изгорех, викаће становници у њему; учинимо му мир,

учинимо мир. Долазећа су деца Јаковљева, узрашће и процветаће Израиљ, и испуниће се васељена плода његовог. Зар ће као што је он поразио, тако и овај раном ударити? И као што свм погуби, тако ће бити погубљен? Борећи се и посрамљујући, послаће их у ропство. Зар ниси ти који размишљаш духом жестоким да их погубиш духом гњева?

Зато ће се одузети безакоње Јаковљево, и то је благослов његов: када узмем грех његов, када сруше све камење незнабожачких жртвеникв здробљено као прах ситан; и неће остати идолско дрвеће њихово, и идоли њихови ће бити посечени као далека шума.

Прокимен псалам 70. Глас 6.

На тебе се, Господе, поуздах, да се не постидим до века.

Стих: Правдом твојом избави ме.

75. Среда 4. седмице поста

На вечерњи

На Господи воззвах.. **узимамо стихове на 10 и певамо следеће самогласне и мученичну из Триода и из Минеја 4**
Самогласна;
Глас 4.

Пост нам добра обезбеђује, и сада нам своје преполовљење доноси, јер смо прошлим данима угодили, и следеће нам на корист нуди, за мало напора многа нам добра даје, зато Христу даваоцу свих добара угодимо и кличимо: и ти си нас ради постио и распеће поднео, удостоји нас да без осуде уђемо у Пасху твоју, и у свету док живимо, достојно са Оцем и Духом тебе славимо.

Ина, глас 5.

У тајни врлине чинећи, духовну плату очекујмо, немојмо пост на сред тргова и раскршћа јављати, него унутар срца га изнад свега носимо, и Који све види што је у тајности, платом за уздржање ће нас наградити. Пост је савршен кад лицем не тугујемо, него се унутар душа наших молимо, и непрестано кличемо: Оче наш који си на небесима, молимо те не уведи нас у искушење, него нас избави од Злога.

Мученична: Незаситих душа Христове љубави, њега се нисте одрекли, мученици свети, кад сте разне муке и страдања поднели. Дрскост мучитеља сте оборили, а веру непоколебиво неповређену сачували, и на небеса сте отишли, зато смелост тамо имате, па Господа молите, да мир свету подари, а душама нашим велику милост.

Ине стихире; Глас 1.
Подобно: Прехвални мученици..

Постом као водом душе своје умијмо, и ходимо да се чистом и животворном крсту Господњем са вером поклонимо, да добијемо бого-просвећење, да сада и вечно спасење стекнемо, мир и велику милост.

Крсте апостолска похвало, око тебе су начала и силе. Теби се и архангели клањају, а ти од сваке несреће спасавај, и удостоји нас да ово свето поприште добро прођемо, у дан спасења да стигнемо, јер се тобом спасавамо.

Ина стихира, глас 7.
Подобно: Днес бдит..

Данас се крсту Господњем поклонимо, и њему кличимо: радуј се дрво живота, јер си пакао разорио. Радуј се радости целог света, јер си пропаст уништио. Радуј се јер силом својом демоне прогониш. Ти си вернима утврђење, ти си оружије несаломиво, зато чувај све који те поштују и освештај их, молимо те.

И из Минеја 4 стихире

Слава и сада, самогласна, глас 8.

Данас Недодирив природом, доступан мени постаје, и страда да мене од страсти ослободи, светлост даје слепима, а безаконих уста је попљуван, и по плећима до рана ударан. Њега је чиста Дјева и Мати на крсту видела и болно нарицала: Тешко мени чедо моје, зашто си ово учинио? Ти лепши од свих људи, без даха и погледа си постао; Нема оног лица нити лепоте! Тешко мени моја светлости, не могу да те гледам уснулог, јер ми се срце кида, а оштар мач ми душу пробада, ал' ја наричем за твоја страдања и клањам се твојој доброти: дуготрпељиви Господе, слава теби.

Вход. Светлости тиха..

Прокимен псалам 71. Глас 4.

Благословен Господ Бог Израиљев, који једини чини чудеса.

Стих: Боже, суд твој дај цару, и правду твоју сину царевом.

Читање из Књиге Постања (Гл.9,18–29 и 10,1)

А беху синови Нојеви који изиђоше из лађе: Сим, Хам, Јафет; Хам беше отац Хананаца. Ова тројица су синови Нојеви, од њих се расејаше људи по свој земљи.

И започе Ноје као човек земљорадник земље, и засади виноград. И пијаше од вина, и опи се и заспавши обнажи се у дому своме. И виде Хам отац Хананаца наготу оца свога, и изишавши каза двојици браће своје напољу. И узевши Сим и Јафет хаљетку, ставише је на два рамена своја, и иђаху унатрашке, те покрише наготу оца свога; и лице њихово би окренуто, те наготу оца свога не видеше. И отрезни се Ноје од вина, и дознаде шта му учини син његов млађи. И рече:

Проклет да је Ханан; биће роб служећи браћи својој. И још рече:

Благословен Господ Бог Симов, и биће Ханан слуга његов.

Да рашири Бог Јафета, и да се настани у насељима Симовим, и нека му Ханан буде слуга.

А поживе Ноје после потопа триста педесет година. И бише сви дани Нојеви деветсто педесет година, и умре. А ово су потомства синова Нојевих, Сима, Хама и Јафета, и родише им се синови после потопа.

Прокимен псалам 72. Глас 4.

А мени је добро да будем уз Бога.

Стих: Колико је добар Бог Израиљев!

Читање из Прича Соломонових (Гл.12,23–28 и 13,1–9)

Човек паметан престол је осећања, а срце безумних сусрешће клетве. Рука изабраних придржаће увек погодно, а лукави ће бити заробљени. Страшна реч потреса срце човека праведног, а добра вест га обрадује. Паметан праведник себи је пријатељ, а мишљења безбожних су немилостива; који греше достигнуће их зла, а пут безбожника обмануће их. Лукави неће добити лов, а човек чист је часна тековина. На путевима правде је живот, а путеви злопамтљивих су на смрт.

Син оштроуман послушан је оцу, а син непослушан је у пропасти. Од плодова правде јешће добри људи, а душе безаконика пропадају изненада. Ко чува уста своја, чува душу своју; а ко је брзоплет устима, себе ће застрашити.

Сваки беспослен је у жељама и похотама, а руке вредних су у приљежности. Речи неправедне мрзи праведник, а безбожни се посрамљује и неће имати смелости. Правда чува безазлене, а грех чини безбожне покварењима. Имају који себе богате ништа немајући, и имају који себе смирују у многом богатству. Избављење душе човекове је сопствено богатство, а сиромах не доживљава претњу губитка.

Светлост праведнима је свагда, а светлост безбожних се гаси. Душе лукаве заблуђују се у гресима, а праведни су сажаљиви и милосрдни.

И даље Прећеосвећена Литургија.

ПАЗИ

Од овог дана почиње свештеник, или ђакон ако га има, двоструку јектенију после оглашених, још и за просвећење са молитвом. Овако се говори све до Велике среде, осим суботама и недељама.

76. Четвртак 4. седмице поста

На јутрењи

Тројични гласа са краја Триода.
После 1. катизме сједални апостолима из Осмогласника, са краја Триода.
После 2. катизме певамо следећи сједален, дело господина Јосифа.
Глас 1.
Подобно: Лик ангелски..

Силом крста утврђени, заиста сте сву лаж демона разорили, славни апостоли, молитвеници за душе наше, Зато данас се радујете слављењу крста, и за нас молите јединог Човекољубивог.
Слава, то исто.

Богородичан: Маријо, часно станиште Владике, васкрсни нас пале у понор страшнога очаја, сагрешења и бола, јер си ти грешнима спасење и помоћ и моћна затита, и ти слуге твоје спасаваш.

После 3. катизме, сједални, дело господина Теодора.
Глас 7.
Подобно: Господи ми јесми..

Господе данас твој крст пред нама видимо, са вером прилазимо и песме певамо, у страху и радости га целивамо,

а ти освештај слуге твоје, и сав свет твој умири, јављањем крста, једини Многомилостиви.

Слава, то исто.

И сада, богородичан. Подобан.

Господе ми смо народ твој и стадо твоје испаше, залутале у пропаст ти нас врати, расуте ти нас као пастир окупи, и помилуј стадо твоје Човекољубче и смилуј се ради молитава Богородице, једини безгрешни.

Канон из Минеја
и овај Трипеснец, дело господина Јосифа.
Пева се Мојсеовица.
Глас 1.

Песма 4.

Ирмос: На божественнеј стражи..

Крсте свети даваоче освећења, подари нам благодат, јер си утврђење и похвала апостолима, а данас си положен пред целим светом, да нам време поста олакшаш.

Кад је Мојсеј у знаку крста руке раширио Амалика је победио, на њега се угледајмо и руке раширимо постом и молитвом, да легије демона победимо, који нас из зависти увек нападају.

Као светим раоником, ви сте крстом земљу обрадили, ученици Божији, и њу сте плодном учинили, да узрасте правом вером, зато вас молитвеним песмама хвалимо, а Христа увек славимо.

Богородичан: Мати Бога благога, ублажи душу моју јадну, јер ју је Злобник злом навиком огорчио и преварио, да теби као узроку спасења увек певам Много-опевана.

Ини канон, глас 7.

Ирмос: Плотскоје пришествије твоје Христе..

Данас се износи крст најсветији, зато дођимо да га целујемо, јер је он сила нашег спасења.

Твој знак нам благодат доноси, и мноштво војске демона прогони, крсте Хртистов, оружије победоносно.

Слава, тројичан: Певам теби јединици по природи, а Тројицу по ипостасима славим, Оче, Сине и Душе Пресвети.

И сада, богородичан: Безмужно си Бого-невесто Бога родила, Најнепорочнија, који на далну држи цео свет, јер је од свега старији.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Апостоли, за цео свет молитвеници, молите се за наше спасење, јер нам је крст Христов оружије.

Ирмос: Плотскоје пришествије твоје..

О твом доласку у телу Христе, пророк Авакум увераваше, па овако узвикиваше: слава сили твојој Господе.

Песма 8.

Ирмос: Сеј нареченниј..

Радуј се крсте троделни и свети, на теби се један од Тројице телом подигао, да нас подигне из дубине неверја и избави да га у векове величамо.

Ученици Бога Речи су крстом велику силу стекли, да ослобађају од тешке власти и робовања Зломе, певајући: тебе Господе величамо у све векове.

Тешко мени пред оним страшним Престолом на који седнеш Божија Речи, и објавиш Христе моја тајна дела и откријеш моју несавесност, ал' ти си по природи милостив зато ме тамо поштеди.

Богородичан: Од недара Очевих се ниси удаљио када си на недрима Дјеве и Мајке твоје лежао, да призовеш сав род човеков, јер си из милосрђа Исусе његов лик носио, зато ти ми људи певамо у векове.

Ини.

Ирмос: Јединаго безначалнаго..

Седмицу твога крста славимо, и теби се дрво часно клањамо, и славећи те кличемо: свештеници певајте, а народи величајте Господа у векове.

Гле чуда Царе векова! Удостојио си слуге твоје да дрво на којем си разапет видимо и да се поклонимо, зато ти са страхом појимо у векове.

Благосиљајмо Оца и Сина и Светога Духа, Господа.

Тројичан: О, Божанство, јединосушна и Пресвета Тројице, Оче, Сине и Пресвети Душе! Твоју неразделну силу славим и певам ти као једном царујућем у све векове.

И сада, богородичан: Саздатељ Адамов по своме лику, од Адамове природе је дошао и стару клетву разорио. Њему свештеници појте и народи га величајте у све векове.

Слава теби Боже, наш слава теби.

Апостоли као дванаесто-струна свирала црквена, ви певате о премудрости Бога Речи, а ваши прослављачи вас моле, да дочекају страдање Господа и да му певају у све векове.

Хвалимо, благосиљајмо, и клањајмо се Господу, певајући и величајући га у све векове.

Ирмос: Јединаго безначалнаго..

Јединога, беспочетног Цара славе, благослове силе небеске, и од њега стрепе војске ангелске, зато му свештеници појте, а људи га величајте, у све векове.

Песма 9.

Ирмос: Свјетисја, свјетисја..

Обасјај се и свети се цркво Божија зрацима крста, којег износиш свима вернима да се поклоне, а сво мноштво демона пуних таме одавде бежите.

Свети крст је сила уздржања, помоћник свима на бдењима, подршка испосницима, саборац ратницима, зато дођимо верни да му се са љубављу и радосно поклонимо.

Апостоли славни темељи свете цркве Христове, све верне утврђене у вери чувајте, и утврдите их на камену чврстом вере у Оног, који је вас одабрао.

Богородичан: Радост си примила на поздрав архангела, зато уклони сада тугу моје душе и мога срца, и даруј ми Пречиста плач који се у радост претвара, и да стекнем код Бога утеху.

Ини.

Ирмос: Тја Пречистују Матер и Дјеву..

Твој знак је воду Мере давно засладио, дрво свечасно, зато заслади и моје уздржање, крсте Христов коме се данас клањамо.

Ти си крсте Христов необориво царско оружије, и војскама сила, и поглаварима утврђење, зато те сви песмама величамо.

Слава, тројичан: Тебе беспочетног Оца и Владику, и сабеспочетног Бога Реч и Духа Светога, сви верни побожно величамо.

И сада, богородичан: Ти си славна и једина Богородице, несместивог Бога Реч у себе примила и телом родила, зато те песмама величамо.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Твоји апостоли су, као звук огњене трубе, сагорели сваку ствар неверја, а праву веру у целом свету засадили, зато их песмама величамо.

Ирмос: Тја Пречистују Матер и Дјеву..

Ти си Пречиста Мати и Дјево, несместивог Бога-Реч у себе примила, и телом га родила, зато те песмама величамо.

Светилен владајућег гласа са краја Триода.

На стиховњим, самогласна двапут. Глас 7.

Угледајмо се верни на покајање цариника, а немојмо се фарисејски хвалити, него из дубине срца јецање принесимо Богу добротвору свих, он је заповедио и рекао: да се сваки горди унизи, а смирени ће узнесен бити, зато сложно запевајмо њему: Боже очисти нас грешне и спаси нас.

Мученична: Једним дахом и једном надом страдалници и мученици, један су пут живота нашли. Када су за Христа умирали, ревношћу су се један на другог угледали. О, каквог ли чуда! Као за ризнице, тако су на муке један другог

претицали и говорили: ако ли сада не умремо ипак ћемо умрети, и за вечност добро послужимо. Учинимо подвиг частољубља, сложно сви смрћу живот да купимо. Ради молитава Мученика, Боже помилуј нас.

Слава и сада, богородичан:

Ради молитава Богородице, умири Господе живот свима који теби кличу: милостиви Господе, слава теби.

На 6. часу

Тропар пророчанства, глас 6.

Крсту твоме клањамо се Владико, и свето васкрсење твоје славимо.

Слава и сада, исто.

Прокимен псалам 73. Глас 4.

А Бог је цар наш пре векова, учини спасење по сред земље.

Стих: Зашто си Боже, одбацио нас до краја?

Читање из Пророштва Исаије (Гл.28,14–22)

Тако говори Господ: Чујте реч Господњу људи лицемерно жалосни, и кнезови народа овога који је у Јерусалиму. Јер рекосте: Учинисмо завет са паклом и са смрћу уговор склописмо: ако наиђе бура јака, неће доћи на нас; постависмо лаж за наду нашу, и лажју ћемо се покрити.

Тога ради, овако говори Господ: Ево ја полажем у темеље Сиона Камен драгоцени, изабрани, крајеугаони, цењени, у темеље његове, и ко верује у њега неће се постидети. И поставићу суд мој за наду, а милост моју за мерила; и који се надају у лаж узалуд им је, јер вас неће мимоићи бура, и неће вам то отклонити завет ваш са смрћу, и нада ваша на пакао неће опстати; ако наиђе бура јака, бићете јој за

гажење. Када наиђе, захватиће вас; рано ујутро проћи ће по дану, и у ноћи биће вам нада зла;

Зато научите се да чујете што ћете потом говорити: Стешњавани, не можемо се борити, сами смо немоћни да се саберемо за борбу. Као гора устаће Господ на безбожнике, и биће као у долини Гаваонској; са гњевом ће учинити дела Своја, дело горчине; а гњев Његов другачији, и горчина Његова другачија.

А ви се не радујте, нити да јачају ваше везе са Египтом, јер дела свршена и скраћена чух од Господа Саваота, која ће учинити по целој земљи.

Прокимен псалам 74. Глас 4.

А ја ћу се радовати до века, певаћу Богу Јаковљевом.

Стих: Исповедаћемо се теби Боже, исповедаћемо се теби.

77. Четвртак 4. седмице поста

На вечерњи

На Господи воззвах.. **узимамо стихове на 6 и певамо следеће 3 из Триода, глас 4.**
Подобно: Дал јеси знаменије..

Сада су верници удостојени, целивати крст твој увек блажени, њиме си нас Господе спасао, зато твојој доброти певамо, и усрдно те молимо: свима даруј Спасе радост твога спасења, и подари да у покајању видимо твоје свето страдање и твоје васкрсење.

Разапет на крсту ти си усмрћење поднео, ал' си и смрт умртвио, и мртве живоносном речју васкрсавао, зато те молим Господе, да оживиш душу моју умрлу грехом, и подариш покајање и од зала избављење, у дане твога светог поста, човекољубче.

Ина стихира, дело господина Теодора. Глас 4.
Подобно: Умнаго адаманта..

Молимо те Боже Спаситељу наш: удостоји да твој крст свети радосно видимо и целивамо, постом укрепљени и сама твоја пречистастрадања дочекамо, и распећу се поклонимо, копљу, сунђеру и трски, којима си нас обесмртио, и опет као човекољубив у стари и блажени живот уздигао, зато те сада благодарно славимо.

И из Минеја 3 стихире.
Слава и сада, крстобогородичан из Минеја

Прокимен псалам 75. Глас 8.

Заветујте се, испуните завете Господу Богу нашем.

Стих: Познат је у Јудеји Бог, у Израиљу је велико Име његово.

Читање из Књиге Постања (Гл.10,32 и 11,1–9)

Ово су потомства синова Нојевих по родовима њиховим, по народима њиховим; од њих се расејаше по острвима народи незнабожци по земљи после потопа.

И беше сва земља једна уста, и језик један свима. И би, када се покренуше они народи од истока, нађоше поље у земљи Сенарској, и настанише се тамо. И рече човек ближњему своме:

Ходите да направимо цигле и испечемо их ватром. И поста им цигла као камен, и блато им би малтер. И рекоше: Ходите да саградимо себи град и кулу, чији ће врх бити до неба, и да учинимо себи име, пре но што се расејемо по лицу све земље.

И сиђе Господ да види град и кулу, коју саградише синови људски. И рече Господ: Ево, род је један, и уста и језик један свију; и ово почеше чинити, и сада им неће недостати све што год хтедну чинити. Ходите да сиђемо и помешамо тамо језик њихов, да не чују и не разумеју сваки језик ближњега свога.

И расеја их Господ оданде по лицу све земље; и престадоше градити град и кулу. И зато се назва име његово Вавел или Смутња, јер тамо смути Господ уста и језик све земље, и отуда их расеја Господ Бог по лицу све земље.

Прокимен псалам 76. Глас 8.

Гласом мојим ка Господу завиках, гласом мојим ка Господу, и обрати ми пажњу.

Стих: У дан невоље моје Бога потражих.

Читање из Прича Соломонових (Гл.13,19–26 и 14,1–6)

Жеље побожних наслађују душу, а дела безбожних далеко су од знања. Који ходи са мудрима мудар ће бити, а који ходи са безумнима биће брзо препознат.

Оне који греше прогониће их зла, а праведнике ће стићи добра. Добар човек имаће наследнике синове синова својих, а богатство безбожних се сабира праведнима. Праведни ће провести у богатству лета многа, а неправедни ће брзо пропасти.

Који штеди штап свој, мрзи сина свога; а који га воли, кара га васпитно са пажњом. Једући праведни наситиће душу своју, а душе безбожних и кад једу оскудевају.

Мудре жене сазидаше дом, а безумна жена раскопа га рукама својим. Који ходи право, боји се Господа, а који развраћује путеве своје, обезчастиће се.

Из уста безумних излази батина дрскости, а усне мудрих себе чувају. Где нема волова јасле су чисте, а где има плодова много, видљива је снага вола.

Сведок верни не лаже, а сведок неправедни распаљује лажи. Тражићеш мудрост код злих, и нећеш је наћи; а осећање код мудрих је прикладно.

На стиховњим самогласна, глас 6.

Душо моја, Господ се ради тебе чак до распећа и смрти унизио, а ти научи да се од узношења понизиш, и у понижењу узносиш. Због врлина се немој гордити, нити мисли за себе да си праведна, а да ближње осуђујеш, као хвалисави фарисеј, него у памети твојој обореној гресима, сећај се само цариника па уздахни: Боже очисти ме грешног и спаси ме. **(двапут)**

Мученична: Мученици твоји Господе, нису се тебе одрекли, нити од твојих заповести одступили; Ради молитва мученика помилуј нас.

Слава и сада, крстобогородичан

Подобно: Тридневно..

Гледајући те на крсту распетог, Пречиста је нарицала: Каква је ово ужасна тајна коју гледам, Сине мој? Како Даваоче живота умиреш на дрвету разапет телом.

78. Петак 4. седмице поста

На јутрењи

Тројични гласа.
После 1. катизме сједални крста из Осмогласника, са краја Триода.

После 2. катизме следећи сједални, дело господина Јосифа.
Глас 4.
Подобно: Вознесијсја на крест..

Уздржања време часни крст освећује, данас га видимо па се поклонимо и певајмо: Владико Човекољубче, дај нам да помоћу крста пређемо остало време поста у кајању, и видимо твоја живоносна страдања, којима смо избављени.
(двапут)
Слава и сада, крстобогородичан:

Из беспочетног Оца пре свих векова рођени, а у времену од твоје Родитељке Христе. Она те је гледала на крсту распетог, јецала и нарицала: тешко мени, најдражи Исусе! Као Бога славе те ангели, а сада те Сине безакони људи разапеше. Оплакујем твоје дуготрпљење.

После 3. катизме, сједални, глас 4.
Подобно: Скоро предвари..

Сада видимо Христе светлост душа наших, крст твој

пречасни. Њему се клањамо и радосно кличемо: слава теби на њему својевољно распетом! Слава теби јер крстом цео свет обасјаваш! Због њега те непрестано песмама славимо.

Крстобогородичан.

Подобно.

Када је Пречиста Мати твоја Речи Божија, угледала тебе на крсту распетог, матерински је јецала и говорила: Какво је ово ново чудо и незнано, Сине мој? Како си ти, Животе свих, смрт окусио, а хтео си да мртве оживиш, Милосрдни?!

Псалам 50

Свештеник: Спаси Господе..

Канон часног крста.

Канон из Минеја се пева на повечерју.

Акростих канона је: Поклонимо се и певајмо дрвету крста.

Глас 8.

Песма 1.

Ирмос: Колеснице гонитеља фараоња..

Приступите данас крсту Господњем, чистом душом и побожно да се поклоните, јер он нама који се пред њим клањамо дарује спасоносно освећење, светлост, славу и велику милост.

Погледајмо пред нама крст животодавни како светли сија и благодат шири. Зато му приступимо да просветлење радост, опроштај и спасење добијемо, и да хвалу Господу принесемо.

Пред нама је чудно виђење: часни Крст као врело извире свете дарове, уклања болести и гаси грехе, а веру крепи свима који му у чистоти прилазе.

Палица беше пред-знак крста и победе, када је море пресекла, и ми са вером, не потопљени, прелазимо преко узбуркане воде живота, али реке свих греха да избегавамо, да се Божијим миром испунимо.

Богородичан: Када сам тебе Чедо неизрециво родила, патње нисам имала па зашто сам сада сва пуна бола? Гледам тебе на дрвету као злочинца распетога, а ти си цео свет устројио и држиш. Тако је Пречиста кроз плач говорила.

Песма 3.

Ирмос: Утверждеј небеса..

Ево крста да му се поклонимо, јер он даје свако добро; Цео свет га у радости слави, просвећен благодаћу нашег Бога, на њему својевољно распетога.

Обасјани светлим зрацима крста, на половини светог уздржања, бежимо од греховног мрака и кличимо: ти си просветлење свих, благи Господе, зато слава теби.

Певамо ти крсте и са вером целивамо и молимо: твојом силом избави нас од замки ђавољих, и све нас који те славимо, доведи у пристаниште спасења.

Богородичан: Гледајући Животодавца на крсту умрлог, Пречиста Дјева није могла поднети патње душом, него је јецала и нарицала: тешко мени Сине мој, чиме ти је безакони народ узвратио?

Сједални, глас 6.

Чим се Христе поставило твога крста дрво, темељи се смрти заљуљаше Господе, све које је ад желео да прогута, пустио је дрхтећи; ти си нам показао спасење твоје Свети, и славословимо те Сине Божији, помилуј нас.

Слава, завршетак сједална.
И сада:

Данас су испуњене пророчанске речи: ево клањамо се на месту где су стојале ноге твоје Господе, и окусивши дрво спасења, добили смо слободу од греховних страсти, ради молитава Богородице, једини Човекољубче.

Песма 4.

Ирмос: Ти моја крјепост..

Ево спасоносни крст је пред нама, као моћна заштита и оправдање људима, непоражено оруђе вере. Он срца свих који му са вером долазе освећује, и благодаћу просвећује.

У половини уздржања сви имамо блажени и часни крст на сред земље, на којем си Човекољубче својом вољом разапет. Он освештава цео свет и све који га славе, и он прогони легије демонске.

Нека се заједно веселе и небо и земља, страдалници, мученици, апостоли и душе праведних и нека се сада радују, јер гледају и имају благословено дрво крста које све спасава, а верне благодаћу освештава.

Несавесно нисам Господе твоје заповести сачувао, зато ћу бити осуђен када дођеш са неба да судиш људима по делима. Зато ти вапијем: силом крста твога обрати ме на плач и покајање и спаси ме.

Богородичан: Из девственог тела сам те Чедо родила, а збуњена сам гледајући те на крсту распетог, и не могу појмити узвишену тајну и дубину твога промисла. Тако је Пречиста нарицала, а ми је неућутним песмама као Матер Бога славимо.

Песма 5.

Ирмос: Вскују мја отринул јеси..

Кличите сви народи, певајте и појте сва поколења, заиграјте пред Богом јер нам је крст дао као непоколебиво утврђење. У време уздржања Крст нас блажи и храни нам и душу и помисли.

Тебе крсте свечасни свевојске духова прослављају, а данас те и народи на земљи са љубављу устима целивају. Тако освећење и благослов захватају, а Прикованог на теби прослављају.

Исцели душу моју од страсти, Господе благи, и удостоји ме да се поклоним и светим страдањима твојим, да у време поста постанем бољи, и да се од злоба удаљим.

Богородичан: Најнепорочнија је гледала тебе на крсту који си се по доброти надразумно из ње родио, и срце јој се кидало па је нарицала: тешко мени, Божанско Чедо, зашто за све страдаш? Клањам се твојој доброти Господе!

Трипеснец
Глас 4.

Песма 5.

Ирмос: Ужасошасја всјаческаја..

Небеска светила су своју светлост сакрила, видећи на дрвету крста тебе дуготрпељиви неправедно прикованог, Једини праведни, и како разоткриваш мрачну власт Злога, твојом силом Спаситељу.

Оперимо своја лица постом као водом, и поклонимо се дрвету крста, на којем се само Христос за све разапео, одевен у смртно тело, да би усмртио онога који је људе усмртио.

Крсте свечасни, похвало апостола, оружије страдалника, и славо свештеника, бедеме преподобних, и чуваре свих верника, сачувај и освештај све који те са вером славе.
Богородичан: Дјева, као лоза, гледала је разапетог на дрвету као грозд Оног кога је родила, и овако нарицала: Чедо дуготрпељиво, излиј слатко вино свима којим ћеш уништити пијанство противника, који су те невиног разапели.

Ини канон, глас тај исти.
Ирмос: Из ношчи утрењујушче..

Данас износимо Крст твој, и клањамо се као дрвету живота, и цео свет га целива и радује се доласком Духа Светога.

Видећи пред собом крст твој, служитељи небески ти певају, Господе, а демони стрепе немогући да поднесу силу твоју.
Слава, тројичан: Прославимо православно Тројицу: са Оцем и Сином и Духа Светог, као једно Божанство и триипостасну Јединицу.
И сада, богородичан: Тебе као Мати и Дјеву исповедамо верни, јер си неизрециво родила Христа Бога нашега, јединог многомилостивог.
Слава теби Боже наш, слава теби.

На дрвету певка, кедра и чемпреса разапети Сине Божији, освештај све нас, и удостоји да дочекамо и видимо и твоје живоносно страдање.

Ирмос: Из ношчи утрењујушче просвјети нас..

Зором после ноћи, обасјај нас животворни крсте Христов, јер ти се са страхом клањамо, и светли дан спасења, дај нам да заувек стекнемо..

Песма 6.

Ирмос: Очисти мја Спасе..

Крст на земљи подигнути, падање је демона, а ми га сада гледамо свечано постављеног, и славимо га, да се од падања у грехе подигнемо.

Величамо тебе Христе као Цара и Господа, јер си нам у половини поста крст даровао, као бедем нерушиви, да га радосно целивамо.

Као велики дар свима нама је сада Господе крст твој, зато народе прићимо, да просветлење и срца и душе захватимо.

Богородичан: Дај нам снаге Пречиста, да се у посту уздржимо од злих и рђавих дела, и увек помогни, јер си заступница свима људима.

Кондак, глас 7.

Не може више сила смрти држати људе, јер Христос сиђе да уништи и поруши силу њену. И ад тада беше свезан, а пророци сложно, радујући се, говораху: Дође Спаситељ верујућима. Изиђите, верни, на васкрсење!

Икос:

Три је крста подигао на Голготи Пилат, два за разбојнике и један Животодавцу, којег када виде ад рече свима доле: О, слуге моје и силе моје! Ко је укуцао клин у срце моје? Дрвеним ме копљем одједном прободе! Распадам се у мојим унутрашњим болима, рањен у срце. Осећања моја смућују дух мој и терају ме да изригнем Адама и све после Адама, које сам помоћу дрвета рајског добио, јер ово дрво сада уводи њих у рај поново.

Песма 7.

Ирмос: Божија снисхожденија..

Над-времени долази у времену телесан, да по доброти својој, у време уздржања, исцели наше страсти времене, и сада нам даје крст свој часни који нас освећује.

Певамо, славимо, клањамо се и величамо Господе силу твоју, јер си дао нама твојим слугама крст твој часни, као блаженство непролазно и чувара душа и тела наших.

Да не будем Господе у дан одговора понижен због моје злобе, и немој ме одбацити просрамљеног од лица твог, него се смилуј и спаси ме, Преблаги, твојим часним крстом.

Праслика беше твоја крсте дрво којим је у давнини Мојсеј горку воду у питку претворио, јер се горчине греха избављамо силом твојом, зато услади нас који те крсте сада целујемо са покајаном душом.

Богородичан: Скучену моју душу рашири молитвом твојом Владичице, и обуздај све налете противника, па уским путем поведи мене ка ширини небеског живота, Мати Божија.

Песма 8.

Ирмос: Седмерицеју пешч..

Дрветом је у давнини Јелисеј извадио секиру из реке и тако онда предсказао тебе, крсте свечасни, јер смо тобом изведени из дубине неверја у веру, а данашњег дана смо удостојени видети и са вером ти се поклонити примајући спасење.

Твој знак, крсте часни, је у давнини Јакову благослов показао, а ми смо удостојени благодати да те видимо! Зато

без сумње и са вером сви прилазимо, и клањајући се теби, обиље благодати, светлост, спасење и опроштај грехова добијамо.

У средини посног уздржања, опрани делима врлина радосно прићимо, и са вером крст Господњи целивајмо, да вођени његовом силом ток поста у доброј жељи завршимо, и Христовим страдањем обасјани будемо.

Тројичан: Опевајмо сви песмом једно Биће, исте природе, сабеспочетно, сапостојеће и сапрестолно, ал' лицима подељено: Оца без рођења и Сина и Духа Светога, несаздано Биће и Божанство. Свештеници га благосиљајте а народи га величајте у све векове.

Богородичан: Гледам тебе, незлобиво Јагње, сада разапетог и од безаконика, Сине мој беспочетни, на крст прикованог, па ми се срце цепа, и јецам и патим као Мајка. Тако је Пречиста нарицала, а ми је опевајмо у све векове како доликује, неућутним песмама.

Ини.

Ирмос: Отроки благочестивија..

Гледајући творевина страдање тебе, Нестрадални, састрадаваше са тобом, дуготрпељиви: сунце се угасило, камење распало, а земља се потресла у страху вапијући: Господу појте дела и величајте га у све векове.

Запрети бичем љутим зверима унутар мене које ме муче, Спасе мој и Боже милостиви, јер ти си Христе понижења и бијење поднео. Трском си бичеван, а хтео си све унижене због рајског преступа да у почаст вратиш.

Кад помислим у себи на моје страшно суђење, Судијо најправеднији, дрхтим, стрепим и јецам мислећи на моја дела достојна осуде. Зато молим Спаситељу твоју велику милост, да је не надвлада мноштво греха мојих.

Богородичан: Без патњи сам те родила, а сада патим због твога распећа. Душа ми гори јер си клиновима прикован, и копљем у ребра своја прободен, Дуготрпељиви. Тако је Пречиста Дјева нарицала, а ми је сложно као Богородицу величајмо.

Ини.

Ирмос: Всја дјела Божија..

Нека са планина извире духовна истина и нека се брда радују, видећи дрво крста којем се клањамо, и којег величамо, Христе, у векове.

Дивна је благодат твога крста, јер одгони војске демона, а људима даје воду исцелења, зато теби певамо Христе у векове.

Благосиљајмо Оца и Сина и Светога Духа, Господа.

Тројичан: Опевајмо беспочетног Оца и Сина, а са њима и Светога Духа, Тројицу јединосушну, једну власт и Бога похвалимо побожно, певајући у векове.

И сада, богородичан: Свако на земљи пева теби Дјево, јер си заблистала свима Христа Бога, као Светлост недоступну, који цео свет обасјава. Њега свагда величамо у векове.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Радују се са свих страна света, празнику твога крста, Човекољубче, и ангели на небесима се данас са нама радују и певају ти Христе у векове.

Ирмос: Всја Дјела Божија и всја твар..

Сва дела Божија и сва творевина, благословите Господа, јер је људе на земљи светлом обасјао, и цео свет просветлио, живот вечни, подарио зато му народи појте и величајте га у векове.

Песма 9.

Ирмос: Ужасесја..

Када су ти преблаги Царе свих руке и ноге на крсту приковали, у ребра проболи и са жучи и оцтом напојили, тада си, радости и славо свих и исцелио моје унижење и дао ми блажено и вечно избављење.

Лепши си од злата и сафира и блистав као сунце, крсте свети! И мада си местом ограничен, тебе одасвуд узвишено окружују разумни духови, а зрацима твоје свете силе обасјаваш пуноћу васељене.

Крст је у бурама пристаниште, он је вођа и залуталих и утврђење; Он је слава Христова, сила апостола и пророка; Снага испосника и уточиште свима људима! Зато му сада у посту приступајмо и са вером целивајмо.

Кад будеш долазио на земљу да судиш свету којег си створио, и када пред тобом буду ишле војске ангела твојих, и када се крст заблиста више од зрака сунчаних, тада се Господе његовом силом смилуј на мене и спаси ме, мада сам од свих на свету грешнији.

Богородичан: Без патње сам те родила, од Оца Рођени пре свих векова, и како сада страдаш? Људи те нечовечно муче Сине и у ребра копљем прободоше, а руке и ноге ти приковаше! Тако је Пречиста нарицала, а ми је достојно величамо.

Ини.

Ирмос: Всјак земнороднијј..

Дрветом крста си, Христе, пламен греховни угасио, а раширеним рукама си из руку богопротивника избавио

Адама, који је необуздано руке ка рајском плоду пружио, плоду чијег залогаја си једино одредио да се уклања, Христе многомилостиви.

Удостоји све који се у бестрастију клањају твоме часном крсту, да виде Христе и твоје свето страдање, које свима људима излива непропадање; И презри наше грехе, па нас учини синовима и кћерима, твога истинитог васкрсења.

Подигни нас у смрт пале, јер си твојим васкрсењем порушио препреку, и са Оцем твојим нас измирио, јер си за нас, Доброчинитељу крв твоју излио, зато те славимо као Бога и избавитеља свемоћног.

Богородичан: Само си ти ипостасну Божију Мудрост родила, зато те молим Богородице Дјево неискусобрачна: умудри ме да избегнем замке и клопке злобних мудраца, јер си ти безбедно уточиште вернима.

Ини.

Ирмос: Безсјеменноје рождество..

Часном крсту се клањају војске ангела, па и ми се њему клањамо и величамо га.

Крст Спаситељев величамо, јер је то пречисто дрво којим смо, ми раније смртни, стекли заједницу живота.

Слава, тројичан: Беспочетног Оца и сабеспочетног Сина и Духа сапрестолног, Тројицу Свету величајмо.

И сада, богородичан: Теби пречистој и безневесној Матери и Дјеви сви певамо, јер си без семена родила Створитеља.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Помози часни крсте свима који се удостојише да те виде и поклоне ти се, да дочекају и свето Христово страдање.

Ирмос: Безсјеменноје рождество..
Бесемено рађање Христа Бога нашега, из тебе Богородице Пречиста, неуђутним песмама величамо.

Светилен гласа са краја Триода.

На сиховњим, самогласна; Глас 4.

Господе, истражитељу истине и видиоче и скривеног, ти си хвалисавог добрим делима фарисеја осудио, а цариника покајаног који те је молио си од греха оправдао. Учини Распети и човекољубиви да се на такво кајање угледамо и да се твога праштања удостојимо. **(двапут)**

Мученична: Ко се не би дивио гледајући, свети мученици, храбри подвиг којим сте се подвизавали? Како сте мада у телу, али крстом наоружани, бестелесног противника победили. Зато сте достојно постали демона гонитељи и од варвара бранитељи, па се непрестано молите за спасење душа наших.

Слава и сада, самогласна. Глас 8.

Данас је Владар целог света и Господ славе на крсту прикован, у ребра прободен и Он сладост цркве је са жучи и оцтом напојен. Круном од трња је крунисан, а покрива небо облацима. Одећом поруге је одевен и шамаран руком од земље, а руком је саздао људе. По плећима је ударан, а одева небо облацима. Пљување и ране је поднео, ругање и шамарање и све то због мене осуђеног, Избавитељ мој и Бог, да спасе свет од неверја, јер је милостив.

Први час и отпуст.

На 6. часу

Тропар пророчанства, глас 6.

Крсту твоме клањамо се Владико, и свето васкрсење твоје славимо.

Слава и сада, исто.

Прокимен псалам 77. Глас 6.

Он је милосрдан и очистиће грехе њихове.

Стих: Пазите народе мој, на закон мој.

Читање из Пророштва Исаије (Гл.29,13–23)

Тако говори Господ: Приближава ми се народ овај устима својим, и уснама својим поштују ме, а срце њихово далеко одстоји од мене; узалуд ме поштују, учећи наредбама и учењима људским. Тога ради, ево ја ћу придодати да преселим народ овај и преместим их; и погубићу мудрост мудрих и разум разумних одбацићу.

Тешко онима који доносе дубоке одлуке, али не ради Господа. Тешко онима који у тајности доносе одлуку; у мраку ће бити дела њихова, и рећи ће: Ко нас је видео? и ко ће за нас дознати, или оно што ми чинимо? Зар се нећете сматрати као глина грнчара? Зар ће рукотворина рећи ономе ко ју је саздао: ниси ме ти саздао? Или творевина рећи своме творцу: ниси ме паметно створио?

Зар не још мало па ће се променити Ливан, као гора Кармил, а Кармил се неће за шуму сматрати? И чуће у дан онај глуви речи књиге ове, и у тами и магли очи слепих видеће. И обрадоваће се сиромаси ради Господа у весељу, и очајни људи испуниће се веселости. Нестаде безаконик, и пропаде гордељивац, и истребише се сви који безаконују у злу, и који чине људе да греше у речи; свима судијама на

вратима стављају спотицања, јер подметаху праведнога у неправде.

Тога ради, тако говори Господ за дом Јаковљев, кога издвоји од Аврама: Неће се сада постидети Јаков, нити ће сада лице своје изменити Израиљ; него када деца њихова виде дела моја, ради мене ће свештати Име моје, и освештаће Светога Јаковљевог, и Бога Израиљева бојаће се.

Прокимен псалам 78. Глас 5.
Помози нам Боже, Спаситељу наш.
Стих: Боже, дођоше незнабошци у наслеђе твоје.

После отпуста часова, на последњем Трисветом, поклонење крсту, и певамо стихиру глас 2. Приидите вернии.. **(писано у 3. недељу на крају јутрења)**
И уноси се крст у олтар и у сасудо-хранилницу.

79. Петак 4. седмице поста

На вечерњи

На Господи воззвах.. **узимамо стихире на 10 и певамо самогласну из Триода двапут, и мученичне из Октоиха 4 и из Минеја 4;**

Самогласна
Глас 7.

Славу моје душе су страсти заробиле, налик сам животињи; Не смем ни гледати ка теби на небеској висини, него падам пред тобом Христе као цариник, и молим те и призивам: Боже очисти ме и спаси ме.

Слава, покојна, владајућег гласа, Јована Дамаскина.
И сада, богородичан владајућег гласа, од првих (догматик).
Вход. Светлости тиха..

Прокимен псалам 79. Глас 4.
Који напасаш Израиља, пази који водиш као овце Јосифа.
Стих:
Који седи на херувимима јавио се.
Читање из Књиге Постања (Гл.12,1–7)

Рече Господ Авраму: Изиђи из земље своје и из рода свога и из дома оца свога, и иди у земљу коју ћу ти

показати. И учинићу те народом великим, и благословићу те, и узвеличаћу име твоје, и бићеш благословен. И благословићу оне који тебе благосиљају, и оне који тебе проклињу проклећу; и у теби ће се благословити сва племена земаљска.

И пође Аврам, као што му говораше Господ, и иђаше с њиме Лот. А Авраму беше година седамдесет пет када изиђе из земље Харан. И узе Аврам Сару жену своју, и Лота сина брата свога, и сву имовину њихову што стекоше, и сваку душу коју стече у Харану; и изиђоше да иду у земљу Ханан, и дођоше у земљу Хананску. И прође Аврам земљу по дужини њеној, до места Сихема, под храст високи; а Хананејци тада живљаху у земљи тој.

И јави се Господ Авраму, и рече му: Семену твоме даћу земљу ову. И подиже онде Аврам жртвеник Господу Који му се јавио.

Прокимен псалам 80. Глас 4.

Радујте се Богу помоћнику нашем.

Стих: Узмите псалам и дајте тимпан.

Читање из Прича Соломонових (Гл.14,15–26)

Незлобиви верује свакој речи, а оштроумни долази у покајање. Мудри убојавши се, уклони се од зла; а безумни, надајући се у себе, меша се с безаконим. Брз на гњев поступа без савета, а муж мудар много шта претрпи.

Безумни деле међусобно злобу, а оштроумни задржавају осећање. Оклизнуће се зли пред добримв, а безбожни ће служити пред вратима праведних. Пријатељи лоши омрзнуће сиромашне пријатеље, док су многи пријатељи богатих. Који срамоти убоге, сагрешује, а који милује сиромахе блажен је.

Заблуђујући се неправедници смишљају зла, а милост и

истину смишљају добри. Не знају милост и веру смислитељи зала, а милостиње и вере су у смислитеља добрих дела. У свакога који се стара има изобиља, а уживач и безосећајан човек биће у немаштини.

Венац мудрих је оштроумност, а понашање безумних је зло. Избавиће од зала душу сведок верни, а лажљивац распаљује лажи.

У страху Господњем је нада снаге, и такав деци својој оставиће добар ослонац.

80. Субота 4. седмице поста

На јутрењи

Алилуја и тропари, глас 2.

Апостоли, мученици и пророци, светитељи, преподобни и праведни, добар сте подвиг имали и веру сачували, зато имате смелост код Спаситеља, молимо вас да њега као Бога молите за нас, да се спасу душе наше.

Слава, умрлима:

Помени Господе као благ душе слугу твојих, и опрости им све што у животу сагрешише, јер нико није безгрешан, само ти који можеш и преминулима дати покој.

И сада, богородичан: Света Мати неизрециве Светлости, славимо те песмама ангелским и побожно величамо.

И читамо катизму: Рече Господ Господеви мојему..

Затим сједални мученични из Октоиха 3, упокојенима и богородичан. Чтеније у Шесто-дневу.

Потом катизма 17. Блажени су непорочни на путу.. **певамо на глас 2.**

а узимамо је на 2 статије и свештеник помиње уснуле како је обичај.

На крају катизме певамо покојне понепорочне: Благословен јеси Господе..Сабор светитеља је пронашао.. **и остало.**

После Слава и сада.. Алилуја... **јектенија упокојена и молитва:** Боже духова и сваког тела..

Одмах сједален, глас 5.

Покој Спасе наш..

Упокој Спасе наш са праведнима слуге твоје, па их усели у дворе твоје као што је писано, и као благ презри сва њина сагрешења: и хотимична и нехотимична, и она у знању или у незнању Човекољубче.

Слава, завршетак: И сва у знању или у незнању Човекољубче.

И сада, богородичан:

Из Дјеве си заблистао свету Христе Боже, и њоме си нас синовима светлости учинио, зато се смилуј на нас.

Псалам 50.

Канон
из Минеја са ирмосем на 6 и светога обитељи на 4 говори се ирмос и тропар канона без стихова и држимо стихове од: Тогда потшчасја Владики..

Не стихословимо песме Мојсеовице од почетка па до 6. песме у све суботе Четрдесетнице до Акатиста.
Од 6. песме почињу Четверопеснеци, и пева се Минеј дана светог и четверопеснеци се стихослове са Мојсеовицом.

Четверопеснец дело господина Јосифа. Акростих је: Ово је песма мученицима. **Глас 4.**

Песма 6.

Ирмос: Пучинојy житејскојy..

Великим трпљењем ви сте страдалници превазишли границе тела, јер сте многе муке и патње поднели. Зато сваку патњу, невољу и тугу олакшајте свима који о вама певају.

Уз мноштво ангела је и војска страдалника, који су Христу угодили, па моле благога Бога, да се избавимо од мноштва својих грехова.

Када си умртвљен Христе и у гробу уснуо, ти си мртве подигао.Ти умрлима у вери дајеш богато блаженство, зато Христе све умрле са светима упокој.

Богородичан: Бог Реч је хтео Пречиста да људе обожи, зато се из тебе оваплотио, и попут нас земних постао. Њега моли непрестано да на суду његовом нађемо милост.

Ини канон, дело господина Теодора. Глас исти (4.)

Ирмос: Буреју греховнују..

Ви свети нисте тело ни крв своју жалили, него сте на све муке без бојазни изашли, ал' се Христа нисте одрекли, зато сте са небеса венце од њега добили.

Просвећени врлинама, радосно славимо празнике мученика, и певајмо им богонадахнутим песмама: ви сте мученици Христови заиста као звезде Данице на земљи.

Слава, тројичан: Тројице Пресвета, беспочетно Биће, једини Боже, једини Господе, а Три лица: Оче, Сине и Душе, ти си нерођен, рођен и исходећи, Који увек јесте.

И сада, богородичан: О, блажена Бого-невесто, како си без мушког родила и чедна остала као што си била? Чудо је то узвишено, јер си Бога родила, зато га моли да спасе све који ти поје.

Стих: Диван је Бог у светима својим, Бог Израиљев.

Мученична: Када су хтели да вас на делове секу, ви сте радосно крв своју излили, зато усрдно молите за нас Господа, мученици увек слављени.

Стих: Душе њихове боравиће у добру.

Од земље си ме саздао и живот ми дао, и рекао да се опет у земљу вратим, зато слуге твоје које си примио, ти упокој и подигни их из смртне трулежи.

Ирмос: Буреју грјеховнoју..

Давим се у бури греха, и као да ме је морска неман прогутала, ал ти са пророком вапијем: избави из пропасти живот мој, Господе и спаси ме.

Кондак, глас 8.

Са светима упокој Христе душе слугу твојих, тамо где нема бола, ни жалости ни уздисања, но где је живот бесконачан.

Икос:

Бесмртан си само Ти који си створио и саздао човека. Ми смртни људи, дакле створени смо од земље и у исту земљу ћемо отићи, како што ми је заповедио Онај који ме је саздао и рече ми: земља си и зато ћеш у земљу отићи, камо одлазимо сви ми смртни људи. Ридајући над гробом певајмо: Алилуја.

Песма 7.

Ирмос: Образу златому..

Мада су вас страдалнике обнажили, ал' ви стојите сада светлом одевени у обожење и непропадање, пред Оним који је ради нас примио непропадиво тело од женске, зато ме одените у одећу освећења, јер сам био злобом разголићен.

Саборе страдалника, ви сте поживели у уздржању, зато нам помозите да и ми прођемо без препрека кроз поприште уздржања, јер сте и ви на попришту смело проповедали Христа, а сада стојите пред престолем венце-давца, у духовном блаженству, са ангелима.

Ради молитава твојих светих мученика, учини Боже уснуле слуге твоје житељима раја, и удостоји духовне светлости, да ти непрестано кличу: благословен је Бог отаца наших.

Богородичан: Молимо тебе Дјево, једину благу, да нам помогнеш у несрећи, и Христа усрдно моли, јер је благ по природи, да време уздржања испунимо добрим делима и да појимо: благословен је Бог отаца наших.

Ини.

Ирмос: Глаголавиј на горје..

Прославио си све твоје свете јер си чудима њиним цео свет задивио, благословени у векове Господе Боже отаца наших.

Поднели сте сваке врсте рана али колена пред Ваалом нисте преклонили и венцима славе сте од Бога овенчани, мученици Христови.

Слава, тројичан: Тројице у Јединици, Биће коме се клањамо: Оче, Сине и Душе, сачувај твоје појце, Боже отаца наших.

И сада, богородичан: Најсветија Дјево, Мати и невесто, Владичице и једина пред Богом заступнице, не престај да га молиш за наше спасење.

Стих: Светима који су на земљи његовој, чудесно је учинио Господ сву вољу своју у њима. (Пс.15, 3)

За бесмртног Цара сте војевали, и савршену веру у њега имали крв сте своју, мученици, за њега излили.

Стих: Блажени су које си изабрао и примио, Господе, спомен је њихов из нараштаја у нараштај.

Тамо где извире светлост живота твог, настани у вечности све верне слуге твоје које си преселио из живота временог, Господе Боже отаца наших.

Ирмос: Глаголавиј на горје..

Говорио си на гори са Мојсејем, и праслику Дјеве у купини јавио, благословени Боже отаца наших.

Песма 8.

Ирмос: Во огњи пламеннем..

Знаменити страдалници Христови, код Бога прослављени, вашим бројним молитвама ка њему избавите све нас, који славимо спомен ваш, од бројних греха и будућих мука.

Војско света и храбра, заиста Богом одабрана, сабори мученика, у ове свете дане поста освештајте душе наше и срца, вашим светим молитвама.

Избави Господе од црва који мучи, од шкргута зуба и најдубље таме без зрака светлости, све које си у вери примио, и настани их Христе где светлост твога лица у векове блиста.

Богородичан: Погледај на нас Пречиста Богородице, који се од срца клањамо часном крсту Христа, па нас твојим молитвама ка Владики удостоји, да видимо и његова часна страдања, за очишћење од наших нечистих прохтева.

Ини.

Ирмос: Земља и всја јаже на њеј..

О, добре ли размене којом сте кроз смрт живот стекли, свети мученици Христови, јер се огња, мача, мраза и звериња уопште нисте уплашили, него сте кликтали: Господу појте и величајте га у све векове.

На небу војске ангела, а на земљи ми, хвалимо вас, мученици Христови, ваша света страдања и храбре подвиге, благосиљајући певајући и величајући Господа у све векове.

Благосиљајмо Оца и Сина и Светога Духа, Господа.

Тројичан: Славим тебе: Оца, Сина и исходећег Духа, као светлост, живот и животе, као једно Биће а три ипостаси. О Једном теби, Боже певам, благосиљам те, певам ти и величам те Господе у све векове.

И сада, богородичан: Ко те од земних не би опевао, нескверна и пречиста Голубице? Ти си нам родила Светлост велику и живот обилни: Спаситеља Исуса. Њему певајмо и хвалимо га као Господа и величајмо у све векове.

Стих: Диван је Бог у светима својим, Бог Израиљев.

Узвишене подвиге ваше, мученици, славећи, доброчинитеља и Бога благосиљамо и њему се клањамо, јер вам је на бојишту подвига помогао, и њега величамо у све векове.

Стих: Душе њихове боравиће у добру.

Ти си Бог и Господар и живота и смрти, ти побожно престављене у небо примаш, зато пресели у насеља праведних све који те благосиљају, певају ти и величају те Господе у све векове.

Ирмос: Земља и всја јаже на њеј..

Земља и све што је на њој, море и сви извори, небеса над небесима и светлост и тама, мразеви и жега, синови људски и свештеници, благословите Господа, и величајте у векове.

Песма 9.

Ирмос: Јако сотвори мње..

Ви сте страдалници Христови, светила Истине, зато обасјајте душе наше и утврдите нас да чинимо светлу и свету вољу Божију.

Ви сте храбри страдалници Христови оружија која побеђују противнике, зато вашом помоћи, од стрела Злога и нас избавите.

Упокој Милостиви Творче и Преблаги у недрима Аврама слуге твоје, који у вери од нас ка теби прећоше.

Богородичан: Умртви прохтеве тела мога, јер си Бога телесно и надразумно родила, и просветли срце моје, јер ти си чисти облак Светлости.

Ини.

Ирмос: Величајем вси..

У ваш спомен, мученици прехвални, сви певамо, на ваше подвиге и света страдања гледамо и дивећи се Христа величамо.

На стратишту страдалници један другом говораху: не штедимо своја тела, већ хајдемо да за Христа умремо, да у све векове и радости непрестаној живимо.

Слава, тројичан: О, Тројице у једном Бићу: Оче нерођени, Сине рођени и Душе исходећи, теби певамо, јер смо чувани твојом молитвом.

И сада, богородичан: Радуј се Свечасна Пречиста, похвало девства, утврђење мајкама и помоћнице људима! Ти си Мати Марије радост целог света, и слушкиња Бога нашега.
Стих: Диван је Бог у светима својим, Бог Израиљев.

Саборе светих, прими молитву моју, и као што си ме удостојио да се поклоним крсту, умоли Христа да се поклоним и његовом спасоносном страдању.
Стих: Блажени су које си изабрао и примио, Господе, спомен је њихов из нараштаја у нараштај.

Отпусти и опрости, Милостиви, ка теби човекољубивом престављенима и упокој их у насеља одабраних, јер ти си живот и васкрсење свих.

Ирмос: Величајем вси..

Сви величамо човекољубље твоје, Христе Спасе наш, славо слуга твојих и венче верних, ти си прославио спомен Родитељке твоје.

„Достојно је..“ **по владајућем гласу.**

Ексапостилар од 2. суботе поста.

Небо си звездама украсио као Бог, а твојим светима сву земљу просветио, саздатељу свих, спаси све који ти поје.
Слава:

Ти владаш и мртвима и живима као Бог, и са твојим светима си сву земљу просветио, Саздатељу свих, спаси твоје појце.
И сада:

Ти си сладост ангела, а тужнима радост, хришћанима заступница, Дјево, Мати Господња, заступај нас и избави од мука вечних.

Слава, самогласна за покој.
И сада, богородичан.
На стиховње стихире покојнима, дело господина Теофана владајућег гласа.
Слава и сада, богородичан.

На Литургији

Изобразитељни псалми
Блажени гласа на 6
Прокимен Апостола мртвима, зачало 313.
И покојнима: Коринћанима, зачало 163.
Алилуја мртвима.
Еванђеље по Марку зачало 31.
и по Јовану, зачало 16.
Причастен: Радујте се праведни у Господу, праведнима приличи похвала. (Пс.32, 1)
Други причастен покојнима: Блажени су које си изабрао и примио, Господе, спомен је њихов из нараштаја у нараштај.

81. Субота 4. седмице поста

На вечерњи

На Господи воззвах..
Васкрсне стихире 3, Анатолијеве 4, и из Триода 3;
Установљено је да се пева служба светог Јована Лествичника.
Глас 8.
Подобно: О, преславнаго чудесе..

Преподобни оче Јоване, заиста си у устима увек имао похвале Божије, поуке са делима, речи богонадахнуте, и тако си светитељу блажен постао, обогаћен благодаћу која отуд извире, а намере свих неверника јеси осујетио.

Подобна.

Преславни оче Јоване, изворима суза си душу своју очистио, на свеноћним бдењима стајао и тако Бога умилостивио. Његову си љубав и красоту блажени желео, и сада у њој достојно боравиш, у непролазној радости, са твојим подвижницима, преподобни оче богомудри.

Подобна.

Преподобни оче Јоване, душом и вером се јеси у Бога надао, а пролазне светске ствари презрео; Свој крст си понео, и за Свевидећим следовао. Тело необуздано си подвизима укротио и помоћу Духа Божијег души покорио.

Слава, глас 5.

Оче преподобни, глас Господњег Еванђеља си послушао, овај свет напустио, богатство и славу презрео; Али си свима

поручио: Бога заволите да вечну благодат стекнете. Ништа нека вам није веће од љубави његове, да када дође у слави својој покој са свима светима нађете. Ради молитава светих Христе сачувај и спаси душе наше.

И сада, богородичан од првих, владајућег гласа (догматик)
На стиховњим стихире из Осмогласника.
Слава, преподобног Јована, глас 2.
Самогласно.

Прославимо Јована, на земљи ангела, а на небу Божијег човека, украс целога света, наслађивање вечним добрима, похвалу врлина испосницима, засађеног у дому Божијем, процвалог у вери, јер као кедар у пустињи, умножио је разумна стада Христова, у подвигу и вери.

И сада, богородичан, глас исти: О, чудесе новаго..

Сада отпушташ..

Тропар васкрсни

Тропар Јовану, глас 1. Пустиниј житељ..

Као житељ пустиње и у телу ангел и чудотворац, показао си се богоносни оче наш Јоване. Постом, бдењем и молитвама небеске си дарове примио, да исцељујеш болести свих који ти са вером долазе. Слава Ономе који ти је дао снагу, слава Њему који те је овенчао, слава Њему који кроз тебе дарује свима исцелења.

82. Недеља 4. поста - средопосна

На јутрењи

После уобичајеног поретка недељног јутрења,
Канони: васкрсни са богородичиним на 6
и следећи:
из Триода на 4 и светом Јовану из Триода на 4

Канон Триода, глас 5.

Песма 1.

Ирмос: Спаситељу Богу..

Постао сам Христе Спаситељу налик на палог у руке разбојника, којег су претукли и једва живог оставили, јер и ја сам тако изранављен многим мојим гресима.

Не презри мене када тешко страдам, вапијем и јецам, јер сам на разбојнике твоје богатство потрошио, ал' те и ја молим: помилуј ме и спаси ме.

Исцели ми, Христе Спаситељу, душу претучену и у ранама греха, од злих и неразумних прохтева као од разбојника, и спаси ме многомилостиви.

Богородичан: Моли непрестано Пречиста Мати Христова, њега који је из тебе дошао, а од недара Родитеља Бога се није одвојио, да од сваке беде спасе саздање своје.

Ини канон преподобном Јовану. Глас 8.

Ирмос: Воду прошед јако сушу..

О светских брига си, Јоване преподобни, утекао у духовну и разумну свестлост, зато твојим молитвама ка Господу просвети и мене.

Сладост уздржања си као мед сисао, а горчину жеља одбацио, зато више од меда и саћа заслађујеш оче срца наша.

Попео се јеси на висину врлина, а презрео приземне из прашине сласти, и постао стаду твоме сладост спасења, оче преподобни.

Богородичан: Бога Реч си као Премудрост Бога Оца неизрециво родила, зато исцели тешку рану душе моје и утишај патње мога срца.

Катавасија: Отверзу уста..

Песма 3.

Ирмос: Утверди ни Боже..

Путем живота, Христе, грешно ходећи, рањен сам од страсти као од разбојника, али тебе молим: подигни ме из тих рана греха.

Моју савест су греси као разбојници изубијали, и у ранама су ме једва живог оставили, али ти ме Господе исцели.

Страсти су ме, Христе Спаситељу, обнажили од твојих заповести и изранављен сам прохтевима, али ти излиј на мене као уље своју милост.

Богородичан: Моли Пречиста непрестано Онога који је из твога тела дошао, да се избаве од преваре ђаволове сви који теби певају као Матери Божијој.

Ини.

Ирмос: Ти јеси утвержденије..

Жеравицом бого-познања одлучно си спалио трње страсти, а огрејао си монашке обитељи.

Од мириса испосништва, оче преподобни, сав си постао као свето миро и сав се претворио у угодан мирис Божији.

Научен закону подвига, ти си страсти потопио, као неког новог фараона, у рекама твојих суза.

Богородичан: Уклони Пречиста Мати Божија смутњу мојих несмислених жеља, и води ме ка вољи Сина твога.

Сједален, глас 5.

Подобно: Странноје..

Стекли смо Спаситељу наш пречасни крст твој као оружије спасења, зато ти кличемо: спаси нас јер си за нас хтео да пострадаш Боже свих, као многомилостив.

Слава, преподобног Јована, глас 4.

Подобно: Вознесијсја..

Препун врлина заблистао си до неба, и по неизмерној дубини вере си узишао у бого-виђења; све замке демонске си савладао, па чуваш и нас од њиних повреда, Јоване лествицо врлина, и сада се молиш да се спасу сви који те славе.

И сада, богородичан. Подобно.

Син седи на престолу херувима, и грејан је у Очевим недрима. Он као на престолу своме светом седи телесно Владичице на твојим недрима, јер је Бог који се тако зацарио над народима, зато му сада са вером појимо; А и ти га Пречиста моли да спасе слуге твоје.

Песма 4.

Ирмос: Услишах Господи слух твој..

Страсти као разбојници украдоше моја добра дела и оставише ме намученог као у ранама.

Моји пролазни прохтеви, одвукоше ме, Спаситељу, од заповести твојих, зато сам сав у ранама грехова.

Левит ме виде свег у ранама, али је само прошао, ал' ти ме спаси, Спасе мој.

Богородичан: Као владарку те, Богородице неневесна, славимо, и ка твоме пристаништу са вером притичемо.

Ини.

Ирмос: Услишах Господи..

Као врт најмирисније и као духовни рај врлина, тако си уздржањем процвао, и њиме храниш све који те славе.

Заиста као другог Мојсеја и Давида, стекли смо те оче законодавца и за пример делима, и кротко правило за монаштво, зато те оче Јоване славимо.

Засађен крај вода уздржања, постао си, оче блажени, као лоза мирисна, јер си грожђе побожности уродио.

Богордичан: У времену је Син твој постао, а надвремен је од Оца заблистао. Христа си нам Богомати родила, зато га моли да спасе све који те песмом славе.

Песма 5.

Ирмос: Утрењујушче вопијем ти..

Погледај Исусе ране душе моје, јер сам одавно у руке страсти, као међу разбојнике, запао, и исцели патњу моју Христе, молим те.

Већ сам изнемогао од греховних патњи, Христе мој, и због тога лежим без светих врлина као наг, али тебе молим: спаси ме.

Рабин ме виде али само прође, исто и левит не хтеде помоћи него ме заобиђе, и само ти Милостиви сада ми спасење доносиш, јер желиш да ме спасеш.

Богородичан: Не презри Владико мене бедног, молим те, јер ми је душа сва у ранама од страсти као од разбојника, него ми се смилуј, Спаситељу мој, ради молитава твоје Родитељке.

Ини.

Ирмос: Вскују мја отринул јеси..

Росом твојих подвига, оче блажени, све си прохтеве, погасио, а велики огањ вере и љубави разгорео, и тако си светило уздржања, просвећења, бестрастија, и син дана постао.

Светим делима твојим си као орањем грозд вере, оче, однеговао, и у душе као каце улио, врлине си обрађивао и духовну чашу уздржања напунио, па веселиш срца стада твога.

Нападе и ране од демона као противника си поднео, и кула трпљења постао; Стадо си палицом вере на испаши уздржања чувао и водом богопознања си их, оче блажени појио.

Богородичан: Следујући речима твојих усана, Пречиста, ми те блаженом зовемо, јер Господ је заиста на теби велико чудо показао и тебе узвисио, и родивши се из тебе истинитом Мајком Бога те учинио.

Песма 6.

Ирмос: Обиде мја бездна..

У уживањима сам потрошио светињу живота, и сваким грехом сам тешко рањен, али теби притичем Владико: помилуј ме, молим те.

Нестадоше моја духовна блага, и прохтеви попут разбојника ми душу изранавише и као мртвог оставише, али ти се смилуј Господе и спаси ме.

Левит је видео моје болне ране и није за њих марио него је отишао, али ти сам, Човекољубче, излиј на мене твоју богату милост.

Богородичан: Достојно тебе славимо, као купину несагориву, као планину и духовну лествицу, као двери небеске, Маријо преславна, православних похвало.

Ини.

Ирмос: Очисти мја Спасе..

Богатства Духа Божијег си у душу примио: молитву непорочну, чистоту, чедност и свагдашња бденија, а уз то и подвиг уздржања, којима си дом Божији постао.

Све приземно си светитељу као лошије занемарио, а молитвом си на духовно душом тежио; Небеског покоја си наследник постао, ради твога живота савршеног.

Знојем подвига си заиста ужарене стреле вражије угасио, и огњем вере заблистао, а неверје и јеретичке смутње си спалио.

Богородичан: Заблистала је са Сиона лепота Узвишеног, када се у тело одевен јавио, Неискусобрачна, после неизрецивог сједињења у теби, и цео свет је просветлио.

Кондак, глас 4.
Подобно: Јавилсја јеси днес..

На висину узржања те је Господ поставио, као праву звезду која све стране света обасјава, наставниче Јоване оче наш.

Икос:

Заиста си оче самог себе домом Божијим учинио, а светим врлинама: вером, надом и искреном љубављу си украшен као светлим златом. Божије законе си изложио, уздржањем одевен као бестелесан. Разум, смелости чедност си стекао и смирење којим сејеси узнео. Непрестаним молитвама си просвећен и тако си стекао небеска насеља, наставниче Јоване оче наш.

Затим читамо дневни Синаксар.
Иза тога, читамо Житије преподобног оца нашег Јована Лествичника, који се у миру упокојио.

Стихови:

Мада у телу и жив, мртав беше Јован
Сада вечно живи и мада је мртав и без даха
Оставио је спис Лествицу успона
Њоме показује пут свога узношења
Јован је умро у тридесети дан.

Када је Јовану Лествичнику било шеснаест година, био је веома оштроуман, па је принео себе Богу на свештену жртву попевши се на гору Синај.

После деветнаест година тамо проведених, кренуо је и дошао у поприште тиховања названо „Пет знамења Киријака“ и стигао у обитељ Палестри у место звано Тола.

Ту је четрдесет година поживео, увек загрејан љубављу и огњем божанске љубави.

Јео је само што је по монашким правилима непорочно пристојило, али и то веома мало, па је тиме на најмудрији начин сломио снагу гордости.

Но који би ум могао изрећи колико је суза пролио?

Спавао је само толико колико да се природа ума не повреди ради бденија. Ток његове молитве је био непрекидан, а његова љубав ка Богу неизмерна.

По овим правилима богоугодно поживевши и написавши Лествицу, којом је изложио речи поуке и пун благодати, упокојио се у Господу, оставивши и многе друге списе.

Молитвама светог Јована Лествичника, Боже помилуј и спаси нас. Амин.

Песма 7.

Ирмос: Превозносимиј отцев..

Греси као разбојници навалише на мене бедног, и у ранама ме оставише без даха и скоро мртвог. Зато те молим Боже: посети ме.

Пролазне ствари вољу моју заробише и прохтевима изранавише и као мртвог ме у мноштву греха оставише. Ипак Спаситељу исцели ме.

Када је Левит мене у болним ранама видео, за моје неисцеливе ране није марио, него ме је заобишао, али ти ме сам излечи, Спаситељу мој.

Богородичан: Од Дјеве си оваплоћен и спасао ме, Христе, јер си на ране мојих греха излио богату милост милосрђа твог и зато те прослављам.

Ини.

Ирмос: От Јудеји дошедше..

На испаши небеског царства, напасао си оче стадо и васпитао, а палицом догмата си јереси као звери одгонио, и певао: благословен си Боже отаца наших.

У духовни дворац небески, царства Христовог ти си ушао, одевен одећом достојном домаћина који те је примио. Тамо седиш и певаш: благословен си Боже отаца наших.

Постао си оче као река уздржања неовлажена гресима, у којој се прохтеви потапају и која нечистоту очишћава свима вернима који кличу: благословен си Боже отаца наших.

Богородичан: Из тела твога Дјево дошао је оваплоћени свима Господ, зато у тебе као Богородицу православно верујемо, а Сину твоме кличемо: благословен си Боже отаца наших.

Песма 8.

Ирмос: Тебје вседетељу..

Моји прохтеви као разбојници уништише живот мој и задаше ми ране греха, па сам тако остао, човекољубиви Боже, без твога лика, па ипак помилуј мене слугу твога.

Са небеса си Спаситељу на земљу сишао и смиловао се на мене претученог и скроз изранављеног гресима као ранама, и излио си на мене Христе твоју милост.

Своје тело и душу си Владико и Спаситељу за моје избављење дао, и као милостив ме спасао неизлечивих рана, мачем греха рањеног.

Богородичан: Ти си надразумно, Божијом вољом и речју, родила Господа а остала девствена, зато те Дјево у све векове благосиљају и величају сва дела Божија.

Ини.

Ирмос: Царја небеснаго..

Заиста си нам као кула духовна и пример уздржања, зати сви твој спомен славимо, оче Јоване.

Бројно монаштво се радује, а веселе сабори преподобних и праведних, јер си са њима достојно венац примио.

Врлинама украшен, ушао си у дворац неизрециве славе, певајући псалме Христу у векове.

Богородичан: Не презри Дјево све који твоју помоћ очекују и који ти певају и тебе величају у векове.

Песма 9.

Ирмос: Исаије ликуј..

Својом вољом нисам Владико твоје заповести сачувао, него сам у грехе уживања запао и обнажен без благодати остао. У ранама греха и наг сам оборен, али те молим Спаситељу спаси ме.

Није Левит могао да уклони моје тешке ране, него си ти, благи Спаситељу, саосећајно мени пришао, милост твоје доброте на мене излио и као изузетни лекар ме исцелио.

Као добар и милостив спасао си ме, Христе Спасе, када сам у тешке ране греха као од разбојника запао, а ти си душу и тело своје као два динара за моје избављење дао.

Богородичан: Надразумно рађање беше из тебе Богомати, и без мушког зачеће у теби и девствено рађање, јер се Бог родио. Њега величамо, а тебе Дјево блаженом зовемо.

Ини.

Ирмос: Чистују славно почтим..

Богом си постао лекар болеснима од греха, оче блажени и губитељ и прогонитељ злих духова, зато те славимо.

Земљу си као пролазно станиште, оче, оставио, и у земљи кротких се настанио, па се са њима радујеш, у Божијем блаженству, заувек.

Ово је дан празника, који сва стада монашка и војску духовну на трпезу и гозбу живота непролазног позива.

Богородичан: У тебе се, Најнепорочнија уселио, и из тебе родио Бог, који је човекоубицу поразио, што је у давнини родоначелнике злобно преварио, и све нас је спасао.

Ексапостилар васкрсан и Преподобног Јована

Подобно: Жени услишите..

Овосветска уживања си као штетна избегавао, неједењем си тело слабио, али си тако снагу душе ојачао, и славом небеском се обогатио, зато не престај да се молиш за нас, преславни Јоване.

Богородичан:

Као владарку те Владичице исповедамо, јер смо тобом спасени. Ти си Бога родила неизрециво, који је крстом смрт разорио, и ка себи саборе преподобних привео; Са њима те хвалимо, Дјево.

На хвалитним, стихире васкрсне и Анатолијеве из Осмогласника

Затим говоримо
Стих: Васкрсни Господе Боже мој, нека се уздигне рука твоја, и не заборави твоје убоге никада.
И певамо стихиру
Глас 1.

Дођите верни у свети виноград, да у њему плодове кајања узгајимо, за јело и пиће се старати немојмо, него у молитви и посту врлине чинимо, овим делима Господару да угодимо, јер он динар даје којим се избављају душе од греха као дугова, јер он је једини многомилостив.
Слава, то исто

И сада: Преблагословена..

Велико славословље и отпуст.
Слава и сада, Еванђелска стихира;
читање Оглашенија;
Час 1. и остало по обичају.

На Литургији

Изобразителни и
Блажена гласа.
Прокимен апостола редовног гласа
и преподобног Јована;
Глас 7. Похвалиће се преподобни у слави, и обрадоваће се на постељама својим (Пс.149,5)
Стих: Певајте Господу песму нову, хвала је његова у цркви преподобних. (Пс.149,1)
Апостол дана, Јеврејима, зачало 314.
и други Апостол, Ефесцима, зачало 229.

Алилуја гласа,
и преподобног
Стих: Засађени у двору Господњем цветају у дворима Бога нашега. (Пс.91,14)
Еванђеље по Марку, зачало 40.
и преподобном по Матеју, зачало 10.
Киноник: Хвалите Господа са небеса..
Други: У вечни спомен биће праведник, жалосне се вести неће бојати. (Пс.111,5-6)

83. Недеља 4. поста - средопосна

На вечерњи

После уводног псалма,
На Господи воззвах.. **узимамо 10 стихова и певамо покајне из Осмогласника 4 (са вечерњих и јутарњих стиховњих) и из Триода, подобне, дело господина Јосифа.**
Глас 3.
Подобно: Велија креста..

Покажимо верни велик подвиг у време уздржања, да велику славу стекнемо, да се милошћу великог Бога, избавимо пламена пакленог.

Сада је половина поста, и време да светији живот почнемо, зато усрдно похитајмо, да до краја врлински живот стекнемо, и непролазно блаженство примимо.

Ина стихира господина Теодора.
Глас 7.
Подобно: Под кров твој..

Прешли смо пола пута поста, зато ка будућој радости похитајмо, добрим делима као уљем душе помажимо, да се светим страдањима Христа Бога нашега удостојимо да се поклонимо, пре светог и узвишеног васкрса.

И из Минеја 3 стихире.

Слава и сада, богородичан из Минеја.
Вход.

Прокимен велики, глас 8.

Не окрени лице своје од чеда твога, јер тугујем, а ти ме брзо почуј, сачувај душу моју и избави је. (Пс.69,17)

Стих: Помоћ твоја Боже нека ме заклони. (Пс.69,29)

Стих: Видеће сироти ово и обрадоваће се. (Пс.69,32)

Стих: Који тражите Бога оживеће срце ваше. (Пс.69,32)

И опет узвишеним гласом: Не окрени лице своје од чеда твога..

На стиховњим, самогласна дана; Глас 7.

Близу је Спаситељ који је виноград засадио и посленике позвао, дођите сада у посту подвижници, да плату примимо, јер је богат и милостив домаћин, за мало труда добијамо душевну милост.

Ина стихира самогласна, глас 6.

Преварен умом, Адам је запао међу жеље преступне као разбојнике, душом рањеном лежаше наг и напуштен; старозаветни свештеник прође не маривши, нити је левит старог закона погледао на њега, само си ти Боже дошао, не из Самарије него од Богородице; Господе слава теби.

Мученична: Мученици твоји Господе, тебе се нису одрекли, нити од твојих заповести удаљили. Ради молитава мученика, помилуј нас.

Слава и сада, богородичан; Глас 6.

Опевајмо верни попут ангела небеску палату, и двери заиста запечаћене: Радуј се, јер нам је из тебе никао Христос свима Спас, животодавац и Бог наш! Безбожне мучитеље и противнике наше је оборио, Пречиста Владичице надо хришћана.

У наставку, по обичају.

На повечерју узимамо службу светога који је у Четвртак Великог Канона.

84. Понедељак 5. седмице поста

На јутрењи

Тројични владајућег гласа.
После 1. катизме, сједални покајни из Осмогласника, два, са богородичним.
После 2. катизме, сједални господина Јосифа. Глас 3.
Подобно: Красотје девства..

Најлепше је време дошло, хваљени дан уздржања је заблистао, похитајмо да се очистимо, да се чисти пред Творцем појавимо, да његову лепоту стекнемо, ради молитава Родитељке његове, јединe Пречисте Бого-Матере.

Слава, то исто.
И сада, богородичан:

Лепоти твога девства и пресветлој чистоти твојој Гаврило се зачудио, и закликтао ти Богородице: Какву достојну похвалу да ти принесем? Како да те назовем? Збуњен сам и уплашен! Зато како ми је наређено кличем ти: радуј се благодатна!

После 3. катизме, сједален, дело господина Теодора; Глас 7.
Подобно: Господи ми јесми..

Господе, дај нам да сретнемо онај дан, који светли пред светом седмицом, славног Лазаревог из мртвих васкрсења. Па удостоји слуге твоје, да са страхом од тебе пређемо цело бојиште и пост одржимо. **(двапут)**

Богородичан:

Часнија си од преславних херувима, Дјево најчистија; Они не могу поднети силу Божанства зато крилима лица покривају, и тако службу служе, а ти си оваплоћеног Бога-Реч лицем гледала и њега носила; Зато га моли непрестано за душе наше.

Псалам 50.

Свештеник: Спаси Господе..

Канон из Минеја и Трипеснец. Дело господина Јосифа. Стихослови се Мојсеовица.
Глас 3.

Песма 1.

Ирмос: Води древље..

Наше жеље заоримо светим постом као плугом, да узгајимо клас врлина, да не огладнимо никада, радујући се у небеском блаженству слаткој храни непролазној.

Дуговремене страсти у себи носим и њима сам помрачио бедну душу, али скрушеног срца падам пред твојомнепобедивом силом Речи Божија, беспочетног Оца и молим те: помилуј ме и спаси ме.

Добар пост храни срца и уљем прелива богоугодне намере, кишом покајања очишћава, а бездан страсти исушује и са вером приноси хвалу Сведржитељу.

Богородичан: Многим именима си названа, невесто и Пресвета Дјево, Богородитељко Маријо, вернима похвало, од клетве избавитељко, лествице ка небу, непојмљиво чудо, купино несагорива, и неорана њиво.

Ини канон господина Теодора. Глас 7.
Ирмос: Појим Господеви..

Поконивши се животодавном дрвету, пођимо радосно даље путем поста до Христовог страдања.

За Христом следујући, одрецимо се света, па узмимо крст на раме, угледајући се на његово свето страдање.

Слава, тројичан: Опевајмо сви надсуштаственo Божанство у три Лица: Оца и Сина и Светога Духа.

И сада, богородичан: Ти си Пречиста недокучиво Исуса Спаситеља родила, ал' измену чедности ниси спознала, зато га за слуге твоје умилостиви сада.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Удостој нас Христе да ти добар одговор дамо, када будеш у слави са ангелима дошао, да судиш сваком.

Ирмос: Појим Господеви..
Певајмо Господу песму победе, јер је сву војску фараонову у мору потопио, и тако се прославио.

Песма 8.

Ирмос: Вавилонскаја пешч..

Својом преваром змија хоће да ми нашкоди и сваки дан ми срце обмањује, тако Спаситељу на рану рану додајем али ти вапијем: Лекаре болних, обрати ме теби и спаси ме.

Постивши у давнини, Јелисеј је свој дух укрепио, и тако је дете Суманитиди васкрсао. И ми верни смо усмрћени грешним прохтевима, али ћемо живоносним постом да оживимо.

У давнини постом и плачем покајане грађане Ниниве спасао си, милостиви Господе и човекољубче, тако се и на нас смилуј твојим милосрђем, мада неумемо делима да те исповедамо.

Богородичан: После порода си девствена остала Најнепорочнија, зато те молимо: избави Пречиста од пропасти народ твој, јер ти са вером, једним срцем сложно певамо: благословите дела господња Господа.

Ини.

Ирмос: Страшнаго херувимом..

Уз Божију помоћ, верни, уздржање чувајмо, да остатак посног попришта смело прођемо и венце примимо.

Гледајући јаловост моје многонапаћене душе, још ме почекај Христе и не посеци ме као ону проклету смокву.

Благосиљајмо Оца и Сина и Светога Духа, Господа.

Тројичан: Јединовладајућа Тројице и триипостасна Јединице: Оче, Сине и Душе! Од свих искушења и невоља избави, све који ти поје.

И сада, богородичан: Радуј се горо Божија, радуј се увек светло светило! Радуј се ново небо, радуј се обасјана веро! Радуј се храме господњи, радуј се најопеванија.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Мислећи на страшни одговор пред тобом Христе, ужасавам се, дрхтим и вапијем: ти имаш неизмерно велику милост, зато спаси и мене бедног.

Хвалимо, благосиљајмо и клањајмо се Господу, певајући му и величајући га у све векове.

Ирмос: Страшнаго херувимом..

Творац света је чудан за херувиме и диван за серафиме; Њему свештеници, слуге и душе праведних појте, благословите га и величајте у све векове.

Песма 9.

Ирмос: Новоје чудо..

Благодат поста све верне призива и весело кличе: Напуните сада чашу светог покајања, па дођите, насладите се, и пијанство страсти одбаците, да се вечне утехе удостојите.

Пази душо, суђење је близу, брини о савести и добро чини, увек чувај себе неокривљеном, јер ако о души овде бринемо, неће нам тамо бити ни сведочења ни суђења, где се кривци осуђују.

Воће, силе, престоли, серафими, госпотства, власти и херувими, ангели и архангели, Бога молите, да прођемо време поста њему угодивши и стекнемо славу слугу који су господару угодили.

Богородичан: Прими Христе Родитељку, која се увек моли са мученицима, пророцима и свима преподобнима за слуге које те гневе, као јединовладајућег и човекољубивог Владику, од којег стрепе и војске небеске.

Ини.

Ирмос: Паче јестества..

Помолимо се да у миру препловимо пост у духовном настројењу и допловимо и стигнемо до пристаништа страдања Христових.

Угледам се на Хананејку па ти вапијем: помилуј ме Сине Давидов и Боже, па исцели моју изнемоглу душу као и кћерку оне жене.

Слава, тројичан: Опевајмо Божанско Биће, као јединствену Јединицу, а у три Лица утројену: Оца и Сина и Духа.

И сада, богородичан: У телу своме си недостижног Бога Реч зачела и њега си без семена телом родила, зато га моли усрдно да спасе душе наше.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Очисти ме ти, који си и цариника оправдао, јер ти кличем: буди милостив и мени грешном, Судијо свих, и опрости грехе моје.

Ирмос: Паче јестества..

Ти си надприродно Матер, а по природи ти си Дјева, једина благословена међу женама, зато те ми верни Богородице величамо.

Светилен са краја Триода.

На стиховњим, самогласна двапут. Глас 8.

Запао сам у све моје грехе и постао, Владико, као онај запали међу разбојнике. Они су ме без милости изранавили, али ти ме не остави неисцељеног, јер ниси дошао из Самарије него од Пречисте Дјеве, Исусе, име спасоносно, и помилуј ме.

Мученична: Что ви наречем..

Слава и сада, богородичан:

Обрадована Мати неневесна, небеске војске о теби поје, и ми славимо недокучив пород твој Богородице, а ти се моли за спасење душа наших.

На 6. часу

Тропар пророчанства, глас 3.

Пошто безакоња наша устадоше на нас, устани Господе, помози нам; Јер си ти Отац наш, и осим тебе другога не знамо.

Слава и сада, исто.

Прокимен, псалам 83. Глас 4.

Олтари твоји, Господе над војскама, Царе мој и Боже мој.

Стих: Како су мила насеља твоја, Господе над војскама.

Читање из Пророштва Исаије (Гл. 37,33–38 и 38,1–6)

Тако говори Господ за цара Асирског: Неће ући у град овај, нити ће бацити на њега стрелу, нити ће истаћи на њега штит, нити ће га окружити ровом; него путем којим је дошао, њиме ће се вратити, и у град овај неће ући. Тако говори Господ: Заштитићу град овај, да га спасем ради мене и ради Давида слуге мојега. И изиђе Анђео Господњи, и погуби из логора Асираца сто осамдесет пет хиљада; и уставши ујутро нађоше сва тела мртва. И отиде повративши се Сенахирим цар Асирски, и настани се у Ниниви. И кад се он клањаше у дому Насараха, патрона њиховог, Адрамелех и Сарасар синови његови убише га мечевима, а сами се спасоше у Јерменију; и зацари се Асордан син његов уместо њега.

А би у време оно, разболе се Језекија на смрт; и дође к њему Исаија син Амосов, пророк, и рече му: Овако говори Господ: Распореди за дом твој, јер ћеш умрети, и нећеш живети. И окрену Језекија лице своје к зиду и помоли се Господу, говорећи: Опомени се, Господе, како ходих пред

Тобом са истином, срцем искреним, и све угодно пред Тобом чиних. И плакаше Језекија плачем великим.

И би реч Господња Исаији, говорећи: Иди и реци Језекији: Тако говори Господ Бог Давида оца твога: Чух молитву твоју и видех сузе твоје; ево придодајем времену живота твога петнаест година; и из руке цара Асирског избавићу те, и град овај и заштитићу град овај.

Прокимен псалам 84. Глас 8.

Покажи нам Господе милост твоју и спасење твоје даруј нам.
Стих: Благоволео си Господе земљу твоју, вратио си робље Јаковљево.

ПАЗИ

О катизмама у четвртак Канона Великог поста: има их три а треба их прочитати раније и не изостављати их, види напред речено. Постављене су на својим местима и тако их и читај.

85. Понедељак 5. седмице поста

На вечерњи

Уместо 18. катизме „Ко Господу..“ **узима се редовна катизма из Псалтира тј. 10.**
На Господи воззвах.. **узимамо стихире на 6 и певамо из Триода 3 и из Минеја 3**
Стихире Триода, дело господина Јосифа.
Глас 3.
Подобно: Крестојављенно..

Дао си нам Божја Речи, време поста, да се обратимо и живи будемо, а никако да пропаднемо, зато све нас удостоји да ти угодимо, и искреним покајањем да ти Христе, као она покајана блудница послужимо, јер она је некада изливеним сузама и миром примила опроштај грехова.

Као онај слепи и ја ти од срца вапијем, Сине Божији, просветли очи срца мога! И као верна Хананејка кличем ти: помилуј ме Милостиви, јер имам душу опседнуту страстима, и избави ме из таме страсти као њу, да надаље у чистоти живот проводим, и твоју велику доброту прославим.

Ина стихира, дело господина Теодора. Глас 8.
Подобно: Богозваниј мученик..

Заблистала нам је данас јаче од сунца, благодат уздржања Богом обасјана, душе нам је обасјала, а грешне страсти к'о облаке уклања, зато сви похитајмо, да је усрдно пригрлимо; Ову свету трку радосно окончајмо, па Христу весело кличимо: освештај Благи све који са вером посте.

И из Минеја 3
Слава и сада, богородичан из Минеја

Прокимен псалам 85. Глас 4.
Упути ме Господе, на пут твој и ходићу у истини твојој.
Стих: Приклони Господе ухо твоје и услиши ме.
Читање из Књиге Постања (Гл.13,12–18)

Аврам се настани у земљи Ханану, а Лот се настани у граду околине, и настани се у Содому. А људи у Содому беху зли, и грешни пред Богом веома.

А Бог рече Авраму, пошто се раздели Лот од њега: Подигни очи своје и види са места где си сада, ка северу и југу и истоку и мору, јер сву земљу коју видиш, теби ћу је дати и семену твоме до века. И учинићу семе твоје као песак земаљски; ако ко може избројати песак земаљски, избројаће и семе твоје. Устани и прођи земљу по дужини њеној и ширини, јер ћу је теби дати, и семену твоме до века.

И преселивши се Аврам дође и настани се код храста Мамвријског, који беше у Хеврону и подиже тамо жртвеник Господу.

Прокимен псалам 86. Глас 4.
Љуби Господ врата Сионова већма од свих насеља Јакољевих.
Стих: Темељи су његови на горама светим
Читање из Прича Соломонових (Гл.14,27–35 и 15,1–4)

Заповест Господња је извор живота, и чини човека да се уклања од замке смрти. У многом народу слава је цару, а у оскудности људи слом је силноме. Дуготрпељив човек мног је у разборитости, а малодушни је јак неразумник.

Кротак човек је лекар срцу, а црв костима је срце осетљиво. Који клевеће сиромаха, раздражује Створитеља његовог; а који Га поштују, милује сиромаха. У злоби својој одбачен ће бити безбожник, а који се нада у Господа, праведан је својом преподобношћу.

У добром срцу човека починуће мудрост, а у срцу безумних не препознаје се. Правда узвишује народ, а греси умањују племена. Пријатан је цару слуга паметан, он ће својом разборитошћу отклонити срамоту. Гњев погубљује и разумне, а одговор кротак одвраћа јарост, док реч жестока подиже гњев.

Језик мудрих познаје добра, а уста безумних најављују зло.

На сваком месту очи Господње посматрају и зле и добре. Здрав језик дрво је живота, а који га суздржава испуњује се духом.

На стиховњим, самогласна; Глас 7. (једанпут)

Као онај који је пао у руке разбојника и изранављен, тако сам и ја пао у руке мојих греха и сва ми је душа изранављена. Коме да притекнем да ме исцели? Само теби Лекаре душа и тела, а ти Боже излиј на мене твоју велику милост.

Ина стихира самогласна. Глас 4. (једанпут)

Првим преступом смо погрешили, и из места у рајском блаженству и сладости, у живот без части пропали. У гресима смо без врлина и славног живота обнажени, и као међу разбојнике запали, полу мртви смо јер смо се о твоју науку спасења огрешили, али молимо Марију Владику, који је из тебе без страсти дошао, и страдањима се приближио: преви наше дубоке ране греха, и изли безмерно твоје

милосрђе и твоју целебну бригу на нас, јер си човекољубив.

Мученична: Ти Човекољубче примаш патње светих мученика, зато и од нас прими песму, и ради њиних молитава, подари нам велику милост.

Слава и сада, богородичан:

Чувај од сваке невоље слуге твоје, благословена Богородице, да те славимо, надо душа наших.

86. Уторак 5. седмице поста

На јутрењи

Тројични.
Стихослове се катизме 11., 12. и 13.

После 1. катизме певамо два покајна сједална из Осмогласника, са богородичним.

После 2. катизме, сједален, дело господина Јосифа. Глас 3.
Подобно: Божественнија вјери..

Топлином вере и уздржањем, страсти неуздржања сагоримо, и од греха и пропасти бежимо, а рекама суза огањ вечни угасимо, вапијући: сагрешисмо ти Преблаги, а ти нас очисти и подари велику милост. **(двапут)**
Богородичан:
Подобан.

Постала си света скинија Бога Речи, Мати и Дјево најопеванија, јер си чистотом и ангеле надмашила, зато твојим молитвама као светом водом, очисти мене који сам прах гори од свих, окаљан телесним гресима и подари нам Пречиста твоју велику милост.

После 3. катизме, сједален, дело господина Теодора.

Глас 2.

Подобно: Преблагословенна јеси..

Славна је благодат часног поста: њиме је Илија пророк огњену кочију стекао, а Мојсеј таблице примио, Данило чудотворац постао, и Јелисеј мртвог васкрсао, а младићи су постом огањ угасили, јер пост сваког Богу приводи. Постом се хранимо и кличимо: благословен си Христе Боже наш, јер си тако благоизволео зато слава теби. **(двапут)**

Слава и сада, богородичан.

Подобан: Пречистому..

Стекавши у невољама твоју необориву молитву, Мати Божија, ненадано се и чудом избављам од свих који ме угњетавају, јер ти увек хиташ онима који те са вером призивају, ослобађаш заробљене искушењима, зато ти благодарно кличем: прими Владичице кратка благодарења, јер си ми ти Дјево, помоћ већа од свих.

Канон из Минеја
и следећи канон Триода , дело господина Јосифа.
Стихослови се Мојсеовица.
Глас 3.

Песма 2.

Ирмос: Вонми земље и небо..

Непрестаним моливама, уздржањем и созерцањима управимо душе жељи за обожењем.

Клонимо се прохтева и неуздржања, да будемо обасјани светлом уздржања у Духу Светоме.

Светим врлинама као сољу уклонимо гној греха са душе и прићимо Богу.

Богородичан: Христос је нашао свој одмор у теби јединој благословеној, и тело своје је од тебе примио.

Ини.

Глас 2.

Ирмос: Внемљите људије..

Сада Владики Христу чист пост, молитве, сузе и божанствено поучавање у светињи принесимо, и сваку другу врлину додајмо.

Еву је плод заробио, зато пази душо моја да се и ти не превариш, ако те некада демон ко змија наговара да једеш плодове греха.

Слава, тројичан: Једнога славим у три Лица: Оца, Сина и Духа, једну силу божанства, Цара над свима и Бога.

И сада, богородичан: Пород твој је узвишен, јер Бог је Човеком постао, и мада је рођен од Оца беспочетног, он се из тебе, без мужа, у времену родио.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Додиром твоје одеће, Христе мој, крвоточива се излечила, зато и мене који се са вером твоје одеће дотичем исцели од телесних прохтева.

Ирмос: Внемљите људије..

Пазите народи, на знамења и дела божанске силе моје, и из тога разумите: да сам Ја једини Бог над свима.

Песма 8.

Ирмос: Ангелими немолчно..

Сваког дана Најзлобнији притајен лови, желећи да ме прогута, да му храна будем, а ти ме Спаситељу његове злобе избави, јер си и Јону из немани избавио.

Очишћени постом, попнимо на гору врлина, да чујемо глас којим нам Бог говори, јер говори о миру и просветлењу и исцелењу душа покајаних.

Од греховног мрака сам обневидео, и не могу појмити твоја чуда Господе, али ти отвори очи мога срца, Исусе, јер ти свима светлост дајеш.

Богородичан: Кишом твоје милости, неокаљана Увек-Дјево, опери грехом окаљано моје срце, и подари ми реке суза, да њима очистим и душу и срце.

Ини.

Ирмос: Древље оросившаго..

Бој се душо моја претње која вели: да је тамо огањ који се не гаси и црв који не мирује, зато послужи Христу, да стекнеш наслеђе тамо где је свима радосно станиште.

Као што си Петрову ташту додиром исцелио, тако Господе, молим те, заустави палење душе моје огњем прохтева, да навикнем да ти служим и исповедам те у векове.

Благосиљајмо Оца и Сина и Светога Духа, Господа.

Тројичан: Опевајмо верни увек постојећег и беспочетног Оца и Сина сабеспочетног и Духа који је из Оца са њиме заблистао. Они су јединосушна Лица, јединог најсилнијег постојећег Владара и власти.

И сада, богородичан: Маријо, од Бога позвана, ти си заиста очишћење верних; Из тебе се свима даје обилно опраштање, зато не престај да молиш Сина твога и Господа за све који ти поје.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Отвори Христе уши моје душе и језик мој учини јасним, као што си то давно муцавом и глувом дао, да пазим на твоје речи и да ти певам и својим језиком те у векове хвалим.

Хвалимо, благосиљајмо и клањајмо се Господу, певајући му и величајући га у све векове.

Ирмос: Древље оросившаго..

Господ је у давнини јеврејску децу у пламену оросио, и тамо Халдејце чудом спалио, зато га опевајмо и рецимо: благословите га и величајте у све векове.

Песма 9.

Ирмос: Тебе неопалимују..

Стекнимо пламен огња неугасивог у срцу, искреном жељом и огњу покајања сада прићимо, да своје грехе спалимо.

У давнини је ревносно изашао испосник, позвавши речима уста запаљених да му се све поклони. На њега се угледај душо и праведно поживи.

Мисли на страшни суд, најбеднија душо моја, и тако твој ход увек за вршење воље Избавитељеве спремај.

Богородичан: Моја душа је помрачена и потамнела телесним прохтевима, а ти је просветли Пречиста, јер си Светлост родила, да те увек са вером и љубављу величам.

Ини.

Ирмос: Прејестественно плотију..

Све уде нашег тела покори Христу као оружију правде, јер рече, да руке чине добро без гнева и двоумљења.

Ти си некада дошао ученицима у барки, и умирио си Христе мој, узбуркано море, зато умири и олују мојих жеља.

Слава, тројичан: Једном Бићу се клањам, али о Три лица певам, о једноме Богу свих: Оцу и Сину и Светоме Духу, као вечном владару.
И сада, богородичан: Пречиста си Бого-Дете створила, и као Дјева га млеком дојиш! Како си у обадва девствена? Бог је тако учинио, а ти ме не испитуј „како“!
Слава теби Боже наш, слава теби.

Исцели Христе душу моју окаљану разбојничким страстима, па излиј твоју милост, као оном палом у руке разбојника.

Ирмос: Прејестественно плотију..

Дјева је надприродно телом од Бога Оца зачела, надвремено заблисталог Бога-Реч, зато је неуђутним песмама верни величајмо.

Светилен владајућег гласа, са краја Триода.

На стиховњим, самогласна дневна, двапут. Глас 7.

Посети Господе моју бедну и рањену душу, јер си Лекар болних и пристаниште без буре очајних, јер си дошао као Избавитељ света, да подигнеш палог из пропасти, зато и мене који ти се клањам подигни, по твојој великој милости.
Мученична: На суду законо-преступничком радосно кликтаху страдалници: Господе, слава теби.
Слава и сада, богородичан: Певамо ти Пречиста Богородице и славимо Бога Реч из тебе рођеног, и кличемо: слава теби.

На 1. часу стихослови се 14. катизма;
На 3. часу 15. катизма;
На 6. часу 16. катизма.

На 6. часу

Тропар пророштва, глас 3.

Помоћник наш је Бог Јаковљев и заштитник је у дан невоље.

Слава и сада, исто.

Прокимен псалам 87. Глас 6.

Сиромах сам ја и у трудовима од младости моје.

Стих: Господе Боже, спасења мога, дању и ноћу вичем пред тобом.

Читање из Пророштва Исаије (Гл.40,18–31)

Тако говори Господ: Са ким сте упоредили Господа, и каквом обличју сте га уподобили? Зар није мајстор направио кип и златоливац растопивши злато позлатио га, те га је начинио за обличје? Јер дрво нетрулеће изабира мајстор, и мудро тражи како да направи лик или кип његов, а да се не поквари. Зар нисте разумели? Зар нисте чули? Зар вам није јављено од почетка? Зар не познасте основе земље?

Онај Који држи круг земље, а они који живе на њој као скакавци су! Он је као свод поставио небо, и разапео као шатор за становање; Он као ништа даје кнезова да владају; а земљу као ништа створио је! Јер се неће засадити, нити ће посејати, нити ће се укоренити у земљи корен њихов; дуну на њих, и осушише се, и бура као грање захватиће их.

Сада, дакле, са чим сте ме уподобили да се узвисим? Рече Свети Израиљев. Погледајте у висину очима својим и видите, ко је створио све ово? Онај који износи по броју свемир његов, све ће по имену позвати; од многе славе и у снази моћи Његове ништа се неће сакрити од тебе. Јер нећеш ваљда рећи, Јакове, и шта си рекао, Израиљу: Сакри се пут

мој од Бога, и Бог мој суд узе и удаљи се? И сада, зар ниси разумео? Зар ниси чуо? Бог Вечни, Бог Који је створио крајеве земље, неће огладнети, неће се уморити, нити се може испитати мудрост Његова.

Он даје гладнима снагу, и жалост онима који немају муке порођајне. Јер ће огладнети млађи, и умориће се младићи, и изабрани неће бити моћни. А који потрпе Бога стећи ће моћ.

Прокимен псалам 88. Глас 6.

Блажен је народ који зна кликтање теби.

Стих: Господе у светлости лица твога ходићемо.

На 9. часу 18. катизма

87. Уторак 5. седмице поста

На вечерњи

Уместо „Ко Господу..“ **стихословимо 19. катизму.**

На Господи воззвах.. **узимамо стихире на 6 и певамо 3 из Триода и 3 из Минеја.**

Подобне стихире господина Јосифа. Глас 8.

Подобно: Что ви наречем..

Нека нам верни љубав буде јело, а уздржањем прохтеве обуздајмо, и старајмо се да Богу ради нас на крсту подигнутом и копљем у ребра прободеном праведно поживимо, да се вечном и најбољом храном насладимо, славећи Спаситеља душа наших.

Подобна.

У давнини смо због дрвета смртност стекли, а сада пак живот дрветом крсним, зато жеље телесне умртвимо верни, па Доброчинитеља умолимо: да спасоносно васкрсење сви достигнемо, блистајући светим делима, и украшени врлинама, славећи Спаситеља душа наших.

Ина стихира, подобна, дело господина Теодора. Глас 2.

Подобно: Паче ума благих..

Твој живоносни крст Господе хвалимо, и твоје телесно страдање ради нас, и копље, жртву, ругање, пљување шамаре и батине, у огртачу црвеном, и венац трновни, којим си све нас од клетве спасао и избавио, зато те молимо: подај нам да време поста у миру завршимо.

Прокимен псалам 89. Глас 4.

Господе био си нам прибежиште из нараштаја у нараштај.

Стих: Пре но што горе постадоше и саздаде се земља и васељена.

Читање из Књиге постања (Гл.15,1–15)

Дође реч Господња Авраму у виђењу, говорећи: Не бој се, Авраме, ја ћу те штитити; плата ће твоја бити врло велика. А Аврам рече: Владико Господе, шта ћеш ми дати? Јер ја одлазим бездетан; а син Масек укућанице моје, он је Елиезер Дамаштанин. И рече Аврам: Пошто ми ниси дао семе, мој слуга укућаник биће наследник мој. И одмах глас Божији би ка њему, говорећи: Неће он бити наследник твој, него који изађе из тебе, тај ће те наследити.

И изведе га напоље, и рече му: Погледај на небо и изброј звезде, ако их можеш избројати. И рече му: Тако ће бити семе твоје. И поверова Аврам Богу, и прими му се у правду. И рече му: Ја сам Бог Који сам те извео из земље Халдејске, да ти дам земљу ову да је наследиш.

И рече Аврам: Владико Господе, по чему ћу познати да ћу је наследити? И рече му: Узми и принеси ми јуницу трогодишњу и козу трогодишњу и овна трогодишњег и грлицу и голубицу. И узе он све то, и расече их на половине, и постави их једну према другој, а птице не раздели. И слетеше птице на тела расечена на делове њихове, и седе близу њих Аврам.

А око сунчева заласка наиђе тврд сан на Аврама, и гле, страх мрачан велики нападе на њега. И би речено Авраму: Знајући знај, да ће семе твоје бити дошљак у земљи не својој, и поробиће их, и злостављаће их, и понизиће их четиристо година. Али народу, којему ће служити, ја ћу судити; после тога изаћи ће овде са имањем многим. А ти

ћеш отићи к оцима твојим с миром, погребен у старости доброј.

Прокимен псалам 90. Глас 4.

Који живи у помоћи Вишњега, под кровом Бога небескога настаниће се.

Стих: Рећи ће Господу: Заштитник мој јеси ти.

Читање из Прича Соломонових (Гл.15,7–19)

Уста мудрих везују се осећањем, док срца неразумника нису чврста. Жртве безбожних мрзост су пред Господом, а молитве и завети правоходећих и побожних угодне су Њему. Мрзост су Господу путеви безбожника, а оне који иду за правдом Он љуби.

Васпитање безазленога познаје се од пролазника, а који мрзе васпитно карање скончаће срамно. Пакао и пропаст јавни су пред Господом, како онда да нису и срца људска? Неће заволети неваспитани оне који га критикују, и са мудрим неће разговарати.

Кад се срце радује - лице цвета, а када је срце у жалостима, снуждава се. Срце право тражи осећање, а уста неваспитаних познаће зла. Све време очи злих очекују зло, а добри су у миру свагда.

Бољи је мали део са страхом Господњим, него ли ризнице велике без страхопоштовања. Боље је гостопримство са зељем ради љубави и милости, него трпеза телетине са непријатељством.

Човек гневљив припрема свађе, а дуготрпељив и будућу свађу умирује. Дуготрпељив човек угасиће парнице, док их безбожник већма покреће.

Путеви беспослених су застрти трњем, а путеви вредних су проходни.

На стиховњим самогласна, глас 5. (једном)

Због страсти сам бедан оклизнуо, и са правог пута твога у понор пропао, левит и рабин ме видеше, али само се ти јеси Христе смиловао и прискочио. Крстом као мачем си меницу мога греха раскинуо, и бестрастије заблистао, и уз свога Оца на престо поставио, зато ти кличем: недокучиви Господе слава теби.

Ина стихира, глас 8. (једном)

Кад одпадох од записаних твојих заповести за све народе, као да из Јерусалима сиђох, идући у Јерихон, угледах се на стару злобу твога народа у њему, који хтедоше да те убију, и примих страсти и душегубни преступ, који ме као разбојници полу мртвог изранавише, а ти си ради греха наших својевољно клиновима и копљем телом изранављен, и у Јерусалиму крстом учинио свима спасење, зато ме исцели Господе и спаси ме.

Мученична: Мученици твоји Господе, за муке не марише, ради будућег живота све животно занемарише, и тај живот наследише, и сада се са ангелима радују. Ради молитава мученика даруј твом народу велику милост.

Слава и сада, крстобогородичан:

Господе, када те је сунце видело, на крсту ради правде распетог, зраке је сакрило, месец је своју светлост у таму претворило, а Најнепорочнија Мати твоја је у срце рањена.

88. Среда 5. седмице поста

На јутрењи

Тројични са краја Триода.
Затим следеће катизме: 20, 1. и 2.
После 1. катизме, сједални Крсту, Осмогласника са краја Триода, два и крстобогородичан.

После 2. катизме, следећи сједален, дело господина Јосифа. Глас 8.
Подобно: Повељенноје тајно..

Са дрвета је Адам на пропаст окусио, и горке плодове неуздржања убрао, а ти си Милостиви подигнут на дрво крсно њега избавио, тешко осуђеног. Зато ти кличемо: дај нам Владико да се од плода пропасти уздржимо, да твоју вољу чинимо, и тако милост стекнемо **(двапут)**

Крстобогородичан:

Гледајући Пречиста Њега од твоје свете крви оваплоћеног, и надаразумно из тебе рођеног, на дрвету међу разбојнике разапетог, срце ти се сломило, и матерински си јецала и нарицала: тешко мени чедо моје, какав је ово свети и неизрециви твој промис'о, којим си твоје саздање оживео, зато певам о доброти твојој.

После 3. катизме сједален, дело господина Теодора.

Глас 2.

Подобно: Пречистому твојему образу..

Најсветијем дрвету крста певамо, и твојој крајњој доброти, Христе Боже, се увек клањамо; На крсту си силу демона победио и крст као знак твојим вернима подарио, зато ти благодарно кличемо: удостоји све који побожно живе, да у миру време поста заврше.**(двапут)**

Крстобогородичан:

Видевши тебе као непорочног пастира и јагњета, на дрвету разапетога, плакала је матерински и нарицала: Сине незахвални људи су те на смрт осудили, мада си их облаком водио! Тешко мени неневесној и бездетној! Али васкрсни и заблистај као сунце, да се прославим међу синовима људским.

Канон из Минеја

И следећи канон из Трипеснеца, дело господина Јосифа.

Стихослови се Мојсеовица.

Глас 8.

Песма 3.

Ирмос: Небеснаго круга..

Када си Праведниче руке своје на крсту раширио, ти си непријатељство осудио, зато сада Спаситељу спаси мене заблуделог и гресима осуђеног, јер сам разгневио тебе дуготрпељивог.

Живот у страстима попут скота сам желео, и од твојих заповести сам се, Спаситељу преблаги, удаљио, па сам отуђеном од тебе и нечистом грађану робовао, али се сада теби обраћам, а ти ме прими и спаси ме.

Као што си глувом слух отворио, тако отвори и слух моје душе, и удостоји ме да пазим на твоју спасоносну науку, а не да се о њу оглушујем, Исусе, једини Човекољубче.

Богородичан: Ти си врата спасења и мост ка Богу; Ти си заступница хришћана, Владичице Пречиста, зато управљај мојим животом, јер сам ухваћен невољама животним и олујама, Дјево млада.

Ини канон, дело господина Теодора. Глас 5.

Ирмос: Неплодствовавшиј мој ум..

Из милосрђа твога се на крст јеси уздигао, да би мене из дубоког понора страсти извукао, и до небеса ме Христе подигао.

Ти си Христе руке своје на крсту раширио, да би све народе далеке од тебе пригрлио, да би били ближе сили твојој.

Слава, тројичан: Триипостасна Јединице, и над-суштаствена Тројице, једно Божанство, Оче, Сине и прави Душе, спаси све који те славе.

И сада, богородичан: Ко на земљи може достојно да те похвали, Мати и Дјево? Јер само си ти од свих женских била одабрана и постала најблаженија.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Ради мене си Исусе на крст дигнут, у ребра прободен и жучи окусио, а ја сам ти гресима горчину нанео.

Ирмос: Неплодствовавшиј мој ум..

Садитељу добара и Боже, добри делатељу, учини мој неплодни разум плодоносним, по доброти твојој.

Песма 8.

Ирмос: Седмерицеју пешч..

Очима без сна погледај и смилуј се на мене, јер дремању, немару и спавању робујем, и док ја уживам у лежању, ти си Христе на крсту главу приклонио, јер ти, као Светлост правде, хтео си да умреш, да би таму греха одагнао.

Крштењем сам богатим даровима украшен, али више од скромности зло заволех и отуђих се од врлина, бедан, далеко као у земљу злобе. Ипак ти се обраћам Спаситељу, а ти ме прими и твојим крстом огради заувек.

Одбаци пијанство прохтева и сузе потражи, у посту који душе очишћава, и као вино срца весели, а сласти чини да увену, и телесну пећ у пепео претвара, па похитај Христу прикованом тебе ради на дрвету, и са њим се разапни, да заувек живиш.

Богородичан: Богородитељко Пречиста, очисти ране моје душе и гној мојих греха, изворем који се излива из ребара Рођеног из тебе, и том водом ме опери. Тебе призивам, теби кличем и теби благодатној притичем.

Ини.

Ирмос: Гласи ангелскими..

Исусу, телом разапетом али Божанством не пострадалом, певају у све векове ангели, а и ми на земљи.

При твоме распећу Христе, срамну смрт проклетих си примио, али си од пропасти све нас спасао и избавио.

Благосиљајмо Оца и Сина и Светога Духа, Господа.

Тројичан: Теби беспочетна Тројице, певам херувимски: Свети си, Свети и Свети, као једном Божанству и свима недокучивом.

И сада, богородичан: Сви нараштаји те хвале свечано Пречиста, јер си Творца родила. О, дивног ли чуда и дела најузвишенијега!

Слава теби Боже наш, слава теби.

Све страдање си поднео Христе само зато да би мене спасао. Зато певам о твоме распећу, клиновима и жртви у све векове.

Ирмос: Гласи ангелскими..

Бога славе песмама ангели на небесима, а и ми на земљи хвалу му узнесимо, у све векове.

Песма 9.

Ирмос: Ужасесја о сем небо..

Видећи те Царе свих на крсту распетог, сунце је зраке сакрило и сва се земља у страху потресла, гледајући те како својом вољом страдаш, мада си по природи нестрадалан. Зато тебе Христе молим: страсти душе моје као лекар исцели.

Путеве ка спасењу сам напустио, па идем по онима које воде у пакао. Пао сам и око мене је тама непрозирна прохтева и страсти и велика бура искушења, али те молим: твојим крстом спаси ме Христе као једини много милостиви.

Мрзнем се од зиме искушења, а бура прохтева ме потапа, јер сам запао у ужасну олују страсти, ал'ти ме твојим крстом Милостиви као кормилом води кроз море поста кротко и тихо и ка спасењу ме управи.

Богородичан: Без семена и телесних прохтева, зачела си Дјево Реч Божију који је све створио. Чедно си га родила без патњи матера, зато тебе Богородицу и устима и срцем исповедамо и величамо.

Ини.

Ирмос: Девство твоје Богородице..

Хтео си да претрпиш распеће, Спаситељу наш, да од смрти избавиш и подариш живот свима.

Дрветом рајским смртан сам постао, а дрветом крста сам живот стекао, на њему си Христе мој прикован био, и мога противника, ђавола, умртвио.

Слава, тројичан: Сложно се поклонимо Сину са Родитељем сапостојећем и Духу Светоме са постојећем.

И сада, богородичан: Преславно је чудо и вест узвишена: како си и Мати и чиста родила, и као Дјева ниси чедност изгубила.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Певам Исусе Боже о твоме копљу, и појим о твојим клиновима, спужви, трски и крсту којима си ме спасао.

Ирмос: Девство твоје Богородице..

Величамо Дјево Богородице, твоје девство неокаљано, јер те огањ Божанства није сагорео.

Светилен владајућег гласа са краја Триода.

На стиховњим, самогласна, глас 3.

Висину врлина си душо моја напустила, и у дубину греха се спустила, међу зле разбојнике си запала, и пуна си смрдљивих рана, лежиш тако одбачена и очајна. Ипак завапи Христу Богу, за тебе распетом, који је својом вољом ране примио: побрини се и за мене Господе и спаси ме.

Ина, глас 8.

Разбојничким жељама сам бедан изранављен, и тек што сам жив Господе. Пророчки род ме виде једва живог и умећем људским неизлечивог. И тако тешко болујем, али из покајаног срца те зовем Христе Боже: као милостив изли на мене твоју велику милост.

Мученична: Непоражени мученици Христови, силом крста сте неверје победили, и благодат вечног живота добили, јер се претњи мучитељевих нисте уплашили, него сте се ранама и мукама веселили. А сада је крв ваша постала исцелење душа наших, па се молите за наше спасење.
Слава и сада, богородичан: Када је Пречиста видела тебе Речи Божија, на дрвету телом распетога, у срце је рањена и кроз плач нарицала: Најдражи Исусе Сине мој и Господе, не остављај Христе саму родитељку твоју.

на 1. часу 3. катизма
на 3. часу 4. катизма
на 6. часу 5. катизма

На 6. часу

Тропар пророчанства, глас 1.
Боловима светих твојих које за тебе поднеше умољен буди Господе и све наше болове исцели, Човекољубче, молимо те.
Слава и сада, исто.

Прокимен псалам 91. Глас 4.
Добро је исповедати се Господу и певати Имену твоме Вишњи.
Стих: Јављати ујутро милост твоју и истину твоју на сваку ноћ.
Читање из Пророштва Исаије (Гл.41,4–14):

Тако говори Господ: Ја сам Бог први, и у будућности Ја јесам. Видеше народи и уплашише се, крајеви земље приближише се и дођоше заједно. Сваки који суди ближњему, и брату ће помоћи, и рећи ће: Оснажи се човек

мајстор, и ковач који удара чекићем и уједно савија; некад ће рећи: Заваривање је добро; утврдише то клинцима, поставиће то, и неће се померити.

А ти, Израиљу, слуго мој Јакове, којега изабрах; семе Аврамово, које заволех; које узех са крајева земље и са стражарница њених позвах те, и рекох ти: Слуга мој јеси, изабрах те, и не оставих те. Не бој се, јер са с тобом; не обмањујем, јер сам Ја Бог твој, Који те оснажих, и помогох ти, и утврдих те десницом мојом праведном.

Ево, постидеће се и посрамиће се сви противници твоји, јер ће бити као непостојећи, и пропашће сви супарници твоји. Тражићеш их и и нећеш наћи људе који насрнуше на тебе; јер ће бити као непостојећи, и неће бити противратујућих теби. Јер сам ја Бог твој, Који држи десницу твоју, Који ти говори: Не бој се, Јакове, малени Израиљу! Ја ти помогох, говори Бог твој, Који те избавља, Свети Израиљев.

Прокимен псалам 92. Глас 6.

Господ се зацари, у лепоту се обуче.

Стих: Обуче се Господ у силу и опаса се њоме.

89. Среда 5. седмице поста

На вечерњи

Уместо катизме „Ко Господу вњегда скорбјети ми..“ **узима се 7. катизма.**

На Господи воззвах.. **узимамо стихиру самогласну, коју певамо двапут.**
Почињемо стихире од стиха „Падут во мрежу своју..“ **из Часословца**
Глас 8.
Због мојих жеља, пао сам међу разбојнике, и душу ми заробише, тешко ме ранише, и сву ми душу изранавише. Тако без врлина лежим обнажен на путу живота. Рабин ме рањеног угледа, болног, неисцељеног, ал ме презре и не погледа. Левиту се згадише моје душевне патње, и он прође и не погледа ме. А ти не из Самарије, него из Марије оваплоћени Христе Боже, по твоме човекољубљу дао си ми исцелење, и излио на мене твоју велику милост.
Стих: Гласом мојим ка Господу виках, глассом мојим ка Господу помолих се.
Опет предња стихира.
Стих: Излићу пред њим молитву моју, жалост моју пред њим објавићу.
Мученична: Каква похвала доликује светим мученицима, због врлина, јер су под мач своје вратове савили, ради тебе

који си небеса савио и са њих сишао?! За тебе су крв своју пролили, јер и ти си себе унизио и изглед слуге примио. На тебе се угледајући, себе су чак до смрти унизили. Ради њиних молитава и по твојој великој милости, Боже помилуј нас.

Стих: Кад исчезава дух мој од мене..

Ине стихире господина Јосифа. Глас 8.

Подобно: Господи, ашче и на судишчи..

Господе своје свете ученике си учинио попут духовног неба, зато њиним светим заступањем, избави ме зала, да уздржањем душу моју увек уздижем, изнад страсних жеља, јер си милостив и човекољубив.

Стих: На путу овом по којем ходих, они ..

Подобно.

Нек нам свима време поста, буде помоћ у светим делима, плачимо увек од срца и Спасу завапимо: ради твојих ученика много милостиви Господе, спаси све који ти са љубављу поје, јер си милостив и човекољубив.

Ина стихира, господина Теодора. Глас тај исти (8.)

Подобно: Славнујy и Пречистујy..

Стих: Гледах са десна и разгледах и не беше..

Прехвални апостоли, целог света молитвеници, лекари болних и чувари душа, у обојем чувајте нас, да прођемо време поста, у обојем свето живећи, чувајући душу несмућену страстима, да васкрсломе Христу као Победнику, сви песму певамо.

Ине стихире по „алфа-виту“, на броју 24, од великог канона. Дело господина Андреја критског. Глас 4.

Подобно: Хотјех слезами..

Стих: Нестаде уточишта за мене..

Сав живот свој проведох са блудницама и цариницима,

дал ћу се макар пред старост покајати за све што сагреших, Творче свега и лекаре свих болесних? Зато Господе спаси ме пре краја, да не пропаднем.

И чинимо на сваки од стихова по три поклона.

Стих: Виках ка теби Господе и рекох..

Немаром сам оптерећен, погођен стрелом Велијара, у блату греха ваљам се, укаљах свој лик створен по Богу, ал се теби обраћам, јер покајане грешнике избављаш. Зато Господе спаси ме пре краја, да не пропаднем.

Стих: Слушај молитву моју, јер се ..

Постао сам спотицање људима, као земни приземно сам живио, по твојој наредби за њу привезан, ал преступих и оскверних моју постељу, ипак ти који си ме од земље саздао, не презри своје саздање, него Господе спаси ме пре краја, да не пропаднем.

Стих: Избави ме од гонитеља мојих..

Душевно сам одбацио и само о телу бринуо, постао сам поруга демонима, јер сам сластима и безумљу служио. Али по твојој доброти Изгонитељу демона поштеди ме, и пре краја Господе спаси ме, да не пропаднем.

Стих: Изведи из тамнице душу моју..

Својом вољом греших више од свију, и зато сам напуштен, противник души мојој јесте моје телесно размиљшање. А Ти светлости свима у тами и вођо залуталих, Господе спаси ме пре краја, да не пропаднем.

Стих: Мене чекају праведници..

Живеће душа моја Господе и хвалиће те, тако пророк говори, ако ме залуталог потражиш, у своје стадо убројиш, и време покајања подариш, да зајецам и завапим: Господе спаси ме пре краја, да не пропаднем.

Стих: Из дубине вичем теби..

Грешио сам, Христе Боже, грешио, твоје заповести погазио, ипак ми Добротворе буди милостив, да из таме побегнем и прогледам душевним очима, и са страхом завапим: Господе спаси ме пре краја, да не пропаднем.

Стих: Нека буду уши твоје..

Демони ме као дивље звери заробише, а ти ме Владико од њих избави, јер ти као Творац хоћеш да се свако спасе, да сви дођу у познање истине, зато са њима спаси и мене, Господе пре краја спаси ме, да не пропаднем.

Стих: Ако на безакоња будеш гледао, Господе..

Излечи ме Добротворе, Избавитељу и Спаситељу мој, и не одбаци ме, када ме угледаш да лежим у безакоњима, него ме подригни као Свемоћан, да бих ти и ја принео дела и завапио: Господе спаси ме пре краја, да не пропаднем.

Стих:Ради Имена твога потрпех те..

Примљени талант сам сакрио, и као неразумни слуга га у земљу закопо, као некористан сам осуђен, а ипак се усуђујем да молим опроштај, а ти ми се смилуј као незлобив, да бих и ја узвикнуо: Господе спаси ме пре краја, да не пропаднем.

Стих: Од страже јутарње до ноћи..

Додиром краја твоје одежде, исушио си језеро страдања крвоточиве, зато и ја са вером и без сумње притичем, а ти ме прими као и ону, и исцели патњу моју, и даруј опроштај грехова јер кличем: Господе спаси ме пре краја, да не пропаднем.

Стих: Јер је у Господа милост, и много је..

Речју си створио небо и земљу, а доћи ћеш да седнеш на престолу, и сви ћемо пред тебе изаћи, да одговарамо за грехе своје. Пре тога дана прими ме јер се кајем, Господе спаси ме пре краја, да не пропаднем.

Стих: Хвалите Господа сви народи..

Погледај ме твојим благим погледом, и буди ми милостив, једини Спасе! Даруј мојој бедној и покајаној души реке исцелења, и опери ме од блата мојих дела да ти певам: Господе спаси ме пре краја, да не пропаднем.

Стих: Јер се утврди милост твоја..

Оружије спрема Велијар и хита да улови моју јадну душу, јер сам далеко од светлости лица твога Милостиви, а Моћни у снази, ме избави од његове намере, Господе спаси ме пре краја, да не пропаднем.

Стих: Ка теби уздигох очи моје који живиш..

Напустио сам Закон и Свето Писмо, па робујем свима страстима, а ти ме Добри сасвим ослободи, јер си Благи ради мене попут мене постао, и обрати ме Милостиви, и Милосрдни, јер страсти уништаваш, Господе спаси ме пре краја, да не пропаднем.

Стих: Помилуј нас Господе, помилуј нас..

Блудница је сузама квасила твоје пречисте и свете стопе, свима јављајући да притичу и добију праштање својих грехова; Њену веру даруј и мени Спасе да бих завапио: Господе спаси ме пре краја, да не пропаднем.

У остале стихире је припев:

Слава теби Боже наш, слава теби.

Очисти нечисту моју душу, јер си ради мене унижен и у телу био попут детета, зато мени немоћном и бедном спусти кап милости твоје, Христе, опери ме од нечистоте и излечи од патње; Господе спаси ме пре краја, да не пропаднем.

Стих: Слава теби Боже наш, слава теби.

Утврди Владико душу моју да ти увек служи и притиче, јер си чувар мој, заштитник, заступник и помоћник, па удостоји Речи Божија да ти смело завапим: Господе спаси ме пре краја, да не пропаднем.

Стих: Слава теби Боже наш, слава теби.

Буди нам бедем неразориви, Исусе Спасе, Боже милостиви, навиком и делима обмане смо оборени, а ти као Доброчинитељ своје саздање подигни, и измири се са нама као милостив, Господе спаси нас пре краја, да не пропаднемо.

Стих: Слава теби Боже наш, слава теби.

Постао сам као блудни син, јер сам богатство потрошио, и патим сада од глади, али под твој кров притичем, а ти ме као и оног прими, благи Оче, и удостоји ме твоје трпезе, јер ти вапијем: Господе спаси ме пре краја, да не пропаднем.

Стих: Слава теби Боже наш, слава теби.

Завишћу је Творац зала првосазданог из раја оборио, а разбојник је на дрвету крсту „сети ме се“ рекао, и рај стекао. И ја са вером и страхом теби вапијем „сети ме се“, Господе спаси ме пре краја, да не пропаднем.

Стих: Слава теби Боже наш, слава теби.

Пружи ми руку као и Петру и избави из дубине, благодат и милост ми даруј Боже, ради молитава твоје свенепорочне Матере, која те је бесемно родила, и ради твојих светитеља, Господе спаси ме пре краја, да не пропаднем.

Стих: Слава теби Боже наш, слава теби.

Прими ме Јагње које примаш мој грех, јер ти певам сваки дан, душу моју и тело сасвим у руке твоје предајем; Дању и ноћу сам дужан да ти вапијем: Господе спаси ме пре краја, да не пропаднем.

Слава Оцу и Сину и светом Духу. Глас 4.

О, неизрециве ли твоје доброте, преблаги и незлобиви Господе! О, безгрешни и милостви, не одбаци ме од лица твога, да бих и ја благодарно и радосно теби певао: Господе спаси ме пре краја, да не пропаднем.

И сада, богородичан:

О неизрецивог ли снисхођења! О, чудног ли и пречудног рођења! Како девојка носи у наручју тебе као детета, а свога Творца и Бога! Одлучио си да се из ње оваплотиш, добротворе Господе, зато, пре краја спаси ме, да не пропаднем.

Вход.

Светлости тиха..

Прокимен псалам 93. Глас 4.

Бог праведног судије, Господ праведног суда, појави се смело.

Стих: Узвиси се Судијо земље, који узвраћаш гордима.

Читање из Књиге Постања (Гл.17,1–9)

А беше Авраму година деведесет девет, и јави се Господ Авраму, и рече му: Ја сам Бог твој; угађај добро преда мном и буди непорочан. И поставићу завет мој између мене и између тебе и умножићу те веома.

И паде Аврам на лице своје, и говораше му Бог, говорећи: И ја, ево, завет мој са тобом постављам, и бићеш отац мноштва народв. И неће се више звати име твоје Аврам, него ће бити име твоје Авр**аа**м, јер те поставих за оца многих народа. И умножићу те веома много, и поставићу те у народе, и цареви ће од тебе произаћи.

И поставићу завет мој између мене и између тебе, и између семена твога после тебе у нараштајима њиховим за завет вечни, да будем Бог теби и семену твоме после тебе. И даћу теби и семену твоме после тебе земљу на којој живиш, сву земљу Хананску у посед вечни, и бићу им Бог.

И рече Бог Авраму: А ти ћеш завет мој сачувати, ти и семе твоје после тебе у нараштајима својим.

Прокимен псалам 95. Глас 4.

Певајте Господу песму нову.

Стих: Певајте Господу, благословите Име Његово.

Читање из Прича Соломонових (Гл.15,20–33 и 16,1–9 и из Књиге Сираха)

Син мудри весели оца, а син неразумни руга се матери својој. Путеви неразумнога лишени су памети, а човек разборит право ходи. Одбацују одлуке они што не поштују скупове на којима су донете, док у срцима добро-саветних остаје донета одлука. Неће ту одлуку зли послушати, нити ће рећи нешто битно и добро за опште добро.

Замисли паметнога путеви су живота, да би избегнувши пакао спасао се. Домове гордих и дрских разориће Господ, а границе имања удовице утврђује. Мрзост је Господу одлука неправедна, а невиних су речи честите. Погубљује себе прималац мита, а који мрзи подмићивање спасава се.

Милостињом и вером очишћују се греси, а страхом Господњим свак се уклања од зла. Срца праведних размишљају о вери, а уста безбожних одговарају злом. Угодни су пред Господом путеви људи праведних, кроз њих и непријатељи пријатељи постају. Далеко стоји Бог од безбожних, а молитве праведних услишује.

Боље је мало добитка са правдом, неголи много плодова са неправдом.

Срце човека правог нека мисли праведне ствари, да би се од Бога исправили кораци његови. Око гледајући добро, весели срце, а добар глас укрепљује кости. Који слуша васпитна карања живота, међу мудрима настаниће се. Који одбацује васпитно карање, мрзи себе; а који воли карања, љуби душу своју.

Страх је Господњи васпитање и мудрост, и почетак славе одговара њој, а смиренима претходи слава. До човека је намера срца, и од Господа је добар одговор језика. Колико си велики, толико смиравај себе, и пред Господом Богом наћи ћеш благодат (Сирах 3,18).

Сва дела смиренога јавна су пред Богом, а Господ је који утврђује духове. Наслони на Господа дела своја, и утврдиће се замисли твоје. Све је створио Господ за Себе, а безбожници ће у зли дан пропасти.

Нечист је пред Богом сваки надменога срца, а који при договору руку стави у руке другога непоштено, неће изаћи невин.

Почетак пута доброга је чинити добра, и она су угодна Богу већма него приношење жртве. Који тражи Господа, наћи ће знање са правдом; а који Га право траже, наћи ће мир.

Сва дела Господња су са правдом, а безбожник је остављен за зли дан.

Затим

Нека узиђе молитва моја као кадило.. („Да исправитсја молитва моја..“)

и даље по поретку Прећеосвећене Литургије.

Ако се не служи прећеосвећена, онда

На Господи воззвах.. **певамо из Триода подобне 3 и даље 24 стихире Великог канона.**

На стиховњим самогласна дневна, двапут и мученична.

Слава и сада, богородичан. И даље по реду. Прокимен и Чтенија.

Који желе спасење нека се држе уздржања и нека им пост буде нелицемеран.

Повечерје узимамо мало у келијама и без метанија. После Трисветог кондак из Андрејевог канона.
Овако исто и на полуноћници.

На трпези се дозвољава уље и вино пијемо, због напора на предстојећем бденију.

90. Четвртак 5. седмице поста

На јутрењи
певамо Велики канон

Клепа се у 4. час ноћи (код нас у 22. часа)
Окупљамо се у храм и јереј почиње јутрење по обичају.
Говоримо: Царе небески.. **Трисвето;** Оче наш.. Господе помилуј **12х Слава и сада,** Ходите поклонимо се.. **и следећа два псалма: 19. и 20. са уобичајеним тропарима. Јереј скраћену сугубу јектенију.**
Почиње шесто-псалмије, а после њих
Алилуја
и тројични владајућег гласа, као што је обичај.

Стихослови се само 8. катизма.
После ње сједални из Осмогласника са краја Триода. Читамо житије преподобне Марије Египћанке, подељено у два дела.

Затим 50. псалам
Мојсеовица се не стихослови

Одмах почињемо Велики канон,
дело светог Андреја критског и јерусалимског;
Читамо и певамо полако, скрушеног срца и гласа.
На сваки тропар Канона чинимо по 3 метаније.
Глас 6.

Песма 1.

Ирмос: Помоћник и Покровитељ би ми на спасење, овај је Бог мој и прославићу Га, Бог Оца мога, и похвалићу Га, јер се славно прослави. (Изл. 15, 1-2)

Припев: Помилуј ме, Боже, помилуј ме!

Одакле да почнем оплакивати дела кукавног живота мога? Шта да поставим као почетак садашњем ридању, Христе? Но као милосрдан дај ми опроштај сагрешења.

Хајде, бедна душо, са телом својим, исповеди се Створитељу свега, и окани се, најзад, пређашњег безумља, и принеси Богу у покајању сузе.

Превазишавши у преступу првозданог Адама, познах себе обнажена од Бога и вечнога царства сладости, грехова мојих ради. (Пост. 3, 6-7)

Авај мени, бедна душо, што си се уподобила првој Еви? јер си вид свој употребила на зло, и ранила си се љуто, и дотакла си се дрвета, и окусила си дрско безумне хране. (Пост. 3, 6)

Уместо Еве телесне, појави се у мени мислена Ева - страсна помисао у телу, која указује на сладости, и храни ме увек отровном храном.

По заслузи Адам би изгнан из раја, Спасе, не сачувавши једну Твоју заповест; како ли ћу тек ја пострадати, одбацујући увек животворне речи Твоје? (Пост. 3, 23)

Превазишавши Каиново убиство, по слободној вољи постадох убица савести душе, оживевши тело и војевавши против ње рђавим својим делима. (Пост. 4, 8)

Не уподобих се, Исусе, Авељевој правди, никада Ти не принесох угодан дар, ни божанска дела, ни жртве чисте, ни живот непорочни. (Пост. 4,4)

Као Каин и ми, бедна душо, принесмо заједно Творцу свих: прљава дела, жртву лажну и живот непотребан, зато и бисмо осуђени. (Пост. 4,3.5)

Ти, Створитељу, оживевши блато, дао си ми тело и кости, и дисање и живот. Но, о Творче мој и Избавитељу мој и Судијо, прими ме кајућег се. (Пост. 2,7)

Излажем Ти, Спасе, грехе које учиних, и ране моје душе и тела, које ми унутра разбојнички нанеше убиствене помисли. (Лк. 10,30)

Иако сагреших, Спасе, но знам да си Човекољубац: кажњаваш милостиво, и сажаљеваш усрдно; видиш плачућега, и као отац притичеш, призивајући блуднога. (Лк. 15,20)

Мене избачена пред вратима Твојим, Спасе, барем у старости не одбаци у пакао ништавна; но пре краја, као Човекољубац, дај ми опроштај сагрешења.

Ја сам онај који упаде међу разбојнике - помисли своје, сав од њих израњавих се сада, и напуних се рана; но Христе Спасе, Сам дошавши к мени, исцели ме. (Лк. 10,30)

Рабин спазивши ме, прође, и левит видећи ме нага у љутим ранама, презре ме; но, Исусе, Који си из Марије засијао, Ти ми дошавши, сажали се на мене. (Лк. 10,31-32)

Јагње Божије, Које узимаш грехе свих, узми од мене тешко бреме греха, и као милосрдан дај ми сузе умилења. (Јн. 1,29)

У време покајања, прилазим Теби Створитељу моме, узми од мене тешко бреме греха, и као милосрдан дај ми сузе умилења.

Не згади се на мене, Спасе, и не одбаци ме од лица Твога; узми од мене тешко бреме греха, и као милосрдан, дај ми опроштај сагрешења.

Вољна и невољна сагрешења моја, Спасе, јавна и тајна, знана и незнана, све као Бог опростивши, очисти и спаси ме.

Од младости, Христе, преступих заповести Твоје; немаран и мрзовољан, ја сав живот проведох у страстима; зато Ти вапијем, Спасе: макар на крају спаси ме.

Богатство душе, Спасе, потрошивши у разврату, празан сам од побожних врлина, и гладујући вапијем: Оче милосрђа, похитавши, Ти ме помилуј.

Теби припадам, Исусе, сагреших Ти, очисти ме; узми од мене тешко бреме греха, и као милосрдан, дај ми сузе умилења.

Не иди са мном на суд, износећи дела моја, испитујући речи моје и одговорности жеља мојих; но у милосрђу Твоме, превиђајући моја страшна сагрешења, спаси ме, Свемоћни.

Други канон, преподобној нашој матери Марији Египћанки.
Глас исти 2.
Ирмос, исти.
Акро-стих је: Преподобна Маријо помози нам.

Припев: Преподобна мати Марије, моли Бога за нас.

Ти ми дај светозарну благодат од вишег Божанског промисла, да избегнем помрачење страсти, и да усрдно певам, Маријо, дивне подвиге твога живота.

Приклонивши се Христовим божанским законима, к Њему си пришла, оставивши жеље неуздржљивих страсти, и сваку си врлину, свепобожно, као једну извршила.

Андреју: Преподобни оче Андреје, моли Бога за нас.

Молитвама твојим, Андреје, избави од срамотних страсти, и учини заједничарима Царства Христова, нас који се молимо и који те, славни, певамо са вером и љубављу.

Слава, Тројичан: Надсуштаствена Тројице, у Јединици слављена, узми од мене тешко бреме греха, и као милосрдна, дај ми сузе умилења.

И сада, Богородичан: Богородице, надо и заступнице оних који Те певају, узми од мене тешко бреме греха, и као чиста Владичица, прими мене који се кајем.

Песма 2.

Ирмос: Чуј ме небо, ја вапијем и певам Христу, који је тело од Дјеве примио.

Припев: Помилуј ме, Боже, помилуј ме!

Погледај ме, Боже, Спаситељу мој, Твојим милостивим оком, и прими моје топло исповедање.

Сагреших више од свих људи, једини сагреших Теби; но смилуј се као Бог, Спасе, на своје створење. (I Тим. 1,15)

Милосрдни Господе, бура зала потапа ме; но као Петру и мени, Спасе, пружи руку. (Мт. 14,31)

Милосрдни, и ја Ти приносим сузе као блудница; очисти ме, Спаситељу, милосрђем Твојим. (Лк. 7,38)

Помрачих красоту душе сластима страсти, и потпуно сав ум у прах претворих.

Подерах моју прву одећу, коју ми изатка Створитељ испочетка, и зато лежим наг.

Обукох се у подерану хаљину, коју ми изатка змија саветом, и стидим се. (Пост. 3,21)

Погледах на красоту дрвета, и преварих се умом; и зато лежим наг и срамим се.

Радише на леђима мојим сви началници страсти, продужујући против мене безакоње њихово. (Пс. 129,3)

Изгубих своју првоздану красоту и пристојност, и до сада лежим наг и стидим се.

Грех, који ме најпре лиши боготкане одеће, шије ми кожне хаљине.

Покривен сам одећом срама, као лишћем смоквиним, на осуду мојих добровољних страсти. (Пост. 3,7)

Обукох се у замрљану одећу, окрвављену срамно, провођењем страстног и сластољубивог живота.

Оскверних одећу тела мога, и укаљах, Спасе, оно што је по образу и по подобију.

Упадох у провалију страсти и у вештаствену трулеж, и од тада до сада враг ми досађује.

Пошто претпоставих сиромаштву живљење одано стварима и имовини, Спасе, притиснут сам сада тешким бременом.

Телесни свој кумир украшавах облачењем у различите слике нечистих помисли, и осуђујем себе.

Усрдно се трудих једино око спољашњег украшавања, презревши унутрашњу боголику скинију.

Усвојивши наказност мојих страсти, сластољубивим тежњама, погубих красоту ума.

Страстима, Спасе, утрађих првобитну красоту лика, но, као некада драхму, потраживши је нађи. (Лк. 15,8)

Као блудница вапијем Ти: сагреших, сам Ти сагреших, као миро прими, Спасе, и моје сузе.
(Лк. 7, 37-38)

Оклизнух се, као Давид, у блуд, и оскрнавих себе, но омиј и мене, Спасе, сузама мојим. (II Сам. 11,4)

Као цариник вапијем Ти: очисти ме, Спасе, очисти, јер нико од потомака Адамових не сагреши Теби као ја. (Лк. 18,13)

Немам ни суза, ни покајања, ни умилења; Сам ми све то, Спасе, даруј као Бог.

Господе, Господе, не затвори тада преда мном врата Твоја; но отвори их мени који Ти се кајем. (Мт. 7,21-23; 25,11)

Човекољупче, Који хоћеш да се сви спасу, Ти позови мене, и као добар прими ме кајућег се. (I Тим. 2,4)

Чуј уздахе душе моје, и прими сузе очију мојих, Спасе, и спаси ме.

Богородичан: Пресвета Богородице, спаси нас!

Пречиста Богородице Дјево, једина свеопевана, моли усрдно да се спасемо.

II Канон

Глас 6.

Ирмос: Видите, видите, да сам ја Бог, који сам вам ману са неба послао, и воду из камена у пустињи свом народу давно излио, само мојом десницом и силом.
(Изл. 16,14; 17,6)

Припев: Помилуј ме, Боже, помилуј ме!

Слушај, душо моја, Господа који виче: Видите, видите да сам ја Бог; и удаљи се од пређашњег греха, и бој Га се као неумитног Судије и Бога.

На кога си се угледала, многогрешна душо? Само на првог Каина, и Ламеха оног, каменујући тело злочинствима, и убијајући ум безумним стремљењима. (Пост. 4,1-26)

Превазишавши све пре Закона, о душо! на Сита се ниси угледала, нити си подражавала Еноса, ни Еноха вазнесењем, ни Ноја; но нашла си се лишена живота праведника. (Пост. 5,1-32)

Душо моја, ти си сама отворила уставе гњева Бога својега, и потопила си као земљу сво тело, и дела и живљење, и остала си изван спасоносног ковчега. (Пост. 7,1-24)

Убих човека за рану своју и младића за масницу, ридајући Ламех вапијаше; а ти не дрхтиш, о душо моја, укаљавши тело и ум оскрнавивши. (Пост. 4,23)

О, како се угледах на Ламеха, прећашњег убицу, душу као човека, ум као младића, а тело као брата свога убивши, као Каин убица, сластољубивим жудњама. (Пост. 4,23; 4,8)

Ти си измудрила, о душо, да сазидаш кулу, и утврђење створиш твојим похотама, кад не би Створитељ помео намере твоје, и оборио на земљу лукавства твоја.

Спотакох се, озледих се, гле стреле непријатеља које ранише душу моју и тело! Гле ране, чиреви гнојави и ватруштине које објављују ране мојих самовољних страсти.

Пусти Господ некада од Господа огањ као кишу, и спали Содомљане који га гњевљаху безакоњима. А ти си, о душо, упалила огањ паклени у коме ћеш љуто горети. (Пост. 19,24)

Разумите и видите, да сам ја Бог, који испитује срца, кажњава зле мисли, изобличава дела, и спаљује грехе, и суди сироти и понизноме и сиромаху.

Преподобној: Преподобна мати Марије, моли Бога за нас! Потапана у понору зала, Маријо, ти си пружила руке своје к милосрдном Богу, а Он и теби, као некада Петру, човекољубиво пружи руку помоћи, тражећи на сваки начин твоје обраћење. (Мт. 14,31)

Свим усрђем и љубављу прибегла си Христу, одбацивши

прећашњи пут греха, у непроходним пустињама хранећи се, и Његове божанске заповести извршујући у чистоти.

Андреју: Преподобни оче Андреје, моли Бога за нас! Видимо, видимо, о душо, човекољубље Бога и Владике; зато пре краја припаднимо Му са сузама, вапијући: молитвама Андрејевим, Спасе, помилуј нас.

Слава, Тројичан: Беспочетна, несаздана Тројице, нераздељива Јединице, кајућег ме прими, сагрешившег - спаси, Твоје сам створење - не презри ме; но поштеди и избави ме огњене осуде.

И сада, Богородичан: Пречиста Владичице, Богородице, надо свих који Ти прибегавају, и пристаниште оних у бури, и према мени умилостиви, молитвама Твојим, милостивога Творца и Сина Твојега.

Песма 3.

Ирмос: На чврстом камену заповести твојих, утврди Христе разум мој.

Припев: Помилуј ме, Боже, помилуј ме!

Огањ од Господа, некада, пустивши Господ као кишу, земљу Содомску попали. (Пост. 19,24)

На гору бежи, душо, као Лот онај, и на Сигору се спасавај. (Пост. 19,22-23)

Бежи од пожара, о душо, бежи од Содомског горења, бежи од уништења божанским пламеном.

Исповедам се Теби, Спаситељу: сагреших, сагреших Ти; но отпусти, опрости ми као милосрдан.

Ја једини сагреших Теби, Христе Спасе, сагреших више од свих, али не презри мене.

Ти си Пастир добри, потражи мене јагње, и не презри ме заблуделог. (Јн. 10,11-14)

Ти си слатки Исус, Ти си Створитељ мој, у Теби ћу се, Спасе, оправдати.

Тројичан: Пресвета Тројице, спаси нас!

О, Тројице Јединице, Боже, спаси нас од заблуде, и искушења и невоља.

Богородичан: Пресвета Богородице, спаси нас!

Радуј се утробо која си Бога примила, радуј се престоле Господњи, радуј се Мати Живота нашега.

II Ирмос:

Утврди Господе на камену заповести твојих, колебљиво срце моје, јер си једини Свети и Господ.

Припев: Помилуј ме, Боже, помилуј ме!

Извор живота стекох, Тебе Победитеља смрти, и пре краја вапијем Ти од срца свога: сагреших, смиловавши се на мене, спаси ме.

Подражавах, Спаситељу, оне који блудничише у време Ноја, наследивши и осуду њихову - у потопу утапања. (Пост. 6,1-17)

Сагреших, Господе, сагреших Теби, смилуј се на мене, јер нема никога који сагреши међу људима, а да га ја не превазиђох гресима.

Душо, угледавши се на онога Хама који се наруга оцу, ниси покрила срамоту ближњега, вративши се уназад гледајући. (Пост. 9,22-23)

Ниси наследила Симов благослов, душо бедна, нити си имала ширину наследства као Јафет, на земљи опраштања. (Пост. 9,26-27)

Изађи из земље Харана - из греха, душо моја, иди у земљу у којој тече вечно жива нетрулежност, коју Авраам наследи. (Пост. 12,1-7)

Слушала си о Авраму, душо моја, који некада остави земљу отачку, и постаде дошљак; на његову се ревност угледај. (Пост. 12,1-7)

Код храста у Мамврији угостивши Патријарх Анђела, наследи у старости дар обећања. (Пост. 18,1)

Исака, бедна душо моја, разумевши као нову жртву, тајно принесену Господу, угледај се на његову ревност. (Пост. 22,2)

Слушала си за Исмаила прогнаног као дете робињино; буди на опрезу, душо моја, пази да и ти слично не пострадаш, предајући се сладострашћу.
(Пост. 21,10-11)

Угледала си се, душо, на стародревну Египћанку Агару, поставши драговољно робињом, и родивши новога Исмаила - дрскост. (Пост. 16,16)

Упознала си, душо моја, Јаковљеву лествицу, која се показала од земље до неба, Цркву Твоју, а ти, зашто нисси имала сигуран темељ - побожност? (Пост. 28,12)

Угледај се на Мелхиседека Свештеника Божјег и Цара јединственог, који је праслика Христа и Његовог живота у свету међу људима. (Пост. 14,8; Јевр. 7,1-3)

Не постани, душо, слани камени стуб, окренувши се натраг; нек те уплаши пример Содомски, горе на Сигору спасавај се. (Пост. 19,19-23,26)

Као Лот од пожара, бежи душо моја од греха; бегај од Содома и Гомора; бежи од пламена сваке безумне жеље. (Пост. 19,15-17)

Помилуј Господе, помилуј ме, вапијем Ти, када дођеш са анђелима Твојим, да дадеш свакоме по вредности дела.

Владико, не одбаци мољење оних који Ти певају, но смилуј се, Човекољупче, и подај опроштај онима који га са вером просе.

Обрати се, зајецај душо бедна, пре но што се заврши светковина живота, пре него што Господ закључа врата дворца. (Мт. 25,10)

Марији: Преподобна мати Марије, моли Бога за нас!

Обузет сам буром и олујом сагрешења, но ти ме, Мати, сада сама спаси, и уведи у пристаниште божанског покајања.

Приневши и сада, Преподобна, свесрдно мољење милосрдној Богородици, заступништвом твојим отвори ми божанске улазе.

Андрију: Преподобни оче Андреје, моли Бога за нас!

О, Андреје, Критски првопрестолниче, изврсни познаваоче тајни покајања, даруј и мени молитвама твојим, опроштај дугова.

Слава, Тројичан: Јединице проста, нестворена, беспочетна Природо, слављена у Три Лица, спаси нас који се са вером клањамо моћи Твојој.

И сада, Богородичан: Безвременог Сина Очевог, у времену си, Богородице, безмужно родила; необично чудо! остајеш Дјева дојећи.

Сједални, дело господина Јосифа.

Глас 8.

Подобан: Васкрсао си из гроба...

Светила богозрачна, очевидци Спасови, просветите нас у тами живота, да ходимо сада поштено као по дану, светлошћу уздржања бежећи од ноћних страсти, и да, радујући се, угледамо светла страдања Христова.

Слава, глас исти:

Богоизабрана Апостолска Дванаесторице, принесите сада молбу Христу, да поприште поста прећу сви који у умилењу молитве чине и усрдно врлине творе, да бисмо тако достигли видети славно Васкрсење Христа Бога, приносећи Му славу и хвалу.

И сада, Богородичан:

Богородице, моли се Апостолима необухватног Сина Божјег и Логоса, Који се неисказано и надумно из Тебе родио, да подари васељени истински мир, и пре смрти да нам дарује опроштај сагрешења, и да из крајње доброте Своје, удостоји слуге Твоје, Царства небеског.

Затим певамо:
Трипеснец апостолима, без поклона.
Песма Јосифова.
Глас 8.

Песма 4.

Ирмос:Чуо сам Господе тајну твога промисла, схватио сам дела твоја, и прославио твоје Божанство.

Припев: Свети славни и свехвални Апостоли, молите Бога за нас!

Поживевши уздржањем, просвећени Апостоли Христови, божанским посредовањем ублажавају нам време уздржања.

Дванаестоструни орган, божански скуп Ученика, запева спасоносну песму и разагна зла надпевања.

Свеблажени, даждом Духа напојисте сву васељену, одагнавши сушу многобоштва.

Богородичан: Свечиста, као Родитељка Онога који подиже понижену природу, спаси ме пониженог који поживех високомудрено.

Други Трипеснец, апостолима;
Глас исти тј. 8.
Песма Теодорова.
Ирмос: Исти.

Свечасна чето апостола, која молиш Створитеља свих, моли да помилује нас који вас славимо.

Апостоли Христови, као делатељи, цео свет Речју Божјом обделавши, приносите увек Њему плодове.

Ви заиста постадосте вазљубљени виноград Христов, јер вино Духа источисте свету, апостоли.

Слава, Тројичан: Беспочетна, саобразна, свесилна Света Тројице: Оче, Логосе и Душе Свети, Боже, Светлости и Животе, сачувај стадо Своје.

И сада, Богородичан: Радуј се престоле огњелики, радуј се свећниче свећеносни, радуј се горо осве̏ћена, ковчеже живота, свето обиталиште Светих.

Велики Канон
Глас 6.

Песма 4.

Ирмос: Чуо је пророк о твоме доласку Господе и уплашио се, јер ћеш се од Дјеве родити и људима јавити, па говораше: чух глас твој и побојах се, слава сили твојој Господе. (Авак. 3,1)

Припев: Помилуј ме, Боже, помилуј ме!

Не презри дела Твоја, и створења Твога не превиди, праведни Судијо, иако ја једини сагреших као човек више од свакога човека, јер као Господ свих имаш власт да опрашташ грехе, Човекољупче. (Мт. 9,6; Мк. 2,10)

Приближава се, душо, крај, приближава се, а ти не мариш нити се припремаш; време се скраћује, устани, Судија је близу пред вратима. Као сан, као цвет време живота пролази; што се узалуд метемо? (Мт. 24,33; Мк. 13,29; Лк. 21,31)

Прени се, о душо моја! размишљај о делима твојим која си учинила; приведи их пред лице твоје и проли капље суза твојих; реци са смелошћу дела и помисли Христу, и оправдај се.

Не беше у животу греха, ни дела, ни злоће, којом ја, Спасе, не сагреших; умом и речју, и слободном вољом, и ставом, и мишљу, и делом сагреших, као други нико никада.

Зато и прекорен бих, зато осуђен бих ја бедни од своје савести, од које ништа у свету нема силније. Судијо, Искупитељу мој, који ме познајеш, поштеди и избави, и спаси ме слугу Свога.

Лествица, коју виде у старини велики Патријарх, слика је, душо моја, делотворног пењања, разумног узлажења; ако хоћеш дакле, живећи делањем и умом и созерцањем, обновићеш се. (Пост. 28,21)

Жегу дневну претрпе ради оскудице Патријарх, и хладноћу ноћну поднесе, сваки дан стадо пребрајајући и напасајући, борећи се, радећи, да две жене добије. (Пост. 31,7. 40)

Разуми под две жене делање и знање у созерцању; делање дакле Лију, као многодетну; а Рахиљу - знање, као трудољубиво; јер без трудова неће се постићи, душо, ни делање ни созерцање.

Бди, о душо моја, труди се као некада велики Патријарх, да стекнеш делање са расуђивањем, да стекнеш ум који гледа Бога и достигнеш незалазни божански примрак у созерцању, и да будеш велики купац. (Пост. 32,28)

Дванаест патријарха породивши велики Патријарх, тајанствено утврди, душо, лествицу твога делотворног усхођења; децу као основ, степене - као усхођење премудро поставивши.

Подражавала си, душо, омрзнутог Исава, продала си обманитељу твоме прворођство првобитне красоте, и отпала си од очевог благослова, и двапут си јадна обманута: делањем и разумом; зато се сада покај. (Пост. 25,32; 27,37; Мал. 1,2-3)

Исав би прозван Едом, због крајњег безумног блудничења са женама; јер увек распаљиван неуздржањем и сластима оскрнављиван доби назив Едом, што значи - распаљивање душе грехољубиве.

О, душо моја, чувши Јова који се оправдао на ђубришту, ниси се угледала на његово јунаштво, ниси имала чврсту одлуку у свему што знаш и чиме си била кушана, но показала си се нетрпељива. (Јов. 1,1-22)

Који беше некад владар на престолу, сада је наг и гнојав на ђубришту; који беше многодетан и славан, одједном поста бездетан и бескућник; ђубриште дакле за палату, и ране за бисерје сматраше. (Јов. 2,1-13)

Човек царскога достојанства, венцем и порфиром одевен, веома имућан и праведан, изобилујући богатством и стадима - изненада осиромашивши, би лишен богатства, и славе, и царства. (Јов. 1,1-22)

Иако он беше праведан и од свих честитији, не избеже замке и мреже лажљиваца; ти пак, бедна душо, будући грехољубива, шта ћеш чинити, ако се деси да нешто слично постигне тебе?

Тело се оскрнави, дух се упрља, сав се изранавих; но као лекар, Христе, обоје ми излечи покајањем; омиј, очисти, опери, покажи, Спаситељу мој, чистијим и од снега.

Спаситељу, разапет, ти си за све положио Тело своје и Крв; Тело дакле да ме обновиш; Крв - да ме омијеш; Дух си предао - да мене приведеш, Христе, твоме Родитељу.

Милосрдни, извршио си спасење посред земље, да се спасемо; драговољно си се распео на Крсту, Едем затворени - отвори се, горња и доња твар, сви спасени народи - клањају се теби. (Пс. 74,12)

Нека ми, Спасе, буде уједно бања и пиће крв из ребара Твојих, која су источила воду опраштања, да се чистим обострано, помазујући се и пијући; јер су Твоје живоносне речи, Спасе, помазање и пиће. (Јн. 19,34)

Црква стече чашу - живоносна ребра Твоја, Спасе наш; из њих нам две реке истекоше: опраштања и богопознања, као праслика два Завета - Старога и Новога.

Лишен сам царског дворца, лишен сам и свадбе, а уједно и вечере; жижак се угаси, јер уља нема, дворана се закључа док сам ја спавао, вечера је поједена; ја пак, везаних руку и ногу избачен сам напоље. (Мт. 25,1-13; Лк. 12,35-37; 13,24-27; 14,7-24)

Време живота мога је кратко, и испуњено невољама и неваљалством; но прими ме у покајању и опамети ме, да не постанем својина ни храна врагу; Спасе, Ти ме сам помилуј. (Пост. 47,9)

Ја сам човек гордих речи, а суров срцем, немаран и сујетан; Правосудни, немој ме осудити са фарисејем, него ми дај смирење цариника, једини Милосрдни, и придружи ме к њему. (Лк. 18,10-14)

Знам Милосрдни, сагреших, нагрдивши сасуд тела мога; но прими ме у покајању и опамети ме, да не постанем својина ни храна врагу; Спасе, Ти ме сам помилуј.

Сам себи постадох идол, страстима душу моју штетећи, Милосрдни; но прими ме у покајању и опамети ме, да не постанем својина ни храна врагу; Спасе, Ти ме сам помилуј.

Не послушах гласа Твога, преступих Писмо Твоје, Законодавче; но прими ме у покајању, и опамети ме, да не постанем својина ни храна врагу; Спасе, Ти ме сам помилуј.

Марији: Преподобна, поживевши у телу као бестелесна, заиста си примила велику благодат од Бога. Зато те молимо: посредуј за оне који те верно поштују, и избави и нас од свих напасти, молитвама твојим.

Сурвавши се у дубину великих сагрешења, ниси била задржана тамо, но си похитала бољом помишљу ка крајњој врлини, кроз преславно подвизавање, задививши, Маријо, анђелску природу.

Андреју: Андреје, украсе Крита, похвало Отаца, предстојећи најсветијој Тројици, не престај молити се молитвама твојим, да се избавимо мучења, ми који те са љубављу призивамо као божанског заступника.

Слава, Тројичан: Нераздељиво суштином, несливено Лицима, богословствујем Те, Тројично Једно Божанство, као једноцарствено и сапрестолно, кличем Ти песму велику, на висинама трикратно певану. (Ис. 6,1-3)

И сада, Богородичан: И рађаш и девствујеш, и остајеш кроз обоје по природи Дјева. Рођени од Тебе обнавља законе природе, и утроба плодоноси без порођајних мука. Где Бог хоће, побеђује се поредак природе, јер Он чини све што хоће.

Песма 5.

Ирмос: Рано после ноћи молим те Човекољубче: просветли ме и упути на заповести твоје, и научи ме Спаситељу да чиним вољу твоју. (Пс. 63,2; 119,35)

Припев: Помилуј ме, Боже, помилуј ме!

У ноћи живот мој проводих увек, јер ноћ греха би ми тама и дубока магла; но као сина дана покажи ме, Спаситељу. (Еф. 5,8)

Подражавајући Рувима, ја бедни, извршних безакони и противзаконити савет против Бога Вишњега, оскрнавивши постељу моју, као онај очеву. (Пост. 35,22; 49,3-4)

Исповедам се Теби, Христе Царе, сагреших, сагреших као некада Јосифова браћа, која су продала плод чистоте и целомудрија. (Пост. 37,28)

Од сродника праведна душа би свезана, продаде се у ропство Слатки, као праобраз Господа. А ти, душо, сва си се продала твојим залима.

Јосифа праведног и целомудреног умом подражавај, бедна и неискусна душо, и не оскврњуј се безумним чежњама, увек безаконујући.

И ако у јами поживе некада Јосиф, Владико Господе, но то би праобраз Твога погреба и васкрсења; а ја, када ћу ти тако нешто принети?

Слушала си о Мојсијевом ковчежићу, душо, ношеном водама и валима речним, као у палати некада, бежи од дела горког савета фараоновог. (Изл. 2,3)

Душо бедна, ако си и слушала бабице, које су убијале некада, као младенце, мужаствену делатност чедности; сада као великом Мојсију, нека ти дојиља буде премудрост. (Изл. 1,8-22)

Бедна душо, као велики Мојсије ниси убила Египћанина, ранивши ум, и како ћеш се настанити, реци, у пустињи страсти покајањем? (Изл. 2,11-12)

У пустињу се насели велики Мојсије; хајде дакле, душо, подражавај живот његов, да би била и при виђењу Богојављења у купини. (Изл. 3,2-3)

Размишљај, душо, о Мојсијевом штапу који удара море и згушњава дубину, као праобразу Крста Божанскога, којим можеш и ти учинити велика дела. (Изл. 14,21-22)

Арон приношаше Богу огањ непорочан и нелажан; но Офније и Финес, као ти душо, приношаху Богу туђе - укаљани живот. (I Сам. 2,12-13)

Постадох жестоке нарави као фараон, Владико; Јаније и Јамврије - душом и телом, и потопљена ума; но Ти ми помози! (Изл. 7,11; II Тим. 3,8)

Бедни ја, с блатом помешах ум; опери ме, Владико, бујицом суза мојих, молим Те, убеливши одећу тела мога као снег.

Ако испитам дела моја, Спасе, угледаћу себе да сам превазишао гресима свакога човека, јер у знању умујући сагреших, а не у незнању.

Поштеди, поштеди Господе, створење Твоје, сагреших - опрости ми, јер си Ти једини чист природом, и други нико осим Тебе није без нечистоте.

Ти, будући Богом, мене ради примио си моје обличје, показао си чудеса исцеливши губаве и укрепивши раслабљене, уставио си течење крвоточиве (жене), Спаситељу, додиром хаљине. (Мт. 9,20; Мк. 5,25-27; Лк. 8,43-44)

Бедна душо, подражавај крвоточиву жену; притеци, дотакни се скута Христова, да се избавиш од рана, и чујеш од Њега: Вера твоја спасе те. (Мт. 9,20-22; Мк. 5,25; Лк. 8,43)

Угледај се, душо, на покајану грешницу, прићи и припадни к ногама Исусовим, да те подигне и да ходиш право путевима Господњим. (Лк. 13,11-13)

Иако си дубоки кладенац, Владико, источи ми воду из

пречистих Твојих жила, да као Самарјанка, пијући од ње више не жедним; јер Ти изливаш воде живота. (Јн. 4,11-15)

Владико Господе, сузе моје да ми буду Силоам, да умијем и ја зенице срца, и да Те видим духом, Светлости превечна. (Јн. 9,7)

Марији: Несравњеном жељом, свеблажена, зажелевши да се поклониш Животворном Дрвету, удостојила си се испуњења жеље; стога удостој и мене да добијем вишњу славу.

Прешавши воде Јорданске, нашла си безболан одмор тела, побегавши од насладе, од које и нас избави, Преподобна, твојим молитвама.

Андреју: Андреје премудри, с великом љубављу и страхом молим те, као особито изабраног између Пастира, да молитвама твојим добијем спасење и живот вечни. **Слава, Тројичан:** Тебе Тројице славим, Јединога Бога: Свет, Свет, Свет си Оче, Сине и Душе, проста суштино, Јединице увек слављена.

И сада, Богородичан: Чедна, безмужна Мати Дево, из Тебе се обуче у моју природу Бог, Који је створио векове, и сједини са собом човечанску природу.

Песма 6.

Ирмос: Од свег срца, из дубине ада, вапим милосрдном Богу, и чуо ме је и извео из пропасти живот мој.

Припев: Помилуј ме, Боже, помилуј ме!

Сузе очију мојих, Спасе, и уздахе из дубине вапијућег срца искрено приносим: Боже, сагреших Ти, помилуј ме.

Уклонила си се, душо, од Господа твога, као Датан и Авирон; но поштеди, завапи из дубине срца, да те не прогута понор Земљин. (Број. 16,32)

Као јуница разбеснела, душо, уподобила си се Јефрему; као срна од замки чувај живот, окрилативши, делањем и умом и созерцањем. (Јерем. 31,18; Ос. 10,11)

Рука Мојсијева да нас увери, душо, како Бог може губави живот убелити и очистити; и не очајавај због себе, иако си се огубала. (Изл. 4,6-7)

Валови сагрешења мојих, Спасе, покрише ме изненада, повраћајући се као у Црвеном Мору некада на Египћане и војводе. (Изл. 14,26.28; 15,4-5)

Извршила си, душо, неразумни избор, као некада Израиљ, јер си сластољубиво преједање страсти бесмислено изабрала уместо Божанске мане. (Број. 21,5)

Свињско месо и казане, и египатску храну, више си ценила од небеске, о душо моја, као некада незахвални народ у пустињи. (Изл. 29,1-3)

Више си ценила, душо, кладенце хананејских мисли, него извор из Камена, из којег Река Премудрости лије потоке богословља. (Пост. 21,35; Изл. 17,6)

Кад слуга Твој Мојсије удари штапом камен праобразно, прасликоваше Твоја животворна ребра, из којих сви, Спасе, захватамо пиће живота. (Изл. 17,6; Јн. 19,34)

Испитај, душо, и разгледај, као Исус Навин обећану земљу, каква је, и усели се у њу правичношћу. (Број. 13; Ис. Нав. 2,1)

Устани и победи телесне страсти, као Исус Амалика, и као Гаваоњане, лажљиве помисли увек побеђујући. (Изл. 17, 8; Ис. Нав. 8,21)

Бог заповеда, душо, проћи текућу природу времена као некада Ковчег, и постани наследница оне обећане земље. (Ис. Нав. 3,17)

Као што си спасао Петра који је завапио; спаси,

Спаситељу, стигавши и до мене; избави ме од звера пруживши Своју руку, и изведи из дубине греха. (Мт. 14,30-31)

Знам Те као тихо пристаниште, Владико, Владико Христе; но похитавши избави ме из безданих дубина греха и очајања.

Ја сам, Спасе, царска драхма коју си некад изгубио; но упаливши светилник - Претечу Твога, Речи Божија, потражи и нађи лик Твој. (Лк. 15,8-9)

Марији: Да би угасила пламен страсти, увек си проливала сузе, Маријо, душом распламсалом; њихову благодат дај и мени, слузи твоме.

Стекла си небеско бестрашће, Мати, узвишеним живљењем на земљи; моли се за оне који те славе да се избавимо од напасти страсти.

Андреју: Знајући те, Андреје, као Критског пастира, и старешину, и молитвеника васељене, притичем и вапијем ти: изведи ме, оче, из дубине греха.

Слава, Тројичан: Тројица сам проста и нераздељива, раздељена у Лицима, и Јединица сам природом сједињена, говори Отац и Син и Божански Дух.

И сада, Богородичан: Утроба Твоја роди нам Бога, који постаде човек као ми, Њега као Створитеља свих, моли Богородице, да се молитвама Твојим оправдамо.

Кондак, глас 6.

Душо моја, душо моја, устани што спаваш, крај се приближује, и уплашићеш се; прени се, дакле, да те поштеди Христос Бог, Који је свуда и све испуњава.

Икос:

Видећи отворену Христову болницу, и здравље које из ње истиче Адаму, ђаво пострада и рањен би, и као угрожен

ридаше, и својим пријатељима говораше: шта ћу учинити Сину Маријину? Убија ме Витлејемац, Који је свуда и све испуњава.

Синаксари:
најпре из Минеја,
затим овај
Стихови:
Исусе, дај разне начине покајања,
онима који сада певају Велики Канон Теби.

У овај дан, по стародревном предању, певамо чин Великог Канона. Овај уистину највећи од свих канона, изврсно и зналачки сачини и написа свети отац наш Андреја, архиепископ Критски, који се назива и Јерусалимски.

Он се крете, дакле, из Дамаска, у четрнаестој години свога живота, и одаде се изучавању граматике.

Завршивши изучавање, остаде у Јерусалиму да проводи монашки живот, живећи преподобно и богољубиво у молитвеном тиховању и безметежном животу.

И многе друге списе, корисне за живот, остави Цркви Божјој, речи и каноне, будући и показујући се обилан ствараоц, особито у похвалним саставима.

Поред многих других молитава, сачини и овај Велики Канон, који садржи безгранично покајање.

Пронашавши и скупивши све повести Старог и Новог Завета, он сачини ово слаткопјеније, од Адама, дакле, па чак до самог Христовог вазнесења и апостолске проповеди.

Подстрекава, елем, овим сваку душу да ревносно и по сили подражава добрима из повести, а зле да избегава, и да увек притиче к Богу покајањем, сузама и исповедањем и другим познатим богоугодним делима.

Осим тога, он је толико широк и пријатан да може и најтврђу душу да омекша и на добру будност покрене, ако се само са скрушеним срцем и великом пажњом пева.

Андреј је ово написао, када и велики патријарх Јерусалимски Софроније написа житије Марије Египћанке.

И ово Житије предлаже нам безгранично умилење, и онима који су много грешили и греше даје утеху, само ако хоће да одступа од зла.

А беше одређено да се у овај дан пева Канон и чита Житије ради овога узрока:

Пошто се Света Четрдесетница приближава крају, да не би неки, будући лењиви за духовне подвиге и немарни оставили и престали потпуно да буду у свему целомудрени.

Превелики, дакле, Андреј, као неки учитељ, кроз повести Великог Канона, казујући врлине великих људи и уједно застрањивање злих, као да је хтео рећи: оне који се труде ваља подстицати да још храбрије сежу напред.

А свештени Софроније, изванредном речју својом, чини опет да буду целомудрени, и к Богу их подиже, да не клону нити очајавају, ако некада грехом неким захваћени бише. Јер колико је Божје човекољубље и жалостивост према онима који се свом душом труде да се обрате од пређашњих грехова, показује ова повест о Марији Египћанки.

Овај Канон се назива „Велики Канон“, рећи ће неко, по самим мислима и примерима; јер је плодан његов творац, који је изврсно то сложио. И док остали канони имају по тридесет и нешто мање тропара, овај пак има двеста педесет, од којих сваки роси неизрецивом сладошћу. Овај Велики Канон, дакле, на прикладан начин прибавља и велико покајање, због чега се и чита у Великој Четрдесетници.

Овај изузетни и Велики Канон и Слово о Преподобној Марији, сам отац наш Андреј, први у Цариград донесе, када од Јерусалимског патријарха Теодора би послан у помоћ Шестом Васељенском Сабору.

Тада се Андреј особито истакао борећи се против монотелита (једновољаца); уз то пребивајући код монахујућих, причислио се клиру Цркве у Цариграду, где је постављен за ђакона и хранитеља сиротиње.

Мало затим, постао је архиепископ Крита; касније пак, дошавши негде близу до места званог Јериса у Митилини, отиде ка Господу, бивши довољно у заједници са својим престолом. Молитвама светог Андреја, Боже, помилуј и спаси нас!

Затим се певају
БЛАЖЕНА са поклонима,
Глас 6.

Стих: У царству Твоме, помени нас, Господе, када дођеш у Царство Твоје!

Христе, учинио си житељем раја разбојника, који Ти је на Крсту завапио: Помени ме! Његовог покајања удостоји и мене недостојног. (Лк. 23,42)

Стих: Блажени сиромашни духом, јер је њихово Царство Небеско.

Слушала си, душо моја, за негдашњег Манoја, коме се Бог у визији јавио, и који је тада примио плод обећања од неплодне; на његову се побожност угледај. (Суд. 13,2-24)

Стих: Блажени који плачу, јер ће се утешити.

Душо, угледавши се на Самсонову лењост, остригла си главу дела својих, предавши туђинцима сластољубљем целомудрени и блажени живот. (Суд. 16,1-21)

Стих: Блажени кротки, јер ће наследити земљу.

Онај који је некада магарећом чељусти победио туђинце, сада постаде плен страсном ласкању; но избегни, душо моја, подражавање његових дела и слабости. (Суд. 16,18-19)

Стих: Блажени гладни и жедни правде, јер ће се наситити.

Варак и Јефтај војсковође, као судије Израиљеве беху веома цењени, с њима и Девора паметна као човек; њиховим врлинама, душо, јачај и крепи се. (Суд. 4,6-16; 11,1-40)

Стих: Блажени милостиви, јер ће бити помиловани.

Упознала си, душо моја, храброст Јаиљину, која некад прободе Сисару оштрицом, и спасење донесе, прасликујући тиме теби Крст. (Суд. 4,17-22; 5,6-24)

Стих: Блажени чисти срцем, јер ће Бога видети.

Жртвуј, душо, жртву захвалности, делање као кћер принеси, чистију од Јефтајеве, и закољи телесне страсти, као жртву Господу твоме. (Суд. 11,31. 39)

Стих: Блажени миротворци, јер ће се синови Божји назвати.

Сећај се, душо моја, Гедеоновог руна, прими небеску росу, и надкучи се као срна, и пиј воду која из закона тече, исцељивањем писменим. (Суд. 6,37; 7,5)

Стих: Блажени изгнани правде ради, јер је њихово Царство Небеско.

Примила си, душо моја, осуду свештеника Илије, лишивши себе ума и стекавши страсти, као што он стече децу која чине безакоње. (I Сам. 2,12; Цар. 2,27)

Стих: Блажени сте кад вас узасрамоте и успрогоне и реку на вас свакојаке рђаве речи, лажући мене ради.

За време старозаветних патријараха Левит, комадањем раздели жену своју на дванаест племена, да изобличи безакоње учињено од Венијамина. (Суд. 19,25-29)

Стих: Радујте се и веселите се, јер је велика плата ваша на небесима.

Побожна Ана молећи се, покреташе уста на хвалу, но глас се њен не чујаше; но ипак, иако неплодна, роди сина молитве достојна. (I Сам. 1,13)

Стих: Помени нас, Господе, када дођеш у Царство Твоје.

У судије се уброја Анин пород - велики Самуило, кога је васпитала Арматема у дому Господњем; на њега се угледај, душо моја, и суди пре других дела своја. (I Сам. 7)

Стих: Помени нас, Владико, када дођеш у Царство Твоје.

Давид би изабран за цара, и царски помазан рогом божанскога мира; ти дакле, душо моја, ако хоћеш вишњега Царства, помажи се сузама као миром. (I Сам. 16,13)

Стих: Помени нас, Свети, када дођеш у Царство Твоје.

Милостиви, помилуј створење Твоје, помилуј дело руку Својих; поштеди све сагрешивше, и мене који сам више од свих презрео Твоје заповести.

Слава, Тројичан: Беспочетноме и Рођеноме и Происходећем: Оцу који рађа поклањам се, Сина славим рођенога, певам Духа Светога који је са Оцем и Сином сапросијао.

И сада, Богородичан: Клањамо се натприродном Породу Твоме, Богородитељко, славу по природи не делећи Младенца Твојега; јер Он као један Лицем, двострук се исповеда природама.

Велики Канон

Песма 7.

Ирмос: Сагрешисмо, безаконовасмо, и пред тобом неправду чинисмо; Нити сачувасмо нити учинисмо, како си нам заповедио, ипак нас никад не напуштај Боже отаца наших. (Дан. 9,5-6)

Припев: Помилуј ме, Боже, помилуј ме!

Сагреших, безаконовах и одбацих заповест Твоју, јер се у гресима зачех, и додадох ранама својим рану; но Ти ме помилуј, као милосрдан, Боже отаца. (Пс. 50,5)

Теби, Судији моме, исповедих тајне срца свога; види моје смирење, види и тугу моју, и буди пажљив на суду моме сада, и Сам ме помилуј као милосрдан, Боже отаца. (Пс. 38,19; 25,18; 35,23)

Као што некада, душо, Саул изгуби магарице оца свога, узгред нађе царство на дневном скупу; но пази, не заборављај себе, претпостављајући своје скотске похоте Царству Христовом. (I Сам. 9,1-27; 10,1)

Душо моја, иако некада богоотац Давид сагреши двоструко, бивши устрељен стрелом прељубе, и заробљен копљем казне за убиство; но ти сама болујеш од тежих грехова, самовољних чежњи. (II Сам. 11,14-15)

Давид некада дода безакоњу безакоње, убиство са прељубом помешавши, одмах показа двоструко кајање; но ти си, душо, најрђавија дела учинила, не покајавши се Богу.

Давид некада схвати, будући да написа песму као на слици, њоме изобличи дела која учини, вапијући: Помилуј ме, јер сагреших Теби јединоме Богу свих, Ти сам очисти ме. (Пс. 50,3-6)

Као кад се Ковчег Завета ношаше на колима, када скренуше волови, Уза онај само се дотаче, и Божјим гњевом би кажњен; но бежи од његове дрскости, душо, и чесно поштуј божанске ствари. (II Сам. 6,6-7)

Слушала си о Авесалому како на природу устаде, упознала си његова нечиста дела, којима оскврни постељу Давида, оца својега; но ти си подражавала његове страсне и сластољубиве жеље. (II Сам. 15,137; 16,21-22)

Покорила си своје слободно достојанство телу своме, јер нашавши, душо, другог Ахитофела - ђавола, потпала си под његове савете; но све Сам Христос растура, да се ти свакако спасеш. (II Сам. 16,19-21)

Соломон дивни, иако пун благодати мудрости, и овај некада зло пред Богом учинивши, одступи од Њега; њему си се ти, душо, уподобила, проклетим твојим животом. (I Цар. 3,12; 11,4-6)

Вучен сластима својих страсти оскрњаваше се - авај мени! - љубитељ премудрости, љубитељ блудних жена, и би отуђен од Бога, кога си ти, о душо, подражавала умом, преко страсних нечистота. (I Цар. 11,6-8)

Угледала си се, о душо, на Ровоама који не послуша савете очеве, уједно и на врло злог слугу Јеровоама, прећашњег одступника; но бегај од подражавања њих и вапи Богу: Сагреших, смилуј се на мене. (I Цар. 12,13-14.20)

Авај мени, душо моја, угледала си се на Ахавове грозоте, поставши пребивалиште телесних нечистота, и срамни сасуд страсти; но из дубине своје уздахни, и кажи Богу грехе своје. (I Цар. 16,30)

Илија некада спали два посланства Језавељина од по педесет људи, када срамне пророке погуби на изобличење Ахавово; но бежи од угледања на њих двоје, душо, и снажи се. (II Цар. 1,10-15)

Затвори се над тобом небо, душо моја, и глад за Богом постиже те, као некада Ахава, пошто се не покори речима Илије Тесвићанина; но угледај се на Сарептску удовицу и нахрани душу пророка. (I Цар. 17,7-9)

Душо, нагомилала си драговољно Манасијине злочине, поставивши страсти као гадости, и увећала си гнев Божји против себе; но угледајући се усрдно и на његова покајања, стекни умилење. (II Цар. 21,2)

Притичем Ти, и приносим Ти речи моје као сузе: сагреших, као што сагреши блудница, и безаконовах као нико други на земљи! Но смилуј се, Господару, на створење Твоје и призови ме.

Погубих лик Твој и покварих заповест Твоју, Спасе; сва се лепота помрачи и страстима угаси се свећа. Но смиловавши се, дај ми радост, као што пева Давид. (Пс. 50,14)

Обрати се, покај се, открн тајне, говори Богу који све зна: Ти знаш моје тајне, једини Спасе; но Сам ме помилуј, као што пева Давид, по милости Својој. (Пс. 50,3)

Исчилеше дани моји као сан онога који се пробуди; зато као Језекија плачем на постељи мојој, да ми се продуже године живота. Но који ће Исаија стати преда те, душо, ако не Бог свих. (I Цар. 20,3; Ис. 38,2-6)

Марији: Завапивши к Пречистој Богоматери, одбацила си пређашње беснило страсти, које жестоко муче, и посрамила си непријатеља - кушача; но дај сада и мени слузи твоме спасење од невоље. (Пс. 60,11)

Онај Кога си заволела, Мати, Кога си зажелела, Коме си следовала, Он је покајање пронашао и даровао, као једини састрадални Бог; Њега непрестано моли, да нас избави од страсти и невоља.

Андреју: Оче Андреје, на камену вере утврди ме молитвама твојим, ограђујући ме божанским страхом, и даруј ми покајање молим ти се сада; и избави ме од замки непријатеља који ме траже.

Слава, Тројичан: Тројице проста, нераздељива, јединосушна Јединице, света Светила и Светлости, и свето Тројство и Једно свето, слави се Бог Тројица. Но душо, запевај, прослави Живот и Животе - Бога свих.

И сада, Богородичан: Певамо Ти, благосиљамо Те, клањамо Ти се Богородитељко, јер си од нераздељиве Тројице родила Једнога - Сина и Бога, и нама који смо на земљи, сама си открила све небеско.

Трипеснец апостолима;
Глас 8.

Песма 8.

Ирмос: Беспочетном Цару славе, од кога дрхте силе небеске, свештеници појте, а народи га величајте у све векове.

Апостоли, као жеравице невештаственог огња, попалите вештаствене страсти моје, запаљујући сада у мени жељу за божанском љубављу.

Поштујмо милозвучне трубе Бога Речи, којима бише срушени неутврђени зидови непријатеља, и утврдише се бедеми богопознања.

Порушите страсна привиђења душе моје, Апостоли Господњи, који порушисте храмове и стубове непријатеља, Ви - храмови осве̂ћени.

Богородичан: Сместила си у себи Несместивог по природи; држала си Онога који држи све; дојила си, Чиста, Онога који храни твар - Христа Животодавца.

Други Трипеснец апостолима, глас исти.

Ирмос: Исти.

Апостоли Христови, саздавши сву Цркву неимарством Духа Светога, у њој благосиљате Христа у све векове.

Затрубивши трубама учења, Апостоли оборише сву лаж идолску, преузносећи Христа у све векове.

Апостоли, добро пресељење, надзорници света, и житељи неба, избавите од беда оне, који вас увек славе.

Слава, Тројичан: Тросунчано свесветло Богоначалије, исто-славна и исто-престолна Природо, Оче Створитељу свега, Сине и Божански Душе, певам Те у векове.

И сада, Богородичан: Народи, непрестано славимо Божију Матер, као најчаснији и највиши Престо, једину и по пороћају Матер и Дјеву.

Велики Канон
Глас 6.

Песма 8.

Ирмос: Од Бога којег славе војске небеске, дрхте и херувими и серафими; Њему све што дише и сва твар нека пои, благосиља га и велича у све векове.

Припев: Помилуј ме, Боже, помилуј ме!

Помилуј, Спасе, сагрешившег, подигни ум мој ка обраћењу, прими ме кајућег се, смилуј се на вапијућег: Теби јединоме сагреших и безаконовах, помилуј ме.

На кочији небеској Илија, кочијом врлина ношаше се изнад свега земаљског, кад узиђе као на небо. Зато, душо моја, размишљај о његовом усхођењу. (II Цар. 2,11)

Јорданска вода, ударена од Јелисеја плаштом Илијиним, заустави се. Ти пак, о душо моја, ниси окусила ове благодати због неуздржања. (II Цар. 2,14)

Јелисеј некада, примивши плашт Илијин, прими двоструку благодат од Бога; ти пак, о душо моја, ниси окусила ове благодати због неуздржања. (II Цар. 2,9. 12-13)

Сиро-феничанка, по својој доброј нарави, некада угости Праведнога, о душо! Ти пак ниси примила у дом ни странца ни путника, зато ћеш плачући бити избачена напоље из брачне одаје. (II Цар. 4,8)

Увек си подражавала Гијезијев нечисти разум, о бедна душо! Његовог среброљубља клони се макар у старости; бежи од пакленог огња, одступивши од својих зала. (II Цар. 5,20-27)

Ти душо, угледавши се на Осију, стекла си себи његову губу двоструко, јер о непристојним стварима размишљаш и противзаконо радиш; остави то што имаш и притеци к покајању. (II Цар. 15,5; II Днев. 26,19)

Слушала си, душо, за Ниневљане кајуће се Богу у врећама и пепелу, но на њих се ниси угледала; но показала си се гора од свих, пре и после Закона сагрешивших. (Јона 3,5)

Слушала си, душо, за Јеремију у јами блата, који град Јерусалим оплакујући вапијаше и сузе тражаше; угледај се на његов плачевни живот, и спашћеш се. (Јерем. 38,6)

Јона у Тарсис побеже, унапред предвидевши обраћање Ниневљана, јер разумеде као пророк Божије милосрђе; зато ревноваше да се пророштво не покаже лажно. (Јона 1,3)

Слушала си, о душо, за Данила у јами, како затвори уста зверова; сазнала си како младићи, који беху са Азаријем, погасише вером пламен вреле пећи. (Дан. 14,31; 3,24)

Показах ти, душо, све из Старог Завета за углед; подражавај богоугодна дела праведних, а избегавај опет грехове рђавих.

Праведни Судијо и Спасе, помилуј и избави ме од огња и претње, које ћу на суду оправдано претрпети; опрости ми пре смрти врлинама и покајањем.

Као разбојник вапијем Ти: Помени ме! Као Петар плачем горко; као цариник вичем: Опрости ми, Спасе! као блудница плачем; прими моје ридање као некада Хананејкино. (Лк. 23,42; 22 ,62; 18,13; 7,37-38; Мт. 15,22)

Исцели, Спасе, гнојност ништавне душе моје, једини Лекару; стави ми завој, и јелеј и вино - дело покајања, умилење са сузама.

Угледајући се на Хананејку и ја вапијем: Помилуј ме, Сине Давидов! дотичем се краја одеће, као крвоточива жена; плачем као Марта и Марија над Лазарем. (Мт. 15,22; 9,20; Јн. 11,33)

Скленицу са сузама, Спасе, као миро изливајући на главу, вапијем Ти као блудница која тражаше милости; молбу приносим и молим да добијем опроштај. (Мт. 26, 6-7; Мк. 14,3; Лк. 7,37-38)

Иако Ти нико не сагреши као ја, но ипак прими и мене, милосрдни Спасе, који се кајем са страхом и вапијем са љубављу; Сагреших Теби јединоме, безаконовах, помилуј ме.

Поштеди, Спасе, Твоје створење, и тражи као Пастир изгубљену овцу, залуталога отми од вука, учини ме овцом на паши Твојих оваца. (Пс. 119,176)

Када седнеш Судијо као милосрдан, и покажеш Твоју страшну славу Христе, о, какав ће страх настати тада од пећи усијане, за све који се боје јавности суда Твог. (Мт. 25,31. 41.46)

Марији: Мати Незалазне Светлости, просветивши тебе, разреши те од помрачења страст!. Зато, ушавши у благодат Духа Светога, просвети, Марију, оне који те верно величају.

Видевши ново чудо у теби, Мати, препаде се уистини божанствени Зосима; јер анђела гледаше у телу и испуњаше се страхом, славећи Христа у векове.

Андреју: Андреје Критски, чесна похвало, молим те моли се, као који имаш слободу пред Господом, да молитвама твојим нађем сада разрешење свеза безакоња, Учитељу, славо Преподобних.

Благосиљајмо Оца, Сина и Светога Духа, Господа.

Тројичан: Беспочетни Оче, сабеспочетни Сине, Утешитељу благи, Душе прави; Родитељу Речи Божје, Речи Оца беспочетнога, Душе животворни и стваралачки, Тројице Јединице, помилуј ме.

И сада, Богородичан: Пречиста, у утроби Твојој изатка се тело - духовна порфира Емануилова, као од црвеног скерлета, зато величамо Тебе уистини Богородицу.

Хвалимо, благосиљајмо, и клањајмо се Господу, певајући ивеличајући Га у све векове.

И опет

Ирмос: Онога кога славе...

Од Бога којег славе војске небеске, дрхте и херувими и серафими; Њему све што дише и сва твар нека пои, благосиља га и велича у све векове.

Трипеснец апостолима,
Глас 8.

Песма 9.

Ирмос: Као истинску Богородицу, тебе исповедамо, јер смо чиста Дјево тобом спасени, и са бестелесним хоровима тебе величамо.

Апостоли, ви сте постали извори спасоносне воде, оросите душу моју увенулу греховном жеђу.

Мене који пловим по пучнини погибли, и који сам већ потонуо, спаси ме, Господе, десницом Својом као Петра.

Као со заиста укусних учења, излечите трулеж ума мога, и одагнајте таму незнања.

Богородичан: Владичице, која си родила Радост, подари ми плач, којим ћу моћи наћи божанску утеху у дан Суда.

Други Трипеснец,
Глас исти

Ирмос: Тебе Посредницу неба и земље сви нараштаји величају, јер у Тебе, Дјево, телесно се усели пуноћа Божанства.

Тебе, благословени Апостолски саборе, песмама величамо; јер се показасте као пресветла светила васељене, одгонећи обману.

Апостоли блажени, еванђелском вашом мрежом уловивши словесне рибе, њих приносите увек за храну Христу.

Молимо вас, Апостоли, помените нас вашим молитвама к Богу, да се избавимо од свих искушења, ми који вас с љубављу прослављамо.

Слава, Тројичан: Певам Тебе, Триипостасну Јединицу, Оче, Сине са Духом, Јединог једносушног Бога, Тројицу равносилну и беспочетну.

И сада, Богородичан: Тебе - Родитељку Детета и Дјеву, сви нараштаји величамо, као они који се Тобом избависмо од клетве, јер си нам родила Радост - Господа.

Велики Канон
Глас 6.

Песма 9.

Ирмос: Од бесеменог зачећа рођење је неизрециво, а Матере Дјеве је нетрулежан плод; Божије рођење обнавља природе, зато сви нараштаји богоневесну Матер величајмо.(Лк. 1,35.48)

Припев: Помилуј ме, Боже, помилуј ме!

Ум се раслаби, тело се уболести, болује дух, реч изнеможе, живот се умртви, крај је пред вратима. Стога, бедна душо моја, шта ћеш учинити када дође Судија да испита све твоје?

Представих ти, душо, Мојсијево стварање света, и од тада сво Старозаветно Писмо, које ти казује о праведницима и неправеднима; но ти си, о душо, сагрешивши Богу, подражавала друге а не прве.

Закон изнеможе, не делује Еванђеље, сво Писмо у теби би занемарено, Пророци изнемогоше и свака реч праведних; ране твоје, о душо, умножише се, не будући лекара који те исцељује.

Приводим те узоре Новога Завета, који те воде, душо, ка умилењу; угледај се на праведнике, одвраћај се од грешника, и умилостиви Христа молитвом и постом, и бденисањем и чедношћу.

Христос је Човеком постао, сјединивши се са телом нашим, и све што је природно драговољно испуни, осим греха; показујући теби, о душо, углед и слику Свога снисхођења.

Христос је Човеком постао, призвавши на покајање разбојнике и блуднице; покај се, душо, врата Царства већ се отворише, и отимају се о њих фарисеји и цариници и

прељубочинци који се кају. (Мт. 11,12; 21,31; Лк. 16,16)

Христос мудраце спасе, пастире сазва, многе младенце показа мученицима, Старца и стару Удовицу прослави; а ти, душо, њих ниси подражавала ни делањем ни живљењем, но тешко теби на суду! (Мт. 2,1. 16; Лк. 2,25-26.36-38)

Господ постивши четрдесет дана у пустињи, на крају огладни, показујући да је човек; душо, не устраши се, ако ти се приближи непријатељ, молитвом и постом нек буде одбачен од ногу твојих. (Изл. 34,28; Мт. 4,2; Мк. 1,13; Лк. 4,2)

Христос бејаше кушан, ђаво кушаше, указујући камење да хлебови постану; на гору Га изведе да у трену види сва царства света. О душо, побој се замке, трезни се, моли се Богу свакога часа. (Мт. 4,1-9; Мк. 1,12-13; Лк. 4,1-12)

Христов светилник, Грлица пустинољубива, Глас вапијућега - проповедајући покајање, објави: Ирод противзаконо живи с Иродијадом. Гледај, душо моја, да се не уплетеш у безаконе замке, но пригрли покајање. (Пес. над пес. 2,12; Ис. 40,3; Мт. 3,8; 14,3; Мк. 6,17; Лк. 3,19-20)

У пустињу се насели Претеча благодати, и сва Јудеја и Самарија чувши хитаху и усрдно исповедаху грехе своје, крштавајући се; но ти, душо, ниси се на њих угледала. (Мт. 3,1-6; Мк. 1,3-6)

Брак је частан и постеља неоскврњена, јер обоје Христос раније благослови будући у телу, кад у Кани на свадби воду у вино претвори, и показа тиме прво чудо, да се ти, о душо, измениш. (Јевр. 13,4; Јн. 2,1-11)

Христос укрепи раслабљенога који узе одар, и умрлог младића, сина удовичиног васкрсну, и капетановог слугу подиже, и Самарјанки откри Себе, да службу у духу теби, душо, представи. (Мт. 9,6; 8,13; Лк. 7,14; Јн. 4,7-24)

Господ исцели крвоточиву жену додиром краја одеће, и губаве очисти; слепе и хроме просветивши исправи, глуве пак и неме и згрчену жену исцели речју, да се ти спасеш, бедна душо. (Мт. 9,20; 11,5; Лк. 13,11-13)

Христос Реч Божија, исцељујући болести пропо-ведаше Јеванђеље сиромашнима, хроме лечаше, са цариницима јеђаше, са грешницима разговараше; Јаировој кћери, која беше умрла, поврати душу додиром руке. (Мт. 4,23; 9,10-11; Мк. 5,41-42)

Цариник се спасе, и блудница постаде целомудрена, а фарисеј, хвалећи се, би осуђен; јер цариник вапијаше: очисти ме! а блудница - помилуј ме! Фарисеј пак, хваљаше се говорећи: Боже, благодарим Ти! и остале безумне речи. (Лк. 18,14; 7,46-47)

Закхеј беше цариник, па ипак се спасе, а фарисеј Симон саблажњаваше се, блудница пак примаше разрешење грехова од Онога који има силу отпуштати грехе; њу, душо, труди се да подражаваш. (Лк. 19,20; 7,39; Јн. 8,3-11)

О, бедна душо моја, ниси се угледала на блудницу, која узевши алавастар мира, са сузама умиваше, а косом отираше ноге Спаситељу, Који цепаше списак њених старих сагрешења. (Лк. 7,37-38)

Дознала си, душо моја, за градове којима Христос проповеда Еванђеље, како бише проклети. Побој се казне да не будеш као они, јер Господ, упоредивши их са Содомљанима, чак до пакла их осуди. (Лк. 10,12-15)

Душо моја, немој се очајањем показати гора чувши за веру Хананејкину, чија се кћер речју Божјом исцели; него и ти, као она, завапи из дубине срца Христу: Сине Давидов, спаси и мене. (Мт. 15,22)

Сине Давидов, смилуј се, спаси и помилуј ме, Ти који си

бесомучне речју исцелио; умилним гласом реци ми као разбојнику: Заиста ти кажем, са мном ћеш бити у рају, када дођем у Слави Својој. (Мт. 8, 16; 8, 28-32; 9, 32-33; 12, 22; Мк. 1, 32-34; Лк. 23, 43)

Један разбојник Те хуљаше, а други Те разбојник као Бога слављаше, јер оба на крсту разапети беху. Но, о, Милосрдни! као Твоме верноме разбојнику, који у Теби познаде Бога, и мени отвори врата Твога славнога Царства. (Мт. 27, 38. 44; Мк. 15, 27; Лк. 23, 33. 39-43; Јн. 19, 18)

Сва твар дрхташе видећи Те распета, горе и камење од страха се распадаху, и земља се колебаше, и пакао се разголићаваше, и светлост у дану помрачаваше, гледајући Тебе, Исусе, прикована телом. (Мт. 27, 18-22; Ик. 15, 38; Лк. 23 , 45)

Не изискуј од мене плодове достојне покајања, јер снага моја у мени нестаде; даруј ми увек срце скрушено, и смиреност духа, да то Теби принесем, као пријатну жртву, једини Спаситељу. (Мт. 3, 8)

Судијо мој и Знанче мој, Који ћеш опет доћи са анђелима да судиш целом свету, поштеди ме тада погледавши ме Твојим милостивим оком, и помилуј ме, Исусе, као онога који је сагрешио више од сваког људског бића.

Марији: Све си задивила твојим необичним животом, ангелске чинове и све људе, поживевши као бестелесно и натприродно биће; отуда си, Маријо, ишавши невештаственим ногама, прешла Јордан.

Преподобна Мати, умилостиви Створитеља за све који те славе, да се избавимо од злостављања и невоља оних који нас нападају са свих страна; да избавивши се од искушења, непрестано величамо Господа који те је прославио.

Андреју: Андреје часни и оче треблажени, пастиру Критски, не престај молити се за оне који те певају: да се сви ми који поштујемо верно спомен твој, избавимо од гњева, и невоља, и пропасти, и безбројних сагрешења.

Слава, Тројичан: Оца прославимо, Сина величајмо, Духу Божанскоме верно се поклонимо, Тројици нераздељивој, Јединици по бићу, као Светлости и Светилима, и Животу и Животима, Који оживљава и просвећује све и сва.

И сада, Богородичан: Чувај народ Твој, Пречиста Богородитељко, јер Тобом у вери живимо и Тобом се утврђујемо, и Тобом побеђујемо свако искушење, и надвлађујемо противнике, и напредујемо у богољубљу и братољубљу.

И опет

Ирмос: Од бесеменог зачећа..

Од бесеменог зачећа рођење је неизрециво, а Матере Дјеве је нетрулежан плод; Божије рођење обнавља природе, зато сви нараштаји богоневесну Матер величајмо.

Даље се служи Јутрење по обичају.

На стиховњим, самогласна, двапут. Глас 8.

Запала си душо моја на пут греха, који те као разбојници много изранавише, и приклонила се јеси суманутим противницима, али још имаш времена, па завапи са кајањем: Спаситељу, надо безнадежних, и животе очајника, подигни ме и спаси ме.

Мученична: Одевени у добар оклоп вере, и знаком крста наоружани, постали сте војници смели, и мучитељима се

јуначки успротивили. Ђавољу сте превару уништили, и као победници сте венце добили, зато молите Христа за нас, да спасе душе наше.

Слава и сада, богородичан: Прими песму слуга твојих, Пречиста Дјево Богородице, и моли Бога непрестано за опроштај наших грехова и да нам мир дарује.

Додајемо и 1. час без катизме.

После Трисветог, на свим часовима је кондак Великог канона: Душо моја, душо моја..

На 3. часу катизма 9.

На 6. часу катизма 10.

На 6. часу

Тропар пророчанства, глас 6.

Милосрдни, дуготрпељиви, Сведржитељу Господе, низпошаљи милост твоју на народ твој.

Слава и сада, исто.

Прокимен псалам 96. Глас 6.

Господ се зацари, нека се радује земља.

Стих: Нека се веселе острва многа.

Читање из Пророштва Исаије (Гл.42,5–16)

Тако говори Господ Бог, Који је створио небо и утврдио га, Који је учврстио земљу и све на њој, и Који даје дисање народу који је на њој, и дах живота онима који ходе по њој.

Ја Господ Бог позвах те у правди, и држаћу те за руку твоју и оснажићу те; и дадох те за завет роду моме, за светлост народима, да отвориш очи слепима, да изведеш из окова свезане, и из дома тамнице оне који седе у тами.

Ја сам Господ Бог, то је Име моје; славу моју другоме нећу дати, нити врлине моје киповима идола. Првобитне ствари ево дођоше, и нове које ја најављујем, и пре но што су се појавиле, најављене су вам.

Певајте Господу песму нову, почетак њен је: Прослављајте Име Његово са краја земље, који силазите на море и пловите по њему, острва и који живите на њима. Нека се узвесели пустиња Сиро-Арапска и насеља њена и придворја њихова, и који живите у Кидару; веселиће се становници Петре у Идумеји, са врхова гора повикаће. Даће славу Богу, врлине Његове на острвима на Западу објавиће. Господ Бог над војскама изићи ће и сатрће рат, подићи ће ревност и повикаће на непријатеље Своје са снагом.

Заћутах; зар ћу свагда ћутати и трпети? Стрпљиво чеках као породиља, избацићу и сасушићу уједно. Опустошићу горе и брда и сву траву њихову сасушићу, и претворићу реке у острва, и мочваре ћу исушити. И извешћу слепе на пут који не видеше, и стазама које не знадоше, учинићу их да ходају; претворићу таму њихову у светлост, и неравнине у прави пут. Ове ћу речи и ствари учинити, и нећу их напустити, говори Господ.

Прокимен псалам 97. Глас 6.

Певајте Господу песму нову, јер чудеса учини Господ, спасе вас десница његова.

Стих: Видеше сви крајеви земље спасење Бога нашега.

На 9. часу катизма 11.

91. Четвртак 5. седмице поста

На вечерњи

После уводног псалма стихословимо уместо „Ко Господу вњегда скорбјети ми..“ **катизму 12.**
Клепа се побрже, због напорног бденија.

На Господи воззвах.. **узимамо 10 стихира.**
Певамо самогласну стихиру, двапут. Глас 8.

Мојим првим грехом, својевољно сам обнажен од лепоте врлина, ал’ се опет у њу оденух, твојим снисхођењем Речи Божија. Ниси ме презрео када сам пао у велике грехе, на разбојничком путу сатрвеног, него си ме твојим старањем снабдео, твојом великом силом, многомилостиви Господе.
Мученична: Мученици Господњи, ви свако место освећујете, и сваку болест лечите, зато вас сада молимо: молите Бога да се душе наше избаве од замки вражијих.
Ина стихира, глас 1.
Подобно: Всехвални мученици..

На крсту прикован Господе, Адамову меницу си светим копљем покидао, зато покидај и моје окове Речи Божија, да ти са вером и радосно принесем на жртву похвале. Сад нам је време поста погодно, које си свима дао за спасење.

Од поста се Мојсеј некад заблистао, када је славу Божију видео, на њега се смирена душо угледај, јер је Христос за тебе по доброти својој на крсту руке раширио

па му делима угоди, уздржањем и молитвом, да примиш небеско блаженство.

Ина стихира, глас 6.

Подобно: Архангелски воспојим..

Животворном Крсту твоме се Христе клањамо, за твоју на њему неизмерну доброту, и тако душе обасјавамо, да ти непрестно појимо, молећи искрено, да поприште поста радосно прођемо, и до твога страдања Господе стигнемо, којим си нас спасао.

И из Минеја 4 стихире

Слава и сада, крстобогородичан.

Вход. Светлости тиха..

Прокимен псалам 98. Глас 7.

Узвисујте Господа Бога нашега, и клањајте се подножију ногу његових, јер је свето.

Стих: Господ се зацари, нека се гневе народи.

Читање из Књиге Постања (Гл. 18,20–33)

Рече Господ: Галама из Содома и Гомора умножи се, и греси њихови велики су веома. Зато ћу сићи да видим, да ли се по вици њиховој која долази ка мени зло збива, а ако не, да знам.

И окренувши се оданде кренуше људи путници за Содом, а Авраам још стајаше пред Господом.

И приступивши Авраам рече: Еда ли ћеш погубити праведнога са безбожником, и биће праведник као безбожник? Ако буде педесет праведника у граду, хоћеш ли их погубити? Зар нећеш поштедети сво место ради педесет праведника, ако их буде у њему? Нипошто ти нећеш учинити по тој речи, да погубиш праведника за безбожником, и биће

праведник као безбожник. Нипошто; зар Судија све земље неће учинити суд прави?

А Господ рече: Ако нађем у Содому педесет праведника у граду, оставићу сво место ради њих. И одговоривши Авраам рече: Сада почех говорити Господу, иако сам земља и пепео. Ако се пак смањи педесет праведника за пет, хоћеш ли због тих петорице погубити сав град? И рече: Нећу погубити, ако нађем тамо четрдесет пет праведника.

И стаде даље говорити Авраам Њему, и рече: А ако се нађу тамо четрдесет праведника? И рече: Нећу погубити због четрдесет. И рече опет Авраам: Немој нешто замерити, Господе, ако опет проговорим: Ако се нађе онде тридесет праведника? И рече: Нећу погубити, ако се нађе тамо тридесет. И рече Авраам: Пошто сам већ говорио Господу: Ако се нађе тамо двадесет? И рече: Нећу погубити ради двадесеторице. И рече Авраам: Немој нешто замерити, Господе, ако проговорим још једном: Ако се нађе тамо десет? И рече: Нећу погубити ради десеторице.

И отиде Господ, пошто престаде говорити Авраму, а Аврам се врати у своје место.

Прокимен псалам 99. Глас 6.

Ускликните Господу сва земљо.

Стих: Служите Господу у весељу.

Читање из Прича Соломонових (Гл.16, 17–33 и 17, 1–17)

Који прима васпитно карање, биће у добру; а који прихвата критике умудриће се. Који чува путеве своје, очувава душу своју, а који љуби живот свој, штедеће уста своја. Пре слома претходи дрскост, а пре пада злоумље. Бољи је кротак са смирењем, него онај који дели добити са дрскима.

Разуман у стварима налази добра, и који се узда у Господа блажен је. Мудре и разумне често називају злима, а слатки у речи чуће још више од тога. Извор живота јесу мисли добре оних који су их стекли, а карање безумних је зло. Срце мудрога схватиће што говоре сопствена уста, а на уснама носиће познање. Саће меда су речи добре, а сладост њихова је здравље души.

Има путева који се човеку чине прави, али свршетци њихови гледају у дно пакла. Човек у мукама пати се себи, и изнуђује своју пропаст; а покварени у својим устима носи погибао. Човек безуман себи копа зло, и на устима својим сабира огањ. Човек покварен зрачи зло, и варницу подвале упаљује злима, и раздваја пријатеље. Човек преступник закона обмањује пријатеље, и одводи их на путеве рђаве; који уперава очи своје само на једно, размишља криво, а устима својим одређује све зло; он је пећ злоће.

Венац похвале је старост, и на путевима правде налази се. Бољи је дуготрпељив човек од снажнога и човек који има разборитост - од земљоделца узвишеног.Који пак суздржава гњев бољи је од освајача града. Неправеднима се све враћа у недра, а код Господа је све праведно.

Боља је кора хлеба са слашћу у миру, неголи дом испуњен многим добрима и неправедним жртвама са свађом. Слуга паметан овладава господарима неразумним, и међу браћом ће праведно разделити на делове. Као што се испробава сребро и злато у пећи, тако и изабрана срца код Господа.

Зли човек слуша језик безаконика, а праведник не обраћа пажњу на усне лажљиве.

Ко се руга сиромаху, разгневљује Творца његовог, а који се радује над оним који пропада, неће бити невин; који пак

има сажаљивости биће помилован. Венац је стараца деца деце његове, а похвала деци су очеви њихови. Вернога следује сав украс новца, а неверногa ни динар. Не приличе безумноме верне усне, нити праведноме усне лажљиве.

Васпитање је награда и благодат онима који га примењују, и где год се окрене, успеће. Који сакрива нанете му неправде, тај тражи пријатељство, а који мрзи да их скрива, тај раздваја пријатеље и сроднике.

Претња скрушава срце мудрога, а безумни бијен не осећа ударце. Спорења покреће сваки зли, а Господ ће му ангела немилостивог послати. Брига ће доћи човеку паметном, а безумници размишљају о злу.

Који узвраћају зло за добро, неће уклонити зла из дома свога. Начело правде даје моћ одлукама, а испред оскудице памети иде сукоб и свађа. Који неправеднога пресуди као праведног, и праведнога као неправедног, нечист је и мрзак код Бога.

Чему послужи имање безумноме? Јер немилосрдни не може стећи мудрост. Који високо подиже дом свој, тражи рушење; а који избегава да се учи, упашће у зла. У свако време нека имаш пријатеља, а браћа нека су у невољи корисна.

У наставку Прећеосвећена Литургија, на којој се причешћујемо Светињама Христовим.

На трпези једемо уље и вино, због напорног бденија.

Студитски Устав наређује сухо-једење, целе ове седмице, као и осталих, јер су дани плача, а не празника и јер се у те дане пева Алилуја.

У Светој Гори Типик одређује да се на Светих 40 мученика, Обретење главе Претече, у Среду крсто-поклону на Велики Канон и на несједалнима једе два варива са уљем, и пије по две чаше вина.
Ова два правила смо навели вашој љубави за све који желе спасење да по својој вољи а пред Богом изаберу.

ПАЗИ
Треба знати да ако се овога дана догоде Благовести Пресвете Богородице, пева се Велики Канон раније тј. понедељак на уторак, односно у понедељак увече.
Празник Благовести се не премешта.

92. Петак 5. седмице поста

На јутрењи

Тројични владајућег гласа са краја Триода.
Катизме 13,14 и 15.
После 1. катизме певамо сједални крсту Осмогласника тј. са краја Триода, два, са богородичним.

После 2. катизме певамо следеће сједалне, глас 1.
Подобно: Гроб твој..

Раширио си Христе руке на дрвету крста, и твојим ранама исцелио рану Адамову, зато те молим: исцели ране душе моје, које ми је Варалица нанео, и удостоји ме Спасе да ти угодим постом и молитвом. **(двапут)**

Крстобогородичан
Подобан.

Видећи те Христе свенепорочна Мати, на крсту распетог и умрлог, нарицала је: Сине мој, сабеспочетни Оцу и Духу! Какав је ово неизрециви твој промис'о, којим си Милосрдни саздање твојих пречистих руку спасао?

После 3. катизме, сједален, глас 6.
Подобно: Упованије мира..

Крсте целог света чуваре, и демона прогонитељу, тебе имамо заштиту необориву, зато удостоји нас: да прођемо остатак поста са чистом савешћу и чистих душа пред Христом, дрво благословено. **(двапут)**

Крстобогородичан
Подобан.

Дјево Пречиста, часна славо ангела, када си под крстом Сина твога и Бога стајала, ниси могла да гледаш ругање злобника, него си матерински нарицала: како трпиш Човекољубче све ове патње? Слава твоме дуготрпљењу.

50. Псалам
Свештеник: Спаси Господе..

Трипеснец, дело господина Јосифа.
Стихослови се Мојсеовица.
Глас 1.

Песма 5.

Ирмос: Просвјетивиј сијанијем пришествија твојего..

Раширио си небо као кожу, и раширио руке твоје на крсту Исусе преблаги. Зато те молим: смилуј се на мене, јер ме разапињу демонска искушења.

Уснуо си на крсту Исусе преблаги, да би буђење на спасење дао нама који лежимо у најдубљој пропасти, зато те Господе са вером славимо.

Удостоји Господе слуге твоје, да просветљених и светлих срца виде дан страдања твога и твоје живоносно васкрсење, и опевају силу Царства твога.

Богородичан: Гледајући те на крсту распетог, Пречиста је рањеног срца јецала и говорила: по милости твојој си Господе и доброти страдање поднео, да би свима нестрадање подарио.

Ини канон, дело господина Теодора. Глас 6.

Ирмос: От ношчи утрењујушче, человјекољубче..

На крсту си Човекољубче руке твоје раширио, и клиновима прикован био, ребра су ти Јудејци копљем проболи, и све трпиш Христе да се ми спасемо.

Због залогаја са дрвета Адам је давно умро, а дрветом крсним је опет живот стекао. Са њега се слади у рају храном блаженом.

Слава, тројичан: Певам о теби Тројице као једном Бићу, беспочетном, несазданом, владајућем, царујућем и најсавршенијој Јединици: о Богу и Светлости и Животу и Творцу целог света.

И сада, богородичан: У надприродном рађању из тебе, Пречиста, законе природе си сасвим разорила, јер си бесемено родила надвременог Бога, од Бога Оца рођеног.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Крст, копље и клинове поштујемо Владико, јер си нас њима од пропасти избавио; твојим страдањем Христе бесмртност си нам подарио.

Ирмос: От ношчи утрењујушче, человјекољубче..

Рано после ноћи молим те Човекољубче: просветли ме и упути на заповести твоје, и научи ме Спаситељу да чиним вољу твоју.

Песма 8.

Ирмос: Чуда прејестественнаго..

На дрвету прикован, ти си Спаситељу жаоку Злобног отупио, а трновим венцем поруге овенчан, ти си трње греха искоренио. Зато ти певамо и кличемо: нека сва твар благосиља Господа и велича га у све векове.

На крсту си Христе руке раширио, и цео свет окупио да те спознају, и пробадање копљем твога ребра си поднео, да би нам извор спасења излио. Зато ти певамо: нека сва твар благосиља Господа и велича га у све векове.

Рекама доброте твоје, милостиви Христе, очисти срце моје, окаљано греховним залогајем, и удостоји ме Христе Исусе да излијем реке покајања и да ти кличем: нека сва твар благосиља Господа и велича га у све векове.

Богородичан: Спознасмо те Богоневесто као свету посуду која има небеску ману и као ковчег и трпезу и свећник и Божији престо, као палату и мост, који преводи у вечни живот све који поје: нека сва твар благосиља Господа и велича га у све векове.

Ини.

Ирмос: Отроков пјесањ..

Христос се разапиње, а ја оживљавам, нек певају деца: благословите дела господња Господа и величајте га у векове.

Твојим распећем си цео свет од пропасти избавио, зато ти он пева са децом: благословите дела господња Господа и величајте га у векове.

Благосиљајмо Оца и Сина и Светога Духа, Господа.

Тројичан: Тројице исто слављена, надприродна Јединице, Оче, и Сине и Душе, спаси све који ти са вером поје.

И сада, богородичан: Клањам се Породу Пречисте Богородице, певајући са децом: благословите дела господња Господа и величајте га у векове.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Испевао сам песму о крсту твоме којим си ме спасао Христе, и певам са децом: благословите дела господња Господа и величајте га у векове.

Ирмос: Отроков пјесањ..

Певајмо Христу песму младића, певајмо са њима: нека благосиља сва твар Господа, и велича га у све векове.

Песма 9.

Ирмос: Образ чистаго..

Илија је предходно постом и молитвом ослабио своје тело, па је у тихом лахору Господа угледао. На њега се угледај душо моја и одбаци гојазност уживања, да би Жељеног угледала.

У давнини је Мојсеј узнео змију преблаги Спасе, као предзнак твога на крст узношења. Крстом си избавио од злобне отровне змије све народе зато се они теби клањају.

У гробу очајања лежим обремењен камењем неверја, јер твоју науку вечног живота не разумем Спасе, а страх од тебе не осећам, ал' ти ме многомилостиви спаси по твојој доброти.

Богородичан: Од свих си узвишенија Владичице, зато и мене учини узвишенијим од злих прохтева, јер те славим истиниту Богородицу, и певам о твоме славном недокучивом Породу, Пречиста и обрадована.

Ини.

Ирмос: Бесјеменнаго зачатија..

Распет си и спасао ме, умро си и оживио ме. О, колике доброте и човекољубља твога! Ко је видео или чуо да Господар за слугу свога срамну смрт прима? Зато слава неизрецивој доброти твојој Господе.

Када те је сунце видело разапетог зашло је, а како би сијало видећи пониженог Створитеља свога? Тако се и цела природа поклонила и разапињачима безгласно узвикнула, јер ти си Бог свих мада и телом страдалан.

Слава, тројичан: Једини Родитељу и Оче Јединородног Сина, и Једини од Јединог као светлост од светлости сјаје, и Једини од Јединог и кроз Јединог Бога, Свети Душе, заиста си ти Господар над господарима. О, Тројице света спаси мене који те проповедам.

И сада, богородичан: Дивим се чуду твога Порода Најнепорочнија: како си Неограниченог бесемено зачела? Реци како као Мати рађаш, а опет си и девствена? Прими са вером што је надприродно и Рођеноме се поклони, јер он може све што пожели.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Ради нас је цело тело твоје поднело страдање: глава ударце, лице шамаре, руке и ноге прикивање, а ребра копље и поврх свега крст. Зато слава твојој неизрецивој доброти, Спаситељу наш.

Ирмос: Бесјеменнаго зачатија..

Од бесеменог зачећа рођење је неизрециво, а Матере Дјеве је нетрулежан плод; Божије рођење обнавља природе, зато сви нараштаји богоневесну Матер величајмо.

Светилен гласа, са краја Триода.
На стиховњим, самогласна, двапут. Глас 8.

Са разбојницима си прикован на крст Христе Боже, ал' се твојим ранама човечанство цело исцелило, зато не презри мене духовно нападнутог, јер сам међу бестелесне разбојнике запао, свукоше врлине са мене, и тешко ме изранавише. Нико

ме од часних исцелити не може, а ја сам мртав напола, и остаде ми само мало живота, зато само у тебе имам надање, јер ти умрлима живот дајеш, зато ми преви ране и изли твоју доброту на мене, једини Човекољубче.

Мученична: Како да вас назовемо светитељи? Као херувиме, јер на вама Христос почива? Као серафиме, јер га непрестано славите? Као ангеле, јер сте се тела својих одрекли? Као силе, јер чуда чините? Бројна су ваша имена а још већи дарови, зато молите Бога за спасење душа наших.

Слава и сада, крстобогородичан. Глас исти 8.

Подобно: О, преславнаго чудесе..

О, којег ли чуда! О, какве ли нове тајне! О, ужасног ли чина! Тако је Дјева нарицала, када те је на крсту разапетог међу двојицом разбојника видела.Тебе је без патњи родила, а сада плакала је и говорила: тешко мени Чедо моје најдраже, зашто те је зли и неблагодарни народ на крст приковао?

На 1. часу нема катизме.

На 3. часу катизма 19.

На 6. часу катизма 20.

На 6. часу

Тропар пророштва, глас 8.

Прехвалан си Христе Боже наш, који потресаш земљу да се врате и спасу житељи њени; И опет је утврђујеш због своје доброте и неизрецивог милосрђа; Молитвама Богородице помилуј нас.

Слава и сада, исто.

Прокимен Псалам 100. Глас 4.
Милост и суд певаћу ти Господе.
Стих: Певаћу и разумећу на путу непорочном.

Читање из Пророштва Исаије (Гл. 45,11–17)

Тако говори Господ Бог, Свети Израиљев, Који је учинио долазеће ствари: Питасте ме за синове моје и за кћери моје, и за дела руку мојих заповедисте ми. Ја створих земљи у човека на њој, ја сам руком мојом утврдио небо, за свима звездама заповедих. Ја сам са правдом подигао њега за цара, и сви су путеви његови прави. Он ће изградити град мој и робље народа мога вратиће не са откупом, нити са даровима, рече Господ Саваот.

Тако говори Господ Саваот: Потруди се Египат и трговина Етиопљана и високи људи Савејски ка теби ће доћи и теби ће бити робови, и за тобом ће ићи везаних руку и ногу, и поклониће ти се, и у теби ће се помолити, јер је у теби Бог, и рећи ће: Нема Бога осим Тебе. Јер си Ти Бог, и не знадосмо раније, Бог Израиљев Спаситељ. Постидеће се и посрамиће се сви противници Његови, и отићи ће у срамоти.

Обновите се ка мени, острва. Израиљ ће се Господом спасти спасењем вечним и неће се постидети нити посрамити до века, говори Господ Сведржитељ.

Прокимен Псалам 101. Глас 4.
Господе услиши молитву моју и вапај мој нека теби дође.
Стих: Не одврати лице твоје од мене.

На 9. часу нема катизме.

93. Петак 5. седмице поста

На вечерњи

Стихослови се 18. катизма. После катизме
На Господи воззвах.. **узимамо стихире на 10**
и певамо самогласну двапут.
Глас 6.

Као да сам из Јерусалима изашао, од твојих светих заповести сам се удаљио, и у страсти сам као у Јерихион стигао, вучен срамотним жељама и животним бригама, у разбојничке жеље сам запао, оне су ми свукле одору богоусиновљења и благодати, па сада у ранама и без даха лежим. Рабин је мимо прошао, ране видео али није марио, и левит се гнушао и прошао, а ти Господе од Дјеве неизрециво оваплоћени, хтео си да из твога спасоносног ребра поток крви и воде излијеш, њих си Христе Боже као уље излио, моје дубоке ране повезао и као милосрдан ме небеској војсци убројао.

Мученична: Мученици твоји Господе, тебе се не одрекоше, нити од твојих заповести одступише. Ради молитава мученика помилуј нас.

Затим певамо подобне стихире, Пресветој Богородици, чинећи их на 7
Глас 6.
Подобно: Всју отложивше..

Превечна светлост се теби Бого-невесто открила, када је Гаврило дошао, поздравио те и јавио, земљо несејана: Радуј

се купино несагорива! Радуј се дубино недогледна! Радуј се мосте који преводи ка небесима. Радуј се лествице висока, коју је Јаков видео! Радуј се света посудо са духовном маном! Радуј се клетве укидање! Радуј се Адамово позивање, јер је Господ са тобом.

Јавио се јеси мени попут човека, говори архангелу чедна Бого-невеста, и како ми јављаш речи натприродне? Рекавши да ће Бог бити са мном, и уселити се у моје тело! Реци ми како ћу постати место широко и свештања, за Оног који херувиме превазилази? Немој да ме превариш, јер телесне сласти нисам спознала, и брака нисам искусила, па како ћу дете родити?

Где Бог хоће укида се закон природе, говори бестелесни, и чини дела надчовечанска. Веруј зато мојим истинитим речима, Пресвета и најнепорочнија. А она узвикну: нека ми буде сада по твојој речи! Родићу Бестелесног који ће од мене тело заједмити, да би људе избавио, као најсилнији, и у прву славу их вратио сједињен са телом.

Слава и сада. Глас 2.

Данас се открива тајна од вечности: Син Божији Човеком постаје, боље ми даје а прима лошије. Давно је Адам преварен желећи богом постати, ал' није, а овде Бог Човеком постаје, да Адама богом учини! Нека се цео свет радује и нек сва природа ликује, јер архангел Дјеви са страхом долази и поздрав радости доноси, насупрот жалости! Из милосрђа оваплоћени Боже наш слава теби.

Ако се не служи Пређеосвећена Литургија, стихире Богородици певамо на 8

На стиховњим, самогласна дана, двапут и мученична.

Слава и сада: Јазика јего не вједјаше.. **(писано на хвалитним у суботу)**

Вход. Светлости тиха..

Прокимен псалам 102. Глас 4.

Милосрдан је и милостив Господ, дуготрпељив и много милостив.

Стих: Благослови душо моја Господа и све што је у мени Име свето његово.

Читање из Књиге Постања (Гл.22,1–18)

И би после тих речи и догађаја, Бог кушаше Авраама, и рече му: Авраме, Авраме. А он рече: Ево ме. И рече: Узми сина твога љубљенога, кога си заволео, Исака, и иди у земљу планинску, и принеси га на жртву свеспаљеницу, на једној од гора коју ћу ти рећи.

И уставши Авраам ујутро, осамари магарца свога. И узе са собом двојицу слугу, и Исаака сина свога, и нацепавши дрва за жртву свеспаљеницу, уставши пође, и дође на место које му рече Бог, трећега дана. И погледавши Авраам очима виде место издалека. И рече Авраам слугама својим: Останите овде са магарцем, а ја и дечак отићи ћемо до тамо, и поклонивши се Богу вратићемо се вама. И узе Авраам дрва за жртву свеспаљеницу, и стави их на Исаака сина свога; а узе у руке и ватре и нож, и отидоше обојица заједно.

А Исаак рече Авраму оцу своме, казавши: Оче. А он рече: Шта је, чедо? Рече му: Ево ватре и дрва, а где је овца за жртву свеспаљеницу? А Авраам рече: Бог ће видети себи овцу за жртву свеспаљеницу, чедо. И идући обојица заједно, дођоше на место које му рече Бог. И подиже онде Авраам жртвеник, и постави дрва, и свезавши Исаака сина свога, стави га на жртвеник на дрва. И испружи Авраам руку своју да узме нож и закоље сина свога.

И позва га Анђео Господњи с неба, и рече му: Авраме, Авраме. А он рече: Ево ме. И рече: Немој ставити руку своју на дете, нити да му ишта учиниш; јер сада познах да се бојиш Бога, и ниси поштедео сина свога љубљеног ради мене.

И погледавши Авраам очима својим виде, и гле, ован један ухваћен роговима у дрво савеков жбун; и пође Авраам и узе овна, и принесе њега за жртву свепаљеницу уместо Исаака сина свога.

И назва Авраам име месту оном: „Господ виде“, да би данас рекли: На гори Господ се јави!

И позва Анђео Господњи Авраама по други пут с неба, говорећи: Собом самим заклех се, говори Господ, зато што си учинио реч ову, и ниси поштедео сина твога љубљеног ради мене, заиста благосиљајући благословићу те, и умножавајући умножићу семе твоје као звезде небеске и као песак крај обале мора, и наследиће семе твоје градове противника. И благословиће се у семену твоме сви народи земаљски, зато што си послушао глас мој.

Прокимен псалам 103. Глас 4.

Како су величанствена дела твоја Господе, све си премудрошћу створио.

Стих: Благосиљај душо моја Господа; Господе Боже мој, узвеличао се јеси веома.

Читање из Прича Соломонових (Гл.17,17–28 и 18,1–5)

Браћа су у невољи корисна, јер ради тога се и рађају. Човек неразуман пљеска и повлађује себи, као што јемац јемчи пријатељу своме, а на својим уснама огањ сабира. Грехољубив се радује свађама, а који уздиже своја врата тражи рушење, док онај окорелог срца не сусреће добра.

Човек превртљив језиком упада у зла, срце пак неразумно мука је ономе који га има.

Не радује се отац сину неваспитаноме, а син разборит весели мајку своју. Срце весело доноси здравље, а човеку тужном суше се кости. Ономе који неправедно прима даре у наручје путеви нису успешни, а безбожник се уклања од путева правде. Лице је паметно у човека мудра, а очи безумнога су на крају земље.

Љутња је оцу син неразуман, и бол оној која га је родила. Штету чинити човеку праведном није добро, нити је свето стављати замке властима праведним. Ко штеди да изговори реч грубу, паметан је, а човек дуготрпљив је мудар. Неразумноме кад пита за мудрост сматраће се то за мудрост, а када неко заћути сматраће се за разумног.

Изговоре тражи човек који хоће да се раздвоји од пријатеља; у свако време биће посрамљен. Оскудни памећу не треба мудрости, јер већином проводи у неразумљу.

Када безбожник дође у дубину зала, он презире, и наилази на њега бешчашће и срамота. Вода је дубока реч у срцу човека, то је поток жуборећи и извор живота. Дивити се лицу безбожника није добро, нити је свето одступати од правде на суду.

У наставку Прећеосвећена по реду.

На трпези пијемо вино, због напорног бденија које предстоји.

Повечерје мало и полуноћница, обоје по келијама

Канон покојнима, владајућег гласа, певамо у гробљанској капели.

94. Субота 5. седмице поста

На јутрењи

Звони се у 4. час ноћи (код нас у 22 часа) ради поретка служења Акатиста.
Окупљенима у храму јереј говори возглас и почиње јутрење као што је написано у четвртак Великог Канона.
После шесто-псалмија
На Бог Господ.. **певамо следећи тропар умилно, трипут**
Глас 8.

Примивши у разум тајну наредбу, бестелесни под кров Јосифов опрезно долази, и јавља неискусобрачној: Бог који је савио небеса и сишао, без измене ће се сав у теби настанити. Њега видим у телу твоме да прима слугин лик, дивим се и кличем ти: радуј се Невесто не невесна!

Затим читамо из Псалтира 16. катизму: Рече Господ Господу мојем..
По њеном завршетку
Мала јектенија
и певамо на средини храма умилно:
Кондак
Глас 8.

Теби војвоткињи која се бори за нас, узносимо песме победне, а избавивши се од зла – песме захвалне, ми, слуге твоје, Богородице. Но пошто имаш моћ непобедиву, од сваке нас опасности избави, да ти кличемо: Радуј се, Невесто неневесна!

На овом кондаку ђакон кади свете иконе и братију по њином чину.
На осталим деловима кади само настојатеља и народ, са места.
Даље читамо 6 икоса и кондака. За време читања се стоји. Ови икоси су по „алфа-виту“ и има их 24 а чита их јереј са двери олтара.

Икос 1.

Анђео првак послан би са неба да каже Богородици: Радуј се! И гледајући те, Господе, како се оваплоћаваш на бестелесни глас, беше запрепаштен, и стајаше кличући јој овако:

Радуј се, јер ће тобом радост засјати!
Радуј се, јер ће тобом проклетство ишчезнути!
Радуј се, палог Адама позивање!
Радуј се, Еве од суза избављење!
Радуј се, висино недостижна људским помислима!
Радуј се, дубино недогледна и анђелским очима!
Радуј се, јер си Царев престо!
Радуј се, јер носиш Носиоца свега!
Радуј се, звездо која објављује Сунце!
Радуј се, утробо божанског оваплоћења!
Радуј се, јер се тобом обнавља створење!
Радуј се, јер у теби зачиње Створитељ!
Радуј се, Невесто неневесна!

Кондак 2.

Видећи себе у чистоти, Света смело говори Гаврилу: твој чудни говор изгледа несхватљив души мојој, јер како говориш о рођењу од бесеменог зачећа, кличући: Алилуја!

Икос 2.

Тражећи да сазна непознато знање, Дјева повика служитељу тајне: реци ми, како је могуће да се син роди из чисте утробе? А он јој рече са страхом, кличући овако:
Радуј се, поверенице тајанственог Савета!
Радуј се, веро у оно о чему треба ћутати!
Радуј се, уводе у чуда Христова!
Радуј се, главни од догмата Његових!
Радуј се, лествице небеска којом сиђе Бог!
Радуј се, мосте који преводи са земље на небо!
Радуј се, чудо, о коме много говоре Анђели!
Радуј се, многооплакивани поразе демонима!
Радуј се, јер си неизрециво Светлост родила!
Радуј се, јер начин ником ниси открила!
Радуј се, јер превазилазиш знање мудраца!
Радуј се, јер просветљујеш разум верних!
Радуј се, Невесто неневесна!

Кондак 3.

Сила Свевишњега тада осени браку неискусну Дјеву ради зачећа, и утробу њену са благим Плодом показа дивном њивом свима који желе да жању спасење, певајући овако: Алилуја!

Икос 3.

Примивши Бога у утробу, Дјева похита Јелисавети. А чедо ове, осетивши одмах њихов загрљај, обрадова се, и узигравањем, као песмама, кликташе Богородици:
Радуј се, лозо неувелог изданка!
Радуј се, тековино бесмртног плода!
Радуј се, јер преобраћаш земљоделца у човекољубца!
Радуј се, јер си родила Садитеља живота нашега!

Радуј се, њиво, која произведе обиље милосрђа!
Радуј се, трпезо, која носи мноштво милости!
Радуј се, јер чиниш да цвета рај сладости!
Радуј се, јер спремаш пристаниште душа!
Радуј се, пријатни тамјане молитве!
Радуј се, целом свету умилостивљење!
Радуј се, Божија наклоности према смртнима!
Радуј се, смелости смртних према Богу!
Радуј се, Невесто неневесна!

Кондак 4.

Са буром помисли сумње у себи, смерни Јосиф збуни се гледајући, Непорочна, на тебе безбрачну и подозревајући браколомство, но сазнавши да је зачеће у теби од Духа Светога рече: Алилуја!

И опет Кондак: Возбраној..

Теби војвоткињи која се бори за нас, узносимо песме победне, а избавивши се од зла – песме захвалне, ми, слуге твоје, Богородице. Но пошто имаш моћ непобедиву, од сваке нас опасности избави, да ти кличемо: Радуј се, Невесто неневесна!

Читамо из Слово (Поука) Акатиста, на два дела.
Затим стихословимо „непорочне“ тј. 17. катизму.
Мала јектенија
И опет се пева: Возбраној..

Теби војвоткињи која се бори за нас, узносимо песме победне, а избавивши се од зла – песме захвалне, ми, слуге твоје, Богородице. Но пошто имаш моћ непобедиву, од сваке нас опасности избави, да ти кличемо: Радуј се, Невесто неневесна!

и следећих 6 икоса и кондака

Икос 4.

Чуше пастири анђеле како песмом славе долазак Христа у телу, и похитавши му као Пастиру, а видеше Га као безазлено јагње, отхрањено у утроби Марије, коју славећи рекоше:

Радуј се, Мати Јагњета и Пастира!
Радуј се, торе разумних оваца!
Радуј се, одбрано од невидивих непријатеља!
Радуј се, отварање рајских врата!
Радуј се, јер се небеско радује са земљским!
Радуј се, јер земаљско ликује са небеским!
Радуј се, неућутна уста апостола!
Радуј се, непобедива смелости мученика!
Радуј се, јака тврђаво вере!
Радуј се, светло познање благодати!
Радуј се, јер се тобом обнажи ад!
Радуј се, јер се тобом обукосмо у славу!
Радуј се, Невесто неневесна!

Кондак 5.

Угледавши Богом вођену звезду, мудраци иђаху за њеном светлошћу, и држећи се ње као светионика, њоме тражаху моћнога Цара; па стигавши до Недостижног, обрадоваше се кличући му: Алилуја!

Икос 5.

Синови Халдејаца видеше на рукама Дјеве Онога који је рукама створио људе, и познавши у Њему Владара, иако узелик слуге, похитавше да Му послуже даровима и да кличу Благословеној:

Радуј се, Мати незалазне Звезде!
Радуј се, зоро тајанственог Дана!
Радуј се, јер си угасила пећ преваре!
Радуј се, јер просвећујеш проповеднике Свете Тројице!
Радуј се, јер си збацила са власти нечовечног мучитеља!
Радуј се, јер си показала човекољубивог Господа, Христа!
Радуј се, јер избављаш од незнабожачког веровања!
Радуј се, јер чуваш од нечистих дела!
Радуј се, јер си укинула клањање огњу!
Радуј се, јер ослобађаш од пламена страсти!
Радуј се, водиљо верних невиности!
Радуј се, радости свих поколења!
Радуј се, Невесто неневесна!

Кондак 6.

Поставши богоносни проповедници, мудраци се вратише у Вавилон, испунивши Твоје пророштво и објавивши свима Тебе, Христа, а оставише Ирода као безумника, који не зна да пева: Алилуја!

Икос 6.

Засијавши у Египту светлошћу истине, прогнао си таму лажи, јер идоли његови, Спаситељу попадаше, не могући поднети Твоју силу, а избављени од њих кликтаху Богородици:
Радуј се, уздизање људи!
Радуј се, обарање демона!
Радуј се, јер си превару заблуде уништила!
Радуј се, јер си лукавство идола изобличила!
Радуј се, море које потопи духовног фараона!
Радуј се, стено која напоји жедне живота!
Радуј се, огњени стубе, који показује пут онима у тами!

Радуј се, заклоне света, шири од облака!
Радуј се, храно, замено мане!
Радуј се, служитељко свете сласти!
Радуј се, земљо обећана!
Радуј се, из које тече мед и млеко!
Радуј се, Невесто неневесна!

Кондак 7.

Када је требао Симеон да пређе из овог варљивог света, предат си му био као дете, али он у Теби позна и савршеног Бога. Зато се задиви Твојој неисказаној мудрости, кличући: Алилуја!

И опет

Кондак: Возбраној војеводје..

Теби војвоткињи која се бори за нас, узносимо песме победне, а избавивши се од зла – песме захвалне, ми, слуге твоје, Богородице. Но пошто имаш моћ непобедиву, од сваке нас опасности избави, да ти кличемо: Радуј се, Невесто неневесна!

Затим читамо остало из Слова акатиста.
Псалам 50.
Канони:
Храма са ирмосем на 6
и Пресветој Богородици на 6

Канон Богородици, дело господина Јосифа. Акростих је: Станиште Радости, само теби радост доликује.
(Ако је храм Богородичан, певамо канон празника тј ове акатисне суботе са ирмосима на 12; ирмосе по двапут, а тропаре канона на 10

Канон Богородици, дело господина Јосифа. Акростих је: Станиште Радости, само теби радост доликује.
Глас 4.

Песма 1.

Ирмос: Отверзу уста моја..

Читавши велики архангел духовну књигу Христову, Духом запечаћену, па угледавши тебе Пречиста узвикнуо је: радуј се станиште радости, којом је клетва праматере укинута.

Радуј се Дјево и Богоневесто јер си исправљање Адамовог греха! Радуј се Дјево Богоневесто, умртвљење пакла! Радуј се најнепорочнија палато Цара свих! Радуј се огњени престоле Сведржитеља.

Радуј се цвете неувели, радуј се јер си родила мирисну јабуку. Радуј се јер си родила миомир јединога Цара, радуј се неискусобрачна спасење целог света.

Радуј се ризницо чистоте, радуј се јер смо тобом ми пали устали. Радуј се крине слатког мириса која миришиш вернима; радуј се кадило мирисно и миро скупоцено.

Катавасија: Отверзу уста..

Отворићу уста моја да се испуне Духа, и излићу хвалу Царици Матери, и светло ћу славити и певати, о њеним чудесима.

Песма 3.

Ирмос: Твоја пјеснословци..

Свети клас си родила, њиво никад неорана, зато се радуј духовна трепезо, јер си Хлеб живота примила, радуј се Владичице, воде живота непресушни изворе.

Радуј се Младице која си непорочно Младо вернима родила! Радуј се као јагње јер си Божијег јагањца родила, који узима грехе целог света! Радуј се јер нас усрдно очишћаваш.

Радуј се јутро најсветлије, јер само ти носиш Христа као сунце и светлости станиште! Радуј се јер таму разараш, и мрачне демоне одатле одгониш.

Радуј се двери једине, кроз које је само Бог Реч прошао! Радуј се Владичице, јер је рођени из тебе ланце и капије пакла поломио! Радуј се Богоневесто и свети улазе оних који се спасавају.

Катавасија: Твоја пјеснословци..

Ти си Богородице живи и обилан извор спасења, зато скупи око себе хор твојих појаца, и духовно утврди, у божанској слави твојој, и венаца славе удостоји.

Мала јектенија.
После возгласа
Кондак: Возбраној војеводје..

Теби војвоткињи која се бори за нас, узносимо песме победне, а избавивши се од зла – песме захвалне, ми, слуге твоје, Богородице. Но пошто имаш моћ непобедиву, од сваке нас опасности избави, да ти кличемо: Радуј се, Невесто неневесна!

Икос 7.

Јавивши се, Створитељ показа нама својим створењима нову твар, израсте из бесемене утробе и сачувао је чистом, као што је била, да бисмо видећи чудо, славили њу усклицима: Радуј се, цвете непролазности!

Радуј се, венче уздржљивости!
Радуј се, јер у теби сија праслика васкрсења!
Радуј се, јер показујеш живот анђелски!
Радуј се, дрво красног Плода којим се хране верни!
Радуј се, дрво доброг хлада, под које се склањају многи!
Радуј се, јер си носила у утроби Путовођу заблуделих!
Радуј се, јер си родила Избавитеља заробљених!
Радуј се, умилостивлење праведног Судије!
Радуј се, опроштају многим преступницима!
Радуј се, непостидна одећо нагима!
Радуј се, љубави која сваку жудњу побеђује!
Радуј се, Невесто неневесна!

Кондак 8.

Видевши необично рођење, уклонимо се од света, и пренесимо ум на небо, јер се зато узвишени Бог јави на земљи, као смерни човек, желећи да привуче висини оне који Му кличу: Алилуја!

Икос 8.

Неописана Реч сва беше међу земнима, а никако не одвојивши се од небеских. Јер не беше промена места божанско силажење и рођење од Дјеве, која Бога прими, и која слуша ово:
Радуј се, сместиште несместивог Бога!
Радуј се, врата величанствене тајне!
Радуј се, ти, о којој са сумњом слушају неверници!
Радуј се, несумњива похвало верних!
Радуј се, пресвета колеснице Онога који почива на херувимима!
Радуј се, преславно станиште Онога који је на серафимима!

Радуј се, јер си супротности ујединила!
Радуј се, јер си девичанство и рођење спојила!
Радуј се, јер се тобом преступ изгладио!
Радуј се, јер се тобом рај отвори!
Радуј се, кључу царства Христова!
Радуј се, надо вечних добара!
Радуј се, Невесто неневесна!

Кондак 9.

Сва природа анђелска задиви се великом делу Твога оваплоћења, јер Онога који је као Бог недоступан, гледаху као свима доступног човека, где борави са нама и од свих слуша: Алилуја!

Икос 9.

Речите говорнике видимо безгласне као рибе пред тобом, Богородице, јер не умеју да објасне како си и девствена остала и могла родити. Ми пак, дивећи се тајни, верно кличемо:
Радуј се, сасуде Божије мудрости!
Радуј се, ризницо Његовог промисла!
Радуј се, јер показујеш да су мудраци немудри!
Радуј се, јер доказујеш да су красноречиви безгласни!
Радуј се, јер залудеше опаки спорителји!
Радуј се, јер увенуше творци басана!
Радуј се, јер раскидаш незнабожачка мудровања Атињана!
Радуј се, јер пуниш мреже рибара!
Радуј се, јер извлачиш из дубине незнања!
Радуј се, јер многе просвећујеш знањем!
Радуј се, лађо жељнима спасења!
Радуј се, пристаниште бродара кроз живот!
Радуј се, Невесто неневесна!

Кондак 10.

Желећи да спасе свет, Украситељ свега дође својом одлуком; и будући Господар, као Бог, ради нас јави се подобан нама Човек; и сличним позвавши слично, као Бог слуша: Алилуја!

И опет

Кондак: Возбраној војеводје..

Теби војвоткињи која се бори за нас, узносимо песме победне, а избавивши се од зла – песме захвалне, ми, слуге твоје, Богородице. Но пошто имаш моћ непобедиву, од сваке нас опасности избави, да ти кличемо: Радуј се, Невесто неневесна!

Сједален, глас 1.

Подобно: Гроб твој..

Велики војник бестелесних ангела, долази у град Назарет и најављује твога Цара Пречиста и Господа свих векова. И вели ти: Радуј се Маријо благословена, дубино недокучива и неизрецива, и повратак ка Богу људима.

Слава и сада, то исто.

И опет Чтеније.

Песма 4.

Ирмос: Сједјај во славје..

Уз певање песама кличемо теби Дјево најопеваније: радуј се горо богата духовног изобиља! Радуј се свећниче и посудо са небеском маном, јер сладиш духовна чула свима побожнима.

Радуј се Пречиста Владичице, очишћење целог света! Радуј се лествице која све са земље благодаћу узносиш! Радуј се мосте који заиста све који ти певају од смрти у живот преводиш!

Радуј се узвишенија од небеса, јер у своме телу без тешкоће носиш темељ целог света! Радуј се царски плаште натопљени твојом крвљу и Божанском и Царевом силом!

Радуј се Владичице, јер си родила стварног Законодавца, који на дар чисти све од безакоња! Радуј се недогледна дубино и неизрецива висино! Радуј се неискусобрачна, јер се тобом сви обожисмо!

Певамо о теби, јер си целом свету исплела венац нерукотворени, па кличемо: Радуј се Дјево, чуварко свих и свима бедеме и утврђење и освештано уточиште!

Катавасија: Сједјај во славје..

Седећи у слави на престолу божанском, и облаку лаком, дође Исус најсветији и непролазни, да спасе све који кличу: слава Христе твојој сили.

Песма 5.

Ирмос: Ужасошасја всјаческаја..

Радуј се Најнепорочнија, јер си Пут живота родила, да се њиме цео свет од поплаве греха избавља и спасава! Радуј се Богоневесто, о којој се чуда говоре и слушају! Радуј се станиште Господара целог света!

Радуј се куло и тврђаво људима! Радуј се Пречиста, јер си место славе и освећења! Радуј се јер си усмрћење ада! Радуј се палато најсветлија! Радуј се радости ангелима! Радуј се помоћнице свима који те са вером моле!

Радуј се Владичице, огњена кочијо Бога Речи! Радуј се духовни рају, јер у сред тебе је Господ као дрво живота. Његов слатки плод оживљује све који га са вером једу и од пропасти се спасавају.

Уз твоју помоћ са вером ти кличемо: Радуј се граде Цара свих, јер о теби сви говоре славно и достојно! Радуј се горо несечена! Радуј се дубино неизмерна!

Радуј се широко станиште Бога Речи! Радуј се пречисти сасуде која си бисер Божанства одгајила! Радуј се Владичице, чудно измирење са Богом, свих нас који те увек славимо.

Катавасија: Ужасошасја всјаческаја..

Све је у страху, од божанске славе твоје, а ти си неискусобрачна Дјево, имала у себи над свима Бога, и родила надвременог Сина, и свима који ти певају, мир си подарила.

Одавде престаје канон храма.

Песма 6.

Ирмос: Божественноје сије и всечестноје..

Радуј се неокаљана палато Бога Речи и свима нама узрочнице обожења! Радуј се Пречиста јер су те пророци најавили! Радуј се украсе апостолима.

Из тебе је роса канула и пламен многобожија угасила. Зато ти кличемо: радуј се Дјево јер си као духовно руно, које је Гедеон унапред видео.

Ево ти кличемо Дјево „Радуј се“ а ти нам буди тихо пристаниште на мору туге и у бурама, и очишћење и од свих саблазни одбрана.

Узрочнице радости, облагодати наше душе, да ти кличемо: Радуј се несагорива купино, јер ти верне непрестано обасјаваш.

Затим Четворопеснец.
Његов акростих је: Ово је песма Јосифа. **Глас 6.**

Песма 6.

Ирмос: Житејскоје море воздвизајемоје..

Мученици пострадали, ви сте одабрано камење на земљи; ви сваку грађевину домонску обарате, а сами сте храмови Бога живог постали.

Сада вас молимо, мученици, јер сте добру трку завршили: помозите нам у време поста, да засветлимо животом врлинским.

Слуге твоје Владико, који су са земље на небо, ка теби преблагом отишли, настани у царству твоме, заступањем твојих светих мученика, Христе много милостиви.

Богородичан: Једина најопеванија Мати и Дјево, моли најсветијег Бога Реч, за све који ти са вером поје, да приме опроштај грехова и да се обоже.

Ини канон. Глас 5.

Ирмос: От кита пророка..

Славећи спомен мученика, узнесимо данас песме Господу, и свето се радујмо.

Ни мача ни огња се нисте, страдалници, бојали, јер сте вером охрабрени и тако сте мучитеље савладали.

Става, тројичан: Певам о Тројици лицима, а клањам се једном Бићу по суштини, теби, Оче, Сине и Душе Свети.

И сада, богородичан: Похвала си и ангелима и људима, јер си, Дјево, Христа Спаситеља душа наших родила.

Стих: Диван је Бог у светима својим, Бог Израилев. (Пс.67, 36)

Преславни за Христа Бога страдалници, ви сте кроз смрт у други живот отишли, па се радујете јер на небу живите.

Стих: Душе њине ће се у међу добрима настанити. (Пс, 24, 13)

Ти владаш и над животом и над смрти, Христе, зато са твојим светима упокој све који у вери из овог живота преминуше.

Ирмос: От кита пророка избавил јеси..

Пророка си из кита избавио, па и мене изведи из дубине грехова, Господе и спаси ме.

Мала јектенија.

И опет:

Возбраној војеводје..

Теби, Богородице, војвоткињи која се бори за нас, ми, слуге твоје, узносимо победне и захвалне песме, јер смо се избавили од зала. Но и сада, пошто имаш непобедиву моћ, ослободи нас од свих опасности, да ти кличемо: Радуј се, Невесто неневесна!

И читамо преостале икосе и кондаке

Икос 10.

Тврђава си девојкама и свима који ти прибегавају, Богородице Дјево, јер тиме те, Пречиста, учини Творац неба и земље, уселивши се у утробу твоју, научивши све да ти кличу:

Радуј се, стубе девојаштва!

Радуј се, врата спасења!

Радуј се, човоћо духовног обновљења!
Радуј се, дарователько божанске доброте!
Радуј се, јер си препородила у греху зачете!
Радуј се, јер си уразумила лишене разума!
Радуј се, јер си уништила кваритеља ума!
Радуј се, јер си родила Сејача чистоте!
Радуј се, дворано бесемене удаје!
Радуј се, јер верне сједињујеш са Господем!
Радуј се, дивна одгајателько девојака!
Радуј се, невесто, украситељко светих душа!
Радуј се, Невесто неневесна!

Кондак 11.

Свака химна теби, ма са колико настојања проширивана, пада пред силним мноштвом твога милосрђа, јер када бисмо Ти, Свети Царе, принели онолико песама колико је песка, ништадостојно не бисмо учинили према ономе што си дао нама који Ти кличемо: Алилуја!

Икос 11.

Као светлоносну буктињу која се појави онима у тами, видимо Свету Дјеву, јер она, запаливши нематеријалну светлост, води све божанском знању, просвећујући ум јасношћу, а слави се овим усклицима:
Радуј се, зрако духовног Сунца!
Радуј се, сјају незалазне Светлости!
Радуј се, муњо која просветљујеш душе!
Радуј се, која као гром страшиш непријатеље!
Радуј се, јер из тебе зрачи многосветло просвећење!
Радуј се, јер из тебе извире обилна река!
Радуј се, јер изображаваш слику купјељи!

Радуј се, јер уклањаш прљавштину греха!
Радуј се, бањо, која пере савест!
Радуј се, чашо која точи радост!
Радуј се, мирисе Христовог миомира!
Радуј се, животе тајанственог весеља!
Радуј се, Невесто неневесна!

Кондак 12.

Хотећи дати опроштај од старих дугова, Ослободилац свих људи од дуговања, сам дође онима који се беху одаљили од Његове благодати и подеравши обавезницу, слуша од свих ово: Алилуја!

Икос 12.

Опевајући твој Пород, славимо те сви као живи храм, Богородице, јер Господ, који све држи руком, уселивши се у утробу твоју, освети те, прослави, и научи све да ти кличу
Радуј се, шаторе Бога Речи!
Радуј се, јер већа од светиње над светињама!
Радуј се, ковчеже позлаћени Духом!
Радуј се, неисцрпна ризницо живота!
Радуј се, скупоцена круно побожних царева!
Радуј се, часна похвало богобојажљивих свештеника!
Радуј се, неразрушива тврђаво царства!
Радуј се, јер се тобом дижу заставе победне!
Радуј се, непоколебива куло Цркве!
Радуј се, јер се тобом обарају непријатељи!
Радуј се, тела мога исцељење!
Радуј се, душе моје спасење!
Радуј се, Невесто Неневестна!

Кондак 13.

О, свехвална Мати, која роди Реч светију од свих светих, примивши овај садашњи принос, избави од напасти сваке, и ослободи будућих мука све који ти кличу: Алилуја!

Икос 1.

Анђео првак послан би са неба да каже Богородици: Радуј се! И гледајући те, Господе, како се оваплоћаваш на бестелесни глас, беше запрепаштен, и стајаше кличући јој овако:

Радуј се, јер ће тобом радост засјати!
Радуј се, јер ће тобом проклетство ишчезнути!
Радуј се, палог Адама позивање!
Радуј се, Еве од суза избављење!
Радуј се, висино недостижна људским помислима!
Радуј се, јер носиш Носиоца свега!
Радуј се, звездо која објављује Сунце!
Радуј се, дубино недогледна и анђелским очима!
Радуј се, јер си Царев престо!
Радуј се, утробо божанског оваплоћења!
Радуј се, јер се тобом обнавља створење!
Радуј се, јер у теби зачиње Створитељ!
Радуј се, Невесто неневесна!

Кондак 1.

Теби војвоткињи која се бори за нас, узносимо песме победне, а избавивши се од зла – песме захвалне, ми, слуге твоје, Богородице. Но пошто имаш моћ непобедиву, од сваке нас опасности избави, да ти кличемо: Радуј се, Невесто неневесна!

Затим се читају синаксари
Најпре из Минеја

затим овај из Триода:
Стихови:

Недреману и благодарну песму
Пева град својој будној Заштитници у одбрани.

У овај дан празнујемо неседалном песмом Пресвету Владичицу нашу Богородицу, а из следећег разлога:
У почетку владавине грчког цара Ираклија, персијски цар Хосрој видећи грчку царевину смирену од стране цара-тиранина Фоке који је послао једног од својих велможа званог Сарвар, са много хиљада војске да све области на истоку земље покори себи.

Нешто раније пре тога погубио је Хосрој десет хиљада хришћана, које су Јевреји препродавали.

Начелник персијских велможа Сарвар заузео је све области на истоку и стигао је до самог златног града који се данас зове Скутари. Пошто цар Ираклије није имао довољно државног злата претопио је црквене сасуде у златнике ради бољег наоружања и да буде одбрана спремнија.

Ираклије је по Евксинском Мору (Црном Мору) са бродовима дошао у земље Персије и победио је Хозроја и сву његову војску. Ускоро се син Хозројев Сирој одметнуо од оца свога, приграбио власт а свога оца Хозроја убио. Затим је Персија закључила мир са царем Ираклијем.

Каган у Мисони и начелник Скитије сазнавши о цару да је по Понтијском Мору отишао да склопи мир са Персијанцима подигао је многе пукове са десетинама хиљада војске и са запада је дошао на Константинов град са хулама

на Бога. Одједном је око Константиновог града море било пуно непријатељских бродова а копно пешадије и коњаника.

Сергије, патријарх Константиновог града много је тешио народ да се не предају нити да клону духом, него да сво уздање из дубине душе имају на Бога и на његову матер Пресвету Богородицу. Такође је и Вонос Патрикије, који је тада управљао градом побуђивао грађане на одбијање непријатељске војске. Тако и ми на сличан начин требамо уз помоћ Бога вишњега да чинимо.

Патријарх је божествене иконе Мајке Божије са мноштвом народа носио около по врховима зидина града и одатле их крепио.

Истовремено када је персијски војсковођа Сарвар дошао са истока стигао је и Каган са запада и попалио околину града. За то време је патријарх опходећи око зидина града носио нерукотворену Христову икону и дрво часног и животворног крста уз то и часну ризу Богоматере.

Каган из Скитије је копном нападао зидине Константиновог града са безбројним мноштвом веома добро наоружане војске. Мноштво беше толико бројно да је требало један Грк да се бори против десет Скитјана.

Али Богомати као неодољива бранитељка са веома мало војника који су били при њеном храму званом Пигији, жестоко је победила непријатеље. Грци тако добивши охрабрење и са поклицима уз вођство непобедиве Божије Матере су их коначно победили.

Понуђено примирје грађани су одбили. На то им је Каган поручио: не обмањујте се Богом вашим у којега верујете јер ћу ваш град заузети и разорити.

Чувши то грађани су своје руке пружили на молитву ка Господу.

Договорно Каган копном и Сарвар морем устремише се на град у жељи да га мучки освоје. Али беху тако страшно потучени од Грка, да је било мало живих да би могли спалити мртве непријатељске војнике.

У Моноксили, заливу званом Рог, било је дотле пуно освајача код храма Богоматере у кварту Влахерни, кад се одједном подигла силна бура на мору тако да су сви непријатељски бродови уништени као у процеп. Ово преславно и изузетно деловање Пречисте Богоматере могли су видети сви који су били на обали мора у Влахерни. На то се народ осмелио па кад су се капије отвориле сви, па и жене и деца све су их скупа побили.

Непријатељске војсковође су се вратили са плачем и кукњавом.

Богољубиви народ Константиновог града, благодарио је Богомајки свеноћном молитвеном песмом не седајући док су је певали, због њене надприродном силом победе над оним непријатељима.

Од тада у спомен толиког великог и надприродног чуда Црква је установила овај празник, посвећен Божијој Матери, а због њене победе која се догодила у овом периоду.

Ова молитва се зове неседална, јер је тако чинио и градски клир као и цео народ. После тридесет и шест година за време цара Константина Погоната, агарјани су повели безбројну војску и опет напали на Константинов град и опседали га седам година и док су зимовали у пределима Кизика претрпели су велике губитке. Затим су одустали од војевања и са својом војском се вратили, што се опет догодило заступништвом Богоматере.

И трећи пут опет, за време Лава Исавријана, агарјани бројем више него пре, разорили су прво персијско царство, па Египат и Либију.

Протутњали су преко Индије, Етиопије и Шпаније док на крају нису завојштили и на сам Цариград довежени на хиљаду и осам стотина бродова. Опколивши га одмах су хтели да га разоре.

Свети народ у граду носио је делове часног и животворног крста и часну икону Богоматере Одигитрију обилазећи зидине града и са сузама молећи Бога за милост.

Сматра се да су се агарјани овако поделили на два дела: једни су заратили на Бугаре и тамо их је изгинуло више од двадесет хиљада.

Други преостали су кренули на Цариград. Но тамо нису могли прићи бродовима због верига које су биле преко мора од Галате до зидина града.

Допловили су до неког места званог Состен и тамо их је захватио северни ветар и мноштво њиних бродова уништио те изгибоше.

Преостали су запали у велику глад да су чак и људе и земљу јели. Затим су побегли и стигли на пучину Егејског Мора. Тамо су се заједно са својим бродовима потопили јер је пао са неба велики град а море се толико узбуркало да је смола бродова попустила и тако је мноштво војске са бродовима пропало. Само су три брода успели да се врате.

Због ових надприродних чудеса Пречисте Богоматере празнујемо овај садашњи празник. Он се зове Акатист или Неседални јер је уобичајено да народ те ноћи стојећи пева речи ове песме упућене Богоматери. И мада на другим бденијима обично седимо, на овом садашњем упућеном Богомајки молимо се и слушамо стојећи.

Молитвама твоје Матере Христе Боже као нашег непобедивог саборца од спопалих напасти и нас избави и помилуј јер си једини човекољубиви Бог. Амин.

Песма 7.

Ирмос: Не послужиша твари..

У песми ти певамо: Радуј се кочијо духовнога Сунца! Радуј се лозо истинита, јер си грозд зрели уродила, који вино излива и весели душе свима, који те са вером славе.

Радуј се јер си родила Лекара свима људима! Радуј се Богоневесто и свети жезле, јер си неувели цвет одгајила! Радуј се Владичице, јер се њиме радости испунисмо и живот вечни наследисмо.

Језик гордих мудраца не може Владичице да те опева, јер си узвишенија и од серафима, јер ти си Христа Цара родила. Њега моли да се ово место и свако избави од разних искушења.

Сви крајеви света славе и хвале тебе, и са љубављу кличу: Радуј се, јер си као свитак на којем је Божијом руком записана Реч Божија; Њега моли да упише у књигу живота слуге твоје, Богородице Пречиста.

Молимо те, слуге твоје, и приклањамо колена нашег срца, а ти приклони ухо твоје Пречиста и спасавај увек све у невоље потонуле, а град твој и свако место сачувај Богородице од робовања непријатељима.

Ини канон, глас 6.

Ирос: Росодателну убо пешч..

Пресветли сабор твојих светих мученика, сада живи у светлости твојој незалазној, многомилостиви Христе; Ради њиних молитава, даруј свима просветлење и очишћење грехова.

Како је дивно време уздржања које си нам подарио, Господе! Зато, ради молитава светих страдалника, сада се као благ смилуј на душе свих који су заволели твоја света и часна страдања.

Слуге твоје које су прошле кроз многе патње и животне буре, управи Владико у пристаниште вечног живота, да са свима изабранима кличу: благословен си Господе, Боже отаца наших.

Богородичан: Моли Увекдјево и Родитељко Законодавца, да уклони сва безакоња, да се старамо да научимо добро чинити у свето време поста.

Ини.

Глас 5.

Ирмос: Благословен јеси..

Благословен си Боже, најопеванији и најславнији, јер си дао храброст мученицима да за тебе страдају.

Благословен си Боже, најопеванији и најславнији, јер си нам дао страдалнике као молитвенике пред тобом.

Слава, тројичан: Благословен си Боже, најопеванији и најславнији, јер си нам се у Три лица јавио.

И сада, богородичан: Благословен си Боже, најопеванији и најславнији, јер си нам за очишћење греха дао своју Родитељку.

Стих: Светима који су на земљи његовој, чудеса учини Господ све воље своје у њима. (Пс.15,31)

Благословен си Боже, најопеванији и најславнији, јер си огањ погасио а звери укротио у славу светих твојих.

Стих: Блажени су они које си изабрао и примио Господе, спомен њихов је са колена на колено. (Пс.64,5 и 101,13)

Благословен си Боже, најопеванији и најславнији, јер си из смрти у бесконачни живот превео све који су ти са вером у животу послужили.

Ирмос:Благословен јеси..

Благословен си Боже, који надгледаш бездане и седиш на престолу славе, најопеванији и најславнији.

Песма 8.

Ирмос: Отроки благочестивија..

У тело своје си Пречиста Бога Реч примила, и Носица свега си носила. Онога који заповешћу својом храни цео свет ти си млеком хранила, зато му певамо: Господу појте његова дела и величајте га у све векове.

Мојсеј је код купине разумео велику тајну твога Порода, а неповређени младићи стојећи сред огњене пећи су били јасан пред-знак тога, чедна и Пресвета Дјево, зато те славимо у све векове.

У рају смо преваром обнажени, а твојим Породом смо у ризу непропадања одевени. Ми који седимо у тами греха, светлост смо угледали, Бого-невесто, станиште Светлости, зато ти певамо у све векове.

Због тебе и мртви васкрсавају, јер си Живот Ипостасни родила. Који су били неми проговарају, болести се уклањају и губави исцељују;беже многи демони поднебесни, јер си ти Дјево људима спасење.

Радуј се Најблагословенија, јер си целом свету Спасење родила! Он нас са земље у небеса уздиже, зато си Пречиста заштита, уточиште и утврђење свима који певају: Господу појте његова дела и величајте га у све векове.

Ини.

Ирмос: Из пламене преподобним..

Примеру светих мученика, и духови небески се дивише. Зато ради молитава мученика, учини и на нама Владико богате милости твоје.

Росом од Бога, ви сте и огањ савладали, дични за Господа страдалници, зато вашим усрдним молитвама ка Владици избавите и нас од духовног огња који нас мучи.

Преблага Божија Речи, ради молитава мученика храбих, удостоји све, који се од нас православно упокојише, живота на небесима и свете светлости.

Богородичан: Ради молитава твоје Родитељке и светих мученика и апостола твојих, просвети душе наше, Милостиви, да те славимо у духовном весељу у векове.

Ини.

Ирмос: Творца твари јегоже ужасајутсја ангели..

Свете војске мученика, помените све који вам са љубављу певају, а Христа у векове величају.

Радују се мученици мачем посечени и певају и Христа величају у све векове.

Благосиљајмо Оца и Сина и Светога Духа, Господа.

Тројичан: Чудно се раздељује Тројица а остаје као Бог неразделива, зато га величајмо у све векове.

И сада, богородичан: Дјева је Бого-Дете родила, а Бог је из ње Човеком постао, зато нека му пева сав свет у векове.

Стих: Диван је Бог у светима својима, Бог Израиљев. (Пс.67,36)

Мученици су постали стубови храбрости и радују се паду ђавола, а Христу певају и величају га у све векове.
Стих: Душе њине ће се у међу добрима настанити. (Пс.24,13)

Удостоји Господе слуге твоје, који са вером и надом ка теби прећоше, да се у недрима Аврама настане.

Хвалимо, благосиљајмо и клањајмо се Господу, певајући му и величајући га у све векове.

Ирмос: Творца твари јегоже ужасајутсја ангели..

Творца свега којег се боје ангели, опевајте народи и величајте у све векове.

Песма 9.

Ирмос: Всјак земнородниј..

Ми верни ти кличемо „Радуј се“, јер смо тобом стекли заједницу вечне радости, а ти нас избави од искушења и робовања неверним и сваке друге повреде, које наилазе, Бого-Невесто, због мноштва грехова, на нас грешне људе.

Ти си нам утврђење и просветлење, зато ти кличемо: Радуј се звездо незалазна, која доводиш у свет највеће Сунце! Радуј се рају едемски, јер ослобађаш заточенике! Радуј се пречисти сасуде, јер је непресушно Миро изливено на тебе.

Стојмо побожно у дому Бога нашега и кличимо: Радуј се Маријо, наша Господарице и целог света Владарко! Радуј се једина непорочна и чедна међу женскима! Радуј се стубе огњени, који уводиш људе у живот небески.

Радуј се голубице која си Милостивог Бога родила! Радуј се Увекдјево, свих преподобних похвало и венче страдалника! Радуј се свима праведнима света лепото, и спасење нама вернима.

Поштеди Боже наслеђе твоје, и презри сада све наше грехе, јер за то се моли пред тобом наша Молитвеница, која те је на земљи бесемено родила, кад си хтео Христе, по великој милости, да се оваплотиш међу људима.

Ини.

Ирмос: Бога человјеком невозможно..

Као светло сунце су мученици зрацима вере сав свет обасјали, светлим чудесима је просветили, а таму неверја одагнали. Зато Боже ради молитава мученика помилуј нас.

Непоражена војска мученика помаже нам свима да се добро подвизавамо и бојиште поста савладамо; да свето дело радосно завршимо и наследници вечног живота будемо.

Нека твоја доброта, Господе, предухитри твоју страшну наредбу за преминуле од нас; нека их пригрли милост твоја, и светлошћу лица твога поведе у светла насеља.

Богородичан: На глас Архангела, весника Очевог Савета, ти си Богородице неизрециво родила; Зато прими песме слугу твојих, које ти приносимо у време поста, и узнеси их Богу место тамјана.

Ини.

Ирмос: Исаије ликуј..

Славећи народе данас празник мученика, узвикнимо и ми у песми, певајући Христу првом подвижнику који њима даде победу над демонима, зато га и ми величајмо.

Кидани и на делове мачем сечени, ви сте се са љубављу око Христа окупили, свехвални мученици. Зато се сада на небесима радујете и молите тамо за све нас.

Слава, тројичан: Певам теби једном Бићу, беспочетна Тројице, Јединице пречасна, животворна и неразделива: Оче који немаш рођења, и рођена Божија Речи и Сине, и Душе Свети, спаси нас који ти појимо.

И сада, богородичан: Рађање из тебе је надразумно, Богомати, јер је зачеће у теби без мушкога, а рађање девствено јер си Бога родила. Њега величамо, а тебе Дјево славимо.

Стих: Светима који су на земљи његовој, чудеса учини Господ све воље своје у њима. (Пс.15, 31)

Песмом овенчајмо народе мученике, као храбру војску Цара свих и Бога, јер су победили легије демона. Зато мученицима певајмо а Владику свих величајмо.

Стих: Блажени су они које си изабрао и примио Господе, спомен њихов је са колена на колено. (Пс.64, 5 и 101, 13)

Када позовеш на суђење, Христе, све које си саздао и примио, тада слуге твоје верне помилуј и опрости све што су у животу згрешили, и са светима их на векове упокој.

Ирмос: Исаије ликуј..

Исаијо ликуј јер Дјева има у себи, Сина Емануила, да роди Бога и Човека; Исток му је име; Њега величамо а Дјеву блаженом називамо.

Егзапостилар

Подобан: Жени услишите..

Данас је откривена вечна тајна: Божији Бог-Реч Син Дјеве Марије постаје, и Гаврило то радосно благовести и објављује; Са њиме и ми сви кличимо: Радуј се Мати Господња!

На хвалитним узимамо стихове на 4;
Глас 4.
Подобно: Јако добља..

Тајну сакривену и ангелима незнану, Гаврило јавља и долази теби јединој чедној, голубици дивној, обнови рода нашега, и кличе ти Пресвета „Радуј се, и спреми се да на реч Божију Бога Реч примиш у тело твоје. **(двапут)**

Теби је Владико спремљена као светла палата, утроба Пречисте Бого-Невесте, зато сиђи па њојзи иди, и помилуј твоја створења, јер се отуђише, Лажљивоме робоваше и рајску лепоту изгубише, ал' твој спасоносни силазак очекују.

Архангел Гаврило долази теби најнепорочнијој и кличе радосно: Радуј се клетве разрешење! Радуј се палих подизање! Радуј се једина изабрана за Бога нашега! Радуј се кочијо Сунца славе, и прими Бога бестелеснога, који хоће да се усели у твоје тело.

Слава и сада, самогласно,
Глас 4.

Говор који није знала, чула је Богородица, када јој је Гаврило благовест јавио, а она је поздрав прихватила и превечног Бога зачела. Зато и ми радосно кличемо: Боже који се јеси из ње неизмењен оваполотио! Мир подари свету твоме, а душама нашим велику милост.

Велико славословље, тропар и отпуст.

На Литургији

Изобразитељни и од канона Акатиста песме 3. и 6.
Прокимен глас 3. Песма Богородици: Велича душа моја Господа, и обрадова се дух мој Богу Спасу мојем. (Лк.1, 46-47)

Стих: Што погледа на смерност слушкиње своје, јер гле од сада ће ме звати блаженом сви нараштаји. (Лк.1,48)

Апостол Јеврејима зачало 322.

и Богородици из исте Посланице зачало 320.

Алилуја глас 8. Устани Господе у починак твој, ти и ковчег светиње твоје. (Пс.131,8)

Стих: Опомени се Господе Давида и све кротости његове. (Пс.131,1)

Еванђеље по Марку зачало 35.

и Богородици по Луки зачало 54.

Причастен: Чашу спасења ћу примити, и име Господње призвати. (Пс.115,4)

На трпези једемо два кувана јела са уљем и пијемо вино, благодарећи Пресветој Владичици нашој Богородици ради чуда која су нан се од ње догодила.

95. Субота 5. седмице поста

У суботу на вечерњи

Поредак је исти као и у прошлим недељама, и узимамо и службу светога из Минеја
Али, други пак нам предадоше да се ове недеље чини спомен преподобној матери нашој Марији Египћанки.
На светилничном, после уводног псалма и уобичајене (прве) катизме,

На Господи воззвах.. **узимамо стихове на 10**
Певамо 3 стихире васкрсне из Октоиха, 3 Анатолијеве из Октоиха, и преподобној Египћанки стихире из Триода на 4
Глас 6.
Подобно: Всју отложивше..

Био ти је забрањен поглед на светиње, због раније накупљене нечистоте, али срце твоје и пробуђена савест за света дела, тебе су на боље обратили, на икону бого-Невесте си погледала, и за све раније грехе се покајала мати свехвална, и смело се часном крсту поклонила.

Радосно се јеси светим местима поклонила, и тамо поуку за спасоносне врлине добила; Смело си добрим путем хитала и реку Јордан прегазила, у станишту Претече се усрдно настанила, животом си свирепе страсти убрисала, и телесне жеље подвигом смелим, Мати увек слављена.

У пустињу се јеси настанила, а слике твојих страсти из душе избрисала, врлинама си у њу боговиђења записала. Тако си блажена Мати и по води ходала, а у молитвама Богу се узносила; И сада Маријо свеславна, пред Христом смело стојиш, зато га моли за душе наше.

Слава, глас 4.

Сила крста твога Христе чини чуда, да се и ова блудница подвигом испосничким подвизава, а тиме је немоћ одбацила и храбро се ђаволу успротивила, зато је почаст победе примила и моли тебе, за душе наше.

И сада, богородичан од првих (догматик) владајућег гласа.

На стиховњим, стихире из Осмогласника.

Слава, преподобној, глас 2.

Своје прохтеве и страсти телесне си као замке мачем уздржања посекла, навиком ћутања си грешне мисли утопила; Рекама твојих суза си сву пустињу залила, и плодове покајања нам одгајила, зато твој спомен славимо, мати преподобна.

И сада, богородичан исти глас: О чудесе новаго..

О, новог ли чуда над свима чудима! Ко је чуо да је мати без мушког родила, и на својим рукама Сверджитеља целог света носила? Рођенога по вољи Божијој, носиш као детенце Пречиста на твојим рукама, и имаш код њега слободу матере, зато немој престати да се молиш за све који те славе, да се спасу душе наше.

Отпусни тропар Васкрсан
и овај преподобној
Глас 8.

У теби је мати свакако спасена Боголикост, јер си примила крст и за Господем Христом следила, делима си учила презирати тело, а желети за душу више ствари бесмртне, зато и са ангелима преподобна Маријо радује се дух твој.

И сада, богородичан: Иже нас ради..

Ти који си се ради нас из Дјеве родио и распеће претрпео, као Благ си смрћу смрт уништио а васкрсење као Бог показао, не презри све које си твојом руком саздао и покажи твоје човекољубље Милостиви, прими родитељку твоју Богородицу која се моли за нас, и спаси Спаситељу очајни народ наш.

Даље поредак по обичају.

96. Недеља 5. поста

На јутрењи

У свему као уобичајено.
Канона три:
Васкрсан са богородичним на 6
Канон богаташа и Лазара из Триода на 4
и преподобној Марији из Триода на 4

Канон богаташа и Лазара
Глас 8.

Песма 1.

Ирмос: Воду прошед..

Предан сам богатим уживањима као богаташ који се у сластима веселио сваки дан, али те молим Спаситељу: избави ме вечног огња као и Лазара.

Одевен сам Спаситељу у уживања као у свилу, кадифу и злато-ткану одећу, ал' ти ме немој послати у огањ као еванђелског богаташа.

Онај богаташ се веселио у свом богатству и уживањима у животу пролазном, ал' је зато на муке осуђен, а убоги Лазар је блаженство стекао.

Богородичан: Тебе безневесна Мати непрестано хвале и људи и војске ангела, јер си њиног Творца као детенцета у наручју твоме носила.

Други канон преподобној Марији на 4
Глас 6.
Ирмос: Волнoју морскоју..

Твој светли и свети спомен са љубављу славим, а ти ми преподобна мати низпошаљи светлост, јер пред Христом стојиш у светлости недоступној, да бих се од свих животних искушења избавио.

Оваплоћени Господ је телом Египћанима отишао, мада је неограничени и превечни Бог, а из Египта нам је показао светлу звезду, Он који зна све и пре него се догоди.

Божије заповести светитељко ниси знала, и зато си лик Божији у себи укаљала, али Божијим промислом си га, свехвална мати, опет очистила, и обожена си преподобна твојим светим делима.

Богородичан: О, Боже, колика је милост твоја и неизрециво снисхођење! Јер си ранију блудницу по молитви твоје Матере очистио и попут ангела је непорочном учинио.

Песма 3.

Ирмос: Ти јеси утвержденије..

Као што си Лазара од пламена спасао, тако Христе избави и мене недостојног слугу твога, од огња паклене Геене.

Богаташ сам прохтевима и сластима, а убог Лазар јер сам свих врлина лишен, ипак Господе спаси ме.

У свилу и кадифу се богати одевао, и у страстима и гресима живео, али зато сада гори у пламену огњеном.

Богородичан: Твојим молитвама помози ми Најчистија да се одбраним од напада Злога и избавим из тешких невоља.

Ини.

Ирмос: Тебе на водах..

Гресима си стигла до врата пропасти, а Христос који је капије пакла силом божанском поломио, двери покајања је теби светитељко отворио, јер он је сам двери живота.

Ону која је била раније оруђе греха, ти си Милостиви и дуготрпељиви учинио да се поклони крсту као светом оружију над свим демонима, и тако је она сваку замку демонску победила.

Онај који је своју крв као цену за све људе излио, тебе је кроз бању твојих суза очистио, мада си боловала од губе најгрешнијих дела, јер Он брине о сваком кога је створио.

Богородичан: Бог Реч од свих узвишенији, у тебе се Дјево као Реч Очева најсветије уселио, и свима грешнима је разрешење греха само својом речју подарио.

Сједален, глас 8.

Поробан: Премудрост и слово..

Све прохтеве телесне си подвигом испосничким обуздала, а снага душе твоје јака је постала; Крст Господњи видети си пожелела, и саму себе си светитељко за овај свет распела, јер си ангелски живот од срца заволела, мати блажена; Зато моли Христа Бога да подари опроштај грехова свима, који са љубављу славе спомен твој.

Слава и сада, богородичан:

Певајмо њој јер је као врата небеска и гора најсветија, као облак сјајни и купина несагорива; као духовни рај, и Евин повратак; као целог света велика ризница, јер је у њој учињено спасење света, и опроштај давних греха. Зато јој и кличемо: моли Сина твога и Бога, да подари опроштај грехова, свима који се побожно клањају најсветијем твоме Породу.

Песма 4.

Ирмос: Услишах Господи..

Јелом се богати сладио и у скупој одећи веселио, а Лазар је желео да се мрвама нахрани са трпезе богатог.

Пси су лизали језицима ране Лазара убогог, јер милостивији беху од срца богатог.

Пред вратима богатог је давно убоги Лазар у муки и ранама лежао, али се због тога после прославио.

Богородичан: Моли Пречиста Сина којег си родила, да спасе твоје појце од намера Лажљивога, јер ти си нама једина заступница.

Ини.

Ирмос: На крестје твоје божественноје истошчаније..

Као Творац рода човековог, као извор милости и богатство доброте, смиловао се јеси Човекољубче на ову која ти је притекла и избавио је из чељусти погубне звери.

Похитала си да крст видиш и крстом си обасјана и просветљена, беседом онога са крстом, и божанском вољом Разапетога за цео свет, Маријо дична.

Раније си многима била узрок злих жеља, али си као сунце заблистала и постала наставница свима покајаним грешницима.

Богородичан: Надмашила си Пречиста чак и разум ангела, и постала духовно небо Цара целог света, јер си мимо закона природе Законодавца и Творца свих родила.

Песма 5.

Ирмос: Вскују мја отринул јеси..

Кад је богаташ угледао Лазара, како се у светлости и слави весели на недрима Аврама, узвикнуо је: Оче Авраме, помилуј ме у огањ осуђеног и у језике пламена великог.

Аврам рече богатоме: у богатству и весељу си живео, зато се сада мучиш овде у огњу вечном, а бедни Лазар се весели и радује у животу бесконачном.

И ја сам у животу преварен жељом за богатством да као онај богати живот у уживању проведем, али молим твоју милост, Човекољубче, да ме избавиш вечног огња као што си и Лазара спасао.

Богородичан: Стекла си Пречиста код Сина смелост матере, зато сродничку бригу о нама не одбаци, јер ми хришћани само тебе приводимо Владики, ради његовог умилостивљења.

Ини.

Ирмос: Богојављенија твојего Христе..

На Синају се Мојсеј прославио, када је божанство само са леђа у тајни преславној видео, и ту тајну је описао, а Марија се икони Пречисте усрдно поклонила, као посуди која је Христа, небеску ману, примила, и ангелски живот је започела.

Она која је тело своје као храм твој окаљала, хтела је, по речима Псалма, да види храм твоје славе и духовно станиште твоје славе. Зато и мене Христе учини храмом Духа Животворног, ради молитава Неискусомужне која је храм твој постала.

Својим телом као удицом, многе је очи за пролазне ужитке уловила, и храном ђаволу их учинила, али је на крају уловљена светом благодаћу часнога крста, и постала као најслађи хлеб Христов.

Богородичан: Чета пророка је научена тајни о теби у светим бого-јављањима, Печиста, и о теби су предсказали на много начина, а сада се теби као сасуду који је примио небеску ману и твојој пречистој икони клања Марија Египћанка, многих грешних пред Богом заступница.

Песма 6.

Ирмос: Очисти мја Спасе..

Немилостиви богаташ је уживањима себе на пламен огњени осудио, а бедни Лазар, који је у овом животу сиромаштво примио, бесконачне радости се удостојио.

Лазар се недара Аврамових удостојио и живот у вечном блаженству стекао, а немилостиви богаташ је на вечне муке осуђен и душом и телом.

Због немилости ка Лазару богаташ је на огањ осуђен, зато те молим човекољубиви Господе: не осуди тако и мене бедног, него ме као Лазара удостоји светлости твоје.

Богородичан: Твојим молитвама да се избавим многих греха, Богомати Пречиста, и да стекнем свето просветлење, неизрециво оваплоћеног из тебе Сина Божијег.

Ини.

Ирмос: Бездна последњаја..

Због тебе се радују, Маријо, војске ангела, и славу узносе Господу, јер си исти живот као и они имала.

Чуде се чопори мрачних демона због снаге твоје и трпљења, јер си, мада као жена у оскудној одећи, славно и сама њих надвладала.

Као сунце си заблистала, Маријо свехвална, и сву си пустињу чудесима обасјала, зато и мене твојом светлошћу обасјај.

Богородичан: Ангели обасјани славом Рођеног из тебе Дјево, свима нама на земљи су мир јавили, и о доброј вољи међу људима певали.

Кондак, глас 3.

Подобно: Дјева днес..

У почетку пуна сваког блуда, а после си покајањем невеста Христова постала, јер се јеси животом на ангеле угледала. Демоне си оружијем крста поразила, зато си невеста царства Божијег постала, Маријо преславна.

Икос:

Похвалимо сада песмама увек слављену Марију, као јагње и кћер Христову, јер је постала као јагње из Египта. Све тамошње заблуде је оставила и саму себе цркви као савршен изданак принела; Уздржањем и молитвом се изнад снаге човекове природе подвизавала. Због њеног живота и дела сам Сведржитељ је узвисио Марију преславну.

Песма 7.

Ирмос: От Јудеје дошедше..

Као Јов који је некада у гнојy и међу црвима у блату лежао, тако је и Лазар пред вратима немилостивог богаташа седео узвикујући: благословен си Боже отаца наших.

Давно је Лазар пред вратима немислостивог богаташа лежао и мрвица са његове трпезе тражио, али ми их нико није давао. Но уместо мрвица он је недра Аврамова стекао.

Избави ме Христе мој удела немилостивог богаташа, молим те, и дај ми удео убогог Лазара, па ме удостоји да ти благодарно кличем: благословен си Боже отаца наших.

Богородичан: Оваплоћен и девственог тела, постао си спасење наше, зато твоју Матер спознасмо као Богородицу и благодарно кличемо: благословен си Боже отаца наших.

Ини.

Ирмос: Отроци в Вавилоње..

Свети Зосима велики међу оцима, походећи пустињу удостојио се угледати ову преподобну, па кликташе: благословен си Боже отаца наших.

Зашто си оче дошао? Да видиш женску без икакве делатне врлине? Тако је преподобна довикнула страцу Зосими, кличући: благословен си Боже отаца наших.

Ти си блажена мати све прохтеве тела свога умртвила, и затим се безстрасна у небеско пристаниште упутила, кличући: благословен си Боже отаца наших.

Богородичан: Неизрециво си зачела и пречиста Дјева остала и родила Христа Бога нашега, целом свету Спаситеља, зато те сви верни песмама величамо.

Песма 8.

Ирмос: Седмерицеју пешч..

У одећу свиле и кадифе и у порфиру се богати некад славан али безуман облачио, а убоги Лазар је на вратима

његовим лежао и мрве са трпезе богатог желео, али му ни то нико није давао, зато сада са Христом у слави царује.

На вратима немилостивог богаташа Лазар је сав у трулим ранама лежао и хтео је да се јела наједе али му га нико није давао, али су пси у сажалењу језиком његов гној и ране лизали, и зато се он рајског блаженства удостојио.

Прохтевима мојим сам попут немилоствог богаташа, јер се и ја сваког дана у богату одећу облачим, у сладости, прохтевима и варкама живим и сам себе осуђујем, али те молим Христе многомилостиви: од огња вечног ме у све векове избави.

Тројичан: Трисветло Божанство, али једно блистање, од једног и триипостасног Бића: Родитеља без почетка и исте природе Очевог Бога Реч, и јединосушног Духа који са њима царује, децо благосиљајте свештеници опеватје а народи величајте у све векове.

Ини.

Ирмос: Ужаснисја бојајсја небо..

Ти све знаш и пре него се збуде. Ти испитујеш и дубине срдаца. Ти си Спаситељу од грешног живота избавио ону која је у покајању притекла твоме човекољубљу, па сада неуђутно кличе: свештеници благосиљајте а народи величајте Христа у векове.

О, часне и на боље твоје промене, дивна светитељко! О, свете ли љубави, јер си телесне прохтеве омрзла! О, твоје вере горуће и свете свехвална Маријо! Зато је ми хвалимо и величамо у векове.

За своје патње си стекла награду, а за твоје подвиге плату, света Маријо, јер си њима поразила демона убицу, па

сада са ангелима кличеш песму и неуморно певаш и величаш Христа у векове.

Богородичан: Сасвим ме је обновио, по доброти својој, надвремени Господар, који у теби Пречиста није изгубио ни једно од своја два својства, зато теби, узроку спасења нашег, песмама у векове певамо.

Песма 9.

Ирмос: Тја неискусобрачнују..

Молим те Христе учини ме попут убогог Лазара, па уклони моје жеље и прохтеве, али ме учини богатог врлинама, јер си ти Бог по природи, да те са вером у песмама величам.

Моју савест презрех као немилостивог богаташа, јер сам поверовао у твоје заповести Човекољубче, па сада као бачен лежим пред твојим вратима, али ти као састрадалан и јер волиш милост, подигни ме као давно твога друга Лазара после четири дана.

Сви верни упамтимо приче Владике, па презримо немилостивог богатог, да вечне муке избегнемо и да се у недрима Аврама увек радујемо.

Богородичан: Ти си невидивог Бога у наручју своме носила, а њему на небу певају сва створења; Он нам кроз тебе заувек дарује спасење, зато те са вером величамо.

Ини.

Ирмос: Не ридај мене Мати..

Патње у пустињи ти си, мати, храбро поднела, силом Христовом помогнута, а навале грешних помисли ти си потоцима твојих светих и покајних суза погасила, зато си

похвала преподобних и висина испосника.

Најсветијим зрацима си обасјана: светлошћу Родитељке Христове, Дјеве Пречисте, и зато си постала светитељко страшна демонима; Христос те је Маријо свима објавио, као украс страдалника и утврђење преподобнима.

Све си земно мудро напустила и животних брига лишена, свето станиште Духа си постала, зато моли Христа јединога ослободитеља од греха, за све који са вером славе свети спомен твој.

Богородичан: Законе природе си, Пречиста Дјево, надприродно надвисила, када си на земљи новорођенче родила: и Законодавца и Старог данима; Духовно небо и Творца свега, зато те са вером и љубављу славимо.

Светилен васкрсан
и овај преподобној
Подобно: Небо звездами..

Ти си нам пример покајања, преподобна Маријо, зато Христа моли, у време поста да нам покајање подари, да бисмо у вери и љубави тебе песмама славили.

Богородичан:

Ти си сладост ангела, а радост тужнима, заступница хришћана, Дјево, Мати Господња, заступај нас и избави од вечних мука.

На хвалитним
стихире васкрсне из Осмогласника на 4 и
Анатолијеве 4
Затим узимамо
Стих: Васкрсни Господе Боже мој, нека се подигне рука твоја, не заборави твоје убоге никада.
и певамо стихиру самогласно, глас 1.

Није царство Божије ни храна ни пиће, но правда, уздржање и живот свети, зато неће у њега ући немилостиви богати, него ко своје ризнице у руке сиротиње даје. Ово Давид пророк учи и говори: праведан човек чини милост сав дан и блажен је у Господу, у светлости хода не спотиче се. Ово пише нама за поуку: да уз пост и милостиње чинимо и даће нам Господ место змених добара, небеска.

Слава, опет ово исто.

И сада: Преблагословена јеси..

Велико славословље и отпуст.

Слава и сада, Еванђелска стихира. Час 1.

На Литургији

Блажена владајућег гласа

Прокимен по гласу апостола

Апостол Јеврејима, зачало 321. од половине

и преподобној:

Галатима, зачало 208.

Алилуја, владајућег гласа.

Еванђеље по Марку, зачало 47.

и преподобној:

по Луки, зачало 33.

Причастен: Хвалите Господа на небесима, хвалите га на висини. Алилуја.(Пс.148,1)

На трпези се поставља као и ранијих недеља

97. Недеља 5. поста - глувна

На вечерњи

На Господи воззвах.. **узимамо стихове на 10 и певамо 4 покајних из Осмогласника (са стиховњих вечерње и јутрења) и Триода подобне 3**

Глас 1.
Подобно: Прехвалнии мученици..

Мада богат, осиротео си Христе, да би људе светлошћу и бесмртношћу обогатио, а ја сам осиротео уживањима кроз живот, но ти ме врлинама обогати, да будем код Лазара убогог, а мука богаташевих и пакла који ме чека ти ме избави.

Само сам богат Господе великом злобом, и уживања заволео, свих животних сладости се наситио, унапред сам осуђен на пакао, а душа ми гладује, и као презрени Лазара и ја лежим пред вратима дела Божијих, а ти ме палог помилуј Владико.

Ина стихира глас тај исти (1.)
Подобно: Облак тја..

Усрдно почнимо поста шесту седмицу, и Господу песму предпразника Цвети верни принесимо, јер у слави и сили божанској у Јерусалим долази, да смрт умртви, зато спремимо побожно знаке победе, и гране са добрим делима, па Творцу свега певајмо „Осана“.

И из Минеја 3
Слава и сада из Минеја, богородичан.

Вход. Светлости тиха.. **Прокимен велики**
Глас 8. Ти дајеш наслеђе, онима који славе Име твоје. (Пс.61, 5)
Стих 1. Од краја земље теби вапијем (Пс.61, 1)
Стих 2. Починућу под кровом крила твојих. (Пс.61, 4)
Стих 3. Тако ћу певати имену твојему свагда. (Пс.61, 8)
И опет:Ти дајеш наслеђе, ..

И даље по је обичају.

На стиховњим, стихира самогласна дневна, двапут.
Глас 1.

Чудом је Спаситељ своју природу човекољубиво ради нас унизио, и сада нам пример Лазарев дао, а живот богаташев изобличио, да видимо крај обојице: чувајмо се немилости и нечовечности, а угледајмо на трпљење и великодушност, да се са Лазарем огрејемо у недрима Авраама и кличемо: правосудни Господе, слава теби.

Мученична: Молитвама Господе свих светих и Богородице, твој мир даруј нама, и помилуј нас једини милостиви.

Слава и сада, богородичан: Радости војске небеске, на земљи си људима моћна заштита, Пресвета Дјево, спаси нас који ти притичемо, јер се у тебе Богородице код Бога уздамо.

98. Понедељак цветни

На јутрењи

Тројични
После 1. катизме, сједални покајни Осмогласника, са краја Триода.

После 2. катизме, сједални, глас 1.
Подобно: Камени запечатану..

Одвали Господе камен мог отврдлог срца, и подигни Благи моју прохтевима умртвљену душу, удостоји ме да ти у покајању принесем врлине као палме, као победнику ада, и да стекнем живот вечни, певајући Владико о твојој сили и милости, једини човекољубче. **(двапут)**

Богородичан:

Цела се природа радује, видећи у теби Благодатна чудо над чудима: јер си бесемено зачела и неизрециво родила, Онога кога војске ангела не могу гледати; Њега моли Богородице за душе наше.

После 3. катизме, сједални, глас 1.
Подобно: Камени запечатану..

Ево нам шесте седмице поста, и песме предпразника, цвеће принесимо Христу, јер долази ради нас седећи на магарету, да неверне и неразумне као цар покори своме Родитељу, гране врлина њему сви спремимо, да његово васкрсење радосно угледамо.

Слава, то исто.

И сада, богородичан: Пружи твоје свете руке којима си Дјево Пресвета Саздатеља носила, Божанство оваплоћено, и умоли га да избави искушења, страсти и невоља, све који те са љубављу хвале и певају: слава Богу који се у тебе уселио; Слава њему који је из тебе дошао; Слава њему Којег си родила јер нас је ослободио.

Трипеснец

Глас 1.

Песма 1.

Ирмос: Пјесањ побједнујў..

Уздржањем прохтеве умртвимо, а светим делима душе своје оживимо, да чистом душом угледамо страдање Христово.

Немилостив сам попут оног богатог, ал' те молим милостиви Човекољубче: стави ме код убогог Лазара, и избави пламена и огња неугасивог.

Постио сам од свих твојих поука, а наситио греха, а сада сам Господе душом изгладнео, а ти ме нахрани светом храном спасења.

Богородичан: Осуђен сам Пречиста Владичице и без суда, и сурвао се од мојих недела, ал' ти ме милостива спаси, јер си милостивог Бога родила.

Ини.

Глас 1.

Ирмос: Помогшему Богу..

Пођимо у сусрет овом светлом празнику, и већ данас га предпразнујмо радосно, да се удостојимо видети и живоносно страдање Христово.

Иде и већ долази Христос у Јерусалим, као Цар седећи на магарету, да стави у Очев јарам неразумне и неверне.

Слава, тројичан: У једном Божанству Триипостасна јединице: Боже Оче који немаш рођење, и Сине јединородни, и једини Душе Свети, као сила једног царевања, спаси све нас.

И сада, богородичан: Посвуд су се чуда о теби разгласила, јер си неневесна и неискусобрачна Богородице Маријо телом родила свима Створитеља.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Ево долази Христос у град Витфагу, радуј се Витанијо, отаџбино Лазарева, јер ће у теби учинити чудо велико: из мртвих ће вратити Лазара.

Ирмос: Помогшему Богу во Египте..

Певајмо Богу победничку песму, помоћнику Мојсеовом у Египту, јер је фараона са свом војском потопио, и тако се прославио.

Песма 8.

Ирмос: Јегоже ужасајутсја ангели..

Обогатио сам бедник своју душу неплодним жељама, и укаљах је безаконим делима, па ме снађе тама очајања, а ти ме обасјај покајањем Боже мој.

Као што си давно дао виђење слепом од рођења, тако Милостиви и душу моју обасјај, јер не види светлост твоју у великој тами немара и животним бригама сахрањена.

Илија је постио и тако небо отворио, и кишом жедну земљу напојио, зато да постимо, да воду од суза из душе захватимо, да помиловани будемо.

Богородичан: Као разумна лоза, процвала си нам Дјево Пречиста зрели грозд, који нам излива вино опроштења и исушује пијанство греха.

Ини.

Ирмос: Пјесањ тебје приносим..

Отвара се предворје Лазаревог оживљења, јер долази Христос да као из сна подигне умрлога, да победи смрт животом.

Велика је Витанијо твоја похвала, јер си удостојена да будеш домаћин Створитељу, зато кличи: благословите дела господња Господа.

Благосиљајмо Оца, и Сина и Светога Духа, Господа.

Тројичан: Тебе надсуштаствена и тростука јединице сједињујемо, мада си лицима раздељена, и тако Оца и Сина и Духа Божанског славимо.

И сада, богородичан: Речи „Радуј се“ кличемо ти са ангелом, јер си уздигла Спаситеља као радост целог света, зато га моли Дјево најопеванија.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Приносимо ти песму Христе док те носи магаре, ал’ те на небу и херувими узносе, да све покориш Христе власти твојој.

Хвалимо, благосиљајмо и клањајмо се Господу, певајући и величајући га у све векове.

Ирмос: Пјесањ тебје приносим..

Приносимо ти песму бестелесних, као младићи у пећи, и казујемо певајући: благословите сва дела Господња Господа.

Песма 9.

Ирмос: Живопријемниј источник..

Усмрћен сам многим гресима а гроб ми је немар за спасење, преко мене је камен очајања, а ти га Христе изломи милошћу твојом, и као некада Лазара, тако и мене сада васкрсни.

Не угледајмо се на оног богатог, на пламен неугасиви осуђеног, него заволимо Лазарево у патњи трпљење, да бисмо отишавши одавде били примљени у наручје Аврамово.

Заволимо пост као убиствен за страсти, и у молитви стално будимо, плачимо, јецајмо и искрено уздахнимо, да нас Исус утеши и прими у заједницу царства свог.

Богородичан: Ризница светог девства и праотаца једино оправдање, извор који излива бездан доброте, и лепота Јаковљева, то је Богородица, њоме смо спасени зато је опевајмо.

Ини.

Ирмос: Тебје видјеннују двер..

Док је данас Христос ишао са оне стране Јордана, јављају му о болести Лазаревој, ал' он као прозорљив говори: ова болест није сада на смрт.

Спремај се лепо Витанијо, украси твоје свете улазе и рашири своје капије, јер ево Владика долази са апостолима, да оживи своје јагње.

Слава, тројичан: Тебе Јединице триипостана и Биће неразделиво, славе шестокрилате војске, а род човеков велича песмама.

И сада, богородичан: Ти си рођен од Оца надвремено, а из Матере у времену и неизрециво, за спасење свих, зато те као Творца и Владику у песмама величамо.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Са добрим делима као гранама, понесимо и чистоту као палме, и тако се сви спремимо да Христа сретнемо, јер долази у Јерусалим као Бог наш.

Ирмос: Тебје видјеннујy двер..

Видео те је пророк Језекиљ као двери, кроз које нико проћи неће, само Бог једини, Богородице Дјево, зато те сви песмама величамо.

Затим: Достојно је..

Светилен гласа, са краја Триода.

На стиховњим, самогласна двапут; Глас 5.

Због Лазара не осуди ме Христе на пламен пакла као богатог, него ми даруј да се исплачем, и капима човекољубља Боже помилуј ме.

Мученична: Благословена је војска Цара небеског, јер мада беху земни страдалници, трудили су се да ангелско достојанство достигну, за своја тела нису марили, и зато се почасти бестелесних удостојили; Ради молитава мученика Господе, низпошаљи нама велику милост.

Слава и сада, богородичан, глас тај исти (5.)

Обрадована, заступај нас твојим молитвама, па измоли

душама нашим много милосрђа и очишћење многих сагрешења, молимо те.

На 6. часу

Тропар пророчанства, глас 6.

Ово је Боже страшни дан, до чијег вечера достићи не надамо се; Удостој нас човекољубиво да и њега видимо, Трисвети Господе, слава теби.

Слава и сада, исто.

Прокимен псалам 104. Глас 6.

Нека се радује срце оних који траже Господа.

Стих: Исповедајте се Господу и призивајте Име његово.

Читање из Пророштва Исаије (Гл.48,17–22 и 49,1–4)

Тако говори Господ, Који те је избавио, Свети Израиљев: Ја сам Господ Бог твој, показах ти да нађеш пут, којим ћеш ићи по њему. И да си послушао заповести моје, био би као река мир твој, и правда твоја као талас морски; и било би као песак семе твоје, и чеда утробе твоје као прах земаљски. Али нећеш ни сада бити уништен, нити ће пропасти име твоје преда Мном.

Изађи из Вавилона бежећи од Халдејаца; глас радости објавите, и да то буде чувено; објавите све до крајева земље, говорите: Избави Господ слугу Свога Јакова. И ако ожедне, кроз пустињу провешће их, воду из стене извешће им; расцепиће се стена, и потећи ће вода, и пиће народ мој. Неће се радовати безбожници, говори Господ.

Чујте ме, острва, и пазите, незнабожни народи: после много времена догодиће се, говори Господ. Из утробе мајке моје назва име моје, и постави уста моја као мач оштар, и

под кровом руке Своје сакри ме; постави ме као стрелу изабрану, и у тоболац Свој сакри ме. И рече ми: Слуга мој јеси ти, Израиљу, и у теби ћу се прославити. И ја рекох: Узалуд се трудих, упразно и ниушта дадох моћ моју; зато је суд мој код Господа, и труд мој пред Богом мојим.

Прокимен псалам 105. Глас 6.

Благословен Господ Бог Израиљев од века и до века.

Стих: Исповедајте се Господу јер је добар.

99. Понедељак цветни

На вечерњи

После уобичајене катизме,
на Господи воззвах.. **узимамо стихове на 6 и певамо из Триода подобну, дело господина Јосифа;**
Глас 6.
Подобно: Всју отложивше..

Многим гресима и животним прохтевима, стекао сам пађеничку душу бедан, а сада са постеље, Владико вапијем: дођи милостиви и посети ме, даруј ми милост и здравље и не остави ме да не бих на смрт уснуо, јер се демон радује пропасти мојој, и увек тражи Спасе да ме баци у дубину адову.

Угледах се безумно на немилостивог богатог, потонуо у сласти, весеља и уживања, и видим где ми душа као Лазар лежи пред дверима покајања, и пати од глади и у ранама греха, али не марим безосећајан, зато сам осуђен на пламен пакла, ал' ти ме Господе од њега избави, једини многомилостиви.

Ина стихира, дело господина Теодора. Глас 5.
Подобно: Господи при Мојсеји..

Господе са оне стране Јордана си телесан ишао, и прорекао да болест Лазара неће на смрт бити, него на твоју славу као Бога нашег; Слава твојим великим делима и теби Сведржитељу, јер си смрт поразио, по великој милости, човекољубче.

И из Минеја 3 стихире
Слава и сада, из Минеја

Прокимен псалам 106. Глас 4.
Исповедајте се Господу јер је добар, јер је до века милост његова.
Стих: Нека то кажу избављени Господем.
Читање из Књиге Постања (Гл.27,1–41)

И би, пошто остари Исак и ослабише очи његове с видом, и призва Исава сина свога старијега, и рече му: Сине мој. И он рече: Ево ме. И рече Исак: Ево остарих и не знам дан кончине моје. Сада пак узми оружје твоје, тоболац и стрелу, и изађи у поље и улови ми лов. И направи ми јела, као што ја волим, и донеси ми да једем, да те благослови душа моја пре но што умрем. А Ревека чу Исака где говори Исаву сину своме. И отиде Исав у поље да улови лов оцу своме.

А Ревека рече Јакову сину своме млађем: Ево, ја чух оца твога где говори Исаву брату твоме, говорећи: Донеси ми лова и направи ми јела, да једем и благословим те пред Господом пре но што умрем. Зато сада, сине, послушај ме, као што ти ја заповедам. И отишавши код оваца, узми ми отуда два јарета млада и добра, и направићу од њих јело оцу твоме, као што воли; и унећеш оцу твоме, и јешће, да те благослови отац твој пре но што умре.

А Јаков рече Ревеки мајци својој: Исав брат мој је човек космат, а ја сам човек гладак; да не би ме опипао отац мој, и будем пред њим као обманљивач, и наведем на себе проклетство а не благослов. А рече му мати: На мене проклетство, чедо; само послушај глас мој и отиђи и донеси ми. И отишавши узе и донесе мајци, и учини мајка његова јела, као што воли отац његов. И узевши Ревека одећу сина свога старијега Исава најлепшу, која беше код ње у кући, и

обуче Јакова сина свога млађега, и кожицама јаради обложи мишице његове и голи врат његов. И даде јела и хлебове које начини у руке Јакову сину своме.

И он унесе оцу своме. И рече: Оче. А он рече: Ево ме. Ко си ти, чедо? И рече Јаков оцу: Ја сам Исав првенац твој; учиних као што си ми рекао; уставши седи и једи од лова мога, да ме благослови душа твоја. А Исак рече сину своме: Шта је то што брзо нађе, о чедо? А он рече: Оно што даде Господ Бог твој преда ме. А Исак рече Јакову: Приђи ми да те опипам, чедо, да ли си ти син мој Исав или не. И приближи се Јаков Исаку оцу своме, и опипа га, и рече: Глас је глас Јаковљев, а руке су руке Исавове. И не познаде га, јер руке његове беху као руке Исава брата његова космате; и благослови га. И рече: Ти ли си син мој Исав? А он рече: Ја сам. И рече: Принеси ми, и јешћу од лова твога, чедо, да те благослови душа моја. И принесе му, и једе; и принесе му вино, и пи. И рече му Исак отац његов: Приђи ми и пољуби ме, чедо. И пришавши пољуби га, и омириса мирис одеће његове, и благослови га и рече:

Ево, мирис сина мога
као мирис њиве пуне коју благослови Господ.
И да ти да Бог од росе небеске,
и од плодности земље,
и мноштво пшенице и вина.
И нека ти служе народи,
и да ти се поклоне кнезови;
и буди господар брату твоме,
и нека ти се поклоне синови оца твога.
Који тебе куне — проклет био,
а који те благосиља — благословен био.

И би, када престаде Исак да благосиља Јакова сина свога, и би кад изађе Јаков од лица Исака оца свога, а Исав брат

његов дође из лова. И направи и он јела, и принесе оцу своме, и рече оцу: Нек устане отац мој и нек једе од лова сина свога, да ме благослови душа твоја.

И рече му Исак отац његов: Ко си ти? А он рече: Ја сам син твој првенац Исав. А Исак се запрепасти запрепаштењем врло великим, и рече: Ко је, онда, ко ми улови лов и донесе ми? И једох од свега пре но што ти дође; и благослових њега, и биће благословен. И би, када чу Исав речи Исака оца свога, и повика гласом великим и горким веома, и рече: Благослови, онда, и мене, оче.

И рече му Исак: Дошавши брат твој са преваром, узе благослов твој. И рече Исав: Са правом се назва име његово Јаков, јер ме спотаче и превари већ други пут, и првенство моје узе, и сада узе благослов мој. И рече Исав оцу своме: Зар ниси оставио и мени благослов, оче?

И одговоривши Исак рече Исаву: Ако њега учиних господарем твојим, и сву браћу његову учиних слугама његовим, житом и вином утврдих га, а теби шта ћу учинити, чедо? А Исав рече оцу своме: Зар је само један благослов у тебе, оче? Благослови, зато, и мене, оче. А пошто се снужди Исак, повика гласом великим Исав, и заплака. И одговоривши Исак отац његов, рече му:

Ево, од плодне земље биће насеље твоје,
и од росе небеске одозго;
и од мача свога живећеш,
и брату твоме служићеш;
а биће кад ћеш свргнути
и одбацити јарам његов са врата твога.

И омрзну Исав Јакова због благослова којим га благослови отац његов.

Прокимен псалам 107. Глас 7.

Узнеси се на небеса Боже и по свој земљи је слава твоја.

Стих: Готово је срце моје Боже, готово је срце моје.

Читање из Прича Соломонових (Гл.19,16–25)

Који чува заповест, чува душу своју, а који се не стара о својим путевима, пропашће. Који даје милостињу сиромаху, Богу позајмљује; по дару узвратиће му. Васпитно карај сина свога, јер ће тако имати наде; у дрскост не подижи душу своју. Злоуман човек много ће се оштетити, а ако другима наноси штету, и души ће својој зло придодати.

Слушај, сине, поуку оца свога, да мудар будеш на крају своме. Многе су мисли у срцу човека, а савет Господњи остаје до века. Плод је човеку милостиња; бољи је сиромах праведан него ли богат лажљив. Страх Господњи је за живот човека, а ко нема страха Божијег настаниће се у местима где не привирује знање.

Који скрива у недра своја руке неправедно, неће их ни устима својим принети. Кад нападне зараза, безумник бива лукавији; а ако тада покараш човека праведног, схватиће и осетиће.

На стиховњим, самогласна дневна, двапут; Глас 4.

Душегубног лихварства ослободи Спасе нас, и са Лазарем убогим у недра Авраамова уброј и нас, ти си богат у милости, а ради нас си осиромашио, да би из трулежи у нетрулежност све нас превео, као милостив и човекољубив Бог.

Мученична: Примио си трпљење мученика, а од нас прими ову песму, и ради молитава мученика, даруј нам човекољубче велику милост.

Слава и сада, богородичан:

Избави нас од наших невоља, Мати Христа Бога, јер си родила Творца свих, да ти кличемо: радуј се једина заступнице душа наших.

100. Уторак цветни

На јутрењи

Тропари тројични, владајућег гласа

После 1. катизме, сједални покајни из Осмогласника, са краја Триода, два, са богородичним.

После 2. катизме, сједални, дело господина Јосифа.
Глас 6.
Подобно: Ангелскија сили..

Патим због грешних навика, и очајан лежем на своју постељу, али ти ме лекаре болних посети твојим човекољубљем, и не остави ме свемилосрдни да умрем грозном смрћу, да бих ти усрдно појао: даваоче милости Господе слава теби.

Слава, то исто.

И сада, богородичан: На почетку спасења се Гаврило Дјеви јавио, а чувши „радуј се“ радовала се и није поздрав занемарила, нити је као Сара у сенци посумњала, него рече: ево слушкиње Господње, нека ми буде по твојој речи.

После 3. катизме, сједални, дело господина Теодора;
Глас 5.
Подобно: Сијајет днес..

Од јуче и данас болује Лазар, о томе Христу јављају сродници. Радуј се Витанијо и спремај се, да угостиш Цара Животодавца и певај са нама: Господе, слава теби.

Слава, то исто.

И сада, богородичан, глас тај исти

Пресвета Мати Божија, бедеме хришћана, свагда избављај народ твој, који те усрдно призива, и заустави нечисте, горде и надмене, да ти сви кличемо: Радуј се Увек-Дјево.

Канон из Минеја и
Трипеснец дело господина Јосифа.
Стихослови се Мојсеовица.
Глас 6.

Песма 2.

Ирмос: Видите видите..

Мада по природи богат, ти си Христе својевољно унижен; Гладовао си и постио, мада храниш свако биће, зато насити мене гладног твоје благодати, и дај ми Речи Божија удео небеске трпезе.

Да будем гресима сиромах као убоги Лазар, јер сам само то накупио као богатство злим делима, а испуни ме твоје савршене љубави и избави страшних мука паклених.

Пост је у давнини наоружао младиће у Вавилону да су били јачи и од огња, угледај се на њих душо моја, и не ленствуј, па огањ прохтева угаси росом духа.

Богородичан: „Радуј се“ кличемо ти родитељко Радости, Богородице Дјево обрадована, јер си Бога родила; Зато га умоли да се избаве од патњи и невоља сви који те увек славе.

Ини канон, дело господина Теодора. Глас 5.

Ирмос: Видите видите..

Видите, видите да сам ја Бог, мада идем по оној обали Јордана; Чуо сам за болест Лазара и рекох: неће умрети него ће се на њему слава моја јавити.

У тугу одевене сестре Лазареве, своју патњу теби, Зналче свега, јављају. А ти си мало почекао да уздигнеш чудо, и покажеш ученицима твојим своја велика дела.

Слава, тројичан: Триипостасна јединице, владајућа и царујућа, тебе слави као једног Бога мноштво ангела и сво човечанство: Оца и Сина и Духа Светога.

И сада, богородичан: Ко се не би дивио, видевши у теби Дјево Творца, који је палог Адама саздао!? Христос се на неизрецив начин телесно из тебе родио, без промене и за наше спасење.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Сада се радошћу окити Витанијо, да будеш станиште Цара свих, јер долази теби да учини, да Лазар из смрти и трулежи опет пређе у живот.

Ирмос: Видите, видите јако аз јесм Бог, в плот..

Видите, видите да сам ја Бог, својом вољом у тело одевен, да спасем Адама, превареног и у преступ палог наговором змије.

Песма 8.

Ирмос: Из пламене преподобним..

Рањен жаоком савести мислим на своје бројне грехе, и већ се патим бедан као у пламену, али ми се сажали Речи Божија по твојој милости.

Презрео сам пример убогог Лазара, а немилостивом богатом сам завидео, ал' ти ме благи и милостиви Боже обрати, да те славим у векове.

Кад ме снађе душевна патња, умро бих од очајања, зато ми треба твоја посета, јер ти оживљујеш све који те призивају.

Богородичан: Спаси ме Пресвета Дјево, и помози ми у мојој немоћи, јер си родила Љубитеља милости, а ми га величамо у све векове.

Ини.

Ирмос: Преподобнији твоји отроци..

Радуј се Витанијо, Лазарева отаџбино, јер ти долази Христос да учини велико дело: да би Лазара оживео.

Лазар болује да би се ти, Сине Божији, на њему прославио, зато ти непрестано певају сва твоја дела као Господу.

Благосиљајмо Оца и Сина и Светога Духа, Господа.

Тројичан: Пресвету Тројицу, у Оцу, Сину и Духу, опевајте песмом и благословите сва дела господња Господа.

И сада, богородичан: О твоме неизрецивом Породу сви певамо Пречиста, и славимо га као Бога и благосиљамо сва дела као Творца и Господа.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Спремајмо гране добрих дела за сусрет са Христом, и сада кличимо: благословите сва дела господња Господа.

Хвалимо, благосиљајмо и клањајмо се Господу, певајући и величајући га у све векове.

Ирмос: Преподобнији твоји отроци..

Преподобна твоја деца, Христе у пећи, певајући говораху: благословите сва дела господња Господа.

Песма 9.

Ирмос: Бога човјеком..

Давнашњи горки залогај је првосазданог човека мучно из раја избацио, и у мрежу смрти га уплео, а ти душо пости и уклањај се таквог примера, бежи од уживања и сласти као узроцима многих мука.

На уму ми је твој суд и пламен неугасиви, Судијо најправеднији, и сам себе осуђујем и пре суђења; Бојим се и стрепим јер сам ти много згрешио, као нико други на свету, ал' те молим помилуј ме.

Светлим молитвама оперимо се од мрачних страсти, и понесимо гране врлина, па хитајмо у сусрет Христу, који чека да седне на магаре, спреман да страда и спасе нас.

Богородичан: Из тебе је Дјево богоблагодатна заблистао Христос као светлост и мир заробљенима мраком страсти, да ослободи преступнике из неверја, и да нам подари избављење.

Ини.

Ирмос: Исаије ликуј..

Спремај сада Лазаре свети гроб свој за погреб, јер ти је крај живота и сутра ћеш умрети. Види гроб у који ћеш бити положен, али Христос опет оживљује и подиже мртве и после четир дана.

Ликуј Витанијо јер ти Христос долази, да учини чудо велико и узвишено, да смрт свеже и умрлог Лазара као Бог васкрсне, да велича Творца свога.

Слава, тројичан: Певам теби једном Бићу, беспочетна Тројице, слављена и животворна, несечена јединице, Оче без рођења и рођени Речи и Сине, и Свети Душе, спаси све који ти поје.

И сада, богородичан: Надразумно је рађање из тебе, Богомати, јер је зачеће у теби без мушког, а пород је девствен, јер си Бога родила, којег величамо, а тебе Дјево прослављамо.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Дођите да се спремимо за сусрет са Господем, да му гране врлина принесемо, и тако дочекамо као у граду Јерусалиму, да му се из све душе поклонимо и певамо.

Ирмос: Исаије ликуј..

Исаијо ликуј јер Дјева има у себи, Сина Емануила, да роди Бога и Човека; Исток му је име; Њега величамо а Дјеву блаженом називамо.

Светилен са краја Триода.

На стиховњим стихира дневна самогласна, двапут.
Глас 5.

Гресима си душо моја суновраћена и оковима сагрешења свезана, ал' немој да се лењиш или очајаваш, него бежи увек као Лот из Содома и Гомора од ватре нечистих жеља. Не осврћи се да небудеш као слани стуб, него се на гори врлина спасавај. Бежи увек од пламена немилостивог и без срца богаташа, него пређи као Лазар у недра Аврамова, и покајно запевај: узданица моја и уточиште моје Госпоеде, слава теби.

Мученична: Страдалници твоји Господе, на војске ангела се угледаше, и као бестелесни муке поднеше, јер су сложну

наду имали у блаженство обећаних добара. Ради молитава мученика, Христе Боже наш, мир твој свету подари, а душама нашим велику милост.

Слава и сада, богородичан:

Теби се молимо Мати Божија, јер си благословена, а ти моли Бога за спасење душа наших.

На 6. часу

Тропар пророчанства, глас 5.

Необориву стену дао си Господе граду нашем: Дјеву која те је родила; Њоме Спаситељу од зала која нас окружују избави душе наше, молимо те.

Слава и сада, исто.

Прокимен псалам 108. Глас 4.

Помози ми Господе Боже мој, и спаси ме по милости твојој.

Стих: Боже хвалу моју не прећути.

Читање из Пророштва Исаије (Гл.49,6–10)

Тако говори Господ: Ево поставих те за завет роду Израиљеву, за светлост народима да будеш за спасење све до крајева земље. Тако говори Господ, Који те је избавио, Бог Израиљев: Освештајте онога који унижује душу своју, кога се гаде незнабожни народи и слуге кнезова; цареви ће видети њега и устаће, кнезови и поклониће му се ради Господа; јер је веран Свети Израиљев, и тебе изабрах.

Тако говори Господ: У време пријатно послушах те, и у дан спасења помогох ти, и саздах те, и дадох те за завет народима, да уредиш земљу и наследиш наслеђа пустиње, говорећи онима у оковима: Изиђите; и онима у тами да се открију на светлост.

На свим путевима напасаће се, и на свим стазама је испаша њихова. Неће огладнети, нити ожеднети, нити ће их ударити жега, нити сунце; него онај који милује утешеће их, и кроз изворе вода повешће их.

Прокимен псалам 109. Глас 4.

Ти си свештеник до века по чину Мелхиседековом.

Стих: Рече Господ, Господу моме: седи мени са десне стране.

101. Уторак цветни

На вечерњи

На Господи воззвах.. **узимамо стихире на 6 и певамо три подобне, дело господина Јосифа.**

Глас 2.
Подобно: Јегда от древа..

Изнемогло је много страсно срце моје, од свих напада Злога, и страшно пада у гроб безнађа. Безосећајем се као камењем покрива. Али ти си Спаситељу дрветом животворног крста твога, све у аду оживео, зато и мене оживи и подигни, да са страхом славим твоје Божанство.

Дејством Злога заволео сам богатство пролазних уживања, и сујетно се веселим безуман, разум сам као другог бедног Лазара презрео, који јеца гладан хране богопознања, али ти Речи Божија, твојом добротом избави ме будућег пламена, да те славим човекољубче.

Ина стихира, дело господина Теодора. Глас 3.
Подобно: Поставиша..

Данас је умро Лазар и плаче за њим Витанија, али ти си га Спаситељу наш из мртвих дигао, да унапред увериш другове твоје, у твоје васкрсење узвишено, увериш их у умртвљење адово и оживљење Адамово, зато ти и ми певамо.

И три из Минеја.
Слава и сада, крстобогородичан из Минеја.

Прокимен, псалам 110. Глас 4.
Почетак је премудрости страх Господњи.
Стих: Исповедаћу ти се Господе, свим срцем својим.
Читање из Књиге Постања (Гл.31,3–16)

Рече Господ Јакову: Врати се у земљу оца твога и у род твој, и бићу са тобом.

И пославши Јаков дозва Лију и Рахиљу у поље где беху стада. И рече им: Видим ја лице оца вашега да није према мени као јуче и прекојуче; а Бог оца мога беше са мном. И ви саме знате да сам свом снагом својом служио оцу вашем.

А отац ваш ме је повређивао и оштетио, и измењиваше плату моју десет оваца; али не даде му Бог да ми зло учини. Ако каже тако: Шарене овце нека ти буду плата, и јагњиће се све овце шарене; а ако рече: Беле нека ти буду плата, и јагњиће се све овце беле. И одузе Бог сву стоку оца вашег, и даде је мени. И би када се зачињаху у утроби овце, и видех то очима мојим у сну: и гле јарци и овнови узлажаху на овце и козе, обележени и шарени и пепељасто шарани. И рече ми Анђео Божији у сну: Јакове. И ја рекох: Шта је? И рече ми: Погледај очима твојим, и види јарце и овнове како узлазе на овце и козе обележени и шарени и пепељасто шарани; јер видех све што ти Лаван чини.

Ја сам Бог Који ти се јавих на месту Божијем, где си ми прелио онде стуб за спомен, и тамо си ми молио молитву и заветовао завет; сада пак устани и изађи из земље ове, и иди у земљу рођења твога, и бићу са тобом.

И одговоривши Рахиља и Лија, рекоше му: Еда ли још имамо удела или наслеђа у дому оца нашег? Зар се не сматрамо као туђинке њему? Јер нас продаде, и поједе трошећи новац наш. Сво богатсво и слава, коју узе Бог од оца нашег, нама ће бити и деци нашој. Зато сада што ти рече Бог, то чини.

Прокимен псалам 111. Глас 4.
Милостив је и милосрдан Господ и праведан.
Стих: Блажен је човек који се боји Господа.
Читање из Прича Соломонових (Гл.21,3–21)

Сине, чинити правду и истину угодно је Богу већма него крв принетих жртава. Ко високо мисли о себи, у дрскости постаје грубога срца; светиљка је безбожнима грех. Помисли марљивога воде умножењу, а сваки немаран бива вођен у лишавање. Који чини сабирање блага лажљивим језиком, тај се гони за сујетом, и долази у замке смрти.

Погибао ће безбожницима њима се наметнути, јер они неће да чине правду. Покварењима ће Бог послати покварене путеве, јер су дела Његова чиста и права. Боље је живети у крају напољу, него у зградама окреченим са неправдом, и у заједничкој кући. Душа безбожника неће бити помилована ни од једнога човека. Када бива кажњен развраћени, безазлени ће бити пажљивији; мудри пак схватајући, стећи ће знање. Схвата праведник срца безбожних, и ружи безбожнике у злима њиховим.

Који затвара уши своје да не чује болесника, и он ће призивати и неће бити ко да га чује. Тајно давање одвраћа гњев, а који штеди дарове подиже јаки гњев. Весеље праведних чини суд прави, а свети је нечист у очима злочинаца.

Човек који скреће са пута правде, на скупу мртвих завршиће. Човек оскудан воли весеље, љубећи вино и уље неће се обогатити. Нечист је праведнику безаконик, и наспрам правих такав је преступник закона.

Боље је живети у пустињи, него са женом свадљивом и језичном и љутитом. Благо многожељено починуће на устима

мудрога, но безумни људи прогутаће га. Пут правде и милостиње наћи ће живот и славу.

На стиховњим, самогласна дневна, двапут;
Глас 1.

Била си душо моја одевена у царски плашт Богом изаткан, и огртач нетрулежи, ал' си сама своју почаст изругала, и богатство и благодат, јер си грех учинила, и презрела свога саплеменика, као што богати презре Лазара. Ал' да не будеш у мукама са немилостивим богатим, зато се душом понизи, и Господу који се ради тебе унизио завапи: ти си Христе пре распећа био одвен у плашт поруге; ради мене си обнажен и на крсту разапет, зато ме одеждом твога царства избави од вечне срамоте.

Мученична: О добре ли ваше куповине, светитељи: крв сте дали а небо наследили; Привремено се мучили а радујете се у вечности; Заиста је добра куповина ваша: Пролазно сте оставили а непролазно наследили, и са ангелима у радости непрестано певате јединосушној Тројици.

Слава и сада, крстобогородичан.

Подобно: Прехвални мученици..

Дјева је говорила: мач је прошао, Сине мој, кроз моје срце када сам те Христе разапетог видела; И кида ми се срце, као што ми је давно Симеон предсказао; Ал' васкрсни и прослави се Бесмртни, молим те као слушкиња твоја и као Матер.

102. Среда цветна

На јутрењи

Тројичан гласа.

После 1. катизме, сједални крста из Осмогласника, са краја Триода, са крстобогородичним.

После 2. катизме, сједални господина Јосифа. Глас 2.
Подобно: Камен гробниј..

Као каменом оптерећен сам многим гресима и лежим у гробу немара, али ти ме изведи одатле, Милостиви и благи Господе. **(двапут)**

Крстобогородичан:
Подобно: Милосердија..

Чувани часним крстом твога Сина, Владичице и Богородице Пречиста, сваки напад противника моћно одбијамо, зато те славимо како доличи: као Мајку Светлости и једину наду душа наших.

После 3. катизме, сједални господина Теодора. Глас 3.
Подобно: Красотје девства..

Данас је Лазар умро и погребен, а плачевне песме певају сестре његове, а ти си као свезнајући Бог и страдање прорекао, а ученицима казао да је Лазар уснуо, али идем сада да подигнем кога сам саздао, зато теби сви кличемо: слава сили и моћи твојој Господе. **(двапут)**

Крстобогородичан: Неискусобрачна и Пречиста Мати твоја Христе, видевши те на крсту рапетог, матерински је плакала и нарицала: како ти је узвратио неблагодарни јеврејски сабор? А многим твојим и великим се добрима Сине мој сладио! А ја оплакујем твоје свето снисхођење.

Канони из Минеја и трипеснец, дело господина Јосифа.
Глас 2.

Песма 3.

Ирмос: Ноплодствовавшиј мој ум..

Силом крста твога укрепи вољу моју, изнемоглу нападима Злога, и да чиним вољу твоју упути ме Господе.

Мрзовољан дремам на постељи уживања, ал' ти ме подигни Господе, и учини да се поклоним твоме страдању.

Постом обасјавши душе, пођимо очишћени да сретнемо Христа, јер телесно долази у Јерусалим.

Богородичан: Од огња Божанства ниси изгорела, али зато спали моје старе навике за уживањем, да те са вером прослављам Пречиста.

Ини канон
Глас 3.
Ирмос: Неплоднаја душе..

Данас је Лазар умро, али се није скрио од свевидећих очију Исуса, зато и рече ово ученицима говорећи: Лазар пријатељ наш је умро, али идем да га васкрснем.

Идем опет у Јудеју, рекао си ученицима и уплашио их, али Тома смело узвикну: идемо да и ми помремо и да одмах оживимо.

Слава, тројичан: Тројице јединосушна, Оче сведржитељу, Сине сабеспочетни са сапрестолним и Божанским Духом, као једном несазданом Божанству се клањамо, и теби певају сви народи.

И сада, богородичан: Дјево и Мати Пречиста, ти си из Јесејевог корена, из којег је заблистао Исус, живоносни цвет, нама земнима, тобом се избависмо од трулежи и смрти, зато ти сви певамо, Пречиста.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Радуј се Сионе јер ти долази Цар твој кротак, као што кличе пророк, а ждребе носи оваплоћеног Сведржитеља који има све у својим рукама, зато певајмо о сили његовој.

Ирмос: Неплоднаја душе..

Неплодна душо и без потомства, стекни плод благословени и радосно узвикни: Ти си ме Боже утврдио и нема светог и праведног, мимо тебе Господе.

Песма 8.

Ирмос: В купиње Мојсеју..

Одвали Христе тешки камен великог очаја са душе моје, и подигни ме из гроба безосећајности, у славу твоју Речи Божија.

О смрти твога друга предсказао си друговима, али си по милости твојој, милосрдни и свевидећи Боже, хтео да га, на славу твоју, после четир дана дигнеш из гроба.

У Јудеју си опет кренуо Христе, која је чекала тебе као дрво живота, да те на дрво убије, а ти си желео да дарујеш бесмртност умрлима због залогаја са рајског дрвета.

Богородичан: На теби се Дјево Пречиста показао сав домострој Божији, јер је твоју чедност сачувао и после свога рођења, запечаћену за све векове.

Ини.

Ирмос: Из безначалнаго Оца..

Данас мртвог Лазара и друга износе и плачу сви са Маријом и Мартом, а Христос радостан тамо долази да покаже људима да је сам живот свих.

Као са горе Јелеонске, тако са висине милости, насеците народи гране врлина, и дођите да се духовно спремимо за Христов долазак ка нама, певајући, благосиљајући и величајући га у све векове.

Благосиљајмо Оца и Сина и Светога Духа, Господа.

Тројичан: Триипостасна јединице. Оче, Сине и Живи Душе, једно Божанство и једно царство, тебе као незалазну светлост хвале војске ангела, а и ми земни певамо благосиљамо и величамо те у све векове.

И сада, богородичан: Ево сви нараштаји те славимо Пречиста, гледајући твоја велика чуда, јер си надприродно родила Творца свих, Бога и Човека, зато те благосиљамо и величамо у векове.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Са децом и ми сретнимо Христа Бога, и уместо палми принесимо милостиње са срдачним молитвама као гранама и кличимо: благословите и величајте Христа у векове.

Хвалимо, благосиљајмо и клањајмо се Господу, певајући и величајући га у све векове.

Ирмос: Из безначалнаго Оца..

Бог рођен из беспочетног Оца пре свих векова, у времену се од Богородице оденуо у тело, Човек је потпуни и Бог уистину, зато га опевајте, благословите и величајте у све векове.

Песма 9.

Ирмос: От земнородних кто..

Данило је постом себе оградио и њиме чељусти звериње затворио. На њега се душо моја угледај, јер змија демонска као лав риче и тражи сваку душу себи за храну, а ти је помоћу крста одагнај.

Речи Божија, душу моју смртну због греха и закопану у гробу преступа васкрсни твојом животворном речи, и удостоји да ти принесе гране врлина, као Победитељу над смрти.

Имаш небо као престо а земљу за подножије, Речи Бога Оца, а ипак јашеш на магарету и у свети град улазиш и из уста деце чујеш дивну похвалу као Цару свих.

Богородичан: Најдивнија си међу женскима, о, предивна Пречиста! А родила си најдивнијег Бога-Реч, дивнијег од целог света, зато га моли Дјево да очисти нечистоту мога срца.

Ини.

Ирмос: На Синајстјеј горје..

Док сестре Лазареве данас лију горке сузе над гробом брата свог, видећи га данас под тешким каменом, Христос мој из даљине овако говори својим апостолима рекавши: радујем се због вас да нисам тамо телесно био.

Опет долази Христос ка теби, убиствена Јудејо, желећи да као Бог изврши спасоносно страдање. Ти си тражила да га камењем убијеш, а ево он ти самозаван долази да га убијеш, за спасење наше.

Слава, тројичан: Божанство је и јединица и тројица: о, преславне ли вере! Природом је сједињена, а особинама се

дели по лицима. Несечено се сече, а једно се тројичи, и тако су Тројица: Отац, Син и Дух Живи, који све чува.

И сада, богородичан: Ко је чуо за девствену родитељку и матер без мушкога? Маријо на теби је ово чудо, али реци како? Не испитуј дубину бого-рођења мога, оно је сушта истина, али за разум човеков недостижна.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Од палми исплетимо гране за духовно и природно сретење Владике, који нам долази, јер је благословен који долази у Име Господа и Оца, као истинити Син.

Ирмос: На Синајстјеј горје..

На Гори Синају, видео те Мојсеј у виду купине, како си огањ Божанства у свом телу зачела; Данило те видео као гору несечену, а Исаија као жезал процвали, из Давидовог корена.

Светилен владајућег гласа, са краја Триода.

На стиховњим, стихира дневна самогласно, двапут.
Глас 1.

Стари Израиљ се у порфиру и свилу облачио, одеждама свештеним и царским блистао, законом и пророцима богат био, законитим служењима се веселио, али је тебе Доброчинитељу униженог изван капија распео, и живог те се после распећа одрицао, а ти си у недрима Бога Оца увек постојећег, ал' сада је Израиљ жедан капи благодати, као немилостиви богаташ од Лазара убогог, јер је са својом свилом и порфиром у неугасиви огањ отиш'о, у патњи је жељан мрва истине, јер види друге људе и народе, како се сада греју у Аврамовим недрима вере, и носе плашт и огртач

крштења у твојој крви, и у изобиљу твојих благодатних дарова кличу ти: Христе Боже наш слава теби.

Мученична: Вас свехвални мученици нису могли одвојити од Бога ни патња, ни туга, ни глад, нити гоњење, ни ране, ни бес зверова, ни мач, нити опасност од огња, јер сте због велике љубави ка њему као у туђим телима пропатили, и на своју природу сте заборавили а смрт сте презрели, зато сте по заслузи и плату за своја страдања примили, и наследници небеског царства постали, па се непрестано молите за душе наше.

Слава и сада, крстобогородичан:

Ти си Човекољубче Христе утврдио земљу на водама, а када те је видела Родитељка твоја распетог, овако је нарицаше: Тешко мени какво је ово ужасно виђење? Куд је зашла твоја безмерна доброта, најдражи Сине? Величам твоју милост, јер желиш за сав свет да пострадаш.

На 6. часу

Тропар пророчанства, глас 5.

Милости твоје Господе учини на нама и не презри нас због безакоња наших, Свети Владико Сведржитељу, молимо те.

Слава и сада, исто.

Прокимен псалам 112. Глас 4.

Хвалите слуге Господа, хвалите Име Господње.

Стих: Нека је Име Господње благословено од сада и до века.

Читање из Пророштва Исаије (Гл.58,1–11)

Тако говори Господ: Узвикни јако и немој поштедети, као труба дигни глас твој, и објави народу моме грехе њихове, и дому Јаковљевом безакоња њихова. Мене са дана на дан траже, и да познају путеве моје желе, као народ који је

учинио правду Божију и суд Бога свога није оставио; траже од мене сада суд праведни, и да се приближе Богу желе, говорећи: Зашто постисмо и ниси нас видео? Понизисмо душе наше и ниси познао?

А Господ одговори: Зато што у данима постова ваших показујете зле воље ваше и све потчињене вам злостављате. Ако постите зато да судите и спорите, и песницама ударате пониженога, зашто ми постите као данас, да се са виком чује глас ваш?

Нисам такав пост изабрао, и дан такав да човек смирује душу своју; нити ако савијеш као обруч врат свој, и врећу и прашину простреш пода се, неће се ни тако назвати пост угодан. Нисам такав пост ја изабрао, говори Господ, него:

Раздрешуј сваку свезу неправде, раскини чворове насилних уговора, отпуштај понижене на слободу, и сваки уговор неправде поцепај. Раздели гладноме хлеб свој, и сиромашне без крова уведи у дом твој; ако видиш нагога, одени га, и сроднике рода твога не презри. Тада ће се пући рано као зора светлост твоја, и исцељења твоја брзо ће засијати, и ићи ће пред тобом правда твоја, и слава Божија прекриће те.

Тада повичи, и Бог ће те услишати; и још док говориш, рећи ће ти: Ево ме. Ако одбациш од себе свезу неправде и бијење руком и реч гунђања, и даднеш гладноме хлеб од душе своје, и душу понижену наситиш, тада ће заблистати у тами светлост твоја, и тама твоја биће као подне. И биће Бог твој са тобом свагда.

Прокимен псалам 113. Глас 6.

Благословени сте ви Господу, који је створио небо и земљу.
Стих: Небо над небесима је Господу, а земљу даде синовима људским.

103. Среда цветна

На вечерњи

Уобичајена катизма.

На Господи воззвах.. **узимамо стихире на 10 и певамо следећу самогласну, двапут.**

Глас 5.

Богат страстима и одевен одећом обмане и лицемерја, веселим се у злу неуздржања, и безмерно немилосрђе имам, презрео сам душу своју бачену пред вратима покајања, гладну сваког добра и напаћену мојом небригом; Али ти Господе учини ме убогим Лазарем сиромашним гресима, и да не останем без прста који би оросио мој напаћени језик у огњу неугасивом, него ме усели у недра патријарха Аврама, јер си човекољубив.

Мученична: Душама незаситим љубави Христове, свети мученици нисте га се одрекли, мада сте разне ране и патње поднели, ви сте дрске мучитеље поразили, непоколебиву и неповређену веру сте сачували и тако на небеса прешли, зато имате смелост код Христа, па га молите да нам подари велику милост.

Ине стихире, дело господина Јосифа.

Глас 5.

Подобно: Радујсја постником..

Телесно си ишао Исусе са оне стране Јордана, и својим

пријатељима си говорио: друг наш Лазар је умро и сад је прогребен, али се радујем пријатељи због вас, да спознате да све знам, као Бог неизмењен, мада у лику Човека. Идемо да га оживим, да смрт осети моју победу, и коначно укидање, што ћу јавно учинити, дајући свету велику милост.

Угледајмо се верни на Марту и Марију, и пошаљимо Господу молитве као свете дарове, да дође и да нам душе васкрсне, јер леже у дубоком гробу лењости и безосећаја, страха Божијег нису осетиле и сада немају снаге живота па вапију: дођи милостиви Господе, па као што си давно узвишено подигао друга твога Лазара, тако све оживи, јер ти дајеш велику милост.

Ина стихира, дело господина Теодора.
Глас 6.
Подобно: Господи на гроб..

Два је дана Лазар у гробу, и види све од века умрле, тамо види страх велики, небројено мноштво окованих ланцима адовим, док сродници горко јецају над гробом његовим, Христос долази да оживи свога друга, да од свих чује сложно: благословен си Спасе, помилуј нас.

И из Минеја 4
Слава и сада из Минеја

Прокимен псалам 114. Глас 4.
Благоугодићу пред Господем у земљи живих.
Стих: Заволех што ће Господ услишити глас молења мога.
Читање из Књиге Постања (Гл.43,26–31 и 45,1–16)

И принесоше Јосифу браћа његова дарове, које имаћаху у рукама својим, у дом, и поклонише му се лицем на земљу.

И запита их: Како сте? И рече им: Је ли здрав отац ваш старац, за кога рекосте, живи ли још? А они рекоше: Здрав је слуга твој отац наш, још живи. И рече: Благословен човек тај Богу. И они сагнувши се поклонише му се.

И погледавши очима својим Јосиф виде Венијамина брата свога истоматерњег, и рече: Је ли то брат ваш најмлађи, којега рекосте довести мени? И рече: Бог да те помилује, дете. И потресе се Јосиф, јер уздрхта утроба његова због брата свога, и тражаше место да плаче; и отишавши у одају плакаше онде. И умивши лице своје, изишавши суздржаваше се. И не могаше Јосиф поднети све који му ту предстојаху, него рече: Удаљите све од мене.

И не преоста нико пред Јосифом, кад се обзнани браћи својој. И испусти глас са плачем. И чуше за то сви Египћани, и би чувено у дому фараоновом. А Јосиф рече браћи својој: Ја сам Јосиф; је ли још жив отац мој? И не могаху му браћа одговорити, јер се узмутише. И рече Јосиф браћи својој: Приближите ми се; и приближише се. И рече: Ја сам Јосиф брат ваш, кога продадосте у Египат. Сада пак немојте се жалостити, нити да вам буде криво што сте ме продали овде; јер ме за живот ваш Бог посла пред вама. Јер ово је друга година глади на земљи, и још је остало пет година, у којима неће бити орања за сетву, нити жетве. Посла ме, зато, Бог пред вама да вам остане остатак на земљи, и да прехраним ваш остатак велики.

Сада, дакле, нисте ме ви послали овде, него Бог, и учини ме оцем фараону и господарем свег дома његовог и кнезом све земље Египатске. Зато, похитавши узиђите ка оцу мојем, и реците му: Тако говори син твој Јосиф: Учини ме Бог господарем све земље Египатске; сиђи зато ка мени у Египат, и немој оклевати. И настанићеш се у земљи Гесем

Арабијској, и бићеш близу мене, ти и синови твоји, и синови синова твојих, овце твоје и краве твоје, и све што је твоје. И прехранићу те онде, јер још пет година биће глад на земљи, да не пропаднеш ти и синови твоји и сва имовина твоја.

Ево, очи ваше виде, и очи Венијамина брата мога, да уста моја говоре са вама. Кажите зато оцу моме сву славу моју у Египту и што сте видели, и пожуривши доведите оца мога овде.

И Јосиф паднувши на врат Венијамина брата свога, плакаше на њему, и Венијамин плакаше на врату његовом. И целивавши сву браћу своју, плакаше над њима. И потом говорише њему браћа његова. И пронесе се глас у дом фараонов, говорећи: Дођоше браћа Јосифова. И обрадова се фараон, и свита слугу његових.

Прокимен псалам 115. Глас 4.

Завете своје Господу ћу испунити, пред свим народом његовим.

Стих: Веровах, и говорих; јер се понизих веома.

Читање из Прича Соломонових (Гл. 21, 23–31 и 22, 1–4)

Ко чува уста своја и језик, сачуваће душу своју од невоље. Дрзак и самовољан и горди назива се пошаст, а који злопамти, безаконик је. Жеље и похоте лењога убијају, јер се не покрећу руке његове да нешто раде. Безбожни сав дан жели зле жеље, а праведни несебично милује и сажаљева.

Жртве безбожних су мрзост Господу, јер их приносе безаконо. Сведок лажан пропашће, а човек послушљив говориће суздржавајући се. Безбожан човек без стида стоји пред лицем, а прави човек сам схвата путеве своје.

Нема мудрости, нема храбрости, нема савета у

безбожнога пред Господем. Коњ се спрема за дан рата, но од Господа је помоћ. Боље је име добро, него богатство много; изнад злата и сребра је милост добра. Богати и сиромах сретају један другога, а обојицу је Господ створио.

Оштроуман човек видећи злога јако кажњаваног, сам се поучава, док неразумници прошавши туда претрпеше штету.

Плод мудрости је страх Господњи, и богатство, и слава, и живот.

И даље поредак Прећеосвећене Литургије.

104. Четвртак цветни

На јутрењи

Тројични владајућег гласа.
После 1. катизме, сједални апостолима, из Осмо-гласника.

После 2. катизме, сједални дело господина Јосифа.
Глас 5.
Подобно: Собезначалноје..

Дела и веру уједно, Христу као молбу похитајмо да пошаљемо, да и нама душе усмрћене, као другог Лазара оживи својим дивним доласком, зато му правду као гране принесимо и овако кличимо: благословен који долази у име Господње.

Слава, то исто.
И сада, богородичан:

Исцели увек брзо, велике патње душе моје и мога тела, и вољу моју на добро управи Најнепорочнија, па ме удостоји Богородице да у смирењу душе приносим чисте молитве Цару свих и измоли ми опроштај грехова.

После 3. катизме, сједални дело господина Теодора.
Глас 6.
Подобно:Ангелскија сили..

Већ је два дана од смрти Лазара, за којим сузе туге лију сроднице Марија и Марта, ал' пред камен гроба дође Творац са својим ученицима да смрт оплени, јер Он је дароваоц живота, зато му кличимо: Господе, слава теби.

Слава, то исто.
И сада, богородичан: Пресвета Владичице Пречиста, Мати Бога нашега, ти си Творца свих неизрециво родила, зато увек моли његову доброту са светим апостолима, да нас од патњи избави, и дарује опроштај грехова.

Канониз Минеја и
Трипеснец, дело господина Јосифа.
Стихослови се Мојсеовица.
Глас 5.

Песма 4.

Ирмос: Божественноје твоје разумјев..

Зрацима ваше утехе, и вером обасјајте затворене у тами греха, и све који вас хвалимо, апостоли блистави.

Сјединимо верни љубав са милосрђем у молитви Христу, и похитајмо да му их узнесемо, да и нас васкрсне из гроба наших тајних грехова.

Умртвљени смо душом због љубави телесне, ал' будимо љубављу уз Избавитеља, да би нас избавио из ада и тешке осуде.

Прорекао си Лазарево васкрсење, и њега си одмах подигао, а од дојенчади са цвећем си примио хвалу, као слике страдања, Спасе мој.

Богородичан: Из тебе извире света вода бесмртности и живота, Богородитељко Најнепорочнија, а њу када Пречиста окусимо, од жеђи смртоносне се избављамо.

Ини канон дело господина Теодора.
Глас 6.
Ирмос: Услишах слух твој..

Лазар је погребен, и са Мартом плачу и наричу они који желе да и ти Животодавче дођеш код њих.

Смрт је почела дрхтати, осетивши да ћеш и ти ка њој сићи, јер си ти Живот, а њу ћеш коначно учинити пустом.

Слава, тројичан: Јединице јединствена и несаздана, природо беспочетна, Тројице по ипостасима опевана, спаси нас који се са вером клањамо сили твојој.

И сада, богородичан: Из Оца надвременог Сина, ти си га Богородитељко у времену неискусомужно родила. О, узвишеног ли чуда! Дојиш а остала си девствена.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Окупимо се сви и који сте у пећинама и пустињама, да са песмама сретнемо Господа славе, који на магарету долази.

Ирмос: Услишах слух твој..

Чуо сам твој глас и поплаших се, разумех твоја дела и задивих се. Слава сили твојој Господе.

Песма 8.

Ирмос: Тебје сведјетељу..

Молите Свемилостивог да скине тешки камен са срца мог, јер сте ви, богоречити апостоли Господњи, камење угаоног камена постали.

Хајдемо, позвао си твоје другове, јер друг мој Лазар је већ уснуо, па да га пробудим и тако успавам злобу свепогубне смрти заувек.

Кротком душом и смерне природе, дочекајмо благодаћу кроткога Владику свих, који долази да уништи гордост Злобнога.

Богородичан: Тебе је Најнепорочнија пророк видео као обасјане двери Светлости, јер си неизрециво родила Творца

светлости. Он је налик нама постао, а ми га у све векове величамо.

Ини.

Ирмос: Преподобни твоји..

Марта и Марија сада јецају гледајући Лазара у гробу и у патњи казивају: да је Христос овде био, не би наш брат умро.

Ад нека чека своје погубљење, јер Живот долази да подигне Лазара који кличе: благословите, појте и величајте Господа у све векове.

Благосиљајмо Оца и Сина и Светога Духа, Господа.

Тројичан: Клањам се беспочетноме, са рођењем и исхођењем Оцу Родитељу, и прослављам Сина рођеног, и певам заблисталом са Оцем и Сином Духу Светоме.

И сада, богородичан: Не престај Дјево никада да молиш човекољубивог, Којег си неизрециво родила, да спасе од невоља све који теби притичу.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Спремајмо верни врлине као гране и палме, за дочек Христа Цара и кличимо: благословите, певајте и величајте га у све векове.

Хвалимо, благосиљајмо и клањајмо се Господу, певајући и величајући га у све векове.

Ирмос: Преподобнији твоји отроци..

Твоја преподобна деца у пећи, беху налик ангелима, трисвету песму певајући: благословите, појте и величајте Господа у све векове.

Песма 9.

Ирмос: Исаије ликуј..

Избави ме Владико Христе друштва злог демона, јер си твоје ученике мудрима учинио, са њима си Милостиви Спаситељу дошао и твога верног друга Лазара васкрсао, који ти пева благодарно.

У пуноћи поста, испуни благи Господе радошћу и наше душе и срца, ради молитава твојих апостола, који су те чисто заволели, Спаситељу душа наших.

Живом као у гробу смрада, ђубрета, злобе и лењости, али ти Христе вапијем: васкрсни ме и спаси, да и ја са гранама врлина дочекам тебе, кличући: Осана Богу на висини.

Богородичан: Родила си нам Пречиста Богоневесто Сина са две воље и два дејства, јединородног са Оцем. Најсветији и најузвишенији је Човеком постао, да нас учини у заједници своје природе.

Ини.

Ирмос: Безсјеменнаго зачатија..

Данас је Лазар већ два дана у гробу и над њиме лију сузе рођене сестра Марија и Марта, ал' им долази Христос тамо, са светим апостолима, да учини чудо велико.

Свепогубна смрти, стиже ти разорење, твоје капије и ланци да буду покидани, јер Христос који је васкрсао Лазара, поломиће твоја врата. Ово ћеш ускоро окусити аде, тако кличе пророк са нама.

Слава, тројичан: Јединородни Оче јединороднога Сина, и једини од јединога, светлости од светлости, и једини од једног и јединог Бога Свети Душе, заиста си Господ над господима. О, Тројице и Јединице Света, спаси мене који те благосиљам.

И сада, богородичан: Задивљује ме чудо рађања из тебе Најнепорочнија, јер си бесемено зачела необухватнога. Реци: како си и девствена и као Мати родила? Вером прими то што је надприродно, а Рођеном се поклони, јер он може све што пожели.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Долази Господ да узјаше на магаре као што је писано, народе спреми се са страхом да дочекаш Цара свих са палмама, јер је победник над смрти и Лазара је из ада подигао.

Ирмос: Безсјеменнаго зачатија..

Од бесеменог зачећа рођење је неизрециво, а Матере Дјеве је нетрулежан плод; Божије рођење обнавља природе, зато сви нараштаји богоневесну Матер величајмо.

Светилен гласа, са краја Триода.

На стиховњим, самогласна дневна, двапут. Глас 5.

Дођите браћо и сестре са свих страна, и чистим срцем прићимо благоме Богу, животне бриге одбацимо и за душе се постарајмо. Уздржањем уживања у јелу одбацимо, а о милостињи се бринимо, јер је писано да су њоме неки ангеле угостили. Нахранимо убоге, ради Оног који нас храни својим телом, оденимо се у Онога који се светлошћу одева као одећом. Да молитвама Богородице Дјеве и Матере, добијемо опроштај грехова, зато у покајању завапимо: Господе избави нас од одбачених улево, и удостоји нас да здесна код тебе будемо, јер си милостив и човекољубив.

Мученична: На мукама свети су радосно кликтали: ово је одлазак ка Владици, и место рана садашњих, светла одећа

васкрсења цвета за нас, место понижења венци, уместо окова тамничних живот рајски, и уместо осуде са злочинцима живот са ангелима. Ради молитава мученика, Господе спаси душе наше.

Слава и сада, богородичан

Подобно: Благодатнаја..

Унапред изабрана од свих нараштаја, песму нашу услиши, и даруј опроштај душама нашим. Ради апостола избави нас од патњи и болести, јер све можеш као Божија Мати.

На 6. часу

Тропар порочанства, глас 1.

Глас слугу твојих Господе не заборави, опомени се да свагда наду полажемо на тебе, који све можеш, и помози нам, молимо те.

Слава и сада, исто.

Прокимен псалам 117. Глас 4.

Ово су врата Господња, праведни ће ући на њих.

Стих: Исповедајте се Господу јер је добар.

Читање из Пророштва Исаије (Гл.65,8–16)

Тако говори Господ: Као што се нађе пуце на грозду и кажу људи: немој га откинути јер је благослов у њему, тако ћу учинити ради Слуге мога; нећу погубити све ради њега.

И извешћу семе из Јакова и семе из Јуде, и наследиће Гору свету моју, и наследиће је изабрани моји и слуге моје, и населиће се тамо. И биће у шуми Саронској насеља стада, и долина Ахор код Јерихона за починак стоци народу моме, који ме тражише.

А ви који ме остависте, и који заборављате Гору свету моју, и који припремате трпезу демону Гаду, тобожњем идолу среће, и пуните чашу за изливање идолу Судбине, ја ћу вас предати под мач, сви ћете пасти у сечи и покољу. Јер вас звах, и не послушасте; говорих и оглушисте се; и учинисте зло преда мном, и оно што не хтедох, то сте изабрали.

Тога ради, овако говори Господ: Ево, који ми служе јешће, а ви ћете гладовати. Ево, који ми служе — они ће пити, а ви ћете жеднети. Ево, који ми служе обрадоваће се, а ви ћете се посрамити. Ево, који ми служе радоваће се у весељу, а ви ћете викати у болу срца вашег и од потреса духа вашег јаукаћете. Јер ћете оставити име ваше на гађење изабранима мојим, а вас ће погубити Господ.

Онима који ми служе назваће се име ново, које ће се благословити на земљи, јер ће благословити Бога Истинитога.

Прокимен псалам 118. Глас 4.

Путем заповести твојих текох, када си раширио срце моје.

Стих: Законоположи ми, Господе, пут наредаба твојих.

105. Четвртак цветни

На вечерњи

Уобичајена катизма

На Господи воззвах.. **узимамо стихове на 6 и певамо подобне, дело господина Јосифа.**

Глас 4.
Подобно: Званниј свише..

Двојицу светих апостола, који су те Христе спознали као једног од Тројице, сада шаљеш да ти приведу магаре и младунче, да на њега Благи као што је писано смирено седнеш, док на небу својевољно спремаш престоле онима који те љубе. Ти Речи Божија проничеш у неразумне страсти душегубне, и разумнима чиниш све који кличу: Осана теби Боже.

Прими Цара Сионе, ево теби кротак својевољно долази! Он је Лазара васкрсао и горко царство смрти разорио. Дођите на сабор побожни, свештеници, монаси и мноштво верних са добрим чедима. Дођите да дочекамо Христа са палмама кличући: благословен који долази да крсним страдањем спасе род човечији, и по доброти вечност свима подари.

Ина стихира подобна, дело господина Теодора. Глас 8.
Подобно: Иже во Едемје..

На небу Христе те носе узвишени серафими, као Бога и Творца свих, а на земљи си сам узјахао на магаре и долазиш као човек попут нас. Витанија се Спаситељу весели, јер те је дочекала, а Јерусалим се радује јер те очекује. Смрт предосећа умртвљење кад је Лазар дошао из мртвих. Зато и ми са врбама чекамо радосни, и певамо Господе о твојој сили и доброти.

И из Минеја 3 стихире.
Слава и сада, из Минеја, крстобогородичан.

Прокимен псалам 119. Глас 6.
Када туговах завапих ка Господу и услиша ме.
Стих: Господе, избави душу моју од уста неправедних и од језика лажљивога.
Читање из Књиге Постања (Гл.46,1–7)

И пошавши Јаков, он и сви његови, дође на Извор заклетве и принесе жртву Богу оца свога Исака.

И рече Бог Израиљу у виђењу ноћу, говорећи: Јакове, Јакове. А он рече: Шта је? А он му рече: Ја сам Бог отаца твојих; не бој се да сиђеш у Египат, јер ћу те учинити онде великим народом. И ја ћу сићи с тобом у Египат, и ја ћу те узвести на крају. И Јосиф ће ставити руке своје на очи твоје да их затвори.

И устаде Јаков од Извора заклетве, и узеше синови Израиљеви оца свога, и ствари, и жене своје на кола, која посла Јосиф да га узму. И узевши имовину своју и сву тековину, коју стекоше у земљи Хананској, уђоше у Египат, Јаков и све семе његово са њим, синови и синови синова његових, кћери и кћери кћери његових и све семе своје доведе у Египат.

Прокимен псалам 120. Глас 6.

Господ ће те сачувати од сваког зла, сачуваће душу твоју Господ.

Стих: Подигох очи моје на планине одакле ће доћи помоћ моја.

Читање из Прича Соломонових (Гл.23,15–35 и 24,1–5)

Сине, ако мудро буде срце твоје, обрадоваћеш и срце моје. И удубљиваће се усне твоје у речи усана мојих, еда ли су праве. Нека не ревнује срце твоје грешницима, него у страху Господњем буди сав дан. Ако то сачуваш, имаћеш унуке, и нада твоја неће одступити од тебе.

Слушај сине, и мудар буди, и управљај мисли срца твога. Не буди винопија, нити пристај таквим саветима и куповинама меса; јер сваки пијаница и блудник осиромашиће, и обући ће рите и крпе сваки спавач.

Слушај, сине, оца који те је родио, и не презри кад остари мати твоја. Стеци истину, и не одбаци мудрост, и васпитно учење и знање. Добро одгаја отац праведан, и сину мудром весели се душа његова. Да се веселе отац и мати због тебе, и да се радује родитељка твоја. Дај ми, сине, срце твоје, и очи твоје да чувају путеве моје.

Јер је сасуд разбијени туђи дом, и бунар је туђи тесан. Тај дом ће скоро пропасти, и сваки законопреступник уништиће се. Коме је тешко? Коме је узбуна? Коме судови? Коме горчине и болови? Коме узалудни ломови? У кога су мутне очи? Зар не у оних који остају дуже у вину? И зар не у оних који траже где бивају пијанке?

Не опијајте се вином, него се дружите са људима праведним, и разговарајте шетајући. Јер ако чашама и флашама даднеш очи своје, после ћеш ходити наг више него тучак у ступи, и на крају ћеш као уједен од змије прострти се, као кад се од звечарке излије отров.

Очи твоје када виде туђу жену, тада ће уста твоја говорити развратно, и пашћеш као у срце мора, и пропашћеш као кормилар у многим таласима. Јер ћеш рећи: Бише ме, и не осећах бол; и ругаху ми се, а ја не знадох када је јутро, да пошавши потражим оне са којима се дружих.

Сине, не угледај се на зле људе, нити пожели да будеш са њима; јер лажима се учи срце њихово, и уста њихова говоре муке.

Са мудрошћу се изграђује дом, и са знањем се управља. Са осећањем се испуњују ризнице сваким богатством часним и добрим. Бољи је мудри од јакога, и човек који има разумност бољи је од великог земљопоседника.

На стиховњим, самогласна дневна, двапут.
Глас 8.

Избави ме Христе Боже, примера немилостивог богатог и шкрте природе, јер си крстом очистио грехе наше, а дај ми да се у трпљењу угледам на убогог и благодарног Лазара. Не удаљи ме од недара паријарха Аврама, ради твоје велике милости.

Мученична: Мученици Господњи ви свако место освећујете и сваку болест лечите, зато вас молимо: молите се сада да се избавимо од мрежа вражијих.

Слава и сада, крстобогородичан

Подобно: О, преславнаго чудесе! О, таинства новаго..

О, превеликог ли чуда! О, колике ли тајне! О, ужасног ли почетка! Тако је Дјева говорила, када те је на крсту међу двојицом разбојника разапетог видела. Плакала је и нарицала: Тебе сам чудом и без патњи родила! Тешко мени чедо најмилије, зашто те је страшан и незахвалан народ на крст приков'о?

106. Петак цветни

На јутрењи

Тројични владајућег гласа.

После 1. катизме, сједални крста из Осмогласника, са краја Триода.

После 2. катизме, певамо следећи сједален, дело господина Јосифа.
Глас 4.
Подобно: Скоро Предвари..

Двојицу је ученика да приведу магаре послао, као што је писано, на њему је дивни Христос узјахао и тако дошао; Свету похвалу је од деце примио, зато га и ми хитро сретнимо. Гране врлина и добрих дела њему принесимо.
Слава, то исто.
И сада, крстобогородичан
Подобан.

Дјево најнепорочнија и Мати Христа Бога, оружије је прошло кроз твоју пресвету душу, када си видела својевољно разапетог Сина твога и Бога, њега преблагословена не престај да молиш, да нам подари опроштај грехова.

После 3. катизме, сједален, дело господина Теодора.
Глас 8.
Подобно: Воскрес из мертвих..

Два ученика су данас послата, да приведу магаре Владару свих, и мада га носи мноштво серафима, он долази јашући; Због Лазара почиње да се плаши смрт која све прождире, која је из давнине заробила род човеков.

Слава, то исто.

И сада, крстобогородичан.

Подобан.

На страдању свога Сина, Пречиста је стајала, и јецајући горко песмом је нарицала: Тешко мени, тебе неуђутно славе ангели песмама, па како су те Сине деца јеврејска Пилатовом суду предала? Певам Речи Божија о твојој великој и неизрецивој доброти.

Канон из Минеја и
Трипеснец, дело господина Јосифа.
Стихослови се Мојсеовица.
Глас 4.

Песма 5.

Ирмос: Возсијај ми Господи свјет..

На крсту си Господе твоме уснуо, а смрт си Владико у сан претворио. Јер ти си узвикнуо: пријатељ мој Лазар је уснуо, хајдемо сада да га пробудимо.

Испуни се проповед свих пророка и прорицање, јер си Христе милостиви својом вољом дошао у град где пророке убијају, где ће и тебе убити, а ти спаси мене јер ме убија пропадање.

Уздржањем и молитвом непокорно тело души покорите, и монаштво и верни народе, и тако Христа дочекајте, који долазећи да пострада на магарету јаше.

Богородичан: Кишом твоје милости напој душу моју усахлу од пламена греха, и у угаслом срцу мојем запали светлост, јер ти си двери Светлости, Пречиста.

Ини канон, дело господина Теодора. Глас 8.

Ирмос: Мрак души мојеја..

Када си хтео да уђеш у Витанију, послао си Христе двојицу твојих ученика да ти приведу магаре, на које нико од људи није никада јахао; Тако су само тебе Спаситељу неверни народи послушали.

Окупило мноштво Јудеја из Јерусалима у Витанију и са сродницима Лазаревим данас тугују, а када овај изађе из гроба, већ се сутрадан договорише и решише да Христа убију.

Слава, тројичан: Тројице Пресвета: Оче, Сине и Душе, сведржитељу, блажено Божанство, беспочетно Биће, и трострука светлости, свевидећа сило, сачувај слуге твоје.

И сада, богородичан: Видевши тебе Христе прикованог на крсту клиновима и како се из твојих животворних ребара излива крв и вода, твојој Матери је срце рањено и са материнском љубављу је гледала тебе Сина свога.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Ево Христос полази да дође у Јерусалим, нека се окупи монаштво из свих планина и пустиња, да га радосно дочека са целим светом под небесима.

Ирмос: Мрак души мојеја разжени..

Одагнај мрак душе моје, светлодавче Христе Боже, јер изгониш првобитну таму бездана, и подари ми светлост заповести твојих Речи Божија, да те славим од ране зоре.

Песма 8.

Ирмос: Земља и всја јаже на њеј..

Имајући Вољеног који је живот и васкрсење, што јецате горко сестре? Јер долази свих Доброчинитељ да оживи свога ближњег друга, да Лазаревим васкрсењем најави свима васкрсење.

Из својих станишта окупимо се монаси и монахиње као словесни јагањци да дочекамо првопастира Христа, и понесимо гранчице, јер Господ долази својим хтењем да се као јагње жртвује, да све избави од вучијег мучења.

Док долазиш у Витфагу, пакао чује топот твојих ногу и пада пред ноге Лазареве и говори: ако Живот свих хоће тебе да изведе не чекај него иди, јер ми долази ускоро разорење.

Богородичан: Светим речима је пророк тебе Дјево овако предсказао: као двери и гору и сенку, као свету земљу и светли облак из којега свима који седе у тами и сенки смрти заблиста Сунце и једини даваоц светлости.

Ини.

Ирмос: Ангели и небеса..

Двојица ученика су послани да приведу запрегу Ономе који седи на облацима, коме све пева и велича га у све векове.

Пред вратима је Христос, зато Витанијо не тугуј више! Нека се твој плач окрене на радост, јер ће Лазара, твога мезимца, подићи из гроба, да пева и велича Христа у векове.

Благосиљајмо Оца и Сина и Светога Духа, Господа.

Тројичан: Тројица је један Бог, нити је Отац одступио у синовство, нити је Син стекао исхођење, него су својства сачували, а Бог је света Тројица и славим га у векове.

И сада, богородичан: Једина си чедна родила, и једина неискусомужна дојиш детенце. Једина си Творца и Господара свога родила, тако си и Мати и слушкиња, зато ти Дјево и Мати певамо у векове.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Из вртова врлина спремимо и природне гранчице, па тако сви двоструко спремни дочекајмо Христа, којег доноси магаре, зато величајмо Господа у све векове.

Хвалимо, благосиљајмо и клањајмо се Господу, певајући и величајући га у све векове.

Ирмос: Ангели и небеса на престоље..

Ангели и небеса непрестано славите Бога, који седи на престолу славе; Благословите га, појте и величајте, у векове.

Песма 9.

Ирмос: Јако сотвори мње..

Овако си предсказао Исусе: хајдемо ка светом граду, да се заиста предам у руке убојица, да ме телом на крсту убију.

Хтео си Речи Божија да из смрти подигнеш твога друга, и ради нас да будеш прикован и телом умреш, да верном народу подариш бесмртност, Једини бесмртни.

Чедност принесимо Христу као палме и цвеће, јер он телесно и смерно долази на магарету и овако му рецимо: долазиш да пострадаш, благословени Спаситељу.

Богородичан: Узвишено си родила Христа, Богородице и Мати, зато те верно славимо, и часно прослављамо сви нараштаји у векове. Амин.

Ини.

Ирмос: Појављенноје на горје..

Сада шаље Христос ученике и говори: одрешите магаре и доведите да узјашем, да одрешим народе од неверја и приведем их као Син Оцу.

Долази Господ, отвори своје капије Витанијо, и са вером прими Владику, јер долази да васкрсне из гроба Лазара, јер је само Господ свемоћан.

Слава, тројичан: Трисветли Господе, твоја власт је над свима, зато светлим сјајем обасјај душе наше, и из разних обмана обрати нас у заједницу са тобом и у обожење.

И сада, богородичан: Радуј се Богородице Дјево, палато Цара свих, јер си ти отворила царство небеско свима на земљи и живот са ангелима.

Слава теби Боже наш, слава теби.

Из пустиња и планина, и са разних страна, дођите сви да са нама носите врбе и тако дочекамо Цара и Владику, јер долази да спасе душе наше.

Ирмос: Појављенноје на горје..

Пресказано је на гори законодавцу у огњу и купини, рођење од Увекдјеве, за нас верних спасење, зато је неуђутним песмама величајмо.

Светилен владајућег гласа, са краја Триода.

На стиховњим, самогласна дневна, двапут. Глас 1. Дело цара Лава.

Презрела си душо моја помазање Духом Светим, и замкама демонским си заробљена, оптерећена многим гресима, својом вољом си трулежи предана; Ти си Богом

изаткану ти одежду оскврнила, и на свадбу код цара дошла дошла неукрашена, ал' немој да прилазиш у гресима и да седнеш у одећи страсти, јер ћеш бити избачена, и из дворца прогнана, него Спаситељу завапи: Узвишени ти си примио ово што сам ја, а ниси напустио што си био. Ради мене си пре крста плаштом поруге одевен, зато моје рите греха покидај и одени у весеље, и таме избачених и плача вечног избави ме и помилуј ме.

Мученична: Дођите сви народи, да страдалнике за Христа прославимо певањем духовних песама, јер су они светлост света, и проповедници вере, извори непресушни, из којих вернима извиру исцелења. А ти Христе Боже наш, ради молитава мученика, мир подари свету твоме, а душама нашим велику милост.

Слава, глас 8.

Душекорисну четрдесетницу смо завршили, и молимо Човекољубче, да дочекамо и седмицу твога страдања, да у њој прославимо твоју величину и твој неизрециви промисао о нама, сложно певајући: Господе, слава теби.

И сада, то исто.

И даље по устаљеном поретку.

На 6. часу

Тропар пророчанства, глас 3.

Неподносив је Господе гнев претње твоје грешницима и нисмо достојни погледати и тражити милост од тебе; Немој љутњом твојом ни гневом твојим погубити нас, које си од земље руком твојом саздао.

Слава и сада, исто.

Прокимен псалам 121. Глас 4.

Ради дома Господа Бога нашег тражих добра теби.

Стих: Обрадовах се онима који ми рекоше: у дом Господњи пођимо.

Читање из Пророштва Исаије (Гл.66,10–24)

Весели се, Јерусалиме, и ликујте у њему сви који га љубите, и који живите у њему, радујте се заједно са њим радошћу, сви који плакасте над њим; да сисате и наситите се из дојке утехе његове, да сисавши насладите се од уласка славе његове.

Јер овако говори Господ: Ево ја наводим ка њима као реку мира, и као поток који прелива славу незнабожних народа; деца ће њихова бити узета на рамена, и на коленима утешиће се. Као што кад мати кога теши, тако ћу и ја вас утешити, и у Јерусалиму утешићете се.

И видећете, и обрадоваће се срце ваше, и кости ваше као трава процветаће; и познаће се рука Господња онима који Га се боје, и запретиће непокорнима. Јер ево Господ као огањ доћи ће, и колеснице Његове као бура, да узврати гњевом одмазду своју, и уништење своје пламеном огњеним. Јер ће огњем Господњим бити суђена сва земља, и мачем Његовим свако тело; многи ће бити рањени од Господа.

Они који се као очишћују и посвећују у вртовима идолским, и који у предверјима идолских храмова једу свињско месо, и гадости гмизаваца и мишеве, заједно ће пропасти, рече Господ. И ја дела њихова и помисли њихове знам. Долазим да саберем све народе и језике; и доћи ће, и видеће славу моју. И оставићу на њима знамења, и послаћу од њих спасене у незнабожне народе: у Тарс на север, и Фуд и Луд јужно у Африку, и у Мосох и Товел на исток, и у

Јеладу на запад, и на острва даљна на мору, која не чуше за Име моје, нити видеше славу моју; и објавиће славу моју у незнабожним народима.

И довешће браћу вашу из свих народа као дар Господу, са коњима и борним колима, и са колима мазги са арњевима, у свети град Јерусалим, рече Господ: као када ми приносе синови Израиљеви жртве своје са псалмима у дом Господњи. И од њих ћу узети себи свештенике и левите, рече Господ.

Јер као што ће ново небо и нова земља, које ја творим, остати пред мном, говори Господ, тако ће остати семе ваше и име ваше. И биће од месеца у месец, и од суботе у суботу, доћи ће свако тело да се поклони преда мном у Јерусалим, рече Господ. И изићи ће, и видеће кости људи који су преступили закон преда мном; јер црв њихов неће умрети, и огањ њихов неће се угасити, и биће на позор сваком телу.

Прокимен псалам 122. Глас 6.
Помилуј нас Господе, помилуј нас.
Стих: Теби подигох очи моје који живиш на небу.

107. Петак цветни

На вечерњи

После почетног псалма, уобичајена катизма.

На Господи воззвах.. **узимамо стихире на 10 и певамо самогласну дневну двапут, мученичну и четверо-дневном Лазару (чинећи их да их буде седам). Октоих се не узима.**

Самогласна.
Глас 8.

Душекорисну четрдесетницу смо завршили, и молимо Човекољубче, да дочекамо и седмицу твога страдања, да у њој прославимо твоју величину и твој неизрециви промисао о нама, сложно певајући: Господе, слава теби.
(двапут)

Мученична: Мученици Господњи молите Бога нашега, и измолите душама нашим мноштво милости, и очишћење бројних греха, молимо вас.

Затим певамо стихире светом Лазару. Дело побожног цара и господара Лава Премудрог.
Глас 6.
Самогласно.

Хтео си Господе својом вољом у гроб да легнеш, ал' и Лазарев гроб да видиш, и питао си: где сте га положили? Сазнавши што си већ и знао, позвао си њега кога си волео:

Лазаре изађи ван! И послуша Лазар без даха, тебе који му дајеш дисање, Спаситељу душа наших. **(двапут)**

Дошао си Господе на гроб четири дана мртвог Лазара, и над гробом сузе лио, али и четвородневног мртвог си дигао! Ти си клас живота! Својим си речима смрт свезао, а погребне повоје рукама одрешио, тада се мноштво ученика радости испунило, и само се сложно зачуло: благословен си Спасе, помилуј нас. **(двапут)**

Господе твој глас је адово царство разорио, а твоја владарска реч је четвородневног из гроба подигла, Лазар је постао слика спасоносног оживљења, јер ти све можеш Владико и Царе свих, зато даруј слугама твојим опроштај и велику милост. **(једном)**

Хтео си Господе да ученике своје увериш у твоје васкрсење из мртвих, зато си на гроб Лазарев дошао, позвао га и ад поробио, јер када си повикао, морао је да отпусти мртвог четвородневног. Благословен си Господе слава теби. **(једном)**

Повео си ученике твоје Господе, и у Витанију сте дошли, да Лазара подигнеш; По закону човекове природе си над њим плакао, а као Бог си га четвородневног из мртвих дигао, па кликташе теби Спаситељу: благословени Господе, слава теби.

Слава, глас 8.

Дошао си Спаситељу наш на гроб Лазарев, и умрлог позвао, и као од сна њега си васкрсао, у трену је трулење одбацио, и на реч твоју изашао, умотан погребним покровом. Ти све можеш и све служи теби, човекољубче, све ти се покорава, Спасе наш, слава теби.

И сада, глас тај исти (8.)

Завршили смо душекорисну четрдесетницу, зато певајмо: радуј се граде Витанијо, Лазарева отаџбино! Радујте се

Марта и Маријо, сестре његове! Сутра долази Христос да речју оживи умрлог брата вашега! Кад је горки и несити пакао тај глас зачуо, страхом је задрхтао, и великим јецањем Лазара отпустио, покровом везаног. Том се чуду сабор Јудејски задивио и са гранама и палмама у сусрет му изашао; Чула се похвала деце и завист отаца; Благословен који долази у име Господње, Цар Израиљев.

Вход. Светлости тиха..

Прокимен псалам 123. Глас 6.
Помоћ је наша у Име Господа, који је створио небо и земљу.
Стих: Да Господ не беше међу нама, нек зато каже Израиљ.
Читање из Књиге Постања (Гл.49,33 и 50,1–26)

И престаде Јаков да наређује синовима својим; и пруживши ноге своје на одар, премину; и би придодан народу своме. И паднувши Јосиф на лице оца свога, оплакиваше га и целиваше га. И нареди Јосиф свима слугама својим укопницима да погребу оца његовог; и погребоше укопници Израиља. И испунише му четрдесет дана, јер се тако броје дани погреба. И оплакиваше га Египат седамдесет дана.

А пошто прођоше дани жалости, рече Јосиф велможама фараоновим, говорећи: Ако нађох милост пред вама, реците за мене у уши фараону, говорећи: Отац мој закле ме пре но што сконча, говорећи: У гроб који ископах себи у земљи Хананској, тамо ме сахрани. Зато сада узишавши тамо сахранићу оца мога, и вратићу се. И рече фараон Јосифу: Узиђи, сахрани оца твога, као што те закле.

И узиђе Јосиф да сахрани оца свога; и узиђоше са њим све слуге фараонове, и старешине дома његовог, и све

старешине земље Египта. И сва породица Јосифова и браћа његова, и сав дом оца његовог, и сродници његови; а овце и волове оставише у земљи Гесем. И узиђоше са њим и кола и коњаници, и би пук велик веома.

И дођоше на гумно Атадово, које је преко Јордана, и оплакаше га жалошћу великом и врло јаком; и учини жалост оцу своме седам дана. И видеше становници земље Хананске жалост на гумну Атадову, и рекоше: Жалост је то велика Египћанима; зато се назва име томе месту: Жалост Египатска, место које је тамо преко Јордана. И учинише му тако синови његови како им заповеди, и узеше Јакова синови његови у земљу Хананску, и погребоше га у пећини дуплој, коју пећину стече Авраам куповином гроба од Ефрона Хетита, наспрам Мамврија.

И врати се Јосиф у Египат, он и браћа његова, и сви који узиђоше да сахране оца његова. А видећи браћа Јосифова да умре отац њихов, рекоше: Да нам неће злопамтити Јосиф, и заузврат вратити нам сва зла, која му учинисмо. И дошавши Јосифу, рекоше: Отац твој закле пре но што сконча, говорећи: Тако реците Јосифу: Опрости им неправду и грех њихов, јер ти зла учинише. И сада прими неправду слугу Бога оца твога.

И плакаше Јосиф док они говораше њему. И пришавши њему рекоше: Ми смо слуге твоје.

И рече им Јосиф: Не бојте се, јер сам ја Божији. Ви сте смислили на мене зло, а Бог је смислио за мене добро, да би било као данас, и прехранио се народ многи. И рече им: Не бојте се, ја ћу вас прехранити, и домове ваше. И утеши их, и говораше право у срце њихово. И настани се Јосиф у Египту, он и браћа његова, и сва породица оца његовог.

И поживе Јосиф година сто десет. И виде Јосиф

Јефремову децу до трећег рода, и синови Махира сина Манасијиног родише се на коленима Јосифовим.

И рече Јосиф браћи својој, говорећи: Ја умирем. Али посетом посетиће вас Бог, и извешће вас из земље ове у земљу за коју се закле Бог оцима нашим, Авраму, Исаку и Јакову. И закле Јосиф синове Израиљеве, говорећи: У посети којом ће вас посетити Бог, узнећете и кости моје одавде са вама.

И сконча Јосиф у година сто десет; и погребоше га, и ставише га у ковчег у Египту.

Прокимен псалам 124. Глас 4.

Који се уздају у Господа, као гора су Сион, неће се поколебати до века.

Стих: Јер неће оставити Господ штап грешника на наслеђе праведника.

Читање из Прича Соломонових (Гл.31,8–32)

Сине, отвори уста своја речи Божијој, и суди све здраво. Отварај уста твоја и суди праведно, расуђуј убогом и немоћном. Жену добру ко ће наћи? Таква је драгоценија од драгог камења. Осмељује се њоме срце мужа њеног; таквој неће недостати добрих дарова. Јер чини мужу своме добро сав живот; нашавши коже и лана, начини корисне ствари рукама својим. Постаде као лађа која тргује издалека; сабира себи богатство, и устаје ноћима, и даје хране дому, и посао слушкињама. Видевши њиву, купи је, а од плодова руку својих засади имање. Опасавши снажно бедра своја, утврди мишице своје на посао. Окусила је како је добро радити, и неће се угасити светилник њен сву ноћ. Шаке своје простире на корисно, руке своје утврђује на вретено. Руке своје отвара убогоме, а плод пружи сиромаху. Не брине се о другој

чељади у дому муж њен, ако где закасни; јер су у ње сви обучени. Дуплу одећу направи мужу своме, а њена одећа је од свиле и порфире.

Славан бива на вратима града муж њен, када седне на скупу са старешинама и житељима земље. Платна начини и продаде Феничанима, и појасеве Хананејцима. Снагом и лепотом обукла се, и обрадова се у дане последње. Уста своја отвара пажљиво и правилно, и ред је наложила језику своме. Тесне су стазе домова њених, а хране лењивости она није јела. Подигла је децу своју, и обогатише се; и муж њезин похвали је. Многе кћери учинише силу, многе стекоше богатство, а ти си преуспела и превазишла све. Лажних угађања и сујетне женске лепоте нема у тебе; јер жена разумна је благословена; а страх Господњи она нека хвали. Дајте јој од плодова усана њених, и нека буде хваљен муж њен на вратима града.

Даље поредак Прећеосвећене Литургије по обичају.

Нека се зна:

Од данас се не певају ни мученичне стихире, ни богородични, нити Осмогласник. Тако све до суботе светог Томе.

108. Петак цветни

На великом повечерју

Певамо следећи канон, дело светог оца нашег Андреја са Крита, Јерусалимљана.
Глас 1.

Песма 1.

Ирмос: Пјесањ побједнујy појим..

Запевајмо сви Богу победничку песму, јер је дивна чудеса својом мишицом високом учинио, Израиља спасао, и тако се прославио.

Припев: Слава теби Боже наш, слава теби.

Васкрсао си већ четир дана Лазара умрлог, Спаситељу мој, од трулежи га ослободио чврстом мишицом, и тако си као моћан власт твоју показао.

Позвао си из гроба Лазара и одмах га оживео, а пакао је доле ридао, јецао и дрхтао, Спаситељу, од власти твоје.

Заплакао си Господе над Лазарем и показао промисао твог оваплоћења, јер мада си Бог по природи, постао си попут нас и човеком по природи.

Мартине и Маријине сузе си Господе убрисао, јер си Лазара из мртвих васкрсао и учинио, Спаситељу, мртваца оживљеним, влашћу твојом.

По закону човечије природе питао си Владико где су Лазара положили? Тако си Спаситељу наш свима показао о нама твој истинити промисао.

Катанце адове си тада поломио када си Лазара позвао, и силу противника си и пре твога распећа оборио и покорио, да дрхти од тебе, једини Спаситељу.

Пакао је држао свезаног Лазара, Владико, а ти си дошао и као Бог га од окова ослободио, јер све се покорава твојим заповестима, Свесилни.

Слава, тројичан: Прославимо Оца, Сина и Духа, Тројицу неразделиву, а у једном Бићу, и са ангелима га као једног и несазданог Бога прославимо.

И сада, богородичан: Без твоје измене си родила, Дјево и Мати, Саздатеља свега света. Од Светога Духа, а по вољи Бога Оца постао је попут нас, само без измене и мешања природа.

Песма 2.

Ирмос: Вонми небо и возглагољу..

Почуј небо јер ћу говорити, и опевати Христа, као Спаситеља света, и јединог човекољубивог.

Слава теби који чим си проговорио из гроба си четвородневног друга свога Лазара подиг'о.

Лазар мртав и без даха чим је чуо глас твој, дисати је почео и одмах из мртвих устао, зато слава теби Господе.

На заповест твога гласа живоносног, већ усмрдели мртав Лазар је из гроба устао, Спаситељу мој.

За другом својим си заплакао, Спаситељу за уверење да си нашу природу примио, али си и мртвог друга васрксао.

Пакао је уздрхтао када је видео да на глас присутног Животодавца опет хода обавијени у гробне покрове.

Слава: Задивио се јеврејски народ када си, Спаситељу, само речју Лазара већ распаднутог здравог васкрсао.

И сада: Потресоше се подруми пакла када је у њему доле Лазар добио живот, на глас Христа који га је оживео.

Песма 3.

Ирмос: Камен јегоже небрегоша..

Камен који зидари одбацише, тај постаде угаони камен, и на њему је Христос своју Цркву утврдио, коју је од неверја искупио.

Чудо је невиђено и преславно: како Творац свих који све зна питаше, као да не зна: Где лежи Лазар за којим плачете? Где га погребосте? Ја ћу вам га одмах из мртвих живог васкрснути.

Камен који су погребници на тебе навалили, Исус је наредио да се уклони и одмах те је васкрсао и позвао: Лазаре устани доћи, а од тога гласа се и пакао уплашио.

Марта и Марија јецаху и нарицаху: Господе ево онај којег си волео већ се усмрдео, а да си овде био не би Лазар умро. Али ти који си свуда и неодвојиво, проговорио си и мртвог оживео.

За другом си Спаситељу по промислу твоме сузе лио, и показао да си и ти, као и ми, телесан бићем а не силом. Нашу си природу са собом сјединио, ал' си као човекољубиви Бог, Лазара позвао и оживео.

„Тешко мени, сада заиста пропадох", тако је пакао вапио, тако се и смрт огласила рекавши: ево Назарећанин у дубину силази и утробу моју сече, јер је безживотног мртваца позвао и оживео.

Где је безумље неких Јевреја? Где им је сада невера? Докле ћете бити отуђени од Бога и лагати, а гледају умрлог како на реч и позив излази, а у Христа не верују? Заиста су такви синови таме.

Слава: Спознали смо те као једног од Тројице, мада оваплоћеног, и Једнога славим Сина оваплоћеног и од Богородице бесемено израслог. Један се Син са Оцем и Духом прославља.

И сада, богородичан: Чудна је и узвишена слика и призор, који су предсказали истинити пророци за Дјеву Богородицу: без семена је зачела и чедно родила Бога, а остала Пречиста као и пре рађања.

Песма 4.

Ирмос: Взјатсја солнце..

Када си Дуготрпељиви дигнут на крсно дрво, Сунце се склонило, а месец у свом ходу застао, а ти си на крсту своју цркву основао.

Заплакао си Господе за Лазарем, и показао да си Човек, али си га умрлог Владико подигао, и да си Син Божији народу си показао.

Умрли и без даха чуо је твоју наредбу „изађи напоље Лазаре“, и дошао је повијен покровом, па скакаше радостан, да покаже Боже силу твоју.

Мартине и Маријине сузе си Христе Боже убрисао, и као господар си Лазара позвао, и својим га гласом оживио, а он ти се поклонио.

Као човек си за Лазарем плакао, ал' си њега као Бог подигао, мада си и питао: где је погребен четвородневни? Тако си Благи све и у твоје оваплоћење уверио.

Знацима твога страдања и крстом си хтео све да увериш, Благи, зато си и незаситу утробу пакла покидао, а као Бог си четвородневног умрлог оживео.

Ко је икада видео или чуо да је мртав и распаднут оживео? Илија и Јелисеј су мртве оживели али не из гроба нити после четири дана.

Певамо Господе сили о твојој и твоме страдању, јер мада

си Милостиви као Бог чуда чинио, ти си Христе по своме промислу као човек страдао.

И Бог си и Човек, савршен у обе природе и по имену, а дошао си телом на гроб, Речи Божија, и васкрсао као Бог већ четир дана мртвог.

Јеврејски се народ Владико задивио, када је угледао умрлог Лазара, да је на твоју реч из гроба оживео, али је народ и поред твојих чудеса непокоран остао.

Слава: Беспочетно си Спаситељу од Оца твога као један од Тројице заблистао, а у времену си у Духу из девственог тела дошао, и мада надприродан ти си тело узео.

И сада, богородичан: Бесемено зачеће у Богородици и рађање без патње и чедно, оба чуда је Бог учинио и себе унизио, да би се са нама сјединио.

Песма 5.

Ирмос: Твој мир дажд нам..

Твој мир дај нам Сине Божији, јер за другог бога сем тебе не знамо; именом се твојим називамо, јер ти си Бог и живих и умрлих.

Ти си Господе живот и светлост истине, ти си и Лазара позвао и васкрсао, и у свему се силан показао, јер ти јеси Бог и живих и мртвих.

Твоју неиздрживу заповест Исусе пакао није поднети могао и уплашио се, јер је многе примио, и Лазара којег је четири дана имао, на твој глас је вратио живог а не умрлог.

У давнини си Речи Божија прах земни са душом сјединио, и блато је са духом живота живо биће постало; На твоју заповест си и сада речју својом, из трулежи из најдубљег ада, друга свога васкрсао.

Твојој заповести се Господе нико противити не може, тако, када си мртвог Лазара позвао, одмах је, без дисања мртвац и у покрову, ногама својим изашао.

О безумља код неких Јудеја, О демонске таме! Ко је видео да мртав из гроба устане? Илија је у давнини неког васкрсао али не из гроба после четир дана.

Непоражени и дуготрпељиви, ти си све нас ради као Бог чинио, и као Човек трпео, зато, ради молитава Лазара, учини и нас у заједници Царства твог.

Слава, тројичан: Беспочетна и сабеспочетна и исте части Тројице: Оче сведржитељу, Сине и Душе Свети, јединице света и триипостасна, спасавај све верне, почев од Адама, који ти певају.

И сада, богородичан: Најсветији у Тројици поклањани из Оца, Бог Реч, и са Духом, Бог, твоје пречисто тело је освештао Пречиста, када је тело од њега примио.

Песма 6.

Ирмос: Отвергал мја јеси во глубину..

Бачен сам у дубину срца морскога, ал' ти си ме Спасе спасао од смртнога дела, и разрешио окова мојих безакоња.

Питао си Спаситељу мој за друга где је? Мада ти све знаш, и плакао си као човек по природи, али ме и подигао из мртвих наредбом твојом.

Позвао си ме Спаситељу из најдубљег ада, кличе Лазар теби, разоритељу пакла, и подигао си ме из мртвих наредбом твојом.

Оденуо си ме Спаситељу у блатно тело, али си ми живот удахнуо, па сам твоју светлост угледао, и подигао си ме из мртвих наредбом твојом.

Дао си душу лику мојем без даха и телу, Спаситељу, и саставио кости са жилама, и подигао си ме из мртвих наредбом твојом.

Утробу пакла који све гута, разорио си, и ишчупао ме одатле, Спаситељу, влашћу твојом, и подигао си ме из мртвих наредбом твојом.

Примио си, Спаситељу, моју потпуну природу, и сачувао си чистим тело Пречисте, из које си дошао оваплоћен, као један од Тројице.

Слава, тројичан: Тројице Света, прослављам доброту твоју и са ангелима певам трисвету песму, а ти помилуј душе свих нас који ти појимо.

И сада, богородичан: У твоје пречисто тело се Бог-Реч уселио и после рођења га Богородитељко, чистим сачувао. То је заиста чудо преславно.

Песма 7.

Ирмос: Сушчим в пешчи отроком..

Твоје младиће у пећи Спаситељу, не додирну огањ нити им додија, зато тада троје као једним устима певаху, и благосиљаху говорећи: благословен је Бог отаца наших.

Плакао си над мртвацем, човекољубиви Спаситељу, да покажеш свему народу да си Бог, који је ради нас Човеком постао. А желео си да плачеш да и нама љубав од срца покажеш.

Четвородневни Лазар је Спаситељу чуо у дубини глас твој и устао као од сна и радосно ти овако кликтао: ти си Бог и Створитељ мој, теби се клањам и теби певам, васкрситељу мој.

Лазар је своме Ослободиоцу из дубине кликтао: Мада сам у оковима свезан, али никако нећу остати у дубини

адовој, ако ме ти позовеш речима „Лазаре изађи напоље“ јер ти си светлост и живот мој.

Молим те Лазаре, пакао говораше, устани и одмах одлази из мојих ланаца, и иди, јер ми је боље да за једним одузетим ридам горко, него ли за све које сам у својој алавости прогутао.

О, шта чекаш Лазаре, говори пакао, изађи напоље, ево ти је дошао друг и зове те, а да и мени буде лакше, јер од када сам те прогутао сва ми храна иде на грло.

Што не скочиш одмах Лазаре? Пакао виче и рида из дубине. Што не васкрснеш и бежиш одавде? Да не би Христос и друге васкрсао као тебе.

Свима си Владико Христе за дивљење постао, јер си многа чуда учинио, светлост слепима давао, глувима уши отварао, а друга свога Лазара си из мртвих, као Бог, позвао и подигао.

Слава, тројичан: Запевајмо песму тројичну, и прославимо беспочетног Оца и Сина и Духа правога; Једно и јединствено Биће, и тројично певајмо: света си, света, света Тројице.

И сада, богородичан: Тебе Христе једног од Тројице славимо, јер ти се јеси од Дјеве оваплотио, а неизмењен остао и све као човек поднео. Од Бића Очевог ниси Исусе одступио када си се са нама сјединио.

Песма 8.

Ирмос: Небеса небес, и вода..

Небо над небесима и вода на небесима, благосиљајте и појте Господу, и величајте га у векове.

Творац и Сведржитељ из милосрђа је у Витанију дошао да би Лазара васкрсао.

Распаднут и у смраду, четвородневни мртвац у покров умотан, оживео је, када си га Господе позвао.

Јудејски народ се разјарио када је видео Христе, да је умрли на твој глас устао.

Заслепели од светла Јудејци, зашто не верујете у Лазарево васкрсење, које је почетак Христовог васкрсења?

Нека се радује Сион и нека пева Животодавцу који је речју Лазара из гроба васкрсао.

Војске небеске и сва племена на земљи, певаху ти, Спаситељу мој, када си Лазара подигао.

Слава, тројичан: Са Оцем и Сином славословим Духа и неуђутно кличем певајући: Трисвети, слава теби!

И сада, богородичан: Благосиљам те и клањам ти се, Рођени из Дјеве, јер се ниси одвојио од престола своје славе.

Песма 9.

Ирмос: Сотвори державу мишцеју својеју..

Показао је силу својом мишицом, и оборио моћнике са престола, а подигао смирене, Бог Израиљев, и посетио нас Исток са висине, и повео нас на путеве мира.

Нека пева о чуду са нама и Витанија, јер је у њој Створитељ по закону телесном заплакао, али је и Лазара васкрсао, и сузе Мартине и плач Маријин на радост окренуо, када је мртвога подигао.

Да увериш у твоје васкрсење Речи Божија, ти си ли Лазара из гроба позвао, и као Бог си га васкрсао, да покажеш народу да си заиста уједно и Бог и Човек, и да ћеш васкрснути и храм тела твог.

Твојим гласом си поломио жељезне окове и капије поплашеног пакла, а са њим се одмах и смрт уплашила, јер видеше, Спаситељу, Лазара који беше њихов сужањ, да је на твој глас васкрсао и оживео.

Задивише се сви када су те видели Спаситељу како плачеш за умрлим Лазарем, а народ говораше: види како га је волео! А ти си одмах умрлог позвао и он, без дисања, је устао и на твоју заповест трулеж оставио.

Затресоше се капије, поломише се окови и развезаше ланци мртвоме, на глас Христе силе твоје, а пакао горко уздисаше и ридаше и својима вапијаше: тешко мени! Чији је и одакле овај глас који мртве оживљава?

Устани из мртвих и чуј глас друга твог који те зове. Он је предходник васкрсења мртвих. Јер и Илија је једног мртвог подигао и Јелисеј исто тако, али је ово Који је кроз пророке и говорио и деловао.

Певамо Речи Божија о твојој неразоривој сили, јер на реч твоју је Лазар устао са костима и телом. Ти си Творац свих и овога си Спаситељу из дубине пакла васкрсао, као и сина удовице са одра самртног.

Слава, тројичан: Пресвета Тројице, Оче и беспочетни Боже, сабеспочетни Сине и Божанска Речи Божија, утешитељу благи Душе и Свети Боже, јединствена и трисунчана светлости, Биће исте природе, једини Боже и Господе, помилуј цео свет.

И сада, богородичан: Све си Исусе премудро створио и у целости се у тело као моје из Дјеве оденуо, ал' и сав остајеш у недрима Очевим. Низпошаљи Христе као Бог Светог Духа твог, на стадо твоје, да осени нас.

Уместо „Достојно је..“ **певамо**
Ирмос: Сотвори державу..

109. Лазарева субота

На јутрењи

На полуноћници

На првом Трисветом, после Оче наш.. **Тропар:** Обчшеје воскресеније.. **На последњем Трисветом, после** Оче наш..
Кондак: Всјех радост Христос..
Господе помилуј **12х и отпуст**
Молитву: Помјани Господи.. **не говоримо.**

Лазарева субота

На јутрењи

На Бог Господ..
Тропар глас 1. Општеје воскресеније..

Пре твога страдања Христе Боже, из мртвих си подигао Лазара, да све увериш у опште васкрсење; Зато и ми као деца носимо знаке победе, и теби победиоцу над смрти кличемо: Осана на висини, благословен Који долази у Име Господње. **(трипут)**

Затим 16. катизма: Рече Господ Господеви мојему..
После 1. катизме, сједален, глас 1.
Подобно: Камени запечатану..

Ожалостиле су те сузе Марије и Марте, и наредио си да се одвали камен са гроба; позвао си и васкрсао умрлог Христе Боже, и тако све у васкрсење уверио. Слава сили твојој Спасе, слава власти твојој, слава теби јер си све речју твојом створио.

Слава и сада, то исто.

Затим читамо „Непорочну“ тј. 17. катизму

Потом певамо тропаре васкрсне („понепорочне“):

Благословен јеси Господе, научи ме.. Ангелски сабор..

И остало, ако што је обичај недељама.

Затим сједален, глас 5.

Подобно: Собезначалноје Слово..

Мада си извор премудрости и предзнања, дошао си у Витанију, и питао тамо све и Марту рекавши: где сте положили друга мојег Лазара? За њиме си плакао Човекољубче милостиви, и четвородневног умрлог си васкрсао гласом твојим, јер си животодавац и Господ.

Слава и сада, то исто.

Затим говоримо:

Васкрсење Христово видевши..

После тога 50. псалам

Еванђеље не читамо, осим где је храм светог Лазара.

Читање из Тумачења Еванђеља по Јовану за овај дан: Поука 63. и 64.

Канони:

два канона до 6. песме. Дело господина Теофана.

Затим се узима Четверо-песнец.

Први канон, са Ирмосима на 8 а други канон на 6

Канон глас 8.

Песма 1.

Ирмос: Појим Господеви проведшему..

Умрлог Лазара си силом божанском васкрсао, као Творац његов, и као ризница живота, Човекољубче.

Речју својом си четвородневног Лазара позвао, Бесмртни, и тако си разорио тамно царство адово.

Свима си показао своје најсветије Божанство, када си из мртвих подигао четвородневног Лазара, Владико.

Данас Витанија предсказује васкрсење Христа животодавца, и радује се због васкрсења Лазара.

Други канон. Дело Јована Монаха. Глас 8.

Песма 1.

Ирмос: Воду прошед..

Све си из непостојања у постојање довео, и знаш тајне сваког срца; Тако си и ученицима предсказао Лазарево васкрсење.

Из Дјеве си оваплоћен Христе, али си за Лазарев гроб питао као човек, мада си као Бог знао где је положен.

Слава: Реч твоја уверава у истину васкрсења, јер си као из сна васкрсао из гроба вољеног друга, четир дана мртвог и већ усмрделог мртваца.

И сада, богородичан: Војске ангела и људи непрестано хвале тебе, Мати безневесна, јер си Творца њиног, као Дојенчета, у наручју твоме носила.

Катавасија: Воду прошед..

Када је воду као копно прешао, и од Египатског зла избегао, Израиљ је кликтао: Избавитељу и Богу нашему појмо.

Песма 3.

Ирмос: Ти јеси утвержденије

Показао си Спаситељу твоја два дејства и објавио две своје природе: као Бог и као Човек.

Мада си дубина знања, питао си: где је умрли положен? Јер си хтео Животодавче да умрлог васкрснеш.

Пролазио си као Човек и јавио се телом ограничен, мада све испуњаваш, јер си као Бог неограничен.

Твојом божанском речју, Христе, подигао си Лазара, зато и мене умрлог од многих греха мојих, подигни, молим те.

Ини.

Ирмос: Небеснаго круга..

На гроб у Витанији си дошао чудотворче Господе, и плакао си над Лазарем по закону природе; Тиме си показао своју природу коју су примио, Исусе мој и Боже.

Марију си утешио од плача, и одмах си Спаситељу и Марти показао своју свемогућу силу, да си ти васкрсење и живот свима, и истина, као што си рекао, Господе.

Слава: Обавијеног покровом вољеног Лазара, из мрачног ада си избавио, Господе, и поломио окове смрти и његово царство разорио.

И сада, богородичан: Тело си примио у телу Дјеве, Господе, и постао Човеком. Јавио се јеси у времену, а њу показао истинитом Богородицом и вернима помоћницом, једини човекољубче.

Катавасија: Небеснаго круга..

Небескога свода врховни творче и Господе, и Цркве оснивaче, ти мене утврди у љубави твојој, жељени крају, верних утврђење и једини Човекољубче.

Сједален, глас 4.

Подобно: Удивисја Јосиф..

Лазареве сестре пред Христа изађоше, горко плачући и оплакујући брата рекоше: Лазар је умро Господе. А он као Бог знађаше где је гроб, али као човек упита: где га положисте? Дошавши на гроб позвао је четир дана сахрањеног Лазара, а овај одмах устаде и поклони се Васкрситељу своме.

Слава и сада, глас 8.

Подобно: Премудрости..

Као Творац свега знао си унапред, када си прорекао ученицима да је данас у Витанији, наш пријатељ Лазар уснуо. И мада све знаш питао си где га положише? И Оцу се твоме помолио са сузама као Човек. Затим си позвао оног кога си волео, и из Ада четвородневног Лазара подиг'о, зато ти кличемо: прими Христе Боже ове који се осмелише, да ти хвалу принесу, и удостоји их све твоје славе.

Песма 4.

Ирмос: Услишах Господи смотренија..

Није ти помоћ требала, јер си свесилни по промислу

неизрециво чудо учинио: помолио се и четвородневног из мртвих подигао.

Исте суштине са Оцем, и Бог и пре него се показао, а сада се моли као Човек, мада он прима свих молитве.

Твој глас Спаситељу, разорио је сву силу смрти, и темељи адови су твојом силом уздрмани.

Богородичан: Опевајмо Дјеву, јер је девствена и после порода остала, а родила је Христа Бога, који од неверја цео свет избавља.

Ини.

Ирмос: Ти моја крјепост Господи..

Ти си Христе као пастир избавио човека, распаднутог и већ мртвог четири дана, од страшног вука који све прождире, јер си Творче свемогући Господ и сам си објавио надсветску славу твога тридневног васкрсења.

Када су видели тебе, животе и просвећење свих, они са Мартом су Христе узвикнули: да си био овде Господе, не би овај умро, не би Лазар сада мртав био, али ти си човекољубче, као живот умрлих, њихов плач на радост окренуо.

Слава: Од тебе се Господе боје бездани, јер теби служи сва природа; Од тебе дрхте и ланци адови, јер ти окове његове раскидаш, јер си и Лазара својим гласом васкрсао из мртвих, свесилни Спасе и човекољубче.

И сада, богородичан: Ти си вернима неневесна похвала; Ти си заступница и уточиште хришћана; Ти си им бедем и пристаниште, јер ти Сину своме молитве приносиш, Најнепорочнија, и све који тебе као пречисту Богородицу спознаше, од невоља избављаш.

Катавасија: Ти моја крјепост Господи..

Ти си снага моја Господе, ти си моја сила, ти си Бог мој, ти си радост моја, ниси недра Очева напустио, када си нас убоге посетио, зато ти кличем са пророком Авакумом: Слава сили твојој Човекољубче.

Песма 5.

Ирмос: Вскују мја отринул јеси..

Дошао си на гроб Лазарев, Човекољубче, позвао га и живот му дао, јер ти си живот бесмртни свима људима, и као Бог пројављујеш јасно будуће васкрсење.

Гле чуда над чудима: умотаних ногу Лазар је ходао, јер се Христос као јачи од смрти појавио! Његовој се речи сви покоравају, као слуге своме Богу и Владару.

Мртвог и већ усмрделог четверо-дневног Лазара ти си Христе подигао, зато подигни сада и мене у гресима умрлог и у гроб положеног, и из таме и сенке смрти као милостив избави ме и спаси ме.

Ини.

Ирмос: Тај исти.

Богу Оцу се ниси противио, него си му славу дао, и пред народом си га ради вере Дуготрпељиви молио, и благодарност си Оцу твоме принео, када си Лазара својом наредбом васкрсао.

О, божанског ли гласа и божанске силе и моћи твоје, Спасе! Њима си врата адова и смрти која све гута разорио, зато избави и мене од мојих страсти као што си и четверо-дневног друга свога Лазара из мртвих подигао.

Слава: Молитвама Лазара, Марте и Марије, удостоји нас да дочекамо и крст и страдања твоја али и светли и царски дан твога васкрсења, Човекољубче.

И сада, богородичан: Ти Пречиста имаш материнску смелост код твога Сина, зато те молимо: не презри родбинску бригу о нама, јер ми хришћани само тебе на угодно умилостивљење Владики приводимо.

Катавасија: Вскују мја отринул јеси..

Зашто си ме удаљио од лица твога Светлости незалазна, и покрила ме је бедног нечувена тама? Ипак ме обрати и управи путеве моје, ка светлости заповести твојих, молим те.

Одавде почиње Четверопеснец.

Дело господина Козме.

Ирмоси по два пута. Тропари канона на 12;

Глас 8.

Песма 6.

Ирмос: Јову в китје Господи..

Љубав те је Господе довела у Витанију код Лазара, и као Бог ти си га васкрсао, мада се већ усмрдео, и из окова адових си га спасао.

Марта је за Лазарем била очајна, јер је у гробу лежао већ четири дана, али га је Христос као Бог из трулежи васкрсао и својом наредбом у живот вратио.

Ини канон, дело Јована Монаха. Глас тај исти 8.

Ирмос: Очисти мја Спасе..

Ти си Бог истинит, и за Лазарево васкрсење си унапред знао, то си и ученицима твојим пресказао, да их увериш Владико у твоје неограничено Божанско дејство.

Мада си неограничен, ти си у ограниченом телу у Витанију дошао, и као Човек си над Лазарем заплакао, али и да га васкрснеш из гроба после четир дана као Бог си хтео.

Катавасија: Очисти мја Спасе..

Очисти ме Спасе од многог безакоња мога, и из дубине зала избави ме молим те, јер ка теби вапијем: услиши ме Боже спасења мога.

Кондак, глас 2.

Подобно: Вишњих ишчја..

Господ Христос, радост свих, истина, светлост, живот и васкрсење света! Својом добротом се свима на земљи јавио, и образац васкрсења постао, дајући свима божански опроштај грехова.

Икос:

Као учитељ и Творац свих, ученицима си рекао: браћо и знанци моји, наш друг Лазар је заспао. Њих си поучио и њима објавио, да све знаш као Творац свега. Позвао си нас да спознамо свети погреб и јецање Маријино, да гроб Лазарев видимо, јер ћеш тамо чудо учинити које крсту предходи, дајући свима божански опроштај грехова.

Синаксар:

Стихови: Јецао си Исусе за овим умрлим.
А оживео си друга твога, по твојој божанској сили.

У овај дан празнујемо васкрсење светог и праведног Лазара, званог четвородневног, друга Христовог.

Лазар беше родом Јеврејин, од фарисејске секте и како се негде наводи, био је син фарисеја Симона, пореклом из села Витаније.

Док је наш Господ Исус Христос ходио по земљи ради спасења рода нашег, придружио му се и Лазар.

Пошто је Христос често говорио Симону, на његове велике молбе о васкрсењу из мртвих, и његовом дому много пута долазио, омилио је Лазару, али и не само њему него и његовим двема сестрама Марти и Марији.

Како се приближавало спасоносно страдање, можда је требало да се тајна васкрсења јаче увери.

Исус је био са друге стране реке Јордана, где је предходно васкрсао из мртвих Јаирову кћер и удовичиног сина. За то време његов пријатељ Лазар је подлегао тешкој болести и умро.

Мада није био тамо, Исус Христос је рекао ученицима: Лазар пријатељ наш је починуо. Мало потом рече опет: Лазар је умро.

Пошто је оставио Јордан дошао је у Витанију, одакле је примио вест од сестара Лазаревих. Удаљеност Витаније од Јерусалима је око 15 стадија. Пресреле су га сестре Лазареве рекавши: да си био овде не би наш брат умро, али и сада ако желиш да га дигнеш ти то можеш.

Исус је упитао народ где је Лазар погребен? Затим сви заједно отидоше на Лазарев гроб. Када су уклањали камен са гроба Марта је казала: Господе већ се усмрдео јер је већ четири дана у гробу.

Исус се помолио над гробом Лазаревим и пролио сузе за њим. Затим је громким гласом повикао: Лазаре изађи напоље. И умрли је одмах изишао, па пошто су му одмотали покрове отишао је кући.

Ово чудо је изазвало завист код старешина јеврејског народа и договараху се против Христа. Исус се међутим склонио одатле и отишао

Првосвештеници су смислили да убију и Лазара, јер многи који су га вдели васкрслог следовали су Христу.

Лазар схвативши њине намере избегне на острво Кипар и тамо је боравио. Касније је од стране апостола постављен тамо за архијереја града Китеје.

Лазар је поживео мирно и у побожности и поново умро и тамо сахрањен, пошто је многа чуда учинио. Кажу да после оживљења није ништа хтео да једе осим воћа. Пречиста Мати Божија му је својим рукама сашила омофор и даровала му га.

Његове чесне и свете мошти је премудри цар Лав, после једног божанског виђења, пренео са Кипра у Константинов град, у храм које је цар сазидо и посветио четвородневном Лазару. Пренет је са многим почастима и великим поштовањем и положен десно од улаза у храм а наспрам зида светог олтара. Његове мошти и сада тамо почивају и испуштају неки неизрециви пријатни мирис.

Празновање овог догађаја у данашњи дан, после четресетодневног поста и очишћења, одредише наши свети оци а такође и свети апостоли, јер затим следи свето страдање Господа нашега Исуса Христа, који хоће да се жртвује.

Будући да је ово надприродно чудо било почетак, повод и посебан узрок јудејске мржње против Христа, зато је овде одређено да се помиње.

Овај догађај је само евангелист Јован записао, а остали евангелисти су то изоставили, јер је Лазар у њино време био још увек жив и могли су га видети.

Каже се, да се и због тога ово посебно од осталих еванђеља записало, јер у Јовановом еванђељу нема ништа о Христовом безпочетном рођењу док други еванђелисти о томе помињу.

Ово беше за уверавање онима који ишту тога: да је Христос и Бог и Син Божији и да је васкрсао и да ће бити васкрсење мртвих, о чему и Лазарево васкрсење сведочи.

Не говори се ништа о боравку Лазара у аду. Или му није дато да види како је тамо, или пошто је видео беше му заповеђено да о томе ћути.

Негде се и сада свако ко умре назива у преносном смислу Лазарем, а погребни покрови се називају Лазаревима, због повести и у спомен Лазара који је први устао из мртвих.

Како је Лазар на реч Христову васкрсао и опет оживео, тако ће и сваки ко умре при последњој труби устати и бити жив.

Молитвама твога друга Лазара, Христе Боже помилуј нас.

Песма 7.

Ирмос: Отроци Јеврејстији в пешчи..

Ти си Милосрдни као Човек заплакао, ал' си као Бог друга из гроба васкрсао. Ослобођен окова пакла Лазар је узвикнуо: благословен си Господе Боже у векове.

Лазар је увезан покровима изашао, и твојом владарском наредбом се од пропасти у паклу спасао, па је узвикнуо благословен си Господе Боже у векове.

Ини.

Ирмос: От Јудеје дошедше..

Над твојим другом си заплакао, а Мартине сузе убрисао; Твојим вољним страдањем си сваку сузу са лица свог народа убрисао, благословени Боже отаца наших.

Ризницо живота, ти си умрлог као из сна подигао, и наредбом твојом утробу пакла растргнуо, а Лазара си Спаситељу васкрсао, и зато пева: благословен си Боже отаца наших.

Мртвог, усмрделог и покровом повезаног си Владико подигао, зато и мене везаног оковима греха избави да ти певам: благословен си Боже отаца наших.

Катавасија: От Јудеје дошедше отроци..

У давнини из Јудеје младићи у Вавилон дођоше, и вером у Тројицу пламен пећи савладаше, певајући: Боже отаца, благословен јеси.

Песма 8.

Ирмос: Мусикијским органом..

Као Пастир ти си своје јагње потражио, да би га од злобног и погубног вука избавио, и већ трулежног Лазара ти си обновио, да ти пева: певајте Богу и величајте га у све векове.

Као Човек си за гробно место питао, а као Творац и Владар си наредбом твојом умрлог васкрсао; Од тебе се ад уплашио, а Лазар ти пева: певајте Богу и величајте га у све векове.

Ини.

Ирмос: Царја небеснаго..

Као Човек си питао, а као Бог си четвородневног из гроба речју својом васкрсао, зато ти певамо и у све векове те величамо.

Марија ти Владико благоразумно и из захвалности доноси миро, и пева ти у све векове.

Као Човек си Бога Оца призвао, а као Бог си Лазара васкрсао, зато ти Христе у векове певамо.

Хвалимо, благосиљамо..

Катавасија: Царја небеснаго јегоже појут..

Цара небескога о којем поју војске ангела, хвалите и величајте у све векове.

Чесњејша се НЕ пева.

Песма 9.

Ирмос: Чистују славно почтим..

Видећи народ четвероденвног мртваца да хода, чуду се задивише, па Избавитељу кликтаху, а тебе Боже у песмама величаху.

Да унапред увериш у славно твоје васкрсење, ти си Сине мој, мртвог четвородневог Лазара из ада ослободио, зато те велича у песмама.

Ини.

Ирмос: Воистину Богородицу..

Славећи твога Оца, показао си да си Богу послушан, и узнео си Христе молитву, мада си својом силом васкрсао четвородневнога.

Када си, Христе, четверо-дневног Лазара из гроба подигао, ти си твоје тридневно васкрсење заиста свима засведочио.

Долазиш, плачеш и питаш Спаситељу мој, показавши твоју човечанску природу, али си и своје Божанство показао, када си Лазара васкрсао.

Твојим обема природама си неизрецива дела учинио, Владико и Спасе мој; Твојом владарском вољом ти си и моје спасење.

Катавасија: Воистину Богородицу тја исповједујем..

Као истинску Богородицу, тебе исповедамо, јер смо чиста Дјево тобом спасени, и са бестелесним хоровима тебе величамо.

Затим на глас 1.

Свети је Господ Бог наш **(трипут)**

Егзапостилар, самогласно, двапут

Речју твојом, Речи Божија, сада је Лазар устао, и опет у живот похитао, а народ са гранама тебе Моћног слави, јер ћеш твојом смрћу ад и смрт погубити.

Слава и сада, други

Подобно.

Тебе смрти већ Лазарем Христос разара, и где је пакле сада твоја победа? У Витанији сада плакање престаје, зато сви Христу принесимо гране победе.

На хвалитним узимамо 8 стихова и певамо самогласне, глас 1.

Стих: Да учини на њима суд написан, слава ће ова бити свима преподобним његовим.

Ти си Христе људима живот и васкрсење, а дошао си на гроб Лазарев, и показао нам Дуготрпељиви твоје две природе: као Бог и као Човек који дође из Дјеве Пречисте. Као човек си питао „где га сахранисте“? А као Бог си васкрсао живоносном твојом наредбом, четири дана погребеног.

Умрлог Лазара већ четир дана у гробу, васкрсао си из ада Христе, пре смрти твоје. Васкрсењем оног кога си волео, царство смрти си уздрмао, и свима људима најавио од трулежи избављење. Зато се калањамо твојој власти свесилној и кличемо: благословени Спасе помилуј нас.

Марта и Марија Спасу говораху: да си био овде Господе не би Лазар преминуо. А Христос као васкрсење умрлих, Лазара већ четири дана у гробу је из мртвих подигао. Дођите сви верни да се Христу поклонимо, јер у слави долази, да спасе душе наше.

Дајући пример твојим ученицима, ти си Христе себе пред народем унизио, јер си хтео да прикријеш твоје Божанство. Као свезнајући Бог, си апостолима смрт Лазара предсказао, и у Витанију са народом дошао. За гроб друга твојега си као Човек упитао, али си и лично четвородневно умрлог васкрсао и твоју божанску силу показао, зато свесилни Господе, слава теби.

Подигао си Христе твога друга већ четир дана умрлог, и Марте и Марије тугу утешио. Свима си објавио да све чиниш силом твојом божанском, и својом вољом. Теби херувими певају непрестанио „Осана на висини“! Багословени Боже над свима, слава теби.

Марта је Марији узвикнула: „Учитељ је дошао и себи те позива“. Она је похитала тамо где је Господ стајао, и видећи га на колена се поклонила, пречисте му ноге целивала и јецајући говорила: „Господе неби наш брат умро да си ти овде био“.

Глас 8.

Стих: Васкрсни Господе Боже мој, нека се уздигне рука твоја, не заборави убоге твоје никада.

Четир дана мртвог Лазара си у Витанији подиг'о, само што си гробу приступио и глас твој је њему живот постао, а пакао се у страху тресао и уздисао. Великог ли чуда, много милостиви Господе, зато слава теби!

Стих: Исповедићу ти се Господе свим срцем мојим, казиваћу сва чудеса твоја.

„Ја сам васкрсење" тако си Господе Марти рекао, и ту реч си делом испунио, јер си из пакла Лазара извео. Зато и мене у страстима умрлог, васкрсни сажаљиви Човеко-љубче, молим те.

Слава, глас 2.

Велико и славно чудо се данас догодило, јер је Христос умрлог друга после четир дана позвао, и из гроба дигао; Зато га као преславног славимо, да молитвама праведног Лазара спасе душе наше.

И сада: Преблагословена јеси..

Велико славословље и отпуст.

На Литургији

Блажена песма 3. и 6. на 8;

После Входа: Тропар Празника; Слава и сада, Кондак.Уместо Трисветог пева се: Ви који се у Христа крстисте, у Христа се обукосте. Алилуја.

Прокимен глас 3. Господ је просветлење моје и Спаситељ мој, кога ћу се бојати?

Стих: Господ је заштитник живота мога кога ћу се плашити?

Апостол Јеврејима, зачало 333. од половине:
Браћо, примајући царство непоколебиво
Завршетак: Исус Христос је исти јуче и данас и у векове.

Алилуја, глас 5.
Господ се зацари у лепоту се обуче.
Стих: Јер утврди васељену која се неће поколебати.
Еванђеље по Јовану зачало 39.
У време оно, беше неки болесник Лазар..
Завршетак: ..и видевши шта учини Исус вероваше у њега.
Причастен: Из уста дечице и дојенчади, учинио си себи хвалу. (Пс.8,3) Алилуја **(трипут)**

На трпези постављамо вариво са уљем и икре, ако је има; Даје се сваком брату по три онгије вина.

нека се зна

Ако је храм праведног Лазара:
после уобичајене катизме, полијелеј.
Величаније светомеи изабрани псалам: Услишите сија вси језици.. **Сједален, који је после 3. песме Канона. Читамо Житије Светог Лазара написано од Никифора Ксантопула. Степена 1. антифон 4. гласа.**
Прокимен: Часна је пред Господем смрт.. (Пс.115,6)
Стих: Шта ћу узвратити Господу.. (Пс.115,3)
Све што дише..
Еванђеље по Јовану зачало 36. Почетак: Ја сам врата..
Псалам 50.
Стихира глас 6. (писана на Господи воззвах **на вечерњи уочи Лазареве суботе)**

Господе твој глас је адово царство разорио, а твоја владарска реч је четвородневног из гроба подигла, Лазар је постао слика спасоносног оживљења, јер ти све можеш Владико и Царе свих, зато даруј слугама твојим опроштај и велику милост.

Канона два, на 4
Катавасија другог Канона.
После 3. песме: Сједален празника.
После 6. песме Кондак: Господ Христос, радост свих..
и Икос.
Даље по поретку, као што је указано.

110. Субота Цветна: вечерње

Уочи Цвети

На малој вечерњи
Узимамо стихове на 4 и певамо наредне стихире
Глас 6.
Подобно: Тридневно..

Јашући на магарету, одлазећи на страдање, примио си Христе од незлобиве деце песме победе, док су ти ангели певали трисвете песме.

Ево твога Цара Сионе, долази на магарету као кротак Избавитељ, да порази у сили противнике; Украси се гранама, радуј се и празнуј.

Запљескајмо сада сложно верни, а врлине као гране, са децом Христу принесимо, и света дела му као одећу простримо, да у светињи њега примимо.

Принесимо браћо врлине као палме, Христу Богу који долази, јер хоће ради нас да као Човек пострада, и силу обожења и нестрадања свима да нам подари.

Слава и сада, глас исти подобан (6.)

Мада га на плећима као Бога носе херувими, он јаши на магарету, јер хоће себе, ради нас, да принесе на жртву, зато дођите са палмама, да га усрдно опевамо.

На стиховњим, глас 2.
Подобно: Доме Еуфратов..

Заблистај Сионе новим грађем, и са децом запевај, јер Цар твој и Спаситељ долази на страдање.

Стих: Из уста дечице и дојенчади, учинио си себи хвалу. (Пс.8, 3)

Веселите се са пророцима Ево и Адаме, јер Господ долази да вас изведе из страдања.

Стих: Господе, Господе наш, како је узвишено име твоје по свој земљи (Пс.8, 1)

На небу горе са Оцем и Духом, прима песму ангела, а доле на земљи прима песме од мале деце, чудно смеран.

Слава и сада, глас подобан тај исти.

Са страхом певам о твоме узвишеном промислу, и кличем „Осана", јер долазиш да и мене спасеш, благословени Господе.

Сада отпушташ.. **Трисвето и остало по обичају, и Тропари:**

Први тропар, глас 1.

Пре твога страдања Христе Боже, из мртвих си подигао Лазара, да све увериш у опште васкрсење, зато и ми као деца носимо знаке победе, и теби победнику над смрти кличемо: Осана на висини! Благословен Који долази у Име Господње.

Други Тропар, глас 4.

Кроз крштење смо са тобом умрли Христе Боже наш, а твојим васкрсењем се бесмртног живота удостојили. Зато певајући кличемо: Осана на висини! Благословен Који долази у Име Господње.

Даје се отпуст.
Одлазимо у трпезарију

Субота уочи Цвети

На вечерњи

После уводног псалма, уобичајена катизма: Блажен муж.. **целу катизму.**

На Господи воззвах.. **узимамо стихове на 10 и певамо 5 следећих самогласних стихира, понављајући их**
Глас 6.

Данас све нас благодат Светога Духа сабра, и сви узевши крст твој кличемо: благословен који иде у Име Господње! Осана на висини!

Небо ти је престо Владико, а земља подножије, јер ти си увек сапостојећи Син Бога Оца, ти си Реч Божија! Ти си на неразумном магарету смирен данас у Витанију дошао, зато деца јеврејска са палмама у рукама хваљаху и певаху: Осана на висини! Благословен који долази: Цар Израиљев!

Пођимо данас и ми сви Нови Израиље, као црква из незнабожаца, и са пророком Захаријом кличимо: Радуј се веома кћери Сионова! Проповедај кћери Јерусалимова! Јер гле Цар твој долази кротак да те спасе. Јаше на магарету, младунцу ујармљеног. Празнуј као деца, и са гранама у руци кличи похвале: Осана на висини! Благословен који долази: Цар Израиљев!

Да нам славно васкрсење твоје предскажеш Благи, твојом наредбом си подигао из гроба, умрлог, без даха и већ усмрделог после четир дана, друга твога Лазара. Затим си Спаситељу дошао на магарету као на кочији, да укротиш

народе. Стога ти похвале приноси твој вољени Израиљ, из уста дојенчади и деце незлобиве, гледајући тебе Христе, како улазиш у Свети Град, шест дана пре Пасхе.

На шест дана пре Пасхе, дође Исус у Витанију, и приђоше ученици његови и рекоше: Господе, где хоћеш да ти спремимо Пасху да једеш? А он их посла: идите у село пред вама, и срешћете човека како носи ћуп са водом. За њим идите и домаћину реците: Учитељ каже „код тебе ћу славити Пасху са мојим ученицима".

Слава, опет прва стихира:

Данас све нас благодат Светога Духа сабра, и сви узевши крст твој кличемо: благословен који иде у Име Господње! Осана на висини!

И сада, опет иста стихира.

Вход. Светлости тиха..

Прокимен: Господ се зацари..

Паримије

1. Читање из Књиге Постања (Гл.49,1–2;49,8–12):

Призва Јаков синове своје и рече им: Окупите се, да вам јавим шта ће вам бити у последње дане. Саберите се и послушајте ме, синови Јаковљеви, послушајте Израиља оца вашег.

Јудо, да те хвале браћа твоја; руке твоје нека су на леђима непријатеља твојих; нека ти се поклоне синови оца твога. Лавићу лављи Јудо, из младице, сине мој, израстао си; легнувши заспао си као лав, и као лавић; ко ће га пробудити?

Неће нестати Кнеза из Јуде, и Вође из бедара његових, докле не дође Онај коме је предодређено и Он је ишчекивање народа.

Везиваће за чокот магаре своје, и за лозу винову ждребе магарета свога; опраће у вину одећу своју, и у крви грожђа огртач свој; радоснотворне су очи његове од вина, и бељи су зуби његови неголи млеко.

2. Читање из Књиге пророчанства Софонијева (Гл.3,14-19)

Тако говори Господ: Радуј се веома, кћери Сионова; проповедај, кћери Јерусалимова; весели се и ликуј од свега срца твога, кћери Јерусалимова. Уклонио је Господ неправде твоје, и избавио те из руке непријатеља твојих. Цар Израиљев Господ је усред тебе; нећеш видети зла више.

У време оно, рећи ће Господ Јерусалиму: Осмели се, Сионе, нека не ослабе руке твоје. Господ Бог твој је у теби, Силни, спашће те; навешће на те весеље, и обновиће те у љубави Својој, и узвеселиће се теби у сјају, као у дан празника.

И сабраћу унижене твоје, а тешко ономе ко предузме на њега поругу. Ево ја чиним дела у теби, ради тебе, у време оно, говори Господ, и спасићу притешњенога, и одбаченог прихватићу, и поставићу их за похвалу, и за славне по свој земљи.

3. Читање из Књиге пророчанства Захарије (Гл.9,9-15)

Тако говори Господ: Радуј се веома, кћери Сионова; проповедај, кћери Јерусалимова. Ево Цар твој долази ти, Праведан и сам Спасавајући; кротак и усео на магаре и ждребе младо. И истребиће борна кола из Јефрема, и коњицу из Јерусалима; и истребиће се стрела ратничка, и мноштво војске и мир из народа незнабожаца; и завладаће од вода до мора, и од река до крајева земље.

И ти у крви завета твога пустио си сужње твоје, из рова који нема воде. Седећете у утврђењу сужњи синагоге, и за један дан боравка твога двоструко ћу ти узвратити. Јер сам те затегао, Јудо, себи као лук, испуних Јефрема; и подићи ћу децу твоју, Сионе, на децу Јелинску, и дотаћи ћу те се као мач ратника.

И Господ ће се на њих појавити, и изаћи ће као муња стрела Његова; и Господ Бог Сведржитељ трубом ће затрубити, и поћи ће у бури претње Своје. Господ Сведржитељ заштитиће их.

На Литији

Стихира самогласна, глас 1.

Пресвети Дух је научио апостоле, да говоре стране језике. Тај Дух је и безазленој деци јеврејској наредио да кличу: Осана на висини! Благословен који долази: Цар Израиљев!

Са-беспочетни и са-постојећи Син и Реч Божија, јаше на магарету неразумном, и долази данас у град Јерусалим. Њега херувими од страха не могу гледати, а деца га славе са гранам палми. И свету похвалу певају: Осана на висини! Осана сину Давидовом, који долази да спасе сав наш народ од неверја.

На шест дана пре Пасхе, глас твој чуо се у дубини адовој, Господе. Њиме си Лазара четвородневног из мртвих дигао, зато деца јеврејска кликтаху: Осана! Боже наш, слава теби.

Глас 2.

Када си улазио Господе у Свети Град на магарету седећи, хитао си на своје страдање, да испуниш Закон и пророке. А деца јеврејска су победу васкрсења најавила

речима: благословен си Спасе, помилуј нас.

Слава теби Христе који седиш на небеском престолу, док те сада чекамо са твојим крстом часним. Зато се весели кћери Сионова, а радују народи целог света, гране деца носе, а ученици одеће простиру, и сав свет учи да ти кличе: благословени Спасе, помилуј нас.

Слава и сада, глас 3.

На шест дана пре Пасхе, дође Исус у Витанију, да позове већ четир дана умрлог Лазара, и проповеда васкрсење. А сретоше га сестре Лазареве Марта и Марија и завапише: Да си био овде Господе не би умро брат наш. А ти си им рекао „зар вам нисам предсказао: ко верује у мене и ако умре живеће? Покажите ми где га положисте“! И узвикну Творац свих: „Из гроба изађи, Лазаре“.

Затим уобичајене литијске молитве у припрати.

На стиховњим, стихире самогласне, глас 8.

Радуј се и весели граде Сионе, радуј се и украси цркво Божија, ево Цар твој у правди долази, на ждребету седећи, док му деца певају: Осана на висини! Благословен си и имаш много милости, зато помилуј нас.

Стих: Из уста дечице и дојенчади, учинио си себи хвалу. (Пс.8,3)

Долази данас Спаситељ у град Јерусалим, да испуни Писмо, и сви узеше у руке палме и одећу пред њим простираху знајући да је ово Бог наш, њему херувими непрестано певају: Осана на висини! Благословен си, и имаш много милости, зато помилуј нас.

Стих: Господе, Господе наш, како је узвишено име твоје по свој земљи (Пс.8,1)

Док херувими тебе носе, а серафими певају, ти си Благи као Давид узјахао магаре и деца ти побожно певају. Ал' неки Јудејци безбожно хуле злобним језиком. Долазак твој на магарету праслика је преласка у веру из неверја, зато слава теби Христе, човекољубче једини милостиви.

Слава, глас 6: Данас све нас благодат Светога Духа сабра, и сви узевши крст твој кличемо: благословен који иде у Име Господње! Осана на висини!

И сада, то исто.

Сад отпушташ..

Трисвето, и остало по обичају.

Певамо тропар отпусни:

Први тропар, глас 1.

Пре твога страдања Христе Боже, из мртвих си подигао Лазара, да све увериш у опште васкрсење, зато и ми као деца носимо знаке победе, и теби победнику над смрти кличемо: Осана на висини! Благословен Који долази у Име Господње.**(двапут)**

Други Тропар, глас 4.

Кроз крштење смо са тобом умрли Христе Боже наш, а твојим васкрсењем се бесмртног живота удостојили. Зато певајући кличемо: Осана на висини! Благословен Који долази у Име Господње.**(једанпут)**

Нек је Име Господње благословено.. **3х**

и Псалам 33. Благосиљаћу Господа..

Читање „Реч свечана, празника".

111. Цвети

На јутрењи

На Бог Господ.. **оба тропара:**
Први тропар, глас 1.

Пре твога страдања Христе Боже, из мртвих си подигао Лазара, да све увериш у опште васкрсење, зато и ми као деца носимо знаке победе, и теби победнику над смрти кличемо: Осана на висини! Благословен Који долази у Име Господње. **(двапут)**

Слава и сада:
други Тропар, глас 4.

Кроз крштење смо са тобом умрли Христе Боже наш, а твојим васкрсењем се бесмртног живота удостојили. Зато певајући кличемо: Осана на висини! Благословен Који долази у Име Господње. **(једанпут)**

После 1. катизме сједален, глас 4.
Подобно: Удивисја Јосиф..

Покајаним срцем као чистим палмама, похвалимо верни Христа као деца, и громко ускликнимо Владики: благословен си Спасе, јер си у свет дошао да спасеш од старе клетве Адама, зато си човекољубче духовно Нови Адам постао, јер си желео да све на добро учиниш, зато слава теби.
Слава и сада, ини сједален, глас 4.

Подобно: Јавилсја јеси..

После четир дана дигао си Господе из гроба Лазара, и све научио да ти кличу са гранама и палмама: благословен си ти који долазиш.

Чтенија из Толковног Еванђеља, Јована Златоустог.

После 2. катизме, сједални, глас 4.

Подобно: Удивисја Јосиф..

За твојим другом си Христе сузе тајно ронио, и Лазара подигао из мртвих где је лежао; Над њиме си своје човекољубље и сажалење показао, а мноштво деце сазнавши Исусе за твој долазак, изашли су овог дана пред тебе, носећи гране у рукама, и кличући теби „Осана“, благословен си јер долазиш да спасеш свет.

Слава и сада, други сједален, глас 1.

Подобно: Камени запечатану..

Похвалите сложно сви верни народи, Цара ангелима који данас на магаре узјаха. Као моћан хоће да на крсту противнике порази, зато деца данас са гранама песму узвикују: слава теби Победниче који долазиш! Слава теби Христе Спаситељу! Слава теби благословеном и јединому нашем Богу.

Чтенија истог Толковног Еванђеља.

Затим Полијелеј а после Полијелеја

Сједален, глас 8.

Подобно: Повељенноје тајно..

На престолу си херувимском и на магарету узјахао ради нас и на вољно страдање долазиш; Овог дана чујеш децу која кличу „Осана“ и народ који ти пева: Сине Давидов, похитај да спасеш које си саздао, благословени Исусе, јер си због тога и дошао, да славу твоју спознамо.

Слава и сада, опет исти сједален.
Чтеније о Празнику, реч кир-Андреја Критског.
Затим степена 4. гласа , први антифон.

Прокимен, глас 4. Стих: Из уста дечице и дојенчади, учинио си себи хвалу. (Пс.8,3)
Стих: Господе, Господе наш, како је узвишено име твоје по свој земљи (Пс.8,1)

Све што дише..

Еванђеље по Матеју, зачало 83.

НЕ ГОВОРИМО Васкрсење Христово..

Одмах читамо Псалам 50.
Тада јереј узима кадионицу и кади у знаку крста гране и чита следећу
молитву за освећење гранчица.

Ђакон: Господу се помолимо.
Ми: Господе помилуј.

Господе Боже наш, који седиш на херувимима, ти си уздигао владавину свога јединородног Сина, Господа нашег Исуса Христа, и послао га да спасе свет својим крстом, погребом и васкрсењем. Када је он пошао у Јерусалим, да драговољно пострада, народ који седи у тами и сенки смрти узе знамења васкрсења, гране дрвећа и палмове гранчице, и тако васкрсење наговести. Господаре, одржи и сачувај и нас, који по угледу на њих, на овај дан пред-празника у рукама носимо гранчице врбе и дрвећа, и као они људи и деца, тако

те и ми поздрављамо са „Осана“, да бисмо химнама и духовним песмама достојно дочекали животворно и тридневно васкрсење у Христу Исусу, Господу нашем, са којим си благословен, заједно са Пресветим и животодавним твојим Духом, сада и увек и у све векове. Амин.

Освећују се ове гранчице, благодаћу Светога Духа, кропљењем овом освећеном водом, у Име Оца и Сина и Светога Духа. Амин.

Када се целива Еванђеље, тада игуман раздаје гранчице братији.

Слава, глас 2.

Данас Христос улази у село Витанију, седећи на магарету, да укине неверје у народу, које их је од давнине злобом мучило.

И сада, исто то опет.

Затим

Помилуј ме Боже..

Стихира, глас 6.

Данас све нас благодат Светога Духа сабра, и сви узевши крст твој кличемо: благословен који иде у Име Господње! Осана на висини!

Затим:

Спаси Боже народ твој..

Господе помилуј **12х**

И после возгласа:

Канон.

Ирмоси по 2х, а Тропари на 12.

Катавасија: Ирмоси, певају оба хора.

Дело господина Козме. Акростих је: Осана, Христос евлогименос Теос.

Глас 4.

Песма 1.

Ирмос: Створио си изворе бездане, океане недоступне, и раширио мора, а пољуљане буром из темеља, а ти си заповешћу својом умирио, одабране људе си спасао, да ти песму победну певају, Господе.

Из уста незлобиве дечице и дојенчади примио си као од слугу својих хвалу, дошао си да поразиш противника и крсним страдањем отплатиш стари грех Адамов, и крсним дрветом да га васкрснеш, уз песму победе теби Господе.

Теби Христе који живиш на Сиону, приноси црква преподобних похвале, и теби се Израиљ као Творцу своме радује. Огорчени и окамењени језици противника од лица твога радост примају и теби Господе песме победе певају.

Катавасија: Створио си изворе бездане..

Песма 3.

Ирмос: Тврди камен твојом наредбом отесан, сисао је Израиљски народ као мед, а ти си Христе камен живота, на којем се утврдила црква која кличе: Осана, благословен си ти који долазиш.

Твојом наредбом је пакао четир дана мртвога Лазара из мртвих пустио, јер ти си Христе живот и васкрсење, и у теби се утврдила црква која кличе: Осана, благословен си ти који долазиш.

Певај народе побожно на Сиону, и узнесите молитву Христу у Јерусалиму, јер лично долази у свој својој слави, да тамо утврди цркву која кличе: Осана, благословен си ти који долазиш.

Ипакој:

Предходно са гранама и уз песму, а после су са кољем ухватили Христа Бога, неки неблагодарни Јевреји, а ми га са вером непромењеном увек славимо као добротвора, и увек му певамо: благословен си, јер долазиш да Адама избавиш.

Чтеније о Празнику.

Песма 4.

Ирмос: Христос смело иде као Бог наш, долази и не касни, из Богоневесте као горе осењене славом, која га роди неискусомужно, јер тако је пророк давно предсказао, зато сви кличимо: слава сили твојој Господе.

Нека планине изливају обилно и громко весеље, и нека се радују сва брда, долине и шуме, а народи нека Христа хвале, и њему сви људи радосно кличите: слава сили твојој Господе.

У сили влада Господ у векове, а долази одевен у своју лепоту и славу, какве нема нико на Сиону, зато сви кличимо: слава сили твојој Господе.

У педаљ је Господ небо измерио и дланом својим земљу, а долази јер је Сион одабрао, и хоће да у њему живи и царује, јер је заволео народ верни који кличе: слава сили твојој Господе.

Песма 5.

Ирмос: Благовестио је да ће на гору Сион узићи, и у Јерусалиму у сили глас подићи и проповедати, јер се преславно говори о теби граде Божији. Мир на Израиља и спасење народима.

На висинама небеским седи Бог на херувимима, и гледа на унижене, а долази у слави и власти, и испуни се све његове божанске хвале. Мир на Израиља и спасење народима.

Божији Сионе, Горо Света и Јерусалиме, погледај около својим очима и види твоја чеда око тебе окупљена, јер дођоше из далека да се Цару твоме поклоне.Мир на Израиља и спасење народима.

Песма 6.

Ирмос: Запевајте весело душе праведних, јер се сада целом свету Нови Завет завештава, а народ нека се обнови, кропљењем Божанском крвљу.

Прими Израиљу царство Божије, и који у тами бораве нека виде светлост велику, а народ нека се обнови кропљењем Божанском крвљу.

Отпустиће Сионе твоје робове, и из понора неверја безводног их избавити, а народ нека се обнови, кропљењем Божанском крвљу.

Кондак, самогласно, глас 6.

На небеском престолу, а на земљи на магарету био си Христе Боже, и примио ангелску хвалу и песму деце која ти кличу: Благословен си ти који долазиш да спасеш Адама.

Икос:

Ти си бесмртни Христе пакао свезао, смрт умртвио и свет васкрсао, зато те као победника хвале деца са гранама и кличу овога дана: Осана Сину Давидовом! Неће више бити клана деца за дете Марије, јер се ти сам за све, и младе и старе разапињеш. Неће се више на нас мач подизати, јер ће твоја ребра копљем прободена бити. Зато радосно рецимо: Благословен си ти који долазиш да спасеш Адама.

Синаксар

Стихови:

На магаре је узјахао Он који је небо раширио
хотећи да разреши људе од неверја.

Овога дана празнујемо славни и пресветли празник Цвети (на грчком: Ваион), а из следећег разлога:

После васкрсавања Лазара из мртвих, многи видећи шта се догодило повероваху у Христа. Јудејски суд се састао и одлучио да и Христа и Лазара убију. Исус се склонио дајући место јудејској злоби, јер су одлучили Јудеји да га за празник Пасхе убију. Пошто је имао дуго време да се склони шест дана пре Пасхе, дошао је Исус у Витанију и тамо је за време ручка јео са њиме и Лазар, док је његова сестра Марија на Христове ноге изливала миро.

Сутрадан је послао ученике своје да му доведу магарицу са младунчетом. И онај коме је небо престо узјахао је на магаре и улазио у Јерусалим.

Деца јеврејска су пред њиме простирала своју одећу и гране палму, једне резајући а друге у рукама носећи и идући испред њега кликтали су: Осана сину Давидовом, благословен који долази у име Господње, цар Израиљев.

Ово се догодило јер је оних језике покретао Пресвети Дух, у славу и похвалу Христу.

Са гранама су најављивали Христову победу над смрти, јер је ваион код Јевреја нежна грана. А био је и обичај да се победитељ у подвигу или неким ратовима, у победним поворкама поштује и прати гранама овог дрвета које је у цвету.

Тајанствено је значење овог магарета, и то, да је оно симбол цркве настале од нас, ранијих незнабожаца, на којем је узјахао Христос, и на њему се одморио као одолитељ и победитељ и као Цар све земље.

О овом празнику говорио је и пророк Захарија (Зах.9, 9): Радуј се кћери Сионова, гле цар твој долази теби кротак узјахавши на магарцу млаунчету магарице. А Давид пак говори о деци: Из уста деце и дојенчади учинио си себи похвалу.

Но када је Христос ушао, кажу, узбунио се цео Јерусалим. Архијереји су били кивни и спремни на освету народу и гледаху да га убију. А Исус би се час појављивао и час поново притајио и у причама говорио.

По твом неизрецивом милосрђу Христе Боже наш, учини нас победницима над неразумним страстима и удостоји нас видети твоју светлу победу над смрти, светло и живоносно васкрсење и помилуј нас, сада и увек и у векове векова. Амин.

Песма 7.

Ирмос: Аврамова чеда си из огња спасао, а Халдеје погубио, јер их је правда праведно стигла, најопеванији Господе, Боже отаца наших, благословен јеси.

Народ се радосно и са грањем клања и са ученицима и кличе: Осана Сину Давидовом! Најопеванији Господе Боже отаца наших, благословен јеси.

Теби Царе Израиља и ангела, по природи незлобиво мноштво деце, побожно пева, најопеванији Господе Боже отраца наших, благословен јеси.

Тебе Христе хвали мноштво народа са гранчицама и палмама, јер долазиш благословени Царе векова, и кличу ти: најопеванији Господе Боже отаца наших, благословен јеси.

Песма 8.

Ирмос: Весели се Јерусалиме, нека славе сви који воле Сион, јер долази Цар векова и Господ сила, нека поверује цео свет пред његовим лицем, и нека кличе: благословите сва дела господња Господа.

Узјахавши на младо магаре, долази Христос, Цар твој Сионе, да безумну идолску обману укине, и заустави незадрживу навалу безбожника, него да певају: сва дела појте Господу.

Радуј се веома Сионе, јер се Бог твој Христос заувек зацарио, као што је писано; Кротки Спаситељ и праведни избавитељ наш долази на ждребету да убије свирепост демона као дивљих коња, који не певају: благословите сва дела господња Господа.

Онемоћале су свете заповести у сабору законопреступних и непокорних, јер дом молитве Божије пећином разбојничком учинише, и из срдаца Избавитеља избацише, а ми Њему кличемо: благословите сва дела господња Господа.

Чесњејшују не певамо

Песма 9.

Ирмос: Начинимо празник, јер нам се Бог Господ јавио, и дођите да радосно Христа величамо, са гранчицама и палмама кличући у песмама: благословен који долази у име Господа и Спаса нашега.

Безбожници зашто сте збуњени? Књижевници и левити што погрешно учите, рекавши: ко је овај коме деца са гранчицама и палмама кличу у песмама: благословен који долази у име Господа и Спаса нашега.

Ово је Бог наш, коме нико није раван. Само је праведан пут изабрао и вољеном Израиљу предао; Међу њима је са људима живео и јавио се: благословени који долази у име Господа и Спаса нашега.

Зашто сте, ви непокорни, стазе саблазни себи присвојили? Ноге ваше хитају да крв Владике излију, али Он ће ипак васкрснути и спасти све који кличу: благословен који долази у име Господа и Спаса нашега.

Светилен нема него одмах певамо на глас 4.
Свети је Господ Бог наш. **(трипут)**

На хвалитним, узимамо стихове на 6 певамо стихире самогласне (4) са тим да 2 понављамо
Глас 4.

Мноштво народа Господе, простираху своју одећу по путу; други резаху гране са дрвећа и ношаху, испред и иза тебе кликтаху: Осана Сину Давидовом! Благословен си који долазиш, и идеш у Име Господње.

Када си хтео ући у Свети Град Господе, људи су гране

палми носили, и теби као Владару певали, видевши те како седиш на магарету као на херувимима, зато су ти овако кликтали: Осана на висини! Благословен си који долазиш и идеш у Име Господње.

Изађите народи, изађите племена, да видите данас Цара небеског, на слабом магарету као на узвишеном престолу, у Јерусалим улази. Неверни и прељубни роде јеврејски, дођи и види Оног, кога је Исаија видео, који је ради нас у телу дошао, као Женик за Нови Сион целомудрени, да одбаци сабор осуђени. Као у чедном браку и нескверном, нескверна и незлобива деца се стекоше да га похвале. Са њима и ми певајмо песму ангела: Осана на висини! Јер он има велику милост.

За уверење свих у опште васкрсење, а пре твога вољног страдања, унапред си показао Христе Боже, када си у Витанији твојом моћном силом, васкрсао четверо-дневно мртвог Лазара.

Као Творац светлости слепима си очи отворио и вид даривао. У Свети Град са ученицима твојим си ушао, као на херувимима ношен, на младунцу магарца си седео, да испуниш пророчка казивања, а деца јеврејска те са гранама и палмама сретоше. Зато и ми носећи гранчице врбе и маслине, благодарно ти кличемо: Осана на висини! Благословен је који долази у Име Господње.

Слава и сада, глас 6.

На шест дана пре Пасхе, дође Исус у Витанију, и прићоше ученици његови и рекоше: Господе, где хоћеш да ти спремимо Пасху да једеш? А он их посла: идите у село пред вама, и срешћете човека како носи ћуп са водом. За њим идите и домаћину реците: Учитељ каже „код тебе ћу славити Пасху са мојим ученицима“.

Велико славословље.
Тропар: Пре твога страдања Христе Боже.. **Затим: јектенија и Час први.**
Оглашенија.
Уобичајени отпуст.
Литија ван манастира.

На Литургији

Антифон 1.

Глас 2.

Стих 1.
Заволех Господа јер ће Господ услишати глас мога молења. (Пс.114 или 116)
Припев: Молитвама Богородице, Спасе спаси нас.

Стих 2.
Што је приклонио ухо своје ка мени, и у дане моје призиваћу га.
Припев: Молитвама Богородице, Спасе спаси нас.

Стих 3.
Обузеше ме болови самртни, опасности паклене снађоше ме.
Припев: Молитвама Богородице, Спасе спаси нас.

Стих 4.
Жалост и болове нађох и Име Господње призвах.

Припев: Молитвама Богородице, Спасе спаси нас.

Слава и сада:
Припев: Молитвама Богородице, Спасе спаси нас.

Антифон 2.
Псалам 115.

Стих 1.
Веровах, зато и говорих, ја се понизих веома.
Припев: Спаси нас Сине Божији, јашући на ждребету, јер ти појимо Алилуја.

Стих 2.
Шта ћу узвратити Господу за све што ми је дао?
Припев: Спаси нас Сине Божији, јашући на ждребету, јер ти појимо Алилуја.

Стих 3.
Чашу спасења примићу и Име Господње призваћу.
Припев: Спаси нас Сине Божији, јашући на ждребету, јер ти појимо Алилуја.

Стих 4.
Завете моје Господу испуниће пред свим народом његовим.
Припев: Спаси нас Сине Божији, јашући на ждребету, јер ти појимо: Алилуја.

Слава и сада: Јединородни..

Антифон 3.

Псалам 117.

Стих 1.

Исповедајте се Господу, јер је добар, јер је до века милост његова.

Тропар глас 1.

Пре твога страдања Христе Боже, из мртвих си подигао Лазара, да све увериш у опште васкрсење, зато и ми као деца носимо знаке победе, и теби победнику над смрти кличемо: Осана на висини! Благословен Који долази у Име Господње.

Стих 2.

Да рече дом Израиљев: јер је добар, јер је до века милост његова.

Тропар: Пре твога страдања Христе Боже,

Стих 3.

Да рече дом Аронов: јер је добар, јер је до века милост његова.

Тропар: Пре твога страдања Христе Боже,

Стих 4.

Да реку сви који се боје Господа: јер је добар, јер је до века милост његова.

Тропар: Пре твога страдања Христе Боже,

Вход.

Входноје: Благословен који долази у Име Господње, благословисмо вас из дома Господњег. Бог је Господ и јави се нама.

Тропар: Пре твога страдања Христе Боже..
Слава, други тропар, глас 4. Кроз крштење смо са тобом умрли..
И сада, Кондак глас 6.: На престолу на небу..
Затим обично Трисвето.
Прокимен Апостола глас 4. Благословен који долази у Име Господње; Бог је Господ и јави се нама.
(Пс.117, 26-27)
Стих: Исповедајте се Господу, јер је добар, јер је до века милост његова. (Пс.117, 1)
Апостол Филипљанима, зачало 247.
Алилуја, глас 1. Певајте Господу песму нову, јер чудеса учини Господ. (Пс.97, 1)
Стих: Видеше сви крајеви земље спасење Бога нашега. (Пс.97, 3)
Еванђеље по Јовану, зачало 41.
И даље се служи Литургија Златоустова.
Причастен: Благословен који долази у Име Господње; Бог је Господ и јави се нама. Алилуја 3х. (Пс.117, 26-27)

На трпези утешеније: једемо рибу и пијемо вино, благодарећи Богу.

112. Недеља Цветна (Ваион)

На вечерњу

На Господи воззвах.. **узимамо стихире на 6 и певамо следеће самогласне три, понављајући их.**

Глас 8.

Радуј се и весели граде Сионе! Улепшај се и радуј цркво Божија, ево Цар твој иде у правди, на магарету седећи, а деца му певају: Осана на висини, благословен си ти који си пун милости, зато помилуј и нас.

Спас је овог дана у Јерусалим дошао, да испуни Свето Писмо, тада сви узеше гране у руке и одеће своје му по путу простираху, спознавши да је то Бог наш, којем херувими непрестано певају: Осана на висини, благословен си ти који си пун милости, зато помилуј и нас.

Тебе носе херувими! Теби серафими певају, а сео си Благи као Давид на магаре. И док ти деца побожно певају, дотле неки од Јудеја безаконо и безумним хуле језиком. Јахање на ждребету је слика преласка у веру из неверја. Зато слава теби Христе једини милостиви човекољубче.

Слава

Глас 8.

Радуј се и весели граде Сионе! Улепшај се и радуј цркво Божија, ево Цар твој иде у правди, на магарету седећи, а

деца му певају: Осана на висини, благословен си ти који си пун милости, зато помилуј и нас.

И сада, глас исти.

Тебе носе херувими! Теби серафими певају, а сео си Благи као Давид на магаре. И док ти деца побожно певају, дотле неки од Јудеја безаконо и безумним хуле језиком. Јахање на ждребету је слика преласка у веру из неверја. Зато слава теби Христе једини милостиви човекољубче.

Вход са кадионицом. Обичан прокимен,

Глас 8. Ево сада благосиљајте Господа све слуге његове.

На стиховњим, стихире самогласне

Глас 2.

Са гранама палми, прећимо у празник из светог празника, па се верни окупимо око свете тајне Христовог страдања, и угледајмо њега како за нас страдање вољно подноси. Зато му благодарним песмама певајмо и у смирењу рецимо: изворе доброте и пристаниште спасења, Господе слава теби.

Стих: Певајте Господу нову песму.

Глас 3.

Страшно је пасти у руке Бога живога, јер он суди и мисли и жеља срдаца.Зато нико да не долази да куша веру непорочну, него у кротости и страху Христу приступимо да милост примимо, да благодат и помоћ благовремену стекнемо.

Стих: Видеше сви крајеви земље спасење Бога нашега.

Глас 7.

Саборе злобни и прељубни, своме Женику ниси верност

сачувао, а кажеш да чуваш Закон! Жеников ниси наследник, јер се хвалиш Оцем, а одричеш се Сина! Пророке који су најавили Сина ниси примио, зато се стиди своје деце, која кличу овако: Осана Сину Давидовом! Благословен је који долази у Име Господње!

Слава

Глас 2.

Са гранама палми, прећимо у празник из светог празника, па се верни окупимо око свете тајне Христовог страдања, и угледајмо њега како за нас страдање вољно подноси. Зато му благодарним песмама певајмо и у смирењу рецимо: изворе доброте и пристаниште спасења, Господе слава теби.

И сада

Глас 3.

Страшно је пасти у руке Бога живога, јер он суди и мисли и жеља срдаца. Зато нико да не долази да куша веру непорочну, него у кротости и страху Христу приступимо да милост примимо, да благодат и помоћ благовремену стекнемо.

Затим: Сада отпушташ..

После Оче наш.. **Тропар:** Богородице Дјево радуј се.. **и остало по обичајуи уобичајени поклони.**

ПАЗИ

Нека се зна да се тропар Богородице Дјево.. **и остало пева смирено недељама кроз свету Четрдесетницу, па тако и сада. А у остале дане Велике Седмице овај тропар се говори побрже.**

Недеља Цветна (Ваион)

На Малом повечерју

Трипеснец господина Андреја Критског. Ирмоси по двапут. Тропари колико их где има. На крају Ирмос оба хора заједно.Тако исто и на остале дане Велике Седмице на повечерјима

Глас 8.

Песма 1.

Ирмос: Сокрушившему брани..
Скршио је противнике својом мишицом и провео Израиља кроз Црвено Море, зато њему појимо као избавитељу и Богу нашем, јер се прославио.

Угледајмо се верни на целомудрије Јосифа у Египту, и прихватимо поштовање човека као разумног бића, па се на сваки начин чувајмо и живимо чинећи дела врлина.

Без добрих дела налик смо неродној смокви, зато се тога чувајмо, да не усахнемо као и она некада, само празним лишћем покривени, као што је о томе унапред писано.

Попут Владике, беше и Јосиф у јаму бачен и продан од сродника, и све је поднео тај незаборавни, заиста као праслика Христова.

Бегајмо браћо од неплодне смокве и њеног примера, да не усахнемо као и она некада, када јој се вратио гладан Човекољубац.

Исус је хтео да пострада за цео свет, па долази са својим

ученицима у град Јерусалим на својевољно страдање, јер је радистрадања и дошао на свет.

Прињимо верни Христу који ће страдати и будимо спремни да нас попљују, да нам се ругају и да нас унизе, да бисмо се кроз његова пречиста страдања и ми прославили.

Страдањима својим, Пострадали Христос нас од страсти исцељује, јер што хоће то и чини, за наше човечанско биће, да својим животворним страдањима спасе нас.

Слава:

Три беспочетна славим и о Три Света певам. О Три увек сапостојећа у једном Бићу проповедам: јер се један Бог слави у Оцу, Сину и Духу.

И сада, богородичан:

И жезал Мојсејев и жезал Аронов чудно се обратише и надразумно приказаше твоје тело, Богородитељко, из којег се роди Онај који све обнавља.

Сједален

Глас 4.

Подобно: Јавилсја јеси..

Осуда смоквина да те не стигне, зато похитај да добре плодове принесеш из бразде срца и душе, Творцу твоме Христу их покажи и у покајању их њему принеси.

Песма 8.

Ирмос: На горје Свјатјеј прославаљшасја..

На гори светој се Господ прославио, и у огњеној купини тајну Увекдјеве Мојсеју открио, зато Господа појте, и величајте у све векове.

Чедношћу живот украсимо и мудро веру сачувајмо, а

правду увек чинимо, па храбро следујмо за Христом, да се са њиме и разапнемо.

Египћанка као друга Ева није поробила патријарха Јисифа недоличним делима, јер је он остао као дијамант, не ухваћен грешним страстима.

Кроз свој земни живот ишао си Спасе мој, па и својом вољом гладовао, али си спасење свима желео, јер глад сналази све од тебе удаљене.

Када је праотац плод са дрвета загризао, спознао је да је наг, па се посрамљен лишћем смокве опасао. Тиме је сабор који је Христа обнажио прасликовао.

Спремај се душо пре изласка и уреди за други живот, јер Хритос је хтео да за тебе пострада, да те прослави. Зато похитај да са њиме пострадаш, са њиме се разапнеш и са њиме и умреш.

Како се није смрт уплашила, Спасе мој? Како се није ад устрашио када те је сусрео? А ти си по својој вољи од неправедних пострадао и гледаху тебе праведног како си на страдање дошао.

Јудеји, свештеници и левити су Лазарево васкрсење видели, али су завидни проклету слогу спремили, па су те лажима и издајом, Христе, на смрт Пилату предали.

Када је Дјева као јагње и слушкиња твоја видела, како идеш на страдање и као добри Пастир душу за нас полажеш, из душе је матерински за тобом нарицала.

Благословимо Оца и Сина и Светога Духа, Господа!

Тројичан:

Певам теби као једном Бићу, а славим те као Три Лица: Оче, Сине и Душе Пресвети и прослављам силу твога беспочетног царства.

И сада, богородичан:

Тебе Христе моли Богородица, и моли те сабор твојих ученика: твој мир даруј целом свету твоме и подари богату милост твоју нама, у све векове.

Хвалимо, благосиљајмо и клањајмо се Господу, певајући и величајући га у све векове.

Ирмос: На горје Свјатјеј прославаљшасја..
На гори светој се Господ прослави, и у огњеној купини тајну Увекдјеве Мојсеју откри, зато Господа појте, и величајте га у свевекове.

Песма 9.

Ирмос: Чужде матерем девство..
Материна је туђа девственост, а девојкама рађање деце, а то се обоје на теби Богородице догодило, зато те сва племена на земљи непрестано величају.

Чедност је туђа за нечастиве, а праведнима је страно законо-преступање. Јосиф велики се од греха склањао и пример чедности постао, и заиста слика Христова.

Безаконицима је туђ живот по закону, и страно је невернима веровање. Јудеји су по своме безакоњу ово одбацили зато су и сами, као и јалова смоква, клетву наследили.

Христос и Бог мој, као хлеб живота, био је гладан спасења људи, па је смокви дошао као и неплодном сабору само у лишће закона зараслом, па када их је такве видео он их је и проклео.

Проклео си јаловост Старог Закона, као лишће израсло у сенци Писма, али без плодова због свога безакоња.А ти нас Спасе све благослови као синове и кћери благодати.

У давнини се штап Мојсејев у змију претворио, а сува палица Аронова је озеленела и олистала, док је неплодни сабор законопреступника усахнуо и у јалову се смокву претворио.

Спремај Јудејо свештенике твоје и спреми руке своје за бого-убиство, ево долази кротак и тих на страдање као Јагње и Пастир наш: Христос Цар Израиљев.

Прими Јудејо Цара, јер ево својом вољом долази да пострада и страдајући да спасе све који увек кличу: благословен је који долази да крстом спасе све нас.

О, Јудејо, по пророчанству Владика је твоје празнике у плакање обратио и постала си бого-убица, мада си стекла древни камен несечени на изворима воде и језера, као што Давид пева.

Слава:

Безаконицима је страно да славе беспочетно Биће: Оца и Сина и Светога Духа, Биће несаздано и сверджитељно; Биће које је цео свет створило, својом вољом и својом божанском силом.

И сада, богородичан:

Приводим ти Богородицу на молитву, и молитвама њеним и апостола твојих, учини нас Владико у заједници твојих добара и удостоји нас Спасе и светлости твога васкрсења.

И опет исти

Ирмос: Чужде матерем девство..

Материна је туђа девственост, а девојкама рађање деце, а то се обоје на теби Богородице догодило, зато те сва племена на земљи непрестано величају.

Остало по обичају. На крају отпуст.

НЕКА СЕ ЗНА

Током Велике Седмице се једанпут прочита Псалтир, па узимамо на јутрењима по три катизме и на 3. и 6. часу две. Псалтир се завршава у Велику Среду. У Велику Суботу се стихослови непорочна тј 17. катизма.
На вечерњима се говори уобичајена (18.) катизма: Ка Господу завиках у невољи својој..

113. ВЕЛИКИ ПОНЕДЕЉАК

На јутрењу

По шестопсалмију певамо Алилуја, по 8-ом гласу, споро и мелодично, затим Тропар споро и мелодично такође (трипут)

Глас 8.

Гле Женик долази у поноћи и блажен је слуга којега нађе будног; а недостојан је, опет, којег нађе ленствујућег. Гледај, зато, душо моја, да те сан не савлада, да не будеш смрти предана, и изван Царства закључана; него се отрезни кличући: Свети, Свети, Свети си Боже наш, молитвама Бестелесних Сила помилуј нас.

Други пут, крај: Молитвама свих Светих твојих...

Трећи пут, крај: Молитвама Богородице...

Такође обично читање Катизме, са поклонима, мала јектенија.

По 1. читању, сједални гл. 1.

Подобан: Гроб твој, Спасе...

Страдања часна, данашњи дан, као светиљке спасоносне, просијава свету; јер Христос хита да пострада по доброти, Он који све садржи у шаци, прихвата да буде разапет на дрвету, да би спасао човека.

Слава и сада, исто.

По 2. читању, сједални гл. 1.
Подобан.

Невидљиви Судијо, како си у телу виђен, и долазиш да будеш убијен од људи безаконих, Ти који осуду нашу осуђујеш страдањем Својим! Стога хвалу, величање и славу узносећи твојој власти, Речи, сагласно приносимо.

Слава и сада, исто.

По 3. читању, сједални гл. 2.
Подобан: Премудрости...

Почетак Господњих страдања, данашњи дан светло носи. Ходите, зато, празника љубитељи, да га сусретнемо песмама: јер Творац долази да прими Крст, испитивања и ране, суђен од Пилата. Отуда и када од слуге доби шамар, све трпи, да би спасао човека. Тога ради узвикнимо: Човекољубче Христе Боже, подари опроштај сагрешења, онима који се са вером клањају, пречистим страдањима твојим.

Слава и сада, исто.

И одмах после тога читање из Тумачења Еванђеља по Матеју.

Затим: Реч Јована Златоустог о сасушеној смокви, која почиње: Као што, дакле, видећи...

Потом: Реч Јована Дамаскина о сасушеној смокви; и приче о виноградарима.

Затим: И да се удостојимо...

Еванђеље од Матеја, зачало 84-87. (Глава 21,18-43)

У време оно враћајући се Исус у град огладње; И угледавши смокву једну крај пута дође њој, и не нађе на њој ништа осим лишћа, и рече јој: Да никад више не буде од тебе рода до вијека! И одмах усахну смоква. И видјевши то ученици дивише се говорећи: Како одмах усахну смоква! А Исус одговарајући рече им: Заиста вам кажем: Ако имате вјеру и не посумњате, учинићете не само оно што се зби са смоквом, него и гори овој ако речете: дигни се и баци се у море, догодиће се. И све што узиштете у молитви вјерујући, добићете. И кад уђе у храм и стаде учити, приступише му првосвештеници и старјешине народне говорећи: Каквом влашћу то чиниш? И ко ти даде ту власт? А Исус одговарајући рече им: И ја ћу вас упитати једну ријеч, коју ако ми кажете, и ја ћу вама рећи каквом влашћу ово чиним. Крштење Јованово откуда бијаше? С неба, или од људи? А они размишљаху у себи говорећи: Ако кажемо: с неба, рећи ће нам: Зашто му, дакле, не вјеровасте? Ако ли речемо: од људи, бојимо се народа; јер сви Јована држе за пророка. И одговарајући Исусу рекоше: Не знамо. Рече и он њима: Ни ја вама нећу казати каквом влашћу ово чиним. А шта вам се чини? Човјек неки имаше два сина, и дошавши првоме рече: Синко, иди данас ради у винограду мом. А он одговарајући рече: Нећу! И послије се раскаја и отиде. И приступивши другоме рече тако исто. А он одговарајући рече: Хоћу, господару! И не отиде. Који је од ове двојице извршио вољу очеву? Рекоше му: Први. Рече им Исус: Заиста вам кажем да ће цариници и блуднице прије вас ући у Царство Божије. Јер вам дође Јован путем праведним, и не вјеровасте му; а цариници и блуднице повјероваше му; а ви видјевши то, не раскајасте се затим да му вјерујете. Другу причу чујте: Бијаше човјек домаћин који посади виноград, и огради га

плотом, и ископа у њему пивницу, и сагради кулу, и даде га виноградарима, и отиде. А када се приближи вријеме бербе, посла слуге своје виноградарима да приме плодове његове. И виноградари, похвативши слуге његове, једнога избише, а једнога убише, а једнога камењем засуше. Опет посла друге слуге, више него прије, и учинише им тако исто. А најзад посла им сина својега говорећи: Постидјеће се сина мојега. А виноградари видјевши сина рекоше међу собом: Ово је насљедник; ходите да га убијемо, и да присвојимо насљедство његово. И ухватише га, па изведоше напоље из винограда, и убише. Када, дакле, дође господар винограда шта ће учинити виноградарима оним? Рекоше му: Злочинце ће злом смрћу погубити, а виноград ће дати другим виноградарима, који ће му давати плодове у своје вријеме. Рече им Исус: Зар нисте никада читали у Писму: Камен који одбацише зидари, тај постаде глава од угла, то би од Господа и дивно је у очима нашим. Зато вам кажем да ће се од вас узети Царство Божије, и даће се народу који доноси плодове његове.

После тога: Псалам 50.
Затим: Спаси Боже народ твој..
Господе, помилуј, **12 пута. Возглас.**

Трипеснец
Дело господина Космe. Акростих: Ти Девтера, **то јест:** У други дан који је Понедељак. **Ирмос по двапут, тропари на 12.**
Припев: Слава Теби, Боже наш, слава Теби.
(Ово је припев за целу седмицу).

На крају Ирмос, оба хора заједно.
Глас 2.

Песма 1.

Ирмос: Ономе Који је непроходно узбуркано море, божанском својом заповешћу изсушио, и упутио Израиљски народ да пешке прође посред њега, Господу појмо, јер се славно прослави.

Неизрециво снисхођење Бога Слова, које је сам Христос, Бог и човек, показује ученицима да не сматрају отмицом то што је Бог, ако је и узео обличје слуге, јер се славно прослави.

Дођох сам да послужим, осиромашеном Адаму, чијим сам ликом, иако Творац, обучен вољно, Ја који обогаћујем божанством, хотећи да положим душу моју за избављење његово, Ја нестрадалан божанством.

Катавасија: Ономе који је...

Кондак, глас 8.
Подобан: Као почетке...

Јаков оплакиваше губитак Јосифа, а племенити сећаше на колима, као цар поштован. Јер пошто не послужи тада Египћанки на задовољење сласти, би прослављен од Онога који познаје срца људи, и који шаље венац непропадљив.

Икос:

На плач сада додајмо плач, и пролијмо сузе са Јаковом, саоплакујући Јосифа незаборавног, и целомудреног, који иако заробљен телом сачува душу незаробљену, и стога владаше целим Египтом, јер Бог дарује слугама својим венац непропадив.

Синаксар

Стихови о Јосифу прекрасном:

Целомудрени Јосиф, показа се као праведни моћник;
И житодавац, о добара хрпо!

Други стихови о сасушеној смокви:

Синагогу Јеврејску, преко смокве, Христос
показујући као безплодну духовно,
клетвом осуши; бежимо од њених страсти.

У свети и Велики Понедељак вршимо спомен блаженог Јосифа прекрасног, и осушене смокве; будући да отуда узимају почетак света страдања Господа нашега Исуса Христа, јер се Јосиф узима као Његов први праобраз. Овај, дакле, беше последњи син Патријарха Јакова, којега му роди Рахиља, а којем позавидеше браћа његова због неких виђења у сну. Најпре га скриваху у ископаној рупи; а затим би украден од оца којега деца његова преварише крвавом хаљином, као да су га звери изеле. А он би продат Исмаилћанима за тридесет сребрника, који га опет продају Петефрију, старешини евнуха цара египатског фараона. А када госпођа његова (супруга Петефријева) насрну на целомудреност младића, овај не хотећи да учини безакоње, оставивши ризу побеже, она га облага господару његовом, те он допаде горких окова и тамнице. Такође после тумачења снова би изведен из тамнице и показан цару, и од њега би постављен за управника целе земље Египатске. И опет помоћу раздавања пшенице би показан браћи својој, и проживевши добро у животу своме, умре у Египту, при свим својим добрима познат је као велики у целомудрености

својој. И он је праобраз Христа, јер и Христу једноплемени Јевреји позавидеше, и би продат од ученика за тридесет сребрника, и затворен сахрањен у мрачни и тамни гроб, и отуда по својој моћи васкрснувши, царује над Египтом, спремним на сваки грех, и до краја га побеђује, и влада над целим светом, и човекољубиво нас искупљује тајанственим раздавањем пшенице, јер сам себе давши за нас, храни нас небеским Хлебом, својим живоносним Телом. Због тога дакле сада добија назив Прекрасни Јосиф.

А овде и о сасушеној смокви вршимо спомен. Пошто божански Еванђелисти, то јест Матеј и Марко, по историји о Цветима, наводе: А ујутру када изађе (Исус) из Витаније, огладне. А други: Враћајући се ујутру у град, говори, огладне, и видевши смокву која имаћаше само лишће, јер не беше време смоквама, дође к њој, и пошто не нађе на њој плода, рече: Да не буде више на теби плода до века; и усахну одмах смоква. Смоква је дакле, Јеврејска зборница, на којој Спаситељ не нашавши одговарајућег плода, већ само сенку закона, и то је узео од њих, учинивши је потпуно непотребном. А ако неко каже: зашто је бездушно дрво постало суво, примивши клетву не сагрешивши? нека научи, да Јевреји гледајући Христа који увек свима чињаше добро, и никоме не учинивши ништа нажао, говораху, да има моћ да чини само добро, а не и да чини зло. А човекољубиви овај Владика, не хтеде ово показати на људима, да би дакле, уверио неблагодарне људе, да има довољно моћи и за казну, а да као добар не жели, него на бездушној и неосетљивој природи (смокви) казну остварује. А уједно с тим је и нека неизрецива реч, која нам је дошла од премудрих стараца. Као што говори Исидор Пелусиот: да је ово било дрво преступа, чије су и лишће употребили преступници Адам и Ева као

покривало. Зато је од Христа и проклето човекољубиво, будући да тада није пострадало, да више не доноси плода који би послужио греху. А као грех смокве показује се у сличности: јер има особину да ствара сласт својствену греху, која потом мучи и огорчује савест. Ипак по Оцима, повест о смокви овде је постављена ради умилења, а о Јосифу јер он носи праобраз Христа. А смоква је свака душа, која је без сваког духовног плода. На њој ујутру, после овог садашњег живота, не нашавши Господ покоја у њој, осушује је клетвом, и шаље у вечни огањ. И стоји као неки стуб сасушен, плашећи оне који не доносе прикладан плод врлина. Молитвама Прекрасног Јосифа, Христе Боже, помилуј нас.

Песма 8.

Ирмос: Устраши се побожних младића, саобразног души неупрљаног тела, и узмаче одгајен у безмерној материји, неуморни огањ. А Вечно-живом када утихну пламен, непрекидна песма се појаше: сва дела појте Господа, и величајте у све векове.

Вас ће тада познати сви као моје ученике, ако моје заповести сачувате, говори Спаситељ пријатељима к страдању идући. Мир имајте међу собом и са свима, и смирено размишљајући узвисићете се; и знајући ме као Господа појте, и величајте у све векове.

Нека вам буде држава историодних супротна поредку незнабожаца; јер није наследство моје, тиранија знањем самоизбрана. Јер онај који хоће међу вама да буде највећи, нека буде последњи од свију; и знајући ме као Господа, појте и величајте у све векове.

Хвалимо, благосиљамо и клањамо се Господу, појући и величајући у све векове.

Катавасија: Устраши се побожних младића..

Часнију.. **не певамо.**

Песма 9.

Ирмос: Узвеличао си, Христе, Богородицу која Те родила, из које си Ти, Саздатељу наш, обукао се у слично наше страдално тело, разрешење наших сагрешења. Њу називајући блаженом, сви нараштаји Тебе величамо.

Нечистоћу сву страстну одбацивши, примите добромислећи разум достојан божанскога царства, унапред си својим ученицима рекао, свих Премудрости, у коме ћете се прославити, светлећи се јасније од сунца.

Гледајући на мене, рекао си, Господе, својим ученицима, не мислите о себи високо, него другујте са смиренима, пијте моју чашу, коју ја пијем, да бисте се у царству Оца са мном прославили.

Такође
ирмос: Узвеличао си, Христе...
и поклон до земље.

Ексапостилар певамо трипут, споро и са умилењем, глас 3. (звани: Велики Свјетилен).

Њега певамо до великог Четвртка, а пева се на средини цркве од појаца.

Ложницу твоју видим, Спасе мој, украшену, и одећу немам да бих ушао у исту. Просвети хаљину душе моје, Светлодавче, и спаси ме.

На хвалитне, стихире самогласне на 4

Глас 1.

Господ који иде на вољно страдање, апостолима говораше на путу: Ево узлазимо у Јерусалим, и предаће се Син Човечији, као што је писано за Њега. Ходите, дакле, и ми, очишћеним мислима, пратимо Га, и сараспнимо се са Њим, и умртвимо Њега ради животна уживања, да би и оживели са Њим, и чули Га како виче: Нећу више ићи у земаљски Јерусалим да бих страдао, него усходим к Оцу моме и Оцу вашем, и Богу моме и Богу вашем, и узнећу вас са собом у горњи Јерусалим, у царство Небеско. **Двапут.**

Глас 5.

Достигавши, верни, спасоносно страдање Христа Бога, неизрециво Његово дуготрпљење прославимо; да би милосрђем својим саваскрсао и нас, умртвљене грехом, као добар и човекољубив. **Двапут.**

Слава и сада

Глас исти.

Господе, који идеш на страдање, утврђујући своје ученике, говорио си, узевши их насамо: Како се не сећате мојих речи, које сам раније рекао вама, да ни један пророк не може, као што је писано, сем у Јерусалиму бити убијен. Сада је, дакле, време настало за које сам вам рекао: Јер ево предајем се у руке грешника да будем поруган, који ће ме и на крст приковати, и гробу предати, омрзнутог сматраће ме као мртва. Ипак, не бојте се! јер ћу тридневан васкрснути, на радост верних, и живот вечни.

На стиховње, самогласан.

Глас 5.

Господе, тајна неизрецивог твога домостроја не будући довољна матери синова Зеведејевих, мољаше Те да почаст временога царства дарујеш деци њеној. Но уместо тога, чашу смрти, да ће пити, обећао си пријатељима својим, чашу коју ћеш пре њих сам испити рекао си, Очишћење грехова. Тога ради кличемо Ти: Спасење душа наших, слава Теби.

Стих: Испунисмо се ујутру милости твоје, Господе...

Господе, учећи своје ученике да размишљају о најсавршенијим стварима, говорио си им да не буду као незнабошци, у владању над најнижим стварима. Јер неће тако бити вама мојим ученицима, јер хотећи сиромах сам. Први, дакле, међу вама да буде свима слуга, а онај који влада као подчињени, и првоизабрани као последњи; јер и Сам дођох да Адаму осиромашеном послужим, и душу моју дадем за избављење многих који ми кличу: слава Теби.

Стих: И нека буде светлост Господа Бога нашега на нама...

Глас 8.

Побојавши се, браћо, страшне претње, сасушеној смокви због неродства, плодове достојне покајања принесимо Христу који нам дарује велику милост.

Слава и сада.

Глас исти.

Другу Еву - Египћанку, нашавши сатана, помоћу ласкавих речи, хитао је да саплете Јосифа; но он оставивши хаљину, избеже грех, иако наг не стиђаше се, као првоздани пре преступа. Његовим молитвама, Христе, помилуј нас.

Затим:

Добро је призивати Господа и певати Имену Твоме,

Вишњи; јављати ујутру милост твоју, и истину твоју сваке ноћи.

И остало по обичају, с поклонима.

Онда отпуст:

Господ који иде на добровољно страдање, нашега ради спасења, Христос истинити Бог наш..

Овај отпуст говори се у Уторак и у Среду.

А треба знати да на 1. и 9. часу Псалтир не читамо у Велику Седмицу; већ само се читају по три псалма, по обичају. А Трећи и Шести час певамо са Псалтирем.

Чита се и Четворо-еванђеље, у Понедељак, у Уторак и у Среду се завршава.

При часу 3. (тј. у 9 сати) дана, удара црквењак у клепало, као што је обичај.

Сабравши се у цркву, певамо 3. час с катизмом, правећи обичне поклоне.

Такође тропар:

Господе, који си у трећи час Апостолима твојим низпослао Пресветога Твојега Духа, Њега, Добри, не одузми од нас, него обнови нас који Ти се молимо.

И богородичан:

Богородице, Ти си Лоза истинита, Која си нам узрасла Плод живота; Теби се молимо, моли се, Владичице, са Светим Апостолима, да помилује душе наше.

И поклона 3.

И одмах на украшени налоњ, полаже се одозго на њега свето Четвороеванђеље, упале се две свеће, и сви стојимо гологлави (откривене главе).

Свештеник кади цео храм, и братију.

А на 6. часу кади само Еванђеље.

На 9. часу опет кади Еванђеље, цео храм и братију. И тако се чита Еванђеље.

По завршетку читања Еванђеља, говоримо: Господ Бог благословен.. **И остало по реду.**

Говори се и кондак дана: Јаков оплакиваше.. **И обичне поклоне.**

И одмах почињемо

Шести час:

Ходите поклонимо се.. **трипут. И псалме обичне. Катизму по реду.**

Такође тропар: Који си у шести дан и сат.. **И Богородичан:** Јер немамо слободу због мноштва наших сагрешења.. **и поклона 3.**

Затим

Тропар пророштва, глас 6:

Душом скрушеном припадамо Теби, и молимо Те Спаситељу света. Јер си Ти Бог оних који се кају.

Слава и сада, исто.

Прокимен Псалам 125. глас 4.

Када поврати Господ робље Сионско.

Стих: Тада ће се испунити радости уста наша.

Читање из пророштава Језекиља (Глава 1,1-20)

Године тридесете, мјесеца четвртога, петога дана, кад бијах међу робљем на ријеци Хевару, отворише се небеса, и видјех утваре Божије. Петога дана тога мјесеца, пете године откако се зароби цар Јоахин, дође ријеч Господња Језекиљу сину Вузијеву, свештенику, у земљи Халдејској на ријеци Хевару, и ондје дође рука Господња нада њ. И видјех, и гле, силан вјетар долажаше од сјевера, и велик облак и огањ који се разгоријеваше, и око њега свјетлост, и испред огња као јака свјетлост; испред њега још као четири животиње, које на очи бијаху налик на човјека; и у сваке бијаху четири лица, и четири крила у сваке; и ноге им бијаху праве, а у стопалу бијаху им ноге као у телета; и сијеваху као углађена мјед. И руке им бијаху човјечије под крилима над четири стране, и лица им и крила бијаху на четири стране. Састављена им бијаху крила једно с другим; и не окретаху се идући, него свака иђаше на према се. И лице бијаше у све четири лице човјечије и лице лавово с десне стране, а с лијеве стране лице волујско и лице орлово, у све четири. И лица им и крила бијаху раздијељена озго; у сваке се два крила састављаху једно с другим, а два покриваху им тијело. И свака иђаше право напрема се; иђаху куда дух иђаше, и не окретаху се идући. И на очи бијаху те животиње као живо угљевље, гораху на очи као свијеће; тај огањ пролажаше између животиња и свијетљаше се, и из огња излажаше муња. И животиње трчаху и враћаху се као муња. И кад гледах животиње, гле, точак један бијаше на земљи уза сваку животињу према четири лица њихова. Обличјем и направом бијаху точкови као боје хрисолитове, и сва четири бијаху

једнака, и обличјем и направом бијаху као да је један точак у другом. Кад иђаху, иђаху сва четири сваки на своју страну, и идући не скретаху. И наплаци им бијаху високи страхота; и бијаху наплаци пуни очију унаоколо у сва четири. И кад иђаху животиње, иђаху и точкови уз њих; и кад се животиње подизаху од земље, подизаху се и точкови. Куда дух иђаше, онамо иђаху, и подизаху се точкови према њима, јер дух животињски бјеше у точковима.

Прокимен псалам 126. глас 4.

Ако Господ не сагради дом, узалуд се труде зидари.

Стих: Ако Господ не сачува град, узалуд не спава стражар.

И чита се Еванђеље по раније описаном реду.

А по читању: Брзо нек нас прихвате милости твоје, Господе...

Трисвето, с поклонима.

По Оче наш... **Кондак дана:** Јаков оплакиваше...

Господе помилуј, **40 пута. И остало по обичају, и Отпуст.**

Треба знати:

Да се Еванђеље од Матеја чита цело, а исто тако и од Марка, и од Луке. А од Јована се чита до почетка светих страдања, управо до: Сада се прослави Син Човечији.

Читају се тако у три дана, то јест у Понедељак, у Уторак, и Среду. И завршава се у Среду на 9. часу. Еванђеље од Луке има три читања. Остали по два. Укупно свих читања девет, и више ништа.

Четворо-еванђеље се не чита на 1. часу, него само на 3., 6. и 9. А то читање бива овим редом.

Понедељак:
На 3-ем часу: Матеј 1-14. главе.
На 6-ом часу: Матеј 15-28 главе.
На 9-ом часу: Марко 1-8 главе.
Уторак:
На 3-ем часу: Марко 9-16 главе.
На 6-ом часу: Лука 1-8 главе.
На 9-ом часу: Лука 9-16 главе.
Среда:
На 3-ем часу: Лука 17-24 главе.
На 6-ом часу: Јован 1-6 главе.
На 9-ом часу: Јован 7-13,30 стих.

Девети час ова три дана нема псалтир, као што је речено. Већ по трипсалмију пева учени монах:

Ти који си у девети час нас ради телом смрт окусио, умртви наше телесно умовање, Христе Боже, и спаси нас.

Слава и сада: Који си се нас ради родио од Дјеве...

И бива читање из Четворо-еванђеља.

По њему говоримо: Не предај нас до краја...

Трисвето с поклонима. По Оче наш: **Кондак дана:** Јаков оплакиваше...

У царству твоме.. **И даље по реду Изобразитељна, као обично. На њој говоримо и Кондак дана. А додајемо и Вечерње.**

114. ВЕЛИКИ ПОНЕДЕЉАК

На вечерњу

На свети и Велики Понедељак увече, по почетном псалму и великој јектенији, обично стихословље (Катизма 18.). Кад год сам у тузи, ка Господу вапијем..

На: Господ воззвах.. **узимамо стихове на 10;**

Певамо стихире самогласне дана 4 по двапут, а две по једном;

Глас 1.

Господ који иде на вољно страдање, апостолима говораше на путу: Ево узлазимо у Јерусалим, и предаће се Син Човечији, као што је писано за Њега. Ходите, дакле, и ми, очишћеним мислима, пратимо Га, и сараспнимо се са Њим, и умртвимо Њега ради животна уживања, да би и оживели са Њим, и чули Га како виче: Нећу више ићи у земаљски Јерусалим да бих страдао, него усходим к Оцу моме и Оцу вашем, и Богу моме и Богу вашем, и узнећу вас са собом у горњи Јерусалим, у царство Небеско. **Двапут.**

Глас 5.

Достигавши, верни, спасоносно страдање Христа Бога, не- изрециво Његово дуготрпљење прославимо; да би милосрђем својим саваскрсао и нас, умртвљене грехом, као добар и човекољубив. **Двапут.**

Господе, који идеш на страдање, утврђујући своје ученике, говорио си, узевши их насамо: Како се не сећате мојих речи, које сам раније рекао вама, да ни један пророк не може, као што је писано, сем у Јерусалиму бити убијен. Сада је, дакле, време настало за које сам вам рекао: Јер ево предајем се у руке грешника да будем поруган, који ће ме и на крст приковати, и гробу предати, омрзнутог сматраће ме као мртва. Ипак, не бојте се! јер ћу тридневан васкрснути, на радост верних, и живот вечни. **Двапут.**

Господе, тајна неизрецивог твога домостроја не будући довољна матери синова Зеведејевих, мољаше Те да почаст временога царства дарујеш деци њеној. Но уместо тога, чашу смрти да ће морати пити рекао си, и обећао пријатељима својим, чашу коју ћеш пре њих, и сам испити; чашу Очишћења грехова. Тога ради кличемо Ти: Спасење душа наших, слава Теби. **Двапут.**

Господе, учећи своје ученике да размишљају о најсавршенијим стварима, говорио си им да не буду као незнабошци, у владању над најнижим стварима. Јер неће тако бити вама мојим ученицима, јер хотећи сиромах сам. Први, дакле, међу вама да буде свима слуга, а онај који влада као подчињени, и првоизабрани као последњи; јер и Сам дођох да Адаму осиромашеном послужим, и душу моју дадем за избављење многих који ми кличу: слава Теби. **Једанпут.**

Глас 8.

Побојавши се, браћо, страшне претње, сасушеној смокви због неродства, плодове достојне покајања принесимо Христу који нам дарује велику милост. **Једанпут.**

Слава и сада,
Глас исти:

Другу Еву - Египћанку, нашавши сатана, помоћу ласкавих речи, хитао је да саплете Јосифа; но он оставивши хаљину, избеже грех, иако наг не стиђаше се, као првоздани пре преступа. Његовим молитвама, Христе, помилуј нас.

Затим вход са Еванђељем. Светлости тиха...

Прокимен Псалам 127. глас 6.

Благословиће те Господ са Сиона, и видећеш добра Јерусалима.

Стих: Блажени су сви који се боје Господа, који ходе путевима Његовим.

Читање из књиге Изласка (Глава 1,1-20)

Ово су имена синова Израиљевијех који дођоше у Мисир, дођоше с Јаковом, сваки са својом породицом: Рувим, Симеун, Левије и Јуда, Исахар, Завулон и Венијамин, Дан и Нефталим, Гад и Асир. А свега бијаше их од бедара Јаковљевијех седамдесет душа с Јосифом, који бјеше у Мисиру. А Јосиф умрије и сва браћа његова и сав онај нараштај. И синови Израиљеви народише се и умножише се, и напредоваше и осилише веома, да их се земља напуни. Тада наста нов цар у Мисиру, који не знадијаше за Јосифа; И рече народу својему: гле, народ синова Израиљевијех већи је и силнији од нас. Него хајде мудро да поступамо с њима, да се не множе, и кад настане рат да не пристану с непријатељима нашим и не ударе на нас и не отиду из земље. И поставише над њима настојнике да их муче тешким пословима; и грађаше народ Израиљев Фараону градове Питом и Рамесу. Али што га више мучаху то се више

множаше и напредоваше, да се грожаху од синова Израиљевијех. И жестоко нагоњаху Мисирци синове Израиљеве на послове, и загрчиваху им живот тешким пословима, блатом и опекама и сваким радом у пољу, и сваким другим послом, на који их жестоко нагоњаху. И још заповједи цар Мисирски бабицама Јеврејским од којих једној бјеше име Сефора а другој Фува, и рече: кад бабичите Јевреје, и у порођају видите да је мушко, убијте га, а кад буде женско, нек остане живо. Али се бабице бојаху Бога, и не чињаху како им рече цар Мисирски, него остављаху дјецу у животу. А цар Мисирски дозва бабице, и рече им: зашто то чините, те остављате у животу мушку дјецу? А бабице рекоше Фараону: Јевреје нису као жене Мисирке; јаче су; док им дође бабица, оне већ роде. И Бог учини добро бабицама; и народ се умножи и осили веома.

Прокимен Псалам 128. глас 6.

Благословисмо вас у име Господње.

Стих: Много пута ратоваху са мном од младости моје.

Читање из књиге о Јову (Глава 1,1-12)

Бијаше човјек у земљи Узу по имену Јов; и тај човјек бијаше добар и праведан, и бојаше се Бога, и уклањаше се ода зла. И роди му се седам синова и три кћери. И имаше стоке седам тисућа оваца и три тисуће камила и пет стотина јармова волова и пет стотина магарица, и чељади веома много; и бијаше тај човјек највећи од свијех људи на истоку. И синови његови састајаху се и даваху гозбе код куће, сваки свога дана, и слаху те позиваху три сестре своје да једу и пију с њима. И кад би се обредили гозбом, пошиљаше Јов и

освећиваше их, и устајући рано приношаше жртве паљенице према броју свијех њих; јер говораше Јов: може бити да су се огријешили синови моји и похулили на Бога у срцу свом. Тако чињаше Јов сваки пут. А један дан дођоше синови Божији да стану пред Господом, а међу њих дође и Сотона. И Господ рече Сотони: откуда идеш? А Сотона одговори Господу и рече: проходих земљу и обилазих. И рече Господ Сотони: јеси ли видио слугу мојега Јова? нема онакога човјека на земљи, добра и праведна, који се боји Бога и уклања се ода зла. А Сотона одговори Господу и рече: еда ли се узалуд Јов боји Бога? Нијеси ли га ти оградио и кућу његову и све што има свуда унаоколо? Дјело руку његовијех благословио си, и стока се његова умножила на земљи. Али пружи руку своју и дотакни се свега што има, псоваће те у очи. А Господ рече Сотони: ево, све што има нека је у твојој руци; само на њега не дижи руке своје. И отиде Сотона од Господа.

Затим:

Да узиђе молитва моја...

И по томе, Еванђеље од Матеја, зачало 98-101.

(Глава 24,3-35.)

Увреме оно, када сјеђаше на гори Маслинској приступише му ученици насамо говорећи: Кажи нам кад ће то бити и какав је знак твога доласка и свршетка вијека? И одговарајући Исус рече им: Чувајте се да вас ко не превари. Јер ће многи доћи у име моје говорећи: Ја сам Христос. И многе ће преварити. Чућете ратове и гласове о ратовима. Гледајте да се не уплашите; јер треба све то да се збуде. Али још није крај. Јер ће устати народ на народ и царство на царство и

биће глади и помора и земљотреса по свијету. А то је све почетак страдања. Тада ће вас предати на муке, и побиће вас, и сви ће вас народи омрзнути због имена мога. И тада ће се многи саблазнити, и издаће један другога и омрзнуће један другога. И изићи ће многи лажни пророци и преварiће многе. И зато што ће се умножити безакоње, охладњеће љубав многих. Али ко претрпи до краја, тај ће се спасти. И проповиједаће се ово Еванђеље о Царству по свему свијету за свједочанство свим народима. И тада ће доћи крај. Када, дакле, угледате гнусобу опустошења, о којој говори пророк Данило, гдје стоји на мјесту светоме ко чита да разумије - тада који буду у Јудеји нека бјеже у горе; и који буде на крову да не силази да узме што му је у кући; и који буде у пољу да се не враћа натраг да узме хаљине своје. А тешко трудницама и дојиљама у те дане. Него се молите Богу да не буде бјежање ваше у зиму ни у суботу. Јер ће тада бити невоља велика каква није била од постанка свијета до сада, нити ће бити. И ако се не би скратили дани они, нико не би остао; али изабраних ради скратиће се дани они. Тада ако вам ко рече: Ево, овдје је Христос или ондје, не вјерујте. Јер ће се појавити лажни христоси и лажни пророци, и показаће знаке велике и чудеса да би преварили, ако буде могуће, и изабране. Ето вам казах унапријед. Ако вам, дакле, кажу: Ево га у пустињи, не излазите. Ево га у собама, не вјерујте. Јер као што муња излази од истока и сине до запада, тако ће бити и долазак Сина Човјечијега. Јер гдје је труп, ондје ће се и орлови окупити. И одмах ће се по невољи тих дана сунце помрачити, и мјесец своју свјетлост изгубити, и звијезде с неба пасти, и силе небеске покренути се. И тада ће се показати знак Сина Човјечијега на небу; и тада ће проплакати сва племена на земљи; и угледаће Сина

Човјечијега гдје долази на облацима небеским са силом и славом великом. И послаће анђеле своје с великим гласом трубним; и сабраће изабране своје од четири вјетра, од краја до краја небеса. А од смокве научите поуку: Када се гране њене већ подмладе и олистају, знате да је близу љето. Тако и ви кад видите све ово, знајте да је близу пред вратима. Заиста вам кажем: Овај нараштај неће проћи док се све ово не збуде. Небо и земља ће проћи, али ријечи моје неће проћи.

И даље ток Пређеосвећене, по обичају.

Тако треба да буде и у Велики Уторак, и у Велику Среду.

А ако нема Пређеосвећене:

Певамо на Господе повиках..., **половину стихира, на 6. Стихира, глас 1:** Господ који иде... **(двапут).** Достигавши верни... **(двапут).** Господе, тајна неизрецивог... **(двапут). Слава и сада:** Господе који идеш на страдање...

По њима вход са Еванђељем; и Светлости тиха...

Такође прокимен, и Паримеји и Еванђеље. Затим, Удостој Господе... **И јектенија:** Допунимо вечерњу...

На Стиховње, од истих стихира, стихира глас 5. Господе, учећи твоје ученике... **Стих:** К теби подижем очи своје... **И опет исту стихиру. Стих:** Помилуј нас, Господе,... **Глас 8:** Побојавши се браћо... **Слава и сада, глас исти:** Другу Еву - Египћанку...

Затим: Сада отпушташ... **И остало уобичајено с поклонима. И по задњем Трисветом, и по** Оче наш... Господе, помилуј, **12 пута. И молитва:** Свесвета Тројице... **и:** Нека је Име Господње... **И Отпуст.**

Ово дакле вршимо у Уторак и у Среду.

На трпези, једемо сухоједење, и тиме се задовољавамо. И као што у прву недељу овога светог поста, тако и у ове дане, на Велики Понедељак, Уторак и Среду треба постити.

Треба знати, да и шести Велики Сабор заповеди да верни проводе дане спасоносних страдања у посту и молитви и у умилењу срца. А у поноћ Велике Суботе, прекидати пост, према божанским Еванђелистима Матеју и Луци, јер први говори: касно у суботу, а други: врло рано, означујући тако средину ноћи.

У СВЕТИ И ВЕЛИКИ ПОНЕДЕЉАК УВЕЧЕ

Повечерје Велико.

На Повечерју
Трипеснец господина Андреја Критског.
Глас 8.

Песма 2.

Ирмос: Пази небо, и говорићу, и певаћу Христа, који је из Дјеве телом дошао.

Пођимо са Христом на гору Маслинску тајно, са Апостолима настанимо се са Њим.

Разуми, смирено моје срце, шта значи прича о жрвњу, о којем предсказа Христос, и надаље буди трезвено.

Припремај себе, о душо моја, за свој исход, долазак се приближује неумитног Судије.

Богородичан: Пречиста, Богородице Дјево, једина свеопевана, Сина Твога моли за слуге твоје.

Други (Ирмос).
Глас исти.

Ирмос: Видите, видите, да сам ја Бог, који сам некада превео Израиљ кроз Црвено море, и хранио га, и спасао, и од горког робовања фараону ослободио.

Видите, видите, да сам ја Бог, који пре постанка свега, и пре оснивања земље и неба, зна све, као онај који је сав у Оцу, и све носи у себи.

Речју начиних небо уједно и земљу, јер у свему бих са Оцем, и зато речју носим све, као Реч, мудрост и сила, и Лик и сатворац и равнотворац.

Ко је времена поставио? Ко је тај који векове одржава? Ко је тај који све одређује и покреће? Осим оног који је беспочетан и савечан Оцу, као зрак у светлости.

О неизмерног твога човекољубља Исусе! Јер си нам показао време свршетка света свише, сакрив час; објаснивши јасно знаке његове.

Све знаш, све познајеш Исусе, као онај који има у себи отачко достојанство на божански начин, и целог Духа, савечнога Оцу, носећи у себи урођена.

Владико Господе, творче векова, удостој и нас да чујемо тада онај свештени глас, који позива изабране Оца у Царство Небеско.

Слава: Беспочетна, нестворена Тројице, нераздељива Јединице, будући Троје и Једно, Оче, Сине и Душе, једини Боже, прими песму од земљаних језика, као из пламених уста.

И сада, Богородичан: Боравиште свето Бога, показала се јеси Дјево, јер у Тебе Небески Цар уселивши се телесно, произиђе красан, човека у себи образовавши божански.

Ирмос: Пази небо...

Сједален, глас 2.

Подобан: Отвори нам двери...

Милосрђем покретан Христе, вољно идеш да пострадаш

Добротворе, хотећи нас да избавиш од страсти, и осуде на ад. Зато чесна твоја страдања певамо, и славимо сви, Спаситељу, твоје крајње снисхођење.

Песма 8.

Ирмос: Ангели и небеса, Онога који седи на престолу славе, и прослављан је непрестано као Бог, благословите, појте и величајте, у све векове.

Свакако си слушала душо, како Христос говорећи божанским ученицима својим предобјави крај; ти, пак, знајући крај, припремај се најзад, време изласка прође.

Сазнала си неплодна душо, пример злога слуге, бој се и не занемари дар, којега си примила, да га не сакријеш у земљу него да њиме тргујеш.

Нека засветли светиљка састрадање, нека се прелије уље њено, као девојкама онда, да би нашла душо моја тада, одају Христову отворену.

Говорећи Учитељ о бегству, у суботу и у зиму, пред-наговештаваше буру седмога дана - данашњега века, јер ће у њему као зима наићи крај.

Као брзина пролазеће муње, слушала си, душо моја, да ће тако тада бити онај страшни долазак Владике твога, пожури дакле да будеш готова.

Када дође Судија са хиљадама тада, и мноштвом ангелских чинова и сила, који страх душо? који трепет, авај мени! свима који буду стојали наги?

Благословимо Оца, Сина и Светога Духа Господа:

Један је Бог дакле Тројица, нити својство Оца прелази у синовство, нити се Сина претвара у исхођење, него својствену и узајамну светлост, Бога, Тројицу славим у векове.

И сада: Молитвама, Боже, Богородице, прими молитву нашу, и низпошљи свима богато милост твоју, и мир твој подај народу твоме!

Хвалимо, благосиљамо, клањамо се Господу, појући и величајући у све векове.

Затим

Ирмос: Ангели и небеса...

Песма 9.

Ирмос: Пројављени на гори законоположнику у огњу и купини, Пород Приснодјеве на спасење нас верних, неуђутним песмама величајмо.

Слушала си душо, о Судији који преднајављује и учи те о свршетку времена; припремај дела за исход, да не би као неискусна од Бога била одбачена.

Од смокве о душо, научи се свршетку! Када младо буде лишће, и прорасту гранчице, настао је час жетве; и ти када све ово видиш, знај да је пред вратима.

Ко други осим Тебе познаје Оца Твога? Или ко осим Тебе зна час, и дан? Јер је у Тебе ризница премудрости сва унутра, Христе Боже.

Када престоли буду постављени, књиге ће се отворити, дела испитивати, док ће сви стајати наги, без присуства сведока и тужилаца, јер све је обнажено Богу.

Долази Судија свих, који седи на престолу Херувимском, да буде изведен на суд, као окривљен да предстане Пилату, и да све претрпи, да би се Адам спасао.

Приближи се Пасха наша велика и божанска. Јер после два дана, учи Христос, предсказујући дан страдања, у који ће Оцу бити приведена жртва.

Под Крстом Твојим, Спасе, стајаше Мати, и гледајући неправедно твоје заклање, вапијаше: Авај мени, Чедо моје! незалазна светлости, Сунце које си обасјало све светлошћу славе.

Слава: О Јединице Света, Тројице једино Божанство, и тројична Јединице Боже, триипостасна природо, једночасна и нераздељива славо, избави од опасности душе наше.

И сада: Прими Христе Матер Твоју у молитви, да би њеним молитвама умирио свет, и утврдио скиптре царства, и Цркве твоје сабрао у једно.

Ирмос: Пројављени на гори...

И остало по реду Велико Повечерје.

115. ВЕЛИКИ УТОРАК

На јутрењу

Почетак као на Велики Понедељак.
После 1. катизме, сједален, глас 4.
Подобан: Узнео си се на Крст...

Женика, браћо, заволимо, светиљке наше украсимо, да сијају врлинама и вером правом; да, као мудре Господње девојке, готови уђемо са Њим на свадбу; јер Женик дарове, као Бог, раздаје свима венце непролазне.

Слава и сада, исто.

После 2. катизме сједален, глас 4.
Подобан: Задиви се Јосиф...

Веће, Спаситељу, безаконо против Тебе, свештеници и књижевници завишћу сабравши страшно, покретоше Јуду на издају. Стога бестидно изашавши, говораше против Тебе безаконим људима: Шта ми обећавате дати, и ја ћу вам Га предати у руке ваше? Од осуде Његове, избави, Господе, душе наше.

Слава и сада, исто.

После 3. катизме, сједален, глас 8.
Подобан: Премудрости...

Јуда разумом сребролюбљује против Учитеља, безбожни

се креће, саветује се, проучава издају, отпада од светлости, примивши таму; уговара цену, продаје безценога. Зато и вешање као плату за учињено налази и смрт страшну, кукаван. Избави нас удела његовог Христе Боже, дарујући опроштај сагрешења нама, који празнујемо с љубављу пречисто страдање твоје.

Слава и сада, исто.

Затим:

И да се удостојимо...

Еванђеље од Матеја, зачало 90-96. (Глава 22,15-23,39)

У време оно отидоше фарисеји и на вијећању се договорише како би га ухватили у ријечи. И послаше к њему ученике своје са иродовцима, говорећи: Учитељу, знамо да си истинит и путу Божијему заиста учиш и не обазиреш се ни на кога, јер не гледаш ко је ко од људи. Кажи нам, дакле, шта ти мислиш: треба ли дати порез ћесару или не?

Разумијевши Исус лукавство њихово рече: Што ме кушате, лицемјери? Покажите ми новац порезни. А они му донесоше динар. И рече им: Чији је овај лик и натпис? Рекоше му: Ћесарев. Тада им рече: Подајте, дакле, ћесарево ћесару, и Божије Богу. И чувши задивише се, и оставивши га отидоше.

У тај исти дан приступише му садукеји који говоре да нема васкрсења, и упиташе га говорећи: Учитељу, Мојсеј рече: Ако умре ко без дјеце, да узме брат његов жену његову и подигне сјеме брату своме. У нас бјеше седам браће, и први оженивши се умрије, и не имавши порода остави жену своју брату своме. А тако и други, и трећи, све до седмога. А послије свију умрије и жена. О васкрсењу, дакле, којега

ће од седморице бити жена? Јер је за свима била. А Исус одговарајући рече им: Варате се, не знајући Писма ни силе Божије. Јер о васкрсењу нити се жене, нити се удају, него су као анђели Божији на небу. А за васкрсење мртвих нисте ли читали шта вам је рекао Бог говорећи: Ја сам Бог Авраамов, и Бог Исаков, и Бог Јаковљев? Бог није Бог мртвих, него живих. И народ чувши дивљаше се науци његовој.

А фарисеји чувши да ућутка садукеје, сабраше се заједно. И упита један од њих, законик, кушајући га и говорећи: Учитељу, која је заповијест највећа у Закону? А Исус му рече: Љуби Господа Бога својега свим срцем својим и свом душом својом, и свим умом својим. Ово је прва и највећа заповијест. А друга је као и ова: Љуби ближњега свога као самога себе. О овим двјема заповијестима виси сав Закон и Пророци. А када се сабраше фарисеји, упита их Исус говорећи: Шта мислите за Христа? Чији је син? Рекоше му: Давидов. Рече им: Како, дакле, Давид њега у Духу назива Господом говорећи: Рече Господ Господу мојему: Сједи мени с десне стране, док положим непријатеље твоје за подножје ногама твојим? Када, дакле, Давид назива њега Господом, како му је син? И нико му не могаше, одговорити ни ријеч; нити смједе ко од тога дана да га запита више.

Тада Исус рече народу и ученицима својим говорећи: На Мојсејеву столицу сједоше књижевници и фарисеји. Све, дакле, што вам кажу да држите, држите и творите; али по дјелима њиховим не поступајте, јер говоре а не творе. Него везују бремена тешка и незгодна за ношење и товаре на плећа људска, а прстом својим неће да их помакну. А сва дјела своја чине да их виде људи; јер проширују амајлије своје и праве велике скуте на хаљинама својим. И воле зачеља на гозбама и прва мјеста по синагогама. И да им се

клања по трговима, и да их људи зову: учитељу! А ви се не зовите учитељи; јер је у вас један Учитељ, Христос, а ви сте сви браћа. И оцем својим не зовите никога на земљи; јер је у вас један Отац, који је на небесима. Нити се зовите наставници; јер је у вас један Наставник, Христос. А највећи између вас да вам буде слуга. Јер који се уздиже понизиће се, а који се понизи узвисиће се.

Тешко вама књижевници и фарисеји, лицемјери, што затварате Царство небеско пред људима; јер ви не улазите нити пуштате да уђу они који би хтјели. Тешко вама књижевници и фарисеји, лицемјери, што једете куће удовичке, и лажно се молите дуго; зато ћете већма бити осуђени. Тешко вама књижевници и фарисеји, лицемјери, што проходите море и копно да бисте добили једнога сљедбеника, и кад га придобијете, чините га сином пакла двоструко већим од себе. Тешко вама вођи слијепи који говорите: Ако се ко куне храмом, то није ништа; а ко се куне златом храмовним, крив је. Безумници и слијепци! Јер шта је веће: злато или храм који злато освећује? И ако се ко куне жртвеником, ништа је то, а који се куне даром на њему, крив је. Безумници и слијепци! Јер шта је веће: дар или жртвеник који дар освећује? Који се дакле, куне жртвеником, куне се њим и свим што је на њему. И који се куне храмом, куне се њим и Оним који обитава у њему. А који се куне небом, куне се пријестолом Божијим и Оним који сједи на њему.

Тешко вама књижевници и фарисеји, лицемјери, што дајете десетак од метвице и од копра и од кима, а остависте што је претежније у Закону: правду и милост и вјеру; а ово је требало чинити и оно не остављати. Вођи слијепи, који оцијеђујете комарца а камилу прождирете. Тешко вама књижевници и фарисеји, лицемјери, што чистите споља чашу

и здјелу, а изнутра су пуне грабежа и неправде. Фарисеју слијепи, очисти најприје изнутра чашу и здјелу да буду и споља чисте. Тешко вама књижевници и фарисеји, лицемјери, што сте као окречени гробови, који споља изгледају лијепи, а унутра су пуни костију мртвачких и сваке нечистоте. Тако и ви: споља се показујете људима праведни, а изнутра сте пуни лицемјерја и безакоња. Тешко вама књижевници и фарисеји, лицемјери, што зидате гробове пророцима и красите споменике праведника, и говорите: Да смо ми били у вријеме отаца својих, не бисмо с њима пристали у крв пророка. Тиме сами свједочите за себе да сте синови оних који су побили пророке. Испуните и ви мјеру отаца ваших.

Змије, породи аспидини, како ћете побјећи од осуде за пакао? Зато, ево, ја ћу вам послати пророке и мудраце и књижевнике; и ви ћете једне побити и распети, а друге шибати по синагогама својим и гонити од града до града; да дође на вас сва крв праведна што је проливена на земљи од крви Авеља праведнога до крви Захарије сина Варахијина, којега убисте између храма и жртвеника. Заиста вам кажем да ће све ово доћи на род овај. Јерусалиме, Јерусалиме, који убијаш пророке и засипаш камењем послане теби, колико пута хтједох да саберем чеда твоја, као што кокош скупља пилиће своје под крила, и не хтједосте! Ето ће вам се оставити кућа ваша пуста. Јер вам кажем: Нећете ме од сада видјети док не речете: Благословен који долази у име Господње.

Потом Псалам 50.
Затим: Спаси Боже... Господе помилуј, **12 пута.**
Мала јектенија.

Онда

Кондак, глас 2.

Подобан: Тражећи оно што је горе...

Помисли душо о часу краја, и посечења смоквинога уплаши се, предан теби талант трудољубиво обрађуј, бедна, бденишући и вапијући: да не останемо изван ложнице Христове.

Икос:

Што си немарна кукавна душо моја? Што машташ у невреме о некорисним бригама? Што се бавиш пролазним? Последњи час је од сада, и мораћемо се раздвојити од овдашњих. Док времена имаш прени се вичући: сагреших Ти, Спасе мој, не посеци мене као неплодну смокву, него као милосрдан, Христе, смилуј се на ону која са страхом виче: да не останемо изван ложнице Христове.

Синаксар

Стихови:

Уторник највећи девојака десет носи.
Победу које носе неумитног Владике.

У свети и Велики Уторник вршимо успомену приче о десет девојака. Јер такве приче, узлазећи Господ у Јерусалим, идући на страдање, говораше својим ученицима; а има и прича које је и Јеврејима упућивао. Причу, дакле, о десет девојака рече обраћајући на милостињу, уједно и учећи да пре краја сви будемо готови. Јер о девству много је њима казивао, и о ушкопљеницима. А девство има и велику славу, јер је уистину велико.

Но да не би неко трудећи се на томе делу, занемарио друга, па чак и милостињу, којом се светиљка девства осветљава, уводи свето Еванђеље ову причу: и пет дакле назива мудрима, које су уз девство приложиле и уље многе и богате милостиње; а пет лудима, које су такође имале девство, а милостињу непримерену. Јер зато су луде, што су оно што је веће извршиле, а што је мање занемариле, и ни по чему се нису разликовале од блудница. Јер оне су дакле побеђене биле телима, а ове имањем. А када је протекла ноћ садашњег живота, задремале су све девојке, то јест умрле су; јер се смрт сном назива. И док су оне спавале, настаде вика усред ноћи, и ове које су приложиле обилно уље, кроз отворена врата, уђоше са Женихом; а луде немајући довољно уља, тражаху га после сна. Но мудре које су хтеле дати, а нису могле, пре уласка одговорише говорећи: да не би како недостало и нама и вама, идите продавцима, то јест, убогима, и купите. Но то није лако, јер после смрти ово је немогуће. То исто и у причи о богаташу и Лазару показује Авраам говорећи: немогуће је прелазити одавде тамо. Но луде дошавши неосветљене, овако вичу, ударајући у врата: Господару, Господару, отвори нам. А сам Господ лично даје онај страшни одговор: одлазите, рекох, не познајем вас. Јер како ћете видети Женика милостива, немајући саме милостиње? Због ове дакле слике, прича о десет девојака, овде је положена од богоносних Отаца, учећи нас да будемо увек будни, и готови за сусрет са истинским Женихом, са добрим делима, а највише милостињом. Будући да је неизвестан дан и час краја, треба чувати целомудреност као Јосиф, и са смоквом увек плод духовни приносити. Јер који једно и највеће дело, дакле, изврши, а за друга не мари, а посебно за милостињу, не улази са Христом у вечни покој,

но враћа се назад посрамљен. Ништа, пак, жалосније, и срамоте пуније, од девства побеђеног богатством.

Но, о Жениче Христе! приброј нас с мудрим девојкама, и придружи нас твоме изабраном стаду, и помилуј нас, амин.

Одмах Двопеснец, чији је акростих: Трити те, то јест, а у Уторак.

Песма господина Козме, Ирмос по двапут, а стихови на 12 а на крају Ирмос, обахора заједно.

Глас 2.

Песма 8.

Ирмос: Заповести тиранина не покорише се преподобна три младића, но бачени у пећ, Бога исповедаху певајући: благословите дела Господња Господа.

Лењост далеко од себе одбацимо, и са светлим светиљкама бесмртнога Женика Христа песмама сретнимо: Благословите, кличући, дела Господња Господа.

Нека буде души нашој довољно заједничко уље у сасудима, да не би на куповину утрашили време награде, певајмо: Благословите дела Господња Господа.

Ви који сте талант од Бога примили, равномоћну благодат, помоћу даваоца Христа умножите, певајући: Благословите дела Господња Господа.

Хвалимо, благосиљамо...

И опет Ирмос: Заповести...

Часнију... **Не певамо.**

Песма 9.

Ирмос: Ти који си несместивог Бога у утробу сместила, и радост свету родила, Тебе певамо Пресвета Приснодјево.

Ученицима, Добри, рекао си: бдите, јер не знате у који ће час Господ доћи, да даде свакоме.

У другом и страшном доласку твоме Владико, овцама с десне стране ме придружи, не гледећи на мноштво мојих сагрешења.

И опет уместо: Достојно је...

Ирмос: Ти која си...

Ексапостилар трипут:

Ложницу твоју видим, Спасе мој, украшену, и одећу немам да бих ушао у исту. Просвети хаљину душе моје, Светлодавче, и спаси ме.

На хвалитне, постављамо стихова 4, и певамо стихире самогласне, понављајући их.

Глас 1.

У светлости светих твојих, како да уђем ја недостојан? Јер ако се усудим да заједно са њима уђем у брачне одаје, одећа ме окривљује, јер није брачна, и свезан, бићу избачен од анђела. Очисти Господе, нечистоту душе моје, и спаси ме као Човекољубац.

Глас 2.

Ја који сам задремао у душевној лењости, не стекох, жениче Христе, светилник горући врлинама, и уподобих се лудим девојкама, скитајући у време делања. Срце милосрђа

твога не затвори ми, Владико, но одагнавши сан мој мрачни, подигни ме, и са мудрим девојкама уведи у ложницу твоју, где је чист глас оних који празнују, и кличу непрестано: Господе, слава Теби.

Слава и сада:

Глас 4.

Слушала си, о душо, за осуду онога који је сакрио талант! Не скривај реч Божију, објављуј чудеса његова, да би умноживши дар, ушла у радост Господа твога.

На стиховње, стихире самогласне.

Глас 6.

Ходите верни, делајмо усрдно Владици; јер раздаје слугама богатство, и аналогно сваки да умножимо талант благодати: један дакле мудрост да приноси добрим речима, други пак службу просвећења да обавља, да се причешћује речју верни, у тајне неупућен, и да расипа богатство, убогима други. Јер ћемо тако позајмљено много усугубити и као верни управитељи Владичине благодати удостојићемо се радости. Ње нас удостој Христе Боже, као Човекољубац.

Стих: Напунисмо се ујутру милости твоје Господе...

Када дођеш у слави са анђелским силама, и седнеш, Исусе, на престолу расуђивања, немој ме, Пастиру добри, од себе одлучити, јер путеве десне знадеш, а искривљени су леви. Немој ме, дакле, у гресима огрубелог, са козама погубити, но прибројавши ме овцама на десној страни, спаси као Човекољубац.

Стих: И нека буде светлост Господа Бога нашега на нама...

Жениче, красотом лепши од свих људи, који си нас позвао за трпезу духовну ложнице твоје, свуци мој ружни

изглед сагрешења, заједничарењем у страдањима твојим, и украсивши ме хаљином славе твоје красоте, покажи ме светлом званицом Царства твога, као милосрдан.

Слава и сада:

Глас 7.

Гле, теби Владика талант поверава, душо моја, страхом прими дар, позајми дародавцу, раздајући убогима, и стекни пријатеља Господа, да би стала Њему с десне стране, када дође у слави, и да чујеш блажени глас: Уђи, слуго, у радост Господа твога. Ње ме удостој, Спасе, заблуделог, ради велике милости твоје.

И даље, као што је обично.

Часови са обичним катизмама и читањем Четворованђеља.

На 6. часу,

Тропар пророштва, глас 1.

Безмерно сагрешившим, богато опрости, Спасе, удостој нас да се неосуђено поклонимо твоме светом Васкрсењу, молитвама пречисте твоје Матере, једини Многомилостиви.

Слава и сада, исто.

Прокимен, Псалам 129. Глас 6.

Јер је у Господа милост, и много је у њега избављење.

Стих: Из дубине завиках к Теби Господе, Господе чуј глас мој.

Читање из пророштава Језекиљевих (Глава 1, 21-28)

Кад оне иђаху, иђаху и они; и кад оне стајаху, стајаху и

они; и кад се оне подизаху од земље, подизаху се и точкови према њима, јер дух животињски бјеше у точковима. А над главама животињама бијаше као небо, по виђењу као кристал, страшно, разастрто озго над главама њиховијем. А под тијем небом бијаху им крила пружена, једно према другом, а два крила свакој покриваху тијело. И чујах хуку крила њиховијех кад иђаху као да бјеше хука велике воде, као глас свемогућега и као граја у околу; и кад стајаху, спуштаху крила. И кад ставши спуштаху крила, чујаше се глас озго из неба, које бијаше над главама њиховијем. И озго на оном небу што им бијаше над главама, бијаше као пријесто, по виђењу као камен сафир, и на пријестолу бијаше по обличју као човјек. И видјех као јаку свјетлост, и у њој унутра као огањ наоколо, од бедара горе, а од бедара доље видјех као огањ и свјетлост око њега. Као дуга у облаку кад је киша, така на очи бијаше свјетлост унаоколо.

То бијаше виђење славе Божије на очима; и кад видјех, падох на лице своје и чух глас некога који говораше.

Прокимен, псалам 130. глас 4.

Нек се узда Израиљ на Господа од сада и до века.

Стих: Господе, није се узнело срце моје, нити се узнесоше очи моје.

И остало. У наставку певамо и 9. час без Катизме, и читамо Еванђеље.

И Блажени **певамо,** и Помени нас Господе, **с поклонима. И остало све, како је указано у Понедељак.**

116. У СВЕТИ И ВЕЛИКИ УТОРАК УВЕЧЕ ВЕЧЕРЊЕ СА ПРЕЂЕОСВЕЋЕНОМ

После почетног псалма и Јектеније, обично стихословље.

На: Господ воззвах.. **узимамо стихова 10, и певамо стихире самогласне.**

Глас 1.

У светлости Светих твојих, како да уђем ја недостојан? Јер ако се усудим да заједно са њима уђем у брачне одаје, одећа ме окривљује, јер није брачна, и свезан бићу избачен од анђела. Очисти Господе, нечистоту душе моје, и спаси ме као Човекољубац. **Двапут.**

Глас 2.

Ја који сам задремао у душевној лењости, не стекох, жениче Христе, светилник горући врлинама, и уподобих се лудим девојкама, скитајући у време делања. Срце милосрђа твога не затвори ми, Владико, но одагнавши сан мој мрачни, подигни ме, и са мудрим девојкама уведи у ложницу твоју, где је чист глас оних који празнују, и кличу непрестано: Господе, слава Теби. **Двапут.**

Глас 4.

Слушала си, о душо, за осуду онога који је сакрио талант! Не скривај реч Божију, објављуј чудеса његова, да би умноживши дар, ушла у радост Господа твога. **Једанпут.**

Глас 6.

Ходите верни, делајмо усрдно Владици; јер раздаје слугама богатство, и аналогно сваки да умножимо талант благодати: један дакле мудрост да приноси добрим речима, други пак службу просвећења да обавља, да се причешћује речју верни, у тајне неупућен, и да расипа богатство, убогима други. Јер ћемо тако позајмљено много усугубити и као верни управитељи Владичине благодати удостојићемо се радости. Ње нас удостој Христе Боже, као Човекољубац. **Двапут.**

Када дођеш у слави са анђелским силама, и седнеш, Исусе, на престолу расуђивања, немој ме, Пастиру добри, од себе одлучити, јер путеве десне знадеш, а искривљени су леви. Немој ме, дакле, у гресима огрубелог, са козама погубити, но прибројавши ме овцама на десној страни, спаси као Човекољубац. **Двапут.**

Жениче, красотом лепши од свих људи, који си нас позвао за трпезу духовну ложнице твоје, свуци мој ружни изглед сагрешења, заједничарењем у страдањима твојим, и украсивши ме хаљином славе твоје красоте, покажи ме светлим званицом Царства твога, као милосрдан. **Једанпут.**

Слава и сада, глас 7.

Гле, теби Владика талант поверава, душо моја, страхом прими дар, позајми дародавцу, раздајући убогима, и стекни пријатеља Господа, да би стала Њему с десне стране, када дође у слави, и да чујеш блажени глас: Уђи, слуго, у радост Господа твога. Ње ме удостој, Спасе, заблуделог, ради велике милости твоје.

Вход са Еванђељем.

Светлости тиха..

Прокимен, Псалам 131. глас 6.

Васкрсни Господе у покој твој, Ти и Кивот светиње твоје.

Стих: Сети се Господе Давида, и све кротости његове.

Читање из књиге Изласка (Глава 2,5-10)

А кћи Фараонова дође да се купа у ријеци, и дјевојке њезине ходаху крај ријеке; и она угледа ковчежић у трсци, и посла дворкињу своју те га извади. А кад отвори, видје дијете, и гле, дијете плакаше; и сажали јој се, и рече: то је Јеврејско дијете. Тада рече сестра његова кћери Фараоновој: хоћеш ли да идем да ти дозовем дојкињу Јевреју, да ти доји дијете? А кћи Фараонова рече јој: иди. И отиде дјевојчица, и дозва матер дјетињу. И кћи Фараонова рече јој: узми ово дијете, и одој ми га, а ја ћу ти платити. И узе жена дијете, и одоји га. А кад дијете одрасте, одведе га ка кћери Фараоновој, а она га посини; и надјене му име Мојсије говорећи: јер га из воде извадих.

Прокимен, Псалам 132. Глас 4.

Гле шта је добро, или шта је красно, него када браћа живе заједно?

Стих: Као миро на главу, које силази на браду, браду Аронову.

Читање из књиге о Јову (Глава 1, 13-22)

А један дан кад синови његови и кћери његове јеђаху и пијаху вино у кући брата својега најстаријега, дође гласник Јову и рече: волови ораху и магарице пасијаху покрај њих, а Савеји ударише и отеше их, и побише момке оштријем мачем; и само ја један утекох да ти јавим. Док овај још говораше, дође други и рече: огањ Божији спаде с неба и

спали овце и момке, и прождрије их; и само ја један утекох да ти јавим.

Докле овај још говораше, дође други и рече: Халдејци у три чете ударише на камиле и отеше их, и побише момке оштријем мачем; и само ја један утекох да ти јавим. Докле овај још говораше, дође други и рече: синови твоји и кћери твоје јеђаху и пијаху вино у кући брата својега најстаријега; А то вјетар велик дође испреко пустиње и удари у четири угла од куће, те паде на дјецу и погибоше; и само ја један утекох да ти јавим.

Тада уста Јов и раздрије плашт свој, и остриже главу, и паде на земљу и поклони се. И рече: го сам изашао из утробе матере своје, го ћу се и вратити онамо. Господ даде, Господ узе; да је благословено име Господње. Уза све то не сагријеши Јов, нити рече безумља за Бога.

И одмах: Да узиђе молитва моја...

Еванђеље од Матеја, зачало 102. (Глава 24,36-26,2)

Рече Господ својим ученицима: а о дану томе и о часу нико не зна, ни анђели небески, до Отац мој сам. Јер како је било у дане Ноја, тако ће бити и долазак Сина Човјечијега. Јер као што у дане пред потопом јеђаху и пијаху, жењаху се и удаваху до онога дана кад Ноје уђе у ковчег. И не схватише док не дође потоп и однесе све; тако ће бити и долазак Сина Човјечијега. Тад ће бити два на њиви: један ће се узети, а други оставити. Двије ће мљети на жрвњевима; једна ће се узети, а друга оставити. Стражите, дакле јер не знате у који ће час доћи Господ ваш. Али ово знајте: Кад би знао домаћин у које ће вријеме доћи лопов, стражио би и не би дао да му провали кућу. Зато и ви будите спремни; јер у који час не мислите доћи ће Син Човјечији.

Ко је, дакле, тај вјерни и мудри слуга кога постави господар његов над својим домаћима да им даје храну на вријеме? Благо томе слуги кога господар његов, дошавши, нађе да чини тако. Заиста вам кажем: поставиће га над свим имањем својим. Ако ли тај рђави слуга рече у срцу своме: Неће мој господар још задуго доћи; и почне тући другове своје, а јести и пити с пијаницама; доћи ће господар тога слуге у дан када се не нада, и у час када не мисли, и расјећи ће га напола, и даће му удио са лицемјерима; ондје ће бити плач и шкргут зуба.

Тада ће бити Царство небеско као десет дјевојака које узеше свјетиљке своје и изиђоше у сретање женику. А пет њих бијаху мудре и пет луде. Јер луде, узевши свјетиљке своје, не узеше са собом уља. А мудре узеше уље у посудама са свјетиљкама својим. А будући да женик одоцни, задријемаше све, и поспаше. А у поноћи стаде вика: Ево женик долази, излазите му у сретање. Тада устадоше све дјевојке оне и украсише свјетиљке своје. А луде рекоше мудрима: Дајте нам од уља вашега, јер се наше свјетиљке гасе. А мудре одговорише говорећи: Да не би недостало и нама и вама, боље идите продавцима и купите себи. А кад оне отидоше да купе, дође женик, и спремне уђоше с њим на свадбу, и затворише се врата. А послије дођоше и оне друге дјевојке говорећи: Господару, Господару! Отвори нам. А он одговарајући рече им: Заиста вам кажем, не познајем вас. Стражите, дакле, јер не знате дана ни часа у који ће Син Човјечији доћи.

Јер као што човјек полазећи на пут дозва слуге своје и предаде им благо своје; И једноме даде пет таланата, а другоме два, а трећему један, свакоме према његовој моћи: и одмах отиде. А онај што прими пет таланата отиде те ради

с њима, и доби још пет таланата. Тако и онај што прими два, доби и он још два. А који прими један, отиде те га закопа у земљу и сакри сребро господара свога. А послије дугог времена дође господар ових слуга, и стаде сводити рачун са њима. И приступивши онај што је примио пет таланата, донесе још пет таланата говорећи: Господару, предао си ми пет таланата; ево још пет таланата које сам добио с њима. А господар његов рече му: Добро, слуго добри и вјерни, у маломе си био вјеран, над многим ћу те поставити; уђи у радост господара својега. А приступивши и онај што је примио два таланта рече: господару, предао си ми два таланта; ево још два таланта која сам добио с њима. А господар његов рече му: Добро, слуго добри и вјерни, у маломе си био вјеран, над многим ћу те поставити; уђи у радост господара својега. А приступивши и онај што је примио један талант рече: господару, знао сам да си ти тврд човјек: жањеш гдје ниси сијао, и скупљаш гдје ниси вијао; Па се побојах и отидох те сакрих талант твој у земљу; и ево ти твоје. А господар његов одговарајући рече му: Зли и лијени слуго, знао си да жањем гдје нисам сијао, и скупљам гдје нисам вијао: Требало је зато моје сребро да даш мјењачима; и дошавши, ја бих узео своје са добитком. Узмите, дакле, од њега талант, и подајте ономе што има десет таланата. Јер свакоме који има даће се; и претећи ће му; а од онога који нема, и што има узеће се од њега. А неваљалога слугу баците у таму најкрајњу; ондје ће бити плач и шкргут зуба.

А када дође Син Човјечији у слави својој и сви свети анђели са њим, тада ће сјести на пријесто славе своје. И сабраће се пред њим сви народи, и разлучиће их једне од других као пастир што разлучује овце од јаради. И поставиће

овце са десне стране себи, а јарад са лијеве. Тада ће рећи Цар онима што му стоје са десне стране: Ходите благословени Оца мојега; примите Царство које вам је припремљено од постања свијета. Јер огладњех, и дадосте ми да једем; ожеђњех, и напојисте ме; странац бијах, и примисте ме; наг бијах, и одјенусте ме; болестан бијах, и посјетисте ме; у тамници бијах, и дођосте ми. Тада ће му одговорити праведници говорећи: Господе, када те видјесмо гладна, и нахранисмо? Или жедна, и напојисмо? Кад ли те видјесмо странца, и примисмо? Или нага, и одјенусмо? Кад ли те видјесмо болесна или у тамници, и дођосмо ти? И одговарајући Цар рећи ће им: Заиста вам кажем: кад учинисте једноме од ове моје најмање браће, мени учинисте. Тада ће рећи и онима што му стоје с лијеве стране: Идите од мене, проклети, у огањ вјечни који је припремљен ђаволу и анђелима његовим. Јер огладњех, и не дадосте ми да једем; ожеђњех, и не напојисте ме; странац бијах, и не примисте ме; наг бијах, и не одјенусте ме; болестан и у тамници бијах, и не посјетисте ме. Тад ће му одговорити и они говорећи: Господе, када те видјесмо гладна или жедна, или странца или нага, или болесна или у тамници, и не послужисмо ти? Тада ће им одговорити говорећи: Заиста вам кажем: кад не учинисте једноме од ових најмањих, ни мени не учинисте. И ови ће отићи у муку вјечну, а праведници у живот вјечни.

И када сврши Исус све ријечи ове, рече ученицима својима: Знате да ће за два дана бити Пасха, и Син Човјечији биће предан да се разапне.

И наставак Прећеосвећене

У СВЕТИ И ВЕЛИКИ УТОРАК
Повечерје Велико

И на њему певамо трипеснец, песму господина Андреја Критског.

Глас 2.

Песма 3.

Ирмос: Неплодни мој ум, плодоносан Боже покажи ми, делатељу добара, насадитељу блага, милосрђем твојим.

Време је краја, обратимо се најзад, Христос учи: јер ће доћи у тренућу, доћи ће и неће одоцнити, да суди целом свету.

Показујући изненадност свога доласка, Христос говораше о изненадној некада пропасти за време Ноја, која наиђе на земљу.

Отвори се ложница, украси се са њом божански брак, Женик је близу који нас позива, припремимо се најзад.

Тебе Исусе Цару, којега ништа не може сместити, смести Симонов дом, и жена грешница, миром Те помаза.

Жена испуњена тајанственог миомира, избави се ранијег злосмрада, многих грехова, Спаситељу, јер Ти истачеш мирис живота.

Небеска храна, гладних живот, Сам јеси. Јео си, Христе, са људима, пројављујући твоје снисхођење.

Неблагодарни ученик одрекавши се Тебе, Христе, окрете се на издају, узевши читаву чету безаконика, покрену их против Тебе.

Слава: Са Оцем, Теби Сину, и Духу правом, једној природи, клањамо се и певамо, раздељујући Лица, и суштином сједињујући.

И сада, Богородичан: Овчица која Те је родила, Пастира и Јагње, увек се моли, Исусе Боже, за све земнородне, који верују у Тебе.

Сједални, глас 1.

Подобан: Лик ангелски..

Гле заиста лукаво веће сабра се злобно, да као осуђеника осуди, Онога који горе седи, као Судију свих Господа. Сада се сабирају са Пилатом, Ирод, Ана а уједно и Кајафа да испитају јединог Дуготрпељивог.

Песма 8.

Ирмос: Онога који је некада на Синајској Гори Мојсију прасликовао у купини чудо Дјеве, појте благословите и величајте у све векове.

Онај који знаде време нашега свршетка, и држи векове, предрече да се не зна онај дан, но границе свима положи за смиреноумље.

Када седнеш Судијо, разлучујући, као што си рекао, Пастиру оваца, козе; Спаситељу, стајања онога избави нас, а не лиши нас божанске деснице твоје.

Ти си Пасха наша, жртвован за све као јагње и жртва, и очишћење сагрешења; и твоја божанска страдања, преузносимо Христе, у све векове.

Млину се уподоби, и пољу и колиби сав живот твој, душо моја; стога стекни у Богу готово срце, да не би ништа тљенога телу оставила.

Нити само фарисеје, нити си само Симона удостојио, да уђеш у дом његов на обед, Спасе, но већ и цариници, и блуднице добијају твоје милосрђе.

Сребролубља жудећи, издајник Јуда, када се миро изле-

ваше, размишљаше напокон о продаји Владике, и дошавши к безаконицима уговараше цену.

О блажених руку! О косе и усана целомудрене оне блуднице! Којима, Спасе, изливаше миро на ноге твоје, отирући их, и често целујући.

Док си Ти Речи, седео за трпезом, жена приступивши к ногама твојим, ридајући, алавастар мириса, Спасе, изли на главу Тебе, бесмртнога мира.

Благосиљамо Оца, и Сина, и Светога Духа, Господа:

Са Оцем Сина, и Светога Духа, Свету Тројицу у једном Божанству славимо, кличући: Свет, Свет, Свет јеси у векове.

И сада, Богородичан:

Молитвама Спасе, пречисте Твоје Матере, и твојих Апостола, низпошљи нам богато милост твоју, и мир твој подај народу твоме.

Хвалимо, благосиљамо, клањамо се Господу..

Ирмос: Онога који је некада..

Песма 9.

Ирмос: Ону која је необично телом зачела у утроби, надвремено од Оца заблистало Слово, једину Богородицу величајмо верни.

Време делања, циљ спасења; узевши стару слику таланта, душо моја, купи вечни живот.

Као свећама упаљеним украсивши душе, када Женик буде долазио на непролазни брак, пре закључавања врата, уђимо са њим.

Хотећи да покажеш свима Исусе, необичност твога смирења, јео си, вечеравши у кући Симоновој, храно гладних.

Ти који си хлеб животворни, Исусе, јео си са

Симоном фарисејем, да би блудница задобила твоју некупљиву благодат, изливањем мира.

Руке моје су нечисте, усне блуднице су у мене, нечист је мој живот, раслабљени удови; но отпусти ми и остави, вапије Блудница Христу.

Приступивши жена к ногама твојим Спасе, изливаше миро, мирисима испуњујући одају, и миром испуњавана од дела очишћења.

Ароматима се богатећи, а врлинама сиромашећи, оно што имам, Теби приносим; дај Сам што имаш, и отпусти ми и остави, вапије Блудница Христу.

Миро је моје пропадљиво, миро твоје је живот, јер је миро Теби име, изливено на достојне; но отпусти ми и остави, вапије блудница Христу.

Слава: Беспочетан си Оче, нестворен си Сине, сапрестолан и Душе, Једно троје природом, и Три лицима, Један Бог истинити.

И сада, Богородичан: Богородице, вечна надо оних који Те поштују, не престај молити из Тебе Рођенога, да ме избави од опасности и свакаквих искушења.

117. ВЕЛИКА СРЕДА

На јутрењу

Служи се у Велики Уторак после Повечерја.

Почетак као у Велики Понедељак.

После 1.катизме, сједален, глас 3.

Подобан: Красоту девства...

Блудница приступи к Теби, миро са сузама изливајући на ноге твоје, Човекољубче, и смрада од зала избавља се заповешћу твојом. А неблагодарни ученик, дишући благодат твоју, ову одбацује, и смрадом се одева, сребролубљем продајући Тебе. Слава Христе милосрђу твоме.

Слава и сада, исто.

После 2.катизме, сједален, глас 4.

Подобан: Зачуди се Јосиф..

Јуда преварант, сребролубља жудећи, лукаво планираше, како, Господе, да прода Тебе, ризницу Живота. Стога и опивши се, трчи ка Јеврејима, и говори безаконицима: шта ћете ми дати, и ја ћу вам предати Њега да се разапне.

Слава и сада, исто.

После 3. катизме, сједален, глас 1.

Подобан: Гроб твој...

Блудница у плачу вапијаше, Милосрдни, отирући топло пречисте ноге твоје, косом главе своје, и из дубине уздишући: Не одбаци мене, и не омрзни Боже мој, но прими ме покајницу, и спаси као једини Човекољубац.

Слава и сада, исто.

Одмах: И да се удостојимо...

Еванђеље од Јована зачало 41-43. (Глава 12,17-50)

У време оно свједочаше народ који бјеше с њим када Лазара позва из гроба и подиже га из мртвих. Због тога му и изиђе народ у сретање, јер чу да је он учинио ово знамење. А фарисеји рекоше међу собом: Видите како ништа не помаже. Ето, свијет оде за њим.

А бијаху и неки Јелини међу онима који дођоше да се поклоне о Празнику. Они, дакле, приступише Филипу, који бјеше из Витсаиде Галилејске, и мољаху га говорећи: Господине, хоћемо да видимо Исуса. Дође Филип и каза Андреју, а опет Андреј и Филип казаше Исусу.

А Исус им одговори говорећи: Дошао је час да се прослави Син Човјечији. Заиста, заиста вам кажем: ако зрно пшенице паднувши на земљу не умре, онда једно остане; ако ли умре, род многи доноси. Који воли живот свој изгубиће га, а ко мрзи живот свој на овоме свијету, сачуваће га за живот вјечни. Ко мени служи, за мном нека иде, и гдје сам ја ондје ће и слуга мој бити; и ко мени служи томе ће дати почаст Отац мој. Сад је душа моја узбуђена, и шта да речем? Оче, спаси ме од часа овога; али зато дођох за час овај. Оче, прослави име своје!

Тада глас дође с неба: И прославих, и опет ћу прославити! А народ који стајаше, када то чу, говораше да је гром загрмио; а други говораху: Анђео му је говорио. Исус одговори и рече: Овај глас није био мене ради но вас ради. Сад је суд овоме свијету; сад ће кнез овога свијета бити избачен напоље. И када ја будем подигнут са земље, све ћу привући себи. А ово говораше указујући каквом ће смрћу умријети.

Народ му одговори: Ми чусмо из Закона да Христос остаје вавијек; и како ти говориш да се Сину Човјечијему ваља подигнути? Ко је тај Син Човјечији? А Исус им рече: Још је мало времена свјетлост са вама; идите док свјетлост имате да вас тама не обузме; а ко иде по тами не зна куд иде. Док свјетлост имате вјерујте у свјетлост, да будете синови свјетлости.

Рекавши ово, Исус отиде и сакри се од њих. Јер иако је учинио толика знамења пред њима, не вјероваху у њега; Да се испуни ријеч Исаије пророка који рече: Господе, ко вјерова проповједи нашој? И рука Господња коме се откри? Зато не могаху вјеровати, јер опет рече Исаија: Заслијепио је очи њихове и окаменио срца њихова, да не виде очима ни срцем разумију, и не обрате се да их исцијелим. Ово рече Исаија када видје славу његову и говораше о њему. Али и од старјешина многи вјероваше у њега; но због фарисеја не признаваху, да не буду искључени из синагоге; јер завољеше више славу људску него славу Божију. А Исус повика и рече: Ко вјерује у мене, не вјерује у мене, него у Онога који ме је послао. И ко види мене, види Онога који ме је послао. Ја у свијет дођох као свјетлост, да свако ко вјерује у мене не остане у тами. И ко чује моје ријечи и не вјерује, ја му не судим; јер не дођох да судим свијету, него да спасем свијет. Ко одбацује мене, и не прима ријечи моје, има себи судију;

ријеч коју ја говорих, она ће му судити у посљедњи Дан. Јер ја не говорих сам од себе, него Отац мој који ме посла он ми даде заповијест шта да кажем и шта да говорим. И знам да је заповијест његова живот вјечни. Што год, дакле, ја говорим, онако говорим како ми је рекао Отац.

Псалам 50. и Тринеснец, песма господина Козме. Акростих је: Тетради псало **тј.** У среду певам.

Ирмос по двапут. Тропари на 12 а затим Ирмос оба хора заједно.

Глас 2.

Песма 3.

Ирмос: На камену вере утврдивши ме, раширио си уста моја на непријатеље моје, јер се развесели дух мој да Ти пева: Нема светога, као што је Бог наш, и нема праведнога, осим Тебе Господе.

Узалудно је веће безаконих, и сабира се мишљу злонамерном, да Тебе, Избавитеља покажу осуђеног, Христе, коме певамо: Ти си Бог наш, и нема светога осим Тебе Господе.

Веће безаконих страшно мисли, будући богоборне душе, да убије као непотребног праведнога Христа, коме певамо; Ти си Бог наш, и нема светог осим Тебе Господе.

Кондак, глас 4.

Подобан: Узнео си се..

Безаконовавши више од блуднице, Блаже, кишу суза никада Ти не принесох, но ћутањем молећи се припадам Ти, љубављу целивајући пречисте ноге твоје, да би ми као

Владика подарио опроштај дугова, мени који Ти вапијем Спаситељу: Од нечистоте дела мојих избави ме.

Икос:

Раније блудница жена, изненада се показа целомудрена, омрзнувши дела срамнога греха, и сласти телесне, сећајући се срамоте многе и суда мучења, којега ће допасти блудници и развратници, од којих сам први ја, и бојим се; но остајем у злој навици, безуман. А блудна жена и уплашивши се и похитавши брзо, дође вапијући ка Избавитељу: Човекољубче и Милосрдни, од нечистоте дела мојих избави ме.

Синаксар

Стихови:

Жена која изливаше миро на тело Христово.
Унапред задоби Никодимов смирне алој.

У свету и Велику Среду заповедише божански Оци да вршимо помен жене блуднице, која помаза Господа миром; јер се ово догоди мало пре спасоносних страдања. Јер када Исус уђе у Јерусалим, и би у кући Симона губавога, приступи к Њему жена, и изли на главу Његову оно скупоцено миро. Ово дакле би учињено овде ради тога, да би се, по Спасовој речи, увек и свуда проповедало њено велико дело. Одакле је кренувши дошла? Јер је гледајући Христову састрадалност, свима приступачну, а поготову сада, када Га виде да уђе у дом губавога, коме као нечистом закон наређиваше да буде издвојен из заједнице. Помисли, дакле жена, као губу онога, тако ће и њену душевну болест исцелити. И док је Он, дакле, седео за вечером, на врх главе његове лије миро, које је коштало три стотине динара. Њој

ученици брањаху, а највише Јуда Искариотски; но Христос је узе у заштиту, да не омету њену добру намеру. Такође помиње и свој погреб, одвраћајући Јуду од издаје, и жену удостојивши почасти, рекавши да ће се ово њено добро дело по целом свету проповедати.

А треба знати, да неки сматрају да је код свих Еванђелиста ова жена била једна иста, а није, но само код тројице, као што говори божански Златоуст, једна и иста је била, јер се она и блудницом називаше, а у Јована, већ не, но се помиње нека дивна, која је имала и частан живот, тј. Марија сестра Лазарева, која не као блудница беше Христом вољена. Ова, дакле, Марија на шест дана пре Пасхе, у своме дому у Витанији, док је Исус седео за вечером, извршила је помазање миром, изливајући га на његове пречисте ноге, отирући их косом главе своје. То миро је скупо платила, и као Богу принела. Јер знајући свакако, да се и у жртвама Богу приноси јелеј; и да свештеници миром помазиваху; и Јаков у старини стуб помаза Богу. А принесе ово дајући јавно учитељу, као Богу, ради поновног оживљавања брата њеног. Зато јој се ниже и обећава награда, када и сам Јуда ропће, као грамзљивац. А друга, јавна блудница, на два дана пре Пасхе, када Христос беше у истој Витанији, на вечери у дому Симона губавога; и тада док је седео за вечером излива му она скупоцено миро на главу као што забележише свештени Матеј и Марко. Због ове блуднице и негодују ученици, свакако превидевши да је оно било брижљиво припремљено за милостињу Христу. А овој жени се и награда даде, да се њено добро дело по целој васељени прослави. Тако, дакле, Апостоли једну, а Златоуст овако говори да су биле две жене. А има неких који говоре да су биле и три: две дакле унапред речене које су се приближиле

к вратима страдања Христовог, а трећу - неку другу пре ових, а у ствари прву која је тамо негде у близини проповеди Еванђелске ово учинила, а која је била блудница и грешница, и у дому не губавога, но Симона фарисеја, на ноге Самога Христа, и насамо миро излила, када се само фарисеј и саблазнио, којој Спаситељ и награду, опроштај грехова дарује. О овој само самој божански Лука прича негде у средини свога Еванђеља, као што је речено. И по причи о овој блудници, одмах наводи ово говорећи: И после овога, Он прохођаше градове и села говорећи и проповедајући Царство Божије, о чему се говори не као да су били у време Страдања. Такође се мисли и по времену, и од оних који су Га примили, и од места, и лица, и дома, чак и од карактера миропомазања, да су биле три жене: две, дакле, блуднице, а трећа је била Марија сестра Лазарева, која је светлила часним животом. И други је био дом Симона фарисеја, а други Симона Губавога у Витанији, а други опет дом Марије и Марте сестара Лазаревих, у истој тој Витанији, како се из реченога може разумети. Тако су и две вечере биле припремљене Христу, и обе у Витанији: једна дакле на шест дана пре Пасхе у дому Лазаревом, када је и Лазар јео с Њим, као што приповеда Син грома (тј. Еванђелист Јован), говорећи овако: шест дана пре Пасхе, дође Исус у Витанију, где беше Лазар који беше умро, којега и подиже из мртвих. Припремише му, дакле, тамо вечеру, и Марта служаше; а Лазар беше један од оних који су седели са Њим. Марија, пак, узевши литру мира нардова, скупоценог, помаза ноге Исусове, и отре косом својом ноге његове. А друга вечера била му је зготовљена на два дана пре Пасхе, док је Христос још био у Витанији у дому Симона Губавога, када је и дошла блудница к Њему, изливајући скупоцено миро, као

што приповеда свештени Матеј говорећи као од Христа ученицима: Знате да ће кроз два дана бити Пасха. И мало затим, наводи: А када Исус беше у Витанији, у дому Симона Губавога, приступи к Њему жена, са алавастром мира скупоценога, и изливаше на главу његову док је седео за трпезом. С њим се слаже и Марко, говорећи: А беше Пасха, и празник пресних хлебова за два дана, и док Он беше у Витанији, у дому Симона Губавога за трпезом, дође жена... и даље редом. А они који се препиру и говоре, да је једна и иста жена била у све четворице Еванђелиста, која је помазала Господа миром; који мисле да је био један и исти Симон фарисеј и Губави, и да је он био отац Лазара и његових сестара Марије и Марте, и да је била једна и иста вечера, у једном и истом дому његовом, који беше у Витанији, да је у њему била застрта и Горница, где је била и Тајна Вечера, - не мисле добро. Јер ови (Еванђелисти) говоре о две вечере које су биле изван Јерусалима у Витанији припремљене Христу, пре шест, и пре два (као што је речено) дана од законске Пасхе, када су и жене различитим начином миро Христу принеле. А Тајна Вечера, и застрта Горница, унутар града Јерусалима беше украшена на један дан пре законске Пасхе и страдања Христових. Ови говоре да је то било у дому непознатог човека, а ови (Еванђелисти) да је била у дому (као што говоре) напрсника и ученика Јована на Светом Сиону, где су и ученици, страха ради Јудејског, били сакривени, и Томино опипавање (рана) по васкрсењу, и силазак Светога Духа на Педесетницу, и други неки неисказани и тајанствени догађаји били. Зато дакле ја мислим, да би истина Златоговорника била још јаснија, да се овде подразумевају две жене: једна дакле, као што је речено у тројице Еванђелиста, која је била блудница

и грешница, и која је на главу Христову миро излила, а друга, код Јована, Марија сестра Лазарева, која је на саме божанске ноге Христове ово принела и излила.

Друга је, дакле, и вечера која је била у Витанији, а друга Тајна. И очигледно и од оних по причи о овој блудници, Спаситељ шаље ученике у град, да припреме Пасху: Идите говорећи, у град томе и томе и реците: Учитељ каже код тебе ћу учинити пасху са ученицима мојим. И опет: и срешће вас човек, носећи крчаг воде, и он ће вам показати Горницу велику застрту, тамо уготовите нам. А они отишавши, говори, нађоше како им је било заповеђено, и уготовише Пасху законску која је била пред вратима, коју и дошавши учини са ученицима, као што говори божански Златоуст. Такође у току вечере, то јест Тајне, и божанског умивања (ногу ученицима) изведеном у средини вечере, поново севши, предаје нашу Пасху на самој трпези, као што језиком златни Јован прича, и ово дакле тако. А божански Јован, уз то и Марко, божански Еванђелисти, објаснили су и врсту мира, истински га назвавши скупоценим. А сматраху га чистим, тј. право говорећи нелажним и неразблаженим; и уверени у чистоту, свакако је и назив био такав, овог изузетног и правог мира. А додаје Марко, да у ревности жена разби сасуд, који је имао уски грлић, а који се и алавастар назива. Тај суд је био стаклен, као што говори свештени Епифаније, направљен без неке ручке, који се и викион назива. А било је оно миро састављено од многих врста, а највише од ових: смирна, боје црвене, миомирисна, то јест трске мирисне и јелеја. Но који си се духовним миром помазао Христе Боже, долазећих страдања ослободи, и помилуј нас, као једини свет и Човекољубац. Амин.

Песма 8.

Ирмос: Реч мучитеља, пошто осили, пећ некада би распаљена седмоструко, и у њој младићи се не опалише, погазивши царево наређење, но кликтаху: сва дела Господња, Господа појте, и величајте у све векове.

Изливајући жена чесно миро на Владичино и божанско страшно теме, Христе, стопала твојих часних дотаче се, оскврњеним рукама, и кликташе: сва дела Господња, Господа појте, и величајте у све векове.

Сузама умива ноге Створитеља, крива за грехе, и отираше косом својом. Стога не би лишена избављења грехова учињених у животу, те кликташе: сва дела Господња, Господа појте, и величајте у све векове.

Свештено се изграђује избављење благодарној, од Спасовог милосрђа, и извора суза, у којем умивши се исповешћу, не стиђаше се, но кликташе: сва дела Господња, Господа појте, и величајте у све векове.

Затим:

Хвалимо, благосиљамо..

И опет

Ирмос: Реч мучитеља..

Часнију.. **Не певамо.**

Песма 9.

Ирмос: Душама чистим, и уснама неупрљаним, ходите да узвеличамо нескверну, и пречисту Матер Емануилову, јер Она из ње Рођеноме приноси молитву: Поштеди душе наше, Христе Боже, и спаси нас.

Показујући се неразуман и лукави љубоморник, дар достојно божански, којим се разреши дуг грехова, речју

продаје злопаки Јуда, који поткрада богољубиву благодат. Поштеди душе наше, Христе Боже, и спаси нас.

Идући к безаконим кнезовима, говори Јуда који Христово усвојење одбацује златом: Шта ћете ми дати, и ја ћу вама предати Христа којега тражите? Поштеди душе наше, Христе Боже, и спаси нас.

О слепога сребролубља, непомирљиви! од којег си добио заборав, да души никако није раван цео свет, као што си био научен; јер си очајањем сам себе удавио спаливши се, издајниче. Поштеди душе наше, Христе Боже, и спаси нас.

Затим,

Ирмос: Душама чистим..

Ексапостилар, трипут, као обично:

Ложницу твоју видим, Спасе мој, украшену, и одећу немам да бих ушао у исту. Просвети хаљину душе моје, Светлодавче, и спаси ме.

На хвалитне постављамо стихире на 4, и певамо их самогласне,

Глас 4.

Тебе Дјевиног Сина, блудница познаде као Бога, говораше у плачу вапијући, као она која је починила дела достојна суза: Разреши ми дуг, као ја плетенице, заволи ону која је љубила, с правом омрзнуту, и слично цариницима проповедаћу Те, Добротворе Човекољубче.

Скупоцено миро, блудница помеша са сузама, и изливаше на пречисте ноге твоје, љубећи их; њу си одмах оправдао, а нама опроштај даруј, који си нас ради пострадао, и спаси нас.

Када грешница приношаше миро, тада се ученик договараше с безаконицима; ова се дакле радоваше, изливајући миро скупоцено, а он се труђаше да прода непроцењивог; ова Владику познаваше, а онај се од Владике раздвајаше; ова се ослобађаше, а Јуда роб постајаше непријатељу. Страшна је лењост! Велико је покајање! које ми и даруј, Спасе, који си нас ради пострадао, и спаси нас.

О, Јудине несреће! Гледаше блудницу која целиваше стопе, и размишљаше лукаво о издаји целивом. Она плетенице развеза, а он се гњевом свезиваше, носећи уместо мира злосмрадну злоћу; јер завист не зна да претпостави корисно. О, Јудине несреће! од које избави Боже душе наше.

Слава, глас 2.

Грешница отрча к миропродавцу, да купи скупоцено миро да помаже Добротвора, и миропродавцу вапијаше: дај ми миро да помажем и ја Онога који је очистио све грехе моје.

И сада, глас 6.

Погружена у греху, пронађе Те пристаниште спасења, и помешавши миро са сузама, Теби вапијаше: Види Ти, који примаш покајање сагрешивших. Но Владико, спаси ме од буре греха, ради велике твоје милости.

На стиховње, стихире самогласне;
Глас 6.

Данас Христос долази у дом фарисејев, и жена грешница приступивши к ногама, превијаше се вапијући: Види погружену у греху, очајну због својих дела, које се не гнуша твоја доброта; и дај ми Господе опроштај зала мојих, и спаси ме.

Стих: Испунисмо се ујутру милости твоје Господе..

Пружи блудница косу Теби Владици, пружи Јуда руке

безаконицима. Ова да прими опроштај, онај да прими сребрнике. Зато вапијемо Теби проданоме који си нас ослободио, Господе, слава Теби.

Стих: Нека буде светлост Господа Бога нашега са нама..

Приступи жена злосмрадна и нечиста, сузе лијући на ноге твоје, Спасе, страст исповедајући: Како да погледам на Тебе, Владико, јер си сам дошао да спасеш блудницу. Подигни ме из дубине умрлу, који си Лазара четвородневног васкрсао из гроба. Прими ме кукавну, Господе, и спаси ме.

Стих: Исповедам се теби Господе свим срцем мојим..

Очајна због живота и стрпљива карактером, миро носећи приступи Теби вапијући: не одбаци мене блудницу, Ти који си се родио од Дјеве; не презри моје сузе, Радости анђела. Но прими ме покајницу, коју сагрешившу ниси одбацио, Господе, ради велике твоје милости.

Слава и сада.

Глас 8.

Песма Касијане монахиње.

Господе, жена која је пала у многе грехе, осетивши Твоје Божанство, узела је чин мироносице, и ридајући Теби миро пре погреба приноси. Авај мени! говорећи: јер ноћ ми је распаљивање блуда незадрживог, а мрачна и без зрака је жеља греха! Прими моје изворе суза, Ти који облацима изводиш воду мора. Пригни се мојим срдачним уздасима, Ти који си приклонио небеса неизрецивим снисхођењем твојим. Да целивам пречисте ноге твоје, и обришем их опет косом главе моје, од којих се Ева у рају, предвече шум ушима чувши, страхом сакрила. Мноштво грехова мојих, и бездане судова твојих ко ће испитати. Душеспашче Спасе мој, не презри мене, слушкињу твоју, Ти који имаш неизмерну милост.

И одмах: Добро је...
И даље као што је указано на Велики Понедељак.

На 6. часу
Тропар пророштва, глас 8.

Данас се сабра лукаво веће, и против Тебе узалудно мудроваше; данас од договора Јуда обручава себе на вешање, а Кајафа и нехотећи исповеда: да Ти један за све примаш смрт драговољно. Избавитељу наш, Христе Боже слава Теби.

Прокимен, Псалам 133. глас 4.

Благословиће те Господ са Сиона, који је створио небо и земљу.

Стих: Сада благословите Господа све слуге Господње.

Читање из пророштава Језекиљевих

(Глава 2,3-10 и гл. 3,1-3)

Рече ми Господ: сине човјечји, ја те шаљем к синовима Израиљевијем, к народима одметничким, који се одметнуше мене; они и оци њихови бише ми невјерни до овога дана. К синовима тврда образа и упорна срца шаљем те ја, па им реци: тако вели Господ; И послушали или не послушали, јер су дом одметнички, нека знају да је пророк био међу њима. И ти, сине човјечји, не бој их се нити се бој њиховијех ријечи, што су ти упорни и као трње и живиш међу скорпијама; не бој се њиховијех ријечи и не плаши се од њих, што су дом одметнички. Него им кажи ријечи моје, послушали или не послушали, јер су одметници. Али ти, сине човјечји, слушај што ћу ти казати, не буди непокоран као тај дом непокорни; отвори уста, и поједи што ћу ти дати. И погледах, а то рука пружена к мени, и гле, у њој савијена књига. И разви је преда мном, и бјеше исписана изнутра и

споља, и бјеше у њој написан плач и нарицање и јаук. И рече ми: сине човјечји, поједи што је пред тобом, поједи ову књигу, па иди, говори дому Израиљеву. И отворих уста, и заложи ме оном књигом. И рече ми: сине човјечји, нахрани трбух свој, и цријева своја напуни овом књигом коју ти дајем. И поједох је, и бјеше ми у устима слатка као мед.

Прокимен, Псалам 134. глас 6.

Ви који се бојите Господа, благословите Господа.

Стих: Хвалите име Господње, хвалите Га слуге Господње.

И даље час 9. и Изобразителна, по обичају.

На крају, за време молитве: Владико многомилостиви.. **(која је уместо отпуста) сви ничице лежимо на земљи, молећи се.**

А кад се она заврши и ми устанемо, сам настојатељ (служашчи) клања се братији и проси опроштај, говорећи:

Благословите Оци свети, и опростите ми грешноме, све што сагреших у целом животу мом, и у овој светој Четрдесетници, речју, делом, помишљу, и свима мојим осећањима.

А братија одговара, клањајући се, такође, настојатељу:

Бог да ти опрости, часни оче.

Онда прилази братија два по два, моле слично и они опроштај, говорећи: Опрости ми, Оче свети... **и остало као што је горе написано. И добивши опроштај, одлазимо у своје келије и држимо молчаније до часа вечерњег.**

У саборним и парохијским храмовима разлаз не бива, но по праштању, звони трезвон у двоје.

118. У СВЕТУ И ВЕЛИКУ СРЕДУ УВЕЧЕ

ВЕЧЕРЊЕ СА ПРЕЂЕОСВЕЋЕНОМ

Почетак као и у Велики Понедељак.

На Господи воззвах.. **поставимо стихова 10, и певамо самогласне;**

Глас 4.

Тебе Дјевиног Сина, блудница познаде као Бога, говораше у плачу вапијући, као она која је починила дела достојна суза: Разреши ми дуг, као ја плетенице, заволи ону која је љубила, с правом омрзнуту, и слично цариницима проповедаћу Те, Добротворе Човекољубче.

Скупоцено миро, блудница помеша са сузама, и изливаше на пречисте ноге твоје, љубећи их; њу си одмах оправдао, а нама опроштај даруј, који си нас ради пострадао, и спаси нас. Када грешница приношаше миро, тада се ученик договараше с безаконицима; ова се дакле радоваше, изливајући миро скупоцено, а он се трућаше да прода непроцењивог; ова Владику познаваше, а онај се од Владике раздвајаше; ова се ослобађаше, а Јуда роб постајаше непријатељу. Страшна је лењост! Велико је покајање! које ми и даруј, Спасе, који си нас ради пострадао, и спаси нас.

О, Јудине несреће! Гледаше блудницу која целиваше стопе, и размишљаше лукаво о издаји целивом. Она плетенице развеза, а он се гњевом свезиваше, носећи уместо

мира злосмрадну злоћу; јер завист не зна да претпостави корисно. О, Јудине несреће! од које избави Боже душе наше.

Глас 2.

Грешница отрча ка миропродавцу, да купи миро скупоцено да помаже Добротвора, и миропродавцу вапијаше: дај ми миро да помажем и ја Онога који је очистио све грехе моје.

Глас 6.

Погружена у греху, пронађе Те пристаниште спасења, и помешавши миро са сузама, Теби вапијаше: Види Ти који примаш покајање сагрешивших. Но Владико, спаси ме од буре греха, ради велике твоје милости.

Данас Христос долази у дом фарисејев, и жена грешница приступивши к ногама, превијаше се вапијући: Види погружену у греху, очајну због својих дела, које се не гнуша твоја доброта; и дај ми Господе опроштај зала мојих, и спаси ме.

Пружи блудница косу Теби Владици, пружи Јуда руке безаконицима. Ова да прими опроштај, онај да прими сребрнике. Зато вапијемо Теби проданоме који си нас ослободио, Господе, слава Теби.

Приступи жена злосмрадна и нечиста, сузе лијући на ноге твоје, Спасе, страст исповедајући: Како да погледам на Тебе, Владико, јер си сам дошао да спасеш блудницу. Подигни ме из дубине умрлу, који си Лазара четвородневног васкрсао из гроба. Прими ме кукавну, Господе, и спаси ме.

Очајна због живота и стрпљива карактером, миро носећи приступи Теби вапијући: не одбаци мене блудницу, Ти који си се родио од Дјеве; не презри моје сузе, Радости анђела. Но прими ме покајницу, коју сагрешившу ниси одбацио, Господе, ради велике твоје милости.

Слава и сада:
Глас 8.
Касијанина.

Господе, жена која је пала у многе грехе, осетивши Твоје Божанство, узела је чин мироносице, и ридајући Теби миро пре погреба приноси. Авај мени! говорећи: јер ноћ ми је распаљивање блуда незадрживог, а мрачна и без зрака је жеља греха! Прими моје изворе суза, Ти који облацима изводиш воду мора. Пригни се мојим срдачним уздасима, Ти који си приклонио небеса неизрецивим снисхођењем твојим. Да целивам пречисте ноге твоје, и обришем их опет косом главе моје, од којих се Ева у рају, предвече шум ушима чувши, страхом сакрила. Мноштво грехова мојих, и бездане судова твојих ко ће испитати, Душеспашче Спасе мој, не презри мене, слушкињу твоју, Ти који имаш неизмерну милост.

Вход са Еванђељем.

Светлости тиха...

Прокимен, Псалам 135. Глас 4.

Исповедајте се Богу небесноме, јер је добар, јер је до века милост његова.

Стих: Исповедајте се Богу Богова, јер је до века милост његова.

Читање из књиге Изласка (Глава 2,11-22)

Кад Мојсије бијаше велик, изиде к браћи својој, и гледаше невољу њихову. И видје гдје некакав Мисирац бије човјека Јеврејина између браће његове. И обазрев се и тамо и амо, кад видје да нема никога, уби Мисирца, и закопа га у

пијесак. И сутрадан изиде опет а то се два Јеврејина свађаху, и рече ономе који чињаше криво: зашто бијеш ближњега својега? А он рече: ко је тебе поставио кнезом и судијом над нама? хоћеш ли да ме убијеш као што си убио Мисирца? Тада се Мојсије уплаши и рече: заиста се дознало. И Фараон чув за то тражаше да погуби Мојсија.

Али Мојсије побјеже од Фараона и дође у земљу Мадијамску, и сједе код једнога студенца. А свештеник Мадијамски имаше седам кћери, и оне дођоше и стадоше захватати воду и наљевати у појила да напоје стадо оца својега. А дођоше пастири, и отјераше их; а Мојсије уста и одбрани их, и напоји им стадо. И оне се вратише к оцу својему Рагуилу; а он рече: што се данас тако брзо вратисте? А оне рекоше: један Мисирац одбрани нас од пастира, и нали нам и напоји стадо. А он рече кћерима својим: па где је? зашто остависте тога човјека? Зовите га да једе.

И Мојсије се склони да живи код онога човјека, и он даде Мојсију кћер своју Сефору. И она роди сина, и он му надјене име Гирсам, јер сам, рече, дошљак у земљи туђој.

Прокимен, Псалам 137. Глас 4.

Господе, милост је Твоја до века, дјела руку твојих не презри.

Стих: Исповедам се Теби Господе свим срцем мојим, и пред анђелима славићу те.

Читање из књиге о Јову (Глава 2,1-10)

Опет један дан дођоше синови Божији да стану пред Господом, а дође и Сотона међу њих да стане пред Господом. И Господ рече Сотони: откуда идеш? А Сотона одговори Господу и рече: проходих земљу и обилазих. И рече Господ

Сотони: јеси ли видио слугу мојега Јова? нема онакога човјека на земљи, добра и праведна, који се боји Бога и уклања се ода зла, и још се држи доброте своје, премда си ме наговорио, те га упропастих ни за што.

А Сотона одговори Господу и рече: кожу за кожу, и све што човјек има даће за душу своју. Него пружи руку своју и дотакни се и костију његовијех и меса његова, псоваће те у очи. А Господ рече Сотони: ево ти га у руке; али му душу чувај. И Сотона отиде од Господа, и удари Јова злијем приштем од пете до тјемена. Те он узе цријеп па се стругаше, и сједаше у пепелу. И рече му жена: хоћеш ли се још држати доброте своје? благослови Бога, па умри. А он јој рече: говориш као луда жена; добро смо примали од Бога, а зла зар нећемо примати? Уза све то не сагријеши Јов уснама својим.

Одмах: Нека узиђе молитва..

Еванђеље од Матеја, зачало 108. (Глава 26,6-16)

У време оно кад Исус бјеше у Витанији у кући Симона губавога, приступи му жена са алавастровом посудом мириса скупоцјенога, и изли на главу његову када сједаше за трпезом. А кад ово видјеше ученици његови, негодоваше говорећи: Чему ова штета? Јер се могаше овај мирис продати скупо и дати сиромасима. А разумјевши Исус рече им: Што ометате жену? Она учини добро дјело на мени. Јер сиромахе имате свагда са собом, а мене немате свагда. А она изливши мирис овај на тијело моје, учини то за мој погреб. Заиста вам кажем: Гдје се год успроповиједа ово Еванђеље по свему свијету, казаће се за спомен њен и ово што она учини. Тада један од Дванаесторице, по имену Јуда Искариотски, отиде

првосвештеницима, и рече: Шта ћете ми дати и ја ћу вам га издати? А они му положише тридесет сребрника. И од тада тражаше згодно вријеме да га изда.

И даље Литургија Пређеосвећених.
И по преносу часних дарова, поклона 3.

И одмах потпуно престају да бивају поклони у цркви. А у келијама се врше чак до Великог Петка.

Повечерје мало,
на њему певамо
Трипеснец, господина Андреја, Великог Четвртка.
Глас 6.

Песма 4.

Ирмос: Чу пророк за долазак твој, Господе, и уплаши се, да хоћеш од Дјеве да се родиш, и људима да се јавиш, и говораше: Чух глас твој и уплаших се, слава моћи твојој Господе.

Горница застрта, прими Тебе Саздатеља и сапосвећене ученике, и тамо си Пасху окончао, и тамо си тајне извршио, јер тамо два послата ученика твоја, Пасху Ти припремише.

Идите к томе и томе, онај који све зна унапред је рекао Апостолима, и блажен је, који може верно да прими Господа. Горницу, дакле, срце припремивши, и вечеру побожност.

Привржености сребролубљу, и начин твог безумља појавио си, неразумни Јудо; јер једино си био уверен само у ковчежић, и никако се ниси приклонио к милосрђу, него си закључао утробу тврдога срца твога, издавши јединог Милосрдног.

Мисао богоубица, с делом сребролубца се усагласи. Они се за убиство оружаху, а овај стремљаше за сребреницима; јер тада раскајањем предрасудивши вешање, зло се живота лиши.

Целив пун преваре, твоје „здраво» са мачем, лажљиви Јудо; језиком, дакле, говориш оно што је за сједињење, а мишљу намигујеш ка раздвајању; јер си лукаво намерио да безаконицима продаш Добротвора.

Целиваш и продајеш Јудо, љубиш и не стидиш се, преваром пришавши. Ко мрзећи љуби трокукавни? Ко целивајући продаје за цену? целив твога бестидног зломислија изобличава намеру.

Слава: Нераздељиво суштином, несливено лицима, богословствујем Те Тројично Једно Божанство, као једноцарствујуће и сапрестолно; кличем Ти песму велику, међу вишњим силама трикратно певану.

И сада, Богородичан: Зачеће надразумно, и рођење Твоје надприродно Богородитељнице; јер прво од Духа без семена, а друго од закона природе утајено, као нетрулежно и изнад природе свакога рођења; јер је Бог оно што се родило.

Сједален, глас 4.

Подобан: Јавио си се данас...

Једући Владико, са ученицима твојим, тајанствено си показао твоју свету кончину, којом смо се трулежи избавили, поштујући часна твоја страдања.

Песма 8.

Ирмос: Кога војске небеске славе, и пред ким дрхте херувими и серафими, све што дише и твар сва, појте, благосиљајте и величајте у све векове.

Извршивши законску наредбу, Онај који је написао Таблице Закона на Синају, појео је, дакле Пасху стару и сенковиту, и постао Пасха тајна и живожртвена.

Од века сакривену премудрост, Христе, тајноводећи, показао си уједно, свим Апостолима, Спасе на вечери, коју су Црквама предали Богоносци.

Један од вас, преваром издаће ме, Јеврејима продавши, ове ноћи. Ово Христос повикавши, смути пријатеље. Тада један за другим у недоумици се колебаху.

Смиривши се Богати нас ради, уставши од вечере, узе убрус и припаса се њиме, и преклонивши врат, умио је ноге ученика, и издајника.

Ко да се не задиви, Исусе, твојој висини надумној и разумом неизрецивој?! Ти си Творче свега пред блатом стао, умивајући, дакле, ноге и отирући их убрусом.

Ученик, којега љубљаше Господ, на прса се наслонивши, рече к Њему: Ко је тај који ће Те издати? А Исус к њему: Онај који је сад умочио руку у чинију.

Ученик који је хлеб примио, по хлебу се одваја, о продаји размишљајући, трчи к Јеврејима, и говори безаконицима: Шта ћете ми дати, и ја ћу вам Га предати.

Благосиљамо Оца и Сина, и Светога Духа, Господа:

Једног Бога по суштини поштујем, три Ипостаси певам разликујући, друге, но не друкчије; пошто је Божанство Једно, у три Лица, јер је Отац, и Син, и Дух.

И сада, Богородичан:

Избави нас, Исусе Спасе наш, од преваре и искушења лукавога; прими Богородицу која се непрестано моли; јер је Мати, и може Те умолити.

Хвалимо, благосиљамо..

И опет

Ирмос: Кога војске небеске..

Песма 9.

Ирмос: Бесеменог зачећа рођење неизрециво, безмужне Матере нетрулежни пород; јер Божије рођење обнавља природе. Зато Те сви нараштаји, као богоневестну Матер, православно величамо.

Велику тајну твога очовечења, на вечери онима који сећаху с Тобом Човекољубче, откривши рекао си: Једите хлеб животни, вером пијте крв изливену, од богоребреног заклања.

Скинија небеска показа се Горница, где Христос Пасху заврши, вечера бескрвна и разумна служба, а трпеза тамо извршених тајни, мислени жртвеник.

Христос је Пасха велика и свечасна, као хлеб би поједен, а као овца заклан; јер Он за нас принесе се жртва. Његовог тела побожно, и његове крви сви се тајно причешћујемо.

Ти који си хлеб небески, благословивши хлеб и заблагодаривши Оцу родитељу, узевши и чашу Ученицима си давао говорећи: примите, једите, ово је тело моје, и крв нетрулежног живота.

Амин говорећи, рече лозама чокот, Апостолима, Христос истина: од сада нећу пити лознога пића, док га не будем пио новог, у слави Оца мога, са вама наследницима мојим.

Продајеш за тридесет сребрника непроцењивог, и не помишљаш Јудо, безакони, тајну вечере, или часни умиваоник? О како си оклизнувши се падом, ка крају светлости дошао, заволевши вешање!

Руке си пружио, којима си примио хлеб нетрулежности, да узмеш сребрнике; уста ради целива приносећи преварно, којима си Тело Христово и Крв прихватио. Но тешко теби!

Као што рече Христос.

Христос је установио свет, небески и божански Хлеб. Прићите, дакле, Христољубци, земљаним устима, а чистим срцима, примимо верно жртвовану Пасху, у нама свештенодејствену.

Слава: Оца прославимо, Сина преузнесимо, Божанскоме Духу верно се поклонимо, Тројици неразделивој, Јединици по суштини; као светлости и светлостима, и животу и животима, који оживљава и просвећује крајеве васељене.

И сада, Богородичан: Дворана небеска, и Невеста Приснодјева, једина си се показала Бога носивши, и родивши непроменљиво из Тебе Оваплоћена. Стога Те сви нараштаји, као Богоневестну Матер, православно величамо.

И опет

Ирмос: Бесеменог зачећа..

И даље: Мало Повечерје по реду.

Треба знати да од овога светога дана, Полуноћница се не врши у цркви, до седмице Томине.

119. ВЕЛИКИ ЧЕТВРТАК

На јутрењу

Служи се на Велику Среду увече, после Малог Повечерја

Клепа црквењак у седми час ноћи, и кад се саберемо у цркву, и свештеник почне са: Благословен Бог наш.. **почињемо одмах по обичају; Затим шестопсалмије.**

По шестопсалмију и великој јектенији певамо споро и мелодично:

Алилуја (са стиховима)

Глас 8.

И тропар, глас 8.

Када се славни Ученици за време вечере умивањем просвећиваху, тада се безбожни Јуда, болујући од сребролубља, помрачиваше, и Тебе, праведнога Судију, предаје неправедним судијама. Љубитељу новца, погледај онога који се због тога обесио; бежи од ненасите душе, која се дрзнула да тако поступи са Учитељем. Према свима добри Господе, слава Теби. **(трипут)**

И одмах,

Еванђеље од Луке, зачало 108. без прекида (Глава 22,1-39)

У време оно, приближаваше се празник бесквасних хљебова звани Пасха. И тражаху првосвештеници и књижевници како би га убили; али се бојаху народа. А сатана уђе у Јуду, званог Искариотски, који бјеше из броја Дванаесторице. И он отишавши договори се са првосвештеницима и књижевницима и војводама како ће им га издати. А они се обрадоваше, и уговорише да му даду новаца. И он обећа, и тражаше згодну прилику да им га преда без присуства народа.

А дође дан бесквасних хљебова у који требаше клати пасхално јагње. И посла Петра и Јована рекавши: Идите и уготовите нам Пасху да једемо. А они му рекоше: Гдје хоћеш да уготовимо? А он им рече: Ето, кад уђете у град, срешће вас човјек који носи крчаг воде; идите за њим у кућу у коју он уђе. И реците домаћину куће: Учитељ ти вели: гдје је одаја гдје ћу јести Пасху са ученицима својим? И он ће вам показати велику застрту горњу собу; ондје уготовите. И они отидоше и нађоше као што им је казао; и уготовише Пасху.

И када дође час, сједе за трпезу, и дванаест апостола с њим. И рече им: Веома зажељех да ову Пасху једем с вама прије него пострадам; јер вам кажем да је нећу више јести док се не испуни у Царству Божијем. И узевши чашу заблагодари, и рече: Узмите и раздијелите је међу собом; јер вам кажем да нећу пити од рода виноградскога док не дође Царство Божије. И узевши хљеб заблагодари, преломи га и даде им говорећи: Ово је тијело моје које се даје за вас; ово чините за мој спомен. А тако и чашу по вечери, говорећи: Ова је чаша Нови завјет у крви мојој, која се за вас излива. Али ево руке издајника мојега са мном на трпези. И Син Човјечији, дакле, иде како је одређено; али тешко човјеку ономе који га издаје! И они се стадоше питати међу собом који би, дакле, од њих био тај који ће то учинити.

А настаде и препирка међу њима који се од њих сматра да је већи. А он им рече: Цареви народа господаре над њима и властодршци њихови називају се добротвори. Али ви немојте тако; него ко је међу вама већи, нека буде као млађи, и старјешина као слуга. Јер ко је већи, који сједи за трпезом или који служи? Није ли онај који сједи за трпезом? А ја сам међу вама као слуга. А ви сте они који сте се одржали са мном у искушењима мојим. Ја вама завјештавам Царство као што Отац мој мени завјешта. Да једете и пијете за мојом трпезом у Царству моме, и да сједите на пријестолима и судите над дванаест племена Израиљевих.

И рече Господ: Симоне, Симоне, ево вас заиска сатана да вас вије ко пшеницу. А ја се молих за тебе да вјера твоја не престане; и ти, када се обратиш, утврди браћу своју. А он му рече: Господе, с тобом сам спреман и у тамницу и у смрт ићи. А он рече: Кажем ти, Петре, неће данас запјевати пијетао док се трипут не одречеш да ме познајеш.

И рече им: Кад вас послах без кесе и торбе и обуће, да ли вам што недостаде? А они рекоше: Ништа. А он им рече: Али сад који има кесу нека је узме, тако и торбу; а који нема нека прода хаљину своју и купи нож. Јер вам кажем да још и ово треба на мени да се изврши што је написано: И уврстише га међу безаконике. Јер што је за мене писано то се завршава. А они рекоше: Господе, ево овдје два ножа. А он им рече: Доста је.

И изишавши, отиде по обичају на гору Маслинску; а за њим отидоше и ученици његови.

И псалам 50.

Молитву: Спаси Боже.. **не говоримо.**

Почињемо Канон, песма господина Козме;
Ирмоси по двапут, а тропари на 6;
Канон има акростих:Ти Макра пемпти макрон имнон ексадо. **То јест:** У Велики Четвртак дугу песму певам.

Глас 6.

Песма 1.

Ирмос: Сечењем се сече море Црвено, а таласоносећа дубина се изсушује. Она уједно ненаоружанима би проходна, а свенаоружанима гроб. И певаше се богокрасна песма: Славно се прослави, Христос Бог наш.

Свеузрочна и Животодавна, неизмерна Премудрост Божија, сазда себи дом, од пречисте и неискусомужне Матере; јер онај који се обукао у телесни храм, славно се прослави, Христос Бог наш.

Тајноводећи пријатеље своје, истинска Премудрост Божија, припрема душехранећу трпезу, а вернима точи чашу бесмртности. Приступимо побожно и кликнимо: Славно се прослави, Христос Бог наш.

Послушајмо сви верни, несаздану и природну Премудрост Божију, која сазива високом проповећу; јер виче: Окусите и разумевши да сам ја добар, кликните: Славно се прослави, Христос Бог наш.

После опет, оба хора заједно

Ирмос: Сечењем се сече..

Песма 3.

Ирмос: Будући Господ свега, и Створитељ Бог, Бестрасни, осиромашивши твар са собом сједини, и сам будући Пасха за оне за које намераваше да умре, себе

преджртвова; једите, говорећи, тело моје, и вером се утврдите.

Твојом, Добри, чашом, искупитељном за сав род људски, ученике твоје напојио си напунивши је весељем; јер сам Себе свештенодејствујеш, говорећи: пијте крв моју, и вером се утврдите.

Безуман човек који је међу вама издајник, предсказао си, Незлобиви, ученицима твојим, неће разумети ово, и тај безуман будући, неће схватити. Ипак у мени останите и вером се утврдите.

И опет

Ирмос: Будући Господ свега..

Сједални, глас 1.

Подобан: Гроб твој..

Ти који си створио језера и изворе и мора, учећи нас најбољем смирењу, убрусом се препасавши, ученицима ноге опра, смиравајући се преобиљем милосрђа, и уздижући нас из понора злобе, једини Човекољубче.

Слава, глас 3.

Подобан: Божанствене вере..

Смиравајући се из човекољубља, опрао си ноге ученицима твојим и упутио си их на пут божански. А Петар не повинујући да се опере, одмах се повиновао божанском наређењу; умиван, Теби се усрдно молио, да нам дарујеш велику милост.

И сада, глас 4.

Подобан: Јавио си се данас..

Једући, Владико, са ученицима твојим, тајанствено си објавио, свесвето твоје заклање, којим смо се избавили од трулежи, ми који поштујемо чесна страдања твоја.

Песма 4.

Ирмос: Провидевши пророк неизрецивост тајне твоје, Христе, преднајави: Поставио си моћну љубав снаге, Оче милосрдни, јер си Јединородног Сина, Добри, као очишћење у свет послао.

Идући на страдање, које је свима који су из Адама источило бестрашће, рекао си Христе, пријатељима твојим: Желео сам да са вама једем ову Пасху; јер ме је Јединороднога, као очишћење, Отац у свет послао.

Причешћујући се чашом, ученицима си говорио, Бесмртни: Нећу више пити од рода лознога, боравећи са вама; јер ме је Јединородног, као очишћење, Отац у свет послао.

Пиће ново надразумно, ја ћу пити у царству моме, Христос говори пријатељима, јер ћу бити с вама као Бог с боговима, рекао си; јер ме је Јединородног, као очишћење, Отац у свет послао.

И опет

Ирмос: Провидевши пророк...

Песма 5.

Ирмос: Везом љубави повезани Апостоли, предавши себе Христу који господари над свима, красне ноге очишћују, проповедајући мир свима.

Премудрост Божија, која држи неодрживу, и горњу у ваздуху воду, и бездане обуздава, и мора укроћава, воду улива у умиваоник, и ноге слугама пере Господар.

Господар који одева небо облацима, показује ученицима пример смирења, препасује се убрусом и савија колена, да слугама ноге опере, Он у чијим је рукама дисање свих бића.

И опет

Ирмос: Везом љубави..

Песма 6.

Ирмос: Најдубљи бездан грехова опколи ме, и не подносећи више буру, Теби Владици вапијем, као Јона; изведи ме из пропасти.

Називате ме, о Ученици, Господом и Учитељем, јер то јесам, говорио си Спасе. Стога подражавајте пример, који сте у мени видели.

Ко не имајући нечистоте, нема потребе да му се оперу ноге; а ви сте чисти, о, Ученици, али не сви; јер рђавим стремљењем један од вас се избезуми.

И опет

Ирмос: Најдубљи бездан..

Кондак, глас 2.

Подобан: Тражећи оно што је горе..

Хлеб примивши у руке издајник, потајно их пружа и прима цену Онога који је рукама својим саздао човека; и непоправив остаје, Јуда роб и варалица.

Икос:

Тајној трпези приступивши сви са страхом, чистим душама хлеб примимо, остајући са Владиком, да видимо како умива ноге ученицима и брише убрусом, и чинимо као што смо видели, покоравајући се једни другима, и један другоме ноге умивајући, јер сам Христос тако заповеди својим ученицима, као што је предрекао, но не послуша Јуда роб и варалица.

Синаксари:

Стихови за свештено умивање:

Бог умива на вечери ученицима ноге;
Чија нога је некада у Едему ступала пополдне.

За Тајну Вечеру стихови:

Дупла вечера; јер носи Пасху закона.
И Пасху нову, Крв, Тело Владике.

За натприродну молитву стихови:

Молитва и ужас; капи крви, Христе, на лицу,
молећи се пред смрт, врага си њима преварио.

За издајство стихови:

Шта требају ножеви? Шта штапови народо-варалице
На онога који је спреман да умре за избављење света?

У свети и Велики Четвртак, како су све дивно устројили божански Оци, примајући један од другога почев од божанских Апостола, из свештених и божанских Еванђеља, предадоше нама четири ствари да празнујемо: Свештено прање (ногу); Тајну Вечеру - предавање страшних тајни; натприродну молитву; и само то издајство; пошто Јеврејска Пасха требаше по Петку да се жртвује. А беше, дакле, прикладно, установљењу следовати и истини, у томе да би се и наша Пасха жртвовала, Христос, Господ наш Исус Христос, унапред као што говоре божански Оци, свршава исту са ученицима у Четвртак увече. Јер то вече и цео Петак, рачуна се код Јевреја за један дан; јер тако они броје ноћ и дан говорећи. Он је и тада завршио Пасху са ученицима по закону (као што неки рекоше), од којих је један и божански

Златоуст. Најпре право стојећи, и опасани, са обућом на ногама, штаповима у рукама, и друго све што закон заповеда, да се не би нашао као законо-преступник. Јер ово је (Пасху) Зеведеј припремио; јер он је носио воду у крчагу, као што говори Велики Атанасије, иако су други друкчије о томе рекли. Затим, пак, показујући ученицима оно што је савршено, предаје нама тајну Пасхе у Горници, кад је већ ноћ наступила. Јер када би вече, говоре, седе за вечеру са дванаесторицом. Погледај де, да ово не беше законска Пасха, јер вечера и седење, и хлеб, и вода; а тамо у законској пасхи све је печено огњем, и опресноци тј. бесквасни хлебови. А пре но што ће почети да вечерају (јер ово говори божански Златоуст), устаје од вечере, скида горњу хаљину, и воду улива у умиваоник, све сам радећи, уједно, дакле, и Јуду посрамљиваше, а уједно и друге ученике подсећајући, да не траже старешинство; као што и по умивању ногу учи, говорећи: Који хоће да буде први, нека буде последњи од свих, самога себе поставивши за углед. А изгледа, да је Христос пре свих Јуду умио, који је бестидно сео на прво место, а на крају Петру приступа. А овај беше ватренији од свих, не допушта Учитељу, и опет брзо уступа. Умивши, дакле, ноге њихове, и преславну висину показавши смирењем, узевши опет ризу и седнувши, учи их да љубе један другога, и да не траже старешинство. А док су они јели, и о издаји почиње да говори. А док се ученици смућиваху због речи, Исус говори само Јовану тајно: коме ја умочивши хлеб дам, то је тај који ће ме издати. Јер да је Петар чуо ову реч, како беше ватренији од других, Јуду би убио. И опет: који умочи руку са мном у солило, што се обоје и десило. Такође, поћутавши мало, узев хлеб, говори: примите, једите; а исто тако и чашу: пијте од ње сви,

рекавши, јер је ово крв моја Новога Завета, ово чините у мој спомен, ипак и сам ово творећи, јеђаше и пијаше с њима. А погледај, да хлеб назива телом својим, а не бесквасне хлебове. Нека се постиде, дакле, они који на жртву бесквасне хлебове приносе. А по хлебу уђе у Јуду Сатана, који га је и раније кушао, а сада се потпуно у њега уселио. И изишавши, говори, предложи договор архијерејима, да им Га преда за тридесет сребрника. А ученици по вечери изађоше на гору Маслинску, у неко поље, које се зваше Гетсиманија. Пошто им много говораше, рече им Исус: сви ћете се ви саблазнити о мене ову ноћ. А Петар рече: ако и сви, ја се нећу Тебе одрећи, а беше касно, тојест дубока ноћ! А Исус рече: пре него што петао двапут запева, три пута ћеш ме се одрећи, као што је и било. А када Петра беше ухватио безграничан страх, показујући Богу немоћ природе, и уједно пошто њему уручи васељену, да од своје природе немоћ схвативши, милостив буде према онима који греше; јер трикратно Петрово одречење, представљаше Богу грех свих људи. Најпре, заповест коју погази Адам; друго, гажење писаног закона; и треће, само оваплоћење Речи; које на крају Спас трикратним покајањем исцели; јер га трипут упита: Петре, љубиш ли ме? А после свега овога говори ученицима, показујући по човечански, како је за све страшна смрт: Жалосна је душа моја до смрти. И удаљивши се колико се може каменом бацити, помоли се трикратно рекавши: Оче мој, ако ме не може чаша ова мимоићи, да је не пијем, нека буде воља твоја. И опет: Оче, ако је могуће да ме мимоиђе чаша ова, уједно дакле, говорећи ово као човек, и ђавола је мудро упецао, да помисливши како је и то обичан човек, када се веома боји, па да ради смрти крсне не пресече тајну искупљења. Вративши се и нашавши ученике да су поспали,

обраћа се Петру, овако говорећи. Зар не могосте ни један час пробдети са мном? То јест, ти који си рекао да ћеш се и до смрти трудити, овако спаваш са осталима. И прешавши с ону страну потока Кедронског, где беше врт, уђе у њега са ученицима својим. А имађаше обичај да често тамо одлази. Зато и Јуда знађаше оно место, који и узевши неке од војника, и у пратњи народа, дође на Исуса, давши им и знак целива. А ово рече, јер је много пута бивши хватан, непознат пролазио посред њих; као што и овде сам Христос излази пред њих говорећи: Кога тражите? А они још га не познавајући, не што би ноћ сметала, јер су биле буктиње, говори се, и свеће упаљене, од страха узмакоше, и опет пришавши им сам питаше их. А Јуди који је склопио договор, Христос говори: пријатељу, због чега си овде, то јест, зашто си дошао Јудо, време је. И опет говори: Као на разбојника сте изашли са оружјем и батинама да ме ухватите. А дошли су ноћу, да се не би створила нека гужва од народа. Тада ватрени Петар извукавши нож, јер од увече беху за ово припремљени, ударивши првосвештеничког слугу Малха, одсече му десно уво. А Исус знађаше, да ће првосвештеници рећи: није добро слушао и учио Закону; забрани, дакле, Христос Петру, јер није добро да послушник духовнога мужа, употребљава нож, и Малхово ухо исцељује. А они, дакле, ухвативши Исуса, свезана доведоше у двор првосвештеника Ане, који беше таст Кајафи, јер тамо беху сабрани сви фарисеји и књижевници који сведочаху против Христа. Овде и због обраћања слушкиње Петру, бива његово одречење, и кад прође поноћ, петао запева трећи пут; а он, сетивши се, заплака горко. А када наста, јутро, од Ане ка првосвештенику Кајафи, одводе Христа, где је примио и пљување, и где су лажни сведоци били позвани. И кад освоји

дан, Кајафа га шаље Пилату. А кад га доведоше, говори Јеванђелист, не уђоше у претор, да се не би оскврнили, него да би могли јести Пасху. Сабирају се, дакле, свакако као безаконо збориште, првосвештеници и фарисеји јер учинивши то, одложише Пасху, као што говори божански Златоуст; јер у ону ноћ требали су да је једу, но ради Христовог убиства, одложили су. А како су тада требали да је једу, показао је Христос, једући је увече, пре ноћи, такође тајно научивши савршено; или како је по закону требало, као што је било речено, и истина да буде. Јер Јован говори пре празника Пасхе. Због свега овога што се збило у Четвртак, и ноћ његову тадашњу и ми празнујемо, чинећи са страхом сећање на она страшна и неизрецива дела и догађаје. Неизрецивим твојим милосрђем Христе Боже наш, помилуј нас, амин.

Песма 7.

Ирмос: Младићи у Вавилону не уплашише се пећног пламена, но бачени усред пламена, орошавани певаху: Благословен си Господе, Боже отаца наших.

Климајући главом Јуда, планирајући зла отиде, тражећи погодно време да преда Судију на осуду, Њега који је Господ свих, и Бог отаца наших.

Вама пријатељима Христос говораше: један ће ме издати, а они весеље заборавивши, тугом и страхом бише испуњени, говорећи: Ко је тај? Кажи нам, Боже отаца наших.

Онај који са мном са дрскошћу стави руку своју у солило, њему би било боље да никада није прошао врата живота. Њега, пак, који беше издајник, показиваше Бог отаца наших.

И опет

Ирмос: Младићи у Вавилону..

Песма 8.

Ирмос: За законе отачке блажени Младићи у Вавилону раније беху у опасностима, попљуваше цареву безумну наредбу, и захваћени огњем који их не прогута, Сведржитељу певаху достојну песму: Господа појте дела, и величајте у све векове.

Сагозбеници Логосу блажени Апостоли, у Сиону истрајавши, иђаху за Пастиром као јагањци, и сједињени са Христом од Кога се не одвојише, храњени божанском речју, благодарно говораху: Господа појте дела, и величајте у све векове.

Закон пријатељства злоимени Искариот, намерно заборавив, ноге које му опра, припреми на издају. И твој једући хлеб, божанско тело, подиже пету на Те, Христе, и не научи кликтати: Господа појте дела, и величајте у све векове.

Примаше Тело које разрешава грех Несавесни, и божанску Крв изливану за свет, но не стидећи се пијаше ону коју продаваше за цену, а зло не одбаци, и кликтати не научи: Господа благословите дела, и величајте у све векове.

Затим:

Хвалимо, благосиљамо..

И опет

Ирмос: За законе отачке..

Песма 9.

Ирмос: Гостопримства Владичиног, и бесмртне трпезе у

Горници, ходите верни, узвишеним мислима, да се насладимо, научивши се преузвишеном знању од Логоса, којег величамо.

Идите, рече Логос ученицима, припремите Пасху на горњем месту, где се ум утврђује, овима које тајноводствујем бесквасном речју истине, а постојаност благодати величајте.

Отац пре векова рађа мене Творачку Премудрост, - почетак путева ствара ме на дела која се сада мистички свршавају. Јер Логос, будући нестворен природом, присвајам гласове онога, којег сада узех.

Као што сам човек суштином а не маштањем, тако је Бог, начином узајамне размене, природа која је сједињена са Мном. Зато Ме познајте Једнога Христа, који очувава оне природе из којих сам, у којима сам, и које јесу ја сам.

И опет

Ирмос: Гостопримства Владичиног..

Ексапостилар, трипут:

Ложницу твоју видим, Спасе мој, украшену, и одећу немам да бих ушао у исту. Просветли хаљину душе моје, Светло-давче, и спаси ме.

На хвалитне, постављамо стиха 4;Певамо стихире самогласно

Глас 2.

Сабира се дакле, веће Јудејско, да би Саздатеља и Творца свега, предало Пилату. О безаконика, о неверника! Јер Оног који долази да суди живима и мртвима, на суд спремају; Онога који исцељује страсти, за страдање припремају. Господе дуготрпељиви, велика је милост твоја, слава Теби.

Јуда безакони, Господе, који на вечери умочи руку у солило с Тобом, пружи безаконо руке, да прими сребренике; и онај који је миру срачунао цену, не устраши се да прода Тебе непроцењивог. Онај који пружа ноге да се умију, Владику целива лукаво, да би Га предао безаконицима. А отпавши од Апостолског чина, и бацивши тридесет сребрника, не виде твоје тридневно Васкрсење, којим помилуј нас.

Јуда издајник лукав будући, лукавим целивом предаде Спаса Господа, и Владику свих, као роба продаде безаконицима. Као овца на заклање, тако иђаше Јагње Божије, Син Очев, једини Многомилостиви.

Јуда роб и лукавац, ученик и подмуклица, пријатељ и ђаво, из дела се показао. Јер следоваше Учитељу, и сам смисли издају, говорећи у себи: Издаћу овога, и добићу сакупљене новце. А тражаше и миро да се прода, и Исуса на превару да ухвате. Даде целив, издаде Христа. И као овца на заклање, тако иђаше једини Милосрдни и Човекољубац.

Слава и сада, глас исти.

Јагње, којега проповеда Исаија, иде вољно на заклање, и плећа даје на ране, образе на шамаре, а лице не окрену од срамоте пљувања; и на срамну смрт се осуђује. Безгрешни све ово вољно прихвата, да би свима даровао из мртвих васкрсење.

На стиховње, стихире самогласне;
Глас 8.

Данас се против Христа сабра лукаво веће, и против Њега сујетно се саветоваху, да предаду Пилату на смрт Невино га. Данас због новца Јуда сам себи вешала ставља, и лишава се оба живота, привременог и божанског. Данас Кајафа нехотећи пророкује: Боље је, говорећи, да један умре

за народ! Јер је дошао да пострада за грехе наше, да нас ослободи, од ропства непријатељу, као Добар и Човекољубац.

Стих: Онај који једе хлебове моје, подиже на мене пету.

Данас Јуда скрива лице сиромахољубља, и открива лик лакомства; не брине више за сиромахе; не продаје више миро оне грешнице, него Миро небеско, и од њега присваја сребренике. Трчи ка Јудејцима, говори безаконицима: Шта ћете ми дати, и ја ћу вам Га предати? О, среброљубља издајникова! - уносну прави трговину; за вољу оних који купују, око продаваног трговину прави; не цењка се строго о цени, већ као роба одбеглог продаје; јер је обичај крадљиваца да подцењују скупо. Сада је ученик бацио светиње псима, јер беснило среброљубља, разбесни га на свога Господара. Од његовог искуства бежимо, кличући: дуготрпељиви Господе, слава Теби.

Стих: Излажаше напоље, и говораше у себи.

Твој карактер препун је преваре, безакони Јудо, јер болујући среброљубљем, стекао си човекомржњу. Јер ако си волео богатство, зашто си пришао Ономе који учи о сиромаштву? А ако си Га и волео, зашто си продавао Непроцењивог, издавши га на прљаво убиство? Ужасни се сунце, застењи земљо, и затресавши се завапи: Незлобиви Господе, слава Теби.

Стих: Реч безакону изнесоше против Мене.

Да нико, о верници, непосвећен у вечеру Владичину, да нико уопште као Јуда преварно не приступи трпези. Јер он примивши комад хлеба, од Хлеба се одвоји; по изгледу будући ученик, а у ствари постаде убица, са Јудејцима се, дакле, весељаше, а са апостолима борављаше; мрзећи целиваше, а целивајући продаваше Онога који нас је искупио од клетве, Бога и Спаса душа наших.

Слава, глас исти: Твој карактер препун је преваре..

И сада, глас 5.

Тајноводећи, Господе, твоје ученике, учио си говорећи: О пријатељи, гледајте, да никакав страх вас не одвоји од Мене, јер ако и страдам, но за свет. Не саблажњујте се, дакле, о Мене, јер не дођох да ми служе, него да служим и душу своју положим у откуп за свет. Зато, ако сте ви пријатељи моји, на мене се угледајте: Који хоће да је први, последњи нека буде; господар као слуга. Останите у мени, да грозд донесете; јер ја сам чокот живота.

Спајамо и час Први, на којем говоримо

Тропар пророштва, глас 3.

Господе, Ти си шамаран за род људски, и ниси се прогњевио, ослободи од трулежи живот наш, и спаси нас.

Слава и сада, исто.

Прокимен, глас 1. Нека познају незнабошци, да је Теби име Господ.

Стих: Боже, ко ће теби бити сличан?

Читање из пророштава Јеремије

(Глава 11,18-23 и гл. 12,1-5; 9-11 и 14-15)

Господ ми објави, те знам; ти ми показа дјела њихова. А ја бијах као јагње и теле које се води на клање, јер не знадијах да се договарају на ме: оборимо дрво с родом његовијем, и истријебимо га из земље живијех, да му се име не спомиње више. Али, Господе над војскама, судијо праведни, који испитујеш бубреге и срце, дај да видим освету твоју на њима, јер теби казах парбу своју. Зато овако

вели Господ за Анатоћане, који траже душу твоју говорећи: не пророкуј у име Господње, да не погинеш од наших руку; зато овако вели Господ над војскама; ево, ја ћу их походити; младићи ће њихови изгинути од мача, синови њихови и кћери њихове изгинуће од глади. И неће бити од њих остатка; јер ћу пустити зло на Анатоћане кад их походим. Праведан си, Господе, ако бих се правдао с тобом; али ћу проговорити о судовима твојим. Зашто је пут безбожнички срећан? Зашто живе у миру сви који чине невјеру? Ти их посади, и они се укоријенише, расту и род рађају; ти си им близу уста али далеко од бубрега. Али, Господе, ти ме познајеш, разгледаш ме и окушао си срце моје како је према теби; одвуци их као овце на клање, и приправи их за дан кад ће се убити. Докле ће тужити земља, и трава свега поља сахнути са злоће онијех који живе у њој? неста све стоке и птица, јер говоре: не види краја нашега. Кад си трчао с пјешцима па те уморише, како ћеш се утркивати с коњима? и кад ти је тако у земљи мирној, у коју се уздаш, шта ћеш чинити кад устане Јордан? Нашљедство моје поста ми птица грабљива; птице, слетите се на њу, скупите се сви звјерови пољски, ходите да једете. Пастири многи поквариће мој виноград, потлачиће дио мој, мили дио мој обратиће у голу пустош. Обратиће га у пустош, опустошен плакаће преда мном; сва ће та земља опустјети, јер нико не узима на ум. Овако говори Господ за све зле сусједе моје, који дирају нашљедство што дадох народу својему Израиљу; ево, ја ћу их почупати из земље њихове, и дом Јудин ишчупаћу исред њих. А кад их ишчупам, опет ћу се смиловати на њих, и довешћу опет свакога њих на нашљедство његово и свакога у земљу његову.

Прокимен, глас 8:

Помолите се и узвратите Господу Богу нашем.

Стих: Познат је у Јудеји Бог, велико је у Израиљу име Његово.

Треба знати, да литије за усопше у притвору не бива до недеље Томине.

Остали часови читају се трипсалмно, просто.

120. ВЕЛИКИ ЧЕТВРТАК

На вечерњу

По дану, клепа се у 8. час (тј. у 14 часова), и када Архијереј или свештеникблагослови, почињемо вечерњу: Ходите поклонимо се.. **и почетни псалам. Свештеник говори јектенију.**

Одмах: Господи воззвах..

Глас 2.

Узимамо стихова 10;

А свештеник, променивши свештеничку одежду, излази и кади па када се врати, врши проскомидију. Певамо стихире самогласне дана, понављајући их.

Глас 2.

Сабира се дакле, веће Јудејско, да би Саздатеља и Творца свега, предало Пилату. О безаконика, о неверника! Јер Оног који долази да суди живима и мртвима, на суд спремају; Онога који исцељује страсти, за страдање припремају. Господе дуготрпељиви, велика је милост твоја, слава Теби.

Јуда безакони, Господе, који на вечери умочи руку у солило са Тобом, пружи безаконо руке, да прими сребренике; и онај који је миру срачунао цену, не устраши се да прода Тебе непроцењивог. Онај који пружа ноге да се умију, Владику целива лукаво, да би Га предао безаконицима. А

отпавши од Апостолског чина, и бацивши тридесет сребреника, не виде твоје тридневно Васкрсење, којим помилуј нас.

Јуда издајник лукав будући, лукавим целивом предаде Спаса Господа, и Владику свих, као роба продаде безаконицима. Као овца на заклање, тако иђаше Јагње Божије, Син Очев, једини Многомилостиви.

Јуда роб и лукавац, ученик и подмуклица, пријатељ и ђаво, из дела се показао. Јер следоваше Учитељу, и сам смисли издају, говорећи у себи: Издаћу овога, и добићу сакупљене новце. А тражаше и миро да се прода, и Исуса на превару да ухвате. Даде целив, издаде Христа. И као овца на заклање, тако иђаше једини Милосрдни и Човекољубац.

Јагње, којега проповеда Исаија, иде вољно на заклање, и плећа даје на ране, образе на шамаре, а лице не окрену од срамоте пљувања; и на срамну смрт се осуђује. Безгрешни све ово вољно прихвата, да би свима даровао из мртвих васкрсење.

Слава и сада,

Глас 6.

Пород аспидин заиста је Јуда, од оних који једошеману у пустињи, и роптаху на Хранитеља; јер још док беше храна у устима њиховим, клеветаху Бога неблагодарници. И овај злочестиви, небески хлеб у устима носећи, издајство Спаситеља изврши. О, душе ненасите, и дрскости нечовечне! Хранитеља продаје, и Владику којега целива, предаваше на смрт. Заиста је безаконик син оних, и с њима погибао наследи. Но избави, Господе, душе наше од такве нечовечности, Једини у дуготрпљењу несравњиви.

Вход са Еванђељем.

Светлости тиха...

Прокимен, глас 1: Отми ме Господе од човека лукавог, од мужа неправедног избави ме.

Стих: Који смишљаху неправду у срцу сав дан.

Читање из књиге Изласка (Глава 19,10-19)

Рече Господ Мојсију: иди к народу, и освештај их данас и сјутра, и нека оперу хаљине своје; и нека буду готови за трећи дан, јер ће у трећи дан сићи Господ на гору Синајску пред свијем народом. А поставићеш народу међу унаоколо, и рећи ћеш: чувајте се да не ступите на гору и да се не дотакнете краја њезина; што се год дотакне горе, погинуће; тога да се нико не дотакне руком, него камењем да се заспе или да се устријели, било живинче или човјек, да не остане у животу. Кад рог затруби отежући онда нека пођу на гору. И Мојсије сиђе с горе к народу; и освешта народ, и опраше хаљине своје. И рече народу: будите готови за трећи дан, и не лијежите са женама. А трећи дан кад би ујутру, громови загрмјеше и муње засијеваше, и поста густ облак на гори, и затруби труба веома јако, да задрхта сав народ који бијаше у околу. Тада Мојсије изведе народ из окола пред Бога, и стадоше испод горе. А гора се Синајска сва димљаше, јер сиђе на њу Господ у огњу; и дим се из ње подизаше као дим из пећи, и сва се гора тресијаше веома. И труба све јаче трубљаше, и Мојсије говораше а Бог му одговараше гласом.

Прокимен, глас 7:

Отми ме од непријатеља мојих Боже, и избави ме од оних који устају против мене.

Стих: Избави ме од оних који чине безакоње.

Читање из књиге о Јову (Глава 38,1-21 и 42,1-5)

Тада одговори Господ Јову из вихора и рече: Ко је то што замрачује савјет ријечима неразумно? Опаши се сада као човјек; ја ћу те питати, а ти ми казуј. Гдје си ти био кад ја оснивах земљу? кажи, ако си разуман. Ко јој је одредио мјере? знаш ли? или ко је растегао уже преко ње? На чем су подножја њезина углављена? или ко јој је метнуо камен угаони? Кад пјеваху заједно звијезде јутарње и сви синови Божији кликоваху. Или ко је затворио море вратима кад као из утробе изиде? Кад га одјенух облаком и пових тамом? Кад поставих за њ уредбу своју и метнух му пријеворнице и врата; И рекох: довде ћеш долазити, а даље нећеш, и ту ће се устављати поносити валови твоји. Јеси ли свога вијека заповједио јутру, показао зори мјесто њезино, да се ухвати земљи за крајеве, и да се растјерају с ње безбожници, да се она промијени као блато печатно, а они да стоје као хаљина, да се одузме безбожницима свјетлост њихова и рука подигнута да се сломи? Јеси ли долазио до дубина морских? и по дну пропасти јеси ли ходио? Јесу ли ти се отворила врата смртна, и врата сјена смртнога јеси ли видио? Јеси ли сагледао ширину земаљску? кажи, ако знаш све то. Које је пут к стану свјетлости и гдје је мјесто тами, да би је узео и одвео до међе њезине, и знао стазе к дому њезину? Знаш ти; јер си се онда родио, и број је дана твојих велик. Тада Јов одговори Господу и рече: Знам да све можеш, и да се не може смести што наумиш. Ко је то што замрачује савјетне разумно? Зато кажем да нијесам разумијевао: чудесно је то за ме, те не могу знати. Слушај кад узговорим, и кад запитам, кажи ми. Ушима слушах о теби, а сада те око моје види.

Читање из пророштава Исаије (Глава 50,4-11)

Господ Господ даде ми језик учен да умијем проговорити згодну ријеч уморном; буди свако јутро, буди ми уши, да слушам као ученици. Господ Господ отвори ми уши, и ја се не противих, не отступих натраг. Леђа своја подметах онима који ме бијаху и образе своје онима који ме чупаху; не заклоних лица својега од руга ни од запљувања. Јер ми Господ Господ помаже, зато се не осрамотих, зато ставих чело своје као кремен, и знам, да се нећу постидјети. Близу је онај који ме правда; ко ће се прети са мном? станимо заједно; ко је супарник мој? нека приступи к мени. Гле, Господ Господ помагаће ми: ко ће ме осудити? Гле, сви ће они као хаљина оветшати, мољац ће их изјести. Ко се међу вама боји Господа и слуша глас слуге његова? Ко ходи по мраку и нема видјела, нека се узда у име Господње и нека се ослања на Бога својега. Гле, сви који ложите огањ и опасујете се искрама, идите у свјетлости огња својега и у искрама које распалисте. То вам је из моје руке, у мукама ћете лежати.

Затим, мала јектенија. Трисвето.

Прокимен апостола, глас 7.

Кнезови народни сабраше се скупа против Господа и Христа његова.

Стих: Зашто се горопаде незнабошци, и народи смишљају ништавности?

Апостол: Прва Коринћанима, зачало 149. (Глава 11,23-32)

Браћо, ја примих од Господа што вам и предадох, да Господ Исус оне ноћи кад бјеше предан, узе хљеб. И захваливши преломи и рече: Узмите, једите, ово је тијело моје, које се за вас ломи; ово чините у мој спомен. Исто тако и чашу, по вечери, говорећи: Ова је чаша Нови Завјет у мојој крви; ово чините, кад год пијете, у мој спомен. Јер кад год једете овај хљеб и чашу ову пијете, смрт Господњу објављујете, докле не дође. Тако који једе овај хљеб или пије чашу Господњу недостојно, биће крив тијелу и крви Господњој. Али човјек нека испитује себе, и тако од хљеба нека једе и од чаше нека пије. Јер који недостојно једе и пије, суд себи једе и пије, не разликујући тијела Господњега. Зато су међу вама многи слаби и болесни, и доста их умире. Јер да смо сами себе испитивали, не бисмо били осуђени. А кад нам суди Господ, кара нас, да не будемо осуђени са свијетом.

Алилуја, глас 6. Блажен је онај који разуме сиромаха и убогога, у страшни дан избавиће га Господ.

Стих: Непријатељи моји рекоше зло за мене: кад ће умрети и нестати имена његовог.

Стих: Који једе хлеб мој, умножи замке за мене.

Еванђеље од Матеја, зачало 107. (Глава: 26,1-20; Јн. 133-17; Мт. 26,21-39; Лк. 22,43-45; Мт.26,40-27,2.)

Рече Господ својим ученицима: Знате да ће за два дана бити Пасха, и Син Човјечији биће предан да се разапне. Тада се скупише првосвештеници и књижевници и старјешине народа у двор првосвештеника по имену Кајафа; И савјетоваше се како би Исуса на пријевару ухватили и убили. И говораху: Али не о празнику, да се не би народ побунио.

А кад Исус бјеше у Витанији у кући Симона губавога, приступи му жена са алавастровом посудом мириса скупоцјенога, и изли на главу његову када сједаше за трпезом. А кад ово видјеше ученици његови, негодоваше говорећи: Чему ова штета? Јер се могаше овај мирис продати скупо и дати сиромасима. А разумјевши Исус рече им: Што ометате жену? Она учини добро дјело на мени. Јер сиромахе имате свагда са собом, а мене немате свагда. А она изливши мирис овај на тијело моје, учини то за мој погреб. Заиста вам кажем: Гдје се год успроповиједа ово Еванђеље по свему свијету, казаће се за спомен њен и ово што она учини. Тада један од Дванаесторице, по имену Јуда Искариотски, отиде првосвештеницима. И рече: Шта ћете ми дати и ја ћу вам га издати? А они му положише тридесет сребрника. И од тада тражаше згодно вријеме да га изда.

А у први дан бесквасних хљебова, приступише ученици Исусу говорећи му: Гдје хоћеш да ти уготовимо да једеш Пасху? А он рече: Идите у град томе и томе, и кажите му: Учитељ каже: Вријеме је моје близу, код тебе ћу да учиним Пасху са ученицима својим. И ученици учинише како им заповједи Исус, и уготовише Пасху. А кад би увече, сједе за трпезу са Дванаесторицом ученика. Знајући Исус да му је Отац све дао у руке, и да од Бога изиђе, и Богу иде, устаде од вечере и скиде горње хаљине, па узе убрус и опаса се њиме; Потом усу воду у умиваоник, и поче прати ноге ученицима и отирати убрусом којим бјеше опасан.

Онда дође Симону Петру, а овај му рече: Господе, зар ти моје ноге да опереш? Одговори Исус и рече му: Што ја чиним, ти сад не знаш, али ћеш послије разумјети. Рече му Петар: Никада ти нећеш опрати моје ноге. Исус му одговори: Ако те не оперем, немаш удјела са мном. Рече му Симон

Петар: Господе, не само ноге моје, него и руке и главу. Рече му Исус: Окупани нема потребе шта да пере осим ногу, јер је сав чист; и ви сте чисти, али не сви. Јер знађаше издајника својега, зато рече: Нисте сви чисти. А кад им опра ноге, узе хаљине своје па опет сједе за трпезу и рече им: Знате ли шта сам вам учинио? Ви ме зовете Учитељем и Господом; и право велите, јер јесам. Кад вам, дакле, опрах ноге, ја Господ и Учитељ, и ви сте дужни једни другима прати ноге. Јер сам вам дао примјер да, као што ја учиних вама, и ви чините. Заиста, заиста вам кажем: Није слуга већи од господара својега, нити је посланик већи од онога који га је послао. Кад ово знате, блажени сте ако то творите. И док јеђаху рече им: Заиста вам кажем: један од вас издаће ме. И ожалостивши се веома, поче му сваки од њих говорити: Да нисам ја, Господе? А он одговарајући рече: Који умочи са мном руку у здјелу тај ће ме издати. Син Човјечији, дакле, иде као што је писано за њега; али тешко ономе човјеку који изда Сина Човјечијег; боље би му било да се није родио тај човјек. А Јуда, издајник његов, одговарајући рече: Да нисам ја, Учитељу? Рече му: Ти каза!

И кад јеђаху, узе Исус хљеб и благословивши преломи га, и даваше ученицима, и рече: Узмите, једите; ово је тијело моје. И узе чашу и заблагодаривши даде им говорећи: Пијте из ње сви; јер ово је крв моја Новога завјета која се пролијева за многе ради отпуштења гријехова. Кажем вам пак да од сада нећу пити овога рода виноградскога до оног дана када ћу пити с вама новога у Царству Оца мојега. И отпојавши хвалу, изиђоше на гору Маслинску.

Тада им рече Исус: Сви ћете се ви саблазнити о мене ову ноћ; јер у Писму стоји: Ударићу пастира, и овце стада разбјећи ће се. А по васкрсењу своме отићи ћу пред вама у

Галилеју. А Петар одговоривши рече му: Ако се и сви саблазне о тебе, ја се нећу никад саблазнити. Рече му Исус: Заиста ти кажем: Ноћас, прије него пијетао запјева, три пута ћеш ме се одрећи. Рече му Петар: Нећу те се одрећи макар морао и умријети с тобом! Тако рекоше и сви ученици. Тада Исус дође са њима у мјесто које се зове Гетсиманија, и рече ученицима: Сједите ту док ја одем тамо да се помолим Богу. И узевши Петра и оба сина Зеведејева поче се жалостити и туговати. Тада им рече Исус: Жалосна је душа моја до смрти; останите овдје и бдите са мном. И отишавши мало, паде на лице своје молећи се и говорећи: Оче мој, ако је могуће, нека ме мимоиђе чаша ова; али опет не како ја хоћу, него како ти! А јави му се анђео с неба кријепећи га. И будући у самртној борби, мољаше се усрдније; а зној његов бијаше као капље крви које капљу на земљу. И уставши од молитве дође ученицима, и нађе их да спавају од жалости. И дошавши ученицима нађе их гдје спавају, и рече Петру: Зар не могосте један час пробдјети са мном? Бдите и молите се да не паднете у напаст; јер је дух срчан, али је тијело слабо. Опет и други пут отиде и помоли се говорећи: Оче мој, ако не може да ме мимоиђе ова чаша да је не пијем, нека буде воља твоја. И дошавши нађе их опет гдје спавају; јер им бијаху очи отежале. И оставивши их отиде опет те се трећи пут помоли говорећи оне исте речи. Тада дође ученицима својим и рече им: Још спавате и почивате! Ево се приближио час, и Син Човјечији предаје се у руке грјешника. Устаните, хајдемо! Ево, приближио се издајник мој.

И док он још тако говораше, гле, Јуда, један од Дванаесторице, дође, и са њим људи много с ножевима и с кољем од првосвештеника и старјешина народних. А издајник његов даде им знак говорећи: Кога ја цјеливам, онај

је; држите њега. И одмах приступивши Исусу рече: Здраво, Учитељу! И цјелива га. А Исус му рече: Пријатељу, на то ли си дошао? Тада приступивши ставише руке на Исуса и ухватише га. И гле, један од оних што бијаху са Исусом машивши се руком извади нож свој те удари слугу првосвештеникова, и одреза му ухо. Тада му рече Исус: Врати нож свој на мјесто његово; јер сви који се маше за нож, од ножа ће погинути. Или мислиш да не могу умолити сад Оца свога да ми пошаље више од дванаест легиона анђела? Како би се, дакле, испунила Писма да овако треба да буде? У тај час рече Исус људима: Као на разбојника изишли сте с ножевима и с кољем да ме ухватите, а сваки дан сам код вас сједио учећи у храму, и не ухватисте ме. А ово је све било да се испуне Писма пророчка. Тада га сви ученици оставише и побјегоше.

А они што ухватише Исуса одведоше га првосвештенику Кајафи, гдје се књижевници и старјешине сабраше. А Петар иђаше за њим издалека до дворишта првосвештеникова и ушавши унутра сједе са слугама да види свршетак. А првосвештеници и старјешине и сав Синедрион тражаху лажна свједочанства против Исуса да би га убили, и не нађоше; и премда многи лажни свједоци долазише, не нађоше. Најпослије дођоше два лажна свједока. И рекоше: Он је казао: Ја могу развалити храм Божији и за три дана саградити га. И уставши првосвештеник рече му: Зар ништа не одговараш што ови против тебе свједоче? А Исус ћуташе. И првосвештеник одговарајући рече му: Заклињем те живим Богом да нам кажеш јеси ли ти Христос, Син Божији? Рече му Исус: Ти каза. Али ја вам кажем: од сада ћете видјети Сина Човјечијега гдје сједи с десне стране Силе и долази на облацима небеским. Тада првосвештеник раздрије хаљине

своје говорећи: Хули на Бога! Шта нам више требају свједоци? Ево сада чусте хулу његову. Шта мислите? А они одговарајући рекоше: Заслужио је смрт. Тада му попљуваше лице и удараху га, а други га бијаху по образима говорећи: Прореци нам, Христе, ко те удари? А Петар сјеђаше напољу у дворишту, и приступи му једна слушкиња говорећи: И ти си био са Исусом Галилејцем. А он се одрече пред свима говорећи: Не знам шта говориш. И кад изиђе к вратима угледа га друга, и рече онима што бијаху ондје: И овај бјеше са Исусом Назарећанином. И опет се одрече са заклетвом: Не знам тога човјека. А мало потом приступише они што стајаху и рекоше Петру: Ваистину и ти си од њих; јер те и говор твој издаје. Тада се поче преклињати и клети да не зна тога човјека. И одмах запјева пијетао. И опомену се Петар ријечи Исусове што му је рекао: Док пијетао не запјева, три пута ћеш ме се одрећи. И изишавши напоље плакаше горко.

А кад би јутро, учинише вијеће сви првосвештеници и старјешине народа против Исуса да га погубе. И свезавши га одведоше, и предаше га Понтију Пилату, намјеснику.

Даље по реду Литургија Василија Великога.

Уместо херувимске песме, и причастна, и Да испољатсја (тј.Да се испуне..) **певамо овај**

Тропар (трипут)

Глас 6.

Прими ме данас, Сине Божији, за причасника Тајне Вечере твоје, јер нећу казати тајну непријатељима твојим, нити ћу Ти дати целив као Јуда, већ као разбојник исповедам Те: Помени ме, Господе, у царству твоме.

То исто се пева и за Причастен, и уместо: Да се испуне уста наша.. **Певамо то много пута, док се братија причешћује Божанским Тајнама.**

А по заамвоној молитви, бива умивање, и његов чин, као што предвиђа Устав.

Потом се даје нафора (антидор) и отпуст.

На трпези јело уз вино и јелеј.

У исти тај Велики Четвртак,
Мало Повечерје служимо и на њему певамо Трипеснец.
Дело господина Андреја Критског.
Глас 8.

Песма 5.

Ирмос: Мрак душе моје разагнај светлодавче Христе Боже, изагнавши изворну таму понора, и даруј ми светлост заповести твојих, Речи, да ранећи славим Тебе.

Припреми се вечера, и уготови се Теби Пасха, Христе, као што си рекао. Но Јуда смишљаше издају Тебе, и бивши с Тобом непроцењивим, слагаше се са сребролубљем.

Устаје од вечере, и опасује се драговољно убрусом по бедрима, и сагиње се Петру, који говори: Никада ноге моје нећеш опрати, Творче мој, но ипак их опери.

Узевши хлеб у руке, на издају спреман Јуда, лажљиви ученик, пружаше ноге, које си Сам опрао, и убрусом отро, којима и изврши издају Тебе.

Целивом лажљивим Јуда тада уста Теби приношаше,

којима тело твоје, Речи, недостојно квашаше, говорећи Теби: здраво Учитељу, целователь и издајник, роб и лажљивац.

Док Петар посматраше шта се тада догађа, бивши обузет ужасом, од слушкиње би изобличен рђавим питањем, јер се одрече Тебе Господа, не само као што си рекао, но и као што си знао, Ти који све знаш.

Саздатељ прима шамаре, и твар је поражена понижењем Његовим, трском бива бијен драговољно, коме се вишње силе клањају; Судија бива попљуван, а темељи земље се колебају.

Слава: Трњем се крунише Бог, који је сву земљу цвећем украсио, и ране прима, и увреду подноси дуготрпељиво, и носи багреницу срамоте, и све трпи иако Бог, и страда телом својим.

И сада: Нека кличе Јован, казујући божанским учењем оваплоћење твоје: Реч непроменљиво постаде тело из Дјеве, и остаде природом Бог као што је и био, не отступивши од његовог отачког наручја.

Песма 8.

Ирмос: Који покриваш водама врхове своје, који си песак поставио за границу мору, и све обдржаваш: Тебе пева сунце, Тебе слави Месец, Теби песму приноси сва твар, као Творцу свега у векове.

Исусе, који си небо обукао облацима, и царујеш на престолу славе са нетљеним Оцем, Ти узевши убрус, њиме си се запрегао да би умио ноге земљанима, сав си огањ, Логосе, ако си се и оваплотио.

Пошто је све умио, севши Исус, говори к својим ученицима: сви знате, шта сам сада учинио. Јер вам свима дадох пример смирења, да онај који хоће да буде први, драговољно буде последњи од свих.

То исто се пева и за Причастен, и уместо: Да се испуне уста наша.. **Певамо то много пута, док се братија причешћује Божанским Тајнама.**

А по заамвоној молитви, бива умивање, и његов чин, као што предвиђа Устав.

Потом се даје нафора (антидор) и отпуст.

На трпези јело уз вино и јелеј.

У исти тај Велики Четвртак,
Мало Повечерје служимо и на њему певамо Трипеснец.
Дело господина Андреја Критског.
Глас 8.

Песма 5.

Ирмос: Мрак душе моје разагнај светлодавче Христе Боже, изагнавши изворну таму понора, и даруј ми светлост заповести твојих, Речи, да ранећи славим Тебе.

Припреми се вечера, и уготови се Теби Пасха, Христе, као што си рекао. Но Јуда смишљаше издају Тебе, и бивши с Тобом непроцењивим, слагаше се са сребролубљем.

Устаје од вечере, и опасује се драговољно убрусом по бедрима, и сагиње се Петру, који говори: Никада ноге моје нећеш опрати, Творче мој, но ипак их опери.

Узевши хлеб у руке, на издају спреман Јуда, лажљиви ученик, пружаше ноге, које си Сам опрао, и убрусом отро, којима и изврши издају Тебе.

Целивом лажљивим Јуда тада уста Теби приношаше,

којима тело твоје, Речи, недостојно квашаше, говорећи Теби: здраво Учитељу, целователь и издајник, роб и лажљивац.

Док Петар посматраше шта се тада догађа, бивши обузет ужасом, од слушкиње би изобличен рђавим питањем, јер се одрече Тебе Господа, не само као што си рекао, но и као што си знао, Ти који све знаш.

Саздатељ прима шамаре, и твар је поражена понижењем Његовим, трском бива бијен драговољно, коме се вишње силе клањају; Судија бива попљуван, а темељи земље се колебају.

Слава: Трњем се крунише Бог, који је сву земљу цвећем украсио, и ране прима, и увреду подноси дуготрпељиво, и носи багреницу срамоте, и све трпи иако Бог, и страда телом својим.

И сада: Нека кличе Јован, казујући божанским учењем оваплоћење твоје: Реч непроменљиво постаде тело из Дјеве, и остаде природом Бог као што је и био, не отступивши од његовог отачког наручја.

Песма 8.

Ирмос: Који покриваш водама врхове своје, који си песак поставио за границу мору, и све обдржаваш: Тебе пева сунце, Тебе слави Месец, Теби песму приноси сва твар, као Творцу свега у векове.

Исусе, који си небо обукао облацима, и царујеш на престолу славе са нетљеним Оцем, Ти узевши убрус, њиме си се запрегао да би умио ноге земљанима, сав си огањ, Логосе, ако си се и оваплотио.

Пошто је све умио, севши Исус, говори к својим ученицима: сви знате, шта сам сада учинио. Јер вам свима дадох пример смирења, да онај који хоће да буде први, драговољно буде последњи од свих.

Ви сте, дакле, чисти, али не сви, Христос рече пријатељима који сеђаху за вечером, јер један другом, рече, не повераваше реч. Зато после овога јавно каза име издајника.

Као што ово говорећи, дошав на Гору Јелеонску, Судија са ученицима, тада, дакле, рече: Хајдете да идемо одавде, јер већ стиже издајник, да се нико не одрекне Мене, јер добровољно страдам.

О, лажнога целива! Здраво Учитељу, Јуда Христу говораше, и уједно са речју предаје Га на заклање; јер ово даде као знак безаконицима: кога ја целивам, тај је, којега сам обећао да вам Га издам.

Ухваћен бивши, Боже наш, од безаконих људи, и никако се не противећи, нити вичући, Јагње Божије, претрпео си све - да будеш испитиван, и суђен и бијен, свезан и вођен са оружјем и батинама ка Кајафи.

Да се разапне Исус Христос, викаше јеврејски народ са свештеницима и књижевницима. О народе неверни! Јер шта вам учиних јавивши се, подигавши Лазара из гроба, и пут отворивши људима за спасење?

Пред Пилатовом судницом безакони народ, галамећи викаше: Распни овога, а пусти нам везанога Вараву бившег убицу; а Христа најпре избивши, узми, узми распни са злочинцима.

Благосиљамо Оца, Сина и Светога Духа, Господа:

О, неизрецивог понижења! О, неисказане замисли! Будући као огањ, Спасе, умио си ноге издајнику, а умивши, ниси их сагорео; и дајући хлеб на вечери, учио си служби Тајне.

И сада, Богородичан:

О новога гласа! Бог син жене, и бесеменог рођења,

безмужна Мати, и рођено Бог. О ужасног гласа! О зачећа страшног! О чистога порођаја Дјеве! Ваистину све је изнад ума, и изнад сазнања.

Песма 9.

Ирмос: Благословен Господ Бог Израиљев, који нам подиже достојање спасења у дому Давида слуге свога; у који нас посети Исток са висине, и управи нас на пут мира.

Опет ви спавате, Христос рече ученицима. Бдите, већ се приближи час, устаните, хајдемо пријатељи моји. Ево ученик издајник, имајући целу чету, долази да ме преда човекоубицама.

Целив твој лажљиви, и поздрав горки, коме упућујеш подлаче? Говорећи: здра́во Учитељу! Христос ка Јуди говораше: пријатељу, јеси ли за то дошао? Рече: јер ако си дошао да поздравиш, што постављаш нож медом премазан?

Дошао си драговољно, Христе, да станеш на Пилатов суд, Судијо невини, и да избавиш нас од дугова наших. Зато си претрпео Добри, да по телу будеш изранављен, да би сви добили ослобођење.

Пучино милосрђа, како стоји огањ пред Пилатом, којега, иако је трска и земља, не опали огањ Божанства Христос; но чекаше трпељиво, који је по природи слободан, као Човекољубац.

Јудеји викаху некада Пилату: Узми, узми, распни званога Христа; а овај руке умиваше, и трском им, против њега кривицу писаше, која свима дарује бесмртност.

Вичући још више безаконици Пилату: Узми, узми, распни Христа, мољаху да га убије као осуђена. Није ли овај васкрсавао мртве, чистио губаве, исцелио крвоточиву, укрепио раслабљене?

Какво је зло учинио, да вичете силно: узми, узми, распни га? Пилат некада говораше народу неразумном; јер кривице не налазим на њему. А они бесно викаху; узми, узми распни Спаса свих.

О, безакони Јудеји! О, неразумни народе! зар се не сетисте неких од чудеса Христових, мноштва исцелења? И из свега зар не разуместе његову божанску силу, као раније оци ваши, и ви сада не разуместе?

Слава: Бивши бијен, Саздатељу мој, предао си се мене ради да се разапнеш; да би извршивши спасење моје посред земље, источио живот свету, и обесмртио часном крвљу твојом оне који Ти се клањају.

И сада, Богородичан: Овчица твоја Владико, стојећи под Крстом и оплакујући Тебе, Творца свега, посматраше твоје дуготрпљење; јер си се драговољно родио телом, и сва страдања у њему си претрпео, да спасеш свет.

121. ЧИН СВЕТИХ И СПАСОНОСНИХ СТРАДАЊА ГОСПОДА НАШЕГА ИСУСА ХРИСТА

Јутрење Великог Петка

У свети и Велики Четвртак увече, служимо Јутрење Великог Петка.

У 2. час ноћи се клепа (то је 8 сати увече). Пошто се саберемо у храм, и свештеник благослови, вршимо почетак по обичају, како је указано у четвртак 5. недеље. Онда шестопсалмије.

По њему јектенија велика, и по возгласу певамо,

Алилуја, на глас 8.

И тропар:

Када се славни ученици.. **трипут, споро и са умилењем.**

(Писан на Велики Четвртак на јутрењу)

Док се ово поје, свештеник у олтару обуче и фелон (црни). Онда, кади ђакон, или ако њега нема, свештеник олтар и сву цркву (на осталим сједалнима, до 7. Еванђеља, само олтар, иконостас, настојатеља и певнице);

Вративши се, говори малу јектенију, која се говори све до 8. Еванђеља.

Отвара царске двери, и на постављени налоњ ставља

Четворо-еванђеље.

(Уноси га тек после 12. Еванђеља).

Такође, јектенија мала и возглас: Јер је твоја моћ, и твоје је Царство...

Црквењак дели свеће присутнима.

Свештеник говори: И да се удостојимо...

Чита прво Еванђеље од Јована, почетак светих страдања, зачало 46. (Глава13,31-18,1)

Рече Господ својим ученицима: Сада се прослави Син Човјечији, и Бог се прослави у њему. Ако се Бог прослави у њему, и Бог ће њега прославити у себи, и одмах ће га прославити. Дјечице, још сам мало с вама; тражићете ме, и као што рекох Јудејцима да куда ја идем ви не можете доћи, то и вама сада говорим. Заповијест нову дајем вам: да љубите једни друге, као што ја вас љубих, да и ви љубите једни друге. По томе ће сви познати да сте моји ученици ако будете имали љубав међу собом. Рече му Симон Петар: Господе, куда идеш? Исус му одговори: Куда ја идем не можеш сада ићи за мном, али ћеш послије поћи за мном. Петар му рече: Господе, зашто сад не могу ићи за тобом? Живот свој положићу за тебе. Одговори му Исус: Живот ли ћеш свој положити за мене? Заиста, заиста ти кажем: неће пијетао запјевати док ме се трипут не одрекнеш. Нека се не збуњује срце ваше, вјерујте у Бога, и у мене вјерујте. У кући Оца мојега станови су многи. А да није тако, зар бих вам рекао: Идем да вам припремим мјесто. И ако отидем и припремим вам мјесто, опет ћу доћи, и узећу вас к себи да гдје сам ја, будете и ви. И куда ја идем знате, и пут знате.

Рече му Тома: Господе, не знамо куда идеш; и како можемо знати пут? Исус му рече: Ја сам пут и истина и живот; нико не долази Оцу осим кроз мене. Кад бисте мене знали и Оца мојега бисте знали; и од сада познајете га, и видјели сте га. Рече му Филип: Господе, покажи нам Оца, и биће нам доста. Исус му рече: Толико сам времена с вама и ниси ме познао, Филипе? Ко је видио мене, видио је Оца; па како ти говориш: Покажи нам Оца? Зар не вјерујеш да сам ја у Оцу и Отац у мени? Ријечи које вам ја говорим не говорим од самога себе, него Отац који пребива у мени он твори дјела. Вјерујте ми да сам ја у Оцу и Отац у мени; ако ли не, због самих дјела вјерујте ми. Заиста, заиста вам кажем: Ко вјерује у мене, дјела која ја творим и он ће творити, и већа од ових ће творити; јер ја идем Оцу своме. И што год заиштете (од Оца) у име моје, то ћу учинити, да се прослави Отац у Сину. И ако шта заиштете у име моје, ја ћу учинити. Ако ме љубите, заповијести моје држите, и ја ћу умолити Оца, и даће вам другог Утјешитеља да пребива с вама вавијек, Духа Истине, кога свијет не може примити, јер га не види, нити га познаје; а ви га познајете, јер са вама пребива, и у вама ће бити. Нећу вас оставити сиротне; доћи ћу к вама. Још мало и свијет ме више неће видјети, а ви ћете ме видјети, јер ја живим, и ви ћете живјети. У онај дан знаћете ви да сам ја у Оцу своме, и ви у мени, и ја у вама. Ко има заповијести моје и држи их, то је онај који ме љуби; а који мене љуби, тога ће љубити Отац мој; и ја ћу га љубити и јавићу му се сам. Рече му Јуда, не Искариотски: Господе, шта је то да ћеш се јавити нама, а не свијету? Одговори му Исус и рече: Ако ме неко љуби, ријеч моју држаће, и Отац мој љубиће њега; и њему ћемо доћи и у њему ћемо се настанити. Ко мене не љуби, ријечи моје не држи; а ријеч

коју чујете није моја него Оца који ме је послао. Ово сам вам говорио док сам боравио с вама. А Утјешитељ Дух Свети, кога ће Отац послати у име моје, Он ће вас научити свему и подсјетиће вас на све што вам рекох. Мир вам остављам, мир свој дајем вам; не дајем вам га као што свијет даје. Нека се не збуњује срце ваше и нека се не боји. Чусте да вам ја казах: Идем, и доћи ћу вама. Кад бисте ме љубили, обрадовали бисте се што рекох: идем Оцу; јер Отац мој већи је од мене. А сада сам вам рекао, прије него се збуде, да вјерујете када се збуде. Нећу више много говорити с вама, јер долази кнез овога свијета, и у мени нема ништа. Него да зна свијет да љубим Оца, и као што ми заповједи Отац, онако творим. Устаните, хајдемо одавде!

Ја сам истински чокот, и Отац мој је виноградар. Сваку лозу на мени која не рађа рода одсијеца је; а сваку која род рађа чисти је да више рода роди. Ви сте већ чисти због ријечи коју сам вам говорио. Останите у мени и ја ћу у вама. Као што лоза не може рода родити сама од себе ако не остане на чокоту, тако ни ви ако у мени не останете. Ја сам чокот, а ви лозе. Ко остаје у мени и ја у њему, тај доноси многи плод, јер без мене не можете чинити ништа. Ко у мени не остане, избациће се напоље као лоза, и осушиће се, и скупиће је, и у огањ бацити, и спалити. Ако останете у мени и ријечи моје у вама остану, што год хоћете иштите и биће вам. Овим се прослави Отац мој да род многи доносите, и бићете моји ученици. Као што Отац љуби мене, и ја љубим вас; останите у љубави мојој. Ако заповијести моје одржите остаћете у љубави мојој, као што сам ја одржао заповијести Оца мојега и остајем у љубави његовој. Ово сам вам казао да радост моја у вама остане и радост ваша да се испуни. Ово је заповијест моја: да љубите једни

друге као што ја вас љубим. Од ове љубави нико нема веће, да ко живот свој положи за пријатеље своје. Ви сте пријатељи моји ако творите што вам ја заповиједам. Више вас не називам слугама, јер слуга не зна шта ради господар његов; него сам вас назвао пријатељима, јер све што чух од Оца својега, објавих вам. Не изабрасте ви мене, него ја вас изабрах и поставих вас да ви идете и род доносите; и род ваш да остане, да што год заиштете од Оца у име моје да вам да. Ово вам заповиједам: да љубите једни друге. Ако вас мрзи свијет, знајте да је мене омрзнуо прије вас. Кад бисте били од свијета, свијет би своје љубио, а како нисте од свијета него вас ја изабрах од свијета, зато вас мрзи свијет. Опомињите се ријечи коју вам ја рекох: није слуга већи од господара својега. Ако мене гонише, и вас ће гонити; ако моју ријеч одржаше, и вашу ће одржати. Али све ће вам ово чинити због имена мојега, јер не познају Онога који ме посла. Да нисам дошао и говорио им, не би гријеха имали; а сад изговора немају за гријех свој. Који мрзи мене и Оца мојега мрзи. Да не творих међу њима дјела која нико други није творио, не би гријеха имали: а сада су и видјели, и омрзнули и мене и Оца мојега. Али да се испуни ријеч написана у Закону њихову: Омрзнуше ме ни за што. А када дође Утјешитељ, кога ћу вам ја послати од Оца, Дух Истине, који од Оца исходи, Он ће свједочити за мене. А ви ћете свједочити јер сте од почетка са мном.

Ово сам вам казао да се не саблазните. Изгониће вас из синагога; али долази час када ће сваки ко вас убије мислити да Богу службу приноси. И то ће чинити, јер не познаше Оца ни мене. Али ово сам вам казао да се, када дође час, сјећате овога да вам ја казах; а испочетка не казах вам ово, јер бијах с вама. А сада идем Ономе који ме посла, и нико ме од вас

не пита: куда идеш? Али зато што сам вам ово казао, жалост је испунила срце ваше. Но ја вам истину говорим: боље је за вас да ја одем, јер ако ја не одем, Утјешитељ неће доћи к вама, ако ли одем, послаћу га к вама. И кад Он дође, покараће свијет за гријех, и за правду, и за суд. За гријех, дакле, што не вјерују у мене; за правду пак, што идем Оцу својему, и више ме нећете видјети; а за суд, што је кнез овога свијета осуђен. Још вам имам много говорити, али сада не можете носити. А када дође Он, Дух Истине, увешће вас у сву истину; јер неће говорити од себе, него ће говорити оно што чује, и јавиће вам оно што долази. Он ће мене прославити, јер од мојега ће узети, и јавиће вам. Све што има Отац моје је, зато рекох да ће од мојега узети, и јавити вам. Још мало, и нећете ме видјети, и опет мало и угледаћете ме, јер ја идем Оцу. Тада неки од ученика његових рекоше међу собом: Шта је то што нам каже: Још мало, и нећете ме видјети, и опет мало и угледаћете ме; и: Ја идем Оцу? Говораху, дакле: Шта је то што каже: мало? Не знамо шта говори. А Исус разумије да хтједоше да га питају, па им рече: Зато ли се запиткујете међу собом, што рекох: Још мало, и нећете ме видјети, и опет мало, и угледаћете ме. Заиста, заиста вам кажем да ћете ви заплакати и заридати, а свијет ће се радовати; и ви ћете жалосни бити, али ће се ваша жалост окренути на радост. Жена кад рађа трпи муку, јер дође час њезин; а када роди дијете, више се не опомиње жалости, због радости што се роди човјек на свијет. И ви, дакле, имате сада жалост; али ћу вас опет видјети, и радоваће се срце ваше, и радост вашу нико неће узети од вас. И у онај дан нећете ме питати ништа. Заиста, заиста вам кажем да што год заиштете од Оца у име моје, даће вам. До сада не искасте ништа у име моје; иштите и добићете, да

радост ваша буде испуњена. Ово сам вам говорио у причама; али долази час кад вам више нећу говорити у причама, него ћу вам отворено јавити о Оцу. У онај дан ћете у име моје заискати, и не кажем вам да ћу ја умолити Оца за вас; јер сам Отац љуби вас, зато што сте ви љубили мене, и вјеровали да ја од Бога изиђох. Изиђох од Оца, и дошао сам на свијет; опет остављам свијет, и идем Оцу. Рекоше му ученици његови: Ето сад отворено говориш, и причу никакву не говориш. Сада знамо да све знаш, и не треба ти да те ко пита. По томе вјерујемо да ти од Бога изиђе. Исус им одговори: Сад ли вјерујете? Ево долази час, и већ је дошао, да се разбјегнете сваки на своју страну, а мене сама оставите; али нисам сам, јер је Отац са мном. Ово сам вам казао, да у мени мир имате. У свијету ћете имати жалост; али не бојте се, ја сам побиједио свијет.

Ово изговори Исус, па подиже очи своје небу и рече: Оче, дошао је час, прослави Сина својега, да и Син твој прослави тебе; Као што си му дао власт над сваким тијелом, да свему што си му дао, дарује им живот вјечни. А ово је вијечни живот да познају тебе једнога истинитога Бога и кога си послао Исуса Христа. Ја те прославих на земљи; дјело сврших које си ми дао да извршим. И сада прослави ти мене, Оче, у тебе самога, славом коју имадох у тебе прије него свијет постаде. Објавих име твоје људима које си ми дао од свијета; твоји бијаху па си их мени дао, и твоју су ријеч одржали. Сад разумјеше да је све што си ми дао од тебе. Јер ријечи које си ми дао, дао сам њима; и они примише, и познаше заиста да од тебе изиђох, и вјероваше да ме ти посла. Ја се за њих молим, не молим се за свијет, него за оне које си ми дао, јер су твоји. И све моје твоје је, и твоје моје; и прославио сам се у њима. И више нисам у свијету, а они

су у свијету, и ја долазим теби. Оче свети, сачувај их у име твоје, оне које си ми дао, да буду једно као ми. Док бијах с њима у свијету, ја их чувах у име твоје: оне које си ми дао сачувах; и нико од њих не погибе осим сина погибли, да се испуни Писмо. А сада долазим теби, и ово говорим на свијету, да имају радост моју испуњену у себи. Ја сам им дао ријеч твоју; и свијет их омрзну, јер нису од свијета, као ни ја што нисам од свијета. Не молим да их узмеш са свијета, него да их сачуваш од злога. Од свијета нису, као ни ја што нисам од свијета. Посвети их истином твојом: ријеч твоја јесте истина. Као што ти мене посла у свијет, и ја њих послах у свијет. Ја посвећујем себе за њих, да и они буду посвећени истином. Не молим пак само за њих, него и за оне који због ријечи њихове повјерују у мене: Да сви једно буду, као ти, Оче, шти си у мени и ја у теби, да и они у нама једно буду да свијет вјерује да си ме ти послао. И славу коју си ми дао ја сам дао њима, да буду једно као што смо ми једно. Ја у њима и ти у мени, да буду усавршени у једно, и да позна свијет да си ме ти послао и да љубиш њих као што мене љубиш. Оче, хоћу да и они које си ми дао буду са мном гдје сам ја, да гледају славу моју коју си ми дао, јер си ме љубио прије постања свијета. Оче праведни, свијет тебе не позна, а ја те познах, и ови познаше да си ме ти послао. И ја им објавих име твоје и објавићу: да љубав којом ме љубиш у њима буде, и ја у њима. Рекавши ово Исус изиђе са ученицима својим преко потока Кедрона, гдје бјеше врт, у који уђе он и ученици његови.

Кад се заврши Еванђеље, певамо: Слава дуготрпљењу твоме Господе.

И одмах певамо антифоне (стиховски), понављајући све тропаре.

Антифон 1.

Глас 8.

Кнезови народни сабраше се на Господа, и на Христа његова.

Исто.

Реч законопреступну поставише на ме, Господе, Господе, не остави мене.

Осећања наша чиста изнесимо пред Христа, и као пријатељи његови душе наше положимо њега ради, и животним бригама не гушимо себе као Јуда, но у одајама нашим завапимо: Оче наш, који си на небесима, од нечастивога избави нас.

Слава, Богородичан:

Родила си као Дјева не познавши мужа, и Дјева си остала као Мати безбрачна, Богородице Марија; Христа Бога нашега моли, да се спасемо.

И сада, исто.

Антифон 2.

Глас 6.

Отрча Јуда говорећи безаконим књижевницима. Шта ћете ми дати, и ја ћу вам Њега предати? А међу онима који се договараху, сам Си стајао невидљиво саглашавајући се. Срце-зналче, поштеди душе наше.

Милошћу Богу послужимо, као Марија на вечери, и среброљубља не стичимо, као Јуда, да увек са Христом Богом будемо.

Слава, Богородичан:

Онога кога си неизрециво родила Дјево, непрестано као

Човекољубца не престај молећи, да од опасности спасе, оне који Теби прибегавају.

И сада, исто.

Антифон 3.

Глас 2.

Због Лазаревог васкрсења, Господе, деца Јеврејска кликтаху Ти Осана, Човекољубче, а Јуда безакони не хтеде да разуме.

Јовану који упита: Господе, ко је тај који ће Те издати? Тога си хлебом показао, а Јуда безакони не хтеде да разуме.

За тридесет сребрника Господе, и због целива лажног, тражаху Јудејци да Те убију, а безакони Јуда не хтеде да разуме.

На умивању твоме, Христе Боже, ученицима твојим саветовао си: овако чините, као што видите, а безакони Јуда не хтеде да разуме.

Бдите и молите се, да не паднете у искушење, ученицима твојим говорио си, Боже наш, а безакони Јуда не хтеде да разуме.

Слава, Богородичан:

Спаси од опасности слуге твоје, Богородице, јер сви после Бога Теби прибегавамо као неразрушивој тврђави и заступници.

И сада, исто.

Мала јектенија, и возглас: Јер Теби приличи свака слава, част и поклоњење, Оцу, и Сину и Светоме Духу..

Сједален, глас 7.

(Због кађења све их певамо стојећи)

На вечери ученике хранећи, и разлог издаје знајући, Јуду

си на њој изобличио, неисправљивост дакле његову знајући; хотећи да сви разумеју, да си се драговољно предао, да свет отмеш од туђинца. Дуготрпељиви, слава Теби.

Слава и сада, цео поново.

Затим: И да се удостојимо...

И чита свештеник друго Еванђеље, од Јована, зачало 58. (Глава 18,1-28)

У време оно, изиђе Исус са ученицима својим преко потока Кедрона, гдје бјеше врт, у који уђе он и ученици његови. А и Јуда, издајник његов, знађаше то мјесто; јер се Исус често окупљаше ондје са ученицима својим. Онда Јуда узе чету, и од првосвештеника и фарисеја слуге, и дође онамо са буктињама и свјетиљкама и оружјем. А Исус знајући све шта има да му се догоди, изиђе и рече им: Кога тражите? Одговорише му: Исуса Назарећанина. Исус им рече: Ја сам. А с њима стајаше и Јуда, издајник његов. А када им рече: Ја сам, одступише назад и попадаше на земљу. Онда их опет запита: Кога тражите? А они рекоше: Исуса Назарећанина. Одговори Исус: Рекох вам да сам ја. Ако, дакле, мене тражите, пустите ове нека иду. Да се испуни ријеч коју рече: Не изгубих ни једнога од оних које си ми дао. А Симон Петар имаше нож, па га потеже и удари слугу првосвештениковог, и одсијече му десно ухо. А слуги бјеше име Малхо. Тада рече Исус Петру: Стави нож у корице! Чашу коју ми је дао Отац зар да је не пијем?

Онда чета и заповједник и слуге јудејске ухватише Исуса и свезаше га. И одведоше га најприје Ани, јер бјеше таст Кајафи, који бјеше првосвештеник оне године. А Кајафа бјеше онај што даде савјет Јудејцима да је боље да један

човјек умре за народ. За Исусом пак иђаше Симон Петар и други ученик; а тај ученик бјеше познат првосвештенику, па уђе са Исусом у двориште првосвештеника. А Петар стајаше напољу код врата. Онда изиђе тај други ученик, који бјеше познат првосвештенику, и рече вратарки те уведе Петра. Тада слушкиња вратарка рече Петру: Да ниси и ти од ученика овога човјека? Он рече: Нисам. А слуге и момци бјеху наложили ватру и стајаху те се гријаху, јер бјеше хладно; а и Петар бјеше с њима, и стајаше и гријаше се.

Првосвештеник пак упита Исуса за ученике његове и за науку његову. Исус му одговори: Ја говорих јавно свијету; ја свагда учих у синагоги и у храму, гдје се увијек скупљају Јудејци, и ништа у тајности не говорих. Што питаш мене? Питај оне који су слушали шта им говорих; ето, они знају шта ја говорих. А кад он ово рече, један од слугу који стајаху ондје удари Исусу шамар и рече: Зар тако одговараш првосвештенику? Исус му одговори: Ако зло рекох, докажи да је зло; ако ли добро, зашто ме бијеш? Ана га посла свезанога Кајафи првосвештенику.

А Симон Петар стајаше и гријаше се. Онда му рекоше: Да ниси и ти од ученика његових? А он се одрече и каза: Нисам. Рече један од слугу првосвештеникових, који бијаше рођак ономе што му Петар одсијече ухо: Не видјех ли ја тебе у врту са њим? Онда се Петар опет одрече; и одмах пијетао запјева. Исуса пак поведоше од Кајафе у судницу. А бјеше јутро, и они не уђоше у судницу да се не би оскрнавили, него да би могли јести Пасху.

По Еванђељу певамо

Антифон 4.

Глас 5.

Данас Јуда оставља Учитеља и прихвата ђавола, ослепљује се страшћу сребролюбља, и отпада од светлости, помрачени. Јер како могаше гледати, продавши светилник за тридесет сребреника? Но нама засија Пострадали за свет. Ка Њему завапимо: Ти који си пострадао и састрадаваш са људима, Господе слава Теби.

Данас се Јуда прављаше побожан, и постаје стран благодати; бивши ученик, постаје издајник; у обичном целиву лукавство скрива, и владичиној љубави предпоставља неразумно тридесет сребреника, поставши вођа безаконом већу. А ми имајући спасење Христа, Њега прославимо.

Глас 1.

Братољубље стекнимо, као браћа у Христу, а не нељубазност према ближњим нашим, да не будемо осуђени као роб немилостиви, због новаца, и као Јуда раскајавши се, ништа не искористимо.

Слава, Богородичан: Преславно о Теби, говораху свуда, да си зачела телом Творца свих, Богородице Марија, свеопевана и неискусомужна.

И сада, исто.

Антифон 5.

Глас 6.

Ученик за Учитеља уговараше цену, и за тридесет сребреника продаде Господа, целивом лукавим предајући на смрт Њега, безаконицима.

Данас говораше Творац неба и земље својим ученицима: приближи се час, и стиже Јуда који ме издаје, да се нико не одрекне мене, видећи ме на крсту између два разбојника. Јер

страдам као човек и спасавам као Човекољубац, оне који у мене верују.

Слава, Богородичан: Неизрециво зачевши у последње дане, и родивши Саздатеља свога, Дјево, Њега моли да спасе душе наше.

И сада, исто.

Антифон 6.

Глас 7.

Данас бденише Јуда, да би предао Господа, превечнога Спаситеља света, који је са пет хлебова нахранио мноштво. Данас се безаконик одриче Учитеља, ученик бивши Владику издаде; за сребро продаде онога који је маном наситио човека.

Данас на крст Јудеји приковаше Господа, који је штапом расекао море, и провео их кроз пустињу. Данас копљем прободоше ребра његова, који је ранио Египат казнама њих ради, и жучем напојише, Онога који им је ману за храну пустио.

Господе, дошавши на страдање вољно, говорио си ученицима твојим: ако не могосте један час пробдети са мном, како обећасте да умрете за мене? Барем Јуду погледајте, како не спава, но труди се да ме преда безаконицима. Устаните, молите се, да се ко не одрекне мене, гледајући ме на крсту. Дуготрпељиви, слава Теби.

Слава, Богородичан: Радуј се Богородице, која си несместивог са небеса сместила у утробу твоју; радуј се Дјево, проповеди пророка, кроз коју нам засија Емануил; радуј се Мати Христа Бога.

И сада, исто.

Мала јектенија, и возглас: Јер се благослови име Твоје, и прослави се Царство Твоје, Оца..

Сједален, глас 7.

Који те начин Јудо, учини издајником Спаса? Да ли те Он од друштва апостолског одлучи? да ли те лиши дара исцеливања? да ли са њима вечераше, а тебе од трпезе одгурну; да ли осталих ноге умивши, твоје презре? О колика добра си заборавио! И твоје дакле неблагодарно показа се расположење, а његово неизмерно проповеда се дуготрпљење, и велика милост.

Слава и сада, исто.

Еванђеље треће, од Матеја, зачало 109. (Глава 26,57-75)

У време оно, војници ухвативши Исуса и одведоше га првосвештенику Кајафи, гдје се књижевници и старјешине сабраше. А Петар иђаше за њим издалека до дворишта првосвештеникова и ушавши унутра сједе са слугама да види свршетак.

А првосвештеници и старјешине и сав Синедрион тражаху лажна свједочанства против Исуса да би га убили, И не нађоше; и премда многи лажни свједоци долазише, не нађоше. Најпослије дођоше два лажна свједока. И рекоше: Он је казао: Ја могу развалити храм Божији и за три дана саградити га. И уставши првосвештеник рече му: Зар ништа не одговараш што ови против тебе свједоче? А Исус ћуташе.

И првосвештеник одговарајући рече му: Заклињем те живим Богом да нам кажеш јеси ли ти Христос, Син Божији? Рече му Исус: Ти каза. Али ја вам кажем: од сада ћете видјети Сина Човјечијега гдје сједи с десне стране Силе и долази на облацима небеским. Тада првосвештеник раздрије

хаљине своје говорећи: Хули на Бога! Шта нам више требају свједоци? Ево сада чусте хулу његову. Шта мислите? А они одговарајући рекоше: Заслужио је смрт.

Тада му попљуваше лице и удараху га, а други га бијаху по образима говорећи: Прореци нам, Христе, ко те удари? А Петар сјеђаше напољу у дворишту, и приступи му једна слушкиња говорећи: И ти си био са Исусом Галилејцем. А он се одрече пред свима говорећи: Не знам шта говориш. И кад изиђе к вратима угледа га друга, и рече онима што бијаху ондје: И овај бјеше са Исусом Назаређанином. И опет се одрече са заклетвом: Не знам тога човјека. А мало потом приступише они што стајаху и рекоше Петру: Ваистину и ти си од њих; јер те и говор твој издаје. Тада се поче преклињати и клети да не зна тога човјека. И одмах запјева пијетао. И опомену се Петар ријечи Исусове што му је рекао: Док пијетао не запјева, три пута ћеш ме се одрећи. И изишавши напоље плакаше горко.

Антифон 7.

Глас 8.

Безаконицима који су Те ухватили, трпећи, овако си говорио, Господе: Ако сте и ударили пастира, и расули дванаест оваца, ученике моје, могао сам призвати више од дванаест легеона анђела; но дуготрпим да се испуни што сам вам објавио преко пророка мојих, непознато и скривено; Господе, слава Теби.

Петар који се трипут одрекао, одмах је разумео што му је речено, него принесе Теби сузе покајања: Боже, очисти ме и спаси ме.

Слава, Богородичан: Као врата спасоносна, и рај угодан, и облак вечне светлости, постојећу свету Дјеву, певајмо сви, говорећи јој радуј се!

И сада, исто.

Антифон 8.

Глас 2.

Реците, безаконици, шта сте слушали од Спаса нашега? Нисам ли вам закон изложио и учења пророка? Како, дакле, помислисте да Пилату предате, од Бога дошавшег Бога Логоса и избавитеља душа наших?

Да се разапне! викаху, они који непрекидно уживаху твоје дарове, и мољаху да добију злочинца уместо добротвора, убице праведника. А Ти си, Христе, ћутао трпећи њихову суровост, хотећи да пострадаш и да спасеш нас, као Човекољубац.

Слава, Богородичан: Зато што немамо смелости због мноштва грехова наших, Ти, Богородице Дјево, моли од Тебе рођенога; јер је много моћна молитва Матере пред добротом Владике. Не превиди, пречиста, молбе грешника, јер је милостив, и моћан да спасе Онај који је изволео да пострада нас ради.

И сада, исто.

Антифон 9.

Глас 3.

Поставише тридесет сребреника, цену процењенога, којега проценише неки од синова Израиљевих. Бдите и молите се, да не уђете у искушење, јер је дух бодар, а тело слабо. Тога ради бдите.

Дадоше ми за храну жуч, и у жеђи мојој напојише ме оцтом. А Ти, Господе, подигни ме, и ја ћу им узвратити.

Слава, Богородичан: Ми који смо од незнабожаца, певамо Тебе, Богородице чиста, јер си родила Христа Бога нашега, Који је Тобом ослободио људе од проклетства.

И сада, исто.

Мала јектенија, и возглас: Јер си Ти Бог наш..

Сједален, глас 8.

О, како Јуда, некада Твој ученик, планираше издају против Тебе! Вечеравши заједно лукаво, издајник и неправедник, отишавши рече свештеницима: Шта ћете ми дати, и ја ћу вам издати Онога, који је закон разорио и оскврнио суботу? Дуготрпељиви Господе, слава Теби.

Слава и сада, исто.

Еванђеље четврто, од Јована, зачало 59.

(Глава 18,28-19,16)

У време оно, поведоше Исуса од Кајафе у судницу. А бјеше јутро, и они не уђоше у судницу да се не би оскрнавили, него да би могли јести Пасху. Онда Пилат изиђе к њима напоље и рече: Какву оптужбу износите против овога човјека? Одговорише му и рекоше: Кад он не би био злочинац не бисмо га предали теби. А Пилат им рече: Узмите га ви и по закону вашему судите му. А Јудејци му рекоше: Ми не смијемо никога погубити. Да се испуни ријеч Исусова коју рече указујући каквом ће смрћу умријети. Онда уђе Пилат опет у судницу, па дозва Исуса и рече му: Ти ли си цар јудејски? Одговори му Исус: Говориш ли ти то сам од себе, или ти други казаше о мени? Пилат одговори: Зар сам ја Јудејац? Народ твој и првосвештеници предаше те мени. Шта си учинио? Исус одговори: Царство моје није од овога свијета; кад би било од овога свијета Царство моје, слуге моје би се бориле да не будем предан Јудејцима; али Царство моје није одавде. Тада му рече Пилат: Дакле, ти си цар? Исус одговори: Ти кажеш да сам ја цар. Ја сам за то рођен и

за то сам дошао на свијет да свједочим истину. И сваки који је од истине слуша глас мој.

Рече му Пилат: Шта је истина? И ово рекавши изиђе опет Јудејцима, и рече им: Ја ниједне кривице не налазим на њему. А у вас је обичај да вам једнога пустим на Пасху. Хоћете ли, дакле, да вам пустим цара јудејскога? Тада сви опет повикаше говорећи: Не овога, него Вараву! А Варава бјеше разбојник. Тада, дакле, Пилат узе Исуса и ишиба га. А војници оплетоше вијенац од трња и метнуше му на главу, и обукоше му пурпурну хаљину. И говораху: Здраво, царе јудејски! И удараху га по образима. Пилат пак опет изиђе напоље и рече им: Ево вам га изводим напоље, да знате да на њему не налазим ниједне кривице. А Исус изиђе напоље носећи трнови вијенац и пурпурну хаљину. И рече им Пилат: Ево човјека? Када га, дакле, видјеше првосвештеници и слуге, повикаше говорећи: Распни га, распни! Пилат им рече: Узмите га ви и распните, јер ја не налазим на њему кривицу. Одговорише му Јудејци: Ми имамо закон и по закону нашему мора да умре, јер начини себе Сином Божијим. Када, дакле, Пилат чу ову ријеч, побоја се већма. И опет уђе у судницу, и рече Исусу: Одакле си ти? А Исус му не даде одговора. Пилат му тад рече: Зар мени не одговараш? Не знаш ли да имам власт да те распнем и власт имам да те пустим? Исус одговори: Не би имао власти никакве нада мном када ти не би било дано одозго; зато онај који ме предаде теби има већи гријех. Од тада гледаше Пилат да га пусти. Али Јудејци викаху говорећи: Ако овога пустиш, нисси пријатељ ћесару. Сваки који себе царем гради противи се ћесару.

Пилат, дакле, чувши ову ријеч изведе Исуса напоље, и сједе на судијску столицу, на месту званом Литостротон, а

јеврејски Гавата. А бјеше петак уочи Пасхе, око шестога часа; и он рече Јудејцима: Ево цар ваш! А они повикаше: Узми, узми, распни га! Пилат им рече: Зар цара вашега да разапнем? Одговорише првосвештеници: Немамо цара осим ћесара. Тада, дакле, предаде га њима да се разапне. А они узеше Исуса и одведоше.

Антифон 10.

Глас 6.

Онај који се оденуо светлошћу као хаљином, наг на суду стајаше, и по образу шамар примаше, од руку које је саздао. А безакони народ, на Крст прикова Господа славе. Тада се црквена завеса раздра, сунце помрче, не могући гледати Бога осрамоћена, од кога дрхти све и сва. Њему се поклонимо.

Ученик се одрече, а разбојник завапи: Помени ме, Господе, у Царству твоме.

Слава, Богородичан: У мири свет Господе, Који си изволео да из Дјеве тело понесеш ради слугу, да сагласно славимо Тебе Човекољубче.

И сада, исто.

Антифон 11.

Глас 6.

У место добара, која си учинио Христе, роду Јеврејскоме, на распеће Те осудише, појивши Те оцтом и жучи. Но, Господе, дај им, по делима њиховим, јер не разумеше твоје снисхођење.

Издаја не би довољна, Христе, синовима Јеврејским, него машаху главама својим, хулу и ругање Ти приносећи. Но дај им, Господе, по делима њиховим, јер не разумеше твога домостроја.

Нити земља како се потресе, нити камење како се распаде, не уразумише Јевреје, нити црквена завеса, нити устајање мртвих. Но, дај им, Господе, по делима њиховим, јер узалудне ствари смишљаху против Тебе.

Слава, Богородичан: Бога од Тебе рођенога познасмо, Богородице Дјево, једина чиста, једина благословена; стога непрестано Тебе певајући величамо.

И сада, исто.

Антифон 12.

Глас 8.

Ово говори Господ Јудејцима: Народе мој, шта ти учиних, или чиме ти досадих? Слепце твоје просветлих, губавце твоје очистих, човека који лежаше на одру подигох. Народе мој, шта ти учиних, и чиме ми узврати? Уместо мане - жуч, уместо воде оцат, уместо да ме волите - на крст ме приковасте. Нећу више подносити, но позваћу моје народе, и они ће ме прославити са Оцем и Духом, и ја ћу им даровати живот вечни.

Данас се црквена завеса раздире на изобличење безаконика, и сунце своје зраке скрива, гледајући Владику распињаног.

Законодавци Израиљеви, Јудеји и фарисеји, скуп апостола виче к вама: Ево Храма, којега ви разористе; ево Јагњета које ви распесте, и гробу предадосте; но влашћу својом васкрсе. Не варајте се Јудеји, јер то је Онај који је у мору спасао и у пустињи хранио. Он је живот и светлост, и мир света.

Слава, Богородичан: Радуј се врата, Цара Славе, кроз која Вишњи једини прође, и опет запечатана остави, на спасење душа наших.

И сада, исто.

Мала јектенија, и возглас: Нека је благословена и препрослављена моћ царства твога..

Сједален, глас 8.

Када си стао пред Кајафу Боже, и био предат Пилату, Судијо, небеске силе од страха се усколебаше. И тада си био уздигнут на дрво, између два разбојника, и био убројан међу безаконике, Безгрешни, да би спасао човека. Незлобиви Господе, слава Теби.

Слава и сада, исто.

Еванђеље пето, од Матеја, зачало 111. (Глава 27,3-32)

У време оно видјевши Јуда, издајник његов, да га осудише, раскаја се, и врати тридесет сребрника првосвештеницима и старјешинама говорећи: Сагријеших што издадох крв невину. А они рекоше: Шта ми маримо за то? Ти ћеш видјети. И бацивши сребрнике у храму, изиђе, и отиде те се објеси. А првосвештеници, узевши сребрнике, рекоше: Не ваља их метнути у храмовну ризницу, јер су цијена за крв. Него се договорише те купише за њих лончареву њиву за гробље странцима. Зато се та њива и прозва Крвна њива до данас. Тада се испуни што је казано преко пророка Јеремије који говори: И узеше тридесет сребрника, цијену цијењенога, кога су цијенили синови Израиљеви; И дадоше их за њиву лончареву, као што ми каза Господ. А Исус стаде пред намјесником, и запита га намјесник говорећи: Јеси ли ти цар јудејски? А Исус му рече: Ти кажеш. И кад га тужаху првосвештеници и старјешине, ништа не одговори. Тада му рече Пилат: Зар не чујеш колико против тебе свједоче? И не одговори му ни на једну ријеч, тако да се намјесник дивљаше веома.

А о Празнику бијаше обичај у намјесника да народу пусти по једнога сужња кога они хоће. А тада имаху познатога сужња по имену Вараву. И када се сабраше, рече им Пилат: Кога хоћете да вам пустим? Вараву или Исуса названога Христа? Јер знађаше да су га из зависти предали. А кад сјеђаше у суду, поручи му жена његова говорећи: Не мијешај се ти ништа у суд тога праведника, јер данас у сну много пострадах због њега. А првосвештеници и старјешине наговорише народ да иште Вараву, а Исуса да погубе. А намјесник одговарајући рече им: Кога хоћете од ове двојице да вам пустим? А они рекоше: Вараву. Рече им Пилат: Шта да чиним са Исусом названим Христом? Рекоше му сви: Да се разапне! Намјесник пак рече: А какво је зло учинио? А они из гласа повикаше говорећи: Да се разапне! А кад видје Пилат да ништа не помаже, него још већа буна бива, узе воду те уми руке пред народом говорећи: Ја сам невин у крви овога праведника; ви ћете видјети. И одговарајући сав народ рече: Крв његова на нас и на дјецу нашу! Тада им пусти Вараву, а Исуса, шибавши, предаде да се разапне.

Тада војници намјесникови узеше Исуса у судницу и скупише на њега сву чету војника. И свукавши га обукоше му пурпурни огртач. И оплетавши вијенац од трња, метнуше му на главу, и дадоше му трску у десницу; и клекнувши на кољена пред њим, ругаху му се говорећи: Здраво, царе јудејски! И пљунувши на њега, узеше трску и бише га по глави. И кад му се наругаше, свукоше с њега огртач, и обукоше га у хаљине његове, и поведоше да га разапну. И излазећи нађоше човјека из Кирине по имену Симона и натјераше га да му понесе крст.

Антифон 13.

Глас 6.

Мноштво Јудеја, Господе, измолише од Пилата да Те разапну, јер не нашавши кривицу у Теби, ослободише виновног Вараву, а Тебе праведнога осудише, наследивши грех нечистог убиства. Но дај им, Господе, плату њихову, јер узалудне ствари смишљаху против Тебе.

Онога од кога све страхује и дрхти, и кога сваки језик пева, Христа Божију Силу и Божију Премудрост, свештеници ошамарише и жуч му дадоше. А Он изволи све да претрпи, хотећи да нас спасе од безакоња наших, својом крвљу, као Човекољубац.

Слава, Богородичан: Богородице, која си речју надразумно родила Саздатеља свога, Њега моли да спасе душе наше.

И сада, исто.

Антифон 14.

Глас 8.

Господе, који си примио разбојника за сапутника, који је руке крвљу упрљао, и нас с њим приброј, као добар и човекољубив.

Мали глас изусти разбојник на крсту, велику веру нађе, у тренутку се спасе, и први отворивши врата рајска уђе. Господе, који си примио покајање његово, слава Теби.

Слава, Богородичан: Радуј се Ти која си преко анђела примила радост света; Радуј се Која си родила Творца твога и Господа. Радуј се Која си се удостојила да будеш Мати Божија.

И сада, исто.

На овом месту свештеник из светог олтара износи Крст са распећем, говорећи наглас први тропар антифона 15. а затим га појци певају.

Антифон 15.

Глас 6.

Данас виси на дрвету, Онај који је на води земљу утврдио **(трипут).** Венцем од трња се крунише, Онај који је Цар Анђела. Лажном порфиром огрће се, Онај који је огрнуо небо облацима. Шамаре прима, Онај који је у Јордану ослободио Адама. Клинцима би прикован, Женик Цркве. Копљем би прободен Син Дјеве. Поклањамо се страдањима твојим, Христе. Поклањамо се страдањима твојим, Христе. Поклањамо се страдањима твојим, Христе. Покажи нам и славно твоје Васкрсење.

Не празнујмо као Јудеји, јер Пасха наша -Христос за нас је жртвована. Но очистимо себе од сваке нечистоте, и искрено се помолимо Њему: Васкрсни Господе, спаси нас као Човекољубац.

Крст твој Господе, народу је твоме живот и заштита, и ми надајући се на њега, Тебе распетога Бога нашег певамо, помилуј нас.

Слава, Богородичан: Гледајући Те где висиш Христе, Она која Те роди, завапи: Каква је то необична тајна коју видим Сине мој? Како на дрвету умиреш телом причвршћен, Даваоче живота?

И сада, исто.

Мала јектенија, и возглас: Јер се благослови свесвето Име Твоје и прослави се Царство твоје..

Сједален, глас 4.

Искупио си нас пречасном Крвљу својом од клетве законске; на крсту прикован и копљем прободен, излио си бесмртност људима, Спаситељу наш, слава Ти.

Слава и сада, исто.

Еванђеље шесто, од Марка зачало 67. (Глава 15,16-32)

У време оно, војници одведоше Исуса унутра у двориште у такозвани преторијум, и сазваше сву чету војника. И обукоше му пурпурни огртач, и оплетавши трнов вијенац ставише на њега. И стадоше га поздрављати: Здраво, царе јудејски! И бијаху га по глави трском, и пљуваху на њега, и падајући на колена клањаху му се. И кад му се наругаше, свукоше с њега пурпурни огртач, и обукоше га у његове хаљине и изведоше да га разапну. И натераше једнога пролазника, Симона из Кирине, оца Александрова и Руфова, који иђаше из поља, да понесе крст његов.

И доведоше га на мјесто Голготу, што значи: Мјесто лобање. И даваше му да пије вино са смирном, а он не узе. И кад га разапеше, раздијелише хаљине његове бацајући коцку за њих ко ће шта узети. А бијаше час трећи, и разапеше га. И бјеше натпис његове кривице написан: Цар јудејски. И с њим распеше два разбојника, једнога с десне, а једнога с лијеве стране њему. И испуни се Писмо које говори: И уврстише га међу безаконике. И пролазници хуљаху на њега, машући главама својим и говорећи: Уа! Ти што храм разваљујеш и за три дана сграђујеш, спаси самога себе и сиђи с крста! Тако и првосвештеници с књижевницима ругаху се, говорећи један другоме: Друге спасе, а себе не може да спасе. Христос, цар Израиљев, нека сиђе сада с крста да видимо, па ћемо му вјеровати. И они што бијаху с њим разапети вријеђаху га.

Онда Блажена, стихове на 8
Глас 4.

У Царству твоме, сети нас се Господе, када дођеш у Царству твоме.

Блажени сиромашни духом, јер је њихово Царство небеско.

Блажени који плачу, јер ће се утешити.

Блажени кротки, јер ће наследити земљу.

Дрветом Адам из Раја би исељен, а дрветом крсним разбојник се у Рај усели. Јер први окусивши заповест одбаци Створитеља; а овај сараспевши се, исповеди Те као Бога прикривеног. Сети се и нас, Спасе, у Царству твоме.

Блажени гладни и жедни правде, јер ће се наситити.

Творца закона од ученика купише безаконици, и Њега као законо-преступника поставише пред судницу Пилата, вичући: Распни овога који је онима у пустињи ману давао. А ми, угледајући се на праведног разбојника, вером вапијемо; Сети се и нас Спасе, у Царству твоме.

Блажени милостиви, јер ће бити помиловани.

Мноштво богоубица, Јудејски народ безакони, махнито вичући Пилату, говораху; Распни Христа невинога; а Вараву нам радије ослободи. А ми говоримо к Њему гласом благоразумног разбојника: сети се и нас Спасе, у Царству твоме.

Блажени чисти срцем, јер ће Бога видети.

Живоносна твоја ребра, Христе, као извор који истиче из Едема, Цркву твоју, као разумни Рај напаја, раздељујући се

отуда, као на почетке, у четири Еванђеља, свет напајајући, твар радујући, и народе верно учећи, да се клањају Царству твоме.

Блажени миротворци, јер ће се синови Божији назвати.

Распео се јеси мене ради, да мени источиш опроштај; у ребра си прободен, да излијеш мени капи живота; клинцима си прикован да бих ја дубином страдања твојих, поверовавши у висину моћи твоје, вапио Теби: Животодавче Христе, слава крсту Спасе, и страдању твоме.

Блажени прогнани правде ради, јер је њихово Царство небеско.

Распетога Тебе Христе, сва твар видећи дрхташе, темељи земље се колебаху од страха моћи твоје; светила се небеска скриваху; а црквена завеса се раздираше, горе уздрхташе, и камење се распадаше, и разбојник верни с нама викаше Теби, Спасе, оно „сети се“.

Блажени сте, када вас срамоте и прогоне и рекну сваку рђаву реч против вас, лажући мене ради.

Рукопис наш, на крсту подерао си, Господе, и убројан у мртве, тамошњега тиранина си свезао, избављајући све од окова смрти васкрсењем твојим, којим се просветисмо, Човекољубче Господе, и вапијемо Ти: сети се и нас, Спасе, у Царству твоме.

Радујте се и веселите се, јер је плата ваша велика на небесима.

Ти који си подигнут на крсту, и разрешио силу смрти, и избрисао као Бог рукопис против нас, Господе. Разбојниково покајање, даруј и нама који Те вером обожавамо, једини Човекољубче, Христе Боже наш, и који Ти вапијемо: сети се и нас, Спасе, у Царству твоме.

Слава Оцу и Сину и Светоме Духу.

Оца, и Сина, и Духа Светога, сви верни јединодушно славословимо, достојно се молимо, јединицу Божанства бивствујућу у Три Ипостаси, која несливено пребива, просту, нераздељиву и неприступну, којом се избављамо од огњеног мучења.

И сада, и увек у векове векова. Амин.

Богородичан.

Матер Твоју Христе, Ону која Те је телом безсемено родила, и уистину Дјеву, која је и по рођењу остала нетљена, Њу приводимо Теби на молитву, Владико многомилостиви, да опроштај сагрешења дарујеш онима који Ти увек вапију: Сети се и нас, Спасе, у Царству твоме.

Прокимен, глас 4.

Разделише одећу моју међу собом, и за хаљину моју бацише коцку.

Стих: Боже, Боже мој, обрати пажњу на ме; Зашто си ме оставио?

Мала јектенија и возглас: Јер Тебе славе све силе небеске, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу..

Еванђеље седмо, од Матеја, зачало 113. (Глава 27,33-54)

У време оно дошавши војници на мјесто које се зове Голгота, то јест: Мјесто лобање, дадоше му да пије оцат помијешан са жучи, и окусивши не хтје да пије. А кад га разапеше, разделише хаљине његове бацивши коцку. И сеђаху ондје те га чуваху. И ставише му изнад главе кривицу његову написану; Ово је Исус цар јудејски. Тада распеше с

њим два разбојника, једнога с десне и једнога с лијеве стране.

А који пролажаху хуљаху на њега машући главама својима и говорећи: Ти који храм развaљујеш и за три дана сагрaђујеш, спаси сам себе; ако си Син Божији, сиђи са крста! А тако и првосвештеници са књижевницима, старешинама и фарисејима подсмевајући се говораху: Друге спасе а себе не може да спасе. Ако је цар Израиљев, нека сиђе сад с крста, па ћемо вјеровати у њега. Уздао се у Бога, нека га избави сад, ако му је по вољи; јер говораше: Ја сам Син Божији. Тако исто и разбојници распети с њим ругаху му се.

А од шестога часа би тама по свој земљи до часа деветога. А око деветога часа, повика Исус из свега гласа говорећи: Или, Или, лима савахтани? То јест: Боже мој, Боже мој, зашто си ме оставио? А неки од оних што стајаху ондје чувши то говораху: Овај зове Илију. И одмах отрча један од њих те узе сунђер, и напуни оцта, па натаче на трску, те га појаше. А остали говораху: Остави да видимо хоће ли доћи Илија да га избави.

А Исус опет повика из свега гласа, и испусти дух. И гле, завјеса храма раздрије се на двоје, од горњега краја до доњега; и земља се потресе, и камење се распаде; И гробови се отворише, и устадоше многа тијела светих који су помрли; И изишавши из гробова по васкрсењу његову, уђоше у свети град и показаше се многима. А капетан и који с њим чуваху Исуса, видјевши да се земља тресе и шта би, уплашише се врло говорећи: Заиста овај бијаше Син Божији.

Затим се чита Псалам 50.

(Овде престаје свештеник кадити и јектеније говорити)

Еванђеље осмо, од Луке зачало 111. (Глава 23,32-49)

У време оно вођаху са Исусом и друга два злочинца са њим да погубе. И када дођоше на мјесто звано Лобања, ондје разапеше њега и злочинце, једнога с десне стране а другога с лијеве. А Исус говораше: Оче, опрости им, јер не знају шта чине! И дијелећи хаљине његове бацаху коцку. И народ стајаше гледајући. А и старјешине ругаху му се с њима говорећи: Друге спасе, нека спасе и себе, ако је он Христос, изабраник Божији. А и војници му се ругаху, приступаху и даваху му оцат. И говораху: Ако си ти цар јудејски, спаси самог себе! А бијаше над њим и натпис написан словима јелинским и латинским и јеврејским: Ово је цар јудејски. А један од објешених злочинаца хуљаше на њега говорећи: Ако си ти Христос, спаси себе и нас! А други одговоривши укораваше га говорећи: Зар се ти не бојиш Бога, када си и сам осуђен тако? А ми смо праведно осуђени, јер примамо по својим дјелима као што смо заслужили; а он никаква зла не учини. И рече Исусу: Сјети ме се, Господе, када дођеш у Царству своме. И рече му Исус: Заиста ти кажем, данас ћеш бити са мном у рају.

А бијаше око шестога часа, и тама би по свој земљи до часа деветога. И помрча сунце, и завјеса храмовна раздрије се напола. И повикавши Исус из свега гласа рече: Оче, у руке твоје предајем дух свој. И рекавши ово издахну. А кад видје капетан шта се догоди, прослави Бога говорећи: Заиста овај човјек бјеше праведник. И сав народ који се бијаше скупио да гледа овај призор, кад видје шта би, врати се бијући се у прса. А стајаху издалека сви познаници његови и жене које га пратише из Галилеје, посматрајући ово.

И одмах певамо Трипеснец, песму господина Козме.

Акростих, или Крајесрочије трипеснеца је: Просаватон те, **што значи:** Предсуботије же.

Ирмос по двапут, тропари на 12; На крају Ирмос оба хора заједно.

Глас 6.

Песма 5.

Ирмос: К Теби јутрењујем, који си из милосрђа себе према паломе понизио неизменљиво, и до страдања бестрадално се приклонио, Речи Божија мир даруј ми Човекољубче.

Оправши ноге, и предочистивши се сада причешћем божанске твоје тајне Христе, твоји служитељи са Сиона на велику гору маслинску с Тобом узиђоше, певајући Тебе, Човекољубче.

Гледајте пријатељи, рекао си, не бојте се, јер сада се приближи час да ме ухвате, и да будем убијен рукама безаконика. А ви ћете се сви разбежати, мене оставивши, које ћу поново сабрати да проповедају мене Човекољубца.

Кондак, глас 8.

Ходите сви да певамо, Онога који се нас ради распео, јер Њега виде Марија на дрвету и говораше: ако и Крст трпиш, Ти си Син и Бог мој.

Икос.

Своје јагње овца гледајући на заклање вучено, следоваше Марија, распуштене косе са другим женама овако наричући: Куда идеш, чедо? Ради чега тако брзо пут свој довршаваш? Није ли опет друга свадба у Кани Галилејској, и тамо сада хиташ, да од воде и њима вино учиниш? Хоћу ли и ја с

Тобом чедо, или ћу Те овде чекати? Дај ми реч, Речи, немој проћи поред мене ћутећи, који си ме чисту сачувао. Јер си Ти Син и Бог мој.

Синаксар

Стихови за распеће:

Жив си Ти Боже, иако си умртвљен на дрвету.
О, мртваче наги, и Бога живога Логосе!

Стихови за разбојника распетога са Христом.

Закључана отвори Едемска врата.
Стави разбојник кључ, рекавши: Сети ме се.

На свети и Велики Петак; вршимо сећање на света и спасоносна и страшна страдања, Господа и Бога и Спаса нашега Исуса Христа, која је добровољно примио нас ради, тј: пљување, бијење, шамарање, ругање, исмевање, црвену хаљину, трску, сунђер, оцат, клинце, копље, и после свега овога, крст и смрт. Све се ово у Петак десило. Јер када за тридесет сребреника би продан од пријатеља и ученика и предаде се, најпре би одведен Ани првосвештенику, који га посла Кајафи. Тамо док би пљуван, шамаран по образу; руган и исмеван, слушаше: Прореци нам, Христе, ко те удари? А тамо дођоше и лажни сведоци, који га клеветаху, да је рекао: Разорите овај храм, и за три дана ћу га подигнути; и да је називао себе Сином Божијим. Тада и првосвештеник не трпећи хулу, раздра своје хаљине.

А када свану, одведоше га к Пилату у судницу. И они не уђоше, говорећи, да се не би оскврнили, но да би могли јести Пасху. А Пасхом се назива цео Празник, или је и тада био, као што требаше. А Христос је пре једнога дана учинио

законску Пасху, хотећи да у Петак буде заједно заклан са пасхалним јагањцима.

А Пилат изишавши, питаше их: Зашто га окривљујете? И пошто не нађе ништа слично за шта га тужаху, посла га опет Кајафи. А овај опет к Пилату, јер он настојаше да се Христос погуби. А Пилат говораше: Узмите га ви и распните, и по закону вашем судите. А старешине Јеврејске опет рекоше: ми не смемо никога убити, подстрекавајући Пилата да га разапне. А Пилат упита Христа: Је ли Он цар Јудејски? Он то не признаде, но рече да је вечни цар: јер Царство моје није од овога свијета, говораше. А хотећи га пустити Пилат, најпре рече онима, да на њему не налази никакве кривице. Такође беше обичај да им на сваки празник пусти по једнога сужња, којега затраже. А њима изгледа беше Варава милији од Христа. Пилат пак, дарујући Јудејцима траженога, избивши најпре Исуса, изводи га с војницима, обученог у скерлетну хаљину, са трновим венцем на глави, давши му трску у десницу његову, а војници му се ругаху, говорећи: Здраво царе Јудејски. А кад се довољно наругаше, опет рече Пилат: никакве смртне кривице не налазим на њему. А Јудејци говорећи рекоше: он мора да умре, јер назива себе Сином Божијим. И док ово говораху, Исус ћуташе, а народ викаше ка Пилату: распни га, распни. Хтедоше га предати на срамну смрт, да би добро сећање на њега у народу уништили. А Пилат, као да их караше, рече: Зар цара вашега да разапнем? Они пак рекоше: ми немамо другога цара осим Ћесара. Будући да док говораху хулу, ништа не успеше, позивају се на Ћесара, да барем тако Пилата бесом испуне. Јер говораху: сваки који себе царем гради, противи се Ћесару. Док се ово догађаше, жена поручи Пилату, будући уплашена страшним сном, говорећи: немој ти ништа имати

са тим Праведником, јер сам њега ради много у сну пострадала. А Пилат умивши руке, кривицу за крв његову скида са себе. А неки Јудеји викаху: крв његова на нас и на децу нашу. Ако овога ослободиш, ниси пријатељ Ћесару. Овога, дакле, уплашивши се Пилат, иако је добро знао да је Исус невин, предаје га на распеће на крсту, пустивши Вараву.

А ово кад виде Јуда, отишавши баци сребренике старешинама, и отиде те се обеси на дрво неко, и надувши се веома, пуче по средини. А војници пошто Исуса тукоше трском по глави, натоварише му крст. Такође Симона из Кирине натераше да му понесе крст. И у час трећи, стигавши на место Лубање, распеше га тамо. А с обе стране њега распеше и друга два разбојника, да би и Он у злочинце био убројан. Због лошег квалитета разделише хаљине његове војницима, а за нешивену хаљину његову бацише коцку, чинећи му пакости на сваки начин. И не само то, но и на крсту ругаху му се, говорећи: Уа, ти што храм разрушаваш, и за три дана подижеш, спаси сам себе. И опет: другима је помагао, а себи не може ли помоћи? И опет: Ако је цар израиљев, нека сиђе сад са крста, и вероваћемо у њега. И дакле истину говораху, јер требаше несумњиво к Њему приступити: јер он беше не само цар израиљев, но и целога света.

А зашто је требало да се помрачи сунце у трећи час, усред дана дакле? Да би свима било објављено страдање. Такође тресење земље, распадање камења биваше за изобличавање Јудејаца. И многа тела васкрснуше, на уверење општег васкрсења, и на јављање силе Великог Страдалника. Завеса црквена се расцепи, као да се храм срђаше због страдања Онога који се у њему слави, и многима открива невидљиве ствари.

У трећи, дакле, час би распет Христос, као што говори божанствени Марко: А од шестог часа до деветог би тама, када и Лонгин сотник виде друга чудесна збивања, и осим помрачења сунца, повика веома: Ваистину овај Син Божији беше. Од разбојника, пак, један се ругаше Исусу, а други га укореваше претећи му веома, и Христа исповедаше као Сина Божијега. А веру његову Спас награди, обећавши му да ће са њим бити у Рају. Наругавши му се, дакле, у свему, Пилат и титулу написа изнад главе његове говорећи: Исус Назарећанин, цар Јудејски. Иако му Јудеји забрањиваху да пише тако, него као да је Он сам то рекао. Пилат им пак одговори: што писах, писах. Затим, када Спас рече: жедан сам, дадоше му исоп помешан са оцтом. И Он рекавши: сврши се, преклонивши главу, предаде дух.

И када су сви отишли, Мати Његова стајала је под Крстом, и сестра њена Марија Клеопова, коју је Јаков родио, пошто је Клеопа умро бездетан, и Јован вољени његов ученик. Неразумним, пак Јудејима, не будући довољно што гледају тела на крсту, молише Пилата, зато што беше велики дан Пасхе по Петку, да осуђенима пребију голени, да би смрт што пре наступила. И обојици дакле разбојника пребише голени јер још беху живи. А дошавши до Исуса, пошто видеше да је већ умро, не пребише му голени. Но један од војника, по имену Лонгин, угађајући безумнима, подигавши копље, прободе Христа у ребра с десне стране; и одмах изиђе крв и вода. Једно тј. вода као од човека, а друго тј. крв као од више од човека. Или, крв дакле ради освећења божанског причешћа, а вода - ради крштења. Јер овај сугуби извор ваистину садржи тајну за нас. Ово и Јован видевши сведочи, и истинито је сведочанство његово, јер је свему томе био присутан, и видећи пише. Чак и кад би хтео лаж

да говори, не би измишљотине писао на срамоту свога Учитеља. Неки говоре, док се ово дешавало, у сасуд неки прихваћена је пречиста крв из животних и божанских ребара. А кад се све ово тако натприродно завршило, пошто се вече беше приближило, излази Јосиф из Ариматеје, раније тајни ученик, као и неки други, и дошавши Пилату са смелошћу, јер беше знаменит човек, затражи тело Исусово. А он заповеди да му га даду. И, дакле, скинувши тело с крста побожно га положи. А кад већ наступи ноћ, долази Никодим, носећи неку смесу смирне и алоје, насталу временом, и обвивши га плаштаницом, као што је био обичај да Јудејци чине, близу га положише, у усеченом у камену гробу Јосифовом, у којем нико до тада није лежао, да не би када Христос васкрсне, другоме приписали васкрсење. А мешавину алоја и смирне, која је била лепљива, Еванђелист је поменуо, да када виде плаштаницу и убрус у гробу остављене, не измишљају како је он украден. Јер нико не би имао толико слободе, да одмотава платна тако залепљена за тело. Све ово толико преславно десило се у оно време Петка, и нама богоносни оци наредише да се свега овога сећамо са скрушеним срцем и умилењем.

А треба знати и ово да се у шести дан седмице, дакле у Петак разапе Господ, јер је у шести дан у почетку и створен човек. Но и у шести час дана био је на крст разапет, јер у том часу, као што се говори, и Адам је пруживши руку дотакао се забрањеног дрвета, и умро. Јер доликоваше да у онај час у којем је био поражен, да у њему опет буде обновљен. А у врту, као и Адам у Рају. Горки напитак,оцат са жучи помешан, принесен Христу, представљаше кушање Адама у Рају. Шамарање показиваше нашу слободу. Пљување, и срамотно вођење, враћање нашег достојанства,

а трнови венац - скидање проклетства са нас. Скерлетна хаљина - за кожне хаљине, и за наше царско достојанство. Клинови, умртвљење и непокретност нашега греха. Крст, означава дрво у Рају. Прободена ребра, означавају Адамово ребро, од којег је саздана Ева, преко које је дошао преступ. Копље - одговара пламеном мачу. Вода из ребра, слика је крштења. Крв и трска, којима нам је као цар црвеним словима, даровао и подписао древну отаџбину. Говори се да глава Адамова лежи тамо, где је распет Христос глава свих; да је дакле крштен Христовом крвљу која је ту истекла. А назива се Место Лобање (на јеврејском Голгота), јер је за време потопа Адамова глава избила ван земље, само кости ношене водом као неко необично чудо, коју је Соломон чашћу праоца, са свом својом војском, многим камењем покрио. Зато се и то место од тада назива Литостротон то јест камењем поплочано. А говоре неки особити светитељи, како су примили по предању, да је ту сам Адам од анђела био погребен. Где је дакле труп (тј. леш), тамо је дошао и као Орао Христос, вечни цар, нови Адам, исцељујући дрветом старога Адама који је дрветом пао. Надприродним, и неизмерним твојим милосрђем за нас, Христе Боже, помилуј нас, амин!

Песма 8.

Ирмос: Стуб злобе богопротивне, божанствени младићи поругаше, а против Христа подижући се безакони синедрион, планира празне ствари, смишљаше како да убије Онога који у шаци живот држи; Кога сва твар благосиља, славећи у векове.

Отресите сан од трепавица, рекао си Христе, ученицима, и у молитви бдите, да не дођете у искушење, а особито

Симону, јер на јачега долази веће искушење. Петре, разуми мене, Кога сва твар благосиља, славећи у векове.

Нечисту реч усана, никада нећу изрећи против тебе Владико, с Тобом сам готов и умрети као разуман, ако се и сви одрекну, повика Петар. Ни тело, ни крв, но Отац Твој откри ми Тебе, Кога сва твар благосиља, славећи у векове.

Дубину божанске премудрости, и разума, ниси сву испитао, а дубину мојих судова ниси схватио човече, рече Господ. Будући дакле, тело, не хвали се, јер ћеш се трипут одрећи мене, Кога сва твар благосиља, славећи у векове.

Одричеш се, Симоне Петре, да ћеш учинити брзо, што је речено; и к Теби слушкиња једна пришавши, уплашиће те, рече Господ. Но горко заплакавши, ипак ћеш наћи милостива мене, Кога сва твар благосиља, славећи у векове.

Песма 9.

Ирмос: Часнију од херувима, и неупоредиво славнију од серафима, Тебе што Бога Реч непорочно роди, уистину Богородицу ми Те величамо.

Погубна чета богомрских, скупина лукавих богоубица, опколи Тебе Христе, и као неправедна вукоше Створитеља свега, Кога ми величамо.

Не разумевајући закон безбожници, гласовима пророчким, учећи се узалуд, као овцу на неправедно заклање вукоше Тебе Господара свих, Кога ми величамо.

Незнабошцима издани живот, свештеници заједно са књижевницима, рањени самоубиственом злобом, предадоше да се убије, природом Животодавац; Кога ми величамо.

Опколише као пси многи, и ударивши Царе, образ твој шамарем, питаху Те, и на Тебе лажно сведочаху, а Ти све претрпевши, све си спасао.

Ексапостилар, трипут,
Глас 2.

Разбојника благоразумног, истога дана удостојио си Раја, Господе; и мене дрветом крсним просветли, и спаси ме.

И одмах Еванђеље девето, од Јована, зачало 61.

(Глава 19,25-37)

У време оно стајаху код Исусова крста мати његова, и сестра матере његове Марија Клеопова, и Марија Магдалина. А Исус видјевши матер и ученика кога љубљаше гдје стоји поред ње, рече матери својој: Жено, ето ти сина! Потом рече ученику: Ево ти мајке! И од онога часа узе је ученик к себи. Послије тога, знајући Исус да се већ све свршило, да се сасвим испуни Писмо рече: Жедан сам! Стајаше пак суд пун оцта; а они напунише сунђер оцта, и натакнувши на трску, принесоше устима његовим. А кад Исус окуси оцат рече: Сврши се! И преклонивши главу предаде дух. А будући да бјеше петак, па да не би тијела остала на крсту у суботу, јер бијаше велики дан, она субота, Јудејци замолише Пилата да им се пребију голијени, па да их скину. Онда дођоше војници, и првоме пребише голијени и другоме распетоме с њим; А дошавши до Исуса, кад видјеше да је већ умро, не пребише му голијени, Него један од војника прободе му ребра копљем; и одмах изиђе крв и вода. И онај који је видио, посвједочио је, и истинито је свједочанство његово, и он зна да истину говори, да и ви вјерујете. Јер се ово догоди да се испуни Писмо: Кост његова неће се преломити. И опет друго Писмо говори: Погледаће на онога кога прободоше.

Онда: Све што дише...

Стихови на 4
И певамо стихире самогласне три, понављајући прву.
Глас 3.

Два зла учини, прворођени син мој Израиљ: остави мене извор воде живе, и ископа себи бунар испроваљиван. Мене на дрвету распе, а Вараву измоли и отпусти. Ужасну се небо због тога, и сунце зраке сакри. А ти, Израиљу, ниси се постидео, него си ме смрти предао. Опрости им, Оче свети, јер не знадоше шта учинише.

Сваки део светога твога тела, срамоту нас ради претрпе: глава трње, лице пљување, вилице шамаре, уста укус жучи с оцтом помешан, уши хуле безбожне, леђа бијење и рука трску, цело тело растезање на крсту, удови клинове и ребра копље. Ти који си за нас пострадао, и од страдања нас ослободио; и који си сишао к нама човекољубљем и подигао нас, свесилни Спасе, помилуј нас.

Када си био разапет Христе, сва твар видећи дрхташе, темељи земље се поколебаше страхом силе твоје; јер због Тебе који си данас подигнут, род Јеврејски погибе; црквена завеса се раздера на двоје, гробови се отворише и мртви из гробова васкрснуше. Сотник видевши чудо, ужасну се; а Мати твоја стојећи присутна викаше ридајући матерински: Како да не плачем и груди своје не бијем, гледајући Те нага, као осуђеника на крсту обешена? Ти који си распет и погребен, и васкрсао из мртвих, Господе, слава Теби.

Слава, глас 6.

Свукоше с мене одећу моју, и обукоше ме у хаљину црвену, ставише на главу моју венац од трња, и у десну моју руку дадоше трску, да их разбијем, као сасуде грнчарске.

И сада:

Леђа моја дадох на ране, а лице моје не окренух од пљувања, на суду Пилатову стадох, и Крст претрпех, за спасење света.

Затим Еванђеље десето, од Марка, зачало 69.

(Глава 15,43-47)

У време оно, дође Јосиф, из Ариматеје, угледан савјетник, који и сам Царство Божије чекаше, и усуди се те уђе Пилату и заиска тијело Исусово. А Пилат се зачуди да је већ умро; и дозвавши капетана запита га: Је ли давно умро? И дознавши од капетана, даде тијело Јосифу. И он купивши платно и скинувши га, обави платном, и положи га у гроб који бјеше исјечен у камену, и навали камен на врата гроба. А Марија Магдалина и Марија Јосијина гледаху гдје га полагаху.

Онда:

Славословље мало: Слава на висини Богу..

А свештеник јектенију: Допунимо јутарњу молитву..

И остало по обичају, и по возгласу: Јер си Бог милости..

Одмах:

Еванђеље једанаесто, од Јована, зачало 62.

(Глава 19,38-42)

У време оно, замоли Јосиф Пилата да узме тијело Исусово. И допусти Пилат. Онда дође и узе тијело Исусово. А дође и Никодим, који је први пут долазио ноћу Исусу, и донесе помијешане смирне и алоја око сто литара. Тада

узеше тијело Исусово, и обавише га платном с мирисима, као што је обичај у Јудејаца да сахрањују. А на ономе мјесту, гдје бјеше распет био је врт, и у врту гроб нов, у који још нико не бијеше положен. Ондје, дакле, због петка јудејскога, пошто бјеше близу гроб, положише Исуса.

Певамо стиховње стихире, самогласно:

Глас 1.

Сва твар измени се страхом, гледајући Те на крсту обешена Христе. Сунце се помрачи, и основи земље се задрмаше. Све састрадаваше Саздатељу свега. Драговољно претрпевши нас ради, Господе, слава теби.

Стих: Разделише хаљине моје између себе, и за хаљину моју бацише коцку.

Народ безбожни и безакони, зашто смишља узалудне ствари? Зашто живот свих на смрт осуди? Велико чудо! јер се Саздатељ света предаје у руке безаконика, и на дрво се подиже Човекољубац, да би ослободио сужње у аду који вичу: Дуготрпељиви Господе, слава Теби.

Стих: Дадоше ми за храну жуч, у жеђи мојој напојише ме оцтом.

Данас те гледаше, непорочна Дјева, Речи, на Крсту подигнута, ридајући материнском утробом, кидаше срце горко, и уздишући болно из дубине душе, лице са косом кидаше. Зато и груди бијући, викаше жалосно: Авај мени, чедо божанско, авај мени, светлости света! Зашто си зашао од очију мојих, Јагње Божије? Стога војске бестелесних беху обузете страхом, говорећи: Непостижни Господе, слава Теби.

Стих: А Бог цар наш пре векова, извршо спасење на сред Земље.

Видећи Те на дрвету да висиш, Тебе Саздатеља свих и

Бога, Христе, она која Те је безсемено родила, вапијаше горко: Сине мој, где зађе лепота лица твога? не могу поднети гледајући Те, неправедно распета. Похитај, дакле, васкрсни, да видим и ја Твоје из мртвих тридневно васкрсење.

Слава, глас 8. Господе, када си Ти узлазио на Крст, страх и трепет обузе твар; и земљи си, дакле, забранио да прогута оне који Те распињаху, а аду си заповедио да отпусти сужње на препород људи. Судијо живих и мртвих, дошао си да дарујеш живот а не смрт. Човекољубче, слава Теби.

И сада: Већ судије неправедне, умачу трску за одлуку, и Исус бива суђен и осуђује се на крст; и твар страда, гледајући на Крсту Господа. Но Ти који природом тела страдаш мене ради, Господе благи, слава Теби.

Затим,
Еванђеље дванаесто, од Матеја, зачало 114.
(Глава 27,62-66)

Сутрадан пак по петку сабраше се првосвештеници и фарисеји код Пилата говорећи: Господару, сјетисмо се да онај варалица каза још за живота: Послије три дана устаћу. Зато заповједи да се утврди гроб до трећега дана да не дођу како ученици његови ноћу, да га не украду и не кажу народу: Устаде из мртвих; и биће посљедња превара гора од прве. Рече им Пилат: Имате стражу, идите те утврдите како знате. А они отишавши утврдише гроб са стражом и запечатише камен.

Онда: Добро је исповедати се Господу..
Трисвето, По: Оче наш..

Тропар, глас 4.

Искупио си нас пречасном Крвљу својом од клетве законске; на Крсту прикован и копљем прободен, излио си бесмртност људима, Спаситељу наш, слава Ти.

Потом, јектенија обична. И Отпуст.

А први час не додајемо сада, но сутрадан, у два сата.

ВЕЛИКИ ПЕТАК

ЦАРСКИ ЧАСОВИ

Састав Кирила, Архиепископа александријског.

У други час дана (то јест у 8 часова ујутру по европском рачунању времена) клепа се.

Припрема за царске часове бива овако:

Свештеник обучен у Епитрахиљ и фелон (тамно љубичасте боје или црни), отвори царске двери, износи свето Еванђеље и поставља га на налоњ на солеји, окренут олтару и ту испред Еванђеља почиње са: Благословен Бог наш..

Онда узме кадионицу, окади Еванђеље унакрст, олтар и сав храм, а на осталим часовима Еванђеље, престоне иконе и, певнице. И улази у олтар. Излази на читање Еванђеља, и на кађења кад треба.

Свештеник се облачи, и када благослови, почињемо:

ЧАС 1.

Царе небески, Трисвето, Пресвета Тројице, Оче наш.
Возглас: Јер је твоје Царство.. Господе помилуј.**12 пута.**
Слава, и сада. Ходите поклонимо се.. **трипут.**
И говоримо Псалме ове, који су овде написани.

Псалам 5.

Чуј Господе, ријечи моје, разумиј помисли моје. Слушај вику моју, царе мој и Боже мој! јер се теби молим, Господе! У јутру слушаш глас мој, у јутру стојим пред тобом, и чекам. Јер си ти Бог који неће безакоња; у тебе нема места ко је зао. Безбожници неће изаћи пред очи твоје; ти ненавидиш све који чине безакоње. Потиреш лажљивце; на крвопиоце и лукаве мрзи Господ. А ја по великој милости твојој улазим у дом твој, и клањам се у светој цркви твојој са страхом твојим. Господе! води ме у правди својој; ради непријатеља мојих поравни преда мном пут свој. Јер нема у устима њиховијем истине; у њима је неваљалство; грло им је гроб отворен; на језику им је дволичење. Боже! не дај им напретка, нека се разбију помисли њихове. За многа неваљалства њихова обори их, јер се побунише на тебе. Па ће се радовати сви који се у те уздају; до вијека ће се веселити које ти заклањаш; дичиће се који љубе име твоје. Јер ти, Господе, благосиљаш праведника, као штитом заклањаш га милошћу својом.

Псалам 2.

Зашто се буне народи и племена помишљају сујетне ствари? Устају цареви земаљски, и кнезови се скупљају на

Господа и на помазаника његова. „Раскинимо свезе њихове и збацимо са себе јарам њихов.“ Онај, што живи на небесима, смије се, Господ им се подсмијева. Па им говори у гњеву својем и јарошћу својом збуњује их: „Ја сам помазао цара својега на Сиону, на светој гори својој.“ Казаћу наредбу Господњу; он рече мени: „ти си син мој, ја те сад родих. Ишти у мене, и даћу ти народе у нашљедство, и крајеве земаљске теби у државу. Ударићеш их гвозденом палицом; разбићеш их као лончарски суд. Сад, цареви, оразумите се; научите се судије земаљске! Служите Господу са страхом, и радујте се с трепетом. Поштујте сина, да се не разгневи, и ви не изгинете на путу своме; јер ће се гњев његов брзо разгорјети. Благо свјема који се у њ уздају!

Псалам 21.

Боже, Боже мој! за што си ме оставио удаљивши се од спасења мојега, од ријечи вике моје? Боже мој! вичем дању, а ти ме не слушаш, и ноћу, али немам мира. Свети, који живиш у похвалама Израиљевим! У тебе се уздаше оци наши, уздаше се, и ти си их избављао. Тебе призиваше, и спасаваше се; у тебе се уздаше, и не остајаше у срамоти. А ја сам црв, а не човјек; подсмијех људима и руг народу. Који ме виде, сви ми се ругају, развађују уста, машу главом, и говоре: ослонио се на Господа, нека му поможе, нека га избави, ако га милује. Та, ти си ме извадио из утробе; ти си ме умирио на грудима матере моје. За тобом пристајем од рођења, од утробе матере моје ти си Бог мој. Не удаљуј се од мене; јер је невоља близу, а нема помоћника. Опколише ме мноштво телаца; јаки волови Васански опколише ме; Развалише на ме уста своја. Лав је гладан лова и риче. Као вода разлих се; расуше се све кости моје; срце моје поста

као восак, растопило се у мени. Сасуши се као цријеп крјепост моја, и језик мој приону за грло, и у прах смртни мећеш ме. Опколише ме пси многи; чета зликоваца иде око мене, прободоше руке моје и ноге моје. Могао бих избројити све кости моје. Они гледају, и од мене начинише ствар за гледање. Дијеле хаљине моје међу собом, и за доламу моју бацају ждријеб. Али ти, Господе, не удаљуј се. Сило моја, похитај ми у помоћ. Избави од мача душу моју, од пса јединицу моју. Сачувај ме од уста лавовијех, и од рогова биволових, чувши, избави ме. Казујем име твоје браћи; усред скупштине хвалићу те. Који се бојите Господа, хвалите га. Све сјеме Јаковљево! поштуј га. Бој га се, све сјеме Израиљево! Јер се не оглуши молитве ништега нити је одби; не одврати од њега лица својега, него га услиши кад га зазва. Тебе ћу хвалити на скупштини великој; завјете своје свршићу пред онима који се њега боје. Нека једу убоги и насите се, и нека хвале Господа који га траже; живо да буде срце ваше до вијека. Опоменуће се и обратиће се ка Господу сви крајеви земаљски, и поклониће се пред њим сва племена незнабожачка. Јер је Господње Царство; он влада народима. Јешће и поклониће се сви претили на земљи; пред њим ће пасти сви који слазе у прах, који не могу сачувати душе своје у животу. Сјеме ће њихово служити њему. Казиваће се за Господа роду потоњему. Доћи ће, и казиваће правду његову људима његовијем, који ће се родити; јер је он учинио ово.

Слава и сада, Алилуја, **трипут.** Господе помилуј, **трипут.**

Слава, тропар,
Глас 1. (чита се)

Када си Ти разапет Христе, укинуто би мучење, и згажена би сила непријатељска; јер нити анђео, нити човек, но сам Ти Господе, спасао си нас, слава Теби.

И сада, Богородичан: Како да Те назовемо, о Благодатна? Небо? јер си изгрејала сунце правде. Рај? јер си изникла цвет нетрулежности. Дјева? јер си остала непорочна. Чиста Мати? јер си имала у светим твојим наручјима Сина, Бога свих. Њега моли да се спасу душе наше.

И одмах певамо следеће стихире самогласне,
Глас 8.

Данас се црквена завеса, раздера на прекор безаконика, и сунце зраке своје сакри гледајући Владику распињанога.

И опет друга певница, исто то.

Онда прва певница говори

Стих: Зашто се буне незнабошци, и народи измишљају узалудне ствари?

Као овца на заклање био си вођен, Христе Царе, и као јагње незлобиво прикован на крст од људи безаконих, грехова наших ради, Човекољубче.

Стих: Дођоше цареви земаљски, и кнезови се сабраше заједно на Господа и на Христа његовог.

И опет иста стихира: Као овца..

Затим, прва певница:
Слава, глас исти (8.).

Подносећи све, Господе овако си говорио, безаконицима који су Те ухватили: Ако сте и ударили Пастира, и разјурили дванаест оваца ученике моје, могао сам више од дванаест

легеона довести анђела. Но дуго трпим, да се испуни све непознато и тајно што сам вам објавио преко пророка мојих. Господе, слава Теби.

И сада, исто.

Прокимен пророштва, глас 4.

Срце његово сабра безакоње у себе.

Стих: Блажен је који разуме убогога и сиромаха.

Читање из пророштава Захарије (Глава 11,10-13)

Узех свој штап, благост, и сломих га да укинем завјет свој који учиних са свијем народима. И укиде се онога дана, и невољни од стада, који гледаху на ме, познаше доиста да бјеше ријеч Господња. И рекох им: ако вам је драго, дајте ми моју плату; ако ли није, немојте; и измјерише ми плату, тридесет сребрника. И рече ми Господ: баци лончару ту часну цијену којом ме прецијенише. И узев тридесет сребрника бацих их у дом Господњи лончару.

Онда:

Апостол, читање из посланице Галатима, светога апостола Павла. Зачало215. од пола (Глава 6,14-18)

Браћо, Боже сачувај, да се ја чим другим хвалим осим крстом Господа нашега Исуса Христа, којим се мени разапе свијет и ја свијету. Јер у Христу Исусу нити обрезање што помаже нити необрезање, него нова твар. И који год буду живјели по овоме правилу, мир на њих и милост, и на Израиљ Божији. Убудуће да ми нико не ствара тешкоће, јер ја ране Господа Исуса на тијелу својему носим. Благодат Господа нашега Исуса Христа са духом вашим, браћо. Амин.

Затим

Еванђеље од Матеја, зачало 110-113. (Глава 27,1-56)

У време оно, кад би јутро, учинише вијеће сви првосвештеници и старјешине народа против Исуса да га погубе. И свезавши га одведоше, и предаше га Понтију Пилату, намјеснику. Тада видјевши Јуда, издајник његов, да га осудише, раскаја се, и врати тридесет сребрника првосвештеницима и старјешинама говорећи: Сагријеших што издадох крв невину. А они рекоше: Шта ми маримо за то? Ти ћеш видјети.

И бацивши сребрнике у храму, изиђе, и отиде те се објеси. А првосвештеници, узевши сребрнике, рекоше: Не ваља их метнути у храмовну ризницу, јер су цијена за крв. Него се договорише те купише за њих лончареву њиву за гробље странцима. Зато се та њива и прозва Крвна њива до данас. Тада се испуни што је казано преко пророка Јеремије који говори: И узеше тридесет сребрника, цијену цијењенога, кога су цијенили синови Израиљеви; И дадоше их за њиву лончареву, као што ми каза Господ.

А Исус стаде пред намјесником, и запита га намјесник говорећи: Јеси ли ти цар јудејски? А Исус му рече: Ти кажеш. И кад га тужаху првосвештеници и старјешине, ништа не одговори. Тада му рече Пилат: Зар не чујеш колико против тебе свједоче? И не одговори му ни на једну ријеч, тако да се намјесник дивљаше веома. А о Празнику бијаше обичај у намјесника да народу пусти по једнога сужња кога они хоће. А тада имаху познатога сужња по имену Вараву. И када се сабраше, рече им Пилат: Кога хоћете да вам пустим? Вараву или Исуса названога Христа? Јер знађаше да су га из зависти предали. А када сјеђаше у суду, поручи му

жена његова говорећи: Не мијешај се ти ништа у суд тога праведника, јер данас у сну много пострадах због њега. А првосвештеници и старјешине наговорише народ да иште Вараву, а Исуса да погубе. А намјесник одговарајући рече им: Кога хоћете од ове двојице да вам пустим? А они рекоше: Вараву. Рече им Пилат: Шта да чиним са Исусом названим Христом? Рекоше му сви: Да се разапне! Намјесник пак рече: А какво је зло учинио? А они из гласа повикаше говорећи: Да се разапне! А кад видје Пилат да ништа не помаже, него још већа буна бива, узе воду те уми руке пред народом говорећи: Ја сам невин у крви овога праведника; ви ћете видјети. И одговарајући сав народ рече: Крв његова на нас и на дјецу нашу! Тада им пусти Вараву, а Исуса, шибавши, предаде да се разапне.

Тада војници намјесникови узеше Исуса у судницу и скупише на њега сву чету војника. И свукавши га обукоше му пурпурни огртач. И оплетавши вијенац од трња, метнуше му на главу, и дадоше му трску у десницу; и клекнувши на кољена преда њим, ругаху му се говорећи: Здраво, царе јудејски! И пљунувши на њега, узеше трску и бише га по глави. И кад му се наругаше, свукоше с њега огртач, и обукоше га у хаљине његове, и поведоше да га разапну. И излазећи нађоше човјека из Кирине по имену Симона и натјераше га да му понесе крст. И дошавши на мјесто које се зове Голгота, то јест: Мјесто лобање, дадоше му да пије оцат помијешан са жучи, и окусивши не хтје да пије. А кад га разапеше, раздијелише хаљине његове бацивши коцку. И сједаху ондје те га чуваху. И ставише му изнад главе кривицу његову написану: Ово је Исус цар јудејски. Тада распеше с њим два разбојника, једнога с десне и једнога с лијеве стране. А који пролажаху хуљаху на њега машући

главама својима и говорећи: Ти који храм разваљујеш и за три дана сграђујеш, спаси сам себе; ако си Син Божији, сиђи са крста! А тако и првосвештеници са књижевницима, старјешинама и фарисејима подсмијевајући се говораху: Друге спасе а себе не може да спасе. Ако је цар Израиљев, нека сиђе сад с крста, па ћемо вјеровати у њега. Уздао се у Бога, нека га избави сад, ако му је по вољи; јер говораше: Ја сам Син Божији. Тако исто и разбојници распети с њим ругаху му се.

А од шестога часа би тама по свој земљи до часа деветога. А око деветога часа, повика Исус из свега гласа говорећи: Или, Или, лима савахтани? То јест: Боже мој, Боже мој, зашто си ме оставио? А неки од оних што стајаху ондје чувши то говораху: Овај зове Илију. И одмах отрча један од њих те узе сунђер, и напуни оцта, па натаче на трску, те га појаше. А остали говораху: Остави да видимо хоће ли доћи Илија да га избави. А Исус опет повика из свега гласа, и испусти дух. И гле, завјеса храма раздрије се на двоје, од горњега краја до доњега; и земља се потресе, и камење се распаде; и гробови се отворише, и устадоше многа тијела светих који су помрли. И изишавши из гробова по васкрсењу његову, уђоше у свети град и показаше се многима. А капетан и који с њим чуваху Исуса, видјевши да се земља тресе и шта би, уплашише се врло говорећи: Заиста овај бијаше Син Божији. И ондје бијаху и гледаху издалека многе жене које су ишле за Исусом из Галилеје и служиле му, међу којима бијаше Марија Магдалина и Марија, мати Јаковљева и Јосијина, и мати синова Зеведејевих.

И одмах читамо:

Стопе моје управи по речи твојој, и да не овлада мноме

било какво безакоње. Избави ме од клевета људских и сачуваћу заповести твоје. Лицем твојим просвети слугу твога, и научи ме наредбама твојим. Нека се испуне уста моја хвале твоје, Господе, да би певао славу твоју, сав дан величанственост твоју.

Трисвето. После Оче наш..

Кондак

Глас 8.

Ходите сви да певамо, Онога који се нас ради распео, јер Њега виде Марија на дрвету, и говораше: ако и Крст трпиш, Ти си Син и Бог мој.

Онда: Господе помилуј, **40 пута.**

Ти коме се у свако време и сваког часа на небу и на земљи клањају и славослове, Христе Боже, дуготрпељиви, многомилостиви, много-милосрдни, који праведнике љубиш и грешнике милујеш, који све зовеш на спасење обећањем будућих добара.

Ти Сам Господе, прими у овај час и наше молитве, и управи живот наш ка заповестима твојим. Душе наше освети, тела очисти, помисли исправи, мисли очисти, и избави нас од сваке жалости, зла и болова. Огради нас светим твојим анђелима, да пуковима њиховим чувани и вођени, достигнемо у јединство вере и у познање неприступне славе твоје, јер си благословен у векове векова. Амин.

Господе помилуј, **трипут, Слава и сада.**

Часнију од херувима и неупоредиво славнију од серафима, Тебе која си Бога Реч непорочно родила, уистину

Богородицу, ми Те величамо. Именом Господњим благослови оче.

Свештеник: Боже смилуј се на нас и благослови нас, обасјај нас светлошћу лица твога и помилуј нас.

Молитва:

Христе, светлости истинита, који просвећујеш и осветљујеш сваког човека, који долази у свет, нека се покаже на нама сјај лица твога, да у њему видимо светлост неприступну. И управи стопе наше на вршење заповести твојих, молитвама пречисте Твоје Матере, и свих Твојих Светих. Амин.

ЧАС 3.

Говоримо: Ходите поклонимо се.. **трипут, и**

Псалам 34.

Господе: буди супарник супарницима мојим; удри оне који ударају на ме. Узми оружје и штит, и дигни се мени у помоћ. Потегни копље, и пресијеци пут онима који ме гоне, реци души мојој: ја сам спасење твоје. Нека се постиде и посраме који траже душу моју; нека се одбију натраг и постиде који ми зло хоће. Нека буду као прах пред вјетром, и анђео Господњи нека их прогони. Нека буде пут њихов таман и клизав, и анђео Господњи нека их тјера. Јер ни за што застријеше мрежом јаму за мене, ни за што ископаше јаму души мојој. Нека дође на њега погибао ненадна, и мрежа коју је намјестио нека улови њега, нека он у њу падне на погибао. А душа ће се моја радовати о Господу, и веселиће се за помоћ његову. Све ће кости моје рећи: Господе! ко је као ти, који избављаш страдалца од онога који

му досађује, и ништега и убогога од онога који га упропашћује? Устадоше на ме лажни свједоци; што не знам, за оно ме питају. Плаћају ми зло за добро, и сиротовање души мојој. Ја се у болести њиховој облачих у врећу, мучих постом душу своју, и молитва се моја враћаше у прсима мојима. Као пријатељ, као брат поступах; бијах сјетан и с обореном главом као онај који за матером жали: А они се радују кад се ја спотакнем, и купе се, купе се на ме, задају ране, не знам за што, чупају и не престају. С неваљалијем и подругљивијем беспосличарима шкргућу на ме зубима својима.

Господе! хоћеш ли дуго гледати? Отми душу моју од нападања њихова, од овијех лавова јединицу моју. Признаваћу те у сабору великом, усред многога народа хвалићу те: Да ми се не би светили који ми злобе неправедно, и намигивали очима који мрзе на ме ни за што. Јер они не говоре о миру, него на мирне на земљи измишљају лажне ствари. Разваљују на ме уста своја, и говоре: добро! добро! види око наше. Видиш, Господе! немој мучати; Господе немој одступити од мене. Пробуди се, устани на суд мој, Боже мој и Господе, и на парницу моју. Суди ми по правди својој, Господе, Боже мој, да ми се не свете. Не дај да говоре у срцу својем: добро! то смо хтјели! Не дај да говоре: прождријесмо га. Нек се постиде и посраме сви који се радују злу мојему, нек се обуку у стид и у срам који се размећу нада мном. Нека се радују и веселе који ми желе правду, и говоре једнако: велик Господ, који жели мира слузи својему! И мој ће језик казивати правду твоју, и хвалу теби сваки дан.

Псалам 108.

Боже, славо моја, немој мучати, јер се уста безбожничка и уста лукава на ме отворише; говоре са мном језиком лажљивијем. Ријечима злобнијем са свијех страна гоне ме, и оружају се на ме ни за што. За љубав моју устају на мене, а ја се молим. Враћају ми зло за добро, и мржњу за љубав моју. Постави над њим старјешину безбожника, и противник нека му стане с десне стране. Кад се стане судити, нека изађе крив, и молитва његова нека буде гријех. Нека буду дани његови кратки, и власт његову нека добије други. Дјеца његова нек буду сирота, и жена његова удовица. Дјеца његова нек се потуцају и просе, и нека траже хљеба изван својих пустолина. Нека му узме дужник све што има, и нека разграбе туђини муку његову. Нек се не нађе нико ко би га љубио, ни ко би се смиловао на сироте његове. Натражје његово нек се затре, у другом кољену нека погине име њихово. Безакоње старијех његовијех нек се спомене у Господа, и гријех матере његове нек се не избрише. Нека буду свагда пред Господом, и он нека истријеби спомен њихов на земљи; За то што се није сјећао чинити милост, него је гонио човјека ништега и убогога, и тужноме у срцу тражио смрт. Љубио је клетву, нека га и стигне; није марио за благослов, нека и отиде од њега. Нек се обуче у клетву као у хаљину, и она нек уђе у њега као вода, и као уље у кости њихове. Нек му она буде као хаљина, у коју се облачи, и као појас, којим се свагда паше. Таква плата нек буде од Господа онима који ме нанавиде, и који говоре зло на душу моју. А мени, Господе, Господе, учини што приличи имену твојему. Ти си добар, милошћу својом избави ме. Јер сам невољан и ништ, и срце је моје рањено у мени. Нестаје ме као сјена, кад се одмиче; тјерају ме као скакавце. Кољена

моја изнемогоше од поста, и тијело моје омрша. Постадох подсмијех њима; видећи ме машу главом својом. Помози ми Господе, Боже мој, спаси ме по милости својој. Нека познаду да је ово твоја рука, и ти, Господе, да си ово учинио. Они куну, а ти благослови; устају, али нек се постиде, и слуга се твој обрадује. Нек се противници моји обуку у срамоту, и као хаљином нек се покрију стидом својим. Хвалићу Господа веома устима својима, и усред многих славићу га, јер стоји с десне стране убогоме, да би га спасао од онијех који осуђују душу његову.

Псалам 50.

Помилуј ме, Боже, по великој милости својој и по обилном милосрђу свом очисти безакоње моје. Опери ме добро од безакоња мога, и од греха мога очисти ме. Јер безакоње своје ја знам, и грех је мој стално преда мном. Теби јединоме сагреших, и зло пред Тобом учиних, а Ти си праведан у речима својим и чист у суду своме. Гле, у безакоњима се зачех, и у гресима роди ме мати моја. Гле, истину љубиш, и јављаш ми непознатости и тајне свемудрости своје. Покропи ме исопом, и очистићу се; умиј ме, и бићу бељи од снега. Дај ми да слушам радост и веселье, да се прену кости потрвене. Одврати лице своје од грехова мојих, и сва безакоња моја очисти. Срце чисто сагради у мени, Боже, и Дух прав обнови у мени. Не одгурни ме од лица твога, и Духа Твога Светога не одузми од мене. Дај ми радост спасења твога, и духом владалачким учврсти ме. Научићу безаконике путевима твојим, и безбожници ће се обратити к Теби. Избави ме од крви, Боже, Боже спасења мога; обрадоваће се језик мој правди твојој. Господе, отвори уста моја, и она ће казивати славу твоју. Јер да си хтео

жртве, ја бих Ти принео; за жртве паљенице не мариш. Жртва је Богу дух скрушен, срце скрушено и смерно Бог неће одбацити. По доброти својој, Господе, чини добро Сиону, и нека се подигну зидови јерусалимски. Онда ће Ти бити миле жртве правде, приноси и жртве паљенице; тада ће метати на жртвеник твој теоце.

Слава, и сада, Алилуја, **трипут.**

Господе помилуј, **трипут.**

Слава, тропар, глас 6.

Господе, Животе свих, осудише Те Јудеји на смрт; који помоћу штапа прећоше пешке Црвено море, на Крст Те приковаше; и који из камена мед сисаху, жуч Теби принеше. Но драговољно си све претрпео, да нас ослободиш од робовања непријатељу; Христе Боже, слава Теби.

И сада, Богородичан.

Богородице, Ти си виноград истинити, која си произвела плод живота. Теби се молимо, моли се, Владичице, са апостолима и свима светима, да буду помиловане душе наше.

После овога певамо следеће стихире, самогласно,
Глас 8.

Страха ради Јудејског, пријатељ твој и ближњи Петар, одрече се Тебе, Господе, и ридајући овако вапијаше: Сузе моје не прећути, јер рекох, Милосрдни, да ћу веру сачувати, и не сачувах. И наше покајање, тако прими, и помилуј нас. **Двапут.**

Стих: Речи моје чуј Господе, и разуми вику моју.

Пре часнога Крста твога, док се војници ругаху Теби, Господе, умне силе се ужасаваху. Јер си понео венац поруге, Ти који си земљу живописао цвећем; и хаљину срама си

обукао, Ти који облацима заодеваш небо; јер таквим старањем, познаде се твоје милосрђе, Христе. Велика је твоја милост, слава Теби.

Стих: Почуј глас молитве моје, царе мој и Боже мој.

И опет исто: Пре часнога..

Слава, глас 5.

Вођен на Крст, овако си говорио Господе: За које дело хоћете да ме разапнете, Јудеји? јер што раслабљене ваше учврстих? што мртве као од сна подигох? Крвоточиву исцелих, а Хананејку помиловах? За које дело хоћете да ме убијете, Јудеји? Но угледаћете, безаконици, Христа, кога сада пробадате.

И сада, опет исто: Вођен на Крст, ..

Прокимен, глас 4. Јер сам ја на ране готов, и страдање је моје стално преда мном.

Стих: Господе, немој ме јарошћу твојом изобличити, нити ме гневом твојим казнити.

Читање из Пророштава Исаије (Глава 50,4-11)

Господ Господ даде ми језик учен да умијем проговорити згодну ријеч уморном; буди свако јутро, буди ми уши, да слушам као ученици. Господ Господ отвори ми уши, и ја се не противих, не отступих натраг. Леђа своја подметах онима који ме бијаху и образе своје онима који ме чупаху; не заклоних лица својега од руга ни од запљувања. Јер ми Господ Господ помаже, зато се не осрамотих, зато ставих чело своје као кремен, и знам да се нећу постидјети. Близу је онај који ме правда; ко ће се прети са мном? станимо заједно; ко је супарник мој? нека приступи к мени. Гле,

Господ Господ помагаће ми: ко ће ме осудити? Гле, сви ће они као хаљина оветшати, мољац ће их изјести. Ко се међу вама боји Господа и слуша глас слуге његова? Ко ходи по мраку и нема видјела, нека се узда у име Господње и нека се ослања на Бога својега. Гле, сви који ложите огањ, и опасујете се искрама, идите у свјетлости огња својега и у искрама које распалисте. То вам је из моје руке, у мукама ћете лежати.

Затим,

Апостол, Посланица Римљанима, зачало 88. од половине (Глава 5,6-10)

Браћо, Христос, још док бјесмо немоћни, умрије у одређено вријеме за безбожнике. Јер једва ће ко умријети за праведника; а за доброга можда би се ко и усудио да умре. Али Бог показује своју љубав према нама, јер још док бијасмо грјешници, Христос умрије за нас. Много ћемо, дакле, прије бити кроз њега спасени од гњева сада када смо оправдани крвљу његовом. Јер када смо се као непријатељи помирили са Богом кроз смрт Сина његова, много ћемо се прије, већ помирени, спасти животом његовим.

Онда:

Еванђеље од Марка, зачало 67-68. (Глава 15,16-41)

У време оно, војници одведоше Исуса унутра у двориште у такозвани преторијум, и сазваше сву чету војника. И обукоше му пурпурни огртач, и оплетавши трнов вијенац ставише на њега. И стадоше га поздрављати: Здраво, царе јудејски! И бијаху га по глави трском, и пљуваху на њега, и падајући на кољена клањаху му се. И кад му се наругаше, свукоше с њега пурпурни огртач, и обукоше га у његове

хаљине и изведоше да га разапну. И натјераше једнога пролазника, Симона из Кирине, оца Александрова и Руфова, који иђаше из поља, да понесе крст његов. И доведоше га на мјесто Голготу, што значи: Мјесто лобање. И даваше му да пије вино са смирном, а он не узе. И кад га разапеше, раздијелише хаљине његове бацајући коцку за њих ко ће шта узети. А бијаше час трећи, и разапеше га. И бјеше натпис његове кривице написан: Цар јудејски. И с њим распеше два разбојника, једнога с десне, а једнога с лијеве стране њему. И испуни се Писмо које говори: И уврстише га међу безаконике. И пролазници хуљаху на њега, машући главама својим и говорећи: Уа! Ти што храм развалујеш и за три дана сграђујеш, Спаси самога себе и сиђи са крста! Тако и првосвештеници с књижевницима ругаху се, говорећи један другоме: Друге спасе, а себе не може да спасе. Христос, цар Израиљев, нека сиђе сада с крста да видимо, па ћемо му вјеровати. И они што бијаху с њим разапети вријеђаху га. А када настаде шести час, би тама по свој земљи до часа деветога. И у девети час повика Исус из свега гласа говорећи: Елои, Елои, лима савахтани? што значи: Боже мој, Боже мој, зашто си ме оставио? И неки од оних што стајаху ондје чувши то говораху: Ено зове Илију. А један отрча те напуни сунђер оцта, па натакнувши на трску појаше га говорећи: Оставите да видимо хоће ли доћи Илија да га скине. И Исус повика из свег гласа и издахну. И завјеса храмовна раздрије се на двоје одозго до доље. А кад видје капетан који стајаше према њему да тако узвикнувши издахну, рече: Заиста човјек овај Син Божији бјеше. А бијаху ту и жене гледајући издалека, међу којима бјеше и Марија Магдалина и Марија мати Јакова Малога и Јосије, и Саломија. Које и кад он бјеше у Галилеји иђаху за њим и

служаху му; и многе друге и које бијаху дошле с њим у Јерусалим.

И одмах чтец:

Господ Бог благословен, благословен, Господ сваког дана, похитаће нама Бог спасења наших, Бог који спасава.

Трисвето, Оче наш,

Кондак, глас 8.

Ходите сви да певамо, Онога који се нас ради распео, јер Њега виде Марија на дрвету и говораше: ако и Крст трпиш, Ти си Син и Бог мој.

Господе помилуј, **40 пута.**

Ти коме се у свако време и сваког часа на небу и на земљи клањају и славослове, Христе Боже, дуготрпељиви, многомилостиви, много-милосрдни, који праведнике љубиш и грешнике милујеш, који све зовеш на спасење обећањем будућих добара.

Ти Сам Господе, прими у овај час и наше молитве, и управи живот наш ка заповестима твојим. Душе наше освети, тела очисти, помисли исправи, мисли очисти, и избави нас од сваке жалости, зла и болова. Огради нас светим твојим анђелима, да пуковима њиховим чувани и вођени, достигнемо у јединство вере и у познање неприступне славе твоје, јер си благословен у векове векова. Амин.

Господе помилуј, **трипут. И остало.**

Молитва:

Владико Боже, Оче Сведржитељу, Господе Сине Јединородни, Исусе Христе и Свети Душе, једно Божанство, једна Сила, помилуј ме грешнога, и како год знаш, спаси ме недостојног слугу твога; јер си благословен у векове векова. Амин.

ЧАС 6.

Ходите поклонимо се.. **трипут.**

Псалам 53.

Боже! именом својим помози ми, и крјепошћу својом одбрани ме на суду. Боже! услиши молитву моју, чуј ријечи уста мојих. Јер туђини усташе на ме, и силни траже душу моју; немају Бога пред собом. Гле, Бог је помоћник мој, Господ даје снагу души мојој. Обратиће зло на непријатеље моје, истином својом истријебиће их. Радо ћу принијети жртву, прославићу име твоје, Господе, јер је добро. Јер ме избављаш из сваке невоље, и на непријатеље моје без страха гледа око моје.

Псалам 139.

Избави ме, Господе, од човјека злога, сачувај ме од насилника, који помишљају зло у срцу и сваки дан подижу рат; Оштре језик свој као змија, јед је аспидин у устима њиховијем. Сачувај ме, Боже, од руку безбожничких, од насилника сахрани ме, који мисле да поткину ноге моје. Охоли ми намјестише замке и пругла, метнуше ми мрежу на пут, прећу разапеше ми. Рекох Господу: ти си Бог мој, услиши, Господе, глас мољења мојега. Господе, Господе,

крјепки спаситељу мој, заклони главу моју у дан ратни. Не дај, Господе, безбожнику што жели, не дај му да докучи што је наумио, да се не узносе. Отров онијех што су око мене, погибао уста њиховијех нека се обрати на њих. Нека падне на њих живо угљевље; нека их он баци у огањ, у пропасти, да не устану. Човјек језичан неће се утврдити на земљи, неправеднога ће злоћа увалити у погибао. Знам да ће Господ показати правду невољноме и правицу убогима. Да! праведни ће славити име твоје, прави ће остати пред лицем твојим.

Псалам 90.

Који живи у заклону вишњега, у сјену свемогућега почива. Говори Господу: ти си уточиште моје и бранич мој, Бог мој, у којега се уздам. Он ће те избавити из замке птичареве, и од љутога помора; Перјем својим осјениће те, и под крилима његовијем заклонићеш се; истина је његова штит и ограда. Нећеш се бојати страхоте ноћне, стријеле, која лети дању, помора, који иде по мраку, болести, која у подне мори. Пашће поред тебе тисућа и десет тисућа с десне стране теби, а тебе се неће дотаћи. Само ћеш гледати очима својима, и видјећеш плату безбожницима. Јер си ти, Господе, поуздање моје. Вишњега си изабрао себи за уточиште. Неће те зло задесити, и ударац неће досегнути до колибе твоје. Јер анђелима својим заповиједа за тебе да те чувају по свијем путовима твојим. На руке ће те узети да гдје не запнеш ногом својом. На лава и на аспиду наступаћеш и газићеш лавића и змаја. „Кад ме љуби, избавићу га; заклонићу га, кад је познао име моје. Зазваће ме, и услишићу га; с њим ћу бити у невољи, избавићу га и прославићу га, дуга живота наситићу га, и показаћу му спасење своје.“

Слава, и сада, Алилуја, **трипут.**

Господе помилуј, **трипут.**

Слава, тропар, глас 2.

Извршио си спасење, посред земље, Христе Боже, раширио си на Крсту твоје пречисте руке, сабирајући све народе, који вичу: Господе, слава Теби.

И сада, Богородичан:

Зато што немамо смелост због мноштва грехова наших, Ти, Богородице Дјево, моли од Тебе Рођенога, јер много може молитва Матере према милосрђу Владике.

Не превиди, Свечиста, молбе нас грешних, јер је милостив, и моћан да спасе, Онај који је изволео да пострада за нас.

После овога певамо следеће стихире, самогласно, Глас 8.

Ово говори Господ Јудејцима: Народе мој, шта ти учиних, или чиме ти досадих? Слепце твоје просветлих, губавце твоје очистих, човека који лежаше на одру подигох. Народе мој, шта ти учиних, и чиме ми узврати? Уместо мане - жуч, уместо воде - оцат, уместо да ме волите - на крст ме приковасте. Нећу више подносити, но позваћу моје народе и они ће ме прославити са Оцем и Духом, и ја ћу им даровати живот вечни. **Двапут.**

Стих: Дадоше ми за храну жуч, и у жеђи мојој напојише ме оцтом.

Законодавци Израиљеви Јудеји и фарисеји, скуп Апостола виче к вама; Ево Храма којега ви разористе; ево Јагњета које ви распесте и гробу, предадосте; но влашћу својом васкрсе. Не варајте се, Јудеји, јер то је Онај који је у

мору спасао, и у пустињи хранио. Он је живот, и светлост, и мир света.

Стих: Спаси ме Боже, јер дођоше воде до душе моје.

Опет иста стихира: Законодавци Израиљеви

Слава, глас 5.

Ходите, христоносни народи, видимо шта је уговорио Јуда издајник, са свештеницима безаконим против Спаса нашега. Данас су учинили заслужним смрти бесмртног Логоса, и Пилату предавши, на месту Лобање разапели. И ово страдајући, Спас наш, викаше говорећи: Отпусти им, Оче, грех овај, да би разумели народи, моје из мртвих Васкрсење.

И сада, исто: Ходите, христоносни народи..

Прокимен, глас 4.

Господе, Господе наш, како је дивно име твоје по свој земљи.

Стих: Јер се узнесе красота твоја изнад небеса.

Читање из пророштава Исаије (Глава 52,13-54,1)

Гле, слуга ће мој бити срећан, подигнуће се и узвисиће се и прославиће се. Како се многи зачудише теби, што бијаше нагрђен у лицу мимо свакога човјека, и у стасу мимо синове човјечије, тако ће опет удивити многе народе, цареви ће пред њим затиснути уста своја, јер ће видјети што им није казивано и разумјеће што нијесу слушали. Ко вјерова проповиједању нашему, и мишица Господња коме се откри? Јер изниче пред њим као шибљика, и као коријен из сухе земље; не би обличја ни љепоте у њега; и видјесмо га, и не бјеше ништа на очима, чега ради бисмо га пожељели.

Презрен бјеше и одбачен између људи, болник и вичан болестима, и као један од кога свак заклања лице, презрен да га ни за што не узимасмо. А он болести наше носи и немоћи наше узе на се, а ми мишљасмо да је рањен, да га Бог бије и мучи. Али он би рањен за наше пријеступе, избијен за наша безакоња; кар бјеше на њему нашега мира ради, и раном његовом ми се исцијелисмо. Сви ми као овце зађосмо, сваки од нас се окрену својим путем, и Господ пусти на њ безакоње свијех нас. Мучен би и злостављен, али не отвори уста својих; као јагње на заклање вођен би и као овца нијема пред онијем који је стриже не отвори уста својих. Од тјескобе и од суда узе се, а род његов ко ће исказати? јер се истрже из земље живијех и за пријеступе народа мојега би рањен. Одредише му гроб са злочинцима, али на смрти би с богатијем, јер не учини неправде, нити се нађе пријевара у устима његовијем. Али Господу би воља да га бије, и даде га на муке; кад положи душу своју у принос за гријех, видјеће натражје, продуљиће дане, и што је Господу угодно на- предоваће његовом руком. Видјеће труд душе своје и наситиће се; праведни слуга мој оправдаће многе својим познањем, и сам ће носити безакоња њихова. Зато ћу му дати дио за многе, и са силнима ће дијелити плијен, јер је дао душу своју на смрт, и би метнут међу злочинце, и сам носи гријехе многих, и за злочинце се моли. Весели се, нероткињо која не рађаш, запјевај и покликни ти, која не трпиш мука од порођаја, јер пуста има више дјеце него ли она која има мужа, вели Господ.

Апостол, Јеврејима посланица, зачало 306.

(Глава 2,11-18)

Браћо, и Онај који освећује и они који се освећују сви

су од једнога; зато се не стиди да их назива браћом, говорећи: Објавићу Име твоје браћи својој, усред сабора пјесмом ћу те величати. И опет: Ја ћу се уздати у Њега. И опет: Ево ја и дјеца коју ми даде Бог. А пошто та дјеца имају заједницу у крви и месу, и Он узе најприснијег удјела у томе, да смрћу сатре онога који има моћ смрти, то јест ђавола. И да избави оне који из страха од смрти цијелога живота бијаху кривци за своје робовање. Јер, заиста се не присаједини анђелима, него се присаједини сјемену Аврамову. Стога је требало да у свему буде подобан браћи, да би био милостив и вјеран првосвештеник у служби Богу, како би очистио гријехе народа. Јер пошто је и сам страдао будући кушан, зато може помоћи онима који бивају кушани.

Еванђеље, од Луке, зачало 111. (Глава 23,32-49)

У време оно, вођаху са Исусом и друга два злочинца са њим да погубе. И када дођоше на мјесто звано Лобања, ондје разапеше њега и злочинце, једнога с десне стране а другога с лијеве. А Исус говораше: Оче, опрости им, јер не знају шта чине! И дијелећи хаљине његове бацаху коцку. И народ стајаше гледајући. А и старјешине ругаху му се с њима говорећи: Друге спасе, нека спасе и себе, ако је он Христос, изабраник Божији. А и војници му се ругаху, приступаху и даваху му оцат. И говораху: Ако си ти цар јудејски, спаси самог себе! А бијаше над њим и натпис написан словима јелинским и латинским и јеврејским: Ово је цар јудејски. А један од објешених злочинаца хуљаше на њега говорећи: Ако си ти Христос, спаси себе и нас! А други одговоривши укораваше га говорећи: Зар се ти не бојиш Бога, кад си и сам осуђен тако? А ми смо праведно осуђени, јер примамо по својим дјелима као што смо заслужили; а он никаква зла не

учини. И рече Исусу: Сјети ме се, Господе, када дођеш у Царству своме. И рече му Исус: Заиста ти кажем, данас ћеш бити са мном у рају. А бијаше око шестога часа, и тама би по свој земљи до часа деветога. И помрча сунце, и завјеса храмовна раздрије се напола. И повикавши Исус из свега гласа рече: Оче, у руке твоје предајем дух свој. И рекавши ово издахну. А кад видје капетан шта се догоди, прослави Бога говорећи: Заиста овај човјек бјеше праведник. И сав народ који се бијаше скупио да гледа овај призор, кад видје шта би, врати се бијући се у прса. А стајаху издалека сви познаници његови и жене које га пратише из Галилеје, посматрајући ово.

И одмах чтец:

Нека нас брзо претекну милости твоје Господе, јер веома осиромашисмо. Помози нам, Боже, Спаситељу наш, славе ради имена твога. Господе, избави нас и очисти грехе наше имена твога ради.

Трисвето, и по: Оче наш:

Кондак, глас 8.

Ходите сви да певамо Онога који се нас ради распео, јер Њега виде Марија на дрвету и говораше: Ако и Крст трпиш, Ти си Син и Бог мој.

Господе помилуј, **40 пута.**

Ти коме се у свако време и сваког часа на небу и на земљи клањају и славослове, Христе Боже, дуготрпељиви, многомилостиви, много-милосрдни, који праведнике љубиш и грешнике милујеш, који све зовеш на спасење обећањем будућих добара.

Ти Сам Господе, прими у овај час и наше молитве, и управи живот наш ка заповестима твојим. Душе наше освети, тела очисти, помисли исправи, мисли очисти, и избави нас од сваке жалости, зла и болова. Огради нас светим твојим анђелима, да пуковима њиховим чувани и вођени, достигнемо у јединство вере и у познање неприступне славе твоје, јер си благословен у векове векова. Амин.

Господе помилуј, **трипут. И остало.**
Затим,
Молитва светог Василија Великог.

Боже и Господе сила, и Творче сваке твари, који си због милосрђа неупоредиве милости твоје, Твог Јединородног Сина, Господа нашега Исуса Христа, низпослао на спасење рода нашега, и Часним Крстом његовим подерао списак грехова наших, и њиме победио начала и власти таме. Ти сам, Владико Човекољубче, прими и од нас грешних благодарствене ове и прозбене молитве, и избави нас од сваког пагубног и мрачног греха и свих видљивих и невидљивих непријатеља који траже да нам науде. Прикуј за страх твој тела наша и не дај да се срца наша приклоне речима или помислима рђавим, него љубављу твојом рани душе наше, да би увек гледајући к Теби, и вођени светлошћу која је од Тебе, посматрајући Тебе неприступну и вечну светлост, непрестано исповедање и благодарење узносили Теби, беспочетном Оцу, са Јединородним Твојим Сином, и свесветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова. Амин.

ЧАС 9.

Ходите поклонимо се.. **трипут.**

Псалам 68.

Спаси ме, Боже, јер дође вода до душе. Пропадам у дубоком глибу; гдје нема дна; тонем води у дубине, и вали ме затрпавају. Изнемогох вичући, промуче ми грло, побијељеше ми очи погледајући Бога. Онијех који мрзе на ме ни за што има више него косе на глави мојој; осилише који хоће да ме погубе, лажљиви непријатељи моји. Што нијесам отимао, ваља да вратим. Боже! ти знаш је ли у мени безумље, и кривице моје нијесу сакривене од тебе. Немој да се постиде у мени који се уздају у тебе, Господе, Господе над војскама! Немој да се посраме у мени који траже тебе, Боже Израиљев! Јер тебе ради подносим руг, и срамота попаде лице моје. Туђин постадох браћи својој, и незнан синовима матере своје. Јер ревност за кућу твоју једе ме, и ружења онијех који тебе руже падају на ме. Плачем, постим се душом својом, и то ми се прима за зло; мјесто хаљине облачим врећу, и бивам им прича. О мени се разговарају сједећи на вратима, пијући вино пјевају ме. А ја се молим теби, Господе; вријеме је да се смилујеш, Боже; по великој милости својој услиши ме, јер је истинито спасење твоје. Извади ме из глиба, да не пропаднем; да се избавим од ненавидника и из дубоке воде; да ме не узме вода на матицу, да ме не прождре пучина, и да не склопи јама нада мном ждријела својега. Услиши ме, Господе, јер је благост твоја милосрдна, по великој доброти својој погледај ме. Немој одвратити лица својега од слуге својега; јер ме је туга; похитај, услиши ме. Приближи се души мојој, избави је; на супрот непријатељима мојим избави ме. Ти знаш под каквим

сам ругом, стидом и срамотом; пред тобом су сви непријатељи моји. Срамота сатре срце моје, изнемогох; чекам хоће ли се коме сажалити, али нема никога; хоће ли ме ко потјешити, али не налазим. Дају ми жуч да једем, и у жеђи мојој поје ме оцтом. Трпеза њихова нека им буде мрежа и замка, то нека им буде плата. Нека им потамне очи њихове, да не виде, и њихове бедре раслаби за свагда. Излиј на њих јарост своју, и пламен гњева твојега нека их обузме! Стан њихов нека опусти, и у њиховијем шаторима нека не буде никога да живи. Јер кога си ти поразио, они гоне, и умножавају јаде онима које си ти ранио. Мећи на њих кривицу за кривицом, да не дођу до правде твоје. Нека се избришу из књиге живијех, и с праведницима нек не буду записани. А ја сам ништ и болан; помоћ твоја, Боже, нек ме заклони. Славићу име Божије у пјесми, величаћу га у хвали. То је Богу милије од вола, од телета с роговима и с папцима. Видјеће ништи и радоваће се. Који тражите Бога, оживјеће срце ваше. Јер Бог чује убоге, и сужања својих не оглуша се. Нека га хвале небеса и земља, мора и све што се у њима миче! Јер ће Бог спасти Сион, сазидаће градове Јудине; и људи ће се ондје населити и наслиједиће га. И натражје ће се слуга његовијех утврдити у њему, и који љубе име његово наставаће на њему.

Псалам 69.

Боже, похитај да ме избавиш, Господе, да ми поможеш! Нек се постиде и посраме који траже душу моју! Нек уступе натраг, и осрамоте се који ми зло желе! Са стидом нек се врате натраг који ми говоре: ха! ха! Нек се тјеше и веселе тобом који траже тебе, и који љубе спасење твоје, нека једнако говоре: велик је Бог! А ја сам ништ и убог, Боже,

похитај к мени! ти си помоћ моја и избавитељ мој, Господе, не часи!

Псалам 85.

Пригни, Господе, ухо своје и услиши ме, јер сам невољан и ништ. Сачувај душу моју, јер сам твој поклоник. Спаси слугу својега, Боже мој, који се у те узда. Смилуј се на ме, Господе, јер к теби вичем вас дан. Обесели душу слуге својега, јер к теби, Господе, подижем душу своју. Јер си ти, Господе, добар и милосрдан и веома милостив свима који те призивљу. Чуј, Господе, молитву моју, и слушај глас мољења мојега. У дан туге своје призивљем те, јер ћеш ме услишити. Нема међу боговима такога какав си ти, Господе, и нема дјела такијех каква су твоја. Сви народи, које си створио, доћи ће и поклонити се пред тобом, Господе, и славити име твоје. Јер си ти велик и твориш чудеса; ти си један Бог. Покажи ми, Господе, пут свој, и ићи ћу у истини твојој; учини нека се мили срцу мојему бојати се имена твојега. Славићу те, Господе Боже мој, свијем срцем својим, и поштоваћу име твоје до вијека. Јер је милост твоја велика нада мном, и извадио си душу моју из пакла најдубљега. Боже, охолице усташе на мене, и гомила насилника тражи душу моју, и немају тебе пред собом. Али ти, Господе, Боже милостиви и благи, стрпљиви и богати добротом и истином, погледај на ме и смилуј ми се, дај силу своју слузи својему, и помози сину слушкиње своје; учини са мном чудо доброте. Нека виде који ме ненавиде, и постиде се, што си ми, Господе, помогао и утјешио ме.

Слава, и сада Алилуја, **трипут.**
Господе помилуј, **трипут.**

Слава, тропар глас 8.

Видећи разбојник Господара живота на крсту висећа, говораше: Кад Он не би био Бог оваплоћени, који је са нама разапет, не би сунце зраке своје сакрило, нити би земља дршћући се тресла. Но Ти, Господе, који све трпиш, сети ме се, у Царству твоме.

И сада, Богородичан.

Ти који си нас ради рођен од Дјеве, и распеће претрпео, Благи, који си смрћу смрт разрушио, и васкрсење показао као Бог; не презри оне које си саздао руком својом; покажи човекољубље твоје, Милостиви; прими Богородицу која Те је родила и која се моли за све, и спаси Спасе наш народ очајни.

После овога певамо следеће стихире. Самогласне, Глас 7.

Ужас беше гледати, Творца неба и земље на крсту обешена, сунце помрчало, а дан опет у ноћ претворен, и земљу која из гробова враћа тела мртвих; са којима се клањамо Теби, спаси нас. **Двапут.**

Стих: Разделише хаљине моје између себе, и за хаљину моју бацише коцку.

Глас 2.

Када Те безаконици приковаше на крст, Господа Славе, викао си к њима: Чиме сам вас увредио? Или чиме прогневио? Пре мене ко вас је ослободио од туге? И сада шта ми узвраћате? Зло за добро; за стуб огњени, на крст ме приковасте; за облак, гроб ми ископасте; за ману, жуч ми принесосте; за воду, оцтом ме напојисте. Дакле, призваћу незнабошце, и они ће ме прославити, са Оцем и Светим Духом.

Стих: Дадоше ми за храну жуч, и у жеђи мојој напојише ме оцтом.

И опет исто: Када Те безаконици приковаше

Слава, глас 6.

Данас виси на дрвету, Онај који је на води земљу утврдио **(трипут).** Венцем од трња се крунише, Онај који је цар Анђела. Лажном порфиром огрће се, Онај који је огрнуо небо облацима. Шамаре прима, Онај који је у Јордану ослободио Адама. Клинцима би прикован, Женик Цркве. Копљем би прободен Син Дјеве. Поклањамо се страдањима твојим, Христе. Поклањамо се страдањима твојим, Христе. Полањамо се страдањима твојим, Христе. Покажи нам и славно твоје Васкрсење

И сада, исто. Данас виси на дрвету,

Прокимен, глас 6.

Рече безуман у срцу своме: нема Бога.

Стих: Нема га који чини добро, нема ни једнога.

Читање из пророштава Јеремијиних

(Глава 11,18-23 и глава 12,1-5,9-11 и14-15)

Господ ми објави, те знам; ти ми показа дјела њихова. А ја бијах као јагње и теле које се води на клање, јер не знадијах да се договарају на ме: оборимо дрво с родом његовијем, и истријебимо га из земље живијех, да му се име не спомиње више. Али, Господе над војскама, судијо праведни, који испитујеш бубреге и срце, дај да видим освету твоју на њима, јер теби казах парбу своју. Зато овако вели Господ за Анатоћане, који траже душу твоју говорећи:

не пророкуј у име Господње, да не погинеш од наших руку; зато овако вели Господ над војскама; ево, ја ћу их походити: младићи ће њихови изгинути од мача, синови њихови и кћери њихове изгинуће од глади. И неће бити од њих остатка; јер ћу пустити зло на Анатоћане кад их походим. Праведан си, Господе, ако бих се правдао с тобом; али ћу проговорити о судовима твојим. Зашто је пут безбожнички срећан? зашто живе у миру сви који чине невјеру? Ти их посади, и они се укоријенише, расту и род рађају; ти си им близу уста али далеко од бубрега. Али, Господе, ти ме познајеш, разгледаш ме и окушао си срце моје како је према теби; одвуци их као овце на клање, и приправи их за дан кад ће се убити. Докле ће тужити земља, и трава свега поља усахнути са злоће онијех који живе у њој? Неста све стоке и птица, јер говоре: не види краја нашега. Кад си трчао с пјешацима па те уморише, како ћеш се утркивати с коњима? и кад ти је тако у земљи мирној, у коју се уздаш, шта ћеш чинити кад устане Јордан? Нашљедство моје поста ми птица грабљива; птице, слетите се на њу, скупите се сви звјерови пољски, ходите да једете. Пастири многи поквариће мој виноград, потлачиће дио мој, мили дио мој обратиће у голу пустош. Обратиће га у пустош, опустошен плакаће преда мном; сва ће та земља опустјети, јер нико не узима на ум. Овако говори Господ за све зле сусједе моје, који дирају нашљедство што дадох народу својему Израиљу: ево, ја ћу их почупати из земље њихове, и дом Јудин ишчупаћу испред њих. А кад их ишчупам, опет ћу се смиловати на њих, и довјешћу опет свакога њих на нашљедство његово и свакога у земљу његову.

Апостол.

Из посланице Јеврејима, зачало 324. (Глава 10,19-3)

Браћо, имајући слободу за улазак у Светињу крвљу Исусовом путем новим и живим, који нам је Он отворио завјесом, то јест тијелом својим, и Свештеника великога над домом Божијим, приступајмо истинитим срцем, у пуној вјери, са срцима очишћеним од зле савјести и тијелом опраним водом чистом, држимо се чврсто у исповиједању наде без колебања, јер је поуздан Онај који је обећао; и старајмо се један о другоме у подстицању на љубав и добра дјела. Немојмо изостајати са скупова наших, као што неки имају обичај, него се узајамно бодримо, и утолико више колико видите да се приближује Дан онај. Јер ако ми гријешимо хотимице и послије примљеног познања истине, ту више нема жртве за гријехе, него само страшно очекивање суда и јарост огња који ће прогутати противнике. Кад неко преступи Закон Мојсејев, по исказу два или три свједока, има да умре без милости; замислите колико ће сада тежу казну заслужити онај који гази Сина Божијега, и крв Завјета којом је осве ћен за несвету држи, и Духа благодати вријеђа? Јер знамо Онога који рече: Моја је освета, ја ћу узвратити, говори Господ. И опет: Господ ће судити народу својему. Страшно је пасти у руке Бога живота.

Еванђеље од Јована, зачало 59-61. (Глава 18,28 - 19, 37)

У време оно, поведоше Исуса од Кајафе у судницу. А бјеше јутро, и они не уђоше у судницу да се не би оскрнавили, него да би могли јести Пасху. Онда Пилат изиђе к њима напоље и рече: Какву оптужбу износите против овога човјека? Одговорише му и рекоше: Кад он не би био злочинац не бисмо га предали теби. А Пилат им рече: Узмите

га ви и по закону вашему судите му. А Јудејци му рекоше: Ми не смијемо никога погубити. Да се испуни ријеч Исусова коју рече указујући каквом ће смрћу умријети. Онда уђе Пилат опет у судницу, па дозва Исуса и рече му: Ти ли си цар јудејски? Одговори му Исус: Говориш ли ти то сам од себе, или ти други казаше о мени? Пилат одговори: Зар сам ја Јудејац? Народ твој и првосвештеници предаше те мени. Шта си учинио? Исус одговори: Царство моје није од овога свијета; кад би било од овога свијета Царство моје, слуге би се бориле да не будем предан Јудејцима; али Царство моје није одавде. Тада му рече Пилат: Дакле, ти си цар? Исус одговори: Ти кажеш да сам ја цар. Ја сам за то рођен и за то сам дошао на свијет да свједочим истину. И сваки који је од истине слуша глас мој. Рече му Пилат: Шта је истина? И ово рекавши изиђе опет Јудејцима, и рече им: Ја ниједне кривице не налазим на њему. А у вас је обичај да вам једнога пустим на Пасху. Хоћете ли, дакле, да вам пустим цара јудејскога? Тада сви опет повикаше говорећи: Не овога, него Вараву! А Варава бјеше разбојник. Тада, дакле, Пилат узе Исуса и ишиба га. А војници оплетоше вијенац од трња и метнуше му на главу, и обукоше му пурпурну хаљину. И говораху: Здраво, царе јудејски! И удараху га по образима. Пилат пак опет изиђе напоље и рече им: Ево вам га изводим напоље, да знате да на њему не налазим ниједне кривице. А Исус изиђе напоље носећи трнови вијенац и пурпурну хаљину. И рече им Пилат: Ево човјека! Када га, дакле, видјеше првосвештеници и слуге, повикаше говорећи: Распни га, распни! Пилат им рече: Узмите га ви и распните, јер ја не налазим на њему кривицу. Одговорише му Јудејци: Ми имамо закон и по закону нашему мора да умре, јер начини себе Сином Божијим. Када, дакле, Пилат чу ову ријеч, побоја

се већма. И опет уђе у судницу, и рече Исусу: Одакле си ти? А Исус му не даде одговора. Пилат му тад рече: Зар мени не одговараш? Не знаш ли да имам власт да те распнем и власт имам да те пустим? Исус одговори: Не би имао власти никакве нада мном када ти не би било дано одозго; зато онај који ме предаде теби има већи гријех. Од тада гледаше Пилат да га пусти. Али Јудејци викаху говорећи: Ако овога пустиш, нисси пријатељ ћесару. Сваки који себе царем гради противи се ћесару. Пилат, дакле, чувши ову ријеч изведе Исуса напоље, и сједе на судијску столицу, на мјесту званом Литостротон, а јеврејски Гавата. А бјеше петак уочи Пасхе, око шестога часа; и он рече Јудејцима: Ево цар ваш! А они повикаше: Узми, узми, распни га! Пилат им рече: Зар цара вашега да разапнем. Одговорише првосвештеници: Немамо цара осим ћесара. Тада, дакле, предаде га њима да се разапне. А они узеше Исуса и одведоше. И носећи крст свој изиђе на мјесто звано Лобања, а јеврејски Голгота. Ондје га разапеше, и са њим другу двојицу, с једне и са друге стране, а Исуса у средини. Пилат пак написа и натпис, па постави на крст а бјеше написано: Исус Назаређанин цар јудејски. И овај натпис читаше многи Јудејци, јер близу града бјеше мјесто гдје разапеше Исуса; и бјеше написано јеврејски, јелински и римски. А првосвештеници јудејски говораху Пилату: Не пиши: цар јудејски, него да он рече: ја сам цар јудејски. Пилат одговори: Што писах, писах. Војници пак када разапеше Исуса узеше хаљине његове и начинише четири дијела, свакоме војнику по дио, и доламу; а долама не бјеше шивена него изаткана изједна. Онда рекоше међу собом: Да је не деремо, него да бацимо коцку за њу коме ће допасти. Да се испуни Писмо које говори: Раздијелише хаљине моје међу собом, и за доламу моју бацише коцку.

Војници, дакле, тако учинише.

А стајаху код Исусова крста мати његова, и сестра матере његове Марија Клеопова, и Марија Магдалина. А Исус видјевши матер и ученика кога љубљаше гдје стоји поред ње, рече матери својој: Жено, ето ти сина! Потом рече ученику: Ево ти мајке! И од онога часа узе је ученик к себи. Послије тога, знајући Исус да се већ све свршило, да се сасвим испуни Писмо рече: Жедан сам! Стајаше пак суд пун оцта; а они напунише сунђер оцта, и натакнувши на трску, принесоше устима његовим. А кад Исус окуси оцат рече: Сврши се! И преклонивши главу предаде дух. А будући да бјеше петак, па да не би тијела остала на крсту у суботу, јер бијаше велики дан она субота, Јудејци замолише Пилата да им се пребију голијени, па да их скину. Онда дођоше војници, и првоме пребише голијени и другоме распетом с њим; А дошавши до Исуса, кад видјеше да је већ умро, не пребише му голијени, него један од војника прободе му ребра копљем; и одмах изиђе крв и вода. И онај који је видио, посвједочио је, и истинито је свједочанство његово, и он зна да истину говори, да и ви вјерујете. Јер се ово догоди да се испуни Писмо: Кост његова неће се преломити. И опет друго Писмо говори: Погледаће на онога кога прободоше.

И одмах чтец:

Не предај нас до краја, Имена твога светога ради, и не разори завет твој, и не удаљи милост твоју од нас, ради Авраама којега си заволео, и ради Исаака слуге твога, и Израиља светитеља твога.

Трисвето, и после Оче наш,

Кондак, глас 8.

Ходите сви да певамо, Онога који се нас ради распео, јер Њега виде Марија на дрвету и говораше: Ако и Крст трпиш, Ти си Син и Бог мој.

Господе помилуј, **40 пута.**

Ти коме се у свако време и сваког часа на небу и на земљи клањају и славослове, Христе Боже, дуготрпељиви, многомилостиви, много-милосрдни, који праведнике љубиш и грешнике милујеш, који све зовеш на спасење обећањем будућих добара.

Ти Сам Господе, прими у овај час и наше молитве, и управи живот наш ка заповестима твојим. Душе наше освети, тела очисти, помисли исправи, мисли очисти, и избави нас од сваке жалости, зла и болова. Огради нас светим твојим анђелима, да пуковима њиховим чувани и вођени, достигнемо у јединство вере и у познање неприступне славе твоје, јер си благословен у векове векова. Амин.

Господе помилуј, **трипут, и остало.**

Молитва:

Владико Господе, Исусе Христе Боже наш, који дуго трпиш грехе наше, и довео си нас чак до овога часа, у којем висећи на животворном дрвету, пропутио си улаз у Рај благоразумном разбојнику, и смрћу си смрт разрушио, очисти нас грешне, и недостојне слуге твоје. Јер, сагрешисмо и безаконовасмо, и нисмо достојни да подигнемо очи наше, и

погледамо на висину небесну, зато што смо оставили пут правде твоје, и ходисмо по вољи срдаца наших. Но молимо твоју неизмерену доброту: поштеди нас, Господе, по мноштву милости твоје и спаси нас Имена твога светога ради, јер исчилеше у сујети дани наши. Отми нас из руку непријатеља, и опрости нам грехе наше, и умртви телесно наше умовање, да одбацивши старог човека, обучемо се у новога, и поживимо Теби, нашем Владици и добротвору, и да тако, ходећи по твојим заповестима, достигнемо у вечни покој; где је обиталиште свих који се веселе. Јер си Ти истинито весеље и радост оних који љубе Тебе, Христе Боже наш, и Теби славу узносимо са беспочетним Твојим Оцем, и свесветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова. Амин.

И одмах,

ИЗОБРАЗИТЕЉНА

Блажена побрже. После сваког стиха понавља се:

У Царству твоме, сети се нас Господе, када дођеш у Царству твоме.

Блажени сиромашни духом, јер је њихово Царство небеско.

Блажени који плачу, јер ће се утешити.

Блажени кротки, јер ће наследити земљу.

Блажени гладни и жедни правде, јер ће се наситити.

Блажени милостиви, јер ће помиловани бити.

Блажени чисти срцем, јер ће Бога видети.

Блажени миротворци, јер ће се синови Божији назвати.

Блажени изгнани правде ради, јер је њихово Царство небеско.

Блажени сте када вас узасрамоте, и успрогоне и рекну сваку рђаву реч против вас, лажући мене ради.

Радујте се и веселите се, јер је велика ваша награда на небесима.

Слава и сада: Сети се нас Господе..

Збор небесни пева Ти и говори: Свет, Свет, Свет је Господ сила, пуно је небо и земља, славе твоје.

Стих: Приступите к Њему и просветићете се и лица ваша неће се постидети.

Збор небесни пева Ти, и говори: Свет, Свет, Свет је Господ сила, пуно је небо и земља, славе Твоје.

Слава:

Збор светих ангела и архангела, са свим небеским силама пева Ти, и говори: Свети, Свети, Свети је Господ сила, пуно је небо и земља славе твоје.

И сада:

Верујем у једнога Бога Оца, Сведржитеља, Творца неба и земље и свега видљивог и невидљивог.

И у једнога Господа Исуса Христа, Сина Божијег, Јединородног рођеног од Оца пре свих векова, Светлост од Светлости, Бога истинитог од Бога истинитог, рођеног не створеног, једносуштног Оцу, кроз Кога је све постало;

Који је ради нас људи и ради нашега спасења сишао с небеса, и оваплотио се од Духа Светога и Марије Дјеве и постао човек.

Који је распет за нас у време Понтија Пилата, и страдао и био погребен;

И Који је васкрсао у трећи дан, по Писму;

И Који се узнео на небеса и седи с десне стране Оца;

И Који ће опет доћи са славом да суди живима и мртвима, Његовом Царству неће бити краја.

И у Духа Светога, Господа Животворнога, који од Оца исходи, Који се заједно са Оцем и Сином обожава и слави, Који је говорио кроз пророке.

У једну, свету, саборну и апостолску Цркву.

Исповедам једно крштење за отпуштење грехова.

Чекам васкрсење мртвих.

И живот будућега века. Амин.

Ослаби, остави, опрости Боже, сагрешења наша вољна и невољна, било у речи и у делу, било у знању и у незнању, било у дану и у ноћи, било у уму и у помислима; све нам опрости, као добар и Човекољубац.

Оче наш, који си на небесима, да се свети Име Твоје, да дође Царство Твоје, да буде Воља Твоја и на земљи као на небу; хлеб наш насушни дај нам данас; и опрости нам дугове наше као што и ми опраштамо дужницима својим; и не уведи нас у искушење, но избави нас од Злога.

Кондак, глас 8.

Ходите сви да певамо, Онога Који се нас ради распео, јер Њега виде Марија на дрвету и говораше: Ако и Крст трпиш, Ти си Син и Бог мој.

Господе помилуј, **40 пута.**

И молитва:

Свесвета Тројице, једносуштна моћи, нераздељиво царство, узроче свих добара, помилуј и мене грешнога, утврди, уразуми срце моје, и сву нечистоту моју уклони, просвети моју мисао, да увек славим, певам и клањам се, и говорим: један је Свет, један је Господ, Исус Христос, у славу Бога Оца. Амин.

Затим:

Нек је Име Господње благословено, од сада и до века.**(3x)**

Слава, и сада:

Псалам 33.

Благосиљам Господа у свако доба, хвала је његова свагда у устима мојима. Господом се хвали душа моја; нека чују који страдају, па нека се радују. Величајте Господа са мном, узвишујмо име његово заједно. Тражих Господа, и чу ме, и свијех невоља мојих опрости ме. Који у њега гледају просвјетљују се, и лица се њихова неће постидјети. Овај страдалац завика, и Господ га чу, и опрости га свијех невоља његовијех. Анђели Господњи станом стоје око онијех који се њега боје, и избављају их. Испитајте и видите како је добар Господ; благо човјеку који се узда у њ. Бојте се Господа, свети његови; јер који се њега боје, њима нема оскудице. Богати осиромашише и огладнеше, а који траже Господа, не премиче им се ни једнога добра. Ходите, дјецо, послушајте ме; научићу вас страху Господњему. Који човјек жели живота, љуби дане да би видио добро? Устављај језик свој ода зла, и уста своја од пријеварне ријечи. Клони се ода зла, и чини добро, тражи мира и иди за њим. Очи су Господње обраћене на праведнике, и уши његове на јаук њихов. Али је страшно лице Господње за оне који чине зло, да би истријебио на земљи спомен њихов. Вичу праведни, и Господ их чује, и избавља их од свијех невоља њиховијех. Господ је близу онијех који су скрушена срца, и помаже онима који су смјерна духа. Много невоље има праведник, али га од свијех избавља Господ. Чува Господ све кости његове, ни једна се од њих неће сломити. Безбожника убиће

зло, и који ненавиде праведника превариће се. Господ искупљује душу слуга својих, и који се год у њега уздају, неће се преварити.

Отпуст.

Треба и ово знати:

да смо примили у Палестини, да се у овај свети дан Великог Петка, не врши Литургија Пређеосвећених дарова, нити опет пуна Литургија, нити се поставља трпеза, нити једемо у овај дан Распећа. А ако неко буде много слаб, или престарео, и не може да издржи да не једе, даје му се хлеб и вода, по заласку сунца. Јер смо овако примили од светих заповести светих Апостола, да се не једе у Велики Петак.

Јер је Господња реч, коју рече ка фарисејима Господ: Када се од њих узме Женик, тада ће постити у онај дан.

Овако су божански Апостоли примили, и ово ћеш наћи у заповестима апостолским, пажљиво их читајући. А правилна је и посланица најсветијег архиепископа Александријског Дионисија, који ово јавно објављује.

122. ВЕЛИКИ ПЕТАК

На вечерњу

У 10. час дана (тј. у 4 сата после подне) клепа се. Када свештеник благослови, после псалма, певамо:

Господи воззвах.. **и стихире на 6, самогласне.**

Глас 1.

Сва твар измени се од страха, гледајући Тебе Христе, обешена на Крсту: сунце се помрачи, и темељи земље се задрмаше, све састрадаваше Створитељу свега. Ти Који си драговољно све претрпео нас ради, Господе, слава Теби. **Двапут.**

Глас 2.

Народ непобожан и безакони, зашто смишља празне ствари? Зашто живот свих на смрт осуди? Велико је чудо, јер се Творац света предаје у руке безаконика, и на дрво се узноси Човекољубац, да ослободи сужње у Аду који вичу: Дуготрпељиви Господе, слава Теби.

Данас Те гледаше, непорочна Дјева, Речи, на Крсту подигнута, ридајући материнском утробом, кидаше срце горко, и уздишући болно из дубине душе, лице са косом чупајући кидаше. Зато и груди бијући, нарицаше жалосно: Авај мени, Чедо Божанско, авај мени, светлости света! Зашто си зашао од очију мојих, Јагње Божије? Стога војске бестелесних беху обузете страхом, говорећи: Непостижни

Господе, слава Теби.

Видећи Те на дрвету да висиш, Тебе Саздатеља свих и Бога, Христе, Она која Те је безсемено родила, вапијаше горко: Сине мој, где зађе лепота лица твога? Не могу поднети гледајући Те, неправедно распета. Похитај, дакле, васкрсни, да видим и ја твоје из мртвих тридневно васкрсење.

Глас 6.

Данас Господар све твари стоји пред Пилатом, и Крсту се предаје Створитељ свих, као јагње се приводи по сопственој вољи. Клиновима Га прикивају, и у ребра пробадају, и сунђером поје Онога који је пуштао ману као кишу, по образима шамарају Избавитеља света, и слуге се ругају Саздатељу свих. О Владикиног човекољубља! За оне који га распињаху мољаше свога Оца, говорећи: Оче, опрости им грех овај, јер не знају безаконици, шта неправедно чине.

Слава:

Глас 6.

О, како безаконо збориште, Цара твари на смрт осуди, не постидевши се доброчинстава која напомињући унапред обећаваше, говорећи к њима: Народе мој, шта сам вам учинио? Не напуних ли Јудеју чудима? Не васкрсох ли мртваце једном речју? Не исцелих ли сваку немоћ и болест? Шта ми дакле узвраћате? Зашто ме се не сећате? За исцељење ране ми нанесте, за живот ме умртвљујете, распињући на дрво Добротвора као злочинца, Законодавца као безаконика, и Цара свих као осуђеника. Дуготрпељиви Господе, слава Теби.

И сада, Глас исти.

Данас се посматра извршавање страшне и преславне

тајне: неопипљиви бива ухваћен, везује се Онај који је разрешио Адама од проклетства, неправедно се испитује Онај Који испитује срца и бубреге, у тамницу се затвара Онај који је затворио бездан. Стаје пред Пилатом, Онај пред ким стоје небеске силе, Творац бива шамаран руком створења, на дрво се осуђује Онај који суди живима и мртвима, у гроб се закључава Разоритељ Ада. Ти који све подносиш састрадално, и све спасаваш од проклетства, незлобиви Господе, слава Теби.

Вход са Еванђељем.

Светлости тиха..

Прокимен; Глас 4.

Разделише хаљине моје између себе, и за хаљину моју бацише коцку.

Стих: Боже, Боже мој, чуј ме, зашто си ме оставио?

Читање из књиге Изласка (Глава 33,11-23)

Господ говораше с Мојсијем лицем к лицу као што говори човјек с пријатељем својим. Потом се враћаше Мојсије у око, а слуга његов Исус син Навин, момак, не излажаше из шатора. И рече Мојсије Господу: гледај, ти ми кажеш: води тај народ. А нијеси ми казао кога ћеш послати са мном, а рекао си: знам те по имену и нашао си милост преда мном. Ако сам дакле нашао милост пред тобом, покажи ми пут свој, да те познам и нађем милост пред тобом; и види да је овај народ твој народ. И рече Господ: моје ће лице ићи напријед, и даћу ти одмор. А Мојсије му рече: ако неће ићи напријед лице твоје, немој нас кретати

одавде. Јер по чему ће се познати да смо нашли милост пред тобом, ја и народ твој? зар не по томе што ти идеш с нама? тако ћемо се разликовати ја и народ твој од свакога народа на земљи. А Господ рече Мојсију: учинићу и то што си казао, јер си нашао милост преда мном и знам те по имену. Опет рече Мојсије: молим те, покажи ми славу своју. А Господ му рече: учинићу да прође све добро моје испред тебе, и повикаћу по имену: Господ пред тобом. Смиловаћу се коме се смилујем, и пожалићу кога пожалим. И рече: али нећеш моћи видјети лица мојега, јер не може човјек мене видјети и остати жив. И рече Господ: ево мјесто код мене, па стани на стијену. И кад стане пролазити слава моја, метнућу те у расјелину камену, и заклонићу те руком својом док не прођем. Потом ћу дигнути руку своју, и видјећеш ме с леђа, а лице се моје не може видјети.

Прокимен, Глас 4.

Суди, Господе, онима који ми чине неправду, и ратуј са онима који устају на ме.

Стих: Узми оружје и штит, и устани ми на помоћ.

Читање из књиге о Јову (Глава 42,12-17)

Господ благослови пошљедак Јовов више него почетак, те имаше четрнаест тисућа оваца и шест тисућа камила и тисућу јармова волова и тисућу магарица. И имаше седам синова и три кћери. И првој надје име Јемима, а другој Кесија а трећој Керенапуха. И не нахођаше се у свој земљи тако лијепијех дјевојака као кћери Јовове, и отац им даде нашљедство међу браћом њиховом. И послије поживје Јов сто и четрдесет година, и видје синове и унуке до четвртога кољена. И умрије Јов стар и сит живота.

Читање из пророштава Исаије (Глава 52,13-53,1)

Гле, слуга ће мој бити срећан, подигнуће се и узвисиће се и прославиће се. Како се многи зачудише теби, што бијаше нагрђен у лицу мимо свакога човјека, и у стасу мимо синове човјечије, тако ће опет удивити многе народе, цареви ће пред њим затиснути уста своја, јер ће видјети што им није казивано и разумјеће што нијесу слушали. Ко вјерова проповиједању нашему, и мишица Господња коме се откри?

Прокимен Апостола, Глас 6.

Положише ме у гроб дубок, у таму и сенку смрти.

Стих: Господе Боже спасења мога, дању и ноћу вичем пред Тобом.

Апостол:

Прва Коринћанима, зачало 125. (Глава 1,18-2,2)

Браћо, ријеч о крсту лудост је онима који гину, а сила Божија нама који се спасавамо. Јер је написано: Погубићу мудрост мудрих, и разум разумних одбацићу. Гдје је мудрац? Гдје књижевник? Гдје препирач овога вијека? Зар не претвори Бог мудрост овога свијета у лудост? Пошто, дакле, у премудрости Божијој свијет мудрошћу не позна Бога, изволи се Богу да лудошћу проповиједи спасе оне који вјерују. Јер и Јудејци ишту знаке, и Јелини траже мудрост. А ми проповиједамо Христа распетога, Јудејцима саблазан, а Јелинима лудост; онима пак позванима, и Јудејцима и Јелинима, Христа, Божију силу и Божију премудрост. Јер је лудост Божија мудрија од људи, и слабост је Божија јача од људи. Јер гледајте, браћо, на вас позване: нема ту ни много мудрих по тијелу, ни много моћних, ни много племенита

рода; него што је лудо пред свијетом оно изабра Бог да посрами мудре; и што је слабо пред свијетом оно изабра Бог да посрами јаке; и што је неплеменито пред свијетом и понижено изабра Бог, и оно што је ништавно, да уништи оно што јесте, да се не похвали ни једно тијело пред Богом. Из Њега сте и ви у Христу Исусу, који нам постаде премудрост од Бога и праведност и освећење и избављење. Да буде као што је написано: Ко се хвали нека се Господом хвали. И ја дошавши к вама, браћо, не дођох с високом ријечи или мудрошћу да вам јавим свједочанство Божије. Јер расудих да не знам међу вама ишта сем Исуса Христа, и то распетога.

Алилуја; Глас 1.

Спаси ме, Боже, јер дођоше воде до душе моје.

Стих: Срамоти и страдању се надаше душа моја.

Стих: Нека потамне очи њихове, да не би видели.

Еванђеље

Од Матеја, зачало 110. (Глава 27,1-38);

Од Луке, (Глава 23,39-43);

Од Матеја, (Глава 27,39-54);

Од Јована, (Глава 19,31-37);

Од Матеја, (Глава 27,55-61).

У време оно, учинише вијеће сви првосвештеници и старјешине народа против Исуса да га погубе. И свезавши га одведоше, и предаше га Понтију Пилату, намјеснику. Тада видјевши Јуда, издајник његов, да га осудише, раскаја се, и врати тридесет сребрника првосвештеницима и старјешинама говорећи: Сагријеших што издадох крв невину. А они рекоше: Шта ми маримо за то? Ти ћеш видјети. И бацивши сребрнике у храму, изиђе, и отиде те се објеси. А

првосвештеници, узевши сребрнике, рекоше: Не ваља их метнути у храмовну ризницу, јер су цијена за крв. Него се договорише те купише за њих лончареву њиву за гробље странцима. Зато се та њива и прозва Крвна њива до данас. Тада се испуни што је казано преко пророка Јеремије који говори: И узеше тридесет сребрника, цијену цијењеног, кога су цијенили синови Израиљеви; и дадоше их за њиву лончареву, као што ми каза Господ. А Исус стаде пред намјесником, и запита га намјесник говорећи: Јеси ли ти цар јудејски? А Исус му рече: Ти кажеш. И кад га тужаху првосвештеници и старјешине, ништа не одговори. Тада му рече Пилат: Зар не чујеш колико против тебе свједоче? И не одговори му ни на једну ријеч, тако да се намјесник дивљаше веома. А о Празнику бијаше обичај у намјесника да народу пусти по једног сужња кога они хоће. А тада имаху познатога сужња по имену Вараву. И када се сабраше, рече им Пилат: Кога хоћете да вам пустим? Вараву или Исуса названога Христа? Јер знађаше да су га из зависти предали. А када сједаше у суду, поручи му жена његова говорећи: Не мијешај се ти ништа у суд тога праведника, јер данас у сну много пострадах због њега. А првосвештеници и старјешине наговорише народ да иште Вараву, а Исуса да погубе. А намјесник одговарајући рече им: Кога хоћете од ове двојице да вам пустим? А они рекоше: Вараву. Рече им Пилат: Шта да чиним са Исусом названим Христом? Рекоше му сви: да се разапне! Намјесник пак рече: А какво је зло учинио? А они из гласа повикаше говорећи: Да се разапне! А кад видје Пилат да ништа не помаже, него још већа буна бива, узе воду те уми руке пред народом говорећи: Ја сам невин у крви овога праведника; ви ћете видјети. И одговарајући сав народ рече: Крв његова на нас и на дјецу

нашу! Тада им пусти Вараву, а Исуса, шибавши, предаде да се разапне. Тада војници намјесникови узеше Исуса у судницу и скупише на њега сву чету војника. И свукавши га обукоше му пурпурни огртач. И оплетавши вијенац од трња, метнуше му на главу, и дадоше му трску у десницу; и клекнувши на кољена пред њим, ругаху му се говорећи: Здраво, царе јудејски! И пљунувши на њега, узеше трску и бише га по глави. И кад му се наругаше, свукоше с њега огртач, и обукоше га у хаљине његове, и поведоше да га разапну. И излазећи нађоше човјека из Кирине по имену Симона и натјераше га да му понесе крст. И дошавши на мјесто које се зове Голгота, то јест: Мјесто лобање, дадоше му да пије оцат помијешан са жучи, и окусивши не хтје да пије. А кад га разапеше, раздијелише хаљине његове бацивши коцку. И сједаху ондје те га чуваху. И ставише му изнад главе кривицу његову написану: Ово је Исус цар јудејски. Тада распеше с њим два разбојника, једнога с десне и једнога с лијеве стране. А један од објешених злочинаца хуљаше на њега говорећи: Ако си ти Христос, спаси себе и нас! А други одговоривши укораваше га говорећи: Зар се ти не бојиш Бога, када си и сам осуђен тако? А ми смо праведно осуђени, јер примамо по својим дјелима као што смо заслужили; а он никакава зла не учини. И рече Исусу: Сјети ме се, Господе, када дођеш у Царству своме. И рече му Исус: Заиста ти кажем, данас ћеш бити са мном у рају. А који пролажаху хуљаху на њега машући главама својима и говорећи: Ти који храм развађујеш и за три дана сграђујеш, спаси сам себе; ако си Син Божији, сиђи са крста! А тако и првосвештеници са књижевницима, старјешинама и фарисејима подсмијевајући се говораху: Друге спасе а себе не може да спасе. Ако је цар Израиљев,

нека сиђе сад с крста, па ћемо вјеровати у њега. Уздао се у Бога, нека га избави сад, ако му је по вољи; јер говораше: Ја сам Син Божији. Тако исто и разбојници распети с њим ругаху му се. А од шестога часа би тама по свој земљи до часа деветога. А око деветога часа, повика Исус из свега гласа говорећи: Или, Или, лима савахтани? то јест: Боже мој, Боже мој, зашто си ме оставио? А неки од оних што стајаху ондје чувши то говораху: Овај зове Илију. И одмах отрча један од њих те узе сунђер, и напуни оцта, па натаче на трску, те га појаше. А остали говораху: Остави да видимо хоће ли доћи Илија да га избави. А Исус опет повика из свега гласа, и испусти дух. И гле, завјеса храма раздрије с на двоје, од горњега краја до доњега; и земља се потресе, и камење се распаде; и гробови се отворише, и устадоше многа тијела светих који су помрли; и изишавши из гробова по васкрсењу његову, уђоше у свети град и показаше се многима. А капетан и који с њим чуваху Исуса, видјевши да се земља тресе и шта би, уплашише се врло говорећи: Заиста овај бијаше Син Божији. А будући да бјеше петак, па да не би тијела остала на крсту у суботу, јер бијаше велики дан она субота, Јудејци замолише Пилата да им се пребију голијени, па да их скину. Онда дођоше војници, и првоме пребише голијени и другоме распетом с њим; А дошавши до Исуса, кад видјеше да је већ умро, не пребише му голијени, него један од војника прободе му ребра копљем; и одмах изиђе крв и вода. И онај који је видио, посвједочио је, и истинито је свједочанство његово, и он зна да истину говори, да и ви вјерујете. Јер се ово догоди да се испуни Писмо: Кост његова неће се преломити. И опет друго Писмо говори: Погледаће на онога кога прободоше. И ондје бијаху и гледаху издалека многе жене које су ишле за Исусом из Галилеје и

служиле му, међу којима бијаше Марија Магдалина и Марија, мати Јаковљева и Јосијина, и мати синова Зеведејевих. А кад би увече, дође човјек богат из Ариматеје, по имену Јосиф, који је такође био ученик Исусов. Овај приступивши Пилату замоли за тијело Исусово. Тада Пилат заповједи да му даду тијело. И узевши Јосиф тијело зави га у платно чисто. И стави га у свој нови гроб што је био исјекао у камену; и наваливиши велики камен на врата од гроба, отиде. А ондје бјеше Марија Магдалина и друга Марија, које сједаху према гробу.

Са овим последњим реченицама Еванђеља: А кад би увече.. **излази свештеник из Олтара и скида Распетога са Крста, који је до сада био у средини храма, којега увија у бело платно, и уноси га у Олтар, док у храму остаје само Крст, испред којег је намештен Христов гроб.**

Затим, обична јектенија: Рецимо сви.. **И потом:** Удостој Господе,.. **Па јектенија:** Допунимо вечерњу молитву своју Господу.. **И остало.**

По возгласу, певамо
Стиховње стихире,
Подобне
Глас 2.

Када те Ариматејац скиде са дрвета мртва, Животе свих, обави те, Христе, смирном и плаштаницом, и с љубављу се трућаше, срцем и устима да целива твоје нетљено тело. Ипак, обузет страхом, радујући се, кликташе Ти: Слава снисхођењу твоме Човекољубче.

Стих: Господ се зацари, у лепоту се одену.

Када си у нови гроб положен био за све, Избавитељу

свих, Ад свеподругљиви, видећи Те, ужасну се; довратници се поломише, врата се разбише, гробови се отворише, мртви устадоше. Тада Адам благодарно, радујући се, кликташе Ти: Слава снисхођењу твоме, Човекољубче.

Стих: Јер утврди Васељену, да се не помери.

Када си хотећи у гроб телом био закључан, Ти Који природом Божанства пребиваш неописив и неопредељив, закључао си ризнице смрти, и сва царства Ада испразнио. Тада си и Суботу ову, божанског благослова и славе, и блистања твога удостојио.

Стих: Дому твоме приличи светиња Господе, на много дана.

Када Те силе небеске гледаху, Христе, оклеветаног од безаконика као преваранта, дрхтаху због неизрецивог дуготрпљења твога, и камена гробног запећаченог рукама, које прободоше нетљена ребра твоја. Ипак, радујући се нашем спасењу, кликтаху Ти: Слава снисхођењу твоме, Човекољубче.

Слава и сада.

Глас 5.

Тебе Који се одеваш светлошћу као хаљином, скинувши с дрвета Јосиф с Никодимом, и видевши мртва, нага, непогребена, и предузев усрдни плач, ридајући говораше: Авај мени, преслатки Исусе! кога малопре сунце гледајући на Крсту обешена, тамом се заодену; и земља са страхом се потресаше, и завеса храма се раздираше. А ево сада видим Те, мене ради драговољно сишавшег у смрт. Како да Те погребем, Боже мој, и како плаштаницом да Те увијем? Којим ли рукама да се дотакнем нетљенога Тела Твога? Или које песме да отпевам исходу твоме, Милосрдни? Величам страдања твоја, песмословим и погребење твоје, са Васкрсењем, говорећи: Господе, слава Теби.

Затим:

Сада отпушташ... **Трисвето, После:** Оче наш...

Тропар,
Глас 2.

Благообразни Јосиф скинувши с дрвета пречисто Тело твоје, и обавивши га чистом плаштаницом и мирисима, у гроб нов сахранивши положи.

Други тропар.

Мироносицама женама крај Гроба пришав анђео кликташе: мириси мртвима приличе, а Христос се показа трулежи стран.

Премудрости Отпуст.

МАЛО ПОВЕЧЕРЈЕ

вршимо у келијама (или у храму за време целивања Плаштанице), на којем певамо

Канон распећу Господњем, и на плач Пресвете Богородице. Дело Симеона Логотета.

Ирмос по двапут, тропари на 4; И на крају Ирмос оба хора заједно.

Глас 6.

Песма 1.

Ирмос: Као по суву путовавши пешке Израиљ по мору, видећи гонитеља Фараона где се утапа, кликташе: Певајмо Богу победничку песму.

Припев: Слава Теби, Боже наш, слава Теби.

Видевши на Крсту распетог Сина и Господа, Пречиста Дјева кидајући се ридаше горко, са другим женама наричући, вапијаше.

Видим Те сада, љубљено и мило чедо моје, на Крсту распетог, и срце моје горко се раздире, рече Пречиста. Но реци, Добри, реч слушкиња Твојој.

Слава: Драговољно Сине мој и Творче, на дрвету смрт љуту трпиш, говораше Дјева, стојећи под Крстом са љубљеним Учеником.

И сада: Лишена сам сада наде моје, радости и весеља, Сина мога и Господа; авај мени, кида ми се срце, Пречиста плачући говораше.

Песма 3.

Ирмос: Нема Светога као што си Ти, Господе Боже мој, Који си узвисио верне твоје Добри, и утврдио их на камену исповедања твога.

Страха ради Јудејског Петар се сакри, и сви верни побегоше, остављајући Христа, Дјева ридајући, говораше.

Због страшног и чудесног рођења твога, Сине мој, више од свих матера бих ја узвеличана; но, авај мени, видећи Те сада на дрвету, утроба ми се кида.

Слава: Хтедох на руку моју да примим са дрвета Онога кога као Младенца држах; но авај мени, нико ми Га не даде, Пречиста јаукаше.

И сада: Ево светлост моја слатка, нада и живот мој, Добри, Бог мој угаси се на Крсту, утроба ми се кида, Дјева уздишући говораше.

Песма 4.

Ирмос: Христос је моја сила, Бог и Господ, часна Црква богодолично пева говорећи: од чистога ума у Господу празнујући.

Сунце незалазно, Боже превечни, и Творче целе твари, Господе, како подносиш страдање на Крсту? Чиста плачући говораше.

Плачући говораше Неневестна ка Благообразноме: Похитај, Јосифе, приступи Пилату, и измоли да скинеш са дрвета Учитеља твога.

Слава: Видевши Пречисту да горко рида, Јосиф се смути, и плачући приступи Пилату, говорећи с плачем: дај ми тело Бога мојега.

И сада: Видећи Те рањена и без славе, нага на дрвету, Чедо моје, срце ми се кида, ридајући као Мати, Дјева нарицаше.

Песма 5.

Ирмос: Твојим божанским светлом обасјај нам душе, са љубављу те Благи од јутра молимо, јер те Речи Божија спознасмо, као истинитог Бога, који нас призива из мрака греховног.

Кидајући се и ридајући, и дивећи се Јосиф с Никодимом скиде, и целивавши Пречисто Тело, ридаше и нарицаше, и појаше Њега као Бога.

Примивши Њега с плачем, Мати безмужна, положи на крила, молећи Га са сузама, и целивајући, и горко ридајући и нарицајући.

Слава: Једину наду и живот, Владико Сине мој и Боже,

имадох светлост очију, Ја, слушкиња Твоја; А сада сам лишена Тебе, слатко и мило Чедо моје.

И сада: Болови и жалости, и уздисања спопадоше ме, авај мени, Чиста горко ридајући говораше, видећи Те, Чедо моје љубљено, нага и осамљена и мирисима помазана мртваца.

Песма 6.

Ирмос: Гледајући море живота ковитлано буром искушења, тихом пристаништу твоме притекох Многомилостиви и вапијем ти: избави живот мој из пропасти.

Гледајући Те мртва, Човекољубче, Који си мртве оживео и све одржаваш, кидам се љуто срцем. Хтела бих с Тобом умрети, говораше Пречиста, јер не могу да Те гледам мртва и бездахна.

Чудим се гледајући Те, преблаги Боже, и премилосрдни Господе, безславна и бездахна, и без лепоте; и плачем држећи Те, као без наде, авај мени, да ћу Те видети Сине мој и Боже.

Слава: Нећеш ли рећи слушкињи Твојој реч, Речи Божија? Нећеш ли обрадовати, Владико, ону која Те је родила? говораше Чиста, ридајући и плачући, целивајући тело Господа свога.

И сада: Помишљам Владико, да ја, слушкиња Твоја, више нећу чути твога сладкога гласа, ни видети лепоту лица твога, као раније; јер си зашао, Сине мој, од очију мојих.

Кондак,
Глас 6.

Ходите сви да певамо, Распетога нас ради, јер Њега виде

Марија на дрвету, и говораше: ако и распеће трпиш, Ти си Син, и Бог мој.

Икос:

Гледајући Овчица своје Јагње вучено на заклање, иђаше за њим Марија расплетене косе са другим женама, ово говорећи: Куда идеш, Чедо? Ради чега живот свој брзо завршаваш! Да није опет друга свадба у Кани, и тамо сада журиш, да им од воде вино начиниш? Да ли да идем с Тобом, Чедо, или радије да Те чекам? Дај ми реч, Речи, не пролази ћутке мимо мене, Који си ме чисту сачувао. Јер си Ти Син, и Бог мој.

Песма 7.

Ирмос: Анђео дакле учини пећ росодатном преподобним Младићима, а Халдејце опаљујући заповест Божија, убеди Мучитеља да кличе: Благословен си, Боже, Отаца наших.

Где је, Сине мој и Боже, некадашња благовест, коју ми Гаврил говораше? Називаше Те Царем, и Сином Бога Вишњега. А сада Те видим, светлости моја сладка, нага и рањава мртваца.

Избављајући ме од бола, прими ме сада са собом, Сине мој и Боже, да и ја, Владико, сиђем у Ад с Тобом. Не остави мене саму, јер не могу више живети, не видећи Тебе, сладку светлост моју!

Слава: Са другим женама мироносицама, ридајући Непорочна горко, и видећи ношеног Христа, говораше: Авај мени, шта видим! Куда идеш сада, Сине мој, а мене саму остављаш?

И сада: Малаксала и ридајући Непорочна, Мироносицама говораше: ридајте са мном и плачите горко, јер гле светлост моја сладка, и учитељ ваш гробу се предаје.

Песма 8.

Ирмос: Из пламена Преподобним росу си источио, и праведникову жртву водом спалио; јер све чиниш, Христе, што хоћеш. Тебе величамо у све векове.

Јосиф видевши Дјеву да рида, сав се потресе, и вапијаше горко: Како да Те ја слуга твој, сада погребем, о Боже мој? Каквим ли плаштаницама да обавијем тело Твоје?

Сваки ум превазиђе твој чудни изглед, Тебе Господа, који носиш сву твар. Зато Те Јосиф као мртва прими на руке своје, и с Никодимом носи и сахрањује.

Слава: Видим чудну и преславну тајну, вапијаше Дјева Сину и Господу: Како се полажеш у гроб убоги, Ти Који мртве заповешћу подижеш из гробова?

И сада: Нити ћу са гроба твога устати, Чедо моје, нити ћу престати сузе да лијем, ја слушкиња твоја, док и ја не сиђем у Ад. Јер не могу трпети растанак твој, Сине мој.

Песма 9.

Ирмос: Људима је немогуће Бога видети, на Њега не смеју ни чинови анђелски гледати, јер кроз Тебе Свечиста, јави се људима Логос оваплоћени. Њега величајући ми Те са небеским војскама славимо као Блажену.

Од сада радост ме се никако неће дотаћи, Непорочна ридајући, говораше: светлост моја и радост моја у гроб заће. Но нећу Њега оставити самог, овде ћу умрети, и са Њим се сахранити.

Душевну рану моју сада исцели, Чедо моје, Пречиста вапијаше плачући. Васкрсни, и утоли мој бол и тугу, јер можеш, Владико, да чиниш све што хоћеш, ако и јеси погребен по својој вољи.

Слава: О, како се утајио од Тебе бездан милосрђа? Господ тајно рече Матери својој. Јер хотећи да спасем створење моје, изволех да умрем, али и да васкрснем, и Тебе узвеличам, као Бог неба и земље.

И сада: Певам милосрђе твоје, Човекољубче, и клањам се богатству милости твоје, Владико. Јер хотећи да спасеш створење твоје, смрт си примио, рече Пречиста. Но Васкрсењем Твојим, Спасе, помилуј све нас.

Затим, за Достојно..

Ирмос: Људима је немогуће..

Трисвето. После: Оче наш... **Кондак:** Ходите сви певајмо..

Господе помилуј, **40 пута.**

Ти коме се у свако време и сваког часа на небу и на земљи клањају и славослове, Христе Боже, дуготрпељиви, многомилостиви, много-милосрдни, који праведнике љубиш и грешнике милујеш, који све зовеш на спасење обећањем будућих добара. Ти Сам Господе, прими у овај час и наше молитве, и управи живот наш ка заповестима твојим. Душе наше освети, тела очисти, помисли исправи, мисли очисти, и избави нас од сваке жалости, зла и болова. Огради нас светим твојим анђелима, да пуковима њиховим чувани и вођени, достигнемо у јединство вере и у познање неприступне славе твоје, јер си благословен у векове векова. Амин.

Господе помилуј, **трипут.**

Слава и сада: Часнију од Херувима... Именом Господњим благослови оче.

Свештеник: Молитвама светих Отаца наших...

Нескверна, беспрекорна, чедна, пречиста, чиста Дјево, Богоневесто Владичице...

и:

И дај, Владико, нама, који одлазимо на спавање...

И Отпуст

Полуноћницу читамо у келијама.

123. ВЕЛИКА СУБОТА

На јутрењу

Клепа се за Јутрење у седми сат ноћи (тј. у 1 сат по поноћи, обично у Велики Петак увече у 7 сати).

Почињемо Јутрење по обичају. По Шестопсалмију: Велика јектенија.

На Бог Господ.. **Тропар, Глас 2.**

Благолики Јосиф скинувши с дрвета пречисто Тело Твоје, плаштаницом чистом и мирисима обави, у гробу новом сахранивши положи.

Слава: Када си сишао к смрти, Животе бесмртни, тада си Ад умртвио блистањем Божанства; а када си умрле из преисподње васкрсао, све Силе Небеске кликтаху: Животодавче Христе Боже наш, слава Теби.

И сада: Мироносицама женама крај гроба пришав анђео говораше: мириси мртвима приличе, а Христос се показа трулежи стран.

И почињемо да певамо Непорочну катизму (17.) са умилењем, такође по стиховима и похвале тј.

Статије на
Глас 5.
Катизма 17. Псалам 118.

Прва Статија.

Благословен си, Господе, научи ме наредбама Твојим.

1. Благо онима којима је пут чист, који ходе у закону Господњем.

Животе Христе, у гроб си положен био, и анђелске војске се ужасаваху, славећи Твоје снисхођење.

2. Благо онима који чувају откривења Његова, свим срцем траже Га.

Животе како умиреш? Како и у гробу боравиш, а рушиш царство смрти, и мртве из Ада васкрсаваш?

3. Који не чине безакоње, ходе путевима Његовим.

Величамо Те Исусе Царе, и поштујемо погреб и страдања твоја, којима си спасао нас од пропасти.

4. Ти си дао заповести своје, да се чувају добро.

Исусе Свецаре, Који си поставио мере земљи, у малом гробу данас боравиш, подижући мртве из гроба.

5. Кад би путови моји били управљени да чувам наредбе Твоје!

Исусе Христе мој, Царе свега, шта си тражио дошавши онима који су у Аду? или да избавиш род човечији?

6. Онда се не бих постидео, пазећи на заповести Твоје;

Господар свега, види се мртав, и у нови гроб полаже се, Онај који је испразнио гробове мртвих.

7. Хвалио бих Те с правим срцем, учећи се праведним законима Твојим.

Животе Христе, у гроб си положен био, и смрћу својом смрт си уништио, и источио си живот свету.

8. Чуваћу наредбе Твоје, немој ме оставити сасвим.

Са злочинцима као злочинац, био си сматран, Христе, оправдавајући све нас, од злочина старог кушача.

9. Како ће младић очистити пут свој? Владајући се по Твојим речима.

Диван лепотом изнад свих људи, као безобличан јавља се мртав, Онај Који је украсио природу свега.

10. Свим срцем својим тражим Тебе, не дај ми да зађем од заповестиТвојих.

Ад како ће поднети, долазак Твој, Спасе, а да сместа помрачен не буде разорен, ослепљен блистањем зоре светлости Твоје.

11. У срце своје затворио сам реч Твоју, да Ти не грешим.

Исусе сладки мој, и спасоносна светлости, како си се сакрио у гробу мрачном? О, неисказаног и неизрецивог трпљења!

12. Благословен си, Господе, научи ме наредбама својим.

У недоумици је и природа умна, и множина бестелесна, Христе, због тајне неисказаног и неизрецивог Твога погреба.

13. Устима својим јављам све судове уста Твојих.

О, чуда необичних! О, ствари нових! Давалац даха мог, носи се бездахан, сахрањиван рукама Јосифовим.

14. На путу откривења Твојих радујем се као за велико богатство.

И у гроб си зашао, и од недара, Христе, Оца Твог, никада се ниси Ти одвојио; то је чудно и преславно уједно.

15. О заповестима Твојим размишљам, и пазим на путове Твоје.

Истинити Цар неба и земље, ако си и у маленом гробу затворен, сва твар Те је познала, Исусе.

16. Наредбама Твојим тешим се, не заборављам речи Твоје.

Када си положен у Гроб, Саздатељу Христе, темељи се Ада поколебаше, и гробови се људи отворише.

17. Учини милост слузи своме, да бих живио и чувао реч Твоју.

Онај који држи земљу десницом, умртвљен телом држи се под земљом, избављајући мртве од адског ропства.

18. Отвори очи моје, да бих видео чудеса закона Твога.

Из трулежи устаде, животе мој, Спаситељу, кад си умро и мртвима дошао, и поломио довратнике Ада.

19. Гост сам на земљи, немој сакрити од мене заповести твојих.

К'о светлости свећњак, Тело Божије сада, скрива се под земљу као под спудом, и одгони таму која је у Аду.

20. Изнеможе душа моја желећи без престанка познати судове твоје.

Сабира се мноштво умне војске, са Јосифом и Никодимом, да Тебе несместивог погребу у гробу малом.

21. Ти си страшан проклетим охолицама, које застрањују од заповести твојих.

Умртвљен си вољно, и стављен под земљу, животочни Исусе мој, да би мене оживио умртвљена преступом горким.

22. Одврати од мене руг и срамоту, јер чувам откривења твоја.

Сва твар измени се страдањем Твојим, Исусе, јер све састрадаваше Теби, знајући Те, Речи, као Сведржитеља свега.

23. Седе кнезови и договарају се на мене; а слуга твој размишља о наредбама твојим.

Ад свепрождрљиви у утробу своју, примивши Те Исусе, камен живота као мртва, поврати мртве које прогута од века.

24. Откривења су твоја утеха моја, саветници моји.

У гроб нови, положен си био, Христе, и природу си људску обновио, васкрснувши богодолично из мртвих.

25. Душа моја лежи у праху; оживи ме по речи твојој.

Сишао си на земљу, да спасеш Адама, но не нашавши га на земљи, Владико, чак до Ада сишао си тражећи га.

26. Казујем путове своје, и чујеш ме; научи ме наредбама својим.

Затресе се страхом, сва земља, Речи, и Даница зраке своје сакри, када се у земљу сакри твоја највећа светлост.

27. Уразуми ме о путу заповести својих, и размишљаћу о чудесима твојим.

Као човек, дакле, умиреш својом вољом, Спасе, а као Бог мртве си подигао из гроба, и дубине греховне.

28. Сузе пролива душа моја од туге, окрепи ме по речи својој.

Кропећи Те, о, Исусе, сузоточним ридањем, Пречиста матерински вапијаше: како ћу Те, Сине сахранити?

29. Пут лажни уклони од мене и закон свој даруј ми.

Као зрно пшенично, зашавши у недра земље, узвратио си пребогат клас, васкрсавши људе који су од Адама.

30. Пут истини изабрах, законе твоје тражим.

Под земљу се сакри, као сунце сада, и ноћу смртном покрио се јеси; но изграни најсветлији Спасе.

31. Прионух за откривења твоја, Господе; немој ме осрамотити.

К'о што месец, Спасе, сунчани круг скрива, и Тебе, гроб је сада сакрио, који си смрћу скончао телесно.

32. Путем заповести твојих трчим, јер си раширио срце моје.

Живот Христос окусивши смрт, ослободи људе од смрти, и сад свима дарује живот.

33. Покажи ми, Господе, пут наредаба својих, да га се држим до краја.

Умртвљеног некада Адама завишћу, сада узводиш ка животу умртвљењем својим, показујући се, Спасе, нови Адам у телу.

34. Уразуми ме, и држаћу се закона твога, и чувати га свим срцем.

Гледајући Те, Спасе, опружена мртва нас ради, Умни чинови се ужасаваху, покривајући се крилима.

35. Постави ме на стазу заповести својих, јер ми је она омиљела.

Скинувши Те, Речи, с дрвета мртва, у гроб Те сада Јосиф положи, но васкрсни спасавајући све као Бог.

36. Превиј срце моје ка откровењима својим, а не ка лакомству.

Био си, Спасе, радост Анђела, сада си им постао и узрок жалости, гледајући Те телом без даха мртва.

37. Одврати очи моје да не гледају ништавила, путем својим оживи ме.

Узнесен бивши на дрво, и живе људе саузносиш, а будући под земљом, васкрсаваш оне који под њом леже.

38. Испуни слузи својему реч своју да те се боји.

Као лав, Спасе, уснувши телом, као неки лавић мртав устајеш, одбацивши старост телесну.

39. Уклони руг мој, којега се плашим; јер су судови твоји благи.

Био си прободен у ребра, Ти који си узео ребро Адамово, и од њега саздао Еву, и источио си изворе очистителне.

40. Миле су ми заповести твоје, правдом својом оживи ме.

У тајности некад жртвоваху јагње, а Ти јавно жртвован бивши Незлобиви, сву твар си очистио, Спасе.

41. Нека дође на ме милост твоја, Господе, помоћ твоја по речи твојој.

Ко ће исказати страшни начин, ваистину нови! јер Онај који влада тварју, данас страдање прима и умире за нас.

42. И ја ћу одговорити ономе који ме ружи; јер се уздам у реч твоју.

Ризничар живота, како се гледа мртав? говораху ужаснути Анђели; и како се у гроб закључава Бог?

43. Немој узети никад од уста мојих речи истине, јер чекам судове твоје.

Из ребра Твога, Спасе, копљем прободеног, точиш живот животом из живота, који ме је спасао и оживљаваш ме с њим.

44. И чуваћу закон твој свагда, до века и без престанка.

Распростр на дрвету, сабрао си људе, а прободен у ребра животочна, свима си источио опроштај, Исусе.

45. Ходићу слободно, јер тражим заповести твоје.

Благолики Јосиф, Спасе, са страхом те опрема, и сахрањује долично као мртва, и ужасава се изгледа твога страшног.

46. Говорићу о откровењима твојим пред царевима, и нећу се стидети.

Под земљу сишавши вољно као смртан, узводиш од земље ка небу, отуда отпале, Исусе.

47. Тешићу се заповестима твојим, које љубим.

Иако си био виђен мртав, но живећи као Бог, умртвљене људе оживео си, умртвивши мога умртвитеља.

48. Руке своје пружам к заповестима твојим, које љубим, и размишљам о наредбама твојим.

О, радости оне! О, сладости многе! којима си, Исусе, испунио оне у Аду, засијавши светлост у дубинама мрачним.

49. Опомени се речи своје к слузи својему, на коју си ми заповедио да се ослањам.

Клањам се страдању, певам твој погреб, величам моћ твоју, Човекољубче, којима се ослободих од страсти убитачних.

50. У невољи мојој теши ме што ме реч твоја оживљава.

Мач на Тебе обнажи се, Христе, и мач моћнога се отупљује, а мач Едемски бива побеђен.

51. Охоли ми се ругају веома; али ја не одступам од закона твојега.

Овца Јагње гледајући мртво, пробадана оштрицом ридаше, покренувши и стадо да вапије.

52. Памтим судове твоје од искона, Господе, и тешим се.

Иако се у гроб сахрањујеш, иако у Ад силазиш, ипак си, Спасе, гробове испразнио, и Ад си обнажио, Христе.

53. Гнев ме обузима на безбожнике, који остављају закон твој.

Својом вољом, Спасе, сишавши под земљу, оживио си умрле људе, и узвео их у славу Очеву.

54. Наредбе су твоје песма моја у путничком стану мојем.

Један од Тројице, нас ради у телу претрпе срамну смрт, сунце се ужасава а дрхти земља.

55. Ноћу помињем име твоје, Господе, и чувам закон твој.

Као из горког извора, потомци Јудина племена, у ров положише, хранитеља манодавца Исуса.

56. То је моје, да чувам заповести твоје.

Судија на суду стаде, пред неправедним судијом, и осуђен би на смрт неправедну, на дрвету крсном.

57. Дио мој ти си, Господе; наумио сам чувати речи твоје.

Горди Израиљу, убиствени народе, шта ти би да Вараву ослободиш, а Спаса крсту да предаш?

58. Молим ти се из свега срца, смилуј се на ме по речи твојој.

Ти који си руком твојом саздао Адама од земље, и њега ради постао човек природом, и разапет био по вољи својој.

59. Разматрам путове своје, и обраћам ноге своје ка откривењима твојим.

Послушавши, Речи, Оца Твога, сишао си чак до Ада страшнога, и васкрсао си род људски.

60. Хитим, и не затежем се чувати заповести твоје.

Авај мени, Светлости света! Авај мени, Светлости моја! Исусе мој свежељени, вапијаше Дјева ридајући горко.

61. Мреже безбожничке опколише ме, али закона твојега не заборављам.

Завидљиви, злочиначки и убиствени народе, барем да се застидисте плаштанице и самога убруса, Васкрслога Христа.

62. У по ноћи устајем да те славим за праведне судове твоје.

Ходи убицо, нечисти ученице, и покажи ми начин твоје злоће, којим си постао издајник Христа.

63. У заједници сам са свима који се тебе боје и који чувају заповести твоје.

Као неки човекољубац, претвараш се безумни и слепи, свепагубни и немилосрдни, продавши Миро за новац.

64. Доброте је твоје, Господе, пуна сва земља; наредбама својим научи ме.

Какву си цену имао, за небеско Миро? За Многоцењеног шта си као достојно примио? Безумље си нашао најпроклетији Сатано.

65. Учинио си добро слузи својему, Господе, по речи својој.

Ако си сиромахољубац, и жалиш за миром изливеним за очишћење душе, како за злато продајеш Светлозарнога?

66. Доброј мисли и знању научи ме, јер заповестима твојим верујем.

О, Божија Речи! О, радости моја! Како да поднесем твој тридневни погреб? Сада ми се кида утроба матерински.

67. Пре страдања свога лутах, а сад чувам реч твоју.

Ко ће ми дати воду, и изворе суза? Богоневестна Дјева вапијаше, да оплачем слаткога ми Исуса.

68. Ти си добар, и добро чиниш; научи ме наредбама својим.

Авај мени, горе и увале, и множино људи, плачите и сви ридајте са мном, Матером Бога вашега.

69. Охоли плету на мене лаж, али се ја свим срцем држим заповести твојих.

Када ћу видети, Спасе, Тебе безвремену светлост, радост и сладост срца мојега? Дјева горко вапијаше.

70. Задригло је срце њихово као сало, а ја се тешим законом твојим.

Иако си Ти, Спаситељу, као камен одрезан, примио сечење, ипак си реку живу источио, као извор живота.

71. Добро ми је што страдам, да се научим наредбама твојим.

Ми који се напајамо двоструком реком, изливеном из ребра твога, као из једног извора, бесмртни налазимо живот.

72. Милији ми је закон уста твојих него тисуће злата и сребра.

Вољом показао си се, Речи, у гробу мртав, но живиш, и људе као што си предрекао, подижеш Спасе мој, васкрсењем својим.

Слава:

Певамо Те, Речи, Тебе Бога свих, са Оцем и Светим Твојим Духом, и славимо твој божански погреб.

И сада:

Блаженом Те називамо, Богородице чиста, и поштујемо верно тридневно погребење, Сина Твога и Бога нашег.

И опет ПРВИ ПРИПЕВ оба хора заједно.

Животе Христе, у гроб си положен био, и анђелске војске се ужасаваху, славећи Твоје снисхођење.

Затим:Мала јектенија и
Возглас:

Јер се благослови Име твоје, и прослави се Царство Твоје, Оца, и Сина, и Светога Духа, сада и увек и у векове векова.

Појци: Амин.

Свештеник, покадивши, почиње

Другу Статију

Почиње лева певница са умилењем
тропар:

Достојно је величати Тебе Животодавца, Који си на Крсту руке раширио, и сатро моћ непријатеља.

73. Руке твоје створиле су ме и начиниле ме; уразуми ме, и научићу се заповестим твојим.

Достојно је величати Тебе Саздатеља свега, јер твојим страдањем имамо бестрашће, избавивши се од трулежности.

74. Који се тебе боје, видеће ме, и радоваће се што се уздам у твоју реч.

Ужасну се земља, и сунце се сакри, Спасе, када си Ти незалазна светлост, Христе, зашао у гроб телесно.

75. Знам да су судови твоји, Господе, праведни, и по правди ме караш.

Уснуо си, Христе, природно-животним сном у гробу, и из тешког сна греховног, подигао си род људски, као Бог.

76. Нека буде доброта твоја утеха моја, као што си рекао слузи своју.

Једина од жена, без болова родих Те, Чедо, а сада као Родитељка неподношљиве болове трпим због страдања твога, говораше Чиста.

77. Нека дође к мени милосрђе твоје, и оживим; јер је закон твој утеха моја.

Ужасаваху се, Спасе, Серафими, гледајући те горе неразлучна са Оцем, а доле мртва опружена по земљи.

78. Нек се постиде охоли; јер ме без кривице оборише. Ја размишљам о заповестима твојим.

Раздире се храмовна завеса због твога распећа, сакривају светлост небеска светила, Речи, када се Ти, Сунце, сакри под земљу.

79. Нек се обрате к мени који се тебе боје, и који знаду откривења твоја.

Ти који си у почетку једним мигом утврдио куглу земље, бездахан као човек зашао си под земљу, ужасни се небо од овог призора.

80. Срце моје нека буде савршено у наредбама твојим да се не постидим.

Зашао си под земљу, Ти који си руком својом саздао човека, да поворке људи од пада подигнеш, свесилном својом десницом.

81. Чезне душа моја за спасењем твојим, реч твоју чекам.

Ходите да свештени плач отпевамо Христу умрлом, као некад жене Мироносице, да са њима и ми чујемо: Радуј се.

82. Чезну очи моје за речју твојом; говорим: кад ћеш ме утешити?

Заиста си Ти, Речи, Миро непотрошиво, зато Ти и миро приношаху, као мртвацу живом, жене Мироносице.

83. Постадох као мијех у диму, али твојих наредаба не заборавих.

Погребен разараш царства адова, Христе, а смрт смрћу усмрћујеш, и од трулежи ослобађаш земнороћене.

84. Колико ће бити дана слуге твојега? кад ћеш судити онима који ме гоне?

Премудрост Божија која излива струје живота, залазећи у гроб оживљава, оне који су у незалазним местима Ада.

85. Охоли ископаше ми јаму насупрот закону твојему.

Да обновим разрушену људску природу, хотећи рањен сам смрћу телесно, Мати моја не кидај се ридањем.

86. Све су заповести твоје истина; без кривице ме гоне, помози ми.

Зашао си под земљу Светлоносче правде, и мртве си као из сна подигао, одагнавши сваку таму која је у Аду.

87. Умало ме не убише на земљи, али ја не остављам заповести твојих.

Семе двоструко природо-животно, данас се са сузама сеје у недра земље, но изникавши, свет ће обрадовати.

88. По милости својој оживи ме, и чуваћу откривења уста твојих.

Уплаши се Адам када Бог хођаше по Рају, а радује се када је у Ад сишао, он који је некад пао, а сада подигнут.

89. До века је, Господе, реч твоја утврђена на небесима.

Жртве сузне приноси Ти Мати Твоја, Христе, телом положеном у гробу, но васкрсни као што си предсказао, вапијући.

90. Од колена до колена истина твоја; ти си поставио земљу, и стоји.

У гробу новом сакривајући Те Јосиф побожно, песме погребне богодоличне пева Ти, помешане са ридањем, Спасе.

91. По твојој наредби све стоји сад; јер све служи теби.

На Крсту Тебе клинцима прикована, гледајући Мати Твоја, Речи, клинцима горке жалости и стрелама, пробада душу.

92. Да није закон твој био утеха моја, погинуо бих у невољи својој.

Тебе сладост свега гледајући Мати, где Те поје горким пићем, сузама лице умива горко.

93. Заповести твојих нећу заборавити до века, јер ме њима оживљаваш.

Рањавам се љуто и утроба ми се кида, Речи, гледајући твоје неправедно заклање, говораше Пречиста с плачем.

94. Ја сам твој, помози ми, јер тражим заповести твоје.

Како да затворим очи сладке и уста твоја, Речи? Како да Те мртводолично погребем? Ужасавајући се вапијаше Јосиф.

95. Безбожници гледају да ме убију; а ја размишљам о твојим откривењима.

Јосиф и Никодим, надгробне песме сада певају умрлом Христу, а са њима певају и Серафими.

96. Свему савршеноме видех крај; али је заповест твоја веома широка.

Залазиш под земљу, Спасе, сунце правде, зато се Луна која те је родила жалошћу помрачава, лишавана гледања Тебе.

97. Како љубим закон твој! Вас дан мислим о њему.

Ужасну се Ад, Спасе, гледајући Тебе животодавца, који плениш богатство његово, и подижеш мртве од века.

98. Заповест твоја чини ме мудријега од непријатеља мојих; јер је са мном увек.

Сунце јасно сија после ноћи, Речи, а и Ти засијао си јасно по смрти, васкрснувши као из ложнице.

99. Разумнији постах од свих учитеља својих; јер размишљам о твојим откривењима.

Земља примивши у недра Тебе Створитељу, страхом обузета тресе се, Спасе, пробудивши мртве потресом.

100. Мудрији сам од стараца; јер заповести твоје чувам.

Никодим и благолики Јосиф Христе, помазујући Те мирисима сада новим начином, ужасни се, вапијаху, сва земљо.

101. Од свакога злога пута заустављам ноге своје, да бих чувао реч твоју.

Зашао си Светлотворче, и с Тобом заће светлост сунца; а твар је страхом обузета, проповедајући Тебе Творца свих.

102. Од наредаба твојих не одступам; јер си ме ти научио.

Камен углачани, крајеугаони покрива Камен; а човек смртан као смртног Бога покрива сада у гроб; ужасни се земљо!

103. Како су слатке језику моме речи твоје, слађе од меда устима мојим.

Види Ученика кога си љубио, и Матер Твоју, Чедо, и дај глас најслађи, викаше плачући Пречиста.

104. Од заповести твојих постадох разуман; тога ради мрзим на сваки пут лажни.

Ти Речи, као давалац живота, на Крсту прострт Јудејце ниси умртвио, него си васкрсао и њихове мртве.

105. Реч је твоја светиљка нози мојој, и видело стази мојој.

Најпре, Речи, када си страдао, ниси имао лепоте нити изгледа, али васкрсавши засијао си, украсивши људе божанским зракама.

106. Заклех се да ћу чувати наредбе правде твоје, и извршићу.

Зашао си телом у земљу незалазни Светлоносче, и сунце не могући гледати помрча, још док беше подне.

107. Поништен сам веома, Господе, оживи ме по речи својој.

Сунце, уједно и месец помрчавши, Спасе, показаше се као благоразумне слуге, које се облаче у црну одећу.

108. Нека ти буде угодна, Господе, добровољна жртва уста мојих, и судовима својим научи ме.

Сотник Те познаде као Бога, иако си био умртвљен; Како да Те се коснем рукама, Боже мој? Ужасавам се, вапијаше Јосиф.

109. Душа је моја у руци мојој непрестано у невољи; али закона твога не заборављам.

Заспа Адам, али смрт ребром изводи; а Ти сада уснуо си, Речи Божија, и из ребара твојих истачеш свету живот.

110. Безбожници су ми метнули замку; али од заповести твојих не застраних.

Уснуо си мало, и оживио си помрле, а васкрсавши, Добри, васкрсао си уснуле од века.

111. Присвојих откривења твоја за вавек; јер су радост срцу моме.

Узет си са земље, но источио си вино спасења, животочна Лозо. Прослављам страдање твоје и Крст.

112. Приволео сам срце своје да твори наредбе твоје на век, до краја.

Како Старешине Умних сила поднеше, дрскост распињача, гледајући Те, Спасе, нага, окрвављена, осуђена.

113. Који преступају закон, ја на њих мрзим, а закон твој љубим.

Обручени и најнеправеднији роде Јеврејски, знао си за поновно подизање храма; зашто си осудио Христа?

114. Ти си заклон мој и штит мој; реч твоју чекам.

У одећу поруге облачиш Украситеља свега, Који небо утврди, и земљу украси дивно.

115. Идите од мене безаконици! И чуваћу заповести Бога свога.

Као пеликан птица рањен у ребра твоја, Речи, оживео си твоју умрлу децу, искапавши им животне изворе.

116. Укрепи ме по речи својој и бићу жив, и немој ме осрамотити у надању мом.

Сунце некада заустави Исус секући туђинце, а Ти си себе сакрио, рушећи началника таме.

117. Утврди ме, и спашћу се, и размишљаћу о наредбама твојим без престанка.

Од Отачких недара остао си неодвојив, Милосрдни, и изволео си да постанеш човек, и у Ад сишао си, Христе.

118. Обараш све који одступају од наредаба твојих; јер су помисли њихове лаж.

Узет је и распет Онај који је на водама земљу утврдио, и као бездахан сада се у њу полаже, а она не подносећи то потреса се страшно.

119. Као гар бацаш све безбожнике на земљи; тога ради омиљеше ми откривења твоја.

Авај мени, Сине, ридаше Неискусомужна говорећи: јер оног Кога се надах да видим као Цара, сада гледам осуђена на Крсту!

120. Дрхти од страха твога тело моје, и судова твојих бојим се.

Ово ми Гаврил објави, када слети: Царство вечно ће бити, рече, Сина мога Исуса.

121. Чиним суд и правду, не дај ме онима који ме гоне.

Јао, изврши се пророштво Симеоново, јер мач твој прободе, срце моје, Емануиле.

122. Одбрани слугу свога на добро његово, да ми не чине силе охоли.

Да сте се, о Јудејци, постидели бар оних мртвих, које васкрсе Животодавац, Којега ви из зависти убисте.

123. Очи моје чезну за спасењем твојим и за речју правде твоје.

Видевши Тебе Христе мој, невидљиву светлост, како се бездахан у гроб сакриваш, ужасну се сунце и помрачи светлост.

124. Учини слузи своме по милости својој, и наредбама својим научи ме.

Плакаше горко свенепорочна Мати Твоја, Речи, када у гробу виде Тебе, неизрецивог и беспочетног Бога.

125. Ја сам слуга твој; уразуми ме, и познаћу откривења твоја.

Нетљена Мати Твоја, Христе, гледајући мртвога Тебе, горко Ти говораше: не буди дуго, Животе, међу мртвима.

126. Ја сам слуга твој; уразуми ме, и познаћу откривења твоја.

Ад страшни уздрхта, када виде Тебе бесмртно Сунце славе, и хитро отпушташе сужње.

127. Тога ради љубим заповести твоје већма него злато и драго камење.

Велики и страшни призор сада се посматра! јер Узрочник живота смрт прима, хотећи да оживи све.

128. Тога ради заповести твоје држим да су верне, на сваки пут лажни мрзим.

Пробадан си у ребра, и прикиван рукама, Владико, Ти исцељујући рану из ребара, и неуздржање руку Прародитеља.

129. Дивна су откривења твоја; за то их чува душа моја.

Раније Рахиљина Сина оплакиваху сви укућани, а сада за Сином Дјевиним рида, збор Ученика заједно с Мајком.

130. Речи твоје кад се јаве, просветљују и уразумљују просте.

Шамаре рукама даваху по образу Христу, Који је руком саздао човека, и размрскао чељусти звера.

131. Отварам уста своја да одахнем, јер сам жедан заповести твојих.

Сви верни сада песмама празнујемо, Христе, твоје распеће и погребење, избавивши се од смрти погребом твојим.

Слава:

Беспочетни Боже, Савечни Сине и Душе, као Добар укрепи скиптар народа нашега, против непријатеља.

И сада:

Родивши живот, свенепорочна Пречиста Дјево, заустави црквене саблазни, и подари мир као Добра.

И опет ПРВИ ТРОПАР оба хора.

Достојно је величати Тебе Животодавца, Који си на Крсту руке раширио, и сатро моћ непријатеља.

Затим Мала јектенија и Возглас:

Јер си Свет Боже наш, Који на престолу славе херувимске почиваш, и Теби славу узносимо Оцу, и Сину, и Светоме Духу..

И по Возгласу

Трећа Статија
Глас 3.

Сви нараштаји, песму приносе погребу твоме, Христе мој!

132. Погледај ме и смилуј се на ме, као што радиш с онима који љубе име твоје.

Скинувши Те с дрвета Ариматејац, и плаштаницом обвивши, у гроб Те сахрањује.

133. Тврди стопе моје у речи својој, и не дај никакоме безакоњу да облада мноме.

Мироносице дођоше, миро Теби, Христе мој, носећи премудро.

134. Избави ме од насиља људскога, и чуваћу заповести твоје.

Ходи сва твари, песме исходне, принесимо Творцу.

135. Светлошћу лица свога обасјај слугу свога, и научи ме наредбама својим.

Као мртвог Живога, сви са Мироносицама, помажимо миром премудро.

136. Очи моје лију потоке, зато што не чувају закона твога.

Јосифе треблажени, погреби тело, Христа живодавца.

137. Праведан си, Господе, и прави су судови твоји.

Оне које исхрани Маном, подигоше пету, на Добротвора.

138. Јавио си правду у откривењима својим, и истину целу.

Оне које исхрани Маном, приносе Спасу жуч, и уједно оцат.

139. Ревност моја једе ме, зато што моји непријатељи заборавише речи твоје.

О, неразумности, и Христоубивства, пророкоубица!

140. Реч је твоја веома чиста, и слуга је твој веома љуби.

Као безумни слуга, предаде ученик, бездан премудрости.

141. Ја сам мален и поништен, али заповести твојих не заборављам.

Продавши Избавитеља, остаде заробљеник, лукави Јуда.

142. Правда је твоја правда вечна, и закон твој истина.

По Соломону, ров дубок су уста, безаконих Јевреја.

143. Туга и невоља нађе ме, заповести су твоје утеха моја.

На кривим путевима, Јевреја безаконих, трње је и замке.

144. Вечна је правда у откривењима твојим; уразуми ме, и биħу жив.

Јосиф с Никодимом, мртводолично, сахрањује Створитеља.

145. Вичем из свег срца: услиши ме, Господе; сачуваħу наредбе твоје.

Животодавче Спасе, слава моћи твојој, која је Ад разорила.

146. Призивам те, помози ми; држаћу се откривења твојих.

Видећи Те Пречиста, како лежиш, Речи, матерински плакаше.

147. Претичем свануће, и вичем; реч твоју чекам.

О, слатко моје Пролеће, Чедо моје најслађе! Где зађе твоја лепота?

148. Претичу очи моје јутрењу стражу, да бих размишљао о речи твојој.

Плач подиже, Пречиста Твоја Мати, кад си Ти умро, Речи.

149. Чуј глас мој по милости својој, Господе; по суду свом оживи ме.

Жене с мирисима, дођоше да помажу Христа, божанско Миро.

150. Прикучују се који љубе безакоње; удаљили су се од закона твога.

Смрт смрћу умртвљујеш, Ти Боже мој, божанском силом твојом.

151. Ти си близу, Господе, и све су заповести твоје истина.

Превари се варалица, Преварени се избавља, премудрошћу твојом, Боже мој.

152. Одавна знам за откривења твоја, да си их поставио за ва век.

На дно Адово, низведен би издајник, у бунар трулежи.

153. Погледај невољу моју, и избави ме; јер не заборављам закона твога.

Трње и замке, путеви су свебедног, безумнога Јуде.

154. Прими се ствари моје, и одбрани ме, по речи својој оживи ме.

Погинуће заједно, сви распињачи твоји, Речи, Сине Божији Свецару.

155. Далеко је од безбожника спасење, јер се не држе наредаба твојих.

У бунару трулежи, погинуће заједно, сви људи крвници.

156. Милосрђе је твоје, Господе, велико; по правоме суду свом оживи ме.

Сине Божији Свецару, Боже мој, Саздатељу мој, како си страдање примио?

157. Много је противника мојих и непријатеља мојих; али ја не одступам од откривења твојих.

Родитељка Сина, на дрво обешена, гледајући вапијаше.

158. Видим одметнике, и мрско ми је; јер не чувају речи твоје.

Тело Живоносно, Јосиф сахрањује, скупа с Никодимом.

159. Гледај, како љубим заповести твоје, Господе, по милости својој оживи ме.

Вапијаше Дјева, топло сузе ронећи, прободена срца.

160. Основа је речи твоје истина, и вечан је сваки суд правде твоје.

Светлости мојих очију, најслађе Чедо моје, како Те сада гроб покрива?

161. Кнезови ме гоне ни за што, али се срце моје боји речи твоје.

Не ридај Мати, јер ово страдам, да бих ослободио Адама и Еву.

162. Радујем се речи твојој као онај који задобије велики плен.

Прослављам Сине мој, крајње твоје милосрђе, ради кога ово страдаш.

163. Мрзим на лаж и гадим се на њу; љубим закон твој.

Био си напојен Милосрдни, оцтом и жучом, старо разрешујући јеђење.

164. Седам пута на дан хвалим те за судове правде твоје.

Прикован си на Крсг, Ти који си некада народ твој, покривао стубом облачним.

165. Велик мир имају они који љубе закон твој, и у њих нема спотицања.

Мироносице, Спасе, дошавши ка гробу, миро Теби принеше.

166. Чекам спасење твоје, Господе, и заповести твоје извршујем.

Устани, Милосрдни, подижући и нас, из дубина Адских.

167. Душа моја чува откривења твоја, и ја их љубим веома.

Васкрсни Животодавче, ронећи сузе говори, Мати која Те је родила.

168. Чувам заповести твоје и откривења; јер су сви путеви моји пред тобом.

Похитај да васкрснеш, разрешујући жалост Оне, Која Те је, Речи, чисто родила.

169. Нека изађе тужњава моја преда те, Господе! По речи својој уразуми ме.

Небеске силе, ужаснуше се од страха, гледајући Те мртва.

170. Нека дође мољење моје преда те! По речи својој избави ме.

Онима који љубављу и страхом, поштују страдања твоја, даруј разрешење грехова.

171. Уста ће моја певати хвалу, кад ме научиш наредбама својим.

О, ужасног и страног виђења, Речи Божија, како Те земља покрива?

172. Језик ће мој казивати реч твоју, јер су све заповести твоје праведне.

Носећи Те некада, Спасе, Јосиф бежаше, и сада Те Други сахрањује.

173. Нека ми буде рука твоја у помоћи; јер ми омиљеше заповести твоје.

Оплакује и рида, Тебе умрлога, Спасе мој, Пречиста Мати Твоја.

174. Жедан сам спасења твојега, Господе, и закон је твој утеха моја.

Ужасавају се ангели, страног и ужасног погреба, Тебе Саздатеља свега.

175. Нека живи душа моја и тебе хвали, и судови твоји нека ми помогну.

Покропише гроб, Мироносице миром, дошавши врло рано.

176. Зађох као овца изгубљена: тражи слугу својега; јер заповести твојих не заборавих.

Мир Цркви, спасење народу твоме, даруј твојим васкрсењем.

Слава:

О, Тројице Боже мој, Оче, Сине, и Душе, помилуј свет.

И сада:

Удостој, Дјево, слуге твоје, да виде Васкрсење Сина Твога.

И опет ПРВИ ТРОПАР, оба хора заједно.

Сви нараштаји, песму приносе погребу твоме, Христе мој!

И одмах певамо ове Понепорочне ТРОПАРЕ

Глас 5.

Благословен си Господе, научи ме наредбама својим.

Ангелски сабор задиви се, видећи међу мртвима, Тебе Спасе, што силу смрти уништи, и са собом Адама подиже, и из пакла ослободи све.

Благословен си Господе, научи ме наредбама својим.

Зашто, о Ученице, мешате миро са сузама жалости? говораше Анђео Мироносицама блистајући у гробу; видите гроб и разумите, јер је Спас васкрсао из гроба.

Благословен си Господе, научи ме наредбама својим.

Врло рано Мироносице хитаху ка гробу твоме наричући; али пред њих стаде Анђео и рече: преста време нарицању, не плачите, него Апостолима васкрсење објавите.

Благословен си Господе, научи ме наредбама својим.

Жене Мироносице, дошавши с мирисима на гроб твој, Спасе, ридаху; а Анђео им рече, говорећи: Што Живога замишљате с мртвима? јер је као Бог васкрсао из гроба.

Слава:

Поклонимо се Оцу, и Сину Његовом, и Светоме Духу; Светој Тројици у једној суштини, кличући са Серафимима: Свет, Свет, Свет јеси Господе.

И сада:

Родивши Животодавца, Дјево, Адама си од греха избавила, а Еви си радост уместо жалости дала; а из Тебе рођени Бог и човек, упути к животу отпале од живота.

Алилуја, алилуја, алилуја, слава Теби Боже. **(Трипут)**

Затим Мала јектенија

Возглас:

Јер си Ти Цар мира, Христе Боже наш, и Теби славу узносимо, са беспочетним Твојим Оцем, и пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек, и у векове векова.

И певамо Сједални дана; Глас 1.

Подобан: Гроб твој Спасе...

Јосиф, измоливши од Пилата пречасно Тело, обвија га плаштаницом чистом, и божанским ароматима миропомазује, и полаже у нови гроб. Отуда, уранивши Мироносице жене, завапише: Покажи нам, као што си предсказао, Христе, Васкрсење.

Слава и Сада, други,
подобан:

Ужаснуше се хорови Анђелски, гледајући Онога који седи у наручју Оца, како се у гроб полаже, као мртав - Бесмртни! Њега војске Анђела окружују и славе с мртвима у Аду, као Творца и Господа.

Не говоримо:

Васкрсење Христово видевши..

него одмах Псалам 50.

И певамо Канон

Ирмоси по двапут, а тропаре на 12. И опет на крају Ирмос оба хора заједно.

А овај Канон су испевали:од прве песме до шесте, песма Марка монаха, Епископа Идрунтског,а ирмоси су песме жене неке, по имену Касије.

Од 6. песме до краја, песма је господина Козме. А акростих (краестрочије) канона је:

Ке симерон де савато мелпо мега. **То јест:** А и данас Великој Суботи певам.

Глас 6.

Песма 1.

Ирмос: Онога који је некада таласима морским покрио гонитеља мучитеља, под земљу данас сакрише потомци онда спасених. Но ми, као девојке, певајмо Господу: Јер се славно прослави.

Господе Боже мој, исходну и надгробну песму певам Теби, Који си ми погребом твојим отворио улазе живота, и смрћу смрт и Ад умртвио.

Тебе горе на престолу, и доле у гробу, Спасе мој, схватајући сва надсветска и подземна бића, потресаху се због твог умртвљења, јер си надумно виђен мртав, Живоначалниче.

Да испуниш све славом својом, сишао си у дубину земље; јер од Тебе се не утаји састав мој који је у Адаму; и погребен, мене иструлела новотвориш Човекољубче.

Песма 3.

Ирмос: Тебе који си на водама обесио сву земљу незадржно, твар видевши на Голготи обешена, ужасом многим би обузета, вапијући: Нема светога, осим Тебе, Господе.

Символе погребења твога показао си, умноживши виђења; а сада тајне твоје богочовечно си разјаснио, и онима

у Аду, Владико, који вапију: Нема светога, осим Тебе, Господе.

Раширио си руке, и сјединио си раније растављене. А савијањем, Спасе, у плаштаници и гробу разрешио си окована који вапију: Нема светога, осим Тебе, Господе.

Гробом и печатима, обухваћен си добровољно, Несместиви, јер си богоделатно у делима показао силу твоју, онима који пољу, Човекољубче: Нема светога, осим Тебе, Господе.

Сједален, Глас 1.

Војници, Спасе, који чуваху гроб твој, постадоше као мртви од блистања јавившег се Анђела, који проповедаше женама васкрсење. Тебе славимо трулежи уништитеља, Теби припадамо васкрсломе из гроба, и јединоме Богу нашем.

Слава и сада. Исто

Песма 4.

Ирмос: Авакум провидевши твоје на Крсту смирење, у екстази кликташе: Ти си пресекао државу моћнога, Добри, заједничарећи са онима у Аду, као свемоћан.

Седми дан осветио си данас, којега си раније благословио престанком од дела; јер ствараш све и сва, и новотвориш суботствујући, Спасе мој, и оживљавајући.

Снагом бољега, којим си Ти победио, душа твоја од тела се разлучи, раскидајући двојне везе, смрти и Ада, силом твојом, Логосе.

Ад сретнувши Те, Речи, угорча се, гледајући човека обожена, ранама покривена, и Свемоћноделатна, па од страшног виђења, погибе.

Песма 5.

Ирмос: Видевши Исаија незалазну светлост твога Богојављења, Христе, које се милостиво према нама догодило, јутрењујући од ноћи, кликташе: Васкрснуће мртви, и устаће они који су у гробовима, и сви на земљи обрадоваће се.

Ново твориш земнородне, Творче, поставши земљан, и плаштаница и гроб објављују, Речи, тајну која Ти је саприсутна; јер Благоразумни саветник, представља савет Онога који Те је родио, и у Теби ме величанствено новотвори.

Смрћу смртно, и погребом трулежно претвараш, јер нетљено твориш богодолично, обесмрћујући што си примио; јер тело твоје не виде трулежи, Владико, нити душа твоја чудесним начином у Аду не би остављена.

Из безбрачне произишав, и прободен у ребра, Створитељу мој, из њих си учинио обновљење Еве, поставши Адам; уснувши надприродно сном природноживим, и живот подигавши из сна и трулежи, као Свемоћан.

Песма 6.

Ирмос: Би прогутан, али не задржан у утроби китовој Јона. Јер носећи праобраз Тебе Који си страдао и погребу предан био, као из одаје, из звера изиђе, и говораше стражи: Ви који чувате сујетно и лажно, милост сте себи изгубили.

Убијен си био, али се ниси одвојио, Речи, од тела које си примио, јер ако се и разори храм твој у време страдања, али

и тако једна беше Ипостас Божанства и тела твога. Јер у обома Један си Син, Речи Божија, Бог и човек.

Човекоубиствен, но не богоубиствен би пад Адамов; јер ако и пострада тела твога земљана суштина, али Божанство остаде нестрадално; а трулежно твоје на нетрулежно си променио, и васкрсењем показао си извор живота нетрулежног.

Царује Ад, али не влада вечно над родом човечијим, јер Ти, положивши се у гроб, Моћни, живоначалном десницом браве смрти си развалио, и проповедао си тамо уснулима од века, нелажно избављење, поставши, Спасе, прворођени из мртвих.

Кондак

Глас 6.

Онај који је бездан закључао гледа се мртав, и смирном и плаштаницом обавијен у гроб се полаже, као смртан - Бесмртник. Жене пак дођоше да Га помажу миром, плачући горко и вапијући: Ова је преблагословена Субота, у којој Христос уснувши, васкрснуће тридневан.

Икос:

Онај који све садржи, узнесе се на Крст, и сва твар рида; видећи Њега нага да виси на дрвету: Сунце зраке сакри, и звезде светлост одбацише, а земља са страхом многим потресаше се, и море побеже, и камење се распаде, а гробови многи се отворише, и усташе тела светих људи. Ад доле стење, и Јудеји се договарају да оклеветају Христово васкрсење. А жене кличу: Ова је преблагословена Субота, у којој Христос уснувши, васкрснуће тридневан.

Синаксар

Стих: Узалуд чуваш гроб, стражо!
Јер не може рака задржати Саможивот.

У свету и Велику Суботу празнујемо боготелесно погребење Господа Бога и Спаса нашега Исуса Христа, и његов силазак у Ад. Тиме је род наш позван из трулежи прешао ка вечном животу. Јер све дане у години превазилази Света Четрдесетница; а у њој опет, ова Света и Велика Седмица највећа је; и у Великој Седмици опет највећа је ова Велика и Света Субота. А назива се Велика Седмица, не као да су дужи ови дани, или сати, него што су велика и надприродна чудеса, и изузетна дела Спаса нашега која су се у њој десила, а нарочито данас. Јер као у првом стварању света, свако дело учинивши Бог, и на крају најважније, у шести дан саздавши човека, у седми почину од свих дела својих, и освети га, назвавши га Субота, јер оно значи одмор. Тако и у уређењу духовног света све изврсно учинивши, и у шести дан опет васпоставивши, иструлелог човека и обновивши га живоносним Крстом и смрћу, у садашњи опет седми дан упокоји, савршеним одмором од дела, уснувши животоприродним и спасоносним сном. Јер силази Реч Божија с телом у гроб, а силази и у Ад нетљеном и божанском својом душом, која се смрћу раздвојила од тела, коју је и предао у руке Оцу, Коме је и своју Крв принео, иако Он није тражио, а која је постала наше избављење. Јер није Господња душа била задржана у Аду, као душе других светаца. Јер како? Ништа она није имала на себи од прародитељске клетве, као они. Но ни крв није узео непријатељ наш ђаво, иако је нас држао, којом смо били купљени. Јер како друкчије, до само од Бога? Но и Бога,

његов разбојник ђаво хтео је да узме. Ипак телесно, уселио се у гроб Господ наш Исус Христос, и с божанством које је било тесно сједињено с телом. А беше с Разбојником и у Рају, и у Аду беше, као што је речено, са обоженом својом душом. А надприродно беше са Оцем, и Духом, седећи с Њима, као Бог неограничен, а беше свуда, јер нимало Божанство у гробу не страдаше, као ни на Крсту. И тљеније дакле тело Господње претрпе, то јест разрешење душе од тела; а трулежност, то јест распадање тела и удова, потпуног губљења - никако. Но Јосиф скинувши дакле, свето тело Господње, у гроб нови сахрањује, јер беше близу у врту, и камен врло велики на улазу гроба положи. А Јудејци по Петку, приступивши говоре Пилату: Господине, сетисмо се, да ова ва- ралица рече, док још беше жив, после три дана устаћу. Сматрамо да би било добро да твоја власт нареди војницима да утврде гроб. Одговори Пилат: Ако је дакле варалица, што се бринете за његове речи? Док беше жив, као да сведочаху да је умро. А кад је рекао: Устаћу! Нису ли од позивања на Јону то закључили? А јамачно, ако се утврди гроб неће бити украден. О, како безумници све што сами чињаху, против себе чињаху не разумевајући! А по заповести Пилата, сами са својим војницима утврдише гроб и јако запечатише, да не би Васкрсење Христово било порицано, да је била туђа стража и печати. Но Ад од сада се грчи и безумствује, осећајући огромну силу, поврати дакле Христа, тврди и крајеугаони камен, кога је на кратко био прогутао. И све које је од века имао у утроби, учинивши их храном. Неизрецивим снисхођењем твојим, Христе Боже наш, помилуј нас, амин.

Песма 7.

Ирмос: Неизрециво чудо! Онај који је у пећи избавио преподобне Младиће из пламена, полаже се у гроб мртав, бездахан, на спасење нас који певамо: Избавитељу Боже, благословен јеси.

Рањен би Ад, примивши у срце, Рањенога копљем у ребра; и стење огњем божанским уништаван, на спасење нас који певамо: Избавитељу Боже, благословен јеси.

Сјајан гроб! јер примивши у себе Створитеља као спавајућег, показа се божанска ризница живота, на спасење нас који певамо: Избавитељу Боже, благословен јеси.

Законом умирућих, полагање у гроб прима Живот свих, и њега показује извором васкрсења, на спасење нас који певамо: Избавитељу Боже, благословен јеси.

Једно беше Божанство Христово у Аду, и у гробу, и у Рају, нераздвојно са Оцем и Духом, на спасење нас који певамо: Избавитељу Боже, благословен јеси.

Песма 8.

Ирмос: Нек иступи из себе дрхтећи небо, и нек се затресу темељи земље, јер гле у мртве се рачуна Онај који живи на висинама; и у гроб мали прима се као странац; Њега Младићи благословите, свештеници појте, народи величајте, у све векове.

Разруши се пречисти храм, а васпоставља палу скинију: јер Адаму првоме, Други, Који на висинама живи, сиђе до Адових ризница; Њега Младићи благословите, свештеници појте, народи величајте, у све векове.

Престаде смелост Ученика, а Ариматејац Јосиф првенствује; јер гледајући мртва и нага, Бога над свима, измољава

и сахрањује, кличући: Младићи благословите, свештеници појте, народи величајте, у све векове.

О чудеса нових! О доброте! О неизразивог стрпљења! Јер вољно се под земљом запечаћује, Онај који живи на висинама, и као варалица Бог бива клеветан; Њега Младићи благословите, свештеници појте, народи величајте, у све векове.

Хвалимо, благосиљамо..
И опет
Ирмос: Нек иступи...

Песма 9.

Ирмос: Не ридај мене, Мати, гледајући у гробу Сина, кога си у утроби безсемено зачела; јер ћу васкрснути и прославићу се, и узнећу у слави, непрестано као Бог, оне који Те вером и љубављу величају.

У страном твоме порођају, избегавши болове надприродно, бејах блажена, Беспочетни Сине; а сада Тебе, Боже мој, гледајући бездахна мртва, мачем жалости прободена сам страшно; но васкрсни, да се узвеличам.

Земља ме покрива по мојој вољи, но страше се Адови вратари, Мати, видећи Ме одевена у окрвављену хаљину освете; јер, поразивши непријатеље Крстом као Бог, васкрснућу одмах, и узвеличаћу Те.

Нек се радује твар, нек се веселе сви земнородни, јер непријатељ Ад би оплењен; жене с миром нека сусрећу, јер избављам сверодног Адама са Евом, и у трећи дан ћу васкрснути.

Катавасија: Не ридај..

Експостилар
Глас 2.
Свет је Господ Бог наш. **Трипут.**

На хвалитне, постављамо стихова 4 и певамо стихире самогласне,
Глас 2.

Данас гроб држи Онога, Који држи у руци твар; камен покрива Онога који врлином покрива небеса; Живот спава, и Ад дрхти, и Адам од окова бива разрешен. Слава твоме домостроју, којим извршивши сво вечно упокојење, даровао си нам, Боже свесвето из мртвих твоје васкрсење.

Какав је то гледани призор? Какав је то садашњи одмор? Цар векова, извршивши страдањем домострој, у гробу суботствује, дарујући нам ново суботствовање. Њему ускликнимо: Васкрсни Боже, суди земљи, јер Ти царујеш до века, имајући неизмерну велику милост.

Ходите да видимо Живот наш који у гробу лежи, да би оне који у гробовима леже оживио. Ходите данас сви који гледате уснулог потомка Јудиног, пророчки Њему ускликнимо: Легавши уснуо си као лав, ко ће Те подићи, Царе? Но васкрсни самовластно, Који си дао Себе драговољно за нас. Господе, слава Теби.

Глас 6.

Проси Јосиф тело Исусово, и положи га у нови свој гроб; јер требаше Он из гроба, као из ложнице да изађе. Ти који си разорио моћ смрти, и људима отворио врата рајска, Господе, слава Теби.

Слава, Глас 6.

Данашњи дан тајно прасликоваше велики Мојсије говорећи: И благослови Бог дан седми. Јер то је благословена Субота; она је дан одмора, у којем почину од свих дела својих Јединородни Син Божији, домостројем кроз смрт телом суботствовавши. И у оно што би враћајући се опет васкрсењем, дарова нам живот вечни, као једини благ и Човекољубац.

И сада, Богородичан.

Глас 2.

Преблагословена Си Богородице Дјево. Јер Рођеним од Тебе Ад би оплењен, Адам би поново призван, проклетство умртвљено, Ева ослобођена, смрт усмрћена, и ми оживесмо. Тога ради певајући кличемо: Благословен Христос, Бог наш, који си тако благоизволео, слава Теби.

Велико Славословље

Свештеник се облачи у пуно свештеничко одјејање, и излази са светим Еванђељем, и са Плаштаницом врши се трократни опход око цркве, уз појање: Свети Боже..

ПАЗИ

Не звони се за време опхода него се клепа.

По уласку у храм, Говори свештеник: Пазимо! Мир свима. Премудрост!

И ми тропар једном:

Благолики Јосиф, с дрвета скинувши пречисто тело твоје, плаштаницом чистом и мирисима га обави, у гробу новом сахранивши положи.

И говоримо тропар пророштва; Глас 2.

Христе, Који држиш све крајеве, изволио си да будеш гробом држан, да би из Адових жвала избавио човечанство, и васкрснувши оживио нас, као Бог бесмртан.

Преблагословена Си Богородице Дјево. Јер Рођеним од Тебе Ад би оплењен, Адам би поново призван, проклетство умртвљено, Ева ослобођена, смрт усмрћена, и ми оживесмо. Тога ради певајући кличемо: Благословен Христос, Бог наш, који си тако благоизволео, слава Теби.

Слава и сада. Исто.

Затим

Прокимен; Глас 4.

Васкрсни, Боже, помози нам, и избави нас, ради славе Имена Твога.

Стих: Боже, ушима нашим слушасмо, и оци нам наши проповедаше.

Читање из Пророштава Језекиљевих; (Глава 37,1-14)

Рука Господња дође нада ме, и Господ ме изведе у духу, постави ме усред поља, које бијаше пуно кости. И проведе ме покрај њих унаоколо, и гле, бијаше их врло много у пољу, и гле, бијаху врло сухе. И рече ми: сине човјечји, хоће ли оживјети ове кости? А ја рекох: Господе Господе, ти знаш. Тада ми рече: пророкуј за те кости, и кажи им: сухе кости, чујте ријеч Господњу. Овако говори Господ Господ овијем костима: гле, ја ћу метнути у вас дух, и оживјећете. И метнућу на вас жиле, и обложићу вас месом, и навући ћу на вас кожу, и метнућу у вас дух и оживјећете, и познаћете да сам ја Господ. Тада стадох пророковати, како ми се заповједи; а кад пророковах наста глас, и гле потрес, и кости

се прибираху свака ка својој кости. И погледах, и гле, по њима изидоше жиле и месо, и озго се кожа навуче; али духа не бјеше у њима. Тада ми рече: пророкуј духу, пророкуј, сине човјечји, и реци духу: овако вели Господ Господ: од четири вјетра дођи, душе, и дуни на ове побијене да оживе. И пророковах, како ми се заповједи и уђе у њих дух, и оживјеше, и стадоше на ноге, бјеше војска врло велика. Тада ми рече: сине човјечји, ове су кости сав дом Израиљев; гле, говоре: посахнуше кости наше и прође надање наше, пропадосмо. Зато пророкуј, и кажи им: овако вели Господ Господ: ево, ја ћу отворити гробове ваше, и извешћу вас из гробова ваших, народе мој, и довешћу вас у земљу Израиљеву. И познаћете да сам ја Господ, кад отворим гробове ваше, и изведем вас из гробова ваших, народе мој. И метнућу дух свој у вас да оживите, и населићу вас у вашој земљи, и познаћете да ја говорим и чиним, говори Господ.

Прокимен Апостола; Глас 7.

Васкрсни, Господе Боже мој, нека се узвиси рука твоја, не заборави сасвим убогих твојих.

Стих: Хвалићу Те, Господе, свим срцем мојим, јављаћу сва чудеса твоја.

Апостол, Коринћанима (5,6-8) **и Галатима** (3,13-14)

Браћо, не знате ли да мало квасца све тијесто укисели? Одбаците, дакле, стари квасац, да буде ново тијесто, као што сте бесквасни. Јер и Пасха наша Христос, жртвова се за нас. Зато да празнујемо не у квасцу старом, ни у квасцу злоће и неваљалства, него у бесквасним хљебовима искрености и истине. Христос нас је искупио од проклетства закона поставши за нас проклетство, јер је написано: Проклет сваки

који виси на дрвету; да на многобошцима буде благослов Авраамов у Христу Исусу, да примимо обећање Духа кроз вјеру.

Алилуја; Глас 5.

Да васкрсне Бог, и развеју се непријатељи његови, и да беже од лица његова сви који Га мрзе.

Стих: Као што ишчезава дим да ишчезну, као што се топи восак на домаку огња.

Стих: Тако да погину грешници од лица Божија, а праведници да се узвеселе.

Еванђеље од Матеја, зачало 114. (Глава 27,62-66)

Сутрадан пак по петку сабраше се првосвештеници и фарисеји код Пилата говорећи: Господару, сјетисмо се да онај варалица каза још за живота: Послије три дана устаћу. Зато заповједи да се утврди гроб до трећега дана да не дођу како ученици његови ноћу, да га не украду и не кажу народу; Устаде из мртвих; и биће посљедња превара гора од прве. Рече им Пилат: Имате стражу, идите те утврдите како знате. А они отишавши утврдише гроб са стражом и запечатише камен.

Затим Јектенија: Рецимо сви.. **и:** Допунимо..

И остало као што је обично. И бива Отпуст.

Први час пева се у Притвору. А трећи час, шести и девети, певају се заједно обично у Притвору са Блаженима, у своје време.

124. ВЕЛИКА СУБОТА

На вечерњу

Око 9. часа дана (тј. око три сата после подне или кад је уобичајено), клепа се за вечерње.

Свештеник се облачи у пуне ТАМНЕ одежде, и кадаблагослови, почињемо почетни Псалам. Затим Јектенија велика.

Онда, Господи воззвах..

Глас 1.

Постављамо стихове на 8 а певамо стихире васкрсне Осмогласника 3, и од стиховњих једну.

(У манастирима сви свештеници и ђакони, када се стигне до стиха:

Пашће у мрежу своју.. **чине поклон, одлазе и облаче се и они у одјејање, и врше проскомидију).**

Глас 1.

Вечерње наше молитве, прими Свети Господе, и даруј нам опроштај грехова, јер си једини који си показао у свету Васкрсење.

Опколите народи Сион, и обухватите га, и дајте славу у њему Васкрслом из мртвих, јер је Он Бог наш, Који нас избавља од безакоња наших.

Ходите народи запевајмо, и поклонимо се Христу, славећи његово из мртвих Васкрсење, јер је Он Бог наш, Који је од преваре непријатељске свет избавио.

Страдањем твојим Христе, од страдања се ослободисмо, и Васкрсењем твојим од трулежи се избависмо; Господе, слава Теби.

Друге стихире самогласне, Велике Суботе 3 понављајући прву;

Глас 8.

Данас Ад стењући вапије: Боље би ми било да Рођеног од Марије нисам примио, јер дошавши на ме, државу моју разруши, врата бакарна разби; душе, које сам раније држао, Бог будући, васкрсе, слава, Господе, Крсту твоме, и Васкрсењу твоме.

Данас Ад стењући вапије: Разруши се моја власт, примих Мртвога као једног од умрлих, Њега више држати не могу, но губим са Њим и оне над којима царовах; ја имадох мртваце од века, но Овај гле све васкрсава. Слава, Господе, Крсту твоме, и Васкрсењу твоме.

Данас Ад стењући вапије: Жртвована би моја држава; Пастир се разапе и Адама васкрсе; лиших се оних над којима царовах; и које победивши прогутах, све их избљувах; испразни гробове Распети, слаби држава смрти. Слава Господе, Крсту твоме и Васкрсењу твоме.

Слава: Глас 6.

Данашњи дан тајно прасликоваше велики Мојсије говорећи: И благослови Бог дан седми. Јер то је благословена Субота; она је дан одмора, у којем почину од свих дела својих Јединородни Син Божији, домостројем кроз смрт телом суботствовавши. И у оно што би враћајући се

опет васкрсењем, дарова нам живот вечни, као једини благ и Човекољубац.

И сада, Богородичан (Догматик),
Глас 1.

Свесветску славу, која је од људи изникла, и Владику родила, небеску двер, појмо Марију Дјеву, песму Бестелесних, и украс верних. Јер Она се показа небо, и храм Божанства; Она разрушивши преграду непријатељства, мир уведе, и Царство отвори. Ову, дакле, имајући утврђење вере, имамо браниоца рођеног из Ње Господа. Не бој се, дакле, не бој се народе Божији, јер Он победи непријатеље, као Свесилан.

Вход са Еванђељем

Светлости тиха..

Прокимен не говоримо, но одмах:
Премудрост.

И почиње чтец Паримеје

1.Читање из књиге Стварања (Глава 1,1-13)

У почетку створи Бог небо и земљу. А земља бјеше без обличја и пуста, и бјеше тама над безданом; и дух Божији дизаше се над водом. И рече Бог: нека буде свјетлост. И би свјетлост. И видје Бог свјетлост да је добра; и растави Бог свјетлост од таме. И свјетлост назва Бог дан, а таму назва ноћ. И би вече и би јутро, дан први. Потом рече Бог: нека буде свод посред воде, да раставља воду од воде. И створи Бог свод, и растави воду под сводом од воде над сводом; и

би тако. А свод назва Бог небо. И би вече и би јутро, дан други. Потом рече Бог: нека се сабере вода што је под небом на једно мјесто, и нека се покаже сухо. И би тако. И сухо назва Бог земља, а зборишта водена назва мора; и видје Бог да је добро. Опет рече Бог: нека пусти земља из себе траву, биље, што носи сјеме, и дрво родно, које рађа род по својим врстама, у којем ће бити сјеме његово на земљи. И би тако. И пусти земља из себе траву, биље, што носи сјеме по својим врстама, и дрво, које рађа род, у којем је сјеме његово по његовијем врстама. И видје Бог да је добро. И би вече и би јутро, дан трећи.

2.Читање из пророштава Исаије (Глава 60,1-16)

Устани, свијетли се, јер дође свјетлост твоја, и слава Господња обасја те. Јер, гле, мрак ће покрити земљу и тама народе; а тебе ће обасјати Господ и слава његова показаће се над тобом. И народи ће доћи к видјелу твојему и ка свјетлости која ће те обасјати. Подигни очи своје унаоколо и види: сви се скупљају и иду к теби, синови ће твоји из далека доћи и кћери твоје носиће се у наручју. Тада ћеш видјети, и обрадоваћеш се, и срце ће ти се удивити и раширити, јер ће се к теби окренути мноштво морско и сила народа доћи ће к теби. Мноштво камила прекрилиће те, дромедари из Мадијама и Ефе; сви из Саве доћи ће, злато и кад донијеће, и славу Господњу јављаће. Сва стада Кидарска скупиће се к теби, овнови Навајотски биће ти на потребу; принесени на олтару мом биће угодни, и дом славе своје прославићу. Ко су оно што лете као облаци и као голубови на прозоре своје? Острва ће ме чекати и прве лађе Тарсиске, да довезу синове твоје из далека, и с њима сребро њихово и злато њихово, имену Господа Бога твојега и свеца

Израиљева, јер те прослави. И туђини ће сазидати твоје, и цареви њихови служиће ти; јер у гњеву свом ударих те, а по милости својој помиловаћу те. И твоја ће врата бити свагда отворена, неће се затворити ни дању ни ноћу, да ти се доведе сила народа, и цареви њихови да се доведу. Јер народ и царство, које ти не би служило, погинуће, таки ће се народи сасвијем затрти. Слава Ливанска теби ће доћи, јела, бријест и шимшир, да украсе мјесто светиње моје да би прославио мјесто ногу својих. И синови онијех који су те мучили доћи ће к теби клањајући се, и сви који те презираше падаће к стопалима ногу твојих, и зваће те градом Господњим, Сионом свеца Израиљева. Што си био остављен и мрзак тако да нико није пролазио кроза те, мјесто тога ћу ти учинити вјечну славу, и весеље од кољена до кољена. Јер ћеш млијеко народа сисати, и сисе царске дојићеш, и познаћеш да сам ја Господ спаситељ твој и избавитељ твој, силни Јаковљев.

3.Читање из књиге Изласка (Глава 12,1-11)

Рече Господ Мојсију и Арону у земљи Мисирској говорећи: Овај мјесец да вам је почетак мјесецима, да вам је први мјесец у години. Кажите свему збору Израиљеву и реците: десетога дана овога мјесеца сваки нека узме јагње или јаре, по породицама, по једно на дом; Ако ли је дом мали за јагње или јаре, нека узме к себи сусједа, који му је најближи, с онолико душа колико треба да могу појести јагње или јаре. А јагње или јаре да вам буде здраво, мушко, од године; између оваца или између коза узмите. И чувајте га до четрнаестога дана овога мјесеца, а тада сав колики збор Израиљев нека га закоље увече. И нека узму крви од њега и покропе оба довратка и горњи праг на кућама у којима ће га јести. И нека једу месо исте ноћи, на ватри

печено, с хљебом пријеснијем и са зељем горким нека једу. Немојте јести сирово ни у води кухано, него на ватри печено, с главом и с ногама и с дробом. И ништа немојте оставити до јутра; ако ли би што остало до јутра, спалите на ватри. А овако једите: опасани, обућа да вам је на ногу и штап у руци, и једите хитно, јер је пролазак Господњи.

4. Читање из пророштава Јоне (Глава 1-4,11)

Дође ријеч Господња Јони сину Аматијеву говорећи: Устани, иди у Ниневију град велики, и проповиједај против њега, јер изађе злоћа њихова преда ме. А Јона уста да бјежи у Тарсис од Господа, и сишав у Јопу нађе лађу која иђаше у Тарсис, и платив возарину уђе у њу да отиде с њима у Тарсис од Господа. Али Господ подиже велик вјетар на мору, и поста велика бура на мору да мишљаху да ће се разбити лађа. И лађари уплашивши се призиваху сваки својега бога, и бацаху што бјеше у лађи у море да би била лакша; а Јона бјеше сишао на дно лађи, и легао спаваше тврдо. А управитељ од лађе приступи к њему и рече му: шта ти спаваш! устани, призивај Бога својега, не би ли нас се опоменуо Бог да не погинемо. Потом рекоше један другоме: ходите, да бацимо ждријеб да видимо са кога дође на нас ово зло. И бацише ждријеб, и паде ждријеб на Јону. Тада му рекоше: кажи нам за што дође ово зло на нас; које си радње? и одакле идеш? из које си земље? и од кога си народа? А он им рече: Јеврејин сам, и бојим се Господа Бога небескога, који је створио море и суху земљу. Тада се врло уплашише људи, и рекоше му: што си учинио? Јер дознаше људи да бјежи од Господа, јер им он каза. И рекоше му: што ћемо чинити с тобом, да би нам море утолило? Јер бура на мору биваше све већа. А он им рече: узмите ме и баците ме у

море, и море ће вам утолити, јер видим да је због мене дошла на вас ова велика бура. А људи стадоше веслати да би дошли ка крају; али не могаху, јер им бура на мору биваше све већа. Тада призваше Господа и рекоше: молимо ти се, Господе, да не погинемо ради душе овога човјека, ти немој метнути на нас крви праве, јер ти, Господе, чиниш како хоћеш. По том узеше Јону и бацише га у море, и преста бура на мору. Тада се побојаше они људи Господа врло, и принесоше жртву Господу и учинише завјете.

А Господ заповједи, те велика риба прогута Јону; и Јона би у трбуху рибљем три дана и три ноћи. И замоли се Јона Господу Богу својему из трбуха рибљега, и рече: завапих у невољи својој ка Господу, и услиши ме; из утробе гробне повиках, и ти чу глас мој. Јер си ме бацио у дубине, у срце мору, и вода ме оптече; све поплаве твоје и вали твоји прелазише преко мене. И рекох: одбачен сам испред очију твојих; али ћу још гледати свету цркву твоју. Оптекоше ме воде до душе, бездан ме опколи, сита омота ми се око главе. Сидох до крајева горских, пријеворнице земаљске нада мном су до вијека; али ти извади живот мој из јаме, Господе Боже мој. Кад нестајаше душе моје у мени, поменух Господа, и молитва моја дође к теби, у свету цркву твоју. Који држе лажне таштине, остављају своју милост. А ја ћу ти гласом захвалнијем принијети жртву, испунити што сам завјетовао; спасење је у Господа. И Господ заповједи риби, те избљува Јону на земљу.

И дође ријеч Господња Јони други пут говорећи: Устани, и иди у Ниневију град велики, и проповиједај му оно што ти ја кажем. И устав Јона отиде у Ниневију по ријечи Господњој; а Ниневија бјеше град врло велик, три дана хода. И Јона поче ићи по граду један дан хода, и проповиједа и

рече: још̀те четрдесет дана, па ће Ниневија пропасти. И Ниневљани повјероваше Богу, и огласише пост, и обукоше се у костријет од највећега до најмањега. Јер кад дође та ријеч до цара Ниневијскога, он уста са својега пријестола, и скиде са себе своје одијело, и обуче се у костријет и сједе у пепео. И прогласи се и каза се по Ниневији по заповијести царевој и кнезова његовијех говорећи: људи и стока, говеда и овце да не окусе ништа, ни да пасу ни да пију воде. Него и људи и стока да се покривају костријећу, и да призивају Бога јако, и да се врати сваки са свога злога пута и од неправде која му је у руку. Ко зна, еда се поврати и раскаје Бог и поврати се од љутога гњева својега, те не изгинемо. И Бог видје дјела њихова, гдје се вратише са злога пута својега; и раскаја се Бог ода зла које рече да им учини, и не учини.

А Јони би врло недраго, и расрди се. И помоли се Господу и рече: Господе! не рекох ли то кад још бијах у својој земљи? за то шћах прије побјећи у Тарсис; јер знах да си ти Бог милостиви и жалостив, спор на гњев и обилан милосрђем, и кајеш се ода зла. Сада Господе, узми душу моју од мене, јер ми је боље умријети него живјети. А Господ рече: је ли добро што се срдиш? И Јона изиде из града, и сједе с истока граду, и начини ондје колибу, и сјењаше под њом у хладу да види што ће бити од града. А Господ Бог заповједи, те узрасте тиква над Јоном да му буде сјен над главом да му поможе у муци његовој; и Јона се обрадова тикви веома. По том заповједи Бог, те дође црв у зору сјутрадан, и подгризе тикву, те усахну. И кад ограну сунце, посла Бог сух источни вјетар; и сунце стаде жећи Јону по глави тако да обамираше и пожеље да умре говорећи: боље ми је умријети него живјети. А Бог рече Јони: је ли добро што се срдиш тикве ради? А он рече: добро

је што се срдим до смрти. А Господ му рече: теби је жао тикве, око које се нијеси трудио, и које нијеси одгајио, него једну ноћ узрасте а другу ноћ пропаде. А мени да не буде жао Ниневије, великога града, у ком има више од сто и двадесет тисућа људи који још не знају шта је десно шта ли лијево, и много стоке?

5. Читање из књиге Исуса Навина (Глава 5,10-15)

Синови Израиљеви стојећи у околу у Галгалу, славише пасху четрнаестог дана онога мјесеца увече у пољу Јерихонском. И сјутрадан послије пасхе једоше од жита оне земље хљебове пријесне и зрна пржена, исти дан. И преста мана сјутрадан по што једоше жита оне земље, и већ више не имаше мане синови Израиљеви, него једоше од рода земље Хананске оне године. И кад Исус бијаше код Јерихона, подиже очи своје и погледа, а то човјек стоји према њему с голијем мачем у руци. И приступи к њему Исус и рече му: јеси ли наш или наших непријатеља? А он рече: нијесам; него сам војвода војске Господње, сада дођох. А Исус паде ничице на земљу, и поклони се, и рече му: шта заповиједа господар мој слузи својему? А војвода војске Господње рече Исусу: изуј обућу с ногу својих, јер је мјесто гдје стојиш свето. И учини Исус тако.

6. Читање из књиге Изласка (Глава 13,20-14,31)

Тако отишавши из Сохота стадоше у око у Етаму, накрај пустиње. А Господ иђаше пред њима дању у ступу од облака водећи их путем а ноћу у ступу од огња свијетлећи им, да би путовали дању и ноћу. И не уклањаше испред народа ступа од облака дању ни ступа од огња ноћу. И рече Господ Мојсију говорећи: Кажи синовима Израиљевим нека савију

и стану у око пред Пи-Аирот између Мигдола и мора према Вел-Сефону; према њему нека стану у око покрај мора. Јер ће Фараон рећи за синове Израиљеве: зашли су у земљу, затворила их је пустиња. И учинићу да отврдне срце Фараону, те ће поћи у потјеру за вама, и ја ћу се прославити на њему и на свој војсци његовој, и Мисирци ће познати да сам ја Господ. И учинише тако. А кад би јављено цару Мисирском да је побјегао народ, промијени се срце Фараоново и слуга његовијех према народу, те рекоше: шта учинисмо, те пустисмо Израиља да нам не служи? И упреже у кола своја, и узе народ свој са собом. И узе шест стотина кола изабраних и што још бјеше кола Мисирских, и над свјема војводе. И Господ учини, те отврдну срце Фараону цару Мисирском, и пође у потјеру за синовима Израиљевијем, кад синови Израиљеви отидоше под руком високом. И тјеравши их Мисирци стигоше их, сва кола Фараонова, коњица његова и војска његова, кад бјеху у околу на мору код Пи-Аирота према Вел-Сефону. И кад се приближи Фараон, подигоше синови Израиљеви очи своје, а то Мисирци иду за њима, и уплашише се врло, и повикаше синови Израиљеви ка Господу. И рекоше Мојсију: зар не бјеше гробова у Мисиру, него нас доведе да изгинемо у пустињи? Шта учини, те нас изведе из Мисира? Нијесмо ли ти говорили у Мисиру и рекли: прођи нас се, нека служимо Мисирцима? јер би нам боље било служити Мисирцима него изгинути у пустињи. А Мојсије рече народу: не бојте се, станите па гледајте како ће вас Господ избавити данас; јер Мисирце које сте видјели данас, нећете их нигда више видјети до вијека. Господ ће се бити за вас, а ви ћете мучати. А Господ рече Мојсију: што вичеш к мени? кажи синовима Израиљевијем нека иду. А ти дигни штап свој и пружи руку

своју на море, и расцијепи га, па нека иду синови Израиљеви посред мора сухим. И гле, ја ћу учинити да отврдне срце Мисирцима, те ће поћи за њима; и прославићу се на Фараону и на свој војсци његовој, на колима његовијем и на коњицима његовијем. И Мисирци ће познати да сам ја Господ, кад се прославим на Фараону, на колима његовијем и на коњицима његовијем. И подиже се анђео Господњи, који иђаше пред војском Израиљском, и отиде им за леђа; и подиже се ступ од облака испред њих, и стаде им за леђа. И дошав међу војску Мисирску и војску Израиљску бјеше онијем облак мрачан а овијем свијетљаше по ноћи, те не приступише једни другима цијелу ноћ. И пружи Мојсије руку своју на море, а Господ узби море вјетром источнијем, који јако дуваше цијелу ноћ, и осуши море, и вода се раступи. И пођоше синови Израиљеви посред мора сухим, и вода им стајаше као зид с десне стране и с лијеве стране. И Мисирци тјерајући их пођоше за њима посред мора, сви коњи Фараонови, кола и коњици његови. А у стражу јутрењу погледа Господ на војску Мисирску из ступа од огња и облака, и смете војску Мисирску. И побаца точкове колима њиховијем, те их једва вуцијаху. Тада рекоше Мисирци: бјежимо од Израиља, јер се Господ бије за њих с Мисирцима. А Господ рече Мојсију: пружи руку своју на море, нека се врати вода на Мисирце, на кола њихова и на коњике њихове. И Мојсије пружи руку своју на море, и дође опет море на силу своју пред зору, а Мисирци нагоше бјежати према мору; и Господ баци Мисирце усред мора. А вративши се вода потопи кола и коњике са свом војском Фараоновом, што их год бјеше пошло за њима у море, и не оста од њих ни један. И синови Израиљеви иђаху посред мора сухим; и стајаше им вода као зид с десне стране и с

лијеве стране. И избави Господ Израиља у онај дан из руку Мисирских; и видје Израиљ мртве Мисирце на бријегу морском. И видје Израиљ силу велику, коју показа Господ на Мисирцима, и народ се побоја Господа, и вјерова Господу и Мојсију слузи његову. Тада запјева Мојсије и синови Израиљеви ову пјесму Господу, и рекоше овако:

ЧТЕЦ говори: Појмо Господу:

А појци пјеју на глас 5:
Јер се славно прослави.

И Чтец редом сваком хору говори стихове 15. главе, додајући свакомстиху:
ПОЈМО ГОСПОДУ,
а хорови (певнице) допевавају:
ЈЕР СЕ СЛАВНО ПРОСЛАВИ.

Чтец: Коња и коњика врже у море. Појмо Господу.
А оба хора пјеју:
ЈЕР СЕ СЛАВНО ПРОСЛАВИ.

Чтец: Помоћник и заштитник би ми на спасење. Појмо Господу.
Хор:
ЈЕР СЕ СЛАВНО ПРОСЛАВИ.

Чтец: Он је Бог мој, и славићу Га, Бог оца мојега и узвишаваћу Га. Појмо Господу.
Хор:
ЈЕР СЕ СЛАВНО ПРОСЛАВИ.

Чтец: Господ је велик ратник; име му је Господ. Кола Фараонова и војску његову врже у море. Појмо Господу.

Хор:

ЈЕР СЕ СЛАВНО ПРОСЛАВИ.

Чтец: Избране војводе његове утопише се у црвеном мору. Појмо Господу.

Хор:

ЈЕР СЕ СЛАВНО ПРОСЛАВИ.

Чтец: Бездани их покрише; падоше у дубину као камен. Појмо Господу.

Хор:

ЈЕР СЕ СЛАВНО ПРОСЛАВИ.

Чтец: Десница твоја, Господе, прослави се у сили; десница твоја, Господе, сатре непријатеља. Појмо Господу.

Хор:

ЈЕР СЕ СЛАВНО ПРОСЛАВИ.

Чтец: Пустио си гњев свој, и прождрије их као сламу, и духом гњева твога раздвоји се вода. Појмо Господу.

Хор:

ЈЕР СЕ СЛАВНО ПРОСЛАВИ.

Чтец: Стаде у гомилу вода; стинуше се вали усред мора. Појмо Господу.

Хор:

ЈЕР СЕ СЛАВНО ПРОСЛАВИ.

Чтец: Непријатељ рече: тераћу, стигнућу, дијелићу плијен; наситиће их се душа моја, извућићу мач свој, истребиће их рука моја. Појмо Господу.

Хор:

ЈЕР СЕ СЛАВНО ПРОСЛАВИ.

Чтец: Ти дуну вјетром својим, и море их покри, и утонуше као олово у дубокој води. Појмо Господу.

Хор:

ЈЕР СЕ СЛАВНО ПРОСЛАВИ.

Чтец: Ко је као ти међу силнима,Господе? Ко је као ти славан у светлости, страшан у хвали, и да чини чудеса? Појмо Господу.

Хор:

ЈЕР СЕ СЛАВНО ПРОСЛАВИ.

Чтец: Ти пружи десницу своју, и прождрије их земља. Водиш милошћу својом народ, који си искупио. Појмо Господу.

Хор:

ЈЕР СЕ СЛАВНО ПРОСЛАВИ.

Чтец: Водиш крјепошћу својом у стан светости своје. Чуће народи и задрхтаће; мука ће спопасти оне који живе у земљи Филистејској. Појмо Господу.

Хор:

ЈЕР СЕ СЛАВНО ПРОСЛАВИ.

Чтец: Тада ће се препасти старјешине Едомске, јунаке Моавске спопашће дрхтање, уплашиће се сви који живе у Хананској. Појмо Господу.

Хор:
ЈЕР СЕ СЛАВНО ПРОСЛАВИ.

Чтец: Спопашће их страх и трепет; од величине руке твоје замукнуће као камен. Појмо Господу.

Хор:
ЈЕР СЕ СЛАВНО ПРОСЛАВИ.

Чтец: Докле не прође народ твој, Господе, докле не прође народ, који си задобио. Појмо Господу.

Хор:
ЈЕР СЕ СЛАВНО ПРОСЛАВИ.

Чтец: Одвешћеш их и насадићеш их на гори нашљедства својега, на мјесту које си себи за стан спремио, Господе, у светињи, Господе, коју су твоје руке утврдиле. Појмо Господу.

Хор:
ЈЕР СЕ СЛАВНО ПРОСЛАВИ.

Чтец: Господ ће царовати до вијека. Јер уђоше коњи Фараонови с колима његовијем и с коњицима његовијем у море, и Господ поврати на њих воду морску. Појмо Господу.

Хор:
ЈЕР СЕ СЛАВНО ПРОСЛАВИ.

Чтец: А синови Израиљеви прођоше сухим посред мора. Појмо Господу.

Хор:
ЈЕР СЕ СЛАВНО ПРОСЛАВИ.

Чтец: Слава Оцу и Сину и Сгветоме Духу, Појмо Господу.

Хор:

ЈЕР СЕ СЛАВНО ПРОСЛАВИ.

Чтец: И сада и увек и у све векове. Амин. Појмо Господу.

Хор:

ЈЕР СЕ СЛАВНО ПРОСЛАВИ.

на крају ЧТЕЦ пева исто: Јер се славно прослави.

7. Читање из пророштава Софонија (Глава 3,8-15)

за то чекајте ме, говори Господ, до дана кад ћу се подигнути на плијен; јер је суд мој да саберем народе и покупим царства, да излијем на њих гњев свој, сву жестину јарости своје, јер ће огањ ревности моје прождријети сву земљу. Јер ћу тада промијенити народима усне, те ће бити чисте, да би сви призивали име Господње и служили му сложнијем раменима. Испреко ријека Хуских који се мени моле, расијани моји, донијеће ми даре. Тада се нећеш више стидјети ни једнога својих дјела, којима си ми згријешио; јер ћу онда узети из тебе оне који се хвале славом твојом, и нећеш се више величати на светој гори мојој. И оставићу у теби народ невољан и сиромашан, и он ће се уздати у име Господње. Остатак Израиљев неће чинити безакоња нити ће говорити лажи, нити ће се наћи у устима њиховијем језик пријеваран; него ће пасти и лежати и неће бити никога да их плаши. Пјевај, кћери Сионска; кликуј, Израиљу; радуј се и весели се из свега срца, кћери Јерусалимска! Уклони Господ судове твоје, одврати непријатеље твоје; цар Израиљев Господ усред тебе је, нећеш се више бојати зла.

8. Читање из треће књиге о царевима (тј. прве у српској Библији). (Глава 17,8-24)

Тада дође њему ријеч Господња говорећи: Устани, иди у Сарепту Сидонску, и сједи ондје; ево заповједио сам ондје жени удовици да те храни. И уставши отиде у Сарепту; и кад дође на врата градска, гле, жена удовица купљаше ондје дрва; и он је дозва и рече јој: донеси ми мало воде у суду да се напијем. И она пође да донесе; а он је викну и рече: донеси ми и хљеба мало. А она рече: тако да је жив Господ Бог твој, немам печена хљеба до шаку брашна у здјели и мало уља у крчагу; и ето купим дрваца да отидем и зготовим себи и сину својему, да поједемо, па онда да умремо. А Илија јој рече: не бој се, иди, зготови како си рекла; али умијеси прво мени један колачић од тога, и донеси ми, па послије готови себи и сину својему. Јер овако вели Господ Бог Израиљев: брашно се из здјеле неће потрошити нити ће уља у крчагу нестати докле не пусти Господ дажда на земљу. И она отиде и учини како рече Илија; и једе и она и он и дом њезин годину дана; Брашно се из здјеле не потроши нити уља у крчагу неста по ријечи Господњој, коју рече преко Илије. А послије тога разбоље се син жени домаћици, и болест његова би врло тешка, тако да издахну. И она рече Илији: шта је теби до мене, човјече Божији? Јеси ли дошао к мени да споменеш безакоње моје и да ми умориш сина? А он јој рече: дај ми сина својега. И узев га из наручја њезина однесе га у горњу клијет, гдје он сједаше, и положи га на постељу своју. Тада завапи ка Господу и рече: Господе Боже мој, зар си и ову удовицу код које сам гост тако уцвијелио уморивши јој сина? И пружив се над дјететом три пута завапи ка Господу говорећи: Господе Боже мој, нека се поврати у дијете душа његова. И Господ услиши глас

Илијин, те се поврати у дијете душа његова, и оживје. А Илија узев дијете снесе га из горње клијети у кућу, и даде га матери његовој, и рече Илија: види, жив је твој син. А жена рече Илији: сада знам да си човјек Божији и да је ријеч Господња у твојим устима истина.

9. Читање из пророштава Исаије

(Глава 61,10-11и 62,1-5)

Веома ћу се радовати у Господу, и душа ће се моја веселити у Богу мојем, јер ме обуче у хаљине спасења и плаштем правде огрте ме као кад женик намјести накит и као кад се невјеста уреси уресом својим. Јер као што из земље расте биље и у врту ниче што се посије, тако ће Господ Бог учинити да никне правда и похвала пред свијем народима. Сиона ради нећу умукнути, и Јерусалима ради нећу се умирити, докле не изађе као свјетлост правда његова и спасење се његово разгори као свијећа. Тада ће видјети народи правду твоју и сви цареви славу твоју, и прозваћеш се новијем именом, које ће уста Господња изрећи. И бићеш красан вијенац у руци Господњој и царска круна у руци Бога својега. Нећеш се више звати остављена, нити ће се земља твоја звати пустош, него ћеш се звати милина моја и земља твоја удата, јер ћеш бити мио Господу и земља ће твоја бити удата. Јер као што се момак жени дјевојком, тако ће се синови твоји оженити тобом; и како се радује женик невјести, тако ће се теби радовати Бог твој.

10. Читање из књиге Постања (Глава 22,1-18)

Послије тога шћаше Бог окушати Аврама, па му рече: Авраме! А он одговори: ево ме. И рече му Бог: узми сада сина својега, јединца својега милога, Исака, па иди у земљу

Морију, и спали га на жртву тамо на брду гдје ћу ти казати. И сјутрадан рано уставши Аврам осамари магарца својега, и узе са собом два момка и Исака сина својега; и нацијепавши дрва за жртву подиже се и пође на мјесто које му каза Бог. Трећи дан подигавши очи своје Аврам угледа мјесто из далека. И рече Аврам момцима својим: останите ви овдје с магарцем, а ја и дијете идемо онамо, па кад се помолимо Богу вратићемо се к вама. И узевши Аврам дрва за жртву напрти Исаку сину својему, а сам узе у своје руке огња и нож; па отидоше обојица заједно. Тада рече Исак Авраму оцу својему: оче! А он рече: што, сине! И рече Исак: ето огња и дрва, а гдје је јагње за жртву? А Аврам одговори: Бог ће се, синко, постарати за јагње себи на жртву. И иђаху обојица заједно. А кад дођоше на мјесто које му Бог каза, Аврам начини ондје жртвеник, и метну дрва на њ, и свезавши Исака сина својега метну га на жртвеник врх дрва; И измахну Аврам руком својом и узе нож да закоље сина својега. Али анђео Господњи викну га с неба, и рече: Авраме! Авраме! А он рече: ево ме. А анђео рече: не дижи руке своје на дијете, и не чини му ништа; јер сада познах да се бојиш Бога, кад нијеси пожалио сина својега, јединца својега, мене ради. И Аврам подигавши очи своје погледа; и гле, ован иза њега заплео се у чести роговима; и отишавши Аврам узе овна и спали га на жртву мјесто сина својега. И назва Аврам оно мјесто: Господ ће се постарати. Зато се и данас каже: на брду, гдје ће се Господ постарати. И анђео Господњи опет викну с неба Аврама. И рече: собом се заклех, вели Господ: кад си тако учинио, и нијеси пожалио сина својега, јединца својега. Заиста ћу те благословити и сјеме твоје веома умножити, да га буде као звијезда на небу и као пијеска на бријегу морском; и наслиједиће сјеме твоје

врата непријатеља својих; И благословиће се у сјемену твојем сви народи на земљи, кад си послушао глас мој.

11. Читање из пророштава Исаије (Глава 61,1-10)

Дух је Господа Бога на мени, јер ме Господ помаза да јављам добре гласе кроткима, посла ме да завијем рањене у срцу, да огласим заробљенима слободу и сужњима да ће им се отворити тамница, да огласим годину милости Господње и дан освете Бога нашега, да утјешим све жалосне, да учиним жалоснима у Сиону и дам им накит мјесто пепела, уље радости мјесто жалости, одијело за похвалу мјесто духа тужнога, да се прозову храстови правде, сад Господњи за славу његову. И они ће сазидати давнашње пустолине, подигнуће старе развалине и поновиће градове пусте, што леже разваљени од много нараштаја. И туђини ће стајати и пасти стада ваша, и иностранци ће бити ваши орачи и виноградари. А ви ћете се звати свештеници Господњи, слуге Бога нашега говориће вам се, благо народа јешћете и славом њиховом хвалићете се. За двоструку срамоту вашу, и што се пјеваше: руг је дио њихов, за то ће у земљи њиховој наслиједити двојином и имаће вјечну радост. Јер ја Господ љубим правду и мрзим на грабеж са жртвом паљеницом, и даћу им плату у истину, и вјечан завјет учинићу с њима. И сјеме ће се њихово знати у народима и натражје њихово међу племенима; ко их год види познаће их да су сјеме које је благословио Господ. Веома ћу се радовати у Господу, и душа ће се моја веселити у Богу мојем, јер ме обуче у хаљине спасења и плаштем правде огрте ме као кад женик намјести накит и као кад се невјеста уреси уресом својим.

12. Читање из четврте књиге о царевима (тј. друге у српској Библији). (Гл. 4,8-37)

Послије тога једном иђаше Јелисије кроз Сунам, а ондје бијаше богата жена, која га устави да једе хљеба; и од тада кад год пролажаше, увраћаше се к њој да једе хљеба. И она рече мужу својему: гле, видим да је свет човјек Божији овај што све пролази овуда. Да начинимо малу клијет, и да му намјестимо постељу и сто и столицу и свијетњак, па кад дође к нама, нека се ту склони. Потом он дође једном онамо, и ушав у клијет почину ондје. И рече момку својему Гијезију: зови Сунамку. И он је дозва; и она стаде пред њим. И он рече Гијезију: кажи јој: ето стараш се за нас свакојако; шта хоћеш да ти учиним? имаш ли што да говорим цару или војводи? А она рече: ја живим усред својега народа. А он рече: шта бих јој дакле учинио? А Гијезије рече: ето нема сина, а муж јој је стар. А он рече: зови је. И он је дозва, и она стаде на вратима. А он рече: до године у ово доба грлићеш сина. А она рече: немој господару мој, човјече Божији, немој варати слушкиње своје. И затрудње жена, и роди сина друге године у исто доба, као што јој рече Јелисије. И дијете одрасте. И једном изиде к оцу својему к жетеоцима; И рече оцу својему: јаох глава, јаох глава! А он рече момку: носи га матери. И он га узе и однесе матери његовој, и лежа на крилу њезину до подне, па умрије. Тада отиде она горе, и намјести га у постељу човјека Божијега, и затворивши га изиде. По том викну мужа својега и речему: пошљи ми једнога момка и једну магарицу да отрчим до човјека Божијега и да се вратим. А он рече: за што данас хоћеш да идеш к њему? нити је младина ни субота. А она рече: не брини се. И она осамаривши магарицу рече момку својему: води и иди и немој застајати мене ради на путу докле ти не кажем. Тако пошавши дође к човјеку Божијему на гору Кармилску. А кад је човјек Божији угледа гдје иде к

њему рече Гијезију слузи својему: ево Сунамке. Трчи сад пред њу и реци јој: јеси ли здраво? је ли здраво муж твој? је ли здраво син твој? А она рече: здраво смо. А кад дође к човјеку Божијему на гору, загрли му ноге, а Гијезије приступи да је отјера; али човјек Божији рече: остави је, јер јој је душа у јаду, а Господ сакри од мене и не јави ми. А она рече: јесам ли искала сина од господара својега? нијесам ли казала: немој ме варати? А он рече Гијезију: опаши се и узми штап мој у руку, па иди; ако сретеш кога, немој га поздрављати, а ако те ко поздрави, немој му одговарати, и метни мој штап на лице дјетету. А мати дјетиња рече: тако да је жив Господ и тако да је жива душа твоја, нећу те се оставити. Тада он уста и пође за њом. А Гијезије отиде напријед и метну штап на лице дјетету, али не би гласа ни осјећања. Тада се врати преда њ, и јави му говорећи: не пробуди се дијете. И Јелисије уђе у кућу, и гле, дијете мртво лежи на његовој постељи. И ушав затвори се с дјететом и помоли се Господу. По том стаде на постељу, и леже на дијете метнув уста своја на уста дјетету, и очи своје на очи његове, и дланове своје на његове дланове, и пружи се над њим, те се загрија тијело дјетету. Потом уста, и прије̂ђе по кући једном тамо и једном амо, потом отиде опет и пружи се над дјететом. И кихну дијете седам пута, и отвори дијете очи своје. Тада дозва Гијезија и рече му: зови Сунамку. И он је дозва, те дође к њему. И он јој рече: узми сина својега. И она ушавши паде к ногама његовијем, и поклони му се до земље, и узевши сина својега отиде.

13. Читање из пророштава Исаије

(Глава 63,11-19 и 64,1-5)

Али се опомену старијех времена, Мојсија, народа својега: гдје је онај који их изведе из мора с пастирем стада

својега? гдје је онај што метну усред њих свети дух свој? Који их води славном мишицом својом за десницу Мојсијеву? који раздвоји воду пред њима, да стече себи вјечно име? Који их води преко бездана као коња преко пустиње, да се не спотакоше? Дух Господњи води их тихо, као кад стока силази у долину; тако си водио свој народ да стечеш себи славно име. Погледај с неба, и види из стана светиње своје и славе своје, гдје је ревност твоја и сила твоја, мноштво милосрђа твојега и милости твоје? еда ли ће се мени устегнути? Ти си заиста отац наш, ако и не зна Аврам за нас, и Израиљ нас не познаје; ти си, Господе, отац наш, име ти је од како је вијека избавитељ наш. За што си нам дао да зађемо, Господе, с путева твојих? да нам отврдне срце да те се не бојимо? Врати се ради слуга својих, ради племена нашљедства својега. За мало наслиједи народ светости твоје; непријатељи наши погазише светињу твоју. Постасмо као они којима нијеси нигда владао нити је призивано име твоје над њима. О да би раздро небеса и сишао, да се растопе горе од тебе, као што се на огњу разгори грање и вода узаври од огња, да име твоје познаду непријатељи твоји и да народи дркћу од тебе. Кад си чинио страхоте којима се не надасмо, ти си слазио, и горе се растапаху од тебе. Од како је вијека не чу се, нити се ушима дозна, нити око видје Бога осим тебе да би тако учинио онима који га чекају. Сретао си онога који се радује творећи правду; помињу те на путевима твојим; гле, ти си се разгњевио што гријешисмо; да на њима једнако остасмо, бисмо се спасли.

14. Читање из пророштава Јеремије (Глава 31,31-34)

Ево иду дани, говори Господ, кад ћу учинити с домом Израиљевијем и с домом Јудинијем нов завјет, не као онај

завјет, који учиних с оцима њиховијем, кад их узех за руку да их изведем из земље Мисирске, јер онај завјет мој они покварише, а ја им бијах муж, говори Господ; него ово је завјет што ћу учинити с домом Израиљевијем послије овијех дана, говори Господ: метнућу завјет свој у њих, и на срцу њихову написаћу га, и бићу им Бог и они ће ми бити народ. И неће више учити пријатељ пријатеља ни брат брата говорећи: познајте Господа; јер ће ме знати сви од малога до великога, говори Господ; јер ћу им опростити безакоња њихова, и гријеха њиховијех нећу више помињати.

15. Читање из пророштава Данилових (Глава 3,1-23)

Цар Навуходоносор начини златан лик, којему висина бјеше шездесет лаката, а ширина шест лаката; и намјести га у пољу Дури у земљи Вавилонској. И посла цар Навуходоносор да саберу кнезове, управитеље и војводе, старјешине, ризничаре, судије, настојнике и све властеље земаљске, да дођу да се освети лик што га постави цар Навуходоносор. Тада се скупише кнезови, управитељи и војводе, старјешине, ризничари, судије, настојници, и сви властељи земаљски, да се освети лик што га постави цар Навуходоносор; и стадоше пред ликом што га постави Навуходоносор. А гласник повика иза гласа: народи, племена и језици, вама се говори. Кад чујете рог, свирале, китаре, гусле, псалтире, пјевање и свакојаке свирке, попадајте и поклоните се златному лику, који постави цар Навуходоносор. А ко не би пао и поклонио се, онај час биће бачен у пећ огњену ужарену. Зато сви народи како чуше рог, свирале, китаре, гусле, псалтире и свакојаке свирке, попадаше сви народи, племена и језици, и поклонише се златноме лику који постави цар Навуходоносор. А неки Халдеји тај час

дођоше и тужише Јевреје, и проговорише и рекоше цару Навуходоносору: царе, да си жив до вијека! Ти си, царе, заповједио, сваки ко чује рог, свирале, китаре, гусле, псалтире, и пјевање и свакојаке свирке, да падне и поклони се златноме лику; а ко не би пао и поклонио се, да се баци у пећ огњену ужарену. А имају људи Јевреји, које си поставио над пословима земље Вавилонске, Седрах, Мисах и Авденаго; ти људи, царе, не хају за те, не поштују твоје богове, и не клањају се златном лику, који си поставио. Тада Навуходоносор у гњеву и љутини заповједи да доведу Седраха, Мисаха и Авденага. И доведоше те људе пред цара. Навуходоносор проговори и рече им: је ли истина, Седраше, Мисаше и Авденаго, да ви не служите мојим боговима и да се не клањате златноме лику који поставих? Јесте ли дакле готови, кад чујете рог, свирале, китаре, гусле, псалтире и пјевање и свакојаке свирке, да паднете и поклоните се лику који начиних? ако ли се не поклоните, онај час бићете бачени у пећ огњену ужарену; а који је бог што ће вас избавити из мојих руку? Одговорише Седрах, Мисах и Авденаго, и рекоше цару Навуходоносору: није нам тријебе да ти одговоримо на то. Ево, Бог наш, којему ми служимо, може нас избавити из пећи огњене ужарене; и избавиће нас из твојих руку, царе. А и да не би, знај, царе, да боговима твојим нећемо служити нити ћемо се поклонити златном лику, који си поставио. Тада се Навуходоносор напуни гњева, и лице му се промијени на Седраха, Мисаха и Авденага, и одговарајући заповједи да се ужари пећ седам пута већма него што бјеше обичај. И заповједи најјачим људима што бијаху у војсци његовој да свежу Седраха, Мисаха и Авденага, и да их баце у пећ огњену ужарену. Тада свезаше оне људе у плаштима њиховијем и у обући и под капама и у

свему одијелу њихову, и бацише их у пећ огњену ужарену. Како заповијест царева бјеше хитна и пећ врло ужарена, пламен огњени уби оне људе који бацаху Седраха, Мисаха и Авденага. А та три човјека, Седрах, Мисах и Авденаго, падоше усред пећи огњене ужарене. И хођаху усред пламена појући Бога, и благосиљајући Господа. И ставши с њима Азарија помоли се овако, и отворивши уста своја усред огња, рече: Благословен си Господе Боже отаца наших, нека је хваљено и прослављено Име Твоје до века. Јер си праведан у свему што си нам учинио, и сва дела твоја су истина, и прави путови твоји, и сви судови твоји истинити, и пресуде твоје су истините у свему што си пустио на нас и на град свети отаца наших Јерусалим. Јер си истинским судом све ово навео на нас због грехова наших. Јер сагрешисмо и безаконовасмо отступивши од тебе, и погрешисмо у свему. И заповести твоје не послушасмо, нити сачувасмо, као што си нам заповедио, да би нам било добро. И све, што си нам учинио, и све што си пустио на нас, учинио си истинским судом. И предао си нас у руке непријатеља безаконих, мрских отступника; и цару неправедном и лукавијем од свих на земљи. И сада не смемо ни уста да отворимо, стид и срам бисмо слугама твојим, и онима који те поштују. На погуби нас, дакле, сасвим Имена Твога ради, и не разори завет твој; и не уклони милост твоју од нас, ради Аврама кога си заволео, и ради Исака слуге твога, и Израиља свеца твога. Којима си обећао да ћеш умножити семе њихово, као звезде небеске, и као песак покрај мора. Јер, Владико, постадосмо мањи од свих народа, и понижени смо данас по целој земљи ради грехова наших. И нема у овом времену кнеза, ни пророка, ни вође; нити паљеница, ни жртава, ни приноса, ни када, ни места, где би смо принели жртву пред тобом и

нашли милост, него душом понизном, и душом смиреном да будемо примљени, као у паљеницама овнова и јунаца, и као у хиљадама претилих јагањаца. Таква да буде данас жртва наша пред тобом, и да се изврши иза тебе, јер нема срамоте онима који се на тебе надају. И сада следујемо свим срцем, и бојимо се тебе, и тражимо лице твоје. Не посрами нас, но учини с нама по кротости твојој, и по обиљу милости твоје. И избави нас по чудесима твојим, и дај славу Имену Твоме, Господе. И нек се посраме сви који су наговештавали зло слугама твојим, и нек се постиде од сваке силе, и моћ њихова нека се скрши. И нека разумеју да си ти Господ Бог Једини, и славан по свој васељени. И не престаше, који их бацише, слуге цареве, распаљивати пећ нафтом, и смолом, и кудељом, и сувим грањем. И дизаше се пламен над пећи четрдесет девет лаката. И обузе и попали, оне који беху око пећи халдејске. А Анђео Господњи сиђе заједно са онима који беху са Азаријем у пећи. И одби пламен огњени од пећи, и учини унутрашњост пећи као свежи поветарац који ћарлија; и огањ их се не дотаче, и не повреди, нити им досади. Тада та тројица која једним устима појаху, и благосиљаху, и слављаху Бога у пећи, говорећи: Благословен си Господе Боже отаца наших, и опеван и величан у векове; и благословено Име славе твоје свете, опевано и величано у векове. Благословен си у храму свете славе твоје, опеван и величан у векове. Благословен си Ти који надгледаш бездане, Који седиш на херувимима,опеван и величан у векове. Благословен си на престолу славе Царства твога и опеван и величан у векове. Благословен си на своду небеском, и опеван и величан у векове.

Овде устајемо, и певамо:

Хор:
Господа појте и величајте у све векове.
А Чтец говори стихове:
Благословите сва дела Господња, Господа појте и величајте у све векове.
Чтец: Благословите Ангели Господњи,
Хор: Господа појте и величајте у све векове.

Чтец: Благословите небеса,
Хор: Господа појте и величајте у све векове.

Чтец: Благословите воде све, које сте над небесима,
Хор: Господа појте и величајте у све векове.

Чтец: Благословите све силе Господње,
Хор: Господа појте и величајте у све векове.

Чтец: Благословите сунце и месец,
Хор: Господа појте и величајте у све векове.

Чтец: Благословите звезде небеске,
Хор: Господа појте и преузносите у све векове.

Чтец: Благословите свака киша и роса,
Хор: Господа појте и величајте у све векове.

Чтец: Благословите сви ветрови,
Хор: Господа појте и величајте у све векове.

Чтец: Благословите огањ и жега,
Хор: Господа појте и величајте у све векове.

Чтец: Благословите зиме и врућине,
Хор: Господа појте и величајте у све векове.

Чтец: Благословите росе и иње,
Хор: Господа појте и величајте у све векове.

Чтец: Благословите светлост и тама,
Хор: Господа појте и величајте у све векове.

Чтец: Благословите лед и мраз,
Хор: Господа појте и величајте у све векове.

Чтец: Благословите слане и снегови,
Хор: Господа појте и величајте у све векове.

Чтец: Благословите муње и облаци,
Хор: Господа појте и величајте у све векове.

Чтец: Нека благослови земља,
Хор: Господа појте и величајте у све векове.

Чтец: Благословите горе и брда,
Хор: Господа појте и величајте у све векове.

Чтец: Благословите сва растиња на земљи,
Хор: Господа појте и величајте у све векове.

Чтец: Благословите извори,
Хор: Господа појте и величајте у све векове.

Чтец: Благословите мора и реке,
Хор: Господа појте и величајте у све векове.

Чтец: Благословите китови и све што се креће у водама,
Хор: Господа појте и величајте у све векове.

Чтец: Благословите све птице небеске,
Хор: Господа појте и величајте у све векове.

Чтец: Благословите зверови и сва стока,
Хор: Господа појте и величајте у све векове.

Чтец: Благословите синови људски,
Хор: Господа појте и величајте у све векове.

Чтец: Нека благослови Израиљ,
Хор: Господа појте и величајте у све векове.

Чтец: Благословите свештеници Господњи,
Хор: Господа појте и величајте у све векове.

Чтец: Благословите слуге Господње,
Хор: Господа појте и величајте у све векове.

Чтец: Благословите духови и душе праведних,
Хор: Господа појте и величајте у све векове.

Чтец: Благословите преподобни и смирени срцем,
Хор: Господа појте и величајте у све векове.

Чтец: Благословите Ананија, Азарија и Мисаил,
Хор: Господа појте и величајте у све векове.

Чтец: Благословите Апостоли, Пророци и Мученици Господњи,
Хор: Господа појте и величајте у све векове.

Чтец: Благосиљајмо Оца, и Сина, и Светога Духа,
Хор: Господа појте и величајте у све векове.

Чтец: И сада и увек, и у векове векова, амин,
Хор: Господа појте и величајте у све векове.

Хвалимо, благосиљамо, клањамо се Господу, појући и величајући га у све векове.

Затим, Мала јектенија.
Уместо Трисветог:
Сви који се у Христа крстисте, у Христа се обукосте. Алилуја.

Прокимен, Глас 5.
Сва земља нек се поклони Теби, и пева Теби, нека пева Имену Твоме Вишњи.
Стих: Ускликни Господу сва земљо, а појте Имену Његовом.

Апостол, Римљанима, зачало 91. (Гл. 6,3-11)
Браћо, сви који се крстимо у Христа Исуса, у смрт његову се крстимо. Тако се с њим погребосмо кроз крштење у смрт, да би, као што Христос устаде из мртвих славом

Очевом, тако и ми ходили у новом животу. Јер ако постадосмо сједињени са обликом смрти његове, онда ћемо и са васкрсењем. Знајући ово, да се стари наш човјек разапе са Њиме, да би се уништило тијело грјеховно, да више не робујемо гријеху. Јер ко умрије ослободи се од гријеха. Ако ли умријесмо са Христом, вјерујемо да ћемо и живјети са њиме, знајући да Христос уставши из мртвих, више не умире; смрт више не влада њиме. Јер што је умро, гријеху је умро једном за свагда; а што живи, Богу живи. Тако и ви сматрајте себе да сте мртви гријеху, а живи Богу у Христу Исусу, Господу нашем.

Алилуја не певамо,

него чим свештеник каже: Мир ти!

одмах Чтец говори уместо алилуја,
Глас 7:

Васкрсни Боже суди земљи, јер ћеш Ти наследити у свим народима.

И појци пољу исто то.

Чтец, стих: Бог стаде на сабору богова, међу боговима судиће.

Појци: Васкрсни Боже..

Чтец стих: Докле ћете судити неправедно, и лица грешника примати?

Појци: Васкрсни Боже..

Чтец стих: Судите сирочету и убогоме, смиреног и сиромашног оправдајте.

Појци: Васкрсни Боже..

Чтец стих: Избавите сиромаха и убогога, из руку грешника, избавите га.

Појци: Васкрсни Боже..

Чтец стих: Не познаше, нити разумеше, да у тами ходе нек се потресу сви темељи земље.

Појци: Васкрсни Боже..

Чтец стих: Ја рекох: богови сте, и синови Вишњега сви. А ви као људи умирете, и као један од кнезова падате.

И опет цело се отпева: Васкрсни Боже, суди земљи, јер ћеш Ти наследити у свим народима.

А док се пева: Васкрсни Боже, суди земљи..

Свештеник и ђакон свлаче црне одежде, и облаче се у светле.

Еванђеље од Матеја, зачало 115. (Глава 28,1-20)

А пошто мину субота, на освитку првог дана недјеље, дођоше Марија Магдалина и друга Марија да осмотре гроб. И гле, земља се затресе веома; јер анђео Господњи сиђе с неба, и приступивши одвали камен од врата гробних и сједаше на њему. А лице његово бијаше као мања, и одијело његово бијело као снијег. И у страху од њега уздрхташе стражари, и постадоше као мртви. А анђео одговарајући рече женама: Не бојте се ви; јер знам да Исуса распетога тражите. Није овдје; јер устаде као што је казао. Ходите да видите мјесто гдје је лежао Господ. И идите брзо и реците ученицима његовим да устаде из мртвих; и гле, он ће пред вама отићи у Галилеју тамо ћете га видјети. Ето казах вам.

И изишавши брзо из гроба, са страхом и радошћу великом похиташе да јаве ученицима његовим. А кад иђаху да јаве ученицима његовим, и гле, срете их Исус говорећи: Радујте се! А оне приступивши ухватише се за ноге његове и поклонише му се. Тада им рече Исус: Не бојте се, идите

те јавите браћи мојој нека иду у Галилеју, и тамо ће ме видјети. А док оне иђаху, гле, неки од стражара дођоше у град и јавише првосвештеницима све што се догодило. А они саставши се са старјешинама учинише вијеће, и дадоше војницима довољно новаца, говорећи: кажите: ученици његови дођоше ноћу и украдоше га док смо ми спавали. И ако то чује намјесник, ми ћемо га увјерити и вас ослободити бриге. А они узевши новце учинише као што бише научени. И разгласи се ова ријеч међу Јудејцима до данас.

А Једанаест ученика отидоше у Галилеју, на гору куда им је заповједио Исус. И кад га видјеше, поклонише му се; а неки посумњаше. И приступивши Исус рече им говорећи: Даде ми се свака власт на небу и на земљи. Идите, дакле, и научите све народе крстећи их у име Оца и Сина и Светога Духа. Учећи их да држе све што сам вам заповједио; и, ево, ја сам са вама у све дане до свршетка вијека. Амин.

И даље по чину Божанствена Литургија Василија Великога.

Уместо Херувимске песме, пева се овај Тропар, Глас 8.

Нека умукне свако тело човечије, и нека у себи стоји са страхом и трепетом, и ништа земаљско нека не помишља; јер Цар царева и Господар господара, долази да буде заклан, и да даде себе за храну вернима; а испред Њега иду хорови Анђела са сваким Началством и Влашћу, многооки херувими, и шестокрилати серафими, заклањајући лица, и кличући песму: Алилуја, алилуја, алилуја.

Причастен
Глас 4.

Уста као из сна Господ, и васкрсе спасавајући нас. Алилуја. **Трипут.**

По Отпусту братији се дели Антидор (нафора). Затим бива благосиљање хлеба и вина.

Црквењак треба да води рачуна, да када се заврши Литургија, буде час други ноћи (тј. осам сати увече).

По отпусту не излазимо из цркве, него седимо на својим местима, и улази трпезарац и даје братији по једно парче хлеба и по шест смокви или урми, и по једну красовуљу (чашу) вина.

И док ми седимо, бива читање велико
ДЕЛА АПОСТОЛСКИХ од почетка.
А пошто Чтец каже почетак,
а свештеник стих: Молитвама светих Апостола, Господе Исусе Христе Боже наш, помилуј нас.
И по Амин, **почиње Чтец да чита.**

Затим, почињемо јести.
Кад се заврши читање, пали Кандилник сва кандила у храму, и излазећи бије у клепало, и чтец престаје са читањем.
А када свештеник благослови, почињемо: Трисвето, и остало. Ходите поклонимо се, **трипут**

Псалам 50.

И Канон Велике Суботе: Ирмос по двапут, а тропари на 12, са стиховима песама. Катавасија, Ирмос, оба хора (певнице).

По 3. песми
Велике Суботе: Гроб Твој Спасе..

И читање из беседе светог Епифанија, која почиње: Шта је ово данас..
или од беседа Златоустога.
Тражи их у тумачењима на Еванђеље, од Матеја. Или од Јована, беседе васкрсне.

По 6. песми
Кондак и Икос Велике Суботе. И опет читање.

По 9.песми
Трисвето, и тропар: Глас 2. Када си сишао ..
Јектенија и Отпуст.

125. Тројични тропари

Песме тројичне на 8 гласова
Певају се уз Велики пост а и у остале постове када се не пева Бог Господ.. **ни тропар, него** Алилуја.. **са својим стиховима:** От ноћи јутрењује дух мој.. **и остале.**

Треба пазити да се у свим тројичнима узимају следећи завршетци:

У понедељак: Заступањем твојих бестелесних сила, помилуј нас.
У уторак: Молитвама Претече твога, помилуј нас.
У среду у петак: Силом крста твога, сачувај нас Господе.
У четвртак: Молитвама твојих апостола и светитеља Николаја, помилуј нас.

На
Слава:
И сада:
узимају се већ написани завршетци

Тројични тропари:

Глас 1.

Ми телесни примивши Триипостасног Божанства блистање, са бестелесним силама, узнесимо се трисветом песмом, ка духовном и вечном Разуму, и херувимски певајмо јединоме Богу: свети, свети, свети си Боже наш:

Слава:

Са свима небеским силама, узнесимо трисвету похвалу Ономе који је међу херувимима: свети, свети, свети си Боже наш, ради молитава свих Светих Твојих, помилуј нас.

И сада:

Уставши од сна падамо пред тобом Благи, и певамо ти силни ангелску песму: свети, свети, свети си Боже, ради Богородице помилуј нас.

Светилен, глас 1.

Заблистај светлост Господе, и очисти моју душу од свакога греха:

У понедељак: Заступањем бестелесних твојих и спаси ме.
У уторак: Молитвама Господе Претече твога и спаси ме.
У среду и петак: Силом крста твога Господе и спаси ме.
У четвртак: Молитвама Господе апостола твојих и светитеља Николаја и спаси ме.

Завршетци светилних у свим гласовима на

Слава: Молитвама Господе светих твојих и спаси ме.
и на
И сада: Молитвама Господе Богородице и спаси ме.

Тројични тропари

Глас 2.

Ми на земљи се на небеске силе угледамо, и победну песму ти Боже приносимо: свети, свети, свети си Боже наш:

Слава:

Несаздана природо, и свих Створитељу, усне наше отвори да јавимо хвалу твоју и кличемо: свети, свети, свети си Боже наш, ради молитава свих Светих Твојих, помилуј нас.

И сада:

Од постеље и сна подигао си ме Господе, ум мој и срце просветли, а усне моје отвори да бих ти појао Света Тројице: свети, свети, свети си Боже наш, ради Богородице помилуј нас.

Светилен, глас 2.

Светлост твоју непролазну, низпошаљи Христе Боже, и просветли тајне очи срца мога:

Тројични тропари:

Глас 3.

Тројице јединосушна и неразделна, Јединицо триипостасна и увек са-постојећа, теби као Богу кличем ангелску песму: свети, свети, свети си Боже наш:

Слава:

Беспочетнога Оца, Сина са-беспочетнога, и Духа увек са-постојећега, једно Божанство херувимски славословимо, и смело

говоримо: свети, свети, свети си Боже наш, ради молитава свих Светих Твојих помилуј нас.

И сада:

Изненеда ће доћи Судија, и свачија се дела открити, зато са страхом кличимо у поноћи: свети, свети, свети, си Боже наш, ради Богородице помилуј нас.

Светилен, глас 3.

Низпошаљи Светлост твоју Христе Боже, и просветли срце моје:

Тројични тропари:

Глас 4.

Ми смртни смо се осмелили, да ти приносимо песму Твојих духовних служитеља, и да говоримо: свети, свети, свети си Боже наш:

Слава:

Као војске на небесима, и сви људи на земљи са страхом стојимо, и победничку песму ти Благи приносимо: свети, свети, свети си Боже наш, ради молитава свих Светих Твојих, помилуј нас.

И сада:

Твога беспочетнога Оца, и тебе Христе Боже, и твога Пресветога Духа, херувимски славословимо, и смело говоримо: свети, свети, свети си Боже наш, ради Богородице помилуј нас.

Светилен, глас 4.

Заблистај светлост свету твоме, и моју душу од таме сваког греха очисти:

Тројични тропари:

Глас 5.

Време је за појање и молитве час, зато усрдно појмо јединоме Богу: свети, свети свети си Боже наш:

Слава:

Смело се угледамо на твоје духовне војске, беспочетна Тројице, па недостојним устима кличемо: свет, свети, свети си Боже наш, ради молитава свих светих твојих помилуј нас.

И сада:

Ти се јеси у утробу Дјеве уселио, али се недара Очевих ниси одвојио, зато прими и нас Христе Боже, да ти са ангелима кличемо: свети, свети, свети си Боже наш, ради Богородице помилуј нас.

Светилен, глас 5.

Светлодавче Господе, низпошаљи светлост твоју, и просветли срце моје:

Тројични тропари:

Глас 6.

Пред тобом стоје са страхом херувими, и устрашени и са трепетом серафими, трисвету песму приносе неуђутним гласом; Са њима и ми грешни кличемо: свети, свети, свети си Боже наш:

Слава:

Бестелесним устима и неуђутним славословима, шестокрили ти кличу трисвету песму, Боже наш. И ми на земљи недостојним устима узносимо ти хвалу: свет, свети, свети си Боже наш, ради молитава свих светих твојих помилуј нас.

И сада:
Божанство тројичне Јединице, несливено сједњене славимо, и ангелску песму појимо: свети, свети, свети си Боже наш, ради Богородице, помилуј нас.

Светилен, глас 6.

пази!

У шестом гласу

прво иде дневни додатак,

па онда следи:
низпошаљи душама нашим светлост твоју непролазну.

У понедељак: Заступањем бестелесних твојих Господе, низпошаљи душама нашим светлост твоју непролазну.

У уторак: Молитвама твога Претече Господе, низпошаљи душама нашим светлост твоју непролазну.

У среду и петак: Силом крста твога Господе, низпошаљи душама нашим светлост твоју непролазну.

У четвртак: Молитвама Господе апостола твојих и светитеља Николаја, низпошаљи душама нашим светлост твоју непролазну.

Слава: Молитвама Господе светих твојих, низпошаљи душама нашим светлост твоју непролазну.
И ниње: Молитвама Господе Богородице, низпошаљи душама нашим светлост твоју непролазну.

Тројични тропари:

Глас 7.

Твојој вишњој сили, херувими певају, и божанској сили се ангели клањају, зато прими и све нас на земљи, који ти недостојним устима узносимо похвале: свети, свети, свети си Боже наш:

Слава:

Одбаци душо лењост као сан, поправи се и покажи Судији да те похвали, и са страхом запевај: свети, свети, свети си Боже наш: ради молитава свих светих твојих помилуј нас.

И сада:

Недоступном Божанству, Тројици у Јединици, узнесимо серафимску трисвету похвалу, и са страхом певајмо: свети, свети, свети си Боже наш, ради Богородице помилуј нас.

Светилен, глас 7.

Уздигни ме Господе на твој славопој, и научи ме да вршим твоју вољу, Свети:

Тројични тропари:

Глас 8.

На небо срца имајмо, на ангеле се угледајмо, и са страхом пред Судијом паднимо, и победничку хвалу кличимо: свети, свети, свети си Боже наш:

Слава:

Тебе не смеју гледати херувими, који лете и са кликтањем, узвикују божанску песму трисветог гласа. Са њима ти и ми кличемо: свети, свети,

свети си Боже наш, ради молитава свих твојих светих помилуј нас.

И сада:

Погнути од мноштва наших сагрешења, не смемо погледати на висину небеску, али душу са телом приклањамо, и са ангелима ти песму кличемо: свети, свети, свети си Боже наш, ради Богородице помилуј нас.

Светилен, глас 8.

Ти си Свети Христе, и просветли ме тобом:

СЈЕДАЛНИ ИЗ ОКТОИХА

који се певају после прве катизме у Светој Четрдесетници

Глас 1.

Понедељак на јутрењи

После прве катизме, покајни сједални:

У безакоњу сам зачет блудни ја, па не смем погледати ка висини небеској, али се осмелих због твог човекољубља, па ти кличем: Боже очисти ме и спаси ме.

Стих: Господе немој ме у твоме бесу покарати нити ме у твоме гневу казнити.

Ако се праведник једва спасава, шта ће бити са мном грешним? Терет и жегу целодневну нисам поднео, а ти ме Боже ипак уброј у најемнике једанаестог часа и спаси ме.

Слава и сада, богородичан:

Цела се природа радује, видећи у теби Благодатна чудо над чудима: јер си бесемено зачела и неизрециво родила, Онога кога војске ангела не могу гледати; Њега моли Богородице за душе наше.

На 7. песми мученичан, ако нема Минеј кондака.

А ако Минеј има кондака онда се овај мученичан узима заједно

са првим сједалнима, а пре Славе

Тобом се Господе славни страдалници, кроз страдања оденуше похвалом, и венцима као наслеђем. Трпљењем рана победише безаконе, а силом божанском са небеса победу стекоше. Ради молитава мученика даруј нам Боже твоју велику милост.

Уторак на јутрењи

После прве катизме, умилителни сједални:

Похитај да ми раширш очево наручје, јер сам у блуду проживео живот мој, ал се надам на непотрошно богатство твога милосрђа Спаситељу, зато сада не презри понижено срце моје, јер теби Господе у покајању вапијем: сагреших ти и спаси ме.

Стих: Господе немој ме у твоме бесу покарати нити ме у твоме гневу казнити.

Твој суд је страшан а пресуда праведна, а дела су моја зла, али ти Милостиви похитај и спаси ме, па ме ослободи од мука и избави од удела са левима, а удостоји да станем десно од тебе, Судијо најправеднији.

Слава и сада, богородичан:

Неспаљена си зачела огањ Божанства, и бесемено родила извор живота и Господа, благодатна Богородице, спасавај све који те величају.

На 7. песми мученичан

Светитељи ви сте као добри војници једнодушно веровали, а претњи мучитеља се нисте плашили, усрдно сте ка Христу прешли, часни крст примили, трку завршили, и са неба победу примили. Слава Оном који вам је помог'о! Слава Њему који вас је овенчао! Слава Ономе који кроз вас чини исцелења.

Среда на јутрењи

После прве катизме, сједални крста:

Оружије крста постало је давно, несавладива победа, побожном цару Константину, над непријатељима због вере. Од крста стрепе

противничке силе; Крст је вернима спасење и Павлова похвала.
Стих: Узносите Господа Бога нашега и поклањајте се подножију његовом јер је то свето.
(Овај стих и у петак)

Клањамо се дрвету твога крста Човекољубче, јер си на њему прикован Животе свих. Рај си отворио Спаситељу разбојнику, који је са тобом дошао, и небеске хране га удостојио, јер је у тебе поверовао. Зато Господе помени и мене, и прими и нас као онога јер кличемо: сви сагрешисмо, а ти нас не презри због твоје милости.

Слава и сада, крстобогородичан:

Као јагње гледала те је на крсту, Јагањета свога, са разбојником разапетога, дуготрпељива Речи Божија и копљем кроз ребра прободенога, па је матерински плакала и нарицала: Каква ли је ово страшна и ужасна тајна Исусе мој, неизрециво учињена? Не остављај мене твоју Родитељку Сине мој најслађи.

На 7. песми мученичан:

Ради патњи светих који због тебе пострадаше, умољен буди Господе, и све наше болести исцели, Човекољубче молимо те.

Четвртак на јутрењи
После прве катизме, сједални апостолима:

Духовном мрежом и крстом као удицом, рибари су искидали замке мудраца, и просветили народе да побожно славе тебе истинитог Бога. Зато теби који си их укрепио кличемо: слава Оцу и Сину! Слава јединосушном Духу! Слава и њима који су просветили свет.
Стих: По свој земљи изашла је њина благовест и до краја света речи њихове.

Премудри ловци целога света, од Бога сте примили милост. Зато га и сада молите за нас који кличемо: Ради твојих апостола Господе спаси ово место твоје, и ослободи од свих зала која нас сналазе.

Слава и сада, богородичан:

Безматере на небесима, надразумно и нечувено рођеног Сина, ти си на земљи без оца Богородице родила; Њега моли да спасе душе наше.

На 7. песми мученичан:

Сви смо дошли са вером и љубављу, да молимо мученике за Христа, јер га они моле за спасење наше; Они точе благодат исцелења; Они одгоне војске демона, јер су мученици чувари вере.

Петак на јутрењи

После прве катизме, сједални крсту:

Због твога распећа престаде мучење, и би побеђена сила демонска. Нити ангел, а нити човек, него баш ти Господе спасао си нас, зато слава теби.

Стих: Узносите Господа Бога нашега и поклањајте се подножију његовом јер је то свето.

Оружије крста показало се некада побожноме цару Константину као непобедива победа над непријатељима због вере. Од крста стрепе противничке силе, он је вернима спасење и Павлова похвала.

Слава и сада, крстобогородичан:

Твоје заступање имамо Пречиста, и твојим молитвама се избављамо од опасности. Крстом Сина твога увек смо чувани, а тебе како доликује сви побожно величамо.

На 7. песми мученичан:

Оденуо си Христе славне страдалнике похвалом страдања и почастима са венцима, јер су трпљењем рана безаконике победили, а божанском силом са небеса победу су однели. Ради њиних молитава ослободи и нас Спаситељу од невидивог противника и спаси нас.

Глас 2.

У понедељак на јутрењи
После прве катизме, сједални покајни:

Моја безакоња се као морски валови, дижу на мене, а ја сам као чамац на пучини, само ја тонем због многих мојих грехова, но ти ме Господе упути у тихо пристаниште покајања и спаси ме.
Стих: Господе немој ме у твоме бесу покарати нити ме у твоме гневу казнити.

Ја сам Господе као дрво неплодно, јер никад не доносим плод покајања, па се бојим посечења и плашим се од оног неугасивога огња, зато те и молим: пре оне страхоте обрати ме и спаси ме.

Слава и сада, богородичан:

Ти си Богородице извор милосрђа, зато нас удостоји милости, погледај на народ који сагреши и покажи нам увек силу твоју, јер се у тебе уздамо, и као некада Гаврило архистратиг бестелесних сила ти кличемо: Радуј се.

На 7. песми мученичан:

Ти Господе одеваш небо у облаке, а тебе су и светитељи имали као одећу, па су тако у свету муке од безаконика поднели, али су и обману идолску уништили. Ради молитава мученика ослободи и нас Спаситељу од невидивога противника и спаси нас.

У уторак на јутрењи
После прве катизме, сједални покајни:

Помилуј ме, рече Давид, а и ја ти вапијем: сагреших ти Спаситељу мој, а ти моје грехе покајањем очисти и помилуј ме.
Стих: Господе немој ме у твоме бесу покарати нити ме у твоме гневу казнити.

„Помилуј ме Боже и опет помилуј“ тако за два своја греха плакаше Давид, а ја за мноштво мојих греха вапијем. Давид је своју постељу сузама квасио, а ја ни једне капи нисам пролио, зато сам очајан и молим: помилуј ме Боже по великој милости твојој.

Слава и сада, богородичан:

Не презри Богородице мене, када ми треба твоје заступање, јер се у тебе уздала душа моја, па ме помилуј.

На 7. песми мученичан:

Учинио си твоје свете светлијим од злата, и прославио твоје преподобне као Благ. Због њих се смилуј Христе Боже, па управи живот наш, јер си Човекољубив. И учини молитву нашу као кадило, једини који у светима обитаваш.

У среду на јутрењи
После прве катизме, сједални крста:

Животворни крст твоје доброте, даровао си нама недостојнима Господе, па ти приносимо ову молитву: спаси ово место твоје и мир њему подари, ради Богородице, једини Човекољубче.

Стих: Узносите Господа Бога нашега и поклањајте се подножију његовом јер је то свето.

На какав начин је враг заробио Адама: дрветом са плодом. Тако си ти Господе сам заробио врага: дрветом крсним и твојим страдањем. Зато си и дошао као други Адам, да потражиш залуталог и оживиш умрлог, зато Боже слава теби.

Слава и сада, крстобогородичан:
Подобан: Милосердија сушчи..

Гледајући Мати твоја и Дјева Христе, на крсту тебе разапетога и мртвога, горко је плакала и говорила: Сине мој каква је ово ужасна тајна? Ти свима дарујеш живот вечни, па како својом вољом срамотном смрћу на крсту умиреш?

На 7. песми мученичан:

Страдалници Господњи, блажена је земља која се напила крви ваше, и свети храмови који су примили мошти ваше. На суђењу сте врага изобличили, а Христа храбро проповедали. Молимо вас, да Њега као Благога молите, да спасе душе наше.

У четвртак на јутрењи
После прве катизме, сједални апостолима:

По твоме неизрецивом човекољубљу Христе Боже, ти си умудрио рибаре више од учених говорника, и послао их као проповеднике по свој земљи. Ради њих утврди цркву твоју, а вернима низпошаљи твј благослов. Једини који у светима обитаваш.
Стих: По свој земљи изашла је њина благовест и до краја света речи њихове.

Рибари су уловили народе, и научили све крајеве света да се теби клањају, са Оцем и Духом, Христе Боже. Ради њих утврди цркву твоју, а вернима ниспошаљи твој благослов, једини Милостиви и Човекољубиви.

Слава и сада, богородичан:

Тебе величамо Богородице кличући: радуј се облаче незалазне Светлости, јер си у својим недрима носила њега: Господа славе.

На 7. песми мученичан:

Апостоли, мученици и пророци, светитељи, преподобни и праведни, добар сте подвиг имали и веру сачували, зато имате смелост код Спаситеља, па вас молимо да њега као Бога молите за нас, да се спасу душе наше.

У петак на јутрењи
После прве катизме, сједални крста:

Клањамо се пречистоме лику твоме Благи, и молимо опроштај сагрешења наших Христе Боже, својом вољом си хтео да узиђеш на крст, да би спасао своје саздање од робовања врагу. Зато ти благодарно појимо: радости си испунио све, Спаситељу наш јер си дошао да спасеш свет.
Стих: Узносите Господа Бога нашега и поклањајте се подножију његовом јер је то свето.

Када си Христе Боже пречисте своје руке на крсту раширио, тада си спасење посред земље учинио, и све си народе окупио који кличу: Господе слава теби.

Слава и сада, крстобогородичан:

Најславнија си Богородице Дјево, па ти певамо: крстом Сина твога ад је побеђен а смрт умртвљена, умрли устајемо јер смо се живота удостојили и старо рајско блаженство опет примисмо.Зато благодарни славословимо као моћнога Христа Бога нашега, јединог многомилостивога.

На 7. песми мученичан:

На непомичном камену вере су светитељи утврђени, и пред мучитеље су храбро излазили, и мученичке венце примили; Ради мученика Боже спаси нас.

Глас 3.

У понедељак на јутрењи
После прве катизме, сједални покајни:

На страшном суду бићу без тужилаца разобличен и без сведока осуђен. Тада се књиге савести отварају, а скривена дела откривају. Пре него на оном свеопштем суђењу будем испитиван о свему што сам учинио, очисти ме Боже и спаси ме.

Стих: Господе немој ме у твоме бесу покарати нити ме у твоме гневу казнити.

Докле ћеш душо моја боравити у гресима? Докле ћеш покајање одлагати? Узми на ум суд који предстоји, па завапи Христу Богу: сагреших теби безгрешни Владико, који познајеш срца наша, а ти ме помилуј.

Слава и сада, богородичан:

Ко се где спасава, тамо са правом и притиче, а зар има другог таквог уточишта као што си ти Богородице? Јер ти закриљујеш душе наше.

На 7. песми мученичан:

Ко се неће чудити подвигу светих и непобедивих мученика? Ко се неће увек дивити њиховом примеру? Јер и у огњу, и бијени, и од зверова клани, ипак су противника победили. Ласкања царска су презрели, а претње мукама занемарили, зато су венце од Христа Бога примили, јер он даје целом свету велику милост.

У уторак на јутрењи
После прве катизме, сједални покајни:

Док живиш на земљи душо моја покај се, јер прах у гробу не пођи, нити се од сагрешења избављa. Него завапи Христу Богу: сагреших теби који срца наша познајеш, а ти ме пре осуде поштеди Боже и помилуј ме.

Стих: Господе немој ме у твоме бесу покарати нити ме у твоме гневу казнити.

У часу када са молитвом обећавам кајање, демон ми стално предлаже безумне грехове, а ти ме од њега избави, Боже и помилуј ме.

Слава и сада, богородичан:

Ти си наше моћно уточиште и сила Богородице, снажна помоћнице свету. Твојим молитвама заклони слуге твоје од сваке невоље, једина благословена.

На 7. песми мученичан:

Мученици прехвални, ваше храбро трпљење је савладало злобу зачетника зла и противника. Због тога сте се удостојили вечног блаженства. Зато молите Господа, да спасе стадо христољубивог народа, јер сте сведоци Истине.

У среду на јутрењи
После прве катизме, сједални крста:

Гледајући твоју неизмерну власт и својевољно распеће, чудише се војска ангела: како невидив телом ране примаш, а желео си да избавиш човечанство од пропасти? Зато ти као Животодавцу кличемо: слава Христе царству твоме.

Стих: Узносите Господа Бога нашега и поклањајте се подножију његовом јер је то свето.

Крст је на земљи постављен а дотакао се небеса. То није само као дрво које је достигло висину, него си на њему био ти Господе, који све испуњујеш.

Слава и сада, крстобогородичан:

Крст Сина твога Богородице стекли смо као жезал силе, њиме гордог противника обарамо, а тебе непрестано са љубављу величамо.

На 7. песми мученичан:

Спомен твојих страдалника Господе, много си обасјао као Свесилан, и помогао им да се на твоја страдања угледају. Тако су храбро Велијарову силу победили, и дарове исцеливања примили; Ради молитава мученика мир подари душама нашим.

У четвртак на јутрењи

После прве катизме, сједални апостолима:

Постали сте свети проповедници Истине, и учитељи цркве Христове, очевидци и апостоли! Обману идолску сте победили, и Тројицу јасно проповедали; Њу молите блажени, да нам подари велику милост.

Стих: По свој земљи изашла је њина благовест и до краја света речи њихове.

Ходите сви да похвалимо апостоле као вође духовне, јер су обману идола уништили и на светло живота све извели и вероваљу у Тројицу их научили. Зато данас часни спомен њихов служимо, а Спаситеља прославимо.

Слава и сада, богородичан:

Као необрађивана лоза Дјево, најлепши си грозд уродила, који нама вино спасења излива, и које све радује. Зато тебе Дјево као узрок добра увек славимо, и са ангелом кличемо: радуј се благодатна.

На 7. песми мученичан:

Мученици прехвални, ваше храбро трпљење је савладало злобу зачетника зла и противника. Због тога сте се вечног блаженства удостојили. Зато молите Господа: да спасе стадо христољубивог народа, јер сте сведоци Истине.

У петак на јутрењи
После прве катизме, сједални крста:

И крст и смрт си хтео, и да пострадаш, и то си међу створењима твојим претрпео; Када си дозволио Спаситељу, да твоје тело прикују, тада је сунце зраке своје сакрило; А када је разбојник ово видео, као Бога те је кличући исповедио: „сети ме се Господе“ и због ове вере је рај примио.

Стих: Узносите Господа Бога нашега и поклањајте се подножију његовом јер је то свето.

На кипарису, певку и кедру, подигнут си Јагње Божије, да спасеш све који се са вером клањају, твоме својевољном распећу; Христе Боже, слава теби.

Слава и сада, крстобогородичан:

Твојим распећем Милосрдни, ти си срамну смрт поднео. Гледајући ово твоја Родитељка је патила. Ради њених молитвама и из милосрђа и твоје милости, једини преблаги Човекољубче и Господе, смилуј се и спаси свет, јер си ти узео на себе грехе света.

На 7. песми мученичан:

Светитељи, ви вером блистате као светила пресветла, ви сте лекари немоћнима, страдалници прехвални. Рана од мучитеља се нисте уплашили, него сте идолско зловерије оборили, за победу сте као оружије непобедиви крст истине имали.

Глас 4.

Понедељак на јутрењи:

После прве катизме, сједални покајни:

Посети Господе моју душу понизну, јер сам у гресима сав живот провео, а ти ме прими као блудницу и спаси ме.

Стих: Господе немој ме у твоме бесу покарати нити ме у твоме гневу казнити.

Пливам преко пучине овог живота, а помишљам на бездан мојих зала, и немам кормилара мојим хтењима, зато ти се Петровим гласом обраћам: спаси ме Христе, спаси ме Боже као човекољубив.

Слава и сада, богородичан:

Васпитаној у храму у светињи над светињама, и одевеној у веру, премудрост и безмерно девство, донео је архистратиг Гаврило са неба овај поздрав: Радуј се! Радуј се благословена! Радуј се најславнија, Господ је са тобом.

На 7. песми мученичан:

Данас војске ангела у спомен страдалника дођоше, да душе верних просветле и цео свет благодаћу осветле; Ради њих буди умољен Боже и подари нам велику милост.

У уторак на јутрењи

После прве катизме, сједални покајни:

Помисли душо моја: Како ћеш изаћи на суд оног страшног часа? Јер тамо ће бити постављени страшни престоли, и свачије дело откривено, а судија биће неумољив. Тамо те чека страшан огањ спремљен за тебе, као море подивљалих валова, које све покрива. Имај ово све у виду душо моја, и пре краја зајецај.

Слава и сада, богородичан:

Владарко и истинита Богородице, моли као Мати смело Сина твога, и Бога нашег, да посебно сачува ово место, и све који твоме окриљу притичу, јер од тебе помоћ имају, зато теби хитају, као пристаништу, бедему и јединој заступници рода нашега.

На 7. песми мученичан:

Крвљу твојих мученика по целом свету, као пурпуром и свилом црква се твоја украсила. Зато ти кличе Христе Боже: низпошаљи твоје милосрђе твоме народу, а мир житељима твојим подари, и душама нашим велику милост.

У среду на јутрењи

После прве катизме, сједални крста:

Часном твојом крвљу искупио си нас од клетве старог Закона, када си на крсту прикован и копљем прободен; Бесмртност си излио људима, Спаситељу наш, слава теби.

Стих: Узносите Господа Бога нашега и поклањајте се подножију његовом јер је то свето.

Похитај брзо, пре него нас врази поробе, који те хуле и који нам прете Христе Боже наш. Погуби твојим крстом све који нападају на нас, да схвате колико је силна вера православна. Ради молитава Богородице једини Човекољубче.

Слава и сада, крстобогородичан:

Дјево најнепорочнија и Мати Христа Бога, оружије је прошло кроз твоју пресвету душу, када си видела својевољно распетога Сина твога и Бога; Њега преблагословена не престај да молиш, да подари нама опроштај грехова.

На 7. песми мученичан:

Мученици твоји Господе, кроз страдање примили су непропадиве венце од тебе Бога нашега. Имајући силу твоју мучитеље оборише и немоћну дрскост демонима поломише. Ради молитава мученика спаси душе наше.

У четвртак на јутрењи

После прве катизме, сједални апостолима:

Дао си Спаситељу ученике твоје целом свету за проповеднике вере, а они су учили народе науци твојој. Зрацима речи све

просветлише а таму неверја вером прогнаше. Ради молитава апостола спаси душе наше.

Стих: По свој земљи изашла је њина благовест и до краја света речи њихове.

Како је Мојсеј Владико, твојом десницом Израиља из робовања кроз Црвено Море провео, а фараона потопио. Тако су чудесима твоји ученици премудри, море грозног неверја пресекли, и народ ка теби повели, беспочена Речи Божија, и Човекољубче једини.

Слава и сада, богородичан:

Познали смо Реч Очеву: Христа Бога нашега, који се из тебе оваплотио Богородице Дјево, једина чиста, једина благословена, зато те у песмама непрестано величамо.

На 7. песми мученичан:

Страдалници твоји Христе Боже наш, наоружани крстом победише лукавство најзлобнијег противника, и заблисташе као светила, па руководе све на земљи, и дарују исцелења свима који са вером траже. Ради њиних молитава, спаси Господе душе наше.

У петак на јутрењи

После прве катизме, сједални крста:

На крсту су те Спаситељу приковали Јудеји. Крстом си призвао нас из незнабожаца Христе Боже. Својом вољом си на њему руке раширио и по мноштву милосрђа твога примио си пробадање копљем у ребра, једини Човекољубче.

Стих: Узносите Господа Бога нашега и поклањајте се подножију његовом јер је то свето.

Сад гледамо Христе крст твој пречасни, као светлост душама нашим. Њему се клањамо а теби радосно кличемо, јер си хтео на њему да се разапнеш; Слава теби јер си њиме цео свет просветлио, зато те у песмама непрестано славимо.

Слава и сада, крстобогородичан:

Када те је видела на крсту подигнутог Пречиста Мати твоја Речи Божија, матерински је плакала и кроз плач нарицала: какво је ово ново чудо Сине мој? Зашто си Животе свију, смрт окусио, а хтео си као Милосрдан да оживиш умрле?

На 7. песми мученичан:

Велика је слава страдалника, јер су цркву небеском учинили, и са људима се радују и ангели. Ради њиних молитава Христе Боже спаси душе наше.

Глас 5.

Понедељак на јутрењи:

После прве катизме, сједални покајни:

Кад Судија седне и ангели стану испред, и када се труба огласи а пламен разгори, шта ћеш радити душо моја вођена на суд? Тада ће сва зла твоја пред тебе изнети, а твоје тајне обелоданити, зато пре краја завапи судији: грешан сам Боже, а ти знаш тајне срдаца, зато ме помилуј.

Стих: Господе немој ме у твоме бесу покарати нити ме у твоме гневу казнити.

Душо овде је привремено а тамо вечно, већ видим суђење и Судију на престолу и страхујем од испитивања, зато се са страхом обрати, јер суд је тај безпоштедан.

Слава и сада, богородичан:

Небеса са ангелима, а земља са људима, радосним гласом кличе ти Богородице: Радуј се двери шира од небеса! Радуј се једина земнима спасење! Радуј се чиста, радуј се благодатна, јер си родила оваплоћеног Бога.

На 7. песми мученичан:

Господе, чашу твога страдања, следовали су твоји страдалници, и постали ангелима сажитељи. Ради молитава мученика Христе, подари душама нашим очишћење и велику милост.

У уторак на јутрењи

После прве катизме, сједални покајни:

Лежим на одру у многим гресима, и украдена ми је нада спасења, јер мој сан и моја лењост доносе муку души мојој, али ти Христе Боже, поштеди ме, јер си једини човекољубив.

Стих: Господе немој ме у твоме бесу покарати нити ме у твоме гневу казнити.

Сви бдијмо и Христа сретнимо, са много уља и свећама светлим, да се уласка у двор удостојимо, јер ко остане напољу узалуд ће вапити Богу: смилуј се на мене.

Слава и сада, богородичан:

Чудна је тајна Дјеве, јер је донела свету Спасење: из ње се безсемено родио и јавио у телу непропадивом; Господе радости свију, слава теби.

На 7. песми мученичан:

Као бедем неразориви, дао си нам Христе Боже чудеса светих мученика твојих. Ради њиних молитава утврди верни народ твој, јер си једини благ и човекољубив.

У среду на јутрењи

После прве катизме, сједални крста:

Опевајмо верни и прославимо, својевољно распетога Спаситеља и Избавитеља нашега, због свега што је одлучио и што је хтео, јер је на крсту грехе нас људи приковао, да би род човеков од обмане избавио, и царства га удостојио.

Стих: Узносите Господа Бога нашега и поклањајте се подножију његовом јер је то свето.

Својом вољом си крст поднео, и од пропасти људе ослободио, зато теби Спаситељу верни појимо и теби се клањамо, јер си нас силом крста просветлио, па те сви прослављамо, милостиви Човекољубче, као животодавца и Господа.

Слава и сада, крстобогородичан:

Пред крстом Господњим је Богородица стајала и плакајући нарицала: Јао чедо моје, тешко мени, светлости очију мојих! Како да си на крсту разапет, а ти си небо као кожу разапео, и твојом наредбом мора и изворе вода створио?!

На 7. песми мученичан:

Твоји страдалници Господе, постали су велики заступници целог света, јер се због њих страдања уклањају; Ради молитава страдалника спаси Спасе душе наше.

У четвртак на јутрењи

После прве катизме, сједални апостолима:

Сви на земљи похвалимо песмама духовним и појањем, премудре апостоле, као очевидце и слуге Бога-Речи, јер они усрдно моле Христа за нас, који појимо о светој слави њиној, и клањамо се моштима њиним.

Стих: По свој земљи изашла је њина благовест и до краја света речи њихове.

Похвалимо сложно апостоле господње, јер су постали светила целог света. Вером су народе уловили, а нас су просветили, и јасно научили, да славимо Свету Тројицу, раздељену ипостасима, а јединствену по суштини.

Слава и сада, богородичан:

Неискуспобрачна Невесто и Увекдјево, са ангелима те непрестано славимо, јер нам је узвишена дела кроз тебе Син твој и Бог учинио. Он који је од Оца пре свих векова, у тебе се уселио, да би род наш од неверја избавио.

На 7. песми мученичан:

Јунаштву светих мученика, небеске силе се веома задивише: како се у смртном телу храбро борише, и бестелесног противника невидивом силом крста победише, и моле Господа да помилује душе наше.

У петак на јутрењи

После прве катизме, сједални крста:

Место Лобање постало је као рај, чим се на њему дрво крста подигло, и одмах је Грозд живота нама на весеље сазрео. Зато теби Спаситељу кличемо: слава, слава теби.

Стих: Узносите Господа Бога нашега и поклањајте се подножију његовом јер је то свето.

Дрво крста твога Спаситељу наш, постало је целом свету спасење, јер си на њему својевољно прикован, и од клетве избавио на земљи рођене; Господе свима радости, слава теби.

Слава и сада, крстобогородичан:

Видећи те на крсту Мати твоја Христе, својевољно међу разбојнике разапетога, срце јој се кидало, па је матерински нарицала: Безгрешни Сине, зашто неправедно на крсту умиреш? Зашто си као злочинац прикован? А хтео си род човеков да оживиш као милосрдан!

На 7. песми мученичан:

Данас се блиста спомен страдалника, а прима и са небеса зраке. И сабор ангела њих прославља, а род људски са њима празнује, јер се моле Господу, да помилује душе наше.

Глас 6.

Понедељак на јутрењи

По првој катизми сједални покајни:

Кад помислим на страшни судни дан, плачем због мојих злих дела: како ћу одговорити бесмртноме Цару? Са којом смелошћу да погледам ја блудник на Судију? Милостиви Оче, Јединородни Сине и Душе Свети, помилуј ме.

Стих: Господе немој ме у твоме бесу покарати нити ме у твоме гневу казнити.

У долини плача, на месту где одредиш, када седнеш Милостиви па почнеш праведно судити, не откриј моја сакривена дела, нити ме посрами пред ангелима, него ме поштеди Боже и помилуј ме.

Слава и сада, богородичан:

Неуђутно појмо срцем и устима Преславној Божијој Матери, светијој од светих ангела, исповедајући њу као Богородицу, јер је заиста родила оваплоћеног Бога, и моли се непрестано за душе наше.

На 7. песми мученичан:

Светлост праведника непролази, јер се свети од тебе просветљују, и увек блистају као светила, јер огањ неверних угасише. Ради молитава светих. Спаситељу наш, ти просветли мој светилник Господе и спаси ме.

У уторак на јутрењи

После прве катизме, сједални покајни:

Подари ми Господе будност мудрих дјева, и запали светиљку душе моје уљем милосрђа твога, да бих ти појао ангелску песму: алилуја.

Стих: Господе немој ме у твоме бесу покарати нити ме у твоме гневу казнити.

Помилуј нас Боже, помилуј нас, јер ми не знамо како да ти одговоримо, само као грешни приносимо ти ову молитву: помилуј

нас.

Слава и сада, богородичан:

Отвори нам двери милосрђа благословена Богородице Дјево, да не погинемо ми који се у тебе надамо, него да се тобом избавимо од невоља, јер си ти спасење рода хришћанског.

На 7. песми мученичан:

Светитељи су отрпели страдалнички подвиг, и почасти победника од тебе примили. Навале безаконика су уништили, и венце непропадиве примили. Ради страдалника Боже умољен буди, и подари нам велику милост.

У среду на јутрењи

После прве катизме, сједални крста:

Данас су испуњене пророчанске речи: ево клањамо се на месту где су стојале ноге твоје Господе. И окусивши дрво спасења, добили смо слободу од греховних страсти, ради молитава Богородице, једини Човекољубче.

Стих: Узносите Господа Бога нашега и поклањајте се подножију његовом јер је то свето.

Твој се крст Господе посветио, па њиме бивају исцелења болнима од греха, зато се клањамо пред тобом, помилуј нас.

Слава и сада, крстобогородичан:

Твоја Родитељка Христе, Увекдјева и Богоневеста, када те је видела ради нас на крсту распетога, рањена је тугом у срце и душу као мачем, и матерински плакаше и јецаше. Ради њених молитава помилуј нас.

На 7. песми мученичан:

Јунаштво премудрих страдалника на суду, као и ране од мучитеља на мученицима, док стајаху хорови бестелесних држећи знамења победе, задивили су и мучитеље и цареве, а Велијара победише исповедањем Христа. Зато слава теби Господе који си

мученике укрепио.

У четвртак на јутрењи

После прве катизме, сједални апостолима:

Као што си Спаситељу, међу своје ученике дошао, мир дарујући њима, тако дођи и нама и спаси нас.

Стих: По свој земљи изашла је њина благовест и до краја света речи њихове.

Твоји ученици Спаситељу, у све крајеве света послани, народе су вером као рибе уловили, и твојој их доброти привели. Ради апостола кличемо ти Христе: народу твоме подари велику милост.

Слава и сада, богородичан:

Света Владичице, Мати Христа Бога нашега, јер си ти неизрециво Створитеља свима родила; Његову доброту моли са светим апостолима, да нас избави од страсти и да нам опроштај грехова подари.

На 7. песми мученичан:

Господе, спомен је Твојих Светих као у рају и у Едему; њему се радује цела природа. Ради њиних молитава дарујеш и нама и целоме свету велику милост.

У петак на јутрењи

После прве катизме, сједални крста:

Чим се Христе поставило дрво твога крста, темељи се смрти заљуљаше, и све које је ад желео да прогута, пустио је дрхтећи, а ти си нам показао твоје спасење Свети Господе, и славословимо те Сине Божији, помилуј нас.

Стих: Узносите Господа Бога нашега и поклањајте се подножију његовом јер је то свето.

Господе, тебе Живота свих су Јудејци на смрт осудили, твојим жезлом су кроз Црвено море прошли, а тебе су на крст приковали; Из камена су мед сисали, а теби су жучи принели. Све си ово својевољно поднео, да нас ослободиш робовања врагу, Христе Боже

наш слава теби.

Слава и сада, крстобогородичан:

Богородице Дјево моли Сина твога Христа Бога нашега, својом вољом на крсту прикованога, да избави цео свет од неверја, и помилује душе наше.

На 7. песми мученичан:

Господ је све задивио мученицима, јер су на суђењима Христа проповедали, а претњи безаконика се нису бојали, него су страдалним трпљењем дрскост безаконика савладали. Зато су од Господа благодат исцелења примили, и непрестано се моле за спасење душа наших.

Глас 7.

Понедељак на јутрењи

По првој катизми сједални покајни:

Имајући душо моја лек покајања, прићи и поклони се и са уздахом завапи: Човекољубче и лекару душа и тела, ослободи ме мојих многих грехова, уврсти са покајаном блудницом, разбојником и цариником, и подари ми Боже опроштај мојих безакоња и спаси ме.

Стих: Господе немој ме у твоме бесу покарати нити ме у твоме гневу казнити.

На кајање цариника се нисам угледао, и сузе блуднице нисам стекао. Због такве слепоће мојих осећања очајан сам, али по твоме милосрђу Христе Боже, спаси ме, Човекољубче.

Слава и сада, богородичан:

Ти си Дјево Пресвета часнија од Херувима, јер они не могу поднети силу божанства, па службу врше крилима склањајући лица,

а ти си оваплоћеног Бога-Реч носила и лично гледала, зато га непрестано моли за душе наше.

На 7. песми мученичан:

Светитељи твоји Господе, на земљи се подвизаваше. Демона победише и лаж идолску оборише, зато и венце од тебе човекољубивог Владике и милостивог Бога примише, јер ти дајеш свету велику милост.

У уторак на јутрењи

После прве катизме, сједални покајни:

Ти си сузе блуднице и Петрове примио, а цариника који је из дубине душе уздахнуо, ти си оправдао; Па се смилуј и на мене Спаситељу, јер ти у покајању притичем и помилуј ме.

Стих: Господе немој ме у твоме бесу покарати нити ме у твоме гневу казнити.

Ти си због суза умио Петрово одрицање, а цариникова сагрешења због уздисаја опростио, зато Човекољубче слава теби.

Слава и сада, богородичан:

Благословена Богородице, ти си превазишла силе небеске, јер си постала као храм Божији, када си Христа родила, Спаситеља душа наших.

На 7. песми мученичан:

Радујте се праведни, и нека се веселе небеса, јер на земљи су се мученици подвизавали и противника победили; Нека је раздрагана црква победничка, празнујући победе Јединог зачетника подвига, и победника Христа Бога, који дарује свету велику милост.

У среду на јутрењи

После прве катизме, сједални крста:

Црква ти кличе Христе Боже, и клања се теби и крсту од кедра,

певка, и чемпреса; Ради Богородице подари православнима победе и помилуј нас.

Стих: Узносите Господа Бога нашега и поклањајте се подножију његовом јер је то свето.

Ради мене си отрпео на крст прикивање, зато прими моју усрдну похвалу Христе Боже, јер си човекољубив.

Слава и сада, крстобогородичан:

Разапетог за нас Христа Бога, који је силу смрти уништио, непрестано моли Богородице Дјево, да спасе душе наше.

На 7. песми мученичан:

Ви сте светитељи безбожне мучитеље презрели, патње и муке занемарили, а вере Христове се нисте одрекли. Зато молите човекољубивог Бога, да спасе душе наше.

У четвртак на јутрењи

После прве катизме, сједални апостолима:

Твоје апостоле Речи Божија, учинио си делатељима твојега имања, а они су идоле посекли, а тебе Владику међу народима побожно величали.

Стих: По свој земљи изашла је њина благовест и до краја света речи њихове.

Служећи спомен прехвалних апостола, хранитеља цркве, певајући песме опевајмо Христа, јер су ови учењем покајању заробљене грехом избавили, и неверје прогонили, а светлост свету постали, и моле се за цео свет.

Слава и сада, богородичан:

Радуј се, јер је из тебе непромењено Реч Божија телесан постао, и међу нас се настанио; Радуј се Чиста, апостола и мученика радовање, и нас верних спасење, радуј се Мати Христа Бога.

На 7. песми мученичан:

Светитељи молите се да примимо опроштај наших грехова,
и избавите зала која нас чекају и од страшне смрти, молимо вас.

У петак на јутрењи

После прве катизме, сједални крста:

Учинио си Христе дрво крста твога, светлијим од огња, и јачим од пламена, јер спаљује грехе људима, а просветљује срца свих који поје, о твоме распећу својевољном: Христе Боже слава теби.
Стих: Узносите Господа Бога нашега и поклањајте се подножију његовом јер је то свето.

Ти владаш бестелесним силама, ти знаш и лењост моје душе, зато ме спаси крстом твојим Христе Боже, као човекољубив.

Слава и сада, крстобогородичан:

Разапетог за нас Христа Бога, који је силу смрти оборио, непрестано моли Богородице Дјево, да спасе душе наше.

На 7. песми мученичан:

Мученици твоји Господе, наоружани силом крста твога, противника су победили, обману идолску посрамили, и са ангелима поје о теби. Победничку песму певају и славослове тебе Христе. Ради молитава мученика, молимо те, спаси нас.

Глас 8.

Понедељак на јутрењи

По првом стихословији сједални покајни, глас 8.

Твојим милостивим погледом Господе, види моје смирење, јер ће ми се замало живот завршити, и од мојих дела ми нема спасења, зато те молим: милостивим погледом Господе, види моје кајање и спаси ме.
Стих: Господе немој ме у твоме бесу покарати нити ме у твоме гневу казнити.

Као да си већ пред Судијом, брини се душо и мисли на онај страшни дан и час, јер тај суд је без милости, за све који нису милости имали, зато пре краја Христу Богу завапи: ти знаш тајне срдаца, зато ме помилуј пре него ме осудиш.

Слава и сада, богородичан:

Ти си Пречиста Богородице, духовна врата Живота, зато избави од невоља све верне који ти притичу, да славимо пресвети Пород твој, за спасење душа наших.

На 7. песми мученичан:

Ви сте мученици светила духовна постали, јер сте маглу неверја вером одагнали, светиљке сте ваших душа запалили, и са Женихом и са славом у небеску палату ушли, зато сада молимо: молите се за спасење душа наших.

У уторак на јутрењи

После прве катизме, сједални покајни:

Клањам се пред тобом као еванђелска покајана блудница, да примим опроштај, Христе Боже, а уместо мира приносим ти сузе моје од срца, да се као и на ону и на мене смилујеш, и подариш очишћење грехова, јер ти као она вапијем: избави ме из блата мојих недела.

Стих: Господе немој ме у твоме бесу покарати нити ме у твоме гневу казнити.

Мисли душо моја на онај страшни дан, бдиј и запали твоју светиљку, и просветли је уљем, јер не знаш када ће доћи ка теби глас говорећи: ево Женика. Пази зато душо моја да не задремаш и изван останеш, куцајући као пет девојака, него будно чекај да сусретнеш Христа, са врлинама као уљем, и да ти подари божанску палату славе своје.

Слава и сада, богородичан:

Дјева је непоколебиво утврђење вере и свети дар душама нашим, зато верни Богородицу у песмама величајмо: радуј се јер си Камен Живота у своје тело примила; Радуј се целог света надање, и тужних заступнице; Радуј се Невесто неневесна.

На 7. песми мученичан:

Данас је новом светлошћу обасјана ова скинија, данас се радују војске ангела, и сабори мученика са њима, веселе се прослави страдалника. Ради молитава мученика, низпошаљи свету твоме Христе мир и велику милост.

У среду на јутрењи

После прве катизме, сједални крста:

Када је разбојник видео Творца живота, на крсту разапетог, овако је узвикнуо: Ако не би био оваплоћени Бог овај разапети са нама, не би сунце своје зраке потамнило, нити би се земља у страху затресла, зато Господе који све трпиш сети ме се у царству твоме.

Стих: Узносите Господа Бога нашега и поклањајте се подножију његовом јер је то свето.

Међу двојицом разбојника, нашао се крст твој као мерило правде, једнога је сурвао у ад због хулења, а другоме дао разрешење од грехова и познање богословља. Зато Христе Боже наш слава теби.

Слава и сада, крстобогородичан:

Као јагње гледала је Јагњета и Пастира и Избавитеља, неправедно на крсту разапетога, и горко плакала и нарицала: свет се радује јер због тебе прима избављење, а моја душа гори гледајући твоје распеће, које за све људе трпиш Сине и Боже мој.

На 7. песми мученичан:

Узаним и болним путем сте свети мученици неклонуло пловили, и олујне валове поднели, али и живот са бестелесним слугама примили. Камен трпљења и темељ вере сте постали, зато молите Христа Бога за душе наше.

У четвртак на јутрењи

После прве катизме, сједални апостолима:

Благословен јеси Христе Боже наш, јер си апостоле премудрим ловцима учинио, када си им Духа Светог низпослао, и њима си цео

свет уловио, Човекољубче, слава теби.

Стих: По свој земљи изашла је њина благовест и до краја света речи њихове.

Опевајмо ученике Бога нашега, као светиљке свету и божанске наставнике нашег спасења, који су од почетка као светлост која је заблистала нама свима у тами. Они су Сунце славе свима објавили, лаж идолску су укинули а Тројицу у једном Божанству проповедали. Зато вас молимо апостоли: молите Христа Бога, да подари опроштај грехова, свима који са љубављу славе спомен ваш.

Слава и сада, богородичан:

Радуј се јер си од ангела светску радост примила; Радуј се јер си Творца твога и Господа родила; Радуј се јер си се удостојила постати Мати Божија.

На 7. песми мученичан:

Храбро сте трку завршили, мучитељима се успротивили, телеса на земљи умртвили, али сте мученици свети живот небески примили.

У петак на јутрењи

После прве катизме, сједални крста:

На сред Едема је дрво смрћу процвало, али је дрво крста животом уродило; Када смо од првог залогај узели, нетрулежни дотле, трулежни смо постали, а добивши ово друго, вечности се наситисмо, јер крстом као Бог спасаваш човеков род.

Стих: Узносите Господа Бога нашега и поклањајте се подножију његовом јер је то свето.

Давно нас је у рају дрво јелом обнажило, и ђаво нам смртност донео, а дрво крста је у живот вечни човека оденуло, и постављен на земљи је цео свет сваке радости испунио. Гледајући њега уздигнутог, са вером народе сложно запојмо: Боже испуни се славе дом твој.

Слава и сада, крстобогородичан:

Када је видела Онога Који се из њене чисте крви оваплотио, и надразумно из Пречисте родио, како је на дрвету крста међу

злочинцима разапет, срце јој се парало и матерински је плакала и нарицала: Јао мени Чедо моје! Какав је ово твој неизрециви промис'о, којим си све људе оживио? Зато појим о доброти твојој.

На 7. песми мученичан:

Својим уздржањем су мученици паклене страсти, јарост њину и навале умртвили, јер су благодат Христову примили. Њоме и болести од болних одгоне, а живећи и по смрти да чудеса чине. Заиста је чудо преславно: да наге кости исцелења изливају, зато нека је слава јединоме Творцу и Богу.

Крај

Нека је хваљен Бог са славом великом, као Творац свега.

Завршио сам превођење Триода на Светог Илију у Сентандреји л.г.2016.
епископ будимски и администратор темишварски
Лукијан (Пантелић)
Браћо не куните ме него исправљајте многе грешке моје, које у својој скудоумности учиних, а не намерно.